Evrensel

ÇAĞRI

KUR'AN MEÂLİ

MUSTAFA SAĞ

EVRENSEL
ÇAĞRI
KUR'AN MEALİ

Hazırlayan:
Mustafa SAĞ
M.Ü. İlahiyat Fakültesi
(Yüksek İslam Enstitüsü Mezunu)
Bilimsel Araştırma Analisti

Yayın No: 2

Bu kitabın yayın hakkı kitabı hazırlayana aittir. Kaynak gösterilerek yapılan alıntılar dışında tamamının yayınlanması, Kültür Bakanlığı Telif Hakları sözleşmesi gereği kitabı hazırlayanın onayına bağlıdır.

ISBN: 975-98565-1-4

Birinci Basım Nisan 2006 - İstanbul
Dizgi Sayfa Tasarımı: Tahir Sağ
Düzeltme (Tashih) : Mustafa Yıldız
Sayfa Düzeltme: Hüseyin Koçak
Kapak Grafik Düzenleme:
Mavi Medya Reklam Ltd. Şti. Tel: 0216 550 16 51
Baskı Cilt: Özener Matbaası
Davutpaşa Cad. Kale is Merkezi No; 201-204 Topkapı-İstanbul
Tel: 0212 481 97 88
Dağıtım-Pazarlama; Final Pazarlama
Göztepe Mah. Tarhan Sok. No: 2 Mahmutbey-Bağcılar-İstanbul
Tel: 0212 445 00 00

ÖZ GEÇMİŞ

Konya doğumlu olan Mustafa SAĞ İlkokulu köyünde okudu.
Sonra Kur'an öğrenimine başladı. Kur'an'ın tamamını ezberledi.
Arapça öğrenimi gördü ve KONYA İHL bitirdikten sonra, M.Ü. İlahiyat Fakültesi (İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü)'den mezun oldu.
Mezun olduktan sonra Basın-Yayın çalışmaları yaptı. Sosyal ve Kültürel aktivitelerde bulundu.
Özel eğitim kurumları çalıştırdı.
Emekli olduktan sonra da bilimsel araştırmalarına, sosyal ve kültürel çalışmalarına devam etmektedir.
2004 yılında "İslam'ı Doğru Anlayabilmek" isimli kitabı yayınlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

1. Fatiha (Açılış) Sûresi 22
2. Bakara (Düve) Sûresi 23
3. Al-İ İmran (İmran Ailesi) Sûresi 71
4. Nisa (Kadın) Sûresi 96
5. Maide (Ziyafet) Sûresi 124
6. En'am (Çiftlik Hayvanları) Sûresi 144
7. Araf (Orta Yer) Sûresi 167
8. Enfal(Ganimetler) Sûresi 191
9. Tövbe (Yöneliş) Sûresi 200
10. Yunus (Yunus) Sûresi 219
11. Hud (Hud) Sûresi 232
12. Yusuf (Yusuf) Sûresi 246
13. Ra'd (Gök Gürültüsü) Sûresi 260
14. İbrahim (İbrahim) Sûresi 267
15. Hicr (Hicr) Sûresi 273
16. Nahl (Bal Arısı) Sûresi 280
17. İsra (Gece Yürüyüşü) Sûresi 294
18. Kehf (Mağara) Sûresi 308
19. Meryem (Meryem) Sûresi 319
20. Ta.Ha. (Ta Ha) Sûresi 328
21. Enbiya (Peygamberler) Sûresi 340
22. Hac (Hac) Sûresi 351
23. Mu'minûn (İnananlar) Sûresi 360
24. Nur (Işık) Sûresi 369
25. Furkan (İyiyi Kötüden Ayıran) Sûresi 378
26. Şuara (Şairler) Sûresi 385
27. Neml (Karınca) Sûresi 396
28. Kasas (Tarih) Sûresi 405
29. Ankebut (Dişi Örümcek) Sûresi 415
30. Rum (Romalılar) Sûresi 423
31. Lokman (Lokman) Sûresi 429
32. Secde (Secde) Suresi 433
33. Ahzap (Hizipler) Sûresi 436
34. Sebe (Sebe) Sûresi 447
35. Fatır (Yaratan) Sûresi 454
36. Yâ.Sin. (Ya Sin) Sûresi 459
37. Saffat (Dizenler) Sûresi 465
38. Sad (Sad) Sûresi 473
39. Zümer (Topluluklar) Sûresi 480
40. Mü'min (İnanan) Sûresi 487
41. Fussilet (Açıklanmış) Sûresi 496
42. Şûra (Danışma) Sûresi 502
43. Zuhruf (Zinet) Sûresi 508
44. Duhan (Duman) Sûresi 515
45. Casiye (Diz Çöküş) Sûresi 518
46. Ahkaf (Kum Tepecikleri) Sûresi 521
47. Muhammed (Muhammed) Sûresi 526
48. Fetih (Zafer) Sûresi 531
49. Hucurat(Odalar) Sûresi 536
50. Kaf (Kaf) Sûresi 539
51. Zariyat (Savuranlar) Sûresi 542
52. Tur (Sina) Sûresi 545
53. Necm (Yıldız) Sûresi 548
54. Kamer (Ay) Sûresi 552
55. Rahman (Rahman) Sûresi 555
56. Vakıa (Kıyamet Olayı) Sûresi 559
57. Hadid (Demir) Sûresi 563
58. Mücadele (Tartışma) Sûresi 568
59. Haşr (Yığınak) Sûresi 571
60. Mümtahine (Sorgulanan) Sûresi 575
61. Saff (Düzenli) Sûresi 577
62. Cuma (Cuma) Sûresi 579
63. Münafikun (İkiyüzlüler) Sûresi 581
64. Teğabun (Aldanma) Sûresi 583
65. Talak (Boşanma) Sûresi 585
66. Tahrim (Yasaklama) Sûresi 587
67. Mülk (Yönetim) Sûresi 589
68. Kalem (Kalem) Sûresi 592
69. Hakka (Gerçekleşen) Sûresi 596
70. Meâric (Yükseliş) Sûresi 599
71. Nuh (Nuh) Sûresi 601
72. Cin (Cin) Sûresi 603

73. Müzzemmil (Bürünen) Sûresi 606
74. Müddessir (Gizlenen) Sûresi.....608
75. Kıyamet (Diriliş) Sûresi.....611
76. İnsan (İnsan) Sûresi 614
77. Mürselât(Gönderilenler) Sûresi.....616
78. Nebe (Haber) Sûresi.....618
79. Nâziât(Sökûp Çıkaran) Sûresi.....620
80. Abese (Surat Astı) Sûresi 623
81. Tekvir (Dürülme) Sûresi 625
82. İnfitar (Yarılma) Sûresi 626
83. Mutaffifin (Hile Yapan) Sûresi.....627
84. İnşikak (Yarılma) Sûresi 629
85. Bürûc (Galaksiler) Sûresi.....630
86. Tarık (Parlak Yıldız) Sûresi.....631
87. A'la (Yüce) Sûresi 632
88. Ğaşiye (Bunaltan) Sûresi 633
89. Fecr (Tan Vakti) Sûresi 635
90. Beled (Kent) Sûresi.....637
91. Şems (Güneş) Sûresi 638
92. Leyl (Gece) Sûresi 639
93. Duha (Kuşluk) Sûresi.....640
94. Şarh (Sakinleştirme) Sûresi.....641
95. Tin (İncir) Sûresi.....641
96. Alak (Embriyo) Sûresi 642
97. Kadr (Kudret) Sûresi.....643
98. Beyyine (Kanıt) Sûresi.....644
99. Zilzal (Deprem) Sûresi.....645
100. Âdiyat (Koşanlar) Sûresi.....646
101. Karia (Şok) Sûresi 646
102. Tekasür (Çokluk) Sûresi.....647
103. Asr (Çağ) Sûresi 648
104. Hümeze (Dedikoducu)Sûresi.....648
105. Fil (Fil) Sûresi 649
106. Kureyş (Kureyş) Sûresi 650
107. Maun (Yardımlaşma) Sûresi 650
108. Kevser (Bolluk) Sûresi 651
109. Kâfirun (İnkarcılar) Sûresi.....651
110. Nasr (Yardım) Sûresi 652
111. Mesed (Diken) Sûresi 652
112. İhlas (İçten İnanma) Sûresi 653
113. Felak (Yararak Çıkarmak) Sûresi... 653
114. Nas (Halk) Sûresi 654

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım süresince dolaylı dolaysız katkıda bulunan bilim adamlarına, yapıtlarından yararlandığım saygıdeğer insanlara ve çalışmalarımda yardımcı olup, kolaylık sağlayan tüm dostlarıma kitabın isminin oluşmasında katkısı olan eşime teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca, kitabın basımı için maddesel katkılarını esirgemeyen değerli dostum çağdaş analist ve düşünce adamı Makine Mühendisi İhsan Özen beye ve saygıdeğer dostum cömert ve paylaşımcı iş adamı, Ekonomist Osman Ağca beye, kitabın dağıtım ve pazarlamasını üstlenen Pazarlama Genel Müdürü değerli kardeşim Sıtkı Koçak beye teşekkürlerimi sunuyorum.

Özellikle bu mealin yazımında ve düzenlemesinde büyük emeği geçen araştırma görevlisi, bilgisayar mühendisi Tahir Sağ'a da teşekkürleri sunarım.

Meâlin insanlar için yararlı olmasını diliyorum

"Doğruya ulaştıran yalnız Tanrıdır".

MUSTAFA SAĞ

SUNUŞ

Elinizdeki bu meâl bir **çağrıdır. Kur'an'ın öğüt, uyarı ve müjdesinin bir çağrısı.** Bu çağrıya kulak verenler, bu meali okuduktan sonra, genel olarak Kur'an'da nelerin olduğunu, nelerden bahsettiğini, **öğütlerini, uyarılarını ve müjdelerini** anlamak için, kendince bir Kur'an bilgisine sahip olacaklardır.

Kur'an'ı okumak, onun nasıl bir kitap olduğunu anlamakla olur. Kur'an'ın içeriğinde neler var? Bu kitap dünya hayatına ilişkin, ahiret hayatına ilişkin bize neler söylemektedir? Kur'an, sosyal, ahlaksal ve bireysel hayata ilişkin ne öğütler vermekte, ne gibi uyarılar yapmakta ve nasıl bir yol çizmektedir? Tüm bu kavramlara ilişkin tek ve doğru cevapları bulabileceğimiz yer ve kaynak Kur'an'nın bizzat kendisi olacaktır.

O bakımdan, **kendisini Müslüman olarak tanımlayan herkesin, inandığı Kur'an'ın bilgisine sahip olması gerekir.** Kur'an bilgisine sahip olmak için âlim olmak gerekmez. Âlim olmak için bilimsel bir eğitim gerekir ve daha sonra gelir. Kur'an bilgisine sahip olmanın en önemli özelliği şuradadır. Kur'an bilgisine sahip olanlar, Kur'an'ı daha iyi kavrayabilirler. Kur'an'dan örnek çıkarabilme ve bu örneklemeyi yaşama uygulayabilme gücüne. sahip olur ve kafasındaki yığınla dinsel malumatı Kur'an bilgisi ışığında değerlendirir. **En önemlisi,** evreni ve içindekileri yaratan ve insanı var eden yaratıcı kudreti bilinçli olarak kavrar, Kur'an'ı insanlara duyurmakla görevlendirilmiş peygamberi, yani Hz. Muhammed'i doğru olarak bilir. O'nun mücadelesini kavrar. Daha önce gelmiş peygamberleri ve onların mücadelelerini bilir. Genel anlamda insanlık tarihinin, özel anlamda İslam tarihinin tüm gelişim evrelerini, Kur'an bilgisi ışığında analiz eder ve doğru olarak kavrar.

Bu mealin en önemli ayırıcı özelliği ve belki benzerlerinden farklılığı, geleneksel yorumların taklidi ve onların bakış açısıyla değil, fakat onları da ayrıntılı olarak araştırıp değerlendirerek bilime, Kur'an'ın mantığına ve Kur'an'ın kendi kendini açıklaması yöntemine sadık kalıp, özen gösterilmesidir. Aynı zamanda, kültür seviyesi düşük yâ da dinsel hiçbir bilgiye sahip olmayan her insanın kolaylıkla anlayabileceği bir üslup ve sadelikte olmasıdır.

Ne yazık ki, araştırmalarımın bende bıraktığı izlenim şu olmuştur. Bu gün elimizdeki Kur'an çevirilerinin tamamına yakını, ya geçmiş tefsircilerin mezhepsel Ku'ran yorumlarının aynen taklit edilmiş çevirileri, ya da parantezlerle ayetler anlamsız hale getirilmiş veya yüzde sekseni Arapça-Farsça kelimelerden oluştuğu için, okuyanlar tarafından anlaşılamayan çevirilerdir.

Müslümanlar arasında yaygın olan düşünce,**"Kur'an'ın anlaşılması çok zor, harfi bir meâl ve tercüme ile ifade edilemeyen, abdestsiz ele alınması günah, lafızlarıyla ibadet edilen, Arapçasını okumak, dinlemek, yazılarına bakmak ibadet sayılan, anlamadan sadece Arapçasını okumak ve öğretmek ibadet olan kutsal bir kitap"** diye **bilinmekte ve bu anlamda öğütler**

verilmektedir. Böylece Kur'an, sadece inanmayanların değil, **inananların bile,** içinde ne dediğini bilmediği, anlamadığı, yüz yıllar öncesinde, sadece bir grubun tekelindeki anlamlandırmanın, nesilden nesile taklit yoluyla aktarılan ve "abdestsiz ele alınması günah" bir kitap olarak Müslümanlara inandırılmıştır. **Biz böyle bir düşüncenin Kur'an'a göre doğru olmadığını ve Kur'anı herkesin kendince anlayabileceğini, raflarda ve en yüksek duvarlarda asılı olarak değil, her zaman kendisine başvurulacak bir masa üstü kitabı olması gerektiğine inandık ve her an okuyup, yolumuzu aydınlatabilecek bir başucu kitabı haline getirdik.** Bu meali okuyan her birey, aşağıda detayları verilecek temel kavramları bilinçli olarak kavrayacak ve kendince bir Kur'an bilgisine sahip olabilecektir.

ALLAH'IN BİRLİĞİ, SAYISAL "2" NİN YARISI OLAN "1" DEĞİLDİR.

Kur'an bilgisine sahip olanlar, evreni ve içindekileri yaratan ve insanı var eden yaratıcı kudreti bilinçli olarak kavrar. **"Allah'tan başka ilah yoktur"** ifadesinin ne anlama geldiğini, Allah hakkındaki tartışma ve ihtilafın nereden kaynaklandığını, esas sorunun ne olduğunu bilinçli olarak kavrarlar. **Bu meâli okuyanlar, esas itibariyle, tarih boyunca Allah hakkındaki ihtilaf ve çekişmelerin Allah'ın varlığı ile ilgili olmayıp, birliği ile ilgili olduğunu öğreneceklerdir.** Çünkü **insanlık, Allah'ın varlığı hakkında hiçbir zaman kuşku duymamıştır.**

"Göklerin ve yerin yaratıcısı olan Allah'ın varlığında kuşku mu var?" (14/10)

Nitekim Kur'an'ın ilk muhatapları olan ve peygamberle savaşan ortak koşucu Araplar, Allah'a inanıyorlardı. (bk 29/61)

Bu meâli okuyanlar, **Hz. Âdem'den, son peygamber Hz. Muhammed dâhil, tüm peygamberlerin hepsinin, insanlığı Tanrı'nın birliği yönünde aydınlatmak için mücadele verdiklerini göreceklerdir.**

Allah'ın birliği anlamına gelen **"tevhid"** bütün kutsal kitapların, bu arada Kur'an'ın üzerinde durduğu en temel konudur. Öyle ki, Kur'an Allah'ın varlığından çok, birliğini anlatmaktadır. Allah'ın birliğinden bahseden ayetler, varlığından bahseden ayetlerden çoktur. Bu da, Allah'ın birliği bilincine ulaşmanın, varlığını kabul etmekten daha zor olduğunu göstermektedir. **Allah'ın "Bir"liğinden maksat, sayısal anlamda "iki"nin yarısı olan "bir" değildir.** Çünkü Allah, zaman ve mekândan münezzeh olduğu gibi, sayıdan da münezzehtir. **Allah hiçbir şeye benzetilemeyeceği gibi, sayı ile de ifade edilemez.** Buradaki **"Bir" "birleştirici ortak değer"** dir. **Allah'ın birliğinden maksat, O'nun bütün insanların ortak Rabbi ve Allah'ı olmasıdır.** Bu bakımdan bir kimse, Allah'a inansa bile, O'nun aynı zamanda bütün insanların ortak Allah'ı olduğunu kabul etmiyorsa, bu,**"Allah'ın birliği"** ilkesiyle örtüşmeyen bir anlayıştır. **Aslında hiç kimse Allah'ı inkâr etmiyor. Ne var ki, ötekinin Allah'ı ile kendi Allah'ının aynı Allah olduğunu içine sindiremiyor.** Allah'ın birliğinin bilinçli olarak

kavranmasının ifadesi "**Allah'ımız birdir.**"(29/46) şeklinde olmalıdır. **Kur'an Allah'ın birliği ile ilgili olarak şu iki noktada sürekli insanlığı uyarmaktadır.**

1-ALLAH'IN YARATICI BİRLİĞİ:

Allah, sadece var olan değil, aynı zamanda var eden kudrettir. Var ettikleriyle ilgili doğa yasalarını koyan ve yarattığı evreni tümüyle sevk ve idare edendir.

"Tüm varlığı yaratan ve onu yöneten kudret, yalnızca Allah'tır."*(7/54,10/31)*

Yüce Allah, tanrılığın en temel özelliğinin yaratıcılık olduğunu, kim yaratıyorsa onun Tanrı olabileceğini, tanrılık iddiasında olanların bir sinek dahi yaratamadıklarını, tam tersi kendilerinin de bir yaratıcıya muhtaç olduklarını ifade buyurmaktadır.

"Ey insanlar! Allah'tan başka yalvarıp-yakardıklarınızın hepsi bir araya gelseler, bir sinek dahi yaratamazlar. Yaratmayı bırakın; bir sineğin kendilerine vereceği zararı bile önleyemezler.*(22/73)*

Nitekim **insanlık tarihinde Allah'ın dışında "evreni ben yarattım" diyen hiçbir kimse çıkamamış, tanrılık iddiasında bulunanlar dâhil, hiçbir güç yaratıcılık iddiasında bulunamamıştır.** Allah, sadece "**varlığı ben yarattım, ben yönetiyorum**" demekle kalmayıp, bunu belgeleriyle kanıtlamakta, herkesin ve her şeyin Allah'ın koyduğu doğa yasalarına uymak zorunda olduğunu, hiç kimsenin bir müdahalede bulunarak onu değiştiremeyeceğini açıklamaktadır.

"Güneşi doğudan doğduran Allah'tır, güneşi kim batıdan doğdurabilir."*(2/258)*

"Allah geceyi devamlı yapsaydı, onu kim gündüze çevirebilirdi? Gündüzü devamlı yapsaydı, onu kim geceye çevirebilirdi?"*(28/71,72)*

"Allah'ın size lütfettiği su kaynakları kurusaydı, kim yeni su kaynakları temin edebilirdi?"*(67/30)*

"Bir düşünün, Allah sizin işitme ve görme duyunuzu alıp, belleğinizi kapasa, Allah'tan başka hangi tanrı onları size geri verebilir?*(En'am süresi,46)*

Bu öldürücü sorulara karşın, tersi bir iddia mevcut olmadığına göre, Bu soruları soranın yaratıcılığını kabul etmek doğal bir durumdur.

2-ALLAH'IN RAB BİRLİĞİ:

Kur'an'ın insanlığı uyardığı ve sürekli dikkat çektiği en temel husus, "**Rab birliği**"dir, yani Allah herkesin ve her şeyin, "**Alemlerin Rabbi**" olduğu vurgusudur.(bk 1/2;.44/8) **Evrenin ve insanın yaratıcısı olan kudret,aynı zamanda onun Rabbi'dir.** Rab, İnsanı ve tüm varlığı koruyup gözeten, eğiten ve bunu sağlamaya yönelik buyruk ve yasaları koyan, itaat ve ibadet edilecek kudret demektir. **Rab birliğini kabul etmek demek, Allah'tan başkasına Tanrısal**

güçler atfederek, ortak koşmamaktır. İnsanoğlu, tek Allah'tan başka yaratıcı edinmemiş ama O'ndan başka **Rabler** edinebilmiştir.

"Sadece yaratıcıyı Rab edinerek, Allah'a ibadet etmeleri gerekirken onlar; din adamlarını... Allah'la birlikte Rab edinmişlerdir."(9/31)

O bakımdan, Allah tüm insanlardan sadece "**Yaratıcı**" oluşunun değil,"**Rab**" oluşunun onayını istemiştir.

"Rabbin insan soyuna, Ben sizin Rabbiniz değil miyim'?dedi. Onlarda;'Evet, buna hiç şüphesiz tanıklık ederiz' dediler" (7/172)

Allah yalnızca birilerinin, örneğin sadece Yahudilerin, sadece Hıristiyanların, sadece Müslümanların veya başka inanç sahiplerinin değil, bütün insanların eşit ve ortak Rabbidir. Yaratıcı olarak birliği kabul edilen Allah'ın,"**Rab**" olarak da "birliği" kavranılmadıkça, Kur'an'ın üzerinde ısrarla durduğu "**La ilahe illallah**"(Allah'tan başka ilah yoktur) ilkesi bilinçli olarak kavranmış olmaz. Nitekim Kur'an'ın; önceki kavimleri, Allah'ı kabul etmedikleri için değil, **Allah'a varmada başka rabler edindikleri için cezalandırmıştır.**

Bu Kur'an mealini sürekli okuyanlar, **dinin, kitapların, peygamberlerin aynı kaynaktan ve aynı amaca yönelik olduğunu, Yaratıcı olarak da, Rab olarak da, Allah'ın tüm insanların eşit ve ortak Allah'ı olduğunu bilinçli olarak kavrayacaklardır. Allah'ın Rab birliği kavranmadığı içindir ki; insanlar birbiriyle çelişen, çatışan birçok dinden ve bir çok kitaptan söz etmektedirler**. Kur'an sürekli Allah'ın "**Rab birliği**"nden bahsederek, insanların "şirkle kirlenmiş inançlarını" Kur'an ile temizlemelerini öğütlüyor.

"Ey insanlar! Gerçek şu ki, hepiniz benim yanımda birsiniz. Çünkü ben, hepinizin Rabbiyim"(21/92)

"**TEK**" olan, yani bütün insanların Rabbi olan Allah'ın, tüm peygamberler aracılığı ile gönderdiği **DİN de TEK** olup, ayırıcı değil, birleştiricidir.

KUR'AN, SADECE MÜSLÜMANLARIN KİTABI MI?

Acaba, Kur'an sadece kendilerini Müslüman olarak görenlerin kitabı mıdır? Bu soruyu en doğru olarak, bizzat Kur'an'ın kendisi yanıtlar.

Kur'an, başta Tevrat, Zebur ve İncil olmak üzere tüm kutsal metinleri isim ve içerikleriyle içinde toplayan bir kitaptır.

"Kur'an'daki bu hükümler. İbrahim'e, Musa'ya ve onlardan önceki peygamberlere verilen kitaplarda da vardır."(87:18,19)

"Ey Muhammed, Allah sana kendinden önceki kitapları onaylayan Kur'an'ı indirdi. İnsanlara yol göstermek üzere daha önce de Tevrat'ı ve İncil'i indirmişti."(3/ 3,4)

Kur'an daha önceki peygamberlere atıfta bulunarak 25 peygamberin bizzat adını zikretmekte, mücadelelerinden kesitler sunmakta, Hz. Musa'dan 200'e yakın, Hz İsa'dan ise,35 defa bahsetmektedir Kur'an Tanrısal mesajın sonuncusu ve daha önceki gelen kitaplarında kapsayıcısı olduğu için, tüm insanlar, Peygamberlerin sonuncusu Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği Kur'an'a inanmaya çağrılmaktadır. Unutulmamalıdır ki, bu yol, önceki peygamberlerinde yoludur. Çünki, **Kur'an son mesaj olmasının yanında, orijinal haliyle günümüze kadar korunmuş bir kitap olduğundan, Kur'an'a çağrı aynı zamanda Tevrat'a, İncil'e ve diğer kutsal kitaplara inanmaya da çağrıdır. Nitekim Kur'an daha önce gelen kutsal kitaplar ve peygamberlerle ilgili tahrif ve anlam saptırmalarını düzelterek (2:90,91) (3:67,-19:34) onlara inanmayı imanın temellerinden saymaktadır.(Bak, (2:285) (4:136)**

Kur'an tüm kutsal kitapları içinde topladığına göre, tüm insanların kitabıdır.(Bak,2/185) Kur'an, belli bir ırkın, bir bölgenin, belli bir zaman diliminin veya sadece kendilerini Müslüman olarak tanımlayanların kitabı değildir. Kur'an daha önce gönderilen kitapları içinde topladığına göre, o kitaplara inananlar Kur'an'a da inanmaları gerekir. Bundan daha doğal hiçbir şey olamaz. Bu bağlamda Kur'an reddedilirse kendi inandıkları kitapları da reddetmiş olurlar.

Kur'an doğal olarak tarihin belli bir döneminde gelmiş ve belli bir elçi tarafından insanlara duyurulmuştur. Kur'an'ın söyledikleri o tarihsel dönemle ve o coğrafyayla sınırlı değil, içeriği itibariyle **evrenseldir** ve tüm insanlığadır.

Kur'an'ın evrenselliğine en büyük engel, içeriğini ve söylemek istediklerini anlamayıp, ona bağlı kalmak adına, lafızcı bir yaklaşımla, söylediklerini tekrar ederek, geçmişi geleceğe taşıma saplantısıdır. Oysa geçmişin çözüm yollarını bu güne taşımak yerine, bu günün çözümlerini ortaya koymak daha bilimsel ve daha Kur'an'sal bir yaklaşımdır. Unutulmamalıdır ki, dünün bilgileriyle bu günkü yaşamın sorunları arasında yüzyıllar olduğundan, o bilgilerle bu günün sorunları çözülemez. Bilinmelidir ki, geçmiş sadece ders almak içindir. Tekrar yaşanamaz ve yaşatılamaz (Bak.2/134,141). İlerleyen ve kalkınan toplumlar, bilgili toplumlardır. Geri kalan toplumlar ise, geçmişi tekrar edenlerdir. Bu yüzden bütün kurumlar bilgilerini hayatla yüzleştirmelidirler. **Özellikle dinsel kurumlar bu gerçeğin kapsamı içindeler. Din adına söylenenler yaşama ve doğal değerlere uygun olmalıdır. Doğru bilgiye ve doğal ahlak kurallarına dayanmayan dindarlık, dini de dindarı da saptırır.**

Kendileri bilgi üretmeyenler, başkalarının bilgilerini; eski bilgileri kullanmaya mahkûmdur. Böyle bir toplumun, **bilgi esası üzerine yaratılan evren kitabının ayetlerinden yararlanması ve ona hâkim olması düşünülemez.** O zaman bu toplumların yapacakları şey, mucize ve keramet adına Allah'tan, Allah'ın evrene koyduğu doğa yasalarını, kendileri hatırına değiştirmesini istemek olacaktır.

Hâlbuki evrenselliğin en büyük kanıtı, evrensel ölçütlere uygunluktur. Kur'an'ın demek istediği her şeyin, çeşitli isim ve disiplinler altında, tüm

insanlıkça gerçekleştirilmeye çalışılması, Kur'an'ın bu ölçütlerle örtüştüğünün apacık kanıtıdır.

KUR'AN'A GÖRE EN DEĞERLİ İNSAN BİLGİNLERDİR.

Kur'an'a göre en büyük güç bilgi; en değerli insanlar da bilginlerdir (39/9-58/11-). Kur'an'ın ilk buyruğu **"oku"** (96/1) diye gelmiştir. Kur'an'ın geldiği tarihlerde o coğrafyadaki insanların bilgisizliği dikkate alınırsa, bu buyruğun önemi açıktır. Ayrıca, terörün kahramanlık ve üstünlük göstergesi olarak görüldüğü, cahillerin önder kabul edildiği, bilmenin suç ve ayıp sayıldığı bir dönemde **"kaleme dikkat çekilerek"** onun öneminin vurgulanması ve Kur'an'ın ikinci gelen buyruğuna **"kalem sûresi"** adının verilmesi, **hayatı kılıçla, terörle değil, bilgiyle, kalemle yönetmeyi öngören bir devrimdir.** Allah, kendisini "Âlim/Bilge" olarak vasıflandırması, bilginin önemini ortaya koymaktadır. Çünkü **Allah, Âdem'i yarattıktan hemen sonra, tüm varlığın bilgisini Âdem'in bilincine yüklemiştir.** İnsanoğlu, varlık hakkında kendisinin bilincine yüklenen bu bilgiyi eğitimle geliştirir ve yararlanır. O bakımdan, İnsanın meleklere üstünlüğü yaratıldığı maddeden yada soyundan değil, bilgisinden ve eğitiminden kaynaklanmadır. (bk.(2/30-33)

Kur'an'ın insan hayatında yaptığı en büyük devrimlerden biri, üstünlük ve otoriteyi kişilerden alıp, bilgiye vermesidir. Kur'an bilgiye ışık, cehalete karanlık demekte, karanlığın ancak bilgi ışığıyla aydınlatılabileceğini belirtmektedir. **Kur'an'a göre bilginin ayırımı yoktur,** bilginin her türü anlamlıdır. Çünkü **bilgi; insanı, doğayı ve varlığın her türünü keşfetmektir. Varlığın tümü, Allah tarafından yaratıldığına göre, hepsinin bilgisi değerlidir. Bu anlamda din bilimi, dünya bilimi gibi ayırımlar Kur'an'sal değil, Kur'an dışı bir tasniftir.** O bakımdan bilgiyi, din bilgisi, dünya bilgisi diye ayırmak, kötü niyet yoksa, Allah'ı gereği gibi algılayamamak demektir. Zaten Kur'an bilgiyi genel olarak ele almakta ve böylece bilginin bölünmezliğine, eşitliğine işaret etmekte, bilginleri çoğul olarak ifade ederek, her alandaki bilgiyi kapsamaktadır. (bk.35/28-39/9-58/11)

PEYGAMBER İMAJI VE SÜNNET ANLAYIŞI

Şurası kesin olan bir gerçektir ki, Kur'an'ı tebliğ eden peygamberi doğru olarak anlamak ve algılamak çok önemlidir.. Çünkü peygamberi doğru anlamak dini doğru anlamanın baş koşuludur. O bakımdan peygamberi en doğru olarak öğrenmek, onu peygamber olarak atayanın kitabından, yani Kur'an'dan öğrenmekle mümkündür.

Hz. Peygamberi doğru olarak anlamadan, O'nun yaptığı çağrıyı kavramak mümkün değildir. Bu bağlamda, Hz. Peygamber'in çağının ve yaşadığı toplumun gereği olan yaşam biçiminin, o coğrafi ve toplumsal şartlar için söylediği kişisel sözlerinin ve uygulamalarının, o günkü toplum koşulları göz ardı edilerek, tüm zamanları ve mekânları kapsayan Kur'an ayeti gibi kabul edilmesi, Hz. Peygamberi ve tebliğ ettiği Kur'an mesajını doğru olarak anlamanın önünde bir engel teşkil etmektedir. Öyle ki, günümüz insanının kolayca kabul edemeyeceği bir peygamber portresi ve imajı ortaya koymakta ve tüm insanlığa sunduğu çağrı adına bir takım sorunlara ve sıkıntılara sebep olmaktadır. Konuyla ilgili olarak bir örnekleme yaparsak, diş fırçasıyla dişini fırçalayan bir insana, kendisini dinsel bakımdan yetkili gören birinin,"diş fırçası ile dişlerini fırçalamak sünnete aykırıdır, eğer öyle yaparsan peygamberimiz şefaat etmez. Dişlerini misvak ile fırçala, şayet misvak yoksa ellerinin baş ve işaret parmaklarıyla ağzını temizle, böylece günahtan kurtulur, peygamberimizin şefaatine nail olursun." diye ortaya konan, böylece olumsuz bir peygamber imajı oluşturan yüzlerce olumsuz anlayış ve davranışların, ne yazık ki, Müslüman toplumların önemli bir kısmında, İslam'ın bir gereği olarak samimiyetle benimsendiği ve savunulduğu bir gerçektir.

Dünün bilgileriyle bu günkü hayatın sorunları arasında yüzyıllar olduğundan, o bilgilerle bu günün ve geleceğin insanına böylesi bir peygamber imajı çizmek ne o peygamberi, ne de tebliğ ettiği mesajı bilimsel olarak algılamaktır. Böylesi malumatları övmek, o tür rivayetlerin öneminden bahsetmek ve başkalarının bilgilerini tekrar etmek, gerçek anlamıyla bilimsel ve Kur'an'sal bir yaklaşım olamaz. Müslüman toplumlarda genel olarak bilginin değeri hakkında kitaplar yazılmış, bilgiyle ilgili ayetler, hadisler sık sık tekrar edilmiş, eski âlimler övülerek onların bilgileri aktarılmış, **ama bilgi üretilmemiştir**. Yığınla malumat, ilim zannedilerek onunla yetinilmiştir. Hâlbuki **bilgi**, onu üreten kişi ve toplumlar için **bilgidir**. Onu kullananlar için ise, **malumattır**. Malumat ile bilgi arasındaki fark, üreticiyle, onun ürettiği ürünü satan ve kullanan arasındaki fark gibidir. **Malumatın kaynağı taklit, ilmin kaynağı ise, yeni bilgi üretmektir. Malumat, başkalarının çözüm yollarını taklit etmek, İlim ise, kendi çözümlerini ortaya koymaktır.** Kendileri bilgi üretmeyenler, başkalarının bilgilerini; eski bilgileri kullanmaya mahkûmdur. Eskilerin bilgileriyle yetinen insanların ise, Hz. peygamberi ve tebliğ ettiği İslam'ı gereği gibi algılamaları zor bir olasılıktır.

İSLAM NEDİR? MÜSLÜMAN KİMDİR?

İslam, bütün peygamberlerin tebliğ ettikleri değişmeyen tek din sürecinin adıdır. Allah'ın doğaya koyduğu yasalar nasıl ki, yaratılışından itibaren hep aynı olup, hiç değişmemiş ise, insanlara gönderdiği "**İslam**" da hiç değişmemiş, hep aynıdır. (Rum süresi,30)

İslam, kimsenin tekeline alamayacağı ve hiç kimsenin kendisini dışında göremeyeceği yaratılış yasasıdır. Bu bağlamda tüm peygamberlerin tebliğ ettikleri dinin ortak adı olan İslam, tüm insanlığın dinidir.

Müslüman ise, Allah'ın birliğine gönülden teslim olan ve buyruklarını yerine getiren kişidir. Bu özelliği taşıyan kişi, tarihin hangi döneminde, hangi toplumda ve hangi kültürde yaşamış olursa olsun, Kur'an'a göre Müslüman'dır. **İslam ve Müslüman kavramları, herhangi bir zaman dilimi ve özel bir toplulukla sınırlandırılamaz.** Nitekim Hz. Muhammed'den binlerce yıl önce yaşamış Hz. İbrahim'den Müslüman olarak bahsedilmekte (Al'i İmran süresi 67)

Hz. Muhammed'den asırlarca önce yaşamış olan Hz. İsa'ya ve kendisine inananlara da Müslüman denilmiştir. (Al'i İmran süresi 52)

"...Allah, gerek daha önceki **Tevrat, İncil ve diğer kitaplarda,** gerekse **Kur'an'da** size **"Müslümanlar" adını verdi...."** *(22/78)*

Fakat **günümüzde İslam ve Müslüman sözcükleri, sadece Hz. Muhammed dönemi ve sonrası onun izinden gidenleri ifade eden sınırlı ve tarihsel bir anlam taşımaktadır.** Bu anlamıyla İslam, belli coğrafyalarda, belli sosyo-kültürel kural ve uygulamalar biçiminde kurumsallaşarak, asıl anlamı ve evreselliği engellenmiştir.

Müslüman kavramının anlam ve içeriği yeterince kavranmadığı için, **bazı insanlar Müslüman olduğunun, bazıları da Müslüman olmadığının farkında değildir.** Ancak yaygın kanaat odur ki, Müslüman denince akla gelen, belirli sosyo-kültürel tarihsel mensubiyeti olan ve belirli coğrafyalarda yaşayan toplumlar/devletler akla gelmektedir. Kur'an'a göre bir insanın Müslümanlığı, sözüyle yâda sosyal ve tarihsel mensubiyetiyle değil, ancak iyi ve güzel işler üreterek gerçekleşen bir olgudur. (29:2,3)

"..Temiz ve güzel sözler, Allah yanında muteberdir. Ancak o sözler de, iyi ve yararlı işler yaparak Allah'a ulaşır..." (35/10)

Kur'an, davranışları "**amel**" kavramıyla ifade eder. Ancak amelin kaçınılmaz koşulu, "**Salih**" olması, **yani insan ve toplum yararına iyi ve güzel işler üretmesidir.**"Amel'i Salih"i, tarihsel mensubiyetleri olan ve belirli coğrafyalarda yaşayan insanlar, kişisel ibadetler olarak yorumlayıp, kurumsallaştırarak asıl anlamı daraltılmıştır. Halbuki **"Amel'i Salih'i, kişinin kendisi için değil, daha çok başkası, yani toplum için yapıp ettikleri olarak ele almak gerekir.**(Fatr, suresi,32)

"Zira Müslüman olmak "**ameli**" bir durum olduğundan, ölçüt sözle yâda kişisel değil, insan ve toplum yararına, ameli/pratik olarak yapılan davranışların sonucunda belli olur. Allah, kendilerine bile yararlı olmayanlarla, sadece kendi yararları için çalışanları değil, kendi ihtiyaçlarından sonra, başkalarının ve toplumun yararları için çalışanları en üst derecede saymaktadır. Çünkü tüm peygamberlerin ortak olarak bildirdikleri İslam'ın temel özelliği, **insan eksenli olmasıdır.** İnsan eksenli olması demek, insan doğasına ve insan yararına uygun olması demektir. Bu bakımdan insan doğasıyla ve insan yararıyla, yani insan aklıyla, bilinciyle ve bedensel özellikleriyle, her çağın olumlu yöndeki gelişmeleriyle çatışan bir anlayışın İslam olamayacağı, bunu kabullenmenin dindarlık değil, cahillik olacağı açıktır."

FARKLI DİNLER NEREDEN KAYNAKLANIYOR

Aslında tek olan dinin zaman içinde bölünüp parçalanarak, isim ve içerik itibariyle birbirinden çok farklı durumlara gelmesi ve bir biriyle çatıştırılması, dinin değil, insanların yaklaşım ve algılamalarının bir sonucudur. Yani ihtilaf ve çekişmeler, mesaj ve peygamberlerden değil, insanların kendilerinden kaynaklanmaktadır. Kur'an'a göre bütün peygamberlerin tebliğ ettiği dinin ortak adı İslam'dır. Dolayısıyla bütün peygamberler ve zamanlarındaki izleyicileri özgün ve gerçek anlamıyla Müslüman'dı. (2/ 128–133) (2/ 132) (2/136)

Bu günün insanlarının sandığı gibi, peygamberlerin her birisi, bu gün birbirinden çok farklı uygulamalarla birbirinin alternatifi haline getirilen, hatta birbiriyle çatıştırılan üç ayrı dine mensup değillerdi, yani birisi Yahudi, birisi Hıristiyan, birisi de Müslüman değildi. Hepsi de Allah'ın dini İslam'ı tebliğ etmişlerdir.

*"Ey Muhammed deki, "**Biz Allah'a, bize indirilen Kur'an'a, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarına indirilenlere, Musa'ya, İsa'ya verilenlere İNANIRIZ. Bunların hiçbiri arasında AYIRIM YAPMAYIZ. Biz sadece Allah'a ortak koşmadan teslim olanlarız/Müslümanlarız.**" deyiniz."(2/137)*

Ne var ki, Hz. Musa'nın tebliğ ettiği din, kendinden sonra Yahudiliğe, Hz. İsa'nın tebliğ ettiği din, Hıristiyanlığa, Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği din ise, dar anlamda Müslümanlığa; neredeyse belli bir coğrafyada yaşayanların dini halinde algılanmaya, son zamanlarda da terörist bir din haline dönüştürülmek istenmektedir. Böylece "**özünde aynı mesajı taşıyan ve insanlığın en büyük ortak değeri olan evrensel din, zaman içinde bir takım çıkarlar uğruna mezhepsel doktrinlere ve siyasal ideolojilere dönüştürülmüştür.** Öyle ki,"sizin kitap, bizim kitap, sizin peygamber bizim peygamber, hatta sizin Allah bizim Allah* tartışmasına kadar götürülmüş ve sonuçta insanlığın birliğini ve kardeşliğini

* Yahudi asıllı bir ABD generali üniformasıyla bir Sinagog'da, terörist Ladin'i kastederek, Benim Allah'ım onların Allah'ından daha üstündür" diyor. (Gazeteler)

öneren dinselleştirilmiş mezhep çatışmalarının en tehlikeli aracı durumuna getirilmiştir.

Kur'an, insanlık tarihinde en büyük parçalanmaların ve insanlık suçlarının din adına işlendiğinden şikâyet etmekte, ayrılıkları birleştirmek amacına yönelik din kurumunun, bölücü bir etken haline getirilmesini, insanlığın en büyük talihsizliği olarak nitelendirmektedir. (Al'i İmran suresi,19,83 ve dv.)

Bu talihsizliğin boyutları mezhep kavgaları, tarikat çekişmeleri, kutsal kabul edilen din savaşları, din adına işlenen cinayetlere kadar uzanmıştır. Kur'an'a göre hiçbir ayırımcılığın, bölücülüğün ve kavganın arkasında din olamaz. (3/105) (7/159)

BU MEÂL NEDEN HAZIRLANDI?

Tarihin yüzyılları üzerinde süregelen ve günümüze değin etkileri devam eden yaygın bir düşünce vardır."**Kur'an Arapça gelmiştir. Arapça'dan başka dillere çevrilemez. Arapça kavram karşılıkları Türkçe de ya da başka dillerde yoktur. Kur'an'ın sahip olduğu kavramları, hakkıyla tercüme etmeye imkân yoktur. Kur'an'ın her asra hitap eden farklı manaları ile harfi bir meal ve tercüme gibi kısır bir dilde nasıl ifadesini bulabilir...**"v.s. gibi ve benzeri düşünceler özellikle dinsel çevrelerde yaygındır.

Bilindiği gibi **Kur'an, Allah'ın, Cebrail adındaki melek aracılığıyla, elçisi Hz. Muhammed'e indirip, içindekileri insanlığa duyurmasını istediği ayetlerin toplamıdır**. Bu ayetlerde Araplara/insanlara, o günden önce, geçmiş çağlarda Arap olmayan toplumlarda neler olup bittiği de anlatılmaktadır. Allah Kur'an'da, geçmişte Arap olmayan, Arapça konuşmayan başka toplumlara başka başka dillerde ve başka başka elçilerle bildirimlerde bulunduğunu şöyle açıklamaktadır:

"Biz hiç bir elçiyi içinde yaşadığı kendi toplumunun konuştuğu dilden başka, onlara yabancı bir dille göndermedik ki, onlara buyruklarımızı apaçık anlatsınlar." (İbrahim suresi: 4)

Allah'ın bu buyruğu çok açıktır. **Her toplumun bilginleri, Allah'ın buyruklarını öğrenip anlayacak, kavrayacak ve kendi toplumuna ana dilleriyle anlatacaklardır.** Allah bunu böyle buyurmuş ve hep böyle yapmıştır. "**Peygamberin varisleri**" olan bilginler de, kesin bir Allah Buyruğu ve peygamberler sünneti olarak böyle yapacaklardır. Allah, buyruklarını Amerikalılara Fransızca, Hintlilere Çince, İngilizlere Rusça, Almanlara Japonca, Araplara İbranice, Türklere Arapça bildirilmesini istememiştir. Bu bakımdan **Kur'an'ın tercümesi ve meali, bilimsel bir zorunluluk olduğu gibi, bu Kur'an ayeti uyarınca da, Allah'ın bir emridir.**

KUR'AN'DAKİ ÇEVİRİ

Allah'ın Araplara, elçisi Hz. Muhammed aracılığıyla Arapça bildirimlerde bulunmadan önce, başka toplumlara, Arapçadan başka dillerde gönderdiği ayetlerle yaptığı uyarılar, Kur'an'da Arapça' ya çevrilmiş ayetler olarak Hz. peygambere aktarılmış, o da Arapça olarak Araplara tebliğ etmiştir. Örneğin, Kur'an'da adı geçen Allah elçilerinden Hz. Nuh ve Hz. İbrahim, Hz. Muhammed'den binlerce yıl önce, aynı şekilde Hz. Musa ve Hz İsa yıllarca önce yaşamışlar ve onların başlarından geçenleri ve mücadeleleri, Allah'ın onlara Arapçadan başka bir dille vahyettiği buyruklar, Melek Cebrail tarafından Arapçaya çevrilerek Hz. peygambere aktarılmıştır.

"Bu, evrenlerin Rabbinin indirdiği vahiydir." "Onu güvenilir Ruh (Cebrail) indirmiştir. Senin kalbine... Uyarıcılardan biri olasın diye" "Apaçık Arapça bir dille' "Onu Arapçadan başka yabancı bir dilde indirseydik" "Ve onu Araplara okusaydın ona inanmayacaklardı." *(Şuara suresi: 192-193-194-195-198-199)*

Eğer geçmiş peygamberlerin o konuşmaları, Arapça'ya çevrilerek aktarılmasa, Araplar anlamayacak ve. ***"Kur'an ayetlerini Arapça olmayan başka bir dilde gönderseydik, onun ayetleri açıklanmalı değil miydi? Diyeceklerdi..." (Fussilet s.44)***

Çok açıktır ki, Allah buyruklarının dilden dile çevirmenin olanaklı, gerekli ve zorunlu olduğunun ve çeviri işinin doğrudan doğruya Kur'an'da Allah tarafından yapılmış olduğu görülmektedir. Bu demektir ki, Allah çeşitli topluluklara hep başka dillere çevrilebilecek türde buyruklar göndermiştir. Çevrilemez türden buyruklar değil. Öyleyse, Allah'ın Kur'an'da toplanan Arapça buyrukları da, başka dillere çevrilebilir niteliktedir. **Kur'an'ın Arapçadan başka bir dile çevrilemez iddiası, İslam dininin yalnız Araplara gönderilmiş bir din olduğu izlenimi verir ki, bu da Kur'an'ın ve İslam'ın evrensel olduğu gerçeğine aykırı düşer.**

KUŞDİLİ VE ÇEVİRİ

Kur'an'da bir kuşun, Allah'ın elçisi Hz. Süleyman'a şunları söylediği bildirilmektedir.

"Ben senin bilmediğin bilgiler edindim. Sebe yöresinden sana dosdoğru bilgiler getirdim. Gördüm ki, onları bir kadın yönetiyor. Her şey onun elinde. Çok büyük bir de egemenlik koltuğu var. Onu toplumunu, Tanrı'ya tapmayı bırakmış, güneşe saygı gösterir durumda buldum. Şeytan/saptırıcı böyle yapmayı onlara güzel göstermiş, onları böylelikle doğru yoldan alıkoymuş, doğru yolu göremiyorlar. Bu ise, göklerdeki, yerdeki tüm gizliyi bilen, açığa çıkaran, gizlenenleri de, açığa vurulanları da bilen Tanrı'ya saygı duymasınlar diyedir. Oysa kendisinden başka hiç bir tanrı olmayan O Allah, büyük yönetimin sahibidir." *(Neml suresi: 22-26.)*

Kur'an'da, Hz. Süleyman'a bütün bu sözleri "**Hüdhüd**" adlı bir kuşun söylediği yazılıdır. Hüdhüd adlı bu kuş, bunları Allah'ın elçisi Hz. Süleyman'a, Süleyman'ın dilinde söylemiyor. Arapça olarak da söylemiyor,o yalnızca kendi kuşdilince cikleyerek söylemiştir. Hüdhüd adlı kuşun bu ciklemelerinin anlamını diğer duyanlar değil, yalnızca ***"Ey insanlar bize kuşdili öğretildi"****(Neml suresi: 18)* diyen Hz. Süleyman anlamıştır. Hz. Süleyman kuşdilini bilmiyor olsa, bu kuşun ne dediğini anlayamayacaktı. Bu kuşun o ciklemeleriyle Süleyman Peygamber'e söyledikleri, Cebrail tarafından Arapçaya çevrilerek Hz. peygambere vahyedilmiştir. O da Araplara Arapça olarak tebliğ etmiştir ki, Araplar anlayabilsin. Biz bu kuşun, kuşça ciklemelerini, Arap dilindeki karşılıklarını ve kavramlarını Kur'an'ın yukarıda aktardığımız ayetlerin çevirisinde okuyoruz ve bu kuşun dilinde Kur'an'ın Arapçasında geçen çok önemli şu kavramların, kuşça karşılıklarının bulunduğunu görüyoruz:

"Allah", "Nebi", "ihata", "vücud", "melik", "arş", "arz", azim", "amel", "şeytan", "secde", "rab", "zinet", "hidayet", "sema", "âlem", "ilim"

Demek ki, Arapça bu sözcüklerin, Kur'an gelmeden yüz yıllar önce yaşayan bir kuşun dilinde ciklemeler biçiminde var olduğunu Kur'an bize bildiriyor.

Evet, "**Kur'an Arapçadan başka dillere çevrilemez, Arapça kavram karşılıkları Türkçe de, ya da başka dillerde yoktur. Kur'an'ın sahip olduğu kavramları hakkıyla tercüme etmeye imkân yoktur. ...Kur'an'ın her asra hitap eden farklı manaları ile harfi bir meal ve tercüme gibi kısır bir dilde nasıl ifadesini bulabilir...**" denilen Kur'an'da yer alan bu Arapça kavram adlarının hepsinin karşılıkları, bir kuşun dilinde ciklemeler biçiminde var olduğunu öğreniyoruz. Kuşkusuz insan beyni, kuş beyninden çok daha gelişkindir. **Kur'an'a göre kuşların dilinde bile kavram olarak bulunan Kur'an deyimlerinin, "Türk dilinde ya da başka dillerde kavram olarak karşılığı yoktur",demek, bilerek ya da bilmeyerek, Müslümanları Kur'an bilgisinden uzaklaştırmaktır.**

Eğer bir Müslüman, Kur'an'ın içinde neler olduğunu bilse ve kendince bir Kur'an bilgisine sahip olsa, kalkıp da, "Kur'an Arapçadan başka bir dile çevrilemez. ...Allah ile Arapçadan başka iletişim kurulamaz.." der mi? Derse, Allah'ın ayetlerini bile bile yalanlamış olur.

Biz bu meâli, insanımızın içtenlikle inandığı Kur'an'ın bilgisine sahip olsunlar için hazırladık. Umarım yararlı olur."**Doğruya ulaştıran yalnızca Allah'tır.**"

BU MEÂL NASIL HAZIRLANDI

Bu meal otuz yılı aşkın bir düşünce birikiminin, altı yıla yakın bir araştırmanın, son iki yıl süreyle bilgi sayara yüklemenin sonucunda ortaya çıkmış bir üründür. Bu meâlin gerçekleşmesinde doğrudan katkıda bulunanların sayısı az olmasına rağmen, yapıtlarından ve çalışmalarından yararlandığım yüzlerce kişinin dolaylı katkıları olmuştur. Örneğin, klasik tefsir ve çevirilerden tutun da, en son çağdaş tefsir ve çevirilerin hemen hemen hepsinden yararlanılmıştır.

Kur'an ayetleri üzerinde çalışma yaparken, değişik konularla ilgili ayetleri anlamlandırmada yetersiz kaldığım durumlarla ilgili olarak, örneğin,bir bebeğin ana rahminden doğumuna kadar geçen evreleri, rüzgârlarla yağmur arasındaki ilişkileri veya denizler,dağlar yer ve göklerle ilgili ayetleri, tarihsel olaylarla ilgili ayetlerin bilimsel değerlendirmelerini v.s.konuyla ilgili bilim adamı ve uzmanından ya bizzat ya da bilimsel yapıtlardan yararlanarak Kur'an ayetlerini anlamlandırdım. Daha ayrıntılı açıklanması gereken ayetler, dip notlarda açıklandı. Bu bakımdan dip notlar, okuyucunun Kur'an ayetleri üzerine dikkatlerini çekecek ve belki kendisi daha geniş bilgisiyle ayetleri değerlendirmesine yardımcı olacaktır.

Ayrıca, Kur'an vahyinin geldiği mekânları ve ilk vahye muhatap olanların yaşadıkları yerdeki insanların toplumsal, sosyal ve psikolojik durumlarını bizzat yerlerinde görerek, inceleyerek, vahyin ilk muhatapları olan toplumun psikolojik ve sosyal yapısı arasında bağlantılar kurmaya ve Hz. Peygamberin Allah'tan gelen Kur'an ayetlerini tebliğ ederken, aynı yerde yaşayan o çağın insanlarının siyasal, ekonomik, dinsel ve psikolojik düşüncelerini anlamaya ve Kur'an ayetlerini bütün bunları göz önüne alarak anlamlandırmaya çalıştım. Bu çalışmaları yaparken doğal olarak,bu konularla ilgili eserleri araştırıp kendi gözlemlerimle birleştirdim.

Bu meâl, insanların ve Müslümanların kendilerince bir Kur'an bilgisine sahip olmaları için, içten bir çabayla hazırlanmıştır. **Kendisini Müslüman olarak tanımlayan ve tanımlamayan her insan, Kur'an'ın nasıl bir kitap olduğunu, içeriğinde neler var? Kur'an,dünya hayatına ilişkin, ahiret hayatına ilişkin neler söylemekte, sosyal, ahlaksal ve bireysel hayata ilişkin ne öğütler vermekte,ne gibi uyarılar yapmakta ve nasıl bir yol çizmektedir? Bütün bunlar hakkında öz kaynağından bilgi sahibi olacaklardır.**

Bu meâli hazırlarken çok içten bir çaba ve büyük bir titizlik göstermeme rağmen, kuşkusuz hatalar içermektedir. Hatalar doğal olarak bana aittir. Ama ben, mevcut hataların mesajın özüne ait olmadığına inanıyorum. Bu konuda elimden gelen çabayı gösterdim. Bu meâlde mevcut hataları her yoldan bana ulaştıranlara, samimi eleştirilerde bulunup yol gösterenlere önceden teşekkürlerimi sunarım.

En önemlisi, bu denli sorumlu ve önemli bir iş için, bana başlama ve sonuçlandırma cesareti veren, yardımını esirgemeyen Yüce Rabbime hesapsız şükrediyorum.

"Övgü (Hamd), evrenlerin Rabbi olan Allah'a, selâm, tüm peygamberlere."

HATIRLATMA

Bu meal bir başucu ya da bir masa üstü kitabı olarak kabul edilip sürekli okunmalıdır. İsteyen Kur'an'ın Arapçasıyla ya da başka meallerle karşılaştırarak okuyabilir.

Bu meâlde hiç parantez kullanmadım. Eş anlamlı kelimeleri kesme işaretiyle belirttim. Okuyanın daha iyi anlayıp kavraması için, ara başlıklar koydum ve zamirleri çok az kullandım. Zamirler neyi ve kimleri bildiriyorsa onu açıkça yazdım. Örneğin,"**onlar orada sürekli kalacaklar**" derken,"**inananlar cennette sürekli kalacaklar**" ifadesindeki onların kim olduğu, oranın neresi olduğu. v.s. açık olarak belirttim.

Bu çabamla, Kur'an ayetlerinin demek istediğini ve evrenselliğini aklın ve bilimin rehberliğinde, insan ve toplum yararına doğru olarak yansıtmaya çalıştım. Ama unutulmamalıdır ki, "**mutlak doğru**" sonsuzdur. Önemli olan, **Kur'an!ın insanî** ve değişmez içeriğini ortaya koyan düşünsel bir araştırmasının sürekli yapılması ve insanlara sunulmasıdır. Kur'an'ı bu gözle görüp, güçlü ve bilimsel bir kavramayla ele alan bilim adamlarının ortaya koyduğu/koyacağı meâlleri kendiniz için daha ileri ve daha bilimsel buluyorsanız, **siz benim anlamlandırdığıma takılıp kalmayınız. Daha ileri ve daha bilimsel olanını tercih ediniz.** Allah'ın size bağışladığı en değerli varlık olan **aklınızı kullanınız.** Çünkü **Kur'an ayetleri, sadece dünün insanlarına, sadece bu günün insanlarına değil, gelecek çağların insanlarına da öğüt, uyarı ve müjde kaynağıdır.**

Günümüz insanının kafasını karıştıran şöyle bir düşünceye hepimiz tanığız." **Birçok meal var, herkes ayrı ayrı şeyler söylüyor, hangisine inanacağımıza şaşırdık... vs.**" gibi söylenen gerekçeler. Herkesçe bilinen bir gerçektir. Böyle bir gerekçe haklı gibi görünse de, **aklını çalıştıranlar için** doğru değildir. **Çünkü bir meseleye bakışta önemli olan şey, kişinin adının sanının ya da şöhretinin yaygın olmasına göre değil, o meseleye ne kadar bilimsel usulle yaklaşıldığına bakılmalıdır. Bilimsel olarak bir yaklaşımda bulunmanın da birçok boyutu vardır.** O bakımdan, **samimi bir Müslüman'ın ilk yapacağı şey,** önce kendisinden başlayarak erdemli bir birey olmaya yönelmesi gerekir. Sonra **hiçbir bilgiyi, özellikle dinsel konulardaki bilgiyi körü körüne kabul etmemektir.**

Geçmişin bize miras olarak bıraktığı bir kültür ve gelenekler süreci vardır ki, bu da İslam tarihimizin bir bölümünü oluşturuyor. Bu tarihin büyük bir bölümü bizim için tecrübe kaynağıdır. **İslam dininin takipçilerini ve kendimiz ile ilgili olanları doğru olarak bilmek zorundayız.** Bunun için Müslüman kendi değerlerini, tutkularını, bağlandıklarını ciddi olarak sorgular, bütün bunlar hakkında düşünür.Eğer biz kendi değerlerimizi,tutkularımızı ve bağlandıklarımızı ciddi olarak sorgulamaz,bütün bunlar hakkında düşünmez,önyargılarımızdan kendimizi kurtaramaz ve kendi değerlerimizi kendimiz tanımlamazsak, **İslam'a hep başkalarının tanımlamalarıyla bakacağız demektir.**

Müslüman tüm bağlandıklarını, değerlerini, ön yargılarını düşünerek, sorgulayarak erdemli bir birey olmaya yönelir. ***Bir Müslüman'ın İslam'ı doğru olarak anlayabilmesi, o Müslüman'ın inandığı şeyi ne kadar bildiği ile orantılıdır. Çünkü sadece "inandım" demekle Müslüman kendini kurtaramaz. Şayet biz İslam'a inanıyorsak ve inandığımız İslam konusunda bilgimiz yoksa, bu bir değer ifade etmez. Çünkü inandığımız İslam'ın değeri, onu bilinçli olarak bilmekle doğru orantılıdır.***

İslam'ı bilinçli olarak kavrayabilmek, ön yargıların, çevrenin, toplumun ve tarihin etkisinden ve yanlışlarından ayıklanarak ulaşabilmektir. **Bunun da tek yolu Kur'an bilgisine sahip olmaktır.** Siz Kur'an bilgisine sahip değilseniz, "herkes Kur'anı anlayamaz" derseniz, her Müslüman'ın kendince Kur'anı anlama çabasını "dine müdahale" sayarsanız ölçünüzü kaybetmişsiniz demektir. O zaman siz başkalarının elinize verdiği bozuk ölçülerle işlerinizi tartacaksınız demektir.

Her Müslüman kendince Kur'an' bilgisine sahip olmakla, tarihin ve geleneklerin etkilerinden uzak bir yaklaşım, Kur'an'sal kavramları, ön yargılardan uzak olarak, doğru bir şekilde algılamasını sağlayacaktır. İşte o zaman Müslüman, şaşmayan sapasağlam bir ölçüye sahip olacaktır.

"Hiç kuşkusuz bu şerefli bir Kur'an'dır. Allah tarafından Korunmuş bir kitaptır. Onu ancak zihinleri temiz olanlar kavrayabilir/anlayabilir. O evrenlerin Rab'binden indirilmiştir. Siz bu Hadisi mi küçümsüyorsunuz? Size verilenlere teşekkür edeceğinize, yalanlamayı meslek mi edindiniz? *(Vakıa süresi ,75,76,77,78,79,80,)*

"... Allah'tan ve O'nun ayetlerinden başka, hangi hadis'e inanacaksınız." *(Casiye süresi,a.6)*

"Allah'tan daha doğru Hadis'li (sözlü) kim olabilir." *(Nisa süresi.87)*

Erdemli kişi: Okur, düşünür ve paylaşır.

Mustafa SAĞ

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
(Yüksek İslâm Enstitüsü Mezunu)

09.01.2006

1. FATİHA[1] (AÇILIŞ) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

1. Esirgeyen, bağışlayan Allah'ın Adıyla[2]
2. Övgü ve övülme (hamd), evrenleri yaratan, yöneten ve eğiten Yüce Rab, Allah içindir.
3. Allah, Esirgeyen, Bağışlayandır.
4. Allah, dirilişten sonraki hesap gününün[3] tek Hâkimidir.
5. Yüce Rabbimiz, yalnız sana ibadet ederiz, sadece senden yardım isteriz.
6. Bize dosdoğru yolu göster.
7. Bizi, dosdoğru yoldan sapanların ve cezalandırılanların yoluna değil, kendilerini ödüllendirdiklerinin yoluna yönelt.

---

*1 **Başlık** Kur'an'ın ilk süresi olduğu için, açılış anlamına gelen fatiha adını almıştır. Fatiha süresinin içeriği, Kur'an'ın tamamının, özetinin özetini içerdiği için, "Ümmü'l-Kitap" (kitabın özü/anası) diye de isimlendirilmiştir.

*2 **1:1 "Besmele"** Kur'an'da özel bir konuma sahiptir. 9'uncu sure hariç tüm surelerin başında yer almıştır. Fakat, sûrelerden bağımsızdır. Ancak yaygın görüşe göre besmele, fatiha suresinin birinci ayeti olarak numaralandırılır. Kanaatimce "Fatiha", açılış suresi olduğu için, açılış cümlesi olan besmele, açılış suresinin birinci ayeti olarak numaralandırılmış olabilir. Yani açılış suresinde, açılış cümlesi olan besmele, bağımsız da olsa, numaralı da olsa durum aynıdır.

*3 **1:4** Din Günü, Hesap Günü, Ceza Günü hepsi aynı anlamı ifade eden bu ayetin tanımı için 82: 15–19 ayetlerine bakınız.

2. BAKARA (DÜVE) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Elif, Lam, Mim,[4]
2. Doğruluğundan asla kuşku olmayan bu Kur'an, arınmak isteyenler için bir kılavuzdur /yol göstericidir.

Arınanlar (Muttakiler)

3. Arınmak isteyenler, gaybe inanırlar, Namazı kılarlar, kazandıklarından Allah rızası için yoksullara pay ayırırlar.
4. Arınanlar, Muhammed Peygambere indirilen Kur'an'a ve ondan önce gelen Tevrat'a, İncil'e ve tüm peygamberlere gelenlerin hepsine inanırlar ve ahirete de tereddütsüz iman ederler.
5. İşte, Allah böyle davrananlara dosdoğru yolu gösterir ve işte bunlar, gerçek mutluluğu yakalayanlardır.

---

*4 2:1 Elif, Lam, Mim: Bu harfler 3,29,30,31,32 sûrelerin başında da bulunur. Bu başlangıç harfleri hakkında bazı yorumcular, "bu harflerin anlamını Allahtan başka kimse bilemez" derken, bazıları da:" Allah Kur'an'ı, biz insanlara göndermiştir. Allah, insanların anlamayacakları bir şeyi niye göndersin" diyerek bu ve benzer harflerle ilgili olarak çok çeşitli görüş ve yorumlar ileri sürmüşlerdir. Örneğin: Kimisi, bu harfler Allah'ın isimleridir, harflerden her biri Allah'ın sıfatlarını gösterir, kimisi, başında bulundukları sürelerin adıdır. Bazısı, öğrenmenin harflerle başladığına işarettir, bazısı, konuya dikkat çekmektir. Böylece edebi bir sanattır. Bazısı iman esaslarının kısaltılmış şeklidir. Namaz ve zekâta işarettir, v.s.v.s. Binlerce Müslüman din yorumcusu, kendi bilgi, görgü ve çağının toplumsal düşünce ve zihinsel yapısına denk olarak görüşlerini, yorumlarını bu şekilde açıklamışlardır. Birbirlerine aykırı gibi görünen bu görüşlerin her biri, kuşkusuz kendi yaşadıkları çağdaki toplumların algılama kapasitesi ve düşünce yapısına uygun ve o günün toplumları için geçerli yorumlar olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Öte yandan Dr. Reşat Halife isimli Müslüman bir bilim adamının, 74. sürenin 30. ayetinde sözü edilen "üzerinde on dokuz vardır." Ayeti ile ilgili yaptığı bilimsel ve belgesel bir çalışmasıyla, **Kur'an'ın sureleri, ayetleri, kelimeleri ve harflerinin "on dokuz" rakamı üzerine kurulu olduğunu ve Kur'an'daki başlangıç harflerinin, "on dokuz" rakamı üzerine kurulu matematiksel sistemin bir parçasını teşkil ettiği sonucuna varmıştır.** (Bak.3/96.a.ve dip not) Bazı ayrıntıları ve duygusal yaklaşımları bir tarafa bırakırsak, **"Muhammedî" Muhammed'in dini, "Kur'an'ı Muhammed yazdı"** gibi, batı toplumlarında bilinçli olarak yapılan kasıtlı propagandaya karşı, Kur'an'ın, günümüze kadar eksiksiz, korunmuş Allah sözünün bilimsel kanıtı olduğu üzerindeki bu çalışma ve ortaya koyduğu sonuçları,(örnek için bk.3/96,21/87,29/14. ayetler ve dip notlarlı.) bilgi ve bilgi sayar çağı insanına bilimsel, mantıksal ve inandırıcı bir yanıt olabileceğini düşünüyorum. **Zira bu kadar çok raslantı, insan eliyle yazılmış bir kitapta asla mümkün olamaz.** Kur'an'ın 19 kodu üzerine kurulu bir matematiksel sistemle örülmüş ve Kur'an'daki başlangıç harflerinin de bu sistemin bir parçasını oluşturduğuna dair birçok kanıtlar ortaya koyan bu çalışmanın detaylarını merak edip, ilgilenenler, "Üzerinde 19 Var" adlı kitabı, inceleyebilirler. **"En doğrusunu Allah bilir."**

Fanatik inkârcılar (Kâfirler)[5]

6. Ey Muhammed! Fanatik inkârcılara, ne yaparsan yap değiştiremezsin. Onlar asla inanmazlar.
7. Bu tutumlarından dolayı Allah, fanatik inkârcıların kalplerini ve kulaklarını mühürler, gözlerini de perdeler. Ve dayanılmaz azap, onlar içindir.

İkiyüzlüler (Münafıklar)

8. İnsanlardan bazıları da, Allah'a ve ahiret gününe inanmazlar. Ama "inanıyoruz" derler.
9. Kendilerince, Allah'ı ve inananları kandırdıklarını sanırlar. Hâlbuki kendi kendilerini kandırdıklarının bilincinde bile değillerdir.
10. İkiyüzlüler/Münafıklar, kötü kalpli insanlardır. Allah böyle insanların kötülüklerini daha da arttırmaya imkan verir. Yalanları yüzünden de acı bir azabı hak ederler.
11. İkiyüzlü insanlara, "ülkenizde bozgunculuk yapmayın" dediğiniz zaman, hemen tepki gösterirler: **"Bizler barış ve esenlik için çabalıyoruz"** derler.
12. **Dikkatli olun!** Bu tür davranış sergileyenler, gerçek bozgunculardır. Ama yaptıklarının bilincinde bile değillerdir.
13. İkiyüzlülere, sağduyulu insanlar gibi davranın/samimi olarak inanın denildiğinde: "Biz de, o çapulcular gibi mi davranalım/inanalım?" derler. Gerçek çapulcular kendileridir; fakat farkına varmazlar.
14. Buna rağmen, çapulcu dedikleri insanlarla bir araya geldiklerinde: **"Biz de sizin gibi düşünüyoruz/inanıyoruz"** derler. Fakat kendi yandaşlarının yanına geldiklerinde de: "Sizinle beraberiz. Biz onların yanına sadece alay etmek için gidiyoruz" derler.
15. Allah da o ikiyüzlülerle alay eder ve taşkınlıkları içinde bocalar durumda bırakır.

---

*5 **başlık** Allah'ı ve mesajını ön yargılı olarak inkâr edenler, tercihleri doğrultuda yardım görürler. Fanatik inkarcılar böyle bir ön yargıya bağnazca sarıldıkları sürece, hiçbir kanıtı ve hidayeti göremezler.

16. Onlar, dürüstlüğü ve samimiyeti, sahtekârlığa ve ikiyüzlülüğe tercih ettiler. Bu davranışları kendilerine, ne yararlı bir şey kazandırır, ne de onları gerçeğe ulaştırır.

17. İkiyüzlülerin örneği, çevrelerini aydınlatmak için karanlıkta ateş yakan kimselerin durumuna benzer; Ateş çevrelerini aydınlatmaya başlayınca, Allah onların ışığını giderir ve onlar karanlıklar içinde kalırlar. Artık hiç bir şeyi göremezler.

18. Sağır, dilsiz ve kör gibidirler; hiçbir tarafa gidemezler.

19. Yâda, ikiyüzlülerin durumu şu örnek gibidir. Karanlık, gök gürültüsü ve şimşekler arasında, gökten sağanak halinde boşanan bir yağmur altında, çakan şimşeğin yıldırımlarından ölmek korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkayan kimseye benzerler. Allah inkârcıları böyle kuşatır.

20. Neredeyse şimşeğin ışıkları gözlerinin ferini giderecek. Şimşeğin ışığında yürümeye çalışırlar. Fakat ışık gidince, oldukları yerde dikilip kalırlar. Allah dileseydi işitme ve görmelerini giderirdi. Allah her şeye gücü yetendir.

21. **Ey insanlık âlemi!** Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki, O'na karşı sorumluluğunuzun bilincine varasınız.

22. Rabbiniz, yeryüzünü sizin için yaşanabilir hale getirdi ve göğü de bir kubbe yaptı. Gökten yağmur yağdırdı ve size yerden, beslenebileceğiniz çeşitli ürünler çıkardı. Artık bile bile Allah'a ortaklar koşmayın.

23. Eğer Muhammed Peygambere indirdiğimiz Kur'an'ın, Allah'tan geldiğinden kuşkunuz varsa ve söylediklerinizde samimi iseniz, siz de Kur'an ayetlerine benzer bir süre getirin bakalım. Üstelik tüm güvendiklerinizi de yardıma çağırın.

24. Bunu yapmazsanız –ki asla yapamayacaksınız- o takdirde, inkârcılar için hazırlanan ve yakıtı insanlar ile taşlar olan ateşten sakının.[6]

25. İnanıp erdemli davrananları, içlerinden ırmaklar akan cennetlerle müjdele. Kendilerine, cennetteki ürünlerden rızklar sunulduğunda[7]

---

*6 **2:23,24** Bu ayetler, Kur'an vahyi devam ederken, **"Kur'an'ı Muhammed kendisi yazıyor"** diyen ve Arap dilini kutsallaştırıp, Allah'ın ayetlerinden üstün görmek isteyen, ortak koşucu Araplara karşı meydan okumadır. Bu gün de batı ülkelerinde ve dünyanın çeşitli yerlerinde, Allah'ın dini İslam için, bilinçli olarak **"Muhammedî" Muhammed'in dini, Kur'an'ı Muhammed yazdı"** gibi, benzer iddialar sürekli propaganda edilmektedir. Buna karşı, bilim ve bilgi çağı insanına, Kur'an'ın Allah sözü olduğunu, bizzat Kur'an ile kanıtlayıcı bilimsel, objektif ve evrensel yanıtlar gerekmektedir. (Bak.74/30.ve dip not.)

"Bu, daha önce bize sunulan nimetlerdir." derler. Cennetteki bu nimetler, dünyadakilerin tıpkısının aynısı olarak sunulmuştur. İnanıp erdemli davrananlar için, cennette tertemiz eşler de vardır ve onlar orada sürekli kalacaklardır.

Allah, Yaratıcılığını Belgeler

26. Kuşkusuz Allah, yaratıcı gücünü göstermek için, bir sivrisineği, hatta ondan daha küçüğünü bile örnek vermekten çekinmez.[8] İnananlar, Rablerinin böyle bir örneği neden verdiğini anlarlar. İnkârcılar ise, "Allah bu benzetme ile neyi amaçladı," derler. Bu örnekle birçok kişi şaşırır/sapıtır. Birçokları da, dosdoğru yola yönelir. Böyle bir örnekten ancak bozguncular sapıtırlar.

27. Bozguncu kişilerin vasıfları odur ki: **Allah adına söz verdikleri anlaşmalardan cayarlar, Allah'ın birleştirilmesini istediği şeyleri ayırmaya çalışırlar ve yeryüzünde/insanlar arasında sürekli fitne çıkarırlar.** İşte rezil olacaklar bunlardır.

28. Ey inkârcılar! Sizi, hiç yokken hayata getiren, sonra sizi öldürecek olan, sonra kıyamet/diriliş gününde tekrar dirilterek en sonunda, tekrar kendisine döndürüleceğiniz Allah'a, nasıl nankörlük edersiniz?[9]

29. Allah, Yeryüzünde her şeyi sizin için yarattı. Sonra göğe yönelip **onu yedi gök olarak düzenledi.**[10] Allah, her şeyi bilir.

---

*7 **2:25** Cennet ve cehennem tasvirleri birer kinaye ve mecazdır. 13:35; 17:60; 47:15; 76:16 ayetlerine bakınız.

*8 **2:26** Allah'ın Kur'an da verdiği her türden örnek, o gün inananlara büyük bir moral, ortak koşucu ve iki yüzlüler için de şaşırtıcı idi. İleriki nesiller için bu örnekler, bir Kur'an mucizesine işaret olabilir. Nitekim Allah'ın kendi gücünü ve kudretini anlatmak için, Kur'an'daki örneklediği varlıklar üzerindeki düşünme ve bilimsel araştırmalar, insanları şaşırtan ve fakat insanlık yararına buluşlar ve gelişmelere vesile olup, bir Ku'an mucizesi olarak, inananların morallerini yükseltmekte, birçoklarını da hidayete erdirmektedir. Bak.2/29; 75/4)

*9 **2:28** Bu ayetin re-enkarnasyon (yeniden bedenlenme) denilen hikaye ile bir ilgisi yoktur. İnsan, hiç yokken var edildi. Sonra doğum olayıyla üretilir. Her doğan insan ölür ve kıyamet olayıyla herkes yeniden diriltilir. Herkes dünyada yaptıklarının hesabını vermek için Tanrının huzurunda toplanır.

*10 **2:29** Bugün bilimsel araştırmalar, dünya atmosferinin üst üste dizilmiş farklı katmanlardan meydana geldiğini ortaya koymuştur. Üstelik ayette bildirildiği gibi tam yedi katmandan oluşmaktadır. Dünyaya en yakın katman, 1-TROPOSFER, bunun üzerinde, 2-STRATOSFER, bunun üzerinde, 3-OZONOSFER, üzerinde, 4-

Yaratılışla İlgili İlk Diyalog

30. Rabbin, meleklere: "Ben yeryüzüne kendim için bir emanetçi/halife yerleştireceğim" deyince, Melekler: "Yeryüzünde bozgunculuk yapacak, kan akıtacak birini mi yerleştireceksin? Hâlbuki biz seni överek yüceltiyor ve sürekli kutsuyoruz.", dediler. Allah da meleklere: "Sizin bilmediklerinizi ben bilirim" dedi.

31. Âdem'i yarattı ve evrendeki tüm varlıkların isimlerini/ özelliklerini/ niteliklerini Âdem'in bilincine yükledi. Sonra varlıkları göstererek meleklere sordu: "Bir şey biliyor ve bildiklerinizden eminseniz, size gösterdiğim tüm şu varlıkların isimlerini bana söyleyin bakalım" dedi.

32. Melekler dediler: "Ey Allah'ımız, özür dileriz! Sen yüceler yücesisin, Biz, senin bize öğrettiğinden başka bir şey bilmeyiz. Her şeyi bilen sensin, Sen Bilgesin. Her şeyin hikmetini bilensin/Sen Hâkimsin"

33. Sonra Allah Âdem'e dedi: "Ey Âdem! Tüm varlıkların isimlerini / özelliklerini meleklere söyle. "Âdem, tüm varlıkların isimlerini özellikleriyle meleklere söyleyince, Allah meleklere: "Size, yerin ve göklerin sırlarını biliyorum ve sizin açıkladığınızı da gizlediğinizi de biliyorum dememiş miydim" dedi.

Şeytanın İtirazı ve Âdemoğluyla Rekabete Başlaması

34. Allah meleklere, "Hepiniz Âdem'e secde edin,/saygı gösterin" dedi. Hepsi secde ettiler,/saygı gösterdiler. Ancak İblis/şeytan secde etmedi/saygı göstermedi, diretti, büyüklük tasladı ve nankörlük etti.[11]

MEZOSFER, üzerinde, 5-TERMOSFER, üzerinde, 6-İYONOSFER, üzerinde, 7-EKZOSFER adı verilen katmanlardır. Bu tabakaların her birinin insanların ve yeryüzündeki tüm canlıların yararı açısından çok büyük yaşamsal görevleri vardır. Yağmurların oluşmasından, zararlı ışınların engellenmesine, radyo dalgalarının yansıtılmasından, gök taşlarının zararsız hale getirilmesine kadar her tabakanın kendine özgü belirli bir işlevi bulunmaktadır.

*11 **2:30-34** Allah yeryüzünde kendi emanetçisini yaratmaya karar verdiğinde, meleklerle yaptığı ilk diyalogu bu ayetlerden öğrenmiş bulunuyoruz. Burada Yüce Yaratıcı, meleklerle konuşurken, insanı kendisinin temsilcisi, emanetçisi olarak gösteriyor. Böylece, insana gösterilecek saygı ve sevginin, doğrudan yaratıcıya gösterileceğini işaret buyuruyor. Allah Âdem'i yarattıktan sonra, tüm varlıkların isimlerini ve niteliklerini Âdem'in bilincine yükledi. İnsan, yaratılışında var olan bu bilgiyi eğitim ile geliştirir ve kendisi için yaratılmış evrene bilgisi ile hükmeder.Yaratılış menşei itibari

35. Allah Âdem'e dedi:"Ey Âdem! Eşinle birlikte cennette kalın ve cennetin tüm nimetlerinden bol bol yiyin ve özgürce yaşayın. Ancak şu ağacın meyvesinden yemeyin. Yoksa nankörlük etmiş olursunuz!", dedi.

36. Fakat Şeytan, Âdem ve eşini cennetten çıkartmak için kandırdı. İkisine de yasaklanan ağacın meyvesinden yedirtti.[12] Bunun üzerine Allah "Bir kısmınız bir kısmınıza düşman olmak üzere cennetten çıkın. Gittiğiniz yerde/yeryüzünde bir müddet kalın ve çaba sarfetmeden size verdiğim nimetleri dünyada kendi çabalarınızla kazanın," dedi.

37. Bunun üzerine Âdem, Rabbinin kendisine öğrettiği kelimelerle O'na yakardı / tövbe etti. Allah da tövbesini kabul etti. Allah, tövbelere karşılık verendir, Bağışlayandır.

38. "Hepiniz cennetten çıkınız" dedik. "Benim bildirilerimi size anlatan yol gösterici elçiler gelecektir. Atadığım yol göstericilere uyanlar için bir korku yok ve onlar üzülmeyecekler."

39. "Ayetlerimizi yalanlayıp inkâr edenler ise, ateşe atılacaklar ve orada sürekli kalacaklar."

İsrail Oğullarına Öğütler ve Uyarılar

40. Ey İsrail oğulları! Size verdiğim nimetimi hatırlayın, bana verdiğiniz sözü tutun ki, ben de size verdiğim sözü tutayım; yalnız bana saygı gösterin.[13]

41. Elinizdeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak gönderdiğim Kur'an'a inanın. Kur'an'a karşı çıkanların ilki olmayın. Ayetlerimi küçük çıkarlarınız için değiştirmeyin, sadece benden çekinin.

---

ile insan çamurdan, melekler nurdan yaratılmalarına rağmen,meleklerin Âdem'e saygı göstermesi istenmiştir. Bu da gösteriyor ki, insanın üstünlüğü ve soyluluğu, menşe'inden ve soyundan değil, bilgisinden ve eğitiminden kaynaklanmaktadır.

*12 **2:36** Yahudi kaynaklarına (Tekvin Bab.11-14) göre, Şeytan önce Havva'yı, oda Âdemi kandırdı olarak zikredilir. Kur'an'ın bu ayetine göre, Şeytan ikisini birden kandırmıştır. Fakat Yahudi kaynaklarındaki hikâyeler, çeşitli rivayetlerle İslam'a girmiş ve bu görüşler. Bizim geleneksel kültürümüzü (Bak. Siyasetname sf.204. Marifetname, sf.34) de etkisi altına alarak, maalesef, Müslümanlarca da kabul görmektedir. Halbuki Kur'an, Tevrat'ı da doğrultucu olarak geldi. Zaten devam eden ayetler durumu açıklıyor.

*13 **2:40** Kur'an, İsrailoğullarından çok sık bahseder. Burada özellikle, Yahudi bilginlerine hitapla, bilimsel olarak insanlara iyilik ve yardımda bulunuyorsunuz da, aklınızı kullanarak, elinizdeki Tevratı doğrulayan Kur'an'a neden inanmıyorsunuz diye, uyarıda bulunuyor.

42. Bile bile doğruyu yanlış ile karıştırmayın, gerçeği gizlemeyin.

43. Namazı kılın, zekâtı verin ve eğilenlerle birlikte eğilin.

44. Ey İsrail oğullarının bilginleri, sizler insanları iyilik yapmaya çağırıp dururken, kendinizi unutuyor musunuz? Üstelik kitabı/Tevrat'ı da okuyup duruyorsunuz? Aklınızı kullanmaz mısınız?

45. Güçlüklere karşı direnerek, sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyiniz. **Elbette sabır ve namaz insanlara zor gelir.** Ancak Tanrı'ya içtenlikle saygılı olanlara zor gelmez.

46. Nitekim Allah'a saygılı olanlar, Rab'lerine kavuşacaklarına ve tekrar O'na döneceklerine inanırlar.

47. Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetlerimi ve sizi tüm halklara üstün tutmamı hatırlayın.

48. Kimsenin kimseyle yardımlaşamayacağı, kimseden bir aracı/şefaatçinin kabul edilmeyeceği, kimseden bir fidye alınamayacağı bir günün geleceğini unutmayın.[14]

49. Ey İsrailoğulları, size, İşkencenin en kötüsünü uygulayan, kadınlarınızı bırakıp, erkeklerinizi/oğullarınızı öldüren Firavun'un adamlarından sizi kurtarmıştık. Bu, sizin için, Rabbiniz den büyük bir sınav idi.

50. Denizi yararak sizi kurtarmış, Firavun'un adamlarını da gözlerinizin önünde boğmuştuk.

---

*14 **2:48** "Şefaat" beklentisi, ortak koşucu Arapların, taptıkları putların ve meleklerin, Allah ile kendileri arasında şefaatçi/aracı olacaklarına, kendilerini Allah'a yaklaştıracaklarına inandıkları gibi,Yahudi ve Hıristiyanlar da peygamberlerinin ve din adamlarının kendilerine Allah yanında şefaat edeceklerine inanıyorlardı. Kur'an bu inancın doğru olmadığını, şefaatin tamamen Allah'a ait olduğunu,(39/44),Allah'ın izni olmadan hiç kimsenin şefaat edemeyeceğini, (2/255, 19/87), doğruyu söyleyenden başkalarının Allah'ın huzurunda konuşamayacaklarını,(43/86, 78/37),ancak Allah'ın izin verdiği kimselerin Allah'ın huzurunda tanıklık edecekleri, (29/109, 34/23, 53/26,) Allah'ın izniyle meleklerin ancak, Allah'ın hoşnut olduğu kimselere şefaat edeceği (21/28) bildirilmektedir. Bütün bu ayetler karşısında, Hz. peygamber'in ahirette şefaat edeceği şeklindeki abartılı rivayetlerden kuşkulanmamak mümkün değildir. Çünkü Kur'an, şefaat izninin kime verileceğini bildirmemiş, meleklerin şefaatine bel bağlamış ortak koşucuları, peygamberlerinin ve din adamlarının şefaatine bel bağlayan Kitap ehlini kınamış iken, Kur'an'ı tebliğ eden Hz. Peygamber nasıl olur da, kendisinin şefaat edeceğini söyleyebilir. Kaldı ki, Kur'an, Allah'ın huzurunda hiç kimsenin şefaate cesaret edemeyeceklerini, Allah'ın izin verdiği, hoşnut olduğu kimselerin şefaat edebileceği dediği kimseler de, **insanlar değil, meleklerdir.**. Kur'an'a ve ahiret gününe inananlar, Müslümanların inancına sokulmuş olan bu Kur'an dışı inancı, körüklemek yerine, onları gerçek ile uyarmak daha erdemli bir davranıştır..

51. Musa ile Tur'i Sina'da kırk gece beraber olmak için sözleşmiştik. Ancak, Musa yanınızdan ayrıldıktan sonra sapıttınız, Sâmiri'nin altından yaptığı bir buzağıya Tanrı diye tapınmaya başladınız.[15]

52. Bütün bu davranışlarınıza rağmen, aklınızı başınıza toplar, şükredersiniz diye sizi affettik.

53. Üstelik dosdoğru yola gelmeniz için de, Musa'ya, **Furkan'ı/doğru ile yanlışı birbirinden ayıran Kitabı/Tevrat'ı verdik.**

Gururunuzu Yok Edin

54. Musa, halkına demişti ki: "Ey halkım! Sizler madenden yapılmış buzağıya Tanrı diye tapmakla, nefsinize/kişiliğinize kötülük ettiniz/zulmettiniz. Yaratıcınıza tövbe edin ve nefsinizi/gururunuzu yok edin/öldürün.[16] Böyle davranmanız, Yaratıcınız katında, sizin için daha iyidir." Allah sizi affeder. Elbette, Allah tövbeleri kabul edendir, Acıyandır.

Tanrı'yı Çıplak Gözle Görmek İstiyorlar.

55. Sonra siz, "Ey Musa! Allah'ı çıplak gözle/apaçık görmedikçe sana inanmayız,"[17] demiştiniz de bakınıp dururken sizi yıldırım çarpmıştı[18] ve siz olduğunuz yerde ölüler gibi bayılmıştınız.

56. Sonra, belki şükredersiniz diye ölümünüzün/bayılmanızın ardından sizi tekrar diriltmiştik/normal halinize getirmiştik.

---

*15 **2:51** Bu olay, insan inancında ve eğitiminde boşluk ve ihmale yer olmadığını, boşluğun hemen birileri tarafından doldurulacağını, insanlarında doğru mu, yanlış mı demeden onların peşinden gidebileceklerini çok açık olarak ortaya koyuyor ve insanları uyarıyor. İşte Kur'an'ın doğru yolu gösterme durumu böyledir. Apaçık mucizelere rağmen Musa'nın izleyicileri Musa'nın yokluğunda, Samiri'nin **"tanrı"** dediği buzağıya taptılar (20:83-98).

*16 **2:54** Bazı Ku'an çevirilerinde bu ayetin,"Birbirinizi öldürünüz." Yâda, "İçinizden buzağıya tapanları öldürünüz" şeklinde Türkçeye yanlış olarak çevrilmiş olduğunu görmekteyiz. Eğer öyle olursa, aynı sürenin otuz ayet sonrasındaki,84 ve 85.ayetlerle çelişkiye düşülür. Çünkü bu ayetlerde,"Birbirinizin kanını dökmeyeceksiniz... Ama siz yine birbirinizi öldürüyorsunuz..." gibi uyarılar vardır. Şeytanın kovulmasının nedeni onun nefsiydi/egosuydu. Birçoğumuzun Tanrı'ya içtenlikle yönelmemize ve yalın gerçekleri kabul etmemize engel olan da, yine nefsimizdir/egomuzdur. **Dolayısıyla yok edilmesi gereken şey, kendi nefsimizdir/egomuzdur.**

*17 **2:55** Burada Kur'an bize, insanın güncel yaşamından bir gerçeğe kılavuzluk ediyor. İnsan çıplak gözle görmediği şeylere kolay kolay inanmaz. Onun için gözüyle göremediği Yüce yaratıcıya ulaşmak için, gözüyle gördüğü veya peygamberleri, yâda fiziksel olarak kutsallaştırdıkları varlıklarla ulaşmaya meyillidirler. Bu ayette, Allah'ın varlığına inanmak için, gözle görebilecekleri fiziksel kanıt istiyorlar.

*18 **2:55** Burada yıldırım çarpması olayı bir ceza olarak değil, o günkü ve daha sonraki nesiller için, Allah'ı görmeden inanmak istemeyenlere, varlığının kudretini göstermek için bir uyarı idi. Nitekim bir sonraki ayet bunu iyice açıklıyor.

57. Sizi, sıcaktan korunmanız için, bulutlarla gölgelendirmiş ve size menna [19] ve bıldırcın eti vermiştik. "Size verdiğimiz temiz rızklardan yiyin" dedik. Fakat İsrail oğulları beğenmediler. Bu davranışlarıyla onlar, Allah'ı değil, sadece kendilerine yazık ediyorlar.

58. Biz İsrailoğullarına şöyle dedik: **"Bu şehre/Kudüs'e girin. Orada bol bol yiyin ve özgürce yaşayın. Şehre girerken saygılı olarak girin ve Allah'tan af dileyin ki, hatalarınızı bağışlayalım. Biz, güzel davrananlara daha fazlasını veririz."** demiştik.

59. Ancak içinizdeki nankörler, Allah'ın sözlerini, başka sözlerle/kendi sözleriyle değiştirdiler. Biz de, sözlerimizi çarpıtarak, gerçekleri karartanların üzerine gökten bir felaket indirdik.

60. Musa, susuz çölde halkı için su istemişti. Biz de Musa'ya: "Asanı taşa vur." demiştik. Bunun üzerine Musa asasını taşa vurup, taştan **on iki pınar** fışkırmıştı. Her bölük/ kabile, akan su pınarlarından birini almışlardı **"Allah'ın rızkından yiyin için, yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın"** demiştik.

61. Fakat İsrail oğulları: "Ey Musa! Artık tek bir çeşit yiyeceğe dayanamayacağız. Rabbine söyle de bize fasulye, kabak, sarımsak, mercimek, soğan gibi toprağın bitirdiğinden versin." demişlerdi. Musa da onlara: "İyi olanı daha düşük olanla mı değiştirmek istiyorsunuz? İsterseniz Mısır'a geri dönün, orada aradığınızı bulabilirsiniz!" demişti. Böylece İsrail oğulları, sıkıntı ve yoksulluğa mahkûm edildiler ve Allah'ın gazabına uğradılar. [20] **Sebebi de, Allah'ın ayetlerine karşı sürekli nankörce davranıyorlar, peygamberleri haksız yere öldürüyorlar, sürekli Allah'a karşı gelip taşkınlıkta bulunuyorlardı.**

---

*19 **2:57 Menna**: İsrail oğullarının doyumsuz isteklerine karşı, Tanrının onlara lütfettiği, beslenme maddelerinin genel adı olarak düşünüyorum. Aşağı yukarı tüm Türkçe Kur'an çevirilerinde, **"kudret helvası"** olarak Türkçeye çevrilen **"menna"** kelimesini, ben orijinal şekliyle bıraktım.

*20 **2:61-62** Kur'an burada, İsrailoğullarının şahsında, insan için çok önemli bir konuda yol gösteriyor. Oda insan özgürlüğünün hiçbir şeye, hatta aç kalma pahasına da olsa, değişilmeyeceğini, ancak özgürlüğün de kıymetinin çok iyi bilinmesi, istismar edilmemesi gerçeğine dikkatimizi çekiyor. Yahudiler Mısır'da, Firavun'un acımasız zulmünden kurtulup, Sina çölünde özgürlüklerine kavuşunca, bir süre sonra Mısır'daki nimetleri özlemeye başladılar. Özgürlüklerini aşırı derecede istismar etmeye, Allah'ın kendilerine lütfettiği iyiliklerini unutup, ayetlerini inkâr ettiler, çarpıttılar, kendi sözleri ile değiştirdiler, eylemlerini, Allah'ın gönderdiği peygamberleri öldürmeye kadar vardırdılar. Bu yüzden de Tanrı tarafından lanetlendiler. Kuşkusuz özgürlüğün kıymetini bilen, Allah'ın ayetlerini inkâr etmeyen Yahudiler ve diğerleri bu lanetin dışındadır ve onlar için bir korku da yoktur.

62. Ancak şu da bir gerçek ki, **inananlar, Yahudiler, Hıristiyanlar ve Sâbii'lerden her kim; Allah'a ve ahiret gününe inanır ve yararlı iş yaparsa, onların ödülleri Rab'leri katındadır. Onlar için korku ve üzüntü yoktur.**

Cumartesi Yasağını Çiğneyenler Cezalandırılıyor.

63. İsrailoğulları! Sizden kesin söz almıştık. Tur dağında Musa'ya verdiklerimize sıkı sıkıya sarılın, içindekileri hatırlayıp düşünün ki, korunabilesiniz demiştik.

64. Fakat siz, verdiğiniz sözü tutmadınız. Yine kendi bildiğiniz gibi yaptınız. Eğer, Allah'ın size lütfu ve merhameti olmasaydı haliniz perişan olurdu.

65. Siz, içinizdeki Cumartesi yasağını çiğneyenleri elbette biliyorsunuz. Biz, cumartesi günü taşkınlık yapanları, "Ortalıkta dolaşan Maymunlara çevirdik"

66. Biz bu maymunlaşmış insanları, o günün insanlarına/çağdaşlarına ve sonraki kuşaklara ibret dolu bir ceza örneği ve erdemli/arınmış insanlar için de bir öğüt/ders yaptık.

Neden Düve?

67. Hani, Musa halkına: "Allah bir düve boğazlamanızı buyuruyor,"[21] demişti. Halkı da: "Bizimle alay mı ediyorsun" deyince, Musa: "Taşkınlık yapmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

---

*21 **2:67-74** Kur'an'ın en uzun sûresine ismi verilen "**inek**" in, kesilmesi vahyediliyor. **Neden başka bir hayvan değil de İnek?** İşte Kur'an, insanlar için çok önemli bir gerçeğe daha kılavuzluk ediyor, yol gösteriyor. Önce anlamamızı kolaylaştıracak olayı, Kur'an ayetlerine dayanarak özetleyelim: İsrailoğullarından bir adam, bir kişiyi öldürüp, suçu bir başkasının üzerine yıkıyor. İftiraya uğrayan adam suçu kabul etmiyor. İki taraf arasında olay silahlı kavgaya kadar varıyor. Bu arada işin ciddiyetini anlayan sağduyulu kişiler, olayın çözümü için, Hz. Musa'yı önerirler. Musa'ya başvururlar. Olayın çözümü için Allah'tan yardım etmesini isterler. Musa'da Allah'ın bildirdiği üzere, "**Bir inek kesmelerini ve ineğin etinden bir parça kesilerek öldürülmüş kişiye dokundurmalarını**" söyler. İsrailoğulları, inek kesilmesini duyunca, Musa'nın kendileri ile alay ettiğini düşünerek "**sen bizimle dalga mı geçiyorsun**" dediler. Musa'da,"**asla!**" dedi. İşin ciddi olduğunu anlayınca, ineği kesme onlara çok zor geldi. Bu sefer de, ineğin rengi, yaşı v.s.gibi niteliklerini ayrıntılı olarak sorarak, işi yokuşa sürüp, sürüncemede bırakmak istediler. Allah, "**Az kalsın kesmeyeceklerdi.**" diyor. Burada zor kabul etmelerinin sebebi, İsrailoğulları, uzun bir süre Mısır'da bulundukları için, eski Mısır'ın inanç ve kültürlerinden etkilenmişlerdi. Zira **eski Mısır'lıların ineğe taptıkları bir gerçektir.** İsrailoğulları da bu inancın etkisiyle, ineği kutsal biliyorlardı. Zaten, **Samiri**'nin de madenden bir buzağı yaparak **tanrı** diye tapmaları, tesadüfî değil, **ineğe kutsallık atfettiklerinin bir göstergesidir.** İşte **Allah, ineğin tanrı**

68. **Halkı:**"Musa, Rab'bine söyle de, o düvenin niteliğini bize açıklasın" dediler. **Musa**: "Allah diyor ki, o ne yaşlı ne de genç, ikisinin ortasında bir düvedir." Hadi, sizden istenileni yapın artık" dedi.

69. "Musa! Rabbine söyle de, bize onun rengini de açıklasın" dediler. Musa dedi ki: "Allah diyor ki, o, bakanların içini açan, parlak, sarı tüylü bir düve olduğunu söylüyor." dedi.

70. "Musa! Bizim için Rabbine tekrar söyle de, düvenin niteliğini bize iyice, ayrıntılı olarak açıklasın. Çünkü düveler birbirine benziyor. Allah dilerse doğru yolu buluruz." dediler.

71. Musa dedi: "Allah diyor ki, o düve, henüz boyunduruk altına alınmamış, ezilmemiş, tarla sürmemiş, ekin sulamamış, serbest dolaşan, kusursuz, renginde hiç alacası bulunmayan bir düvedir" dedi. "İşte şimdi gerçeği getirdin" dediler ve düveyi kestiler. Az kalsın bunu yapmayacaklardı.

72. İsrailoğulları sizden bir grup, bir kişiyi öldürmüş ve suçu birbirinizin üstüne atmıştınız. Oysa Allah sizin örtbas etmeye çalıştığınız suçu açığa çıkaracaktı.

73. Allah: "Düvenin etinden bir parça alın, öldürülen kişiye dokundurun" dedi. Öyle yaptılar ve ölü dirildi. İşte Allah ölüleri böyle diriltir ve düşünesiniz diye mucizelerini böyle gösterir.[22]

74. Tüm bunlara rağmen kalpleriniz yine katılaştı; taş gibi, hatta daha katı. Taşlar arasında bile yumuşakları vardır. Öyle taşlar var ki, kendisinden ırmaklar fışkırır, bazıları yarılır bağrından su çıkarır, bazıları ise, Allah'a olan saygıdan dolayı yerinde duramaz. Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir.

---

olamayacağını, bu olayla ortaya koyuyor. İnsanlarında geleneklerden kolay kolay vazgeçemeyeceğini dikkatlerimize sunuyor. Ayrıca, ineğin etinden bir parçanın, ölen kişiye dokundurunca dirilip, gerçek katili söylemesi de, insanları öldükten sonra nasıl dirilteceğine de bir örnek veriyordu. **Tevrat'ın sayılar kitabının 19'uncu Suresinde** geçen bu olayın burada aktarılmasıyla, Yahudilere, atalarının düştükleri hataları tekrarlamalarını ve ellerinde bulunan Tevrat'ı onaylayıp, düzelten Kur'an'a inanmalarını öğütlüyor.

*22 **2:73** Hikmet dolu Kur'an, her yönde ve her çağda, insanlara kılavuzluk etmeye devam ediyor. Biyokimyacılar, düvenin dokusundaki DNA'ları yaşlı dokulara transfer ederek onları gençleştirmeyi başararak bu ayetin anlattığı mucizevî olayı günümüzde bilimsel yöntemlerle gerçekleştirmişlerdir. Bak 4:82. Kur'an'ın verdiği birçok bilgiler,yüzyıllar sonra,o ilimler tarafından doğrulanmış ve bilimin gelişmesi Kur'an ayetlerinin daha net anlaşılmalarına neden olmuştur.

75. Ey içtenlikle inananlar! Kalpleri taş gibi katılaşanların size inanacaklarını mı umuyorsunuz? Bakın, kalpleri katılaşmış olanların bir kısmı, Allah'ın Kelamını dinleyip kavradıktan sonra, bile bile onu çarpıtırlar.

76. Kalpleri taşlaşmış ikiyüzlüler, inananlarla karşılaşınca,"Biz de sizin gibi inanıyoruz"derler. Kendi başlarına kaldıklarında birbirlerine, "Rabbinizin size Tevrat'ta bildirdiği şeyleri, kendinize karşı koz olarak kullansınlar diye mi inananlara açıklıyorsunuz? Sizin aklınız yok mu?/kafanız çalışmıyor mu?" derler.

77. Bilmezler mi ki, Allah gizledikleri ve açıkladıkları her şeyi biliyor?

78. Aralarında Tevrat'ı okumayanlar/ümmiler [23] de var. Onlar Kitap'ta/Tevrat'ta ne var ne yok bilmezler. Bütün bildikleri kulaktan dolma söylentiler. Ama bildiklerini zannederler.

Rivayetleri İnsanlara "Din" Diye Sunanlar

79. Kendi ürettikleri rivayetleri, görüşleri, kitaplara yazarak, "**Bunlar Allah'tandır/Allah'ın ayetlerini açıklıyor**", diye insanlara sunan ve bundan maddesel kazanç elde edenlere yazıklar olsun! Vay kendi elleriyle yazdıklarına!.Vay bu yolla kazandıklarına!...

80. Allah'ın sözünü çarpıtanlar derler ki, "Birkaç günden fazla cehennemde kalmayız." Ey peygamber! Öyle diyenlere sor: "**Siz, Allah'ın kendisinden böyle bir söz mü aldınız?** -ki, Allah sözünden asla caymaz.- **Yoksa kendiniz uydurup, "Allah böyle diyor" diye insanları mı kandırıyorsunuz?"**

81. **Hayır!** İş onların dediği gibi değil, **gerçek şudur**: **İnsanları Allah adına kandırıp, boğazlarına kadar günaha batanlar, cehennemde sonsuza dek kalacaklardır.**

---

*23 **2:78 "Ümmi"** kelimesinin Kur'an'daki anlamı, Tevrat ve İncil'i hiç okumamış, Yani **ehli kitap olmayanlar kasdedilmektedir. Araplar kitap ehli olmadıkları için,"Ümmi" olarak vasıflandırılmıştır.** (bak. 3:20; 7:157) Peygamberimizde Tevrat'ı ve İncil'i hiç okumadığı için, doğal olarak o da Ümmiler sınıfındandı. Zaten, Tevrat'ı ve İncil'i hiç okumamış bir kişinin, onlardan haberler vermesi, o günün kitap sahiplerini şaşkına çeviriyordu. İşin en ilginci, Müslümanlar arasında yaygın olarak, hatta dini bakımdan yetkili adı sanı büyük kişiler bile, "Ümmi" kelimesini Kur'an'daki anlamından soyutlayarak, Arapça lügat anlamından hareketle, peygamberimizin okuma yazma bilmediğini söylerler, Herkese okuma yazmayı tavsiye eden bir kitabın tebliğcisinin, okuma yazmayı bilmemesi, öğrenmemesi mümkün mü?

82. Ancak, inanıp erdemli bir hayat sürenler/güzel davranışlarda bulunanlar ise, cennet sakinleridir. Onlar da cennette sürekli kalacaklardır.

On Emir

83-84. Musa zamanında, İsrail oğullarından şunları yapacaklarına dair söz almıştık. Allah'tan başkasına tapmayacaksınız, anaya-babaya, yakınlara, yetimlere ve yoksullara iyilik edeceksiniz. İnsanlarla dostça konuşacaksınız. Namazı kılacaksınız, zekâtı vereceksiniz. Birbirinizi öldürmeyeceksiniz ve birbirinizi yurtlarından çıkarmayacaksınız. Bütün bunları kabul etmiş ve tanık olmuştunuz. Fakat çok azınız bunlara uydu. Çoğunuz verdiğiniz sözden caydı.

85. Öyle ki, sizler hâlâ birbirinizi öldürüyor, aranızdan bir grubu yurtlarından çıkarıyor, kötülük ve düşmanlıkta onlara karşı birleşiyorsunuz. Onları yurtlarından çıkarmanız zaten yasaklanmışken bu yetmiyormuş gibi, size esir düştüklerinde bir de onlardan fidye istiyorsunuz. Yoksa siz kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Böyle davrananların cezası dünya hayatında rezil olmak ve diriliş gününde de azabın en çetinine uğratılmaktan başka ne olabilir? Allah yaptıklarınızdan habersiz değil.

86. Sözlerinden cayarak tersini yapanlar, dünya hayatını ahiret hayatına tercih eden kimselerdir. Bu yüzden onların cezaları hafifletilmez ve kendilerine yardım da edilmez.

İsrailoğullarının İleri Gelenleri Gönderilen Elçileri Reddediyor.

87. Musa'ya kitabı verdik ve Musa'dan sonra da peş peşe elçiler gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da, apaçık mucizelerle elçi olarak gönderdik ve İsa'yı Kutsal Ruh ile destekledik. Fakat ey İsrail oğullarının ileri gelenleri! Sizler, Allah'ın elçilerinin size bildirdikleri, hoşunuza gitmedi diye, o elçilerden bazısını küçümseyip, yalanlayıp, bazı elçileri de öldürmediniz mi?

88. Hatta peygamberlere, "Sizin anlattıklarınızı biz anlamayız, sabit fikirliyiz/kalplerimiz perdelidir" diye alay ettiler. İşte, inkârlarından dolayı Allah, İsrailoğullarının ileri gelenlerini lanetlemişti! Bu yüzden onların pek azı inanır.

Kur'an, Tevrat'ı Onaylayıp Tamamlar

89. Nitekim Yahudilerin ileri gelenleri Tevrat'ı okuyorlar, önceki inkâr edenlere karşı, **kendilerinden bir elçinin geleceğini bekliyorlardı.** Ne zaman, **Allah tarafından Tevrat'ı onaylayan Kur'an geldi. Bu sefer, Kur'an ile birlikte, Tevrat'tan öğrendikleri gerçekleri de inkâra kalkıştılar.** Allah'ın laneti inkâr edenlerin üzerinedir.

90. Allah kullarından istediğini/Muhammed'i peygamber olarak atayınca, onu kıskandıkları için Kur'an'ı inkâr ettiler. Böylece Kur'an'daki ve Tevrat'taki bildikleri gerçekleri inkâr ederek, kişiliklerinden ne kötü bir ödün verdiler. Bu yüzden azap üstüne azaba uğradılar. İnkârcılara aşağılayıcı bir azap var.

91. Kendilerine, "Allah'ın indirdiğine/Kur'an'a da inanın" denildiğinde, **"Bize indirilene/Tevrat'a inanırız"** diyerek, sonra gelenlerin tümünü inkâr ettiler. **Oysa Kur'an, "İnanıyoruz" dedikleri Tevrat'ı onaylayan bir gerçektir.** Ey Muhammed onlara sor: "Samimi olarak inanmış idiyseniz, neden daha önce Allah'ın peygamberlerini öldürüyordunuz?" de.

İsrailoğullarının Tarihinden Dersler

92. Musa Tur dağından size uymanız gereken apaçık belgelerle gelmişti. Fakat Musa Tur'a gidince, sizler onun ardından Samiri'nin madenden yaptığı buzağıyı tanrı edindiniz. Böylece zalimlerden oldunuz.

93. İsrailoğulları! Sizden kesin söz almıştık. "Tur dağında Musa'ya verdiklerimize sıkı sıkıya sarılın ve onları iyice kavrayın" demiştik. Fakat "Dinledik ve karşı geldik" dediler. İnkârlarından dolayı kalpleri Samiri'nin tanrı diye madenden yaptığı düve sevgisiyle dolduruldu. Ey Muhammed! Muhatabın Yahudilere sor: "Sizler de aynı İnançtaysanız, inancınız size ne de kötü yön veriyor!"

94. Ve yine söyle. "İleri sürdüğünüz gibi, ahiret yurdu Allah tarafından hiç kimseye değil, sadece size ayrılmışsa ve bu savınız da samimi iseniz, haydi ölümü isteyin!"

95. Ama kendileri yapıp ettiklerini çok iyi bildikleri için, bunu asla isteyemeyeceklerdir. Allah gerçekleri saklayanları bilir.

96. İnkârcı **Yahudileri hayata, diğer insanlardan ve hatta Allah'a ortak koşan Araplardan da düşkün insanlar olarak göreceksin. Onlardan her biri bin sene yaşamak ister.** Oysa uzun yaşamaları

–inkârlarını devam ettirdikleri takdirde- onları azaptan uzaklaştırmaz. Allah yaptıklarını görendir.

97. Ey Muhammed de ki, "Allah'ın izniyle senin kalbine, daha önce gelen kitapları doğrulayıcı ve onaylayıcı, inananlara yol gösterici ve müjde olarak indirilen Kur'an'ı getiren Cebrail'e kim düşman olursa,

98. "Evet, Allah'a, meleklerine, elçilerine, Cibril'e ve Mikail'e kim düşman olursa, bilsin ki, Allah da inkârcıların düşmanıdır."

99. Sana apaçık ayetler indirmekteyiz. Yoldan çıkmış olanlardan başkası onları inkâr etmez.

100. Her ne zaman bir anlaşma yaptılarsa, Yahudilerden inkâr edenler yapılan sözleşmeyi bozup atmadı mı? Zaten onların çoğu inanmaz.

101. **Tevrat'ı doğrulayan bir elçi,** Allah tarafından görevli olarak kendilerine gelince, Yahudi ileri gelenleri, sanki bilmiyormuş gibi, Allah'ın kitabını görmemezlikten geliyorlar.

İnsanların Zararına Büyücülük Yapmak Şeytan İşidir.

102. Süleyman, insanların yanında cinleri, hayvanları ve kuşları da yönetiyordu. Şeytan ruhlu insanlar, Süleyman'ın bunları büyü ile yönettiğini ve kâfir olduğunu halka yaydılar. Halk da Süleyman'ın yönetimi hakkında şeytan ruhlu bu insanların, yalan propagandalarına inandılar ve onlara uydular. Oysa Süleyman kâfir değildi. Fakat, Babil'de Harut ile Marut adlı melek ruhlu iki kişiden sihir ilmini öğrenip, kötü yolda kullanmaları için, insanlara büyüyü öğreten şeytanlaşmış insanlar kâfir olmuşlardır. Hâlbuki Harut ve Marut adlı melek ruhlu o kişiler, kendilerine ilham edilen sihir ilmini öğretmeden önce, insanlara "**Biz, insanlar için bir sınav aracıyız. Sakın öğrendiğiniz sihir ilmini kötü yönde kullanıp da inkârcı olmayın**" diye uyarmadan ve söz almadan kimseye öğretmiyorlardı.[24] Ancak, şeytanlaşmış insanlar, o iki melek ruhlu kişilerden eşler arasını bozacak, insanlara yararlı olanı değil de, zararlı olanı büyüyü öğreniyorlardı. Oysa büyücüler, Allah'ın izni olmadan hiç kimseye zarar veremezler. **İnsanların zararına olarak büyü yapanlar, ahiret hayatının güzelliklerinden**

---

*24 **2:102** Bu Kur'an ayetinden anlıyoruz ki, büyü ve büyücülük vardır. Önemli olan büyüyü insanların zararına kullanmamaktır. Büyüyü insanların zararına kullananlar şeytanlaşmış insanlar olarak bildiriliyor. Büyücülüğün gerçek niteliği için bak 7:116-117.

nasipsiz kalacaklarını biliyorlar. Karşılığında kişiliklerini sattıkları şey ne kötü. Bir bilselerdi.

103. Kötü kalpli büyücüler, inanıp günahlardan sakınmış olsalardı, elbette, Allah'tan alacakları ödül çok daha iyi olurdu. Bir bilselerdi.

104. Ey İnananlar! Peygamber'e raina/ "Acele etme/bize tabi ol"[25] demeyin, unzurna/ "Bizi gözet/bizi bekle" deyin ve dinleyin. İnkâr edenlere elem verici bir azap vardır.

105. Yahudilerin inkârcıları ve puta tapar Araplar, Rab'binizden size bir iyilik indirilmesini istemez. Allah rahmetini dilediğine verir. Allah büyük lütuf sahibi.

106. Biz daha iyisini veya benzerini getirmedikçe bir mucize veya sistemi[26] yürürlükten kaldırmaz veya unutturmayız. Allah'ın her şeye gücü yettiğini bilmez misin?

---

*25 **2:104** Peygamber konuşurken inananlar, konuşmaları iyi anlayabilmek amacıyla, "acele etme" "bize uy" anlamlarına gelen "Raina" sözcüğünü kullanıyorlardı. Bu sözcük,"raina" **ibranice'de** küfür ve hakaret anlamına kullanılırdı. İnananlar "acale etme de iyice anlayalım" maksadıyla bu sözcüğü söylüyorlardı. Ancak inkarcı yahudiler,bu sözcüğü küfür ve hakaret anlamında devamlı olarak peygambere söylemeye başladılar.O zaman Allah,inananlara o sözcüğü değil de,maksatlarını ifade eden,"bizi gözet" bizi bekle" anlamına gelen,"unzurna" sözcüğünü kullanmalarını istedi.

*26 **2:106** Kur'an'da birbirini iptal eden ayetler olduğu ve **hatta bazı ayetlerin hadislerle iptal edildiği biçimindeki inanç,** bu ayetin anlamı saptırılarak desteklenmiştir. Maalesef Müslüman yorumcular da bu tuzağa düşmüş, kendilerince, çeşitli yorumlar getirmeye çalışmışlardır. Kimisi,"**Kur'an nazil olurken bu döneme ait ayetler ortadan kaldırılmıştır, ancak sayısı azdır, bazısı çoktur**" diyor. Bazısı, "**İslam'ın zayıf dönemindeki inen ayetler, güçlü dönemlerinde ortadan kalkmıştır**" bazısı "**ertelenmiştir**" v.s.gibi gerekçeler ileri sürmüşlerdir. Sanki Allah, zayıf anla, güçlü durumların şartlarını daha önceden bilmiyor da, olayların gelişine göre durumu ayarlıyor. İnsan, kendi davranışını Allah'a yakıştırarak iftira ettiğinin farkında değil. **Gerçek şu ki, Kur'an'ın hiç bir ayeti diğerini nesh/iptal etmiş değildir. Kur'an** Ayetlerine, Kur'an'ın mantığı içinde baktığımız ve konuyu bütünüyle ele aldığımızda görürüz ki, Medine'deki Yahudilerlerin, özellikle kıblenin değişmesi (**Bak.2/143 ve dip not**) olayıyla doruk noktaya varan kinleri, ortak koşucu ikiyüzlü Arapları da, cephelerine alarak, Peygamberin yanındaki samimi Müslümanların zihinlerini bulandırmak için, hazırladıkları fitne, oyun, entrika ile Kur'an ve peygamber aleyhine yoğun bir propagandaya giriştiler. Müslümanlar bu propagandanın etkisinde kalarak, peygamberden bunlara karşı açıklama istiyorlardı. İşte Allah, İnananları, Yahudilerinin ve ikiyüzlü Arapların Peygamber ve Kur'an hakkındaki söyledikleri yalanlara kanmamalarını, "Ben dilediğimi yaparım. Allah'ın her şeye gücü yeter." sonra sizde inkârcılar gibi, "acı bir azaba" uğrarsınız, şeklinde uyarı yapıyor, ortak koşuculara da inkarlarından dolayı meydan okuyor. Ne yazık ki, yüz yıllar sonra, inkârcı Yahudilerin ve ikiyüzlü Arapların o günkü uzantıları, atalarının peygamber ve Kur'an düşmanlıklarını açığa çıkaran ayetleri örtbas etmek için,aynı konuda ve aynı amaca yönelik ortaya attıkları fitneye, Müslüman tefsircilerde katılarak şöyle idi, böyle idi diye, Kur'an

Göklerin ve Yerin Egemenliği Allah'ındır.

107. Göklerin ve yerin egemenliğinin Allah'a ait olduğunu ve Allah'tan başka bir sahip ve yardımcın olmadığını bilmez misin?

108. Ey inananlar! Daha önce Musa'dan isteklerde bulunup, sorguya çektikleri gibi, siz de elçiniz Muhammed'i sorguya çekip, isteklerde mi bulunmayı arzuluyorsunuz? Kim inancı inkâr ile değiştirirse, o doğru yolu kaybetmiştir.

109. Bakın! Tevrat'a ve İncil'e sahip olanların birçoğu, gerçekleri bilmelerine rağmen, sırf kıskançlıkları yüzünden, sizi imanınızdan sonra tekrar inkâra döndürmeyi arzular. Yine de siz, Allah öyle düşünenler hakkında bir buyruk gönderinceye kadar onlarla kötü olmayın, görmemezlikten gelin. Allah her şeye gücü yetendir.

110. Namazı kılın, zekâtı verin. Kendiniz için yaptığınız her iyiliği elbette Allah katında bulacaksınız. Allah yaptığınız her şeyi görür.

Sadece Tanrı'ya Teslim Olup, Erdemli Bir Hayat Süren Herkes Kurtulur.

111. Tevrat ve İncil'e sahip olanlardan bazıları sizi döndürmek için, "Yahudi ve Hıristiyanlardan başkası cennete giremez" derler. Bu, onların kuruntusudur. Ey Muhammed öyle diyenlere de ki: "Doğru söylüyor ve söylediklerinizde samimi iseniz, kanıtınızı getirin"[27]

112. Hayır! İş onların dediği gibi değil. **Doğrusu şöyle**, kim iyilik yaparak kendini Allah'a teslim ederse, onun ödülü Rab'binin yanındadır: İyilik yapan ve Allah'a teslim olan –**Yahudi olsun, Hıristiyan olsun ya da başka bir inançta olsun**- onlara hiçbir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

113. Ayrıca Yahudilerin ileri gelenleri, "Hıristiyanlar geçerli, tutarlı bir inanç temelinden yoksunlar, inançlarının bir dayanağı yoktur" derken, Hıristiyanların ileri gelenleri de: "Yahudiler geçerli, tutarlı bir inanç temelinden yoksunlar, inançlarının bir dayanağı yoktur,"

---

ayetleri hakkında tereddütler belirtecek görüşler ortaya atmışlardır. **Demek ki, Allah'ın Kur'an'ı bizzat koruması altına almasının ne büyük hikmetleri vardır.** Yoksa, **"bazı ayetlerin hadislerle iptal edildiğini"** ileri süren, adı sanı belli alimlerimiz sayesinde Kur'an da, Allah'ın gönderdiği Tevrat ve İncil durumuna düşebilirdi.

*27 **2:111** Allah'ın inkârcı Yahudilere karşı meydan okuması devam ediyor. Fakat benzer iddianın yani, "Müslümanlardan başkası cennete giremez" iddialarının, bugün de Müslümanlarca tekrar edilmesi hayret vericidir. 2:62 ve 5:59 ayetlerine rağmen!

diye birbirlerini suçlarlar ve her iki taraf da bu iddialarında, **Tevrat'a ve İncil'e** atıfta bulunurlar.[28] Oysa hepsi de, Tevrat'ta ve İncil'de, gerçekten böyle bir şeyin olmadığını okuyup duruyorlar. Tevrat ve İncil bilgisinden yoksun halk da, ileri gelenlerin/din adamlarının söylediklerini tekrar ederler. Tartıştıkları bu konular hakkındaki hükmü, diriliş günün de Allah verecektir.

114. Allah'ın mescitlerinde/Kâbe de, Allah'ın isminin anılmasına engel olan ve Allah'ın mescitlerinin/Kâbe'nin yıkılması için çalışan kimseden daha kötü kim olabilir? Hâlbuki o kimseler, Allah'ın mescitlerine/Kâbe'ye saygılı olarak girmeleri gerekir. Allah'ın mescitlerini/Kâbe'yi tahrip etmeye kalkanlar için dünyada rezillik, ahirette de büyük bir azap vardır.

115. Allah'ın mescitlerini/Kâbe'yi yıkmakla kimsenin eline bir şey geçmez. Çünkü Doğu da Batı da Allah'ındır. Nereye yönelirseniz Allah'ın yüzü oradadır. Allah her şeyi kuşatan ve her şeyi bilendir.

Büyük Cehalet

116. İnkâr edenler "Allah çocuk edindi" dediler. Hâşâ! Allah yücedir, Allah, yaratılmışlara özgü böylesi vasıflardan kesinlikle uzaktır. Göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ındır. Tüm varlıklar Allah'a saygıyla boyun eğmiştir.

117. Gökleri ve yeri yoktan var eden Allah'tır. Bir şeyin olmasını dilerse, ona sadece "Ol," der ve o şey anında olur.

118. Tarih bilgisinden yoksun cahiller, "**Allah bizimle konuşmalı veya bize bir mucize gelmeli değil miydi**" derler. Daha öncekiler de, onların söylediklerinin tıpkısının aynısını söylemişlerdi. Kafa yapıları birbirine nasıl da benziyor. Biz ayetleri, yürekten inanacak olanlar için açık ve anlaşılır bir şekilde açıklamışızdır.[29]

119. Ey peygamber! Biz sana Hak'kı/Kur'an'ı gönderdik. Bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak. Cehennem halkından sen sorumlu değilsin.

---

*28 **2:113** Benzer iddiaların "Müslümanlarca" da, tekrar edilmesi calib-i dikkattir.

*29 **2:118** Mucizeler inananların inancını güçlendirir ama inkârcıları inandırmaz. Tanrı'nın sınav sistemi böyle gerektiriyor. Bak 74:31

Samimi Yahudi ve Hıristiyanlar Kur'an'a İnanırlar Fanatikler Reddeder

120. Ey peygamber! Yasalarına uymadıkça, ne fanatik Yahudiler, ne de fanatik Hıristiyanlar, senden hoşnut olmazlar. Onlara söyle: "**Kuşkusuz dosdoğru yasa Allah'ın yasasıdır.**" Sana gelen bilgiden sonra, onların arzularına uyarsan Allah'a karşı seni savunacak ne bir dost ne de bir destekleyici bulamazsın.

121. Kendilerine verdiğimiz kitaba/Tevrat'a ve İncil'e samimi olarak inanıp okuyanlar, "**dosdoğru yolun Allah'ın yolu**" olduğuna inanırlar; inkâr edenler ise kaybedenlerdir.

122. Ey İsrail oğulları, size verdiğim nimetimi ve diğer halklardan daha çok size bağışta bulunduğumu hatırlayın.

123. Ve kimsenin kimseden yana bir şey ödeyemediği, hiç kimseden fidye alınmadığı, hiç kimseye şefaatin yarar sağlamadığı ve yardımın kesildiği bir günden sakının.

Allah, İbrahim ve Oğlu İsmail'i Kâbe'nin Yapımı ve Bakımı İçin Görevlendiriyor ve İslam Dininin Tüm İbadetlerini İbrahim'e Bildiriyor.

124. Hatırlayın! Rabbi bir zamanlar İbrahim'i bazı denemelerle sınava tabi tutmuş, İbrahim de hepsini harfiyen yerine getirmişti. Sonra Allah İbrahim'e "**Seni insanlara önder yapacağım**" demişti. İbrahim de "Soyumdan da!" deyince, Allah da "Gerçekleri örterek saklayanlar benim sözümün dışındadır." buyurmuştu.[30]

125. Kâbe'yi insanlar için bir odak noktası ve bir güven yeri kıldık. Siz de İbrahim'in makamını bir namaz yeri olarak kullanın ve temiz tutun. Biz, İbrahim ve oğlu İsmail'i, ziyaretçiler, kendini ibadete verenler ve eğilip secde edenler için, ikiniz Kâbe'yi/evimi temiz tutun," diye görevlendirmiştik.

---

*30 **2:124-126** Bu Kur'an ayetleriyle Allah, Hz. İbrahim'in şahsında çok önemli iki duruma dikkatimizi çekiyor. **İlki**, soyun önemli olmadığı, **Allah'a ortak koşmadan inanmanın önemli olduğu.** Yani, peygamber soyundan gelmek, bir avantaj, bir üstünlük değildir. **İkincisi,** Allah'ın sadece inananların Allah'ı olmadığını, İnanmayanlarında Allah'ı olduğunu, dolayısıyla, Allah inananların bekçisi değil, inanan, inanmayan dünyada kim çalışırsa, ayırım yapmadan herkese yardım edip rızkını verdiğini, ama hesabının ahrette görüleceğini, bu çarpıcı diyalogla bize öğretiyor.

126. O zaman İbrahim Allah'a şöyle dua etti: "Rabbim, burayı güvenli bir belde yeri kıl. Allah'a ve ahret gününe inanan halkına ürünlerle rızk ver" deyince, Allah, "**inanmayanlara da rızk vereceğim**, ancak, inkârlarına devam edenleri kısa bir süre geçindirip, sonra da ateşin dayanılmaz azabına atacağım. Ne korkunç bir sonuç!" dedi.

127. İbrahim, oğlu İsmail ile birlikte hem Kâbe'nin duvarlarını örüyor, hem de şöyle dua ediyordu: "Rabbimiz, yaptığımız bu işi hayırlı kıl/bizden kabul et, şüphesiz Sen işitensin, Bilensin."

128. "Rabbimiz, ikimizi sana teslim olanlar/Müslümanlar yap. Soyumuzdan da sana teslim olan/Müslüman olan bir topluluk çıkar. **Bize nasıl ibadet edeceğimizi göster**, tövbelerimizi kabul et, şüphesiz sen tövbeleri kabul edensin, acıyansın."

129. "Rabbimiz, soyumuzun topluluğu arasından, ayetlerini o topluluğa anlatacak, onlara kitabı ve bilgeliği öğretecek ve o topluluğu temizleyip arındıracak bir elçi gönder, Sen Yücesin, Bilgesin."

130. Kendini kandırandan başkası İbrahim'in dininden yüz çevirmez. Yemin olsun biz İbrahim'i bu dünyada seçip yücelttik, ahirette de erdemli kişilerden olacak.

131. Çünkü Rabb'i İbrahim'e: "Teslim ol" dediğinde, İbrahim, "evrenlerin Rab'bine teslim oldum" diye karşılık vermişti.

132. İbrahim, kendisinin Allah'a olan davranışının aynısını çocuklarına da önerdi. Daha sonra **Yakup da** çocuklarına şunu öğütledi: "**Evlatlarım, Allah sizin için bu dini/İslam'ı seçti, Müslüman olarak ölmeye bakın.**"

133. Yakup ölürken tanık olsaydınız. O çocuklarına: "**Benden sonra kime kulluk edeceksiniz?**" diye sormuştu. **Çocukları da: "Senin ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın Tanrı'sı olan tek Tanrı'ya kulluk edeceğiz, biz Allah'a teslim olanlarız/ Müslümanlarız" demişlerdi.**

134. Onlar geçmişte kalan bir toplum. Onların yaptıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir. Siz onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz.

Allah Tüm İnsanların Rabbidir. Peygamberler ve Kitaplar Arasında Ayrım Yapılmaz.

135. Fanatik Yahudiler ve fanatik Hıristiyanlar, Muhammed peygamber'e ve yanındakilere, "**Yahudi ve Hıristiyanlar gibi**

inanın ki, doğru yolu bulasınız" dediler. Ey Muhammed onlara söyle: **"Biz, İbrahim'in tek Tanrı'cı dinine uyarız. O, Allah'a asla ortak koşanlardan olmadı."**[31]

136. Ve biz, **"Allah'a, bize indirilen Kur'an'a, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarına indirilenlere, Musa'ya, İsa'ya verilenlere inanırız. Bunların hiçbiri arasında ayırım yapmayız. Biz sadece Allah'a teslim olanlarız" deyiniz.**[32]

137. **Eğer Yahudi ve Hıristiyanlar böyle, sizin inandığınız gibi inansalar, dosdoğru yolu bulmuş olurlar**. Yok, böyle inanmazlar ise, ayrılığa ve anlaşmazlığa düşmüş olurlar. O takdir de onlara karşı Allah sana yeter. Allah işitendir, bilendir.

138. **İşte budur Allah'ın boyası/sistemi/görüşü!** Kimin görüşü Allah'ınkinden daha tutarlıdır? "Biz yalnız Allah'a kulluk ederiz."

139. "Bizimle Allah hakkında mı tartışıyorsunuz? Oysa **Allah, bizim de Rabbimiz, sizin de Rab'binizdir.** Biz işlediğimizden, siz de işlediğinizden sorumlusunuzdur. Biz kendimizi sadece Allah'a adadık" de.

140. **Yoksa siz, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarının tebliğ etiği dinin. Yahudi veya Hıristiyanların inandığı din olduğunu mu ileri sürüyorsunuz?"** Deki, **"Siz mi daha iyi biliyorsunuz, yoksa Allah mı?"** Allah'ın bildirdiğini gizleyenden daha zalim kim olabilir? Allah yaptıklarınızdan gafil değildir."

141. Onlar geçmişte kalan bir toplum. Onların yaptıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir. Siz onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz.

---

*31 **2:135** İslam, bir özel isim değildir. Âdem'den itibaren tüm elçiler ve inananlar, kendilerini tanımlamak için, İslam ve Müslüman kelimelerinin kendi dillerindeki karşılıklarını kullanmışlardır (2:131; 3:95; 6:161;7:126;10:72; 27:31;28:53). Tanrı yanında tek geçerli din İslam'dır, yani Allah'a teslimiyettir. Hz. İbrahim, namaz, zekat, oruç ve hac uygulamalarını öğretti (22:78). Hz. İbrahim'in izleyicisi Hz. Muhammed (16:123) ise Kur'an'ı iletti.

*32 **2:136** Kur'an tüm insanlara, Yahudiler, Hıristiyanlar, Müslümanlar ve diğerlerine, çok çok önemli bir gerçeği hatırlatıyor. Peygamberleri bölüşerek, herkes kendine mal ettiği peygamberi överek yarıştırmasın, Peygamberlerin hepsi, ilki Âdem'den, sonuncusu Hz. Muhammed'e kadar, hepsi benim elçilerim onlar arasında ayrım yapılmaz, hepsi Müslümandı, hepsi, "Allah'a ortak koşmadan teslim olma" anlamına gelen "İslam" ı tebliğ etmişlerdir. diyor.(Bak 2:285.)

Kıblenin değişmesi Elçiye Samimi olarak Uyanla, Uymayanları Ortaya Çıkarıyor.

142. Peygamber Medine'ye geldikten sonra, Namaz için Kudüs'e yönelmesini istismar eden Halktan bazı fanatikler, kıblenin Ka'be'ye çevrilmesine, "**yöneldikleri kıbleden onları çeviren nedir**? diyecekler. Ey peygamber de ki, "**Doğu da Batı da Allah'ındır. Allah dileyeni doğru yola iletir.**"

143. Samimi olarak inananları açık fikirli, dürüst ve orta yollu bir toplum yaptık ki, halkın arasında örnek ve tanıklar olabilesiniz ve elçi de aranızda tanık olabilsin. Elçiye samimi olarak uyanlarla, inanmadıkları halde, inanmış gibi gözükenleri birbirinden ayırt etmek için, eskiden yöneldiğin kıbleyi değiştirdik.[33] Allah'ın yol

---

*33 **2:143** Kıblenin değişmesi olayı, Medineli Yahudileri ve ikiyüzlü Arapları şoke etti. Kur'an'a ve peygambere olan gizli düşmanlıklarını açığa çıkardı. Peygambere resmen cephe aldılar, Kur'an hakkında olmadık yalan düzdüler.143.ve devam eden ayetler inkârcıların durumlarını anlatır ve Müslümanlara neler yapmaları gerektiğini söyler. Medineli Yahudileri ve ikiyüzlü Arapları şaşkına çeviren kıblenin değişmesi olayının Kur'an ayetlerine dayanarak öyküsü şöyle: Hz. Muhammed Mekke'de peygamberlikle görevlendirildikten sonra, Hz. İbrahim'in inşa ettiği Kabe'ye yönelerek namazlarını kılıyorlardı. Kabe'nin sahibi olduklarını iddia eden, Mekke site devletinin aşiret liderleri Ebu Cehil, Ebu Süfyan gibi ortak koşucular ve yandaşları, İslam'ın, ortaksız,aracısız Allah inancı her geçen gün güçlenmeye başlayınca,bunu önlemek için,inananlara karşı terör estirmeye ve dayanılmaz işkenceler yapmaya başladılar.Hz. Peygamber'i öldürmek istediler. İnanalar ve peygamber,Allah'ın izni ile,Mekke'den Medine'ye hicret etmek zorunda kaldılar.Ancak orada da rahat bırakmadılar.Eylemlerini savaşlara kadar vardırdılar.. Hz. Peygamber Medine'ye geldiğinde, Medine de bulunan kitap sahibi Yahudi ve Hıristiyanlar ile, Müslümanlar arasında sıcak bir ilişki kuruldu. Allah'tan gelen bir vahi gelmemesine rağmen Müslümanlar, kendilerince verdikleri bir kararla, namazlarında Kudüs'teki mescide yönelmeye başladılar. Müslümanların Kudüs'e karşı namaz kılmaları, Medineli Yahudilerce aşırı derecede istismar edildi. Kudüs'ün kendilerince kutsal olduğunu ileri sürerek, Müslümanlar üzerinde manevi baskı oluşturdular.142-145.ayetlerden Peygamber'in ve samimi olarak inananların bu durumdan ciddi olarak rahatsızlık duymaya başladıklarını görüyoruz. Allah'ta bu ayetler ile Müslümanların **"eski kıbleleri olan"** Kutsal Mescite, yani Mekke'de bulunan Kâbe'ye yönelmelerini bildirdi. Bu durum Medine Yahudileri ile iki yüzlüleri şoke etti. Kendileriyle ekonomik ve psikolojik faktörlerin etkisiyle yakın ilişki içinde olanlarla, inkârcı ikiyüzlüleri ortak cephelerine alıp, peygamber'i **"tutarsızlıkla"** suçlayarak, peygambere ve Kur'an'a karşı yoğun bir iftira kampanyasına giriştiler. Ne yazık ki, yüz yıllar sonra, bu iftira kampanyasını yürütenlerin hayatta kalanları ve uzantıları, **ilgili ayetleri "daha sonra gelen ayetler neshetti/hükmünü kaldırdı"** diye, aynen dedelerinin yaptığı gibi, peygambere ve Kur'an'a karşı inkarcı oyunlarına devam ettiler. Adı sanı belli alimlerimizde bu oyunları beslediler. Kısacası, kıblenin değişimini bildiren ayetler, daha önce inen bir ayetin hükmünü neshetmemiştir/kaldırmamıştır. Bu ayetler olsa olsa, Hz. peygamber Medine'ye geldiğinde Allah'ın bir emri olmadan, ehli kitapla olan sıcak ilişkilerinde etkisiyle, namazlarında Kudüs'e yönelmeleriyle ilgili verdikleri **kişisel ve toplumsal kararı** neshetmiştir/kaldırmıştır. Yoksa hiçbir ayet, başka bir ayetin hükmünü kaldırmış değildir.(Bak.2/106. ve dip not.)

gösterdiği kimseden başkasına elbette bu ağır gelir. Allah imanınızı boşa çıkarmaz. Allah inananlara şefkatlidir, Esirgeyendir.

144. Ey peygamber! Yüzünü göğe çevirip durduğunu görüyoruz. Seni, hoşlanacağın bir kıbleye çevireceğiz. Artık yüzünü Kutsal Mescit'e çevir. Nerede olursanız olun yüzlerinizi o yöne çevirin. Kuşkusuz, kitap sahibi Yahudi ve Hıristiyanlar, bu değiştirme olayının Rab'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler. Allah onların yaptığından gafil değildir.

145. Kitap sahibi fanatik Yahudilerle, kitap sahibi fanatik Hıristiyanlara her türlü mucizeyi getirsen, yine de senin kıblene yönelmezler. Sen de onların kıblesine uyacak değilsin. Zaten Yahudiler ve Hıristiyanlar da birbirlerinin kıblesine uymazlar. Sana gelen bu bilgiden sonra, onların keyfine uyarsan gerçekleri saklamış olursun.

Gizleyerek Kitabın Anlamını Saptırmak

146. Kitap verdiğimiz Yahudi ve Hıristiyanlar, bu gerçekleri çocuklarını tanıdıkları gibi tanırlar. Ama yine de onların ileri gelenlerinden/din adamlarından bazıları, bile bile gerçeği gizlerler.

147. Ey peygamber! **Doğru olan, onların çarpıttıkları değil, gerçek olan Rabbinden gelendir.** Artık kuşkulananlardan olma.

148. Herkesin yöneldiği bir kıblesi vardır. Siz iyi ve güzel şeylerde yarışın. Nerede olursanız olun Allah sizi bir araya getirir. Allah elbette her şeye gücü yetendir.

149. Ey peygamber! Her ne taraftan yola çıkarsan çık, namaz için yüzünü kutsal mescide/Kabe'ye [34] doğru çevir. Bu, elbette Rabbinden gelen bir gerçektir. Allah yaptığınız hiçbir şeyden habersiz değildir.

150. Evet, Ey inananlar! Her nereden yola çıkarsanız çıkın, namaz için yüzünüzü kutsal mescide/Kabe'ye doğru çevirin. Nerede olursanız olun, yüzünüzü kutsal Mescit tarafına çevirin ki, herkes bilsin ve **insanların sizi istismar edecekleri bir gerekçesi kalmasın.** Zalimlere gelince, onlardan çekinmeyin, benden çekinin ki, size olan nimetimi tamamlayayım ve siz de doğruya ulaşabilesiniz.

---

*34 **2:149** Hz. Peygamber'in Medine'deki mezarına da "Kutsal Mescid" (Mescid-i Haram) olarak isimlendirilmesi peygamberin vefatından sonra verilmiştir. Kur'an'ın bildirdiği "Kutsal Mescit" Mekke'de bulunan "Kabe" dir.

151. Nitekim size ayetlerimi okuyacak, sizleri temizleyecek, size kitap ve bilgeliği öğretecek, bilmediklerinizi bildirecek bir elçiyi aranızdan seçip gönderdik.

152. Beni hatırlayın ki, ben de sizi hatırlayayım. Bana teşekkür edin; nankörlük etmeyin.

153. Ey İnananlar! Güçlüklere karşı çabanızda, sabır ve Allah'a yönelerek yardım dileyin. Allah sabredenlerle beraberdir.

154. Allah yolunda öldürülenlere, "Onlar ölülerdir" demeyin. Aksine onlar diridir.[35] Fakat siz farkında değilsiniz.

155. Sizi korkuyla, açlıkla, mal, can ve ürün kaybıyla sınayacağız. müjde ver sabredenlere.[36]

156. Ki, o sabredenler, başlarına bir musibet geldiğinde, "Biz Allah'a ait'iz ve Allah'a dönücüyüz" derler.

157. İşte sabredenlere Rab'lerinden destek ve iyilik vardır. Ve işte onlar doğruya ulaşanlardır.

Hac ve Umre

158. Safa ve Merve tepeleri Allah'ın işaretlerindendir. Hac veya umre için Kâbe'ye varan birisi, Safa ve Merve tepeleri arasında gidip gelebilir. Kim gönülden bir iyilik yaparsa, Allah teşekküre karşılık verendir, bilendir.[37]

Dünyanın ve Müslümanların İçinde Bulundukları Olumsuz Gidişata Onay Veren Din Yorumcularına Büyük Uyarı

159. İndirdiğimiz açık delilleri ve Kur'an'da insanlara apaçık, anlaşılır biçimde gösterdiğimiz hidayet yolunu çarpıtanları, gizleyenleri hem Allah lanet eder ve hem de lanetleyenler lanetler.

160. Ancak, tövbe edip kendilerini düzeltenler ve Kur'an'daki indirileni çarpıtmadan, gizlemeden açıklayanlar bu lanetin dışındadır; onların

---

*35 **2:154** İnananların bu dünya ile ilişkileri kesilmesine rağmen, Allah yanında yaşantıları devam eder. Bak 3:169.

*36 **2:155** Dünyadaki karşılaşılan her durum, iyi veya kötü, her koşul altında Tanrı'ya kulluğumuzu kanıtlamak için bir sınavdır.

*37 **2:158** **HAC**: Belli zamanlarda ve belli kuralları olan bir ibadettir. **UMRE:** Hac ayları dışında, her zaman yapılabilen, sadece Kâbe'yi tavaf ile Safa ve Merve arasında gidip gelmenin dışında kuralı olmayan bir ibadettir/ziyarettir. **SAFA ve MERVE**: Kâbe'nin yakınında, yaklaşık beş yüz metre aralıklı iki tepe. Hac ve Umre yapanlar, bu iki tepe arasında belirli sayıda gelip giderler.

tövbesini kabul ederim. Ben tövbeleri kabul edenim, bağışlayanım, esirgeyenim.

161. Çarpıttıklarında direnip, tövbe etmeden ölenler ise, hem Allah'ın, hem meleklerin ve hem insanların hep birlikte lanetini kazanır.

162. Onlar sonsuza dek lanetli olarak kalırlar. Azapları hafifletilmez ve ertelenmez.

163. Tanrı'nız bir tek tanrı'dır; O'ndan başka Tanrı yoktur. O, Esirgeyen ve Bağışlayandır.

Evren de Tanrının Bir Kitabıdır. Tanrı'nın Evrendeki Ayetleri

164. Göklerin ve yerin yaratılışında, gecenin ve gündüzün birbiriyle yer değiştirmesinde, insanların yararı için okyanusta akıp giden gemilerde, Allah'ın gökten su indirip ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesinde ve orada yaydığı her çeşit canlıda, rüzgârları ve gök ile yer arasında hazır bekleyen bulutları evirip çevirmesinde, aklını kullanan bir toplum için, elbette ayetler/kanıtlar vardır.[38]

Allah'ı Sever Gibi, Kulunu Sevenler, Sevdikleri Tarafından Terk Edilecekler.

165. İnsanlardan bazıları, Allah'tan başkasını, Allah ile denk tutarlarda, Allah'ı sever gibi onları severler. İnananlar ise en çok Allah'ı sever. Allah'tan başkasına olan sevginin, Allah sevgisiyle denk olamayacağı gerçeğini gölgeleyenler, azabı gördükleri zaman, tüm gücün Allah'da olduğunu ve Allah'ın azabının da, çok çetin olduğunu önceden bir görebilselerdi.

166. O zaman, uyulanlar/sevilenler, kendilerine uyanlardan/ sevenlerden uzak duracaklardır. Artık azabı görmüşlerdir ve aralarındaki tüm bağlar kesilmiştir.[39]

---

*38 **2:164** Evren de Tanrı'nın bir kitabıdır. "**Ayetler**" kelimesi, Kur'an boyunca hem Allah'ın sözel yasası ve hem de doğaya koyduğu yasası için kullanılır. Allah'ın yasaları arasında çelişki değil uyum vardır. Bu uyuma tanık olmak için her iki kitaba da aklın ve bilimin ışığında bakmak ve kavramak gerekir. Tanrı'nın evren kitabından, ancak aklını kullanan toplumlar yararlanabilir. Tanrının evrendeki yasalarından yararlanmanın toplumlar için ödülü, teknoloji, ziraat, ekonomi v.s.ve bunların doğal sonucu, güç ve refahtır.

*39 **2:166** Peygamberler dâhil, hiçbir övgü ve sevgi, Allah sevgisi ve övgüsüyle aynı tutulamaz. Peygamberler ve Allah dostları, kendilerini çeşitli yollarla putlaştıran kişileri, Diriliş Gününde reddedeceklerdir.Bak16:86; 46:5-6;25:30. Ayrıca bak. Matta İncili 7:21-23.

167. Allah'tan başkasına olan sevgiyi, Allah sevgisinden üstün tutanlar/Uyanlar şöyle diyecek: "**Keşke dünyaya dönmek için bir şansımız daha olsaydı da, dünyada iken Allah'tan çok sevdiklerimizin, şimdi bizden uzak durdukları gibi, biz de onlardan uzak dursaydık.**" Böylece Allah, onların yaptıklarını pişmanlığa dönüştürür ve onlar artık ateşten çıkamazlar.

Allah Adına Yakıştırma Üretmeyi Şeytan Önerir

168. Ey İnsanlar! Yerin helal ve temiz ürünlerinden yiyin, şeytanın arkasına düşmeyin, şeytan size apaçık bir düşmandır.

169. **Şeytan size kötülüğü, hayâsızlığı emreder ve bilmediğiniz şeyleri, Allah adına yakıştırmanızı önerir.**

Ataları Körü Körüne Taklit Etmek

170. Kul sevgisini Allah sevgisine denk tutanlara/ortak koşanlara, "**Allah'ın indirdiğine/Kur'an'a uyun**" dense, "**Hayır, biz atalarımızın izlediği yolu izleriz**" derler. Peki, ataları bir şey düşünemeyen ve doğru yolu bulamayan kimseler olsalar da mı?!

171. Ortak koşucu inkârcıların durumu, bir çobanın bağırıp çağırmasını işiten hayvanların durumuna benzer. Çünkü hayvanlar akıl etmez ve düşünemezler. İşte ortak koşucular da işitmez, söylemez ve görmez gibiler.

Sadece Dört Hayvansal Madde Haram Edilmiştir.

172. Ey İnananlar, size verdiğimiz rızkların iyilerinden yiyin, eğer sadece Allah'a tapıyorsanız. O'na şükredin

173. O size sadece **leş, kan, domuz eti ve Allah'tan başkası adına kesileni haram kılmıştır.** Her kim bunlardan yemeye mecbur kalırsa, suiistimal etmemek ve sınırı aşmamak koşuluyla, yemelerinde bir sakınca yoktur. Günah işlemiş olmaz, Allah bağışlayandır, acıyandır.[40]

---

*40 **2:173** Kur'an boyunca hayvanlarla ilgili dört madde haram kılınmıştır (6:145;16:115). Bunların dışındaki haramlar, insanlar tarafından oluşturulmuştur. **Tanrı'nın haram etmediğini haram etmek Tanrı'ya eş koşmaktır** (6:121,147).

Gerçekleri Gizleyen Din Adamlarının Vay Haline

174. Allah'ın indirdiği kitaptan (Tevrat'tan, İncil'den ve Kur'an'dan) bir şey gizleyip, onu az bir değere değişenler/ondan çıkar sağlayanlar karınlarına ateş tıkınıyorlar. Diriliş gününde Allah onlarla konuşmaz ve onları arındırmaz. Onlara acı verici bir azap var.

175. Gerçekleri çarpıtıp az bir değere değişenler, hidayet karşılığında sapıklığı ve affedilme karşılığında azabı satın almışlardır. Ateşe ne kadar da dayanaklıdırlar!

176. İşte böyle! Çünkü, **Allah gerçeği içeren kitabı indirmiştir** ve kitap hakkında tartışanlar ise, doğrusu derin bir anlaşmazlık içindedir.[41]

Kur'an, Gerekli Her Şeyi Ayrıntılı Olarak Açıklar
Erdemli Davranışlar Detaylandırılıyor.

177. Erdemli olmak, yüzlerinizi doğu ve batı yönüne çevirmeniz değildir. Asıl erdemlilik odur ki, **Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaba ve peygamberlere inanırlar; akrabalara, yetimlere, muhtaçlara, yolda kalmışlara, dilencilere seve seve yardım ederler ve köleleri özgürlüğüne kavuştururlar; namazı kılarlar, zekâtı verirler, sözleştikleri vakit sözlerinde dururlar; zorluğa, sıkıntıya ve zulme karşı direnirler.** İşte doğru olanlar bunlardır ve işte erdemli olanlar da onlardır.

Tetikçiliğe Karşı Etkili ve Caydırıcı Önlem
Ölüm Cezasına Sınırlama

178. Ey İnananlar! Öldürmede size eşitlik farz kılındı. Özgür kişiye karşı özgür, köleye karşı köle, kadına karşı kadın. Ama öldüren, öldürülenin yakınları tarafından bağışlanırsa, o zaman öldüren taraf uygun olanı yapması ve ölen tarafa diyeti güzelce ödemesi gerekir. Bu, Rabbinizden bir hafifletme ve iyiliktir. Bundan sonra kim sınırı aşarsa onun için acı bir azap var.

179. Ey akıl sahipleri! Sizin için bu eşitlikte hayat kurtarma vardır. Böylece suç işlemekten kaçınırsınız.[42]

---

*41 **2:176** Kur'an'ın getirdiği mesajı gizlemeye çalışan din adamları da bu ayetlerle kınananlar kapsamına girerler.

*42 **2:179 Kur'an**, ölüm cezasını hoş görmez. Canı bağışlamak için her çeşit bahane sunulur; hatta katillerin canını bile... Ancak, toplum düzenini bozmaya yönelik masum cinayetlerin, her türlü yasal olmayan işleri yapanların, çıkarlarını korumak amacıyla yapacakları yanlış ve üzücü eylemlerin, toplum yararına etkili ve caydırıcı önlemini de

Vasiyet Etme

180. Sizden birine ölüm yaklaştığında bir mal bırakacaksa, anaya babaya, yakınlara, uygun bir biçimde vasiyet etmesi farz kılındı. Bu erdemliler için bir görevdir.[43]

181. Kim vasiyeti işittikten ve kabul ettikten sonra değiştirirse, günahı o vasiyeti değiştirenleredir. Allah işitendir, Bilendir.

182. Vasiyet edenin yanlışlık veya haksız bir paylaşım yapacağını sezen birisi, olaya karışıp durumu düzeltirse günah işlemiş olmaz. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

Oruç

183. Ey İnananlar! Sizden önceki milletlere oruç farz kılındığı gibi, **arınmanız** /korunmanız için size de farz kılındı.[44]

184. Oruç, sayılı günlerde tutulacak. Ancak, hasta olanlarınız veya yolculukta bulunanlarınız, tutamadığı günlerin sayısınca diğer günlerde tutsun. Yâda, varlıklı olanlar, tutamadıkları günler için, bir yoksulu doyurmaya adakta bulunsunlar. Fakat kim gönül isteğiyle, daha fazla yoksulu doyurmak için iyilik yaparsa, kendisi için daha iyidir; ancak oruç tutmanız sizin için en iyisidir, bir bilseniz!

Ramazan, Kur'an'ın Geldiği Aydır.

185. Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, iyiyi kötüden, doğruyu yanlıştan ayırmanın, apaçık kanıtlarını içeren Kur'an'ın indirildiği aydır. **Kim ramazan ayına ulaşırsa, oruç tutsun. Hasta veya**

öğütler. Toplumsal olaylar dışındaki münferit olaylarda, Öldürülen kişinin tarafı, katilin öldürülmesi yerine para cezasını uygun görebilir. Kur'an'a göre, bu daha iyi bir davranıştır. Ayrıca ölüm cezası her öldürme vakası için geçerli değildir. Örneğin, kadın erkeği öldürürse yahut tersi gerçekleşirse o zaman katile ölüm cezası verilemez. Bunun yerine yasaların öngördüğü cezaya mahkûm edilir.

*43 **2:180** Bazı yorumcular, bu ayetin **"artık akrabalara vasiyet yoktur"** rivayeti ile nesh/iptal edildiğini iddia ederler. Allah'ın ayetlerini insan sözleriyle değiştirenler Tevrat ve İncil yorumcularıyla aynı düzeydedir.(Bak.2/106 ve 2/143. dip notlar.) Hz. Muhammed ahirette bunları suçlayacaktır.(25:30)

*44 **2:183** Namaz, hac ve zekât gibi **oruç** da, Hz. İbrahim'den bize ulaşmaktadır (22/78). Herhangi bir düzeltme veya değişiklik varsa Kur'an'da bildirilmiştir. Örneğin 2:187 ayet ile Ramazan gecelerinde cinsel ilişkiye izin verilmiştir. Ayrıca, **oruç bozmanın cezası (kefaret) olarak öngörülen 60 gün oruç tutma, görüldüğü gibi, Kur'an ayetinde geçmiyor.** Ayet, oruçla ilgili ne yapılması gerekse, açık ve detaylı olarak her şeyi açıklıyor. Oruçla ilgili bunun dışındakiler, insanların kendi sözleridir. **Kur'an, oruç bozmayı oruç tutmama olarak değerlendirir ve fazla oruç tutmakla cezalandırmaz. Güne gün olarak tutulmasını söyler.**

yolcu olanlarınız, orucu tutamadığı günlerin sayısınca, diğer günlerde tutsun. Böylece tutamadığı günlerin sayısını tamamlamış olur. Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez. Umulur ki, sizi doğruya ulaştıran, kolaylıklar sağlayan Allah'ı yüceltip şükredersiniz.

186. Ey Peygamber! Kullarım beni sana soracak olurlarsa bilsinler ki, ben onlara çok yakınım. **Bana dua ederek bir istekte bulunanın duasına karşılık veririm. Dosdoğru yolu bulmaları için, onlar da bana karşılık vermeli ve bana inanmalı.**

Allah Kuşkuları Açıklıyor

187. Oruç gecelerinde[45] kadınlarınızla cinsel ilişkide bulunmanız size helal kılındı. Onlar sizin sırlarınızı gizleyen örtüleriniz, siz de onların örtülerisiniz. Allah, kendinizi kandırıp durduğunuzu bildi de, tövbenizi kabul etti ve sizi bağışladı. Artık Allah'ın, sizin için belirlediğini dileyerek, onlarla cinsel ilişkide bulunabilirsiniz. **Şafağın karanlığı, aydınlığından ayırt edilinceye kadar yeyin, için. Sonra akşama kadar orucu tutun.** Mescitlere ibadete çekilmişken cinsel ilişkide bulunmayın. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır, onları çiğnemeyin. İşte Allah insanlara ayetlerini böyle açıklar. Umulur ki tutarlar.

Rüşvet Alıp Vermeyin

188. Mallarınızı aranızda haksız yollarla yemeyin.[e] Halkın parasını haksız yere yemek amacıyla, bile bile memurlara/yöneticilere rüşvet vermeyin.

Açık Sözlü ve Dürüst Olmak

189. Sana ayın evrelerini soruyorlar. De ki, o, insanlar ve hac ibadeti için bir zaman ölçüsüdür. İyilik, lafı dolandırmak değildir[46] /evlere arkalarından girmek değildir. İyilik, sakınmaktır. Dürüst olun/ evlere normal yerden girin. Kurtuluşunuz için Allah'ı dinleyin, saygılı olun.

---

*45 **2:187** Kur'an'a göre, "gece" sözcüğü, güneşin batışından doğuşuna kadar olan süreyi tanımlar.

*46 **2:189** **"Eve arkalarından girmeyiniz!"** ifadesi bir deyimdir. Üstü kapalı sözler ve sorularla muhatabı eleştirmek, dürüstçe bir davranış yöntemi değildir; düşmanlığa ve yanlış anlamalara neden olabilir.

Savaş, Savunma ve Barış Amacına Yöneliktir.

190. Sizi yok etmek isteyenlere karşı, Allah için sizde karşı koyun. Siz başlatmayın/Saldırgan olmayın. Allah saldırganları sevmez.[47]

191. Ancak, sizi zulüm ve işkenceyle öldürmek isteyenleri, sizde, onları yakaladığınız yerde öldürün ve sizi çıkardıkları yerden sizde onları çıkarın. Çünkü zulüm ve işkence öldürmekten beterdir. Ortak koşucu araplar, Kutsal mescit'in yanında size saldırmazlarsa, siz de onlara saldırmayın. Size saldırırlarsa siz de karşılık verin. İşte, inkârcı saldırganların cezası böyledir.

192. Son verirlerse, Allah bağışlayandır, Acıyandır.

193. İnkârcılar zulüm ve işkencelerine son verinceye ve siz de özgürlüğünüze kavuşuncaya kadar, onlara karşı koyun. **Eylemlerine son verirlerse, artık zalimlerden başkasına düşmanlık/saldırı yoktur.**[48]

194. Kutsal ay ancak iki taraflı gözetilebilir. Yasaklara uymak karşılıklıdır. Size saldırırlarsa, siz de onlara aynen saldırın. Allah'ı dinleyin ve bilin ki, Allah erdemlilerin yanındadır.

195. Allah için paylaşın, kendi kendinizi zarara sokmayın. Dürüst davranın. Allah dürüst davrananları sever.

Hac, Güvenlik Gerekçesiyle Ertelenebilir.

196. Hac ve Umreyi Allah için tamamlayın. Şayet engellenirseniz[49], kolayınıza giden kurbanlarınızı kesmekle yetinin. Kurban işlemi tamamlanıncaya kadar, saçlarınızı tıraş etmeyin. Ancak içinizde hasta olan veya başından rahatsızlığı olanlar varsa, tıraş olma yerine, oruç tutarak, sadaka vererek veya bir ibadet niyetine fidye versin. Güven ortamı sağlandıktan sonra, umre için gidip, hac zamanına kadar kalanlar, kolayına giden bir kurban kessin. **Kurban kesmeyenler,** hac başladığı günlerde üç gün, memleketine dönünce de yedi gün olmak üzere, **toplam on gün oruç tutsun.** Bu uygulama, ailesi Mescit'i Haram'da/Kâbe'de oturmayanlar için geçerlidir. Allah'ı dinleyin ve bilin ki, Allah'ın azabı çetindir.

---

*47 **2:190** Savaşa, savunma amacıyla izin verilmiştir. Bak 60:8-9.

*48 **2:193** Tanrı'nın dini, inanç ve düşünce özgürlüğünü temel prensip edinir.

*49 **2:196** Hac ve umre güvenlik nedeniyle ertelenebilir. Tanrının dini, insan ve toplum yaşamının pratikleri ile birebir örtüşür. Hiç bir katı ve zorlayıcı kuralı içermez. Zorlaştıran ve katılaştıran, din adına dini yozlaştıran insanın kendisidir.

Hac İçin Ayrılan Aylar: Zilhicce, Muharrem, Sefer, Rabi-ül Evvel

197. Hac, bilinen aylarda uygulanmalı.[50] Kim o aylarda hacca karar vermişse bilsin ki, **hac da cinsel ilişki, kötülük yapmak, tartışmak yoktur.** Yaptığınız her iyiliği Allah bilir. Hac yolculuğu için azığınızı hazırlarken, en güzel azığın erdemlilik olduğunu unutmayın. Ey Anlayış sahipleri! Beni dinleyin.

198. Hac'da ticaret yapmak için, Rabbinizden bir lütuf ve bereket aramanızda hiç bir sakınca yoktur. Arafat'tan ayrılıp, Kutsal bölgeye geldiğinizde, Kâbe'yi tavaf ederek Allah'ı anın. Sizi doğru yola ilettiği için Allah'ı çok anın. Çünkü bundan önce siz, yolunuzu sapıtmıştınız.

199. Sonra, insanların kalabalıklar halinde, topluca döndükleri yerden siz de dönün. Allah'tan bağışlanma dileyin. Allah bağışlayandır. Esirgeyendir.

200. Hac görevinizi tamamladıktan sora da, atalarınızı andığınız gibi, hatta daha güçlü olarak Allah'ı anmayı sürdürün. Halktan bazısı **"Rabbimiz, bize bu dünyada ver"** der. Öyle diyenlerin ahirette bir payı olmaz.

201. Kimi de, **"Rabbimiz, bize dünyada da ahirette de iyilik, güzellik ver. Bizi ateşin azabından koru"** der.

202. İşte böyle söyleyenlere, kazandıklarından büyük bir kısmet vardır. Allah hesabı çok çabuk görendir.

Hac'da Son Günler

203. Hac görevi tamamlanınca, belirli bir süre Allah'ı anmaya devam edin. Arınan kimseler, acele edip iki gün içinde işini bitirip gitmek isterlerse, onlar için bir günah yoktur. Geride sayılı günler kalanlar

---

*50 2:197 İslam dini, sadece Arapların değil, tüm insanların dinidir. **Hac, evrensel, ekonomik, ticari,(2/198) kültürel, psikolojik v.s. boyutları olan bir ibadettir.** Tüm zamanların bilgisine sahip olan evrenlerin Rabbi, kuşkusuz haccın gelecekte ne şekil alacağını en iyi bilendir. O bakımdan, hac ibadeti, Allah'ın Haram Aylar olarak bildirdiği Zil-Hicce, Muharrem, Safer ve Rabi-ül Evvel aylarında, uluslararası bir organize ile bu aylara bölüştürülebilir.(2:189). Böylece dört Kutsal aya bölünerek, bir yılda dört hac düzenlemek mümkündür. Böylece hacda meydana gelen ve gelecek olan felaketler de kolaylıkla önlenmiş olur. Allah'ın Buyrukları, insan yaşamının pratikleri ile örtüşür, hiçbir katı ve zorlama kural içermez. Zorluk insanların anlayışlarından kaynaklanır. Hac ibadetinin geleneksel olarak sadece haram aylardan birinin bir kaç gününe sıkıştırılmış uygulaması, bu güne kadarki, geleneksel uygulamadan kaynaklanmaktadır. Buda milyonlarca hacıyı sıkıntıya soktuğu gibi, üzücü olaylara da sebep olmaktadır.Bak9:37.

için de bir günah yoktur. Allah'ı dinleyin ve O'nun huzurunda toplanacağınızı unutmayın.

Her Allah, Peygamber Diyenin Peşinden Gidilmez.

204. Ey Peygamber! **Bazı insanların, dünya hayatı hakkındaki sözleri senin hoşuna gider. Azılı bir düşman olmasına rağmen, samimi görünmek için, sana Allah'ı tanık gösterirler.**

205. Senden ayrılıp işinin başına dönüp gelince, insanlar arasında bozgunculuk yaparak, ortalığı fesada vererek, ekonomiyi ve insanları yok etmek için çabalar. Allah bozgunculuğu sevmez.

206. Kendisine "**Allah'a karşı saygılı ol.**" dendiğinde kibir ve gurur içinde hiddetlenir. Onun hakkından cehennem gelir; ne kötü bir meskendir!

207. Öyle samimi insanlar da vardır ki, kendisini Allah'ın rızasını kazanmaya adar. Allah kullarına çok şefkatlidir.

208. Ey inananlar! Hep beraber barış içinde olun. Şeytanın adımlarını izlemeyin; Çünkü şeytan, sizin apaçık düşmanınızdır.

209. Size, Kur'an'ın apaçık beyanları gelmesine rağmen, başka yollara kayarsanız, bilesiniz ki, Allah üstündür. Bilgedir.

210. **Allah'ın apaçık buyrukları ortada iken, hâlâ Allah'ın ve meleklerin, yoğun bulutlar arasından kendilerine gelip, bizzat anlatmalarını mı bekliyorlar?** O zaman her şey biterdi ve her şey Allah'a döndürülürdü.[51]

211. İsrailoğullarına sor, onlara nice apaçık buyruklar ve mucizeler verdik! Kim Allah'ın apaçık ayetlerini okuyup baktıktan sonra, başka şeylerle değiştirirlerse, Allah onlara çok ağır bir ceza verir.[52]

212. **İnkâr edenlere dünya hayatı gereğinden fazla çekici gelir.** Bu yüzden aşırı gitmeyenlerle/inananlarla alay ederler. Oysa erdemliler, diriliş günü inkâr edenlerin üzerindedir. Allah dilediğine hesapsız şekilde rızk bahşeder.

---

*51 **2:210** İnsanlar çıplak gözle görmediği şeylere kolay kolay inanmak istemezler. O bakımdan ortak koşucular, sürekli peygamberlerden Allah'ı ve melekleri göstermesini isterlerdi. Eğer, Allah ve melekler görünseydi, herkes inanmak zorunda kalacak ve insan için, sınavın bir anlamı kalmayacaktı. Dünyada bulunuşumuzun amacı, Şeytanın yanıltıcı davranışlarından kaçınmak ve Allah'ın mutlak otoritesini kabullenmektir.

*52 **2:211** Allah'ın apaçık ayetlerini, insan sözleriyle, rivayetlerle değiştirenler için. Bak.2/106 ve143 dip notları.

İnsanlar Tek Bir Topluluk. Ancak, Görüş Ayrılıkları Yüzünden Parçalandılar.

213. **İnsanlar tek bir topluluktu.** Allah peygamberleri müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdi. İnsanlar kendi aralarında hükmetmeleri için, Allah, peygamberlere gerçeği içeren kitabı indirdi. Fakat kitap verilenler, kendilerine apaçık buyruklar/kanıtlar geldikten sonra, birbirlerine olan kıskançlıkları yüzünden görüş ayrılığına düştüler. Fakat Allah, onların görüş ayrılığına düştükleri şeylerin gerçek yönünü, izniyle inananlara ulaştırdı. Allah, isteyeni dosdoğru yoluna iletir.[53]

Zor Sınav

214. **İnananlar**! Yoksa siz, sizden öncekilerin karşılaştıklarının benzeri, sizin de başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sanıyorsunuz? Onlar zorluk ve sıkıntıya uğradılar ve öylesine sarsıldılar ki, elçi ve beraberindeki inananlar. "**Allah'ın yardımı ne zaman**" diye feryat ettiler. İyi bilin ki Allah'ın yardımı yakındır.

Para Yardımı Kimlere yapılmalı

215. Ey peygamber! **Sana, nasıl yardım edeceklerini soruyorlar**. De ki, "**Para ve mal yardımlarınızı ana-babaya, yakınlara, öksüzlere, yoksullara ve yolda kalmışlara yapmalısınız.**" İşlediğiniz her iyiliği Allah bilir.

Savaş, Savunma ve Barış Amaçlıdır.

216. Sevmediğiniz halde savaş size zorunlu kılındı. Sevmediğiniz bir şey sizin için iyi ve sevdiğiniz bir şey de sizin için kötü olabilir. Siz bilmeseniz de Allah bilir.

---

*53 2:213 İnsanı diğer yaratıklardan ayıran özelliği iradesidir. İyi ya da kötü yolu takip eden, aklına uyan ya da uymayan yalnız insandır. Yüce Allah bu yeteneği yalnız insana vermiştir. Bu özelliği ile insan, bir dereceye kadar özgürdür. İnsan kendisine verilmiş bu imtiyazla/özgürlükle, iyilik ve kötülük yapmakta, itaat ve isyan etmekte özgürdür. İnsanın seçme özgürlüğüne sahip olduğuna inanmak, ancak Allah'a ve O'nun mesajına inanmakla mümkün. Bu sebeple insan, kaderinden ve yaptıklarından sorumlu tek varlıktır. İnsan gerçekleri öğrenebildiğine göre, bunu gerçekleştirip, gerçekleştirmemesi de, kendi sorumluluğundadır. 57:22 -23.

217. Ey Peygamber! **Sana, Kutsal ayda savaşma konusunu da sorarlar.** De ki, Kutsal ayda savaş büyük bir günahtır. Fakat Allah'ın yolundan çevirmek, Allah'a ve Kutsal Mescit'e nankörlük etmek ve halkını oradan çıkarmak, Allah yanında daha büyük bir günahtır. Çünkü **baskı ve zulüm, öldürmekten daha büyük bir suçtur.** Ortak koşucu Araplar güçleri yetse sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle savaşırlar. Sizden kim dininden döner ve inkârcı olarak ölürse, tüm yaptıkları dünyada ve ahirette boşa gider. Onlar ateş halkıdır ve orada sürekli kalıcıdır.

218. İnananlar, Allah yolunda göç edenler ve çaba harcayanlar Allah'ın Rahmetini umar. Allah bağışlayandır, Esirgeyendir.

Sarhoş Ediciler, Kumar ve Sadaka

219. Ey peygamber! **Sana sarhoş edicilerden ve kumardan da sorarlar.** De ki, "O ikisinde büyük bir zarar ve insanlar için yararlar var! Ancak zararları, yararlarından daha büyüktür".[54] Ayrıca, **sadaka olarak neyi vereceklerini de senden sorarlar**; De ki, "**Artandan/kazandığınızın ihtiyaç fazlasından**" de. Allah ayetlerini işte böyle açıklıyor ki, düşünesiniz.

220. Yaptığınız yardımları ve eylemleri, dünya ve ahireti birlikte düşünerek hareket edin. **Sana bir de öksüzler hakkında sorarlar.** De ki, "**Onları erdemli kişiler olarak yetiştirmeniz en büyük iyiliktir. Mallarını, mallarınıza katarsanız aile bireyiniz olurlar".** Allah bozanı düzeltenden ayırt etmesini bilir. Allah dileseydi sizi zora sokardı. Allah Güçlüdür, Bilgedir.

Ortak Koşanlarla Nikâhlanılmaz.

221. Hoşunuza gitse de inanmadıkça, Allah'a ortak koşan bir kadınla nikâhlanmayın. İnanan hizmetçi bir kadınla nikâhlanmanız, Allah'a ortak koşan bir kadından daha iyidir. Aynı şekilde, hoşlansanız bile inanmadıkça, ortak koşan bir erkekle nikâhlanmayın. İnanan hizmetçi bir erkekle nikâhlanmanız, Allah'a ortak koşan bir erkekle

---

*54 **2:219 "Sarhoş ediciler"** diye çevirdiğimiz Arapça sözcüğün kökü **"hamara"** olup, **"örtmek"** anlamına gelir. Bu kelimeyi **"şarap"** ve **"içki"** olarak çevirerek kapsamını daraltmak ne yazık ki yaygın bir hatadır. Bilinci etkileyip, davranışları kontrol dışı yapan bütün alkollü içecekler; esrar, kokain, eroin v.s. gibi, bütün uyuşturucu maddeler bu ayetteki zararın kapsamına girer. Alkollü içeceklerin, uyuşturucuların ve kumarın toplum ve birey hayatına verdiği zarar bilinen bir gerçektir..(Bak 5:90-91.) Ama insan için yararları ne olabilir? "ilaç sanayinden yararlanılır" gibi, izahlar yanında, başka yararları nedir? Her türlü ön yargıdan uzak düşünmek gerek. Allah'ın ayetlerini, insan sözleriyle değiştirenler, bu ayetin hükmünün kalktığını iddia ederler. (Bak.2/106 ve 143 dip not.)

nikâhlanmanızdan daha iyidir. Allah'a ortak koşanlar ateşe çağırırlar, Allah ise, izniyle bağışlanmaya ve cennete çağırır. Belki öğüt alırsınız diye, ayetlerini insanlara işte böyle açıklıyor. Umulur ki, öğüt alırsınız.

Kadınların Ay Hali ve Cinsel İlişki

222. Ey peygamber! **Sana kadınların aybaşı halini sorarlar**. De ki, **"O, kadınlara özgü bir rahatsızlıktır. Aybaşı halinde olan kadınlarla cinsel ilişkiye girmeyin ve rahatsızlıktan kurtuluncaya kadar onlara yaklaşmayın. Kurtuldukları zaman, Allah'ın size uygun gördüğü yerden onlarla cinsel ilişkide bulunun/ters ilişkiye girmeyin. Allah tövbe edenleri sever, arınanları da sever."**[55]

223. Kadınlarınız, tohum ekerek ürünler aldığınız tarla gibidir. Tarlanızdan iyi bir ürün almak için, nasıl ki önceden bir hazırlık yaparsanız. Kadınlarınızla cinsel ilişkiye girmeden öncede hazırlık yapın. Allah'ı dinleyin, bilin ki, mutlaka Allah'a kavuşacaksınız. İnananlara müjde olsun.

Allah ile Aldatmak

224. **Halk arasında iyi, erdemli ve dürüst görünmek için, Allah'ı yeminlerinize alet etmeyin**. Allah işitir, Bilir.

225. Allah yaptığınız kasıtsız/gelişi güzel yaptığınız yeminlerinizden sizi sorumlu tutmaz; ancak, **kasıtlı yeminlerinizden/kalbinizdeki gerçek niyetinizden sorumlu tutar.** Allah Bağışlayandır. Şefkatlidir.

---

*55 2:222 Hiçbir yoruma gerek duymayacak kadar apaçık olan bu **Kur'an ayeti**, aybaşı halindeki kadınlarla sadece cinsel ilişkinin yasaklandığını bildiriyor. Aybaşı halindeki kadınlar, **namaz kılmalı, oruç tutmalı, Kur'an okumalıdır**. Allah'ın ayetlerini insan sözleriyle değiştirenler, kadınları, Allah'ın emri olan bu önemli ibadetlerden alıkoymaktadırlar. **Kadınları hayızlı iken pis görmek Yahudilerin inancında vardır. Onlara göre, hayızlı kadınla beraber yemek yenmez, hatta aynı odada dahi beraber olmaktan kaçınılır.**

Boşanma Süresi

226. Eşlerini boşamayı akıllarına koyanlar sağlıklı bir karar vermeleri için, dört ay beklemeli, eğer bu süre içinde vazgeçip uzlaşırlarsa, Allah bağışlayandır, Acıyandır.[56]

227. Bu müddet içinde kararından dönmeyip, boşanmaya kararlıysa güzellikle ayrılırlar. Allah İşiten ve Bilendir.

228. Boşanan kadınlar, başka biriyle evlenmeden önce, kendi kendilerine üç aybaşı beklemeli. Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa Allah'ın rahimlerinde yarattığını/hamileliklerini gizlemeleri doğru olmaz. Ancak, bekleme süresi içinde, barışmak isterler ve kadın da hamile ise, kocası boşadığı hanımını geri almaya daha fazla hak sahibidir. Erkekler kadınlar üzerinde hak sahibi olduğu gibi, kadınlar da erkekler üzerinde hak sahibidirler. Bu, mağruf'a göredir.[57] Bulundukları yerin bilinen örfüne uygun biçimdedir. Ancak, hamilelik durumundan dolayı erkekler, boşadıkları hanımlarını, tekrar geri almalarında, onlar üzerinde bir öncelikleri vardır.

229. Boşanmış eşler tekrar birleşmek için, koca, bekleme süresi içinde iki defa boşama kararını beyan edebilir.[58] O takdirde boşanmış eşleri ya iyilikle barındırmak[59], ya da güzellikle serbest bırakmak

---

*56 **2:226** Allah'ın boşanma ile ilgili ayrıntılı, anlaşılır ve apaçık beyanları ortada iken, erkeğin ağzından çıkan bir sözle, kadının ebediyen boşanacağı gibi bir hüküm geçerli kılınmış ve mezheplere göre değişen, çelişkili boşama hükümleriyle, sayısız ailenin dağılmasına sebep olunmuştur. Ağzından kızgınlıkla veya kazara çıkan sözcükten pişman olup, eşiyle tekrar evlenmenin yolunu arayanlar, gerekirse para karşılığında, din adamlarından fetvalar almak zorunda bırakılmıştır. Bak 2:229 ve 9:34-35.

*57 **2:228** Boşama hakkındaki bu ayet, kadının da erkeklerle aynı haklara sahip olduğunu belirtir. Allah'ın ayetlerini insanların sözleriyle değiştirenler, kadına boşama hakkı tanımayarak, onu, erkeğin korumasına bağımlı, bu nedenle toplum yaşamının dışında tutmaya dayalı bir anlayış sergilemişlerdir.

*58 **2:229 Boşama,** yaygın olan düşünce ve görüşlerin aksine, aylarca süren bir olaydır; sanıldığı gibi, ağızdan çıkan birkaç söz değildir. "Üç kere seni boşadım" demekle, kadın üç kere boşanmış olmaz. Allah'ın tanıdığı iki boşama olayından sonra, tekrar evlenebilme hükmünü, insan hükümleriyle değiştirenler,230.ayeti de çarpıtarak, istismar ederek, üç kelimeyle boşamanın getirdiği aile facialarını "hülle" denen bir gecelik zinayla gidermeye ve hülle yapan adamın kadını bir gece sonra boşamaması halinde, kadının zorla boşatılabileceği gibi, daha felaketli "çözümler" getirmiştir. Dine mal edilen bu uyduruk görüşler ile de, İslam dini alay konusu haline getirilmiştir. Ayrıca bak 33:49.

*59 **2:229** Boşanmış kadının ev ve nafakasını genel kural olarak erkek yüklenir (2:241).

gerekir. Kadının hakkı olan malları geri almanız doğru değildir. Kadının hakkı olan şeyi zorla almak hariç, kadın, hakkı olan alacağının bir kısmını veya tamamını, kendi isteğiyle ayrıldığı kocasına bırakmasında, her ikisi için de bir günah yoktur. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Onları çiğnemeyin. Allah'ın sınırlarını kim çiğnerse, işte onlar zalimlerdir.

230. **Bekleme süresi olan üç ayın sonunda, koca, eşini üçüncü kez boşarsa, artık bundan sonra birleşmeleri helal olmaz.**[60] Ancak, kadın başka biriyle normal bir evlilik yapıp, ondan da boşanırsa, Allah'ın yasasını gözeteceklerine/beraberliklerini sürdürebileceklerine inanırlarsa, tekrar eski eşlerin birbirlerine dönmelerinde bir sakınca yoktur. İşte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Allah bilmek, öğrenmek isteyen bir topluma böyle açıklar.

Boşanan Kadın Sokağa Atılmaz.

231. Kadınları boşadığınız zaman, bekleme sürelerini -üç aybaşını- bitirdiler mi, onları ya iyilikle yanınızda tutun veya güzellikle serbest bırakın. İntikam almak için onlara zarar verecek şekilde tutmayın. Bunu yapan kendisine kötülük etmiş olur. Allah'ın ayetlerini hafife almayın. Allah'ın size verdiği nimetlerini ve size öğüt vermek için, size indirdiği kitabı ve hikmeti düşünün. Allah'ı dinleyin ve bilin ki, Allah her şeyi Bilir.

232. Ey inananlar! Boşanan kadınlar, bekleme sürelerini bitirdikten sonra, kocalarıyla güzellikle anlaştıkları takdirde, töre ve kamuoyu baskısıyla o kadınların tekrar evlenmelerine engel olmayın. İçinizden **Allah'a ve ahiret gününe inanan kimseler bundan öğüt alır.** Bu sizin için daha arı ve daha sağlıklıdır. Siz bilmeseniz de Allah bilir.

Ayrılan Eşlerin Süt Çocuğunun Durumu.

233. Ayrılan eşler, süt çocuklarının emzirme süresini tamamlamak isterlerse, anneler bebeklerini tam iki yıl emzirmeli. Bebeğin tüm maddesel gereksinimlerini, çocuğun babası güzel ve uygun bir şekilde karşılamalıdır. Kimse kapasitesinin üzerinde sorumlu

---

*60 **2:230** Bu ayetin üç aylık bekleme ve anlaşma süresi çarpıtılarak, ağızdan çıkan "**üç kere boşadım**" şeklindeki üç kelimeye indirgendiği inancı yaygın haldedir.

tutulmaz. Ne anne çocuğu yüzünden, ne de babası çocuğu yüzünden zarara sokulmamalıdır. Mirasçı için de aynı kural geçerlidir. Ama anne ve baba karşılıklı konuşarak, anlaşarak iki yıl dolmadan sütten kesmek isterlerse, ikisine de bir günah yoktur. Yâda aranızda anlaşarak çocuklarınızı sütanneye emzirtmek isterseniz, ücretini uygun bir biçimde ödediğiniz takdirde size bir günah yoktur. Allah'ı dinleyin, Allah yaptıklarınızı görür.

Kocası Ölen Kadınlar

234. İçinizden ölen erkeklerin geride bıraktıkları eşleri, dört ay ve on gün beklerler.[61] Sürelerini doldurunca, artık kendileri için uygun olanı yapmalarında size sorumluluk yoktur. Allah yaptıklarınızdan haberlidir.

235. Bekleme süreleri içindeki kadınlara, açıktan evlenme teklifinde bulunmanız, ya da bu niyetinizi içinizde tutmanızdan dolayı size bir günah yoktur. Allah, onlar hakkındaki düşüncenizi bilir. Onlarla uygun ve meşru bir şekilde konuşma amacının dışında, gizlice sözleşip meşru olmayan davranışlarda buluşmayın, bekleme süreleri dolmadan onlarla nikâhlanmaya kalkışmayın. Bilin ki, Allah içinizde olanı bilir; öyleyse Allah'tan çekinin. Yine bilin ki, Allah Bağışlayandır. Şefkatlidir.

Nişanı Bozma

236. Henüz kendilerine dokunmadan yahut herhangi bir mehir belirlemeden önce, kadınlardan ayrılırsanız, size bir mehir ödeme zorunluluğu yoktur. Bu durumda kadın tarafına bir teselli ödemesinde bulunun, Zengin, kendi gücü oranında, yoksul da kendi gücü oranında verdikleri zarara uygun bir tazminat vermeli. Bu, güzel davrananların görevidir.

237. Mehr'i biçtikten sonra,[62] fakat cinsel ilişkiye girmeden önce, kadınlardan ayrılmışsanız, kendilerine söz verdiğiniz mehrin

---

*61 **2:234** Boşanmış kadınların bekleme süresi, bundan biraz daha kısa olup üç aybaşı hali görmesidir. Bak 2:28.

*62 **2:237 Mehir, erkeğin kadına ödemesi gereken ekonomik bir güvencedir.** Evlilik anlaşmasının gerekli olan bedelidir. Kadın, evlenmekle daha büyük bir risk alır. Çocuk sahibi olup da, boşanmış kadınlar genelde boşanmış erkeklerden daha çok sıkıntı çeker. Kur'an, kadının ayrılma veya boşanma durumunda, belli bir süre geçimini sağlayabilecek, ekonomik bir olanağa sahip olmasını ister. Böylece, kadınlar sokakta kalma korkusuyla, kocalarının işkencesine katlanmazlar. Nikâhtan önce, iki taraf arasında tartışılarak karara bağlanan

yarısını vermelisiniz. Ancak, kadın hakkından vazgeçerse veya koca mehrin tümünü kadına vermek isterse başka. Vazgeçmeniz daha erdemli bir davranıştır. Aranızdaki dostluğu unutmayın. Allah yaptıklarınızı görendir.

Orta Namazına Dikkat Edin

238. Namazlara, özellikle orta namaza dikkat edin.[63] Kendinizi tümüyle Allah'a vererek namaz kılın.

239. Bir korku ve zorunluluk durumunda iseniz, namazınızı **yürüyerek** veya **binekteyken** kılın.[64] Güvene ve normale döndüğünüz zaman, Allah'ın size öğrettiği gibi Allah'ı anın. **Çünkü daha önce bilmediklerinizi size öğreten Allah'tır.**

Eşleri ölmüş Kadınlar ve Boşanmış Kadınlara Yardım

240. Ölüp de geriye eşler bırakan erkekleriniz, eşlerinin evlerinden çıkarılmadan bir yıl boyunca, geçimlerinin sağlanmasını vasiyet etsinler. Kendi istekleriyle evden ayrılırlarsa, kendileri için uygun olanı yapmalarından siz sorumlu değilsiniz. Allah Güçlüdür, Bilgedir.

241. Boşanmış kadınlar için de, uygun bir geçim yardımı yapılmalı. Bu, erdemli kişilerin görevidir.

242. Düşünesiniz diye Allah ayetlerini böyle açıklar.

Tanrı Yolunda Çaba Harcamak

243. Ey Muhammed! Ölüm korkusuyla yurtlarını terk eden binlerce kişi dikkatini çekti mi? Onlar başlarına gelen felaket sebebiyle ölümle

---

mehrin, başlık parası ile hiçbir ilgisi yoktur. **Mehir, her türlü ihtimale karşı, kadının ekonomik özgürlük hakkıdır.**

*63 **2:238** Namaz Kur'an'da (2:238;11:114; 17:78 ve 24:58) ayetlerinde anılır. Kur'an vahyedildiği zaman, hac, oruç ve zekât gibi, namaz da biliniyordu. 8:35; 21:73; 22:78; 107:4 ayetlerine bakınız. Namazın Miraç'ta farz olduğu yaygın göyüşü, Kur'an ile çelişir. Allah'ın ayetlerini insan sözleriyle değiştirenler acı bir azaba çarptırılacaktır.

*64 **2:239 Bu ayet, tehlike anında, yürürken ve araçta iken namaz kılınmasını açık olarak bildiriyor.** Namaz kılmasını peygambere Cebrail'in öğrettiği yaygın görüşü, bu ayetle çelişir.1-Cebrail, Allah'ın izni olmadan kendiliğinden peygambere bir şey öğretemez.2-Eğer, Cebrail Allah'ın izniyle bu öğretme işini yaptı ise, bu vahiy olması, yani Kur'an ayeti olması gerekirdi. Böyle bir ayet yok. Örneğin namazdan önce abdest alınması Kur'an ayeti olarak vardır.(Bak.5/6) 3- Şayet Cebrail öğretti ise, yürüyerek veya vasıtada nasıl namaz kılınacağını da öğretmesi gerekmez mi? idi.4-Bu ayetin sonunda, Allah, **"Güvene kavuştuğunuzda, Allah'ın size öğrettiği şekilde namazı kılın"** diye, kendisinin öğrettiğini mucizevî bir şekilde, sanki "Cebrail öğretti" diyenleri yanıtlıyor.

karşı karşıya gelmişlerdi de, sonra Allah onları ölümden kurtarmıştı. Allah insanlara iyilik eder, ancak insanların çoğu teşekkür etmez.

244. Allah yolunda savaşın.[65] Bilesiniz ki, Allah işitir, Bilir.

245. Allah'a güzel bir şekilde borç verecek kimse yok mu? Allah böyle birinin verdiği borcu, birkaç kez katlayarak arttıracaktır. Azaltan da, çoğaltan da Allah'tır. O'na döndürüleceksiniz.

Talut ve Sözleşme Sandığı

246. Ey Muhammed! Şu olay dikkatini çekmedi mi? İsrailoğullarının ileri gelenleri, Musa'dan sonra, peygamberlerinden birine, "Bize bir komutan atasan da, onun komutasında, Allah uğrunda savaşsak" demişlerdi. Peygamber de "Ya savaş gerekir de savaşmazsanız!" demişti. İsrailoğulları da: "Yurdumuzdan ve çocuklarımızdan uzaklaştırılmış durumda iken, neden Allah yolunda savaşmayalım?" diye karşılık vermişlerdi. Fakat kendilerine savaş farz edilince pek azı hariç, döneklik yaptılar.[66] Allah zalimleri Bilir.

247. Peygamberleri İsrailoğullarına: "Allah size komutan olarak Talut'u atadı" dedi. Onlar, "İçimizdeki zengin ve güçlüler yönetime ondan daha layık olduğu halde, nasıl olur da Talut üzerimize buyruk sahibi olabilir? **Üstelik zengin biri de değil**" dediler. Peygamberleri de, "**Allah Talut'u üzerinize seçti. Onun bilgi ve beden gücünü artırdı**" dedi.[67] Allah mülkünü dilediğine verir. Allah Cömerttir, Bilendir.

248. Peygamberleri İsrailoğullarına şöyle dedi: "**Talut'un Komutanlığının kanıtı, sandığın size gel**mesidir.[68] Onda Rabbinizden bir huzur ve Musa ile Harun'un halkının geriye bıraktığı bir kalıntı bulacaksınız. Onu melekler taşımaktadır. İnanıyorsanız bunda sizi ikna edecek bir delil var."

---

*65 **2:244** Kur'an tüm insanları barışa çağırır (2:208). Nitekim evrensel parola olarak seçilen "**Selam**" veya "Selamün Aleyküm" ifadeleri insanları birbirlerine yaklaştırır ve sürekli barışa çağırır (4:94). Savaşa sadece savunma için izin verilir. Savaşın temel prensipleri için bak 60:8-9.

*66 **2:246** Aynı olay, Tevrat'ın 1. Samuel, bab 9, ayet 10 'da anlatılır. **Yüzyıllar sonra, aynı gerekçe ve aynı davranışı, Hz. Muhammed'e karşı, iki yüzlü Araplar yaptılar** (9:88-96)

*67 **2:247** Bir komutanda bulunması gereken niteliklerin arasında zenginlikten önce, bilgi, ehliyet ve vücut sağlığının önemli olduğu anlaşılıyor.

*68 **2:248** İçinde Hz. Musa ve Harun'un bıraktıkları bulunan bir sandık. İsrail oğulları bu sandıktan güç ve moral buluyorlardı.

Talut ve Calut

249. Talut, ordunun komutasını eline alınca şunları bildirdi. "**Allah sizi bir ırmakla sınayacak. Kim o ırmaktan su içerse benden değildir. Kim ondan kana kana içmeyip eliyle bir yudum alırsa bendendir.**" Pek azı dışında hepsi o sudan kana kana içti. Talut, yanında kalan çok az bir inananla ırmağı geçince, aralarından bir kısmı: "Bu gün Calut ve ordusuna karşı koyacak gücümüz yok" dediler. Allah ile karşılaşacaklarına inananlar ise şöyle dediler: "**Sayıca az nice bölük, Allah'ın izniyle kalabalık bölükleri yenmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir.**"

250. Talut ve ordusu, Calut ve ordusuyla karşılaştıklarında şöyle dediler: "Rabbimiz, bize direnme gücü ver, ayaklarımızı sağlam tut, inkârcılara karşı bize yardım et."

251. Nihayet Allah'ın izniyle Calut'un ordusunu bozguna uğrattılar. Davut, Calut'u öldürdü. Allah Davut'a hükümdarlık ve anlayış verdi, ona dilediğini öğretti. **Allah insanların bir kısmıyla bir kısmını savmasaydı yeryüzü bozulurdu.** Fakat Allah tüm yaratıklara karşı lütuf sahibidir.

252. Ey Muhammed! **Bunlar sana gerçek olarak okuduğumuz Allah'ın ayetleridir ve elbette sen elçilerden birisin.**

Değişik Yetenekte Bir Çok Elçi, Fakat Mesaj Tek

253. İşte biz elçilerimizi birbirinden ayrı yetenekte ve her birine yeteneğine uygun görevler verdik.[69] Örneğin, kimileriyle Allah doğrudan konuştu, kimilerini de derecelerle yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya apaçık deliller verdik ve onu Kutsal Ruh/Cebrail ile destekledik. Allah dileseydi, elçilerin arkasından gelen topluluklar kendilerine apaçık deliller geldikten sonra birbirleriyle kavga etmezlerdi. Fakat anlaşmazlığa düştüler. Kimisi inandı, kimisi inkâr etti. Allah dileseydi birbirleriyle savaşmazlardı. Fakat Allah dilediğini yapar.

---

*69 2:253 Peygamberleri bölüşerek, Allah'ın her bir elçisine verdiği görev ve yeteneği istismar ederek, peygamberler yarıştırılmaz. Görev olarak elçiler arasında fark yoktur. Hepsi Allah tarafından görevlendirilmiştir ve hepsi Allah'ın ayetlerini bildirmişlerdir.Bak2:285.

254. Ey İnananlar, ne alışverişin, ne dostluğun ve ne de şefaatin olmadığı gün gelmeden önce, size verdiklerimizden sizde verin. İnkâr edenler nankörlerdir.[70]

Tanrı' nın Egemenliği Gökleri ve Yeri kapsar (Ayet-el Kürsü)

255. Allah, O'ndan başka Tanrı yoktur, Yaşayandır, Sonsuzdur. Kendisini ne dalgınlık ne de uyuklama tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. İzni olmadan kim Allah katında şefaat edebilir? Allah, kullarının geçmişini ve geleceğini bilir/ Allah'a hiçbir şey gizli kalmaz. Dilediği miktar dışında hiç kimse, Allah'ın bilgisinden hiç bir şeyi kavrayamazlar. Egemenliği gökleri ve yeri kapsamıştır. Onları düzen içinde korumak O'nu yormaz. O Yücedir, Büyüktür.

Dinde Tiksindirme Yoktur.

256. Dinde baskı/zorlama, tiksindirme yoktur.[71] **Artık doğru ve güzel olan, çirkinlik ve sapıklıktan kesin olarak ayrılmıştır.** Kim ki, Tağut'u/ortak koşucu düşüncelere yönlendiren kişileri terk edip, Allah'a ortak koşmadan inanırsa, kopmaz ve sapa sağlam bir bağa yapışmıştır. Allah İşitir, Bilir.

257. Allah inananların dostudur; inananları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkâr edenlerin dostları ise, Tağut/Allah'a ortak koşmaya yönelten kişilerdir; inkâr edenleri aydınlıktan karanlığa götürür. İnkâr edenler ateş halkıdır, onlar ateşte sürekli kalıcıdır.

İbrahim Peygamber Kralla Tartışıyor.

258. Ey Muhammed! Allah kendisine hükümdarlık verdiği halde, İbrahim ile Rabbi hakkında tartışan dikkatini çekmedi mi? İbrahim ona, "**Benim Rabbim O'dur ki, yaşatır ve öldürür**" deyince, inkârcı hükümdar, "**Ben de yaşatır ve öldürürüm**" demişti. Bu

---

*70 **2:254** İnsanlık âlemini, ahretin o dehşetli gününde, Allah yanında sıkıntıya sokacak en büyük tehlike, peygamberlere şefaat yetkisi vererek, hüküm vermede tek yetkili olan Allah'ın vasıflarını, onlara yüklemeleri olacaktır. Kur'an boyunca, sadece gerçeği itiraf etmekten ibaret bir şefaatin olabileceği belirtilerek, kurtarıcı bir şefaat yetkisinin olmadığı bildirilir. Hz. Muhammed'in biricik şefaati, Kur'an'ı dinlemeyerek kendisini putlaştıranlar aleyhinde olacaktır. Bak25:30; 72:21; 79:38. Ayrıca, 2:48; 2:123; 6:51; 6:70; 19:87; 20:109; 21:38; 39:44.

*71 **2:256** Kur'an'ın buyrukları kesinlikle insanlar ve toplumların pratik ilişkileri ile örtüşür. (5:43-48). (6:114) Asla katı, zorlayıcı ve tiksindirici bir kural ve yöntem içermez.(Bak10:99; 18:29; 88:21-22.) **Kur'an, sürekli dinde zorlama olmadığını açıklar. Fakat rivayetleri ve insan yorumlarını din yapıp,dini zorlaştıran,içinden çıkılmaz duruma getirenler insanların kendileridir.**

sefer İbrahim: "**Allah güneşi doğudan getiriyor, sen de batıdan getirsene**" deyince, **inkârcı yetkili şaşırıp kalmıştı**. Allah zalim toplumu doğruya iletmez.[72]

Tanrı Yaratıcı Gücünü Açıkça Gösteriyor.

259. Yahut şu kimse gibisi de dikkatini çekmedi mi? Bir kişi, altı üstüne gelmiş yıkıntı bir kasabaya uğrar ve manzara karşısında: "**Allah bunu ölümünden sonra nasıl diriltebilir**" der. Bunun üzerine Allah o kişiyi yüz sene ölü bıraktıktan sonra diriltti/uyuttuktan sonra uyandırdı ve sordu: "**Burada ne kadar kaldın**" dedi. O kişi de "**Bir gün yahut günün bir parçası kadar kaldım**" dedi. Allah ona: "**Hayır! Sen yüz sene kaldın**, yiyeceğine ve içeceğine bak, hala bozulmamış. Eşeğine de bak. Seni insanlara ibret yaptık. Eşeğ'in kemiklerine dikkat et, onları nasıl üst üste koyuyor, sonra onlara nasılda et giydiriyoruz". O kişi, eşeğ'in dirilişini gözleriyle görüp, durum kendisine aydınlanınca, hemen itiraf etti ve "**Artık Allah'ın her şeye gücü yettiğini biliyorum**" dedi.[73]

260. Benzer bir olaya İbrahim de tanık olmuştur. İbrahim Rabbine, "**Rabbim! Ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster**" demişti. Allah da İbrahim'e,"**Yoksa inanmıyor musun**?"dedi. İbrahim,"**Evet inanıyorum, ancak kalbimi güçlendirmesi için görmek istiyorum**" dedi. Allah,"O zaman dört farklı kuş yakala ve onları eğiterek kendine alıştır. Sonra, her birinden bir parçayı, ayrı ayrı dört dağın üzerine bırak dön. Sonra onları çağır. Sana hemen gelecekler. Bilesin ki, Allah Güçlüdür, Bilgedir" dedi.[74]

---

*72 **2:258** Bu tartışmada Hz. İbrahim'in şahsında Kur'an'ın yöntemi ilgi çekicidir. Kralın, "Ben de yaşatır öldürürüm" biçimindeki demagojisini, İbrahim , tartışmayarak bir başka soruya geçiyor.(Bak 13/16.) İşte Kur'an'ın insana yol göstermesi demek, budur.

*73 **2:259** Bak: 18:19-25.

*74 **2:260** İnsan gözüyle görmediği şeylere kolay kolay inanmaz. Hz.İbrahim Allah'a kesin bir iman ile inanmasına rağmen, yine de gözleriyle görerek tatmin olmak istiyor. Allah, Hz.İbrahimin bu isteğini ve kendi gücünü, örneklediği olay ile gösteriyor.Ayet dört kuş değil de "**.bir kuş yakala dört parçaya ayır,her parçasını bir tepeye koy ve çağır**..."diye de anlaşılabilir.veya"...**dört tane kuş yakala - onları parçala,her parçasını ayrı ayrı tepelere bırak.sonra çağır hepsi sana geleceklerdir**.."diye de anlamlandırılabilir. Burada asıl mesele öylemi böylemi olması değil, öyle de olsa böyle de olsa asıl mesele, **Allah, İbrahim'in gözü önünde böyle bir olayı gerçekleştirip gücünü ve varlığını kanıtlaması ve İbrahim'in kalbindeki tereddüdü gidermesidir**. (Bak 60:4.) Bu Kur'an ayeti bize diyor ki, Allah,a, İbrahim gibi ortak koşmadan, içtenlikle inananların, kalbinde oluşan kuşkuyu giderecek işaretlerini, Allah her zaman gösterebilir.

Güler Yüz Sadakadır.

261. Paralarını Allah yolunda harcayanların örneği, her birinde yüz tane olmak üzere yedi başak veren tanenin durumuna benzer. Allah dileyene katlayarak verir. Allah Cömerttir, Bilendir.

262. Paralarını Allah yolunda harcadıktan sonra, iyiliklerini başa kakıp yüze vurmayanların Rab'leri katında ödülleri vardır. Onlara korku ve üzüntü yok.

263. **Güzel bir söz ve güler yüz, başa kakılan bir yardımdan daha iyidir**. Allah Zengindir, Şefkatlidir.

264. Ey İnananlar! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı halde, halka gösteriş için yardımda bulunan kişi gibi, yardımlarınızı başa kakmakla ve yüze vurmakla boşa çıkarmayın. Bu tip davranışın örneği, üzerinde toz toprak biriken bir kayaya benzer ki, şiddetli bir sağanak o kayayı çırılçıplak bırakır, yaptıklarından hiçbir şey kazanamazlar. Allah inkârcı toplumu doğruya iletmez.

Allah Paylaşmayı, Şeytan Cimriliği Önerir.

265. Allah'ın rızasını kazanmak istedikleri ve buna ikna oldukları için, paralarını harcayanların örneği, bol yağmur aldığında iki kat ürün veren, bol yağmur almasa bile, çisentiyle yetinen, yüksek verimli bir bahçe örneği gibidir. Allah yaptıklarınızı görmektedir.

266. Biriniz ister mi ki, içinden sular akan, her çeşit meyveyi içeren hurma ve üzüm bahçelerine ve gencecik yaş varken, kendisine ihtiyarlık gelsin, bahçesine de ateşli bir kasırga gelerek yakıp kül etsin. Düşünmeniz için, Allah size ayetlerini böyle açıklar.

267. Ey İnananlar! Kazandıklarınızdan ve sizin için yerden çıkardığımız nimetlerin temiz ve helal olanlarından yardım olarak verin. **Size verilse, hoşlanmayacağınız kadar kötü olan mallarınızı, yardım olarak vermeye kalkmayın.** Bilin ki, Allah Zengindir, Övgüye layıktır.

268. Şeytan sizi, yardım etmemeniz için, sürekli fakirlikle korkutur, cimriliği ve kötü şeyleri önerir. Allah ise, kendi tarafından sizin için bağışlanma ve bol nimet sözü verir. Allah Cömerttir, Bilendir.

Bilgelik Büyük Bir Onur ve Yapılan Yardımlar Boşa Gitmez.

269. Allah, hikmeti/bilgeliği dilediğine/dileyene verir. Kime hikmet/bilgelik verilmişse, ona çok büyük iyilik yapılmıştır. **Ancak bunu, aklını çalıştıranlardan başkası düşünüp anlayamazlar.**

270. Allah yaptığınız her ekonomik yardımı, adadığınız her adağı bilir. nankörlerin yardımcısı yoktur.

271. Yardımlarınızı açıklarsanız ne güzel. Ancak, yardımlarınızı yoksullara hissettirmeden verirseniz daha güzeldir ve bu davranışınız sizin bazı günahlarınızı örter. Allah yaptığınızı haber alır.

272. Ey peygamber! **İnsanları doğruya iletmek sana düşmez. Ancak Allah dilediğini/dileyeni doğruya iletir.**[75] Yoksullara yaptığınız her iyilik, kendi yararınızadır. **Yardımlarınız, yalnız Allah için olmalı.** Yaptığınız her iyiliğin karşılığı size eksiksiz ödenecektir. Asla haksızlığa uğratılmayacaksınız.

273. Yapacağınız yardımları, Allah yolundaki çalışmalarından ötürü, özgürlükleri kısıtlanmış, bu yüzden diledikleri gibi hareket edemeyen ve istedikleri yerlere gidemeyen ihtiyaç sahiplerine verin. Bu kimseleri tanımayanlar, onurlu davranışlarından dolayı, onları zengin sanır. Sen onları yüzlerinden tanırsın. Onurlu oldukları için kimseden bir şey isteyemezler. Yaptığınız her iyiliği Allah bilir.

274. Paralarını gece ve gündüz, gizli ve açık yardım için verenlerin ödülü, Rab'lerinin yanındadır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmezler.

Ticaret İyi, Tefecilik Kötü[76]

275. Riba yoluyla/Tefecilikle para kazananlar, şeytanın çarptığı kimse gibi ayağa kalkarlar. Bu onların, "**riba/tefecilik alış veriş gibidir**" demelerinden ötürüdür. Hâlbuki, Allah alış-verişi helâl, ribayı/tefeciliği ise, yasak etti. Bundan sonra kime Rabbinden bir öğüt gelir de ribadan/tefecilikten vazgeçerse, daha önceki kazandıkları kendisinde kalabilir. İşi de Allah'a kalmıştır. Ancak,

---

*75 **2:272** Peygamberin görevi, Bak.10:99; 88:21,22

*76 **2:275** Yüksek faizin, daha doğrusu "**riba**"/**haksız kazancın**, toplumsal ekonomi için sağlıksız olduğu bilinen bir gerçektir. Kur'an'ın yasakladığı faiz, daha doğrusu tefecilik, iş yapma ve geliştirme amacıyla serbest piyasada alınan borçlar konusunda olmayıp, zaruri ihtiyaçlara harcanmak amacıyla, bireyler tarafından alınan borçlarla ilişkilidir. Daha önceki ve sonraki ayetlerle birlikte değerlendirildiğinde, burada kınanan tefeciliğin banka faiziyle bir ilişkisi olmadığı anlaşılır. Bu gün ekonomi bir bilim dalı haline gelmiştir. Ekonomist bilim adamlarının çoğu, bu gün, paranın değerini, serbest piyasa ekonomisinin belirlediğini söylerler. Kur'an'ın Buyrukları, bilimin sonuçlarıyla örtüşür. Kur'an ayetleri bu konuyu ticaret ve kar bağlamında değil zekât ve sadaka bağlamında işler.(2:276,277) Bireylerin zaruri ihtiyaçlarını sömürenler, tefeciliği ticaret diye savunur. Bak3:130; 4:161.

tefeciliğe devam edenler cehennem halkıdır ve orada sürekli kalırlar.

276. Allah ribayı/tefeciliği mahkûm eder, karşılıksız yardımı destekler. Allah hiçbir günahkâr nankörü sevmez.

277. İnanıp yararlı işler yapanların, namazı kılanların ve zekâtı verenlerin ödülleri Rab'leri katındadır. Onlar için korku yoktur ve onlar üzülmezler.

278. Ey inananlar, gerçekten inanıyorsanız Allah'ı dinleyin ve riba/tefecilikten kazandığınız paradan geride kalanı almayın.

279. Eğer böyle yapmazsanız bilin ki, Allah'tan ve elçisinden bir savaş ilanını bekleyin. Ama tövbe ederseniz/vazgeçerseniz anaparanız yine sizindir. Ne haksızlık edin ne de haksızlığa uğrayın.

280. Borçlu, borcunu ödeyemeyecek durumda ise, durumunu düzeltinceye kadar ertelemek gerekir. Alacağınızı yardım olarak bağışlarsanız sizin için daha iyidir, bir bilseniz.

281. Allah'a döndürüleceğiniz günden sakının. O gün herkese, kazandığının karşılığı, haksızlık edilmeden ödenecek.

Finansal İşlemlerinizi Kaydediniz.

282. Ey İnananlar! Belirli bir süre için birbirinize borç verdiğiniz zaman onu yazın. Sizden bir yazıcı onu tam tamına yazsın. Yazıcı, Allah'ın kendisine öğrettiği gibi/borcun tüm ayrıntılarını yazmaktan kaçınmasın, yazsın. Ayrıca, borçlanan kişi de yazsın. Rabbi olan Allah'tan korksun, borcunu yazarken eksik yazmasın, tam tamına yazsın. Şayet borçlanan kişi bunak, aklı ermez veya okuma yazması yoksa, velisi tam tamına yazdırmalı. Bu arada erkeklerinizden iki kişi de tanıklık etsin. Eğer iki erkek tanık bulamazsanız, dilediğiniz şahitlerden bir erkek ve iki kadın seçiniz.[77] —ki, kadınlardan birine,

---

*77 **2:282 Bu tanıklık uygulaması sadece alışveriştedir.** Bu ayette borçların yazılması ve yazıcı ile tanıkların bu görevden kaçmamaları buyrulur. Ayrıca ayetin sonunda, yazıcıya ve tanıklara zarar verilmemesi bildirilir. Görüldüğü gibi, maddesel çıkarların söz konusu olduğu konularda, tanıklık insanların kaçındığı bir görevdir. Allah'ta bu kaçınılan görevi erkeklere yükleyerek, iki erkek tanık bulundurulmasını söyler. **Dikkat edilecek olursa, ayette iki erkek dört kadın bulundurun diye geçmez.** Doğrudan iki erkek tanık bulundurulması geçer. Böylece ticaretle daha az uğraşan ve baskılara karşı daha az hassas olan kadın korunur. Eğer iki erkek bulunmaz ise, bir erkek iki kadın bulunması buyrulur.. Böylece hem tanıklık sorunu çözülür, hem ticaret hayatında her zaman karşılaşılabilecek olumsuz bir durumda, bir erkekle bir kadının karşı karşıya kalması önlenip, kadın korunur. Allah'ın ayetlerini insan

ifadesinde değişiklik yaptırmak için baskı yapılıp tehdit edilirse, diğeri ona destek olsun içindir.— Tanıklar ifade vermeye çağrıldıkları vakit çekinmeden gelsinler. Az olsun, çok olsun, ödeme tarihi ile birlikte borcu yazmaktan üşenmeyin. Böyle yapmanız, Allah katında daha adaletli, tanıklık açısından daha sağlam ve kuşkulanmamanız için daha uygundur. Ancak, alış verişiniz peşin olursa onu yazmamanızda bir sakınca yok. Vadeli alışverişleriniz yazılı ve tanıklı olsun. Yazana da, tanığa da zarar verilmesin. Aksi halde kendinize kötülük edersiniz. Allah'ı dinleyin. Allah size öğretiyor. Allah her şeyi bilir.

283. Yolculukta olup bir yazıcı bulamazsanız, ödemeyi garantileyecek bir senet veya makbuz gönderin. Bir birinize bu şekilde güvenirseniz, senedin sahibi ödemeyi zamanında yapsın ve Rabbi olan Allah'ı saysın. Tanıklığı gizlemeyin. Kim gizlerse kötü niyetledir. Allah tüm yaptıklarınızı bilir.

284. Göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. İçinizdekini gizleseniz de açıklasanız da Allah sizi ondan sorumlu tutar. Dilediğini bağışlar, dilediğini cezalandırır. Allah her şeye gücü yetendir.

Hz. Muhammed ve İnananlar, Elçiler Arasında Ayırım Yapmayacaklarına Dair Allah'a Söz Veriyorlar.

285. Elçi, **Rabbinden kendisine indirilene inandı**, inananlar da inandılar. **Hepsi,** Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve elçilerine inanırlar ve "**Elçilerinin hiç birisi arasında ayırım yapmayız.**[78] İşittik ve uyduk. Rabbimiz bizi bağışla; dönüş sanadır." **derler.**

---

sözleriyle değiştirenler, kadınları baskılardan korumayı sağlayan bu uygulamayı, bir erkek eşittir iki kadın tanıktır diyerek Kur'an ayetini çarpıtmışlardır. Kaldı ki, Günümüzün ileri kayıt ve belgeleme teknolojisi ve çok detaylı yazılmış kontratlar, yazılı belgelere ek olarak, sözlü tanıklığa olan gereksinimi alabildiğine azaltmış bulunuyor.

*78 **2:285 Görüldüğü gibi, Hz. peygamber de, inanlarla beraber Allah'a, Kitaba, meleklere, peygamberlere ve peygamberler arasında ayırım yapmayacaklarına dair Allah'a söz veriyor.** "Cibril, imanın şartlarını peygambere öğretti" diye Kur'an'a ilaveler yapanlar, bu ayet ve (4/136) ayetiyle çelişirler. İnananlar, (Hıristiyanlar, Yahudiler ve Müslümanlar) Peygamberleri bölüşerek, onlara tanrısal vasıflar yükleyip, herkes elçisini diğer elçilerle üstünlük yarışına sokmaları, Kur'an ayetleri ile çelişir.(Bak.2:253) peygamberler adına yalan rivayetler üreterek, onları tebliğ ettikleri ayetlerle çelişik duruma düşürenler, yaptıklarının hesabını verecektir (6:112).

Biricik Mevla'mız.

286. Allah hiç kimseyi, kapasitesinin dışındakilerden sorumlu tutmaz Herkesin yaptığı iyilik kendi yararına, kazandığı kötülük de kendi zararınadır. "Ey Rabbimiz! Unutur yahut yanılırsak, bizi sorumlu tutma! Rabbimiz, bizden öncekilere yüklediğin gibi, bize ağır sorumluluk yükleme! Rabbimiz, üstesinden gelemeyeceğimiz sorumlulukları bize yükleme! Bizi hoş gör! Bizi bağışla ve bize acı! Sen bizim Mevla'mızsın.[79] İnkârcılar topluluğuna karşı bize yardım et!

*79 **2:286** "Mevla"(koruyucu/efendi) kelimesi Kur'an'da 18 kez geçmekte ve bunlardan 13 tanesi Allah için kullanılır; geri kalan 5 tanesi de Allah'tan başkaları için kullanılır "Veli" (dost/yakın) kelimesi ise hem Allah için ve hem insanlar için kullanılır. "Allah müminlerin velisidir ve müminler de birbirlerinin velisidir."

3. Âl-i İMRAN (İmran Ailesi) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif, Lam, Mim,[80]
2. Allah ki, O'ndan başka tanrı yoktur; O, Diridir, tüm yarattıklarını her an gözetleyendir.
3. Ey Peygamber! Sana bu Kur'an'ı, daha önceki gönderilen kitapları onaylayıcı olarak, gerçekle indirdik. Tevrat'ı ve İncil'i de indirmiştik.
4. Bundan önce, insanlara yol gösterici olarak ve doğru ile yanlışı ayırt eden/Furkan'ı da indirdik. Allah'ın ayetlerini inkâr edenlere çetin bir azap vardır. Allah Üstündür, inkâr edenlerden Öcünü Alandır.
5. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz.
6. Rahimlerde size dilediği şekilde biçim veren Allah'tır. O'ndan başka tanrı yoktur; Allah, Üstündür, Bilgedir.

Çok Anlamlı Ayetler:

7. Ey Peygamber! Allah sana bu Kur'an'ı indirdi. Onun bazı ayetleri kesin anlamlıdır/açık seçik herkes tarafından kolaylıkla anlaşılır (muhkem) ki, bunlar Kur'an'ın anasıdır/özüdür. Diğer bazıları da eş anlamlıdır.(müteşabih).Eş anlamlıları bilgi sahibi olmayanlar kavrayamaz. Kalpleri ve düşünceleri kötü niyetli olanlar, insanları şaşırtmak ve kafaları karıştırmak için, benzer anlamlı olan ayetleri bile bile yanlış anlamlandırırlar. Hâlbuki onların uygun anlamını bir Allah, bir de "Ey Rabbimiz! Ona inandık, hepsi Rabbimizin katındandır." diyen derin bilgi ve bilince erişmiş kimseler bilir. **Bu inceliği akıl, bilgi ve düşünce sahiplerinden başkası kavrayamaz.**[81]

---

*80 **3:1** Bu harfler hakkında detaylı bilgi için 2:1 ayetinin dipnotuna bakınız.

*81 **3:7 Müteşabih,** "benzer anlamlı" "eş anlamlı" demektir (bak 2:118; 2:70; 4:157; 6:99; 6:141; 2:25). Genellikle tefsir ve çevirilerde bu ayetin son kısmını şöyle çevirirler. **"Onların gerçek anlamını ise, Allah'tan başkası bilmez. Derin bilgiye sahip olanlar," ona inandık. Hepsi rabbimizin katındandır," derler."** Çok anlamlı ayetleri anlamlandırırken niyet, inanç, bilgi ve bilinç düzeyi çok önemlidir. Kötü niyetli ve bilinç düzeyi düşük insanlar çok anlamlı ayetleri bağlamından koparırlar veya her çağın bilginlerinin,"benzer anlamlı" ayetleri, kendi çağının toplumuna yol

8. Akıl ve düşünce sahipleri şöyle dua ederler: "Rabbimiz, bizi doğruya ulaştırdıktan sonra, **kalplerimizin sapmasına** izin verme. Üzerimize rahmetini yağdır; kuşkusuz Sen, Bağışta Bulunansın."

9. "Rabbimiz, gerçekleşmesi kuşku götürmeyen günde, insanları toplayacak olan sensin." Allah asla sözünden dönmez.

Firavun Kötü Örnek.

10. İnkârcıların ne paraları ne de çocukları Allah'a karşı hiçbir yarar sağlamaz. İnkâr edenler ateşin yakıtıdır.

11. Tıpkı Firavun'un halkı ya da onlardan önce inkâr edenlerin durumu gibi. Firavun'un halkı ve daha önce inkâr edenler, ayetlerimizi/vahiy ve mucizelerimizi yalanlamışlardı da, Allah onları suçüstü yakalamıştı. Allah'ın cezalandırması şiddetlidir.

12. Ey peygamber! İnkârcılara şunu söyle: "Yenilecek ve cehenneme sürüleceksiniz." Orası ne kötü bir yerdir.

Bedir Savaşındaki Ders ve Erdemli Olmanın Vasıfları.

13. Bedir'de Karşılaşan iki orduda sizin için ibret verici bir ders vardır. Ordulardan birisi, Allah adına, yaşadıkları yeri ve özgürlüklerini korumak için savaşıyordu. Diğer inkârcı topluluk ise, inanç ve özgürlükleri yok etmek için saldırırken, inanç ve özgürlükleri için savaşanları kendilerinin iki katı gibi görüyorlardı. Allah dilediğine işte böyle yardım eder. Bunda bilinçli düşünenler için bir ibret vardır.

14. Kadınları, çocukları, kasalar dolusu altın ve gümüşü, eğitilmiş atları/son model araçları, davarları ve ekinleri sevmek gibi zevkler,

---

gösterecek uygun anlamını, bilimsel olarak ortaya koyacak mucizevî ayetler olduğunu görmezlikten gelirler. "Dini sadece Allah'a has kılan" ve Kur'an'a içtenlikle inanan herhangi bir Müslüman, Kur'an'ın "**muhkem**" ayetlerini anlayabilmek için âlim olmasına gerek yoktur. İçtenlikle inanan bir Müslüman olması ve kendince Kur'an bilgisine sahip olması yeterlidir. **Ancak** çok anlamlı ayetlerin (**müteşabih**) uygun anlamlarını kavrayabilmek ve yaşadığı çağın toplum ve insanının yararına, bilimsel olarak sunabilmek için, **inanmanın ötesinde bir bilgiye ve araştırmaya gereksinimi vardır.** İşte **bu ayet, benzer anlamlı (müteşabih) ayetlerle ilgili olarak,bu bilimsel uzmanlık alanına işaret buyurmaktadır.** Eğer,"onları Allah'tan başka kimse bilemez" olarak düşünürsek, o zaman, Ayetin demek istediğini kavramak ve bağlamından koparmadan yorumlamak çabasındaki inanları ve hatta "derin ilim sahiplerini, "Kur'an'ın, her çağa yol gösterebilecek ayetlerini anlamlandırmaktan caydırmak olur ki,o takdirde Kur'an'ın çağlar boyu gelecek toplumlara yol göstericiliği önlenmiş olur.Böyle bir anlayış ise, Kur'an'ın tüm dünya insanlığına hitap eden,evrensel bir kitap olduğu gerçeğini gölgeler.

insanlara çekici görünür. Bunlar dünya hayatının nimetleridir. Fakat gidilecek en güzel yerin Allah'ın yanı olduğu unutulmamalıdır. [82]

15. Ey Peygamber! De ki: "Size çekici gelen o dünya nimetlerinden daha iyisini size haber vereyim mi? Erdemliler/sakınanlar için, Rab'lerinin yanında altlarından ırmaklar akan, içinde sonsuza dek kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve Allah'ın onayını/rızasını kazanmaktan dolayı mutluluk vardır." **Allah** kulları görür.

16. Erdemliler şöyle dua ederler: "Rabbimiz, biz inandık, günahlarımızı bağışla ve bizi cehennem azabından koru" derler.

17. **Erdemliler,** sabredenler, doğru sözlüler, gönülden teslim olanlar, insanlara yardım edenler ve seherlerde bağışlanma dileyenlerdir.

Tüm İnsanların Ortak İlkesi ve Tek Dini.

18. **Allah**, kendisinden başka tanrı olmadığına tanıklık eder; melekler ve **adaleti gözeten ilim sahipleri** de tanıklık ederler ki, Üstün ve Bilge olan **Allah**'tan başka tanrı yoktur.[83]

19. Gerçek şu ki, **Allah'ın tüm peygamberler aracılığı ile gönderdiği ve onayladığı tek din İslam'dır/Allah'a telsim olmadır.**[84] Kitap verilmiş olanlar, (Yahudiler, Hıristiyanlar ve Müslümanlar) kendilerine bilgi geldikten sonra, sırf aralarındaki kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler.[85] Allah'ın ayetlerini inkâr edenler için Allah hesabı çabuk görür.

---

*82 **3:14** Bu ayet, saldırı için Mekke'den Medine'ye kadar gelen Ebu Süfyan ve Ebu Cehil komutasındaki ortak koşucu Araplara karşı, savunma için orduya katılmaktan çekinen insanların zaafını açıklıyor. Bu ayet, özgürlükleri için vatan savunmasından kaçmak isteyen tüm asker kaçaklarını kapsar.

*83 **3:18** Tüm peygamberlerin tebliğ ettiği dinin ortak slagonu olan **"Şahadet", Allah'tan başka tanrı olmadığının itiraf edilmesidir**. Kur'an'da otuz kez geçen **"La ilahe illa Allah"** (Allah'tan başka ilah yoktur) ifadesi hiçbir yerde bir başka isimle birlikte geçmez. Allah'ın kendi kendine tanıklık ettiği, meleklerin ve adaleti/Hak'kı ayakta tutanlarında tanıklık ettiği şahadetle yetinmeyip, Allah'ı tek başına yeterli görmemek ve isminin yanında herhangi bir ismi anmayı gerekli görmek ortak koşma hastalığının bir belirtisidir.

*84 **3:19** İslam dini bir özel isim olmayıp, insanlık tarihi boyunca Allah'a teslim olanların sahip olduğu dindir. Tüm peygamberler "Allah'a ortak koşmadan teslim olma" anlamına gelen "İslam dinini" tebliğ etmişlerdir. Bu anlamda İslam dini evrenseldir ve tüm insanlığın dinidir. (3:83),Ayrıca bak.2:135,dip not.

*85 **3:19** Hz. Muhammed'den sonra Kur'an'a inananlarda, artık kitap sahibi olmuşlardır. Kur'an'ın buyrukları geçmişi, bu günü ve geleceği kapsadığı için, artık Müslümanlar da Kur'an'daki,"**Ehl-i Kitap/kitap Sahipleri**" hitabının aynı zamanda muhataplarıdır.

20. Ey Peygamber! Seninle tartışmak isterlerse, **"Ben ve beni izleyenler kendimizi Allah 'a teslim ettik"** de. Kitap verilenlere ve kitap verilmeyenlere/ortak koşucu Araplara/ümmilere[86] sor: "Allah'a Teslim oldunuz mu" de. Teslim olurlarsa, doğruyu bulurlar. Yok, kabul etmezlerse, tartışmayı uzatma, **senin görevin sadece duyurmaktır.** Allah kullarını çok iyi görür.

21. Allah'ın ayetlerini inkâr edenlere, haksız yere peygamberleri öldürenlere ve halkın arasında adaleti savunanları öldürenlere acıklı bir azabı hatırlat.

22. Onların dünya ve ahirette yaptıkları boşa çıkacaktır. Böyle kimselere yardım eden de olmayacak.

23. Kitaptan/Tevrat'tan nasiplenmiş olanlara baksana, aralarındaki anlaşmazlıkların çözümü için, Allah'ın kitabına çağrılıyorlar da, onlardan bir grup umursamadan dönüp gidiyor.

24. Çünkü onlar, "Nasıl olsa, ateş/cehennem sayılı birkaç günün dışında bize dokunmayacak" dediler. **Daha öncekilerin uydurdukları şeyler, onları dinlerinde böylece yanıltmıştır.**[87]

25. Peki, geleceğinden asla kuşku duyulmayan diriliş gününde, onları bir araya topladığımız zaman durumları ne olacak? O gün herkese kazandığının karşılığı haksızlık yapılmadan ödenecek ve hiç bir kimse haksızlığa uğratılmayacaktır.

Tek Yönetici Allah'tır.

26. Ey Peygamber! De ki: "Yöneticilerin Yöneticisi olan Allah'ım, yönetimi/egemenliği dilediğine verir, dilediğini de yönetimden indirirsin. Dilediğini yükseltir, dilediğini de alçaltırsın. Tüm iyilikler senin elinde. Senin her şeye gücün yeter."[88]

27. "Geceyi gündüze katarsın/geceleri kısaltırsın, gündüzü de geceye katarsın/gündüzleri de uzatırsın. Diriyi ölüden çıkarırsın/yeşili

---

*86 **3:20** **"Ümmi"** kelimesinin anlamı tahrif edilerek Muhammed peygamberin "okuma yazma bilmediği" söylenmektedir. Bu doğru değildir. Bak2:78; 7:157-158.

*87 **3:24** ilginçtir bazı Müslümanlar, Yahudilerin bu iddiasının bir benzerini aynen tekrarlamışlardır. Bak 2:80-82.

*88 **3:26** Muaviye'nin oğlu Yezit halife olduktan sonra, bu ayeti çarpıtıp, anlam kaydırarak,"**Allah yönetimi bana verdi**" diye kendince anlamlandırarak, **Hz.Peygamber'in torunu Hüseyin'in kesik başıyla halk önünde alay etmiştir.**(Bak. Peygamberler Tarihi, c.1,saf.657)

kurutursun, ölüyü de diriden çıkarırsın/ kuruyu da yeşertirsin. Dilediğini hesapsız rızıklandırırsın."

Halkla İlişkilerin Önemi.

28. İnananlar! İnananları bırakıp fanatik inkârcılarla senli benli olmayın. Kim bilinçsizce böyle yaparsa Allah ile bağınızı koparabilirler. Ancak bunun bilincinde olarak insani ilişkiler içinde olmanız hariç. Allah, kendisi hakkında yapacağınız bir yanlış için sizi uyarıyor. Dönüş Allah'adır.

29. Ey Peygamber! De ki, "İnkârcılara karşı, içinizdeki düşüncelerinizi ister gizleyin, ister açıklayın, Allah bilir." O, Göklerde ve yerde olan her şeyi bilir. Allah'ın gücü her şeye yeter.

30. Öyle bir gün gelecek ki, her kişi yaptığı her iyiliği karşısında hazır bulacaktır. İşlediği her kötülükten de uzaklaşmaya çalışacaktır. Allah, kendisine karşı yapacağınız bir yanlış için, sizi şimdiden uyarıyor. Allah kullarına karşı çok şefkatlidir.

31. Ey Peygamber! De ki, "Allah 'ı seviyorsanız beni izleyin ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir."

32. Ey Peygamber! De ki, "Allah'a ve onun buyruklarını bildiren elçiye itaat edin" etmezlerse, elbette Allah inkârcıları sevmez.[89]

İmran Ailesi ve Meryem'in Doğumu.

33. Allah Âdem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini, tüm insanların arasından seçti.

34. Birbirlerinin soyundan olarak... Allah İşitir, Bilir.

35. İmran'ın eşi şöyle bir adakta bulunmuştu: **"Rabbim, karnımdaki bebeği tamamıyla sana adadım, adağımı kabul buyur. Sen İşitensin, Bilensin."**

36. İmranın eşi bebeği doğurunca, Allah onun ne doğuracağını bilip dururken, O, **"Rabbim, bebeği kız doğurdum,[90] Oysa erkek, kız**

---

*89 3:32 Elçiye itaat, tebliğ ettiği Allah'ın Kur'n'ını, aynen onun gibi inanarak, anlayarak ve anlatarak olur. 6:112-116; 9:1

*90 3:36 İmran'ın eşi, Allah'a adadığı karnındaki bebeğin kız olduğunu anlayınca, bozuluyor, utanıyor,"kız erkek gibi olmaz diyor".Bu Kur'an ayeti, o günün toplumunun kadına bakış açısını bize yansıtıyor. Allah ise, kadını erkekten aşağı gören zihniyete

gibi olmaz. Ona Meryem adını verdim. Onu ve soyunu, kovulmuş şeytandan koruman için sana yalvarırım."

37. Rabbi, duasını güzel bir şekilde kabul etti ve Meryem'i Zekeriya'nın himayesinde güzel bir çiçek gibi yetiştirdi. Zekeriya, Meryem'in odasına her girişinde, yanında yiyecekler bulurdu. Zekeriya: **"Meryem, bunlar sana nereden geliyor"** diye sorduğunda, Meryem: **"Bu, Allah tarafındandır. Allah dilediğine hesapsız rızk verir"** derdi.

Zekeriya ve Oğlu Yahya.

38. Zekeriya oracıkta Rabbine dua etti: "Ya Rabbi, bana tarafından tertemiz bir evlat ver, Sen duaları işitensin."

39. Zekeriya odada namaz kılıyorken, melekler ona şöyle seslendiler: "Zekeriya, **Allah seni**, Allah'ın sözünü doğrulayacak onurlu, kişilikli ve erdemli bir peygamber olan **Yahya ile müjdeliyor"** dediler.

40. Zekeriya, "Rabbim, ben yaşlı ve eşim kısırken nasıl olur da bir oğlum olur" deyince, Allah,"Evet; ama Allah dilediğini yapar"dedi.

41. Zekeriya; "Rabbim, emin olabilmem için bana bir işaret ver" dedi. Allah da "Zekeriya, senin için işaret, üç gün hareketlerinle anlaşmanın dışında, insanlarla konuşmamandır. Rabbini çokça an, akşam sabah onu düşün."[91]

Allah, İsa'yı Henüz Doğmadan Meryem'e Anlatıyor.
İsa'nın Tekrar Geleceği Değil, O Çağda Geleceği Bildiriliyor.

42. Melekler, Meryem'e de şöyle seslenmişti: "Ey Meryem, Allah seni seçip arındırdı; **seni tüm dünya kadınlarının üzerine seçti. /dünya kadınlarının sembolü yaptı.**

43. **"Ey Meryem, Rabbine teslim ol, secdeye kapan, eğilenlerle birlikte eğil."**

44. Ey Muhammed! **Bunlar, sana vahyettiğimiz geçmişte yaşanan tarihsel bilgilerdir.** Meryem'e kim baksın, kim koruması altına alsın diye, akrabalar kendi aralarında kalemleriyle kura

---

karşın,42.ayette belirttiği üzere, kadını/Meryem'i, sonsuza dek tüm insanların sevgilisi kılıyor.

*91 3:41 "İnancın konusunda halka itibar etme; onlar senin için ne diyecekler diye endişelenme".

çekerlerken, sen onların yanında değildin; Bunları tartışırlarken de sen onların yanında değildin.

45. Melekler Meryem'e şöyle de demişlerdi: **"Ey Meryem, Allah seni kendisinden bir kelime/haber ile müjdeliyor. Onun adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir.** [92] O, Dünyada da ahirette de yüz akıdır, itibarlıdır ve Tanrı'ya yakın olanlardandır.

46. Ve İsa, **"Beşikteyken de büyüyünce de insanlarla konuşacak ve iyilerden olacak."**

47. Meryem, **"Rabbim! Ben bir erkekle evlenmeden, nasıl olur da çocuğum olur"** deyince, Allah şöyle buyurdu: **"İşte Allah böyledir. Dilediğini öyle yaratır. Allah, herhangi bir şeyin olmasını isterse, ona "OL" der ve o şey anında oluverir".**

48. **"İsa'ya kitabı, bilgeliği, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek."**

İsrail Oğullarına Peygamberliğini Kanıtlamak İçin Allah İsa'yı Mucizelerle Destekliyor.

49. İsa büyüyüp bir elçi olarak, İsrailoğullarına şöyle dedi: **'Ben size, Rabbinizden bir kanıt/mucize ile geldim. Size balçıktan/çamurdan kuş heykeli yapıp ona üflerim ve Allah'ın izniyle bir kuş oluverir. Allah'ın izniyle körü ve cüzamlıyı iyileştirir, ölüyü diriltirim. Ne yediğinizi ve evlerinizde neler biriktirdiğinizi size bildirebilirim. İnanacaksanız bu kanıtlar sizin için yeterlidir.** [93]

92.3:45.Bu ayetler, Hıristiyanların ve bazı Müslümanların **"Hz. İsa'nın kıyametin kopacağına yakın zamanda geleceği"** ortak inançlarını kökünden reddedip düzeltiyor. Sanıldığı gibi İsa, kıyamet yaklaştığı zaman değil, Meryem'in yaşadığı çağda geleceği ve Allah'ın kitabı Tevrat'ı kendi sözleriyle değiştiren din adamlarını uyaracağı ve Tevrat'ı düzelteceğini Meryem'e bildiriyor. Yani İsa Mesih' in o çağda geleceğini haber veriyor. Nitekim Hz. İsa'da kendinden sonra, kendisinin tebliğ ettiği Allah'ın kitabı olan İncil'i düzeltecek olan Kur'an'ı tebliğ edecek Hz. Muhammed'i haber veriyor. (**Saff s.6**) Isa Mesih, Allah'ın **'ol'** sözüyle babasız doğduğu için, Allah'ın **"kelime"**si olarak adlandırılmıştır. Kur'an, Hz. İsa'yı putlaştıranları uyarmak için, İsa'yı sürekli **"Meryem oğlu İsa"** diye anar.

93 3:49 İsa'nın cüzamlıları iyileştirdiğine dair, **İncil bak.**(mat.1:40–45; Luk.5:12–16.) Ayrıca, ölüyü diriltme ve körleri iyileştirmeyle ilgili bak.(Mat.5:21–43; Luk.8:40–56)

50. "Ey İsrail Oğulları, '**Benden önceki Tevrat'ı doğrulamak ve size haram edilen bazı şeyleri helal etmek için gönderildim**. Size Rabbinizden bir kanıt getirdim. Allah'ı dinleyin ve beni izleyin.

51. "**Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz;**[94] **O'na kulluk edin. Budur doğru yol.**'"

İsa'da Müslümanlığı Anlattı :

52. İsa, İsrailoğullarının tavırlarında bir inkârcılık/olumsuzluk hissedince, arkadaşlarına/havarilere, "Allah için kim bana yardımcı olacak" dedi. Öğrencileri/Havariler: "Biz Allah için sana yardım edicileriz. **Bizler, Allah'a inandık. Müslümanlar oluşumuza tanık ol"** diye karşılık verdiler.

53. Ve şöyle dua ettiler: "**Rabbimiz, indirdiğin kitaplara inandık ve elçin İsa'ya uyduk, bizi tanıklar listesine yaz!**"

İsa'ya Suikast.

54. İsrailoğullarının ileri gelenleri İsa'ya, suikast hazırladılar/tuzak kurdular, Allah da onlara karşı bir tuzak kurdu. Allah'ın tuzağı çok daha ilginçtir.

55. Allah İsa'ya, şöyle demişti: "**Seni vefat ettireceğim/Senin dünyadaki hayatına son vereceğim** ve kendime yükselteceğim. Seni arındıracağım/inkâr edip suikast düzenleyenlerden kurtaracağım ve sana inananları, kıyamete kadar, -seni inkâr edenlere karşı-, saygınlığını koruyacağım. **Sonra, diriliş günü hepiniz bana döneceksiniz** ve işte o zaman, anlaşmazlığa düştüğünüz konularda, aranızda ben hüküm vereceğim."[95]

94,3:51 Hz. İsa, İncil boyunca da bunu, "**Allah, sizinde Rabbiniz, Benim de Rabbim.**" sözünü tekrarlar. Bak, Yuhanna20:17; Matta 7:21, Markos 12:29-33.

95,3:55 Hz. İsa, 50.ayetin bildirdiğine göre,"**Tevrat'ı onaylamak ve düzeltmek için, Allah'ın bir elçisi**" olduğunu söylediği için, Yahudi din adamları onu konuşturmayıp, öldürmek istediler. Bu Kur'an ayetinde de belirtildiğine göre, Allah, Hz. İsa'yı suikastçı ve işkenceci Yahudilerin elinden kurtarmış, sonra da her insan gibi, İsa'yı da bir daha geri dönmemek üzere vefat ettirmiştir. Bu sefer roller değişti. Allah, Hz.Muhammed'e, bu sürenin 3. ayetinde,"**Tevrat ve İncil'i onaylamak ve düzeltmek için, sana bu Kur'an'ı, gerçek olarak indirdik**".diyor. Ama Yahudi din adamlarının Hz. İsa'ya gösterdikleri tepkinin aynısını, bu sefer Hıristiyan din adamları, Hz Muhammed'e karşı gösterdiler. İşin en çarpıcı ve ilginci de, Hıristiyanların, İsa'nın kıyamet yaklaştığı zaman tekrar geleceği inancına, bu Kur'an ayetine rağmen, bazı Müslüman din adamları da katılırlar."Allah'ın ayetlerini insan sözleriyle değiştirenler acı bir azaba uğrayacaklardır."

56. "İnkâr edenleri ise, dünyada ve ahirette şiddetli bir şekilde cezalandıracağım ve onların yardımcıları da olmayacak."

57. İnanıp erdemli bir hayat sürüp, güzel işler yapanların ödüllerini, Allah tam olarak ödeyecek. Allah gerçekleri karartanları sevmez.

58. **Ey Muhammed**! Sana bu anlattıklarımız, daha önce gönderdiğimiz **Tevrat ve İncil'den okuduğumuz** hikmet dolu Kur'an ayetleridir.

59. **İsa hakkındaki söylentiler seni kuşkulandırmasın. İsa'nın örneği, Âdem'in örneği gibidir.**[96] **Âdem'i anasız-babasız, salt topraktan biçimlendirip, sonra da, ona: "Ol"/"canlan" deyince, topraktan biçimlendirilmiş cansız Âdem şekli, nasıl anında canlandı ise, İsa'nın babasız doğması da, Allah'a göre kolaydır.**

60. **Rabbinden gelen İsa olayının gerçek boyutu budur. Sakın söylentilere bakıp kuşkulananlardan olma.**

61. Sana gelen bu bilgiden sonra, her kim bu konuda seninle tartışırsa, de ki: "Gelin, çocuklarımızı, çocuklarınızı, kadınlarımızı, kadınlarınızı çağırarak bizlerle, sizler bir araya gelelim ve sonra Allah'ın lanetinin yalancıların üzerine olması için lanetleşelim" de.

62. **İşte, söylentilerin gerçek yönü böyle**. Allah'tan başka hiç bir tanrı yoktur ve elbette Allah Güçlüdür, Bilgedir.

63. Yüz çevirirlerse/kabul etmezlerse, elbette Allah bozguncuları bilir.

Birleştirici Ortak İlkeye Çağrı.

64. Ey Muhammed! Yine de onlara şöyle bir öneri yap: **"Ey Kitap sahipleri! Gelin, sizin de bizimde anlaşıp, kabul edebileceğimiz şu ortak noktada birleşelim. Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim ve Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayalım, birimiz diğerini Allah adına Rab'ler edinmeyelim."** Şayet bu öneriyi Kabul etmezlerse, o zaman **"tanık olun, biz, Allah'a ortak koşmadan teslim olanlarız/Müslümanlarız!"** deyin.[97]

96,3:59 Hz. İsa'nın babasız doğmasına şaşırıp, akıl erdiremeyenlere Allah, Hz. Âdem'in yaratılışını örnek verir ve kendisi için kolay olduğunu söyler.

97,3:64 Kur'an'a göre bu ilkeyi benimseyen herkes Müslümandır. Ama Allah'ın peygamberlerine, Allah'a ait vasıflar izafe edilerek, Allah'ın dini, Allah'ın elçilerine mal edildi ve onlara izafeten dinsel kaynaklar ve dinsel otoriteler oluşturuldu. Bu dinsel otoriteler Allah'ın ayetlerine rağmen, kendi görüşlerini dinleştirip, Allah'ın dinini ve peygamberlerini bölüşüp, karşıt dinlere çevirmişlerdir. **Tanrının bu çağrısına kulak vermenin zamanı gelmedi mi?**

Hz. İbrahim Nasıl İstismar Edildi?

65. **Ey kitap halkı, Tevrat'ta da, İncil'de de gerekli bilgiler olmasına rağmen, neden İbrahim hakkında tartışıp duruyorsunuz? Oysa İncil de, Tevrat da İbrahim'den sonra indirildi. Aklınızı kullanmaz mısınız?**

66. Bilgi sahibi olduğunuz konularda tartışıp duruyorsunuz! Peki, hakkında hiçbir bilgiye sahip olamadığınız bir konuda nasıl tartışabiliyorsunuz? Siz bilmeyebilirsiniz; ama Allah bilir.

67. **İbrahim** ne bir Yahudi'nin, ne de bir Hıristiyan'ın inandığı gibi inanmıyordu; o **Tek Allah'a inanan bir Müslüman'dı. İbrahim hiç bir zaman Allah'a ortak koşanlardan olmadı.**

68. İnsanlardan İbrahim gibi Allah'a ortak koşmadan inananlar, **öncelikle İbrahim'e uyanlar, Muhammed peygamber ve inananlardır.** Allah inananların dostudur.

69. Kitap halkından bir grup, sürekli sizi kandırmak için çabalıyor. Oysaki onlar sadece kendilerini kandırıyorlar. Ama bunun farkında bile değiller.

70. **Ey Kitap halkı!** Tüm gerçeklere açık seçik tanık olduğunuz halde, neden Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorsunuz?

71. **Ey Kitap halkı!** Neden doğru ile yanlışı birbirine karıştırıyor ve bile bile gerçeği gizliyorsunuz?

72. **Kitap halkından bir grup kendi aralarında planlama yaparlar ve:** "İnananların yanında, Kur'an'a, sabahları/gün boyu inanmış gözükün, akşama doğru da inkâr edin/tatmin olmadık deyin. Böylece örnek teşkil ederiz de, belki inananlar da dinlerinden dönerler."

73. Ve, "kendi dininizden olmayan kişilere uymayın. Onların dediklerine inanmayın. İnananlar, bu Kur'an size verilen kitabın aynısıdır" derler. **"Sakın size verilenin, bir başkasına da verildiğine inanmayın, eğer taviz verirseniz, Rabbiniz hakkında sizinle tartışma hakkı kazanırlar"**, derler. Ey peygamber! Bu gibi durumlarda sen de onlara **"Doğruya Allah yöneltir**, lütuf Allah'ın elindedir, Allah dilediğine verir." de. Allah cömerttir, Bilendir.

74. Allah, Rahmetini dilediğine/dileyene ayırır. Allah Büyük İyilik Sahibidir.

Bir Irk Toptan Kötülenmez. İyiler ve Kötüler Var.

75. Kitap verilenlerden öyle dürüst, erdemli kişiler de var ki, onlara kasalar dolusu para emanet etsen, sana aynen geri öderler. Fakat bazıları da var ki, tam tersi, kendisine bir lira/bir dinar emanet etsen, günlerce peşinde dolanmadıkça geri ödemez. Gerekçesi de, "ümmileri/Arapları [98] dolandırmanın bir günahı yok" diye düşündükleri için böyle davranıyorlar ve bile bile yalanlarını Allah'a yakıştırıyorlar.

76. Hayır, iş öyle değil, gerçek odur ki, Kim sözünü yerine getirir ve erdemli davranıp sakınırsa, bilsin ki, Allah erdemlileri/sakınanları sever.

77. Allah'a verdikleri sözü ve yeminlerini çıkarları doğrultusunda değiştirenlerin ahirette bir payları yoktur. Allah onlarla konuşmaz, Diriliş Gününde onlara bakmaz ve onları arındırmaz. Onlar için acıklı bir azap var.

Tanrı'nın Kitabında Olmayanı Var Gibi Gösterenler.

78. Bazıları, Allah'ın kitabında olmayanı, kitaptan sanasınız diye, coşkulu bir dille anlatarak, kitaba/Allah'ın kelamına benzetmeye çalışırlar. Allah'ın sözü olmadığı halde, "**Allah böyle buyuruyor**" derler. Bile bile Allah adına yalan söylerler.

79. Hâlbuki Allah'ın kendisine kitap, bilgelik ve peygamberlik verdiği hiç bir insan kalkıp, "**Allah'tan sonra bana da kulluk ediniz**" diye, insanları kendisine bağlamaya çağırmaz. Tam tersine, "okuduğunuz ve öğrettiğiniz kitap gereğince, Allah'tan başkasını **Rab**'ler edinmeyin. Yalnızca Allah'ın kulları olun", der.

80. Ve Elçiler size, Melekleri ve Peygamberleri **Rab**'ler edinmenizi de söylemezler. Siz Müslüman/Allah'a teslim olduktan sonra, size hiç, Allah'tan başkasına da kul olun der mi?/inkârı öğütler mi?[99]

98,3:75 Geleneksel dinsel kaynaklarda ve Müslümanlar arasındaki yaygın anlayışa göre, Kur'an'ın Tanrı sözü olduğunu kanıtlamak için, Kur'an'daki "**ümmi**" kelimesinin anlamını kaydırarak, Hz.Muhammed'in okur-yazar olmadığını iddia ederler. Bu ayette olduğu gibi, Yahudiler, Hıristiyanlar ve Arap halklarını ayırmak için, ehl-i kitap/kitapları olanlar ve ümmi/kitapları olmayanlar olarak tanımlarlardı. Yoksa geleneksel dinsel kitapların yazdıkları gibi Hz. Muhammed okuyup, yazma bilmiyor değildi. Bak. 2:78; 3:20; 7:157–158.

99,3:80 Peygamberler adına yakıştırılanlara karşı Allah'ın yanıtı çok açık. Hiç bir Peygamber, Allah'ın ayetleri dışında, kendince dini bir kural koyamaz, din adına

Allah'ın Atadığı Tüm Peygamberlerle Toplu Anlaşması.

81. Kaldı ki, Allah, Âdem'i yaratmadan önce, peygamberlerden şöyle bir söz almıştı: "Size kitap ve hikmet vereceğim. Daha sonra, beraberinizdekileri doğrulayan bir elçi geldiğinde, ona inanacak ve onu destekleyeceksiniz. Bunu kabul ediyor ve bu sözleşmeyi yerine getireceğinize söz veriyor musunuz?" demişti. Tüm peygamberler de "**Kabul ettik, söz veriyoruz**" deyince, Allah, "Öyleyse şahit olun, ben de sizinle beraber şahit olanlardanım" demişti.[100]

82. Bundan sonra kim sözünden dönerse yoldan çıkmış olur.

83. Allah'ın tüm peygamberlere gönderdiği dinin dışında, bir başka din mi arıyorlar? Oysa göklerde ve yerde kim varsa ister istemez Allah'a teslim olmuştur ve hepsi Allah'a döndürülecektir.

Peygamberler ve Kitaplar Arasında Ayrım Yapılmaz.

84. Ey Peygamber! "Allah'a, bize indirilene/Kur'an'a, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilenlere; Musa'ya, İsa'ya ve tüm peygamberlere Rab'leri tarafından verilene inandık. Onların hiçbiri arasında ayırım yapmayız ve biz Allah'a teslim olanlarız." de.[101]

Tüm Peygamberlerin Bildirdiği İslam'dan Başka Din aramak Cahilliktir.

85. Kim, tüm peygamberlerin bildirdiği İslam'dan/Tanrı'ya teslim olmaktan başka bir din ararsa, Allah tarafından kabul görmeyecek ve onlar ahirette kaybedenlerden olacaktır.

86. İman ettikten, elçinin doğru olduğuna tanık olduktan ve kendilerine apaçık deliller geldikten sonra, inkâr eden bir toplumu, Allah nasıl olur da doğruya iletir? Allah zalim toplumu doğruya ulaştırmaz.

87. Böyle bir toplumun cezası, Allah'ın, Meleklerin ve tüm insanlığın lanetine uğramalarıdır.

88. Dünyada bu lanet, onlarda sürekli kalacaktır. Ahirette ise, azapları hafifletilmeyecek ve yüzlerine de bakılmayacaktır.

---

inananları bağlayıcı bir söz söyleyemez. Ama insanlar, ayette de açık olarak işaret buyrulduğu üzere, peygamberler adına dini kurallar koyup, farkına varmadan ortak koşucu bir duruma düşmektedirler (6:23).

100, 3:81 Bak. 33:7 ve 33:40; Kitab-ı Mukaddes: Malaki 3:1-21, Luka 17:22-36 ve Matta 24:27.

101,3:84 Bak.2/253,285

89. Ancak, bütün bunlara rağmen, Allah'a tövbe ettikten sonra durumlarını düzeltenler başka. Allah çok Bağışlayandır, çok Acıyandır.

Tekrar Tekrar Döneklik Yapanların Tövbesi Geçersizdir

90. İmanlarından/tövbelerinden sonra, tekrar inkâr edip de, inkârcılıkta devam edenlerin tövbeleri kabul edilmez; onlar artık tümüyle sapmışlardır.

91. İnkâr edip, inkârcı olarak ölenler, dünya dolusu altını fidye olarak verseler dahi, kendilerinden kabul edilmeyecektir. Onlar acıklı bir azabı hak edecek ve hiçbir yardımcıları da olmayacaktır.

Sevdiğiniz Şeylerden Verin.

92. Sevdiğiniz/kazandığınız şeylerden yoksullara pay ayırmadıkça, dünyada ve ahirette mutlu olamazsınız. Her neyi paylaşırsanız Allah mutlaka onu bilir.

Helali Haram Yapmayın.

93. Tevrat indirilmeden önce, İsrail'in/Yakup'un kendi kendine yasak ettiği şeyler dışında, tüm yiyecekler, İsrailoğullarına helâl idi. Ey peygamber! De ki, "eğer inanmıyorsanız Tevrat'ı getirip bakın", de.

94. Artık kim yalanları Allah'a yakıştırırsa, işte zalimler onlardır.

95. Ey peygamber! O kitap sahiplerine de ki: "Allah doğruyu söyler; gelin, İbrahim'in tek tanrıcı dinine uyun. İbrahim, asla ortak koşanlardan olmadı."

İlk İnşa Edilen Kutsal Yapı.

96. İnsanlar için inşa edilen ilk kutsal yapı, tüm halklara bir hidayet kaynağı olan, Bekke' deki kutsal Kâbe'dir.[102]

102,3:96 Mekke kelimesi,48:24. ayetinde **"Mekke"** olarak geçmesine rağmen, bu ayette **"Bekke"** şeklinde yazılması dikkat çekicidir. Her türlü polemikten uzak olarak, Kur'an harflerinin 19 rakamıyla matematiksel olarak kotlandığını ileri süren görüşleri, bilimsel ve mantıksal olarak güçlendiriyor. Surenin, Elif,Lâm,Mîm harfleri ile başladığı düşünülürse, burada "Mekke" kelimesi **"B"** harfi yerine **"M"** harfiyle yazılsaydı, Elif,Lam,Mim. harfleriyle başlayan bu surede, **"M"** harfi fazla gelecek ve 19 rakamıyla çatışacaktı. Böylece "M" harfinin sayımıyla doğrudan ilişkisi olasılığını mantıksal olarak destekliyor. (Ayrıca bak. **Zebur** 84:5 ayeti **Mekke'yi Bekke** Vadisi olarak anar.)

97. Orada apaçık kanıtlar var: Örneğin, İbrahim'in makamı./onun ortak koşuculara karşı direndiği yer buradadır. Kim oraya girerse huzur ve güvenlik içinde olur. İnsanlardan gelir düzeyi yerinde olanlar Kâbe'yi, Allah için ziyaret etsinler. Kim inkâr ederse bilsin ki, Allah kimseye muhtaç değildir.

98. De ki, "Ey Kitap sahipleri! Allah yaptıklarınıza tanıkken neden Allah'ın ayetlerini tanımıyorsunuz?"

99. De ki, "Ey Kitap sahipleri, apaçık gerçeklere tanık olduğunuz halde, neden Allah'ın yolunu değiştirmeye yeltenerek, inananları saptırıyorsunuz? Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir."

100. Ey İnananlar! Kitap sahiplerinin fanatiklerine uyarsanız, iman etmenizden sonra sizi yeniden inkârcılığa döndürürler.

101. İnananlar, Allah'ın ayetleri size okunduğu, üstelik Allah'ın elçisi de aranızda olduğu halde, nasıl olur da inkâr edersiniz? Kim Allah'ın kitabına sarılırsa dosdoğru yola iletilmiştir.

102. Ey İnananlar! Allah'a saygılı olun ve O'nun gönderdiği gerçeğe gereğince uyun ve Müslümanlar/ Tanrı'ya teslim olanlar olarak can verin.

Müslümanlara İbret Dolu Hatırlatma.

103. İnananlar, Allah'ın ipine/gönderdiği Kur'an'a sımsıkı/gönülden bağlanın. Gruplara bölünerek ayrılığa düşmeyin. Allah'ın size yaptığı iyiliği anımsayın. Hani siz, aşiret/ kabile kavgalarıyla, birbirinizin can düşmanları idinizde, Allah, kalplerinizi yumuşattı ve Allah'ın yardımı, iyiliği sayesinde kardeşler olmuştunuz ve siz tam bir sapkınlık içindeyken, Allah sizi doğruya yönelterek kurtarmıştı. Dosdoğru yoldan ayrılmayasınız diye, işte Allah size, gerçekleri böyle hatırlatıyor.

104. Ki böylece, içinizde iyiliğe çağıran, sağduyuyu öğütleyen, kötülük ve aşırılıktan sakındıran bir topluluk olsun. İşte bunlar mutluluğu yakalayanlardır.

Mezhep ve Tarikatlara Bölünmeyin.

105. Sakın, kendilerine apaçık kanıtlar geldikten sonra, gruplara ayrılıp, anlaşmazlığa düşenler gibi olmayınız. Mezheplere bölünüp ayrılığa düşenler için büyük bir azap vardır.[103]

106. Diriliş gününde bazı yüzler bembeyaz, bazı yüzlerse kapkaradır. Yüzleri kararanlara şöyle denecek: "İman ettikten sonra gerçeği niye sakladınız? Gerçekleri sakladığınızdan dolayı tadın azabı"

107. Yüzleri aklananlar ise, Allah'ın rahmeti içindedir. Orada sürekli kalırlar.

108. Ey Peygamber! İşte bunlar, sana dosdoğru olarak okuduğumuz Allah'ın ayetleridir. Allah, evrendeki hiç bir şeye zulmetmek istemez.

109. Çünkü göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın kontrolünde ve tüm işler eninde sonunda Allah'a varacaktır.

Model Topluluk.

110. Allah'ın indirdiği gerçeğe/Kur'an'a içtenlikle bağlananlar, insanlar için seçilmiş örnek bir modeldir. İyiliği öğütler, kötülükten sakındırır ve Allah'a ortak koşmadan inanırlar. Kitap sahipleri, gönderdiğim son kitaba/Kur'an'a da inansalardı, kendileri için çok iyi olurdu. Gerçi, içlerinde inananlar var. Ama çoğunluğu bozgunculuk yapıyor.

Kötü Örnek-Gazaba Uğrayanlar.

111. Kitap sahiplerinin fanatikleri, size hakaretten başka bir zarar veremezler. Sizinle savaşmaya kalksalar arkalarını dönüp kaçarlar; kendilerine yardım da edilmez.

112. Kitap sahiplerinin fanatikleri, –Allah'tan gelen gerçeğe, ya da insanlarla olan sözleşmelerine bağlı kalanlar hariç- nerede bulunurlarsa bulunsunlar horlandılar. Allah'ın gazabını hak ettiler ve yoksulluğa mahkûm edildiler. Zira onlar, Allah'ın ayetlerini inkâr ediyor ve peygamberleri haksız yere öldürüyorlardı. Tüm bunlar, karşı gelmeleri ve sınırı aşmalarının bir sonucu idi.

103,3:105 Allah'ın ayeti hiçbir yoruma gerek olmaksızın apaçık... Irak olaylarıyla ilgilenenlere, bu Kur'an ayeti önemli bir kılavuz olabilir. Ayrıca Bak 6: 159.

Erdemli Yahudiler ve Hıristiyanlar.

113. Ancak, kitap sahiplerinin hepsi aynı değil. Kitap halkından dosdoğru ve erdemliler de var ki, geceleri Allah'ın ayetlerini okuyup secde ederler.

114. Allah'a ve ahiret gününe inanırlar, iyiliği öğütlerler, aşırılıktan, kötülükten sakındırırlar ve iyi işler üretirler. İşte onlar iyilerdendir.

115. Böyle kitap sahiplerinin yaptıkları hiçbir iyilik, karşılıksız kalmayacaktır. Allah erdemlileri çok iyi bilir.

116. Fakat fanatik İnkârcıların, ne servetleri ne de çocukları, Allah'a karşı kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır. Onlar ateş halkıdır ve orada sürekli kalıcıdırlar.

117. Fanatik inkârcıların, bu dünyada yaptıkları yardımlarının örneği, korkunç bir rüzgârın/afetin, kendi kendilerine zulmeden bir topluluğun servetini, vurup yok ettiği gibidir. Allah onlara zulmetmedi; fakat onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.

İkiyüzlülerle Sırdaş Olmayın.

118. Ey İnananlar, size kötülük etmekten geri durmayan, sizin sıkıntıya düşmenizi isteyen ikiyüzlüleri sırdaş edinmeyin. Ağızlarından çıkan sözler, kin ve nefret dolu. İçlerinde gizledikleri düşmanlık ise, çok daha büyüktür. Aklını çalıştıranlar için ayetlerimizi böyle açıklarız.

119. Ama, iki yüzlüler sizi sevmediği halde, sizler onları sevenlersiniz! Üstelik siz bütün kitapların hepsine inanırsınız. İkiyüzlüler, sizinle beraber oldukları zaman "İnandık" derler, yalnız kaldıklarında ise, size olan öfkelerinden dolayı parmaklarının uçlarını yerler. De ki: "Öfkenizden canınız çıksın." Kuşkusuz Allah kalplerde olanı Bilendir.

120. Size bir iyilik dokunsa ikiyüzlülere üzüntü verir, başınıza bir kötülük gelse, ona sevinirler. Zorluklara karşı direnir ve erdemli davranırsanız ikiyüzlülerin entrikaları, size hiçbir zarar veremez. Allah tüm yaptıklarınızı kontrol eder.

Bedir Savaşı ve Görülmeyen Ordular.

121. Ey peygamber! Hani sen, sabah erkenden evinden çıkıp, inananları savaşta duracakları mevzilere yerleştiriyordun. Elbette Allah İşitir, Bilir.

122. O zaman, içinizden iki bölük nerede ise, düşman karşısında korkuya kapılmışlardı. Oysa Allah onların koruyucusuydu. İnananlar Allah'a dayanıp güvensinler.

123. Nitekim Bedir savaşında, siz, çok az bir kuvvete sahipken/zayıf durumda iken, Allah size yardım edip zafere ulaştırmıştı. Teşekkürünüzü belirtmek için Allah'a saygılı olun.

124. Ey Peygamber! İnananlara moral vermek için şöyle diyordun: **"Gönderilmiş üç bin melek ile Rabbinizin sizi desteklemesi size yetmez mi?"**

125. Evet, doğru söylüyordun, sizler güçlüklere karşı direnir ve erdemli davranırsanız ortak koşucu Araplar, şu anda size ani bir baskın yapsalar, Rabbiniz, eğitilmiş beş bin melek ile sizi destekler.

126. Allah bunu sadece, kalbinizi yatıştıracak bir müjde olsun diye anlatıyor. Zafer, yalnızca Güçlü ve Bilge olan Allah'ın elindedir.

127. Böylece, ortak koşucu Arapların elebaşlarını imha eder veya onları etkisiz hale getirip bozguna uğratırsınız da, perişan bir halde dönüp giderler.

128. Ey Peygamber! Allah'ın, ortak koşucu Arapların tövbelerini kabul etmesi veya işledikleri zulümden dolayı onları cezalandırması seni ilgilendirmez.

129. Göklerde ve yerde bulunan her şey Allah'ındır. Affedilmeyi hak edeni affeder, cezayı hak edeni cezalandırır. Allah Bağışlayandır, Acıyandır.

Haksız Kazanç Yasaklanmıştır.

130. Ey İnananlar! Paralarınızı riba/haksız kazanç yoluyla kat kat arttırılmış olarak yemeyin. Allah'a karşı saygılı olun ki, mutlu olasınız.[104]

131. İnkârcılar için hazırlanmış olan ateşten sakının.

132. Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçiye uyun ki, mutlu olabilesiniz.

Erdemli Kişilerin Vasıfları.

133. Rabbiniz tarafından bağışlanmaya ve erdemliler için hazırlanmış olan ve eni göklerle yeri kapsayan cennete doğru koşun.

104,3:130 Banka yatırımları ve bu yatırımların geliri, yüksek faiz/haksız kazanç uygulanmadığı sürece toplum ekonomisinde olumlu bir yere sahip olduğu bilinen bir gerçektir. Ancak, sanıldığı gibi, burada yasaklanan tefeciliğin/ribanın serbest piyasa koşullarında çalışan banka faiziyle bir ilgisi yoktur. Bak. 2:275-281 ayetlerine bakınız

134. O erdemliler ki, bollukta ve darlıkta yardım için, kazançlarından yoksullara pay ayırırlar, öfkelerini kontrol ederler ve insanların kusurlarına hoşgörü ile bakarlar. Allah iyilik yapanları sever.

135. O erdemliler ki, bir hata yaptıkları yahut kendilerine haksızlık ettiklerinde, Allah'ı anımsar ve hataları için Allah'tan özür dilerler. -Zaten Allah'tan başka kim özürleri affedebilir ki?- ve onlar bile bile günah işlemeye devam etmezler.

136. Erdemli kişilere, Rab'lerinden bağışlanma ve altından ırmaklar akan cennetlerle karşılık verilir; orada sürekli kalırlar. Çalışanların ödülü ne güzeldir.

137. Sizden önce gelip geçmiş nice milletlere de yasalarımız uygulanmıştı. Yeryüzünde dolaşın da, yalanlayıcıların sonunun ne olduğunu görün.

138. Bu Kur'an, tüm insanlığa bir çağrı, erdemliler/sakınanlar için de bir yol gösterici ve öğüttür.

Allah Samimi Olmanızı Dener,
Gerçekten İnanıyorsanız Korkmayın.

139. İnananlar, çabanızda gevşeklik göstermeyin, işleriniz iyi gitmediği zamanda üzülmeyin; samimi olarak inanıyorsanız üstün olan siz olacaksınız.

140. Uhud'da savaşırken size bir sıkıntı dokunduysa, aynı sıkıntı Bedir savaşında karşınızdaki topluluğa dokunmuştur. Böyle sıkıntı günlerini biz, insanlar arasında döndürür dururuz/zaferi bazen bu tarafa, bazen de öbür tarafa nasip ederiz ki, gerçek ve samimi olarak inananlarla, sahte/ikiyüzlü inananları ortaya çıkaralım ve sizden bazılarını bu duruma tanıklar edinelim. Allah iki yüzlü nankörleri sevmez.

141. Allah böylece, inananları sağlamlaştırır ve inkârcıların da gururunu kırar.

142. Yoksa Allah aranızdaki, samimi bir inançla savaşanlarla, savaşır gözükenleri/ikiyüzlüleri ortaya çıkarmadan, sabredenleri ayırmadan cennete gireceğinizi mi sandınız?

143. Siz ölümle yüz yüze gelmeden önce, ölmek için can atıyordunuz. Şimdi ölümle karşı karşıyasınız ama bakınıp duruyorsunuz.

Muhammed: Yalnızca Elçilerden Bir Elçi ve Ölümlü Bir Kul.

144. Muhammed öldü diye hepiniz paniğe kapıldınız, bilin ki, Muhammed sadece bir elçidir ve ondan önce de birçok elçiler gelip geçmiştir. Muhammed ölür yahut öldürülürse, siz geriye mi döneceksiniz. Dininizi terk mi edeceksiniz? Dönekler Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah şükredenleri ödüllendirecektir.[105]

145. Şunu bilin ki, Allah'ın izni olmadan hiç kimse ölemez. Ölümün belirlenmiş bir süresi var. Kim dünya nimetini isterse ona ondan veririz, kim ahiret nimetini isterse ona da ondan veririz. Şükredenleri ödüllendireceğiz.

146. Unutmayın, öyle peygamberler gelip geçti ki, kendilerini Rab'lerine adamış birçok kişilerle, beraberce savaştı. Onlar, Allah yolunda savaşırken, başlarına gelen sıkıntıdan ötürü gevşemediler, yılmadılar, boyun eğmediler. Allah güçlüklere direnenleri sever.

147. O peygamberlerin ve yanındakilerin sözleri, yalnızca şuydu: "Rabbimiz, günahlarımızı ve işlerimizdeki aşırılıklarımızı bağışla, ayaklarımızı sağlam tut ve inkârcı topluluğa karşı bize zafer ver."

148. Allah da onlara hem dünya nimetini hem de ahiret nimetinin en güzelini verdi. Allah güzel davrananları sever.

149. Ey inananlar, inkâr edenlere uyarsanız, sizi gerisin geriye/tekrar eski inançlarınıza döndürürler ve o zaman kaybedenlerden olursunuz.

150. Dikkat edin, sizin mevlanız ve dostunuz Allah'tır. Allah, yardım edenlerin en iyisidir.[106]

151. Güçsüz ve yetkisiz kişileri, Allah'a ortak koştukları için, inkârcıların kalplerine korku salacağız. Yerleri ateştir onların. Zalimlerin durağı ne kötü!

Uhud Savaşı ve Zor Bir Sınav.

152. Andolsun! Allah size verdiği sözde durdu da siz, Allah'ın izniyle Uhud'da düşmanlarınızı/ortak koşucu Arapları darmadağın ettiniz. Ama, çok istediğiniz zaferi, Allah size gösterdikten sonra duraksadınız, savaş hakkında birbirinizle tartıştınız ve emirleri dinlemediniz, zafer sarhoşluğuna kapıldınız. Kiminiz dünyayı istiyordu, kiminiz de ahreti. Sonra, sizi sınamak için, Allah zaferi

---

105,3:144 Bu ayette, Peygamber'i Allah'ın Buyruklarını bildiren bir elçi değil de, onun her şeye gücü yettiğine inanıp, tanrısal vasıflar izafe edenlere, Yüce Allah'ın ikazı bildirilmektedir.
106,3:150 bak 2:286.Ayrıca, Bak iki yüzlülerle ilgili 2/143 dip not.

düşmanlarınız tarafına çeviriverdi de, her şeye rağmen sizi affetti. Allah'ın inananlara nimeti boldur.

153. Allah sizi sınamak için, zaferi düşmanlarınız tarafına çeviriverince, kaçmaya başladınız. Elçi arkanızdan çağırmasına rağmen, siz hiç kimseye dönüp bakmaksızın, sağa sola kaçıyor ve tepeyi tırmanıyordunuz. Kaybetmek üzere olduğunuz zaferin ve başınıza gelenlerin kıymetini anlamanız, ibret almanız için, Allah size sıkıntı üstüne sıkıntı veriyordu. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

154. Sonra o sıkıntının ardından, Allah, içinizden bir grubu sakinleştiren, güven dolu bir rahatlamayı üzerinize indirdi. Bir grup da bencilce kendi derdine düşmüş, cahiliye döneminde olduğu gibi, Allah hakkında yanlış düşünceler üretiyor ve "Bu işte bizim bir yetkimiz, bir sorumluluğumuz var mı?" diyorlardı. Ey peygamber, "Tüm yetki ve sorumluluk Allah'ındır",de. Sana açıkça söyleyemediklerini içlerinde gizliyorlardı. "Bizim bir yetkimiz ve sorumluluğumuz olsaydı, burada hiç kimse öldürülmezdi." diyorlar. Onlara söyle, "Siz, evlerinizde kalmış olsaydınız bile, aranızda ölmesi takdir edilmiş olanlar, nerede ölmeleri takdir edilmişse, oraya kadar kendiliklerinden giderlerdi." Allah böylece, içinizdeki ikiyüzlü inkârcıların göğüslerindekini dener ve samimi inananların da kalplerindekini arıtır. Allah en gizli düşünceleri bilir.

155. Uhud'da iki ordunun savaştığı gün, savaşa katılmayanlarınızı, yaptıkları bazı işlerden dolayı şeytan kandırmak istemişti. Ancak Allah onları affetti. Allah gerçekten çok Bağışlayıcı, çok Şefkatlidir.

156. Ey İnananlar! Yolculuğa çıkan veya savaşa giden kardeşleri için "Gitmeselerdi, bizimle kalsalardı ne ölür ne de öldürülürlerdi" diyen inkârcılar gibi olmayın. Allah bu tip düşünceyi inkârcıların kalplerinde bir üzüntü, bir hasret kaynağı yapar. Yaşatan da öldüren de Allah'tır. Allah yaptıklarınızı görüyor.

157. Allah yolunda ölür yahut öldürülürseniz, Allah'ın bağışlaması ve rahmetine kavuşmuş olursunuz ki, bu onların tüm topladıklarından daha iyidir.

158. Unutmayın ki, ölürseniz de öldürülürseniz de, Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız.

159. Ey peygamber, savaşın o sıkıntılı anlarında, Allah'ın sana bir bağışı olarak onlara yumuşak davrandın. Eğer otoriter davransaydın,

yanında kimse kalmaz, hepsi bırakır giderlerdi. Onları affet, bağışlanmalarını dile ve **yapılacak işler hakkında onlara danış ve kararları beraber alın.** Karar verince de Allah'a güven; Allah güvenenleri sever.[107]

160. Allah sizi desteklerse, hiç bir güç sizi yenemez. Sizi terk ederse, artık size kim yardım edebilir ki? İnananlar Allah'a güvensin.

İki Yüzlülerin Dedikodularına Cevap:
Hiç bir Peygamber Kamu Malından Çalmaz.

161. Dedikoduların tersine, hiç bir peygamber, emanete hıyanet etmez ve kamu malından çalmaz. Kim emanete hıyanet eder, kamu malından çalarsa, kıyamet günü çaldığı şey boynunda asılı olarak gelir. Sonra herkese kazandığının karşılığı tam ödenir ve haksızlığa uğratılmazlar.

162. Allah'ın rızasını gözeten bir kimse, Allah'ın öfkesine uğrayıp, cehennemi boylayan gibi olur mu? O ne kötü bir yerdir!

163. Onlar Allah katında derece derecedir. Allah yaptıkları her şeyi görmektedir.

164. Andolsun! Allah inananlara, ayetlerini okuyan, onları arındıran, onlara kitap ve bilgelik öğreten bir elçiyi göndermekle iyilikte bulundu. **Oysa, inananlar daha önce apaçık bir sapıklık içindeydiler!**

165. Bedir savaşında, kendinizden iki kat fazla olan düşmanlarınızın başına getirdiğiniz bir felaket, Uhud savaşında, kendi başınıza gelince mi, şaşırıp, "**Bu nasıl oluyor**?" diyorsunuz. Ey peygamber! De ki, "O felaket, kendi kusurunuzdandır" Allah her şeye Kâdirdir.

107,3:159 Kur'an, bu ayette olduğu gibi, Hz.Muhammed'in din adına insanları bağlayan davranış ve sözlerini bize açıklar. Başka bir deyişle, Kur'an peygamberin sünnetini de kapsar. Müslümanların yanılıp ve yanıltıldıkları durum şudur. "peygamberin ağzından çıkan her şey vahidir," diye, peygamber'in Kur'an da olmayan sözlerini, ya da ona atfen üretilen çok çelişkili rivayetleri dinin kaynağı olarak benimsetilmesidir. Örneğin bu ayet bize, Peygamberimizin katı kalpli, çatık kaşlı olmadığını öğretiyor. Fakat Peygamber adına söylenen rivayetlerde bunun tam tersi. Örneğin,"öldürülen bir çobanın intikamını almak için, failleri yakalatıp, ellerini ayaklarını kestiği, gözlerini mille oydurduğu, deve sidiği içirdiği, çölde sıcak altında su verdirmediği".(Buhari'de) v.s.gibi rivayetler yer almaktadır. Kuşkusuz bu iftiraları uyduranlar ve din yapanlar cezalarını çekecektir.6/114,115.

166. Uhud savaşındaki başınıza gelenler Allah'ın dilemesiyle oldu ki, **bu da samimi olarak inananların ayırt edilmesi,**

167. **Ve ikiyüzlülerin de açığa çıkarılması içindir.** İkiyüzlülere, "Gelin, Allah yolunda savaşın ya da katkıda bulunun." denildiğinde, ikiyüzlüler, "Biz Savaşmasını bilmeyiz, bilseydik elbette sizinle birlikte gelirdik," dediler. O an ikiyüzlüler imandan daha çok, inkâra yakın idiler. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlar. Hâlbuki, Allah onların kalplerinde gizlediğini çok iyi biliyor.

168. İkiyüzlüler oturup, savaşa giden akrabaları için şunu söylediler: "Bizim sözümüzü dinleselerdi öldürülmeyeceklerdi." Ey peygamber! De ki, "Kendinizin ölmeyeceğine garanti verin de, doğru sözlü olduğunuzu kanıtlayın."

Ölüm: Yeni Bir Hayatın Başlamasıdır.

169. Allah yolunda vurulanları ölü sanmayın; bilakis onlar Rableri katında nimetler içindedirler.[108]

170. Allah'ın onlara bolca verdiği nimetlerle neşe içindedirler. Kendilerine daha katılmamış yoldaşlarına bir korku ve üzüntü olmadığını müjdelemek isterler.[109]

171. Allah'ın bol nimetini ve Allah'ın inananların ödülünü yitirmeyeceği gerçeğini müjdelemek isterler.

172. O inananlar ki, savaşta yara aldıktan sonra bile, Allah'ın ve elçisinin çağrısına uydular. İyilik yapıp erdemli davrananları için, büyük bir ödül var.

Şeytan İnsana Korku Önerir.

173. O inananlar ki, insanların kendilerine, "Ortak koşucu Araplar size karşı birleşip harekete geçmiş; korkun onlardan," dediklerinde, bu sözler inananların imanını arttırdı ve şöyle dediler: "Bize Allah yeter; o ne güzel Koruyucudur."

174. Böylece, inananların kararlı ve inançlı tutumları karşısında, ortak koşucu Araplar savaşma cesareti gösteremeyince, inananlar kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan, Allah'tan bir nimet ve

---

108,3:169 Erdemlilerin ölümü, mutlu bir yolculuktan ibarettir. Onlar, doğrudan cennete giderler. Bak2:154; 8:24; 16:32; 22:58; 44:56; 36:26–27.

109,3:170 Peygamberler, onları doğrulayanlar, şehitler ve erdemliler ebedi hayatta beraberdirler (4:69). Ayrıca bak: Zebur 37:29, Matta 22:32, Luka 10:25 ve Yuhanna 17:3

iyilikle geri döndüler. İnananlar bu davranışlarıyla, Allah'ın hoşnutluğunu gözetmişlerdi. Büyük lutfün sahibi Allah'tır.

175. Şeytan ancak kendi dostlarına korku verir. Eğer gerçekten inanıyorsanız onlardan korkmayın, benden korkun.

176. Ey peygamber! İnkârcılıkta direnenler seni üzmesin. İnkârcılar Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah ahirette onlara bir pay vermemek istiyor. Onlar için büyük bir azap var.

177. İmanı bırakıp küfrü satın alanlar, Allah'a hiçbir zarar veremezler ve onlar için acıklı bir azap var.

178. İnkârcılar, yaşadıkları sürenin kendileri için iyi olduğunu sanmasınlar. Günahlarının artması için kendilerine süre veriyoruz. Onlara alçaltıcı bir azap var.

179. Allah inananları şu içinde bulunduğunuz durumda bırakacak değil. İyiyi kötüden ayıracaktır. Allah size geleceği bildirecek de değil. Fakat Allah elçilerinden dilediğini seçer. Allah'a ve elçilerine inanın. İnanıp erdemli davranırsanız size büyük bir ödül var.

180. Allah'ın kendilerine verdiği bol kazançtan cimrilik edenler, sanmasınlar ki, bu kendileri için iyidir. Aksine, o kendileri için zararlıdır. Cimrilik ettikleri şey, Diriliş Günü boyunlarına dolanacak. Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır.

181. "Allah fakir, biz ise zenginiz," diyenlerin sözünü Allah işitmekte. Söylediklerini ve haksız yere peygamberleri öldürmelerini kaydedeceğiz ve diriliş gününde kendilerine göstereceğiz ve "Yakıcı azabı tadın," diyeceğiz.

182. "Bu, kendi yaptıklarınızın bir sonucudur." Kuşkusuz Allah kullara karşı zalim değildir.

183. Yahudilerin ileri gelenleri sırf Muhammed peygambere inanmamak için, "Ateşin yiyeceği bir kurban[110] getirmedikçe, hiçbir elçiye inanmamamız konusunda Allah bizden söz aldı" dediler. Ey Muhammed! De ki, "Benden önce gelen peygamberler, apaçık kanıtlarla birlikte, bu dediğinizi de getirmişlerdi. Bu söylediklerinizin doğruluğuna inanıyorsanız, niçin o söylediklerinizi getiren peygamberleri öldürdünüz?"

110,3:183 Hz. Âdem'in çocuklarına kadar dayanan geleneğe göre, kurban etine yıldırım çarpıp yakarsa, kurban kabul edilmiş sayılır. (5:27).

184. Seni yalanlarlarsa şaşma, senden önce apaçık kanıtlar, Zeburlar[111] ve aydınlatıcı kitap getiren elçiler de yalanlanmıştı.

Her yaşayan Ölecek ve Sınavdan Geçecek.

185. Her canlı ölümü tadacaktır. Diriliş günü herkes, dünyada işlediklerinin ödülünü eksiksiz olarak alacaktır. Kim ateşten kurtarılıp cennete konursa, o gerçek mutluluğa erişmiştir. Dünya hayatı ancak geçici ve aldatıcı bir zevkten ibarettir.

186. İnananlar, mallarınızla, canlarınızla sınanacaksınız. Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden ve ortak koşucu Araplardan çok hakaretler işiteceksiniz. Direnir ve erdemli davranırsanız büyük iş yapmış olursunuz.[112]

Kendilerini Yetkili Görenler Gerçekleri Gizlemeyin.

187. Allah, kendilerine kitap verilenlerden, "**Kitaptakileri mutlaka insanlara açıklayacaksınız, gizlemeyeceksiniz,**" diye söz almıştı. Fakat **onlar, kitaptakileri gizlediler, kendi sözlerini kitaptan diye açıkladılar. Ne kötü bir değiş tokuş.**

188. Sanma ki verdikleriyle gururlanan ve yapmadıkları şeylerle övünmekten hoşlananlar, evet sanma ki onlar, azaptan kurtulacak. Onlara acıklı bir azap var.

189. Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ındır. Allah her şeye Kâdirdir.

Aklını İşletenler Evren Hakkında Araştırma Yapar ve Tanrı'ya Dua Eder.

190. Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbirini izlemesinde aklını işletenler için dersler vardır.[113]

191. **Aklını işletenler, ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken sürekli Allah'ı anarlar.**[114] Göklerin ve yerin yapısı ve yaratılışı hakkında düşünürler: "Rabbimiz, sen bunları boş yere yaratmadın, sen yücesin, bizi ateş azabından koru.

111,3:184 Zebur: Allah'ın Davud Peygamber'e gönderdiği kitaplardandır. Yahudiler Zebur'dan Tanrı sevgisini dile getiren ilahiler söylerler.

112,3:186 Yaşadığı testlerde içtenliğini ve tek Tanrı'ya olan bağlılığını kanıtlayan gerçek inananlar gerek bu dünyada ve gerekse ahiret hayatında mutlu bir yaşama kavuşur. Bak10:62; 24:55 ve29:2,3

113,3:190 Kur'an-ı Kerim'in bu özel anlatım biçimi ilgi çekicidir. "**Güneşin doğuşu ve batışı**" yerine neden sürekli olarak "**gece ile gündüzün birbirini izlemesi**" deyimi kullanılmaktadır? Bak 27:88.

114,3:191 Gerçek inananlar, Allah'ı sıkça anar ve O'nun ismini tek başına anmaktan mutluluk duyar. Kendileri ve çevrelerindeki her şey ve her olay onlara Tanrı'yı hatırlatır. Bak13:28; 23:84-89;33:42; 39:45

192. "Rabbimiz, sen kimi ateşe sokarsan elbette onu rezil etmişsindir. Zalimlere yardım eden olmaz."

193. "Rabbimiz, biz, 'Rabbinize inanın' diye imana çağıran bir davetçiyi işittik ve inandık. Rabbimiz, günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve iyi kişiler olarak canımızı al."

194. "Rabbimiz, elçilerin yoluyla bize söz verdiğin şeyi ver, diriliş gününde bizi rezil etme. Sen sözünden hiç caymazsın." derler.

Tanrı Cevap Veriyor.

195. Rab'leri onlara şöyle cevap verir: "Ben, sizden hiçbir çalışanın yaptığını ödülsüz bırakmam, ister erkek olsun, ister kadın olsun; hepiniz eşitsiniz. Göç edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda işkence ve hakarete uğrayanlar, vuruşanlar, öldürülenler... Onların kötülüklerini örteceğim ve onları içlerinde ırmaklar akan bahçelere yerleştireceğim. Allah'tan bir karşılık olarak... En güzel karşılık Allah'ın yanındadır.

196. Ey Peygamber! İnkârcıların ülkelerdeki egemenliği seni aldatmasın.

197. Bu kısa süreli bir yararlanmadır, sonra cehennemi boylayacaklar; ne kötü bir durak!

198. Fakat Rab'lerine karşı gelmekten sakınanlar için, içlerinden ırmaklar akan cennetler var. Allah tarafından bir ikram olarak, orada sürekli kalacaklar. İyiler için Allah'ın yanında bulunanlar daha güzeldir.

Erdemli Yahudiler ve Hıristiyanlar.

199. Ey peygamber! Kitap verilenlerden/Yahudiler ve Hıristiyanlardan öyleleri var ki, Allah'a, sana indirilene/Kur'an'a ve kendilerine indirilenlere/ Tevrat'a ve İncil'e inanırlar. Allah'a karşı derin saygıya sahiptirler. Allah'ın ayetlerini gizleyip değiştirmezler. Onların ödülleri Rab'lerinin yanındadır. Allah hesabı çabuk görendir.

Başarmak İçin Birlik Olun.

200. Ey İnananlar! Güçlüklere karşı direnin, başarmak için birlik, beraberlikle direnin ve Allah'a saygılı olun ki, mutluluğu yakalayabilesiniz.[115]

115,3:200 Bu ayette geçen "Rabitu" (birlik olun) kelimesinin anlamını kaydıran tarikat şeyhleri, uydurdukları "Rabıta" ibadeti adıyla Müritlerini, şeyhlerini düşünmeye ve hatta zikir anında yüzlerini hayal etmeye özendirirler. (6:21-24;7:37; 10:17-18 ve9:31).

4. NİSA (Kadın) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey İnsanlar! Sizi tek bir Âdem olarak yaratan, ondan da eşini var eden, ikisinden de pek çok erkek ve kadın üreten[116] Rabbinize saygılı olun. Yeminlerinizde adını söyleyerek birbirinizden isteklerde bulunduğunuz Allah'ı dinleyin; Sizler tek bir ana ve babadan yaratılmanız sebebiyle, hepiniz bir birinizin yakınları/akrabalarısınız, bir birinize de saygısızlıktan sakının. Allah elbette sizi gözetlemektedir.

Kimsesiz Kadınlar ile Malları İçin Evlenmeyi ve Sınırsız, Kuralsız Evliliği Doğal gören Bir Toplumu,

Tek Evliliğe Yöneltme.

2. Yetimlere mallarını verin. Helâlı haramla karıştırmayın/Temiz olanı pis olanla değişmeyin. Yetimlerin mallarını mallarınıza katıp, kendi malınızmış gibi yemeyin. Bu büyük bir adaletsizlik olur.
3. Kimsesiz kadınlarla sırf malları için evlenip, mallarını yiyip kendilerine ilgisiz kalmak gibi bir adaletsizliğe kalkışmayın. Böyle bir adaletsizlik yapmaktansa, **aralarında eşit davranmak ve adaletli olmak koşuluyla**, örfünüze göre, diğer kadınlardan iki, üç ve dörde kadar nikâhlanmanız daha uygundur. Ancak, aralarında adaletli davranamamaktan çekiniyorsanız, **tek kadınla** veya anlaşmalarınızla beraber olduğunuzla yetinin.[117] **Haksızlığa ve adaletsizliğe sapmamanız için en uygunu budur.**[118]

116,4:1 Erkek ve kadın, çok ufak bir farkla aynı menşe ve aynı mizacı, karakteri paylaşırlar. Türkçe de bilinen anlamıyla, **"Havva, Âdem'in kaburga kemiğinden yaratıldı" rivayetlerinin bu yaratılış gerçeğiyle bir ilişkisi yoktur.** Kaldı ki, **"kaburga kemiği"** İbranice ve Arapçada **"mizaç, karakter"** anlamına gelmektedir

117,4:3 4:3, 24; 25, 36 ve 24:33; 24:58 ayetlerinde geçen **"ma meleket eymanukum"** ifadesini "Anlaşmalarınızın hak sahibi olduğu" şeklindeki anlamlandırmayı tercih ettik. Zira **"eyman"** kelimesi **"yemin"** kelimesinin çoğulu olup, çoğul biçimiyle Kur'an boyunca **"sözler/anlaşmalar** anlamında kullanılır (Bak: 4:33; 5:89; 9:12; 16:91; 2:224-225; 16:92, 94; 30:28; 66:2; 5:53; 6:109). Kur'an'daki bu kullanılışa bakılınca **"eyman"**

kelimesinin **"sağ el"** anlamına gelen **"yemin"** kelimesinin çoğulu olarak kullanılmadığına tanık oluyoruz. **Bu uygulama**. İslam'a girmeden önce veya cahiliye **dönemindeyken nikâh kıymadan birlikte yasayan insanlar bu ifadede anlatılan sınıfa girer.** Kur'an, bu durumdaki insanların Müslüman olmaya karar verdikten sonra, aralarındaki yemini ve anlaşmayı bozup, birbirlerinden ayrılmalarını istemiyor (4:23). Ortada nikâhsız birlikteliğe bir teşvik yok. Sadece mevcut bir problemi daha da büyütmemek ve bu durumda olan birçok insanın Müslüman olmalarının önündeki engelleri kaldırmak amacını gütmektedir. Allah'ın buyrukları insan yaşamıyla örtüşür, Hiçbir zorlayıcılığı yoktur. Zorlaştıran insanlardır.

118,4:3 Bu Kur'an ayetlerini anlamak için, Kur'an'ın evrensel mantığı ve Kur'an vahyinin geldiği zamanki toplumun zihinsel yapısını ve kadına bakışlarının temelini kavrarsak Kur'an'ın bu ayetlerde ne anlatmaya çalıştığını kolaylıkla anlayabiliriz. Kur'an vahyinin geldiği toplumda, kadının insan değeri olmayıp, aşağı, zayıf, onuru ve ahlakı erkeğin korumasına bağımlı, erkek çocuklarının çokluğu ile övünen, dolayısıyla hiçbir sağlıklı aile kurumu gözetmeden sınırsız seks ve evlilik... **Sürekli birbirleriyle savaş ve kavga halinde yaşayan aşiretler, bu yüzden, alabildiğine dul ve yetim kalmış kadınlar, çocuklar**... Kadının mirastan pay alması lügatlerinde olmayan bir toplum. **Kız çocuk doğduğu zaman utanan ve kimse görmesin diye diri diri toprağa gömen bir zihniyet**... Her türlü yüz kızartıcı kötülüklerin sergilendiği, kabileler halinde yaşayan bir toplum. **İşte böyle bir toplum geleneği ve bu toplumda yaşayan insanların zihinsel yapısı, ne kadını erkeklerle eşit görme, ne de insan olarak görme endişesine sahipti. Oysa İslam, doğuşundan beri kadın erkek ayırımı yapmadan tüm insanlığa adanmış bir dindi**. Nitekim sûre ismi **"kadın"** olan **bu surenin ilk ayeti,** kadın erkek ayırımı yapmadan **"Ey İnsanlar."** hitabıyla başlıyor ve tüm insanlar bir kişiden, sonra kadın da erkekte bir ana ve bir babadan meydana gelindiğini, arada hiçbir farkın olmadığı, birbirlerine karşı saygılı olunması vurgulanıyor.2. ayetle, yetimlere ve dullara mallarının verilmesi, helalı haramla karıştırılmaması, 3. ayette, yetimlerin dul anneleri ile sırf mallarına el koymak için evlenilmemesi, yetimlere sahip çıkılması önerildikten sonra, mal ve çocuk edinmekle övünen ve bu yüzden de sınırsız seks ve evlilik geleneği olan insanlara, ilk önlem olarak, en çok dört kadınla olmak üzere bir sınırlama getiriliyor. Fakat bu sınırlamada, 4.ayette görüldüğü gibi, evlenecek. Kadının ekonomik özgürlüğünü sağlayacak mehrini vermek ve hepsine aynı saygıyı ve adaleti gözetmek gibi, kadın lehine çok önemli ve caydırıcı ağır koşullar koyuyor. Bu koşulları, adil bir şekilde yerine getirilmesi, getiremezseniz ki,-4/129, ayet bu koşulların yerine getirilemeyeceğini bildiriyor.-O zaman, çok açık ve kesin bir ifadeyle, **tek eşle yetinilmesi buyruluyor** ve Sizin için en doğru ve en medeni olanı budur, deniyor. Görüldüğü gibi mesele, tek başına çok evlilik değil, **asıl mesele, kadını insan yerine koymayan bir toplum geleneğinden kadını çekip alarak, doğal haklarına kavuşturmak**. Böylece, erkekten ayrı olmayıp, onlarla aynı haklara sahip olduğunu göstermektir. **Bunu gösterirken Yüce Tanrı,** öyle bir toplumda **en kötü durumda olan kimsesiz kadınlarla, öksüz çocukları baz alarak buyruklarını bildiriyor**. Nitekim devam eden 5.ayette, yetim mallarını çarçur etmemeyi. 6.ayette, yetim çocuklar ergenlik çağına gelince mallarının kendilerine tam olarak verilmesini, 7. ve 8. ayette o günün toplumu için, devrim niteliğinde olan, kadına mirastan pay ayrılması, 9. ayette, çarpıcı bir örnek, **"kendi öz çocuklarınız öksüz kalırsa duyacağınız endişeyi düşünerek, öksüze davranılmasını"** ve nihayet 10.ayette, korkunç bir tehdit. **"yetim malları yiyenler karınlarını ateşle doldurmuş**

4. Evleneceğiniz kadınlara mehirlerini/hakları olan mallarını tam olarak verin. [119] Kadınlar kendi istekleriyle, hakları olan maldan/Mehirden bir kısmını size bağışlarlarsa, onu gönül huzuruyla harcayın.

5. Geçinmenize katkı olması için, yetimlerden Allah adına aldığınız malları, aklı ermezlere vererek çarçur ettirmeyin. Allah adına aldığınız o mallarla, o yetimleri büyütün, gereksinimlerini karşılayın ve eğitimlerini güzelce sağlayın.

6. Yetimler, olgunluk çağına geldiklerinde durumlarına bakın. Eğer, kendi kendilerini idare edebilecek bir olgunluğa eriştikleri kanaatine varırsanız, kendilerine mallarını tam olarak geri verin. Sakın onlar büyüyünce mallarını geri alacaklar diye, savurganlık yapıp mallarını tüketmeyin. Zengin olan, malı ve yetimi koruduğu için bir ücret talep etmesin. Fakir olan ise, uygun bir miktar talep edebilir. Yetime mallarını noter huzurunda teslim edin. Hesap görücü olarak Allah yeter.

Kadına Hiçbir Maddesel Hak Tanımamayı Gelenek Haline Getirmiş Bir Topluma İlk Defa, Kadının da Erkekle Aynı Eşit Hakka Sahip Olduğu Söyleniyor.

7. Ana-baba ve akrabaların, ölümlerinden sonra bıraktıkları mallardan, **hem erkeklere, hem de kadınlara bir pay vardır.** Kalan mal, ister az olsun ister çok olsun, **mutlaka kadın bir pay almalıdır.**

8. Miras bölüşümünde akrabalar, yetimler ve yoksullar da hazır bulunursa, onlara da bir miktar vererek gönüllerini alın.

"İğneyi Kendine, Çuvaldızı Başkasına Batır" Örneği.

9. Kendi çocukları yetim ve kimsesiz kaldıkları takdirde, durumlarının ne olacağı hakkında endişe duyanlar, yetimlere haksızlık etmekten korkup titresinler. Allah'ın azabından korksunlar ve güzel davransınlar.

---

olurlar." İşte böyle. Kur'an ayetlerini anlamak ve kavramak için, geleneksel yöntemlerle değil, Kur'an'ın mantığıyla düşünüp kavramak gerekir diye düşünüyorum. En doğrusunu Allah bilir.

119,4:4 Mehir ile ilgili bak.2/236,dip not.

10. Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler, karınlarını ateşle doldurmuş olurlar ve cehennemi boylarlar.

Vasiyet Yapılmamışsa veya Malın Tümü Dağıtılmamışsa.

11. Allah size çocuklarınız hakkında öğütte bulunuyor. Erkek, kadının iki katı pay alır. Mirasçılar sadece kadın olup iki kişiden fazla iseler kalan malın üçte ikisi onlarındır. Çocuk sadece bir kadınsa kalan malın yarısı onundur. Ölen kişi ardında çocuk bırakmışsa, ana ve babasının her birisine altıda bir düşer. Çocuğu yok da kendisine sadece ana ve babası varis oluyorsa bu durumda annesine üçte bir pay düşer. Kardeşi varsa bu durumda annesine altıda bir düşer. Tüm bu paylaşma oranları, ölenin yaptığı vasiyetten ve borçların ödenmesinden sonra gelir. Analarınız, babalarınız ve çocuklarınızdan hangisinin size daha yararlı olduğunu bilemezsiniz. Bu Allah'ın yasasıdır. Allah Bilendir, Bilgedir.[120]

Eşlere Miras.

12. Çocukları yoksa hanımlarınızın bıraktığı mirasın yarısı sizindir. Çocukları var ise, bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Bu pay, borçlarının ödenmesinden ve yaptıkları vasiyetteki payların dağıtılmasından sonradır. Çocuklarınız yoksa bıraktığınızın dörtte biri onlarındır. Çocuklarınız varsa, bıraktığınızın sekizde biri onlarındır. Bu pay, borçlarınızın ödenmesinden ve yaptığınız vasiyetteki payların dağıtılmasından sonradır. Miras bırakan erkeğin veya kadının, çocuğu ve eşi olmayıp bir erkek veya bir kız kardeşi var ise, bu durumda her birine altıda bir düşer. Bundan fazla iseler, üçte biri paylaşırlar. Bu paylaşım vasiyetteki payların dağıtılmasından ve borçların ödenmesinden sonra uygulanmalıdır

---

120,4:11 Bu ayette, bundan bir sonraki ayette ve 2:180 ayetinden miras dağıtmada önceliğin vasiyette olduğunu görüyoruz. **Ayetlere göre önce ölenin vasiyetleri yerine getirilir ve ölenin borçları varsa ödenir.** Kur'an'ın bu hükmü, miras bırakan kişinin değişik kültürlerde ortaya çıkan durumlara, özel sorunlara, çeşitli ihtiyaçlara göre geride bırakacağı mirası ayarlamasına olanak verir. Kur'an'ın miras dağıtımında öncelik verdiği vasiyet hükmü değişik şartlara ve değişik kültürlere uyumu mümkün kılan esneklikleri beraberinde getirmiştir. Kur'an'ın buyrukları insan yaşamının pratikleri ile örtüşür. Zorlama yoktur. Ancak insanlar zorlaştırır. Nitekim insan sözlerini Kur'an ayetlerinden üstün görenler, vasiyet yetkisini iptal ederek, Kur'an'ın rahmet olarak verdiği bu esnekliği kaldırmışlardır."Kur'an ayetlerini insan sözleriyle değiştirenler acı bir azapla cezalandırılacaklardır."

ki, kimseye zarar verilmesin.[121] Bu, Allah'ın bir önerisidir. Allah Bilir ve O, Şefkatlidir.

Elçi, Tanrı'nın Yasasını İzler.

13. Bunlar, Allah'ın önerdiği yasalardır. Allah'a ve elçisine uyanları, içinden ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. Orada sürekli kalırlar. Bu, en büyük başarıdır.

14. Kim Allah'a ve elçisine uymaz ve yasalarını çiğnerse, onu içinde sürekli kalacağı bir ateşe atar. Onlar için alçaltıcı bir azap var.

Sağlık Karantinası.

15. Kadınlarınızdan fuhuş yapanlara karşı içinizden dört tanık getirin. Tanıklık ederlerse, onları, ölünceye veya Allah onlara bir yol açıncaya kadar evlerde tutun.[122]

16. Sizden yasal olmayan ilişkide bulunan çifti cezalandırın.[123] Tövbe edip düzelirlerse onlardan vazgeçin. Allah tövbeleri kabul edendir, Acıyandır.

121,4:12 Borçlar ve vasiyet halledildikten sonra, mirasçının anne, babası, eşi varsa payları verilir. Kalan, erkeklerle kızlar arasında belirtilen oranlarda paylaştırılır. Burada unutulmaması gereken husus Kur'an'ın verdiği oranların, bütüne karşı durumu kadar, birbirlerine karşı durumlarının da önemli olduğudur. Kısacası bu kesirli sayıların bütüne karşı olduğu gibi, birbirlerine karşı da bir manaları vardır. Kişi ölünce anne veya babasından birinin olup olmamasından, ikisinin de vefat etmiş olmasına, eşin hayatta olup olmamasına, kız çocukların, erkek çocukların değişik adetlerine kadar yüzlerce ayrı şekilde mirasçı tablosu bırakabilir. Kur'an eğer kesirli sayıları sırf bütünün oranları olarak verseydi, değişik her tablo için oranlar da değişeceğinden Kur'an'ın yüzlerce ayetinin sırf bu konuya ayrılması gerekirdi. Oysa bu kesirlerin birbirlerine karşı bir durumu da belirtildiği de anlaşılırsa, her miras durumu rahatlıkla çözülür. Örneğin ölen bir adamın bir hanımı ve babasının 50 altınlık mirasa mirasçı olduğunu düşünelim. (1/4)+(1/6)=50 altın deriz. Eğer ortak paydaya alırsak miras oranlarını daha rahat görürüz. Ortak paydaya alınca payda önemsizleşir ve miras paya göre dağıtılır. (3/12)+(2/12)=50 sonucu çıkar. Yani eş 30 altını, baba ise 20 altını alır. Yani mirastaki kesirlerin hepsi toplanır, mirasa eşitlenir, böylece herkesin payı rahatça görülür.

122,4:15 Dört kişinin çıplak gözle görebilecek kadar açıkta yapılan bir fiil, kamuyu ve kamu hukukunu ilgilendirir duruma gelmiş demektir. Cezasını da kamu mahkemeleri takdir edecektir.

123,4:16 Zina edenlerin cezası için bak 24:2,dip not.

Geçerli ve Geçersiz Tövbe.

17. Cahillik yüzünden bir kötülük işleyen ve hemen ardından tövbe edenlerin tövbesinin kabulü, Allah'a aittir. Allah tövbeleri kabul eder. Allah Bilendir, Bilgedir.

18. Sürekli kötülük işleyen ve sonra, tam ölmek üzereyken, "Ben artık tövbe ettim," diyenlerin tövbesi geçersizdir. İnkârcı olarak ölenlerin de tövbesi geçersizdir. Onlar için acıklı bir azap var.[124]

Kadınlara Saygılı Olun ve Haklarını Yemeyin.

19. Ey iman edenler! Kendileri gönül rızasıyla vermezlerse, kadınların hakları olan mallarına el koymanız sizin için yasal değil. Kanıtlanmış bir fuhuş durumları yoksa, Kadınlara önceden vermiş bulunduğunuz malları geri almak için, onlara baskı yapmayın. Kadınlara karşı saygılı olun ve güzel geçinin. Onlardan soğuyup hoşlanmayabilirsiniz. Olur ki sizin hoşlanmadığınız bir şeye, Allah çok büyük bir iyiliği vasıta kılabilir.

20. Mevcut eşinizden ayrılıp, bir başka kadınla evlenmek istiyorsanız, ayrılmak istediğiniz eşinize, önceden büyük miktarda mal vermişseniz bile, o maldan hiçbir şeyi geri almayın. Sahtekârlıkla, iftira ederek ve günah işleyerek mi geri alacaksınız?

21. Bir zamanlar birbirinizin en yakın içli dışlı dostu idiniz ve siz o malları eşinize verdiğinize dair sağlam bir söz vermiştiniz. Buna rağmen, nasıl olur da onu geri alırsınız?

İğrenç Bir Gelenek Ortadan Kaldırılıyor.

22. Babanızın ayrıldığı, üvey annelerinizle artık evlenmeyin. Geçmişte olanlar olmuştur. Geçmişe dayanan o geleneğiniz, büyük bir günahtır, iğrenç ve kötü bir yoldur.

Yakın Akrabalarla Evlilik Yasaklanmıştır.

23. Ayrıca size, şunlarla evlenme yasaklandı: Anneleriniz, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, kardeş kızları, kız kardeş kızları, sütanneleriniz, süt bacılarınız, eşlerinizin anaları, kendileriyle gerdeğe girdiğiniz eşlerinizden olup, evlerinizde

---

124,4:18 Bak 3:90; 10:90; 24:31; 25:71; 42:25

bulunan üvey kızlarınız -eğer anneleriyle evlenmemişseniz kızlarıyla evlenebilirsiniz-, öz oğullarınızın eşleri ve iki kız kardeşi bir arada almanız, sizlere yasaklanmıştır. Geçmişte olan olmuştur. Allah Bağışlayandır, Acıyandır.

Karşılıklı Hoşlanma ve Mehir Gerekli.

24. Başkalarının nikâhı altındaki kadınlarla evlenmeniz de yasak. Ancak, sözleşmelerinizle beraberliğinizi yasallaştırdıklarınız hariç, [125] Bunlar, Allah'ın size açıkladığı farzlardır. Bunların dışındaki kadınlarla, iffetli yaşamanız, yasa dışı ilişkilerde bulunmamanız ve hakları olan mehirlerini vermeniz koşuluyla nikâhlanabilirsiniz. Onlardan hoşlandıklarınıza, bir hak olarak mehirlerini ödeyin. Bu hakkı yerine getirirken/mehri ayarlarken, beraberce tartışarak anlaşmanızda bir sakınca yoktur. Allah Bilendir, Bilgedir.

Müşriklerin Ellerindeki Müslüman Esir Kadınların Müslümanlar Tarafından Kurtarılıp Evlendirilmeleri.

25. Sizden özgür kadınlarla evlenmeye güç yetiremeyenler, inanmış yeminlerinizin/anlaşmalarınızın hak sahibi oldukları ile evlensinler. İnancınızı en iyi bilen Allah'tır. Birbirinize eşitsiniz. Ailelerinin izniyle ve hakları olan ücretlerini örfe uygun bir şekilde ödeyerek, onlarla nikâhlanın ki, iffetli yaşasınlar, yasa dışı ilişkilerde bulunmasınlar ve gizli dostlar edinmesinler. Evlilik yoluyla özgürlüklerine kavuştuktan sonra yasa dışı ilişkilerde bulunurlarsa,

---

125,4:24 "Ma meleket eymanukum" ifadesi için, Bak.4:3,dip not. Geleneksel Kur'an çevirilerinde bu ifade, **"ellerinizin altındakiler"** olarak çevrilmiş ve özgürlüklerini kaybetmiş cariyeler olarak anlaşılmıştır. Bu geleneksel anlayış Kur'an'ın diğer ayetleriyle çelişir. Zira Kur'an köleliği müşriklerin bir adeti olarak değerlendirir ve yasaklar(79:24;12:39-42;90:13;4:25). Normal Evlilik, kural olarak her iki tarafın onayı ile oluşan bir sözleşme ve ilan olayıdır. Kocası boşamadan evli bir kadınla evlenilmez. **Ancak, kocası Müslümanlarla savaş halinde olan düşmanların safında yer alan Müslüman bir kadın, Müslümanların ülkesine göç ederse o kadınla sözleşme yapılarak evlenilebilir** (60:10). **Bu durumda, kadın düşman safında yer alan kocasından boşanmadığı halde, hukuken boşanmış** sayılır. **Kendisiyle yapılan anlaşma normal evlilik anlaşmasından farklı olduğu için, bu ilişki böyle bir ifadeyle betimleniyor.** Bu durum, eşi düşman safında yer alıp da Müslümanların ülkesine göç eden erkekler için de söz konusudur. Bak: 24:31 ve 33:55. Sözleşme ile bir başkası için, çalışan kişi için de aynı ifade kullanılır. Bak:16:71;30:28. Ayrıca bak: 4:25,36; 23:6; 24:58; 33:50; 33:52; 70:30).

kendilerine özgür kadınlara verilen cezanın yarısı uygulanmalı.[126] Bu, günaha girmekten korkanlarınız içindir. Sabrederseniz sizin için daha iyi. Allah Bağışlayandır, Rahimdir.

26. Allah size bunları açıklamak, sizden öncekilerin yoluna sizi iletmek ve tövbenize karşılık vermek ister. Allah Bilendir, Bilgedir.

Tanrı'nın Merhameti.

27. Allah sizin tövbenize karşılık vermek ister; fakat kötülük bataklığına saplananlar ise, sizin büsbütün sapıtmanızı ister.

28. Allah yükünüzü hafifletmek istiyor. Çünkü insan zayıf yaratıldı.[127]

29. İnananlar! Birbirinizin malını karşılıklı rıza ile yapılan ticaretle de olsa haksızlık ve hile ile yemeyin. Birbirinizi öldürmeyin. Allah sizi Acıyandır.

30. Kim düşmanlık ve zulüm ile bunları yaparsa onu ateşe göndeririz. Bu, Allah'a kolaydır.

31. **Eğer Büyük günahlardan sakınırsanız, diğer günahlarınızı örter** ve sizi onurlu bir girişle kabul ederiz.

Erkek Olsun Kadın Olsun Her Kişinin Yeteneği Ayrıdır.

32. Allah'ın her birinize ayrı olarak bağışladığı yeteneklere imrenip durmayın. Erkeklere kazandıklarından bir nasip, kadınlara da kazandıklarından bir nasip vardır. Allah'tan size güzellikler vermesini isteyin. Allah her şeyi Bilir.

33. Ananın, babanın, akrabaların ve evlenme yoluyla size akraba olanların bıraktıklarından erkek olsun, kadın olsun, her biriniz için paylar ayırdık. Sözleşmeleriniz yoluyla evlenip akraba olduğunuz

---

126,4:25 O günün mevcut bir realitesi olan kölelik kurumu Kur'an tarafından kaldırılır (4:92; 5:89; 8:67; 24:32-33; 58:3; 90:13). Ayrıca, Tanrı, özgürlüğüne kavuşmuş olmalarına rağmen geçmişlerini hesaba katarak eski kölelere daha hafif bir ceza öngörüyor. Bu yasa, aynı zamanda, zina suçunu işleyen özgür kadınların cezasının taşla öldürme olamayacağını kanıtlıyor. Zira "**ölüm cezasının yarısı**" diye bir şey olamaz. Bak 24:2

127,4:28 Ayette, edilgen fiilin kullanılması ilgi çekicidir. "**İnsanı zayıf yarattık**" denmiyor, "**insan zayıf yaratılmıştır**" deniyor. Nitekim insanın zayıflığı, aceleciliği, huysuzluğu söz konusu edilirken sürekli olarak edilgen fiil kullanılır (4:28; 21:37; 70:19). İnsanları en güzel şekilde ve özgür olarak yaratan Allah, bu incelikli ifadeyle, insan orijinal yaratılışına, kendi özgür iradesiyle olumsuz etkide bulunduğunu anlatır.(Bak 57:22-23).

kimselerin her birine paylarını vermelisiniz. Elbette Allah her şeye Tanıktır.

Şiddetli Geçimsizlik Ayrılık Sebebidir.
Ayrılmadan Önce Aileyi Barıştırmak.

34-35. Erkekler kadınları gözetirler.[128] Çünkü Allah, her birine farklı yetenekler ve özellikler vermiştir. Nitekim ailenin geçiminden genel olarak erkekler sorumludur. Buna karşın erdemli kadınlar, tek başlarına da olsalar, aile mutluluğu ve sorumluluğu bilincini taşırlar. Eğer eşlerin, aile sorumluluğunu ve mutluluğunu zedeleyici davranışlarından kuşkulanıyorsanız, öncelikle onları olumsuz davranışlarından vazgeçirmek için, ikna edici öğüde ve anlaşmaya başvurun. Şayet tek başına bu öğüdünüz ve anlaşma çabanız bir sonuç vermezse, erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden de bir hakem bularak, aileyi barıştırmaya çalışın. Evli çift barışırlarsa, Allah onların arasını bulur. Artık geçmişi kurcalamayın,olanları unutun. Fakat bütün bu çabalarınız sonuç vermez, şiddetli geçimsizlik devam eder ve anlaşmazlığın boyutu da kopma noktasına gelmişse, o zaman AYRILIN.[129] Doğrusu Allah yücedir. O her şeyi bilen ve haberdar olandır.

128,4:34 Genel olarak bütün Türkçe mealler, ayetin ilk cümlesini "Erkekler kadınlar üzerine hâkimdirler" Erkekler kadınların yöneticisidir." Şeklinde çevirmişlerdir. Hâlbuki aynı kelimeyi, "**kavama**" kelimesini Kur'an boyunca "**gözetmek, dikkat etmek, ayakta tutmak**" diye çevirmişlerdir. (4:135; 5:8; 4:127; 2:229; 20:14; 55:9) Geçmiş yorumcularda,4/3.ayetin dip notunda izah ettiğimiz, Kur'an vahyinin geldiği sıralardaki toplum zihniyetinin geleneksel kadına bakış mantığı ile ayeti anlamlandırmışlardır.

129,4:34 "**Onları çıkarın**" yada "**ayrılın**" ifadesini, tüm çevirmenler ağızbirliği etmişçesine,"**dövün**" diye çevirmişlerdir. Dilimize "**DÖVÜN**" diye aktardıkları "**DARABE**" sözcüğü, Kur'an'da 58 yerde geçer ve bağlamına göre farklı anlamlara gelir: **Seyahat etmek, dışarı çıkmak**: 2:273; 3:156; 4:101. **Vurmak:** 2:60,73; 7:160; 8:12; 20:77; 24:31; 26:63; 37:93. **Dövmek:** 8:50; 47:27. **Ortaya koymak**: 43:58; 47:27.**Örnek vermek:** 14:24,45; 16:75,76; 16:112; 18:32,45...**Sorumluluğu kaldırmak/ayrılmak**: 43:5. **Mahkum olmak**: 2:61. **Kapamak, vurmak:** 18:11. **Örtmek**: 24:31 **Açıklamak**: 13:17.v.s.gibi birçok anlamların hepsi Kur'an'daki DARABE" sözcüğüne yüklenmiştir. Geçmiş çevirmenlerin tamamına yakınının "**o kadınları dövün**" diye çevirdikleri ayetteki DARABE sözcüğüne, bazıları yumuşatarak,"**azıcık dövün**" "**acıtmadan dövün**" diye çevirmişler, Kur'an dışı kaynaklardan gerekçeler sunmuşlardır. Oysa Kur'an'ın Arapçasında "**acıtmadan dövün**" diye bir anlam yoktur. Eğer "**DARABE" sözcüğü "acıtmadan azıcık dövün" anlamına geliyorsa, aynı DARABE" sözcüğü, aynı kipte, Enfal süresi 12. ayette, "Hiç acımadan parmaklarını doğrayın" yada "Hiç acımadan boyunlarını vurun"**

İyi Davranışlar.

36. Allah'a kulluk edin Allah'a hiçbir şeyi ve kimseyi ortak koşmayın. Ana-babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya ve yeminlerinizin/ anlaşmalarınızın hak sahibi olduklarına iyi davranın. **Allah kendini beğenmiş kibirli kişileri sevmez.**[130]

Kötü Davranışlar.

37. Kendini beğenmiş kibirli kişiler, üstelik cimridirler ve halka cimriliği öğütlerler. Allah'ın kendi lütfundan onlara verdiğini gizlerler. İnkârcılara acıklı bir azap hazırladık.

38. Kendini beğenmiş kibirli kişiler, mallarını gösteriş için halka verir. Allah'a ve ahiret gününe inanmazlar. Kimin arkadaşı şeytan olmuşsa, o, çok kötü bir arkadaşa sahip olmuştur.

39. Allah'a ve ahiret gününe inansalardı ve Allah'ın kendilerine vermiş olduğu rızktan yardım olarak harcasalardı ne olurdu? Allah onları Bilir.

---

anlamına gelsin. Evet, ayette "**o kadınları DARB edin**" deniliyor.Ancak bunun,o kadınları dövün mü?, yatırın mı?, gönderin mi?, ayrılın mı?, yollayın mı?, doğrayın mı?, örtün mü?,örnekleyin mi?, v.s. Arapçada kitap DARB etmek, kitap yayınlamak demektir. Arapçada DARB-ül-evvel deyimi ilk yaratıklar anlamına gelir. Arapçada iki insanın DARBlaşması, dövüşmeleri anlamına gelmez. Tersine, birbiriyle ortak olup bir işletme kurmak anlamına gelir. Birinin kendi parasını DARB ettiği, diğerinin de yalnızca emeğini DARB ettiği ortaklıklara Arapçada DARBlaşma (Mudaraba) adı verilir. **Öyleyse Kur'an'ın bu ayetinde geçen "O KADINLARI DARB EDİN" cümlesi nasıl olurda DÖVÜN" demek olabilir**? Arapçada kitap DARB etmek, bir kitabı pataklamak, dövmek midir ki, bir kadını DARB etmek,"**O KADINI DÖVÜN**" anlamına gelsin. Arapçada çadır DARB etmek çadır kurmak anlamına gelir. Yoksa çadırı dövmek değil. **İşin en acı ve ilginç yanı da**, Kur'an ayetini "**DÖVÜN**" diye çevirenler, hemen altına not düşerek," **Peygamberimiz eşlerinden hiç birini dövmemiştir, ümmetine de dövmemeyi tavsiye ediyor**" diye, Allah ile peygamberi karşı karşıya getirme çelişkisine düşüyorlar. Güya Allah kadını dövün diyor, Güya peygamber dövmeyin diyor. **Hem de böyle söyleyenler cahil ya da bağnaz insanlar değil, adı sanı belli âlimlerimiz bu durumu beslemişlerdir.** Bu denli tehlikeli ve çelişkili bir yol izleyen çevirmenlerin durumunu, Allah'a havale etmekten başka yapılacak bir şey yoktur. Allah affetsin.

130,4:36 Aile bağlarını ve toplumsal dayanışmayı güçlü tutmak, yardımseverlik ve alçak gönüllülük, Kur'an boyunca önemle vurgulanır. 2:83; 3:92; 17:22-37.

En Küçük İyilik ve En Küçük Kötülük Bile Karşılıksız Değildir.

40. Allah bir zerre miktarı bile haksızlık yapmaz. Aksine, yapılan en küçük bir iyiliğin karşılığını kat kat verir. Üstelik kendi katından da büyük bir ödül verir.

41. Diriliş gününde, her ulusun üzerine bir tanık getirdiğimizde, seni de bunların üzerine tanık olarak getirsek halleri nice olur?[131]

42. İnkâr edenler ve elçiye karşı gelenler diriliş gününde yerle bir olmak isterler. Allah'tan hiç bir söz gizleyemezler.

"Sarhoşken Namaz Kılma"
Teyemmüm (Su Bulunmadığı zaman Abdest ve Duş Alma)

43. Ey İnananlar! Sarhoşken, ne dediğinizi bilinceye kadar[132], **yolcu olanlar hariç,** cinsel ilişkiden sonra, yıkanıncaya kadar namaza durmayın. Hasta veya yolcu iseniz, yahut biriniz tuvaletten gelmişse, yahut kadınlarla cinsel ilişkiye girmiş olup da su bulamamışsanız, temiz ve kuru bir toprağa dokunup yüzünüze ve ellerinize sürerek teyemmüm edin. Allah Affeder, Bağışlar.

44. Kendilerine kitaptan bir pay verilenlerin sapıklığı satın aldıklarını ve sizin de yolu sapıtmanızı istediklerini görmüyor musun?

45. Allah düşmanlarınızı daha iyi bilir. Dost ve sahip olarak Allah yeter, yardımcı olarak Allah yeter.

Kitap Sahiplerine Uyarı.

46. Bazı Yahudi ileri gelenleri Peygamberle konuşurken, kelimelerin anlamını değiştirerek, **"Seni dinliyoruz ama, söylediklerini kabul etmiyoruz"** veya çirkin ve alaylı bir dille, **"Raina"** "Sende bizi dinle dinlemez olası, Bari, başımıza çoban ol da koyun gibi güt

---

131,4:41 Hz. Muhammed'in tanıklığı için bak 25:30

132,4:43. Müslümanların arasından alkollü içki kullananları Allah bilmez mi? Elbette bilir. İşte Rabbimiz, sarhoş olan bir Müslüman'ın ne dediğini bilinceye kadar, bu haliyle namaza durmamasını tembihliyor. Ayrıca, insanlar kendilerine göre sürüyle dini kurallar koyarak, içinden çıkılmaz hale getirdikleri abdesti bozan şeyler ve teyemmümle ilgili konuları, Bu Kur'an ayeti çok açık, anlaşılır ve ayrıntılı olarak açıklıyor. Allah'ın buyrukları insan yaşamıyla örtüşür. Asla zorlayıcı bir kural yoktur. Zorlaştıran insanlardır.

bizi" derler.[133] Eğer onlar saygılı bir dille, "Dinledik ve kabul ettik" veya "**Unzurna**" "sen de bize bak, bizi dinle" deselerdi, kendileri için daha saygın ve daha doğru olurdu. Ne var ki, İnkârlarından dolayı Allah onları lanetlemiştir. Çokları inanmazlar.

47. Ey Kitap verilenler! Bazı yüzleri çevirip sürgüne göndermeden ve geçmişte Cumartesi gününe saygı göstermeyenleri lanetlediğimiz gibi lanetlemeden önce, elinizdeki Tevrat'ı onaylayıcı olarak indirdiğimiz Kur'an'a inanın. Allah'ın emri mutlaka yerine getirilecektir.

Affedilmeyen Tek Suç.

48. **Allah kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz; bundan başkasını dilediğine bağışlar.** Kim Allah'a ortak koşarsa çok büyük bir hakaret etmiş olur.

49. Kendilerini temize çıkaranları görmüyor musun? Oysa Allah dilediğini temize çıkarır. Onlara en ufak bir haksızlık yapılmaz.

50. Bak, **Allah adına nasıl da yalan uyduruyorlar**. Apaçık bir günah olarak bu onlara yeter.

51. Kendilerine kitap verilen bazı Yahudileri görmüyor musun? Putperestliğe inanıyorlar ve puta tapar Araplar için, "**Bunlar, inananlardan daha doğru yoldadır,**" diyorlar.

52. İşte Allah böyle diyenleri lanetlemiştir. Allah kimi lanetlerse onun için bir yardımcı bulamazsın.

53. Yoksa onların yönetimde bir payı mı var? Öyle olsaydı insanlara bir çekirdek bile vermezlerdi.

54. Yoksa Allah'ın lütfundan insanlara verdiğini/Muhammed'in peygamberliğini mi çekemiyorlar? Oysa biz, İbrahim ailesine de kitap ve bilgelik verdik. Ve onları büyük bir otorite sahibi yaptık.

55. Halktan bazısı İbrahim'e inandı, kimi de inanmadı. İnkârcılara ceza olarak cehennem yeter.

Korkunç Ceza ve Büyük Ödül.

56. İşte ayetlerimizi inkâr edenleri öyle bir ateşe atacağız ki, derileri yandıkça, azabı tatmaları için, başka derilerle yenileyeceğiz. Allah Üstündür, Bilgedir.

133,4:46 Bak 2:104.

57. İnanıp ve yararlı işler üretenleri ise, içinden ırmaklar akan cennetlere yerleştireceğiz; orada sürekli kalırlar. Onlar için orada tertemiz eşler var. Onları serin gölgelere koyacağız.[134]

Ehil ve Adil Yönetici.

58. Hiç kuşkusuz Allah, sorumluluğu, her işin uzmanına verilmesini diler. Ve sorumluluklarınızı yürütürken, insanlara karşı adil davranmanızı öğütler. Allah size ne güzel öğüt veriyor. Kuşkusuz Allah İşitendir, Görendir.

59. Ey İnananlar! Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine uyun; sizden ehil ve adil olan yöneticiye de uyun.[135] Herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz onu Allah'a ve elçisine havale ediniz. Gerçekten Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız... Bu, sizin için daha iyi ve en güzel çözüm yoludur.

İkiyüzlüler.

60. Ey peygamber! Sana indirilen Kur'an'a ve senden önce indirilenlere, Tevrat'a ve İncil'e, inandıklarını söyleyenleri görmüyor musun? İnandıklarını söyledikleri o kitaplarda Tağut'a/putlara inanmamaları yazılı olduğu halde, Putları aralarında hakem yapmak istiyorlar. Şeytan onları büsbütün saptırmak istiyor.

61. İkiyüzlülere, problemlerinizi "Allah'ın indirdiğine/Kur'an'a ve elçisine giderek çözüme kavuşturun" dendiğinde, o ikiyüzlülerin senden alabildiğine uzaklaştıklarını görüyorsun.

62. Fakat, kendi hatalarının sonucu olarak, başlarına bir felaket gelse, hemen peygambere gelerek, "Amacımız ancak iyilik yapmak ve uzlaştırmaktı," diye Allah adına yemin ederler.

63. Allah ikiyüzlülerin kalplerindekini bilir. Onlara aldırma, onları aydınlat ve kişiliklerini etkileyecek güzel sözler söyle.

64. **Biz tüm elçileri, Allah adına, kendilerine uyulsun diye gönderdik.**[136] İkiyüzlüler, başlarına bir felaket geldiği zaman, sana

---

134,4:57 Cennet ve cehennem tasvirlerinin birer mecaz olduğunu Kur'an'ın diğer bazı ayetlerinden de öğreniyoruz. Bak 2:24-26; 13:35; 47:15.

135,4:59 Görevlilere uymak onların görüşlerini veya emirlerini "Allah'ın Emri" diye mutlak, değişmez ve yanılmaz bilmek değildir.

136,4:64 Elçi'ye uyulmalı. Çünkü o Allah'ın Buyruklarını bize ulaştıran peygamberdir. Elçinin bildirdiği Allah'ın gönderdiğidir. O mesaja uyulursa hem Allah'a, hem de mesajı getiren elçiye

gelip Allah'tan günahlarının bağışlanmasını dileselerdi ve elçi de, onlar için bağışlanma dileseydi, elbette Allah'ı Affedici ve esirgeyici bulacaklardı.[137]

65. Hayır, Rabbine and olsun, ikiyüzlüler, aralarındaki problemlerinin çözümünde seni hakem yapmadıkça ve verdiğin kararı, kalplerinde bir burukluk duymadan kabul etmedikçe ve tam teslim olmadıkça inanmış olmazlar.

İnancın Sınanması.

66. Eğer ikiyüzlülere, "Canınızı adayın" yahut "Yurtlarınızdan çıkın," diye söyleseydik, pek azı hariç bu çağrıya uymazlardı. İkiyüzlüler kendilerine öğütleneni uygulasalardı, onlar için daha iyi ve daha sağlam olurdu.

67. Kendilerine katımızdan büyük bir ödül verirdik.

68. Ve onları doğru bir yola iletirdik.

İnananların Ebedi Birlikteliği.

69. Kim Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine uyarsa, kendilerine iyilikte bulunduğu peygamberler, doğrulayıcılar, şehitler ve erdemlilerle beraberdirler. Onlar ne güzel arkadaştır.

70. Bu iyilik Allah'tandır. Bilen olarak Allah yeter.

Vatan Savunması ve Askerlik.

71. Ey İnananlar! Savunma tedbirlerinizi elden bırakmayın. Gerektiği zaman, bölük bölük yada topluca harekete geçin.

72. İçinizde ağır davrananlar var. Size bir musibet gelirse, "Allah bana iyilik etti de onlarla birlikte şehit düşmedim," diyecekler.

73. Allah'tan bir zafer kazansanız, sanki önceden sizi tanımıyorlarmış gibi, "Keşke ben de onlarla birlikte olsaydım da, başarıdan kendime büyük bir pay koparsaydım." der.

---

uyulmuş olunur. Aynı zamanda mesajın kendisine uyulmuş olur.Elçi, Allah'la ortaklaşarak dini hükümler koymuş değildir.Herkes gibi elçi de Allah'ın hükmünü uygulamakla sorumludur.5:48-50.

137,4:64 Bak 12:98

74. O zaman, dünya hayatını ahirete değişenler, Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşır, ölür yahut gazi olursa kendisine büyük bir ödül vereceğiz.[138]

Medine'ye Göç Edemeyen Müslümanlara, Ortak Koşucu Arapların ve Yandaşlarının Zulmü.

75. Size ne oldu ki "Rabbimiz, bizi halkı zalim olan bu ülkeden kurtar, bize sahip çık, bize yardım et," diye feryat eden ezilmiş erkekler, kadınlar ve çocuklara rağmen, hâlâ Allah yolunda savaşmıyorsunuz?

76. İnananlar Allah yolunda savaşırlar. İnkârcılar ise, Tağut'un/ azgınların ve despotların yolunda savaşırlar. Öyleyse şeytanın dostlarıyla savaşın; şeytanın planı zayıftır.

77. Sürekli savaş çığırtkanlığı yapanlara, "Elinizi savaştan çekin, namazı kılın, zekâtı verin," denilenlere dikkat etmedin mi? Ne zaman savaş onayı gelip, kendilerine savaşmaları söylendiğinde, bu sefer, Allah'tan korkar gibi, belki de daha fazla insanlardan korkmaya başladılar ve "Rabbimiz, neden bize savaşı yükledin, bizi yakın bir zamana kadar erteleyemez miydin!" demeye başladılar. Ey peygamber! De ki, "Bu dünyanın çıkarı çok kısa sürelidir, erdemliler için ahiret daha iyidir; en ufak bir haksızlığa uğratılmayacaksınız."

Ölümden Kaçılmaz, Suç Kişinin kendi Eseridir

78. Korkaklar, nerede olursanız olun, sağlam kaleler içinde bile olsanız, ölüm sizi yakalar. Başlarına iyi bir şey gelse, "Bu Allah tarafındandır," derler. Kendilerine bir kötülük dokunsa, "Bu senin/peygamberin yüzündendir," derler. Ey peygamber! De ki, "Hepsi Allah tarafındandır." Bu insanlara ne oluyor ki, hiçbir HADİSİ/Allah sözünü anlamıyorlar!

79. Sana gelen her iyilik Allah'tan, sana gelen her kötülük ise kendindendir.[139] Seni insanlara elçi olarak gönderdik. Tanık olarak Allah yeter.

138,4:74 Bireysel ya da yasal olmayan koşullarda, tekbir getirerek önüne gelene saldırmak "Tanrı yolunda" savaşmak değildir. Kur'an'ın onayladığı savaş, saldırıya ve zulme karşı, kendini ve toplumu savunma amacına yöneliktir.

139,4:79 Her şey eninde sonunda Allah'ın izni ve kontrolü dâhilinde olup (4:78; 8:17) başımıza gelen kötülükler kendi hata ve günahlarımızın sonucudur (42:30; 64:11).

80. Kim Elçiye uyarsa, Allah'a uymuş olur. Kim inanmazsa inanmasın; biz seni onların üzerine bekçi göndermedik.

81. Ey Peygamber! Seni dinleyenler yüzüne karşı, "Tamam, sana itaat ediyoruz," derler. Ancak, senin yanından çıktıklarında, onlardan bir grup, söylemiş olduklarının tam tersini kuruyor. Allah onların planlayıp kurdukları şeyleri kaydediyor. İkiyüzlülere aldırma; Allah'a güven. Destekleyici olarak Allah yeter.

Kur'an Gerçekle Çelişmez.

82. Kur'an'ı incelemiyorlar mı? Allah'tan başkasının olsaydı onda birçok çelişki bulacaklardı.[140]

83. İki yüzlülere güvenlik veya bir tehlikeyle ilgili bir söylenti ulaşsa onu yayarlar. Durumu elçiye yada aralarındaki yetkililere iletselerdi, uzmanları onu değerlendirirdi. Size Allah'ın lutfu ve rahmeti olmasaydı pek azınız hariç şeytana uyacaktınız.

84. Ey peygamber! **Tek başına da olsan, Allah yolunda savaşmalısın. Sen ancak kendinden sorumlusun**. İnananları da teşvik et ki, Allah inkarcıların gücünü etkisiz hale getirsin. Allah'ın gücü daha şiddetli, cezası daha çetindir.

85. Kim bir iyiliğe aracılık ederse, onun sevabından,aracılık edene de bir nasip var. Kim bir kötülüğe aracılık ederse, onun günahından, aracılık edene de bir pay var. Allah her şeyi kontrol eder.

Saygıya Daha Çok Saygı.

86. Size, içtenlikle bir saygı ve iltifatta bulunulduğu zaman, siz de ona, daha güzel yada aynı saygıyla karşılık verin. Allah her şeyi hesaba katar.

87. Allah: O'ndan başka tanrı yoktur. Gerçekleşmesinde asla kuşku olmayan kıyamet gününde, sizleri bir araya toplayacaktır. Allah'tan daha doğru bir HADİS'i kim söyleyebilir.

140,4:82 Din adına ortaya atılan, çelişkilerle dolu tüm Kur'an dışı kaynaklara rağmen, Yüzyıllardır Kur'an'da en küçük bir çelişki bulamamışlardır. Kur'an'da "Nasih-Mensuh" olduğunu ileri sürerek Kur'an'da kuşku yaratmaya çalışanlar, Ya Kur'an'ın anlattığı ikiyüzlülerin uzantıları ya da Kur'an'ı bilimsel olarak incelemeyip, ataların geleneğini olduğu gibi aktaranlardır. Kur'n'ı inceleyenler, Kur'an'ın birçok bilimler ile ilgili verdiği bilgiler yüzyıllar sonra o bilimler tarafından doğrulandığını veya daha iyi anlaşılmalarına neden olduğunu görürler. (96:2), (10:24; 39:5; 79:30), (21:30), (50:38; 41:10), (27:88; 21:33), v.b.

İkiyüzlülerin Tutumları Aldatıcıdır.

88. İnananlar, size ne oluyor da ikiyüzlüler hakkında iki gruba ayrılıyorsunuz? Yaptıklarından ötürü Allah onları baş aşağı çevirdi. Allah'ın saptırdığını siz mi doğru yola ulaştırmak istiyorsunuz? Allah'ın saptırdığı kimseye sen, hiçbir yol bulamazsın.

89. İki yüzlüler sizin de kendileri gibi inkar etmenizi istediler ki, kendileriyle beraber olasınız. Allah yolunda göç edinceye kadar onlardan kimseyi dost edinmeyin. Sizi, kendileri gibi inkarcı yapma eylemlerine devam ederlerse,onları yakalayın, ve bulduğunuz yerde öldürün.İnkarcı iki yüzlüleri ne dost ne de yardımcı edinmeyin;

90. Ancak, aranızda anlaşma bulunan bir topluluğa sığınanlar, yahut sizinle veya kendi halkıyla savaşmaktan dolayı göğüslerinde sıkıntı duyarak size gelenler hariç... Allah dileseydi onları başınıza musallat eder ve onlar da sizinle savaşırdı. Sizi yalnız bırakır, sizinle savaşmaz ve size barış önerirlerse,Allah sizin onlara saldırmanıza izin vermez.

91. Bir de, hem sizinle hem kendi toplumlarıyla,güven içinde durmak isteyip, Fakat, bir bozgunculuk ve kargaşalık çıkarmak için çağrıldıklarında, hemen o tarafa geçen **bir başka grup daha var**. Bunlar sizden uzak durmaz, sizinle barış yapmak istemez ve ellerini sizden çekmezlerse, karşılaştığınız yerde onları öldürebilirsiniz. Size saldıranlara karşı, size apaçık bu yetkiyi verdik.[141]

Kasten Adam Öldürmek Cehennemliktir.

92. İnanmış bir kişi, kaza hali hariç, inanmış birisini öldüremez. Kim bir inananı kazara öldürmüşse, özgürlüğü elinden alınmış bir Müslüman'ı özgürlüğüne kavuşturmalı ve ayrıca, ölenin ailesine tatmin edici bir diyet ödemeli. Ancak ölenin ailesi diyetten vazgeçip almazsa, mesele yok. Eğer kazara öldürülen, sizinle savaş halinde olan bir topluluğa mensup bir Müslüman ise, o zaman öldüren, özgürlüğü elinden alınmış bir Müslüman'ı özgürlüğüne kavuşturması gerekir. Ancak, kazara ölen, aranızda anlaşma olan bir topluluktan ise, ailesine tatmin edici bir diyet vermeli ve özgürlüğü elinden alınmış bir Müslüman'ı da özgürlüğüne kavuşturması gerekir. Kim gerekli parayı veya özgürlüğüne

---

141,4:91 Dinden dönen insanlar, ülke ve toplum aleyhine çalışmadıkça, kendilerine dokunulmaz. Müslümanların can ve mal güvenliklerini hiçe sayan düşmanlarla birlik olup savaşırlarsa o zaman gereken ceza verilir. Savaşın temel ilkesi için bak 60:8,9

kavuşturacak bir Müslüman bulamıyorsa, Allah tarafından tövbesinin kabul edilmesi için, **iki ay aralıksız oruç tutmalıdır.**[142] Allah Bilendir, Bilgedir.

93. Kim inanmış birisini kasten öldürürse yeri, sürekli kalacağı cehennemdir. Allah kendisine gazap ve lanet etmiştir. Ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.

94. Ey İnananlar, Allah yolunda çarpışmağa çıktığınız zaman dikkatli olun. Size barış önerene, maddesel çıkarlarınızı gözeterek "**Sen inanmıyorsun**", demeyin. Çünkü Allah'ın yanında daha çok ganimetler var. **Daha önceleri siz de onlar gibiydiniz**; fakat Allah size iyilik etti. Öyleyse iyice araştırıp emin olun.Allah yaptıklarınızdan Haberdardır.

95. İnananlardan, geçerli bir özre sahip olmaksızın savaşa gitmeyenler ile,mallarıyla canlarıyla Allah yolunda savaşım verenler bir olmaz. Allah mallarıyla, canlarıyla savaşım verenleri derece bakımından, savaşa gitmeyenlerden üstün kıldı.[143] Allah hepsine güzellikler söz veriyor. Bununla birlikte, Allah savaşa gidenleri, gitmeyenler üzerine daha büyük bir ödülle üstün kıldı;

96. Kendi katından derecelerle bağışlama ve rahmet ile... Allah Bağışlayandır, Acıyandır.

Zulme Rıza Zulümdür.

97. Göç etme olanakları olup da, göç etmeyerek zulme uğrayanların canlarını alırken melekler: "**Ne halde idiniz**" derler. Onlar da, "**Bizler yeryüzünde ezilmiş kimselerdik**" diye cevap verirler. Melekler, "Allah'ın yeri geniş değil miydi ki oralara göç edeydiniz" derler. Onların yeri cehennem. O ne kötü bir dönüş noktası.

98. Ancak, hiçbir çıkış yoluna gücü yetmeyen ve göç etmeye yol bulamayan erkek, kadın ve çocuk ezilmişler hariç.

99. Bu durumda olanların Allah tarafından affedilmesi umulur. Allah Affedicidir, Bağışlayandır.

142,4:92 Bak 4:25. Ayrıca, kazara adam öldürmekle ilgili diyet ödeyemeyecek kadar fakir olanlara, **iki ay oruç tutma öneriliyor**. Kur'an ayetlerine ilave yapanlar, ramazan ayında oruç bozanlar için,61 gün oruç tutma cezası verirler. Hâlbuki Allah'ın oruçla ilgili böyle bir buyruğu yoktur. Bak.2/184.

143,4:95 İslam'da savaş savunma amacıyladır. Bak:60:8-9. Bu ayet, Yurt savunması için askerliğin kutsal bir görev olduğunu açıklıyor.

100. Kim Allah yolunda göç ederse, yeryüzünde barınacak çok yer ve bolluk bulur. Kim Allah'a ve elçisine göç etmek için evinden çıkar ve sonra kendisini ölüm yakalarsa, ona ödülünü vermek Allah'a düşer. Allah Bağışlayandır, Acıyandır.

Tehlike Anında Namazı Kısaltmak.

101. Yeryüzünde savaş için yolculuğa çıktığınız zaman, inkarcıların size saldırmasından korkuyorsanız, namazı kısaltmanızda bir sakınca yok. Kuşkusuz inkarcılar sizin açık düşmanınızdır.[144]

102. Ey peygamber! Savaşta orduyla beraberken, onlara namaz kıldıracağında, askerlerden bir grup sizi korumak için,namaza durmasın ve silahlarını da yanlarına alsın. Namaza duranlar secdeye vardıklarında arkanızda bulunsunlar. Sonra namaz kılmamış olan grup gelsin ve seninle birlikte namaza dursunlar. Bu seferde namazı bitirmiş olan grup silahlarını alıp nöbet tutsunlar. Düşman, silahlarınız ve eşyanız hakkında dikkatsiz davranmanızı ve böylece sizi ani bir baskınla bozguna uğratmayı umarlar. Yağmur ve hastalık gibi özürlerden ötürü silahlarınızı bırakmanızda bir sakınca yok. Ancak alarmda olun. Allah inkarcılara alçaltıcı bir azap hazırladı.

Namaz: Belirli Vakitlerde Tanrı ile İletişim.

103. Tehlike anındaki namazı bitirdikten sonra ayakta, oturarak ve uzanarak Allah'ı anın. Güvene kavuştuğunuzda namazı normal biçimde kılın. Namaz, inananlar üzerine vakitleri belirlenmiş bir farzdır.[145]

104. Savaşta bozguna uğrayan düşmanınızı, sonuna kadar takip etmekte gevşeklik göstermeyin. Siz acı ve sıkıntı çekiyorsanız onlar da sizin gibi acı ve sıkıntı çekiyor.Fakat siz, onların Allah'tan ummadığını umuyorsunuz. Allah Bilendir, Bilgedir.

105. Ey peygamber! Biz sana, gerçeği içeren bu Kur'an'ı, insanlar arasında Allah'ın istediği doğrultusunda karar veresin diye indirdik.Hak'kı gözet ve sakın hainlerden yana olma.

106. Allah'tan özür dile. Allah özürleri kabul edendir, esirgeyendir.

144,4:101 Namaz ancak tehlike durumunda kısaltılabilir. Yolculuk durumunda değil. Yolculuk durumunda gerekirse araç içinde kılınabilir. Ayrıca bak 2:239.

145,4:103 Tanrı'nın egemenliği altında kalmak ve O'nun rahmet ve yardımına ulaşmak için Kur'an, bizim sürekli olarak Allah'ı anmamızı öğütler (2:152,200; 3:191, 33:41,42).

Hainleri Savunma.

107. **Kendilerine bile yararları olmayan hainleri savunup durma. Çünkü Allah,hainliği huy edinmiş günahkarları sevmez.**

108. Onlar hainliklerini insanlardan gizleyebilirler,ama, Allah'tan gizleyemezler. Oysa iki yüzlüler, bütün bir gece boyu, Allah'ın hoşlanmadığı düşünceleri planlarken, Allah onlarla beraberdi. Allah yaptıklarının tümünü bilmektedir.

109. Ey peygamber,İşte sizler bu tür kişileri savunuyorsunuz. Diyelim ki, dünya hayatında onlara taraf olup savundunuz, Peki, diriliş gününde Allah'a karşı kim onları savunacak? Yada kim onlara avukatlık yapacak?

110. Kim başkasına bir kötülük yapar veya kendi kendine zulmeder de, sonra Allah'tan af dilerse, Allah'ı affedici ve esirgeyici bulur.

111. Kim bir günah kazanırsa, kendisine kazanmış olur. Allah Bilendir, Bilgedir.

112. Kim bir hata yahut bir suç işler de, sonra o yaptığı suçu,bir suçsuzun üzerine atarsa, şüphesiz büyük bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmiş olur.

Peygamberi Bile Kandırmaya Çalışmak.

113. Ey peygamber! **Allah'ın sana iyiliği ve esirgemesi olmasaydı, iki yüzlü inkarcılardan bir grup, seni kandıracaklardı.** Onlar, yalnız kendilerini kandırırlar; sana hiç bir zarar veremezler.Çünkü Allah sana kitap ve bilgeliği indirdi ve sana bilmediğin şeyleri öğretti. Allah'ın sana olan iyiliği büyüktür.

114. İki yüzlülerin kendi aralarındaki fısıldaşmalarının çoğu boş laftır. Ancak, yardımlaşmayı, iyiliği ve insanların arasını düzeltmekle ilgili fısıldaşanlarınki hariç. Kim Allah'ın rızasını umarak bunları yaparsa,ona büyük bir ödül vereceğiz.

115. Dosdoğru yol kendisine açıklandıktan sonra, kim elçiye karşı gelir ve inananların yolundan farklı bir yol edinirse, Biz onu kendisinin seçtiği yöne yöneltir ve cehenneme atarız. Orası ne kötü bir dönüş yeridir.

Affedilmeyen Tek Suç.

116. Allah kendisine ortak koşulmasını affetmez;[146] bunun aşağısındaki günahları ise, dilediği kimseler için affeder. Kim Allah'a ortak koşarsa tamamen sapıtmış olur.

117. Müşrikler/Ortak koşucu Araplar Allah yerine, dişilik payesi verdikleri tanrıçalara dua ederler. Aslında inatçı şeytandan başkasına dua etmiyorlar.

Şeytanın Vazgeçmediği İntikam.

118. Hatırlayın, Allah şeytanı lanetletmiş/Huzurundan kovmuş ve şeytan da, "Elbette senin kullarından belli bir pay alacağım,"[147]

119. "Kullarını saptıracağım, onları kuruntularla/Hurafelerle oyalayacağım, hayvanların kulaklarını yarmalarını/Allah'tan başkası adına kurban edilmelerini sağlayacağım, Allah'ın yaratıklarını değiştirmelerini emredeceğim", demişti.[148] Kim Allah yerine şeytanı dost edinirse, apaçık bir kayba uğramıştır.

120. Şeytan insanlara söz verir, ümit verir. Gerçekte, şeytanın insanlara verdiği söz kandırmadan başka bir şey değil.

121. Şeytan insanlara söz verir, ümit verir. Gerçekte, şeytanın insanlara verdiği söz kandırmadan başka bir şey değil.

122. Şeytana değil, Allah'a inanıp yararlı işler üretenler, içlerinde ırmaklar akan cennetlere yerleştireceğiz; orada sonsuza dek kalacaklar. Allah'ın vaadi gerçektir. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?

Hurafe Dinine Dikkat.

123. İş ne ortak koşucu Arapların hurafelerine, ne de kitap sahiplerinin kuruntularına göredir: Gerçek odur ki, kim bir kötülük yaparsa karşılığını görür ve Allah'tan başka bir Sahip ve Yardımcı bulamaz.

146,4:116 Ortak koşmanın en basit tanımı: Allah'tan başkasının da yardım edebileceğine inanmaktır. Allah'a ortak koşanlar, kendilerinin Allah'a ortak koşmadığını zannederler.6:22-23).

147,4:118 Halkın büyük kısmı inanmazlar (12:103). İnananların da büyük çoğunluğu çeşitli yollarla Tanrı'ya ortak koşar (12:106).

148,4:119 "Hayvanları Allah'tan başkası adına kestireceğim" diye anlamlandırdığım, "Hayvanların kulaklarını yardırmak" bir deyimdir. Demek ki, Allah'tan başkası adına kesilenler şeytan işidir.

124. Erkek olsun, kadın olsun, her kim inanır ve yararlı işler üretirse cennete girer ve en ufak bir haksızlık görmez.

125. Allah'a teslim olarak iyilik yapan ve İbrahim'in tektanrıcı dinine uyandan daha güzel bir dine kim sahip olabilir? Allah İbrahim'i dost edinmişti.[149]

126. Yerdekilerin ve göktekilerin hepsi Allah'ındır. Allah her şeyi Kuşatır.

Yetimlerin Haklarına Dikkat.

127. Ey Peygamber! Sana kadınlar hakkında soruyorlar. De ki, "Allah bu Kitap/Kur'an yoluyla, kadınlarla ilgili olarak sizi aydınlatıyor. Mirası/yasal hakları olan mallarını vermeyip, kendileriyle evlenmek istediğiniz, kimsesiz kadınlar ve zavallı çocukları hakkında,[150] Kitapta/Kur'an'da size açıklanan ayetler; yetimlere adaletli davranmanızı buyurmaktadır. Yaptığınız her iyiliği Allah Biliyor."

Erkek Hırçınlık Yaparsa.

128. Bir kadın kocasının geçimsizliğinden, hırçınlığından, yahut kendisini ihmal etmesinden, aldatmasından endişe ediyorsa, taraflar kendi aralarında uzlaşarak, tekrar aralarını düzeltmelerinde sakınca yoktur.[151] Uzlaşma, anlaşma daha iyidir. Kişioğlu bencil ve kıskanç davranmağa eğilimlidir. Eğer, karşılıklı olarak birbirinize saygı gösterir ve Allah'tan sakınırsanız, elbette Allah yaptıklarınızdan Haberdardır.

İdeal Olan Tek Kadınla Evlilik ve Kadına Boşama Hakkı.

129. Çok eşle evlenmek isteyenler,ne kadar isteseniz de,kadınlar arasında eşit davranmaya ve adaleti sağlamaya asla güç yetiremezsiniz. İstiyorsanız, o zaman tamamen birine yönelip de diğerini kimsesizmiş gibi orta yerde bırakmayın.aralarında eşit

---

149,4:125 Âdem'den itibaren tüm elçiler aynı mesajı iletmişlerdir. Hepsi Müslüman idiler, yani Allah'a teslim olmuş olanlardı. "İslam" kelimesi özel bir ad olmayıp, "teslim olmak" anlamına gelen bir tanımlamadır. Bak.2/135; 3/19

150,4:127 Bu ayet, çoğu Kur'an çevirilerinde, genel olarak, yetim çocukların dul anneleriyle evlilik yerine, yetim çocuklarla evlenme olarak çevirmişlerdir. Bak.4:3 dipt.

151,4:128 Bu ayet 34.ayetin birebir aynısı. Bu ayette, erkek kadına karşı "nüşüz" hırçınlık, geçimsizlik yaparsa, aralarını bulun, barıştırın."diyor. Aslında 34.ayette de, kadın kocasına karşı "nüşüz" hırçınlık, geçimsizlik yaparsa, barıştırın, barışma imkânsız ise ayrılın" diyor. Ama tüm çevirmenler.128.ayetteki "nüşüz" erkeği barıştırırken 34. ayetteki "nüşüz" kadın için "DÖVÜN" diyorlar. Bak.4:34 dip not.

davranıp haksızlıktan sakınırsanız.Allah Bağışlayandır, Rahimdir.[152]

130. **Eğer eşler, son çare olarak birbirlerinden ayrılırlarsa,** Allah her birisini bol nimetiyle yoksulluktan kurtarır. Allah Cömerttir, Bilgedir.

Güvenilecek Tek Dayanak Tanrıdır.

131. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Sizden önce kendilerine kitap verilenlere de, size de, "Allah'ı sayıp dinleyin", diye öğütledik. İnkâr ederseniz, bilesiniz ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Kuşkusuz Allah kimseye muhtaç değildir, övgüye layıktır.

132. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Koruyucu olarak Allah yeter.

133. Ey İnsanlar! Allah dilerse, sizi ortadan kaldırır, yerinize başkalarını getirir. Allah'ın gücü buna yeter.

134. Her kim dünya nimetini isterse, bilsin ki, hem dünya nimeti, hem ahret nimeti Allah'ın yanındadır. Allah İşitendir, Görendir.

Şahitlik.

135. Ey İnananlar! Kendiniz, ananız, babanız ve yakınlarınız aleyhinde bile olsa, Allah için tanıklık ederken adaleti gözetin. Şahitlik yaptığınız kimseler, ister varlıklı olsun, ister yoksul olsun, Allah her iki tarafa sizden daha yakındır. Öyleyse, kişisel çıkar ve duygularınıza uyarak, taraflı davranmayın. Gerçeği çarpıtırsanız veya tanıklık etmekten çekinirseniz, bilesiniz ki, Allah yaptıklarınızı haber alır.

İmanın Şartları.

136. Ey İnananlar! Allah'a, elçisine, elçisine indirdiği kitaba/Kur'an'a ve daha önceden indirdiği kitaba/Tevrat'a inanın. **Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, elçilerini ve ahret gününü inkar ederse,** büsbütün sapıtmış olur.[153]

152,4:129 Tek eşliliği kesinleştiren ayet. Çok evlilik için öngörülen koşullar için 4:2-3 ayetine ve dip notuna bakınız.

153,4:136 Bu ayet imanın şartlarını açık bir şekilde ortaya koyuyor. Allah'ın ayetlerine ilaveler yapanlar, Kur'an dışı rivayetlerle Allah'ın ayetini değiştirirler. Allah'ın buyruklarını peygamberlere getirmekle görevli Cebrail'in, Allah'ın buyruğu dışında bir şeyi peygamberlere bildiremeyeceğini bile bile, Kur'an ayetine yapılan ilaveyi, meşhur "Cibril

İnanç ile İnkâr Arasında.

137. İnanıp sonra inkâr eden, tekrar inanıp tekrar inkâr eden ve daha sonra inkârlarında ileri giden kimseleri Allah affetmeyecek ve onlara yol göstermeyecek.

138. İkiyüzlülere acıklı bir azabı müjdele.

139. O ikiyüzlüler, inananlardan ayrı, inkârcılarla işbirliği yapar. İnkârcıların yanında onur mu arıyorlar? Oysa, onur tümüyle Allah'a aittir.

Kutsal Değerlere Hakaret Edilirse.

140. Allah size Kur'an'da şunu da bildiriyor. **Eğer, İkiyüzlü inkarcılarla birlikte iken, sözü, Allah'ın ayetlerinin inkar edilip alaya alınması konusuna getirirlerse o zaman, iki yüzlüler konuyu değiştirip başka hadis'e dalıncaya kadar, onların yanından ayrılın;** yoksa siz de onlar gibi olursunuz. Allah bütün ikiyüzlüleri ve inkârcıları cehennemde toplayacak.[154]

141. İki yüzlü inkarcılar sizi gözetleyip dururlar. Allah'tan size bir zafer geldiğinde, "Biz sizinle birlikte değil miydik," derler.Eğer inkarcılar kazanırsa bu sefer de, "Biz size destek olarak sizi inananlardan korumadık mı," derler. Diriliş günü, Allah aranızda hüküm verecektir. Allah inkarcılara, inananlar üzerine egemen olma fırsatını vermeyecek.

İkiyüzlüler.

142. İkiyüzlüler Allah'ı aldattıklarını sanıyorlar.Halbuki Allah, onları aldatmış gibi gösteriyor. İki yüzlüler namaza kalktıklarında üşene üşene kalkar. Çünkü insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı pek az anarlar.

143. İki yüzlüler iki arada bocalayıp dururlar; ne inananlara ne de inkarcılara katılırlar. Allah'ın şaşırttığına bir yol bulamazsın.

---

hadisi" diye Müslümanlara sunarlar. "Allah'ın ayetlerini değiştirip, ilave yapanlar acı bir azap ile cezalandırılacaklardır."

154,4:140 Allah'ın ayetlerine ve onların içeriğine hakaret ve alay edildiğinde bunu yapan kişileri öldürmemiz veya cezalandırmamız emredilmiyor. Çünkü Allah insanlara düşünme ve seçme özgürlüğü tanımıştır (2:256; 4:90; 10:99; 18:29; 88:21,22). Kur'an'ı izleyen gerçek inananlar, inançlarına karşı yapılan hakaretlere kaba kuvvetle karşılık vermezler. Tanrı'nın emrine göre, böyle kişileri yalnız bırakarak hesaba katmamak gerekir.

144. Ey İnananlar, inananları bırakıp inkarcıları dost edinmeyin. Kendi aleyhinize Allah'a, açık bir kanıt mı vermek istiyorsunuz!

145. İkiyüzlüler ateşin en aşağı katındadır. Onlara yardım edecek kimse bulamazsın.

146. Ancak tövbe eden, durumunu düzelten, Allah'a sarılan ve dinlerini sadece Allah'a ait kılanlar başka... Bunlar, inananlarla birliktedir. Allah inananlara büyük bir ödül verecektir.

147. Ey inkârcılar! Sizler Allah'a şükreder ve içtenlikle inanırsanız, Allah sizi neden cezalandırsın ki? Allah teşekküre karşılık Verendir, Bilendir.

Kötü Dil Kullanmayın.

148. Allah kötü dil kullanılmasını sevmez. Çok haksızlığa uğrayanlar başka. Allah İşitendir, Bilendir.

149. Bir iyiliği açığa vurur veya gizlerseniz, yahut bir kötülüğü gizler affederseniz, bilin ki, Allah'ta çok affedendir, çok Güçlüdür.

150. Allah'a ve elçisine karşı çıkanlar, Allah ile elçilerinin arasını ayırmak isteyenler, "Bir kısmına inanıp bir kısmını inkar ederiz," diyenler ve imanla inkar arasında bir yol edinmek isteyenler...

151. İşte bunlar gerçek inkârcılardır. İnkârcılar için acıklı bir azap hazırlıyoruz.

152. Allah'a ve elçilerine inanan ve onların hiçbiri arasında ayırım yapmayanların da ödüllerini ileride verecek. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.[155]

Tarihten Örnekler.

153. Ey Peygamber! Kitap sahipleri, senin kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyorlar. Hatırlayın,İsrail oğulları, Musa'dan bunun daha büyüğünü istemişler ve, "Bize Allah'ı apaçık olarak göster," demişlerdi de,ileri gitmelerinden ötürü onları yıldırım çarpmıştı. Sonra kendilerine apaçık kanıtlar gelmesine rağmen, buzağıya taptılar. Onları yine affettik. Musa'ya da apaçık bir yetki verdik.

154. Kendilerinden söz alırken Sina Dağını üzerlerine yükselttik. Onlara, "Kapıdan alçak gönüllü olarak girin" dedik. Onlara,

---

155,4:152 Peygamberler arasında ayırım yapılmaz. Bak.2/253,285

"Cumartesi yasağını çiğnemeyin" dedik; onlardan sağlam bir söz almıştık.

155. Fakat, verdikleri sözde durmadıklarından, Allah'ın ayetlerini inkar etmelerinden, peygamberleri haksız yere öldürmelerinden ve "Sabit fikirliyiz," demelerinden ötürü, evet inkarlarından ötürü, Allah onların bilinçlerini kilitledi. Bunun için pek azı inanırlar.

156. Ayrıca, İnkarlarından ve Meryem hakkında büyük bir iftira uydurmalarından ötürü...

İsa'nın Vücudunun Çarmıha Gerilmesi.

157. Ve Allah'ın elçisi "Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük," demelerinden ötürü... Oysa onu öldürmediler ve onu asmadılar; fakat öldürdükleri İsa'ya benzetildi, öldürdük sandılar. Tüm mezhepler/ İsa hakkında ihtilafa düşenler bu konuda kuşku içindedirler.. Onların bu konuda bir bilgisi yok; sadece zanna uyuyorlar. Kesin olarak onu öldürmediler.[156]

158. Tersine, Allah İsa'yı onlardan kurtardı;kendisine yükseltti.Allah Üstündür, Bilgedir.

159. Kendilerine kitap verilenlerden her biri ölmeden önce İsa'ya inanmak zorundadır. Diriliş Günü İsa onlara karşı tanık olacaktır.

160. Yahudilere, işledikleri zulümlerden ve birçok kişiyi ALLAH yolundan çevirmelerinden dolayı, kendilerine daha önce helal kılınmış temiz nimetleri yasakladık.

161. Men edildikleri halde, **tefecilik yapmalarından ve halkın parasını haksızlıkla yemelerinden ötürü...** Onların inkârcılarına acıklı bir azap hazırladık.

162. Ancak, Yahudilerin aralarındaki derin ilim sahipleri ve inananlar, sana indirilene/Kur'an'a ve senden önce indirilenlere inanırlar. Namazı kılarlar, zekatı verirler, Allah'a ve ahret gününe inanırlar; bunlara büyük bir ödül vereceğiz.

Tanrı'nın Elçileri.

163. Ey Peygamber! Daha önce, Nuh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve soyuna, İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a,

---

156,4:157 Kur'an Tevrat'ı ve İncil'i tamamlar ve onlara karışmış insan sözlerini ayırır.157.ayet ve devam eden ayetler. Hıristiyanların elindeki İncil'i doğruluyor, düzeltiyor ve kendilerinin iyiliği için, onlara çağrı da bulunuyor. Ne büyük bir lutuf

Harun'a ve Süleyman'a da vahyetmiş, **Davud'a da Zebur'u** vermiştik.

164. Ve daha önceden sana hikayelerini anlattığımız elçilere ve **sana hikayelerini anlatmadığımız elçilere de vahyettik.** Ve **Allah Musa ile doğrudan konuşmuştu.**

165. Biz insanlara Müjdeleyici ve uyarıcılar olarak elçiler gönderdik ki, tüm bu elçilerden sonra, insanların Allah'a karşı bir bahaneleri kalmasın. Allah Üstündür, Bilgedir.

166. Allah, sana indirdiğine/Kur'an'a tanıklık eder. Onu kendi bilgisiyle indirdi. Melekler de tanıklık eder. Tanık olarak Allah yeter.[157]

167. İnkâr edenler ve başkalarını da Allah yolundan alıkoyanlar, tamamıyla sapıtmışlardır.

168. İnkâr edip zulmedenleri Allah ne bağışlayacak, ne de onlara bir yol gösterecektir.

169. Yalnız cehennemin yolu hariç. Orada sürekli kalacaklar. Bu, Allah'a pek kolaydır.

170. Ey İnsanlar! Elçi, Rabbinizden gerçeği getirmiştir. Kendi yararınız için inanmalısınız. İnkar ederseniz bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Allah Bilendir, Bilgedir.

Üçleme: "Teslis" ve Kitap Sahiplerine Çağrı.

171. Ey Kitap sahipleri/Yahudiler, Hıristiyanlar! Dininizde sınırı aşmayın. Allah hakkında yalnız gerçeği söyleyin. Meryem oğlu İsa Mesih, sadece Allah'ın elçisi ve Meryem'e gönderdiği kelimesi ve Allah'tan gelen bir ruhtur/candır. Allah'a ve elçilerine inanın. "Üçtür", demeyin. Kendi yararınız için buna son verin. Biricik tanrı yalnız Allah'tır. Allah, çocuk sahibi olmaktan yücedir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Vekil olarak Allah yeter.

172. Ne Mesih, ne de yakın melekler Allah'ın kulu olmayı küçüklük saymaz. Kim Allah'a kulluğu küçük görür de büyüklük taslarsa, bilsin ki Allah, onların hepsini huzuruna toplayacak.

173. Allah, İnanıp yararlı işler üretenlerin ödüllerini, eksiksiz ödeyecek ve lütfundan onlara daha fazla verecektir. Küçümseyip

---

157,4:166 Tanrı'nın Kur'an hakkındaki tanıklığını, yine Kur'an'dan öğreniyoruz. Kur'an'da tanık olacağımız Tanrı bilgisi, Tanrı'nın tanıklığını belgeler.

kibirlenenleri ise, acıklı bir azapla cezalandıracak. Kendilerine Allah'tan başka ne bir sahip ve ne de bir yardımcı bulamayacaklardır.

174. Ey İnsanlar! Rabbinizden size bir kanıt geldi ve üzerinize apaçık bir ışık indirdik.

175. Allah'a inanıp O'na sarılanları ise, kendi rahmetine ve lütfuna kabul edecek, onları dosdoğru bir yola sokarak kendisine yöneltecektir.

Miras'ta Paylaşım.

176. Ey peygamber! Sana soruyorlar. De ki: "Allah size eşsiz ve çocuksuz olan kişinin mirası hakkında şu bilgiyi veriyor: Ölen erkeğin çocuğu olmayıp, bir kız kardeşi varsa, bıraktığı mirasın yarısı kız kardeşinindir. Fakat, ölen kişi, çocuğu olmayan bir kadınsa, erkek, kız kardeşinin mirasının tamamını alır. Varisler iki kız kardeş ise, bırakılanın üçte ikisi onlarındır. Kardeşler, erkeklerden ve kadınlardan oluşuyorsa, erkeğe kadının iki katı kadar pay verilir." Şaşırmamanız için Allah size böylece açıklıyor. Allah her şeyi Bilendir.[158]

158,4:176 Bak.4/11

5. MÂİDE (Ziyafet) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Veda Konuşması..

1. Ey İnananlar, anlaşmalarınızın gereğini yerine getiriniz. Aşağıda haram olduğu bildirileceklerin dışındaki hayvanlar, size helal kılındı. Yalnız ihramda[159] iken avlanmanız yasaklanmıştır. Allah dilediği hükmü verir.

2. Ey İnananlar! Ne Allah'ın belirlediği dinsel törenlere, ne kutsal aya, ne kurbana, ne kurbanları belirleyen işaretlere ve ne de Rab'lerinin iyilik ve rızasını aramak için Kutsal Ev'e/Kâbe'ye gelenlere, saldırarak saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınız zaman avlanabilirsiniz.[160] Daha önce, Kutsal Mescit'i ziyaretinize engel oldukları için, sizin, ortak koşucu Araplara karşı beslediğiniz kininiz, sizi bir taşkınlığa, saldırganlığa sevk etmesin. İyilik ve erdemlilikte yardımlaşın. Kötülük ve düşmanlıkta yardımlaşmayın. Allah'ı dinleyin. Allah'ın cezası çetindir.

Haram Olan Dört Hayvansal Madde.

3. Leş, kan, domuzun eti ve Allah'tan başkası adına kesilenler size haram kılındı. Örneğin, boğulmuş, vurulmuş, düşmüş, boynuzlanmış ve canavar tarafından parçalanmış hayvanlar, eğer canları çıkmadan kesmemişseniz, **leştir.** Allah'tan başkası adına adananlara örnek ise, kutsallaştırılmış taşlar üzerinde kesilerek, fal oklarıyla dağıtılanlar, evet bunlar fısktır/kötü bir eylemdir. İnkâr edenler bu gün, dininizi yok etmekten ümitlerini kesmişlerdir. Artık onlardan korkmayın, Bana saygılı olun. **Bugün size dininizi son şekline getirdim, size nimetimi tamamladım ve size din olarak, tüm elçilerimin inandığı ve tebliğ ettiği İslam'ı beğendim.** Şu da var ki, Kim açlıktan dolayı zorda kalırda, sırf sağlık nedeniyle,

---

159,5:1 İHRAM, Hac'da erkek hacıların büründüğü, iki parçadan oluşan büyükçe beyaz havlu. Kadın hacıların, normal elbiseleridir.

160,5:2 Hac zamanında avlanma yasağı, sosyal ve psikolojik yönden barış ortamını hazırladığı gibi, doğayı korumak amacını da güder. Arafat'ta toplanan yüz binlerce hacıya, avlanma izni verilmiş olsaydı, hac bölgesi doğal zenginliğini kısa sürede yitirecekti. 2:196.

haram edilenlerden yerse, kendilerine bir günah yoktur. Çünkü Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.[161]

4. Ey Peygamber! Kendileri için nelerin helal olduğunu sana soruyorlar. De ki, "Size temiz yiyecekler helal edilmiştir. Allah'ın izniyle, eğiterek yetiştirdiğiniz avcı hayvanlarının yakaladıklarını da, besmele çekerek/üzerinde Allah'ın ismini anarak yiyin."[162] Allah'ı dinleyin. Allah hesabı çabuk görür.

5. Bugün size iyi ve temiz şeyler helal kılındı. Kitap verilenlerin/Yahudilerin, Hıristiyanların yiyecekleri size helaldir. Sizin de yiyecekleriniz onlara helaldir. Mehirlerini ödemeniz, zina etmeyip namuslu davranmanız ve gizli dost tutmamanız koşuluyla, inananlardan erdemli kadınlarla ve sizden önce kendilerine kitap verilenlerin/Yahudi ve Hıristiyanların erdemli kadınlarıyla evlenmeniz size helaldir. Kim inanmayı kabul etmezse, tüm yaptıkları boşa çıkmıştır ve o, ahrette de kaybedenlerdendir.

Abdest ve Teyemmüm.

6. Ey İnananlar! Namaza kalktığınız zaman yüzünüzü, dirseklere kadar kollarınızı yıkayın. Başınızı sıvazlayın/mesh edin ve topuklara kadar ayaklarınızı yıkayın/mesh edin. Cinsel ilişkide bulunmuşsanız duş alın. Hasta veya yolcu iseniz yahut tuvaletinizi yapmışsanız yahut kadınlarla cinsel ilişkide bulunmuş ve su bulamamışsanız, ellerinizin avuç içlerini temiz bir toprağa dokundurarak, yüzünüzü ve kollarınızı sıvazlayın. Allah size güçlük çıkarmak istemez. Ancak sizi temizlemek ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak istiyor. Olur ki teşekkür edersiniz.[163]

161,5:3 Bu ayet, 6:145 ayetinde yasaklanan hayvansal maddeleri tekrarlamakta ve onlardan "leş" ve "Tanrı'dan başkası adına kesilenler" için örnekler vererek, ayrıntılı açıklama getirmektedir. Bak.6/145

162,5:4 Yemeye ve içmeye başlamadan önce, Tanrı'nın ismini anmalıyız. Bu anma işlemi, sözlü veya zihinsel olarak her toplum kendi diliyle anabilir. Bu uygulama Müslümanlar arasında genellikle "Bismillah" diye yaygınlaşmıştır. Bu anma işleminin illa hayvan kesilirken uygulanması koşulu yoktur. Nitekim bir sonraki beşinci ayette Kitap halkının yiyecekleri helal kılınmıştır. Onların hayvan boğazlarken, Müslümanlar gibi Tanrı adını anmaları söz konusu değildir.

163,5:6 Görüldüğü gibi, tam, detaylı ve mükemmel olan Kur'an ayeti, aptesti dört basamakta açıklıyor. Kur'an ayetini değiştirenler, ayete eklemeler yaparak, Aptest almayı zorlaştırıp, içinden çıkılmaz hale sokmuşlardır. Büyük ve küçük su dökmek abdesti bozar. Cinsel ilişki ayrıca duş almayı gerektirir. Bak 4:43.

7. Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve O'nunla yaptığınız sözleşmeyi hatırlayın: "**İşittik ve itaat ettik,**" demiştiniz. Allah'ı dinleyin; Allah içinizde olanları biliyor.

Tanıklık Yaparken Adil Olun.

8. Ey İnananlar! Allah için adaleti gözeterek tanıklık edin. Bir topluluğa olan kininiz sizi adaletli davranmaktan alıkoymasın. Adaletli davranmak daha erdemlidir. Allah'ı dinleyin. Allah yaptıklarınızı haber alır.

9. Allah, inanıp iyi işler üretenlere bir bağışlanma ve büyük bir ödülü söz verdi.

10. İnkâr edip ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlar cehennem halkıdır.

Tanrı, İnananları Korur, İnkârcıları Cezalandırır.

11. Ey İnananlar! Allah'ın size olan nimetini/korumasını hatırlayın: Hani puta tapar Araplar ve kitap sahibi ikiyüzlüler, size suikast hazırlamaya kalkışmışlardı da, Allah, onların bu teşebbüslerini sizden defetmişti. Allah'ı dinleyin. İnananlar Allah'a güvensin.

12. Andolsun Allah, İsrail oğullarını Firavun'un zulmünden kurtarıp, Kudüs'e doğru yönlendirirken, kendilerinden söz almış ve içlerinden **on iki grup** reislerini de kefil yaparak göndermişti. O zaman Allah, **İsrail oğullarına şöyle demişti: "Namazı kılarsanız, zekâtı verirseniz, peygamberlerime inanır, onlara saygılı olursanız ve böylece Allah'a borcunuzu güzel bir şekilde öderseniz, Ben de sizinle beraberim. Günahlarınızı örter, içlerinden ırmaklar akan bahçelerde ağırlarım.** Artık sizden kim bu sözleşmeden sonra, sözünden cayarsa doğru yolu sapıtmış olur."

13. Verdikleri sözde durmadılar. Sözlerini bozdukları için, Biz de onları lanetledik, kalplerini katılaştırdık. Onlar söylenen sözlerin anlamını bağlamından kopardılar. Uyarıldıkları şeylerin bir kısmını unuttular. Ey peygamber, Onların çok azı dışında, çoğundan sürekli ihanet göreceksin. Onları affet ve aldırma. Allah güzel davrananları sever.

14. Aynı şekilde, "**Biz Hıristiyanız**", diyenlerden de söz almıştık. Ancak, onlar da uyarıldıkları şeylerin bir kısmını unuttu. Bu yüzden diriliş gününe kadar aralarına düşmanlık ve kin saldık. Yaptıkları her şeyi Allah onlara bildirecek.

Kur'an: Hıristiyanlara ve Yahudilere Tanrı'nın Mesajı.

15. Ey Kitap sahipleri! Kitabın/Tevrat ve İncil'de gizlediğiniz birçok bölümünü açığa çıkaran ve birçoğunu da yüzünüze vurmayan elçimiz/Muhammed geldi size. Allah'tan bir ışık ve apaçık bir Kur'an'da, geldi size.

16. O Kur'an'la Allah, rızasını gözetenleri barış ve huzur yollarına ulaştırır, izniyle onları karanlıklardan aydınlığa çıkararak dosdoğru yola iletir.

Büyük Yanılgı ve Tanrı'nın Uyarısı.

17. Şüphesiz, "**Meryem oğlu Mesih Allah'tır**", diyenler elbette yanılgı ve inkâr içindeler. Ey peygamber! Öyle diyenlere de ki:"**Eğer Allah, Meryem oğlu Mesih'i, annesini ve hatta yeryüzündekilerin tümünü yok etmek isterse, kim buna engel olabilir?**" Göklerin, yerin ve arasındakilerin egemenliği Allah'a aittir. Dilediğini yaratır. Allah her şeye Gücü Yetendir.

18. Yahudiler ve Hıristiyanlar, "**Biz Allah'ın çocukları ve sevgilileriyiz,**" dediler. De ki, "**O zaman günahlarınızdan ötürü, neden sizi cezalandırıyor? Hayır, söylediklerinizdoğru değil, Siz sadece Allah'ın yarattığı insanlardansınız**", Allah, dileyeni/dilediğini de bağışlar, dileyeni/dilediğini de cezalandırır. Göklerin, yerin ve bunlar arasındakilerin egemenliği Allah'a aittir. Dönüş de Allah'adır.

19. Ey Kitap sahipleri!/Yahudiler, Hıristiyanlar! **Elçiler arasındaki bir boşluk döneminden sonra**, size elçimiz gelmiş bulunuyor ve size gerçekleri apaçık anlatıyor ki, "**Bize bir müjdeleyici ve uyarıcı gelmedi**", diye bahane bulmayasınız. Allah her şeye Gücü Yetendir.[164]

Tanrı Musa'nın Halkını Kutsal Toprağa Gönderiyor.

20. Hatırlayın, Musa'da halkına şöyle demişti: "Ey halkım, Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın: aranızdan peygamberler çıkardı, sizi özgür kimseler kıldı ve toplumların hiçbirine vermediğini size verdi."

164,5:19 Kur'an, her şeyi herkese ve her inanç kesimine, apaçık ve ayrıntılı olarak açıklıyor.Hiç kimseye en ufak bir bahane bırakmıyor. Pişmanlığın yararının olmadığı gün gelmeden düşünmek gerek.

21. "Ey Halkım! **Allah'ın size ayırdığı kutsal toprağa girin.** Geri dönmeyin, yoksa kaybedersiniz." demişti.

22. İsrail oğulları da Musa'ya Dediler ki: "Ey Musa, **orada zorba bir topluluk var.** Onlar oradan çıkmadıkça biz asla oraya girmeyiz. Çıkarlarsa gireriz."

23. Korkudan Musa'ya itiraz edenlerin arasında, **Allah'ın kendisine cesaret verdiği iki kişi** şöyle dedi, "Korkmayın, o zorba topluluğun üzerine doğrudan kapıdan yürüyün. Kapıdan girerseniz kesinlikle siz yeneceksiniz. İnanıyorsanız Allah'a güvenin", dedi.

24. Fakat halk "Ey Musa, o zorba topluluk orada oldukça biz oraya asla girmeyiz. Sen ve Rabbin gidip savaşın; biz burada bekliyoruz" diye direttiler.

25. Musa'da bunun üzerine: **"Rabbim, ben ancak kendime ve kardeşime söz geçirebiliyorum. Bizimle, yoldan çıkmış bu topluluğun arasını ayır"**, dedi.

26. Allah, **"Ey Musa! Halkına Kutsal toprak, kırk yıl boyunca yasaklanmıştır; yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Yoldan çıkmış bir topluluk için üzme kendini."**

İnsanlık Tarihinin İlk Cinayeti.

27. Ey peygamber! Kitap verilenlere Âdem'in iki oğlunun olayını doğru olarak anlat. Hani Âdem'in iki oğlu, Allah'a birer kurban adamışlardı da, birisininki kabul edilmiş, diğerininki kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen kardeşine, **"Seni öldüreceğim!"** dedi. Kurbanı kabul edilen de, **"Allah ancak erdemli olanlardan kabul eder,"** demişti.[165]

28. Andolsun, "Beni öldürmek için elini bana uzatırsan, seni öldürmek için ben elimi sana uzatmayacağım. Ben, tüm yaratıkların sahibi Allah'tan korkarım. "

29. "Günahımı, günahınla birlikte yüklenerek cehenneme girmeni isterim. Zalimler böyle cezalandırılır."

30. Nihayet aşırı kıskançlığı onu, kardeşini öldürmeye kışkırttı ve onu öldürdü. Böylece kaybedenlerden oldu.

165,5:27 Kur'an'ın haber verdiği, Âdem'in iki oğlu arasındaki bu ilk cinayet olayı, Tevrat'ta Bak, Yaratılış 4:2-9 da yer alır.

31. Kardeşinin ölmüş cesedi başında şaşkın bir halde dururken, Allah kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için, yeri eşeleyen bir karga gönderdi. Kargayı gören katil kardeş, "Yazık bana; kardeşimin cesedini gömme konusunda, bu karga kadar bile olamadım", diyerek vicdan azbı ve pişmanlık duydu.[166]

Bir Kişiyi Öldüren Tüm İnsanları Öldürmüş Gibidir.

32. İşte bu yüzden, İsrail oğullarına Tevrat'ta şöyle dedik: **Kim, cinayet işlememiş veya yeryüzünde bozgunculuk yapmamış bir kişiyi öldürürse, tüm insanları öldürmüş gibidir**. Kim de bir canı kurtarır yaşatırsa, bütün insanları yaşatmış gibi olur. Elçilerimiz İsrail oğullarına apaçık kanıtlarla geldiler. Buna rağmen onların çoğu, hemen sonra yeryüzünde azgınlık yapmaya başladılar.

Teröristlerin Cezası Ölümdür.

33. Allah ve elçisi ile savaşan ve yeryüzünde bozgunculuk için uğraşanların/teröristlerin cezası: öldürülmeleri veya asılmaları veya el ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi veya yerlerinden sürülmeleridir. Bu, dünyada görecekleri bir aşağılanma. Ahrette ise, büyük bir ceza var.

34. Kendilerini yakalamadan önce tövbe edenler/pişman olup kendiliklerinden teslim olanlar başka. Bilesiniz ki Allah Bağışlayandır, Rahimdir.

35. Ey İnananlar! Allah'ı dinleyin, Allah'a ulaşmak için yol arayın ve O'nun yolunda bütün çabanızı gösterin ki başarılı olasınız.

36. İnkârcılar, yeryüzündekilerin hepsine ve bir o kadarına da sahip olsalardı ve onları diriliş gününün azabından kurtulmak için fidye olarak verselerdi, kendilerinden kabul edilmezdi. İnkârcılara acıklı bir azap vardır.

37. İnkârcılar, Ateşten çıkmak isterler; ama çıkamazlar. Onlar sürekli bir cezaya mahkûm olmuşlardır.

166,5:31 Karganın öğrettiğini düşünürsek, insanoğlu doğadaki yaratıklardan çok şey öğrenecek demektir.

Kapkaççılar İçin Caydırıcı Bir Tedbir.

38. Erkek hırsızın ve kadın hırsızın ellerini, yaptıklarına karşılık kesin.[167] Bu Allah'ın öngördüğü bir caydırma yöntemidir. Allah Güçlüdür, Bilgedir.

39. Kim yaptığı bu haksızlıktan sonra tövbe ederek düzelirse, Allah tövbesini kabul eder. Allah kuşkusuz Bağışlayandır, Acıyandır.

40. Göklerin ve yerin egemenliğinin Allah'a ait olduğunu bilmez misin? Dilediğine/dileyene azap eder, dilediğini/dileyeni bağışlar. Allah her şeye Gücü Yetendir.

İki Yüzlüler Yalancıdır.

41. Ey Elçi, Ağızlarıyla "**İnandık,**" dedikleri halde, kalpleriyle inanmayanların/ikiyüzlülerin inkârcılıktaki gayretleri seni üzmesin. Yahudilerin bir grubu var ki, yalana kulak veriyor, seninle hiç karşılaşmamış bir topluluğu dinliyor. Kelimelerin anlamını kaydırıp, "Size bu verilirse alın, bu verilmezse sakının", diyorlar. Allah birini şaşırtmak isterse, Allah'a karşı kimse ona yardım edemez. İşte onlar, Allah'ın kalplerini temizlemeyi dilemediği kişiler. Onlar için dünyada aşağılanma ve ahrette de büyük bir azap var.

42. Bunlar/bazı Yahudiler, sürekli yalana kulak veriyor, durmadan haram yiyor ve yasadışı işler yapıyor. Bunları sana onaylattırıp meşrulaştırmak istiyorlar. Sana gelirlerse, ister aralarında hüküm ver, istersen reddet. Gelenleri reddettiğin takdirde sana hiçbir zarar

---

167,5:38 Hırsızlık olayını sadece bireysel bir suç olarak kabul etmek doğru olmaz. Aile yapısı, toplum değer yargıları, sosyal kurum ve değerleri de bu suçun işlenmesinden dolaylı, dolaysız ilgilidir.38. Ayette "**ellerini kesin**" diye çevirdiğimiz kelimenin benzer şekli olan "**KaTaA'**" kelimesi, Kur'an'da 19 ayette geçer. **5:38 ayetinin** dışındaki yerlerin hemen hepsinde "**ilişkiyi kesme**" veya "**son verme**" gibi, fiziksel olmayan veya mecazi anlamlarda kullanılır (2:27; 3:127; 6:45; 7:72; 8:7; 9:121; 10:27; 11:81; 13:4; 15:65; 15:66; 13:25; 22:15; 27:32; 29:29; 56:33; 59:5; 69:46). Bunlardan sadece **13:4'deki ayetin tekil kullanımı fiziksel anlamdadır**. Söz konusu kelimenin bir başka şekli olan **KaTTaA'** ise, Kur'an'da 17 kez geçer. Bu şeddeli şekli, hem fiziksel olarak kesip atmak (5:33; 7:124; 20:71; 26:49; 13:31) hem mecazen ilişkiyi kesmek (2:166; 6:94; 7:160; 7:167; 9:110; 47:15; 47:22; 21:93; 22:19; 23:53) ve hem de fiziksel olarak, kesip yarma/çizme anlamında kullanılır(12:31;12:50). Böylece, hırsızların ellerinin kesilmesini emreden ayeti, **(1)** ellerinin kesilip koparılması, veya **(2)** ellerinin çizilerek ve yarılarak kesilmesi, veya **(3)** mecazi anlamda, yani hırsızlıkla ilişkilerini kesecek önlemlerin alınması gibi, üç değişik biçimde anlamak mümkün. Bu seçeneklerden birini veya suçun ağırlık derecesine göre, tercihi ve yargısı toplum adına karar veren yargıya kalmıştır.(Bak:7:52). Kur'an'ın öngördüğü cezalar, genel olarak, en İlkel ve kötülüklerde en uç noktaya gelmiş bir toplumu baz alır ve toplum yararına ve toplum düzenini koruma amacına yönelik yol gösterici öğütlerdir. Gerekli uygulama sorumlulara aittir.

veremezler. Şayet hüküm verirsen, aralarında adaletle hüküm ver. Allah adaletli olanları sever.

43. Hem o Yahudiler, içinde Allah'ın hükmü bulunan Tevrat yanlarında dururken, nasıl olur da, Tevrat'ı bırakıp senin hakemliğine başvuruyorlar, sonra da verilen karara uymuyorlar? Onlar aslında inanmıyorlar.[168]

Tevrat, Tanrı Tarafından İndirildi.

44. İçinde dosdoğru bir yolu gösteren ve aydınlatıcı hükümler bulunan Tevrat'ı biz indirdik.[169] Allah'a teslim olmuş/Müslüman peygamberler, Yahudiler arasında Tevrat'la hüküm veriyorlardı. Hahamlar ve bilginler de, Allah'ın kitabından/Tevrat'tan emredildikleri şeylerle hüküm verirler ve Tevrat üzerine tanık olurlardı. Ey Yahudiler, insanlardan çekinmeyin. Ben'den çekinin. Çıkarlarınız için ayetlerimi, kendi sözlerinizle değiştirmeyin. Kim Allah'ın indirdiği doğrultusunda hüküm vermezse onlar inkârcıdır.

Tevrat'ta Kısas Uygulaması.

45. Tevrat'ta Yahudilere şöyle bildirdik: Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralanana yaralı diye; Kısas'ı/ödeşmeyi emrettik. **Kim kısas hakkından vazgeçerse,**

168,5:43 Çok ilginç, Hz. Muhammed hayattayken, onu dinin kurucusu gibi görüp, bu anlamda ona danışmak isteyen Yahudiler kınanıyor ve "Tanrı'nın hükümlerini içeren Tevrat ellerinde bulunurken nasıl olur da Muhammed Peygambere danıştıkları" eleştiriliyor. Hz. Muhammed döneminde yaşayan Müslümanlar, ellerinde Tanrı'nın hükümlerini içeren Kur'an dururken, böyle bir inkârcılık ve cehalet örneği göstermediler. Nitekim 6:114; 98:5 ve daha nice ayetler dinin kaynağının sadece Tanrı'ya ait olduğunu bildirir. Hz. Muhammed hayattayken seçilmiş ve saygın bir kişi olarak, insanlar arasındaki önemli anlaşmazlıklarda ve kendi aralarındaki problemlerin hallinde, kendisinin hakem yapılması ve Hz Muhammed'inde o konuda gerçeklere uygun çözüm önerileri getirmesi çok doğaldır. (Bak: 4:60.61,62) **Hz Muhammed'in vahiy dışı çözüm önerileri, bir din kuralı olmayıp, o anki problemin o koşullarda gerçeğe uygun çözümü için önerisidir.** Kısacası,dini konularda kural koyma yetkisi sadece Allah'a ait olup, yargı ve yürütme yetkileri ise, insanların seçtikleri kişilere bırakılmıştır.

169,5:44 Tevrat, Yaygın anlayışa göre, Musa'ya verilen kitabın özel ismi olarak bilinmekte ise de, Kur'an'da 18 kere geçen Tevrat kelimesi, İncil'den önce İsrailoğulları peygamberlerine verilen kırkı aşkın kıtabın hepsine birden verilen ad olarak da bilinmektedir. Kur'an da Tevrat isminden ayrı olarak, "Furkan", "İmam", "Rahmet", "Nur", "Huda" gibi sıfatlarla da tanımlanmaktadır. **Yüce Allah, Yahudilerin peygamberlerine atfen uydurdukları rivayetler ve kendi sözleriyle ayetlerini değiştirdiklerini, Kur'an'ın, bu ilaveleri düzelten bir kitap olduğunu bildiriyor**

günahları için bir fidye olur. Kim Allah'ın indirdiği doğrultusunda hüküm vermezse onlar zalimdir.

İncil Tanrı Tarafından İndirildi.

46. Sonra da, önceki Peygamberlerin yolunu aynen izlemek ve Tevrat'ı doğrulayıcı olarak Meryem oğlu İsa'yı gönderdik. **İsa'ya,** içinde dosdoğru bir yolu gösteren ve ışık bulunan, önceki Tevrat'ı doğrulayan ve erdemliler için bir kılavuz ve öğüt olan **İncil'i verdik.**

47. Ey İncil'e inananlar! Allah'ın İncil'de indirdiğiyle hüküm verin. Kim Allah'ın indirdiği doğrultusunda hüküm vermezse, işte onlar yoldan çıkanlardır.

Kur'an, Tanrı Tarafından İndirilen Son Kitap.

48. Ey Muhammed Peygamber! Sana da, daha önceki kitapları/Tevrat'ı ve İncil'i doğrulayan, o kitapların yerine geçen bu Kur'an'ı, gerçekleri kapsayıcı olarak sana indirdik. O halde Yahudilerin sana sorduklarına, Allah'ın sana indirdiği hükümler doğrultusunda karar ver. Sana gelen gerçekleri bırakıp, onların hevesine/yalan beyanlarına uyarak karar verme.[170] **Biz, her inanç sahibi toplum için bir yasa ve yöntem belirledik. Allah dileseydi hepinizi bir tek toplum yapardı. Ancak, size verdiği yasa ve yöntemlerle sizleri sınıyor.** Sizler iyi, güzel ve yararlı şeylerde yarışın. Hepinizin dönüşü Allah'adır. **Artık ayrılığa düştüğünüz konuları bırakın.** Allah size onların gerçek yönünü bildirecektir.

49. Ey Peygamber! Sana gelip hakem olmanı isteyen kitap sahipleri için de, **Allah'ın indirdiği doğrultusunda karar vermelisin.** Kitap sahiplerinin keyfine/yalan beyanlarına göre karar verme. Allah'ın sana indirdiklerinin bir kısmından, sakın seni şaşırtmasınlar. Senin verdiğin kararları kabul etmezlerse, demek ki, Allah bazı günahları yüzünden onları cezalandırmak istiyor. Gerçekten insanların çoğu yoldan çıkmıştır.

170,5:48 Hz.Muhammed, dinsel bir konuda, Kur'an'dan başka bir şeyle hüküm vermiyordu. Yüce Allah, dinsel kaynağın sadece Kur'an olduğunu, başka bir dinsel kaynak olmadığını, onun dışındakilere itibar etmemesini, ikaz ediyor ve kendisinin de Kur'an'a göre hüküm vermesini söylüyor. Ne yazık ki, Yahudiler gibi, Müslümanlar da, peygamber adına üretilen çelişkili rivayetleri ve insanların görüşlerini ikinci bir hüküm kaynağı haline getirmişlerdir. Hâlbuki din, sadece Allah'ındır. Hz. Muhammed'in biricik görevi ise, Allah'ın dinini insanlara iletmekti. Bak 6:19, 38, 114

50. Yoksa o kitap sahipleri, senden, kendilerinin cahillik dönemindeki uyguladıkları gibi mi karar vermeni istiyorlar? Bilgi toplumu için, Allah'tan daha güzel yasa koyucu olabilir mi?

Yahudiler ve Hıristiyanlar.

51. Ey İnananlar, Dininizi alaya alan fanatik Yahudileri ve fanatik Hıristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudur. Sizden kim onlarla senli benli olursa onlar gibi olur. Allah nankör toplumu doğru yola iletmez.[171]

52. Sen, kötü Kalpli ikiyüzlüleri, "Başımıza bir bela gelmesinden korkuyoruz," diyerek, Fanatik Yahudi ve Hıristiyanlar arasında dolaşıp durduklarını göreceksin. Olur ki Allah, inananlara bir zafer veya kendi tarafından bir buyruk getirse, içlerinde gizledikleri düşüncelerinden dolayı pişman olurlar.

53. O zaman inananlar, "Sizinle beraber olduklarına dair, Allah adına,bütün güçleriyle yemin edenler bunlar mı?," diyecek.Kötü kalpli iki yüzlülerin,tüm çabaları boşa çıkmış ve zarar etmişlerdir.

54. Ey İnananlar! Kim dininden dönerse şunu bilsin ki: Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah sevdiği bir toplumu getirir; o toplumda Allah'ı sever ve inananlara karşı alçak gönüllü, inkârcılara karşı güçlü ve onurludur. Allah yolunda tüm çabalarıyla çalışırlar, kınayanın kınamasından çekinmezler. Bu, Allah'ın istediği topluma verdiği bir iyiliktir. Onu dilediğine verir. Allah Cömerttir, Bilendir.

55. İnananlar! Sizin gerçek dostlarınız, **Allah, elçisi ve namazlarını kılan, zekâtlarını veren ve Allah'ın buyruklarına boyun eğen müminlerdir.**

56. Kim Allah'tan, elçisinden ve inananlardan yüz çevirirse bilsin ki, Allah'ın tarafını tutanlar kazanacaklardır

---

171,5:51 Elli birinci ayette kendileriyle dost olmamız yasaklanan kitap halkının nitelikleri 5:57 ayetinde açıklanıyor. Kitap halkının arasında iyiler de var (3:113). Kitap halkının yemeği yenir, kızlarıyla evlenilir. 5:57 ve 60:8-9 ayetleri, diğer insanlar ve toplumlarla olan ilişkilerimizde bize temel ilkeleri verir.

57. Ey İnananlar, sizden önceki kitap halkından ve ortak koşucu inkârcılar arasında, dininizi alay ve eğlence konusu yapanları dost edinmeyin. Eğer gerçekten İnanmış iseniz Allah'ı dinlemelisiniz.

58. Namaza çağırdığınızda namazı alay konusu yapıp eğlenirler. Düşüncesiz bir gruptur onlar.

59. Ey Muhammed! Onlara sor: "Ey Kitap sahipleri! Siz, bizim, Allah'a, bize indirilene/Kur'an'a ve önceki indirilenlere/Tevrat'a ve İncil'e inandık diye mi, bize karşı nefret besliyorsunuz? Doğrusu, çoğu yoldan sapmış bozgunculardır"

60. Ey Kitap sahipleri! Size, "Allah katında bundan daha kötü bir durumu bildireyim mi? Allah'ın lanet ve gazap ettiği ve aralarında maymunlar, domuzlar, Tağut'a/puta taparlar haline getirdiği kimseler. İşte o kimseler yer bakımından daha kötü ve doğru yoldan en çok sapmış olanlardır.

61. Ey Peygamber! Yanına inanmadan gelip, inanmadan gidenler, yüzüne karşı "**inandık**" derler. Hâlbuki ikiyüzlü inkârcıların gizlediklerini Allah çok iyi biliyor.

62. Kitap sahiplerinden çoğunu günahta, düşmanlıkta ve haram yemekte yarıştıklarını görürsün. Yaptıkları ne kötüdür.

63. **Hahamları ve din adamları, Yahudi ve Hıristiyanları, bu günah sözleri söylemekten, haram yemekten menetselerdi ya**? Yaptıkları şeyler ne fena!

64. Fanatik Yahudiler,"Allah'ın eli bağlı/sıkı," dedi. Aslında elleri sıkı/cimri olanlar kendileri... Böyle söylediklerinden ötürü lanetlendiler. Hâlbuki Allah'ın iki eli de açık. O dilediği gibi harcamakta. Rabbinden sana indirilenler çoğunun azgınlığını ve inkârını arttıracak. Diriliş Gününe kadar biz onların aralarına düşmanlık ve kin saldık. Her ne zaman savaş için ateş yaksalar, Allah onu söndürmüştür. Yeryüzünde bozgunculuk yapmak için dolaşırlar. Allah ise bozguncuları sevmez.

65. Hâlbuki. Kitap sahipleri, inanıp erdemli davransa, geçmiş günahlarını örterek onları bol nimetli cennetlere yerleştirirdik.

66. Eğer kitap sahipleri, Tevrat'ı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirileni /Kur'an'ı uygulasalardı, onları baştan ayağa nimetlere

boğardık. Kitap sahiplerinin içlerinde ılımlı bir grup varsa da, çoğunun yaptıkları ne kötüdür.

67. Ey Elçi! Rabbinden sana indirileni duyur. Bunu yapmazsan Allah'ın sana verdiği elçilik görevini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacak. Allah, inkârcıları doğru yola iletmez.

68. Ey Peygamber! De ki, "Ey Kitaplılar! Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni/Kur'an'ı uygulamadıkça hiçbir dayanağınız olmaz." Rabbinden sana indirilen/**Kur'an onların çoğunun azgınlık ve inkârını arttırır**. İnkârcı toplum için kendini üzme.

Tüm İnsanların Kurtuluş Reçetesi.

69. İnananlar, Yahudiler, Sabiiler ve Hıristiyanlardan kim Allah'a ve ahret gününe inanır ve yararlı işler üretirlerse, onlar için bir korku yoktur ve onlar üzülmeyecekler de...[172]

70. Hatırlayın, İsrail oğullarından söz almış, onlara elçiler göndermiştik. Her ne zaman, gelen elçilerin tebliğ ettikleri, hoşlarına gitmediyse, o elçilerden bir kısmını yalanlayıp bir kısmını da öldürmüşlerdi.

71. Bir sınava tabi tutulmayacaklarını sandılar, ama körleşip ve sağırlaştılar. Sonra Allah tövbelerini kabul etti; fakat buna rağmen çoğu yine körleşip sağırlaştı. Allah yaptıklarını görmekte.

Günümüzdeki İsa Bağımlılarının Ciddi Olarak Düşünmelerinde Çok Büyük Yararlar Vardır.

72. Andolsun,"**Allah, Meryem oğlu Mesih'tir,**" diyenler elbette inkâr etmiştir. Çünkü Mesih, "**Ey İsrail oğulları! Benim de sizin de Rabbiniz olan Allah'a kul olun,**" demişti.[173] Kim Allah'a ortak koşarsa, Allah ona cenneti yasaklar, yeri de ateş olur. Zalimler için yardımcı da bulunmaz.

73. Andolsun, "**Allah, üçün üçüncüsüdür,**" diyenler inkâr etmiştir. Oysa "**Allah'tan başka tanrı yoktur**". Bu "**Allah, üçün**

172,5:69 14::69 Bak 2:62.

173,5:72 İncil, Yuhanna 7:16,28-29; 5:30; 14:28; 12:44-50; 20:127; Markos 10:17-18; 12:29; Matta 7:21.Ayrıca, birçok batılı ilahiyatçı, yaptıkları araştırmalar sonunda Hıristiyanlığın İsa'dan sonra Paul tarafından değiştirildiği sonucuna varmışlardır. Örneğin bak: "Bedenlenmiş Tanrı Efsanesi" (Westminster Press, Philadelphia, 1977) ve "Efsane Yaratanlar" (Harper ve Row, New York, 1986). Ayrıca bak: "Hıristiyan Din Adamlarına 19 Soru", (Ozan Yayınları, İstanbul, 1998)

üçüncüsüdür" dedikleri sözlerine son vermezlerse, inkârcılarına acıklı bir azap dokunacak.

74. **Hâlâ Allah'a tövbe edip, ondan bağışlanma dilemeyecekler mi? Allah çok Bağışlayan, çok esirgeyendir.**

75. **Meryem oğlu Mesih, sadece bir elçidir**. İsa'dan önce de nice elçiler gelip geçmişti. İsa'nın Annesi de doğru sözlüydü. Her ikisi de insan olarak yemek yerdi. Ey Muhammed Peygamber! Bak! Ayrıntılı olarak Ayetlerimizi nasıl açıklıyoruz. Buna rağmen nasıl da yüz çevirmekte olduklarını gör!

76. Ey peygamber! Söyle, "Allah'tan başka, size zarar ve yarar veremeyenlere mi tapıyorsunuz? Allah İşitir, Bilir."

77. **"Ey Kitap sahipleri! Dininiz konusunda gerçeğin ötesine gitmeyin. Daha önce sapan, çok kimseyi de saptıran, böylece doğru yolu kaybeden bir topluluğun heveslerini izlemeyin."**

78. İsrail oğullarının inkârcılarını, hem Davud, hem de Meryem oğlu İsa lanetlemişti. Çünkü onlar isyan edip sınır tanımıyorlardı.

Neme Lazımcılık Yok.

79. İsrail oğulları, yaptıkları kötülükler konusunda birbirlerini uyarmıyorlardı. Yaptıkları ne kötü idi.

80. Ey Peygamber! Kitap ehlinden çoğunun inkârcılarla/ortak koşucu Araplarla dost olduğunu görürsün. Nefislerinin kendilerini yönelttiği yol ne kötü. Allah onlara gazap etmiştir; azapta sürekli kalacaklar.

81. Eğer o kitap sahipleri Allah'a, peygambere ve ona indirilene/Kur'an'a inansalardı, inkârcıları/ortak koşucu Arapları dost edinmezlerdi. Ne var ki, çoğu yoldan çıkmış bulunuyor.

Tarihsel Bir Gerçek.

82. Ey Peygamber! **İnsanların arasında, inananların en azılı düşmanı olarak fanatik Yahudileri ve müşrikleri/ortak koşucu Arapları bulacaksın.** İnananlara sevgice en yakınları da "Biz Hıristiyan'ız," diyenleri bulursun. Çünkü o "Hıristiyanız" diyenler arasında büyüklük taslamayan papazlar ve rahipler var.[174]

174,5:82 "Hıristiyan" kelimesi Kur'an'da hiç geçmez. Bunun yerine, İsa Peygamberden sonra ilk yüzyıllara kadar kullanılan "Nasara" kelimesi kullanılır. (Nasara kenti veya İsa'ya

83. O papaz ve Rahipler, Elçiye gelen/Kur'an ayetlerini işittiklerinde, gerçeği tanımalarından ötürü gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün. O papaz ve Rahipler derler ki, "Rabbimiz, inandık, bizi tanıklardan say."

84. "Rabbimizin bizi iyiler arasına katmasını umduğumuz halde, neden Allah'a ve bize ulaşan gerçeklere inanmayalım?" derler.

85. Bu sözlerinden ötürü Allah onlara, içlerinde ırmaklar akan ve sürekli kalacakları cennetler verdi. İyi davrananların karşılığı, işte budur.

86. İnkâr edip ayetlerimizi yalanlayanlar ise, cehennem halkıdır.

Tanrı'nın Haram Etmediğini Kimse Haram Edemez.

87. Ey İnananlar, Allah'ın size helal yaptığı iyi şeyleri haram etmeyin. Sınırı aşmayın. Allah sınırı aşanları sevmez.[175]

88. Allah'ın size rızk olarak verdiklerini, helal ve temiz olarak yiyin. İnandığınız Allah'ı dinleyin.

Yeminlerinizden Caymayın.

89. İnananlar, ALLAH rast gele ettiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutmaz. Ancak, bilinçli olarak, bile bile ettiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutar. Bu şekilde yaptığınız yemininizi bozarsanız, cezası şudur. Günlük ailenize yedirdiğinizin ortalamasıyla, on yoksulu doyurmak yahut giydirmek. Yahut da özgürlüğü elinden alınmış bir kişiyi özgürlüğüne kavuşturmak.[176] Bunları yapmaya imkanı olmayanlar, üç gün oruç tutsun.İşte,bilinçli olarak,bile bile ettiğiniz yeminlerinizin cezası böyle.. Yeminlerinizi tutun. İşte ALLAH size, ayetlerini böyle açıklıyor ki, Allah'a teşekkür edesiniz.

"yardımcılar" olan havarilerden dolayı). Okuyucunun anlayabilmesi için, yaygınlaşan adıyla söylenen "Hıristiyan" ifadesini kullandık. Söz konusu ayetin dili ve bağlamı göz önüne alındığında, Hz. Peygamber döneminde yaşayan Yahudi ve Hıristiyan din adamlarının dinsel tavrını ortaya koyuyor. **Günümüz Hıristiyan din adamlarının anlayış ve dikkatine...**

175,5:87 Tanrı adına kurallar koyan, kendilerini dinsel bakımdan yetkili kılan kişiler, insanların en kötüsü olarak tanıtılır Kur'an'da. Tanrı'nın kolay ve anlaşılır olan dinini, yaşanmaz bir angarya haline dönüştürmek isteyen şeytan, tarih boyunca din adamlarını kullanarak bu amacına ulaşmıştır. Bak: 6:21,145; 7:17,30,31,37; 42:21

176,5:89 Kölelik konusundaki Kur'an'ın tutumu için bak 4:25; 90:1-20

Sarhoş Edici Maddeler ve Kumar.

90. Ey İnananlar! Sarhoş edici maddeler,[177] kumar, kutsal taş ve türbeler, şans oyunları şeytan işi birer pisliktir. Bunlardan sakının ki kurtulasınız.

91. Şeytan, sarhoş edicilerle, kumarla aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi Allah'ı anmaktan, namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçiyorsunuz değil mi?

92. Allah'ı ve elçisini dinleyin, dikkatli olun. Kendi yararınıza söylenenleri dikkate almazsanız, bilesiniz ki, elçimizin görevi, açıkça bunları, Allah adına size duyurmaktır.

93. İnanıp yararlı işler yapanları, bundan böyle uyarılara dikkat ederek, inanıp sakındıkları, sonra günahlardan sakınıp inandıkları, sonra bir daha yapmamaya kararlı oldukları sürece, daha önceki yaptıklarından ötürü, kendilerine bir günah yoktur. ALLAH iyi davrananları sever.

Kimse Görmezse de, Tanrı Görür.

94. Ey inananlar! Allah sizi, kimsenin görmediği yerlerde, silahlarınızda varken, avlanma yasağına uyup uymadığınızı sınayacak ki, böylece, sizlerin yalnızken de, Allah'ın buyruklarına saygılı olup olmadığınızı ortaya çıkarsın. Kim bundan sonra sınırı aşarsa onun için acıklı bir azap var.

95. Ey İnananlar! İhramdayken/Hac için büründüğünüz özel kıyafeti çıkarıncaya kadar, av hayvanı öldürmeyin. Bu durumda, sizden kim kasten av hayvanı öldürürse cezası şudur. Öldürülen av hayvanına denk bir evcil hayvanı, kurban olarak Kâbe'de/Allah adına kurban

---

177,5:90 Ayetteki **"hamr"** kelimesi, **"örtü"** anlamına gelir ve aklı kontrol dışı bırakan tüm alkollü içkiler ve uyuşturucular için kullanılır. Bu kelimenin **"şarap"** veya **"içki"** olarak çevrilmesi, ayetin kapsamını daraltmaktadır. Kur'an, alkollü içkilerin bazı yararları olmasına rağmen, zararlarının daha büyük olduğunu inananlara bildirir. (2:219) Alkollü içkiler karşısında esnek kurallara sahip olan toplumların ekonomik, sosyal, ailevi ve psikolojik yönden ödediği bedel çok büyüktür. Kur'an, alkollü içkilerin devlet tarafından yasaklanmasını veya onları kullananların cezalandırılmasını öngörmez. Bireysel suçlara karşı sadece öğüt ve güzel davranış ile karşılık vermemizi öğütler. Ancak, kamu düzenini, toplum güvenliğini ve sağlığını riske sokacak davranışta bulunanların cezası, kamu adına yargıya aittir. Ayrıca, Ayetteki **"ensab"** kelimesi kutsallaştırılan taşları ve türbeleri kapsar. **İçki yasağına ve şans oyunlarına karşı çok büyük titizlik gösteren bazı Müslümanların, aynı ayette aynı yasağı içeren türbeleri, kutsal mekânlar olarak görmeleri ne büyük bir çelişki.**

etmesidir.-Hayvanların denkliğine, aranızdan seçeceğiniz adaleti gözeten iki kişi karar verecektir.- Yahut ceza olarak, yoksulları doyurması ya da buna denk oruç tutması gerekir. Böylece yaptığının cezasını çekmiş olsun. Daha önceki yaptıklarınızı Allah affetti. Kim bunu tekrarlarsa Allah ondan öç alır. Allah Üstündür, mazlumların öcünü alandır.

Tüm Deniz Hayvanları Helal.

96. Size ve yolculara bir geçimlilik olmak üzere, deniz hayvanlarını avlamak ve onları yemek size yasaklanmadı. Ancak, İhramlı bulunduğunuz sürece, kara avı size yasaklandı. Huzuruna toplanacağınız Allah'ı dinleyin.

97. Allah, kutsal ev Kâbe'yi, kutsal ayları, kurbanları ve o kurbanları belirleyen işaretleri, insanlar için güvenlik unsuru yaptı. Bilesiniz ki Allah göklerde ve yerde olanları biliyor. Allah her şeyi Bilir.[178]

98. Bilin ki, bilinçli olarak buyruklarını yapmayanlar için, Allah'ın cezası çetindir ve yine bilin ki, bilmeden yaptıklarınız için, Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

Elçinin Biricik Görevi.

99. Bilin ki, Elçinin görevi sadece, Allah'ın buyruklarımı size duyurmaktır. Allah ise, açıkladıklarınızı da gizlediklerinizi de bilir.

100. Ey peygamber! De ki, : "kötünün çokluğu, seni hayrete düşürse de, iyi ile Kötü/temiz ile pis bir olmaz; Ey aklı olanlar! Başarmak istiyorsanız, **yalnız kalma pahasına da olsa** Allah'ı dinleyin."

Kur'an'da Yer Almayan Konularda Özgürsünüz.

101. Ey İnananlar, açıklandığı vakit hoşunuza gitmeyecek şeyler hakkında sorular sormayın. **Allah, Kur'an'ı indirirken gerekenleri size açıklar. Allah özellikle sorduklarınızı açıklamadı. Açıklamadığına göre, Allah sorduklarınızı affetmiştir./özgür iradenize bırakmıştır.** Allah Bağışlayandır, Yumuşaktır.[179]

178,5:97 Kur'an, sadece bir tek Kutsal Mescitten söz eder. Oda Mekke şehrindeki Kabe'dir. Bunun dışında peygamber türbesi dahil, hiçbir türbe ve mescit kutsal değildir

179,5:101 Kur'an, insanlar için gerekli olan her şeyi açıklar.(Bak5/19.) Kur'an'ı yeterli görmeyenler, tıpkı 2:67-71'de anlatılan Yahudiler gibi, sorular sormuşlar, sonra da Kur'an'da bunlar yok, bunları peygamber açıklıyor diye, peygamber adına çelişkili rivayetler üretmişlerdir. Hâlbuki yüce Tanrı, dini bakımdan insanların kaldıramayacakları buyruklar vermez ve buyruklarını insan kapasitesinin üstüne taşırmaz.2/286.Allah açıklamadığı konular

102. Sizden önce bir topluluk/İsrail oğulları, o tip soruları sordu da, o sorularından dolayı/verilen cevaplar hoşlarına gitmeyince, inkârcı oldular.[180]

103. Allah, ne "**Bahira**"/beşincisini dişi olarak doğuran ve bu sebeple putlara adanan develeri, ne "**saibe**"/putlar adına bırakılan devenin sütünün yasaklanmasını, ne "**vâsile**"/ ikiz doğuran hayvanların yavrusunun birini putlara adanmasını, ne de "**hâm**"/on defa doğurduktan sonra putlar adına salıverilen develerin helal sayılmasını bildirmemiştir. Fakat inkârcılar, yalan söyleyerek Allah'a iftira etmektedirler. Ortak koşucu gelenekçi Arapların çoğunun kafaları çalışmaz.[181]

Gelenekleri Dinleştirmeyin.

104. Ortak koşucu gelenekçi Araplara, "**Allah'ın indirdiğine/Kur'an'a ve elçiye gelin,**" denildiğinde, "**Atalarımızın inandığı din/yol bize yeter!,**" derler. Ataları, bir şey bilmeyen ve doğru olmayan bir dine/yola inanan kimseler olsa da mı?

105. Ey İnananlar, siz Allah'ın ve elçinin gösterdiği yolda devam edin. Gerçekten inanmışsanız, sapıtan kimseler size hiçbir zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. Allah, yaptıklarınızı size haber verecek.

---

da insanları özgür bırakmak istemiştir "**Kur'an her şeyi açıklamaz**" diye, tıpkı Kur'anda anlatılan Yahudiler gibi, yığınla çelişkili rivayeti, Allah'ın ayeti gibi dinin kaynağı yapmışlardır. Böylece dinde en büyük tahribatın böyle yapıldığı görülmektedir.(9:31; 42:21).

180,5:102 Yahudiler, kendilerine her şeyi açıklayan, Allah'ın kitabında/Tevrat'ta (6:154; 7:145; 37:117) her şey açıklanmıyor diye, kendi sözlerinden dini kaynaklar oluşturdular. Böylece, Allah'ın dinini tahrif ederek inkârcı oldular. Müslümanlar da aynı hataya düşerek, kendilerine her şeyi açıklayan, tam detaylı Kur'an'ı (6:38; 114; 12:111; 16:89) "**Kur'an her şeyi açıklamaz**" diye, çelişkili rivayetlerden dinsel kaynaklar oluşturmaları ve tıpkı onlar gibi, çeşitli inanç öbeklerine ayrılmaları dikkat çekicidir (23:52-56; 25:30).

181,5:103 Kur'an, geleneklerin dinleşmesini onaylamaz ve bir çok dinleştirilmiş Arap geleneğini ortadan kaldırarak başka nesillere örneklemiştir. Bu ayette Arapların bir takım hayvanları Allah adına putlara kurban etmeleri, bazılarını putlar adına salıvermeleri, Araplar için dini bir gelenek halinde idi."**BAHİRA**" :Beş defa doğuran ve beşinci yavrusu dişi olan deveye denir. Bunun kulağı çizilir, sütünü insanlar içmez, putlara bırakılırdı."**SAİBE**" :Putlar adına salıverilen ve sütünden sadece konukların yararlandığı deveye verilen isimdir. **VÂSİLE**":Biri erkek, biri dişi olmak üzere ikiz doğuran hayvana denir. Erkek yavruyu putlara adarlardı."**HAM**":On nesli dölleyen erkek deveye denir. Bundan sonra serbest bırakılırdı

Vasiyete Şahitlik Etmek.

106. Ey İnananlar, birinize ölüm yaklaşınca, vasiyet yaparken yanınızda yakınlarınızdan iki tane adaleti gözeten tanık bulunsun. Yolculuk anında size ölüm gelirse, o zaman da sizden olmayan iki kişi tanıklık etsin. Eğer tanımadığınız bu iki tanıktan kuşkulanıyorsanız, namazdan sonra, bu tanıkları bir kenara çekip ALLAH adına: "Akraba dahi olsa, tanıklığımızı hiçbir değerle değiştirmeyeceğimize, Allah adına yaptığımız tanıklığımızı gizlemeyeceğimize, aksi takdirde, günahkârlardan olacağımıza yemin ederiz," diye yemin ettirin.

107. Bu Tanıkların sonradan günaha girme pahasına, yeminlerinden caydıkları ve taraflı oldukları anlaşılırsa, Bu tanıklar reddedilir ve ölen kişinin yakınlarından iki kişi tanık olarak onların yerine geçer. Bu yeni tanıklarda: "Yemin olsun ki, biz tanıklığımız da, onlar gibi yeminimizden caymayacağımıza, biz kimsenin hakkına tecavüz etmeden tanıklık yapacağımıza. Aksi takdirde zalimlerden oluruz." diye yemin etsinler.

108. Bu uygulama, tanıklığı gereği gibi yapmalarını ve yemin ettikten sonra yeminlerinin reddedilmesinden korkmalarını sağlamak içindir. Allah'ı sayin ve dinleyin. ALLAH yoldan iyice çıkmış topluluğu doğru yola iletmez.

Ölmüş Elçiler Dünyada Olanlardan Habersizdir.

109. Diriliş gününde Allah elçileri toplayıp:"**Size ne cevap verildi,**"diye soracak, .Peygamberler de: "**Bizim bir bilgimiz yok. Gizemleri sen bilirsin,**" diyecekler.[182]

110. Allah diyecek ki: **Ey Meryem oğlu İsa,** sana ve annene bağışladığım nimetimi hatırla. Seni Kutsal Ruh ile desteklemiştim; böylece beşikteyken de yetişkin iken de halkla konuşuyordun. Sana kitabı, bilgeliği, Tevrat'ı ve İncili öğretmiştim. İznimle balçıktan kuş heykeli yaratıyordun ve ona üfleyince de iznimle kuş oluveriyordu. Körü ve cüzamlıyı iznimle iyileştiriyordun. Yine benim iznimle ölüleri diriltiyordun. İsrail oğullarına bu apaçık kanıtları/mucizeleri götürmene rağmen, içlerindeki fanatik

---

182,5:109 Peygamberlerin kendilerine şefaat edeceklerini umanlar, ahrette karşılaştıklarında elçiler tarafından reddedileceklerdir.(25:30). Ayrıca bak 2:48

inkârcılar, "Bu apaçık bir büyüden başka bir şey değil", diyerek seni öldürmeye girişmişlerdi de, seni onlardan kurtarmıştım.[183]

İsa'nın Müslüman Sahabeleri.

111. Ve Havarilere/İsa'ya inananlara, "Bana ve elçim İsa'ya inanın," diye vahyettiğimde; havariler: "İnandık, bizim **Müslümanlar**/Allah'a teslim olmuş kişiler oluşumuza tanık ol," demişlerdi.

Sofra.

112. Hani Havariler/İsa'ya inananlar, **"Ey Meryem oğlu İsa, Rabbin bize gökten bir sofra gönderebilir mi?"** demişlerdi. İsa'da "Eğer İnanıyorsanız Allah'a saygı gösterin," demişti.

113. Havariler, Ey İsa, **"İstiyoruz ki, Rab'binin göndereceği sofradan yiyelim, kalbimiz tatmin olsun, senin bize söylediklerinin doğruluğunu kesin olarak bilelim ve onun üzerine görgü tanıkları olalım."**

Mucizeler Sorumluluklar Getirir.

114. Bunun üzerine Meryem oğlu İsa: **"Ey Rabbimiz, bize gökten bir sofra indir de hepimiz ve her birimiz için bir bayram ve Sen'den bir delil/mucize olsun. Bizi rızıklandır. Sen en iyi rızk verensin,"** diye dua etti.[184]

115. Allah'ta şöyle buyurdu: **"O sofrayı size göndereceğim, ama bundan sonra artık kim inkâr ederse, onu, evrende hiçbir kimseye vermediğim bir azapla cezalandıracağım."**

Diriliş Günü İsa Peygamberle Diyalog.

116. Diriliş günü Allah şöyle diyecek: "Ey Meryem oğlu İsa, sen mi insanlara, ' **Allah'tan başka beni ve annemi de tanrı edinin' dedin**?" O zaman İsa şöyle cevap verecek: **"Hâşâ!** Sen yücesin, hakkım olmayan bir şeyi söylemek bana yakışmaz. Zaten böyle bir şey söylemiş olsaydım sen bilirdin. Sen benim düşündüklerimi bilirsin; **ama ben senin düşündüklerini bilmem**. Tüm gizemleri eksiksiz bilen sadece Sensin."[185]

183,5:110 Bak.3:49.Ayrıca bak. İncil. Matta,1.40–45.Luk.5:12–16

184,5:114 İnsanlar gözleriyle görmediklerine kolay kolay inanmazlar. Bak.2/210; 60:4.

185,5:116 Hz. İsa'nın tekrar dünya ya gelip insanları düzelteceğine inananlar, İsa'yı, ahrette Allah'ın nasıl sorguladığını ve İsa'nın verdiği yanıtı okusunlar

117. **"Ben insanlara ancak senin bana öğrettiklerini söyledim. Benim de Rab'bim, sizin de Rab'biniz olan Allah'a kulluk edin"** dedim. İçlerinde bulunduğum sürece, insanlara tanıktım. **Canımı aldıktan sonra ise**, sen onların üzerine gözetleyici oldun. Sen her şeye Tanıksın."

118. "Eğer insanları cezalandırırsan, onlar senin kullarındır. Eğer insanları bağışlarsan, kuşkusuz sen Üstünsün, Bilgesin."

119. Diriliş gününde, İsa ile bu diyalogdan sonra, Allah şöyle buyuracak: : "Bu, özü sözü doğru olanların, doğruluklarının yarar sağladığı gündür." Onlar için içlerinden ırmaklar akan ve orada sürekli kalacakları cennetler var. Allah onlardan, onlar da Allah'tan hoşnut olmuştur. Büyük başarı işte bu...

120. Göklerin, yerin ve aralarındaki her şeyin egemeni Allah'tır. Allah'ın her şeye gücü yeter.

6. EN'ÂM (Çiftlik Hayvanları) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hamd/övgü ve övülme, gökleri ve yeri yaratan, karanlığı ve ışığı var eden Allah içindir. Buna rağmen, inkârcılar Rab'lerini başkalarıyla/Putlarla denk tutuyor.
2. O Allah ki, sizi balçıktan yarattı ve sonra size bir yaşama süresi belirledi. Belirlenmiş bu süreyi Allah bilir. Siz ise, hâlâ kuşkulanıp duruyorsunuz.
3. O, göklerin ve yerin tek Allah'ıdır. Sizin gizlinizi de açığınızı da bilir, ne kazandıklarınızı da bilir.

Gelenekçi İnkârcılar
Peygamberin Tebliğ Ettiği Yenilikleri Reddediyor.

4. Ne zaman inkârcılara, Rab'lerinin ayetlerinden/mucizelerinden bir ayet gelse, hemen o ayetlere karşı tavır alırlar.
5. Kendilerine gerçek gelince de, gerçekleri alaya alıp yalanladılar. Alay ettikleri şeyin haberleri yakında kendilerine gelecek.
6. Ey peygamber! İnkârcılar, kendilerinden önce, nice nesilleri yok ettiğimizi görmüyorlar mı? O nesilleri, sizi yerleştirmediğimiz bir biçimde yeryüzüne yerleştirmiş ve size verdiğimiz tüm olanakların daha fazlasını vermiştik. Kendilerini gökten bol yağmurlar indirerek nimetlere boğmuş, ülkelerini akarsularla donatmıştık. Fakat inkârcılıklarından ötürü onları yok ettik. Sonra da, arkalarından başka nesiller yetiştirdik.
7. Ey Peygamber! **Sana kâğıt üzerine yazılı bir kitap indirseydik** ve bu kitabı ellerine alsalardı bile, inkârcılar, **"Bu apaçık bir büyü kitabıdır,"** diyeceklerdi.
8. İnkârcılar,**"O kitabı bir melek indirilmeli değil miydi!"** diyorlar. Eğer size doğrudan bir melek indirseydi, o zaman iş bitirilmiş olurdu. İnkârcılara süre de tanınmazdı.
9. Kaldı ki, o kitabı bir melek indirseydi bile, o Meleği, bir adam biçiminde gönderir ve yine de inkârcıları, mevcut kuşkuları içinde bırakırdık.

10. Ey elçi! Senden önceki elçiler de eğlence konusu yapılmıştı. Ne var ki, alay edenleri, eğlendikleri gerçek kuşatıverdi.

11. Ey elçi inkârcılara söyle: "Yeryüzünü dolaşın da inkârcı yalanlayıcıların sonu nasıl olmuş bir bakın."

12. Ve sor inkârcılara: "**Göklerde ve yerde olanlar kimin**?" ve cevapla, "**Allah'ındır**", Allah, Kendisine merhametli olmayı zorunlu kıldı. Allah, asla kuşku olmayan Diriliş Günün de sizi toplayacak. Kişiliklerini yitirenler inanmayanlardır.

13. Gecenin ve gündüzün içinde barınan her şey Allah'ındır. Allah İşitendir, Bilendir.

14. Ey Peygamber! "**Gökleri ve yeri yoktan var eden, yemeyip yediren, besleyen Allah'tan başkasını mı dost edineyim**" "**Ben, Allah'a herkesten önce teslim olmakla emrolundum**" **de.** Ve sakın ortak koşanlardan olma!

15. Ey peygamber! "Ben Rabbime isyan ettiğim takdirde, büyük günün azabından korkarım," de.

16. O büyük günde, kim azaptan kurtulmuşsa, gerçekten Allah onu esirgemiştir. İşte en büyük mutluluk budur.

Her Şeyin Kontrolü Allah'ın Elindedir.

17. Eğer Allah, sana bir zarar dokundurmuşsa, o zararı Allah'tan başkası gideremez. Eğer Allah, sana bir iyilikte bulunmuşsa, o iyiliği de başkası geri alamaz. Allah her şeye gücü yetendir.

18. Allah, kullarına tam anlamıyla egemendir. Allah Bilgedir, Haber Alandır.[186]

Allah En Büyük Tanıktır.

19. Ey peygamber! Ortak koşanlara sor: "Sizce hangi şey en büyük tanıktır. Ve sonra de ki: "**Benim elçiliğim için, size en büyük tanık Allah'tır.**" Sizi ve tüm insanlığı uyarmak için bana bu Kur'an verildi. Siz, Allah'tan başka tanrı olduğuna mı tanıklık ediyorsunuz?" "Ben böyle tanıklık etmem," de ve ardından şunu da söyle: "Allah bir tek Tanrı'dır. Ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım."[187]

186,6:18 Bak 53:42-62.

187,6:19 Kur'an'ın tek kaynak olduğunu, ona başka kaynakları eş koşanların ortak koşucu olduğunu, Hz. Peygamber'in ağzından bu ayetle öğreniyoruz (6:112-115; 7:2-3; 9:31; 17:46;

20. Kendilerine kitap verdiklerimiz/Yahudiler ve Hıristiyanlar, çocuklarını tanıdığı gibi bu gerçekleri bilirler. Kişiliklerini yitirenler inanmayanlardır.

21. Yalan söyleyerek Allah'a iftira yakıştıran ve ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Allah'ın ayetlerini çarpıtanlar kurtuluşa erişemez.

Suçlular Suçunu İnkâr Ederler.

22. Diriliş gününde hepsini topladığımız da, ortak koşanlara soracağız. "**Nerede iddia ettiğiniz ortaklarınız**?"

23. Ortak koşanların tek savunması şu olacak: "**Rabbimiz olan Allah'a yemin olsun ki, biz ortak koşmadık.**"[188]

24. Bak, kendilerine karşı nasıl da yalan söylüyorlar ve uydurdukları yapay tanrıları, kendilerini nasıl da terk etti.

Kur'an'ın Mucizesine "Efsane" Diyenlerin Geri Dönülmez Pişmanlığı.

25. Ey Peygamber! Ortak koşanların bir kısmı, senin anlattığın Kur'an ayetlerini dinlerler. Fakat Biz ortak koşanların, Kur'an'ı gereği gibi anlamamaları için, kalpleri üzerine örtüler, kulaklarına da ağırlık koyarız. Ortak koşanlar Apaçık bir mucizeyi görseler de ona inanmazlar. Hatta seninle o mucize hakkında tartışırlar ve "Bu eskilerin, geçmişte uydurdukları bir masal, bir efsanedir." derler.[189]

26. Böylece, Kendileri uzaklaştıkları gibi, başkalarını da senden ve Kur'an'dan uzaklaştırıyorlar. Oysa hiç farkında olmadan kendilerini mahvediyorlar.

27. Sen, o ortak koşucu inkârcıları, cehennem ateşinin kenarına getirildiklerinde, "**Ey vah!** Keşke dünyaya geri döndürülseydik de, Rabbimizin ayetlerini/mucizelerini inkâr etmesek, yalanlamasak ve biz de inananlardan olsak." diye çırpındıklarını bir görsen!

16:89; 45:6; 42:21).Hz. Peygamber'in din adına insanları bağlayan Hadis'leri, Kur'an'da vahiy olarak korunmuştur. Kur'an dışı sözlerini dini kaynak kabul etmek bu ayete göre ortak koşmadır.

188,6:23 İnsanları ve insan sözlerini, Allah'a ve ayetlerine ortak koşanlar, kendilerinin ortak koşucu olduklarını inkar ederler. Ancak, Kur'an'ın tanımına göre onlar ortak koşucudurlar. Allah onlara soracak.(Ayrıca bak 6:148; 16:35).

189,6:25 Allah, insan sözlerini Allah'ın ayetleri ile denk tutanların Kur'an'ı anlamalarına engel olur. Kendilerine Kur'an'dan bahsetsen sıkılırlar."uyduruyor/efsane" derler. Allah, ikiyüzlüleri açığa çıkarır (47:29).

28. Ortak koşucu inkârcılar, dünyada iken yaptıkları, gizledikleri ve yalanladıkları şeyler apaçık karşılarına çıkıverince bu itirafı yapıyorlar. Eğer tekrar dünyaya geri dönseler, inkârcılıklarına aynen devam ederlerdi. Çünkü onlar, iflah olmaz yalancılardır.

29. "Bizim için sadece dünya hayatı vardır, yeniden diriltilecek değiliz," diyorlardı.

30. Rablerinin karşısına çıkarıldıklarında onları bir görsen! Allah onlara, "İnkâr ettiğiniz bu yeniden diriliş günü doğru değil miymiş," diyecek. İnkârcılar da, "Evet, Rabbimize yemin olsun doğruymuş," diyecekler. Allah'ta, "Öyleyse inkâr etmenizden ötürü azabı tadın," diyecek.

31. Kaybedenler, Allah ile karşılaşmayı yalanlayanlardır. Ama saat vakti/dünyanın sonu kendilerini ansızın yakalayınca,"bizim için sadece dünya hayatı vardır" diyen inkârcılar, günah yüklerini sırtlarında taşıyarak,"dünyadaki hayatımızı boşa harcamamızdan ötürü yazıklar olsun bize," diyecekler. Dikkat edin! Yüklendikleri şey ne de kötüdür!

Dünya Hayatı Sanal Bir Yaşam Tarzıdır.

32. Dünya hayatı sanal bir yaşam tarzıdır. Ancak bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Erdemliler/sakınanlar için ahret yurdu, daha gerçek bir yaşamdır. Hala mı aklınızla düşünmeyeceksiniz?

33. Ey peygamber! Ortak koşucu Arapların söyledikleri şeylerin seni üzdüğünü biliyoruz. **O zalimler, aslında seni yalanlamıyorlar, Allah'ın ayetlerini reddediyorlar.**[190]

34. Daha önce gönderdiğimiz elçilerimizi de, halkları yalancılıkla suçladılar. Fakat, elçilerimiz yalanlanmalara karşı direndiler. Zaferimiz ulaşıncaya dek sıkıntı çektiler. Sen de yalanlanıyorsun ve sen de sıkıntı çekiyorsun. Çünkü Allah'ın yasası değişmeyecek. Nitekim daha önceki gönderdiğimiz elçilerin tarihçelerini sana anlattık.

190,6:33 Ortak koşucuların peygambere düşman olmaları, onun şahsına olmayıp, Allah'ın ayetlerine düşman oldukların bu ayet açıklıyor. Nitekim peygamberin vefatından seneler sonra, ortak koşucuların uzantıları peygambere sahiplenerek, peygamber adına ürettikleri çelişkili rivayetleri, düşman oldukları Allah'ın ayetlerine ortak yaptılar.

Elçiye Uyarı: Cahilce Davranma!

35. Ey peygamber! Ortak koşucuların seni yalanlamaları, kişiliğine ağır gelince, eğer yerin altına bir tünel açmaya yâda göğe bir merdiven dayamaya gücün yetseydi, kurtulmak için, onlara bir mucize göstermek isterdin. Boşuna panikleme, Allah dileseydi onları sapmayan bir yolda toplayıp birleştirirdi. Sakın ola ki, cahilce düşüncelere kapılma.[191]

36. Çağrıyı, ancak içtenlikle dinleyenler kabul eder. Ölüleri sen diriltemezsin, ölüleri Allah diriltir, sonra da her şey Allah'a döndürülür.

37. Ortak koşucu inkârcılar,"Muhammed'e Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" diyorlar. De ki: "Allah istediği an bir mucize indirebilir; fakat çoğu bunu bilmez."

Din Adına yapılması gereken Her Şey Kur'an'da Vardır.

38. Kanatlarıyla uçan kuşlar dâhil, yeryüzündeki tüm yaratıklar, insanlar gibi birer toplum. Biz kitapta/Kur'an'da hiçbir şeyi eksik bırakmadık.[192] En Sonun da yerdeki ve göklerdeki tüm yaratıklar, Rab'lerinin huzurunda toplanacaklardır.

39. Ayetlerimize yalan diyenler, karanlıklar içinde bulunan birer sağır ve dilsizdirler. Allah sapıklığı dileyen kimseyi saptırır, doğruluğu dileyen kimseyi dosdoğru yola yöneltir.

40. Ey peygamber ortak koşanlara sor: "söylediklerinizde samimi iseniz, söyleyin bakalım, Allah'ın azabı yakanıza yapışsa yahut Saat vakti/dünyanın sonu gelip çatsa, Allah'tan başkasına mı yalvarırsınız?"

41. Hayır! Bilakis, yalnız Allah"a yalvarırsınız. Ortak koştuklarınızı filan unutursunuz. O zaman Allah'ta, dilerse yalvardığınız konudaki probleminizi giderir.

42. **Ey elçi! And olsun senden önceki toplumlara da elçiler gönderdik.** Elçilerimizi inkâr eden o toplumları, Allah'a yalvarsınlar diye darlık ve sıkıntılarla sınadık.

191,6:35 Bu ayetle, ortak koşucu Arapların peygamberimizi ne kadar bunaittıklarını öğreniyoruz

192,6:38 Bu ayet, öncelikle, evrende olan her şeyin Kur'an da kaydedildiği gibi, Ebedi olan ahiret hayatımızı ilgilendiren tüm bilgiler de Kur'an'da mevcuttur (16:89)

43. En azından başlarına musibetimiz geldiğinde yalvarsalardı! Fakat kalpleri iyice katılaştı ve şeytan yaptıklarını kendilerine cazip gösterdi.

44. Kendilerine hatırlatılan uyarıları unuttuklarında, üzerlerine indirdiğimiz sıkıntı ve darlığı kaldırıp, her şeyin kapısını ardına kadar açtık. Nihayet, kendilerine verilenlerle şımarınca, onları ansızın yakaladık ve böylece şaşkın ve umutsuz kaldılar.

45. Zulmeden/Allah'ın elçilerini yalanlayıp, verdiği nimetlere nankörlük eden topluluğun kökü, işte böyle kesilir. Övme ve övülme/hamd, yalnızca evrenlerin Rabbi olan Allah içindir.

Aklı Olanlara Çarpıcı Sorular.

46. Ey Peygamber! Ortak koşanlara sor: "Şöyle bir düşünün, Allah sizin işitme ve görme duyunuzu alıp, belleğinizi kapasa, Allah'tan başka hangi tanrı onları size geri verebilir?" Bak! Delilleri nasıl ayrıntılı olarak açıklıyoruz. Buna rağmen nasıl yüz çevirdiklerine dikkat et!

47. Yine sor: "Allah'ın azabı size ansızın veya duyurudan sonra gelse... Zalim/Allah'ın apaçık delillerini inkâr eden toplumdan başkası mı yok edilecek?"

Hz. Muhammed: Ben Yalnızca Bir Elçiyim Diyor.

48. Biz elçileri, ancak müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak gönderiyoruz. Kim inanıp kendini düzeltirse, onlara bir korku yok, onlar üzülmeyecekler de.

49. Ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, yoldan çıktıklarından ötürü onlara azap dokunacak.

50. Ey Peygamber! Ortak koşucu Araplara söyle: "Ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımda demiyorum. Gaybı/Gizlilikleri de bilmiyorum. Size, bir melek olduğumu da söylemiyorum. Ben, sadece bana vahyedilene uyarım " Şunu da sor: "Kör ile gören bir olur mu? Hiç düşünmez misiniz?" de.

51. Rab'lerinin huzuruna çıkacaklarının heyecanıyla dolanları, **sana vahyedilenle/ Kur'an'la uyar ki, korunabilsinler.** Allah'tan başka bir dostları ve şefaatçileri/ aracıları yoktur.[193]

193,6:51 Bak 2:48.

Elçiye Uyarı.

52. Ey Peygamber! İnkârcı kodamanların sözüne uyup, sabah-akşam Rab'lerine yalvarıp, sadece Allah'ın hoşnutluğunu arzulayanları/ varlıksız inananları kovma. Onların hesabından sen sorumlu değilsin. Senin hesabından da onlar sorumlu değil. Eğer, inkârcı kodamanlarla ilgilenir, varlıksız inananları kovarsan, o zaman zalim olursun.[194]

İnananları Küçük Görme Hastalığı.

53. Böylece biz, onların bir kısmını bir kısmıyla sınadık ki, inkârcı kodamanların "Allah'ın aramızdan seçip nimetlendirdiği kişiler bunlar mı?" diyerek küçümsediklerini açığa çıkaralım. Allah güzel davrananları daha iyi bilir.

54. Ey Peygamber! Ayetlerimize inananlar sana gelince, "Size selam olsun. Rabbiniz merhametli davranmayı prensip edindi. Bunun için, her kim bilmeyerek işlediği bir kötülükten sonra, tövbe ederek kendini düzeltirse, bilsin ki. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir," derler.

55. İşte biz, ayetlerimizi bu şekilde ayrıntılı olarak açıklıyoruz ki, inkârcıların ne tarz bir yol izlediklerini açık seçik göresiniz.

Ey Muhammed! Ortak Koşanlarla Açıkça Konuş.

56. Ey Peygamber! Sana telkinde bulunmak isteyen ortak koşucu Araplara açıkça söyle: "Ben, Allah'ı bırakıp da, sizin Allah dışındaki taptığınız putlara tapmaktan men edildim. Eğer, sizin keyfinize/söylediklerinize uyarsan, sapıtmış olurum ve bir daha asla dosdoğru yolu bulamam."[195]

57. "Ben Rabbimden gelen bir kanıta dayanmaktayım. Siz ise, Allah'tan gelen kanıtı yalanladınız.[196] Hem sizin benden acil olarak istediğiniz şeyi getirmem benim elimde değil. Hüküm, ancak ve ancak Allah'ın elindedir. Allah gerçeği anlatıyor. Ve Allah hüküm verenlerin en iyisidir.

194,6:52 Elçiye uyarı. Bak.80/1-10

195,6:56 Ayrıca bak 42:52; 93:7.

196,6:57 Kamu oyu, gelenek, çıkar ve duyguların tutsağı olan fanatik inkarcılar, Tanrısal delilleri görmek istemezler.

58. "Eğer, sizin benden acil olarak istediğiniz şeye gücüm yetseydi, aramızda iş biterdi. Allah zalimleri en iyi bilendir.

Her şey Allah'ın Bilgisi dâhilindedir.

59. Gizliliklerin anahtarı Allah'ın elindedir. Allah'tan başkası onları bilmez. Karada ve denizde ne varsa hepsini bilir. Allah'ın Bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. Yerin karanlığındaki bir tek taneyi bile bilir. Yaş veya kuru, hiçbir şey yok ki, apaçık bir kitapta kayıtlı olmasın.

60. Geceleyin sizi ölü gibi uyutan, sonra belirlenmiş yaşam sürenizi tamamlamak için, sabahleyin uyandıran, Allah'tır. Allah gün boyu neler yapıp neler kazandığınızı bilir. Sonra dönüşünüz Allah'adır. Ve Allah yaptıklarınızı size haber verecektir.[197]

61. Allah, kulları üzerinde tam egemendir. **Allah üzerinize koruyucu melekler gönderir. Ve ne zaman, sizden birine ölüm gelirse, görevli elçi meleklerimiz, eceli gelmiş kimsenin canını hiç vakit geçirmeden alırlar.**[198]

62. Sonra insanlar, gerçek Mevlaları olan Allah'a döndürülürler. Dikkatli olun, tek yargı gücü Allah'tır. Ve Allah, en hızlı hesap görendir.

63. Ey Peygamber! Ortak koşucu Araplara sor: "Bizi, karanın ve denizin tehlikelerinden kurtarırsan, yemin olsun sana şükredenlerden olacağız diye, boyun bükerek, ürpererek yalvardığınızda, sizi karanın ve denizin tehlikelerinden kim kurtarabilir?"

64. "O tehlikelerden ve daha nice sıkıntılardan sizi kurtaran Allah'tır. Ama siz yine de Allah'a ortak koşuyorsunuz."

Bölünmek Tanrı'dan Bir Cezadır.

65. Ey Peygamber! De ki: "Allah, gökten/Üstünüzden veya yerden/ayaklarınızın altından size bir azap göndermeğe yahut sizleri birbirinize düşürüp, kiminizi kiminizden intikam aldırmaya

---

197,6:60 Bak 39:42.

198,6:61 İnsanların üzerindeki koruyucu melekler, ölüm anı geldiğinde o kişinin canını hemen alıyor. **Demek ki Azrail adında bir tek meleğin bu işle görevli olduğu inancını, bu Kur'an ayeti yalanlıyor.**

gücü yeter." Bak, anlasınlar diye, ayetlerimizi nasıl ayrıntılı olarak açıklıyoruz.

66. Gerçek olmasına rağmen, senin halkın/Araplar, Allah'ın ayetlerini yalanladı. Ey Peygamber! Kavmine/Araplara de ki: "**Ben sizin kefiliniz değilim.**"

67. Her bir haberin gerçekleşeceği bir zaman vardır. İleride siz de gerçeği bileceksiniz.

Bir Toplantıda İnancınıza Saygısızlık Yapılıyorsa Konu Değişinceye Kadar Oradan Uzaklaş.

68. Ey Peygamber! Ortak koşucu Arapların, ayetlerimiz hakkında ileri geri konuşmaya başladıklarını gördüğün vakit, konuyu değiştirip, başka bir hadis'e/söze geçenciye kadar, yanlarından uzaklaş, şayet, şeytan senin, onların yanından uzaklaşmanı unutturmuşsa, aklına gelir gelmez derhal oradan ayrıl ve böyle nankör kimselerle birlikte oturma.[199]

69. Gerçi, erdemliler/sakınanlar, ortak koşucuların davranışlarından/ hesabından sorumlu tutulmaz. Ama olur ki, dinlerler diye hatırlatmak iyi olur.

70. Sen, **dinlerini oyun ve eğlenceye alanları ve dünya hayatına aldananları bırak.** Sen Kur'an'la uyar ki, bir kişi, kazandığının felaketli sonucunu çekmesin. Kazandıklarının esiri haline gelmiş kimselerin, Allah'tan başka bir dostu ve şefaatçisi yoktur. O durumdaki kimseler, her türlü fidyeyi verse bile, kendisinden kabul edilmez. Bunlar, kazandıklarından dolayı felaketli sonuca uğrayanlardır; inkârları yüzünden, kaynar sudan bir içkiyi ve acı verici bir azabı hak etmişlerdir.

71. Ey peygamber de ki: "Allah'tan başka, bize yarar ve zarar veremeyenlere mi tapalım? Allah bizi dosdoğru yola ulaştırdıktan sonra, tekrar gerisin geriye, inkârcılığa mı dönelim? Şeytanların ayartıp yeryüzünde şaşırttığı ve arkadaşlarının da, "Bizimle birlikte dosdoğru yola gel' diye çağırdıkları, iki arada bir derede kalmış, şaşkın bir kimse gibi mi olalım?" De ki: "Gerçek yol gösterici Allah'tır." Biz, Evrenlerin Rabbine teslim olmakla emredildik."

199,6:68 Tanrı, insanlara tam bir düşünce ve inanç özgürlüğü vermiştir (2:256; 6:110; 10:99; 18:29; 88:20-21). Tanrı'nın ayetleriyle alay edenleri ciddiye alıp, onların seviyesine düşmemek gerekiyor.

72. "Namazı kılmalı ve Allah'ı sayıp dinlemelisiniz. Huzurunda toplanacağınız O'dur."

73. O, gökleri ve yeri gerçekle yaratan Allah'tır. "Ol," dediği an hemen oluverir. Sözü mutlak doğrudur. Sûra üfürüldüğü gün egemenlik tümüyle Allah'ındır. O, gizliyi ve açığı Bilendir. Bilgedir, her şeyden Haberdardır.

İbrahim, Allah Konusunda Babası ve Halkıyla Tartışıyor.

74. İbrahim, babası Azer'e şöyle demişti: "Heykelleri mi tanrı ediniyorsun? Seni ve halkını tümüyle apaçık bir sapıklık içinde görüyorum."

75. Kesin bir inanca sahip olabilmesi için, Biz İbrahim'e, göklerin ve yerin yönetimini şöylece gösterdik:[200]

76. Gecenin karanlığı çökünce İbrahim, gökyüzünde bir yıldız gördü ve "Budur benim Rabbim!" dedi. Yıldız batınca, İbrahim, "Ben batanları sevmem," dedi.

77. Ay'ı doğarken görünce, "Budur benim Rabbim!" dedi. Ay batınca da, "Rabbim bana dosdoğru yolu göstermezsen sapıtanlardan olurum," dedi.

78. Bu sefer güneşi doğarken görünce, İbrahim, "işte budur benim Rabbim. Bu, daha büyük!" dedi. Güneşte batınca: "Ey halkım, ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım,"

79. "Ben yüzümü tümüyle tek bir Tanrı'ya, gökleri ve yeri yaratana çevirdim ve ben ortak koşanlardan değilim."

80. Halkı İbrahim ile tartışmaya girişti. İbrahim halkına:"Beni doğruya ulaştırmış iken, benimle Allah hakkında mı tartışıyorsunuz? Allah beni dosdoğru yola ulaştırdı. Ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden korkmam. Rabbimin isteği dışında hiçbir şey olmaz. Rabbim, bilgice her şeyi kuşatmıştır. Hala aklınızı başınıza almayacak mısınız?"

81. "Hem siz, ortak koştuklarınız hakkında, Allah'ın size hiçbir kanıt indirmediği halde, onları Allah'a ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da, ben nasıl olur da, sizin ortak koştuklarınızdan korkarım? Hangi

---

200,6:75-79 Bu Kur'an ayeti, İbrahim peygamber'in şahsında, insan, aklıyla evrendeki ayetleri inceleyerek tanrıya bilinçli olarak inanabilir.

taraf, her şeyi yaratan Allah mı, kendilerine bile yararı olmayan putlarınız mı daha çok güvenliğe layıktır?"

82. İnananlar ve imanlarını bir zulümle/şirkle bulaştırmayanlar güvenliği hak etmişlerdir. İşte, **İmanlarına şirk bulaştırmayanlar doğruyu bulmuşlardır.**[201]

Peygamberler.

83. İşte bu kanıtlar, halkına karşı kullanması için, İbrahim'e verdiğimiz tartışma yöntemidir. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Rabbin Bilgedir, Bilendir.

84. Biz İbrahim'e oğlu İshak'ı ve İshak'ın oğlu Yakub'u da armağan ettik. Her birisine dosdoğru yolu gösterdik. Daha önce de Nuh'a ve onun soyundan Davud'a, Süleyman'a, Eyyub'a, Yusuf'a, Musa'ya ve Harun'a da dosdoğru yolu gösterdik. Biz, güzel davrananları işte böyle ödüllendiririz.

85. Zekeriyya, Yahya, İsa ve İlyas'a da dosdoğru yolu göstermiştik. Hepsi de iyilerdendi.

86. İsmail, El-Yasa', Yunus ve Lut'a da dosdoğru yolu göstermiştik. Hepsini halklara üstün kıldık.

87. Atalarından, soylarından, kardeşlerinden birçoğunu seçip, dosdoğru yola ilettik.

88. İşte, Allah'ın hidayeti/dosdoğru yola ulaştırması böyledir. Kullarından dilediğini ve/veya dileyeni dosdoğru yola ulaştırır.[202] Eğer onlar da Allah'a ortak koşsalardı tüm yaptıkları boşa giderdi.

89. İşte onlar, kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiklerimizdir.[203] Eğer şu halk, bu Peygamberleri inkâr ederse, biz onları inkâr etmeyecek bir toplumu yerlerine geçiririz.

90. Ey Muhammed! Bütün bu Peygamberler, Allah'ın dosdoğru yola ulaştırdıklarıdır. **Sen de onların yolunu aynen izle** ve halkına şöyle de: "Ben, Allah'ın buyruklarını size anlatmam karşılığında,

---

201,6:82 Şirk, yani çeşitli biçimlerle Tanrı'ya ortak koşmak, Kur'an'da zulüm olarak tanımlanmıştır (31:13). Türbelerden yardım dilemek, namazlarda Allah'ın isminden başka isimleri zikretmek, dinin kaynağı olarak Kur'an'a başka kitapları ortak koşmak gibi, Kur'an'da anlatılan şirkten, imanımızı kirletmekten sakınmalıyız.

202,6:88 Arapça'daki ifade her iki anlamı da içeriyor. Bak 57:22-23.

203,6:89 Ayetlerinde 18 peygamber ismi sayılmaktadır. Bunların hepsine kitap verildiği belirtilerek peygamber oldukları vurgulanır.

sizden bir ücret istemiyorum. **Bu Kur'an sadece size değil, tüm insanlara bir çağrıdır.**"deyince,

Bilgiçlik Taslayan Yahudiler ve Ortak Koşucu Araplar.

91. Yahudi ileri gelenlerinden bazıları, bilgiçlik taslayarak: "**Allah, hiçbir insana bir şey indirmez,**"diyerek Allah'ı hakkıyla değil, kendilerine göre değerlendirdiler. Allah'ta, Ey Peygamber! Onlara sor: "Peki, o zaman halka bir hidayet ve ışık olarak, Musa'nın getirdiği kitabı/Tevrat'ı kim indirdi?-ki siz, Allah'ın Musa'ya indirdiği bu buyrukları, kâğıtlara yazdığınız halde, çoğunu gizliyordunuz. **Siz ve atalarınız bilmediği şeyleri Allah'ın gönderdiği yoluyla öğrenmediniz mi-?" "Evet, Allah'ın indirdiklerinden öğrendiniz" de** ve sonra da, bırak onları daldıkları saplantılarında avuna dursunlar.

92. **Bu Kur'an, kendisinden öncekileri/Tevrat'ı, İncil'i doğrulayan kutlu bir kitaptır**. Ve ülkelerin ana kentlerini/Başkentlerini ve etrafındakileri uyarman için indirilmiştir. Ahrete inananlar Kur'an'a da inanırlar ve onlar namazlarına da devam ederler.

93. Yahudilerin bazıları "**Allah insana hiçbir şey indirmez**" derken, Araplardan bazıları da tam tersi, **Allah'tan vahi aldığını, bazısı da kendisini tanrı görür**. Allah adına yalan uydurandan ve kendisine hiçbir şey vahyedilmediği halde, "**Bana vahyediliyor,**" diyenden ve " **Allah'ın indirdiği gibi, ben de indireceğim,**" diyenden daha zalim kim olabilir! Can çekişmesi anında zalimleri bir görsen! Melekler, o zalimlerin boğazına sarılıp: "Canınızı verin! Allah hakkında gerçek olmayanı söylemenizden ve Allah'ın ayetlerini/vahyini kibir ve gururla karşılamanızdan dolayı, bugün utanç verici azapla cezalandırılacaksınız. "

Allah'tan Başkasından Şefaat Bekleyenlere Çok Açık Bir Uyarı.

94. Şu gerçeği kafanıza iyice yerleştiriniz,"**İlk defa dünyaya gelirken sizi, nasıl tek olarak yarattıysak, yine bize tek olarak geleceksiniz**. Size dünyada verdiğimiz tüm mallarınızı arkanızda bırakacaksınız. **Şefaatlerini beklediğiniz ya da size şefaat edeceklerini söyleyenleri de yanınızda göremeyeceksiniz.**

Aranızdaki bağlar kesilecektir. Ve **şefaatlarını umduklarınızın hepsi, sizi terk edecektir."**[204]

Kendisinden Başka Hiçbir İlah Olmayan Tanrı'nın Gücü.

95. Allah, toprağa atılan kupkuru bir taneyi ve çekirdeği yarıp filizlendirendir. Ölüden/kurudan diriyi/yeşili meydana getiren ve diriden/yeşilden de ölüyü/kuruyu çıkarandır. İşte budur Allah. Nasıl kabullenemiyorsunuz.

96. Allah, şafağı yararak sabahın aydınlığını ortaya çıkarandır. Allah, geceyi dinlenme zamanı, güneşi ve ay'ı da bir hesaplama aracı yapmıştır. Bu, her şeyden Üstün ve her şeyi Bilen'in planıdır.

97. Karanın ve denizin karanlıklarında yollarınızı bulasınız diye, sizin için yıldızları yaratan Allah'tır. Bilgi sahibi bir toplum için ayetleri en ince ayrıntısına kadar açıklamış bulunuyoruz.

98. Allah'tır sizi bir tek kişiden yaratan. Sora sizin için, belirlenmiş bir yaşam süresinde bir karar verme yeri/yeryüzü, ardından mezar/geçici olarak konulacağınız yer izler. Anlayan bir toplum için, ayetleri en ince ayrıntısına kadar açıklamışızdır.

99. Gökten su indiren. Onunla her çeşit bitkiyi çıkaran, O bitkiden meydana gelen yeşil madde ile de sayısız taneler üreten, tomurcuğundan salkımlar sarkan hurma ağaçları, üzüm bağları, zeytin ve nar gibi, birbirine benzeyen ve benzemeyen ürünler çıkaran Allah'tır. Her birinin meyve verme zamanında meyvesine ve olgunluğuna bakın. İnanan bir toplum için bunda deliller ve ibretler vardır.

100. Ortak koşucu Araplar ve Yahudiler, bilgisizce Allah'a oğullar ve kızlar yakıştırdılar. Ve Allah'a cinleri ortak koştular. Hâlbuki cinleri de Allah yaratmıştır. Allah'ın şanı yücedir, Allah, ortak koşucuların nitelemelerinden çok üstündür.

101. Allah, Gökleri ve yeri yoktan var edendir. Eşi olmadığı halde, nasıl olur da çocuğu olur? Her şeyi Allah yaratmıştır ve Allah, her şeyi bilendir.

204,6:94 Her şey apaçık. Bak 2:48.

102. Rabbiniz ALLAH işte budur. Allah'tan başka tanrı yoktur. Allah her şeyin yaratıcısıdır. Sadece Allah'a kulluk edin. Güvenilip dayanılacak tek varlık Allah'tır. O, her şeyi Kontrol Edendir.

103. Ancak, bizler Allah'ın kendisini gözlerimizle göremeyiz. Fakat Allah bizim gördüğümüz ve görmediğimiz her şeyi görür. Allah Şefkatlidir ve her şeyden Haberdardır.

104. Bakın, Rabbiniz size, doğruyu yanlışı ayırt edebilecek idrak kabiliyeti vermiş bulunuyor. Kim görürse/idrak ederse kendi yararına, kim körlük/idrak etmezse kendi zararınadır. Ben üzerinize bekçi değilim.

105. Ey Muhammed! Sana,"sen bunların dersini almışsın" derler. Oysa biz, öğrenmek isteyen bir topluluk için, ayetlerimizi herkesin idrak edebileceği bir şekilde ayrıntılı olarak açıklıyoruz"

106. Ey peygamber! Rabbinden sana vahyedilene/Kur'an'a uy. Allah'tan başka tanrı yoktur. Ortak koşanlara aldırma.

107. ALLAH isteseydi onlar ortak koşamazlardı. Seni onların üzerine bekçi yapmadık. Sen onların avukatı da değilsin.

Seviyesiz Tartışmalara Girmeyin.

108. Ey Peygamber! Ortak koşanların, Allah'a ortak koştukları varlıklara kötü davranarak sövmeyin. Sonra ortak koşucularda sinirlenerek bilgisizce sizin Allah'ınıza kötü şeyler söyleyerek söverler. Biz her topluluğa yaptıkları işi böyle cazip gösterdik. Sonunda, her toplumun dönüşleri Rab'lerinedir ve Allah, onların ne yaptıklarını kendilerine haber verecektir.

Önyargılı Fanatikler Mucizeleri Göremezler.

109. Ortak koşucular, kendilerine bir mucize gelse, ona mutlaka inanacaklarına dair tüm güçleriyle Allah'a yemin ederler. Ey Peygamber onlara söyle: "Mucizeler Allah'ın yanındadır." Bir mucize gelse bile, ön yargılı fanatiklerin inanmayacaklarının farkında değilmisin?

110. İnanmamaya baştan ön yargılı oldukları için, biz kalplerini ve gözlerini kendi düşünceleri içinde tutup, azgınlıkları içinde bocalar durumda bırakırız.[205]

111. Ön yargılı fanatik inkârcılara melekleri indirsek, kendileriyle ölüler konuşsa ve her şeyi getirip önlerine toplasak, Allah'ın diledikleri hariç, yine inanacak değillerdir. Fakat, çoğu cehaletleri yüzünden bu gerçeği bilmez.

Kur'an Dışı Rivayetlere Dikkat!

112. Ve işte Biz, her peygambere, şeytanlaşmış/saptırılmış insanları ve saptırılmış cinleri düşman kıldık. Saptırılmış bu insanlar ve cinler, Peygamberden duydukları vahyi saptırarak, kendi uydurdukları rivayetleri, aldatmak için, parlak ve yaldızlı sözlerle birbirlerine aktarırlar. Rabbin dileseydi bunu yapamazlardı. Sen onları uydurdukları iftiralarla baş başa bırak.[206]

113. O şeytanlaşmış insanlar ve cinler bunu, ahirete inanmayanların kalbi o uydurma rivayetlere kansın, o yaldızlı uydurmalardan hoşlansın ve işledikleri yanlış şeylere devam etsinler diye yapmaktalar.

Kur'an'da Tüm Ayrıntılar Vardır.

114. Ey Peygamber! De ki, Allah size kitabı/Kur'an'ı en ayrıntılı bir şekilde indirmişken, Allah'tan başkasının hakemliğine/sözlerine mi uyayım? Kendilerine kitap verdiklerimiz/Yahudiler, Hıristiyanlar

---

205,6:110 İnsanlara verilen seçme özgürlüğü (18:29) ile insan ilk kararını verir ve Tanrı bu doğrultuda ona yol gösterir. Kalbinin derinliğinde, Tanrı'nın mucizelerini inkar etmeyi kararlaştırmış olanlar, bilinç altına yerleşen bu kişisel kararları yüzünden en büyük mucizeleri de görseler kabul edemezler (7:146). Ön yargılı kişiler, Mucizeleri "Efsane" veya "Göz boyama" olarak tanımlarlar (6:25,7).

206,6:112 Peygambere yakıştırılarak insanlara "vahiy" adı altında sunulan yaldızlı sözlere, ahiret hayatına gerçekten inanmamış olanlar inanır. Hz. İsa'yı Tanrı'nın oğlu olarak putlaştıranlar, aslında İsa'nın baş düşmanlarıdır. İnsan sözlerini dinin kaynağı yapıp, Allah'ın ayetiyle denk tutanlar, aslında Kur'an'da anlatılan, peygamberin baş düşmanı ikiyüzlülerin uzantıları olduğunu göreceksiniz.

Kur'an'nın, Rablerinden gerçek olarak indirildiğini çok iyi bilirler. Sakın onların yaldızlı sözlerine kanarak kuşkulananlardan olma.[207]

115. Rabbinin kelimeleri/Buyrukları doğruluk ve adaletle tamamlanmıştır. Allah'ın sözlerini değiştirebilecek yoktur. Allah, İşitendir, Bilendir.[208]

116. Ey Peygamber! Dikkat et! Etrafındaki insanların birçoğuna uyarsan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar. İnsanların çoğu zanna/tahmine uyarlar ve sadece yalan konuşurlar.

117. Elbette senin Rabbin, yolundan sapanları en iyi bilendir. Dosdoğru yolda olanları da en iyi bilendir.

Allah'ın Haram Etmediğini Rivayetlerle Haram Edenler.

118. Allah'ın ayetlerine inanıyorsanız, üzerinde Allah'ın ismi anılanlardan yiyin.[209]

119. Size ne oluyor ki, üzerinde Allah'ın ismi anılanlardan yemiyorsunuz? Hâlbuki Allah, zorunlu haller dışında yasaklananları ayrıntılı olarak size açıklamıştır. Birçok insan, bilgiye dayanmayan, zanna dayanan rivayetler ve kişisel görüşleriyle insanları saptırıyorlar. Kuşkusuz senin Rabbin, aşırı giden bağnazları en iyi bilendir.

120. Günahların açığını da gizlisini de bırakın. Günah kazananlar işlediklerinin karşılığını alacaklardır.

Allah'tan Başkası Adına Adak Yapılmaz.

121. Üzerinde Allah'ın ismi anılmayanlardan/Allah'tan başkası adına kesilenlerden yemeyin.[210] Çünkü Allah adına değil de, Allahtan

---

207,6:114 Peygamber hayattayken, peygamber adına yaldızlı sözler üretenlere karşı, Yüce Tanrı, Hz. peygamber'in ağzından onlara cevap veriyor. Peygamberin vefatından yüzyıllar sonra, aynı kişilerin uzantıları, aynı yaldızlı sözleri üretmeye devam edeceklerdir.

208,6:115 Yığınla dinsel kaynak icat etme çabalarına rağmen, Allah'ın ayetlerini değiştirebilecek hiçbir güç yoktur. Kur'an, güncelliğini ve bilimselliğini korurken, uyduruk dinsel kaynaklar insanların kafasını karıştırmaya devam ediyor.

209,6:118 Kur'an'a göre, Allah'ın haram etmediklerini kişisel görüşlerine göre haram edenler aşırı bağnazlardır. Nitekim 6:112 ayetiyle başlatılan tartışma, bu konuda verilen bir örnekle 6:155 ayetine kadar devam eder.

başkası adına kesmek fısktır/yoldan çıkmadır. Şeytanlar, sizleri saptırmaları için, kendi dostlarını bilgilendirir Şeytanın dostlarının söylediklerine uyarsanız, muhakkak siz de ortak koşanlarda olursunuz.

122. Ölüyken dirilttiğimiz/hiç yokken var ettiğimiz ve insanlar arasında yürüyebileceği bir ışık verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde olup da, o karanlıkta adım atamayan kimse gibi olur mu? İnkârcıların yaptıkları işler, işte böyle süslü gösterilmiştir.

123. O bakımdan Biz, her ülkenin inkârcılıkta ileri gitmiş kodamanlarının, yaşadıkları yerlerdeki bozgunculuk ve entrikalarına göz yumduk. Fakat inkârcı kodamanlar, bu davranışlarıyla, aslında kendilerinden başkasını kandırmıyorlar. Ama farkında değiller.

Varlıklarına Güvenen Kodamanlar Gerçekleri Kabullenemiyor.

124. İnkârcı kodamanlara, Allah'tan bir ayet söylendiğinde büyüklenirler ve: "Allah'ın elçilerine verilenlerin benzeri, bize de verilmedikçe inanmayız"[211] derler. ALLAH Peygamberlik görevini kime vereceğini en iyi bilendir. Yaptıkları hilelerden ötürü suçlulara, Allah'tan bir aşağılama ve çetin bir azap dokunacaktır.

125. Allah, isteyen kimseyi dosdoğru yola ulaştırmak için onun gönlünü İslam'a/ Tanrı'ya teslim olmaya açar. Sapıklıkta devam etmek isteyen kimseyi de, göğsünü göğe yükseliyormuş gibi dar ve

---

210,6:121 Hayvanları keserken veya etlerini yerken Tanrı'nın ismini anmalıyız. Hayvanı kesen kişinin o işlem anında Tanrı'yı anıp anmadığını bilmiyorsak veya keserken unutmuşsak, onu yerken anmalıyız. Bu ayet, genelde yanlış anlaşılmakta ve yabancı ülkelerde yaşayan dindarların, o ülke lokantalarından etli yemek yememelerine yol açmaktadır. Oysa bu ayeti 6:145 ve benzeri ayetlerin ışığında değerlendirdiğimizde, bu ayetin anlamı netlik kazanır. Bu ayet, Müslüman olmayanlar veya dinsizler tarafından kesilen hayvanları haram etmez. Kısacası,6/119–121,145 ve 22/37 ayetleri dikkatle okunursa, Tanrı'nın ismini andıkları hayvanları, güya Tanrı'ya adadıkları için, insanlara haram kılan ve yemek için kestikleri hayvanların helal olması için, üzerlerinde "özellikle" Tanrı'nın ismini anmayan müşriklerin bu uygulamaları hakkında olduğu anlaşılır.

211,6:124 Varlıkları ve makamlarıyla övünen kodamanlar, Hz. Muhammed'in elçiliğini içlerine sindiremedikleri için, tebliğ ettiği biricik mucize olan Kur'an'ı (29:50-51), daha önceki peygamberlerin mucizeleriyle aynı türde değildir diye kabul etmemişlerdir (17:90-93). Aynı kafa, aynı bahaneyle, atalarını ve din adamlarını körü körüne izleyenler tarih boyunca Allah'ın elçilerine karşı çıkmışlar ve tek dayanak olarak hep geçmişi ileri sürmüşlerdir.

sıkıntılı kılar. ALLAH inanmayanları işte böyle kötü duruma sokar.[212]

126. İslam, Rabbinin dosdoğru yoludur. Biz, düşünen, öğüt alan bir toplum için, ayetlerimizi en ince ayrıntısına kadar açıklamış bulunuyoruz.

127. Düşünen ve öğüt alanlar, Rablerinin yanında huzur ve esenlik yurdunu hak etmişlerdir. Yaptıklarından ötürü onların dostu Allah'tır.

Cinler, Şeytanlar da Hesap Verecekler.

128. Allah, insanlar ve cinlerden hepsini bir araya topladığı gün, cinlere: "Ey cinler/şeytanlar topluluğu, siz çok sayıda insanı saptırdınız, insanlarla çok uğraştınız." Cinlerin insanlarla senli benli olmuş dostları şöyle der: "Rabbimiz, bize verdiğin sürenin sonuna erişinceye kadar, birbirimizden yararlandık," derler. Allah'ta, dilediğinin dışındakilere,"sonsuza dek kalacağınız yer ateştir," Rabbin Bilgedir, Bilendir.

129. İşte Biz, yaptıkları kötülüklerden ötürü zalimlerin bir kısmını, bir kısmına musallat ederiz.

130. Allah, ey cinler ve insanlar topluluğu, size, ayetlerimi anlatan ve bu günle karşılaşmanız konusunda sizi uyaran, elçiler gelmedi mi? Şöyle cevap verirler: "Elçilerin bizi uyardıklarına dair, kendi kendimize tanıklık ederiz." Dünya hayatı onları aldattı ve inkârcı olduklarına dair kendi kendilerine karşı tanıklık ettiler.

131. Şu bir gerçek ki, Rabbin, halkını uyarmadan, habersiz bir durumda iken, hiç bir ülkeyi zulüm ile helak etmez.

132. Herkesin yaptıklarına karşılık olarak, her biri için dereceler vardır. Rabbin, onların yaptıklarından habersiz değildir.

133. Rabbin Zengindir, Rahmet Sahibidir. Dilerse sizi yok eder ve sizi başkalarının soyundan nasıl getirmişse, sizden sonra da yerinize dilediklerini yaratabilir.

134. Size söz verilen/hesap günü mutlaka yerine gelecektir ve onun önüne geçemezsiniz.

212,6:125 Allah'ın ".göğe yükseldikçe göğsü daralır..." diye verdiği çarpıcı örnekle, aynı zamanda bilimsel bir gerçeğe işaret ediyor. Allah'ın Kur'an'da verdiği örnekler, bilgili toplumlar için önemli ipuçları verir.

135. Ey Peygamber! Ortak koşucu Araplara de ki: "Ey halkım, elinizden geleni yapın, ben de elimden geleni yapacağım. Sonunda kimin başarıya ulaştığını göreceksiniz!" Gerçek şu ki, zalimler asla iflah olmazlar.

Dinleştirilmiş Gelenekleri Allah Adına Uygulama.

136. Puta tapar Araplar, Allah'ın kendilerine verdiği ürünlerden ve çiftlik hayvanlarından Allah'a da bir pay ayırarak, kafalarına göre, "Bu Allah'ın, bu da ortaklarımızın/putlarımızındır," dediler. Ortakları/putları için ayrılan Allah'a ulaşmıyor; ancak Allah için ayrılan, ortaklarına ulaşıyor! Ne acayip bir paylaşım yapıyorlar.[213]

137. Böylece onların Tanrı adına karar veren ortakları, çocuklarını/kızlarını öldürmeyi bile, ortak koşucu Arapların çoğuna iyi bir şeymiş gibi gösterdiler. Böylece onları mahvettiler ve dinlerini karıştırıp bozdular. ALLAH dileseydi bunu yapamazlardı. Sen onları uydurdukları rivayetlerle baş başa bırak.

138. Ortak koşucu Araplar, dinleştirdikleri gelenekleri adına şöyle derler:"Bir kısım hayvanlar ve üretilen ürünler, bizim istediklerimizden/tanrılarımızdan başkası yiyemez. Bazı hayvanlara da binmek haramdır. Bazı hayvanları putlar adına keserler ve Allah böyle istiyor diye, Allah'a iftira ederek, üzerlerine Allah'ın adını anmazlar. Allah adına haramlaştırdıkları iftiraları yüzünden, Allah onları cezalandıracaktır.

139. Ortak koşucu Araplar, dinleştirdikleri şu gelenek içinde: "Şu çiftlik hayvanlarının karınlarındakiler sadece erkeklerimize ait olup, kadınlarımıza haramdır. Eğer yavru ölü olarak doğarsa, o zaman erkek kadın paylaşabilirler," dediler. Allah bu nitelemelerinin hesabını onlara ödetecektir. Allah Bilgedir, Bilendir.

140. Cehaletleri yüzünden Allah'a iftiralar ederek, kız çocuklarını budalaca öldürenler ve Allah'ın kendilerine verdiği rızkları haram edenler, Hiç kuşkusuz kaybetmişlerdir, şaşırmışlardır. Onlar asla doğruyu göremezler.

Zekât, "Hasat Günü" Ödenmeli.

213,6:136 Kur'an, sadece Mekkeli ortak koşucuları uyarmak için gelen bir kitap değildir. O tüm insanlara öğütler ve uyarılar içerir. Nitekim Mekkeli ortak koşucuları eleştiren ayetlerin, aynı zamanda "Allah'a göre şunlar haram, peygambere veya falanca âlime göre de şunlar haramdır" diye, insan sözüyle Allah'ın ayetlerine ilaveler yapanları da kapsar.

141. Çardaklı ve çardaksız bahçeleri, ürünleri çeşit çeşit hurmaları, ekinleri, zeytinleri ve narları -benzer veya farklı- yaratan Allah'tır. Her biri meyve verdiği zaman meyvesinden yiyin ve hakkını/zekâtını da hasat gününde verin.[214] Savurganlık yapmayın; Allah, savurganları sevmez.

142. Çiftlik hayvanları, binmeniz, kesmeniz veya yünlerinden, kıllarından yatak malzemesi çıkarmanız içindir. Allah'ın size verdiği rızklardan yiyin ve şeytanın telkinlerine kanmayın; çünkü şeytan, sizin apaçık düşmanınızdır.

Din Adına Haramlar İcat Edenler Zalimlerdir.

143. Tanrı adına haram uyduranlar şöyle dedi. Allah, dişi ve erkek olarak sekiz çift yarattı. "Koyundan iki, keçiden iki" dediler, Ey peygamber onlara sor: "İki erkeği mi haram etti, iki dişiyi mi, yoksa o iki dişinin rahimlerindekileri mi?" Doğru sözlüler iseniz, bilimsel olarak bana cevap verin.[215]

144. "Deveden iki, sığırdan iki". De ki: "İki erkeği mi haram etti, iki dişiyi mi, yoksa o iki dişinin rahimlerindekini mi? Allah'ın size böyle dediğine tanık mı oldunuz? İnsanları bilgisizce yanlış yollara yönlendirmek için, yalan uydurup, iftiralarını Allah'a yakıştırandan daha zalim kim olabilir? ALLAH zalim toplumu doğru yola iletmez."

Sadece Dört Hayvansal Madde Yasaklanıyor.

145. Ey Peygamber! De ki: **"Bana vahyedilende/Kur'an'da haramlaştırdığınız şeyler hakkında, onları yiyecek birisi için, haram edilen bir şey bulamıyorum. Ancak, bana vahyolunanda Kur'an'da, Allah'ın haram olarak bildirdikleri, Leş, akıtılmış kan, domuzun eti -ki pistir-, Allah'tan başkası adına adanmış**

214,6:141 Zekat yardımı o kadar önemlidir ki, Tanrı Rahmetini zekat verenlere ayırmıştır (7:156). Ancak Müslümanlar bu emri terk ederek zekâtı yılda bir defaya indirdiler. Elimize geçen gelirin zekâtını vakit geçirmeden vermeliyiz. Vereceğimiz zekâtın oranı, israf edip kendimizi muhtaç kılmamak veya cimri davranmamak koşuluyla bize bırakılmıştır. Bak 2:219; 17:29.

215,6:143 144 Tanrı adına "detaylı haramlar" oluşturanlara, daha detaylı sorular yöneltilerek ileri sürdükleri haramların uydurma olduğu bildiriyor. Kendiliklerinden haram icat edenlerinde zalim kimseler olduğunu söylüyor.

yiyeceklerdir." -Ki, zorda kalan bir kimse, sınırı aşmadan yiyebilir- kuşkusuz senin Rabbin Bağışlayandır, Acıyandır.[216]

146. Yahudilere tüm tırnaklı hayvanları haram kıldık. Sığır ve koyunun da **yağlarını** haram ettik; ancak sırtlarında yahut bağırsaklarında taşıdıkları veya kemiklerine karışmış olanlar hariç. Aşırı gitmelerinden ötürü onları böyle cezalandırdık. Biz doğru sözlüyüz.

147. Ey Peygamber! Seni yalanlayanlara: "Rabbiniz geniş rahmet sahibidir ve O'nun cezası suçlu toplumlardan geri çevrilemez," de.

Ortak Koşanlar, Yaptıkları Bu Ortak Koşmayı Allah'ın Emri Olduğunu Söylerler.

148. Ortak koşanlar, **"Allah dilemeseydi ne biz, ne atalarımız ortak koşmaz ve hiçbir şeyi de haram etmezdik,"** diyeceklerdir. Onlardan önceki ortak koşanlar da azabımızı tadıncaya kadar aynı şekilde yalanlamışlardı. De ki: "Yanınızda bize göstereceğiniz herhangi bilimsel bir deliliniz var mı? Siz ancak zanna/şüpheli ve çelişkili rivayetlere uyuyorsunuz ve siz sadece yalan söylüyorsunuz."[217]

149. Ey Peygamber! De ki: "En güçlü delil Allah'ındır. Allah dileseydi, elbette hepinizi doğruya ulaştırırdı."

150. Ey peygamber! De ki: **"Allah şunları haram etti diye haramlaştırdıklarınız şeyler hakkında tanıklık edecek tanıklarınızı getirin."** Yalan yere tanıklık ederlerse onlarla beraber tanıklık etme. Ayetlerimizi yalanlayanların ve ahrete

---

216,6:145 Kur'an, yenmesi yasaklanan maddeleri açıklamış ve onların dışındakilerin haram olmadığını belirtmiştir. Domuzun etini haram kılan Kur'an, 146. ayette dolaylı olarak, Allah'ın et ile yağı ayırabildiğini yağı da haram etmek istese bunu ifade edebileceğini bildirir. Ancak Allah'ı gereği gibi değerlendiremeyenler, bu ayetlere rağmen, birbiriyle çelişen yüzlerce haramlar ilave ederek Kur'an'ın buyruklarını anlamsız ve anlaşılmaz hale getirmişlerdir. Bak 10:59,60; 16:112-116.

217,6:148 İnsan sözlerini Allah'ın ayetleriyle denk tutanlar Allah'tan başka hüküm kaynakları oluşturarak, Allah'ın haram etmediği birçok hayvansal gıdayı haramlaştırmışlar ve bu yaptıklarını Allah'a mal etmişlerdir. Kur'an'ın bu buyrukları herkesi ve tüm zamanları kapsar. **Kur'an'da çizilen ortak koşucu/putperest portresi evrensel bir portredir.** Bak: 6:22-24; 16:35; 10:59,60.

inanmayanların sözlerine kanma. Onlar, Rab'lerine başkalarını eş koşmaktadırlar.[218]

On Emir.

151. Ey Peygamber! De ki: "Gelin, Rabbinizin size neleri haram ettiğini söyleyeyim: Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya iyi davranın. Yoksulluk korkusuyla kız çocuklarınızı öldürmeyin; sizi de onları da Allah besliyor. Kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayın ve Allah'ın kutsal saydığı cana haksız yere kıymayın. Bunlar, düşünesiniz diye Allah'ın size verdiği öğütlerdir.[219]

152. Erginlik çağına erişinceye kadar yetim malına yaklaşmayın. Ölçüyü ve tartıyı doğru dürüst yapın. Kişiye gücünün yetmediğini yüklemeyin. Konuştuğunuz zaman, akrabanız aleyhinde bile olsa adil/doğru olun. Allah'a verdiğiniz sözü tutunuz. Bunlar, ders alasınız diye Allah'ın size verdiği öğütlerdir.

Yahudilerle Arapların Birbirlerine Karşı İflah Olmaz Kinleri.

153. **İşte bunları yapmaktır benim dosdoğru yolum.** Allah'ın yolunda gidin. Başka yollara sapmayın; çünkü başka yollar, sizi Allah'ın yolundan ayırırlar. Bunlar, dinlersiniz diye Allah'ın size verdiği öğütlerdir.

154. Nitekim en güzel biçimde tamamlanmış, her şeyin detaylı açıklaması, hidayet ve rahmet olarak Musa'ya Kitabı/Tevrat'ı verdik ki, Yahudiler Rab'leriyle kavuşmaya inansınlar.

155. Bu Kur'an'da, indirdiğimiz kutlu bir kitaptır. Öyleyse size merhamet edilmesi için o Kur'an'a uymalısınız, erdemli davranmalısınız.

156. Ortak koşucu Araplar artık, "**Bizden önceki iki gruba/Yahudilere ve Hıristiyanlara kitap verildi; biz ise onların öğretilerinden habersizdik,**" diyemezsiniz.

157. Yahut "**Bize de kitap indirilseydi onlardan daha doğru yolda olurduk,**" da diyemezsiniz. Size Rabbinizden bir delil, bir hidayet ve bir rahmet gelmiş bulunuyor. Allah'ın ayetlerini yalanlayıp

---

218,6:150 Bu Kur'an ayetine göre, Allah'ın haram kılmadığı şeyleri haram kılanlar, Allah'a ortak koşmuş oluyor. Bak.9/31,42/21

219,6:151 Bak.2/83,84.

ondan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Ayetlerimizden yüz çevirenleri, yüz çevirmelerinden ötürü azabın en kötüsüyle cezalandıracağız.

158. Ortak koşucu Araplar, kendilerine meleklerin gelmesini mi, yoksa bizzat Rabbinin gelmesini mi yahut Rabbinin bazı işaretlerinin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin bazı işaretleri geldiği gün, daha önce inanmamış veya imanında bir hayır kazanmamış kişiye bir yarar sağlamaz. Ey Peygamber! De ki: "Bekleyin, biz de beklemekteyiz."

Peygamberlerin Mezhepçilik ve Grupçulukla Bir İlgisi Yoktur.

159. Dinlerini parçalara ayırıp grup grup olanlarla senin hiçbir ilişkin yoktur. Onların işi Allah'a kalmıştır; sonra onlara durumlarını haber verecektir.[220]

160. Kim bir iyilik getirirse, kendisine getirdiğinin on katı vardır. Kim kötülük getirirse, ancak dengiyle cezalandırılır ve kendilerine haksızlık edilmez.

161. Ey Peygamber! Şöyle de: "**Rabbim beni dosdoğru olan yola iletmiş bulunuyor: Tek bir Tanrı'ya inanan İbrahim'in mükemmel dinine... İbrahim, asla Allah'a ortak koşanlardan olmadı.**"

162. De ki: "Namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm evrenlerin Rabbi olan Allah içindir."

163. "Allah'ın ortağı yoktur. Ben bununla emredildim ve ben herkesten önce teslim olurum."

164. Ortak koşanlara söyle: "**Allah her şeyin Rabbi iken, ben, Allah'tan başka Rab mi arayayım?** Herkesin kazandığı yalnız kendisine aittir. Ve hiçbir kimse bir başka kimsenin suçunu çekmez. Sonunda dönüşünüz rabbinizedir. Allah, ayrılığa düştüğünüz konuda size haber verecektir.

165. Allah sizi yeryüzünün mirasçıları/emanetçileri kıldı ve verdikleriyle sizi sınamak için, kiminizi kiminize derecelerle üstün kıldı. Muhakkak ki senin Rabbin, hesabını çabuk sonuçlandırandır. Bağışlayandır, Esirgeyendir.

220,6:159 İnsan sözlerini Allah'ın ayetlerine denk tutanlar, ruhbanların/din adamlarının her sözünü tanrı buyruğu gibi algılayıp, hizipler/mezhepler oluşturmuşlardır. bak.3:105; 23:52-56.

7. Â'RAF (Orta Yer) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif, Lâm, Mîm, Sâd.[221]
2. Ey Muhammed! Bu Kur'an, insanları uyarman ve inananları aydınlatman için, sana indirilen bir kitaptır. Artık kalbinde bir kuşku ve sıkıntı olmasın.

Kur'an Dışı Kaynaklara Dikkat!

3. Rabbinizden size indirilen bu Kur'an'a uyun. Kur'an'ı bırakıp da evliya/kutsallık payesi verdiğiniz kişilerin rivayetlerinin peşinden gitmeyin. Ne kadar az öğüt alıyorsunuz!
4. Bizim indirdiklerimize uymayan, nice toplumları yok ettik. Yok ettiğimiz toplumların bazısına, gece uyurlarken, bazısına da, gündüzün işlerine dalmış haldeyken, azabımız kendilerine ulaştı.
5. Helak olan toplumlara azabımız geldiğinde, panik halinde, "**Ey vâh! Gerçekten bizler zalimlermişiz/Allah'ın indirdiklerine nankörlük etmişiz,**" demekten başka sözleri olmadı.

Peygamberler de Sorguya Çekilecekler.

6. Biz, elçiler gönderdiğimiz toplulukları da sorguya çekeceğiz, **Peygamberleri/elçileri de sorguya çekeceğiz.**
7. Onları elimizdeki bilimsel kanıtlarla sorgulayacağız. Biz olup bitenlerden hiç bir zaman uzak kalmadık.
8. Sorgulama günü tartı/yargı, tam adalet üzeredir. Adil bir sorgulama sonunda, kimin yaptıkları güzel işler ağır gelirse, işte onlar, sonsuz mutluluğu yakalayanlardır.
9. Tartıları hafif gelenler ise, işte onlar da, ayetlerimize karşı haksız davrandıkları için, sonsuza dek mutsuz olanlardır.
10. Sizleri yeryüzüne yerleştirdik ve orada size yaşama olanakları sağladık. Ne kadar da az şükrediyorsunuz.

221,7:1 Bak 2:1; dip not

İnsana Nereden Geldiğini
İlk Başa Dönerek Yeniden Hatırlatma.

11. Size verdiğim değeri yeniden hatırlayın. Sizi yarattık, sonra size biçim verdik, sonra meleklere, "Âdem'e secde edin," dedik. İblis/Şeytan hariç hepsi secde etti; İblis secde etmemişti.

12. O zaman Allah şeytana: "Sana emrettiğim zaman, seni Âdem'e secde etmekten alıkoyan nedir?" dedi. İblis de: "Ben Âdem'den daha üstünüm; Sen beni ateşten yarattın, onu ise balçıktan/çamurdan yarattın," demişti.[222]

13. Bu sefer Allah: "Çekil Oradan, orada büyüklük taslayamazsın. Defol! Çünkü sen değerini yitirdin!" demişti.

14. Şeytan: "Allah'ım, insanların yeniden dirilecekleri güne kadar bana süre tanı," demişti.

15. Allah'ta "Hadi, Sana süre tanınmıştır,"

16. Şeytan da, "Allah'ım, sana yemin olsun ki, beni huzurundan kovmana karşılık, insanları, senin dosdoğru yolundan saptırmak için, sinsice çaba harcayacağım."

17. Ve "Sonra, insanların önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından kendilerine sokulacağım. Böylece Sen, insanların çoğunu şükreder bulmayacaksın." demişti.[223]

18. Bunun üzerine Allah: "Horlanmış ve kovulmuş olarak oradan defol. Eğer insanlardan sana uyanlar olursa, hepinizi cehenneme doldururum," demişti.

19. Sonra Allah buyurdu: "Ey Âdem! Sen ve eşin cennette kalın. Dilediğiniz her şeyden yiyin. Yalnız şu ağacın meyvesinden yemeyin; yoksa zalimlerden/nankörlerden olursunuz."

20. Şeytan, Âdem ve eşinin gizlenmiş olan bedenlerini çırılçıplak gösterebilmek için, kendilerine sinsice telkinde bulundu: "Rabbinizin ikinize bu ağacın meyvesini yasaklamasının sebebi, ikinizin birer melek veya birer sonsuz varlık olmamanız içindir", dedi.

21. Ve "Ben ikinize de öğüt veriyorum." diyerek, yeminde etti.

222,7:9 Bak.2:30-38; 15:28.
223,7:17 Şeytan sabıkalı bir yalancıdır, izleyenleri de (7:20; 6:22-2)

22. Böylece şeytan, ikisini/Âdem ve eşini yalanlarla aldattı. İkisi birden yasaklanmış ağacın meyvesinden yiyince, gizlenmiş bedenleri çırılçıplak göründü. Üzerlerini cennet yapraklarıyla örtmeye başladılar. Rableri kendilerini çağırdı: "O ağaçtan ikinizi menetmedim mi? ve şeytanın ikinize düşman olduğunu söylemedim mi? " dedi.[224]

23. Her ikisi/Âdem ve eşi: "Rabbimiz, kendimize zulmettik. Bizi bağışlamaz ve bize acımazsan kaybedenlerden oluruz," dediler.

24. Allah Buyurdu: "Birbirinize düşmanlar olarak çıkın cennetten, aşağı ininiz. Belirlenmiş bir süreye kadar yeryüzünde yerleşip, kendi çabanızla geçineceksiniz."

25. Ve: "Orada/dünya da yaşayacak, orada ölecek ve oradan yeniden diriltileceksiniz."

26. Ey Âdem oğulları! Size, çıplak vücudunuzu örtecek [225] ve süsleyecek elbiseler gönderdik. Erdemlilik elbisesi ise daha iyidir. Bunlar, Allah'ın ayetleridir, belki onları düşünür, öğüt alırsınız.

27. Ey Âdem oğulları, şeytan, ana babanızı/Âdem ve eşini şaşırtıp, gizlenmiş bedenlerini kendilerine göstermek için, elbiselerini soyarak cennetten çıkardığı gibi, sizi de şaşırtmasın. Şeytan ve yandaşları, sizin onları görmediğiniz yerden sizi görürler. Biz, şeytanları inanmayanların dostları yaptık.

Dini Allah'a Değil, Ataların Yaptıklarına Bağlayanlar Şeytanın Dostlarıdır.

28. Şeytanla dost olanlar, herhangi bir kötü şey yaptıkları zaman, "**Atalarımızı böyle yapar bulduk; Allah da bize öyle emretti**", derler. Ey peygamber! De ki: "Allah kötü bir şeyi emretmez. Allah hakkında nasıl olur da bilmediklerinizi söylersiniz? "

29. Ey peygamber! De ki: "**Benim Rabbim adaleti emreder. Her mescitte/ibadet yerinde, yüzünüzü Allah'a çevirin, dini sadece Allah'a ait kılın ve sadece Allah'ı anın. Sizi ilk yarattığı gibi, tekrar Allah'a döneceksiniz.**"[226]

224,7:22 Bak 7:26,27; 2:36

225,7:26 Genel olarak Kur'an çevirilerinde bizim burada "**vücut**" olarak anlamlandırdığımız kelimeyi, Genel olarak çevirmenler "**çirkin yerler**" olarak çevirmekte ve bunu cinsel organlar anlamında kullanmaktadırlar. Allah bizi güzel bir biçimde yarattı; cinsel organlarımız dâhil. "**Vücut**" diye çevrilmesi gerektiğine inandığımız "SeVeT" kelimesinin geçtiği diğer ayetler için bak 5:31; 7:20,22,27; 20:121.

226,7:29 Bak 2:139; 39:2,11,14; 40:14,65; 98:5.

30. Allah, insanlardan bir grubu doğru yola iletti, bir grup da sapıklığı hak etti. Sapıklığı hak edenler Allah'ı değil, şeytanları dostlar edindiler, **ama kendilerini doğru yolda sanıyorlar.**

Temiz Giyinmek ve İsraf Etmemek.

31. Ey Âdem oğulları! Mescitlere her gidişinizde, tertemiz giysilerinizi giyin. Yiyiniz içiniz; ancak savurganlık yapmayınız. Allah, savurganları sevmez.

Altın, İpek Gibi Süs Eşyalarını Yasaklamak Doğru mu?

32. Ey Peygamber! Sor: "**Allah'ın, kendi kulları için yarattığı ziynet eşyalarını ve tertemiz rızkları kim haram edebilir**?" ve söyle: "**O ziynetler ve temiz rızklar, dünyada da, özellikle ahrette de inananlar içindir**. "Bilinçli bir toplum için ayetlerimizi, en ince ayrıntısına kadar böyle açıklarız.

Neler Haram Edilmiş?

33. Ey Peygamber! Söyle: "**Benim Rabbim şunları haram kılmıştır**, gizliden ve açıktan yapılan kötü ve çirkin işleri, günahları, terörizmi/haksız yere saldırmayı, Allah'ın hiçbir otorite ve güç vermediği bir şeyi/kimseyi Allah'a ortak koşmanızı ve **Allah adına, kendi kişisel yargılarınızı söylemenizi haram kılmıştır.**"

34. Her bir toplumun belirlenmiş bir süresi vardır. Bitiş süreleri gelince, o süreyi ne bir an erteleyebilirler, ne de öne alabilirler.

35. Ey Âdem oğulları! Size içinizden elçiler gelip de, ayetlerimi açıkladıkların da, kim ayetlerimizi benimseyip kendilerini düzeltirse, onlar için ne bir korku vardır ne de onlar üzülürler.

36. Ama büyüklük taslayarak ayetlerimizi yalanlayanlar ateş halkıdır; orada sonsuza dek kalacaklardır.

Allah Adına Yalan Üreten ya da İnkâr Edenler Birbirlerini Suçlayacaklar.

37. Allah adına yalan üreten ya da Allah'ın ayetlerini yalanlayan kimseden daha zalim kim olabilir? İşte böylelerine, kitapta anlatılan payları kendilerine erişecektir. Elçi meleklerimiz kendilerine gelip canlarını alırken sorarlar: "**Allah'ın dışında bağlandıklarınız/ taptıklarınız nerede**", İnkârcılar şöyle derler, "**Bizi terk ettiler**". Üstelik inkârcı olduklarına dair kendi aleyhlerinde de tanıklık ederler.

38. Allah şöyle diyecek: "Sizden önce geçen inkârcı cin ve inkârcı insan topluluklarıyla birlikte ateşe girin", Her ne zaman bir topluluk girdiyse, bir önceki yoldaşına lanet eder. Hepsi bir biri peşinde cehennemde toplanınca, sonraki gelenler, önceki gelenler için: **"Rabbimiz, işte bizi bunlar saptırdı. Bunlara ateşten bir kat daha fazla azap ver"**, diyecekler. O zaman Allah, "Zaten hepsi için iki kat vardır. Ancak siz bilmezsiniz," diyecek.

39. Önceki gelenlerde sonraki gelenlere, şöyle diyecek: "Sizin de bizden kalır bir yanınız yoktur. Yaptıklarınıza karşılık, siz de tadın azabı" diyecekler.

40. Ayetlerimizi inkâr edenlere ve onlara karşı büyüklük taslayanlara göğün kapısı açılmaz ve **deve iğne deliğinden geçmeden** cennete giremezler. Suçluları cezalandırmamız bu kadar kesindir.

41. İnkârcılar için cehennemden bir yatak ve üstlerinde de bir örtü vardır. Zalimleri işte böyle cezalandırırız.

42. İnanıp yararlı işler üretenler ki, Biz hiç kimseye, yapabileceğinin üstünde bir sorumluluk yüklemeyiz; inananlar cennet halkıdır. Ve cennette sonsuza dek kalacaklardır.

43. Altlarından nehirler akan cennette, kalplerinden kin ve kıskançlık duygularını çıkardığımız inananlar, **"Bizi bu mutluluğa ulaştıran Allah'a övgüler/hamd olsun. Allah bizi dosdoğru yola iletmeseydi, biz doğruyu bulamazdık. Hakikaten Rabbimizin elçileri/peygamberler gerçeği getirmişler"**, derler. Allah da kendilerine: "İşte bu cennet sizindir. **Yaptıklarınıza karşılık olarak cenneti miras aldınız,"** diye seslenir.

Cennet ve Cehennem Halkı Arasındaki Diyalog.

44. Bu arada, Cennettekilerle Cehennemdekiler arasında şöyle bir konuşma geçer. Cennet halkı, cehennem halkına seslenir: "Biz, Rabbimizin bize söz verdiğini gerçek olarak bulduk. Peki, Rabbinizin size söz verdiğini, siz de gerçek olarak buldunuz mu?" Cehennem halkı cevaben, "Evet!" derler. Ve aralarından biri, "Allah'ın laneti zalimlerin üzerine olsun," diye bağırır.

45. Cehennem halkı, insanları Allah'ın dosdoğru yolundan çevirip, yan yollara götürenlerdir. Onlar Ahreti de kabul etmezlerdi.

Cennet ile Cehennemin Ortasında Kalanlar.

46. Cennet ile Cehennemin aralarını bir perde böler. Ve ikisinin tam orta yerinde de bazı kimseler bekleşirler. **Orta yerde** bekleyen bu kimseler, Cennet halkını da, cehennem halkını da seyretmektedirler. Bu arada, mutlu bir manzara içindeki cennet halkına, "**Selam size**", diye seslenirler. Fakat canları çekmesine rağmen bir türlü cennete giremezler. [227]

47. Bir de dönüp cehennem halkına baktıklarında korkunç bir manzarayı görünce. "**Rabbimiz, bizi bu zalim toplulukla birlikte bulundurma,**" diye yalvarmaya başlarlar.

48. **Orta yerde bekleyenler**, cehennem halkından tanıdıkları kimselere: "**Sizin bir araya gelmeniz/cemaatiniz ve büyüklük taslamanız, size hiçbir yarar sağlamadı**" diye bağırırlar.

49. Allah, orta yerde bekleşenlere sorar, "Allah zalimlere bir rahmet dokundurmayacak diye yemin ettiğiniz kimseler bunlar mıydı?" der ve lütfüyla orta yerdekilere: "**Siz de Cennete girin; artık size bir korku yoktur ve üzülmeyeceksiniz de.**" diye buyurur.[228]

50. Cehennem halkı, cennet halkına: "**Ne olur, suyunuzdan veya Allah'ın size verdiği rızktan birazda bize verin**" diye yalvarırlar. Cennet halkı: "**Allah bu istediklerinizi inkârcılara yasaklamıştır,**" derler.

51. **İnkârcılar dinlerini alaya aldılar ve dünya hayatı kendilerini aldattı.** Bu günleriyle karşılaşacaklarını unuttukları ve ayetlerimizi reddettikleri için, bugün Biz de onları unuttuk.

Kur'an Ayrıntılı, Son Pişmanlık ve Şefaat Geçersiz.

52. Yemin olsun! Biz inkârcılara, gerçekleri bilimsel ve en ince ayrıntısına kadar açıkladığımız bir Kur'an gönderdik.[229] **Bu kitap, inanan bir toplum için dosdoğru bir yol gösterici ve bir rahmettir.**

53. İnkârcılar, bu kadar bilimsel ve ayrıntılı olarak açıkladığımız kitabın haberlerinin tevilini mi bekliyorlar? Kur'an'da açıklananlar gerçekleştiği gün, o haberleri daha önce önemsemeyenler,

---

227,7:46 Bak: 2:26; 13:35; 47:15. Ayrıca bak 12:109; 33:4; 39:29; 72:5.
228,7:49 Orta yerdekiler, Tanrı'nın rahmetiyle alt cennetlere katılacaklardır.
229,7:52 Bak 11:1.

"Hakikaten, Rabbimizin elçileri/peygamberler gerçeği getirmişler. Şimdi bize aracılık edecek bir şefaatçi yok mu? Yahut da, yeniden dünyaya geri gönderilsek de, biz de inansak" derler. İnkârcılar, gerçekten uydurdukları yüzünden kendilerine yazık etmişlerdir, bağlandıkları da kendilerini terk ederler.

Bağlanılacak Tek Güç Evrenleri Yaratanadır.

54. Rabbiniz olan Allah O'dur ki, gökleri ve yeri altı günde/devrede yaratan [230] ve sonra yarattıkları üzerinde kesin otoritesini sağlayandır. Allah, geceyi, durmadan takip eden/kovalayan gündüze bürüyüp örtendir. Güneş, ay ve yıldızlar Allah'ın yönetimine boyun eğmiştir. Dikkat edin! Evreni yaratma da, yönetme de Allah'a aittir. Evrenlerin Rabbi olan Allah ne Yücedir!

55. Rabbinize içtenlikle ve gösterişsiz dua edin/yakarın. **Allah, aşırı derecede gösterişli dua edenleri sevmez.**

56. Ülkede barış sağlandıktan sonra bozgunculuk yapmayın. Allah'a korku ve umutla yalvarın. Allah'ın rahmeti güzel davrananlara yakındır.

57. Allah, bereketinin bir ön müjdesi olarak rüzgârları gönderendir. Bulutlar buhar halinde toplanıp yağacak duruma geldikten sonra, yağmur bulutlarını, ölü/kuru bir toprağa rüzgârlarla süreriz. Ve o bulutlardan yağmur yağar ve kuru topraktan, o yağmur suyu ile her çeşit ürünü çıkarırız. İşte, ölüleri de böyle çıkaracağız. Belki bu oluşumdan düşünüp öğüt alırsınız.

58. İyi ve mümbit arazi, Rabbinin izniyle iyi ve bol ürün verir. Kötü ve çorak arazi ise, pek verimli ürün vermez. Şükreden bir topluluk için ayetleri böyle açıklarız.

Hz. Nuh.

59. Andolsun Biz, elçi olarak Nuh'u halkına gönderdik. Nuh halkına: "Ey halkım, Allah'a kulluk edin. Sizin Allah'tan başka bir tanrınız yoktur. Ben, sizin üstünüze gelecek büyük bir günün azabından korkuyorum", dedi.

60. Nuh halkının ileri gelenleri, "**Nuh, biz seni apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz**", dediler.

230,7:54 Altı günde yaratma olayı, yaradılıştaki evreleri ve dört günde yaratıldığı belirtilen yeryüzünün yapısının göreli karmaşıklığını yansıtan mecazi bir birimdir. Bak 41:10.

61. Nuh'da: "Ey halkım, bende bir sapıklık yoktur; ancak ben, evrenlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir elçiyim."

62. "Ben size Rabbimin mesajını/vahyettiklerini iletiyor ve size öğüt veriyorum. Ben sizin bilmediklerinizi, Allah'tan gelen vahi aracılığıyla biliyorum."

63. "Sakınmanız, erdemli bir yaşam sürüp, merhamet edilmeniz için, aranızdan bir adama, sizi uyarmak için Rabbinizden bir mesajın gelmesine mi şaşırdınız?

64. Halkı, Nuh'u yalanladı. Bunun üzerine Biz de, Nuh'u ve gemide beraberinde bulunanları kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayanları ise, suda boğduk. Çünkü onlar anlayışları kıt/kör bir halktı.

Hz. Hud.

65. Ad halkına da elçi olarak kardeşleri Hud'u gönderdik. Hud halkına: "Ey halkım! Allah'a kulluk edin. Sizin Allah'tan başka bir tanrınız yoktur. Hala mı Allah'a saygılı olmayacaksınız?" dedi.

66. Hud halkından ileri gelen inkârcılar,"**Hud, biz senin kafanı üşüttüğünü/beyinsiz ve yalancılardan olduğunu görüyoruz**", dediler.

67. Hud'da: "Ey halkım, ben beyinsiz filan değilim; kafamı da üşütmedim; fakat ben, evrenlerin Rabbinin görevlendirdiği bir elçiyim." dedi.

68. "Ben size Rabbimin mesajını/vahyettiklerini duyuruyorum. Ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm."

69. "Sizi uyarmak amacıyla, aranızdan bir adama, Rabbinizden bir mesajın gelmesine mi şaşırdınız? Düşünün, Allah sizi, Nuh'un halkından sonra, sizi onların yerine getirdi ve yaratılış itibariyle sizi Nuh halkından daha güçlü kıldı. O halde Allah'ın nimetlerini düşününki, kurtulabilesiniz.

70. Hud halkının kodamanları: "**Hud, sen bize, bir tek Allah'a kulluk edin ve atalarımızın taptıklarını terk edin diye mi geldin?** Eğer sözlerinde samimi/doğru isen, hadi, bizi korkuttuğun şeyi getir bakalım."

71. Hud halkına: "Böyle yapmakla, Rabbinizden bir azap ve öfkeye mahkûm edilmiş bulunuyorsunuz. Sizin ve atalarınızın uydurduğu

ve Allah'ın kendilerine hiçbir güç vermediği isimler konusunda mı benimle tartışıyorsunuz? Bekleyiniz, ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim."[231]

72. Bizden bir rahmet olarak, Hud'u ve Hud'la birlik olanları kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayarak inkâr edenlerin de kökünü kuruttuk.

Hz. Salih.

73. Semud halkına da elçi olarak kardeşleri Salih'i gönderdik. Salih halkına: "Ey halkım, Allah'a kulluk edin. Sizin Allah'tan başka bir tanrınız yoktur. Rabbinizden, size bir beyyine/apaçık bir kanıt gelmiştir. Oda, şu Allah'ın devesidir. O deve sizin için bir işaret/mucize olacaktır. O deveyi rahat bırakın. Allah'ın toprağında otlasın. Ona bir zarar vermeyin; yoksa sizi acı verici bir azap yakalar."

74. "Düşünün Allah sizi, Ad halkından sonra, sizi onların yerine getirdi. Ve Sizi yeryüzüne yerleştirdi. Dağlarından evler için taşlar yontup, düzlüklerinde köşkler yapıyordunuz. Artık, Allah'ın nimetlerini hatırlayın da, yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın."

75. Semud Halkının ileri gelen kodamanları, içlerindeki inanmış savunmasız kişilere, "**Siz, Salih'in gerçekten, Rabbi tarafından gönderilmiş bir elçi olduğunu nereden biliyorsunuz,**" diye baskı yaparak sıkıştırıyorlardı. İnananlarda: "**Biz Salih'in Allah'tan getirdiği mesaja inanıyoruz,**" dediler.

76. Büyüklük taslayanlar baskılarına devam ederek, "Biz, sizin inandığınız şeyi inkâr ediyoruz," dediler.

77. Deveyi işkence ederek kestiler ve Rab'lerinin emrine baş kaldırdılar ve: "**Ey Salih! Sen gerçekten elçilerden birisi isen, bizi tehdit ettiğin azabı başımıza getir de görelim,**" dediler.

78. Bunun üzerine, Semud halkının inkârcılarını, o korkunç sarsıntının gürültüsü yakaladı ve evlerinde diz üstü çökmüş bir şekilde donup kaldılar.

231,7:71 Bu Kur'an ayeti Hud peygamberin şahsında bu günü ve geleceği de kapsar. "**Hud peygamber kavmini, atalarının uydurduğu din üzerinde olmalarını" eleştiriyor.** Sanki günümüzün en önemli problemini yansıtıyor. Kur'an'ın her çağ için güncel olması en büyük mucize.

79. O zaman Salih'te halkından yüz çevirdi ve "Ey halkım, ben size Rabbimin elçilik görevini yaptım, sizi uyardım, öğüt verdim; fakat siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz," dedi.

Hz. Lut.

80. Ve Lut'u da elçi olarak gönderdik. Lut Halkına dedi ki: "Sizden önceki toplumlardan hiç birinin yapmadığı bir iğrençliği mi yapıyorsunuz?

81. "Siz kadınları bırakıp, erkeklere cinsel duygularla yöneliyorsunuz. Doğrusu siz, aşırı derecede seviyesizleşmiş bir topluluksunuz! "

82. Halkının Lut'a ve inananlara cevabı: "Lut'u ve taraftarlarını kentinizden çıkarın. Guya onlar çok temiz insanlarmış !" şeklinde alay edici tehdit oldu.

83. Biz, Lut'u ve ailesini kurtardık. **Eşi hariç**. Çünkü hanımı inkârcı olduğu için, geride kalanlardan oldu.

84. Biz de üstlerine bir yağmur yağdırdık. Bak! Nasıl oldu günahkârların sonu.

Hz Şuayb.

85. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı elçi olarak gönderdik. Şuayb halkına dedi ki: "Ey halkım, Allah'a kulluk edin. Sizin Allah'tan başka tanrınız yoktur. Rabbinizden size açık bir kanıt gelmiş bulunuyor. Ölçü ve tartıyı tam uygulayın. İnsanların mallarını eksik vermeyin. Ülke de barış sağlandıktan sonra bozgunculuk yapmayın. İnanıyorsanız bunlar sizin için daha iyidir."

86. "Allah'ın dosdoğru yolunu saptırarak ve inananları tehdit edip, Allah'ın yolundan çevirmek için, her türlü yola başvurmayın. Düşünün, siz sayıca çok az iken, Allah sizi çoğalttı. Bakın! bozgunculuk yapanların sonunun nasıl olduğuna."

87. "MÂdemki sizden bir kısmınız bana gönderilen vahye/mesaja inanıp, bir kısmınız inanmıyor. O zaman, Allah aramızda hükmedinceye kadar sabredin. Allah hükmedenlerin en iyisidir," dedi

Şuayb Peygamberi Dininden Döndürmek İsteyen Dinci Liderler.

88. Bu sefer, halkın büyüklük taslayan dincileri, Şuayba karşı, "Ey Şuayb, ya bizim dinimize geri dönersiniz ya da seni ve seninle beraber inananları kentimizden süreriz," dediler. Şuayb da şöyle dedi: "Biz bu isteklerinizi kabul etmesek de mi?"

89. "Allah bizi, sizin dininizden kurtardıktan sonra, tekrar sizin dininize dönersek, Allah'a karşı yalan uydurmuş oluruz. Rabbimiz Allah dilemedikçe, sizin dininize tekrar dönmemiz söz konusu olamaz. Rabbimiz her şeyi bilgisiyle kuşatmıştır. Biz yalnız Allah'a güvendik. Ey Rabbimiz! Bizimle halkımızın arasını hak ile çöz. Sen çözüm getirenlerin en iyisisin," dedi.

90. Büyüklük taslayan ortak koşucu dinciler, halkı tehditle, "Eğer Şuayb ile beraber olursanız, başınıza gelecekleri bir düşünün," dediler.

91. Bunun üzerine inkârcı halkı bir sarsıntı yakaladı da, evlerinde diz üstü çöküverdiler.

92. Şuayb'ı yalanlayanlar, sanki hiç orada yaşamamışlar gibi yok oldular. Asıl kaybedenler, Şuayb'ı yalanlayanlar oldu.

93. Bu korkunç manzra karşısında Şuayb, "Ey halkım, Ben size Rabbimin bana bildirdiği gerçekleri duyurdum. Size öğüt verdim, uyardım. Artık, inkârcı bir topluluğa nasıl acırım?" dedi.

İnkârcı Gelenekçiler Her Zaman Peygamberlere Karşı Çıkmışlardır.

94. Her ne zaman bir ülkeye, Allah'ın birliğini ve gücünü anlatmak için, bir peygamber gönderdiysek, ora halkı, gelen peygamberleri yalanladılar. Biz de peygamberlerin anlattıklarını kavrayıp, Bize yalvarsınlar diye, halkını darlık ve sıkıntıya uğrattık.

95. Sonra darlık ve sıkıntının yerine bolluk ve refah getirdik. Ne var ki, Biz, sıkıntıyı kaldırıp bolluğu getirince, Allah'ı unutarak, "Geçmişte atalarımızda buna benzer sıkıntı ve refah yaşamışlardı," dediler. Bunun üzerine, haberleri olmadan onları ansızın yakaladık.

96. Eğer o ülkelerin halkları, gönderdiğimiz peygamberlere inanıp erdemli davransalardı, göklerden ve yerden üzerlerine bolluk kapısını açardık. Fakat gönderdiğimiz peygamberleri yalanladıklarından ötürü, kazandıklarıyla birlikte onları yakaladık.

97. O ülkelerin halkları, geceleyin uyurlarken, azabımızın kendilerine gelmeyeceğinden emin mi idiler?

98. Yoksa o ülkelerin halkları, bir kuşluk vakti oynayıp eğlenirlerken, azabımızın yakalarına yapışmayacağına ilişkin bir garantileri mi vardı?

99. O ülkelerin halkı, Allah'ın planından emin mi idiler? Hüsrana uğrayan bir halktan başkası Allah'ın planından emin olmaz.

100. Önceki nesillerden sonra, onların arkasından yeryüzüne gelenler, hala şu gerçeği kavrayamadılar mı ki, eğer biz dileseydik, sonraki gelen nesilleri de, aynı şekilde, günahları sebebiyle cezalandırabilirdik. Biz onların bilinçlerini kilitleriz de, gerçekleri kavrayamazlar.

101. Ey Muhammed! İşte sana anlattığımız bu gerçekler, daha önceki toplumların ve elçilerin başlarından geçen tarihsel olaylardır. Elçileri, onlara apaçık belgelerle /delillerle gitmişlerdi. Fakat daha önceden yalanladıkları gerçeklere, sonradan inanacak değillerdi. İşte Allah, inkârcıların kalplerini böyle mühürler.

102. Biz, geçmişteki o halkların çoğunu, verdikleri sözü tutanlar olarak bulmadık, aksine, pek çoğunu yoldan çıkmış bulduk.

Hz. Musa'nın Firavun'la İlk Karşılaşması ve Firavun'un Musa'yı, Sihirbazlarla İmtihanı.

103. Sonra, daha önceki halklara gönderdiğimiz elçiler gibi, Musa'yı da, apaçık mucizelerimizle birlikte, Firavun ve adamlarına gönderdik. Fakat Firavun ve yanındakiler, ayet ve mucizelerimize hakaret ederek reddettiler. Bozguncuların sonunun nasıl olduğuna dikkat et!

104. Musa Firavuna geldiğinde: "Ey Firavun! Ben evrenlerin Rabbi tarafından görevlendirilmiş bir elçiyim."

105. "Benim görevim, Allah hakkında gerçeği söylemektir. Ben, Rabbinizden size bir kanıt/mucize ile geldim; Benimle birlikte, İsrail oğullarını gönder."

106. Firavun: "Eğer gerçekten söylediklerin doğruysa, bir kanıt/mucize getirdiysen, göster o mucizeyi de görelim bakalım," dedi.

107. Musa asasını yere attı, o anda asa kocaman bir yılan oluverdi.

108. Ve Musa Elini göğsünden çıkardı, Firavun ve yanındakilerin gözleri önünde, Musa'nın eli lekesiz bembeyaz oluverdi.

109. Firavun ve yanındakiler dehşete düştüler ve durumu tartıştılar ve "Musa, gerçekten uzman bir sihirbazdır," dediler.

110. Firavun adamlarına: "Musa sizleri makamınızdan indirmek istiyor. Ne yapmamı önerirsiniz?" dedi.

111. Firavun'un danışmanları dediler ki: "Musa'yı ve kardeşini beklet ve tüm şehirlere haberciler gönder."

112. "Bütün uzman sihirbazları sana getirsinler." dediler.

113. Ülkenin en uzman sihirbazları Firavun'a geldiler ve "Kazanırsak bize bir ödül var mı," dediler.

114. Firavun: "Evet! Ödül var." "üstelik benim yakın çevreme de gireceksiniz." dedi.

115. Sihirbazlar şöyle dediler: "Ey Musa, gösteriye önce sen mi başlarsın yoksa biz mi başlayalım."

Sihir ve Büyü Olabilir.

116. Musa: "Siz başlayın !" dedi. Sihirbazlar başladılar, gerçekten halkın gözünü büyülediler, onları korkuttular ve böylece büyük bir sihir ortaya koydular.

117. Biz de Musa'ya "Asanı yere at," diye vahyettik. Nitekim Musa'nın asası, sihirbazların yapmış olduğu sihirlerin hepsini toplayıp yutuverdi.

Bilim Adamı Gerçeği Kabul Eder.

118. Böylece, gerçek ortaya çıktı ve o sihirbazların yaptıklarının hiçbir değeri kalmadı.

119. İşte orada, Firavun ve adamları yenildiler ve küçük düşürüldüler.

120. Sihirbazlar ise, secdeye kapandılar.

121. Ve ,"Evrenlerin Rabbine inandık,"

122. "Musa'nın ve Harun'un Rabbine inandık," dediler.

Gerçek Ortaya Çıkınca Firavun Kuduruyor.

123. Firavun hiddetlenerek: "Ben size izin vermeden mi ona inandınız? Bu bir komplodur. Şehirde bu komploy tezgâhladınız ki, halkını oradan çıkarasınız. Ama yakında başınıza gelecekleri göreceksiniz!" dedi,

124. "Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve sonra topunuzu asacağım!"

125. Sihirbazlar: "Biz zaten Rabbimize döneceğiz."

126. "Sen bizden, sırf Rabbimizin ayetleri/işaretleri bize gelince, ona inandık diye bizden öç alıyorsun. Rabbimiz, bize dayanma gücü ver ve canımızı Müslümanlar olarak al." diye Allah'a yakardılar.

127. Yakınları Firavun'a, "Musa'yı ve halkını, seni ve tanrılarını bırakıp, yeryüzünde bozgunculuk çıkarsınlar diye mi bırakacaksın," dediler. Bunun üzerine Firavun: "Kadınlarını yaşatıp oğullarını öldüreceğiz. Biz onlardan çok daha güçlüyüz," dedi.

128. Musa halkına: "Allah'tan yardım dileyin, sabırla direnin. Yeryüzü Allah'ındır ve onu kullarından dilediğine verir. Sonuç Allah'a saygılı olanlarındır" dedi.

129. Firavun'dan kurtulan halk, Musa'ya: "Sen bize gelmeden önce de, bize geldikten sonra da işkence edildik," dediler. Musa da: "Umulur ki, Rabbiniz düşmanınızı yok ederek, onların yerine sizleri yeryüzüne hâkim kılar. O zaman da, sizlerin nasıl davranacağına bakar," dedi.

Doğa Olayları Rastlantı mı?

130. Andolsun Biz, Firavun'a uyanları, düşünüp öğüt alsınlar diye, yıllarca kuraklık ve ürün kıtlığına mahkûm ettik.

131. Ama onlar, kendilerine bir iyilik/bolluk geldiği zaman, "Bu bolluk ve iyilik bizim kendi becerimizdir," derler, fakat başlarına bir sıkıntı bir kötülük geldiği zaman da, Musa ve beraberindekilerin bu uğursuzluğa sebep olduğunu söylerlerdi. İş dedikleri gibi değil, doğrusu onların başına gelen uğursuzluk, Allah tarafındandır. Fakat birçokları bilmezler.

132. Ve derler ki: "Musa, bizi büyülemek için, ne kadar mucize getirirsen getir, biz sana inanacak değiliz," dediler.

133. Biz de, çok değişik işaretler olarak, Üzerlerine tufan, çekirge, haşarat, kurbağa ve kan gibi felaketler gönderdik. Bütün bunlara rağmen, gurur ve büyüklük taslamaları gerçeği görmelerini engelledi ve günahkâr bir topluluk oldular.[232]

232,7:133 Düşünen beyinler ve gören gözler, yaşadığımız çağda da, bu uyarıcı işaretleri gözlemekteler.

134. Felaket başlarına gelince de, hemen Musa'ya giderler: "Ey Musa, sana verdiği sözden dolayı Rabbine bizim için dua et. Eğer bizi, bu felaketlerden kurtarırsan sana inanacağız. Aynı zamanda İsrail oğullarını da bırakıp seninle beraber yollayacağız," derlerdi.

135. Firavun ve yakınlarını söz konusu felaketlerden, geçici bir süre için kurtarınca da, verdikleri sözlerinden dönüyorlardı.

Kaçınılmaz Sonuç.

136. Bunun üzerine biz de, Firavun ve yakınlarından öç aldık. Ayetlerimizi yalanlayıp aldırış etmedikleri için, onları denizde boğduk.

137. Ezilip işkence edilen topluluğu/İsrail oğullarını da, etrafını bereketli kıldığımız yerin/Kudus'ün, doğu taraflarına ve batı taraflarına mirasçı yaptık. Böylece, sıkıntılarına sabırla direndikleri için, Rabbinin İsrail oğullarına verdiği güzel söz gerçekleşti. Ve Firavun ve halkının oluşturduğu bağ ve bahçeleri, yapı ve görkemli saraylarını da yerle bir ettik.

İnsan Oğlu Başına Gelen Felaketleri Çabuk Unutur.

138. Biz İsrail oğullarını denizden geçirdikten sonra, kendi elleriyle yaptıkları heykellere tapan bir topluluğa rastladılar ve: "Ey Musa! Bunların tanrıları gibi, sen de bize bir tanrı yap," dediler. Musa: "Siz, gerçekten cahil bir topluluksunuz!"

139. "O gördüğünüz topluluk, taptıkları ilahlarıyla/putlarla birlikte yok olup gidecekler. Ve yaptıkları ibadetler de batıl/ hiçbir bilimsel temele dayanmıyor."

140. "Ben size Allah'tan başka bir ilah mı arayayım? Oysa Allah, lütfüyla sizi başkalarına tercih etti. "

141. "Hani size en kötü işkenceyi uygulayan Firavun'dan ve taraftarlarından, Allah sizi kurtarmıştı. Firavun ve taraftarları, kadınlarınızı sağ bırakıp, çocuklarınızı öldürüyorlardı. Bunda, Rabbinizden sizin için büyük bir sınav vardı."

Musa Tûr'da Allah ile Doğrudan Konuşuyor.

142. Musa ile otuz gece ardı ardına ibadet etmesi için sözleştik ve sonra ona on gece daha ekledik. Böylece Rabbinin belirlediği vakit kırk geceye tamamlandı. Musa, kardeşi Harun'a, "Ben gidince, halkıma karşı benim yerime sen sorumlusun, doğru dürüst davran. Bozgunculuk yapanların yoluna da uyma," dedi.

143. Musa, kararlaştırdığımız zamanda Tûr'a gelip ve Rabbi kendisiyle konuşunca, Musa dayanamadı, "Rabbim, bana kendini göster, sana bakayım," dedi. Allah'ta:"Sen Beni görmeye dayanamazsın. Ama şu dağa bak; Eğer dağ yerinde durursa o zaman sende beni görebilirsin," dedi. Rabbi, dağa görününce dağ paramparça oldu. Bu harika olay üzerine Musa kendinden geçti. Ayılıp kendine gelince, "Rabbim, Sen yücesin, tövbe edip sana yöneliyorum. Ben inananların en başta olanıyım," dedi.[233]

144. Allah dedi ki: "Ey Musa, sana verdiğim vahiylerimle/bildirilerimle ve seninle doğrudan konuşmamla, senin halkın üzerindeki otoriteni pekiştirip yücelttim. Sana verdiklerimi al ve şükredenlerden ol."

145. Biz her şeyin en ince ayrıntısına kadar açıklamasını ve öğüt olarak her ne varsa levhalara yazıp sana verdik: "Musa, bu öğretileri harfiyen uygula ve halkına da söyle, halkında onları en güzel biçimde uygulasınlar. Yoldan çıkmış o toplumun son durumlarını size göstereceğim." [234]

İnsan Yanlışı Daha Çok Önemsemeye Yatkın.

146. Yeryüzünde haksız yere büyüklenenleri mucizelerimden çevireceğim. Onlar her türlü mucizeyi görseler de inanmazlar. Apaçık gerçekleri görseler onu benimsemezler, Ama azgınlık ve sapkınlıkları gördüler mi, hemen onu benimserler. O büyüklük taslayanlar ayetlerimizi yalanladılar ve aldırış etmediler.

147. Ayetlerimizi ve ahret buluşmasını inkâr edenlerin tüm çabaları boşunadır. Yaptıklarından başka bir şeyle mi cezalandırılacaklar?

Buzağı Heykelinden Tanrı.

148. Musa Tur'a gidince, halkı süs eşyalarından böğürmesi olan[235] bir buzağı heykeli yapıp, tanrı diye tapmaya başladılar. O putun, konuşmaktan ve kendilerine yol göstermekten aciz olduğunu

---

233,7:143 Cennet halkı Tanrı'yı görecek. 39:69; 75:23, 89:22

234,7:145 Bak.74/29

235,7:148 Samiri'nin Tanrı diye buzağı/inek yavrusu heykelini yapması tesadüfi değildir. Eski Mısır inancında ineğe kutsallık atfettikleri tarihsel bir gerçektir. israiloğulları da uzun süre Mısır'da yaşadıkları için bu inancın etkisi altında idiler. Zaten ayette, "böğürdüğü" değil de "böğürmesi olan" diye bildirilmesi ilginçtir. Bu ses büyük olasılıkla heykelin üzerindeki deliklere rüzgârın çarpmasıyla oluşuyordu. Nitekim arkeolojik kazılar, eski Mısır tapınaklarındaki bazı heykellerin rüzgâr yoluyla ses çıkarabilen deliklere sahip olduklarını ortaya çıkardı. Ayrıca bak 2/67-74; 20:83-99.

görmediler mi? Aciz bir putu tanrı edindiklerinden dolayı, zalimlerden oldular.

149. Yaptıklarının saçma olduğunu görüp, pişman olduklarını anlayınca da, "Rabbimiz bize acımaz ve bizi bağışlamazsan kaybedenlerden oluruz," diye yakarmaya başladılar.

150. Musa, Tûr'dan gelip halkının durumunu görünce, kızgın ve hayal kırıklığına uğramış olarak halkına,"Benden sonra arkamdan ne kötü işler yaptınız! Rabbinizin emrini bekleyemediniz mi?," dedi, hiddetle elindeki Tevrat levhalarını yere fırlattı,[236] kardeşi Harun'un yakasına yapışıp silkelemeye başladı. Kardeşi Harun: "Ey Anamın oğlu, bu halk beni küçümseyip hırpaladı, nerdeyse beni öldüreceklerdi. Sen de üzerime gelerek düşmanı güldürme, beni bu zalim halkla bir tutma," dedi.

151. Bu sefer Musa: "Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla. Bize acı. Sen merhametlilerin en merhametlisisin." diye Allah'a dua etti.

152. Süs eşyalarından yaptıkları buzağıyı ilahlaştıranlar, Rab'lerinden bir gazaba ve dünya hayatında bir alçaklığa uğrayacaktır. İftiracıları böyle cezalandıracağız.

153. Buzağıyı ilah edinip, günah işledikten sonra, pişman olup tövbe edenlere gelince, kuşkusuz o tövbe ve imandan sonra, Rabbin elbette Bağışlayandır, Esirgeyendir.

154. Musa'nın sinirleri yatışınca Tevrat levhalarını yerden topladı. O levhaların bir nüshasında Rab'lerini sayanlar için, bir yol gösterme ve bir rahmet yazılıydı.

155. Bağışlanma dilemeleri için, Musa, halkı arasından yetmiş kişi temsilci seçip, Bizimle randevulaştı. Onları korkunç deprem yakalayınca, Musa: "Ey Rabbim, dileseydin beni ve onları daha önce yok ederdin. İçimizde ki beyinsizlerin işledikleri suçlardan ötürü, bizi yok mu edeceksin? Bu, herhalde bizler için, Senin düzenlediğin bir sınav olmalı. Sen dilediğini onunla saptırır,

---

236,7:150 Tanrı, kitabını Musa'ya levhalar halinde vermişti. Tanrı, bu levhaları, fiziksel yapısının putlaştırılması için değil, içindeki emir ve yasaklara uyulsun diye göndermişti. Nitekim levhalardaki ilkelere uyulmamasına tepki olarak, Musa'nın kızgınlıkla levhaları yere atıp kardeşinden hesap sorması ilgi çekicidir. Kur'an ayetlerini anlama, kavrama ve uygulama yerine, Kur'an yapraklarına saygıyı Kur'an'a saygı sanan ve kur'an'ın harflerine bakmak ibadettir diyenler bu Kur'an ayetinden bir ders çıkarabilirler mi? (Bak. Levha kelimesi için,74/29)

dilediğini de onunla doğru yola iletirsin. Sahibimiz sensin; bizi bağışla, bize acı. Sen en iyi Bağışlayansın,"

Allah'ın Rahmetinin Büyüklüğü ve Zekâtın Önemi.

156. "Bu dünyada da, ahrette de bizim için iyilik yaz. Biz sana yöneldik." dedi. Allah Buyurdu: "Azabım dilediğim kimseye dokunacaktır. Rahmetim ise, her şeyi kapsamıştır; Rahmetimi özellikle: Erdemlilere/sakınanlara, zekâtı verenlere ve ayetlerimize inananlara yazacağım."[237]

Allah Tevrat Ve İncil'de Muhammed Peygamberi Haber Veriyor.

157. Nitekim ayetlerimize inanan erdemli kişiler, yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları o elçiye, o ümmi (Tevrat ve İncil okumamış) peygambere de uyarlar.[238] O peygamber, o Tevrat ve İncil bağlılarına iyiliği emreder ve kötülükten men eder; onlara güzel şeyleri helal, pis şeyleri de haram kılar; üzerlerindeki ağırlıkları ve onlara vurulan prangaları/Tevrat'ta kendileri için yasaklananları kaldırıp atar. O Peygambere/Muhammed peygambere inananlar, ona saygı duyanlar, ona yardım edenler, kendisiyle birlikte indirilen Işığa/Kur'an'a uyanlar İşte onlar, başarıya ulaşanlardır.

158. Ey Muhammed! De ki: "Ey insanlar!/ Yahudiler, Hıristiyanlar, Müslümanlar ve diğerleri, ben, hepiniz için, göklerin ve yerin egemenliğine sahip olan Allah tarafından görevlendirilmiş bir elçisiyim.[239] Allah'tan başka tanrı yoktur. Allah diriltir ve öldürür." Öyle ise, Allah'a ve ümmi olan[240] elçisine inanın, nitekim o da/Muhammed Peygamber'de Allah'a ve buyruklarına inanmaktadır. Ona uyun ki doğruyu bulasınız.

237,7:156 Zekatın önemi vurgulanıyor. Zekatın miktarı 2:219; 17:26,29 ayetlerinde, ne zaman verileceği 6:141, kimlere verileceği 2:215, nasıl verileceği 2:274; 13:22; 16:26-29, ve niçin verileceği de 30:39 ayetlerinde bildirilir.

238,7:157 Hz. Muhammed'in peygamber olarak geleceği, Tevrat'ın Tesniye 18:15-19, İncil'in Yuhanna 14:16-17 ve 16:13 ayetlerinde önceden haber verilmiştir.

239,7:158 Hz. Muhammed, sadece Arapların ve sadece Müslümanların peygamberi değil. Tüm dünya insanlarının peygamberidir.

240,7:158 "Ümmi" kelimesinin anlamı kaydırılarak peygamberimizin okur-yazar olmadığı iddia edilmiştir. "Ümmi" sözcüğünün gerçek anlamı için 3:20 ve 2:78 ayetlerine. Bakınız.

159. Nitekim Musa'nın halkından bir topluluk var ki, dosdoğru yolu gösterirler ve o yolda adaletle giderler.

Tevrat'ı Hiç Okumamış Muhammed Peygamber Yahudilere İsrail Oğullarının Tarihini Anlatıyor.

160. Biz İsrail oğullarını/Yakub'un torunlarını on iki kabile halinde topluluklara ayırdık. Halkı kendisinden su istediği zaman Musa'ya, "Asan ile taşa vur," diye vahyettik/bildirdik. Musa asasını taşa vurdu, taştan on iki pınar fışkırdı ve her kabile bir pınardan içti. Ayrıca onları çöl sıcağından korumak için, bulutlarla gölgelendirdik ve üzerlerine menna ve bıldırcın eti indirdik ve: "Size verdiğim tertemiz rızklardan yiyin." dedik. Ama onlar bizim verdiklerimize karşı gelmekle, Bize değil, kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı.

161. Hatırlayın Biz İsrail oğullarına:"Bu şehre/Kudüs'e yerleşin, orada dilediğiniz gibi yiyin/yaşayın, dostça konuşun ve kapıdan girerken saygılı olarak girin ki, hatalarınızı bağışlayalım. İyilik yapanlara daha fazlasını vereceğiz," denildiğinde,

162. İçlerindeki ayetlerimizi inkâr edenler, Bizim sözlerimizi tam tersi ifadelerle çarpıtıp, kendi sözleriyle değiştirdiler. Biz de sözlerimizi değiştirdiklerinden/kararttıklarından ötürü, üzerlerine gökten bir felaket gönderdik.

163. Ey Muhammed Peygamber! Tevrat'a inananlara, deniz kenarındaki kasabada yaşayan halkın durumlarını sor. Hani o sahilde yaşayan halk, Cumartesi günü çalışma/balık tutma yasağına uymayıp, yasağı çiğniyorlardı/balıkları avlıyarak haddi aşıyorlardı. Çünkü balıklar Allah'ın izniyle, Cumartesi avlanma yasağını bildikleri için, cumartesi günleri akın akın su yüzüne çıkıyorlardı; ancak Cumartesi dışındaki günlerde su yüzüne çıkmıyorlardı/onlara balık gelmiyordu. İşte biz, yoldan çıkmalarından dolayı onları böyle imtihan ediyorduk.

164. Yahudilerin kendi aralarından bir grup: "Allah'ın helak edeceği veya çetin bir biçimde cezalandıracağı bir topluluğa ne diye öğüt veriyorsunuz," dedi. Öğüt verenler dediler ki: "Rabbinize hiç değilse bir özür beyan edebilmemiz içindir. Belki dinleyip Allah'a karşı gelmekten sakınırlar," diye öğüt veriyoruz.

165. Kendilerine hatırlatılan uyarıları önemsemeyip unutunca, Bizde aralarında, kötülüklerle mücadele edenleri kurtardık; haksızlık

edenleri de, yoldan çıkmalarına karşılık olarak, feci bir azap ile yakaladık.

166. Kendilerine yasaklananlara ısrarla uymayıp, aşırı davrananlara, "maymunlaşmış aşağılık yaratıklar olun!" dedik.

167. Ayrıca Rabbin, diriliş gününe kadar uyarıları dinlemeyenlere cezaların en kötüsünü verecek kimseler göndereceğini bildirdi. Kuşkusuz Rabbin cezayı çabuk sonuçlandırandır. Ama Rabbin çok Bağışlayandır, çok esirgeyendir.

168. Biz Yahudileri yeryüzünde topluluklara ayırdık. Onlardan bir kısmı barışsever, iyi, diğer bir kısmı ise, aşağılık durumdaydı. Dönerler diye onları iyilikler ve kötülüklerle sınadık.

169. İsrail oğullarının ardından yerlerine geçen ve kitabı/Tevrat'ı tekeline alan bir takım kötü halefler/kötü nesiller geldi. Bunlar, "Kitapta/Tevrat'a nasıl olsa bağışlanacağımız," yazılı diyerek, Allah'ın ayetlerini çarpıtıp, saptırarak, dünyanın aşağılık ve geçici menfaatlerini tercih ederler ve sürekli dünya menfaati için uğraşırlar. Hâlbuki onlardan, kitaba/Tevrat'a bağlı kalacaklarına ve Allah hakkında, ancak gerçeği söyleyeceklerine dair, söz alınmamış mıydı? Onu/Tevrat'ı okuyup öğrenmediler mi? Erdemliler/sakınanlar için, ahret yurdu daha hayırlıdır. Hala aklınızla düşünmeyecek misiniz?

170. Kitabın/Tevrat'ın gerçeğine sımsıkı sarılanlar ve namazı kılanlara gelince, kuşkusuz biz, iyilikleri ödülsüz bırakmayız.

171. Hatırlayın, Tûr dağını, İsrail oğullarının üzerine bir şemsiye gibi kaldırmıştık. Öyle ki tepelerine düşeceğini sanmışlardı:"Size verdiğime/Tevrat levhalarına sımsıkı sarılın. Kurtulabilmeniz için içeriği üzerinde düşünün," demiştik.

Allah Her İnsanla Doğarken Sözleşme Yapar.

172. Rabbin, Âdem oğullarının bellerinden soylarını çıkarırken, onları kendi kendilerine tanık tutar: "Ben, sizin Rabbiniz değil miyim?" "Evet, tanıklık ediyoruz, sen bizim Rabbimizsin" derler. Biz bu

sözleşmeyi, Âdem oğullarının kıyamet gününde, "Biz bundan habersizdik," dememeleri için yaptık.[241]

173. Yahut "Atalarımız önceden ortak koştu ve biz de onlardan sonra gelen soylarıyız/ataların uyguladıklarını izledik, bizi bid'at ve hurafelere dalan atalarımızdan dolayı mı yok edeceksin," demeyesiniz diyedir.

174. Ayetlerimizi ayrıntılı olarak böyle açıklıyoruz ki, Rablerini inkârdan dönebilsinler.[242]

175. Ey Peygamber! Sen Tevrat'a inananlara/Yahudilere şu adamın geçmişte ne duruma düştüğünü de anlat. Kendisi önce ayetlerimize inanmıştı. Ancak daha sonra onlardan sıyrılıp çıktı. Bu yüzden de şeytanın takibine uğradı. Sonunda azgın bir sapkın oluverdi.

176. Dileseydik o adamı ayetlerimizle yükseltirdik. Fakat o, dünyaya saplandı ve arzusunun peşine düştü. O adamın durumu, üstüne varsan da, kendi haline bıraksan da, dili dışarı da soluyan huysuz bir köpeğin durumuna benzer. Ayetlerimizi yalanlayan toplulukların durumu işte böyledir. Geçmişte yaşanan bu öyküyü anlat, olur ki, düşünüp ibret alırlar.

177. Ayetlerimizi yalanlayan ve yalnızca kendi kendilerine haksızlık eden topluluğun örnekliği ne kötüdür!

178. Allah kimi doğruya iletirse, doğruyu bulan odur. Kimi de saptırırsa, işte kaybedenler de onlardır.

Kur'an'dan Başka Hangi Hadis'e İnanırsınız.

179. Yemin olsun, Biz insanlardan ve cinlerden çok sayıda kişiyi cehenneme mahkûm ettik. Kalpleri var, fakat kavrayamazlar; gözleri var, fakat görmezler; kulakları var, fakat işitmezler. Onlar, çiftlik hayvanları gibidir, hatta daha da kötü. İşte bu durumda onlar, olup bitenden habersizdirler.

180. En güzel isimler Allah'ındır; öyleyse Allah'ı O güzel isimleriyle çağırın. Allah'ın isimlerini tahrif edenleri bırakın; onlar yaptıklarının cezasını çekeceklerdir.

241,7:172 Her doğan insan Tanrıya söz vererek doğar. Sonra özgür iradesiyle yolunu seçer. Ahrette de sorumluluğuna katlanır. Buradaki diyalog "lisan-i hal" iledir. 41:11 ayetiyle karşılaştırınız.

242,7:174 Yaşadığımız her saniye, Allah'a dönmemiz için son şansımızdır.

181. Yarattıklarımızın arasında bir topluluk var ki, gerçek ile yol gösterirler ve yine onunla hakkı gözetirler.

182. Ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, inkârcıları fark etmeden yavaş yavaş sonlarına yaklaştıracağız.

183. Hatta onlara zaman tanırım. Ama planım yamandır.

184. Düşünmezler mi? Arkadaşlarında/Muhammed peygamberde hiçbir delilik yoktur. O, ancak apaçık bir uyarıcıdır.

185. Göklerin ve yerin egemenliğine ve Allah'ın yarattığı şeylere bakmazlar mı? Son anlarının yaklaşmış olabileceğini hiç düşünmezler mi? Kur'an'dan başka hangi hadis'e inanırlar?[243]

186. Allah'ın saptırdığı kimseler için yol gösterici bulunmaz. Allah, onları azgınlıkları içinde bocalar durur halde bırakır.

Dünyanın Sonunu Kim Bilir?

187. Ey Muhammed! Sana o saatin/dünyanın sonunun ne zaman geleceğini soruyorlar. "O'nun bilgisi Rabbimin yanındadır," de. Dünyanın sonunun vaktini Allah'ın dilediğinden başkası ortaya çıkarmaz. Göklere ve yere ağır gelen o saat, size ansızın gelecektir.[244] Sanki sen, dünyanın sonunun ne zaman geleceğini biliyormuşsun gibi sana soruyorlar. "Onun bilgisi Allah'ın yanındadır," Fakat insanların çoğu bilmez.

Peygamber Her Şeyi Bilebilir mi?

188. Ey Muhammed! De ki: "Ben Allah'ın dilediğinden başka kendime ne bir yarar nê de bir zarar verme yetkisine sahip değilim. Gaybı/Gizliyi bilseydim, daha çok iyilik yapardım. Bana hiçbir zarar ve kötülük de dokunmazdı. Ben inanan bir toplum için, sadece bir müjdeci ve uyarıcıyım."[245]

243,7:185 "Hadis" kelimesi, Kur'an'ın isimlerindendir. İnsan sözlerinin "hadis" diye adlandırılacağını Allah biliyordu. 12:111; 31:6; 33:38; 35:43; 45:6; 52;34; 77:50 ayetlerine bakınız.

244,7:187 Saat, sadece inkarcıların başına ansızın kopacaktır.

245,7:188 Peygamberler dâhil hiç kimse geleceği bilmez (6:50; 7:188; 10:20; 27:65; 81:24). Geleceği ancak Tanrı bilir ve bu bilgi ancak vahiy/ayetler yoluyla elde edilebilir (3:44; 11:49; 12:102; 30:2; 72:27).

İlk Cinsel İlişki Ve İlk Doğum.

189. Allah sizi bir tek candan/Âdemden yarattı. Ondan da eşini yarattı ki mutluluk duysun. Âdem eşine yaklaşınca/cinsel ilişkiye girince, eşi hafif bir yükle yüklendi/hamile kaldı ve onu bir müddet taşıdı. Yükü/hamileliği ağırlaşınca her ikisi birden Rab'leri Allah'a: "Bize kusursuz bir çocuk verirsen şükredenlerden olacağız," diye dua ettiler.

190. Allah, Âdem ve eşine mükemmel biçimde yaratılmış bir çocuk verdi. Fakat Allah'ın kendilerine verdiği bu insanların birçoğu, Allah'a ortaklar koşmaya başladılar. Allah onların ortak koştukları her şeyden çok yücedir.

191. Bir şey yaratamayan, aksine yaratılmış olan şeyleri mi Allah'a eş koşuyorlar?

192. Allah'a eş koşulan varlıklar, ne Allah'a eş koşanlara yardım edebilir, ne de kendilerine yardım edebilirler.

193. Onları doğruya çağırsanız size uymazlar. Onları ha çağırmışsınız, ha sessiz kalmışsınız fark etmez, sizin için birdir.

Allah'tan Başka Hiç Kimse Yardım Edemez.

194. Ey ortak koşucular! Allah'ın dışında çağırdıklarınız/bağlandıklarınız, sizin gibi Allah'ın kullarıdır. Allah'a eş koştuklarınızın yardım edebilecekleri hakkında iddianız doğru ise, haydi onları çağırın da size cevap versinler,

195. Allah'a eş koştuklarınızın, üzerinde yürüyecekleri ayakları mı var? Tutmaları için elleri mi var? Görmeleri için gözleri mi var? İşitmeleri için kulakları mı var? De ki, "Ortaklarınızı çağırın ve elinizden gelirse, benim için plan kurun. Hiç durmayın!"

196. "Benim biricik Sahibim, Kur'an'ı indiren Allah'tır. Allah, dürüst insanları korur."

197. "Allah'ın dışında çağırdıklarınız/bağlandıklarınız ne size yardım edebilirler, ne de kendilerine yardım edebilirler."

198. Onları hidayete çağırsan işitmezler. Onların sana baktığını sanırsın; fakat onlar görmezler.

Uyumlu Olmak, Cahilce Sözlere İtibar Etmemek.

199. Ey Muhammed! Sen affedici ol, iyiliği öğütle ve cahillere aldırış etme.

200. Eğer şeytan sana kötü bir düşünce fitlerse, hemen Allah'a sığın; Allah İşitendir, Bilendir.

201. Erdemlilere/sakınanlara her ne zaman şeytandan bir vesvese gelse, Allah'ı hatırlarlar ve hemen gerçeği görürler.

202. Şeytanlar dostlarını ise, azgınlığa sürüklerler ve onların yakalarını hiç bırakmazlar.

203. Ortak koşuculara bir ayet getirmediğin zaman: "**Sen bir tane uydursaydın ya**," derler. Ey Muhammed! De ki: "Ben, ancak Rabbimden bana vahyedilene uyuyorum. Bu ayetler, Rabbinizden aydınlatmalardır, inanan bir toplum için bir hidayet ve rahmettir.

Her işte Allah'ı Hatırdan Çıkarmamak.

204. Kur'an okunduğu zaman/Kur'an anlatıldığı zaman, onu dinleyip kulak verin ki, merhamet edilesiniz.

205. Rabbini gönülden yalvararak, gizlice ve sessizce sabah akşam an; gafillerden olma.

206. Rabbinin yanındakiler, Allah'a kulluk etmekten kaçınıp büyüklenmezler, Allah'ı yüceltirler ve Allah'a secde ederler.

8. ENFAL(Ganimetler) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Peygamber! Sana, ganimetler/Savaşta elde edilenler hakkında soruyorlar. De ki: **"Savaşta elde edilenler, Allah'a gönülden inananların ve elçisinindir."** Allah'ı dinleyin, aranızdaki anlaşmazlıkları düzeltin. Eğer, gerçekten inanıyorsanız, Allah'ın buyruklarını uygulayan elçisine itaat edin.[246]

İnananlar.

2. Allah'a gönülden inananlar o kimselerdir ki, Allah anıldığında yürekleri titrer, Allah'ın ayetleri kendilerine okunduğunda/anlatıldığında inançları artar ve sadece Rab'lerine güvenirler.
3. Ve namazı kılarlar, Allah'ın kendilerine verdiği rızklardan yoksullara pay ayırırlar.
4. İşte böyleleri gerçek inananlardır. Onlar için Rab'leri yanında dereceler, bağışlanma ve tükenmez rızk vardır.

İnançlarında Zayıf Olanlar.

5. Nitekim aranızda, ganimetlerin paylaşımına gönülsüz olup, anlaşmazlık çıkaranların hali, Rabbin seni hak uğruna savaş için, evinden çıkardığı zaman, inananlardan bir grubun, savaşa gitmek istemeyenlerinin durumuna benziyor.
6. Savaşa gitmek istemeyen grup, gerçek ortaya çıkmasına/savaş kazanılmasına rağmen bile, göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi, Peygamberle savaşı tartışıyorlardı.
7. Hâlbuki Allah, iki gruptan/ortak koşucu Arapların, ticaret kervanını ya da Mekke'den gelen müşrik ordusunun ikisinden birisini yenmeyi size söz vermişti; siz ise, güçsüz ve silahsız olanıyla/kervanla karşılaşmayı istiyordunuz. Oysa Allah, kelimeleriyle hakkı gerçekleştirmek ve ortak koşucu Arapların silahlı ordusunu yok ederek, inkârcıların kökünü kesmek diliyordu.

246,8:1 bak: 8:41

8. Allah'ın bunu dilemesi, suçlular hoşlanmasa da, hakkı gerçekleştirmek ve haksızlığı ortadan kaldırmak içindi.

Allah Melekleri Yardıma Gönderiyor.

9. Siz, ortak koşucu Arapların çokluğunu ve en elverişli/stratejik mevkilere yerleştiğini görünce, korkuya kapılıp, sizi kurtarması için Rabbinize yalvarıyordunuz ve Allah'ta, **"Ben sizi, bölük bölük gelen bin melekle destekleyeceğim,"** diye dualarınıza karşılık vermişti.

10. Allah, Meleklerle yaptığı bu yardımı/desteği, sırf size bir müjde/moral olsun ve içinizdeki korkuyu yatıştırsın diye yaptı. Yoksa zafer/yardım yalnız Allah'tandır. Kuşkusuz Allah Üstündür, Bilgedir.

11. Üstelik Allah'tan bir güvenlik olmak üzere sizi rahatlatmak, şeytanın size verdiği umutsuzluk ve korku vesvesesini içinizden atmak, kalplerinizi birbirine bağlayarak güven duygusu vermek için, sizi tatlı bir uykuya daldırıyordu. Ayrıca Allah, hem susuzluğunuzu gidermek, hem de savaş alanının kumluk arazisini pekiştirerek, ayaklarınızı yere sağlam basmak için, üzerinize gökten yağmur yağdırıyordu.

Askerden Kaçılmaz.

12. Bunların yanı sıra, senin Rabbin meleklere:**"Ben de sizinle beraberim. Haydi, inananlara yardım edin. Ben, inkârcıların yüreklerine korku salacağım. Vurun acımadan inkârcıların boyunlarına,"** diye vahyediyordu.[247]

13. Bütün bu yardımlarımın sebebi, ortak koşucu inkârcıların Allah'a ve elçisine karşı savaşmalarından ötürüdür. Kim Allah'a ve Allah'ın buyruklarını uygulayan elçisine karşı savaşırsa, elbette Allah'ın cezası çetindir.

14. Şimdilik, savaşın bu yenilgi acısını tadın. Ayrıca, öbür dünyada inkârcılar için, bir de ateş azabı vardır.

15. Ey inananlar! Size karşı düşmanca harekâta geçen inkârcılarla karşılaştığınızda, onlara arkanızı dönmeyin/korkup kaçmayın.

16. Kim seferberlik/savaş için askere çağrıldığı gün, savaş taktiği veya başka bir birliğe katılma amacının dışında, inkârcılarla savaşmaktan

---

247 **8:12** 60:8-9 ayetlerinde bildirilen genel prensibe tabidir.

kaçarsa, mutlaka Allah'ın bir gazabına uğrayacaktır ve yeri de cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir.

Tanrı'nın Kudreti.

17. Ey Peygamber! Savaşırken o ortak koşucu inkârcıları, siz kendi gücünüzle öldürmediniz, fakat Allah'ın gücüyle öldürdünüz. Attığınız zaman da sen kendi gücünle atmıyordun; Ancak. Allah'ın gücüyle atıyordun. Ve böylece inananları güzel bir sınavla sınadık. Kuşkusuz Allah İşitendir, Bilendir.

18. Gördünüz işte, Allah, ortak koşucu inkârcıların planını böyle bozar.

19. Ey inkârcılar! Mutlak zafer için geldiğiniz savaşta yenildiniz. Zafer/kurtulmak istiyorsanız, işte size zafer/kurtulma fırsatı geldi! Saldırmaktan vazgeçerseniz sizin için daha iyi olur. Tekrar savaş maya dönerseniz, biz de döneriz ve ordunuzun sayıca çok olması da size hiçbir yarar sağlamaz. Çünkü Allah inananlarla beraberdir.

20. Ey inananlar, Allah'a ve Allah'ın buyruklarını uygulayan elçisine itaat ediniz. Her şeyi işitip gördüğünüz halde, elçinin söylediklerini göz ardı etmeyin.

Akıllarını Kullanmayanlar.

21. Söylenenleri işitmedikleri halde, "**İşittik**," diyenler gibi olmayın.

22. **Kuşkusuz, Allah'a göre yaratıkların en kötüsü, akıllarını kullanmayan sağır ve dilsizlerdir**.

23. Allah, elçisinin bildirdiklerini dinleyen inkârcılarda bir iyilik olduğunu görseydi, onlara işittirirdi. Allah, fanatik inkârcılara işittirseydi bile, yine de kabul etmezlerdi.

24. Ey inananlar, size hayat verecek şeylere çağırdığında, Allah'a ve Allah'ın ayetlerini bildiren elçisine yanıt verin. Bilin ki Allah, kişi ile kalbi arasına girer ve şunu da unutmayın ki, Allah'ın huzurunda toplanacaksınız.

25. İnananlar, uyarılara rağmen sorumluluğu paylaşmaz, ülke çıkarlarında birliği sağlamazsanız, geldiği zaman, sadece inkârcı zalimlere değil, tüm herkesi kapsayıp perişan edecek, bir fitneden/felaketten sakının. Bilesiniz ki, Allah'ın cezası çetindir.[248]

---

248 8:25 Çevrelerindeki kötülüklere göz yumup sorumluluklarını yerine getirmeyenler, zararı paylaşırlar (3:114; 5:79; 9:71; 22:41).

İnananlarla Anlaşmaları Bozan Yahudilere Hatırlatma.

26. Ey Yahudi kabilesi, sayıca az olduğunuz, yeryüzünde ezilip horlandığınız ve insanların sizi kapıp kaçıracaklarından korktuğunuz zamanları hatırlayın. Allah size yer yurt sağladı, sizi yardımıyla destekledi ve güzel şeylerden size rızklar verdi ki, Allah'a teşekkür edesiniz.

27. Ey inananlar, ortak koşucu Araplara karşı yaptığınız antlaşmaları bozarak, Allah'a ve elçisine ihanet etmeyin; yoksa bile bile emanetlerinize/yaşadığınız yere ihanet etmiş olursunuz.

Para ve Çocuklar Birer Sınavdır.

28. Servetinizi ve çocuklarınızı korumak için bu ihaneti yapıyorsanız, bilesiniz ki mallarınız ve evlatlarınız sizin için bir sınavdır. Asıl büyük ödül, Allah'ın yanındadır.

29. Ey inananlar, **Allah'ı dinlerseniz, size doğruyu yanlıştan, iyiyi kötüden ayıracak anlayışı verir,** kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah Büyük İyilik Sahibidir.

Ortak koşucuların Peygambere Suikast Planları.

30. Ey Peygamber! Hatırla, ortak koşucu Araplar seni hapsetmek veya seni öldürmek ya da doğduğun topraklardan seni sürmek için planlar yapıyorlardı. İnkârcılar plan yapıyorlarsa, Allah'ın da bir planı vardır. Allah'ın planı inkârcıların planlarından daha üstündür.

31. Ortak koşucular, Ayetlerimizi dinledikleri zaman, alaylı ifadelerle, **"Evet, anladık, ne var bunda, istesek bizde anlattıklarının aynısını söyleyebiliriz. Senin bu söylediklerin yeni bir şey değil, geçmişte söylenen masalların bir benzeridir."** diyorlardı,

32. Hatta o ortak koşucular: "Ey Allah'ım, bu anlatılanlar/Kur'an ayetleri, senden gelen bir gerçek ise, üstümüze gökten taşlar yağdır veya başımıza acıklı bir azap getir," diye alay ediyorlardı.

33. Ey Peygamber! **Sen o ortak koşucuların arasında bulunduğun sürece, Allah onlara azap edecek değildir.** Ortak koşucular, bağışlanma dilerlerken de, Allah onları cezalandıracak değildir.

34. Ama hiç hakları olmadığı halde, inananları kutsal mescid'e/Kâbe'ye sokmazlarken, Allah o ortak koşucuları, neden azap etmesin? Kaldı ki, **ortak koşucular Kâbe'nin koruyucuları değiller. Ka'be'nin gerçek koruyucuları, Allah'a ortak koşmadan inananlardır**; ancak çokları bunu bilmez.

35. Kaldı ki, ortak koşucuların Kâbe'deki namazları[249] da, ıslık çalmak ve el çırpmaktan başka bir şey değil. Gerçekleri saptırdığınızdan dolayı azabı tadın.

36. İnkâr edenler, insanları Allah yolundan çevirmek için paralarını harcarlar ve daha da harcamaya devam edecekler. Fakat bu, sonradan kendileri için bir üzüntü kaynağı olacak ve ardından yenilecekler. İnkâr edenler cehennemde toplanacaklardır.

37. Böylece Allah, iyiyi kötüden ayırt eder, kötüleri üst üste koyup topluca yığar ve cehenneme yollar. İşte kaybedenler onlardır.

38. Ey peygamber! İnkâr edenlere söyle: "**Ortak koşmaktan vazgeçerlerse geçmişte yaptıkları tüm olumsuzluklar bağışlanacaktır**. İnkârcılıklarına ve düşmanlıklarına devam ederlerse, daha öncekilerin sünneti/geçmişteki inkârcılara uygulanan ceza yasası geçerlidir."[250]

İnanç ve Fikir Özgürlüğü Sağlanıncaya Kadar Savaş.

39. Ortak koşucu Arapların, dininizden dolayı size uyguladıkları baskı ve zulümden kurtuluncaya ve dini özgürlüklerinize kavuşacak bir ortamı sağlayıncaya kadar, saldırgan ortak koşucularla savaşın. Düşmanlığa ve dininiz üzerindeki baskıya son verirlerse, elbette Allah ne yaptıklarını çok iyi görür.

40. Aldırış etmezlerse/dönerlerse, bilin ki sizin koruyucunuz Allah'tır. En iyi Mevla/koruyucu ve en iyi Yardımcı Allah'tır.[251]

41. İki ordunun-Bedir savaşında-karşılaştıkları gün, doğrularla yanlışların apaçık belli olduğu o günde, kulumuza/Muhammed'e indirdiğimiz ayetlere ve Allah'a inanıyorsanız bilin ki, elinize geçen her ganimetin, **beşte biri Allah'ın ve elçisinindir**. Bu beşte **bir de, elçinin yakınlarına, öksüzlere, yoksullara ve yolda kalmışlara pay edilecektir.** Allah her şeye Güç Yetirendir.

---

249 35 Kur'an, oruç ve zekat gibi, namazın da İbrahim Peygamberden itibaren başladığını ve ondan sonraki tüm peygamberlerin ve izleyicilerinin namaz kıldığını bildirir (21:73). Mekkeli ortak koşucu inkârcılar hiçbir vakit ortak koşucu olduklarını söylemediler. Aksine Hz. İbrahim'in yolunu izlediklerini ileri sürüyorlardı. Evliyalarının kendilerine şefaat edeceğine inandıkları ve Tanrı'nın ismini tek başına anmaktan hoşlanmadıkları için, Kur'an tarafından müşrik olarak tanımlanırlar.107. sureye ve 9:54 ayetine bakınız.

250 8:38 Bu ayetteki "**evvelkilerin sünneti**" ifadesi, Tanrı'nın geçmiş toplumların azgınlıklarına karşı uyguladığı cezalandırma yasasını hatırlatır. Kur'an'da "sünnet" kelimesi, "yasa" anlamına gelir ve tek geçerli sünnetin Tanrı'nın sünneti olduğu bildirilir.(33:38,62; 35:43; 40:85; 48:23).

251 8:40 Bak 2:286.

Allah Her şeyi Kontrol Eder ve İnananlar İçin Plan Kurar.

42. Hani siz, Bedir vadisinin Medine tarafına, ortak koşucu Araplarda, vadinin uzak kenarına/Mekke tarafına mevzilenmişlerdi. Ticaret kervanı da, sizden çok uzakta aşağılarda idi. Eğer siz yola çıkarken, kervanı vurmak için değil de, savaşa gidiyoruz diye çıkmak isteseydiniz, savaşıp savaşmama konusunda anlaşmazlığa düşecektiniz. **Oysa Allah, yapılması önceden planlanmış bir işi gerçekleştirmekte idi. Eğer siz kervanı vursaydınız, suçsuz, silahsız ve savunmasız insanları öldürecektiniz.** Hâlbuki karşılıklı savaşta, ölende apaçık bir delille/her şeyi bilerek ve görerek ölmesi, geride kalanlarda açık bir delille/her şeyi bilerek ve görerek yaşaması için böyle yaptı. Allah İşitendir, Bilendir.

43. Ey peygamber! Allah inkârcıları rüyanda sana az gösteriyordu. Eğer onları sana çok gösterseydi, tereddüte düşecek ve savaşma konusunda tartışmaya başlayacaktınız. Fakat Allah sizi bu duygulardan kurtardı. Allah, kalplerin özünü bilendir.

44. Allah planını gerçekleştirmek için, savaşa başladığınızda, sizin gözlerinizde onları az gösteriyor, onların gözlerinde de sizi az gösteriyordu ki korkup gitmesinler de, Allah, önceden planlanmış işi gerçekleştirsin. Bütün işler, sonunda Allah'a döner.

45. Ey inananlar bir düşman ordusu ile karşılaştığınızda direnin ve Allah'ı hiç hatırınızdan çıkarmayın ki başarasınız.

Savaşta Disiplin Şart.

46. Savaş sırasında Allah'a ve Allah'ın emirlerini uygulayan elçisine uyun, emirleri tartışmayın, yoksa zayıflayıp gücünüzü yitirirsiniz. Güçlüklere karşı direnin. Elbette Allah sabredenlerle beraberdir.

47. Allah'ın yoluna engel olmak amacıyla, insanlara gösteriş yaparak yurtlarından çıkan, o kendini beğenmişler/ortak koşucu Araplar gibi olmayın. Allah, o kendini beğenmiş ortak koşucuların yaptıklarını, çepeçevre Kuşatmıştır.

Şeytan Dostlarını Yarı Yolda Bırakır.

48. Hani şeytan, kendini beğenmiş ortak koşucu Araplara, yaptıklarını haklı göstermiş ve tahrik ederek: "**Bu gün, insanlardan kimse sizi yenemez, ben de sizin yanınızdayım,**" demişti. İki ordu karşı karşıya gelince de, topukları üzerine geri dönüp, "**Sizinle bir ilgim yok**[252],

252 **8:48** Şeytan yalancı ve sahtekardır. İşi gereği aldatıcıdır.

sizin görmediğinizi ben görüyorum ve Allah'tan korkarım. Allah'ın cezası çetindir," diye sıvışıp kaçmıştı.

49. İkiyüzlüler ve kötü kalplilerde, **"Bunları/inananları dinleri aldatmış,"** diyorlardı. Kim Allah'a güvenirse, kuşkusuz Allah Üstündür, Bilgedir.

50. Melekler, inkâr edenlerin canlarını alırken,**"tadın yakıcı azabı"** diye, yüzlerine ve sırtlarına vururken bir görseydin.

51. "İşte bu, kendi ellerinizle yaptığınızın karşılığıdır. Yoksa Allah kulları için zulmedici değildir."

52. Ortak koşucu Arapların gidişatı, tıpkı Firavun, yandaşları ve onlardan öncekilerin gidişatı gibi. Onlarda, Allah'ın ayetlerini inkâr etmişlerdi de, günahlarından ötürü Allah yakalayıp cezalandırmıştı. Allah Güçlüdür, cezası Çetindir.

Zihinsel Değişim Olmadan Toplum Değişmez.

53. Zira bir topluluk kendilerini/ortak koşucu zihinsel yapılarını değiştirmedikçe, Allah onlara verdiği nimetleri değiştirecek değildir. Allah İşitendir, Bilendir.

54. Örneğin, Firavun, yandaşları ve onlardan öncekiler gibi. Onlarda ortak koşarak Rab'lerinin ayetlerini yalanlamışlardı. Biz de bu yüzden helak ettik. Firavun ve yandaşlarını denizde boğduk. Hepsi de zalim idiler.

55. **Allah yanında yaratıkların en kötüsü, fanatik inkârcılardır. Çünkü onlar asla inanmazlar.**

Antlaşmalarda Karşılıklı Güven Şart.

56. Ey Peygamber! İkiyüzlü inkarcılar seninle, savaşta düşmana yardım etmeyeceklerine dair antlaşma yaptıkları halde, her defasında antlaşmalarını bozarak düşmanlara yardım ettiler. Onlar dürüst davranmazlar.

57. Eğer savaşta antlaşmayı bozanları yakalarsan, onları arkalarındakilere ibret olacak şekilde darmadağın et. Belki ders alırlar.

58. Atnlaşma yaptığın bir topluluğun ihaneti seni endişelendiriyorsa, sen de aynı şekilde antlaşmayı iptal et. Kuşkusuz Allah hainleri sevmez.

59. İnkârcılar, kurtulduklarını sanmasınlar. Kaçamazlar.

Barış İçin Caydırıcı Güce Sahip Olmak Şart.

60. Ey inananlar! Düşmanlarınıza karşı elinizde en modern ve gelişmiş savaş araçları bulundurun ki, böylece Allah düşmanlarını, kendi düşmanlarınızı ve sizin bilmediğiniz fakat Allah'ın bildiği daha başka düşmanlarınızı caydırırsınız. Allah yolunda ne harcarsanız size tam olarak ödenir ve hiç haksızlığa uğratılmazsınız.

61. Eğer düşmanlarınız barışa eğilim gösterirlerse, sen de ona eğilim göster ve Allah'a güven. Allah İşitendir, Bilendir.

62. Seni barış yapıyoruz diye aldatmak isterlerse, Allah sana yeter. O Allah ki, seni yardımıyla ve inananlarla destekledi.

63. Ve Allah birbirine katıksız düşman iki kabile insanlarının kalplerini uzlaştırdı. **Sen, yeryüzünde bulunanların hepsini harcasaydın bile, onların kalplerini uzlaştıramazdın**. Ancak, onların kalplerini Allah uzlaştırdı. Allah, Üstündür, Bilgedir.

64. Ey peygamber! Allah sana ve seni izleyen inananlara yeter.

Askerlik ve Askeri Eğitim.

65. Ey peygamber! inananları askerliğe özendir. Sizden askeri eğitim almış sabırlı yirmi kişi olsa, iki yüz kişiyi yenebilir. Sizden askeri eğitimli sabırlı yüz kişi, inkârcılardan bin kişiyi yenebilir. Çünkü onlar, bilgisiz, eğitimsiz, anlamayan bir topluluktur.[253]

66. Ancak, Allah sizde zayıflık bulunduğunu bildiğinden, şimdi sizden yükü hafifletti. Sizden sabırlı yüz kişi olsa, iki yüz kişiyi yenebilir. Sizden sabırlı bin kişi olsa, Allah'ın izniyle iki bin kişiyi yenebilir. Allah sabredip direnenlerle beraberdir.

Fidye Almak İçin Esir Alınmaz.

67. Hiçbir peygambere, yeryüzünde savaşa katılmaksızın esirler edinmesi yakışmaz.[254] Siz bu dünyanın geçici malını/savaşta aldığınız esirlerden fidye almayı istiyorsunuz; oysa Allah sizin ahreti kazanmanızı ister. Allah Üstündür, Bilgedir.

68. Allah'ın daha önce koyduğu bir yasa olmasaydı, aldığınız fidyeden ötürü, size büyük bir azap dokunacaktı.

69. Artık ele geçirdiğiniz ganimetleri helal ve temiz olarak yiyebilirsiniz. Allah'ı dinleyin. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

---

253 **8:65** Eğitimin ve eğitilmiş insanın önemini vurguluyor.

254 **8:67** Bu ayet köleliği yasaklamaktadır. Savaş esirleri 47:4 ayetine göre savaştan sonra serbest bırakılır. Ayrıca bak 4:25; 90:1-20.

Esirlere İyi Davranın.

70. Ey peygamber, elinizde bulunan esirlere de ki: "Eğer Allah kalbinizde bir iyilik bilse, yitirdiklerinizden/sizden alınan fidyelerden daha iyisini size verir ve sizi bağışlar. Allah Bağışlayandır, Acıyandır.

71. Yok, eğer sana ihanet etmek istiyorlarsa, zaten daha önce Allah'a da ihanet etmişlerdi de, bunun üzerine onları yenik düşürdü. Allah Bilendir, Bilgedir.

Uluslararası Anlaşmalar Bağlayıcıdır.

72. İnananlar, Allah yolunda göç edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihat edenler ve muhacirleri barındırıp onlara yardım edenler birbirlerinin dostudur. İnandığı halde sizinle birlikte göç etmeyenler göç edinceye kadar onlardan sorumlu değilsiniz. Ancak onlar, din bağından ötürü sizden yardım isterlerse, aranızda antlaşma bulunan bir topluma karşı olmaması koşuluyla, kendilerine yardım etmelisiniz. Allah yaptıklarınızı Görendir.[255]

73. İnkâr edenler de birbirlerinin dostudur. Bu emirleri uygulamazsanız, yeryüzünde kaos ve büyük bir fesat olur.

74. İnananlar, Allah yolunda göç edip çaba gösterenler ve onları barındırıp yardım edenler, işte bunlar gerçek inananlardır. Onlar için bağışlanma ve bol rızk vardır.

75. Sonradan inananlar, göç edenler ve sizinle birlikte çaba gösterenler de sizdendir. Allah'ın Kitabına göre, **yardımda akrabalar birbirlerine önceliklidir.** Allah her şeyi Bilendir.

---

255 8:72 İslam, hukukun üstünlüğünü ve barışın önemini vurgular. 16:91,92.

9. TÖVBE (Yöneliş) SÛRESİ

Ortak Koşucu Araplara ve Tüm Dünya İnsanlarına Duyuru[256]

1. Bu, Allah ve O'nun buyruklarını bildiren elçisinden, kendileriyle antlaşma yaptığımız ortak koşucu Araplara bir uyarıdır:[257]
2. Ey puta tapar Araplar! Bu yerlerde dolaşabilmeniz ve haram aylar boyunca düşünmeniz için, size dört ay daha süre tanındı. Biliniz ki, siz Allah'ı yenemezsiniz. Fakat Allah inkârcıları perişan eder.
3. Bu uyarı, aynı zamanda, Allah ve O'nun buyruklarını bildiren elçisinden tüm dünya insanlarına, bu büyük hac günü vesilesiyle, ilan edilmiş bir duyurudur: Allah ve elçisi, puta tapar Araplardan uzaktır. Tövbe ederseniz sizin için daha iyidir. Yok, eğer,

---

256 **Başlık** Bu sûrenin bir başka adı, "BARA'E" (uyarı) dır. **Sürenin başında besmele yoktur.** Bu yüzden çok çeşitli yorumlar getirilmiştir. Kimisi, bir önceki "Enfal süresi"nin devamı demiş, kimisi de iki sürenin bir mi, değil mi? Anlaşmazlığına düşmüş, her iki görüşü de tatmin için besmele konmamış, kimisi de unutulmuş," v.s.gibi görüşler ileri sürmüşlerdir. Bu görüşlere katılmak mümkün değil, çünkü bunlar Kur'an'ın tertibini peygamber değil de, sonradan yapıldığı izlenimini vermekteler. Bazısı da, Hz. Ali'ye atfen "Besmele acıma ve merhamet bildirir. Berae ise kılıcı emretmiştir." şeklindeki görüşlerdir. Kanaatimce bu görüş daha uygun ve tutarlıdır. Çünkü Kur'an'ın sıralamasını bizzat Allah'ın emriyle Hz peygamber kendisi yapmıştır. Unutulması olanaksızdır. Sûre, ortak koşucu ve iki yüzlü inkarcılara çok sert ve tavizsiz ifadelerle başlıyor, "Besmele" ile Acıma ve merhamet duygularını belirterek, hemen arkasından tehdit ve ültimatomun tutarsız olacağını Yüce Tanrı herkesten daha iyi biliyordu. **Tamamen Münafıklar ve ortak koşucu inkârcılardan bahseden bu sure,** peygamberin vefatından sonraki yüz yıllarda, Münafıkların ve ortak koşucu inkârcıların uzantılarının, bu sûrenin içeriğinin yumuşatılması ile ilgili çabaları dikkat çekicidir.

257 **9:1** Kur'an'daki "**Allah'a ve elçisine uyunuz**" ifadesi anlam kaydırarak çok istismar edilmektedir. Müslümanlar arasındaki yaygın inanca göre, Allah'tan Kur'an, elçiden de Hadis kitapları anlaşılmaktadır. Hâlbuki elçi, Allah'ın gönderdiklerini aynen tebliğ etmiştir. Yani elçi, kendisinin olmayan mesajı taşıyan kişi demektir. Elçinin bildirdiği Allah'ın gönderdiğidir. O mesaja uyulunca hem Allah'a ve hem de o mesajı bildirene uyulmuş olur. Yani Allah, elçi kelimesi ile Hz. Muhammed'in kendisinin olmayan mesajı bildiren kişi olduğunu söylüyor. İtaat edilmesi emredilen elçi, kendisi adına değil, göndericisi, Allah adına konuşmaktadır. Bu yüzden elçiye itaat, mesajı gönderen Allah'a itaattir. Bu Kur'an ayeti bunu çok açık bir şekilde anlatmaktadır. Çünkü Allah bu ayeti, Hz. Muhammed'e danışarak ortaklaşa hazırlamadığına göre, Allah'tan sonra elçinin anılmasının tek nedeni, Allah'tan gelen ültimatomu, elçinin AYNEN iletmesidir. Elçiyi Yaratıcısının yanında İKİNCİ bir hüküm kaynağı yapmak, ortak koşma hastalığının bir belirtisidir ve Kur'an ile çelişir. (Bak 6:114)

inkârcılığınıza ve saldırılarınıza devam ederseniz, iyi bilin ki, siz Allah'ı yenemezsiniz. Ey elçi, İnkârcılara acı bir azabı haber ver.

4. Ancak, kendileriyle yaptığınız antlaşmanın koşullarına eksiksiz uyan ve size karşı düşmanlarınızla işbirliğinde bulunmayan, puta tapar Araplarla yaptığınız antlaşmayı bozmadan, belirlediğiniz süreye kadar uygulayın. Allah erdemli davrananları sever.

5. Dört kutsal ay çıkınca/verilen süre tamam olunca, hâlâ barışa yanaşmıyor ve saldırılarına devam ediyorlarsa, o puta tapar Arapları yakaladığınız yerde öldürün. Onları yakalayın, tutuklayın ve her kaçış ve çıkış noktalarını tutun. İçtenlikle tövbe edip, namazı kılar ve zekâtı da verirlerse, artık onlara dokunmayın, yollarını serbest bırakın. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.[258]

Sığınanları Koruma, Anlaşmaları Bozanlara Tepki.

6. Ey Peygamber! Ortak koşucu Araplardan biri sana gelip can güvenliği için korunma isterse, ona koruma sağla ve Allah'ın ayetlerini anlat ki, gerçeği anlasın. Sonra da onu, kendisinin güvenlik içinde olacağı yere kadar ulaştır. Çünkü ortak koşucu Araplar, insan ilişkilerinden anlamayan, bilgisiz bir topluluktur.

7. Kutsal Mescid'de/Kâbe'de, sizinle anlaşma yapmış olanlar dışında. Daha önce yaptıkları antlaşmaları bozmuş puta tapar Arapların, Allah ve elçisiyle ne gibi bir antlaşması olabilir ki? Puta tapar Araplar, yaptıkları antlaşma koşullarına bağlı kaldıkları sürece siz de bağlı kalın. Çünkü Allah erdemli davrananları sever.

8. Nasıl olabilir ki, şimdi siz galip gelince, ortak koşucular, bozdukları antlaşmanın geçerli olabileceğini savunuyorlar? Eğer, onlar size üstün gelselerdi ne verdikleri söze ve yaptıkları yemine bağlı kalırlardı, ne de geçerli bir antlaşmaya... Konuşmalarıyla sizi etkileyecek hoş sözler söylerler. Fakat kalpleri tam tersini ister. Çünkü onların çoğu yoldan çıkmıştır.

9. Allah'ın ayetlerini maddesel çıkarları için değiştirip, Allah'ın yolundan çıktılar. Yaptıkları ne kadar da kötüdür.

---

258 9:5 Kur'an'ın izin verdiği savaş savunma amacıyladır. Şu ayetlere de bakınız: 2:167,168,190,192,193,256; 4:91; 60:8-9.

10. Fanatik inkârcılar, inanmış birisi hakkında ne verdikleri bir söze bağlı kalırlar, ne de yaptıkları geçerli bir anlaşmaya uyarlar. Çünkü onlar sınır tanımaz saldırganlardır/teröristlerdir.

11. Fakat her şeye rağmen, içtenlikle tövbe ederler, namazı kılarlar ve zekâtı da verirlerse, din kardeşleriniz olurlar. Biz, bilen bir topluma. Ayetlerimizi böyle açıklarız.

12. Ortak koşucu inkârcılar, aranızda antlaşma yaptıktan sonra, yeminlerini bozar ve dininiz için size saldırırlarsa, onların yeminleri artık geçersizdir. Siz de o inkârcıların elebaşlarıyla savaşın. Belki sıkıyı görüp saldırılarından vazgeçerler.

13. Ey İnananlar! Yeminlerini bozan, verdikleri sözde durmayan, Allah'ın elçisini doğduğu topraktan sürmeye yeltenen ve sizinle savaşı, ilk defa kendileri başlatan topluluğa karşı savaşmayacak mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Eğer gerçekten inanıyorsanız, asıl çekinmeniz gereken Allah'tır.

14. Onlarla savaşın ki, Allah, sizin ellerinizle inkârcıları cezalandırıp rezil etsin, sizi zafere ulaştırsın ve inanan toplumun göğsünü ferahlatsın,

15. Ve yüreklerinin öfkesini gidersin. Allah dilediğinin/dileyenin tövbesini kabul eder. Allah Bilendir, Bilgedir.

Değer Ölçüsü.

16. Allah, içinizden kendisi uğrunda çaba harcayanları, Allah'tan, elçisinden ve inananlardan başkasını kendilerine sırdaş edinmeyenleri ortaya çıkarmadan, kendi halinize bırakılacağınızı mı sandınız? Allah yaptıklarınızı Haber alır.

17. Ortak koşucu Araplar, kendi inkârcılıklarına, kendileri bizzat tanıklık ederken, **Allah'ın mescitlerini/Kâbe'yi onarmaları onlara bir şey kazandırmaz.** Ortak koşucu Arapların tüm yaptıkları boşa gitmiştir. Onlar sonsuza dek ateşte kalacaklardır.

18. Allah'ın mescitlerini ancak Allah'a ve ahret gününe inananlar, namazı kılanlar, zekâtı verenler ve Allah'tan başkasından korkmayanlar onarırlar. İşte onlar, doğru yolu bulanlardandır.

Allah'ın Araplara Sorusu.

19. Ey ortak koşucu Araplar! **Siz, hacılara zemzem dağıtmayı ve Kutsal Mescit'i/Kâbe'yi onarmayı ve hac için ziyarete hazır bulundurma işini, Allah'a, ahret gününe inanma ve Allah yolunda cihat etme ile bir mi tutuyorsunuz?** Allah yanında bu ikisi bir değildir. Allah zalim toplumu doğruya ulaştırmaz.

Peygamberin İlk Samimi Destekçilerine Allah'ın Büyük Ödülü.

20. İnananlar, hicret/göç edenler, mallarıyla canlarıyla Allah adına çaba gösterenler, Allah yanında daha büyük bir dereceye sahiptirler. İşte kazananlar onlardır.

21. **Rableri onlara**, kendisinden bir rahmet, bir hoşnutluk ve içinde tükenmez nimetlerin bulunduğu **cennetleri müjdeler**.

22. Onlar cennette sonsuza dek kalacaklardır. Kuşkusuz asıl büyük ödül, Allah katındadır.

Ölçü Nedir?

23. Ey inananlar, babalarınız ve kardeşleriniz, hicret/göç etmeyerek, inkârı imana tercih ediyorlarsa, onlarla senli benli olmayın. Kim onlarla senli benli olursa, işte onlar zalimlerdir.

24. Ey Peygamber! De ki: **"Babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz/yakınlarınız, kazandığınız servet, bozuk gitmesinden korktuğunuz işleriniz ve hoşlandığınız evler, Allah ve elçisinden ve Allah yolunda çaba göstermekten daha sevgili ise, Allah emrini getirinceye kadar bekleyiniz."** Allah yoldan çıkmış toplumları doğruya iletmez.

Huneyn Savaşı, Sayısal Çoğunluğa Güvenmek.

25. Yemin olsun, Allah birçok durumda size/inananlara yardım etti. Huneyn günü de yardım etti. Ancak, savaş başlamadan önce, Allah'a değil, ordunuzun sayısal çoğunluğuna güvenip, kesin zafer umuduyla havalara girmiştiniz. Fakat sayısal çoğunluğunuzun size hiçbir yararı olmamıştı. Nitekim tüm genişliğine rağmen yeryüzü size dar gelmiş ve sonunda bozguna uğrayıp, perişan halde dönüp kaçmıştınız.

26. Sonra Allah, elçisi ve inananların üzerine tarafından güven ve sükûnet indirdi, Ayrıca, görmediğiniz melekler ordusuyla sizi destekledi de, böylece inkârcıları cezalandırdı. İnkârcıların cezası işte budur.

27. Sonunda Allah, yine de dilediğinin/dileyenin tövbesini kabul etti. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

Ortak Koşmak Pisliktir.

28. Ey inananlar, Allah'a ortak koşan Arapların/ortak koşan insanların inanç ve düşünceleri kirlidir/pistir; o bakımdan, bu yıldan sonra Kutsal Mescide/Kâbe'ye yaklaşmasınlar. Eğer siz, ortak koşucuların Kâbe'yi ziyaretlerinden dolayı getirecekleri paraların kesilmesiyle, ekonomik bir sıkıntıya düşmekten korkuyorsanız, bilin ki, Allah dilerse sizi kendi lütfüyle zenginleştirecektir. Kuşkusuz Allah Bilendir, Bilgedir.

29. Ortak koşucu Araplardan ayrı olarak, kendilerine kitap verilenler arasından, size savaş açmış, Allah'a ve Ahret gününe inanmayan, Allah ve O'nun buyruklarını bildiren elçisinin yasakladıklarına uymayan ve hak dini, din olarak kabul etmeyen bazı Yahudi ve Hıristiyanlarla da, saldırılarına son verinceye, cizyelerini/vergilerini kendi istekleriyle verinceye kadar savaşın.[259]

30. Yahudiler: "**Uzeyr/Ezra Allah'ın oğludur**", dediler. Hıristiyanlar da, "**Mesih/İsa Allah'ın oğludur**", dediler. Bu, onların ağızlarında sürekli tekrar edip durdukları sözleridir. **Daha önceki inkâr etmiş olanların sözlerini aynen taklit ediyorlar.** Allah onların canını alsın. Nasıl da saçmalıyorlar?[260]

Tarih Boyunca Allah'ın Kitaplarını Hep Din Adamları Değiştirmişlerdir.

31. **Yahudiler, din bilginlerini, din adamlarını, Hıristiyanlar, Meryem oğlu Mesih İsa'yı, Allah'tan ayrı olarak rabler edindiler. Oysa onlara, yalnız tek Tanrı'ya kulluk etmeleri söylenmişti. Allah'tan başka Tanrı yoktur. Allah, ortak koştukları kimselerden çok daha Yücedir.**[261]

---

259 9:29 Burada sözü edilen grup Müslümanlara savaş açmış Kitap halkıdır. Daha önceki 9:1-5 ayetlerine bakınız.

260 9:30 **Ortak koşucular Allah'ı inkar etmezler.** Ancak, Allah'a şefaatçiler aracılığı ile ulaşılacağına inanırlar.(Bak.10/18) Peygamberleri aşırı derecede överek, Allah'a ait ilahlık kavramlarını peygamberlere yüklerler ve onları insanüstü birer varlık olarak gösterirler, tanrılaştırırlar. Yahudilerin Hz. Üzeyre (Ezra'ya),Hıristiyanların Hz. İsa'ya "Allah'ın oğlu" demeleri, onlara olan sevgilerini Tanrı'nın vasıflarıyla birleştirmelerinden dolayıdır. Müslüman âlemine gelince, Hz. Muhammed'i yüceltme adına, zaman zaman aynı hatalara düşüldüğünü ibretle görmekteyiz. İnsanlık âleminin Allah indinde sıkıntıya düşecekleri en büyük zaafları, peygamberlere insanüstü bir varlık sıfatı atfederek, Tanrısal vasıflarında tek olan Allah'a ortak koşmaları olacaktır.

261 9:31 Din sadece Allah'ındır (98:5).Kutsallaştırılmış kişilerin yorumlarını, fetvalarını Allah'ın diniyle özdeşleştirmek, Kur'an'a göre şirktir. Ayrıca bak: 42:21.

32. **Din adamları**, Allah'ın ışığını/Kur'an'ı, ağızlarıyla söndürmek isterler/kendi sözleriyle değiştirmek isterler. Ortak koşucu inkârcılar çabalasalar da, Allah ışığını/Kur'an'ı tamamlayacaktır/söndürmeyecektir.

33. **Ortak koşucu din adamları çabalasalar da, Allah, elçisini hidayetle ve gerçek dinle gönderdi ki, onların kendi uydurdukları tüm dinlere üstün kılsın.**[262]

Dini Meslek Edinenler Halkı Kandırarak Paralarını Yerler

34. Ey inananlar, **din bilginlerinin ve din adamlarının çoğu, insanların parasını hak etmeden yerler ve Allah'ın yolundan saptırırlar**. İnsanlardan haksız yere topladıkları Altın ve gümüşü yığıp, Allah yolunda harcamayanlara acı bir azap müjdele.

35. Gün gelir o biriktirdikleri altınlar ve paralar cehennem ateşinde kızdırılarak onların alınları, yanları ve sırtları dağlanır ve şöyle denilir: "**Kendi çıkarlarınız için biriktirdikleriniz işte budur. Artık biriktirdiklerinizin azabını tadın.**"

Allah'ın Kusursuz Hesabı: Bir Yıl On İki Aydır.

36. Allah, gökleri ve yeri yarattığı günden beri, **ayların sayısı**, yazdığı kitabında Allah'a göre **on ikidir**. Bu aylardan dördü haram aylardır. İşte kusursuz hesap budur; haram aylarda savaşarak kendinize zulmetmeyiniz. Ama ortak koşucular, sizinle-haram aylarında-savaşa devam ederlerse siz de onlarla savaşın. Bilesiniz ki, Allah erdemli davrananların yanındadır.[263]

---

262 9:33 İnsan sözlerini Allah'ın ayetlerinden üstün tutanlar, insan yorumlarını ve görüşlerini Müslümanlara dinin kendisiymiş gibi sunup, Allah'ın dinini anlaşılmaz ve içinden çıkılmaz hale getirmelerine rağmen, **gelişen ve değişen dünya koşulları, ilerleyen bilim ve teknoloji, din adına ortaya atılan görüşlerin tutarsızlığını ve çelişkisini, öte yandan,Kur'an ayetlerinin yaşamla uyumunu ve güncelliğini ortaya koymaktadır.** Bak 110. sure.

263 9:36 İslam öncesi Araplar toplu bir millet değil, sürekli birbiriyle savaş halinde olan kabilelerden oluşan bir halktı. Böyle bir geleneğe sahip olan Araplara Allah, en azından senenin dört ayında barış içinde olmalarını öneriyor. Günümüz İslam dünyasında yaygın olan haram aylarının isimleri şöyledir. Recep, Zul-kade, Zul-hicce ve Muharrem (Ay senesinin 7, 11, 12 ve 1. ayları) dır.

Allah'ın Kusursuz Hesabını Değiştirmek.

37. Haram ayların yerlerini değiştirmek, inkârda ileri gitmektir. İnkârcılar onunla saptırılırlar. Allah'ın haram saydığı dört ayın yerine, haram olmayan başka bir dört ayı getirerek, Allah'ın haram saydığı dört aya denk düşürmek amacıyla, bir yıl haram olan ayları, bir yılda yerine getirdikleri haram olmayan ayları helal sayarlar. Böylece, Allah'ın haram kıldığı ayların haramlığını çiğnerler. Yaptıkları bu kötü işler de kendilerine güzel gösterilmiştir. Allah inkârcı topluluğu doğruya ulaştırmaz.[264]

38. Ey inananlar, size ne oldu ki, "Allah yolunda savaşa hazır olun" dendiği zaman, yere çakılıp kaldınız? Ahret yerine bu dünya hayatına mı razı oldunuz? Dünya hayatının nimetleri ahiret hayatına oranla pek azdır.

39. Eğer siz, savaş için harekete geçmez, seferber olmazsanız, Allah sizi acıklı bir azapla cezalandırır, sizin yerinize Allah yolunda gönüllü savaşacak başka bir toplumu geçirir. Siz savaşa gitmemekle Allah'a asla zarar veremezsiniz. Allah her şeye Gücü Yetendir.

Peygamber ve Mağara Arkadaşı, Allah Elçisini Destekler.

40. Sizler savaşa gitmemekle peygamberi yalnız bırakıp yardım etmezseniz, Allah elçisini yalnız bırakmaz, yardım eder. Nitekim yardım etmişti. **Hatırlayın! Peygamber ve arkadaşı/Ebu Bekir**, inkârcı Arapların suikastından kurtulmak için, birlikte Mekke'den çıkmışlardı da, bir mağaraya sığınmışlardı. Elçi ve arkadaşı mağarada iken, inkârcı Araplar mağara yakınlarına kadar gelince, korkan arkadaşına peygamber: **"Üzülme, korkma Allah bizimle beraberdir"**, diyordu... Allah elçisine huzur ve güven indirdi ve sizin görmediğiniz melekler ordusuyla koruyarak, inkârcıların mağaraya girme kararlarından caydırdı/sözlerini alçalttı. Yüce olan, yalnızca Allah'ın sözüdür. Allah Üstündür, Bilgedir.

41. İnananlar! İster ağır, ister hafif olarak/Savaş bir zorunluluk haline gelmişse, içinde bulunduğunuz şartlar ne durumda olursa olsun savaşa çıkınız. Mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihat edin/Çaba gösterin. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha iyidir.

---

264 9:37 Kur'an, bize ortak koşucu Arapların çağlar boyunca değişmeyen davranışlarını aktararak onlara karşı uyarıyor.

İki Yüzlülerin Belirgin Özellikleri ve Elçiye İkaz.

42. Ey Peygamber! Hemen elde edilebilecek maddesel bir çıkar ve normal uzunlukta bir yolculuk olsaydı, ikiyüzlüler mutlaka seninle birlikte sefere çıkacaklardı; ancak yol onlara uzak ve sıkıntılı geldi. Gerçi ikiyüzlüler, büyük bir istekle savaşa gitmek istiyorlarmış gibi kendilerinden geçercesine: "Eğer savaşacak gücümüz olsaydı sizinle birlikte yola çıkacaktık." diye, Allah adına sana yemin de ederler. Allah o ikiyüzlülerin yalancı olduklarını çok iyi bilir.

43. Ey peygamber! Allah seni affetsin. Doğru mu, yalan mı söyledikleri sana belli olmadan, ikiyüzlülerin sözlerine kanarak, neden onlara izin verdin?

44. Allah'a ve ahret gününe inananlar mallarıyla ve canlarıyla cihat etmekten/çaba göstermekten kaçmak için, senden izin istemezler. Allah erdemli kimseleri çok iyi Bilir.

45. Ancak, Allah'a ve ahret gününe inanmayanlar, ikiyüzlülerin savaş aleyhtarı propagandasından etkilenenler, savaşa gitmemek için senden izin isterler. Onların kalpleri kuşku ile doludur. Onlar kuşkuları içinde bocalamaktadırlar.[265]

46. İkiyüzlüler gerçekten savaşa katılmayı istemiş olsalardı, savaş için bir yol hazırlığı yaparlardı. Fakat, Allah onların gerçek niyetlerini bildiği için savaşa katkılarını istemedi ve onları yüreksiz ve isteksiz yaptı. Ve kendilerine, "Oturanlarla/savaşa gitmeyen kadın ve çocuklarla birlikte oturun!" denildi.

47. Eğer ikiyüzlüler, sizinle beraber sefere çıksalardı, ordu içinde karışıklık çıkartarak, aranıza fitne ve nifak sokarlardı. İçinizde ikiyüzlülerin fitnesine kulak verenler/savaş aleyhtarı propagandalarına kananlar da var. Allah zalimleri çok iyi Bilir.

48. Yemin olsun! O ikiyüzlüler, daha önce de fitne ve kargaşalık çıkarmak istemişlerdi ve sana karşı ne işler/ne entrikalar çevirmişlerdi. Nihayet, Allah onların gerçek niyetlerini sana açıkladı da, onlar istemeseler de, Allah'ın dediği üstün geldi.

---

265 **9:45** İki yüzlüler ve ortak koşucular, Allah'a inandıklarını iddia ederler (23:84-90). Nitekim "şefaat" kurumuna olan inançlarıyla bir kısmı ahirete de inandıklarını iddia eder (10:18). Ne var ki, şirkle kirlenmiş bu taklidi inançlarında kuşkuları vardır (9:45; 11:110; 14:9; 34:21; 41:45; 44:9). Oysa bilinçli bir inanca kuşku bulaşmaz (49:15). İşin ilginç yanı, ikiyüzlü ortak koşucular kendilerinin ortak koşucu olduklarını kabul etmezler (6:23).

49. İkiyüzlülerden bazısının savaşa gitmeme gerekçesi, kadınlara aşırı düşkün olduklarını, savaşa katılırlarsa, düşman tarafın kadınlarını görünce nefislerine hâkim olamayacağı bahanesini ileri sürerek: **"Ey Peygamber! Bana izin ver, beni sıkıntıya sokma"**, derler. Onlar zaten bu tavırlarıyla sıkıntının içine düşmüşlerdir; inkârcı yalancıları cehennem çepeçevre kuşatmaktadır.

50. Sana bir iyilik dokunsa/savaşta galip gelsen ikiyüzlüleri üzer, sana bir kötülük dokunsa/savaşı kaybetsen, **"Biz zaten, önceden gerekli önlemlerimizi almıştık,"** derler ve sevinç içinde dönüp giderler.

51. Ey peygamber! De ki: "Allah'ın bizim için takdir ettiğinden/yazdığından başkası bize dokunmaz. Allah bizim koruyucumuz, dostumuzdur. İnananlar yalnızca Allah'a güvensinler."[266]

52. Ey peygamber! İnkârcılara de ki: "Savaşta siz bizim için ancak iki güzelden/gazilik ve şehitlikten birini beklemektesiniz."Biz de sizin için, Allah'ın ya kendi tarafından veya bizim elimizle sizi cezalandırmasını umuyoruz. Bekleyin bakalım, sizinle beraber biz de bekliyoruz.

53. De ki: "Ey ikiyüzlüler! Yoksullara ister gönüllü, ister gönülsüz yardım edin; yardımlarınız asla kabul edilmeyecektir. Çünkü siz, yoldan çıkmış bir topluluksunuz."

54. **Yardımlarının kabul edilmemesinin sebebi şudur: Allah'ı ve elçisini inkâr etmeleri, namaza ancak üşenerek gelmeleri ve yaptıkları yardımları da isteksiz ve gösteriş için yapmaları.**

55. Ey peygamber! İkiyüzlülerin servetleri ve çocukları seni etkilemesin. Allah, bunlarla onları dünya hayatında cezalandırmayı ve canlarının inkârcı olarak çıkmasını istiyor.

56. İkiyüzlüler, sizden olduklarına dair Allah'a yemin ederler; oysa asla sizden değiller, onlar sizin gücünüzden korkan bir topluluktur.

57. Nitekim onlar, sığınacak bir yer, barınacak mağaralar yahut da girebilecek bir delik bulsalardı, panik içinde oralara kaçarlardı.

58. İkiyüzlülerden bir kısmı da, sadakaların paylaşımıyla ilgili olarak seni eleştiriyor; ama kendilerine ondan bir pay verilirse hoşnut oluyorlar, verilmezse öfkeleniyorlar.

---

266 9:51 Bak 2:286.

59. Hâlbuki onlar, Allah'ın ve elçisinin kendilerine verdikleri paya razı olmalı ve "Allah bize yeter. Allah, elçisi yoluyla kendi lütfündan bize verecektir. Biz sadece Allah'ı arzularız," demeliydiler.

Sosyal Yardımlar Kimler İçin?

60. Kaldı ki, sadakalar/sosyal yardımlar, Allah'tan bir farz/yükümlülük olarak, **yoksullara, düşkünlere, bu işte çalışan görevlilere, İslam'a sempati duyanlara, kölelerin özgürlüğü için, borçlulara, Allah yoluna ve yolda kalmışlara verilmeli**. Allah Bilendir, Bilgedir.

61. O ikiyüzlülerden bir kısmı da, "Peygamber her şeye kulak kabartan, haber toplayan bir kulaktır," diyerek peygamberi incitiyorlar. De ki: "O elçi sizin için bir iyilik kulağıdır. O elçi Allah'a inanır ve inananlara güvenir ve sizden iman edenler için de bir rahmettir. Kuşkusuz Allah'ın elçisini incitenler için, acı bir azap vardır.

62. Ey Muhammed! **İkiyüzlüler, sırf sizin şahsınızı hoşnut etmek için, sürekli Allah'a yemin edip dururlar**. Eğer **o ikiyüzlüler** gerçekten inanıyorlarsa, bilmelidirler ki, Allah ve elçisini -**Allah'ın buyruklarını uyguladığından dolayı-, hoşnut etmeleri daha doğrudur.**[267]

İkiyüzlüler Gelenekçi ve Yalancıdır.

63. İkiyüzlüler, hala anlamadılar mı ki, kim Allah ve O'nun buyruklarını uygulayan elçisine karşı gelirse, içinde sürekli kalacağı cehenneme mahkûm olur. Bu büyük bir aşağılanmadır.

64. İkiyüzlüler, hem Allah'ın elçisi aleyhinde alay ederek konuşuyorlar, hem de konuştuklarını kendilerine haber verecek bir surenin inmesinden çekiniyorlar. Ey peygamber! söyle o ikiyüzlülere: **"Alay edin bakalım, Allah korktuğunuz şeyi açığa çıkaracaktır."**

---

267 9:62 İkiyüzlüler peygamberi Allah'ın ayetlerini bildiren bir elçi olarak değil de, kişiliğini okşayıp kendi çıkarları doğrultusunda istismar edeceklerini Yüce Tanrı bildiği için, iki yüzlülere karşı peygamberi bu Kur'an ayetiyle uyarıyor. Ne yazık ki,bu iki yüzlülerin hayatta kalanları ve çocukları,peygamberin vefatından seneler sonra, bu emellerine ulaştılar. Peygamberin kişisel sözlerini ya da adına ürettikleri çelişkili rivayetleri dinin kaynağı, kendisini de dinin kurucu ortağı yaptılar.

65. İkiyüzlülerin kendilerine, neye alay ettiklerini sorarsan, "**Biz sadece savaş yolculuğunun ağır sıkıntısını hafifletmek için, kendi aramızda şakalaşıp oynuyorduk**", derler. De ki: "Siz, Allah ile, ayetleriyle ve elçisiyle alay ederek mi şakalaşıyorsunuz?"

66. Boşuna özür dilemeyiniz. **Çünkü siz inandıktan sonra tekrar inkâr ettiniz.** Sizden bir kısmını affetsek bile, suç işlemiş oldukları için bir kısmını cezalandıracağız.

67. İkiyüzlü erkekler ve ikiyüzlü kadınlar birbirlerinin aynısıdır. Onlar, kötülüğü öğütlerler, iyilikten men ederler. Allah için yardımda elleri sıkıdır/çok cimridirler. Onlar bu davranışlarıyla Allah'ı unuttular, Allah'ta onları unuttu. Çünkü ikiyüzlü erkekler ve ikiyüzlü kadınlar, iyice yoldan çıkmış olanlardır.

68. Allah, ikiyüzlü erkeklere, ikiyüzlü kadınlara ve inkârcılara sürekli kalacakları cehennem ateşini söz verir. Cehennem ateşi onlara yeter. Allah ikiyüzlü erkekleri, ikiyüzlü kadınları ve inkârcıları lanetlemiştir ve onlar için tükenmez bir azap vardır.

69. Ey ikiyüzlüler! Siz de tıpkı sizden önceki inkârcılara benziyorsunuz; Fakat, onlar sizden daha güçlüydüler, sizden daha çok mal ve çocuklara sahiptiler. Kendilerince zevk sefa içinde yaşadılar. Sizde kendinizce yaşıyorsunuz. Tıpkı sizden önceki inkârcıların yaptıkları gibi, tıpkı onların dalıp gittiği bataklık gibi sizde dalıp gidiyorsunuz. Ama sizden önceki inkârcıların tüm yaptıkları işler, dünyada da, ahrette de boşa gitmiştir. İşte kaybedenler böyleleridir.

Tarihten Dersler.

70. Ey peygamber! Nuh halkını tufanla, Hud'un Ad kavmini korkunç bir rüzgârla, Salih'in Semud kavmini şiddetli bir depremle, İbrahim'in halkını beyinlere giren sinekle, Şuayb'ın Medyen sakinlerini ateşle ve Lut kavminin altüst olmuş şehirleri ve halkları gibi, kendilerinden **önceki inkâr edenlerin haberlerini, sen o ikiyüzlülere anlatmadın mı/ulaştırmadın mı**? Her bir elçimiz, kendi halklarına apaçık belgelerle/mucizelerle gitmişlerdi. Allah asla o kavimlere zulmetmiş değildi, aksine, onlar inkârcılıkları yüzünden, kendi kendilerine zulmetmişlerdi.

İnanan Erkek ve İnanan Kadın Birbirinin Dostudur.

71. Nasıl ikiyüzlü erkekler ve ikiyüzlü kadınlar birbirlerinin aynısı ise, İnanan erkekler ve inanan kadınlar da birbirlerinin dostudur. Onlar insanlara iyilikleri ve güzellikleri öğütlerler, kötülükten ve çirkinliklerden men ederler, namazlarını kılarlar, zekâtlarını verirler, Allah'a ve O'nun buyruklarını bildiren elçisine uyarlar. İşte o inanan kadın ve inanan erkeklere Allah rahmet edecektir. Allah Üstündür, Bilgedir.

72. Allah, inanan erkeklere ve inanan kadınlara, içinden ırmaklar akan sürekli kalacakları cennetler ve Adn cennetlerinde güzel evler söz vermiştir. **Allah'ın kendilerinden hoşnut olması ise, hepsinden daha büyük bir ödüldür.** İşte en büyük mutluluk budur.

İnkârcı İki Yüzlüler Dönektir.

73. Ey peygamber, inkârcılar ve ikiyüzlülerle mücadele et ve onlara karşı güçlü ve tavizsiz davran. Onların varacakları yer cehennemdir. Ne kötü bir dönüş yeridir orası!

74. Ey peygamber! İkiyüzlüler, Allah'ın elçisi hakkında konuştukları o çirkin sözleri söylemelerine ve yüzleşince de inkâr etmelerine rağmen, senin hakkında söyledikleri o çirkin sözleri söylemediklerine dair, Allah adına yemin ediyorlar. Yemin olsun ki, onlar, o çirkin sözleri söylediler. Ve **Müslüman olduktan sonra inkâr ettiler.** Aslında, hiçbir zaman başaramayacakları peygamber'e suikast içinde çok çabaladılar ve öç almaya kalktılar. Hâlbuki elçi Medine'ye geldikten sonra, Allah lütfüyla kendilerini zenginleştirmişti. Her şeye rağmen, tövbe ederlerse kendileri için iyi olur. Yok, inkârlarına devam ederlerse, Allah onları dünya ve ahrette acı bir azapla cezalandırır; yeryüzünde ne bir dostları ne de bir yardımcıları olur.

75. Hatta o ikiyüzlülerden bazıları, "Allah bize lütfündan bolca verirse, biz de yardım için harcayacağız ve dürüst insanlardan olacağız," diye Allah'a söz verdiler.

76. Fakat Allah onlara, kendi lütfundan bol verince, bu sefer cimrileştiler ve verdikleri sözden döndüler.

77. Nihayet, Allah'a verdikleri sözden caydıkları ve yalan söyledikleri için, Allah, kendileriyle karşılaşacakları güne kadar, kalplerine nifak soktu.

78. İkiyüzlüler kendilerinin hem gizlediklerini, hem fısıldaştıklarını, Allah'ın bildiğini hala anlamadılar mı? Allah tüm gizli olan şeyleri Bilendir.

79. Gönüllü olarak sosyal yardımda bulunan inananların cömertliklerini eleştirenler ve ancak, güçleri nispetinde yardım yapanlarla da alay edenler yok mu, Allah o ikiyüzlüleri maskaraya çevirecektir. Onlar için acıklı bir azap vardır.

Peygamber Şefaat Edebilir mi?

80. Ey Peygamber! İkiyüzlüler için senden şefaat dilerler, sen ister onlar için bağışlanma dile, ister bağışlanma dileme. İkiyüzlüler için **yetmiş kere şefaat dilesen bile, Allah onları affetmeyecektir.** Çünkü o ikiyüzlüler, Allah ve O'nun buyruklarını bildiren elçisini yalanladılar. Allah yoldan iyice çıkmış toplumları doğruya iletmez.[268]

Savaştan Kaçanlara Af Yok ve Cenaze Namazları Kılınmaz.

81. Özür bahane ederek, sırf Allah'ın elçisine muhalefet olsun diye, savaşa gitmeyen ikiyüzlüler, Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihat etmeyi/çaba göstermeyi aşağı gördüler ve savaşa gitmedikleri için, kendi kendilerine böbürlenerek: "**Bu sıcakta savaş mı olur, sizlerde harekete geçmeyin**", diye savaş aleyhtarlığı yaptılar. Ey peygamber! Söyle o ikiyüzlülere, "**Cehennem ateşi çok daha sıcaktır**", keşke anlamış olsalardı.

82. Artık o ikiyüzlüler, tüm bu davranışlarına/kazandıklarına karşılık, az gülüp çok ağlasınlar.

83. Ey Peygamber! Savaştan/Tebük seferinden Medine'ye döndüğünde, bir başka savaşa çıkacağın zaman, seninle Tebük seferine gelmeyen ikiyüzlülerden bir grubun, savaşa gitmek için senden izin isterlerse de ki, "Benimle birlikte asla harekâta katılmayacaksınız ve benimle birlikte hiçbir düşmanla savaşmayacaksınız. Çünkü siz, ilk başta/Tebük seferinde, geride kalmayı seçmiştiniz. Öyle ise, şimdi de geri kalan kadın ve çocuklarla beraber oturun oturduğunuz yerde," de.

---

268 **9:80 Peygamberden şefaat isteyenlere karşı, Allah'ın cevabı çok kesin.** Peygamberler, Allah istemese kimseye şefaat edemezler. **Hz. Muhammed, kendi amcaları ve yakın akrabalarına, Hz. İbrahim, babasına şefaat edemedi (60:4), Nuh peygamber ise, oğlunu kurtaramadı** (11:46). 2:48 ayetine bakınız.

84. Ve **o ikiyüzlülerden ölenlerin cenaze namazlarını asla kılma ve mezarı başında da durma.** Çünkü onlar Allah'a ve O'nun buyruklarını bildiren elçisine karşı geldiler ve sapkınlar olarak öldüler.

85. Ey Peygamber! İkiyüzlülerin servetleri ve çocukları seni etkilemesin. Allah bunlarla, onların dünyada günahlarını artırmayı ve canlarının inkârcılar olarak çıkmasını ister.

86. "Allah'a inanın, elçisiyle birlikte cihat edin" diye bir sure indiği zaman, ikiyüzlülerin varlıklı olanları bile, sırf savaşa katılmamak için, özür bahane edip senden izin istediler ve "Bizi bırak oturanlarla/geride kalanlarla beraber kalalım" dediler.

87. Geride kalanlarla/kadınlar ve çocuklarla birlikte olmaya razı oldular. Sonunda **onların bilinçleri kilitlendi. Bundan ötürü ikiyüzlüler algılayamazlar**

88. Fakat elçi ve onunla beraber inananlar, mallarıyla ve canlarıyla cihat ettiler/çaba harcadılar. İşte, tüm dünya olanaklarını ve ahret ödülünü onlar hak etmiştir. İşte kurtuluşa erenler onlardır.

89. Allah, mallarıyla canlarıyla Allah adına çaba harcayanlara, içinde sonsuza dek kalacakları ve içinden ırmaklar akan cennetler söz vermiştir. İşte bu, en büyük kazançtır.

Savaşa Kimler Katılmaz ve Savaştan Kaçanlar.

90. Savaştan kaçmak bahanesiyle özür uyduran Araplar, izin almak için sana geldiler. Allah ve elçisine yalan söyleyerek savaşa katılmadılar. O Arapların İnkârcılarına acı bir azap dokunacaktır.

91. Allah'a ve elçisine içten bağlı olup da, savaşa gidemeyen zayıflara, hastalara ve savaş için yardım edecek bir şeyi bulunmayanlara bir ayıplama yoktur. Zira iyi yolda/Allah ve elçisinin yolunda olanlar kınanamaz. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

92. Aynı şekilde, savaşa gitmek isteğiyle, kendilerine bir binek/vasıta ayarlaman için sana geldiklerinde, **"Size yol için bindirecek bir taşıt bulamıyorum"**, deyince, savaş için harcayacak bir şeyleri olmadığından dolayı, üzüntüden gözlerinden yaş akarak geri dönenler de kınanamaz.

93. Yalnız, zengin oldukları halde savaşa gitmemek için, senden izin isteyenler kınanabilir. Onlar geride kalanlarla birlikte olmayı istediler, Allah da kalplerini damgaladı. Bunun için neyin iyi, neyin kötü olduğunu bilmezler.

Zor Anlar İkiyüzlüleri Açığa Çıkarır.

94. Ey peygamber! Savaştan dönüp Medine'ye geldiğinde, ikiyüzlüler sana gelip yığınla özürler sayarlar. Onlara de ki: "Boşuna özür saymayın; size artık inanmayız, çünkü Allah durumunuzu bize bildirmiş bulunuyor. Bundan sonraki tutum ve davranışlarınızı, Allah'ta, elçisi de görecektir ve sonra da, gizliyi de açığı da Bilen Allah'ın huzuruna döndürüleceksiniz. Allah yaptıklarınız her şeyi size bildirecektir.

95. Savaştan dönüp de ikiyüzlülerle karşılaştığında, senin, kendilerini ayıplamaktan vazgeçesin diye, sürekli Allah adına yemin ederler. O ikiyüzlülerle ilgilenme. **Onların inanç ve düşünceleri kirlidir.** Kazandıkları kötü işlere karşılık varacakları yer cehennemdir.

96. Ey peygamber! **Kendilerinden hoşnut olasın diye, ikiyüzlüler durmadan sana yemin ediyorlar. Sen Onlardan hoşnut olsan bile, Allah yoldan çıkmış toplumlardan hoşnut olmaz.**

İnanan ve İnanamayan Araplar.

97. **Araplar inkârcılıkta ve ikiyüzlülükte en aşırıdırlar. Allah'ın elçisine indirdiğini/Kur'an'ı tanımamaya da en yakındırlar.** Allah Bilendir, Bilgedir.[269]

98. **Bazı Araplar, verdikleri yardımlarını bir kayıp ve angarya sayar ve sizin başınıza felaketler gelmesini beklerler.** En kötü felaketler o Araplar içindir. Allah İşitendir, Bilendir.

99. **Araplardan, Allah'a ve ahret gününe içtenlikle inananlar da vardır. Onlar verdikleri yardımları, Allah'a yaklaştıracak bir vesile ve elçiye destek[270] sayarlar.** Gerçekten o yardımlar, inanan Araplar için, Allah'a yaklaşma vesilesidir. Allah onları cennetine koyacaktır. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

100. Allah için ilk hicret/göç eden/muhacir ve onlara yardım eden/ensar Arapların öncülerinden ve onları güzelce izleyenlerden Allah hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Allah

---

269 9:97 Soy olarak peygamberimizin Arap olmasını istismar edenler peygambere gönülden inanan saf Müslümanlara,tüm Arap ırkının faziletinden bahsederler.Halbuki peygamber sadece Arapların değil,tüm insanların peygamberidir..

270 9:99 **"Peygamberi destekleyin"** ifadesindeki **"Salla"** "desteklemek", "teşvik etmek" fiilinin anlamını kaydırıp Hz. Muhammed'in ismi övgü vesilesi yapılmıştır. Bak: 33:43,56."**Övgü sadece evrenlerin Rabbi Allah içindir**" (Bak.Fatiha/2)

onlara, içlerinde ırmaklar akan ve sürekli kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte en büyük kurtuluş budur.

101. **Gerek taşradan ve gerekse şehir halkından olan bazı Araplar, iki yüzlülükte son derece uzmanlaşmışlardır.** Ama sen onları bilemezsin, **Ben onların hepsini biliyorum.** İki yüzlülükte uzmanlaşmış Arapları iki kat azapla cezalandıracağız ve sonra da büyük bir azaba uğratılacaklardır.

102. Savaşa gitmeyenlerden bazısı da içtenlikle suçlarını itiraf ettiler. Onlar, iyi işlerle kötü işleri birbirine karıştırdılar. Umulur ki Allah onların tövbelerini kabul eder. Allah Bağışlayandır, Acıyandır.

103. Ey peygamber! Sosyal yardım için, içtenlikle suçlarını itiraf edenlerin mallarından biraz al. Böylece onları hem maddesel, hem de inançsal olarak temizlemiş, arındırmış ve yüceltmiş olursun. Aynı zamanda sen onlara moral destek sağla. Senin moral desteğin onlara huzur verir. Allah İşitendir, Bilendir.

104. Bilmezler mi ki, kullarından tövbeleri kabul eden, sadakaları/sosyal yardımları alan Allah'tır ve Allah tövbeleri en çok Kabul Edendir, en çok Esirgeyendir.

105. Ey Peygamber! Onlara de ki, "Çalışın; yapın yapmak istediğinizi. Bundan böyle Allah, elçisi ve inananlar yaptığınızı görecektir. Sonunda gizliyi ve açığı bilen Allah'a döndürüleceksiniz ve Allah yapmış olduklarınızı size bildirecektir," de.

106. Savaşa katılmayanlardan bir başka grup daha var ki, onların işi Allah'a kalmıştır. Allah, kendilerini ya cezalandırır veya tövbelerini kabul eder. Allah Bilendir, Bilgedir.

Allah ve Elçisine Karşı Kullanılan Camiler.

107. Savaşa gitmeyen ikiyüzlüler arasında, zarar vermek/Peygambere suikast hazırlamak, inkârcılığı uygulamak, inananların arasına nifak sokmak ve daha önceden Allah ve elçisiyle savaşmış olan adama bir sığınak yeri hazırlamak için, mescit yapanlarda var. "**Amacımız sadece iyiliktir, hizmettir**" diye kasıla kasıla yemin ederler. Allah o ikiyüzlü inkârcıların yalancılığına tanıktır.

108. Ey Peygamber! **Böyle bir mescitte asla namaz kılma.** Medine'ye ilk geldiğiniz günlerde, erdemlilik/Hak üzere yapılan mescit de namaz kılman çok daha iyidir. Orada inançlarını temizlemek isteyen insanlar vardır ve Allah inançlarını pislikten/hurafelerden arındıranları sever.

109. Düşünün! Binasını Allah'tan korkarak ve dürüst bir şekilde, sağlam bir zemine yapan mı, yoksa binasını uçurumun kenarına kaygan bir zemine yapıp, onunla birlikte felakete/cehennem ateşine yuvarlanan mı daha iyidir? Allah zalimler topluluğunu doğruya ulaştırmaz.

110. O ikiyüzlülerin yaptıkları mescit, yürekleri parçalanıncaya dek kalplerinde bir kuşku kaynağı olarak kalacaktır. Allah Bilendir, Bilgedir.

En Güzel Alışveriş.

111. Allah inananların canlarını ve mallarını cennet karşılığında satın almıştır. Çünkü onlar, Allah yolunda savaşırlar, ölürler ve öldürürler. **Bu, Allah'ın Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da verdiği bir sözdür.** Verdiği sözü, Allah'tan daha iyi kim yerine getirebilir? Öyleyse, Allah ile yaptığınız bu alışverişinizden dolayı sevinin. İşte, en büyük başarı budur.

112. Ayrıca, Allah'a tövbe edenler, ibadet edenler, Allah'ı överek yüceltenler, yeryüzünde dolaşırken Allah'ın kudretini sergileyen ibret dolu eserlerden ders alanlar, ruku edenler/eğilenler, secde edenler, güzel ve iyi şeyleri öğütleyip, çirkin ve kötü şeylerden men edenler ve Allah'ın sınırlarını koruyan inananları da müjdele.

Hz. İbrahim Babasını Terk Ediyor.

113. Cehennemlik oldukları açıkça kendilerine belli olduktan sonra, **Akraba bile olsalar ne peygamber, ne de inananlar, ortak koşanlar için bağışlanma dileyemez.**

114. İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesinin tek sebebi, babasına daha önceden söz vermiş olmasıydı. Ne zaman ki babasının Allah düşmanı olduğu kendisine belli oldu, hemen ondan uzaklaştı. Kuşkusuz İbrahim çok duygulu ve çok şefkatli idi.

115. Allah bir toplumu doğru yola ilettikten sonra, o topluma sakınacakları/yanlış ve doğru olan şeyleri bildirmeden, onları sapıklığa mahkûm edecek değildir. Allah her şeyi Bilendir.

116. Göklerin ve yerin egemenliği Allah'a aittir. Dirilten de, öldüren de Allah'tır. Sizin için Allah'tan başka ne bir dost ne de bir yardımcı yoktur.

Allah Samimi Tövbeleri Kabul Eder.

117. Yemin olsun ki, Allah peygamberin, Muhacirlerin/ilk hicret/göç edenlerin ve Ensar'ın/hicret edenlere yardım edenlerin tövbesini kabul etmiştir. Çünkü onlar, içlerinden bir bölümünün, ikiyüzlülerin savaş aleyhtarı propagandasına kanarak, neredeyse kalplerinin ve kafalarının karıştığı zor anda, peygamberi yalnız bırakmamışlardı. Sonra Allah kalpleri ve kafaları karışanların tövbesini de kabul etti. Allah, onlara karşı çok Şefkatlidir, Esirgeyendir.

118. Allah, **özürsüz savaşa katılmayan o üç kişinin de tövbesini kabul etti.** Yeryüzü tüm genişliğine rağmen onlara dar gelmişti. Vicdanları kendilerini sıktıkça sıkmış ve iyice bunalmışlardı. Sonunda Allah'ın azabından, yine Allah'a sığınmaktan başka çare olmadığını içtenlikle anlamışlardı. Sonra, Allah onlara tekrar eski hallerine dönmeleri için, tövbe nasip etti de, tövbelerini kabul etti. Allah tövbeleri en çok kabul edendir, Esirgeyendir.

119. Ey inananlar, Allah'ı dinleyin ve dürüst/kişilikli insanlarla beraber olun.

Savaşta Elçi Yalnız Bırakılmaz Ve Ekonomik Destek.

120. Ne şehir halkı, ne de çevresindeki/taşra Arapları, Allah'ın elçisi cihat'a çıkacağı zaman, muhalefet ederek ondan geri kalmamalı ve elçiyi yalnız bırakıp, kendilerinin canını peygamberin canına tercih etmemelidir. Zira elçiyle beraber olarak Allah yolunda uğrayacakları her bir susuzluk, bir yorgunluk ve bir açlık, inkârcı Arapları öfkelendirecek/morallerini bozacaktır. Allah yolunda atılan her bir adım ve düşmana karşı kazandıkları her bir başarı, kendileri için güzel bir iş olarak yazılır. Allah güzel davrananların ödülünü unutmaz.

121. Savaş için, az veya çok demeden, yaptıkları her yardım ve aştıkları her vadi onlar için güzel bir iş olarak yazılır. Allah yaptıklarının en güzeliyle kendilerini ödüllendirir.

Bilimsel Çalışma Zorunluluğu.

122. Ancak, tüm inananların hepsinin birden savaşa gitmeleri doğru değildir. Onların her kesiminden/kabilesinden belirli kişilerin bilimsel çalışma yapmak ve dini derinlemesine öğrenmek ve savaşa gidenler geri döndüğünde, onları eğitmek için sefere gitmemelidir. Umulur ki, korunurlar.

123. Ey inananlar, size sürekli saldıran çevrenizdeki inkârcılarla sizde savaşın. Güçlü olduğunuzu görsünler ki, bir daha saldıramasınlar. Bilin ki Allah erdemlilerle beraberdir.

İkiyüzlüler.

124. Her ne zaman bir sure inse, bazı ikiyüzlüler: "**Bu sure hanginizin inancını arttırdı,**" diye, inananlarla alay ederler. Gerçekten her gelen sure inananların inancını arttırmıştır ve inananlar her surenin inişiyle sevinip birbirlerini müjdelerler.

125. Kötü kalpli ikiyüzlülere gelince... Onların da kötülüklerine kötülük katmıştır ve o kötü kalpli ikiyüzlüler inkârcılar olarak ölürler.

126. O inkârcı ikiyüzlüler her sene, bir iki defa belalarla sınandıklarını görmüyorlar mı? Buna rağmen ne tövbe ediyorlar, ne de öğüt alıyorlar.

127. Ne zaman bir sure inse, "**Etrafınızda birileri sizi görüyor mu,**" diye birbirlerine göz kırparak alay ederler. Sonra da sıvışıp giderler. **Bağnaz bir grup olduklarından Allah kalplerini imandan döndermiştir.**

128. And olsun size kendinizden bir peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O, Müminlere karşı çok şefkatlidir. Merhametlidir.

129. Ey Muhammed! İnkârlarına devam ederlerse de ki, Allah bana yeter. Ben sadece Allah'a güvenip dayanırım, Allah büyük arşın Rabbidir.

10. YUNUS (Yunus) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif, Lâm, Râ.[271] Bu harfler, Kur'an'ın, Allah'tan gelen bir gerçek olduğunu bildiren işaretleridir.

Muhammed'in Elçi Olarak Görevlendirmesini Akıllarına Sığdıramayan Ortak Koşuculara Allah Kendi Kudretini Anlatıyor.

2. Kendi aralarından normal bir adama: "**İnsanları uyarmasını ve inananlara Rab'leri yanında önemli bir yere sahip olduklarını müjdele,**" diye, vahiy/mesaj göndermemiz, halka garip mi geldi ki, inanamayanlar/akıllarına sığdıramayanlar:"**Böyle şey olmaz, bu adam kesin cinlerle irtibatlı bir büyücüdür,**" deyip duruyorlar.
3. Şu kesin bir gerçektir ki, tüm gezegenleriyle birlikte gökleri ve yeri altı evrede/günde yaratan, sonra da arş üzerine egemen olan ve tüm işleri/evreni yöneten Rabbiniz, Allah'tır. O'nun izni olmadan hiç bir aracı, bu düzeni değiştiremez. İşte Rabbiniz olan Allah budur, Artık, böyle bir Allah'a ibadet edin. Hala düşünüp akıl erdiremiyor musunuz?
4. Hepinizin dönüşü Allah'adır. Bu, Allah'ın koyduğu değiştirilemez bir kuralıdır. Allah, yaratılışı başlatır ve **sonra sürekli tekrarlar;** insanlardan inanıp yararlı işler üretenleri, adil bir şekilde ödüllendirir. İnkâr edenlere ise, inkârlarından ötürü kaynamış bir içecek ve acı bir azap vardır.
5. Allah, güneşi bir ışık kaynağı, ayı da bir ışık yansıtıcısı yaptı. Yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için, ay'a evreler düzenleyip belirledi. Allah bütün bunları rast gele değil, gerçek bir işleyiş sistemine göre yaratmıştır. Allah, **bilgi sahibi olmak isteyen bir topluma**, ayetlerini ayrıntılı olarak açıklar.
6. Gece ile gündüzün sürekli uzayıp kısalarak, bir biri arkasında gelip gitmesinde ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde, Allah'a saygılı bir toplum için deliller ve ibretler vardır.

---

271 **10:1** Bak 2:1.

7. Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, dünya hayatından hoşlanıp, ona bağlananlar ve ayetlerimizden gafil olanlar...

8. İşte onlar, kazandıkları şeylerden ötürü, varacakları yer cehennem ateşidir.

9. İnanıp yararlı işler üretenlere gelince, Rab'leri onları, inandıklarından dolayı, tükenmez nimetlerle dolu cennetlerde, altlarından nehirler akan köşklere yerleştirir.

10. Onların cennetteki duaları:"**Allah'ımız! Sen çok yücesin**",bir birleri arasındaki selamlaşmaları da: **"Selam olsun"** ve dualarının sonu da:"Evrenlerin Rabbi olan Allah a hamd/övgüler olsun," dur.

11. Eğer, insanların iyilikte acele ettikleri gibi, Allah da inkâr edenleri cezalandırmada acele etmiş olsaydı, onların yaşam süreleri bitirilmiş olurdu. Bizimle karşılaşmayı ummayanları Biz, azgınlıkları içinde başıboş, şaşkın bir durumda bırakırız.

12. İnsanoğlu başına bir felaket, bir sıkıntı geldi mi, yatarak olsun, ayakta veya oturarak olsun bize yalvarır. Ama ona zarar veren felaketi, sıkıntıyı kendisinden giderdik mi, sanki başına gelen o felaketten dolayı, bize hiç yalvarmamış gibi davranır. İşte böylece nankörlere, yaptıkları işler cazip gösterilir.

13. Yemin olsun! Biz, sizden önceki nice nesilleri nankörlük ettikleri için yok etmişizdir. O nesillere elçiler, bizim gönderdiğimiz apaçık belgelerle gittiler. Ama onlar, inanmayıp reddetmişlerdi. İşte suçlu/nankör toplumları bundan ötürü cezalandırırız.

14. Sonra, nasıl davranacağınızı görmemiz için, yok ettiğimiz nesillerin yerine, yeryüzüne sizleri yerleştirdik.

Ortak Koşucular Kur'anın Dinini İstemezler.

15. Ey Peygamber! Sen de Araplara, apaçık olan ayetlerimizi okuduğun zaman, öldükten sonra bize kavuşmayı akıllarına sığdıramayanlar sana: **"Ey Muhammed! Bize, bu Kur'an'dan başka bir Kur'an getir yahut da, o Kur'an'ı değiştir!"** derler. Söyle onlara: **"Kur'anı değiştirmem hiç mümkün değil. Çünkü ben, yalnızca bana vahyedilene/bildirilene uyarım. Kur'an dışında kendiliğimden bir söz uyduramam. Rabbime karşı gelirsem, büyük günün azabından korkarım," de.**[272]

---

272 10:15 Ortak koçucular ve iki yüzlüler, "**Bu Kur'an'dan başka bir Kur'an getir**" diye sürekli peygamberi sıkıştırıyorlardı. Peygamber de,"**asla kendiliğimden bir söz uyduramam...**" diye cevap veriyor. Ne yazık ki, peygamberin vefatından sonra, aynı ortak koşuşular ve uzantıları,

16. Ey Muhammed! De ki:"Eğer Allah elçi olarak beni görevlendirmiş olmasaydı, bu Kur'an'ı bana bildirmez, ben de size okuyamazdım ve sizin de bu Kur'an'dan haberiniz olmazdı. Çünkü yıllarca aranızda yaşadım.Şimdiye kadar kendiliğimden size böyle bir şey söylemedim.Hiç düşünüp anlamaz mısınız?"

17. Öyleyse, **Allah adına yalan uydurup iftira edenden**, yâda Allah'ın ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Bilesiniz ki, suçlular asla mutlu olmazlar.

18. Ortak koşucular, Allah'ın yanında, kendilerine ne zarar ne de yarar veremeyen şeylere tapıyorlar ve **"Bu taptıklarımız, Allah yanında bize şefaat/aracılık edecekler,"** diyorlar. Ey Peygamber! De ki: **"Ey ortak koşucular! Siz Allah'a göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi bildiriyorsunuz**? Allah çok yücedir, Allah ortak koştuğunuz şeylerden çok uzaktır."

19. **İnsanlar ilk yaratıldıkları zaman, hepsi tek bir dine bağlı ve tek bir Allah'a kulluk ediyorlardı. Sonradan anlaşmazlığa düştüler, inanan ve inkâr edenler olarak ayrıldılar**. Eğer, cezanın ertelenmesiyle ilgili Rabbinin vermiş olduğu bir sözü olmasaydı, ortak koşucuları inkârlarından dolayı hemen cezalandırırdı.

20. Ortak koşucu Araplar: **"Eğer Muhammed gerçekten peygamberse, O'na Rabbinden bizi cezalandıracak bir mucize indirilmeli değil miydi,"** diyorlar. Ey Muhammed! De ki: "gaybı/gizemleri Allah bilir; öyleyse sonucu bekleyin, ben de sizinle birlikte beklemekteyim."

21. Nitekim, ortak koşucu Araplara uzun süren bir kuraklık ve sıkıntıdan sonra bir bolluk ve bereket tattırdığımız zaman, ortak koşucular bu bolluk ve bereketin taptıkları putlar tarafından verildiğini söyleyerek, ayet ve mucizelerimize karşı hemen bir plan düzenlerler. Ey peygamber! De ki: "Plan yapmada Allah daha hızlıdır. Elçi meleklerimiz, düzenlediğiniz tüm planları kaydetmektedir."

İnsanoğlu Tehlike Anında Allah'a Sığınır, Geçince Unutur.

22. Sizi karada ve denizde yürüten Allah'tır. Düşünün ki, denizde gemiyle gidiyorsunuz... Gemi normal seyrine devam ediyor ve içindeki yolcular, tatlı bir rüzgârın kendilerine verdiği serinlikle

---

ürettikleri çelişkili rivayetlerle Kur'an'dan başka, Kur'an'ın yerine koydukları dini hüküm kaynakları oluşturdular.

neşe içindeler. Tam bu sırada, birden bire şiddetli bir fırtınaya yakalanırlar. Gemi her taraftan gelen dev dalgaların arasında kaldığı sırada, geminin içindekiler panik içinde Allah'a ve dinine sığınarak: **"Ey Allah'ımız, yemin olsun bizi bu felaketten kurtarırsan mutlaka şükredenlerden olacağız,"** diye Allah'a yalvarırlar.

23. Ama Allah onları uğradıkları felaketten kurtarınca, birde bakarsın ki, hiçbir şey olmamış gibi, tekrar yeryüzünde haksız yere azgınlık ve taşkınlık yapmaya başlarlar. **Ey insanlar**, taşkınlığınız ve azgınlığınız sizin kendi aleyhinizedir. Böyle yapmakla, sadece dünya hayatının geçici çıkarlarını elde edersiniz. Ama dönüşünüz Bizedir ve Biz, yapmış olduğunuz her şeyi size haber vereceğiz.

24. **Ey insanlar! Bakın, dünya hayatının durumu, tıpkı şu örnekte olduğu gibidir**. Bir arazi düşünün, gökten indirdiğimiz yağmur ile bu arazi sulanıyor ve orada insanların ve hayvanların yiyeceği her türlü ürün çıkıyor, ayrıca rengârenk çiçekler ve yemyeşil bitkilerle bezenmiş bir vaziyette. Ve arazinin sahipleri de, bu doğa harikası yerleriyle kıvanç duydukları bir anda, **bir gece veya gündüz** emrimizle bir afet gelir ve o doğa harikası arazi, dün yerinde hiç yokmuş gibi, kökünden sökülerek biçilmiş bir hale gelivermiştir. İşte düşünce sahibi toplumlar için, ayetlerimizi ayrıntılı örneklerle açıklıyoruz.[273]

25. Allah insanları kalıcı olan barış ve esenlik yurduna/cennete çağırır ve dilediğini/dileyeni doğru bir yola iletir.

26. Güzel davranıp yararlı işler üretenlere çok daha fazlası vardır. Onların alınlarında ne bir kara leke vardır, ne de kendilerini bir aşağılanma duygusu kaplar. Güzel davrananlar ve yararlı işler üretenler cennet halkıdır. Onlar cennette sonsuza dek kalacaklardır.

27. Kötü ve çirkin davrananlara ise, kötülüğünün aynısıyla karşılık verilir. Kendilerini bir aşağılanma duygusu kaplar. Allah'tan başka bir koruyucuları yoktur. Yüzleri kapkara, sanki karanlık geceden bir parçayla bürünmüştür. Kötü ve çirkin davrananlar cehennem halkıdır; onlar cehennemde sonsuza dek kalacaklardır.

---

273 **10:24** Tanrı, elbette dünyanın sonunun gece mi yoksa gündüz mü olduğunu bilir. Zaten **dünya yuvarlak olduğundan, dünyanın yarısı gece, yarısı gündüzdür**. O an geldiğinde de dünyanın yarısı gece, diğer yarısı da gündüz olacaktır. Bak 4:82.

28. Ortak koşanları ve koşulanları bir araya topladığımız gün, Allah'a ortak koşanlara; "**Siz ve ortaklarınız haydi yerinize!**" diyerek birbirlerinden ayırırız. Ortak koşulanlar/putlar koşanlara bağırırlar: "**Siz bize ibadet etmiyordunuz,**"

29. "**Bizimle sizin aranızda Allah tanıktır. Biz, sizin bize ibadet etmenizden haberimiz yoktu,**"[274] derler.

30. İşte o an orada herkes, geçmişte yapmış olduğunun yanlış olduğunu anlar. Gerçek sahipleri olan Allah'a döndürülmüşlerdir. Uydurdukları ortakları ise kendilerinden uzaklaşıp kaybolur.[275]

Ortak Koşanlar Allah'ı İnkâr Etmez Ama Kur'an'ı Değil, Zannı/Rivayetleri Din Kabul Ederler

31. Ey Peygamber! Ortak koşuculara, "Size gökten ve yerden kim rızk veriyor? İşitme ve görmenizi sağlayan duyu organlarınızın işleyişinin kontrolü kimin elinde? Yâda ölüden diriyi/kurudan yeşili, diriden ölüyü/yeşilden kuruyu kim çıkarıyor? Tüm evreni ve içindekileri kim yönetiyor?"diye sorarsan, "**Allah**", diyeceklerdir. O zaman sor: "**Öyleyse neden O Allah'a ortaklar koşuyorsunuz, erdemli davranmıyorsunuz?**"

32. İşte o söylediğiniz, sizin gerçek Rabbiniz olan Allah'tır. Öyleyse **gerçek olanı kabul etmezseniz, sonra geriye sapıklıktan başka ne kalır?** O halde nasıl oluyor da bunları düşünemiyor ve gerçekle sapıklığı birbirine karıştırıyorsunuz?

33. Ey peygamber! Rabbinin yoldan çıkmış olanlar hakkındaki "**Onlar inanmazlar**" sözü işte böyle gerçekleşir.

34. Ey peygamber! Ortak koşuculara sor, "Ortaklarınızdan hangisinin, hiç yokken var edip, ardından öldürüp, sonra da ölümünden sonra diriltecek bir gücü var?" Ve cevap ver onlara: "Hayır yok! Hiçbir ortağı olmayan Allah yaratmayı başlatır, öldürür ve diriltir. O halde nasıl oluyor da gerçekleri çarpıtıyorsunuz?"

35. Ey peygamber! Sormaya devam et, "Ey ortak koşucular! Ortaklarınızdan hangisi gerçeğe ulaştırabilir?" ve cevap ver,

---

274 **10:29** Peygamberleri ve erdemli kişileri Allah'a ortak koşanlar ve onların şefaatini umanlar aslında onlara kulluk etmiyorlar. Zira onlar böyle bir şeyi onaylamadıkları gibi, haberleri bile olmaz. Ortak koşucular, şeytanın arzusunu yerine getirdikleri için, sonuçta şeytana kulluk etmiş olurlar. 16:60; 40:74; 36:60.

275 **10:30** Müminler sadece Tanrı'yı Mevla (efendi/koruyucu) edinir. Bak 2:286.

"Sadece hiçbir ortağı olmayan Allah gerçeğe ulaştırır. O halde, gerçeğe götüren mi uyulmaya daha layıktır, yoksa birisi götürmezse gidemeyen mi uyulmaya daha layıktır? Ne biçim hüküm veriyorsunuz ?"

36. **Ortak koşanların çoğu, ancak zanna/rivayetlere uyarlar.** Zan/rivayet ise, gerçeğin/bilimin yerini tutmaz. Kuşkusuz Allah onların yaptıklarını bilendir.

37. **Bu Kur'an Allah'tandır. Allah dışında birileri tarafından uydurulmuş değildir.** Bu Kur'an daha önce gönderilen **Tevrat, İncil ve diğerlerini** onaylayan ve **kendisinin de ayrıntılı bir açıklamasıdır.** Doğruluğundan asla kuşku olmayan bu Kur'an, evrenlerin Rabbi tarafından gönderilmiştir.

38. Ey peygamber! **"Yoksa ortak koşucular, Kur'an için," Muhammed'in yazdığı/uydurduğu bir kitap mı** " diyorlar? De ki: "Ey ortak koşucular! Eğer "Kur'an'ın, Muhammed'in, yani bir insan sözü" olduğu iddianızda dürüst ve samimi iseniz, Allah'tan başka, tüm güvendiklerinizi de çağırın ve bu Kur'an örneği bir sure getirin" de.[276]

39. Hayır, düşündükleri gibi değil, ortak koşucular, **bilgisini kavrayamadıkları ve asıl anlamının ne olduğunu, hiç duymadıkları Kur'an'ı yalanladılar. Tıpkı daha öncekiler gibi.** Onlar da, gönderdiğimiz kitapları aynen böyle yalanlamışlardı. Zalimlerin/ayetlerimizi yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bir bakın.

40. Onlardan **kimi Kur'an'a inanır, kimi de inanmaz.** Rabbin bozgunculuk yapanları en iyi bilendir.

41. Ey Muhammed! Seni yalanlayanlara de ki: **"Benim yaptığım bana, sizin yaptığınız ise size! Siz benim yaptığımdan sorumlu değilsiniz, ben de sizin yaptığınızdan sorumlu değilim."**

42. Onlardan seni dinleyenler de var; fakat **akıllarını kullanmayan sağırlara sen mi işittireceksin?**

43. Onlardan sana bakanlar da var; fakat **görüşü olmayan körleri sen mi doğruya iletecesin?**

44. Allah, hiçbir zaman insanlara zulmetmez; ancak insanlar kendi işlediklerinden ötürü, kendilerine zulmederler.

---

276 **10:38** ayetiyle, 27:77-85 ayetleri arasındaki ilişkiyi inceleyin.

45. Biz, kıyamet günü insanları topladığımız da, onlar dünya da, sanki aralarında bir tanışma süresi olan, gündüzün sadece bir saati kadar kaldıklarını zannederler. İşte o zaman, Allah ile karşılaşmayı yalanlayıp da, dosdoğru yoldan sapanlar kaybedeceklerdir.

46. Ey peygamber! Ortak koşucuları tehdit ettiğimiz azabın bir kısmını, yaşarken sana göstersek de veya göstermeden seni vefat ettirsek de, ortak koşucuların son dönüş yeri bizedir. O zaman ne olacağını görürsün. Sonra, Allah onların yaptıkları her şeye de tanıktır.

47. **Her bir toplum için bir elçi vardır. Her toplum, kendi elçisinin karşısında adaletle yargılanır** ve hiç haksızlık edilmez.[277]

Hz. Muhammed'den Şefaat Bekleyenlere, Muhammed Peygamberin Cevabı.

48. Ortak koşucular, **"Ey Muhammed! Eğer doğru söylüyorsan, geleceğini iddia ettiğin bu azabın, ne zaman gerçekleşeceğini de söyle bakalım,"** diyorlar.

49. Ey peygamber! De ki: **"Allah'ın istemesi dışında, ben bile kendime ne bir zarar ne de bir yarar verme gücüne sahip değilim.** Her toplumun bir yaşama süresi vardır. Süreleri bitince, o toplumun yok olması, ne bir saat geciktirilir ne de bir saat uzatılır."

50. Ey peygamber! De ki: "Ey ortak koşucular! Allah'ın azabı size gece veya gündüz gelse ne yaparsınız? Neden suçlular azabın gelmesini bu kadar acele istiyorlar."

51. "Allah'ın azabı başınıza geldikten sonra mı, ona inanacaksınız, gelmeden mi? Öyle ise, neden o azabı acele isteyip duruyorsunuz?"

52. Sonra zulmedenlere/ayetlerimizi yalanlayanlara: "Sonsuza dek tadın azabı, kazandığınızdan başka bir karşılık mı bekliyordunuz?" denir.

53. Ey peygamber! Ortak koşucular, **"Bu bildirdiğin azap, sahiden doğru mudur?"** diye senden haber bekliyorlar. De ki: **"Elbette, Rabbime yemin olsun o azap gerçektir ve siz o azabın gelmesini asla engelleyemezsiniz!"**

54. Ayetlerimizi yalanlayarak kendi kendine zulmeden/kötülük eden, herkes, azabı gördüklerinde derin bir pişmanlık duyacaklardır. İşte o zaman onlar, yeryüzünün tüm servetine sahip olsalar, azaptan

---

277 **10:47** Bak 16:36.

kurtulmak için hepsini vermeye hazırlardır. Onlara hiç haksızlık yapılmadan adaletle yargılanacaklardır.

55. Biliniz ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Ve unutmayın ki, Allah'ın sözü tamamıyla gerçektir; fakat inkârcıların çoğu fark etmez.

56. Yaratan ve öldüren Allah'tır. Ve tekrar Allah'a döndürüleceksiniz.

57. **Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt, bilinçleri şirk pisliğinden temizleyen bir ilaç/gönülleri rahatlatan bir şifa,**[278] inananlara bir kılavuz ve bir rahmet olan Kur'an gelmiş bulunuyor.

58. Ey peygamber! De ki, "**Bütün bunlar, Allah'ın insanlara lütfu ve acımasıdır. Onlar bununla sevinsinler. Allah'ın lütfu ve rahmetini kazanmak, insanların dünyada biriktirdiklerinin hepsinden daha iyidir.**"

Allah'ın Helal Kıldığını Haram, Haram Kıldığını Helal Yapmak.

59. Ey peygamber! De ki, "**Size ne oluyor ki, Allah'ın verdiği rızkların bazısını helal bazısını da haramlaştırıyorsunuz?**" De ki, "**Böyle yapmanız için, Allah mı size izin verdi, yoksa Allah adına yalan mı söylüyorsunuz?**

60. **Allah adına yalan uyduranlar kıyamet gününü düşünmezler mi?** Allah insanlara karşı bol lütuf sahibidir; ama insanların çoğu şükretmez.

61. İnsanlar! Sizler ne durumda bulunursanız bulunun, ister Kur'an okurken, ister her hangi bir iş yaparken, istersen yaptığınız işlere tam dalmışken olsun, biz mutlaka size tanık oluruz. Kaldı ki, göklerde ve yerde zerre kadar/en ufak bir şey, hatta bundan çok daha küçüğü ve daha büyüğü bile, rabbinden gizli kalmaz. Yaptıklarınızın tümü apaçık bir kitaba kaydedilir.

62. Unutmayın ki, Allah'ın dostları için ne bir korku vardır, ne de üzülürler.

63. Çünkü Onlar, Allah'a ortak koşmadan inandılar ve O'na saygılı davrandılar.

---

278 10:57 Kur'an, ortak koşucu düşüncelere bulaşmış inançları temizlediği için, şifadır, ilaçtır.

64. Dünya yaşamında da ahrette de mutluluk onlarındır. Allah'ın verdiği söz değişmez. İşte bu, en büyük mutluluktur.[279]

65. Ey peygamber! Ortak koşucuların sözleri seni üzmesin. Çünkü üstünlük tümüyle Allah'a aittir. Allah İşitendir, Bilendir.

66. Unutmayın ki, göklerde ve yerde ne varsa, hepsi Allah'ındır. Allah'a başkalarını ortak koşanlar, koştukları ortakları izlediklerini sanıyorlar. Aslında ortak koşanlar zanna/rivayetlere uyuyorlar ve sadece yalan uyduruyorlar.

67. Dinlenmeniz için geceyi, çalışıp kazanmanız için gündüzü oluşturan Allah'tır. Aklıyla düşünen bir toplum bundan ders çıkarır.

68. Ortak koşanlar, ortak koştukları şeyler için, "**Allah bunları çocuk edindi!**" dediler. **Asla**! Allah ortak koştukları şeylerden çok yücedir. **Allah'ın, hiçbir ortağa ve çocuğa ihtiyacı yoktur**. Göklerde ve yerde olanların tümü Allah'ındır. "Allah bunları çocuk edindi" dedikleriniz konusun da, sizin elinizde hiçbir kanıtınız yoktur. Siz, Allah hakkında bilmediğiniz bir şeyi mi uyduruyorsunuz?

69. Ey peygamber! O ortak koşuculara söyle: "**Allah hakkında yalan uyduranlar asla başarıya ulaşamazlar.**"

70. Dünyada kaldıkları sürece yaşarlar, sonra dönüşleri bizedir. Sonra da inkârlarından ötürü, onlara şiddetli azabı tattıracağız.

Ortak Koşuculara Tarihten Örnekler.

71. Ey peygamber! Ortak koşuculara, Nuh peygamberin başından geçenleri anlat. Nuh, halkına şunları demişti: "Ey halkım, Allah'ın beni aranızdan seçip elçi olarak görevlendirmesi ve Allah'ın bildirdiklerini/ayetlerini hatırlatmam size ağır geliyorsa, ben sadece Allah'a güveniyorum. Siz de ortaklarınız ve liderlerinizle birlikte toplanın, sonra pişman olmayacağınız son kararınızı alın ve bekletmeden bana karşı uygulayın/elinizden geleni arkanıza koymayın."

72. "Size bildirdiklerimi kabul etmezseniz etmeyin. Zaten ben, bunlar için sizden herhangi bir ücret istememiştim. Benim ücretimi ancak Allah verir. Ben Müslüman olarak Allah'a teslim olmakla emr olundum."

---

279 **10:64** Kur'an, çeşitli testlerden geçtikten sonra, gerçek inananlar için hem bu dünya hayatında ve hem de ahiret hayatında mutlu bir yaşam müjdeler.

73. Yine de halkı Nuh'u yalanladılar. Biz de bunun üzerine Nuh'u ve gemide onunla beraber olanları kurtardık ve yalanlayanların yerine yöneticiler yaptık. Ayetlerimizi yalanlayanları ise, su da boğduk. Bak, uyarılara kulak asanların sonu ne oldu gör.

74. Ayrıca, Nuh'tan başkada elçiler gönderdik, o gönderdiğimiz elçiler de, kendi halklarına, apaçık belgeler/mucizeler getirdiler. Ama kendilerinden önceki yalanlayanlar gibi, bunlarda yalanladılar. İşte aşırı gidenlerin kalplerini böyle damgalarız.

75. Sonra, Musa ve Harun'u da Firavun'a ve ekibine apaçık mucizelerimizle gönderdik. Fakat Firavun ve ekibi büyüklük tasladılar ve inkârcı bir topluluk oldular.

76. Musa, öğrettiğimiz mucizeleri Firavun ve ekibine sergileyince, Onlar:"**Bu apaçık bir büyüdür**," dediler.

77. Musa da, "Size gelen gerçeği böyle mi nitelendiriyorsunuz? Bu bir büyü müdür? Oysa büyücüler başarıya ulaşamaz."dedi.

Atalar Dini, Dinleştirilmiş Geleneklerden Ayrılmayız.

78. Firavun ve ekibi: "**Ey Musa! Sen bizi** iktidardan indirip, kardeşin ile beraber, ülkemizi elinize geçirip, bizi **atalarımızın dininden döndürmek için mi geldiniz? Boşuna çabalamayın, biz atalarımızın dinini bırakıp asla size inanmayız.**"dediler.

79. Firavun, "tüm uzman büyücüleri bana getirin!" dedi.

80. Ülkenin en ünlü büyücüleri gelince, Musa onlara, "Ne atacaksanız atın!/gösterin marifetinizi," dedi.

81. Sihirbazlar ellerinde olanı yere atınca, hepsi birer yılan oluverdi. Musa sihirbazlara: "Sizin bu yaptığınız tam bir büyücülüktür.[280] Allah elbette sizin bu büyünüzü bozacaktır. Çünkü Allah bozguncuların yaptıkları şeyleri boşa çıkarır," dedi.

82. Suçlular hoşlanmasa da, Allah sözlerinin gerçek olduğunu ortaya koyacaktır.

83. Firavun ve ekibinin işkence ve baskısından korktukları için, halkından ancak birkaç kişi Musa'ya inandı. Gerçekten, Firavun ülkesinde halka kan kusturan bir diktatördü.

84. Musa: "**Ey halkım, eğer gerçekten Allah'a inanmış ve O'na teslim olmuş iseniz, yalnızca Allah'a güvenin.**" dedi.

---

280 **10:81 Büyünün tanımı için bak: 7:116-117.**

85. Musa'ya inananlarda: "Biz Allah'a güvendik. Ey Rabbimiz! Bizi zalim halkın baskı ve işkencesiyle sınama."

86. "Rahmetinle/acımanla bizi bu inkârcı halktan kurtar." diye dua ettiler.

87. Biz de Musa'ya ve kardeşine: "Halkınız için Mısır'da evler hazırlayın. Ve evlerinizi mescit haline getirin ve namazınızı kılın/Benimle bağınızı koparmayın. İnananları müjdeleyin," diye vahyettik/bildirdik.

88. Musa Rabbine şöyle yakardı: **"Ey Rabbimiz! Sen, Firavun ve ekibine dünya hayatında lüks ve sınırsız servet verdin. Ey Rabbimiz! Onlara bütün bunları, senin yolundan saptırsınlar diye mi verdin? Ey Rabbimiz! Firavun ve ekibine verdiğin tüm serveti ellerinden al, kalplerine şiddetli bir sıkıntı ver ve acı azabı görünceye kadar inanmasınlar".**[281]

89. Allah Dedi ki: "Ey Musa! İkinizin, sen ve kardeşinin duası kabul edilmiştir. **Siz doğruluktan ayrılmayın** ve bilmeyenlerin yolunu izlemeyin."

90. Biz, İsrail oğullarını Firavun'un zulmünden kurtarmak için, denizden geçirdik. Firavun ve ordusu ise, küstahça ve düşmanca arkalarına düştü. Nihayet denizin tam ortasında boğulmak üzereyken Firavun: "Gerçekten, İsrail oğullarının inandığı Tanrı'dan başka tanrı olmadığına inandım, ben Müslümanım/ben de Musa'nın Allah'ına teslim oluyorum," dedi.

91. Allah, **"Çok geç! Daha önce baş kaldırmış ve bozgunculardan olmuştun."** dedi ve

92. **"Ey Firavun! Seni, senden sonraki kuşaklara ibret olman için, bugün senin cesedini koruyacağız.**[282] **Ne var ki insanların çoğu işaretlerimizden ders almıyorlar."**

93. Yemin olsun! Biz, İsrail oğullarını kutsal bir yere yerleştirdik ve tertemiz nimetlerden rızklar verdik. Fakat kendilerine ilim geldikten sonra ayrılığa düştüler. Kuşkusuz Rabbin kıyamet günü, aralarında ayrılığa düştükleri konuda hüküm verecektir.

---

281 10:88 Zulüm görenler bedduada bulunabilir. Bak 4:148.

282 10:92. Firavun'un mumyalanmış cesedi, bugün Kahire Müzesinde sergilenmektedir.

94. Ey Muhammed! **Sana bildirdiğim bu tarihsel olaylar hakkında bir kuşkun varsa, senden önce gönderdiğim kitabı/Tevrat'ı okuyanlara sor. Yemin olsun! Rabbin sana, daha önce elçilerimin karşılaştıkları tarihsel olayları gerçek olarak anlattı. Sakın şüphecilerden olma.**

95. Ve sakın, Allah'ın ayetlerini yalanlayanlardan olma. Yoksa kaybedenlerden olursun.

96. Doğrusu, Rabbinin söz verdiği azabı hak edenler inanmazlar.

97. Fanatik inkârcılara her çeşit belge/mucize gelse bile, can yakıcı azabı görünceye kadar inanmazlar.

98. Keşke yok ettiğimiz kasaba halkları, kendilerine azap gelmeden önce, iman etselerdi de, inanmaları kendilerine bir yarar sağlasaydı. **Tıpkı Yunus'un halkı gibi. Yunus'un halkı, kendilerine haber verilen azabın geleceğini hissedince iman ettiler. Biz de, bu dünya hayatındaki aşağılayıcı azabı kendilerinden kaldırdık. Bir süreye kadar onları bol nimetlerle yaşattık.**

Allah İsterse Herkes İnanır,
"Allah, Akıllarını İşletmeyenlerin Üzerine Pislik Yağdırır"

99. **Ey Muhammed!** Eğer Rabbin isteseydi, yeryüzünde yaşayan halkların tümü inanırdı. Hal böyle iken, **insanları inanmaya sen mi zorlayacaksın?**

100. Ve şu gerçeği iyice bilin ki, hiçbir kişi Allah'ın izni olmadan inanamaz ve yine bilin ki, **Allah, akıllarını kullanmayanların üzerine pislik yağdırır/ sürekli sıkıntı ve felaketlerden kurtulamazlar.**

101. Ey peygamber! De ki: "Ey ortak koşucular, göklerde ve yerde neler olup bitiyor bir bakın! Fakat inanmayan bir topluma deliller ve uyarılar kâr etmez."

102. İnkârcılar, daha önceki inkâr edenlerin başlarına gelenlerin dışında, başka bir beklentileri mi var? De ki, "Bekleyin, ben de sizinle beraber beklemekteyim"

103. Biz, sonunda elçilerimizi ve inananları kurtarırız. Evet, inananları kurtarmak bizim değişmez bir yasamızdır/sözümüzdür.

Allah'a Ortak Koşmadan Dine Bağlanmak
Allah'a Ortak Koşarak Dine Bağlanmak Değil.

104. Ey Muhammed! De ki "Ey insanlar! Size tebliğ ettiğim dinimden bir kuşku duyuyorsanız, bilesiniz ki, ben Allah'ı bırakıp da sizin Allah'a ortak koşarak taptığınız şeylere tapmam. Ben ancak, sizin canınızı alacak olan Allah'a taparım. Ben inananlardan olmakla emr olundum."

105. Ve: Ey Muhammed! **"Tek Allah'a inanarak dine yönel; Allah'a ortak koşarak değil."**

106. **"Doğrudan Allah'a değil de, sana ne yarar ve ne de zarar vermeyenleri Allah'a ortak koşarak yalvarma. Böyle yaparsan o zaman zalimlerden olursun."**

107. Eğer Allah sana bir sıkıntı verirse, o sıkıntıyı Allah'tan başka ortadan kaldıracak yoktur. Eğer, senin için bir iyilik isterse, Allah'ın bu iyiliğini de engelleyecek hiç kimse yoktur. Allah kullarından dilediğine/dileyene lutfundan verir. Ve Allah, Bağışlayandır, Esirgeyendir.

108. Ey peygamber! De ki, "Ey insanlar! Rabbinizden size Kur'an gelmiş bulunuyor. Kim inanırsa kendisi için inanmış olur, kim de saparsa kendi zararına sapar. Ben sizden sorumlu değilim/Ben, sadece bana bildirileni size bildirmekle görevliyim."

109. Ey peygamber! Sen onlara karışma, sadece sana vahyedileni/bildirileni uygula ve Allah hüküm verinceye kadar sabret. Allah, hüküm verenlerin en iyisidir.

11. HUD (Hud) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif. Lâm. Râ.[283] Ey Muhammed! De ki, "Ey insanlar! Rabbinizden gelen gerçek öyle bir kitaptır ki, her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Allah'ın, önce ayetlerini tam olarak hazırlayıp, sonra da **ayrıntılı olarak açıkladığı bir kitaptır.**
2. Ki, sizler Allah'tan başkasını ortaklar edinmeyesiniz diye indirmiştir. Ben de Allah tarafından, bu kitabın ayetleriyle sizleri uyarmak ve müjdelemek için görevlendirdiği bir elçisiyim.
3. Rabbinizden bağışlanma isteyin, sonra da tövbe edin. O zaman, Allah yaşamınız boyunca sizi güzel nimetlerle geçindirir. Fazladan güzel şeyler üreten herkese de, ürettiğinin karşılığını verir. Eğer Allah'a ortaklar koşarak inkâr ederseniz, doğrusu sizin için, başınıza gelecek büyük bir günün azabından korkarım."
4. Eninde sonun da dönüşünüz Allah'adır. Allah, her şeye Gücü Yetendir.
5. Dikkat edin! İkiyüzlüler, içlerinde besledikleri düşüncelerini/ düşmanlıklarını dışa vurmazlar, gizlerler. Bilesiniz ki, ikiyüzlüler elbiselerine kalplerinde gizleseler bile, Allah onların gizlediklerini de, açığa çıkardıklarını da bilir. Çünkü Allah, kalplerde olan her şeyi bilir.

İnsanın Rızkı Allah'ın Garantisi Altındadır.

6. Yeryüzündeki yaratılmışların tümünün rızkı, Allah'ın garantisi altındadır. Allah, yeryüzündeki tüm canlıların nerede, nasıl yaşadıklarını ve sonunda nasıl ve nerede barınacaklarını bilir. Bütün bunlar apaçık bir kitapta yazılıdır.[284]

---

283 11:1 Bak.2/1

284 11:6 **Açlık ve kıtlık**: cehalet, savaş, tembellik, tekelcilik, bencillik, doğayı hor kullanma, savurganlık, kayırmacılık,hizipçilik,yağmacılık, diktatörlük ve haksızlığa göz yumma gibi olumsuzluklar şeytani davranışların bir sonucudur. Tanrı'nın Buyruklarını akıl ve bilimle uygulayan toplumlar aç kalmazlar.Çünkü Tanrı'nın Buyrukları, bilime, insan yaşamının pratiklerine ve doğal ahlak yasalarıyla örtüşür.Ayrıca bak 17:31.

7. Allah, Arş'ı/egemenliği su üzerinde iken[285], hanginizin daha iyi iş yaptığını denemek için, gökleri ve yeri altı günde/evrede yaratandır.[286] Ey peygamber! Sen inkârcılara: **"Sizler, öldükten sonra tekrar diriltileceksiniz,"** desen, inkârcılar, **"Bu söz, apaçık bir büyücü sözüdür,"** diyeceklerdir.

8. İnkârcılardan azabı belli bir süre için ertelesek, **"azabın gelmesini geciktiren nedir?"** diye alay ederler. Bilesiniz ki, inkârcılara azap geldiği gün, artık kendilerinden bir daha geri çevrilemez ve alay ettikleri şey kendilerini mahvedecektir.

9. Biz, insanoğluna bol nimet versek ve sonra da o nimeti çekip elinden alsak, bu sefer umutsuzlaşır, nankörleşir.

10. Ama başına gelen zararlardan sonra, insana yeniden bol nimetler versek, bu sefer de," Kötülükler benden gitti," diyerek. şımarıklık ve kibirlik taslarlar.

11. Ancak, olumsuzluklara sabırla direnenler ve iyi işler üretenler öyle değildir. İşte böylelerine, Allah'tan bir bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.

Hz. Muhammed, Ortak Koşucuların Taciz Edici Sorularından Bunalıyor.

12. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplar: "MÂdemki Muhammed, peygamber olduğunu söylüyor, eğer öyle ise, kendisine gökten bir hazine indirilmeli, ya da kendisine sürekli bir melek eşlik etmeli değil miydi?" şeklindeki propagandalarından ötürü, bunalıyor, göğsün daralıyor. Bu yüzden de, **neredeyse sana vahyettiğimiz/bildirdiğimiz ayetlerden bir kısmını duyurmayı terk edeceksin. Ey Muhammed, şunu iyice bil ki, sen yalnızca Benim vahyettiğimi/bildirdiklerimi aynen duyurmakla görevlisin, sadece bir uyarıcısın.** Allah her şeyin vekilidir.

13. Ortak koşucular, **"Kur'an'ı, Muhammed kendisi uydurdu" mu diyorlar?** O zaman söyle o ortak koşuculara "sözlerinizde samimi iseniz, haydi, Allah'tan başka, tüm dostlarınız ve ortaklarınızla bir

---

285 11:7 Altı gün ifadesi, karşılaştırma olanağı sağlayan bir birimdir. Örneğin, tüm galaksiler sisteminin iki günde yaratılmasına karşın,yerkürenin dört günde yaratıldığını öğreniyoruz (41:10-12). Kur'an'da zaman mutlak değil, görelidir (32:5 ve 70:4).

286 11:7 Yeryüzü önceleri suyla kaplıydı; karalar daha sonra belirdi.

araya gelin, **Kur'an'a benzer on süre de**, siz uydurun bakalım."[287] de.

14. Eğer onlar, söylediğini yapamazlarsa, bilesiniz ki, Kur'an Allah'ın bilgisiyle indirilmiştir ve Allah'tan başka Tanrı yoktur. Ey ortak koşucu Araplar! Artık Müslüman/Allah'a teslim olacak mısınız?

15. **İnanan ve inanmayan, kim dünya hayatını ve lüksünü isterse, çalışmalarının karşılığını dünyada tam olarak veririz ve onlar dünyada hiçbir eksikliğe uğratılmazlar.**

16. **Ancak, inanmayanlar için, ahrette yalnız ateş vardır. Dünyada kazandıklarının hepsi ahrette boşa çıkmıştır. Bütün yaptıkları geçersizdir.**

17. Çünkü örneğin, yalnız dünya için çalışıp, Allah'a ve ahrete inanmayan bir kişi ve grup ile, Rabbi tarafından kendisine verilmiş kesin bir kanıtla, ayrıca Allah'tan gelen bir tanıkla/Kur'an'la ve daha önce de, halka kılavuzluk ve rahmet olarak Musa'ya indirilen Tevrat'la da doğruluğu belgelenen peygamber ve inananlar bir olur mu? İşte onlar, o tanığa/Kur'an'a inanırlar. O tanığı/Kur'an'ı inkâr eden grubun yeri de ateştir. **Ey peygamber! Kur'an'dan asla kuşkun olmasın.** Çünkü o Kur'an, Rabbinden gelen bir gerçektir. Ama insanların çoğu inanmazlar.

18. **Uydurmaları Allah'a yakıştırandan daha zalim kim olabilir**? Allah adına yalan uyduranlar, kıyamet gününde Rab'lerinin huzuruna çıkarılacaklar ve tanıklar da gelip: **"İşte Rab'leri hakkında yalan uyduranlar bunlardır,"** diyecekler. İyi bilin ki, Allah'ın laneti ayetlerini karartıp çarpıtanlar üzerinedir.

19. Zalimler/Rableri adına yalan uyduranlar, insanları Allah'ın dosdoğru yolundan alıkoyarlar ve o yolu çarpıtmak isterler. Onlar ahreti de inkâr ederler.

---

287 **11:13 Ortak koşucuların bütün düşmanlıkları Kur'an'adır.** Peygamber hayatta iken bile, Kur'an'ı nasıl devre dışı bırakırız, insan sözüyle denk tutarız çabaları ve Allah'ın bunlara meydan okuması çok ilginç. Ne yazık ki,peygamberin vefatından yıllar sonra, aynı ortak koşuşular ve uzantıları, "Kur'an'ın tek başına yeterli olmadığı,her şeyi açıklamadığı inancını yaygınlaştırdılar. Sonraki gelenlerde bu tuzağa düşerek,"Kur'an'ı herkes anlayamaz, Kur'an meali Kur'an yerine geçmez, sadece Arapçasını anlamadan okumak yeterli ve çok sevaptır.."v.s.gibi telkinler, hatta baskılarla Müslümanların Kur'an'ı doğrudan anlamaları engellenmeye çalışılmıştır. **Bu engelleme ve benimsetme işinin, sadece bağnaz ve cahil kişilerce değil, adı sanı belli alimlerce de desteklenmesi ayrıca şaşırtıcıdır.**

20. Zalimler/Allah'ın ayetlerini karartanlar, yeryüzünde Allah'ı aciz bırakamazlar. Kaldı ki, Allah'tan başka yardım isteyecekleri bir dostları da yoktur. Onlar için azap katlanır. Çünkü onlar gerçekleri ne işitebiliyorlar, ne de görebiliyorlar.

21. İşte o uydurukçu zalimler, kendilerine yazık edenlerdir. Uydurdukları şeyler bile kendilerini terk edip kaybolmuştur.

22. Hiç kuşku yok ki, ahrette de en çok kaybedenler, **Allah adına yalan uyduranlar olacaktır.**

23. İnanıp güzel işler üretenler ve Rab'lerine içtenlikle bağlı olanlar ise, işte onlar cennet halkıdır. Onlar cennette sonsuza dek kalacaklardır.

24. Her iki grubun/inananlarla, inkâr edenlerin örneği, kör ve sağır olan biri ile, gören ve işiten birinin durumları gibidir. Bu iki zıt grubun durumları birbirine eşit olur mu? Hiç düşünüp, öğüt almaz mısınız?

Nuh ve Tufan.

25. Yemin olsun, Biz Nuh'u halkına elçi olarak görevlendirdik de, Nuh halkına: "**Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım,**"

26. "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ben, sizin, gelecek korkunç bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum," demişti.

27. Halkının ileri gelen inkârcıları: "**Nuh, sen de bizim gibi bir insansın. Senin bizden farklı her hangi bir üstünlüğünü de göremiyoruz. Senin bu söylediklerine, alt tabakadan basit görüşlü insanlardan başkasının inandığını da görmüyoruz. Hem biz senin yalan söylediğini düşünüyoruz,**" dediler.

28. Nuh dedi ki: "**Ey halkım, ya ben Rabbimden gelen kesin bir kanıta sahip isem** ve bana bir rahmet vermiş de siz bunları göremiyorsanız. **O zaman ne olacak?** Siz Rabbimin iyiliğini istemiyorsanız, sizi ona biz mi zorlayacağız?"

29. "**Ey halkım,** Allah'ın bana bildirdikleriyle sizi uyarmam karşılığında, sizden herhangi bir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak Allah'tan gelir. Siz küçük görüyorsunuz diye, İnananları da kovamam; onlar, Rab'leriyle karşılaşacaklar. Fakat ben sizi cahilce davranan saygısız bir topluluk olarak görüyorum.

30. "Ey halkım, siz istiyorsunuz diye, Allah'a gönülden inananları kovarsam, o zaman Allah'a karşı kim bana yardım edebilir, düşünmez misiniz?"

31. Ben size, "Allah'ın hazinelerinin yanımda olduğunu söylemiyorum, gaybı/gizliyi de bilmiyorum, melek olduğumu da ileri sürmüyorum. Sizin horlayıp küçük gördüğünüz kimseler için, "Allah bunlara bir iyilik vermeyecek" diyemem. Onların kalplerinde olan gizli düşüncelerini Allah daha iyi bilir. Ben inananları yanımdan kovarsam, Allah'a karşı nankörlük etmiş olurum," dedi.

32. Halkının ileri gelenleri: "Ey Nuh, sen bizimle tartıştın ve bizimle tartışmayı oldukça uzattın. Bu anlattıkların gerçek ve sen de yalan söylemiyorsan, haydi bizi tehdit ettiğin azabı getir de görelim bakalım," dediler.

33. Nuh: "O azabı ben değil, dilediği takdirde, sizin başınıza ancak Alllah getirebilir. Ve azap gelince de, siz ona asla engel olamazsınız."

34. "Ey halkımın ileri gelenleri, sizin inkârcılıktaki aşırı azgınlığınızı Allah onayladı ise, benim size verdiğim öğütlerin hiç bir yararı olmayacaktır. Çünkü sizin Rabbiniz Allah'tır ve siz eninde sonun da Allah'a döndürüleceksiniz." dedi.

35. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplar, **"Bu aktarılan, Nuh ile inkârcı halkı arasındaki tarihsel tartışmayı, Muhammed kendisi mi uydurdu" diyorlar**? De ki, "Bu tarihsel olayı uydurduysam, günahımdan ben sorumlu olacağım. Ama siz de işlediğiniz günahlardan kendiniz sorumlusunuz. Ben sizin günahlarınızdan sorumlu değilim."

36. Nuh'a şöyle vahyedildi/bildirildi: "Ey Nuh! Halkından şu ana kadar inanmış olanların dışında, artık hiç kimse inanmayacaktır. İnkârcıların tavırları seni üzmesin."

37. "Gözetimimiz altında, sana bildirdiğimiz gibi gemiyi yap. İnkârcı zalimler için bana başvuruda bulunma; onlar suda boğulacaklardır."

38. Nuh gemiyi yaparken, halkının ileri gelenleri, yanından her geçtiklerinde, Nuh ile alay ediyorlardı. Nuh onlara: "Şimdi siz bizimle alay edin bakalım. Tıpkı sizin gibi, biz de sizinle alay edeceğiz."

39. "Rezil edici azabın kime geleceğini ve mahvedici azap kimin başına geleceğini yakında göreceksiniz."

40. Nihayet emrimizle sular gökten ve yerden coşup, yükselmeye başlayınca, Nuh'a dedik ki: **"Ey Nuh! Her türden birer çifti, daha önce aleyhinde hüküm verilmiş olan hariç, çoluk**

çocuğunu ve inananları gemiye bindir."[288] Zaten Nuh'a inanmış olanlar çok az kişiydi.

41. Nuh inananlara dedi ki: "Gemiye binin. Geminin gitmesi de durması da tamamen Allah'ın adıyladır/Allah'ın kontrolündedir. Rabbim çok Bağışlayandır, Esirgeyendir."

42. Gemi, içindekileri dağ gibi dalgaların arasından geçirirken, Nuh bir kenarda tek başına duran oğluna seslendi: "**Yavrum,**[289] **gel bizimle birlikte gemiye bin. İnkârcılarla beraber olma,**" dedi.

43. Oğlu ise, "Beni sudan koruyacak bir tepeye sığınacağım," dedi. Nuh:"Oğlum bugün, Allah'ın azabından koruyacak hiçbir şey yoktur; ancak O'nun acıdıkları hariç," dedi. Dalgalar Nuh ile oğlu arasından geçti; Nuh'un oğlu da, boğulanların arasındaydı.

44. Ve nihayet: "**Ey yer suyunu yut, ey gök sen de tut,**" denildi. Su çekildi, karar yerine getirildi, gemi Cudi dağının üzerine oturdu ve gemidekiler "**Allah'ın ayetlerini inkâr edip alaya alanlar, bizden uzak olsunlar!**" diye haykırdılar.

45. Nuh Rabbine yakardı: "**Ey Rabbim, oğlum benim ailemdendir,** Senin verdiğin söz ise, elbette gerçektir ve Sen, yargıda bulunanların en iyisisin."

46. Allah buyurdu: "**Ey Nuh, o senin ailenden olamaz. Çünkü o inkâr etmekle kötü bir iş yaptı. Bilmediğin bir konuda benden istekte bulunman erdemli bir davranış değildir. Cahillerden olmamanı sana öğütlerim.**"[290]

47. Nuh dedi ki: "Rabbim, bilgim olmayan bir konuda sana yalvardığım için sana sığınırım. Beni bağışlamaz ve bana acımazsan kaybedenlerden olurum."

---

288 **11:40,44** Nuh'un gemisi, birbirine bağlanmış bir çeşit sala benzeyen bir gemiydi (54:13). Tufan ise, Nuh'un halkıyla, Ölü Deniz bölgesiyle sınırlı idi. Çünkü aynı çağda ve aynı zamanda, bir başka komşu kavimlerde başka elçilerde vardı. Tufanı genel kabul edersek o elçiler ve o kavimlerde helak olması gerekir. Gemiye alınan hayvanlar ise, Nuh peygambere ait çiftlik hayvanlarıydı. İnsan sözlerini Kur'an'la denk tutanlar gemiyi, tufanı ve hayvanların sayısını genellemişler ve abartmışlardır.

289 **11:42** Nuh'un yaşı düşünülürse oğlunun çocuk olmadığı anlaşılır.

290 **11:46 Şefaat telkinleri**,insanların doğrudan Allah'a yönelmelerini engellemek ve aracılar koyarak halkı ortak koşuculuğa yöneltmektir. **Halbuki, ne Hz. İbrahim babasına, ne Hz. Nuh oğluna, ne de Hz. Muhammed amcalarına yardım edemedi.** (Bak.2:48,123,254; 6:70,94; 7:53; 9:80; 10:3; 39:44; 43:86; 74:48; 82:17-19).

48. Allah buyurdu: "Ey Nuh, sana ve seninle birlikte olan topluluğa bizden esenlik ve bereketlerle gemiden in. Ayrıca öyle topluluklar var ki, onları dünyada bir süre yaşatacağız ve sonra onlara bizden acı bir azap dokunacaktır."

49. Ey Muhammed! **İşte bu tarihsel olaylar, sana vahyettiğimiz/bildirdiğimiz geçmişin haberleridir. Bundan önce ne sen, ne de senin halkın/Araplar bundan habersizdi. Sen de sabırla uyarmana devam et.** Sonuç, erdemlilerin/Allah'a saygılı olanlarındır.

Hud Halkı Ve Uydurmalar.

50. Ad halkına da kardeşleri Hud'u elçi olarak görevlendirmiştik. Hud halkına dedi ki: **"Ey halkım, yalnızca Allah'a kulluk edin. Sizin Allah'tan başka Tanrınız yoktur. Siz ancak uydurulmuş rivayetlere inanıyorsunuz."**

51. "Ey halkım, Allah'ın bana bildirdikleriyle sizi uyarmam karşılığında, sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim, beni yaratandan başkasına düşmez. Hala akıl erdiremiyor musunuz?

52. "Ey halkım, Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra da O'na tövbe edin ki, gökten üzerinize bol rahmet yağdırsın ve size verdiği nimetlerini bereketlendirdikçe bereketlendirsin. Günah işleyerek, Allah'a saygısızlık yapmayın."

53. Halkı dediler ki: "**Ey Hud**, sen bize tatmin edici, kesin bir kanıt/mucize getirmedin. **Biz, sırf senin sözünle tanrılarımızı bırakacak değiliz**, Zaten senin anlattıklarına da inanacak değiliz."

54. Ancak şunu diyebiliriz: **"Galiba, bizim tanrılarımızdan biri, seni fena halde hırpalamış."** Bunun üzerine **Hud dedi ki: "Ben Allah'ı tanık tutuyorum, siz de tanık olun ki, ben sizin Allah'a ortak koştuklarınızdan uzağım."**

55. "Allah'tan başka taptıklarınızın tümünden uzağım. Haydi, hepiniz birleşip bana karşı plan hazırlayın. Hiç de beklemeyin/elinizden geleni arkanıza koymayın."

56. **"Ben yalnızca, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a güvenip dayandım.** Tüm yaratıklar Allah'ın kontrolü ve yönetimi altındadır. Rabbimin yolu, dosdoğru yolun ta kendisidir."

57. "Ey halkım, eğer kabul etmezseniz, artık ben, Rabbimin gönderdiği ayetlerini size duyurmakla elçilik görevimi yerine getirdim. Eğer siz inkârda ısrar ederseniz, Rabbim isterse sizin yerinize başka bir halk getirir ve siz Allah'a hiçbir zarar da veremezsiniz. Çünkü benim Rabbim her şeyi Gözetip Kontrol Edendir."

58. Emrimiz gelince Hud'u ve beraberindeki inananları Allah'tan bir rahmetle kurtardık. Onları dehşetli bir azaptan kurtardık.

59. İşte Ad halkı böyleydi. Rab'lerinin ayetlerini reddettiler, elçilerine isyan ettiler ve her inatçı zorbanın emrini izlediler.

60. Bunun üzerine, hem dünya hayatında ve hem diriliş gününde lanete uğradılar. Kısacası, Ad halkı Rab'lerine karşı çıktı. Biz de, Hud'un halkı Ad kavmini, gece gündüz devam eden, korkunç bir kasırgayla yok ettik.

Salih Halkı ve Deve Mucizesi.

61. Semud halkına da kardeşleri Salih'i elçi olarak görevlendirdik. Salih halkına dedi ki: "Ey halkım, Allah'a kulluk edin, Allah'tan başka ilah yoktur. Allah sizi topraktan yarattı ve sizi yeryüzüne yerleştirdi. Öyleyse Allah'tan bağışlanma dileyin ve sonra da tövbe edin. Kuşkusuz benim Rabbim, kullarına çok yakındır ve duaları hemen yanıtlayandır."

62. Halkı dediler ki: "**Ey Salih, sen bundan önce, aramızda gelecek vadeden önemli bir kişiydin. Şimdi sen, atalarımızın tapmış olduklarından bizi men mi ediyorsun**? Doğrusu biz, senin bizi çağırdığın şeylerden kuşku içindeyiz."

63. Salih halkına dedi ki: "Ey halkım, ya ben Rabbimden kesin bir kanıta/mucizeye sahipsem ve Allah bana bir elçilik görevi vermişse? Böyle iken O'na isyan edecek olursam, beni Allah'ın azabından kim kurtarabilir? Siz ancak benim kayıplarımı arttırmaktan başka bir şey yapamazsınız"

64. "**Ey halkım, işte şu deve sizin için, Allah'tan bir mucizedir. O deveyi rahat bırakın, Allah'ın çayırında otlansın. Ona eziyet etmeyin. Yoksa sizi yakın bir azap yakalar.**"

65. Fakat uyarılara rağmen Salih'in halkı, deveyi işkenceyle kestiler. O zaman Salih: "Ey halkım! Yurdunuzda yaşamanız için üç gününüz var. Üç gün sonra helak olacaksınız. Bu, çok ciddi ve doğru olan bir sözdür," dedi.

66. Emrimiz gelince, Salih'i ve beraberinde inanmış olanları Allah'tan bir rahmet ile o günün felaketinden kurtardık. Rabbin, kuşkusuz Güçlü ve Üstündür.

67. Zalimleri korkunç bir ses yakaladı, yurtlarında/evlerinde diz üstü çöküp kaldılar.

68. Sanki orada hiç yaşamamışlardı. Doğrusu Semud halkı Rab'lerine karşı geldi; Semud kavmi yok olup gitti.

İbrahim'e Çocuk Müjdesi ve İbrahim'in Meleklere Ricası.

69. Elçi Meleklerimiz müjdeyi vermek üzere, İbrahim'in yanına geldiklerin de "**Selam!**" dediler. İbrahim'de onlara "**Selam!**" dedi ve hemen konuklara kızartılmış bir buzağı ikram etti.

70. Konuklar sofraya oturmayınca, İbrahim durumlarından kuşkulandı; içine bir korku düştü. Konuklar İbrahim'in telaşlandığını görünce: "**Korkma! Biz Allah'ın elçi melekleriyiz. Lut'un halkına gönderilmiş bulunuyoruz.**" dediler.

71. O esnada, yanlarında ayakta duran İbrahim'in hanımı, bu habere sevinip gülünce, biz de ona İshak'ı ve İshak'ın ardından Yakub'u müjdeledik.

72. İbrahim'in hanımı heyecanla: "**Vay başıma gelenler, ben bir yaşlı kadın ve kocam da ihtiyar bir adam iken çocuk mu doğuracağım? Bu olacak şey değil!**" dedi.

73. Elçi Melekler, "**Sen Allah'ın işine mi şaşıyorsun, ey ev halkı! Allah'ın rahmeti ve bereketi sizin üzerinizedir. Allah, Övgüye en layık olandır, Yücelerin Yücesidir.**"

74. İbrahim'den korku gidip, kendisine de bir çocuk müjdesi verilince, iyice rahatladı ve Lut halkına verilecek cezanın kaldırılması hakkında, bizimle tartışmaya başladı.

75. Gerçekten, İbrahim çok yumuşak huylu, çok duygulu ve kendisini sürekli Allah'a adamış biriydi.

76. Elçi Melekler: "**Ey İbrahim! Israr etme, bundan vazgeç. Çünkü Rabbinin azap emri gelmiş bulunuyor; Lut halkı, önlenemez bir azabı hak etmişlerdir,**" dediler.

Lut Halkı Ve Cinsel Sapıklık.

77. **Elçilerimiz genç delikanlı şeklinde Lut'a gelince**, Lut, bu genç delikanlı konukları için kaygılandı, üzüldü, içi daraldı ve kendi kendine: "**Bu gün, çok zor bir gün olacak,**" dedi.

78. Halktan duyan koşarak Lut'un evine geldi. Bunlar sürekli kadınlarla değil erkeklerle ilişkide bulunan kimselerdi. Lut bunlara: "Ey halkım! İşte halkımın kızları, onlarla evlenin, sizin için kızlarımız daha temizdir. Allah'tan korkun, konuklarıma karşı beni rezil etmeyin. İçinizde aklı başında bir adam yok mu? Lütfen!" dedi.

79. Sapkın halk: "Ey Lut! Biliyorsun ki senin halkının kızlarına bizim bir ihtiyacımız yok. Sen bizim ne istediğimizi çok iyi biliyorsun," dediler.[291]

80. Lut üzgün ve çaresiz bir durumda: "Keşke size gücüm yetseydi veya güçlü dostlara sahip olsaydım," dedi.

81. Tam bu esnada, genç delikanlılar: "Ey Lut! üzülme, biz Rabbinin elçi melekleriyiz O sapıklar asla sana dokunamazlar. Sen aileni gecenin bir anında yürüyüşe çıkart, inananlardan hiç kimse geride kalmasın; **fakat senin hanımın hariç**. Sapıkların başına gelecek olanlar hanımının başına da gelecektir. Onların belirlenmiş azap zamanı sabahtır. Sabah yakın değil mi?" dediler.

82. Emrimiz gelince, Lut kavminin altını üstüne getirdik, üzerlerine sertleşmiş kat kat taş yağdırdık.

83. O taşlar, zalimlere isabet etsin diye, Rabbin tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Şuayb Halkı Ve Hortumculuk.

84. Meyden halkına da kardeşleri Şuayb'ı elçi olarak görevlendirdik. Şuayb halkına dedi ki: "Ey halkım, Allah'a kulluk edin, sizin Allah'tan başka tanrınız yoktur. Ölçüyü, tartıyı eksik tutmayın. Sizi refah içinde görüyorum. **Ama haksız kazançla elde ettiğiniz bu refahın**, sizi çepeçevre saran bir azabın habercisi olmasından da korkuyorum."

85. **"Ey halkım, ölçüyü ve tartıyı adaletle tam uygulayın. Halkın hakkını eksik vermeyin ve bozgunculuk/hortumculuk yaparak yeryüzünü/ülkenizi ekonomik bir sıkıntıya sokmayın."**

---

291 11:79 Burada söz konusu edilen homoseksüellerin, doğal ahlak dışı davranışlarından, alenen övünç duymalarından ve hemcinslerini küstahça rahatsız etmelerinden, Lut halkının sosyal yapısının ahlaken hangi boyuta geldiğini kolaylıkla anlayabiliriz.

86. "Eğer, gerçekten inanıyorsanız, Allah'ın bıraktığı/dürüstçe, helalinden kazandıklarınızın kâr'ı sizin için daha iyidir. Ben sizi uyarıyorum, üzerinize bekçi değilim."

87. Halkı: **"Ey Şuayb! Atalarımızın tapmış oldukları tanrıları terk etmemizi ya da ticaretimizi, istediğimiz gibi yapmaktan vazgeçmemizi, senin namazın mı söylüyor?** [292] Sen aslında yumuşak huylu ve aklı başında bir insansın" dediler.

88. Şuayb: "Ey Halkım! Ya ben, Rabbimden kesin bir kanıta/elçilik görevine sahip isem ve Allah bana, kendisinden güzel bir rızk bağışlamışsa? **Bakın! Sizi bazı şeylerden yasaklamam, size zıt gitmek istediğim için değildir. Ben ancak, Allah'ın bana bildirdikleriyle sizi uyarıyorum.** Başarım ancak Allah'ın yardımıyladır. Ben yalnızca Allah'a güvendim ve sadece O'na yöneliyorum," dedi.

89. "Ey Halkım! Ben size Allah'ın ayetlerini bildirdiğimden dolayı, bana karşı çıkışınız, sakın sizi Nuh halkının veya Hud halkının yahut Salih halkının başına gelenler gibi bir felakete uğratmasın. Üstelik Lut halkının başına gelen korkunç felaketin yankıları da hala sürüyor."

90. "Ey halkım! Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra da tövbe edin. Kuşkusuz Rabbim çok acıyandır, tövbe edenleri Sevendir."

91. Halkı, **"Ey Şuayb! Senin söylediklerinin birçoğundan, hiçbir şey anlamıyoruz. Hem sen aramızda, önde gelen insanlardan biri de değilsin. Geri planda bir insansın. Kaldı ki, senin bizden farklı hiçbir üstünlüğün yok. Eğer, kabilen olmasaydı, senin kafanı taşlarla ezerdik,"** dediler.

92. Şuayb: **"Ey halkım! Kabilem size göre Allah'tan daha mı güçlüdür ki, Allah'ın ayetlerini göz ardı ediyorsunuz?** Rabbim, sizin tüm yaptıklarınızı Kuşatandır."

93. "Ey halkım, siz, elinizden geleni arkanıza koymayın; ben görevimi yapıyorum ve yapmaya devam edeceğim. Mahvedici azabın kimin başına geleceğini ve kimin yalancı olduğunu hep beraber göreceğiz. Bekleyin, ben de sizinle birlikte bekleyeceğim," dedi.

94. Emrimiz gelince, Şuayb'ı ve kendisiyle beraber inanmış olanları Allah'tan bir acıma ile kurtardık. Allah'ın ayetlerini inkâr

---

292 **11:87** İçtenlikle ve sadece Allah için kılınan namaz, kötülükten alıkoyar (29:45).

edenleri/zulmedenleri korkunç bir gürültü yakaladı ve yurtlarında/evlerinde diz üstü çöküp kaldılar.

95. Sanki orada hiç yaşamamışlar gibi... Semud halkı nasıl yok edildiyse, Medyen halkı da aynı felaketle yok edildi.

Musa ve Firavun.

96-97. Yemin olsun! Musa'yı da, ayetlerimizi bildirmek için, apaçık mucizelerimiz ve kesin bir yetkiyle Firavun ve ekibine gönderdik. Fakat ekibi, Firavun'un emrinin dışına çıkmadılar. Hâlbuki Firavun'un emri doğruya ve güzele ulaştırmıyordu.

98. Firavun, kıyamet gününde de halkına öncülük edip, onları ateşe sokacaktır. Girdikleri yer ne kötü bir mekândır!

99. Firavun nasıl ki, dünyada halkını suya sürerek boğdurdu ise, ahirette de aynı şekilde, halkını ateşe götürerek yakacaktır. Dünyada da, ahirette de arka arkaya gelen bu lanet, ne kötü bir lanettir.

100. **Ey Muhammed! Sana aktardığımız bu tarihsel olaylar, geçmişte ayetlerimizi inkâr etmiş halkların, yok ettiğimiz kentlerinin haberlerindendir.** Yok ettiğimiz kentlerin kalıntılarından bu güne kadar ayakta kalanlar da var, biçilmiş ekin gibi, tamamen silinmiş olanları da vardır.

101. Biz o yok ettiğimiz halklara zulmetmedik, onlar, görevlendirdiğimiz elçilerin bildirdikleri ayetlerimizi inkâr ettikleri için, kendi kendilerine zulmettiler. Rabbinin azap emri geldiği zaman, Allah'a ortak koştukları hiçbir şey onları kurtaramadı. Aslında ortak koştukları, onların yalnızca zararlarını fazlalaştırdı.

102. Rabbin, Allah'a ortak koşmakta olan halkların kentlerini yakaladığı zaman, işte böyle yakalar. Kuşkusuz, Allah'ın yakalaması çok acıdır, çok çetindir.

103. **Öbür dünyanın azabından korkanlar için, bu anlatılanlarda büyük bir ders vardır.** O gün, bütün insanların bir yerde toplandığı bir gündür. Ve o gün, görülmeye değer bir gündür.

104. Biz o kıyamet gününü, bu geçici dünyanın sayılı süresi bitinceye kadar erteliyoruz.

105. Kıyamet günü geldiği zaman, Allah'ın izni olmadan hiç kimse konuşamaz. O gün bir araya toplanan insanlardan bir kısmı mutsuz, bir kısmı da mutludur.

106. Mutsuz olanlar cehennemdedir. Onların cehennemde öylesine korkunç nefes alış verişleri vardır ki, ıstırap içinde sızlayıp inlerler.

107. Öbür dünyada başkalaştırılmış olan gökler ve yer durduğu sürece, onlar cehennemde kalıcıdırlar; ancak Rabbin isterse çıkarılabilirler. Kuşkusuz Rabbin, dilediğini Yapandır.

108. Mutluluğu hak edenler ise, Rabbinin dilemesiyle, o dünyada başkalaştırılmış olan gökler ve yer kaldığı sürece, cennette kalacaklardır.[293] Bu Allah'ın tükenmez bir lutfudur.

Allah Muhammed Peygamberi Uyarıyor.

109. Ey Muhammed! Ortak koşucu Arapların, inanıyoruz diye taptıkları şeylerin, hiçbir yararı olmadığından asla kuşkun olmasın. Ortak koşucu Araplarda, Aynen daha önceki atalarının taptığı ve inandığı gibi tapıyorlar ve inanıyorlar. Atalarına ödediğimiz gibi, onların da nasiplerini eksiksiz olarak kendilerine ödeyeceğiz.

110. Yemin olsun ki, Biz Musa'ya kitabı/Tevrat'ı vermiştik; ancak, Musa'nın halkı da onda anlaşmazlığa düştüler. Senin halkın Araplarda/ümmetin de, sana indirdiğimiz Kur'an'a derin bir kuşku duymaktalar. Daha önceden. Rabbinin verilmiş bir sözü olmasaydı, elbette onlarında işi bitirilmiş olurdu.

111. Kuşkusuz Rabbin, hepsinin yaptıklarının karşılığını tam olarak verecektir. Allah, ortak koşucu Arapların yaptıkları her şeyden haberdardır.

112. Ey Muhammed! **Sen ve beraberindeki tövbe edenler, sana bildirileni dosdoğru uygulayın. Aşırı gitmeyin, Allah sizin de yaptıklarınızı Görmektedir.**

113. Zalimlere/ayetlerimi inkâr edenlere sakın sempati duymayın, **yoksa size de ateş dokunur.** Sizin Allah'tan başka dostlarınız yoktur, sonra size yardım da edilmez.

---

293 **11:108** Dünyanın sonu geldiğinde yok edilen gökler ve yer, diriliş anında yeniden ve farklı bir boyutta yaratılırlar (14:48).

Güçlüklere Namazla Ve Sabırla Karşı Koy.

114. **Gündüzün iki ucunda, gecenin yakın kısmında namaz kıl**[294] İyilikler kötülükleri silip götürür. Bu, öğüt almak isteyenler için bir uyarıdır.

115. **Güçlüklere karşı sabırla karşı koy,** çünkü Allah, güzellikler üretenlerin ödülünü mutlaka verir.

116. Sizden önceki kuşakların ileri gelenleri, yeryüzünde kötülüklere engel olmalı değil miydiler? Fakat o kuşaklardan kurtardığımız, ayetlerimize inanan çok az kişi dışındakiler, kendilerine verilen refaha dalıp şımardılar; ayetlerimizi yalanlayanların/zalimlerin peşine takılıp, suçlular kervanına katıldılar.

117. Halkı, kötülükleri önleyip güzellikler üretselerdi, Rabbin o kentleri zulümle yok edecek değildi ya.

118. **Rabbin isteseydi tüm insanları tek bir toplum yapardı.** Fakat insanlar sürekli olarak tartışıp duracaklar.

119. Sadece Rabbinin acıdıkları bu tartışmanın dışındakilerdir. Zaten onları bunun için yaratmıştır. Rabbinin: "Yemin olsun! Ben cehennemi cinler ve insanlarla dolduracağım." Sözü tam gerçekleşmiştir.[295]

Allah, Geçmiş Peygamberlerin Mucadeleleri Hakkında, Muhammed Peygamberi Bilgilendiriyor.

120. **Ey Muhammed! Senin kalbini tatmin ve teskin etmek için, elçilerin başlarından geçen tarihsel olayları sana yeterince aktarmaktayız. Bu haberlerde, senin için gerçeğin bilgisi, inananlar için de bir aydınlatma ve uyarı gelmiştir.**

121. İnanmayanlara söyle : "**Elinizden geleni arkanıza koymayın, biz de görevimizi yapacağız ve yapmaya devam edeceğiz.**"

122. **"Bekleyin, biz de beklemekteyiz."**

123. Göklerin ve yerin gaybı/gizlilikleri Allah'a aittir. Tüm işler eninde sonunda Allah'a döner. **Yalnızca Allah'a kulluk et ve sadece Allah'a güven.** Rabbin yaptığınızdan habersiz değildir.

---

294 **11:114** Ayetin ilk bölümündeki "ve" harfini ekleme anlamında değil, açıklama anlamında kabul ettik. Kur'an Arapça'sına göre gece, güneşin batımından doğumuna kadar süren tüm zaman dilimidir (2:187). Akşam ve sabah namazlarının vakitleri, gündüzün iki ucunda, gecenin gündüze yakın birer bölümüdür. "Ve" harfinin farklı anlamlarda kullanımının örnekleri için bak 2:53; 21:48; 13:26.

295 **11:119** Büyük merhamet sahibi olan Allah, bu dünyada bize uyarılarını yaparak, her türlü olanağı ve şansı vermiştir. Cennete ve cehenneme girenler, dünya yaşamında, kendileri özgür iradeleriyle oraları seçerler.

12. YUSUF (Yusuf) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif, Lâm, Râ.[296] Bu harfler, gerçekleri apaçık açıklayan Kur'an'ın, Allah tarafından geldiğinin işaretleridir.
2. Ey Muhammed! Biz sana bu Kitabı, diliniz Arapça olduğu için, anlayasınız diye, Arapça bir Kur'an olarak indirdik.[297]
3. Sana bu Kur'an'ı Arapça olarak vahyetmekle, daha önceki milletlerin ve elçilerin haberlerini, anlayabileceğiniz en güzel bir anlatımla sana aktarıyoruz. Gerçek şu ki, sen bundan önce bu tarihsel olayların hiç birini bilmiyordun, onlardan habersizdin.

Rüya İle Başlayan Gerçek Bir Yaşam Öyküsü.

4. Yusuf, bir zamanlar babası Yakup'a: "Ey Babacığım, ben rüyamda, on bir yıldız, güneş ve ay'ın bana secde ettiklerini gördüm," dedi.[298]
5. Babası Yakup: "Ey yavrum! Sakın böyle bir Rüya gördüğünü kardeşlerine anlatma, olur ki kıskanırlar ve sana karşı bir plan kurarlar. Çünkü şeytan, insanları birbirine düşürmede, uzman bir kışkırtıcıdır.
6. –"Unutma ki, Rabbin seni seçecek ve yüceltecektir. Sana olayların/rüyaların yorumunu öğretecek ve daha önceki ataların İbrahim ve İshak'ı peygamberlikle şereflendirdiği gibi, seni ve Yakup soyunu da şereflendirecektir. Çünkü Rabbin her şeyi bilendir, Bilgedir."[299]
7. -Yemin olsun! **Yusuf ve kardeşlerinin olayında, ders almak isteyenler için ibretler vardır:**

---

296 12:1 Bak 2:1.

297 12:2 Bu ayetin farklı bir anlamı için bak 43:3.

298 12:4 **Bu benzetme**, geleneksel yorumlarda, Yusuf'un kardeşlerinin sayısı olarak yorumlanmışsa da, bilimsel bir bakış açısıyla, **güneş sistemindeki gezegenlerin sayısı konusunda bir ipucu vermiş olabilir mi?**

299 12:6 Yusuf'un rüyasından, ona aydınlık bir geleceğin takdir edildiğini öğreniyoruz. Demek ki, kardeşleri onun geleceği hakkında tartışırlarken, Yusuf'un kaderi Tanrı tarafından zaten belirlenmişti. Her şey Tanrı tarafından önceden kaydedilmiştir (57:22).

Hasetlik Kardeşlik Bile Tanımaz.

8. -Yusuf'un ağabeyleri kendi aralarında: "**Biz birbirimize bağlı kalabalık bir aileyiz. Ama babamız, Yusuf ve öz kardeşi Bünyamin'i bizden daha çok seviyor. Doğrusu bu davranışıyla babamız çok haksız bir tutum içindedir,**" dediler,

9. Aralarından biri dedi ki, "**Yusuf'u öldürün, ya da çok uzak bir yere götürün ki, babanızın ilgisi size yönelsin. Bundan sonra da aile içi bağınız ve huzurunuz sağlanmış olur.**"

10. Kardeşlerden bir başkası şöyle dedi: "**Hayır, Yusuf'u öldür**meyin. Eğer, mutlaka bir şey yapmaya kararlıysanız, Yusuf'u bir kuyunun dibine atın. Böyle yaparsanız, en azından yoldan geçen kervanlardan biri onu bulup götürebilir."

11. **Bu teklif oy birliği ile kabul edildi.** Yusuf'u gezdirmek bahanesi ile babasından izin istediler. Babaları isteksiz olunca dediler ki: "Ey babamız, neden Yusuf hakkında bize güvenmiyorsun? Oysa biz onun iyiliğini istemekteyiz."

12. "Yarın Yusuf'u bizimle birlikte yolla ki, kırlarda koşup oynasın. Kuşkusuz biz onu koruyacağız."

13. Babaları dedi ki: "Yusuf'u götürmeniz beni endişelendirir. Sizin haberiniz yokken, Yusuf'u bir kurdun yemesinden korkarım."

14. Dediler ki: "Biz kalabalık bir grup olduğumuz halde Yusuf'u kurt yerse, o zaman gerçekten kaybedenler oluruz."

15. Ağabeylerinin Yusuf'u götürdükleri ve kuyunun dibine atmak için topluca karar verdikleri sırada, **Biz Yusuf'a: "Üzülme! Onların bu yaptıklarını hiç farkında olmayacakları bir zamanda, sen onlara anlatacaksın,"** diye vahyettik/bildirdik.

16. Nihayet planlarını geçekleştirip, akşamleyin eve döndüklerinde, yalandan ağlayarak babalarına:

17. "Ey babamız! Biz yarışmak üzere uzaklaşmıştık. Yusuf'u da eşyamızın yanında bırakmıştık. Ne yazık ki, geldiğimiz de Yusuf'u **kurt yemiş**. Biz, doğru konuşsak bile, haklı olarak sen bize inanmayacaksın." , dediler.

18. Yusuf'un gömleğine yalandan kan bulaştırmışlardı. Babaları Yakup dedi ki: "**Söylediklerinizi hiç de inandırıcı değil, anlaşılan nefsiniz/egonuz sizi bir işe sürüklemiş. Artık bana düşen bu acıya güzelce katlanmaktır. Sizin bu**

komplonuza/anlattıklarınıza karşı, ancak Allah'tan yardım istenir."

Küçük Yusuf İçin Kader Anı, Mısırda Köle Olarak Satılıyor.

19. Bir yolcu kafilesi geldi. Yolculardan biri su almak için gitti. Yolcu kuyuya gelip kovasını sarkıtınca, kuyunun içinde Yusuf'u gördü: **"Müjde, kuyuda bir erkek çocuğu var!"** diye bağırdı. Yusuf'u kuyudan çıkardılar ve sanki kendilerinin satacakları bir köle imiş gibi götürdüler ve onu yolda bulduklarını gizlediler. Fakat onların ne yaptıklarını Allah çok iyi biliyordu.

20. Yolcular Mısır'a geldiklerinde, Yusuf'u bir an önce ellerinden çıkarmak için ilk taliplisine ve ucuz bir fiyata, birkaç dirheme sattılar.

21. Yusuf'u Mısır'da satın alan kişi evine getirdi, hanımına, **"Ona iyi bak, olur ki bize yararı dokunur, belki de onu evlat ediniriz,"** dedi. Böylece Yusuf'u o yerde yerleştirip ona rüyaların yorumunu öğretiyorduk. Allah işini sonuçlandırandır; fakat insanların çoğu bunu bilmez.

22. Yusuf büyüyüp erginlik çağına gelince, ona olayları/rüyaları yorumlama yeteneği ve ilim verdik. İşte güzel davrananları biz böyle ödüllendiririz.

Tanrı'nın Koruması Ve Yusuf'un Zor Sınavı.

23. Evin hanımı, oldukça sempatik bir genç olan Yusuf'tan yararlanmak istedi. Yusuf'u odaya çağırdı. Kapıyı kilitledi ve **"Haydi gel, beraber olalım!"** diye cinsel istekte bulundu. Yusuf telaşla: **"Asla! Öyle bir şey yapmaktan Allah'a sığınırım. O benim rabbimdir.** Beni güzel bir yere yerleştirdi. Kuşkusuz nankörler kurtuluşa eremez," dedi.[300]

24. Yemin olsun! Kadın Yusuf'u çok arzulamıştı, Eğer, **Rabbinden bir uyarı işareti görmeseydi, Yusuf' da kadını arzulamıştı.** Böylece biz, kötülük ve fenalığı Yusuf'tan uzak tuttuk. Çünkü o,Bizim has kullarımızdandı.

---

300 12:23 Yusuf, iki türlü anlaşılacak bir ifade kullanıyor. Kadın, büyük olasılıkla Yusuf'un, kendi kocasından söz ettiğini sandı. Aslında Yusuf, "**benim Rabbim**" sözüyle Gerçek olan Tanrı'yı amaçlamaktadır. Ama kadın Yusuf'un bu sözle, kendisini satın alarak evlatlık edinen kişiyi kastetmiş olduğunu zannetti. Yusuf Tek olan Allah'a inandığı için, onu kastetmiş olamaz (12: 39,42,50; 6:164; 9:31)

25. Yusuf kurtulmak için Kapıya doğru koştu, kadında arkasından koştu ve Yusuf'un gömleğini arkadan çekip yırttı. Tam bu vaziyette kapının yanında, kadının beyiyle karşılaştılar. Kadın beyine dedi ki: **"Senin ailene tecavüz etmek isteyen bu kişinin cezası ne olmalıdır? Hapsedilmesi veya acı bir işkenceyle cezalandırılması gerekmez mi,"** dedi.

26. Yusuf dedi ki: **"Yalan söylüyor, aslında senin hanımın benden cinsel istekte bulundu."** Orada bulunan aileden bir kişi: **"Eğer, Yusuf'un gömleği ön taraftan yırtılmışsa, kadın doğruyu söylüyor, Yusuf ise bir yalancıdır."**

Kanıt Suçluyu Ortaya Çıkarıyor Ama Kadının Fendi Yusufu Yeniyor.

27. **"Yok, eğer gömleği arkadan yırtılmışsa, o zaman kadın yalancı, Yusuf doğru söylüyor,"** diye tanıklıkta bulundu.

28. Baktılar, Yusuf'un gömleğinin arkadan yırtılmış olduğunu görünce, kocası kadına: **"Bu, siz kadınların planıdır. Planınız müthiştir,"** dedi.[301]

29. Kadının kocası: **"Ey Yusuf, sen bu olayı unut. Aramızda kalsın. Ey kadınım sen de günahından dolayı bağışlanma dile. Çünkü sen hata işledin,"** dedi.

30. Şehirde olayı duyan birtakım kadınlar: **"Azizin/Valinin karısı hizmetçisini baştan çıkarmaya kalkmış, ona çılgınca âşıkmış, doğrusu biz kadını açık bir sapıklık içinde görüyoruz."** şeklinde dedikodu yapıyorlardı.

Tanrının Yusuf'a Verdiği Fiziksel Güzellik.

31. Kadın, onların dedikodusunu işitince, bir toplantı düzenledi ve dedikodu yapan tüm kadınları davet etti. Onlar için çok lüks bir salon hazırladı. Konukların her birine meyve ile birlikte birer bıçak verdi. Kadınlar, bıçakla meyvelerini soymakla meşgul iken, Yusuf'a: **"Konukların yanına gir,"** dedi. Konuk kadınlar Yusuf'u görünce, öyle etkilendiler ki, heyecandan meyve bıçağı ile ellerini kestiler ve: **"Allah korusun, bu bir insan değil; bu ancak asil bir melektir,"** dediler.

---

301 12:28 Suç aletleri,işaretler v.s.,insan tanık olmasa bile, belli bir iddianın ispat edilmesi için,günümüzde de mahkemede delil-tanık olarak kabul edilirler.

32. Bu sefer ev sahibi kadın: "İşte sizin beni suçlamış olduğunuz şahıs budur. Ben onunla birlikte olmak istedim, Fakat o, iffetini koruyup beni reddetti. Yemin olsun! Kendisine emrettiğimi yapmazsa, hapishaneye atılacak ve aşağılanacaktır," dedi.

33. -Yusuf: "Rabbim, hapishane onların benden istedikleri şeyden daha iyidir. Eğer onların planlarını benden savmazsan, ben de onlara meyledip cahillerden olurum," dedi.

34. -Rabbi Yusuf'un duasına yanıt verdi ve kadınların planlarını ondan savdı. Allah İşitendir, Bilendir.

35. -Sonra, Aziz/yetkili kişi ve adamları, Yusuf'un suçsuzluğuna dair kesin kanıtları görmelerine rağmen, ortalığı yatıştırmak için, yine de Yusuf'u, belli bir süreye kadar hapishaneye atmayı uygun gördüler.

Yusuf Hapiste Koğuş Arkadalarının Rüyalarını Yorumluyor ve Allah'tan Başka İlah Olmadığını Anlatıyor.

36. -Hapishanede, Yusuf'un yanında iki genç delikanlı daha vardı. Bir gün gençlerden biri: "Rüyamda kendimi şarap yaparken gördüm," dedi. Diğer gençte: "Ben de rüyamda başımın üzerinde, kuşların yediği bir ekmek taşıdığımı gördüm. Yusuf! Bu rüyalarımız ne anlama geliyor bize yorumlasana. Çünkü biz senin bu konularda çok yetenekli olduğunu görüyoruz," dediler.

37. Yusuf dedi ki, "Yemek yeme vaktiniz gelmeden önce, rüyalarınızın yorumlarını size bildireceğim. Bana bu yorumlama bilgisini Rabbim öğretti. **Ben, Allah'a inanmayan, ahreti de inkâr eden bir toplumun dinini terk ettim."**

38. **"Ben, Allah'a ortak koşmayan atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un dinine uydum. Allah'a herhangi bir şeyi ortak koşmak bize yakışmaz.** Bu, Allah'ın bize ve insanlara olan iyiliğidir. Ancak insanların çoğu şükretmez."

39. **"Ey hapishane arkadaşlarım, birçok ve çeşitli rabler mi daha iyidir, yoksa Tek ve her şeye Egemen olan Allah mı?"**

40. **"Allah'tan başka taptıklarınız, sizin ve atalarınızın uydurduğu isimlerden ibarettir**. Allah onlara herhangi bir güç vermemiştir. Hüküm, ancak Allah'ındır. Allah, yalnızca kendisine kulluk etmenizi emretmiştir. **İşte, dosdoğru din budur**. Ne var ki halkın çoğu bunun böyle olduğunu bilmiyor."

41. Bu gerçekleri hatırlattıktan sonra, şimdi gelelim Rüyalarınızın yorumuna:"Ey hapishane arkadaşlarım, rüyasında şarap yapan, eskiden olduğu gibi, yine efendisine şarap sunacak, diğeriniz ise, çarmıha gerilecek ve kuşlar onun başından yiyecek. İşte sorduğunuz rüyaların yorumu bundan ibarettir."dedi.

42. Bu arada Yusuf, kurtulacağını öngördüğü arkadaşına,"**hapisten çıktıktan sonra, efendine benim durumumu hatırlat, umulur ki, beni hapisten çıkarır,**" diye tembihledi. **Fakat Yusuf, Allah'tan başkasından yardım istediği için**, Allah, hapisten çıkan arkadaşına, efendisine Yusuf'un ricasını hatırlatmayı, şeytan aracılığı ile unutturdu da, Yusuf, uzun seneler daha hapiste kaldı.[302]

Kralın Rüyası Ve Yusufun Yorumlaması.

43. Bir gün Kral üst düzey adamlarını toplayarak dedi ki: "Ben Rüyamda yedi semiz ineği, yedi zayıf ineğin yediğini, ayrıca, yedi yeşil başak ve bir o kadar da kurumuş başak gördüm. Ey ileri gelenler! Eğer aranızda rüyaları yorumlayan biri varsa, bu rüyamın ne anlama geldiğini bana yorumlasın."

44. İleri gelenler:"Bunlar karmakarışık rüyalardır. Biz böyle karışık rüyaların yorumunu bilemeyiz," dediler.

45. Hapisten çıkan iki kişiden kurtulmuş olanı, seneler sonra, hemen Yusuf aklına geldi ve "**Ey Kral! Beni hapiste yatan Yusuf'la görüştürürseniz, size görmüş olduğunuz rüyanın yorumunu bildirebilirim,**" dedi.

46. İzin aldıktan sonra hapishaneye gidip: "Ey Yusuf! Ey dürüst can arkadaşım! Bize, rüyada görülen yedi zayıf ineğin, yedi semiz ineği yediğini ve yedi yeşil başak ve bir o kadar da kuru başağın ne anlama geldiği hakkında bir yorum yap. Bende doğru ve isabetli yorumunu yetkililere bildireyim. Umarım onlarda doğruyu öğrenirler."dedi.

47. Yusuf dedi ki, sözünü ettiğiniz rüyanın yorumu şöyle: "Yedi yıl boyunca ekip biçtiğiniz ürününüzü, her yıl ihtiyacınız kadarını aldıktan sonra, geri kalan kısmını başaklarında bırakıp depolayın."

---

302 12:42 Yusuf, kendisini "krala hatırlatmasını arkadaşından isterken Allah'ı anmayı unuttu; arkadaşı da onu efendisine hatırlatmayı unuttu. Yusuf'un bu hatası, kendisine birkaç yıl fazla hapiste kalmasına sebep oldu.Kur'an bize, zorluklardan sadece Allah'ın kurtarabileceğini söyler. İnananlar,Tanrı'ya güvenir (1:5; 6:17; 8:17; 10:107; 26:77-80).

48. "Sonra, onun ardından yedi kurak yıl gelecek ve sizin depoladığınız ürünün, tohumluk için ayırdığınız çok az bir kısmı hariç, o kurak yıllar, önceden depoladıklarınız ürünün tamamını boşaltacaktır.

49. "Bu kurak yıllardan sonra, öyle bolluk ve bereketli bir yıl gelecek ki, o yıllarda halk ferahlayacak ve bol miktarda meyve suları ve hayvansal ürünler sağlayacaklardır."

Kadının Suçunu İtirafı Ve Yusuf'un Aklanması.

50. Hapis arkadaşı, Yusuf'un bu yorumunu krala anlatınca Kral, "**Yusuf'u bana getirin**," dedi. Haberci hapishaneye gelip durumu anlatınca, Yusuf ona: "**Efendine git de sor bakalım, parmaklarını kesen o kadınların derdi neydi? Kuşkusuz benim Rabbim, o kadınların hilelerini çok iyi bilmektedir**," dedi.

51. Haberci durumu Krala arz edince, Kral kadınları topladı: "**Yusuf ile birlikte olmak istediğinizde, Yusuf'un bir suçu var mıydı, durumunuz neydi?**" diye sordu. Kadınlar, "**Allah korusun; biz Yusuf'tan bir kötülük görmedik! Onun hiçbir suçu yoktu**." dediler. Bunun üzerine, esas iftira eden, Azizin/yetkili kişinin hanımı da dedi ki: "**Gerçek artık ortaya çıktı ve her şey belli oldu. İtiraf ediyorum ki, Yusuf'u ben yoldan çıkarmaya çalışmıştım. Yusuf'un bu olay da hiç bir suçu yoktu. Hiç kuşku yok ki, o, doğru söyleyenlerdendi.**"

52. Yusuf dedi ki, tekrar yargılanmak isteyişimin sebebi, "**evinde yetiştiğim kişinin/Azizin evde yokluğunda, ona ihanet etmediğimi ve Allah'ın hainlerin hilesini başarıya ulaştırmayacağını herkesin bilmesi içindir.**"

53. "**Bununla beraber ben, nefsimi tamamen temize çıkardığımı ileri sürmüyorum. Kuşkusuz insan nefsi, aşırı bir şekilde kötülüğe meyillidir. Ama ben, Rabbimin beni acıdığını, koruduğunu umuyorum, söylüyorum**; kuşkusuz benim Rabbim çok Bağışlayandır, çok Acıyandır."

Yusuf Mısırda Kralın Ekonomiden Sorumlu Bakanı Oluyor.

54. Kral emir verdi: "Yusuf'u hapisten çıkarın ve bana getirin. Yusuf'u kendime danışman olarak atayayım" dedi. Kral, Yusuf'la konuşup görüşünce, "**Yusuf artık sen, bu günden itibaren yanımızda önemli bir makamı olan güvenilir birisin**," dedi.

55. Kral, Yusuf ile ülke ekonomisinin geleceği için konuşup tartışırken, Yusuf dedi ki: **"Beni ülkenin hazine ve ekonomiden sorumlu işlerinin başına getir. Kuşkusuz ben ekonomiyi çok iyi korur ve o işleri çok iyi bilirim,"** dedi.

56. Böylece Yusuf'u o ülkede/Mısır'da yerleştirdik. Tam yetkiyle, dilediği gibi hareket edebiliyordu. Biz dilediğimiz kimseye, işte böyle rahmetimizi eriştiririz. Ve Biz, güzel davrananları ödülsüz bırakmayız.

57. Ama inananların ve erdemli davrananların ahretteki ödülü, elbette daha da iyidir.

Kriz Yllarında Yusufun Kardeşleri de Mısıra Mal Satın Almaya Geliyor ve Yusuf'un Planı.

58. Yusuf'un yorumladığı rüya aynen gerçekleşti. Yusuf, bolluk senelerinde gerekli tedbirleri aldı. Nihayet kriz yılları başlayınca, ülkenin her tarafından Mısır'a yardım için akınlar başladı. Bu arada Yusuf'un kardeşleri de yardım almak için geldiler ve Yusuf'un huzuruna çıktılar. Yusuf kardeşlerini tanıdı; fakat onlar Yusuf'u tanımadılar.

59. Yusuf kardeşlerinin yüklerini hazırlattıktan sora, gidecekleri sırada şöyle dedi: "Bir dahaki gelişinizde, sizin baba bir, anne ayrı olan kardeşinizi de getirin. Görüyorsunuz, ben yardımı bol veriyor, ev sahipliğini de iyi yapıyorum."[303]

60. "Eğer öbür gelişinizde onu bana getirmezseniz, artık benden size bir ölçek bile yardım yoktur. Ve bir daha bana uğramayın."

61. Dediler ki: "O kardeşimizi buraya getirmek hususunda babasını ikna etmeye çalışacağız. Kuşkun olmasın ki buna çalışacağız."

62. Yusuf emrindeki adamlara da şöyle dedi: "Bunların getirdikleri sermayelerini yüklerinin içine geri koyun. Olur ki, ailelerine döndüklerinde bunları görüp, belki yardım almak için tekrar gelirler."

63. Babalarına döndüklerinde, "Ey babamız, eğer kardeşimiz Bünyamin'i götürmezsek, bundan böyle bize erzak vermeyecekler. Kardeşimizi bizimle yolla da tekrar erzak alalım. Biz kardeşimizi çok iyi koruyacağız," dediler.

---

303 12:59 Kardeşlerinden kimliğini gizleyen Yusuf, ya onlarla konuşurken kardeşi Bünyamin'den söz ettirmiştir veya kıtlık yılında bir maliye bakanı olarak, nüfusla ilgili bu bilgiyi elde edebilmesinin mümkün ve normal olduğu bilinmekteydi.

64. Babaları Yakup: "Daha önce kardeşi Yusuf için size ne kadar güvendiysem, şimdi de Bünyamin hakkında da size, ancak o kadar güvenirim. Ben onu Allah'a emanet ediyorum. Allah en iyi Koruyucudur ve Allah, Esirgeyenlerin en Esirgeyenidir," dedi.

65. Yardım yüklerini açınca, sermayelerinin kendilerine geri verilmiş olduğunu gördüler ve "Ey babamız, daha ne isteriz? Bak sermayemiz de bize geri verilmiş. Bununla ailemiz için tekrar yardım alırız. Kardeşimizi korur ve bir deve yükü daha fazladan erzak alırız. Çünkü bu getirdiğimiz erzak bize yetecek kadar değildir," dediler.

66. Babaları: "Elinizde olmayan, çaresiz kalma durumunuz hariç, Bünyamin'i sağ salim getireceğinize dair bana, Allah adına sağlam bir söz vermezseniz, onu sizinle beraber göndermem". Hepsi birden babalarına söz verdiler ve "Söylediklerimize Allah tanıktır," dediler.

67. Bunun üzerine babaları şu tavsiyede bulundu: "Yavrularım, şehre girerken hepiniz aynı kapıdan girmeyin; ayrı ayrı kapılardan girin. Ne var ki, Allah'ın önceden belirlediği bir şeyi de, ben sizden savamam. Hüküm Allah'ındır. Ben yalnız Allah'a güvendim. Güvenenler sadece Allah'a güvenmeli."[304]

68. Babalarının kendilerine tavsiyede bulunduğu gibi, şehre ayrı ayrı kapılardan girdiler. Fakat babalarının bu tavsiyesi, çocuklarını Allah'ın hiçbir takdirinden kurtaramazdı; babaları Yakup, çocuklarından bunu istemekle, ancak içindeki bir dileği açığa vurmuştu. Kuşkusuz Yakup, Bizim kendisine öğrettiğimiz belli bir bilgiye sahipti; fakat insanların çoğu bunun farkına varmazlar.

69. Kardeşler Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, Yusuf öz kardeşi Bunyamin'i yanına yaklaştırdı ve kimsenin duymayacağı bir sesle ona, **"Ben senin Yusuf kardeşinim; sen onların yaptıklarına üzülme,"** dedi.

70. Yusuf, kardeşlerin yükünü hazırlattığı sırada, bir su kabını kardeşi Bünyamin'in yükünün içine koydu. Kafile hareket ettikten bir müddet sonra, adamlarından birini gönderdi, adam arkalarından: "Ey kervan! Siz hırsızlıkla suçlanıyorsunuz" diye kafileyi durdurdu.

---

304 **12:67** Hz. Yakup, kalabalık bir grubun, görevlilerin dikkatini çekeceğini ve sorunlar çıkarabileceğini düşünmüş olabilir.

71. Yusuf'un kardeşleri onlara dönerek, "**Neyi kaybettiniz,**" dediler.

72. Yusuf'un muhafızları:"**Kralın su tası kayboldu**. Onu arıyoruz. Kim onu getirirse ona bir deve yükü ödül verilecektir" İçlerinden biride onu onayladı.

73. Kardeşler: "Allah'a yemin olsun ki, biz buraya bozgunculuk çıkarmaya gelmedik, siz de biliyorsunuz ki, biz hırsız da değiliz," dediler,

74. Muhafızlar: "**Peki**, yalan söylüyorsanız onun cezası nedir?" dediler.

75. Kardeşler: "**Onun cezası, kayıp eşya kimin yükünde bulunursa o kişi tutuklanır. Biz suçluları böyle cezalandırırız,**" dediler.

76. Bunun üzerine Yusuf, önce aramaya öbür kardeşlerinin yüklerinden başladı ve en sonunda aranan su kabını, öz kardeşi Bünyamin'in yükünden çıkardı. İşte **Biz Yusuf'a böyle bir planı öğretmiştik**. Çünkü Kralın yasasını uygulasaydı, kardeşini alıkoyamazdı;[305] ancak Allah'ın dilemesi başka. Biz dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. **Her bilenin üstünde daha iyi bir bilen vardır**.

77. Kardeşleri: "Eğer Bünyamin bunu çalmışsa, daha önce kardeşi de çalmıştı," dediler. Yusuf onlara belli etmeden, içinden kendi kendine: "**Siz gerçekten kötüsünüz. Allah anlattığınız şeyin içyüzünü daha iyi bilir**," diye söylendi.

78. Kardeşler dediler ki: "Sayın Başkan, bunun oldukça yaşlı bir babası var; onun yerine bizden birimizi alıkoyun. Biz seni iyilik edenlerden olduğunu görüyoruz."

79. Yusuf: "Kayıp eşya kimin yükünde bulundu ise, ondan başkasını alıkoymaktan Allah'a sığınırız, o zaman biz zalimlerden oluruz." dedi.

80. Kardeşler, Yusuf'tan ümitlerini kesince, durum değerlendirmesi yapmak üzere, tenha bir kenara çekildiler, tartışmaya başladılar. En büyükleri: "Babanızın sizden Allah adına bir söz aldığını ve daha önce Yusuf konusunda da işlediğiniz suçu bilmiyor musunuz?

---

305 **12:76** Mısır devletinin bir görevlisi olarak, Yusuf'un, kralın yasası yerine, İsrail oğullarının yasasını uygulaması etiksel olarak yanlış görülebilir; ancak, Yusuf'un bu yasadışı uygulamada herhangi bir kişiye ve topluma zarar vermemesi ve niyetinin dürüstlüğü kendisi için bir savunma oluşturur. Nitekim bu iyi niyetli "hile" ile bir aile trajedisine son vermiştir. Bu Kur'an ayeti bize, toplum içindeki gerginliklerin, aileler arasındaki anlaşmazlıkların, iyi niyet ve dürüstçe düzenlenmiş, planlı uygulamalarla barıştırılabileceğini göstermektedir.

Yemin olsun, Babam bana izin verinceye yahut Allah, çözüm yolu için bana bir kolaylık verinceye kadar buradan ayrılmayacağım. Allah, en iyi karar verendir," dedi,

81. "Siz babanıza dönün ve şunları söyleyin: 'Ey babamız, oğlun hırsızlık yaptı. Biz ancak bildiğimiz şeye tanıklık ediyoruz. Gizli yapılan ve haberimiz olmadan işlenen bir şeyi önleyemezdik."

82. İstersen Mısır halkına ve beraber geldiğimiz kafiledeki kişilere sorabilirsin. Biz gerçekten doğruyu anlatıyoruz," deyin dedi.

83. Kardeşler döndüler, ağabeylerinin tembihlediklerini aynen babalarına anlattılar. Babaları: "Hayır evlatlarım, size inanmıyorum. Nefisleriniz sizi yine bir işe sürüklemiş. Bana düşen artık güzelce sabretmektir. Olur ki, Allah bana onları topluca getirir. Çünkü Allah, her şeyi Bilendir, Bilgedir," dedi.[306]

84. Onlardan yüz çevirdi ve "**Ah Yusuf'um ah! Yazık oldu Yusuf'a!**" diye sızlandı. Üzüntüden gözlerine ak düştü, acısını, kederini içine gömdü.

85. Evlatları: "Babacığım, Allah'a yemin olsun! Sen hala Yusuf'u anmaya devam edersen, ya hasta düşeceksin veya öleceksin." dediler.

86. Babaları Yakup: "evlatlarım beni rahat bırakın! Ben kahrımı ve tasamı ancak Allah'a arz ederim, ben sizin bilmediğiniz şeyleri, Allah'ın bildirmesiyle biliyorum,"

"Allah'tan Ümit Kesilmez"

87. "Ey evlatlarım! Gidin, Yusuf'u ve kardeşini iyice araştırın. **Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin**. İnkârcı topluluklardan başkası, Allah'ın rahmetinden umut kesmez," dedi.

---

306 **12:83** Büyük kardeşin diğer kardeşlerine Mısır'da verdiği öğüdü, babalarının Filistin'de verdiği cevabın izlemesi çarpıcı ve ekonomik bir anlatım sanatıdır. Böylece, 81 ve 82 ayetlerinde yer alan öğüdün tekrarlanmasından kaçınılmış veya "Filistin'e varınca büyük kardeşin verdiği öğüde göre babalarına durumu anlattılar" gibi bir ifadeye gerek görülmemiştir. Mısır'da günler önce kardeşler arasında konuşulan sözler 83. ayet ile birlikte, birden bire üç boyut (yer, zaman ve bağlam) atlayarak Filistin'deki babalarıyla yüz yüze konuşmaya dönüşüyor. Kur'an'ın bu ifade ve anlatımı, Kur'an da sürekli tekrarlanır. Bak 20:47-49; 26:16-18.

88. Bunun üzerine kardeşler tekrar Mısır'a gittiler, Yusuf'un huzuruna çıktılar ve "Sayın Başkan, biz ve ailemiz çok darlık ve sıkıntı çekmekteyiz. Bu yüzden yeterli bir sermaye ile gelemedik. Ama sen bize sermayemizin karşılığından ayrı olarak, fazladan yardımda bulun. Allah, karşılıksız yardım edenleri ödüllendirir," dediler.

89. Yusuf: "**Sizler cahilliğiniz yüzünden, Yusuf ve kardeşine neler yaptığınızı biliyor musunuz,**" dedi.

Her Şey Ortaya Çıkıyor, Kardeşlerin İtirafı ve Yusuf'un Gömleğindeki Mucize.

90. Kardeşler: "**Yoksa sen, sen gerçekten Yusuf musun?**" dediler. Yusuf'ta, "**Evet, ben Yusuf'um**, bu da kardeşimdir. Allah bize iyilikte bulundu, birbirimize kavuşmayı lütfetti. Çünkü kim erdemli davranır ve sabrederse, elbette Allah güzel davrananları ödülsüz bırakmaz," dedi.

91. Kardeşleri: "Allah'a yemin olsun ki, Allah seni bizden üstün tutmuştur. Biz gerçekten hatalıydık," dediler.

92. Yusuf: "Bugün size kınama yoktur. Allah sizi affetsin. Allah, Acıyanların en Acıyanıdır."

93. "Kardeşlerim, şu benim gömleğimi alın götürün. Babam onu yüzüne gözüne sürsün. Gözleri görecek duruma gelir. Sonra da tüm ailenizle birlikte bana gelin," dedi.

94. Kardeşleri Mısır'dan hareket edince, babaları Yakup yanında bulunanlara: "**Size yemin olsun ki, eğer bana, bu iyice bunamış falan demezseniz, emin olun, ben Yusuf'un kokusunu hissediyorum,**" dedi.

95. Yakup'un yanındakiler. "**Yakup, Allah'a yemin olsun, sen hâlâ, eski şaşkınlığından kendini bir türlü kurtaramadın,**" dediler.

96. Ne zaman evlatları müjdeyi getirip de, **Yusuf'un gömleğini babasının yüzüne gözüne sürünce, babasının gözleri yeniden görmeye başladı.** O zaman babaları Yakup: "**Ben size, Allah'ın izniyle, sizin bilmediğiniz şeyleri ben biliyorum dememiş miydim?**" dedi.

97. Evlatları: "Ey babamız, Allah'tan bizim günahlarımızın bağışlanmasını dile. Çünkü biz gerçekten çok günahkârız," dediler.

98. Babaları: "Sizin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim; Çünkü benim Rabbim, çok Bağışlayandır, çok Acıyandır,"[307] dedi.

Tanrı, Bir Rüya İle Başlattığı İki Elçisinin İbret Dolu Öyküsünü Mutlu Bir Sonla Noktalıyor.

99. Nihayet, tüm Yakup ailesi Mısır'a gidip, Yusuf'un yanına vardıklarında, Yusuf anne ve babasına hasretle sarıldı, kucakladı ve: "**Allah'ın izniyle, güven içinde Mısır'a hoş geldiniz,**" dedi.

100. Ana ve babasını tahtının üzerine çıkartıp oturttu. **Sonra hepsi birden, Yusuf'a kavuşturan rableri için secdeye kapandılar.** Yusuf dedi ki: "**Ey babacığım! İşte bu, daha önceden görmüş bulunduğum rüyanın gerçekleşmesidir. Rabbim onu gerçekleştirdi**. Doğrusu Rabbim bana çok iyilikte bulundu. Şeytan, benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra, Rabbim beni hapishaneden çıkardı ve sizi çölden getirerek bana iyilikte bulundu. Gerçekten benim Rabbim dilediğine karşı çok şefkatlidir. Kuşkusuz rabbim, her şeyi Bilendir, Bilgedir." dedi

101. Ve: "Ey Rabbim, sen bana hükümranlık verdin ve rüyaların yorumunu öğrettin. Ey yerin ve göklerin yaratıcısı Rabbim! Sen benim dünya ve ahrette işlerimi yoluna koyansın, sensin benim velim, sahibim. **Benim canımı Müslüman olarak al** ve beni iyiler arasına kat," diye, Allah'a dua etti.

Allah İki Elçisinin Yaşam Öyküsünü Tarihsel Bir Ders Olarak Son Elçisi Muhammed Peygambere Aktarıyor.

102. Ey Muhammed! İşte bu Yusuf olayı, senin daha önce bilmediğin, geçmişte yaşanmış gerçek haberlerdir. Bunları sana vahyediyoruz/anlatıyoruz. Kardeşleri Yusuf'a topluca karar alıp plan kurarlarken, sen onların yanında değildin ki, sen bunları bilesin.

103. Sen ne kadar istesen de, halkın/Arapların çoğunluğu inanmayacaktır.

---

307 307 12:98 İşledikleri suç babalarını olumsuz etkilediği için, babalarının kendilerini affetmesi ve onun için Tanrı'dan bağışlama dilemeleri normaldir. Yoksa, bir peygamber elçi olan babalarının, günahları "şefaat" yoluyla bağışlatma gibi bir yetkisinin olmadığını biliyordu.

104. Hâlbuki sen, Kur'an ayetlerini anlatarak, elçilik görevini yaptığın için, halktan/Araplardan herhangi bir ücret de istemiyorsun. Kaldı ki, **bu Kur'an, tüm dünya halkları için de bir uyarıdır.**

105. Göklerde ve yerde ders alınacak o kadar çok ibretler var ki, insanlar yanından geçerlerde ilgilenmezler.

106. İnsanların çoğu, ortak koşmadan Allah'a inanmazlar.

107. Ortak koşucular, Allah tarafından kuşatıcı bir felaketin kendilerine çatmasından yahut dünyanın sonunun aniden kendilerine gelmesinden emin mi oldular?

Muhammed Peygamberin Yolu Nedir?
Kur'an Uydurma Bir Hadis Değildir.

108. Ey peygamber! Ortak koşuculara de ki, "**Benim yolum şudur: Ben Allah'a ortak koşmadan ibadet ederim. Aynı şekilde beni izleyenler de... Allah'ı ortaklardan tenzih ederim. Ben asla ortak koşan birisi değilim.**"

109. Ortak koşucu Araplar, senin bir insan olarak, peygamberliğini kabul etmeyip, bir melek mi bekliyorlar. Hâlbuki, Biz senden önceki seçip vahyettiğimiz elçilerimiz de, kent halklarının arasından seçtiğimiz adamlardan başkası değildi.[308] Ortak koşucu inkârcılar, yeryüzünü dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduklarına bakmazlar mı? Erdemliler için ahret yurdu daha iyidir; anlamaz mısınız?

110. Ne zaman ki gönderdiğimiz elçiler umutlarını kestiler ve kendilerinin yalancı çıkarıldığını sandılar, işte o zaman onlara zaferimiz geldi. Nitekim Biz dilediğimiz kimseyi kurtarırız. Fakat azabımız suçlular topluluğundan asla geri çevrilmez.

111. Yemin olsun, daha önceki elçilerin ve halkların tarihinde, aklını kullananlar için, ders alınacak pek çok ibretler vardır. Bu Kur'an, uydurma bir hadis değildir;[309] **Aksine bu Hadis/Kur'an kendisinden önce gelen Tevrat, İncil, Zebur ve diğerlerini onaylayıp doğrulayan, her şeyin ayrıntılı açıklaması ve inananlar için de bir yol gösterici ve Rahmettir.**

---

308 **12:109** Burada "**adam**" olarak çevirdiğimiz "**rical**" kelimesi "**erkek**" veya "insan" anlamlarına gelir. Bak: 2:239; 7:46-48; 22:27; 39:29; 72:5.

309 **12:111** Kur'an uydurma Hadis değildir. Bak 31:6; 33:38; 45:6.Kur'an, kendinden önceki gelen kitapları onaylayan, ayrıntılı ve çelişkisiz bir Hadis'tir. Bak 11:1.

13. RA'D (Gök Gürültüsü) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif, Lâm, Mîm, Râ.[310] Bu harfler, sana Rabbinden indirilen Kur'an'ın, gerçek olduğunu gösteren işaretleridir/mucizeleridir. Fakat birçok insan inanmaz.

Allah'a İnanmanın ve Tekrar O'na Döneceğimizin Aklî ve Bilimsel Kanıtları.

2. Şu üstünüzde gördüğünüz gök kubbeyi yükseltip, hiç bir dayanağı olmadan durduran, sonra, evrenin tüm yönetimine egemen olan, güneşi ve ay'ı da bir hesap üzere hareket ettiren Allah'tır. Evrendeki tüm gezegenler belirlenmiş bir süreye kadar, her biri kendi yörüngesinde hareket etmektedir. **Tüm bunları düzenleyip kontrol eden Allah'tır. Allah, sizin Rabbinize tekrar geri döndürüleceğiniz konusunda kuşkunuz olmasın diye, ayetlerini size, ayrıntılı olarak açıklar.**

3. O Allah ki, dünyayı yaşam için elverişli hale getirdi. Üzerine sağlam dağlar, akan sular ve **erkekli dişili** her çeşit meyveyi yerleştirdi. Karanlığı, aydınlığa çevirende Allah'tır. Kuşkusuz bütün bunlarda, düşünen bir toplum için alınacak dersler vardır.

4. Ayrıca Allah, yaşam için elverişli hale getirdiği dünyaya, birbirine komşu kıtalar, **tek ve çok kökten dallanmış** üzüm bağları, ekinler ve hurmalıklar... da yerleştirdi. **Bunların hepsi aynı topraktan çıkıp, aynı su ile sulanmalarına rağmen, tat ve lezzetlerini birbirinden farklı kılan Allah'tır.** Kuşkusuz aklını kullanan bir toplum için, elbette bunda alınacak dersler vardır.

---

310 13:1 Bak 2:1

Ortak Koşucular Aklî Ve Bilimsel Gerçeklere İnanmazlar.

5. Ey Peygamber! **Allah'ın ayrıntılı olarak bildirdiği bu apaçık gerçekleri,** sen ortak koşuculara anlattığında, onların seni yalanlamalarına hayret ediyorsun. Hayret edeceksen asıl onların: **"Biz ölüp toprak olduktan sonra, yeniden mi diriltileceğiz?"** demelerine hayret etmelisin. İşte böyle söyleyenler, Rab'lerini inkâr edenlerdir. Onlar, diriliş gününde boyunlarına prangalar takılmasını hak edenlerdir. Ve İşte onlar, ateşin halkıdır ve o ateşte sürekli kalacaklardır.

6. Ortak koşucular, senden iyilik isteyecekleri yerde, senin anlattıklarının doğruluğuna inanmaları için, başlarına hemen bir felaket getirmeni isterler; oysa kendilerinden önce, ders alınacak pek çok felaket örnekleri gelip geçmiştir. Her şeye karşın, insanlar kötülük işlemelerine rağmen, yine de senin Rabbin bağışlayıcıdır. Ama Rabbinin azabı da çetindir.

7. Ortak koşucu Araplar, **"Eğer Muhammed, peygamber ise, Rabbinden ona bir mucize gelmeli değil miydi?"** diyorlar. Hâlbuki **senin görevin mucize getirmek değil, senin asıl görevin, uyarmaktan ibarettir.** Her toplumun bir yol göstericisi vardır.

8. **Allah her dişinin neye gebe olduğunu, ana rahmindekilerden hangisinin düşük ve özürlü, hangisinin tam ve sıhhatli olacağını bilir.** Çünkü Allah'ın yanında her şeyin sayısı bellidir.[311]

9. Allah görüleni de, görülmeyeni de Bilendir; Allah çok Büyüktür, Yüceler Yücesidir.

10. Konuşmalarınızı ister gizliden yapın, ister açıktan. İsterseniz gecenin karanlığında saklanın, isterseniz gündüzün aydınlığında ortaya çıkın, Allah için fark etmez.

Toplumların İyi Veya Kötü Yönde Değişmesinin Ön Koşulu.

11. Çünkü her insanın önünde ve arkasında, Allah'ın emriyle, insanı gözetleyip koruyanlarımız vardır. **Bir topluluk kendisini, toplumsal ve zihinsel olarak değiştirmedikçe, Allah o toplumun durumunu değiştirmez.** Allah, zihinsel olarak ortak koşucu, toplumsal olarak iyiliklerini kaybetmiş bir topluluğun yok olmasını istedi mi, artık hiçbir güç, o toplumun yıkılmasını durduramaz; o toplumun, Allah'tan başka bir koruyup, kollayanları da olmaz.

---

311 13:8 Bak 4:119.

12. Allah size korku ve umut olarak şimşeği gösterendir. Ve yağmur dolu bulutları oluşturanda Allah'tır.

13. Gök gürlemesi bile Allah'ı överek yüceltiyor. Gök gürlemesinden ürpererek, Melekler de Allah'ı saygıyla yüceltirler. İnkârcılar da hala Allah hakkında tartışıp duruyorlar. Fakat onlar tartışıp dururken, Allah yıldırımları gönderir ve dilediğini onlarla çarpar. Ve Allah, dayanılmaz güce sahiptir.

Allah'tan Başkası Evliya Edilmez ve Dua Yalnız Allah'a Yapılır.

14. **Gerçek dua, yalnız Allah'a yapılan duadır**. Allah'ın dışındakilere yapılan dualar, yapanlara hiçbir şekilde karşılık veremezler. Allah'tan başkasına dua edenlerin örneği, tıpkı suya iki avuçlarını uzatıp; suyu ağzına götürmedikçe, ağzına hiçbir şey ulaşmayan kimse gibidir. **Ortak koşucu inkârcıların duaları da, işte böyle boşunadır.**

15. Göklerde ve yerde olan herkes ve **onların gölgeleri de dâhil**, sabah akşam, doğal olarak Allah'a secde ederler.[312]

16. Ey Muhammed! Ortak koşuculara sor: "**Göklerin ve yerin Rabbi kim?**" ve cevap ver: "**Allah'tır**". Tekrar sor: "**Ey ortak koşucular, Allah'ı bırakıp da, kendilerine bile yarar ve zarar verme gücüne sahip olamayan kimseleri, evliyalar mı edindiniz?**" De ki: "Hiç gören ile görmeyen bir olur mu, ya da hiç karanlıkla ışık bir olur mu?" Yoksa Allah'a, Allah gibi yaratan ortaklar buldular da, yaratmalarını birbirlerine mi benzer gördüler? De ki: "**Allah her şeyin yaratıcısıdır ve O,erişilmez gücü olan Tek Allah'tır.**"

Gerçek İle Batıla Örnek İnananlar ve İnkar Edenler.

17. Allah, gökten yağmur yağdırır. Dereler, vadiler yağan yağmurla dolar taşar, sel olur akar ve üzerlerinde köpükler oluşur. Bu seller, üste çıkan bu köpükleri alıp götürür ve köpükler hiç bir şeye yararı olmadan kaybolup giderler. Fakat sulardan tüm yaratıklar

---

312 13:15 İnkarcılar bile Tanrı'ya secde ederler, yani O'nun egemenliğini ister istemez kabul eder ve O'nun yasalarına uyarlar. Tanrı, egemenliğini kabul etmeyenlere kaçamayacakları basit bir örnek verir: inkârcıların gölgesi, Tanrı'ya boyun eğmektedir. Bir başka ifadeyle, dünyanın güneş etrafındaki dönüşü ve bunun sonucunda, inkârcının gölge hareketleri kendi kontrolünün dışındadır. Güneşin oluşturduğu gölge, coğrafik koordinat, gün ve saate göre alabildiğine ölçülü ve duyarlı bir grafik izler. Bak 2:258; 16:48.

yararlanır. Aynı şekilde, **süs eşyaları veya başka aletler için ateşte erittiğiniz değerli madenlerin üzerinde de benzer köpükler oluşur. Ve işe yaramaz köpükler/artıklar atılır, geri de kalanlardan ise, insanlar yararlanırlar.** İşte Allah, gerçek ile batıl arasındaki farkı anlatmak için, böyle örnekler verir.

18. Rab'lerinin çağrısına uyanlar, en güzel ödülü hak ederler. Ama O'nun çağrısına uymayanlar dünya malının tamamına ve bir o kadarına daha sahip olsalar, ateşten kurtulmak için, hepsini fidye olarak vermeye hazır olacaklardır. İşte sorgulamanın en kötüsü Rab'lerinin çağrısına uymayanlar içindir ve onların yeri cehennemdir; ne de felaketli bir konaklamadır orası!

19. Ey Muhammed! **Rabbinden sana indirilen Kur'an'ın gerçek olduğuna inananla, inkâr eden bir kişi, gören ile görmeyen gibidir. Gören kişi, görmeyen gibi midir? Bunu ancak akılını işletenler anlar.**

20. Kur'an'ın gerçek olduğunu bilenler, Allah'a verdikleri sözü yerine getirirler ve anlaşmalarını bozmazlar.

21. Ve onlar, toplum yaşamında ve akrabalar arasında, Allah'ın gözetilmesini istediği şeyleri gözetirler, Rab'lerini sayarlar ve kötü hesaptan korkarlar.

22. Ve yine onlar, sadece Rab'lerinin onayını kazanmak için sabredip direnirler, namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızklardan gizli ve açık yoksullara yardım ederler ve **kötülüğü iyilik ile savarlar.** İşte bunlar, mutlu sonu hak etmişlerdir.

23. O mutlu son, Adn cennetleridir. Atalarından, eşlerinden ve soylarından iyi olanlar da onunla beraber Adn cennetlerine gireceklerdir. Melekler farklı yerlerden girerek, yanlarına yaklaşırlar.

24. "Selam olsun size. Dünyada tüm olumsuzluklara, sabırla karşı koyduğunuzun ödülü olan bu mutlu yer, ne güzel bir son durak!" derler.

25. Kur'an'ın gerçek olduğuna inanmayanlar ise, Allah'a verdikleri sözü tutmazlar ve anlaşmalarını bozarlar, toplum da ve akrabalar arasında, Allah'ın gözetilmesini istediği şeyleri gözetmezler. Ve yeryüzünde bozgunculuk yaparlar. İşte bunlar da laneti hak etmişlerdir. İşte kötü sonuç, cehennem onlar içindir.

26. Hâlbuki Allah dilediği kimse için rızkı alabildiğine açar da, sınırlayıp kısarda. Fakat inkârcılar ellerindeki dünya malıyla övündüler, şımardılar. Oysaki bu dünya hayatındaki malları, ahretteki ödül ile karşılaştırıldığında, sadece bir geçimlikten ibarettir.

27. Ey Peygamber! İnkâr edenler, "**Muhammed'e Rabbinden bir mucize indirilmeli değil miydi,**" diyorlar. De ki: "Allah dileyeni saptırır ve kendisine yöneleni de doğruya ulaştırır."

28. Allah'ın doğruya ulaştırdığı kimseler, inanan ve kalpleri Allah'ın Kur'an'ıyla tatmin olanlardır. Dikkat edin! **Kalpler ancak, Allah'ın indirdiği Kur'an'ı anlamakla tatmin olur.**

29. İnanıp güzel işler üretenlere hoş bir yaşam vardır. Sonunda varacakları en güzel yer de onlar içindir.

Son Elçi'de Kur'an'da İsmi Geçen Elçilerle Aynı Coğrafyadan

30. Ey Muhammed! Daha önce pek çok milletlerin gelip geçtiği, aynı coğrafyadaki bir milletin/Arap milletinin içinden, seni elçi olarak seçtik ki, sana vahyettiğimiz Kur'an'ı, ilk muhatap olarak onlara/Araplara anlatasın. Ne var ki, ortak koşucu Araplar, **Rahman'ı inkâr ediyorlar**. Ortak koşuculara de ki," **Rahman, benim Rabbimdir, O'ndan başka ilah yoktur. Ben yalnızca Rahman'a güvenirim. Dönüşümde yalnız Rahman'adır."**

31. Ortak koşucular,"**dağları yürüten, topraklarını işleyen yahut ölüleri dirilten bir Kur'an getirsene**" diye, seninle alay ederler. Öyle bir Kur'an olsaydı bile, onlar yine inanmazlardı. Tüm işler Allah'ın dilemesiyle olur. İnananlar hala anlamadılar mı ki, Allah isteseydi tüm insanları doğruya ulaştırırdı. Allah'ın sözü yerine gelinceye kadar, inkâr edenler yaptıklarına karşılık olarak ya başlarına ya da yakınlarına konacak bir felakete uğrayıp duracaklardır. Allah sözünden asla dönmez.

32. Yemin olsun, Senden önceki gönderdiğim elçilerle de alay edildi. Elçilerimle alay eden inkârcılara bir süre tanıdım. Değişen bir şey olmayınca, sonunda onları yakaladım ve azabımın nasıl olduğunu gördüler.

33. Herkesin yaptığını gözetleyen, Allah değil midir? Buna rağmen, Allah'a ortaklar koştular. Ey Muhammed! De ki: "**Ey ortak koşucular, Allah'a yakıştırdığınız ortaklara birer isim verin bakalım ne isim vereceksiniz!** Yoksa siz, Allah'ın yeryüzünde

bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? **Yâda boş laflar mı uyduruyorsunuz?"** Aslında, inkârcıların dalavereleri kendilerine cazip gösterilir ve böylece yoldan saparlar. Allah kimi saptırırsa ona doğruyu gösterecek yoktur.

34. İnkârcılar için dünya hayatında bir azap vardır. Ama Ahiret azabı çok daha kötüdür. Ortak koşucu inkârcıları Allah'ın azabından hiç kimse kurtaramaz.

35. Ortak koşmadan Allah'a inananlara söz verilen cennetin örneği şöyle: Altından ırmaklar akar, yiyecekleri ve gölgesi süreklidir. Bu, ortak koşmadan Allah'a inananların mutlu sonudur. Ortak koşucu inkârcıların sonu ise ateştir.

Dürüst Ve Bilgili Yahudi Ve Hıristiyanlar Kur'an'ı Severler Fanatik Ve Bağnazlar Karşı Çıkar.

36. Kendilerine kitap verdiğimiz Yahudi ve Hıristiyanlar, sana indirilen Kur'an'a sevinirler. **Fakat hizipçilik yapanları da vardır**. Bunlar, Kur'an'nın bir kısmını benimser görünürken, bir kısmını da inkâr ederler. **Uydurduklarıyla peygamberi etkilemeye çalışırlar**. Ey Muhammed de ki," Ben yalnız Allah'a kul olmakla ve Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamakla emrolundum. Ben sizleri, Allah'a ortak koşmamaya davet ediyorum, dönüşüm de tekrar Allah'adır."

37. Böylece biz, hüküm ve hikmet kaynağı olan Kur'an'ı, sana kendi dilin olan kusursuz bir Arapça olarak indirdik.[313] Eğer sana gelen bu bilgiden sonra, ortak koşucuların bilgiye dayanmayan uyduruklarına uyarsan, o zaman, Allah'a karşı ne bir dostun ne de bir koruyucun olamaz.

38. **Yemin olsun, senden önce de birçok elçi gönderdik** ve onlara da eşler ve çocuklar verdik. Allah'ın izni olmadan hiçbir elçi bir ayet getiremez. Her dönemin/çağın vakti ve süresi, bir kitapta yazılıdır.

39. Allah dilediğini siler, dilediğini bırakır.Ana Kitap O'nun yanındadır.

Peygamberin Görevi Sadece Tebliğ Etmek Ortak Koşucular "Elçi" Sözünden Rahatsız Olurlar.

40. Ey Muhammed! Biz, ortak koşucular için söz verdiğimiz azabın bir kısmını sana gösteririz yahut da göstermeden seni vefat ettiririz. O

---

313 13:37 Bu ayetin farklı bir anlamı için bak 43:3.

bizim takdirimizdir. **Senin görevin sadece, Allah'ın sana bildirdiklerini eksiksiz tebliğ etmektir. Hesap görme işi yalnızca Allah'a aittir.**

41. **Bizim, yer kürenin ucundan kıyısından eksilttiğimizi görmüyorlar mı?** Allah dilediği gibi karar verir. Ve Allah'ın verdiği kararı bozacak hiçbir kimse de yoktur. Allah hesabı en hızlı hesaplayandır.

42. Onlardan önceki ortak koşucularda, elçilerimiz için planlar kurmuşlardı. Hâlbuki tüm planlar Allah'a aittir. Allah herkesin ne kazandığını bilir. İnkârcılar da mutlu sonun kime ait olduğunu bileceklerdir.

43. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkârcılar, "**Sen bir elçi değilsin!**" diyorlar. "**Benimle sizin aranızda elçiliğime tanık olarak, bir Allah'ın tanıklığı, birde Kitap/Tevrat ve İncil bilgisine sahip olanların tanıklığı yeter.**" de.

14. İBRAHİM (İbrahim) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif, Lâm, Râ.[314] Ey Muhammed! Bu Kur'an. Rablerinin izniyle, insanları cehalet ve bağnazlığın zulmünden, bilimin aydınlığına çıkarmak için, sana indirdiğimiz bir kitaptır. O,Güçlü ve Övgüye layık olan Allah'ın aydınlık yoluna...
2. O Allah ki, göklerde ve yerde bulunanların hepsi O'nun kontrolündedir. Hak ettikleri çetin azaptan dolayı vay inkârcıların haline.
3. O inkârcılar ki, dünya hayatını ahrete tercih ederler, Allah'ın aydınlık yolundan saptırırlar ve o aydınlık yolu bağnazlık ile karartmak isterler ve aşırı derecede tutucudurlar.

Her Elçi Kendi Ana Diliyle Tebliğ Yaptı.

4. Biz, görevlendirdiğimiz her elçiye, ayetlerimizi kendi halkının ana diliyle gönderdik ki, halkı, elçilerin tebliğ ettikleri ayetlerimizi anlayabilsin.[315] Artık, Allah sapkınlığı isteyeni sapıklığa, doğruyu isteyeni de doğruya ulaştırır. Allah Güçlüdür, Bilgedir.

Musa'nın Ve Bazı Elçilerin Dilinden Tarihsel Gerçekler.

5. Yemin olsun! Musa'ya da, "Halkını bağnazlığın zulmünden, bilimin aydınlığına çıkarsın ve onlara Allah'ın geçmiş milletlerin başlarına getirdiği felaketli günleri hatırlatsın" diye, ayetlerimizi gönderdik. Kuşkusuz bunda, çokça sabreden ve sürekli şükreden herkes için, alınacak dersler vardır.
6. Musa halkına, "Ey halkım! Allah'ın size yaptığı iyiliği hatırlayın. Size en acımasız işkenceyi uygulayan, oğullarınızı kesip kadınlarınızı sağ bırakan Firavun'un adamlarından sizi Allah kurtardı. Bu, sizin için, Rabbinizden büyük bir sınavdı,"

---

314 **14:1** bak 2:1.

315 **14:4** Mustafa Sağ'ın bir araştırması olan "İslam'ı Doğru Anlayabilmek" adlı kitabında, bu ayetin bildirdiği gerçeğin, ayrıntılı bir açıklamasını bulabilirsiniz.

7. Yine hatırlayın, Rabbiniz: "Eğer verdiklerime şükrederseniz size daha bol veririm, ama nankörlük ederseniz azabım çetindir," diye bildirmişti.

8. Musa halkına: "Ey halkım! Siz ve yeryüzünde bulunanların tümü, Allah'ın verdiklerine nankörlük etse, bilesiniz ki, Allah hesapsız zengindir, övgüye ve teşekküre en layık olandır,"

9. Sizden önce gelmiş Nuh, Ad ve Semud halklarının ve onlardan sonra gelip de, sayılarını sadece Allah'ın bildiği halkların haberleri size ulaşmadı mı? Elçilerin her biri kendi halklarına, Allah'a ortak koşmamalarını ve Allah'ın apaçık ayetlerini bildirmişlerdi. Fakat onlar, elçileri konuşturmadılar ve: " Biz size gönderilene inanmıyoruz ve bizi, yalnız kendisine kulluk etmeye çağırdığınız şey hakkında da, değişik kuşkularımız var," dediler.

10. Elçileri: "Gökleri ve yeri yaratan Allah'tan mı kuşkulanıyorsunuz? Hâlbuki O, sizin günahlarınızı bağışlamak için sizi çağırıyor ve size belli bir yaşam süresi tanıyor," dediler. Halkları da elçilere, **"Siz de, bizim gibi birer insanlarsınız, siz bizi atalarımızın ibadet ettiği gibi ibadet etmekten çevirmek istiyorsunuz. Bu iddianızı neye dayandırıyorsunuz, bize açık bir kanıt getiriniz,"** dediler.

11. Elçileri ise, halklarına şöyle dediler: **"Evet! Biz elbette sizin gibi birer insanız. Ancak, Allah kullarından dilediğini seçerek onu elçilik göreviyle onurlandırır. Allah'ın izni olmadan bizim size bir kanıt getirmemiz olanaksızdır.** İnananlar yalnızca Allah'a güvenirler."

12. "Hem bize dosdoğru yollarımızı gösteren Allah'a neden güvenmeyelim? Sizin bize yaptığınız eziyete karşı sabırla direneceğiz. Güvenenler yalnız Allah'a güvenir."

13 -14. Ortak koşucu İnkârcılar, **"Ya bizim dinimize geri dönersiniz ya da sizi yurdumuzdan kovarız!"** diye elçileri tehdit ettiler. Bunun üzerine Rab'leri elçilerine, "İnkârcı nankörleri yok edeceğiz, onlardan sonra o yere, sizi yerleştireceğiz. İşte bu, otoriteme saygılı olan ve tehditlerimden korkanlar içindir."diye vahyetti/bildirdi.

15. Elçiler Allah'tan yardım istediler, Allah'ta yardım etti, böylece her inatçı zorba da perişan oldu.

16. Ardından da cehennem. Orada o inatçı zorbalara, tadı iğrenç su içirilecek.

17. O tadı iğrenç suyu yutmaya çalışırlar, ama boğazlarından geçiremezler. Ölüm her yandan üzerlerine gelecek, ama ölemeyecekler. Ardından da çetin bir azap gelecektir.

18. Rab'lerine nankörlük edenlerin yaptıkları işlerin örneği, fırtınalı bir günde şiddetli bir rüzgârın savurduğu kül gibidir. Kazandıklarının tümü boşa gitmiştir. İşte gerçek kayıp budur.

19. Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı gerçeğini görmüyor musunuz? Allah dilerse sizi yok eder ve yerinize yeni halklar getirir.

20. Bu, Allah için hiçte zor değildir.

Yöneten Ve Yönetilenler Arasında Konuşma ve Şeytanın Sahtekarlığı.

21. Kıyamet gününde tüm halklar, Allah'ın huzuruna çıkarıldıklarında, zayıflar/yönetilenler, güçlülere/yönetenlere diyecekler"Dünya da, biz sizlerin teba'nızdık/size tabi idik, şimdi siz bizi, Allah'ın azabından koruyabilecek misiniz?" Onlarda:"Ne yapalım, Allah bize bir yol gösterseydi, biz de size gösterirdik. Artık, sızlansak da, çırpınsak da bizim için fark etmez. Çünkü bizim kaçıp kurtulacak bir yerimiz yok," diyecekler.

22. İnkârcıların hesapları görülüp her şey bittikten sonra, şeytan onlara şöyle diyecek:"**Kuşkusuz, Allah size gerçek olanı söz vermişti. Ben de size söz vermiştim ama benim sözüm sahte idi. Zaten benim sizin üzerinize her hangi bir gücüm de yoktu. Ben sizi sapıklığa çağırdım, sizde koşa koşa geldiniz. Bu yüzden beni kınamayın, siz kendinizi kınayın. Ne ben sizi kurtarabilirim, ne de siz beni kurtarabilirsiniz. Sizin beni Allah'a ortak koşmanızı, ben zaten önceden reddetmiştim.**" Kuşkusuz nankörler için acı verici bir azap vardır.

23. İnanan ve güzel işler üretenler, Rablerinin izniyle altlarından ırmaklar akan, sürekli kalacakları cennetlere konulacaktır. Onların, Cennette birbirlerine esenlik temennileri "Selâm!" sözüdür.

Kibar Söz Ve Kaba Söz Örneği.

24. Düşünmedin mi, Allah hoş bir sözün örneğini, kökü sağlam, dalları göğe doğru uzanmış, görkemli bir ağaca benzetti.

25. Ki o ağaç, Rabbinin izniyle her mevsim meyvelerini veriyor. Allah insanlara böyle örnekler veriyor ki, insanlar düşünsün ibret alsınlar diye.

26. Çirkin bir sözün örneği de, kökü çürümüş, dalları kurumuş, dokunsan yıkılacak çürük bir ağaç gibidir.
27. Allah içtenlikle inananları, dünya hayatında da, ahrette de sapa sağlam destekler. Allah inkârcı nankörleri ise saptırır ve Allah, herkesin iyi ya da kötü istediği şeyi gerçekleştirir.
28. Allah'ın gönderdiklerini saptırıp değiştirerek, halklarının yok olmasına neden olanları görmedin mi?
29. Onlar cehennemde yanacaklardır. Bu, ne kötü bir sondur.
30. İnkârcı nankörler, insanları Allah'ın yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar koştular. De ki: "yaşayabildiğiniz kadar yaşayın bakalım. Kuşkusuz, sonunda varacağınız yer ateş olacaktır."

Namaz Ve Paylaşım İç İçe
Allah Paylaşmada Kendini Örnek Gösteriyor.

31. Ey Muhammed! İnanan kullarıma söyle, alış-verişin ve dostluğun olmadığı gün gelmeden önce, namazlarını kılsınlar, kendilerine verdiğimiz rızklardan, gizliden veya açıktan, yoksullara yardım için versinler.
32. Allah öyle bol rızk verendir ki, O,gökleri ve yeri yarattı, gökten yağmur yağdırıp, sizin için yerden çeşitli ürünler çıkardı, yararlanmanız için akarsular oluşturdu ve doğaya koyduğu yasa gereği, denizde yüzüp giden gemileri emrinize verdi.
33. Aynı şekilde doğaya koyduğu yasa gereği, yörüngelerinde düzenli seyreden güneşi ve ay'ı size faydalı kıldı, geceyi ve gündüzü de hizmetinize sundu.
34. Allah istediğiniz her şeyden size verdi. Siz, Allah'ın nimetlerini saymakla bitiremezsiniz. Ama insanoğlu gerçekten çok zalimdir, çok nankördür.

İbrahimin Duası.

35. Bir zamanlar İbrahim demişti ki: "Rabbim, bu beldeyi/Mekke'yi güvenli kıl, beni ve çocuklarımı putlara tapmaktan koru."
36. "Rabbim, o putlar yüzünden birçok insan yoldan çıktı. Artık bana uyan bendendir. Bana uymayanları sana havale ediyorum. Kuşkusuz Sen, Bağışlayansın, esirgeyensin."

37. "Ey Rabbimiz, ben ailemden bir kısmını, putlara değil, sana ibadet etsinler diye, Senin Kutsal Evinin/Kâbe'nin yanındaki, tarıma elverişsiz kayalık bir vadiye yerleştirdim. Rabbim, insanların gönüllerini aileme karşı sempatiyle doldur ve onları ürünlerle rızklandır ki şükretsinler."

38. "Ey Rabbimiz! Kuşkusuz Sen bizim gizlediğimizi de, açıkladığımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz."

39. "İhtiyarlık çağımda bana İsmail'i ve İshak'ı bahşeden Allah'a sonsuz övgüler olsun. Rabbim dualarımı işitir."

40. "Rabbim, **beni ve soyumdan geleceklere namazı kılanlardan eyle**. Rabbimiz dualarımı kabul et."

41. "Rabbimiz, öbür dünyada hesabın görüleceği gün, beni, anamı, babamı ve inananları bağışla."

İnsanlara Önceden Uyarı, Allah Tüm Planları Bilir.

42. Ey Muhammed! Sakın, ortak koşucu nankörlerin yapmakta olduklarından Allah'ı habersiz sanma. Onların cezalarını sadece, gözlerin dehşetten donup kalacağı güne kadar ertelemektedir.

43. O gün onların başları, boyunları üstünde kaskatı olmuş, korkudan gözleri havaya dikilmiş sabit bir vaziyette ve zihinleri bomboş bir halde koşuşurlar.

44. Ey Muhammed! Azabın kendilerine geleceği gün konusunda, insanları uyar. O azap günü zalimler: **"Rabbimiz bizi yakın bir süreye kadar ertele de, senin çağrına katılalım ve elçilere uyalım,"** diyecekler. Oysa daha önce, siz sonunuzun gelmeyeceğine dair yemin etmemiş miydiniz?

45. Hatta sizden önce kendilerine zulmetmiş olanların konutlarına yerleşmiştiniz ve onlara yaptıklarımız da size apaçık belli olmuştu. Üstelik size örnekler de vermiştik.

46. Zalimler planlarını yaptılar, hâlbuki planları Allah'ın bilgisi dâhilinde idi. Planları dağları yerinden oynatacak kadar olsa bile neye yarar.

47. Sakın Allah'ı, elçilerine verdiği sözden döneceğini sanmayın. Allah elbette üstündür, kimsenin yaptığını yanına bırakmaz.

Öbür Dünyada Fiziki Değişiklik.

48. Yerin başka bir yer ile, göklerin de başka göklerle değiştirildiği, herkesin Tek ve En yüce olan Allah'ın huzuruna getirildiği gün...[316]

49. O gün suçluları, zincirlere vurulmuş olarak görürsün.

50. Giysileri katrandandır ve yüzlerini ateş kaplar.

51. Böylece, Allah herkese yaptığının karşılığını verir. Allah hızlı hesap görendir.

Kur'an Tüm İnsanlara Çağrıdır.

52. Bu Kur'an, onunla uyarılsınlar, Allah'ın yalnız Tek bir Tanrı olduğunu bilsinler, aklı olanlar iyice düşünüp öğüt alsınlar diye, tüm insanlığa bir çağrıdır.

---

316 **14:48** Aynı haber, Eski Ahit, İşaya 65:17 & 66:22'da yer alır.

15. HİCR (Hicr) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm
Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif, Lâm, Râ.317 Bu harfler, kitabın ve apaçık Kur'an'ın Allah kelamı olduğuna dair işaretlerdir.

2. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkârcıların "Keşke bizde Allah'a teslim olsaydık/Müslüman olsaydık" diyecekleri gün gelecektir.

3. Şimdi bırak onları yesinler, eğlensinler ve umutlarıyla oyalansınlar; mutlaka o gün öğreneceklerdir.

Her Toplumun Belirli Bir Yaşam Vakti Vardır.

4. Biz hiçbir ülkeyi, belirlenmiş bir kitaptaki yazılı vakti gelmeden yok etmeyiz.

5. Hiçbir toplum belirlenmiş vaktini ne geçebilir, ne de geciktirebilir.

6. Ortak koşucu Araplar, Muhammed peygambere: **"Ey kendisine zikir/Kur'an indirilmiş olan, sen bir delisin/mecnunsun."**

7. **"Şayet anlattıkların doğru ise, bize melekleri getirsene,"** diye alay ederler.

8. Biz melekleri ancak belli bir amaç için göndeririz, o zaman da kimseye süre tanınmaz.

Ortak Koşucular Kur'an'a İnanmazlar
Kur'an'nın Koruyucusu Allah'tır.

9. **Kuşkusuz zikri/Kur'an'ı biz, evet biz indirdik ve onu koruyacak da elbette yine biziz.**[318]

---

317 **15:1** Bak 2:1.

318 **15:9** Daha önceki elçilerine gönderdiği kitapların, insan sözleriyle karıştırılıp değiştirildiğini çok iyi bilen Yüce Tanrı, aynı durumun Kur'an'ın da başına geleceğini bildiği için, Kur'an'ı koruma görevini, bizzat kendisinin koruyacağını vurgulayarak açıklıyor. Nitekim peygamber sağken bile, "**Kur'an'ı değiştir**" diye istekte bulunan ortak koşucular, peygamberin vefatından sonra, bu niyetlerinden vazgeçmediler ve mücadelelerine daha hızla devam ettiler. Kur'an'ın en sadık inananlarından dört büyük

10. Ey Muhammed! **Yemin olsun, senden önce geçmiş topluluklara da elçiler gönderdik.**
11. Onlara her ne zaman bir elçi geldiyse onu alaya aldılar.
12. İşte suçluların kalbine böyle bir tavrı sokarız.
13. Nitekim, **ortak koşucular Kur'an'a inanmazlar**. Çünkü Kendilerinden öncekilerin sünneti de böyleydi.
14. Ortak koşuculara gökten bir kapı açsak ve onun içinde yükselecek olsalardı,
15. "Gözlerimiz boyandı, her halde biz büyülendik," diyeceklerdi.
16. Yemin olsun, Biz, gözleyenler için, göğü galaksilerle/yıldızlarla süsledik.
17. Ve onları her kovulmuş şeytandan koruduk.
18. Ancak, onlardan kulak hırsızlığı eden olursa, onu alevli bir ateş mermisi kovalar.

Yeryüzü Yaşama Elverişli Şekilde Oluşturuldu.

19. Dünyayı yaşam için elverişli hale getirdik, içine sağlam dağlar yerleştirdik ve orada yararlanılacak her çeşit ürünü, mükemmel bir ölçüye göre ayarladık.
20. Böylece dünyayı, hem sizin için ve hem de sizin beslemediğiniz yaratıklar için, yaşanacak bir ortam haline getirdik.[319]

---

halifeden üçü bu uğurda şehit oldu, biri de hayatının sonuna kadar bunlarla boğuştu. Devam eden yüzyıllardaki Kur'an düşmanlığı hat safhaya ulaştı, Kur'an'a ve peygambere düşmanlığı sabit Emevi aşiretinin önderleri,Kur'ana ve peygambere samimi olarak inananların tamamına yakınını ve peygamber torunlarını katledecek bir dönem başlattılar.Hatta Arap Emevi krallarından Mervan,peygamberimizin gelen vahi'leri bizzat yazdığı orijinal Kur'an'ı yakacak kadar ileri gitti.Bu Kur'an düşmanı ortama rağmen Yüce Tanrı, Kur'an'a bağlı sevdiği kullarından vesileler oluşturdu ve Kur'an'ı söz verdiği gibi korudu. Her ne kadar bu günkü Müslümanların yaygın olarak inanıp, yaşamaya çalıştıkları İslam, o günlerde oluşturulmuş Kur'an dışı rivayetlerin din olarak yaşandığı İslam ise de, Kur'an, hem Müslümanların Kur'an dışı yaygın inançlarını, hem Hıristiyanların gerçek İncil dışı yaygın inançlarını ve hem de Yahudilerin gerçek Tevrat dışı yaygın inançlarını bilimsel olarak düzeltecek orijinalliğini ve tazeliğini korumaktadır. Bu en büyük mucizedir ve Tanrı sözünde sadıktır.

319 **15:20** Bir gemiyle aylarca sürecek turistik bir deniz yolculuğunu düşünelim. Bu süre için yolcuların yiyecek, içecek v.s. tüm gereksinimlerini ayrıntısına kadar titizlikle hazırlarız. İşte Tanrı, bir gemi olan bu yerküreyi, çalışan ve üreyen bakterilerden, denizlerdeki balinaya

21. Her şeyin depoları bizim yanımızdadır. Ancak biz onu belirlenmiş bir ölçüyle indiririz.

22. Örneğin, Rüzgârı aşılayıcı olarak göndeririz; gökten yağmur yağdırır siz onunla su ihtiyacınızı karşılarsınız. Biz yağmur yağdırmasak siz suyu depolayamazdınız.

23. Kuşkusuz Biz, elbette Biz diriltir ve Biz öldürürüz, gerçekte her şeyin sahibi biziz.

24. Yemin olsun, sizden öncekileri de, sizden sonrakileri de biliriz.

25. Kuşkusuz, senin Rabbin onların hepsini kıyamet gününde toplayacaktır. Çünkü Allah Bilgedir, Bilendir.

Yaratılış Ve Şeytanın Görevi.

26. Yemin olsun! Biz insanı kurumuş, yıllanmış balçıktan yarattık.[320]

27. Cinleri de daha önceden, kavurucu dumansız ateşten yarattık.

28. Hani Rabbin meleklere, "Kurumuş, yıllanmış balçıktan bir insan yaratacağım," demişti.

29. "Allah balçığı şekillendirip ona ruhumdan üflediğimde, hemen ona saygı göstermek için eğilin/secdeye varın," demişti.[321]

30. Tüm melekler topluca Âdem'e saygıyla eğildiler/secde ettiler;

---

kadar milyarlarca yaratık için oksijen, su, sayısız lezzetli yiyeceklerle donatmış ve bu sayısız nimeti, kendi kendini besleyen bir eko-sistemle bereketlendirmiştir.

320 **15:26** Kur'an, bilim adamlarına ufuk açar. Aklın ve bilimin ışığında Kur'an incelenirse birçok bilimler ile ilgili verdiği bilgiler, yüz yıllar sonra o ilimler tarafından doğrulanmış veya daha iyi anlaşılmasına neden olmuştur. Bu bağlamda bu ayete bilimsel veriler ışığında bakarsak, Yüce Yaratıcının mikroskobik canlılarda başlattığı biyolojik evrelerin ilk belirtileri balçık katmanları arasında başladığı görülür. Balçık geosedik olarak sekizyüzlü ve dörtyüzlü dizilen bir atomlar şebekesinden oluşur. Sekizyüzlü ve dörtyüzlü birimler sıkıca paketlenmedikleri için, birbirlerine göreli olarak kayma özelliğine sahiptirler. Moleküler yapısındaki bu esneklik, balçığın birçok kimyasal reaksiyona katalizör olmasını sağlar. İnsanlar balçık katmanları arasında milyonlarca yıl önce başlayan organik hayatın en gelişmiş meyvesidir. Bak: 24:45; 29:19-20; 71:14-17.

321 **15:29** "Ruh" kelimesinin geleneksel ve yaygın anlamı Kur'an'daki anlamıyla pek uyuşmaz. Kur'an ayetlerini incelediğimizde "ruh"un vahiy, nefis, bilgi ve buyruk anlamlarına geldiğini görürüz. İnsan soyunun genetik yapısını, bilgisayar diliyle örneklersek, Tanrı'nın Buyruklarını (ruhunu) içeren bir hardware (donanım) ve software (sistem programı) gibidir. "Ruh" genetik yapının sistem programı gibi olup, bilgi ve eylemlerle gelişebilen software programlarıyla donatılmıştır. Hardware ve software ile çelişen yanlış tercihler ve davranışlar onları virüslerin saldırısı karşısında savunmasız bırakır. Bunun gibi, kötü düşünceler ve tavırlarla, kötü alışkanlıklar ve dostluklarla bozulan ruh yozlaşarak özelliğini ve işlevini kaybeder. Güzel düşünceler ve tavırlarla, iyi alışkanlıklar ve dostluklarla beslenen ruh ise, orijinal yaratılışı doğrultusunda gelişerek sonsuz mutluluğa ulaşır. Bak 17:85.

31. Ancak İblis/şeytan saygısız davrandı. Secde edenlerle beraber olmayı reddetti.

32. Allah: "Ey İblis! Tüm Melekler secde ettiler, sen neden secde etmedin? dedi.

33. İblis: "Ben, Kurumuş, kokuşmuş, yıllanmış balçıktan/çamurdan yarattığın bir insana saygı gösteremem/secde edemem." dedi.

34. Allah: "Öyleyse defol! Git oradan; sen artık kovuldun!"

35. "Kıyamet gününe kadar laneti hak ettin" dedi.

36. İblis/şeytan "Ey Rabbim! İnsanların yeniden dirilecekleri güne kadar benim cezamı ertele", dedi.

37 -38. Allah: "Tamam, vakti belirlenmiş güne kadar senin cezan ertelendi," dedi.

39. İblis: "Rabbim, beni huzurundan kovduğun için, bende insanları yaşadıkları yerde, yaptıkları işleri cazip göstererek, topluca senin yolundan saptıracağım."

40. **"Ancak, onlardan içtenlikle, sadece sana kulluk edenlere gücüm yetmez"**

41. Allah: **"İşte benim koyduğum dosdoğru ölçü budur."**

42. **"Elbette, içtenlikle, sadece bana kulluk edenlere karşı bir gücün yoktur. Ancak sana uyan sapıklara gücün yeter."**

43. "Kuşkusuz cehennem, sana uyanların tümünün buluşma yeridir."

44. "Cehennemin yedi giriş yeri vardır ve onlar durumlarına göre her biri bir girişten gireceklerdir."

45. İçtenlikle, sadece Allah'a kulluk edenler ise, en güzel bahçelerde ve pınar başlarındadır.

46. Onlara, güvenlik ve esenlik içinde girin oraya denilir.

47. Ve Biz, onların göğüslerindeki kıskançlığı kaldıracağız ve en modern koltuklarda, karşılıklı oturan kardeşler olacaklardır.

48. Cennette onlara hiçbir yorgunluk dokunmaz ve oradan da çıkarılacak değillerdir.

49. Ey Muhammed! Kullarıma, Benim çok Bağışlayıcı, çok Esirgeyici olduğumu söyle.

50. Ve azabımın da çok acı bir azap olduğunu hatırlat.

İbrahim'in Konukları

51. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplara, İbrahim'in konuklarını da anlat.

52. Hani konuklar İbrahim'in yanına gelince, "Selam!" demişlerdi. İbrahim'de "Biz sizi tanımıyoruz. Sizden endişe duyuyoruz," demişti.

53. Konuklar: "Endişelenme, biz sana bilgin bir oğul müjdesi vermeye geldik," demişlerdi.

54. İbrahim: "Ben iyice yaşlanmışken beni mi müjdeliyorsunuz! Neye dayanarak beni müjdeliyorsunuz" dedi.

55. Elçi Melekler: "Sana gerçeği müjdeledik, sakın umutsuzluğa kapılanlardan olma,"

56. İbrahim: "Doğru, sapıklardan başka Rabbinin rahmetinden kim umut keser," dedi.

57. İbrahim: "Ey elçi Melekler, daha başka bir göreviniz var mı?" diye sordu.

58. Elçi Melekler: "Biz, esas görev olarak, suçlu bir toplumu/Lut halkını cezalandırmak için gönderildik;"

59. "Ancak, Lut ailesini ve ona inananların hepsini kurtaracağız."

60. "Yalnız Lut'un hanımı hariç; onun cezalandırılacaklar arasında kalması kararlaştırıldı," dediler.

Elçi Melekler Lut Peygamberin Yanındalar.

61. Elçi Melekler, Lut'un evine geldiklerinde

62. Lut: "Ben sizleri tanıyamadım. Bize yabancı geldiniz" dedi.

63. Elçi Melekler: "Merak etme! Halkının kuşkulandıkları azabı sana getirdik."

64. "Sana gerçeği getirdik, biz elbette doğru söylüyoruz."

65. "Gecenin bir yarısında inananlarla birlikte aileni yola çıkar ve sende onları takip et. Sizden hiçbiriniz arkada kalmasın ve size söylenen yere kadar gidin."

66. Lut'a şu halk, sabahleyin yok edilecektir, şeklindeki kararımızı bildirdik.

67. Kent halkından duyan, neşe içinde Lut'un evine geldiler.

68. Lut gelen sapıklara:"Bunlar benim konuklarımdır, sakın beni utandırmayın."

69. "Allah 'tan korkun, beni rezil etmeyin," dedi.

70. Sapıklar "Lut, biz seni bizim işlere karışmaktan menetmemiş miydik", dediler.

71. Lut, "Yapmayın! İşte halkımın kızları, İlla da ilişki kurmak istiyorsanız onlarla evlenin."[322] dedi.

72. **Ey Muhammed! Hayatına yemin olsun ki, sapıklar sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı.**

73. Nihayet, tan yeri ağarırken, o korkunç gürültü sapıkları yakaladı.

74. O kentin altını üstüne getirdik. Üzerlerine tuğla taşları yağdırdık.

75. Kuşkusuz, bunda düşünen ve araştıran kimseler için dersler vardır.

76. Ve o yıkıntı kentin kalıntıları, hala işleyen bir yol üzerinde durmaktadır.

77. Kuşkusuz bunda, inananlar için de bir ibret vardır.

Eyke Ve Medyen Halkları da Cezalandırıldı.

78. Gerçekten Eyke ve Medyen halkı da ayetlerimizi ve elçilerimizi inkar etmişlerdi.

79. Onları da cezalandırdık. Her ikisi de, Eyke ve Medyen kentlerinin kalıntıları, hala dimdik ayakta durmaktalar.

Hicr Halkıda Cezalandırıldı.

80. Yemin olsun Hicr halkı da elçileri yalanladı.

81. Elçilerimiz kendilerine ayetlerimizi bildirdiler, fakat Hicr halkı ayetlerimizi reddettiler.

82. Onlar, dağlardan yonttukları kayalarla sağlam ve güvenli evler yapıyorlardı.

83. Sabahleyin hicr halkını da o korkunç gürültülü ses yakaladı.

84. Yaptıklarının hiçbiri onları kurtaramadı.

---

322 **15:71** Lut, kendi kızlarını mı, yoksa halkının kızlarını mı kastediyor? Aslında Lut peygamber bu davranışıyla, kalabalık bir sapkın grubun, doğal ahlak yasalarına aykırı bu davranışlarını, doğal ve meşru bir zemine yönlendirmeye çabalıyor

Muhammed Bir Uyarıcıdır.
Ortak Koşucular Kur'an'ın Bir Kısmına İnanmaz.

85. Ey Muhammed! Biz, gökleri, yeri ve aralarındaki şeyleri belli bir amaç için yarattık. Dünyanın sonu mutlaka gelecektir. **Şimdilik sen güzel ve yumuşak davran.**

86. Kuşkusuz senin Rabbin Yaratandır, Bilendir.

87. **Yemin olsun, Biz sana yedi çifti ve Yüce Kur'an'ı verdik.**

88. Sakın ortak koşuculardan bazılarına verdiğimiz dünya malını kıskanma ve inkârcılıklarından ötürü de üzülme. **Sen inananlara karşı alçak gönüllü ol.**

89. Ve: "**Ben, evet ben apaçık bir uyarıcıyım.**" de.

90 -91. Daha önceki inkârcılara olduğu gibi, **Kur'an'ın bir kısmını kabul edip, bir kısmını inkâr ederek, Kur'an'ı parçalara ayıran ortak koşucu bölücülere,** aynı şekilde azabımızı indireceğiz.

92 -93. Rabbine yemin olsun ki, ortak koşucu inkârcıların yaptıkları her şeyin hesabını soracağız

94. Öyleyse, **sana emredileni açıkça söyle ve ortak koşuculara da aldırma.**

95. **Seninle alay edenlere karşı biz sana yeteriz.**

96. O seninle alay edenler, Allah ile beraber başka tanrılar edindiler. Ama yakında bilecekler.

97. Yemin olsun, ortak koşucuların sana söyledikleri şeylerden ötürü, göğsünün daraldığını biliyoruz.

98. Sen, Rabbini yüceltip coşkuyla an ve yerlere kapan.

99. Ve ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et/kulluk et.

16. NAHL (Bal Arısı) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! Seninle alay eden ortak koşucular için. Allah'ın azap emri mutlaka gelecektir. Artık, siz onu istemekte acele etmeyim.[323] Allah onların ortak koştuklarından çok uzaktır, çok yücedir.

Allah Kendisinden Başka İlah Olmadığını Seçtiği Elçiler İle İnsanlara Anlatır.

2. Allah, Meleklerinden Cebrail ile indirdiği, "**Benden başka hiç bir ilah yoktur. Beni dinleyin. Bana saygılı olun**" şeklindeki uyarısını, kullarından seçtiği elçiler aracılığı ile insanlara duyurur.
3. Allah, gökleri ve yeri belli bir amaç için yaratmıştır. Allah onların ortak koştuklarından çok yücedir.

Allah Her Şeyi İnsan İçin Yarattı. Fakat İnsan Kendine Mal Eder.

4. Allah, İnsanı küçücük bir spermden yarattı, fakat insan büyüyüp gelişince, her şeyi kendine mal edip, resmen Allah'ı devre dışı bırakıverir.
5. Ve büyükbaş, küçükbaş hayvanları da Allah yarattı. İnsanlar giyimlerinde, korunmalarında, beslenmelerinde ve diğer gereksinimlerinde o hayvanlardan yararlanırlar.
6. Ve o hayvanları otlatırken, barınaklarına getirip götürürken sizler neşe içinde olursunuz.
7. Ve bu hayvanlar, sizin yüklerinizi ve yaya olarak gittiğinizde, zorlukla varacağınız uzak yelere sizleri taşırlar. Kuşkusuz Rabbiniz çok Şefkatlidir, Acıyandır.
8. Ayrıca, binmeniz ve eğlenmeniz için atları, katırları ve eşekleri yarattı ve **daha bilmediğiniz birçok şeyi de yaratır.**[324]

---

323 **16:1** Her şey önceden kaydedilmiş bulunuyor (18/49; 57:22).

324 **16:8** Kur'an'ın en önemli özelliği, hitap şeklini, örneklerini geldiği toplumun anlama ve algılama kapasitesine, seviyesine göre açıklamasıdır. Ancak gelecek nesiller ve başka toplumlar içinde işaretlerini verir ki, her toplum kendi anlama ve algılama

9. **Yolun doğrusunu, eğrisini göstermek Allah'a aittir.** Eğer Allah dileseydi hepinizi doğruya iletirdi.

10. Gökten yağmur yağdıran Allah'tır. Onunla siz ve hayvanlarınızın su ihtiyacı karşılanır ve yine beslendiğiniz bitkiler ağaçlar ve otlaklıklar onunla sulanır.

11. Allah'ın gökten indirdiği yağmurla, sizin ekinleriniz, zeytin, hurma ağaçlarınız, üzümler ve her çeşit meyveleriniz sulanmaktadır. Kuşkusuz düşünen bir toplum için bunda elbette ibretler vardır.

12. Allah geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin yararlanabileceğiniz bir amaç için yarattı. Yıldızlar da Allah'ın yasasına göre hareket ederler. Kuşkusuz aklını kullanan bir toplum için, elbette bunda işaretler vardır.

13. Ve Allah, yeryüzünde yarattığı rengârenk şeyleri de sizin için yaratmıştır. Kuşkusuz düşünen bir toplum için, elbette bunda da dersler vardır.

14. O Allah ki, denizi sizin yararlanmanız için yarattı; ondan taptaze yiyecekler, giyim, takı ve süs eşyaları çıkarırsınız. Doğaya koyduğu yasa gereği, gemilerin denizi yara yara akıp gittiğini görürsünüz. Böylece, deniz ticareti sayesinde, Allah'ın lütfunu ararsınız ve belki Allah'a teşekkür edersiniz.

15. Ve Allah, sizin sarsılmamanız için yeryüzüne denge sağlayıcı dağları yerleştirdi, yolunuzu bulmanız için de nehirler ve yollar meydana getirdi.

16. Ve daha pek çok işaretler! Siz, yıldızlarla da yolunuzu bulursunuz.

17. O halde, ey Allah'a ortak koşanlar! Yaratan Allah ile yaratamayan ortak koştuklarınız aynı olur mu? Düşünmez misiniz?

---

gücü nispetinde Kur'an'dan yararlansın ve ihtiyaçlarını kendileri bulsun. Kur'an'a bilimsel olarak bakanlar ve aklını işletenler, Tanrı'nın doğadaki ayetlerinden yararlanırlar. Teknoloji, sanayi, ziraat, ekonomi v.s.gibi, buluşlar ve gelişmelerle de ödüllerini alırlar. **Kur'an'ın, indiği topluma hitap şekline takılıp kalan toplumlar ise, o günün toplum bilinci açısından Kur'an'a bakarlar.** Bu Ayette Allah, o günün toplumunun algılayabileceği **"taşıt araçlarını"** verdikten sonra,**"daha bilmediğiniz bir çok şeyi de yaratır" buyuruyor.** Ogünün toplumu için hayal bile edilemeyen, fakat bu günün toplumları için doğal olan, tren, otomobil, helikopter, uçak, uzay gemisi v.s.gibi, bu ayette işaret edilen tüm modern taşıt araçlarının yaratılması için, gerekli olan insan beyni, fizik, kimya yasaları ve maddelerin hepsi Tanrı tarafından evrende yaratılmıştır ve bunlar Tanrı'nın birer yaratığıdır.(Bak 37:96.) Bilimin ve bilinçlerin gelişmesiyle, aklını kullanan toplumlar, Allah'ın doğadaki bu ayetlerini buldular ve yararlandılar.

18. Siz, Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız, saymakla bitiremezsiniz. Gerçekten Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

19. Allah gizlediklerinizi de açıkladıklarınızı da bilir.

Allah'a Ulaşmada Aracı Olarak Gösterilenler Allah'ın İndirdiğine ve Ahrete İnanmazlar.

20. Allah'ın dışında bağlandığınız kişiler, hiçbir şey yaratamazlar, aksine kendileri yaratılmışlardır.

21. Onlar ölüdürler, diri değildirler. Ne zaman dirileceklerini de bilmezler.

22. Tanrınız bir tek tanrı'dır. Ahirete inanmayanların kalpleri, Tek Allah'a ilahlar yakıştırarak inkâr ederler ve onlar büyüklük taslarlar.

23. Kuşkusuz Allah onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilir. Allah, büyüklük taslayanları sevmez.

24. Ortak koşucuların elebaşlarına,"**Rabbiniz ne indirdi**", denildiğinde, "**Öncekilerin masalları**..," diye yanıtlarlar.[325]

25. Bu elebaşılar, diriliş gününde kendi günahlarının tamamını, ayrıca bilgisizce saptırdıkları kimselerin günahlarından da bir kısmını yüklenirler. Yüklendikleri şey ne de kötüdür.

26. Daha önceki ortak koşucular da, elçileri yalanlamışlar ve onlara tuzaklar kurmuşlardı; ancak Allah, o ortak koşucuların binalarını temelinden yıkmış, üzerlerindeki tavan başlarına çökmüştü; azap onlara hiç beklemedikleri yerden gelmişti.

27. Sonra Allah, diriliş gününde onları rezil eder ve "**Uğrunda, inananlarla tartışıp mücadele verdiğiniz 'ortaklarım' nerede?**", diye sorar. Kendilerine bilgi verilenler de şöyle derler: "Bu gün rezillik ve kötülük inkârcılaradır."

28. O inkârcılar, kendi kendilerine kötülük edip dururlarken, Melekler canlarını alır. Ve o an çaresiz kalınca "**Biz herhangi bir kötülük yapmıyorduk**", derler. Melekler de "Hayır, Allah sizin yaptıklarınızı çok iyi bilendir,"

29. "İçinde sürekli kalacağınız cehennemin kapsından girin. Kibirlenenlerin yeri ne kötüdür" diye cevap verirler.

---

325 **16:24,25** Müslümanları yanlış yönlendirenler, Allah yanında sorumludur. Diriliş gününde yanlış yönlendirdikleri insanların günahlarının bir bölümünü yüklenecekleridir.

30. Bu sefer erdemlilere, "**Rabbiniz ne indirdi**", diye sorulur. Onlar, "**İyilik indirdi**", diye karşılık verirler. Bu dünyada iyi davrananlar için güzellik vardır. Ahret yurdu ise, çok daha güzeldir. Erdemlilerin yurdu ne güzeldir.

31. İçlerinden ırmaklar akan Adn cennetlerine girerler. Orada her diledikleri şeyi bulurlar. Allah erdemlileri işte böyle ödüllendirir.

32. Melekler, erdemli kimselerin canlarını almaya geldiklerinde, "**Selam size olsun.** Yaptıklarınızın karşılığı olarak cennete giriniz," derler.

33. Ortak koşucular neyi bekliyorlar? Kendilerine meleklerin gelmesini yahut Rabbinin azap emrinin gelmesini mi bekliyorlar? Kendilerinden önceki inkârcılar da aynı şekilde davranmışlardı. Allah onlara zulmetmedi, onlar kendi kendilerine zulmettiler.

34. Sonunda yapmış olduklarının kötü sonuçları onlara dokundu ve alaya almış oldukları azap, onları çepeçevre kuşatıverdi.

Ortak Koşanların İtirazı ve Tanrının Cevabı.

35. Ortak koşanlar, "**Allah dilemeseydi ne biz, ne de atalarımız Allah'tan başka bir şeye tapmaz ve O'nun yasakladığından başkasını da yasaklamazdık.**" derler. "Daha önceki ortak koşucularda aynı şeyi söylemişlerdi," **Elçinin, bizim bildirdiğimiz her şeyi, açıkça bildirmekten başka bir görevi mi var?**[326]

36. Yemin olsun Biz, her bir topluma "**yalnızca Allah'a kulluk edin ve Allah'a ortak koşmaktan sakının,**" diyen bir elçi gönderdik.[327] Onlardan kimi Allah'ın yoluna girdi, kimi de sapıklıkta kalmağa devam etti. Yeryüzünü dolaşın ve Allah'ı yalanlayanların sonunun nasıl olduğunu görün.

37. Ey Muhammed! Sen ortak koşucu fanatiklerin, doğruyu bulmaları için, ne kadar uğraşsan da, sapıklıkta direnenleri Allah doğruya ulaştırmaz. Onların bir yardımcısı da olmaz.

38. O sapkın inkârcılar, "**Allah ölmüş olanı diriltmez**" diye tüm güçleriyle Allah'a yemin ederler. Hayır, tam tersi, insanları yeniden dirilteceğine dair Allah'ın verdiği gerçek bir sözdür bu. Ancak insanların çoğu bunu bilmiyor.

---

326 **16:35** bak 6:23,148.

327 **16:36** Allah, her topluma bir elçi göndermiştir.

39. Yeniden diriltilecekler ki, Allah anlaşmazlığa düştükleri konuları onlara açıklasın ve inkârcılar da kendilerinin yalancı olduğunu öğrensin.

40. **Biz bir şeyin olmasını istediğimiz zaman, ona sadece "Ol," deriz ve o da olur.** [328]

41. Ortak koşucuların zulmüne uğradıktan sonra, Allah uğrunda göç edenleri, dünyada güzelce yerleştireceğiz. Eğer bilirlerse, onların ahret ödülleri çok daha büyüktür.

42. Allah için göç edenler, Rab'lerine güvenerek sabırla direnenlerdir.

Ortak Koşucular "İnsandan Elçi mi Olur?" Diyorlar.

43. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplar, senin elçiliğini içlerine sindiremediler. O bakımdan, elçinin melek olmasını istiyorlar, Biz, senden önce gönderdiğimiz elçileri de meleklerden değil, hep adamlardan gönderdik ve onlara vahyettik. Eğer bilmiyorlarsa kitap sahibi kişilere sorsunlar.

44. Biz o adamlardan seçtiğimiz elçilere, belgeler ve kitaplar gönderdik. İnsanlara anlatman ve iyice düşünüp anlamaları için, sana da bu Kur'an'ı indirdik.[329]

45. Kötülük planlayanlar, Allah'ın kendilerini yerin dibine geçirmeyeceğinden yahut beklemedikleri bir yerden, kendilerine azabın gelmeyeceğinden emin mi oldular?

46. Yahut dolaşıp dururlarken, kendileri yakalanmayacaklarından emin mi oldular? Onlar Allah'ı aciz bırakamazlar.

47. Yahut o kötülük planlayanlar, korku ve endişe içinde iken, yakalanmayacaklarından mı emin oldular? Kuşkusuz Rabbiniz elbette Şefkatlidir, Esirgeyendir.

48. O ortak koşucular, Allah'ın yarattığı şeylere bakmıyorlar mı ki, gölgeleri bile Allah'a secde ederek sağa ve sola, arkaya, öne dönerek gidip gelir.

49. Göklerde ve yerde bulunan tüm yaratıklar ve **melekler** Allah'a secde ederler ve büyüklük taslamazlar.[330]

---

328 **16:40** Nitekim tüm evren "ani" bir patlamayla yaratıldı. Bak 21:30.

329 **16:44** Allah tarafından açıklanmış (75:19), anlaşılması kolaylaştırılmış (54:17,22) apaçık Kur'an'ın (5:15; 12:1; 26:195; 44:6) elçi tarafından açıklanması demek, hiç bir şeyini gizlenmeden,Allah'tan geldiği şekliyle insanlara bildirilmesi demektir. Bak: 2:159,160; 3:187 ve 16:64.

50. Kendilerinden çok yüce olan Rab'lerini sayarlar ve **kendilerine söyleneni uygularlar.**

Tek Allah Vardır Ve Din'de Yalnızca Allah'ındır.

51. Allah, **"İki tanrı edinmeyin, Allah, bir tek ilah'tır. Sadece benden çekinin"**, demiştir.

52. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. **Din de sadece Allah'ındır.** Allah'tan başkasını mı sayıyorsunuz?[331]

53. Size ulaşan her nimet Allah'tandır. Nitekim bir sıkıntıya uğradığınızda hemen Allah'a yalvarırsınız.

54. Ama Allah, sizden o sıkıntıyı giderdiği zaman, sizden bir grup hemen Rab'lerine ortak koşmaya devam ederler,

55. Kendilerine verilene nankörlük ederek... Hadi, bir süre daha yararlanın; yakında mutlaka öğreneceksiniz!

56. Ortak koşucular, kendilerine verdiğimiz rızklardan bilinçsizce, ortak koştukları şeylere de bir pay ayırırlar. Allah'a yemin olsun ki, **siz bu uydurduğunuz şeylerden sorulacaksınız.**

Kadınları Erkeklerden Ayrı Görmek,
Allah'a Ortak Koşanların Niteliğidir.

57. Allah'a kız çocuklarını ayırıyorlar; kendilerine de hoşlandıklarını/erkek çocuklarını, Hâşâ! Allah çok Yücedir, çocuk edinmez.

58. Ortak koşucu **Araplardan birine, bir kız çocuğu müjdelendiği zaman, büyük bir öfkeyle yüzü kapkara kesilir.**[332]

59. Kendisine müjdelenen 'kötülükten' (!) utanarak halkından kendini gizlemeye çalışır. Şimdi o doğan kız çocuğunu, utana utana tutsun mu, yoksa toprağa mı gömsün! Ne kötü yargıda bulunuyorlar.

60. Ahrete inanmayanlar kötü örneği oluştururlar; hâlbuki en yüce örnekler Allah'ındır. O Üstündür, Bilgedir.

---

330 **16:49** İnsan vücudu, ister inanan birisine, ister inkarcı birisine ait olsun, tümüyle Tanrı'ya teslim olmuş bir Müslüman'dır. Bak 13:15.

331 **16:52** Bak 39:11.

332 **16:58,59** Bu ayetler, Kur'an'ın geldiği zamanki Arap toplumunun zihinsel durumunun kadına bakışını yansıtıyor. Bu zihinsel düşünce, sonraki yıllarda. Kur'an yorumlarına da yansıyacak ve çağımızın en güncel problemine neden olacaktır.

61. Eğer Allah zulümlerinden dolayı insanları cezalandırsaydı, yeryüzünde hiç bir yaratık kalmazdı; fakat onları belli bir süreye kadar erteler. Sürelerinin sonu geldiği zaman da, ne bir saat öne alınırlar, ne de ertelenirler.

62. Ortak koşucular, hoşlanmadıkları şeyleri Allah'a mal ediyorlar ve dilleri de, en güzel şeylerin kendilerinin olduğu yalanını geveleyip duruyor. Kuşkusuz onlar için ateş vardır ve elbette ateşe terk edileceklerdir.

63. Ey Muhammed! Allah'a yemin olsun ki, **senden önceki toplumlara da elçiler gönderdik**. Fakat şeytan o toplumlara yaptıkları kötülükleri cazip gösterdi de, onlar elçilerinin bildirdiklerine inanmadılar. Nitekim bugün, senin bildirdiklerine inanmayanların velisi yine şeytandır. **Şeytan, o gün de,bu günde ortak koşucuların dostudur**. Onlar için acı bir azap vardır.

64. Biz sana bu Kur'an'ı indirdik ki, ortak koşucuların anlaşmazlığa düştükleri konuları kendilerine bildiresin ve inanan toplumlara da bir yol gösterici, bir rahmet olsun.

Aklı Olanlara Besin Maddelerindeki Dersler.

65. Allah gökten bir yağmur yağdırır ve onunla kupkuru olmuş doğayı yemyeşil kılar. Kulak veren bir toplum için, bunda bir ibret vardır.

66. Sizin için süt hayvanlarında da çok büyük ibretler vardır. Zira onların karınlarından sindirilmiş yiyecek ile kan arasından çıkan, içimi lezzetli, tertemiz bir süt içiriyoruz.

67. Ve hurma ağaçlarının meyvelerinden, üzümlerden hem sarhoş edici içkiler ve hem de güzel bir rızk elde edersiniz. Kuşkusuz aklını kullanan bir toplum için, bunda da ibretler vardır.[333]

Bal Arısı Tanrı'nın Planını Aynen Uyguluyor.

68. Ve Rabbin bal arısına: **"Dağlarda, ağaçlardan ve kovanlardan evler edin,"**

---

333 16:67 Tanrı'nın bağışladığı nimetlerden faydalı ve zararlı yönde yararlanmak, insanın kendi seçimine bağlıdır. Nükleer enerjiyi hem bomba,hem de enerji santrali için kullanabiliriz; ateşle elimizi de yakabiliriz, yiyeceklerimizi de pişirebiliriz.v.b. **Kur'an, alkollü içkiler ile meyve sularını karşılaştırarak bu seçime dikkat çeker.**

69. **"Sonra, her çeşit bitki ve meyveden ye ve Rabbinin gösterdiği yolu aynen izle; Karınlarından, insanlar için şifa içeren çeşitli renklerden bir bal çıkar"** diye, bal arısına vahyetti. Elbette düşünen insanlar için bunda birçok ibretler vardır.[334]

70. **Ve sizi Allah yarattı, sonra da yaşamınıza son verecek. Sizden bazıları yaşamın/ihtiyarlığın en kötü anına kadar yaşatılır ki, her şeyi bilirken, hiçbir şeyi bilmez hale gelir.** Kuşkusuz Allah Bilendir, her şeye Gücü Yetendir.

Allah Bol Rızk Verir, İnsan Vermekten Çekinir.

71. Allah kiminize kiminizden daha bol rızk vermiştir. **Varlıklı hale gelenler, emirleri altındaki çalışanlara hak ettikleri paylaşımı yapmazlar.** Hâlbuki herkesin rızkını Allah verir. Hal böyleyken, Allah'ın nimetini mi reddediyorlar?

72. Ve Allah kendi cinsinizden sizin için eşler yarattı, eşlerinizden de sizin için çocuklar ve torunlar var etti ve size güzel rızklar verdi. Böyleyken o ortak koşucular, hala safsata hurafelere inanıp, Allah'ın nimetlerine nankörlük mü ediyorlar?

73. Onlar, Allah'ı bırakıp, kendilerine göklerden ve yerden rızk sağlayamayan aciz varlıklara kulluk ediyorlar.

Allah Her Hangi Bir Yaratıkla Kıyaslanmaz
Veren Özgürlüğü,Vermeyen Tutsaklığı Örnekler.

74. Öyleyse, **Allah'ı ortak koştuklarınıza benzetmeyin**; kuşkusuz siz bilmezsiniz, Allah bilir.

75. Allah size şöyle bir örnek verir. **Hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkalarının malı haline getirilmiş bir köle ile, kendisine verdiğimiz güzel rızklardan gizli ve açık yoksullara yardım için**

---

334 **16:69** Tanrı'nın Kur'an'da verdiği örnekler ve mucizeler, birer bilimsel inceleme ve araştırma konularıdır. Aklını kullanan bilgili toplumlar bu örneklerden yararlanırlar. Bu ayetteki bal arısı örneği de, besin ve vitamin açısından alabildiğine zengin olan balın, bazı alerjilere ve rahatsızlıklara ilaç oluşu bilinen bir gerçektir. **Bal arısı**, usta ve yetenekli bir mimardır; petek gibi optimal ekonominin geometrik örneğini inşa ederek bal stoku için minimum miktarda balmumu harcar. Bir ecza profesörüdür; ağzındaki laboratuarda bal gibi bir ilacı üretir. Kuyruğunda düşmanlarına karşı kimyasal silah taşıyan bir intihar komandosudur. Diğer arılarla güneş ışığı ve koreografi yoluyla haberleşip yol bulan usta bir pilottur. Binlerce kovandaşıyla birlikte barış ve düzen içinde çalışan dürüst bir işçidir. **Bu küçücük böcek, daha nice hüneriyle yaratıcısının yüceliğine tanıklık eden bir AYETTIR.**

harcayan özgür bir kişi, bu ikisi hiç bir olur mu? Tüm övgüler Allah 'içindir. Ancak çokları bilmezler.

76. **Allah şu iki adamı da örnek verir**: Birisi bir şey yapacak yeteneğe sahip olmayıp, tümüyle efendisine yüktür, ona ne iş verse hiç birini beceremez. İşte böyle bir kişi ile, doğru yol üzerinde bulunup da, adaleti uygulayan kişi, hiç bir olur mu?[335]

77. Göklerin ve yerin gaybı/gizemleri Allah'a aittir. Kıyametin kopması, göz açıp kapama zamanı kadar veya daha kısadır. Allah her şeye Gücü Yetendir.

78. **Allah sizi annelerinizin karnından çıkardığı vakit, siz hiç bir şey bilmiyordunuz. Teşekkür edersiniz diye, Allah size işitme, görme ve algılama yeteneği verdi.**

79. Göğün boşluğunda uçuşan kuşları görmüyorlar mı? O kuşları havada Allah'tan başka kimse tutamaz. Bunda inanan bir toplum için elbette ibretler vardır.

80. Ve Allah evlerinizi sizin için barınaklar yaptı. Sizin için hayvan derilerinden, gerek yolculuk günü ve gerekse konaklama günü kullanacağınız çadır evler sağladı. Ayrıca, yünlerinden, kürklerinden ve kıllarından da bir süreye kadar giyip döşeyeceğiniz eşyalar çıkardı.

81. Ve Allah yarattığı şeylerden sizin için gölgeler oluşturdu. Sizin için dağlarda sığınaklar yarattı. Sizi sıcaktan ve savaşlarda koruyacak giysiler yarattı. İşte nimetlerini üzerinizde böyle tamamlıyor ki, Allah'a teslim olup esenliğe kavuşabilesiniz.

82. Ey Muhammed! Ortak koşucular, bütün bu gerçekler karşısında, yine de kabul etmezlerse, sana düşen yalnızca açık bir tebliğdir.

83. Ortak koşucular, Allah'ın nimetlerini biliyorlar, sonra da onları inkâr ederler. **Onların çoğu gerçekleri gizlerler.**

84. Her topluluktan bir tanık gönderdiğimiz gün, inkâr edenlere özür dilemeleri için, ne izin verilir ne de özürleri kabul edilir.

85. Gerçekleri gizleyenler azabı gördükleri zaman, artık onlardan azap hafifletilmez ve onlara süre de tanınmaz.

---

335 16:76 Bak 2:286.

Kıyamet Günü Aracılar Ortak Koşanları Terk Ederler.

86. Ortak koşanlar, ortak koştukları kimseleri gördükleri zaman, "Rabbimiz, sana aracılık yaptığımız ortaklar işte bunlardır," derler. Ortak koşulanlar da: "**Siz yalancılarsınız,**" diye karşılık verirler.[336]

87. Ortak koşucular, o gün tamamıyla Allah'a teslim olmuşlardır ve uydurdukları şeyler de kendilerini terk edip gitmişlerdir.

88. İnkâr edip de inanları Allah'ın yolundan saptıranlara, yaptıkları bozgunculuktan ötürü azaplarını kat kat arttıracağız.

89. Kıyamet gününde, her elçiyi kendi toplumuna tanık olarak göndereceğiz. Şunlara/seni yalanlayanlara karşı da seni tanık olarak getireceğiz[337]. Biz sana bu Kur'an'ı, her şeyi açıklayan bir yol gösterici, bir rahmet ve Müslümanlara bir müjde olarak indirdik.

90. Allah adaleti, iyilik yapmayı ve akrabaya yardım etmeyi önerir. Kötülükten, fenalıktan ve aşırılıktan kaçınmanızı ister. Öğüt almanız için sizi böyle aydınlatır.

Andlaşmalarınıza ve Yeminlerinize Bağlı Kalın.

91. Anlaşma yaptığınızda, Allah adına verdiğiniz sözü yerine getirin. Allah'ı kendinize kefil ederek pekiştirdiğiniz yeminlerinizi bozmayın. Allah yaptıklarınızı bilir.

92. Allah adına yaptığınız yeminleri bozarak, ipliğini sağlamca büktükten sonra, tekrar çözen kadın gibi olmayın. Bir topluluğun diğer bir topluluktan güçlü olmasından yararlanarak, yeminlerinizi aranızda kötüye kullanıp, bozgunculuk aracı yapmayın. Allah sizi bununla imtihan eder. Allah anlaşmazlığa düştüğünüz konuları, diriliş günü size mutlaka açıklayacaktır.

93. Eğer Allah dileseydi sizi bir tek toplum yapardı. Fakat, Allah kötülükte direneni saptırır, doğruya yönelene de yol gösterir.[338] Elbette yaptıklarınızdan sorulacaksınız.

---

336 **16:86** Bak 10:28-29.

337 **16:89 Her elçi kendi halkının inanan ve inanmayanlarına tanıklık edecek. Hz. Muhammed'de kendi halkına/ümmetine tanıklık edecek.** Kurtuluşumuz için gerekli her şeyi açıklayan Kur'an'ı yeterli görmeyenler hakkında Hz. Muhammed'in tanıklığı için bak 25:30.

338 **16:93** Ayetin orta cümlesi, "**dileyeni saptırır, dileyene yol gösterir**" biçiminde anlaşılsa da sonuç değişmemektedir. Tanrının içtenlikle gerçeği arayanları doğru yola ilettiğini, ancak yeterli içtenliğe ve temiz niyete sahip olmayanlarında gerçeği görmesini engellediğini görüyoruz (6:110; 7:146; 21:51; 37:84). Bak 57:22.

94. Yeminlerinizi aranızda kötüye kullanıp, bozgunculuk aracı yapmayın ki, Allah yolunda sapa sağlam yere basmış ayağınız kaymasın. Aksi halde, Allah'ın yolundan saptığınız için perişan olur ve acı bir azabı hak edersiniz.

95. Allah'a verdiğiniz sözü ucuza satmayın. Sizin için Allah'ın yanındakiler daha iyidir; bir bilseniz.

96. Sizin dünyada sahip olduğunuz şeyler tükenir; Fakat Allah'ın yanındakiler asla tükenmez. Güçlüklere karşı direnenlerin ödüllerini, yaptıkları iyiliklere uygun olarak elbette vereceğiz.

Allah Kadın ve Erkeği Ayırmaz.

97. Erkek olsun, kadın olsun, her kim inançlı olarak iyi bir iş yaparsa, ona bu dünyada güzel bir hayat bağışlarız ve yaptıkları iyi işlere karşılık ödüllerini de tam veririz.[339]

98. Kur'an okuduğunda kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.

99. İnanıp Rab'lerine güvenenlere şeytanın hiç bir gücü yoktur.

100. Şeytanın gücü, ancak, kendisini dost edinenlere ve şeytanı Rab'lerine ortak koşanlaradır.

Ortak Koşanlar Taktiksel Değişiklikleri Kavrayamazlar.

101. Biz, koşullara göre, bir delilin yerine bir başka delili getirdiğimiz zaman,- ki, Allah neyi indirdiğini/getirdiğini iyi bilir-,ortak koşucu Araplar akıllarını erdiremeyince: "**Sen bir uydurukçusun, bir dediğin bir dediğine uymuyor**", diye **Muhammed peygamberi suçlarlar**. Hayır resul'üm! Durum ortak koşucuların dedikleri gibi değil, onlardan birçoğunun kafası çalışmaz.

102. Ey Muhammed! Ortak koşuculara söyle, "**Onu ben uydurmadım, inananların inançlarını sağlamlaştırsın, Müslümanlara bir yol gösterici ve müjde olsun diye Kutsal Ruh/Cebrail, o ayetleri Rabbinden gerçek olarak indirdi.**"

---

339 16:97 Ayetteki "Hu" ve "Hum" zamirleri hem kadını ve hem erkeği kapsamına alır. Açık bir neden yokken,Arap cahiliye devri toplum yapısının kadına bakış açısını Kur'an'a yansıtarak, bu zamirleri sadece erkeklerle sınırlamamalı.

Ortak Koşucular
"Muhammed'e Kur'an'ı Bir İnsan Öğretiyor" Diyorlar.

103. Ortak koşucuların, "**Bunları Muhammed'e bir insan öğretiyor**" şeklindeki dedikodularını elbette biliyoruz. **Öğrettiğini söyledikleri kişinin dili Arapça değildir/yabancıdır, Halbuki,Muhammed'in dili Arapçadır ve gönderdiğimiz ayetlerde apaçık Arapça bir dildir.**[340]

104. Allah'ın ayetlerine inanmayanları Allah doğru yola iletmez; onlar için acı bir azap vardır.

Yalan Rivayet Uyduranlar Kur'an'a İnanmazlar.

*105. **Allah'ın ayetlerine inanmayanlar, yalan rivayet uydururlar. İşte bu uydurukçu rivayetçiler, gerçek yalancılardır.**

106. **Kalbi imanla dolu olduğu halde, inkâra zorlanan dışında,** imandan sonra inkâra göğsünü açıp, Allah'ı inkâr edenler, Allah'ın gazabını hak etmişlerdir ve onlar için büyük bir azap vardır.

107. **Çünkü o inkârcılar, dünya hayatını ahrete tercih ettiler.** Ve İnkârcı topluluğu Allah doğru yola iletmez.

108. **İşte onlar, Allah'ın bilinçlerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kişilerdir. Onlar gafillerdir.**

109. Hiç kuşku yok ki ortak koşucu inkârcılar ahrette kaybedeceklerdir.

110. Sonra Rabbin, işkenceye, baskıya uğradıktan sonra göç eden, cihat eden ve güçlüklere direnenler için, evet senin Rabbin, kuşkusuz onlar için Bağışlayandır, Esirgeyendir.

111. Kıyamet günü herkes gelir, kendini kurtarmaya çalışır ve herkese yaptığının karşılığı tam ödenir ve onlara asla haksızlık edilmez.

---

340 **16:103** Hz. Muhammed, daha önce gelen kitaplardan bahseden Kur'an ayetlerini, kitap ehline anlatınca şaşırdılar ve o çağda tanınmış bir zatı örnek göstererek,"**Muhammed'e bunları o zat öğretiyor**" diye, propaganda yaparak inananların kafasını bulandırıyorlardı. Allah:"**Bahsettikleri kişi Arapça bilmez,** Muhammed'de o zatın dilini bilmez, arada tercümanda olmadığına göre, o zat nasıl öğretebilir? **Ayetlerimiz apaçık bir Arapçadır.**"buyurarak yalancıların propagandalarını boşa çıkarıyordu. Bu yaygarayı yapan ortak koşucu yalancıların uzantıları, Peygamberin vefatından yıllar sonra, **aynı ayeti,"Kur'an Arapçadan başka bir dile çevrilemez"** diye çarpıtıp yorumlayacaklar, Arap dilini kutsallaştırıp,"**Kur'an'ın yazılarına bakmak ibadettir**" düşüncesini yerleştirecekler ve yüz yıllarca Kur'an'ın başka dillere çevrilmesine engel olacaklardır.

Allah, Nankörlük Edenlerden Verdiklerini Alır.

112. Allah güven içinde başarılı bir topluluğu örnek olarak verir: O topluluğun rızkı kendilerine her taraftan bol miktarda ulaşırdı. Ancak daha sonra, Allah'ın nimetlerine karşı nankör davranınca, Allah o topluluğa açlık ve korku belasını tattırdı.

113. Yemin olsun, ortak koşucu Araplara kendilerinden bir elçi geldi, ama onu yalanladılar. Sonunda, nankörlük ederlerken onları kıtlık sıkıntısı yakalayıverdi.

114. Artık, Allah'ın size verdiği helal ve güzel rızklardan yiyin ve eğer gerçekten Allah'a kulluk ediyorsanız, verdiği nimetlerden ötürü Allah'a teşekkür edin.[341]

Allah Sadece Dört Şey Haram Kılmıştır.

115. Allah size yalnızca leş, kan, domuz eti ve Allah'tan başkası için adananları haram kılmıştır. Kim bunları yemek zorunda kalırsa, istekli olmamak ve sınırı aşmamak koşuluyla yiyebilir. Çünkü Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

Allah Adına Haram Uyduranlara Acı Bir Azap Var.

116. Kendi kendinize uydurduğunuz yalanlara dayanarak **"Bu helaldir, bu haramdır,"** demeyin.[342] Çünkü Allah adına yalan uydurmuş oluyorsunuz. Allah adına yalan uyduranlar kurtuluşa ulaşamazlar.

117. Allah adına haram uyduranlar için, çok kısa bir menfaat dan sonra, acı bir azap vardır.

118. Ey Muhammed! Sana anlattığım şeyleri, daha önce, Yahudilere de haram kılmıştık. Biz o Yahudilere haksızlık etmedik; fakat onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı.

119. Buna rağmen Rabbin, bilgisizlik yüzünden kötülük işledikten sonra, ardından içtenlikle tövbe edip düzelenleri bağışlayacaktır. Çünkü senin Rabbin içtenlikle tövbe edenleri Bağışlayandır, Esirgeyendir.

120. İbrahim, gerçekten Tek bir Allah'a teslim olan bir öncü idi. Hiç bir vakit Allah'a ortak koşmadı.

---

341 **16:115** Bak.2/172; 6/145.

342 **16:116,117** Allah'ın haram etmediği şeyleri, Allah adına haramlaştıranlar, bu Kur'an ayetine göre, Allah adına haramlar icat ettikleri için,acı azabı tadacaklar.Onlar Tanrı ve peygamber adına uydurdukları sayısız haramlarla,Tanrı'nın bağışladığı birçok nimeti yasaklayarak acı bir azabı hak ederler.Bak 6:145-150 ve 42:21.

121. Allah'ın verdiklerine şükredici idi. Allah, İbrahim'i seçti ve onu doğru yola iletti.

Muhammed Peygamber'de İbrahim'in Dinine Uydu

122. İbrahim'e bu dünyada mutluluk verdik, ahrette ise erdemlilerle birlikte olacaktır.

123. Ey Muhammed! Şimdi de sana: "Dosdoğru yola yönelerek, İbrahim'in dinine uy. İbrahim, hiç bir zaman Allah'a ortak koşucu olmadı," diye vahyettik.[343]

124. Cumartesi tatili, sadece onda ayrılığa düşenlere/Yahudilere farz kılınmıştı. Rabbin, ayrılığa düştükleri konuda, diriliş günü aralarında hüküm verecektir.

Çağrı Tatlı Bir Uslupla Yapılır.

125. Ey Muhammed! Rabbinin yoluna bilgelikle ve en güzel bir yöntem ile çağır. Ortak koşucularla en güzel bir yöntemle mücadele et. Rabbin, yolundan sapanları ve doğru yolda olanları en iyi bilendir.

126. Eğer ceza ile bir karşılık verecekseniz, size uygulananın aynısıyla karşılık verin. Sabrederseniz, elbette bu, sabredenler için daha hayırlıdır.

127. Sabret, senin sabrın da ancak Allah'ın yardımıyladır. Ortak koşucular için üzülme ve onların tuzaklarından da endişelenme.

128. Çünkü Allah, erdemli davrananlar ve iyilikte bulunanlar ile beraberdir.

---

343 **16:123** Hz. Muhammed de Hz. İbrahim'in dinini anlattı ve namaz, oruç, hac v.s. gibi uygulamalar da ona uydu. Bak.21/73; 22/78.

17.İSRA (Gece Yürüyüşü) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Muhammed Peygamber'in Gizemlere Doğru Gece Yolculuğu

1. Büyük güce sahip Yüceler Yücesi Allah, hayal ötesi gücünün kanıtı olan ayetlerini göstermek için, bir gece kulunu/Muhammed'i, Kutsal mescit Kâbe'nin yanındaki evinden, çevresini kutlu kıldığı Mescidi Aksa'ya/en uzak secde edilen noktaya götürdü. Kuşkusuz Allah, her şeyi İşitir ve Görür.[344]

Kur'an'daki Gerçek Tevrat

2. Biz Musa'ya da Kitabı/Tevrat levhalarını vermiş ve "Allah'tan başka güvenip dayanacak kimse yoktur," gerçeğini, İsrailoğullarına bildirmesi için, onu bir yol gösterici olarak tayin etmiştik.
3. Musa ve halkı, Nuh ile birlikte gemide taşıttığımız kimselerin soyundandır; Nuh, Allah'a çok şükreden bir kuldu.

---

344 17:1 Bu ayet, mi'raç olayı ile ilgili çelişkili, birbirini tutmaz yığınla rivayetler üretilerek, nerede ise, Kur'an ayetinin demek istediği anlamsız ve anlaşılmaz hale getirilmiştir. En ilginci, İsra olayı, Kudüs'ü de işin içine katarak, Mi'raç olayı ve bu olayla namazın Hz Musa'nın Hz. Muhammed'e ısrarlı telkinleri sonucu,"**beş vakte**" indirildiği gibi, Kur'an'a da aykırı rivayetler ile, neredeyse bir yahudi din kültürü propagandasına dönüştürülmüştür. Yüce Tanrı, kulu Muhammed'i göklere çıkarmak için, ne diye Kudüs'teki mescit'e uğratma gereği duysun ki. **Bir defa Kudüs'teki Süleyman camiine "Mescid-i Aksa" isminin verilmesi, peygamberin vefatından çok sonraları, Müslümanların Kudüs'ü almalarından sonra verilmiştir.** Ayrıca, Kur'an, Kudüs ve çevresini, "**en yakın yer**" olarak tanımlar.(**bak.30/1**) **Bu ayette geçen "el-mescid-il aksa" ifadesi, "secdenin yapıldığı en uzak yer" anlamına gelir.** Kanımca bu ayet, Necm süresinin 1 ila 18. ayetleri ile birlikte değerlendirilmelidir. En üstün otoritenin sahibi Yüce Tanrı, Kulu Muhammed'in bilincinin, Kur'an vahyini almaya hazır hale gelmesini sağlamak için. Yedinci göğün **en uç noktasına/en uzak secde edilen yere (mescid'i Aksa)** ya götürüp, zaman ve mekânı ortadan kaldırarak, geçmişi, geleceği ve ahret hayatını, Kulu Muhammed'in gözlerinin önüne sermiştir. Bu manzara karşısında "**göz şaşmadı, sınırı da aşmadı. Rabbinin büyük ayetlerini gördü**" (53:17,18) Böylece Yüce Tanrı, nasıl Hz. Musa'yı Tur'da eğiterek (Bak.20/17) vahyi almaya hazır hale getirdi ise, nitekim,2.ayet bu gerçeği anımsatıyor, Hz. Muhammed'i de, uzun, sıkıntılı ve çetin bir vahiy süresi için bu olağan dışı harika olayla eğitmiş olduğunu düşünüyorum. En doğrusunu Allah bilir.

4. Biz İsrail oğullarına, Kitapta/Tevrat'ta şöyle bir yargıda bulunduk: "Ey İsrail oğulları! Siz yeryüzünde iki defa kargaşa çıkaracak ve bununla da aşırı derecede gururlanacaksınız."

5. "Nihayet, ilk çıkardığınız kargaşalıkta, büyük güce sahip kullarımızı üstünüze gönderdik de, her tarafı kontrollerine alarak, evlerinize kadar girip, köşe bucak sizleri aramışlardı. Bu, gerçekleşmesi için verilmiş bir sözdü."

6. "Sonra size, tekrar düşmanlarınızı yenme gücünü ve olanağını verdik. Bol servet ve birçok çocuklarla gücünüzü arttırdık, sayınızı daha da çoğalttık.

7. "Eğer İyi davranırsanız, kendiniz için iyi davranmış olursunuz. Kötü davranırsanız yine kendiniz için kötü davranmış olursunuz. İkinci kargaşalık çıkardığınızda, düşmanlarınız sizi üzüntüye boğsunlar ve daha önce yaptıkları gibi, Süleyman mescidine girsinler, işgal ettikleri her yerde, ellerine geçirdikleri her şeyi tahrip etsinler diye düşmanlarınızı başınıza musallat ettik.

8. **Rabbiniz sizi esirger. Ama siz bozgunculuk yapmaya dönerseniz biz de cezalandırmaya döneriz.** Biz Cehennemi inkârcılar için bir tutuk evi kıldık.

Kur'an Güvenilir Bir Klavuzdur Fakat İnsan Acelecidir.

9. Hiç kuşkusuz bu Kur'an, en doğru yola ulaştırır. İyi ve güzel işler üreten erdemli müminleri büyük bir ödülle müjdeler.

10. Ahirete inanmayanlara gelince, onlar için acı bir azap hazırlamışızdır.

11. İnsan düşünmeden ya da inatla, çok iyi işler yaptığını sanırken, aslında kendisi için kötü bir şey yaptığının farkına varmaz. Çünkü **insan çok acelecidir.**

12. Biz insanın yararına, geceyi ve gündüzü iki ayet/işaret yaptık. Nitekim dinlenip rahatladığınız gece işaretinin ardından, Rabbinizin nimetlerini araştırıp, yaşamak için gerekli ihtiyaçlarınızı karşılamak ve yılların sayısını ve hesabını bilmeniz için, gündüz işaretini getirdik. Biz her şeyi ayrıntılı olarak açıklarız.

İnsanın Dünyada Yaptıkları Tüm İşler Kayda Alınır.

13. **Biz her insanın** kaderini kendi özgür seçimine bırakmışızdır ve **dünyada işlediği her şeyi bir kayda alırız.** Kıyamet gününde, kendisi için, dünyada çekilmiş kaydını çıkarıp yayımlarız.[345]

14. **İşte dünyada yaptıkların. Kaydını kendin izle. Bugün hesap görücü olarak kendi hesabını kendin gör.**

15. Kim doğru yola gelirse, kendisi için yola gelmiş olur. Kim de saparsa, kendi aleyhine sapmış olur. Hiç kimse başkasının günahından sorumlu değildir. **Ve Biz, uyarıcı bir elçi göndermeden hiç kimseyi cezalandırmayız.**

Ülkeler Nasıl Yok Olur?

16. Biz bir ülkeyi yok etmek istediğimizde, o ülkenin yönetimine, iyiliklerimizi yok sayan, soyguncu ve adil olmayan kişilerin gelmesini sağlarız da, onlar ülkeye haksızlık ederler. Böylece o ülke yok olmayı hak eder. Biz de oranın altını üstüne getirerek, verdiğimiz sözü gerçekleştiririz.

17. Biz, Nuh'tan sonra aynı yöntemle pek çok toplumları yok ettik. Kullarının günahlarını bilen ve gören olarak Rabbin yeter.

18. İnanmadığı halde, kim sadece bu geçici dünya için çalışırsa, dünyada ona dilediğimiz kadar veririz. Ancak, öbür dünyada onu, huzurumuzda kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme sokarız.

19. Kim ahreti seçer ve mümin olarak gereken çabayı gösterirse, işte onların çabası dünyada da, ahrette de teşekkürle karşılanır.

İnanan da İnanmayan da Dünyadaki Payını Alır.

20. Hepsine, inananlara da, inanmayanlara da, dünyada, Rabbinin nimetlerinden ulaştırırız. Rabbinin nimetleri hiç kimse için kısıtlanmamıştır.

21. Baksanıza! Biz dünyada, insanları yetenekleri bakımından nasıl birbirinden farklı kıldık. Ahretin farklılıkları ve üstünlükleri daha başkadır.

---

345 17:13 Her insanın dünyadaki yaşamı, doğumundan ölümüne dek, bir bilgisayar CD kaydı gibi kaydedilir. Diriliş gününde herkes kendi bandını izler ve kendi yargısını kendisi verir. Bak 57:22.

Allah'ın Hoşlanmadığı Kötü Davranışlar ve Anne - Babaya Saygı.

22. **Allah ile birlikte başka ilah edinmeyin, yoksa kınanmış ve yalnız başına terk edilmiş olarak kalırsınız.**

23. Rabbin, kesinlikle yalnız kendisine kulluk etmenizi ve anaya babaya karşı iyi davranmanızı ister. Anne ve babanızdan biri veya her ikisi birden yanınızda ihtiyarlarsa, onlara "Öf" bile demeyin ve onları azarlamayın. Onlara güzel ve saygılı davranın.

24. Anne ve babana saygıyla ve alçak gönüllülükle davran ve "Rabbim, yardımınla onlar beni küçüklüğümde nasıl büyütmüşlerse, şimdi de benim onlara bakmama yardım et, onlara acı," diye dua et.

25. Rabbiniz niyetlerinizi çok iyi bilir. Eğer siz erdemli davranırsanız, Allah, elbette tövbe edenleri bağışlayandır.

26. Birde akrabalara, yoksullara ve yolda kalmışlara yardım et. Ancak, gereksiz yere saçıp savurma.

27. Zira gereksiz yere saçıp savuranlar şeytanların dostlarıdır ve şeytan Rabbine karşı nankörlük etmiştir.

28. Rabbinden umduğun rahmeti elde etmek için, akrabalara, yoksullara ve yolda kalmışlara, elinizde yardım edeceğiniz bir şey yoksa, **hiç olmazsa onlara hoş bir söz söyle.**

29. Ne tümüyle cimrilik yap, ne de tümüyle savurgan ol, yoksa pişman olur üzülürsün.

30. Kuşkusuz, Rabbin dilediğine rızkını bol verir veya kısar. Muhakkak Allah, kullarından haberdardır, onları görendir.

31. Yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Sizin de onların da rızkını biz veriyoruz. Bu sebeple çocukları öldürmek büyük bir suçtur.

32. Zinaya yaklaşmayın; çünkü o kötü bir davranıştır.

33. **Allah'ın kutsal kıldığı canı haksız yere öldürmeyin.** Kim haksızlığa uğrayarak öldürülürse, ölenin mirasçılarına hakkını alması için yetki vermişizdir. Ancak, o da intikam duygusuyla sınırı aşmasın; zira kendisine yardım edilmiştir.

34. Öksüzlerin malını, erginlik çağına ulaşıncaya kadar, kendi yararlarına olarak koruyun. Sözleşmelerinizi yerine getiriniz; sözleşmeler konusunda kişi sorumlu tutulacaktır.

35. Ölçtüğünüz zaman ölçüyü tam yapın ve doğru teraziyle tartın. Elbette bu daha iyidir ve sonucu daha güzeldir.

36. **Bilmediğin bir şeye inanıp ardına düşme, çünkü işitme, görme duyusu ve beyin, hepsi ondan sorumludur.**[346]

37. Yeryüzünde büyüklük taslayarak dolaşma. Çünkü sen gücünle ne yeri delebilirsin ne de dağlar kadar boylu olabilirsin.

38. Tüm bunlar, Rabbin tarafından hoş görülmeyen kötü davranışlardır.

39. **Ey Muhammed! İşte bunlar, Rabbinin sana vahyettiği/bildirdiği hikmetlerdir.**[347] Allah ile birlikte başka ilah edinme; aksi takdirde kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.

40. Ey ortak koşucu Araplar! Rabbiniz erkek çocukları size verdi de, kendisine meleklerden kızlar mı edindi? Kuşkusuz siz çok çirkin bir yakıştırmada bulunuyorsunuz.

41. Biz ortak koşuculara öğüt almaları için, gerçekleri Kur'an'da her fırsatta, detaylı olarak açıkladık. Ne var ki, gerçeklerin açıklanması, ortak koşucuların nefretini arttırıyor.

42. Ey Muhammed! De ki: "Ey Ortak koşucular! Eğer ileri sürüdüğünüz gibi, Allah'tan başka ilahlar olsaydı, onların her biri, yönetimin kendisine geçmesi için, sürekli birbiriyle yarışırlardı. O takdirde, evrende hiçbir şey düzenli olmazdı."

Evrende Her Şey Allah'ı Yüceltir.

43. Yönetimin/Egemenliğin tek sahibi olan Allah, ortak koşucuların iftiralarından uzaktır ve çok Yücedir.

44. Yedi gök, yer ve onların içindekilerin tamamı, Allah'ı yücelterek anarlar. Allah'ı överek ve yücelterek anmayan hiçbir varlık yoktur. Ama siz o varlıkların Allah'ı anışlarını, yüceltişlerini anlamazsınız. Kuşkusuz Allah, Şefkatlidir, Bağışlayandır.

---

346 **17:36** İnsana körü körüne taklit etmemesini, sorgulayıp araştırmasını öğütleyen bu ayete göre hareket eden bir topluma, ne din adına yanlış telkinler yapanların, ne de her şeyi çıkarları için istismar edenlerin tutumları bir zarar veremez.

347 **17:39** Bu Kur'an ayeti "**Hikmet**"in ne olduğunu apaçık anlatıyor. Allah'ın ayetlerine insan sözlerini denk tutanlar, Hikmet'in Kur'an da değil de, ürettikleri rivayetlerde olduğunu söyleyerek, kendilerine de pay ayırırlar. Kur'an'ın isimlerinden biri de, "**Hikmet Kitabı**" anlamına gelen, "**Hâkim**" dir. Bak: 9:31; 17:46; 18:26; 36:1; 42:21.

Ortak Koşucular Kur'an'ı Kavrayamaz.

45. Ey Muhammed! **Sen Kur'an'ı anlatırken, seninle ahrete inanmayanlar arasına görülmez bir perde çekeriz.**

46. **Ve ayrıca, Kur'an'ı anlamamaları için kalplerine kabuklar, kulaklarına da ağırlık koyarız. Sen, Rabbinin hiçbir ortağı olmadığını, Kur'an'dan anlattıkça, ortak koşucular, canları sıkılmış bir vaziyette sıvışıp giderler.** [348]

47. Ey Muhammed! Ortak koşucular seni dinlerlerken, Biz onların ne maksatla dinlediklerini ve o nankörlerin kendi aralarında konuşurlarken "**Siz sadece büyülenmiş bir adamı izliyorsunuz,**" dediklerini çok iyi biliyoruz.

48. Bak! Sana ne tür benzetmeler yaparak sapıtıyorlar. Bu yüzden nankörler asla doğruyu bulamazlar.

"Kemikler Yeniden Diriltilir mi?"

49. İnkârcılar, "Biz bir Kemik ve çürümüş ufak parçalar haline geldikten sonra mı, yeni bir yaratılışla diriltileceğiz?" diye alay ederler.

50. Ey Muhammed! İnkârcılara de ki: "İsterseniz taş veya demire dönüşün,"

51. "Yahut sizce imkânsız görünen bir biçime girin, fark etmez. Yeniden diriltileceksiniz." Bu sefer "**peki, bizi yeniden kim diriltecek,**" diyecekler. De ki: "**Sizi ilk önce kim yarattıysa o diriltecek**" Sonra başlarını sallayıp, alaylı bir tavırla, "**İyi de, ne zaman olacak bu iş,**" diyecekler. De ki: "**Belki düşündüğünüzden daha yakın...**"

52. Allah sizi dirilteceği gün, siz onu överek çağrısına hemen uyacak ve mezarlarınızda çok kısa bir süre kalmış olduğunuzu sanacaksınız.

---

348 **17:46** Bu ayete göre, kafalarını ortak koşucu rivayetlerle dolduranların, yani imanlarını şirkle kirletenlerin Kur'an'ı anlamalarını, Allah'ın engellediğini öğreniyoruz. Böyle kimselere Kur'an'dan bahsedildiği zaman rahatsız olurlar, herkesin Kur'an'ı anlayamayacağından söz ederler ve hemen çelişkili rivayetlerle kendilerini savunurlar. Bak: 54:17,22,32,40.

İleri Geri Konuşmak Başa İş Açabilir.

53. Kullarıma söyle: **Sözlerine dikkat etsinler ve en güzel biçimde konuşup tartışsınlar. Sonra şeytan aralarını bozar.** Çünkü şeytan, insanın apaçık bir düşmanıdır.

Peygamberler Yardım Edebilir mi?
Allah'a Ulaşmada Aracı Var mı?

54. Ey Muhammed! Rabbiniz sizi daha iyi bilir. Dilerse size acır, dilerse sizi cezalandırır. Biz seni onlara vekil olarak göndermedik.

55. Rabbin göklerdekileri ve yerdekileri en iyi bilendir. Yemin olsun! **Biz, peygamberlerin her birine, birbirinden ayrı özellikler verdik. Örneğin, Davud'a Zebur'u verdik.**[349]

56. De ki: **"Allah'ın dışında, Allah'a ulaşmada aracı olarak kabul ettiklerinize yalvarın bakalım. Ne var ki, onlar sizden ne sıkıntıyı kaldırabilirler ne de önleyebilirler."**

57. Ortak koşucuların **bağlandıkları varlıklar bile, Rab'lerine yaklaşmak için yol ararlar.** O'nun rahmetini umarlar, cezasından korkarlar. Gerçekten Rabbinin cezası sakınılacak bir şeydir.

Her Ülke Mutlaka Allah'ın Sınavından Geçer.

58. Ne kadar ülke varsa, kıyamet günü gelmeden, Biz hepsini ya yok edeceğiz, ya da şiddetli bir felaketle cezalandıracağız. Bu, kitapta yazılıdır.

59. Ortak koşucu Araplara, mucizelerimizi göndermekten bizi alıkoyan şey, daha önceki milletlerin, gönderdiğimiz mucizeleri yalanladıkları gibi, onların da yalanlamaları olasılığıdır. Örneğin, Semud kavmine açık bir mucize olarak dişi bir deve vermiştik. Fakat Semud halkı mucize deveyi işkenceyle boğazladılar. Bu yüzden azabımızı hak ederek, kendilerine zulmettiler. Biz mucizeleri yalnızca uyarı amacıyla göndeririz.[350]

---

349 **17:55** Tüm Peygamberleri, Buyruklarını insanlara bildirmek için görevlendiren Tanrı, her birisine farklı özellikler ve üstünlükler vermiştir. Peygamberler arasında ayırım yapıp, onları üstünlük yarışına sokmak inananlara düşmez. Bak 2:253,285.

350 **17:59** Bak 29:50; 7:73-77; 26:155; 54:27; 91:13.

Gece Götürüldüğü En Uzak Secde Yerinde Muhammed peygambere Allah, Geçmişi Ve Geleceği Görüntüledi.

60. **Ey Muhammed! Sana gösterdiğimiz o geceki rüya da/görüntülerde, sana Rabbinin insanları kuşatmış olduğunu göstermiştik. Sana gösterdiğimiz görüntülerdeki gördüklerin ile, Kur'an'da lanetlenmiş olan cehennemdeki ağacı, Biz, ancak insanları denemek için meydana getirdik.** Biz insanları mucizelerimizle uyarırız. Ancak, gönderdiğimiz mucizeler, onlara büyük bir taşkınlık yapmaktan başka bir işe yaramıyor.[351]

Yaratanı Unutup Şeytanın Tuzağına Düşmemek İçin Yaratılışı Yeniden Hatırlatma.

61. Hatırla, hani Biz meleklere, "Âdem'e secde edin/saygı gösterin!" dediğimizde, İblis/şeytan dışında hepsi secde ettiler/saygı gösterdiler. **İblis: "Kokuşmuş çamurdan yarattığın birine mi secde edecekmişim/saygı gösterecekmişim,"**

62. "Şu benden üstün kıldığın kişiye bir bak! Yemin olsun! Bana, diriliş gününe kadar izin verirsen, kokuşmuş çamurdan yarattığın Âdem'in soyunu, **çok azı hariç**, geri kalanın tamamını azdırıp, kendi buyruğum altına alacağım," dedi.

63. Allah dedi ki: "Defol git! Sana uyanlarla birlikte, tam size göre bir ceza yeri olan, cehenneme kadar yolunuz var."

64. "İnsanlardan gücünün yettiğini davetinle aldat, onlara karşı tüm gücünü ve adamlarını seferber et, mallarına ve çocuklarına ortak ol ve onlara durmadan umut ver. **Şeytan, insanlara ancak sahte umutlar dağıtır."**

65. "Kuşkusuz erdemli kullarım üzerinde senin hiç bir gücün ve etkin olmayacaktır." Erdemli kulları, koruyucu olarak Rabbin yeter.[352]

---

351 **17:60 Bu ayeti, sure'nin birinci ayetiyle karşılaştırın.** Dip notuna bak. (Ayrıca bak.17:1 ve 53:1-18). Ayette, Cehennem ateşi içinde biten Zakkum ağacına değiniliyor (37:62-66). **"Cehennem ateşi"** ifadesini mecazi olarak anlamak istemeyenler, **"ateşin içinde ağaç mı yetişir?"** diyerek inkarlarında fanatikleşirler. Tanrı, ikiyüzlülere ve inkar etmek isteyenlere özellikle bahane verir (2:26; 3:7; 17:82; 74:31).

352 **17:65** Şeytan'a karşı tek etkili silah "La ilahe illallah" tır. Yani, **Allah'tan başka ilah olmadığının bilincine ulaşmaktır. Bak 15:40.**

66. Rabbiniz, denizlerde yarattığı nimetlerden nasibinizi aramanız için, doğaya koyduğu yasası gereği, gemileri okyanuslarda yüzdürendir. Rabbiniz size karşı çok merhametlidir.[353]

67. Denizde başınıza bir sıkıntı gelse, hemen Allah'a yalvarırsınız. O'ndan başka çağırmakta olduklarınız kaybolur. Fakat sizi o sıkıntıdan kurtarıp karaya çıkarınca, yine Allah'a ortaklar yakıştırmaya devam edersiniz. Çünkü İnsan nankördür.

68. Peki! Allah'ın yeri yarıp, sizi yerin dibine sokmayacağından yahut başınıza taş yağdırmayacağından emin mi oldunuz? O takdirde, kendinize hiçbir koruyucu da bulamazsınız.

69. Yahut, Allah'ın izniyle, siz tekrar denize açıldığınızda, üzerinize şiddetli bir fırtına kopararak, inkârınızdan dolayı sizi boğmayacağından emin mi oldunuz? Sonra sizin adınıza, bizden bunun öcünü alacak bir destekçide bulamazsınız.

70. Yemin olsun Biz, Âdem oğullarına, onur ve üstün yetenekler verdik. Bu sayede karadan ve denizden yararlanacak taşıtlar yaptılar. Onları tertemiz ve güzel nimetlerle besledik ve yarattıklarımızın birçoğundan daha üstün kıldık.

71. Biz, tüm insanları, önderleriyle birlikte topladığımız kıyamet gününde, dünyada iken, yaptıklarının tümünün yazılmış kitabı, sağ tarafından verilen kimseler, kitaplarını okuyacaklar ve kıl payı haksızlığa uğratılmadıklarını görecekler.

72. Dünyada kitapları utanç verici şeylerle yazılı olanlar, kör gibidirler, böyleleri, ahrette de kör gibidir. Üstelik yollarını iyiden iyiye şaşırmış olacaklardır.

Ortak Koşucu Araplar Peygamberi Bile Tebliğ Ettiği Kur'an'dan Ayırmaya Çalışıyorlar.

73. Ey Muhammed! Ortak koşucular, Kur'an'dan, başka bir şey uydurup.**'Allah böyle söylüyor'** demen için, **nerdeyse seni,sana**

---

353 17:66 Tanrı'nın doğaya koyduğu yasalarda bir değişiklik olmaz ve Tanrı bu yasaları insanlar yararlansın diye koymuştur. Örneğin, Su, fiziksel ve kimyasal açıdan eşsiz özelliklere ve yararlara sahiptir. Suyun yoğunluğunun +4 derecede en yüksek olması, denizlerin ve okyanusların alttan buz tutmamasına yol açar. Böylece korunan deniz altındaki canlı yaşam, gezegenimizin atmosferindeki oksijeni, yaşam için gerekli düzeyde tutar.

vahyettiğimiz Kur'an'dan koparıp saptıracaklardı. İşte o zaman seni candan dost edineceklerdi.[354]

74. **Eğer Biz seni sağlam bir şekilde korumasaydık, yemin olsun, ortak koşuculara neredeyse bir parça meyledecektin.**

75. O zaman da sana hayatın ve ölümün sıkıntılarını katlayarak tattırırdık. Sonra sen, bize karşı bir yardımcı da bulamazdın.

76. Ortak koşucu Araplar, seni doğduğun yerden/Mekke'den çıkarmak için neredeyse seni zorla sürecekler. Bu takdir de senden sonra onlar da fazla kalmayacaklar.[355]

Tek Sünnet Allah'ın Sünnetidir.
Uydurma Rivayetlare Karşı Kendinizi Kur'an'la Koruyun.

77. Senden önce gönderdiğimiz tüm elçiler için, öngördüğümüz sünnet böyledir. Bizim sünnetimizde herhangi bir çarpıklık göremezsin.

78. **Güneş batıp hava kararmaya başladığı zaman namaz kıl. Birde şafak vaktindeki Kur'an'ı/namazı unutma, Çünkü o vakitte okunan Kur'an/kılınan namaz, tanıklarca izlenir.** [356]

79. Ayrıca, **sırf sana özgü olarak,** geceleyin uykudan kalkıp fazladan Rabbine ibadet etki, Rabbin seni onurlu bir makama yükseltsin.

80. Ve:" Rabbim, girişimlerimi ve vazgeçişlerimi doğru ve tutarlı kıl. Katından beni destekleyecek bir güç ver," diye Allah'a dua et.

81. Ve ortak koşuculara şunu bildir "**Gerçek olan geldi, yanlış ise, ortadan kalktı. Zaten yanlış, yok olmaya mahkûmdur.**"

Kur'an, Ruhsal ve Zihinsel Kirlenmeyi Temizleyen İlaçtır.

82. **Kur'an'ı, inananlar için bir şifa ve rahmet olarak indirdik. Zalimlerin ise ancak zararını arttırır.**[357]

---

354 **17:73** Ortak koşucu iki yüzlüler, peygamberi bile Kur'an'dan vazgeçirmeye çalışıyorlar. Aynı ikiyüzlüler ve uzantıları, Peygamberin vefatından yüzyıllar sonra, Kur'an'ı anlamadan, sadece Arapçasını okumanın fazilet ve ibadet olduğunu, ürettikleri çelişkili rivayetleri de Müslümanlara din diye inandırdılar.Böylece Kur'an'ı Müslümanların yaşamından koparmanın ince ayarlı uygulamasını gerçekleştirdiler.Bak.2:159; 6:114,115.ayetleri ve dip notları.

355 **17:76** Nitekim Hz. Muhammed Medine'ye göç ettikten kısa süre sonra, Mekke kan dökülmeden fethedildi.

356 **17:78** Güneşin ufukta kaymasından gecenin kararmasına kadar geçen süre akşam namazının vaktidir. Kur'an namaz hakkında detaylı bilgi içermektedir. Bak 24:58; 11:114; 38:32.

83. Biz insana bol nimet verdiğimiz zaman, Bizi hatırlamaz, yan çizer. Kendisine kötülük, sıkıntı gelince de hemen umutsuzluğa kapılır.

84. De ki: "Herkes kendi karakterine uygun davranır. Kimin daha doğru yolda olduğunu ise, Rabbim daha iyi bilir."

85. Ey Muhammed! Sana ruhtan sorarlar. De ki: "Ruh, Rabbimin emrindendir. Size ruh hakkında verilen bilgi pek azdır."[358]

86. **Biz istersek sana vahyettiğimizi/Kur'an'ı geri alırız. Sonra onu tekrar alabilmek için, bizim yanımızda sana yardım edecek bir vekil de bulamazsın.**

87. Vahyettiğimiz/Kur'an, Rabbinden sana verilmiş bir rahmettir. Çünkü Rabbinin sana olan lutfu çok büyüktür.

88. Ey Muhammed! Ortak koşuculara söyle: "Tüm insanlar ve cinler bu Kur'an'ın bir benzerini yazmak amacıyla toplansalar ve eğer birbirlerine destek de olsalar, onun bir benzerini asla yazamazlar."

Kur'anda Tüm Detaylar Verilmiştir. Ancak

89. Yemin olsun, Biz bu Kur'an'da, insanların anlamaları için, her türlü örneği verdik. Ama insanların çoğunluğu inkârda direniyor.

---

357 **17:82** Kur'an, imanlarını, çelişkili rivayetlerle/şirkle kirletenlerin inançlarını temizleyen bir ilaçtır. **Kur'an, gerçeği arayanlar için, evrensel bir mutluluk reçetesidir. Ortak koşucular için bir kâbustur**. Bak 10:57.

358 **17:85** "**Ruh**" kelimesinin geleneksel ve yaygın anlamı, Kur'an'daki anlamıyla pek uyuşmaz. Kur'an ayetlerini incelediğimizde "**ruh**"' un **vahiy/Tanrısal bilgi ve Tanrının insan cesedine üflediği "can","bilinç" anlamlarına geldiğini** görürüz.(15/29; 39/42) Tanrısal bilgiyi peygamberlere iletmekle görevli olan Cebrail'e **"Ruh'ul Kuds" (Kutsal Ruh) denir.** (6:102). Tanrı, insan türüne bizzat kendi ruhundan üfleyerek, onu bilinç ve kişilik sahibi kıldı (15:29; 38:72; 33:9). Çelişkili rivayetler ve hurafeler yoluyla dejenere olan bilinç ve kişiliğimizi, Ruh/Tanrısal bilgiyi beynimize yerleştirerek düzeltebiliriz. **Vahiy/Tanrısal bilgi,genetik yapılarındaki orijinal ruhlarını kaybedenleri diriltir, canlandırır**.(6:122;8:24).Ölümle birlikte, Tanrı'nın ana kaydına kopyalanan "ruh/can," fincanlarla veya benzeri ilkel metotlarla tekrar dünyaya getirilemez. "Ruh çağırma," olayı, safların inandığı ve şarlatanların istismar ettiği bir eğlenceden ibarettir. **Her hangi bir insanın kişiliğini, beynin organik maddesinden "bilgi" olarak soyutlayıp nakledebilir miyiz, koruyabilir miyiz, çoğaltabilir miyiz?** Teknolojinin gelişimine bakılırsa, böyle bir şeyin olması, olmamasından daha olağan gözüküyor. "**Çürüyen kemikler mi diriltilecekmiş**?" diye, yeniden dirilme olayı ile alay eden inkârcılar, teknolojinin bilimsel olarak ulaştığı biyolojik ölüm olayıyla, her şeyin kaybolmadığını ve **insanın bir "bilgi" kümesinden oluştuğunu** laboratuarlarda gördükten sonra, bu gerçeği binlerce yıldır elçiler yoluyla bildiren Yüce Tanrı karşısında, secdeye kapanmaları gerekir. Aksi takdirde, kibir ve gururla büyüklük taslayarak inkâra devam ederlerse,"Büyük olay" gelip çattığında, geç kalmış olabilirler. (10:24). Bak 15:29.

Ortak Koşucular Elçiye İlahlık Vasıfları Yüklerler.

90. Ve inkârcılar diyorlar ki: "Ey Muhammed! Sen bize yerden bir kaynak fışkırtmadıkça sana asla inanmayız."

91. "Veya sen bizi inandırabilmen için, kendine hurma ve üzüm bahçeleri ayarlayıp, içinden gürül gürül sular akıtmalısın."

92. "Veyahut iddia ettiğin gibi, gökten üzerimize parçalar yağdırmalısın veya Allah'ı ve melekleri tanık olarak karşımıza getirmelisin."

93. "Ya da altından bir sarayın olmalı veya göğe yükselmelisin. Ama önce, bize okuyacağımız bir kitap getirmelisin, aksi takdirde göğe çıksan da inanmayız." Ey Muhammed! De ki: "**Siz neler" söylüyorsunuz! Rabbimi tenzih ederim. O Yüceler Yücesidir. Ben Allah'ın görevlendirdiği elçi olan bir insandan başka bir şey miyim ki,"**

Melek Elçi İsteyenlere Allah'ın Yanıtı.

94. Kendilerine yol gösterici elçimiz geldiğinde, insanlar: "**Allah bir insanı mı elçi olarak gönderdi,"** diyerek inanmadılar.

95. Ey Muhammed! Melek elçi isteyen ortak koşucu Araplara de ki: **"Eğer Yeryüzündeki yaşayanlar melekler olsaydı, o zaman meleklere, gökten bir meleği elçi gönderirdik."**

96. De ki: "Benim elçiliğime, benimle sizin aranızda gerçek tanık olarak Allah yeter. Çünkü Allah, kullarından haber alır, onları görür."

97. Kim doğruya yönelirse, Allah o kişiyi doğruya ulaştırır, kim inkârda direnirse o kişiyi de saptırır. Allah'ın saptırdıkları kimseler, Allah'tan başka bir koruyucuda bulamazlar. Allah onları kıyamet gününde körler, dilsizler ve sağırlar olarak yaka paça toplayacak. Onların varacakları yer cehennemdir. Ateşi soğudukça alevlerini arttırırız.

98. İşte inkârcıların cezaları böyledir. Onlar: "**Kemik ve toz, toprak haline geldikten sonra mı, yeniden bir yaratılışla diriltileceğiz,"** diye, ayetlerimizi alaya alıp yalanladıkları için, bu cezayı hak ettiler.

99. İnkârcılar, gökleri ve yeri yaratan Allah'ın, kendilerini yeniden yaratmaya gücü yeteceğini düşünmüyorlar mı? Nitekim Allah, onlara düşünme payı olarak belli ve kuşku olmayan bir süre koymuştur. Ama nankörler hala inkâr ediyorlar.

100. De ki: "Eğer Rabbimin rahmet hazineleri sizin elinizde olsaydı, verilirse tükenir korkusuyla, kimseye vermez elinizde tutardınız. **İnsanoğlu çok cimridir.**"

101. Yemin olsun! Biz Musa'ya, İsrail oğullarına götürmesi için, çok net olarak, **dokuz tane mucize vermiştik.** Musa mucizelerle onlara geldiğinde, Firavun: "Ey Musa! Ben senin uzman bir büyücü olduğunu sanıyorum." diyerek gerçeği çarpıttı.

102. Musa'da Firavun'a: "Göklerin ve yerin Rabbi'nden başkasının bu mucizeleri indirmediğini, sen de çok iyi biliyorsun. Ey Firavun! Yemin olsun, ben de seni mahvolacak biri olarak görüyorum!" diye cevap vermişti.

103. Firavun, Musa'yı ve halkını toptan yok etmek isteyince, Biz de onu ve beraberindekileri topluca suda boğduk.

104. Ondan sonra İsrail oğullarına, "**Bu ülkeye/Kudüs'e yerleşin. verilen söz geldiğinde, sizi bir araya toplayacağız,**" dedik.[359]

Kur'an'ın Kıymetini Bilginler Daha İyi Anlar.

105. Ey Muhammed! Gerçekten Kur'an'ı biz indirdik ve Kur'an gerçekleri getirdi. Seni de, bu Kur'an'la, insanları müjdelemen ve uyarman için gönderdik.

106. Ve bu Kur'an'ı, insanlara **sindire sindire**, iyice anlatıp, kavratasın diye, **Biz onu sana**, koşullara uygun olarak, **peyder pey indirdik.**

107. De ki: "**Ey ortak koşucu Araplar! Siz Kur'an'a ister inanın, ister inanmayın!**" Daha önce kendilerine bilgi verilmiş, vahyin ne olduğunu bilen kimselere/Yahudi ve Hıristiyan bilginlerine, Kur'an okunduğu zaman, onlar secde ederek yüzüstü kapanırlar.

---

359 17:104 Dünyanın her bir yanına dağılan, dillerini kaybeden ve korkunç işkence ve katliamlara uğrayan Yahudilerin, 1948'de Filistin'de İsrail bayrağı altında tekrar bir araya gelmeleri büyük ve tarihsel bir olaydı. Sayıları milyonlara varan komşu Arap ülkelerini, 1967 yılında altı günde bozguna uğratan İsrail askerleri, Sina yarımadasına ellerinde Kur'an'ın 2:249.ayetinin son bölümü "...**Sayıca az nice topluluk, Allah'ın izniyle kalabalık toplulukları yenmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir.**" yazılı pankartlarla girerken, sözde Müslümanlara Kur'an'dan bir ders veriyorlardı. Yahudilerin büyük bir ekonomik, kültürel ve politik güç olarak, uluslararası platformda sayılarından çok büyük bir güce sahip olmaları, hem iyilik ve hem kötülük konusunda, dünya çapında örnekler sergilemeleri, Kur'an'ın Yahudilerden neden o kadar çok söz ettiğini açıklar.

108. Ve "Rabbimiz yüceler yücesidir. Rabbimizin sözü gerçekleşmiştir," derler.

109. Ve ağlayarak yüzüstü kapanırlar; **çünkü Kur'an, Kitap sahibi bilginlerin saygınlığını arttırır.**

Dua Ederken Aşırıya Kaçmayın.

110. Ey Muhammed! De ki: "İster Allah diye yakarın, ister Rahman diye yakarın. Hangisiyle yakarırsanız yakarın fark etmez. Çünkü tüm güzel isimler O'nundur.[360] "Ancak, yakarmalarınızı ne bağırarak, ne de gizliymiş gibi yapmayın, ikisinin arasında bir yol tutun.[361]

111. Ve şöyle yakar: "Tüm övgüler, çocuk edinmeyen, yönetimde ortağı olmayan, aciz olmayan ve bundan ötürü bir yardımcıya gereksinim duymayan, Allah içindir", de ve Allah'ı alabildiğine Yücelt.

---

360 **17:110** Allah sözcüğü, ortak koşucu Arapların putlara tapındıkları Kur'an öncesi dönemde, dillerinde var olan bir sözcüktü. İlk kez Kur'an'da duydukları yeni bir sözcük değildi. Öyle ki, Allah, ortak koşucu Arapların zihinlerinde ve dillerinde baş tanrılarının adıydı. Kur'an'dan önce bir çok tanrılara tapan Arapların, Allah sözcüğünü nasıl kullandıklarını Kur'an bildirmektedir.(29/61,65; 31/32) **Allah sözcüğünün ortak koşucu Arapların dilindeki anlamı, tüm varlıklara boyun eğdiren en güçlü varlıktır**. Öteki tanrılar/Kâbe'deki putlar ise, Allah'a ulaşmada aracılar idi. Kur'an bunun doğru bir inanç olmadığını, Biricik Allah'ın, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayan "Rahman olan Allah" olduğunu, tüm güzel isimlerin O'na ait olduğunu öğretmiştir.

361 **17:110** Mekke putperestleri, namazın ses tonunu değiştirdikleri için, Kur'an bunu düzeltmektedir. Ne var ki Kur'an'ın bu açık ayetine rağmen, Müslümanlar gündüz namazlarını sessiz kılmaktadırlar. Cuma namazı gündüz olmasına rağmen sesli kılınıyor. Demek ki, doğrusu, normal bir ses tonuyla sesli kılmaktır.

18. KEHF (Mağara) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Kur'an Çelişkisiz Mükemmel Bir Kitaptır.

1. Tüm övgüler, içinde hiç bir çelişki olmayan Kur'an'ı, kulu Muhammed'e indiren Allah'a olsun.

2-3-4. **Allah kulu Muhammed'e**, iyi ve güzel işler üreten müminleri, içinde sonsuza dek kalacakları güzel bir ödülü müjdelesin ve **"Allah çocuk edindi"** diyen inkârcıları, Allah'tan gelecek şiddetli bir cezaya karşı uyarsın diye, **bu mükemmel Kur'an'ı indirdi.**

5. Ne **"Allah'ın çocukları var" diyenlerin, ne de atalarının**, bu konuda hiçbir bilimsel dayanakları yoktur. Ağızlarından çıkan söz ne büyük bir iftiradır. Onlar, sadece uydurma rivayetler üretiyorlar.

6. Ey Muhammed! Şimdi sen, ortak koşucular bu Hadis'e/Kur'an'a inanmadılar diye, arkalarından kendini sorumlu tutarak, neredeyse kendi kendini perişan edeceksin.

7. **Boş yere üzülme**, Biz insanlardan kimlerin erdemli davranıp, kimlerin sapıtacağını denemek için, dünyayı bir cazibe merkezi yaptık.

8. Ama aynı zamanda, Biz yeryüzünü kupkuru, hiçbir cazibesi olmayan, çorak bir toprak haline de sokabiliriz.

Yeniden Dirilişe Örnekleme, Mağara Arkadaşlarının Öyküsü.

9. Ey Muhammed! Yoksa Bizim mucizelerimizden olan mağara arkadaşları ve sayıları ile ilgili durumları, sana şaşırtıcı mı geliyor.[362]

10. Allah'a ortak koşan bir toplumun zulmünden kaçan bir grup genç, mağaraya sığındıklarında, "Rabbimiz, bizi merhametinle koru ve bu durumdan bize bir kurtuluş yolu göster," diye yakarmışlardı.

11. Bunun üzerine Biz de, sayılı yıllar boyunca, gençleri mağarada uykuya daldırdık.

---

362 18:9 Yedi Uyuyanlar diye bilinen müminler 9.ve devam eden ayetlerde belirtildiği gibi, dünya son bulduktan sonra, yeniden diriltilebilineceğinin açık kanıtıdır.

12. Sonra da, iki taraftan/mağarada kalan geçler ile inkârcı toplumdan hangilerinin, mağarada kaldıkları günler sayısını daha doğru hesap edeceklerini görelim diye, gençleri uykularından uyandırdık.

13. Ey Muhammed! Biz, mağaradaki gençlerin başından geçenleri, doğru olarak sana anlatacağız. Gerçekten onlar, Rab'lerine içtenlikle inanmış bir grup gençti. Biz onların hidayetini arttırmıştık.

14. Biz gençlerin moralini güçlendirmiştik de, onlar, inkârcı toplumuna karşı ayağa kalkarak: **"Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbidir. Biz ondan başkasına Tanrı demeyiz. Aksi takdirde, boş yere konuşmuş oluruz."**

15. "Ey halkımız, sizler, Allah'tan başka da tanrılar edindiniz. Allah'tan başka edindiğiniz tanrılar hakkında, kesin bir kanıt getirebilir misiniz? Asla getiremezsiniz. Öyle ise, Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kim olabilir?" dediler.

16. Gençlerden biri, arkadaşlarına: "Mademki siz halka ve onların Allah'ın dışında taptıklarına meydan okudunuz, öyleyse, halk size bir kötülük yapmadan gidin mağaraya gizlenin. Olur ki, Rabbiniz size merhamet eder ve işinizde size başarı ve kolaylık sağlar," diye uyardı.

17. Ey Muhammed! Onlar mağaranın öyle bir yerinde uykuya daldılar ki, güneş doğarken de, batarken de doğrudan temas edip kendilerini rahatsız etmezdi. Sen orada olsaydın da, güneşe baksaydın, güneşin doğarken sağ taraflarını, batarken de sol taraflarını yalayıp geçtiğini görürdün. İşte bu, Allah'ın mucizelerindendir. Allah kime yol gösterirse, o kişi doğruyu bulmuştur; kimi de saptırırsa, onu doğruya yöneltecek bir dost bulamazsın.

18. Onlar uykuda olmalarına rağmen, sen onları uyanık sanırdın. Biz onları sağ yanlarına ve sol yanlarına doğru çevirirdik. Köpekleri de, mağaranın girişinde ön ayaklarını uzatmış yatmakta idi. Eğer, sen onların vaziyetini görseydin, içini bir korku kaplar, kesinlikle onlardan korkup kaçardın.

19. İşte böyle! Nihayet, aralarında konuşup durumlarını öğrenmeleri için, onları uykudan uyandırdık. Aralarından biri, **"Ne kadar zaman uyuduk,"** diye sordu. Öbürleri, **"Bir gün veya daha az bir zaman uyuduk,"** dediler. Bir başkası, "Boş verin ne kadar uyuduğumuzu, Rabbimiz daha iyi bilir. Şimdi birimiz şu para ile

şehre alış verişe gitsin de, en temiz ve leziz yiyeceklerden bir şeyler alıp gelsin. Yalnız dikkatli olsun, kimseyi kuşkulandırmasın."

20. "Eğer halk bizi fark ederse, ya taşlarla öldürürler veya zorla kendi dinlerine döndürürler. O takdirde bir daha asla kurtulamayız," dedi.

21. Böylece halk onları görsünler de, Allah'ın vadinin gerçek olduğunu öğrensinler ve Saat/yeniden diriliş konusunda da, hiçbir kuşkuları kalmasın diye, halkı, yıllar sonra uyandırılan mağaradaki gençlerle buluşturduk. Halk gençlerle buluşmadan önce, kendi aralarında onların durumunu şöyle tartışıyorlardı. Bir kısmı: "Gençlerin anısına öldükleri yere bir anıt yapalım," diyor, gençlerin inanmış kişiler olduğunu bilenlerde: "Hayır! Biz onların öldükleri yere bir mescit yapacağız" diyorlardı. Halk kendi aralarında böyle tartışırken, Rableri onların durumunu daha iyi biliyordu.[363]

Mağara Arkadaşları Hakkında Üretilen Rivayetler.

22. Ey Muhammed! Mağarada kalan geçlerin sayıları hakkında, çelişkili tahminlerde bulunuyorlar. Bazıları, **"Onlar üç kişi idi, dördüncüleri köpekleri idi,"** derken, bir kısmı da, **"Onlar beş kişilerdi, altıncıları köpekleri idi,"** diyecek, bir başkaları ise, **"onlar yedi kişilerdi, sekizincileri köpekleriydi,"** diyecekler. Sen, **"Onların sayısını en iyi bilen Rabbimdir," de.** Mağara gençleri hakkında doğru bilgiye sahip olanlar çok azdır. **Herkes tahmin yürütüyor**. Sen bu konuda, onlarla ciddi bir tartışmaya girme ve mağara gençleri hakkında, ileri geri tahminde bulunan hiç kimseden de, bu konuyla ilgili bir şey sorma.

23-24. Hiçbir şey için, **Allah dilerse/İnşallah diyerek**, Rabbini anmadan, **"Bunu yarın yapacağım,"** deme. Eğer söylemeyi unutursan, o zaman da, "Belki Rabbim en yakın bir zaman da, beni daha iyiye ulaştırır," de.

25. Tahminde bulunanlar, gençlerin mağarada kalma süreleri hakkında da,"onlar mağaralarında üç yüz yıl, artı dokuz yıl kaldılar,"[364] derler.

---

363 **18:21,22** Demek ki, bu olay ile ilgili sayısal bilgiler, yaygın olarak bilinen 7 sayısının doğru olmadığını ortaya koyuyor.

364 **18:25** Tanrı bu ayette 300+9 ifadesini kullanarak mağarada kalış süresini hem güneş ve hem ay yılı ile veriyor. **Nitekim 300 güneş yılı, 309 ay yılına denk gelir.**

Allah Gerçeği Elçisine Bildiriyor.

26. Ey Muhammed! "Gençlerin mağarada ne kadar kaldıklarını Allah daha iyi bilir," de. Göklerin ve yerin tüm gizli bilgilerini Allah bilir. O ne güzel görendir! Ne güzel İşitendir! Onların Allah'tan başka bir yardımcısı yoktur. Allah hükümranlığına, birilerini ortak etmez.

27. Ey Muhammed! Mağara gençleri hakkın da, Rabbin, sana Kur'an'da ne vahyetmiş/bildirmiş ise, sen ona bak! Gerçek olan odur. Rabbinin bildirdiklerini hiç kimse değiştiremez. Eğer, onların rivayetlerine bakarsan, Allah'tan başka bir sığınak bulamazsın.

28. Sen, Rab'lerinin rızasını dileyerek, sabah-akşam dua edenlerle birlikte ol. Sanal dünyanın cazibesine kapılıp, yoksul fakat sabah-akşam Rablerini ananları göz ardı etme. Kalplerini mühürleyip, Kur'an'ı anlamalarına engel olduğumuz kodamanların arzularına uyma. Onların işi gücü, tahmin de bulunarak, rivayet üretmektir.

29. De ki, "Mağara gençleri hakkında size anlattıklarım, Rabbinizden gelen gerçeklerdir." İster inansınlar, ister inanmasınlar. Biz, ayetlerimizi inkâr eden nankörlere, öyle bir ateş hazırladık ki, kendilerini, dumandan bir duvar çepeçevre saracaktır. Susuzluktan feryat ederek, ne zaman yardım isteseler, erimiş maden gibi, yüzleri haşlayan bir su kendilerine sunulur. Ne kötü bir içecek, ne kötü bir son.

30. İnanıp iyi ve güzel işler üretenlere gelince, kuşkusuz, kim en güzel bir iş üretirse, onun ödülünü elbette vereceğiz.

31. Onlar için, içlerinden ırmaklar akan Adn cennetleri vardır. Orada altından bileziklerle süslenirler, ince ve kalın ipekten dokunmuş yemyeşil giysiler giyerek, lüks koltuklarda otururlar. Ne güzel bir ödül ve ne güzel bir son.

Her Zaman Olası, İki Canlı Örnek.

32. Ey Muhammed! Ortak koşuculara şu iki adam örneğini vurgula: Adamlardan birisine iki üzüm bahçesi vermiş, her iki üzüm bağının etrafını hurma ağaçlarıyla çevirip, aralarına da değişik ürünlerden ekmiştik.

33. . İki üzüm bahçesinin tam ortasından bir de akarsu geçirip, bahçeler sulandığı için, her iki bahçe de, çok bol ürün veriyordu.

34. Adam artık çok varlık sahibi olmuştu! Bir gün, her zaman beraber olduğu arkadaşına,"Ben artık şimdi senden daha zenginim ve nüfusça da senden daha çok itibarlıyım," diyerek,

35. Övüne övüne, büyük bir gururla bağına girdi ve "Bu bahçeleri hiçbir gücün ortadan kaldırabileceğini sanmıyorum,"

36. "Ve ben, dünyanın sonunun geleceğini de zannetmiyorum. Ama eğer, Rabbime döndürülürsem orada daha iyisini bulacağımdan eminim," dedi.

37. Kendisiyle konuştuğu arkadaşı adama: "Şimdi sen, önce insanı topraktan yaratan, sora seni küçücük bir spermden var eden, daha sonra seni bir adam biçimine sokan Rabbini mi inkâr ediyorsun?"

38. "Fakat işte gücünden bahsettiğim o Allah, benim Rabbimdir, ben Rabbime hiçbir şeyi ortak koşmam."

39. "Bence sen bahçene girdiğinde, 'Maşallah/bu, Allah'ın bir bağışıdır, güç ve kuvvet ancak Allah'tandır, demen gerekmez miydi? Gerçi sen beni, servet ve çocuk bakımından daha az görüyor olabilirsin ama"

40. "Belki Rabbim bana, senin bahçenden daha iyisini verir ve olur ki, senin bahçene gökten bir felaket gönderir de, bakarsın kupkuru bir toprağa dönüşüverir."

41. "Yahut bahçenin suyu kesilir de, bir daha su bulamazsın." dedi.

42. Nitekim aradan geçen bir zaman sonra, bahçenin tüm ürünü yok edildi. Adam, bağının alt üst olmuş çardakları karşısında, çektiği emeklere içi yanarak, ellerini ovuşturup, **"Keşke Rabbime hiçbir ortak koşmasaydım,"** diye, çırpınmaya başladı.

43. Allah'tan başka kendisine yardım edecek bir destekçi de bulamadı. Kendi kendini de kurtaramadı.

44. İşte o an, güç ve egemenlik, varlığı gerçek olan Allah'ındır. Allah, en iyi ödülü ve en iyi sonucu verendir.

Bir Başka Örnekleme.

45. Ey Muhammed! Ortak koşuculara dünya yaşamının geçici olduğunu, şu doğa olayıyla da örnekle: Gökten indirdiğimiz yağmur ile yeryüzünde yetişen bitkiler canlanır, dalları, yaprakları birbirine karışır. Sonra doğadaki bu canlılık bir de bakarsın, rüzgârın savurduğu kupkuru, çer çöp haline gelmiştir. Kuşkusuz Allah, her şeyin üzerinde bir güce sahip olandır.

46. Servet ve çocuklar, dünya yaşamının geçici cazibeleridir. Ama sürekli kalacak olan iyi ve güzel işler, Rabbinin yanında bir ödül olarak da, bir umut olarak da, çok daha iyidir.

47. Dağları silip götürdüğümüz ve yeryüzünü çırılçıplak bir duruma getirdiğimiz gün, bir tanesini bile bırakmadan, tüm insanları huzurumuzda toplayacağız.

48. Ve hepsi saflar halinde Rabbine sunulduklarında,"Yemin olsun, Biz, ilk başta sizi nasıl yarattıysak öyle geldiniz. Oysa, siz böyle bir buluşmanın olamayacağını ileri sürüyordunuz."

"Allah Kimseye Haksızlık Etmez"
Herkes Kendi Kararını Kendisi Verecek.

49. Herkesin kitabı kendilerine verildiğinde, suçlular kitabın içini açıp baktıklarında, dehşetle korkuya kapılıp, **"Ey vah! Vay başımıza gelenlere! Bu ne biçim kitap, küçük-büyük hiç bir şey bırakmadan, dünyada işlediklerimizin hepsini bir bir sayıp dökmüş,"**diye, panikledikleri görürsün. Böylece, herkes dünyada yaptıkları her şeyi önlerinde hazır bulmuşlardır. O bakımdan senin Rabbin, hiç kimseye haksızlık etmez.

50. İlk yaratılışı yeniden hatırlayın. Hani Biz meleklere, "Âdem'e secde edin/saygı gösterin!" demiştik. İblis/Şeytan dışında, tüm melekler Âdem'e saygı göstermişlerdi. **Şeytan, Rabbinin emrine uymadığı için cinlerden olmuştu.**[365] Şimdi siz beni bırakıp, şeytanı ve onun adamlarını mı dostlar ediniyorsunuz? Oysa şeytan ve adamları sizin düşmanlarınızdır. Nankörler için bu, çok kötü bir değişimdir.

51. Ben, şeytanı ve adamlarını, ne göklerin ve yerin yaratılışına, ne de kendilerinin yaratılışına tanık yapmadım. Ben, sapanları/saptıranları hiç bir iş de, asla yardımcı da edinmedim.

52. Ortak koşuculara, **"Ortaklarım olduğunu ileri sürdüğünüz kişileri çağırın,"** bakalım dediğim gün, onlar ortak koştuklarını çağırırlar, ama onlar kendilerine karşılık vermezler. Biz o gün,

---

365 18:50 Ayetteki **"Kâne minel cinni"** ayetini, klasik çevirilerde, **"şeytan, cinlerdendi"** şeklinde çevrilmiştir. Biz şeytanın daha önce melek olduğunu bildire ayetleri (2/34) ve bu ayette de, Allah'ın **"meleklere,'Âdeme secde edin"** buyruğuna,"iblis'in uymadığı"nın bildirmesini, şeytanın daha önce "cinlerden" değil,meleklerden olduğunu dikkate alarak anlamlandırdık.

ortak koşanlarla, koşulanlar arasına bir öfke ve nefret uçurumu koymuşuzdur.

53. Suçlular ateşi görünce, içine düşeceklerini anlarlar; fakat ondan kaçacak bir yer de bulamazlar.

Kur'an Her Şeyi Açıklar Ama İnsan Atalarının Sünnetini Savunur.

54. Yemin olsun! Biz bu Kur'an'da insanlar için, her şeyi ayrı ayrı örnek vererek açıkladık. Fakat insan tartışmaya çok düşkündür.

55. Örneğin, **insanlara bir yol gösterici geldiğinde, kendilerini bu yol göstericinin bildirdiklerine inanmaktan ve Rab'lerinden bağışlanma dilemekten alıkoyan şey, evvelkilerin/ataların Sünnet'ini aynen uygulamaları** veya başlarına açıkça bir felaketin gelmesini beklemeleridir.

56. Biz elçileri, yalnızca ayetlerimizle insanları müjdelesinler ve uyarsınlar diye gönderdik. Ortak koşucu inkârcılar gerçeği, hurafe ve uydurma rivayetlerle ortadan kaldırmak için mücadele ederler. Ayetlerimizi ve uyarıldıkları şeyleri alaya alırlar.

57. Ortak koşuculara, Rabbinin ayetleri anlatıldığı halde, duyduklarını unutarak, onları kabul etmeyenden daha nankör kim olabilir? **Biz o ortak koşucuların kalplerine, Kur'an'ı anlamalarına engel olacak bir örtü, kulaklarına da bir ağırlık koymuşuzdur.** Ey Muhammed! Sen onları doğruya ne kadar çağırırsan çağır, onlar asla doğruyu bulamaz.

58. Sonsuz Bağışlayıcı olan senin Rabbin Esirgeyendir, Acıyandır. Eğer Rabbin, yaptıkları yüzünden hemen inkârcıları hesaba çekseydi, onlar için azabı çabuklaştırmış olurdu. Ancak, onlara belirli bir süre tanınır ki, o süre bittiğinde, onun ötesine kaçamazlar.

59. İşte Biz, haksızlık ettikleri için yok ettiğimiz toplumların hepsine, yok etmeden önce belli bir süre tanımıştık.

Hz. Musa İle Bilge Kişinin Öyküsü.

60. Musa genç yoldaşına: "Aylarca yürümeyi gerektirse de, iki denizin birleştiği yere varıncaya kadar dinlenmeyeceğim," demişti.

61. Musa ve yol arkadaşı, iki denizin birleştiği yere gelip de, dinlenmek için oturduklarında azıklarındaki balığı unuttular. Balık canlanarak, beslenme çantalarının bir deliğinden usulca kayıp denizi boyladı.

62. Buluşma yerleri olan iki denizin birleştiği yeri epeyce geçtiklerinde, Musa genç yoldaşına, **"Acıktık, yemeğimizi getir yiyelim. Bu yolculuğumuz bizi gerçekten yordu,"** dedi.

63. Genç arkadaşı, beslenme çantasında balığı göremeyince hayretle,"**Bak sen şu işe! Dinlenmek için oturduğumuz kayalığa geldiğimizde balığı unuttum. Balığı bana şeytan unutturdu ve balık da hayret edecek bir şekilde canlanıp denizi boyladı.**"

64. O zaman Musa:"**İşte aradığımız buluşma yeri orası idi,**" dedi, hemen geldikleri yolu takip ederek geri döndüler.

65. Orada, tarafımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve bilgimizden öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul ile buluştular.

66. Musa bilge kişiye, "**Sana öğretilen aydınlatıcı bilgileri, senin de bana öğretmen için, seni izleyebilir miyim,**" deyince,

67. Bilge kişi: "**Sen benimle birlikte olmaya dayanamazsın,**"

68. "İç yüzünü kavrayamadığın bir şeye, nasıl dayanabilirsin?" dedi.

69. Musa:"Allah dilerse/inşallah beni sabırlı bulacaksın; senin yaptığın hiçbir şeye sesimi çıkarmayacağım." dedi.

70. Bilge kişi: "Musa, eğer benimle beraber geleceksen, ben sana anlatmadıkça bana hiçbir şey hakkında soru sormayacaksın." dedi.

71. Böylece anlaştılar ve beraberce yola çıktılar. Bir süre sonra bir gemiye bindiler. Bu arada bilge kişi gemiden bir delik açtı. Musa, "Gemiyi batırıp, içindekileri boğmak için mi gemide delik açtın? Gerçekten sen çok tehlikeli bir iş yaptın," dedi.

72. Bilge kişi: "Musa, ben sana benimle beraber olmaya dayanamayacağını söylememiş miydim," diye karşılık verdi.

73. Musa: "Unuttum özür dilerim. Bundan dolayı beni kınama ve işimde bana güçlük çıkarma," dedi.

74. Gemiden indikten sonra beraberce giderlerken, bir çocuğa rastladılar. Bilge kişi, hemen çocuğu oracıkta öldürdü. Musa dayanamayıp, "Kimseye bir zararı olmamış, kimseye kıymamış, suçsuz, pırıl pırıl bir çocuğu niçin öldürdün? Sen çok kötü bir iş yaptın," dedi.

75. Bilge kişi: "Musa, ben sana benimle beraber olmaya asla dayanamazsın dememiş miydim," diye tekrarladı.

76. Musa: "Tekrar özür dilerim. Eğer, sana bir daha bir şey sorarsam, o zaman artık benimle arkadaşlık etme. Artık sana söyleyecek bir sözüm kalmadı." dedi.

77. Yeniden beraberce yollarına devam ettiler. Nihayet bir köye geldiler ve köy halkından yiyecek istediler. Fakat köy halkından hiç kimse onlara yiyecek vermediler. Bu arada, neredeyse yıkılmak üzere olan bir duvar gördüler. Bilge kişi, yıkılmak üzere olan duvarı onarıp sağlamlaştırdı. Musa yine dayanamayıp, "İsteseydin duvarı onardığın için köylüden bir ücret alabilirdin" dedi.

78. Bilge kişi: "Musa, işte bu, benim seninle olan beraberliğimin sonudur. Şimdi dayanamadığın şeylerin iç yüzünü sana açıklayacağım."

79. "İlk olay, delik açtığım gemi, denizde çalışan yoksul balıkçılara aitti. Gemiyi kusurlu yapmak istedim; Çünkü, peşlerinde tüm sağlam gemileri zorla ele geçiren zorba bir kral vardı."

80. "İkinci olay, öldürdüğüm çocuğa gelince, onun anne ve babası, saygı duyulan iki inanmış kişi idi. Çocuğun, terörist olup, anne ve babasının saygınlığını yok edeceğinden endişelendik."[366]

81. "İstedik ki Rab'leri, ölen çocuğun yerine kendilerine ondan daha temiz ve daha merhametli birini versin."

82. "Üçüncü olay, yıkılmak üzere olan duvar ise, o köydeki iki yetim çocuğa aitti. Duvarın altında o çocuklara ait bir hazine vardı. Babaları da çok erdemli saygın birisiydi. Rabbin istedi ki, o çocuklar büyüyüp ergin hale gelince, Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini ortaya çıkarsınlar. **Ben tüm bu yaptıklarımı, kendi irademle yapmadım.** Musa, işte bunlar dayanamadığın şeylerin açıklamasıdır."

Zül Karneyn/ Hem Doğunun Hem Batının Egemeni.

83. Ey Muhammed! Sana, zilkarneyn/iki nesil kadar yönetime sahip olan kişiden sorarlar. De ki, "**Size ondan bir öğüt ve hatırlatma aktaracağım.**"

84. Biz ona yeryüzünde yönetim gücünü ve her türlü olanağı sağladık.

---

366 **18:80** Ebu Cehil, küçükken görünüşte suçsuz bir çocuktu. Çocukken ölmüş olsaydı, çoğu kişi üzülecek, hatta Tanrı'nın hikmetini sorgulayacaktı. Bu Kur'an ayetinden öğreniyoruz ki, her şeyin arkasında bir sebep vardır. Ebu cehil gibi bir Allah ve peygamber düşmanının yaşatılması bile, bir başka sebebe bağlıdır.

85. Nitekim o bir yol izledi.

86. Uzak batıya varınca, güneşi büyük bir okyanusta batar buldu ve orada bir topluluk ile karşılaştı. Biz ona: "Ey Zilkarneyn/İki Nesil Sahibi, dilersen onları cezalandır, dilersen onlara iyi davran," dedik.

87. Dedi ki, "Kim haksızlık ederse onu cezalandıracağız, Rabbine döndürülünce de, onu görülmemiş bir cezaya çarpacaktır."

88. "İnanıp erdemli davranana gelince, ona güzel bir ödül vardır. Ona kolaylık göstereceğiz."

89. Sonra başka bir yol izledi.

90. Uzak doğuya, güneşin doğduğu yere varınca, kendilerini güneşten koruyacak herhangi bir şeye sahip olmayan bir topluluk buldu.

91. İşte böyle. Biz Zül karneyn'in her gittiği yerleri baştanbaşa biliyorduk.

92. Sonra yine bir yol daha izledi.

93. Bu sefer de iki dağ arasında bir yere gelince, orada nerdeyse söz anlamayan bir toplulukla karşılaştı.

Zül Karneyn ve Ye'cüc ve Me'cüc.

94. Dediler ki, "Ey Zül Karneyn/İki nesle sahip olan, Ye'cuc ve Me'cuc buralarda terör estirerek huzursuzluk yapıyorlar. Biz sana paralar versek, bizimle onlar arsına koruyucu bir engel yapıverir misin?

95. Dedi ki, "Bana Rabbimin verdikleri daha iyidir. Siz insan gücü ile bana yardım edin de, sizinle onların arasına koruyucu bir set çekeyim."

96. "**Bana demir kütleleri getirin**," dedi, İki dağın arasını dağların seviyesine kadar doldurunca, **"körükleyin!"** dedi. Yığıntı bir ateş koru haline gelince," **demir kütlelerini/bakırları getirin, ateş üzerine dökeyim,"** dedi.

97. Ye'cüc ve Me'cüc/teröristler, artık demirden bir set ile kapanan vadiyi ne aşabildiler, ne de delebildiler.

98. Zül Karneyn: "Bu Rabbimden bir rahmettir. Fakat Rabbimin emri gelince onu paramparça eder. Rabbimin sözü gerçektir," dedi.

99. Biz diriliş günü insanları bırakırız. Dalgalar halinde birbirlerine girerler. Sûr'a üflenince; onların hepsini bir araya toplarız.

100-101. Gözleri bizim öğüdümüze karşı kapalı olan, öfkelerinden onu dinlemeye de tahammülleri olmayan inkârcılara, o gün cehennemi öyle bir sunarız ki,

Kulları Veli Edinmek ve İşleri Boşa Gidenler.

102. Ortak koşucu inkârcılar, **Benim dışımda kullarımı evliya edinerek kurtulacaklarını mı sandılar**. O inkârcıların konağı olarak cehennemi belirledik.

103. Ey Muhammed! De ki, "İş yapanların en kötüsünün kim olduğunu size bildireyim mi?"

104. **"Onlar, iyi bir iş yaptıklarını zannettikleri halde, dünyadaki tüm çabaları boşa çıkanlardır."**

105. Onlar, Rab'lerinin ayetlerini ve O'nunla karşılaşmayı inkâr edenlerdir. Bu yüzden işleri boşa çıkar ve diriliş gününde de, yaptıklarına bir değer biçmeyiz.

106. İnkâr ettikleri ayetlerimi ve elçilerimi alaya aldıkları için, onlara en uygun ceza cehennemdir.

107. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenlere gelince, onlar yer olarak neşe ve mutluluk dolu cennetleri hak etmişlerdir.

108. Orada sürekli kalacaklardır, orayı hiçbir şeyle değişmek istemezler.

109. De ki, **"Rabbimin ilmi için okyanus mürekkep olsa ve hatta bir o kadarını da ilave etsek, Rabbimin ilmi tükenmeden okyanuslar tükenir."**

Aşırı Yücelticilere Muhammed Peygamberin Cevabı.

110. Ey Muhammed! De ki, **"Ey ortak koşucular, ben de sizin gibi bir insanım, Tanrınızın bir tek Tanrı olduğu bana vahyedildi. Rabbiyle karşılaşmayı uman herkes, iyi ve güzel iş üretsin. Rabbine ibadette hiç kimseyi ortak koşmasın."**

19.MERYEM (Meryem) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Kef, Hâ, Yâ, A'yn, Sâd[367]

Allah'ın Zekeriyya'ya Armağanı.

2. Allah'ın kulu ve elçisi Zekeriya'ya, Rabbi'nin yaptığı iyiliğin öyküsüdür.
3. Zekeriyya, gizli ve içten bir istekle, Rabbine şöyle yakarmıştı:
4. "Rabbim, vücudumdaki kemiklerim iyice erimeye başladı; saçım-sakalım bembeyaz oldu. Rabbim, Sana yakarışlarımda hiç bir zaman umutsuz olmadım."
5. "Rabbim, doğrusu, bana bağımlı olanların, benden sonraki durumundan endişeleniyorum. Hanımım da kısır. Tarafından bana bir dost bağışla da,"
6. "Bana ve Yakup ailesine varis olsun. Rabbim, o Senin beğendiğin biri olsun" diye dua etti.
7. Allah, Zekeriyya'nın bu içten yakarışına: "Ey Zekeriya! Biz sana bir oğul müjdeliyoruz. **İsmi Yahya'dır**. Bu ismi daha önce hiç kimseye vermedik" diye karşılık verdi.
8. Zekariyya: "Rabbim, benim nasıl bir oğlum olabilir? Eşim kısır, bense alabildiğine yaşlıyım," dedi.
9. Allah: "Evet öyledir! Ama o iş benim için çok kolaydır. Nitekim daha önce sen hiç yokken seni de yaratmıştım." Buyurdu.
10. Zekeriyya; "Rabbim öyleyse, çocuğum olacağına dair bana bir kanıt ver" diye dua etti. Allah da: "Ey Zekeriyya, senin kanıtın, hiç bir rahatsızlığın olmamasına rağmen, üç gece insanlarla konuşamamandır." diye cevap verdi.
11. Zekeriyya, dua yerinden halkının arasına çıktı. Onlara, "Allah'ı sabah-akşam Yücelterek anın," diye işaretlerle anlattı.

---

367 **19:1** Bak 2:1

Yahya'nın Özellikleri.

12. **"Ey Yahya! Kitabı/Tevrat'ı çok dikkatle oku!" diyerek, daha çocuk yaşta, Biz Yahya'ya bilgelik vermiştik.**[368]

13. Ayrıca, tarafımızdan bir olgunluk ve dürüstlük verdik. Yahya çok Erdemli birisiydi.

14. Ana ve babasına karşı çok iyi davranırdı; onlara karşı asla katı ve isyankâr olmadı.

15. Doğduğu gün, öldüğü gün ve yeniden dirileceği gün ona selam olsun!

Meryem'in Gerçek Öyküsü.

16. Ey Muhammed! Kur'an'dan, Meryem'in öyküsünü Kitap sahibi Hıristiyanlara anlat. Hani Meryem, ailesinden ayrı olarak doğu yönünde bir yere çekilmiş,

17. Kendisi ile ailesi arasına bir de perde çekmişti. Böylece Meryem yapayalnız kalmışken, Biz ona, Kutsal Ruh Cebrail'i gönderdik de o, Meryem'e centilmen bir insan olarak görünmüştü.

18. Meryem telaşlı bir halde: "**Senden, çok esirgeyen Allah'a sığınırım! Eğer, sen erdemli bir kişiysen bana dokunma!**" dedi.

19. Kutsal Ruh Cebrail: "**Telaşlanma! Ben, Rabbi'nin bir elçi meleğiyim. Sana tertemiz bir erkek çocuğu bağışlamam için görevlendirildim,**" dedi.

20. Meryem: "**Nasıl olur**! Bana hiç bir insan eli değmemişken ve ben hiç kimse ile bir ilişkiye girmemişken bir oğlum olabilir!" dedi.

21. **Cebrail:** "Evet! Sen doğru söylüyorsun. Ama" "Senin Rabbin, 'O iş bana kolaydır. **Biz doğacak çocuğu, insanlar için bir mucize ve kendimizden bir rahmet yapacağız.** Bu, artık kararlaştırılmış bir iştir' diyor," dedi.

22. Meryem çocuğa hamile kalınca, o haliyle gözlerden uzak bir yere gitti.

İsa'nın Doğumu.

23. Orada doğum sancısı başlayıp, acıyla yerlerde kıvranırken, bir hurma ağacının gövdesine yaslandı. Acı, üzüntü ve yalnızlık duygusuyla: "**keşke daha önceden ölseydim de, bu işler başıma gelmeseydi,**" dedi.

---

368 **19:12** Tevrat, Hz. Musa'ya gelen kitabın özel ismi olmayıp, İsrailoğulları Peygamberlerine gelen kitapların toplamına verilen isimdir.

24. Bunun üzerine, ağacın arkasından Kutsal Ruh: "**Meryem üzülme, Rabbin senin için, altında bir su arkı hazırlamıştır,**"

25. "**Hurma ağacını da kendine doğru silkele, üzerine olgun hurmalar dökülsün.**"[369]

26. "**Ye, iç ve geçmiş olsun/gözün aydın olsun.** Eğer insanlardan birileri görüp sana sorarlarsa,'Ben, beni koruyup, kollayan Allah için, susma hakkımı kullanıyorum. Bugün hiç bir insanla konuşmayacağım' de," diye, tembih etti.

27. Meryem doğurduğu çocuğu alıp ailesine getirdi. Halk,"**Ey Meryem! Yemin olsun bu yaptığın çok iğrenç bir şeydir!**"

28. "**Ey Harun'un kız kardeşi, senin baban kötü bir adam değildi. Annen de kötü bir kadın değildi,**" diye kınadılar.

29. Kendisine yapılan sataşmalardan bunalan Meryem, tanıklık için bebeği gösterdi. Orada bulunanlar kızarak, "**Nasıl olur da beşikteki bir çocukla konuşuruz,**" dediler.

Beşikte Bebek İsa Konuşuyor.

30. Bu arada, beşikteki yeni doğmuş bebek:"**Ben Allah'ın bir kuluyum. Allah bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı**"

31. "**Nerede bulunursam bulunayım beni kutlu kıldı. Yaşadığım sürece bana namazı ve zekâtı ve**

32. "**anneme karşı saygılı olmamı öğütledi ve beni, anneme karşı baş kaldıran, katı bir evlat yapmadı.**"

33. "**Doğduğum gün, öldüğüm gün ve yeniden diriltileceğim gün, bana selam olsun.**"

---

369 19:25 Allah'ın Kur'an'da verdiği örnekler ve mucizeler, aklını kullanan bilgili toplumlar için, kendilerine yararlar sağlayan ip uçlarıdır. Bu ayette Hz.Meryem'e, doğum sancısına karşı önerilen su arkı ve olgun hurma, kas hareketlerini düzenleyerek doğum sancısını hafifletmektedir. Suyun görülmesi veya sesinin işitilmesi otonom olarak kasların hareketini düzenler. Nitekim modern doğum klinikleri havuzda doğum işlemini uygulamaktadır. Hurmada bulunan oxitocyn maddesi de modern tıpta doğumu kolaylaştırıcı bir ilaç olarak kullanılmaktadır. Bak 4:82. Öte yandan bu ayet, Hz. İsa'nın doğduğu mevsim konusunda da ipucu veriyor. Ortadoğu'da hurmalar Eylül sonunda ve Ekim başlarında ağaçtan düşecek derecede olgunlaşır.

İsa Hakkında Gerçekleri Gizlemek.

34. Ey Muhammed! **Meryem oğlu İsa olayının iç yüzü böyleydi. İşte, Kitap sahibi Hıristiyanların İsa hakkında kuşkuya ve çelişkiye düştükleri konunun gerçeği budur.**

35. Allah için bir çocuk edinmek söz konusu olamaz. Allah çok yücedir. Allah bir işin olmasını diledi mi, ona sadece "**Ol**" der ve o da anında olur.

36. "**Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir**; O'na kulluk ediniz. Doğru yol budur."[370]

37. **Mezhepler, İsa'nın kimliği üzerinde, kendi aralarında anlaşmazlığa düştüler.** Kıyamet gününün tanıklığında, **İsa hakkında gerçekleri gizleyenlerin vay haline!**

38. Onlar, Bizim huzurumuza geldikleri gün, başlarına neler gelecek bir görsen. Fakat **İsa hakkında gerçekleri saklayanlar, kıyamet günü, tam bir şaşkınlık içinde olacaklardır.**

39. Ey Muhammed! Sen Kitap sahibi Hıristiyanları pişmanlık ve üzüntü günü hakkında uyar. Çünkü onlar gaflet içindeyken, ortağı olmayan Allah'a iman da etmemişken, iş olup bitmiş olabilir.

40. Yer ve üzerindekilerin hepsi yok olup, sadece Biz kalacağız ve her şey bize dönecektir.

İbrahim'in Babasını Uyarısı ve Ayrılışı.

41. Ey Muhammed! Kur'an'dan İbrahim'in öyküsünü de anlat; İbrahim, özü sözü dosdoğru olan bir peygamber'di.

42. Bir defasında babasına, "Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve sana bir yararı dokunmayan şeylere niye tapıyorsun," demişti.

43. "Ey babacığım! Yemin olsun! Bana, senin bilmediğin bir bilgi geldi. Beni izle de seni düzgün bir yola çıkarayım."

44. "Ey babacığım! Şeytanın peşinden gitme. Çünkü şeytan, Esirgeyen, Bağışlayan Allah'a karşı çıkmıştır."

45. "Ey babacığım! Esirgeyen ve Bağışlayan Allah tarafından bir cezaya çarpılmandan ve şeytana dost olmandan korkuyorum," dedi.

---

370 19:36 Hz. İsa'nın aynı ifadesi için, Yuhanna İncilinin 20:17 ayetine bakınız.

46. **Babası**: "Ey İbrahim! Sen beni, tanrılarımdan vazgeçirmeye mi uğraşıyorsun? Eğer, bu yaptıklarına son vermezsen, vallahi seni sopalarım. Şimdi defol! Gözüme görünme!" dedi.[371]

47. **İbrahim**: "Hoşça kal baba! Ben senin bağışlanman için Rabbime dua edeceğim; O, bana karşı çok merhametlidir."

48. "Şimdi sizden de, Allah dışında taptıklarınızdan da uzaklaşıyorum. Ben Rabbime yalvarıyorum. Umarım ki, senin için Rabbime yaptığım yakarmalar boşa gitmez," dedi.

İshak ve Yakup.

49. İbrahim, babasını, halkını ve onların Allah dışında taptıklarını terk edince, Biz İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u verdik ve hepsini peygamber olarak atadık

50. Ve İshak ve Yakup'a rahmetimizden nimetler verdik ve onları, her toplum tarafından anılan onurlu ve yüksek bir şöhret sahibi kıldık.

Musa.

51. Ey Muhammed! Kur'an'dan Musa'nın öyküsünü de anlat. Gerçekten Musa, samimi, dürüst ve has biriydi. O, Peygamber olan bir elçiydi.

52. Musa'ya Tur dağının sağ tarafından seslendik. **Konuşmak için onu kendimize çok yaklaştırdık.**

53. Tarafımızdan bir rahmet olarak kardeşi Harun'u, kendisine peygamber olarak yardımcı ettik.

---

371 **19:46** Ortak koşucu dinci liderler, tarih boyunca saldırgan tutumlarıyla dikkatimizi çeker. Azer, Hz. İbrahim'i, Firavun Hz. Musa'yı, Yahudi din adamları Hz. İsa'yı,Kabe'nin sahibi ve koruyucusu olduklarını iddia eden Ebu Cehil ve Ebu Süfyan Hz. Muhammed'i öldürmek istemişlerdir. Birçok elçinin ortak koşucular tarafından öldürüldüğü Kur'an'da bildirilir. Gerçekler karşısında hurafe ve çelişkili rivayetlerle ayakta duramayan ortak koşucular, sürekli olarak barışa ve düşünmeye çağıran elçileri öldürmeye çalışmışlardır. Çağımızda da, Kur'an'ın anlayarak okunmasını ve her Müslüman'ın kendince Kur'an bilgisine sahip olması gerektiğini söyleyenlere karşı çıkanların, kendilerinin aşırı derecede dindar olduklarını iddia etmeleri ve geçmiş ortak koşucuların azgın ve saldırgan karakterlerinin çağımızda da aynen ortaya çıkması, elbette rastlantı değildir.

İsmail.

54. Ey Muhammed! Kur'an'dan İsmail'in öyküsünü de anlat. Gerçekten İsmail sözünün eri biriydi. Aynı zamanda peygamber olan bir elçiydi.

55. **Ailesine namaz kılmayı ve zekât vermeyi öğütlerdi.** Rabbi tarafından beğenilmişti.

İdris.

56. Ey Muhammed! Kur'an'da İdris'in öyküsünü de anlat. Gerçekten İdris, özü sözü doğru bir peygamber idi.

57. **Biz İdris'i yüce bir makama yükselttik.**

58. İşte bunlar, Allah'ın kendilerine nimetler verdiği peygamberlerdendir. Âdem'in soyundan Nuh ile birlikte gemide taşıdıklarımızdan, İbrahim'in ve İsrail'in/Yakup'un soyundan doğruya ulaştırdığımız ve seçtiğimiz kimselerdir. Onlar, kendilerine Rahman'ın ayetleri okunduğu zaman ağlayarak secdeye varırlardı.

59. Fakat onlardan sonra gelenler namazı bıraktılar ve arzularının kötülüklerine uydular. Bu yüzden onlar, azgınlıklarının cezasını çekeceklerdir.

60. Tövbe eden, inanan, iyi ve güzel işler üretenler hariç. Onlar en ufak bir haksızlığa uğramadan cennete gireceklerdir.

61. Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'ın, kullarının gıyabında söz verdiği, Adn cennetlerine... Hiç kuşkusuz Allah'ın sözü yerine gelecektir.

62. Erdemli kullar cennette, her an boş sözler değil, hoş sözler işitirler. Ve yanlarında sabah-akşam, yiyecekleri de hazırdır.

63. İşte, erdemli kullarımıza vereceğimiz cennet budur.

Cebrail : "Allah'tan Habersiz Bir Şey Söyleyemem."

64. Ortak koşucuların sorularından bunalan Muhammed peygamberin, Cebrail'in daha sık gelmesi isteğine, Cebrail: "**Biz Melekler, ancak Rabbinin isteğiyle ineriz. Bizim geçmişimiz, geleceğimiz ve her şeyimiz Allah'a aittir. Senin Rabbin asla unutmaz.**"

65. "O,Göklerin, yerin ve bunlar arasında bulunanların Rabbidir. O'na kulluk et ve **O'na olan kulluğunda sabırlı ve dirençli ol. Sen hiç Allah'a benzer birini biliyor musun? O, asla hiçbir şeye benzemez,**" diye cevapladı Cebrail.

Cehennemlikler Tasnif Ediliyor, Önce Elebaşılar Seçiliyor.

66. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplar/insanlar. "**Öldüğüm zaman, gerçekten mezardan diri olarak çıkarılacak mıyım,?**" diye sana soruyorlar.

67. Ortak koşucular/insanlar önceden hiç yoklarken, Bizim kendilerini nasıl yarattığımızı hiç düşünmezler mi?

68. Rabbine yemin olsun! **Ortak koşucuları ve şeytanları kıyamet gününde toplayacağız. Sonra onları diz çökmüş bir vaziyette, cehennemin çevresinde hazır bulunduracağız.**

69. Sonra **her milletten, Allah'a karşı azgınlıkta en çok ileri gidenleri ayıklayacağız.**

70. Elbette, cehennemde yanmayı en çok kimin hak ettiğini, Biz herkesten daha iyi biliriz.

Cehennemden Çıkarılacaklar.

71. Cehennemin çevresinde diz çökmüş vaziyette topladığımız ortak koşucuların ve şeytanların içinden, **cehenneme girmeyecek yoktur**; Çünkü bu, Rabbinin daha önce gerçekleştireceğine söz verdiği kesin bir kararıdır.

72. Sonra, **Allah'a saygılı olan, iyi ve güzel işler üreten ve fakat yanıltılanları kurtaracağız.** İnatçı nankörleri ise, cehennemde diz üstü bırakacağız.

Servet ve Makam İnsanı Şaşırtabilir.

73. Ortak koşucu Araplara ayetlerimiz apaçık anlatıldığı zaman, inananları alaya alarak, "**Hangimiz, sosyal ve sayısal üstünlüğe sahip ve servetçe, makamca daha üstünüz,**" derler.

74. Biz onlardan önce, daha varlıklı ve daha gösterişli, nice nesilleri yok ettik.

75. Ey Muhammed! "Sapıklığa dalanlara, Esirgeyen ve bağışlayan Allah bir süre tanır. Nihayet kendileri için söz verilen azabı veya dünyanın sonunu gördüklerinde kimin mevki, makamı daha kötü ve sayısal durumu daha az öğreneceklerdir."

76. Allah, dosdoğru yolu seçenlerin hidayetini arttırır. İyi ve güzel işler, Rabbinin yanında ödül bakımından daha üstün, sonuç bakımından daha iyidir.

77. Ey Muhammed! Ayetlerimizi reddedip, **"Bana, kesinlikle mal da, çocuk da verilecek!"** diyeni gördün mü?

78. **Bu adam geleceğin bilgisine mi sahip oldu? Yoksa Allah'tan bir söz mü aldı?**

79. Kesinlikle hayır! Biz onun söylediklerini kaydedeceğiz ve bu yüzden cezasını arttıracağız.

80. **O adamın sözünü ettikleri bize kalacak ve kendisi bize, çırılçıplak, tek başına gelecektir.**

81. **Ortak koşucular, kendilerine destek olsunlar diye Allah'ın yanında ilahlar edindiler.**[372]

82. Tam tersine! Ortak koşulanlar, onların ibadetlerini reddedeceklerdir ve ortak koşanlara düşman olacaklardır.[373]

Şeytana Dikkat.

83. Ey Muhammed! İnkârcıların üzerlerine, onları sürekli kışkırtan şeytanları yolladığımızı bilmiyor musun?[374]

84. Sen onlar hakkında acele etme; biz onların günlerini bir bir sayıyoruz.

85. Erdemlilerin, Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'ın huzurunda gruplar halinde toplanacağı,

86. Ve suçluların, susuz olarak cehenneme sürüleceği gün,

87. Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'ın yanında, söz almış olanlardan başkası şefaat edemeyecektir.[375]

---

372 **19:81** İster fiziksel, ister düşünsel olsun, doğrudan Allah'a değil de, her hangi bir varlığı aracı yapmak Kur'an'a göre ortak koşmaktır. Örneğin, Kendini heykellere adamak (7:138) ortak koşmanın sadece bir türüdür. Allah'ın isminin yanında başka isimleri anmaktan hoşlanmak (39:45), din adamlarının Tanrı adına koyduğu sözlerini dinin kendisiymiş gibi inanmak.(9:31; 42:21, 6:148), evliya olduğuna inanılan kimselerin şefaat ve yardımına inanmak (2:48;10:18),v.s.gibi tavırlar da, Kur'an'a göre, ortak koşuculuktur. Ortak koşucular kendilerinin Allah'a inandıklarını sanırlar. (6:23). Bak 18:32-42.

373 **19:82** Bu ayetin bir başka anlamı için Bak: 10:28.

374 **19:83** Bak 14:22.

375 **19:87** Kur'an, İnsanlar ve Müslümanlar arasındaki yaygın şefaat anlayışını tümüyle reddeder (2:48; 10:18). Yargı gününde tüm yetki Tanrı'nın elindedir. Kur'an'ın tanımladığı şefaat, Tanrı'nın hükmünü tasdik etmekten başka bir şey değildir. (78:38). Peygamberler ve erdemli insanlar, cezayı hak eden hiç kimseyi kurtaramaz (9:80;

88. Ortak koşucular, "Rahman çocuk edindi," diyorlar.

89. Ey ortak koşucular! Siz gerçekten, çok küstahça bir şey ileri sürdünüz.

90-91. Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'a çocuk yakıştırdılar diye, neredeyse gökler parçalanacak, yer yarılacak ve dağlar göçecektir.

92. Çocuk edinmek, Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'a yakışmaz.

93. Göklerde ve yerde kim varsa, Rahman'a kul olarak gelecektir.

94. Rahman, onları kuşatmış ve sayılarını tek tek belirlemiştir.

95. "Allah çocuk edindi" diyenlerin hepsi, diriliş günü Allah'ın huzuruna tek başına gelecektir.

96. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenlere, Rahman bir sevgi yumağı oluşturacaktır.

Her Uzman Bilgin Halkı İçin
Kur'an'ı Kendi Dili İle Kolaylaştırır.

97. Ey Muhammed! **Biz bu Kur'an'ı, Allah'a ortak koşmaktan sakınanları müjdelemen ve ortak koşucu Arapları uyarman için, senin dilinle kolaylaştırdık.**[376]

98. Biz onlardan önce, nice toplumları yok ettik: Sen onlardan hiçbirini algılıyor ya da onlara ait en ufak bir ses duyuyor musun?

74:48).Hz. Muhammed'in biricik şefaati, kendisinden medet umanların beklediklerinin tersine, olumsuz olacaktır (25:30). Bak:2:48.

376 **19:97** Peygamber'in ana dili Arapça, Kur'an vahyine ilk Muhatap olanlarda Araplar olduğu için, kolaylıkla anlamaları bakımından, Tanrı mesajını Arapça olarak gönderdi. (Bak.41/44; 20/113) Peygamber nasıl halkına Arapça bildirdi ise, Peygamber'in mirasçıları olan âlimlerde, Kur'an'ı, aynen peygamberin yaptığı gibi, kendi halklarına anlayacakları ana dilleriyle açıklayacaklardır. İşte asıl sünnet budur. Yoksa dili Arapça olmayan halklara, Kur'an'ı aynen Arapça olarak aktarmak değildir. Öyle olursa, Kur'an sadece Araplara gelmiş, Peygamber de sadece Arapların peygamberi durumuna düşer. En tehlikeli olanı da, Kur'an'ın ne anlattığından haberi olmayan Müslüman toplumlar da, çelişkili rivayetleri ve dince yetkili kişilerin görüş ve fetvalarını dinin kendisi sanmalarıdır. Ne yazık ki, yüz yıllarca bu anlayışın Arap olmayan Müslüman ülkelere empoze edildiğine üzüntüyle tanık olmaktayız.

20.TA.HA. (Ta Ha) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Tâ, Hâ.[377]

Ku'r'an Sıkıntı Kaynağı Değil.

2. Ey Muhammed! Biz bu Kur'an'ı, sen sıkıntı çekesin, huzursuz olasın diye göndermedik.
3. Bu Kur'an, Allah'a saygı duyanlara bir öğüt olsun diye,
4. Yeri ve görkemli gökleri yaratan Allah tarafından indirilmiştir.
5. Esirgeyen ve Bağışlayan Allah, her şeyin yönetimini ve egemenliğini elinde bulundurur.
6. Göklerde, yerde, her ikisinin arasında ve hatta toprağın altında ne varsa, hepsi Allah'ın yönetimi ve egemenliği altındadır.
7. Sen içindekini sözle açıklasan da, açıklamasan da Allah bilir, O, gizliyi ve gizlinin gizlisini bilir.
8. O,Tek Allah'tır. O'ndan başka ilah yoktur. Tüm güzel isimler Allah'ındır.[378]

Allah, Musa Peygamberle Konuşmasını Muhammed Peygambere Anlatıyor.

9. Ey Muhammed! Musa'nın başından geçen olayları sana bildirmedik mi?
10. Hani Musa, ailesi ile birlikte giderken, bir ateş ışığı görmüştü de ailesine, "Siz burada bekleyin, ben bir ateş ışığı gördüm. Belki size ondan bir ateş koru getiririm de ısınırsınız. Yahut en azından ateşin yanında biri varsa, ondan bir bilgi alırım," demişti.
11. Musa ateş ışığının yanına varınca, "**Ey Musa!**" diye seslenildi.
12. **"Ben, evet, Ben senin Rabbinim. Ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen kutsal vadide, Tuva'dasın."**
13. **"Ben seni peygamber olarak seçtim, şimdi sana vahyolanı/ bildireceklerimi iyi dinle."**

---

377 **20:1** Bak 2:1
378 **20:8** Bak 7:180

14. **"Ben, evet, Ben bir tek Allah'ım; Benden başka ilah yoktur. Bana kulluk et ve Benimle bağlantını sürekli devam ettirmen için, namazı kıl."**[379]

15. "Hiç kuşkun olmasın ki, bu dünyanın sonu gelecektir. Ama Ben, herkes çalışıp ve çalıştığının karşılığını alması için, nerdeyse onu gizleyeceğim".

16. "Dikkat et! dünyanın sonunun gelmesine inanmayıp, arzuları peşinde gidenler seni ondan saptırmasın, sonra perişan olursun."

Musa Peygamber Mucizelerle Eğitiliyor.

17. Allah: **"Ey Musa! Şu sağ elindeki nedir?"**[380]

18. Musa: "O benim asamdır/değneğimdir. Ben yürürken ona dayanırım, onunla koyunlarıma ağaçlardan yaprak silkelerim ve onun bana daha birçok yararları da vardır," dedi.

19. Allah: **"Ey Musa! Onu yere at bakayım!"** dedi.

20. Musa değneğini yere atınca, değnek hareketli bir yılana dönüşüverdi.

21. Allah: **"Ey Musa! Korkma! Al onu eline. Biz onu tekrar değnek haline getireceğiz."**

22. Allah: **"Ey Musa! Şimdi sana bir başka mucize daha...** Elini koynuna sok; elin lekesiz bembeyaz olarak çıksın ki,"

23. "Böylece, sana en büyük mucizelerimizden bazılarını göstermiş olalım."

24. "Firavun'a git ona gerçeği anlat. Çünkü, Firavun çok aşırı derecede azdı."

---

379 **20:14** Bu ayet, namazın Hz. Muhammed'den çok önce farz edildiğini bildiren apaçık ayetlerden biri olup, "Namaz" Tanrı ile bağlantı kurma anlamına gelmekte ve bu ayete göre namazda, Allah'ın isminden başka isimlerin anılmayacağını ve sadece Allah'ı anmamız gerektiğini öğreniyoruz. Ayrıca, beş vakit Namazın miraç'ta farz kılındığı yaygın inancını da, çelişkili rivayetlere dayanan bir uydurma olduğunu ortaya koyar. Bilindiği gibi, Hz. Muhammed'in miraç'ta, altıncı gökteki Musa ile yedinci gökteki Tanrı arasında mekik dokuyarak, namaz vakitlerinde indirim yaptırdığı, üstelik Kur'an ayetiyle çelişen ve "Hz Muhammed olmasaydı, Allah bizi 50 vakit namazla sorumlu tutacaktı" gibi, güya peygamberi yüceltme adına uyduruk rivayetleri, vaizler ve imamlar Mirac kandillerinde coşkuyla anlatırlar. Allah affetsin.

380 **20:17** Kuşkusuz, Tanrı Musa'nın elindekini biliyordu. İzleyen ayetler, sorunun Hz Musa'ya eğitim ve öğretim amacıyla yöneltildiğini gösteriyor.

Musa'nın Allah'tan İsteği ve Duası.

25. Musa: "Rabbim! İçimi rahatlat."
26. "Bana işimi kolaylaştır."
27. "Dilimdeki peltekliği/kekemeliği gider."
28. "Ki sözümü iyi anlasınlar."
29-30. "Ailemden kardeşim Harun'u, bana yardımcı olarak ver,"
31. "Beni, kardeşim Harun ile destekleyip güçlendir."
32. "Ve işimde onu bana ortak yap."
33-34. "Ki, bana verdiğin görevi başarıyla yapalım ve seni çokça yücelterek analım."
35. "Kuşkusuz, Sen bizi görmektesin."
36. **Allah : "Ey Musa! İstediğin sana verildi," dedi.**

Allah Musa'ya, Doğumundan Sonraki Yaşam Öyküsünü Hatırlatıyor.

37. "Ey Musa! Yemin olsun! Biz sana bir kez daha iyilikte bulunmuştuk."
38. "Hani sen doğunca, Firavun'un yeni doğan tüm erkek çocuklarını öldürmek için aldığı kararından endişelenen annene, şu bilgiyi vahyetmiştik."
39. "Bebeği bir sandığa koy, Nil nehrine bırak. Nehir de, sandığı sürükleyip kıyıya çıkarsın ve Benimde, Musa'nın da düşmanı sandığı bulup evine götürsün. Ey Musa! Böylece, senin rahat bir şekilde büyümeni garantiye almak için, Firavun'un gönlüne senin sevgini yerleştirmiştim.
40. "Bu arada nehir boyu sandığı takip eden kız kardeşin de Firavun'a gidip, **'Bu çocuğa bakacak birini size bulayım mı?'** diyordu. Böylece, gözü aydınlansın ve üzülmesin diye, seni annene tekrar geri döndürmüştük. Hatta bir ara, sen bir kişiyi öldürmüştün de, seni tasadan kurtarmış ve çeşitli denemelerden geçirmiştik. Bu yüzden yıllarca Medyen halkı arasında kaldıktan sonra, belli bir plan gereği şimdi geri gelmiş bulunuyorsun, ey Musa!"

41. **"Seni kendim için eğitip hazırladım."**[381]

Musa ve Kardeşi,Firavunun Karşısında.

42-43. "Şimdi sen ve kardeşin birlikte mucizelerimle, iyiden iyiye azıtmış Firavun'a gidin. Gerçekleri anlatın ve **beni anlatmakta çekingen davranmayın."**

44. **"Firavun'a yumuşak bir dil kullanın**; olur ki öğüt alır veya saygı duyar."

45. Musa ve kardeşi: "Rabbimiz, firavun'un bize karşı saldırı ve taşkınlıkta bulunmasından korkuyoruz," dediler.

46. Allah:"Korkmayın, Ben sizinle beraberim; görüyorum ve işitiyorum."

47. "Hadi Firavun'a gidin ve 'Biz ikimiz, senin Rabbinin elçileriyiz. İsrail oğullarına yaptığın işkenceye son ver ve onları bizimle gönder. Biz sana, Rabbinden bir mucize ile geldik. Dosdoğru yolu izleyenlere selam olsun."[382]

48. "Bize, Allah'ın ayetlerini ve elçilerini yalanlayıp, kabul etmeyenlerin cezalandırılacakları vahyedildi/bildirildi," deyin.

49. **Firavun:** "Musa, Sizin Rabbiniz de kimmiş?" dedi.

50. **Musa:** "Bizim Rabbimiz, her şeye biçimini veren ve sonra yolunu gösterendir," dedi.

51. **Firavun**: "Peki geçmiş milletlerin hali ne olacak," dedi.

52. **Musa:** "Geçmiş milletlerin durumlarıyla ilgili bilgi, Rabbimin yanında bir kitapta kayıtlıdır. Benim Rabbim asla yanılmaz ve unutmaz."

---

381 **20:41** Hz. Musa için buyrulan bu ve benzeri ayetler, diğer elçiler için olduğu gibi, Hz. Muhammed içinde kullanılmaktadır. Peygamberleri bölüşerek, birini diğerinden üstün gösterme davranışı doğru değildir.Hepsi Allah'ın elçileridir.Allah onların hepsini gerektiği şekilde yüceltmektedir.İnsanların peygamberleri putlaştıracak kadar,yığınla çelişkili rivayet üreterek,Allah'a ait olan ilah'lık vasıfları,peygamberlere yükleyerek övmek, insanları,Allah yanında sıkıntıya sokacak en büyük zaafları olacaktır.

382 **20:47** Kur'an'ın anlatım metodu harika! Tanrı'nın Musa'ya Buyurduğu sözler, Musa'ya tekrarlattırılmadan Firavun'un o sözlere verdiği cevaba geçiliyor. Kur'an'ın anlatım dili, okuyucu tarafından doldurulabilecek boşluklarla veya ilişkilerle doludur. Böylece hem istenmeyen tekrarlardan kaçınılmış oluyor ve hem de okuyucunun beyni harekete geçiriliyor. Böylece Kur'an, insanı sürekli aklını kullanarak düşünmeye sevk ediyor. **Aklını ve beynini kullanmayan Kur'an'dan gereken lezzeti alamaz.** Bu anlatım biçiminin bir başka örneği için 12:83 ayetine bakınız.

53-54. Rabbim, yerküresini sizin yaşamınıza uygun bir şekilde oluşturdu. O, sizin için onda yollar açan, gökten yağmur yağdırandır. Nitekim yağan yağmurla yemeniz, içmeniz ve hayvanlarınızı otlatmanız için, çeşit çeşit/çifter çifter bitkiler çıkarmaktadır. Aklı ile düşünenler için, bütün bunlarda dersler vardır.

55. İşte, sizi o yerden/ topraktan yarattık, tekrar oraya gömeceğiz/ döndüreceğiz ve bir kez daha sizi oradan dirilteceğiz.

56. Yemin olsun! Biz, Firavun'a tüm işaret ve delillerimizi gösterdik. Fakat o yalanlayıp inadını sürdürdü.

Fravun, Musa'ya Hodri Meydan Diyor.

57. **Firavun:** "Ey Musa! Sen büyü yaparak, tacımıza tahtımıza el koyup, bizi yurdumuzdan çıkarmak için mi geldin?"

58. "Bizde sana, seninkine benzer bir büyü göstereceğiz. Yerini ve zamanını sen seç. Öyle bir yer seç ki, sana da, bize de uygun bir yer olsun," dedi.

59. **Musa**: "Tamam! Buluşma zamanınız bayram günü öğleden önce olsun. O gün o saatte halk buluşma yerinde toplansın," dedi.

60. Bunun üzerine, Firavun hazırlıklarına başladı. Ülkenin üst düzey uzman sihirbazlarını ayarladı ve sonra, o gün gösteri yerine getirdi.

61. Musa gelen sihirbazlara:"Size yazıklar olsun! Firavun'un kışkırtmasıyla, Allah'a karşı iftira uydurmayın. Sonra, Allah sizi bir felaket ile perişan eder. Kuşkusuz iftira edenler kaybedecektir," dedi.

62. Sihirbazlar kendi aralarında, yapacakları işlerini gizlice konuştular, tartıştılar.

63. Ve seyircilere hitaben "**Ey halk! Bu iki büyücü, Musa ve Harun'un tek amacı, büyüleriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak ve sizin dininizi ortadan kaldırmak istiyorlar**."[383]

64. "Haydi, bunlara karşı birleşin ve tek yumruk halinde bizi destekleyin. Güçlerinizi birleştirip birleşik bir cephe oluşturun. Çünkü bugün üstün gelen başarmış olacaktır,"diye, halkı tahrik edici bir konuşma yaptılar.

---

383 20:63 Yalan, iftira ve tahrik tüm ortak koşucuların ortak ve en etkili silahıdır.

Gösteri Başlıyor.

65. **Sihirbazlar:** "Ey Musa! Gösteriye sen mi başlarsın, yoksa biz mi başlayalım?" dediler.

66. **Musa**: "**Hayır, siz başlayın!**" dedi. Bunun üzerine, ellerindeki ipleri ve değnekleri yere atınca, yaptıkları büyülerinden ötürü, ipleri ve değnekleri Musa'ya sanki hareket ediyorlarmış gibi göründü.[384]

67. **Musa birden bire içinde bir korku hissetti.**

68. Tam o anda Allah: "**Ey Musa korkma! Sen başaracaksın.**"

69. "**Sağ elindeki asanı yere at, onların uydurdukları şeyleri yutacaktır.** Onların yaptığı sadece bir büyücü hilesidir. Büyücünün ortaya koyduğu şeyler başarıya ulaşamaz," diye, vahyetti/bildirdi.

Bilgin Sihirbazlar Gerçeği Anladılar, Firavun Çıldırıyor.

70. Musa elindeki asasını yere atıp, sihirbazların tüm büyülerini ortadan yok edince, bu sefer uzman **büyücüler, "Harun'un ve Musa'nın Rabbine inandık,"** diyerek secdeye kapandılar.

71. Bu durumu gören Firavun, hiddetlenerek: "Ben size izin vermeden mi, Musa'nın Allah'ına inandınız? **Anlaşılan size büyüyü öğreten ustanız Musa olmalı.** Şimdi sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kesip, hurma ağaçlarına asayım da, hangimizin cezası daha çetin ve sürekli imiş görün bakalım!" dedi.

72. O anda inanan sihirbazlar: "Biz, tanık olduğumuz gerçek ve apaçık kanıtları ve bizi Yaratan'ı bırakıp seni seçmeyiz. Bize ne yaparsan yap önemli değil. Çünkü senin yaptığın ancak, bu dünya yaşamıyla sınırlıdır!"

73. "Biz Rabbimize inandık. Biz O'na, hatalarımızı ve senin bize zorbalıkla yaptırdığın büyücülüğü bağışlaması için yakaracağız. Kuşkusuz, Allah'ın ödülü daha iyi ve cezası daha süreklidir," dediler.

74. Şurası kesindir ki, kim Rabbine günahkâr olarak gelirse, cehennemi hak eder; orada ne ölür, ne de yaşar.

75-76. İnanmış, iyi ve güzel işler üreterek Rablerine gelenler ise, en yüksek ödülleri altlarından ırmaklar akan adn cennetlerini hak

---

384 20:66 Bak 7:116 ve 2:102.

ederler. Orada sonsuza dek kalacaklardır. İşte, arınanların ödülü böyledir.

Firavun Denizde Adamlarıyla Boğuluyor.

77. Yemin olsun! Biz Musa'ya: "Kullarımı topla ve geceleyin götür. Nehre gelince asanı denize vur ve onlar için denizde kuru bir yol aç. Boğulmaktan ve yakalanmaktan korkma, endişe etme," diye vahyetmiştik/bildirmiştik.

78. Firavun,Musa ve adamlarının gittiğini haber alınca,askerleriyle birlikte arkalarına düştü. Ne var ki, tam denizin ortasına gelince, deniz üstlerine kapanıp onları içine aldı,hepsi boğuldu.

79. Firavun, halkını Tek olan Allah'a inanmaktan engelledi ve dosdoğru yola iletmedi.

İsrailoğullarına Çağrı.

80. Ey İsrail oğulları, sizi düşmanlarınızdan kurtarmış, Sina dağının sağ yanında sizin için Musa'ya söz vermiş ve size Menna ve bıldırcın indirmiştik.

81. Size verdiğimiz rızkların temizlerinden yiyin ve bu konuda taşkınlıkta bulunmayın; yoksa gazabıma uğrarsınız. Gazabıma uğrayanlar perişan olur.

82. Ama Ben,tövbe eden, inanan, iyi ve güzel işler üreten ve sürekli doğruyu arayanlar için Bağışlayıcıyım.

Samiri'nin Buzağısı.

83. Musa halkının başına kardeşi Harun'u bırakıp, acele ile Tur'a gelince, Allah: "Ey Musa! Niçin halkını bırakmakta acele ettin,?"

84. Musa: "Halkım da benim kadar merak içindeler, Ey rabbim! Sana bir an önce gelmemden hoşnut olasın diye acele ettim,"dedi.

85. Allah: "Ey Musa! Senden sonra biz halkını sınadık. Samiri onları saptırdı," dedi.

86. Bunun üzerine,Musa kızgın ve hayal kırıklığına uğramış olarak halkına döndü ve, "Ey Halkım! Rabbiniz size güzel bir söz vermemiş miydi? Bekleyemediniz mi? Yoksa, Rabbinizin gazabına uğramak için mi benimle yaptığınız sözleşmeyi bozdunuz," dedi.

87. Halkı: "Biz sana verdiğimiz sözü, kendi kafamıza göre bozmadık. Mısır'dan ayrılırken halktan bir çok zinet eşyaları almıştık. Samiri onları bizden aldı, kendisininkilerle beraber ateşte eritti."

88. İşte böyle,bizim için böğürebilen bir buzağı heykeli yaptı.ve "İşte sizin ve Musa'nın tanrısı budur; fakat,Musa unuttu," dedi.

89. Görmüyorlar mı ki, o buzağı heykeli onlara ne bir yanıt verebiliyor, ne bir zarar ve ne de bir yarar sağlayabiliyordu.

90. Onlar bu işlerle uğraşırlarken,gerçekten Harun: "Ey Halkım! yapmayın,siz bu buzağı yüzünden sınanıyorsunuz. Sizin Rabbiniz, Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'tır. Beni dinleyin, söylediklerimi tutun," diye, halkını önceden uyarmıştı.

91. Halk: "Biz, Musa gelinceye kadar o buzağıyı tanrı edinmeye devam edeceğiz," diye karşılık verdiler.

Musa, Harun ve Samiri'den Hesap Soruyor.

92. Musa halkının yanına döndüğünde, öfkeyle kardeşi Harun'un sakalından tutup sallayarak: "Harun! Gözünün önünde,bu sapıklıklar olurken, sana ne engel oldu da halkı uyarmadın."

93. "Neden söylediklerimi yapmadın?Yoksa, Emrime karşı mı geldin?"

94. **Harun:** "Ey Annemin oğlu,saçımı ve sakalımı asılma. Ben senin: 'İsrail oğullarını neden böldün, neden sözümü tutmadın?' diye, bana çıkışacağından korktum." dedi

95. **Bu defa Musa**: "Ey Samiri! Sen ne yapmaya çalışıyorsun,zorun ne? dedi.

96. **Samiri:** "Halkın düşünemediği bazı şeyleri ben düşündüm. Senin/elçinin anlattıklarının bazılarını doğru bulmadım;bende kendi düşünceme göre doğru olanı yaptım. Buda bana hoş geldi," dedi.[385]

---

385 20:96 Klasik çevirilerde bu ayet,"**O da, (samiri): Ben onların görmediklerini gördüm. Zira o elçinin izinden bir avuç (toprak) alıp onu (erimiş mücevheratın içine) attım. Bunu böyle nefsim bana hoş gösterdi.**" Şeklindedir. Kur'an ayetini, "**Samiri'nin, izinden bir avuç toprak aldığını söylediği elçi, Hz. Musa'nın huzuruna gelen Cebrail idi**" şeklindeki rivayete göre anlamlandırmışlardır, Halbuki, Kur'an ayetlerini dikkatle incelersek, Allah Hz. Musa ile doğrudan iletişim kuruyor. Cebrail hiçbir zaman burada Hz. Musa ile görüşmüş değildir. Dolayısıyla Samiri'nin, **Cebrail'in atının izinden toprak alması olanaksız**.(Bak.2/67-74; 7/148; 20/83-99.) Ayrıca Bak. Tevrat, Çıkış,17 ve 30.bab.30.babda, Samiri'ye buzağı yapma ve tapma fikrini Harun'un verdiği şeklinde geçer. Bu Kur'an ayeti,aynı zamanda Tevrat'taki bu tahrifatıda düzeltmiş oluyor.

97. Musa öfkeyle: "**Defol!** Ömrünün sonuna kadar,"**ben kimsenin göremeyeceği bir yere gideyim,**" diyebileceğin bir yere git. Unutma ki, senin için asla kaçamayacağın bir ceza günü var.**Tapmakta olduğun tanrına bak.Yemin olsun! Biz onu yakacağız, sonra un ufak ederek denize savuracağız.**"

98. **Sizin ilahınız, kendisinden başka ilah olmayan Allah'tır.**Onun ilmi her şeyi içine almıştır.

99. Ey Muhammed! İşte tarihsel gerçeklerin bir kısmını sana aktarıyoruz. Böylece sana tarafımızdan bir zikir/mesaj vermiş bulunuyoruz.

100. Kim bu tarihsel gerçeklerden ders almaz inkar ederse, kuşkusuz Diriliş Gününde ağır bir günah yükü taşıyacaktır.

101. Onlar bu yükü sürekli taşıyacaklar. Diriliş günü,bu onlar için ne kötü bir yüktür.

Sûr'a Üflendikten Sonra Neler Olacak.

102. Sûr'a üfürüldüğünde, Biz suçluları o gün,korkudan yüzleri morarmış, gözleri yerinden fırlamış bir vaziyette toplarız.

103. Suçlular kendi aralarında "**Herhalde dünyada ancak on gün filan kaldınız**" diye, dünya hayatının ne kadar kısa geçtiğini, gizli gizli konuşurlar.

104. Biz o suçluların kendi aralarında ne konuştuğunu iyi biliriz. Onların en akıllı geçinenleri, "**Yok, yok! Siz dünyada sadece bir gün kaldınız,**" derler.

105. Ey Muhammed! Sûr'a üfürüldüğünde bu kadar görkemli dağlar ne olacak diye senden sorarlar. De ki, "**Rabbim o görkemli dağları un-ufak edip savuracak,**"

106. "**Yerlerini dümdüz, bomboş bırakacaktır.**"

107. "**Yok olmuş dağların yerinde ne en ufak bir eğrilik, ne de en ufak bir tümsek göreceksin.**"

108. Sûr'a üfürüldüğü gün, insanlar en ufak bir kaytarma göstermeden, sûr'u üfleyene uyarlar. Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın huzurunda, hiç kimseden çıt yoktur; herkes susmuştur. Ancak fısıltı halinde sesler duyulur.

109. O gün, Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'ın izin verdiği ve sözünü uygun gördüğü kimseden başkasının şefaati yarar vermez.

110. Hiç kimse,**Allah'ın bizzat kendisini bilgisiyle kavrayamaz.**Fakat Allah herkesin geçmişini ve geleceğini,ayrıntısına kadar bilir.

111. O gün, tüm insanlar/ yüzler, hiç ölmeyen, sonsuz yönetici Allah'a çevrilmiştir. Yemin olsun! O gün günah yükü taşıyanlar perişan olacaklardır.

112. O gün, inanmış olarak iyi ve güzel işler üretenler ise, herhangi bir haksızlıktan ve hakkının yeneceğinden korkmayacaktır.

Kur'an Neden Arapça İndirildi.

113. Ey Muhammed! İlk anlatacağın insanların dili Arapça olduğu için, Biz bu Kur'an'ı sana Arapça olarak indirdik[386] ve Kur'an'da, tehditleri, uyarıları tekrar tekrar anlattık ki, Araplar/insanlar günahlardan sakınsınlar veyahut da, bu Kur'an, onlar için bir öğüt olsun diye.

Kur'an'ı Tümüyle Anlamak İçin Acele Etme.

114. Gerçek yönetici olan Allah Yüceler yücesidir. Ey Muhammed! Sana vahy/mesaj tamamlanmadan önce, Kur'an'ı anlamak için acele etme ve, "**Rabbim, bilgimi arttır**," diye dua et.[387]

Âdem Allahın Bildirdiğini Unutunca Baş Düşmanı Şeytan'a Kanıyor.

115. Yemin olsun! Biz Âdem'i ilk yarattığımızda, şeytanın kendisine ve eşine düşman olduğunu bildirip sözleşmiştik. Ama,Âdem bunu unuttu ve şeytanın kandırmasına karşı bir direnç ve kararlılık gösteremedi.

116. Halbuki,Biz ilk yarattığımızda, "Tüm meleklere Âdem'e secde edin/saygı gösterin," dediğimizde, meleklerin hepsi saygı gösterdiler, ancak İblis/ şeytan, saygı göstermemiş, reddetmişti."

---

386 **20:113** Bak 43:3; 19/97

387 **20:114** Kur'an'ı erişilmez, anlaşılmaz, abdestsiz ele alınmaz, raflarda korunan bir kitap olarak değil, bir başucu, bir masa üstü kitabı gibi her an müracaat edeceğimiz bir klavuz olarak düşünmemiz gerekir. Zira ilk okuyuşta anlayamadığımız bir ayeti, ikinci üçüncü yada uzun zaman sonra anlayabiliriz. Kur'an'ı anlamak için, Kur'an'ın mantığını kazanmak ve kavramak gerekir. Bazen de anlamadığımız ayetleri yıllar sonra bilgimizin artması, bilincimizin gelişmesi ve Tanrı'nın lutfuyla anlayabiliriz. Kur'an mealini sürekli okuyacağız ki, Kur'ansal kavramları ön yargılardan uzak olarak,doğru bir şekilde kavrayıp,algılayabilelim.Böylece,pratik yaşamımızda çevrenin,toplumun ve geleneklerimizin yanlışlarından kurtulabilme şansına sahip olalım.Aksi takdirde gelenekler ve çevrenin etkisiyle kazandığımız yanlış bilgi ve tavırların oluşturduğu parazitler,din adına bizi yanlış yollara götürebilir.

117. Biz de o zaman, "Ey Âdem dikkat et! Şeytan, senin ve eşinin bir numaralı düşmanıdır. Sakın sizi cennetten çıkarmasın, yoksa perişan olursun."

118. "Cennette ne acıkırsın, ne de açıkta kalırsın."

119. "Cennette ne susuzluk çeker, ne de sıcaktan bunalırsın." diye, vahyetmiş ve sözleşmiştik.

120. Fakat, şeytan: "Ey Âdem! sana sonsuzluk ağacını ve bitmez-tükenmez ve sonsuz bir saltanatı göstereyim mi" diyerek, Âdem'in aklını çeldi.

121. Âdem bildirdiğimiz vahyi/ mesajı unuttu. Kendisi ve eşi, ikisi de şeytanın sözüne kandılar,yasakladığım ağaçtan yediler. Bunun üzerine vücutları,çırılçıplak olarak kendilerine görünüverdi. Utandılar, cennetin yaprakları ile örtünmeye çalıştılar. Âdem Rabbine verdiği söze karşı geldiğini hatırladı ve şaşırdı.

122. Sonra Rabbi, yine de **Âdem'i elçi yapıp**, tövbesini kabul etti ve onu dosdoğru yola yöneltti.

123. "Şeytan ve siz, birbirinize düşmanlar olarak, hepiniz çıkın oradan. Size benden bir yol gösterici geldiğinde, kim benim yoluma uyarsa o sapmaz ve perişan olmaz."

Allah'ı Unutanları Allah da Unutur.

124. "Kim de öğütlerime kulak asmazsa, kuşkusuz o da, sıkıntılarla dolu bir yaşam sürer ve kıyamet günü de onu kör olarak toplantı yerine getiririz de,"

125. "O da, Rabbim! Beni buraya niye kör olarak getirdin? Oysa ben, görüyordum" der.

126. Allah'ta: "işte böyle, çünkü sana ayetlerimiz geldiğinde sen onları unutmuştun. Bugün de aynı şekilde sen unutuluyorsun." der.

127. Biz sınırı aşanları ve Rabbinin ayetlerine inanmayanları işte böyle cezalandırırız. Böylece Ahretin cezasının daha çetin ve daha sürekli olduğunu anlarlar.

Öğüt Dinlemeyen Ortak Koşucuların Sözlerine Karşı Muhammed Peygambere Allah'ın Buyruğu.

128. Ey Muhammed! Ayetlerimizi inkar eden ortak koşucular, kendilerinden önce yok ettiğimiz milletlerin yerleşim bölgelerinde

oturup dolaşırken, onlardan hiç ders almazlar mı? Halbuki onlarda, aklıyla düşünenler için çok büyük dersler vardır.

129. Eğer, Rabbinin verilmiş bir sözü ve önceden belirlediği bir süresi olmasaydı, onlarında yok oluş cezası dünyada kaçınılmaz olurdu.

130. Sen ortak koşucuların sözlerine karşı sabırlı ve dayanıklı ol. **Güneşin doğumundan ve batımından önce, Rabbini yücelterek an.** Gecenin bazı saatlerinde ve günün her iki ucunda da rabbini an ki, ortak koşucuların can sıkıcı sözlerine karşı rahatlayabilesin.

131. Sakın onların bazılarına sınamak için verdiğimiz dünya hayatının imrendirici varlıklarına gözünü dikme. Rabbinin senin için hazırladığı nimetler daha iyidir ve süreklidir.

132. **Ailene namazı öğütle ve kendinde sabırla namaza devam et.**Biz senden herhangi bir rızk beklemiyoruz. En önemli sonuç, erdemli davranıp, Rabbine karşı saygılı olmaktır.

En Büyük Kanıt Kur'an.

133. Ortak koşucular, "Muhammed bize Rabbinden bir kanıt/mucize getirmeli değil miydi?" derler. Peki, daha önceki kitaplar/Tevrat ve İncil'dekilerin apaçık kanıtı olan Kur'an'ı görmüyorlar mı?[388]

Elçiler Neden Gönderilmektedir?

134. Ortak koşucuları Kur'an gelmeden önce bir ceza ile helak etseydik, "Rabbimiz,ne olurdu bize bir elçi gönderseydin de, böyle alçak ve rezil olmadan önce, senin ayetlerine uysaydık!" diyeceklerdi.

135. De ki: "Hepimiz beklemekteyiz. Siz de bekleyin. Dosdoğru yolun yolcularının kimler olduğunu ve kimlerin dosdoğru yol üzerinde olduğunu göreceğiz."

---

388 **20:133** Kur'an'ın mesajının niteliği ve mesajının tarihsel boyutu, onun Tanrısal kaynaklı olduğuna bir delil oluşturur. Bak 46:10.

21.ENBİYA (Peygamberler) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. İnsanların hesaba çekilecekleri gün süratle yaklaşmakta,fakat onlar, tam bir vurdum duymazlık içinde gerçeklere sırt çeviriyorlar.

Ortak Koşucular Her Yeniliğe Karşı Çıkıyor.

2-3. Her ne zaman Rab'lerinden kendilerine yeni bir uyarı, öğüt gelse, onu ciddiye almazlar.[389] Zalimler, içlerinden aşağılayıcı ve alaycı bir tavır sergilerler ve kendi aralarında fısıltı halinde: "**Bu Muhammed denen adam, senin-benim gibi bir insan değil mi? O halde, ne diye bile bile,büyülenmiş birinin sözlerine itibar edelim**" derler.

4. Ey Muhammed! De ki, "Rabbim, yerdekilerin ve göktekilerin söyledikleri her sözü bilir. Allah, çok iyi İşiten, çok iyi Bilendir."

5. İnkarcı nankörler,"**Bunlar boş hayallerdir, onları sen uyduruyorsun, sen büyülenmiş bir şairsin. MÂdem kendinin elçi olduğunu söylüyorsun, daha önceki elçiler gibi, sen de bize mucizeler getirsen ya!**" dediler.

6. Ey Muhammed! Önceki elçilerin getirdikleri mucizelere, bunlardan önce yok ettiğimiz toplumlardan hiçbiri inanmamıştı. Şimdi bunlar mı inanacak?

7. Biz senden önce de, mucizelerimizi vahyettiğimiz/bildirdiğimiz adamlardan elçiler gönderdik; Eğer, bilmiyorlarsa, Kitap sahibi bilenlerden sorsunlar.

8. **Biz elçileri, yemek yemeyen bedenler olarak yaratmadık. Onlar ölümsüz de değillerdi.**

---

389 **21:2 Kur'an**, Hz. Muhammed'e verilen biricik mucizedir (29:51).Hz. Muhammed'in dönemindeki ortak koşucular, Kur'an'ın Allah'tan gelen bir kitap olamayacağını ileri sürerek," Kur'an'ı Muhammed uyduruyor" diyerek, atalar dinini savunmak için, geçmişteki peygamberlerin mucizelerine benzer mucizeler görmek istediler (11:12; 17:90-95; 25:7,8; 37:7-8). Çağımızda da, "**Kur'an'ı anlayarak okumak lazım** ".diyenler, çelişkili rivayetleri Kur'an'a denk tutanlar tarafından yadırganmakta,"**Kur'an'ın herkes tarafından anlaşılamayacağını**" ileri sürerek, neredeyse dinden sapmış gibi görülmekteler.

9. Sonra,Biz elçilere verdiğimiz sözü yerine getirdik; elçileri ve dilediğimiz kimseleri birlikte kurtardık; aşırı gidenleri de yok ettik.

10. Ey ortak koşucu Araplar/ insanlar! Yemin olsun! Size de içinde öğüt veren ve sizi uyaran bir kitap indirmiş bulunuyoruz. Hâlâ Aklınızı başınıza almayacak mısınız?

11. Biz aklını kullanmayan nice ülkeleri, haksızlık etmelerinden ötürü yerle bir ettik, yerlerine de yenilerini var ettik.

12. Yok ettiğimiz milletler, felaketin geleceğini hissettikleri anda, ondan kaçmaya çalışıyorlardı.

13. Biz de kaçmayın! lüks ve savurganlık içinde yaşadığınız yere, evlerinize dönünüz. Çünkü sorguya çekileceksiniz" dedik.

14. İnkârcı nankörler: "Eyvahlar olsun! Biz gerçekten nankör insanlarmışız?" dediler.

15. Ayetlerimizi ciddiye almayan nankörler, biçilmiş ekin ve bir yığın kül haline gelinceye kadar haykırışlarına devam ettiler.

16. Biz göğü, yeri ve ikisi arasındakileri oyun olsun için yaratmadık.

17. Eğer,Biz onların bir eğlencelik olmasını dileseydik, onu, kendimizin uygun gördüğü bir şekilde yaratırdık. Fakat biz öyle yapmadık.

18. Bilakis, **Biz gerçeği batılın üzerine fırlatırız** da, **gerçek batılın işini bitirir**. Allah'a yakıştırdığınız sıfatlardan ötürü vay halinize.

19. Göklerde ve yerde kim varsa Allah'a aittir. Allah'ın yanındakiler, O'na kulluk etmekten büyüklenmez ve duraksamazlar.

20. Onlar, gece ve gündüz hiç yorulmadan Allah'ı yücelterek anarlar.

İki Allah Olsaydı Denge Bozulurdu.

21. Ortak koşucu inkarcılar,yer yüzünde Allah'tan başka ilahlar edindiler de, ölüleri onlar mı diriltecekler?

22. **Eğer, yerin ve göklerin, Allah'tan başka ayrı ayrı ilahları olsaydı, o zaman yerin ve göklerin dengesi bozulup, kaosa girerdi.** Mutlak egemenlik ve yönetimin sahibi Allah, ortak koşucuların nitelemelerinden çok Yücedir.

23. Allah yaptığından sorumlu tutulmaz; fakat ortak koşucular sorgulanacaklardır.

24. Ortak koşucular, Allah dışında ilahlar mı edindiler? Ey Muhammed! De ki, "**Ey ortak koşucular, Allah'tan başka edindiğiniz ilahların kanıtını getirin**. İşte, Allah'tan başka ilah

olmadığına dair, benim, benimle beraber olanların ve benden önce gelen elçilerin kanıtı/zikri" de. Ne yazık ki, ortak koşucuların çoğu gerçeği bilmezler, bu yüzden de kabul etmezler.

25. Ey Muhammed! Biz, **senden önce gönderdiğimiz tüm elçilere: "Allah'tan başka ilah yoktur; sadece Allah'a kulluk ediniz."** diye vahyetmişizdir/ bildirmişizdir.

26. Ortak koşucular, "Melekler Allah'ın çocuklarıdır." dediler. Asla! Allah Yüceler Yücesidir. Melekler ise, Allah'ın onurlu kullarıdır.

27. **Melekler, Allah'tan izin almadan söz söylemezler ve sadece Allah'ın buyruklarını titizlikle uygularlar.**

28. Allah, meleklerin yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. **Onlar, Allah'ın hoşnut olduğu kullarından başkası için şefaat etmezler.** Melekler bile Allah'ın karşısında saygıyla titrerler.[390]

29. Eğer içlerinden her hangi biri. "Allah'tan ayrı olarak, bende bir ilahım" derse, onu cehennemle cezalandırırız; İşte, nankörleri böyle cezalandırırız.

Göklerle Yeri Ayıran Büyük Patlama.

30. Ayetlerimizi inkar edenler, gökler ve yer bitişikken büyük bir patlama ile,[391] onları bir birinden kopardığımızı ve **her canlıyı sudan var ettiğimizi görmüyorlar mı**? Hâlâ inanmayacaklar mı?

31. Yarattıklarımızı sarsmasın diye, yeryüzüne dağları yerleştirdik. Rahat gidebilmeleri için, dağlar arasında geniş geçitler açtık.

32. Göğü, dünyayı saran atmosfer ve onun ötesindeki gök cisimlerini koruyan bir kubbe yaptık.[392] Buna rağmen, inkâr edenler gök yüzündeki işaretlerden ders almamaktadırlar.

---

390 **21:28** Bak, 2:48 ; 43:86.

391 **21:30** Kur'an'ın verdiği bu bilgi çağdaş bilimin bulguları ile tam tamına örtüşmektedir. Bugün Astrofiziğin ulaştığı kesin sonuç, tüm evrenin madde ve zaman boyutlarıyla birlikte, bir sıfır anında, büyük bir patlama ile var olduğudur."**Büyük Patlama**",orijinal adıyla "**Big Bang**" teorisi, tüm evrenin yaklaşık 15 milyar yıl kadar önce büyük bir patlama sonucu yoktan var olduğunu kanıtlamıştır. Büyük Patlama" olayı, evrenin var oluşu ve başlangıcı konusunda tüm bilim çevrelerinin görüş birliği halinde olduğu yegâne bilimsel gerçektir. Bak.6/101.

392 **21:32** Gök yüzünün bu özelliği 20,yüzyıldaki bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır. Yerküremizi çepeçevre kuşatan atmosfer, yaşamın devamı için son derece önemli işlevleri yerine getirir. Dünyaya doğru yaklaşan irili ufaklı pek çok gök

33. İşte Allah, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratmıştır. Bunların hepsi kendi yörüngesinde seyrederler.[393]

Peygamberler Ölümsüz Değiller.

34. Ey Muhammed! Biz, senden önce hiçbir insanı ölümsüz kılmadık. Sen ölürsen ortak koşucu inkarcılar sonsuza dek kalacaklar mı?

35. **Her canlı mutlaka ölecektir**. Biz bir sınav olarak, sizi iyi ve kötü olaylarla sınarız ve sonunda dönüşünüz bizedir.

Tüm Elçilerle Alay Edildi.

36. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcılar seni gördüklerinde, "**Tanrılarınızı diline dolayan adam bu mu**?" diye, seni alaya alırlar. Oysa kendileri Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'ın öğütlerini tümüyle inkar etmektedirler.

37. İnsanlar aceleci olarak yaratılmıştır.[394] Ben size ayetlerimi göstereceğim; ama, acele etmeyin.

38. Ortak koşucular derler ki, "Ey Muhammed! Eğer anlattıkların doğru ise,o verilen söz ne zaman gerçekleşecek,"

39. İnkar edenler, yüzlerinden ve sırtlarından ateşi gideremeyecekleri ve kendilerine hiç bir yardımın da yapılamayacağı anı bir bilselerdi öyle söylemezlerdi.

40. Nitekim,söz verilen kıyamet öyle ansızın gelecek ki, inkarcıları şaşkına çevirecektir. Artık,onu ne geri çevirmeye güçleri yeter, ne de kendilerine süre verilir.

41. **Yemin olsun! Senden önceki elçilerle de alay edildi.** Ama, elçilerle alay edenleri, alay konusu ettikleri şey, çepeçevre sarıvermişti.

---

taşını eriterek yok eder ve bunların yeryüzüne düşerek canlılara büyük zararlar vermesini engeller. Ayrıca, uzayın soğuğundan, güneşin zararlı ışınlarına engel olduğu gibi, bildiğimiz, bilmediğimiz daha birçok yararları vardır. Bak 4:82.

393 **21:33** Bu Kur'an ayetinde bildirilen gerçekler, çağımızdaki astronomik gözlemlerle kanıtlanmıştır. Astronomi uzmanlarının hesaplarına göre Güneş, Solar Apex adı verilen bir yörünge boyunca "Vega Yıldızı" doğrultusunda saatte 720 bin km'lik bir hızla hareket etmektedir. Bu, Güneşin günde 17 milyon 280 bin km. yol kat ettiği anlamına gelir. Güneşle birlikte onun çekim sistemi içindeki tüm gezegenler ve uyduları da aynı mesafeyi kat ederler. Bak.36/38

394 **21:37** Bak 4:28.

Yer Yüzü Eksiltiliyor.

42. Ey Muhammed! İnkarcılara de ki, "Sizi gece ve gündüz, Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'tan başka kim koruyabilir?" Ama onlar, Rab'lerinin öğüdünü kabul etmiyorlar.

43. Yoksa, Rablerinin öğüdünü kabul etmeyenlerin, Bizden başka kendilerini koruyacak ilahları mı var? Hâlbuki, ilâh edindikleri şeyler kendilerine bile yardım edemezler ve biz de sahip çıkmayız.

44. Hâlbuki,Biz onları da, atalarını da ömürleri boyunca/ölünceye kadar yeryüzünde barındırdık, geçimlendirdik. Hatta, yaşadıkları **yer yüzünün ucundan kıyısından eksilterek,** ömrünün biteceğini görmüyorlar mı? Yoksa, üstün gelecek onlar mı?

45. Ey Muhammed! De ki, **"Ben sizi, sadece vahiy/Allah'ın bildirdikleri ile uyarıyorum,"** Ne var ki, sağırlar uyarıldıkları vakit çağrıyı duymazlar.

46. Ama,kendilerine Rabbinin azabından ufacık bir esinti dokunsa, **"Vay bize, biz gerçekten nankörlermişiz."** derler.

47. Biz kıyamet gününde adalet divanları kurarız. Kimseye hiçbir haksızlık edilmez. Bir atom çekirdeği kadar olanı bile hesaba katacağız. Hesap gören olarak, Biz yeteriz.

Musa ve Harun.

48. Yemin olsun! Erdemlilere/sakınanlara bir ışık ve bir öğüt olması için, Biz Musa'ya ve Harun'a, doğruyu yanlıştan ayırt edeni/ Furkan'ı verdik.

49. O erdemliler ki, kimse kendilerini görmezken bile Rab'lerini sayarlar ve kıyamet gününün sorumluluğunu taşırlar.

50. Ey Kitap sahipleri! İşte bu Kur'an'da, Muhammed'e indirdiğimiz kutsal bir öğüttür. Siz şimdi ona mı karşı çıkıyorsunuz?

İbrahim.

51. Yemin olsun! Biz daha önce İbrahim'e de gerçeği anlama ve kavrama yeteneğini vermiştik. Biz İbrahim'i çok iyi biliyorduk.

52. İbrahim, babasına ve halkına, "Kendinizi adadığınız bu heykeller de neyin nesidir." dedi.

53. Onlar: **"Biz atalarımızın yaptıklarını yapıyoruz/onlar böyle inanmışlar bizde aynısına inanıyoruz."** dediler.

54. **İbrahim:** "Doğrusu, siz ve atalarınız apaçık bir sapıklık içine düşmüşsünüz," deyince;

55. **Halkı:** "İbrahim, sen bize doğruyumu söylüyorsun, yoksa bizimle dalgamı geçiyorsun?" dediler.

56. **İbrahim,** "Hayır, sizinle dalga geçmiyorum. Sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri yaratan Allah'tır. Ben buna tanıklık edenlerdenim," dedi.[395]

57. **Ve içinden kendi kendine,** "Allah'a yemin ederim ki, siz buradan gider gitmez hemen ardınızdan putlarınıza karşı bir plan uygulayacağım."dedi.

58. Sonra planını uyguladı, putların hepsini param parça etti; ancak, belki ona danışırlar diye en büyük puta dokunmadı.[396]

59. Ertesi günü durumu gören halk, manzara karşısında: **"Her kim tanrılarımıza bunu yaptıysa, gerçek bir zalimdir!"** dediler.

60. Halktan birileri: **"Tanrılarımızı diline dolayan bir delikanlı işittik, kendisine İbrahim deniliyormuş,"** dediler.

61. Halktan ileri gelenler: **"O halde onu hemen bulup getirin. Halkın huzurunda sorgulayalım,"** dediler.

62. Bulup getirdiler ve **"Ey İbrahim! tanrılarımıza bunu sen mi yaptın"** dediler.

İbrahim Sorgulanıyor.

63. İbrahim: "Hayır,eğer konuşabiliyorlarsa parçalanmış şu ilahlarınıza sorun,o işi,işte şu dikili duran büyük tanrı yapmış olabilir," dedi.

64. Beklemedikleri cevap karşısında şoke olan halk, Kendi vicdanlarına dönüp,kendi kendilerine içlerinden şunu söylediler: **"Gerçekten bizler haksızız."**

---

395 **21:56** Buradaki tanıklık, Hz.İbrahim'in akıl ve delil yoluyla ulaştığı tanıklıktır. Bak 12:26-28.

396 **21:58** Hz. İbrahim'in küçük putları kırıp, en büyük putu kırmaması, puta tapar halkın tapınma özgürlüğüne saldırı olmayıp, onları düşünmeye sevk etme amacına yönelik bir eylemdi. Ne yazık ki, ortak koşucu halk, inançlarını sorgulama cesareti ve feraseti göstereceklerine, Hz. İbrahim'e, ortak koşucuların genel karakteri olan şiddet ile karşılık verdiler.

65. Ama sonra,şoktan kurtulur kurtulmaz,tekrar eski kafalarına döndüler ve: "**Yemin olsun! Bunların konuşamadığını sen gayet iyi bilirsin!**" dediler.

66. Bu sefer İbrahim. "**O halde, Allah'ı bırakıp, size hiçbir yararı ve zararı dokunmayan şeylere mi tapıyorsunuz,**"

67. "Yuh size ve Allah'a eş koştuklarınıza!Sizin aklınız yok mu"? dedi.

Allah İbrahim'i Ateşten Kurtarıyor

68. İçlerindeki fanatik ortak koşucular:"**Eğer İbrahim'e bir şey yapacaksanız,onu ateşte yakın da, tanrılarınıza yardım edin,**" dediler.

69. İbrahim'i ateşe attılar ama, Biz: "**Ey ateş, İbrahim'e karşı serin ve zararsız ol**", dedik.

70. Böylece İbrahim'e karşı bir plan uygulamak istediler de, Biz puta taparları başarısızlığa mahkum ettik.

71. Biz, İbrahim'i ve Lut'u, tüm insanlar için kutsal kıldığımız topraklara ulaştırıp kurtardık.

72. Ve İbrahim'e ödül olarak İshak'ı ve Yakub'u verdik. Hepsini erdemli kıldık.

Namazın Nasıl Kılınacağını Allah öğretir.

73. Biz onları, öğütlerimiz doğrultusunda yol gösteren önderler yaptık. **Onlara iyi işlerin nasıl yapılacağını, namazın nasıl kılınacağını ve zekatın nasıl verileceğini vahyettik/bildirdik.** Onlar, yalnızca bize kulluk edenlerdendi.[397]

Lut.

74. Biz, Lut'a da bilgi ve bilgelik verdik. Onu, çirkin işler işleyen topluluktan kurtardık. Lut'un halkı gerçekten çirkin işler yapan iğrenç bir toplumdu.

75. Biz, Lut'u merhametimizin kapsamına aldık, çünkü o erdemlilerden idi.

---

397 21:73 Kur'an'ın indirildiği dönemde tüm dini görevler, Hz. İbrahim'den geldiği biliniyordu ve bozulmuş şekliyle de olsa uygulanıyordu. Mekkeli ortak koşucular, oruç, namaz, zekât ve hacdan habersiz insanlar değildi. Bak 2:128; 16:123; 22:78.

Nuh.

76. Daha önce, Nuh da bizi çağırmıştı. Bizde çağrısına cevap verdik. Kendisini ve inanan yakınlarını büyük sıkıntıdan kurtardık.

77. Nuh'u, ayetlerimizi inkâr eden toplumdan koruduk. Gerçekten onlar, çok kötü bir toplum idi. Bu yüzden hepsini suda boğduk.

Davut ve Süleyman.

78. Davut ve Süleyman da... Bir defasında, halkın koyunlarının zarar verdiği, birilerinin ekini hakkında yargıda bulunuyorlardı. Biz, onların kararına tanık olduk.

79. Biz, Süleyman'a bu konunun hükmünü bildirmiştik. Her birine bilgi ve bilgelik verdik. Davud'un emrine dağları ve kuşları verdik. Onunla beraber Allah'ı yüceltiyorlardı. Biz bunları yapmıştık.

80. Ve sizi savaşlarınızda korusun diye, Davud'a zırh yapmayı öğrettik. Artık şükredecek misiniz?

81. Ve Süleyman'ın emrine de kasırgayı verdik. İçini berektlerle doldurduğumuz yere doğru Süleyman'ın emriyle akıp giderdi. Biz her şeyi iyi biliriz.

82. Ve ayrıca, onun için dalgıçlık yapan ve bunun yanında başka işler de gören şeytanları da, Süleyman'ım emrine verdik. Onları biz gözetiyorduk.

Eyyub.

83. Eyyub da bir zaman Rabbine şöyle çağrıda bulunmuştu: "Rabbim, Bana felaket dokundu. Sen merhametlilerin en merhametlisisin."

84. Biz Eyyub'un çağrısına cevap verdik ve tüm sıkıntısını giderdik. Tarafımızdan bir iyilik, kulluk edenlere bir hatırlatma olarak kendisine, ailesini ve onların bir mislini verdik.

85. Ayrıca İsmail, İdris ve Zülkifl de... Hepsi güçlüklere karşı dirençli kişilerdi.

86. Biz onları rahmetimiz kapsamına aldık; çünkü onlar erdemli kişilerdi.

Yunus.

87. Zannûn, (N sahibi), Yunus[398] Allah'tan izinsiz, halkını protesto ederek görevini terk etmişti. Bizim kendisini kontrol edemeyeceğimizi/ güç yetiremeyeceğimizi sandı. Sonunda, balığın karnındaki karanlıklar içinde, "Rabbim, Senden başka ilah yoktur. Sen yücesin. Ben yanlış davrandım/nankörlük ettim" diye yalvardı.

88. Biz Yunus'un yalvarışına karşılık verdik ve onu üzüntüden/balığın karnından kurtardık. Biz inananları işte böyle kurtarırız.

Zekeriya ve Yahya.

89. Zekeriyya da... Rabbine: "Rabbim, beni çocuksuz bırakma; sen varislerin en iyisisin," diye dua etmişti.

90. Biz, Zekeriyya'nın duasını kabul ettik. Eşini de kendisi için çocuk doğurmaya elverişli hale getirdik ve ona Yahya'yı verdik. Onlar iyi ve güzel işlerde yarışırlar ve bize hem umutluyken ve hem de umutsuzken yalvarıyorlardı. Onlar bize saygı duyanlardı.

Meryem ve İsa.

91. Ve o ırzını titizlikle koruyan kadın. Nitekim ona ruhumuzdan üflemiştik. **Onu ve oğlunu tüm dünyaya bir işaret yaptık.**

Tanrı Tek. Din Tek. Fakat İnsanlar Çoğaltır.

92. **İşte,sizin bu dininiz, tüm peygamberlerin ve onlara inananların tek bir dinidir. Ben de sizin Rabbinizim. Öyle ise, yalnızca bana kulluk edin.**

93. Fakat, milletler görüşlerinde tek dini parçaladılar, ayrılığa düştüler; onların hepsi bize döneceklerdir.

94. Kim inançlı olarak iyi ve güzel işler yaparsa, onun bu çabası boşa gitmeyecektir; Biz sürekli olarak herkesin yaptığı işi kaydetmekteyiz.

95. Yok ettiğimiz bir belde halkının tekrar geri dönmesi olanaksızdır.

---

398 21:87 "Zannun" (N sahibi) Yunus peygamber için söylenir. Yunus ismi Kur'an boyunca dört kez Yunus olarak geçer. **Fakat "Nun" harfi ile başlayan "Nun" suresinde Yunus peygamber "Sahib-ül Hut" yani "Balık sahibi" biçiminde söz edilir** (68:48).Lakabı "zannun"(N sahibi) olan bir peygambere, "Nun" harfi ile başlayan bir surede, içinde "Nun" harfi bulunmayan bir ifadeyle referansta bulunulmasının ne gibi hikmetleri olabilir? Yunus peygamber'i balığın yutup, Allah'ın izniyle tekrar balığın karnından çıkması, tek başına bir Hikmet sebebi olabilir mi?

Dünyanın Sonu.

96. Nihayet, **Ye'cüc ve Me'cüc'ün önündeki setler açıldığı zaman, onlar dere-tepe her yönden saldırırlar.**

97. Ve Hak sözün/kıyametin gerçekleşmesi yaklaşmış ve inkarcıların gözleri korkudan dona kalmıştır: "**Ey vah bize! Gerçekten biz, böyle bir durumla karşılaşacağımızı kavrayamamışız. Biz ne kadar nankör insanlarmışız,**" derler.

Müşrik Önderleriyle Cehennemi Paylaşacaklar.

98. Siz inkarcılar ve Allah'a ortak koştuklarınız, hepiniz cehennemin yakıtısınız; sizler oraya gireceksiniz.

99. Eğer, ilâh diye ortak koştuklarınız tanrılar olsaydı, cehenneme girmemeleri gerekirdi. Oysa ki, hepsi cehennemde sonsuza dek kalacaklardır.

100. Sahte ilahlar için cehennemde iç çekip inlemek vardır; onlar hiç iyi bir şey de işitemezler.

101. Ancak, yaptıklarına karşılık, kendilerine mutlu bir son belirlediklerimiz, cehennemden uzaklaştırılacaklardır.

102. Onlar cehennemin uğultusunu işitmezler. Canlarının istediği şeyler içinde sonsuza dek kalırlar.

103. En büyük korku bile onları üzmez. Melekler kendilerini, "**İşte bu, size söz verilen mutlu sonunuzdur!**" diye karşılarlar.

104. Kıyamet koptuğu gün, göğü dosyaları dürer gibi katlar düreriz ve yaratılışın ilk durumunu nasıl başlatmışsak, tekrar o duruma getiririz. Bu vaat ettiğimiz bir söz; Biz verdiğimiz sözü mutlaka gerçekleştiririz.

Muhammed Peygamberin Bildirdiği Mesaj Tüm İnsanlara.

105. Yemin olsun! Zikir'den/Tevrat'tan sonra Zebur'da da, "Yeryüzüne benim erdemli kullarım varis olacak", diye yazıp belirtmiştik.

106. Kuşkusuz,**Kur'an'da da**, Allah'a Kulluk eden toplumlar için, **bir çağrı vardır.**

107. Ey Muhammed 'Biz seni tüm insanlara bir rahmet olarak gönderdik

108. De ki, "Ey İnsanlar! Sizin tanrınızın bir tek tanrı olduğu bana vahyedildi/bildirildi. Artık, Allah'a ortak koşmadan teslim olacak mısınız?"

109. Eğer kabul etmezlerse de ki, "**Ben,bana bildirileni size aynen tebliğ ettim. Artık, size söz verilen şeyin/ kıyametin yakın mı, yoksa uzak mı olduğunu bilmem.**"

110. "Allah açıklanan sözü de bilir, gizlediklerinizi de bilir."

111. "Bilmiyorum; belki de azabın ertelenmesi, sizin için bir deneme ve belli bir süreye kadar yararlanma olur."

112. Ey Muhammed! Ortak koşuculara: "Rabbim, hükmünü gerçekleştir. Ey ortak koşucular, sizin yakıştırdıklarınıza karşı, sadece, Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'tan yardım istenir." de.

22. HAC (Hac) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Kıyametin Depremi Müthiş.

1. Ey insanlar! Tanrınıza sığının ve erdemli kişiler olun. Çünkü kıyamet gününün depremi müthiş bir şeydir.
2. Kıyamet depremine tanık olan her emzikli ana, emzirdiği çocuğunu unutur. Her hamile kadın çocuğunu düşürür. İnsanlar sarhoş olmadıkları halde sarhoş gibi görünür. İşte bunlar, o gün, Allah'ın azabının çok şiddetli olmasındandır.
3. İnsanlardan bazıları var ki, hiçbir bilgisi olmadan Allah hakkında durmadan tartışır ve her azılı şeytanın peşinden gider.
4. Halbuki,Biz Âdemi yarattığımız ilk gün **"Kim şeytanı yoldaş edinirse bilsin ki,şeytan onu saptıracak ve alevli ateşin azabına götürecektir,"** diye, şeytan hakkında hüküm vermiştik.

İnsan Nereden Geldiğini Düşünmeli.

5. Ey insanlar! Ölümünüzden sonra, yeniden diriliş konusunda kuşkunuz varsa, dünyaya gelişinizi bir düşünün. Unutmayın ki, Biz sizi önce topraktan, sonra küçücük bir spermden, sonra embriyo/ana rahminde asılı duran bir maddeden, sonra biçimi belli ve belirsiz bir dölütten meydana getirdiğimizi size açıklıyoruz. Sonra kız ve oğlan, neyi dilemişsek belli bir süreye kadar onu rahimlerde tutarız. Sonra sizi bir bebek olarak çıkarırız ve ardından sizi olgunlaştırıp erginleştiririz. Sonra da, kiminizin hayatına son veririz, kiminizi de en ihtiyar yaşa kadar ulaştırırız, ta ki, bu yaşa gelinceye kadar her şeyi yapan ve bilen bir kişi, o yaştan sonra hiçbir şey yapamaz ve bilemez hale gelsin. Hala kuşkunuz varsa,yeniden dirilişe bir örnek olarak, sen doğayı kupkuru ve ölü bir vaziyette görürsün. Fakat,Biz kupkuru ölü topağın üzerine, yağmur yağdırdığımızda, o ölü toprak kıpırdar, kabarır ve birde bakarsın her taraf canlanmış, yemyeşil, her çeşitten çifter, çifter bitkiler oluvermiştir.[399]

---

399 **22:5** Bu ayette, insanın anne karnında, birinden diğerine farklılaşan üç ayrı evrede, 1-Küçücük bir spermden, 2-embriyo'dan, 3-biçimi belli-belirsiz bir dölütten

6. Çünkü, Allah tek gerçektir; ölüleri diriltir; her şeye gücü yeter;
7. Ve hiç kuşkusuz dünyanın sonu gelecek ve Allah mezarlardaki ölüleri diriltecektir.

Karanlık ve Cehalet İçinde Kibirlenenler.

8. İnsanlardan kimi, bir bilgiye, bir yol göstericiye ve aydınlatıcı bir kitaba sahip olmadan Allah hakkında tartışır.
9. Allah'ın yolundan saptırmak için kibirle, kasılarak gayret eder.Böyle insanlar için, bu dünya hayatında rezillik vardır. Diriliş gününde de ona yakıcı azabı tattıracağız.
10. Ve **"İşte bu azap, senin önceden işlediklerinden ötürüdür."** diyeceğiz. Çünkü,Allah kullarına zulmedici değildir.

Tanrı'ya Koşullu Kulluk Edenler.

11. İnsanlardan bazıları da, Allah'a koşullu olarak kulluk ederler. İşleri yolunda gidince sevinir; ancak başına bir bela gelince bozulur/Allah'a inancını yitirir. Böyle kimseler dünyayı da ahreti de kaybederler. Gerçek kayıp işte budur.
12. Bu sefer o kimse, Allah'ı bırakıp kendisine ne yarar ve ne de zarar veremeyenlere yalvarır. **İşte sapıklığın en aşırı noktası budur.**
13. Zararı,yararından daha çok olana yalvarır. Yalvardığı o şey, ne kötü bir dost ve ne kötü bir arkadaştır.[400]
14. Kuşkusuz Allah'a koşulsuz inanıp, iyi ve güzel işler üretenleri, Allah içinde ırmaklar akan cennetlere sokar. Allah istediğini yapar.
15. İşleri yolunda iken sevinip, kötü gidince bozulan kimse, Allah'ın dünya ve ahirette kendisine yardım edemeyeceğini sanıyorsa, öfkesiyle tavana kendisini assın bakalım, böyle yapmakla başına

---

meydana geldiğine işaret edilmektedir. Gerçekten de bu gün modern biyoloji, bebeğin anne karnındaki embriyolojik gelişiminin üç farklı devrede gerçekleştiğini ortaya koymuştur. Tıp dilinde "trimester" yani "üç dönem" olarak tanımlanan bu evreler bebeğin farklı gelişim aşamalarını içerir. 1.Preembriyonik evre, ilk evre sperm bölünerek çoğalır. Sonra kendini rahim duvarına asar. 2.Embriyonik evre, ikinci evre toplam 5,5 hafta sürer ve bu süre ye "canlı embriyo" adı verilir. 3.Fetal evre, üçüncü olan bu evre gebeliğin sekizinci haftasından itibaren başlar, doğuma dek sürer. Kur'an bilim adamlarına ışık tutar ya da bilim Kur'an'ın daha iyi anlaşılmasına yardımcı olur. Tanrı'nın Kur'an'da verdiği örnekler, aklını kullanan bilgili toplumlara yararlanacakları ipuçları verir.

400 **22:13** Bak 2:286.

gelen beladan kurtulabilecek mi, Allah'tan başkasından bir yardım alabilecek mi?

16. İşte biz Kur'an'ı böyle apaçık,anlaşılır ayetler olarak indirdik. Kuşkusuz Allah dilediğini/dileyeni doğruya ulaştırır.[401]

Değişik İnançtaki İnsanlara Ait Karar, Tanrı'ya Aittir.

17. İnananlar, Yahudiler, Sabiîler, Hıristiyanlar, Zerdüştiler ve ortak koşanlara gelince, kuşkusuz,Allah kıyamet günü,aralarında ayrımını yapacaktır.Çünkü,Allah onların yaptıkları her şeye tanıktır.

18. Göklerde ve yerde bulunan kimselerin, güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, hayvanların ve insanlardan birçok kişinin Allah'a secde ettiklerini görmez misin? Birçok kişi de azabı hakketmiştir. Allah'ın alçalttığını hiç kimse onurlu kılamaz. Allah dilediğini yapar.

Cehennem Ne Kadar Korkunçtur!

19. Şu iki karşıt grup, Rableri hakkında durmadan tartışıyorlar. Onlardan İnkarcı olan grup için, ateşten elbiseler biçilir ve başlarından aşağı kaynar su dökülür.[402]

20. Dökülen kaynar su ile karınlarında ne varsa, derileriyle birlikte eritilir.

21-22. Her ne zaman ateşli giysinin sıkıntısından çıkmak isteseler, demirden topuzlarla vurarak, "**tadın yakıcı azabı**" denilerek geri çevrilirler.

Altın ve İpek Cennet Giysisi.

23. Kuşkusuz,Allah inanıp iyi ve güzel şeyler üretenleri,içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. İnananlar orada altın bilezikler ve inciler takınırlar. Onların cennette giysileri de ipektir.[403]

---

401 **22:16** Bu ayetin son bölümü iki anlama sahip olduğundan bu iki anlamı da yansıtmak istedik. Bak 16:93; 57:22.

402 **22:19** Cehenneme gitmek için diretenlerin, "Cehennemin bu kadar kötü olduğunu bilseydik farklı davranırdık," diye bahane ileri sürmemeleri için cehennemin dehşeti en çarpıcı sembolik ifadelerle anlatılır. Kur'an'ın, cennet ve cehennemden genellikle bir arada söz edişi dikkat çekicidir. İnananlar cennet tasvirlerinden hoşlanırken, bahaneleri ellerinden alınan inkârcılar, cehennem tasvirlerini şiddetli bulup eleştirirler. İşin ilginç yanı, eleştirdikleri o yere gitmek için, alabildiğine gayret ederler.

403 **22:23** Kur'an'ın bu kadar açık ayetine rağmen, Altın ve ipeği haramlaştıranlar, uydurma rivayetlerle Kur'an'a meydan okuyorlar."**Allah adına haramlar koyanlar, acı azabı tadacaklardır.**"

24. Ve inananlar sözün güzeline ve en çok övgüye layık olan Allah'ın yoluna iletilmişlerdir.

Hac İbadeti de İbrahim Peygamberin Sünnetidir
Ka'be Sadece Arapların Değil Tüm İnsanların.

25. İnkar edenler yerli halkı ve dışardan gelen tüm insanları, ibadet/ziyaret etmeleri için ayırdığımız kutsal mescit Kabe'den ve Allah yolundan alıkoyuyorlar. Kim insanların Kabe'ye gelmelerine zorla ve isteyerek engellerse, ona acı azabımızı tattırırız.

26. Biz Kabe'nin yerini hazırlamış, İbrahim'i oraya yerleştirmiştik. Ve ona: **"İbrahim! Bana hiçbir şeyi ortak etme, tavaf edenler, ayakta duranlar, rukû/eğilenler ve secdeye varanlar için, evimi/Kabe'yi temiz tut."**

27. **"İnsanları hac ziyaretine çağır. Sana yaya olarak veya çeşitli taşıt araçlarıyla yakından ve uzaklardan gelsinler."**

28. "Hem kendileri için –sosyal, kültürel ve ekonomik- bir takım yararlara tanık olsunlar, hem de, Allah'ın kendilerine rızk olarak verdiği hayvanlardan belirlenmiş günlerde, Allah adına kurban kessinler ve "onlardan yiyin ve sıkıntı içindeki yoksullara da yedirin."

29. "Sonra, temizlenmesi gereken yerlerini temizlesinler, adaklarını/ vermiş oldukları sözlerini yerine getirsinler ve o tarihi Evi/Kabe'yi tavaf etsinler", diye İbrahim'e bildirmiştik.

30. İşte, Kutsal Mescit Kabe'nin statüsü böyle. Kim yerli ve dışardan gelen insanların Kabe'yi ziyaretini engellemez, Allah'ın yasaklarına saygı gösterirse, bu, Rabbinin yanında kendisi için daha iyidir. Size haram olarak bildirilenler dışındaki tüm hayvanlar helal kılınmıştır. O halde, putperestlik geleneğinden kaçının ve yalan sözden sakının.

31. Ortak koşmadan Allah'ın Tek olduğuna inanın. Kim Allah'a ortak koşarsa sanki o, gökten düşmüş parçalanmış da, kendisini akbabalar kapmış veya rüzgarın uzaklara sürükleyip götürdüğü bir nesne gibidir.

32. İşte böyle. Kimler de,Allah'ın hac da ki belirlediği kurallara saygı gösterirse, kalplerindeki erdemliliği sergilemiş demektir.

Her Millet Allah Adına Kurban İbadetini Yerine Getirir.

33. Kurbanlık hayvanlar, Allah adına Tarihi Eve/Kabe'ye bağışlanmadan önce, siz o hayvanlardan belli bir süre yararlanırsınız.

34. Kendilerine rızk olarak verdiğimiz hayvanlardan Allah adına kurban etmeleri için, her bir millete, kurban ibadetini gerekli gördük. Sizin tanrınız Tek Bir Tanrı'dır. O halde bütün halklar, hepiniz Allah'a teslim olun. Ey Muhammed, içtenlikle teslim olanlara müjde ver.

35. O içtenlikle teslim olanlar öyle kimselerdir ki, Allah'tan söz edildiğinde yürekleri ürperir. Başlarına gelene sabrederler, namazı kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızktan yoksullara pay ayırırlar.

36. Ayrıca, Allah'a kulluğun bir işareti olarak, büyük baş hayvanların kurban edilmesini de sizin için gerekli kıldık. Büyük baş hayvanları ayakta sırasıyla kurban ederken,Allah'ın ismini anmalısınız. Yanları üzerine düştükleri zaman da, onlardan yiyin ve isteyen yoksula da, istemeyen yoksula da verin. Şükredesiniz diye onları size amade kıldık.

37. **Kestiğiniz kurbanların ne etleri,ne de kanları sizi Allah'a ulaştırmaz.Allah'a ulaşacak olan, sizin içtenlikle Allah'a bağlılığınız ve erdemli davranışınızdır.** Sizi doğruya ulaştırdığı için Allah'ın büyüklüğünü anasınız diye, onları sizin buyruğunuza vermiştir. İyilik yapanlara müjdele.[404]

38. Kuşkusuz Allah inananları savunur.şu da kesindir ki, Allah hainleri ve nankörleri sevmez.

Manastırlar, Sinagoglar, Kiliseler ve Mescitler.

39. Ortak koşucu Arapların zulüm ve işkencelerine katlanan müminlere savaş izni verilmiştir. Kuşkusuz,Allah inananlara yardım etmeye gücü yeter.

40. Zulüm ve işkence gören müminler, sırf, **"Rabbimiz Allah'tır"**, dedikleri için, haksız olarak doğdukları topraklardan çıkarıldılar. Eğer,Allah insanların bir kısmının işlediği talanı, diğer bir kısmı ile defedip önlemeseydi, **içlerinde Allah'ın isminin çokça anıldığı manastırlar, kiliseler, sinagoglar ve mescitler** yıkılır, harabeye dönerdi. Allah kendisine yardım edenlere elbette yardım edecektir. Kuşkusuz Allah Kuvvetlidir, Güçlüdür,

---

404 22:37 Bak 6:119-121.

41. Allah'a yardım edenleri yeryüzüne yöneticiler yaptığımız zaman, onlar namazı kılarlar, zekatı verirler, ma'rufu/ iyiliği herkes tarafından kanıtlanmış olanları öğütlerler ve münkeri/ kötülüğü herkes tarafından kanıtlanmış olanları men ederler. **Sonuç olarak yapılan tüm işler Allah içindir.**

42-43-44. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplar seni yalanlarlarsa, bilesin ki, daha önce Nuh'un halkı, Ad ve Semud halkları, İbrahim'in halkı, Lut'un halkı ve Medyen halkı da elçilerini yalanlamışlardı. Musa'yı da yalanladılar. Ben de o inkarcı yalancılara süre tanıdım ve sonra onları cezalandırdım.Beni tanımamak ve elçilerimi yalanlamak nasılmış gördüler!..

45. Nitekim,ayetlerimizi inkar ettikleri için,yok ettiğimiz memleketlerden şimdi arta kalanlar, duvarları, tavanları üzerine çökmüş halde ıpıssız, kullanılmaz hale gelmiş nice kuyular ve harabe haline gelmiş görkemli sarayların kalıntıları vardır.

46. Ey Muhammed! Şimdi sana karşı çıkanlar, yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı? Eğer dolaşsalardı, düşünecek beyinleri ve işitecek kulakları olurdu. **Ama gerçek körlük, gözlerin körlüğü değil; göğüslerdeki gönüllerin körlüğüdür.**

47. Ortak koşucular, başlarına gelecek azabı hemen getirmen için,sana hodri meydan diyorlar. Allah sözünden asla caymaz. Şu da bir gerçek ki, Rabbinin katında bir gün, onların hesabıyla bin sene gibidir.[405]

48. Nice kentlerin halkına, ortak koştukları halde süre tanıdım ve sonra onları yok ettim. Son dönüş Banadır.

49. Ey Muhammed! De ki: **"Ey insanlar, ben sizin için ancak apaçık bir uyarıcıyım."**

50. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenler,bağışlanma ve bol nimet hakketmişlerdir.

51. Ayetlerimize karşı mücadele edenler ise,cehennemin halkı olmayı hakketmişlerdir.

İnsanın Şeytanla Denenmesi.

52. Ey Peygamber! Senden önce gönderdiğimiz hiçbir elçi ve peygamber yoktur ki, bir şeyi gönüllerinden geçirdikleri zaman, şeytan onların arzu ettiğine vesvese vermiş olmasın.Ama, Allah

---

405 **22:47** Zaman görelidir. Bak 32:5; 70:4.

şeytanın soktuğu vesveseyi ortadan kaldırır ve sonra temizlenmiş bilinçlere ayetlerini yerleştirir. Allah Bilendir, Bilgedir.[406]

53. Şeytanın soktuğu vesvese, düşünceleri kirli ve kalpleri katılaşmış olanlar için,Allah'ın bir sınavıdır. Kuşkusuz, ortak koşucu inkarcılar iflah olmaz bir karşıtlık içindeler.

54. Öte yandan bilgi sahipleri, Kur'an'ın Rablerinden gelen bir gerçek olduğunu anlasınlar, inansınlar da, kalpleri huzur ve tatmin olsun. Kuşkusuz Allah, inananları kesin olarak dosdoğru yola yönlendirir.

55. **İnkarcılar**, dünyanın sonu kendilerine ansızın gelinceye kadar, yahut o müthiş günün cezası kendilerine çatıncaya kadar, **sürekli Kur'an'a kuşku duyacaklardır.**

Haksız Yere Zulme Uğrayanlara Allah'ın Yardımı.

56. Kıyamet günü, yönetim ve otorite tümüyle Allah'a aittir.İnsanlar arasında hüküm verecektir. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenler nimet cennetlerindedir.

57. Ayetlerimizi yalanlayıp inkar edenler, alçaltıcı bir cezayı hakkederler.

58. Allah yolunda göç ettikten sonra ölenler veya öldürülenler, Allah tarafından güzel bir rızk ile besleneceklerdir. Kuşkusuz Allah rızk verenlerin en iyisidir.

59. Allah onları hoşnut olacakları bir yere koyacaktır. Allah Bilendir, Şefkatlidir.

60. Öte yandan, kim kendisine uygulanan haksızlığa karşı aynı şekilde karşılık verir de, bundan sonra, kendisine fazladan yine bir saldırı ve zulüm olursa, Allah ona mutlaka yardım edecektir. Elbette Allah Affedendir, Bağışlayandır.

61. Haksızlığa uğrayana yardıma Allah'ın gücü yeter. Çünkü, Allah geceyi gündüze sokar, gündüzü de geceye sokar ve Allah İşitendir, Bilendir.

---

406 22:52Peygamberlerin insan olarak olumsuz arzular sergilemeleri, onları eleştirmek için fırsat kollayan inkarcılara bahane verdiği gibi, onları tanrılaştırarak"masum"gören ortak koşucuları da çelişkilere sokar.**Müminler ise,Tanrısal olan vahiy ile,insan hatalarını birbirinden ayırt edebilecek bilgiye ve imana sahiptirler.**

62. İşte böyle, Allah'ın istediği mutlaka gerçekleşecektir. Çünkü Allah Gerçektir, Allah'ın dışındaki yalvardıkları ise, sahtedir, asılsızdır. Allah çok Yücedir, çok Büyüktür.

63. Allah'ın gökten bir su indirip, yeryüzünü yemyeşil hale getirdiğini görmez misin? Allah Şefkatlidir, her şeyden Haberdardır.

64. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'a aittir. Elbette Allah Zengindir, en çok övülendir.

65. Allah'ın yerdeki her şeyleri ve doğaya koyduğu kanun gereği, denizde yüzen gemileri hizmetinize sunduğunu ve göğü, izni olmadan yerin üzerine düşmekten alıkoyduğunu görmez misin? Allah insanlara karşı Şefkatlidir, Acıyandır.

66. Size can veren, sonra sizi öldüren ve sonra sizi diriltecek olan Allah'tır. Gerçekten insan pek nankördür.

Her Milletin Kendine Özgü Sistemi.

67. Biz her millete kendilerine özgü, uyguladıkları bir yolu/sistemi yükümlü kıldık. Onun için ey Muhammed! Seninle tartışmasınlar. Sen Rabbine çağır, hiç kuşkusuz,sen dosdoğru bir yol üzerindesin.

68. Eğer, kitap sahipleri bu konuda seninle tartışırlarsa de ki, "**Allah yaptığınız her şeyi en iyi bilendir.**"

69. Allah kıyamet günü, tartıştığınız konularda aranızda hükmünü verecektir.

70. Allah'ın gökte ve yerde olan her şeyi bildiğini bilmez misin? Hiç kuşkusuz tüm yaptıklarınız bir kitapta kayıtlıdır. Elbette bunu yapmak Allah için çok kolaydır.

Ortak Koşucuların Öfkesi ve Allah'ın Düşündürücü Sinek Örneği.

71. Ortak koşucular, Allah'ı bırakıp kendilerine hiçbir güç verilmemiş ve haklarında da hiçbir bilgiye sahip olmadıkları şeylere tapıyorlar. Bu zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.

72. Ortak koşuculara apaçık ayetlerimiz okunduğunda,inkarcıların suratlarında bir hoşnutsuzluk sezersin ve neredeyse, ayetlerimizi okuyanların üzerine saldıracaklardır. Ey Muhammed! De ki, "Bu öfkelendiğiniz şeyden daha kötüsünü size bildireyim mi? **Ateş!** Allah cehennem ateşini inkarcılara vadetmiştir. Ne kötü bir sondur."

73. Ey ortak koşucu Araplar/İnsanlar! İşte size dikkatle üzerinde düşüneceğiniz bir örnek, iyice dinleyin: "Allah'ın yanında taptıklarınızın hepsi toplansalar,bir sinek bile yaratamazlar. Hatta sinek onlardan bir şey kapsa, onu sinekten geri alamazlar. İsteyen de aciz, istenen de..."

74. Ortak koşucular Allah'a gereken değeri vermediler. Ama, kuşkusuz Allah elbette Güçlüdür, Üstündür.

75. **Allah meleklerden de, insanlardan da elçiler seçer.** Elbette Allah İşitendir, Görendir.

76. Allah onların yaptıklarını da, yapacaklarını da bilir. Bütün işler Allah'a döndürülür.

77. Ey İnananlar! Rûkû ediniz/eğiliniz, secde ediniz, Rabbinize kulluk ediniz ve iyilik üretin ki, mutlu sona ulaşasınız.

Hz.İbrahim ve Tüm Peygamberler İslam Dininin Elçisi.

78. Ve Allah uğrunda gereken çaba ve gayreti gösteriniz. O'dur sizi seçen. **Din hususunda size hiçbir zorluk yüklememiştir**. Babanız İbrahim'in dininde de böyleydi. **Peygamberin size tanık olması, sizin de insanlara tanık olmanız için, Allah, gerek daha önceki Tevrat, İncil ve diğer kitaplarda, gerekse Kur'an'da size "Müslümanlar" adını verdi.** Öyle ise, namazı kılın, zekatı verin ve Allah'a sımsıkı sarılın. Mevlamız O'dur. Allah ne güzel Mevla ve ne güzel yardımcıdır![407]

---

407 22:78 Tüm elçiler, "**Sadece Allah'a kulluk ediniz,**" ortak mesajını bildirmişler ve Allah'a teslim olduklarını yani "**Müslüman**" olduklarını ilan etmişlerdir. Bazı yaratıklar bilinçli veya bilinçsiz inkar etseler de, **Evrendeki her şey Müslüman'dır, yani Allah'ın yasalarına uygun bir tavır içindedir** (41:11). Örneğin Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. Süleyman, Hz. İsa ve onlarla birlikte olan inananlar bu nitelemeyle tanımlandılar (10:72; 2:128; 10:84; 27:31; 5:111; 72:14). İslam dininin ibadetleri ise Hz İbrahim yoluyla bildirildi (16:123; 21:73). Ayrıca bak 3:19.

23. MU'MİNÛN (İnananlar) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Gerçek İnananların Özellikleri.

1. Allah'a ortak koşmadan inananlar, mutlu sona ulaşır.
2. Nitekim onlar, namazlarını anlayarak, gösterişten uzak ve yalnız Allah'a saygı duyarak kılarlar.
3. İnsanlara yararı olmayan boş sözlerden kaçınırlar.
4. Zekatı/kazandıklarından Allah için verirler.
5. Yasal olmayan cinsel ilişkilerden sakınırlar;
6. Ancak, yasal eşler veya yeminlerinin/anlaşmalarının hak sahibi oldukları hariç. Onlarla cinsel ilişkide bulunmak kınanmaz.[408]
7. Kim bunun ötesini ararsa sınırı aşmış olur.
8. O mutlu sona ulaşanlar ki, kendilerine emanet edilen şeylere dikkat ederler. Verdikleri sözleri de yerine getirirler.
9. Ve namazlarını düzenli olarak kılmaya devam ederler.
10. İşte, kurtuluşa ulaşan ve mirasçı olacak mü'minler bunlardır.
11. Evet, bunlar, Firdevs Cennetine mirasçı olacak ve orada sonsuza dek kalacaklardır.

Allah İnsana Nereden Geldiğini ve Ne Olacağını Hatırlatıyor.

12. Yemin olsun! Biz insanı özel bir balçıktan yarattık.
13. Sonra ufacık bir spermi, ana rahmine yerleştirdik.
14. Sonra, o ufacık spermi embriyoya dönüştürdük, sonra embriyoyu dölüt haline getirdik, sonra dölütü kemik olarak biçimlendirdik,

---

408 23:6 **"Yeminlerinin/anlaşmalarının hak sahibi"**,savaşta esir düşmüş; ancak kendi arzularıyla Müslüman olduktan sonra, Müslümanlarla evlenen kadınlar veya daha önce köle olan ve evlenme yoluyla özgürlüklerine kavuşan kadınlar kastediliyor. Müslümanlar köle satın alarak, köle sahibi olmaktan yasaklanmalarına rağmen, kölecilik ve savaşlar o günün de acı gerçekleriydi. Kur'an ayetleri inmeden önce, cehalet döneminde kurulmuş olan yasak ilişkiler hoş görüldü. Zira onları bozmak aileleri dağıtacak ve çocuklara zarar verecekti (4:22-23). Ayrıca bak 4:25; 90:1-20.

sonra kemiğe et giydirdik ve sonra onu yepyeni bir yaratık haline soktuk. Bütün bu evreleri en güzel bir şekilde geliştirip yaratan Allah çok Yücedir.[409]

15. Sonra,siz bunun ardından öleceksiniz.

16. Sonrada, kıyamet günü yeniden diriltileceksiniz.

Allah Dünya Nimetlerini, Yarattığı İnsan İçin Var Etti.

17. Yemin olsun! Biz üstünüzde yedi yol yarattık ve biz asla yaratıklardan habersiz olmadık.

18. Biz gökten belli bir oranda su indirdik ve o suyu toprakta tuttuk. Kuşkusuz o suyu gidermeye de gücümüz yeter.

19. Böylece, o su sayesinde sizin için birçok meyveler içeren hurma ve üzüm bahçeleri yaptık; onlardan yiyip duruyorsunuz.

20. Ve Sina Dağı civarında yiyenler için lezzet ve yağ çıkaran bir ağaç/zeytin ağacını var ettik.

21. Çiftlik hayvanlarında da, sizin için bir çok dersler vardır. Karınlarından çıkan sütten sizi içiriyoruz, onlarda sizin için daha birçok yararlar vardır; onların etlerini de yiyorsunuz.

22. Ve aynı zamanda hem hayvanlar üzerinde, hem de gemiler üzerinde taşınıyorsunuz.

Peygamberler Tarihinden Dersler Nuh'un Gemisi.

23. Yemin olsun! Biz Nuh'u halkına elçi olarak göndermiştik de, Nuh: "Ey Halkım, yalnızca Allah'a kulluk ediniz. Sizin Allah'tan başka bir tanrınız yoktur. Hala, erdemli davranıp, Allah'a saygılı olmaz mısınız ?", demişti.

24. Halkının ileri gelen inkarcıları, "Nuh'da, senin benim gibi bir insandan başka bir şey değildir.Onun niyeti,sizin üzerinize egemen

---

409 **23:14** Bebeğin anne karnındaki embriyolojik gelişiminin ilk evresini oluşturan, erkek spermi ile kadın yumurtalığı birleşerek bebeğin ilk özünü oluşturur. Bu olaya biyolojide "zigot" adı verilir. Gelişmeye başlayan zigot, büyümesini boşlukta değil, rahim duvarına yapışarak geliştirir. İşte bizim embriyo olarak çevirdiğimiz bu gelişmeyi, Kur'an'daki "Alak" kelimesinin karşılığı olarak anlamlandırdık. Zira "Alak" kelimesinin Arapçadaki anlamı, "Bir yere asılıp tutunan şey" demektir. Hatta Alak kelimesi asıl olarak deriye yapışarak kan emen sülükler için kullanılır. Eski Kur'an yorumcuları "Alak" kelimesini "kan pıhtısı" olarak çevirmişlerdir. Bu gün modern biyoloji bebeğin gelişim evrelerinde "kan pıhtısı" diye bir evrenin olmadığını ortaya koymuştur. Eski Kur'an yorumcularının embriyolojiye olan yabancılıklarından dolayı, böyle bir anlam vermeleri doğal karşılanabilir. Ancak embriyolojinin açıklığa kavuşturduğu bir konuda, çağdaş yorumcuların "alak" sözcüğünü, insanın yaratılış evrelerinden biri olmayan "kan pıhtısı" diye çevirmekte direnmeleri,geçmişi aynen taklit etme belirtisinin açık bir kanıtı olsa gerek.. Bak.22/5; 95:2.

olmak istiyor.Eğer Allah bir elçi göndermek isteseydi bir melek gönderirdi. **Biz ilk atalarımızdan böyle bir şey işitmedik.**[410]

25. "Nuh kafasını oynatmış bir adamdır. Hele bir süreye kadar onun hareketlerini izleyin," dediler.

26. Nuh: "Rabbim,halkımın beni yalanlamalarına karşılık bana yardım et," diye dua etti.

27. Bunun üzerine Nuh'a şöyle vahyettik/bildirdik: "kontrolümüz altında ve emrimize uygun olarak gemiyi yap. Emrimiz gelip de sular coşup, yükselmeye başlayınca, her çeşit evcil hayvandan birer çift ile,aleyhlerine karar verilmiş olanların dışındaki aileni gemiye bindir. İnkarcı nankörler adına bana bir istek de bulunma; Çünkü, onların tümü suda boğulacaklardır."[411]

28. "Sen ve beraberindekiler gemiye yerleştiğinizde, 'Bizi o zalim halktan kurtaran Allah'a övgüler olsun,' de."

29. "Ve, 'Rabbim, beni bereketli bir yere indir. Sen, nereye indirileceğini en iyi bilensin.' de."

30. Kuşkusuz, Nuh ve kavminin başına gelenlerde, ibret alacaklar için dersler vardır. Biz elbette sizleri denemekteyiz.

31. Sonra, onların ardından, başka bir soy yetiştirdik.

32. Yeni gelen kuşağa da,kendi aralarından bir elçi gönderdik.O'da halkına: "Allah'a kulluk ediniz, sizin Allah'tan başka bir tanrınız yoktur. Hala erdemli davranıp, Allah'a saygılı olmaz mısınız?" dedi.

33. Fakat,halkından ahret hayatını inkar eden, dünya hayatında kendilerine alabildiğine nimetler verdiğimiz **varlıklı kişiler**, Allah'ın elçisi için: **"Bu, senin benim gibi bir insandır. Sizin yediğinizden yiyor, sizin içtiğinizden içiyor."**

34. "Kendiniz gibi bir insana uyarsanız, siz o zaman gerçekten kaybedersiniz."

35. "Bu adam,siz öldükten toprak ve kemik haline dönüştükten sonra, sizin geri çıkacağınızı mı söylüyor?"

---

410 **23:24 Ortak koşucuların, çağlar boyu tüm peygamberlere karşı ortak itirazları, Atalardan kalma geleneksel dine sahiplenmeleridir. Geçmişi körü körüne taklit edenlerin, sadece Kur'an dinine karşı çıkmaları, bu acı gerçeğin çağdaş bir örneğini oluşturmaktadır.**

411 **23:27** Bak.11/40ve 44; 54/13.

36. **"Size söylenen bu hikaye kesinlikle imkansızdır, imkansız!"**

37. **"Yaşantımız sadece bu dünyadadır. Yaşarız, ölürüz. Asla dirilecek değiliz."**

38. **"O kendisini elçi olarak tanıtan adam, Allah adına yalan söyleyen bir adamdan başkası değildir**. Biz o adama inanacak değiliz," diye halkın kafasını karıştırıyorlardı.

39. **Elçi de:** "Rabbim,halkın yalanlamalarına karşılık bana yardım et," diye dua etti.

40. **Allah'da**, " Çok yakında onlar pişman olacaklardır." buyurdu.

41. Nitekim, söz verilen korkunç felaket onları hak ettikleri şekilde yakaladı ve böylece onları süprüntü yığınına çevirdik. O inkarcı nankör halk, yok olmayı hakketmişti.

42. Sonra, onların da ardından başka kuşaklar var ettik.

43. Hiçbir toplum, kendisi için belirlenmiş süreyi ne öne alabilir, ne de erteleyebilir

44. Sonra biz, elçilerimizi ardı ardına gönderdik. Her ne zaman bir elçi, toplumuna gittiyse, halkı o gelen elçiyi yalanladı. Biz de onları birbiri peşinden yok edip tarih yaptık. İnanmayan bir topluluk yok olmayı hakketmiştir.

Musa ve Harun.

45-46. Sonra biz, Musa'yı ve kardeşi Harun'u mucizelerimizle ve apaçık bir kanıtla Firavun ve adamlarına gönderdik. Ancak,onlar büyüklük tasladılar ve azgınlaşan bir topluluk oldular.

47. Firavun ve adamları: "Musa ve Harun'un halkı bize kölelik ederken, şimdi biz tutup, bizim gibi iki insana mı elçi diye inanalım," dediler.

48. Musa ve Harun'u,ikisini yalanladılar ve sonuç olarak yok edilenlerden oldular.

49. Yemin olsun! Biz,İsrail oğulları doğruyu bulurlar diye,Musa'ya Kitabı/Tevrat'ı vermiştik.

50. Ve Meryem oğlu İsa'yı ve annesini de,**bir işaret kıldık**, ve onları yerleşmeye elverişli ve pınarı olan bir tepede barındırdık.

Din Birleştirir, Mezhepler Böler.

51. Ey Elçiler! Temiz olan şeylerden yiyiniz ve iyi ve güzel işler yapınız. Ben sizin yaptıklarınızı çok iyi bilirim.

52. Kuşkusuz,sizin bu toplumunuz/tüm insanlar bir tek toplumdur. Ben de sizin Rabbinizim. O halde Bana karşı saygılı olun"

53. Fakat insanlar,işlerini kendi aralarında parçalayıp,çeşitli kitaplara ayırdılar.**Her mezhep kendi oluşturduğu kitapla övünüyor.**

54. Ey Peygamber! Belli bir süreye kadar onları şaşkınlıkları içinde bırak.

55. Sanıyorlar mı ki, kendilerine bağışladığımız paralar ve çocuklar ile,

56. Onların iyiliğine koşuyoruz? Hayır, farkında değiller.

İyilikte Yarışanlar.

57. Rab'lerine olan saygıdan ötürü alabildiğine dikkatli olanlar,

58. Rab'lerinin ayetlerine inananlar,

59. Rab'lerine ortak koşmayanlar,

60. Rab'lerine döneceklerinin bilincinde olarak verenler,

61. İşte onlar iyiliklerde yarışanlardır; ve onlar iyilik yapmakta öncüdürler.

62. Biz bir kişiye ancak gücünün kaldırabileceği kadar sorumluluk yükleriz. Katımızda gerçeği içeren bir kitap vardır. Hiç kimse haksızlığa uğratılmayacaktır.

Zihinleri Kirli Olanlar Kur'an'ı Anlayamazlar.

63. Ama, inkarcıların zihinleri,gerçeği içeren bu kitaptan habersizdir. Onlar gerçeğe aykırı işlerde çalışıp durmaktadırlar.

64. Nihayet, servetleriyle şımarmış olanların varlıklılarını elinden alıp, azaba/sıkıntıya çevirdiğimizde hemen feryadı basarlar.

65. Boş yere feryat etmeyin; bu gün tarafımızdan hiçbir yardım görmezsiniz.

66. Size ayetlerim okunduğu zaman, küçümsüyor ve hiç oralı olmuyordunuz.

67. Ayetlerime karşı büyüklük taslıyordunuz ve gece boyunca,ağzınıza ne geliyorsa saçmalayarak geceliyordunuz.

68. **Ortak koşucular,bu Kur'an'ı hiç düşünmediler mi? yoksa geçmiş atalarına gelmeyen bir şey mi kendilerine geldi?**

69. **Yoksa, kendilerine gönderilen elçiyi tanımadıkları için mi,onu inkar ediyorlar?**

70. Yoksa, elçinin deli olduğuna mı karar verdiler? Halbuki elçi, onlara gerçeği getirmişti. Ne var ki, **ortak koşucuların çoğu gerçekten hoşlanmaz.**

71. Eğer gerçek, ortak koşucuların arzularına uysaydı, gökler, yer ve içlerindekiler bozulur, darmadağın olurdu. Halbuki,**Biz onlara, öğüt alacakları Kur'an'ı verdik, ancak çokları, kendi iyiliklerine olan öğüde bile sırt döndüler.**

72. Ey Muhammed! Yoksa sen, ortak koşuculardan bir maaş mı istedin? Rabbinin maaşı çok daha iyidir. O, rızk verenlerin en iyisidir.

73. Kuşku yok ki,sen onları dosdoğru yola çağırıyorsun.

74. Ama, ahrete inanmayanlar yoldan sapmaktadırlar.

75. Eğer, Biz kendilerine acıyıp başlarına gelen sıkıntıları giderseydik bile, yine de azgınlıkları içinde sersem sersem bocalamaya devam edeceklerdi.

76. Yemin olsun! Biz ortak koşucuları sıkıntıya düşürdük. Ama, yine de Rab'lerine boyun eğmediler, yalvarmadılar.

77. Sonunda, üzerlerine çetin bir azabın kapısını açıverince, şaşırıp, şoke oldular.

78. Sizin için işitme, görme duyuları ve beyinler yaratan Allah'tır. Ne kadar da az teşekkür ediyorsunuz!

79. Sizi yeryüzüne yerleştiren Allah'tır. Ve O'nun huzurunda toplanacaksınız.

80. Sizi yaşatan ve öldüren Allah'tır; gecenin ve gündüzün değişmesi O'na bağlı. Siz hiç aklınızı kullanmaz mısınız?

81. Buna rağmen ortak koşucular, öncekilerin dediklerini tekrarladılar.

82. Ve :"Biz öldüğümüz, toprak ve kemik olduğumuz zaman mı dirileceğiz?"

83. **"Bize ve atalarımıza daha önce de aynı masallar söylenmişti. Bu söylenenler,daha öncekilerin uydurdukları masallardan başka bir şey değildir"**, dediler.

Ortak Koşucular da "Allah" der.

84. Ey Muhammed! Ortak koşuculara sor. "**Çok biliyorsanız söyleyin bakalım, dünya ve içinde bulunanlar kimindir**?"[412]

85. "**Allah'ın,**" **diyecekler**.O zaman de ki, "Siz hiç düşünmez misiniz?"

86. Yine sor, "**Yedi göğün Rabbi, büyük yönetimin Rabbi kimdir**?"

87. "**Allah.,**" **diyecekler**.O zaman de ki, "Öyleyse neden Allah'a saygılı davranmıyorsunuz?"

88. Tekrar o ortak koşuculara sor. "Eğer biliyorsanız söyleyin bakalım, her şeyi koruyup kollayan, fakat kendisi korunup kollanmayan; her şeyin egemenliğini elinde bulunduran kimdir?"

89. "**Yine Allah" diyeceklerdir**. De ki, "O halde nasıl olup da büyüye kapılıyorsunuz?"

90. Biz Kendilerine gerçeği getirmemize rağmen, onlar yalanlamaktadırlar.

91. Allah çocuk edinmemiştir ve Allah ile beraber bir tanrı da yoktur. **Eğer öyle olsaydı, her tanrı kendi yarattığı şeylerle birlikte bağımsızlığını ilan ederdi.Ve yönetim için bir biriyle çekişmeye girerdi**. Allah, ortak koşucuların yakıştırdıkları şeylerden çok uzaktır.

92. Allah tüm gizli olanları da,açık olanları da Bilendir; Allah onların ortak koştukları şeylerden çok yücedir.

93. Ey Muhammed! De ki, "Rabbim, eğer onlara verilen tehdit sözünü, ben hayatta iken gerçekleştirirsen,"

94. "Rabbim, beni o inkarcı nankör toplum içinde bırakma."

95. Biz elbette, kendilerine söz verileni sana gösterebiliriz.

96. Sen kötülüğe iyilikle karşılık ver. Biz onların iddialarını iyi biliriz.

Şeytandan Korunmak İçin.

97. Ve de ki, "Rabbim, şeytanların kışkırtmalarından sana sığınırım."

98. "Şeytanların, yanımda bulunmalarından sana sığınırım, Rabbim."

---

412 23:84 Allah'a inanç, O'nun tüm özelliklerini kendisinin bildirildiği gibi kabul etmektir. Bak.59/22,23,24.

Ölen Kişi, Diriliş Gününe Kadar Geri Gelmez

99. Ortak koşuculardan birine ölüm gelip çattığı zaman:"**Rabbim, beni geri döndür der,**"

100. "**Boşa geçirdiğim dünyada, erdemli işler yapayım.**" **Hayır.** Bu onun söylediği bir laftan ibarettir. Diriliş gününe kadar onların ardında bir engel vardır.[413]

101. Sûra üfürüldüğünde o gün artık aralarındaki akrabalık bağı fayda vermez ve birbirleriyle de ilgilenemezler.

102. Tartıları ağır gelenler, işte onlar kazanacaklardır.

103. Tartıları hafif gelenler ise, kendilerini zarara soktukları için cehennemde ebedi kalacak olanlardır.

104. Onlar orada perişan durumda iken, ateş de yüzlerini yalayacaktır.

105. **Allah** kendilerine soracak: "**Ayetlerim size okunmuyor muydu ve siz de onları yalanlamıyor muydunuz**?

106. **İnkarcılar:** "Rabbimiz! Azgınlığımız bizi yendi; biz sapıtan bir toplum olduk."

107. "Rabbimiz, bizi buradan çıkar. Eğer bir daha eski durumumuza dönersek, artık biz gerçekten zalimleriz."

108. **Allah :** "Alçaldıkça alçalın orada, benimle konuşmayın."

109. "Kullarımdan bir grup, 'Rabbimiz,biz inandık, bizi bağışla, bize merhamet et, sen merhamet edenlerin en merhametlisisin'!derdi de,

110. "Siz onları alaya aldınız ve onları küçümsemeniz, beni anmayı size unutturdu."

111. "Bugün ben,bana inanan kullarıma,sabretmelerinin karşılığını verdim. Kazananlar işte bunlardır."

112. Allah, ortak koşucu inkarcılara sorar:"**Dünyada kaç yıl kaldınız**?"

113. İnkar edenler. "**Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldık. Sayanlara sor,**" dediler.

114. Allah dedi ki, "**Siz gerçekten çok kısa bir süre kaldınız, keşke, dünyada bunu bilebilseydiniz.**"

---

413 23:100 Bu ayet re-enkarnasyon, yani tekrar bedenlenme inancının doğru bir inanç olmadığını gösteriyor

115. "Bizim sizi boş yere yarattığımızı ve bize dönmeyeceğinizi mi sandınız?"

Mutlak Yönetici.

116. Mutlak Yönetici olan Allah, çok yücedir. Allah'tan başka tanrı yoktur ve O, Yüce yönetimin Rabbidir.

117. Her kim Allah ile birlikte, hiçbir delile sahip olmayan başka bir tanrıya kulluk ederse, onun hesabı Rabbinin katındadır. Kuşkusuz inkar edenler mutlu sona ulaşamazlar.

Allah Peygambere Nasıl Dua Edeceğini Öğretiyor.

118. Ey Muhammed! Sen şöyle dua et: **"Rabbim, bizi bağışla, merhamet et; Sen, merhamet edenlerin en iyisisin."**

24. NUR (Işık) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Bu indirdiğimiz ve uygulamasını zorunlu gördüğümüz bir sûredir. Düşünüp öğüt almanız için, sûrenin içine apaçık belgeleri yerleştirdik.

Yasal Olmayan Cinsel İlişki: Zina

2. Yasal olmayan cinsel ilişkide bulunan erkek ve kadının cezası, her birine yüz celde vurmaktır. Allah'a ve Ahiret gününe inanıyorsanız, onlara olan acıma duygunuz, Allah'ın yasasını uygulamakta size engel olmamalı. İnananlardan bir grup onların cezalandırılma işlemine tanık olsun.[414]
3. Sürekli yasak ilişkide bulunan bir erkek, eninde sonunda, sürekli yasak ilişkide bulunan veya ortak koşucu bir kadınla evlenir; sürekli yasak ilişkide bulunan bir kadın da, eninde sonunda, sürekli yasak ilişkide bulunan veya ortak koşucu bir erkekle evlenir. Erdemli erkek ve kadınlar ise, öyle değildir.

---

414 **24:2** Kur'an'da yasalara aykırı kadın erkek arasındaki cinsel ilişkinin cezası, gövdeye suçluyu öldürmeyecek belli sayıda bir vuruş olarak bildirilmiştir. Kamu ahlakını ve sağlıklı aile yapısını korumaya yönelik, böylesi sosyo-psikolojik bir caydırma önlemini, aşağıdaki ayetlerde de anlatılacak olan, peygamberin eşine yapılan iğrenç iftirayı atanların uzantıları ve çocukları, ürettikleri yalan rivayetlerle, **taşlama** cezasına çevirmişlerdir. Geçmişi sorgulamadan taklit eden geleneksel yorumcu ve çevirmenlerimizde, bu çelişkili rivayetleri, Kur'an'dan üstün tutarak, zina suçunu taşlama ile cezalandırmaya kalkışmışlardır. Kur'an ayetinde geçmeyen, taşlama(recm) kelimesi, Tevrat,(Tensiye s.22-25'te) açık olarak geçer. Yahudi din kültüründen İslam'a sızmış uydurma bir rivayetle, zina suçunu recm/taşlama ile cezalandırma, **"İslam Hukuku"** adı altında bir Kur'an buyruğuymuş gibi, İslam dinine sokulmuştur. (Bak.Diy.yy.K.K.meali.24/2,nin parantez içi yorumu. Ayrıca Bak. Dört Mezhebin Fıkıh kitabı 7/97) Zina eden evliler için taşla öldürme cezasını uyduranlar, bu ayetin açık olmadığını iddia etmişlerdir. Hâlbuki ilk iki ayet, böyle söyleyenleri yalanlamaktadır. Kaldı ki, böyle bir utandırma cezasının uygulanabilmesini de, dört kişinin- duyuma değil- aynı anda gözleriyle görme koşuluna bağlamış, 4.ayette de açıkça belirtildiği gibi, dört tanık getiremeyenlere aynı cezanın (80 celde) uygulanmasını ve iftiracıların yaşam boyu tanıklığının kabul edilmemesini önemle vurgulanmıştır. Dört kişinin aynı anda görebileceği bir cinsel ilişki, ne derece mümkün olur. Zina olsun başka bir yasa dışı iş olsun, toplum içinde herkesin gözleri önünde yapılan bir suçun, toplum düzenine ve kamu ahlakına yönelik bir durum olduğu açıktır. **Kur'an'ın önerisi, kamu düzenini ve sağlıklı aile yapısını bozmaya yönelik aleni ve yaygınlaştırıcı olumsuz bir davranışı önlemeye matuf bir öneridir.** Kamu düzenine yönelik olmayan kişisel ve kişiler arası suçlar, kişilerin kendi araları ile Tanrı arasındaki bir durumdur.

4. Evli kadınları suçladıktan sonra, belgelemek için dört tanık getiremeyenlerin cezası, seksen celde vurmak ve iftira edenlerin hiçbir durumda tanıklığının ebedi olarak kabul edilmemesidir. İftiracılar yoldan çıkmış kimselerdir.

5. Bununla birlikte,içtenlikle tövbe edip, kendilerini düzeltenler için, Allah Bağışlayandır, Acıyandır.

6-7. Eşlerini zina etmekle suçlayıp, kendisinden başka tanıkları olmayan erkeğin, tanıklığının geçerli olması için, doğru söylediğine dair dört kez Allah adına yemin etmesi ve beşinci yemininde de,yalan söylediği taktirde Allah'ın lanetinin kendisinin üzerine olmasını istemesi halinde geçerli olabilir.

8-9. Eğer, suçlanan kadın, kocasının yalancı olduğuna dair dört kez Allah adına yemin edip, beşinci yemininde de,kocasının doğru olması halinde kendisinin Allah'ın lanetini istemesi, kadına verilecek cezayı ortadan kaldırır.

10. Ya Allah size bağışı ve merhametiyle davranmasaydı yada Allah tövbeleri kabul eden ve Bilge sahibi olmasaydı haliniz ne olurdu!

Peygamberin Eşine İğrenç İftira.

11. **Peygamberin eşine yapılan iftirayı, içinizden bir çete uydurdu.** Bu iftira olayının sizin için kötü olduğunu sanmayın; aksine sizin için iyi bir ders oldu. Bu arada, iftiracılardan her biri günahı paylaşmıştır. **Elebaşlık yapanları da, büyük bir cezayı hakketmiştir.**[415]

Allah İnananları İkaz Ediyor.

12. Siz, Peygamberin yanındaki inanan erkek ve kadınlar, bu iftirayı duyduğunuzda, birbiriniz hakkında olumlu düşünerek, "**Bu, apaçık iğrenç bir iftiradır**," demeniz gerekmez miydi?[416]

---

415 **24:11** Peygamberimiz sağken, peygamberin eşine bu iğrenç iftirayı yapan çete, peygamberin vefatından sonra aynı amaca yönelik olarak, İslam'a neler yaptıkları tarihsel olaylarla ortada iken, bunların uydurup ürettikleri çelişkili rivayetleri dinin kaynağı görenlere, Allah affetsin demekten başka ne söylenebilir ki. Bak 111:1.

416 **24:12** Ayetten anladığımıza göre, Peygamberin yanında bulunan iki yüzlü inkarcıların, peygamberin eşine yaptıkları iftira ve propagandanın etkisine bakın ki, en samimi inananları bile kandırabilmişlerdir. Bu denli uzman yalancılar, peygamber'in vefatından sonra ve peygamber adına, peygamber devrini "asri saadet",kendilerini de "hatasız,adil" sahabeler olarak tanımlamışlardır.

13. **İftiracılar dört tanık getirmeli değiller miydi?** Tanıklar getiremediklerine göre, onlar Allah yanında yalancılardandır.

14. Eğer, Allah'ın size dünya ve ahrette bağışı ve merhameti olmasaydı, **kapıldığınız o iftira yaygarasından ötürü**, size büyük bir ceza dokunacaktı.

15. Sizler o iğrenç iftirayı dilinize dolamış ve hakkında doğru dürüst bir bilginiz olmayan bir yalanı,ağızlarınızda geveleyip durdunuz. Bu yaptığınız yaygarayı da önemsiz,basit bir şey sanmıştınız.Oysa o davranışınız,Allah yanında çok büyük bir vebaldir.

16. Halbuki, bu iftirayı duyar duymaz, **"Bunu konuşup yaymamız doğru değil, haşa! Bu iğrenç bir iftiradır"** demeniz gerekmez miydi?

17. Eğer inanmış kişilerseniz, **bir daha buna benzer bir şeyi tekrar yapmayın diye, Allah sizi ikaz ediyor.**

18. **Allah size ayetlerini, işte böyle açıklıyor**. Allah gerçeği Bilendir, Bilgedir.

19. **İnananların içinde** kötü ve çirkin şeylerin yaygınlaşmasını isteyenler, dünyada ve ahirette acı verici bir cezayı hakketmişlerdir. Allah bilir, siz bilmezsiniz.

20. Ya Allah'ın size bağış ve rahmeti olmasaydı ya da Allah en Şefkatli ve en Merhametli olmasaydı haliniz ne olurdu!

Şeytan, Yüz Kızartıcı Şeyler Öğütler Allah Hoşgörüyü Öğütler.

21. Ey inananlar! Şeytanın izinden gitmeyin. Kim şeytanın izinden giderse kuşkusuz,şeytan yüz kızartıcı şeyleri ve kötülüğü öğütler. Eğer,Allah'ın size bağışı ve merhameti olmasaydı, sizden hiçbiriniz sonsuza dek aklanamazdı. Ama Allah dileyeni/dilediğini aklar, temize çıkarır. Allah İşitendir, Bilendir.

22. Sizden mal ve imkâna sahip olanlar akrabalara, yoksullara ve Allah yolunda göç edenlere bilmeden yaptıkları hata yüzünden, yardım etmemek için yemin etmesinler, affetsinler, hoş görsünler. Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah Bağışlayandır, Acıyandır.

En Büyük Lanet.

23. Namuslu ve hiçbir şeyden habersiz, dürüst kadınlara iftira edenler, dünyada ve ahirette lanetlenirler ve onlar için büyük bir ceza vardır.

24. Kıyamet günü, iftiracıların kendi dilleri, elleri ve ayakları yapmış oldukları her şeye tanıklık edeceklerdir.

25. Allah kıyamet günü, iftiracılara hakkettikleri cezalarını tam olarak verecek ve Allah'ın apaçık bir gerçek olduğunu öğreneceklerdir.

26. Kötü kadınlar, kötü erkekler için, kötü erkekler de kötü kadınlar içindir. İyi kadınlar iyi erkekler için ve iyi erkekler de iyi kadınlar içindir. Bu ikinci grup, iftiracıların dedikodularından uzaktır. Bunlar, bağışlanma ve cömert bir ödülü hak etmişlerdir.

Yabancı Konutlara İzinsiz Girmeyin.

27. Ey inananlar, kendi evlerinizden başka evlere izin almadan, ev sahiplerine seslenip, esenlik dilemeden girmeyin. Düşünürseniz böyle davranmanın sizin için daha iyi olduğunu görürsünüz.

28. Eğer, gittiğiniz evde ev sakinleri sizi içeriye buyur etmezlerse, oraya girmeyiniz. Şayet size "**Geri dönün**!" denilirse, hemen dönüp gidiniz. Bu sizin için daha temiz bir davranıştır. Allah yaptıklarınızı Bilendir.

29. Oturulmayan ve içinde eşyanız bulunan bir eve girmenizde bir sakınca yoktur. Allah açığa vurduklarınızı da,gizlediklerinizi de bilir.

Erkek ve Kadın İlişkisinde Ölçü ve Örtü.

30. Ey Muhammed! Erdemli erkeklere söyle, kadınlarla bir aradayken, gözleriyle kadınları rahatsız edecek şekilde davranmasınlar/ bakmasınlar ve kişiliklerini/edeplerini korusunlar. Bu onlar için daha temiz bir davranıştır.Elbette Allah yaptıklarından haberdardır.

31. Ey Muhammed!Erdemli kadınlara da söyle,erkeklerle bir aradayken, gözleriyle erkekleri rahatsız edecek şekilde davranmasınlar/bakmasınlar,kişiliklerini/edeplerini korusunlar ve doğal olması gereken yerler dışında, göğüslerinin üzerini örtüleriyle kapatsınlar. Zinetlerini göstermesinler/Başkalarını cinsel tacize yol açacak ve tahrik edecek davranışlardan sakınsınlar. **Ancak** kocaları, babaları, kocalarının babaları, oğulları, kocalarının oğulları, kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, diğer kadınlar, cinsel iktidara sahip olmayan erkek hizmetçiler, kadın hizmetçiler ve kadınların cinsel yerlerini henüz anlamayan çocukların yanlarında,istedikleri gibi giyinip, davranmalarında bir sakınca yoktur. Bunların dışındakilerin yanında, cinsel tacize yol açacak, tahrik edici yerlerini açıp, dikkat çekici davranışlarda

bulunmasınlar/ayaklarını yere vurmasınlar. Ey inananlar,-erkek, kadın-hepiniz Allah'a yöneliniz ki,mutlu olabilesiniz.[417]

Sağlıklı Aile İçin, Yasal Evliliği Teşvik.

32. Bekarlarınızı, erdemli kadın ve erkek hizmetçilerinizi evlendiriniz; eğer yoksul iseler, Allah onları kendi lütfundan zengin edecektir. Allah Cömerttir, Bilendir.

33. Evlenme olanağına sahip olmayanlar da, Allah kendilerini lütfuyla zenginleştirene kadar dürüst davransınlar. Evlenme yoluyla özgürlüğüne kavuşmak isteyen yeminlerinizin/anlaşmalarınızın hak sahibi olduklarını -niyetleri dürüstse- özgürlüklerine kavuşturun. Ve Allah'ın size verdiği maldan sizde onlara verin. **Dürüst olmak isteyen hizmetçi kızlarınızı, bu dünyanın geçici menfaatini**

---

417 **24:31** Bu sürenin 11. ayetin de açıklanan, Peygamberimizin eşine iğrenç iftirayı yapan **çetenin** uzantılarının uydurdukları, çelişkili rivayetlerden hareketle, Kur'an öncesi cahiliye Arap toplumunun kadına bakış açısını, Kur'andaki örtünmeyle ilgili ayetlere de yansıtmışlar ve o bakış açısı doğrultusunda ve erkekler leyhine yorumlamışlardır. Kur'an'ın mantığı ve bu sûrenin bütünlüğü içinde baktığımızda, kadınlarla erkeklerin toplum yaşamında yan yana olmak zorunda olduklarını, böyle bir çalışma ortamında, birbirlerine karşı davranışlarında olsun, giyimlerinde olsun ölçülü olmaları, dostane olmaları, aşırıya kaçmamaları öğütleniyor. Zaten, aile ve akrabalar arasında bir kısıtlamanın olmayıp, özgürce hareket edebileceklerini aynı ayetin devamı açıklıyor.Kaldıki,Kur'an ayetinde **"başörtüsü"** diye bir kelime geçmemektedir.Buna rağmen,**tüm Kur'an tefsirlerinde ve çevirilerinde Kur'an ayeti "başörtüsü" olarak çevrilmiştir**.Hâlbuki ayette geçen "HIMAR" kelimesi **"Baş örtmek"** anlamına değil, sadece **"örtmek"** anlamına gelmektedir.Eğer,her hangi bir şey örtülecek ise,o şeyin vurgulanması gerekir.**Örneğin** masa örtüsü derken,örtmek kelimesinin yanına masa kelimesinin gelmesi gibi,başörtüsü dendiği zaman da **"örtmek" "hımar"** kelimesinin yanına **"baş" "re's"** kelimesinin **"hımarü-re's"** şeklinde gelmesi gerekir.Ayetteki **"hımar" "örtü"** kelimesinin yanında geçen ve vurgulayan kelime **"cuyub"** kelimesidir ki,**"yaka"** veya **"göğüs"** anlamına gelir.Çünkü,aynı kelime **"cuyub"** bir başka ayette **(28/32)** Hz.Musa'nın **"göğsüne/koynuna elini soktuğu"** şeklinde geçer. Yani,**"cuyub"** kelimesi,**"hımar"** örtmek kelimesi ile kullanıldığı zaman,**"bihumûrihinne ala cuyubihinne"** başını örtmek değil, **"göğsünün üzerini örtmek"** anlamına gelmektedir. Geleneksel tüm yorumcular, Kur'an ayetini bilimsel bir bakışla değil de, birbirlerini taklit edip,**"Başörtülerini yakalarının üzerine kadar örtsünler"** diyerek, **"Felyedribne"** fiilini de **"örtsünler"** diye tercüme etmişlerdir. Bu geleneksel yorumcular.**"DaRaBe"** kökünden gelen bu kelimeyi burada,**"Başörtülerini... örtsünler"** derken, bir başka yerde aynı **"DaRaBe"** kelimesini **"Kadınları DÖVÜN" (Bak.4/34)**diye çevirmişlerdir. **Özetle,** Kur'an'ın orijinal ayeti tüm açıklığı ile ortadayken, elverişli bir siyasal kullanım malzemesi olarak, sürekli gündemde tutulan başörtüsü, Kur'an'ın değil, geleneklerin,kişisel görüşlerin dinleştirilmesinden kaynaklanmaktadır.

Üstüste yığılmış karanlıklar... İnsan elini uzattığı zaman nerdeyse onu bile göremez. Allah'ın ışıktan yoksun bıraktığı kimsenin hiçbir ışığı olamaz.

41. Diziler halinde uçan kuşlar dahil, göklerde ve yerde bulunan herkesin Allah'ı yücelttiğini görmez misin? Her birinin kendine göre bir dua ve yüceltme yöntemi vardır. Allah onların yaptıklarını iyi bilir.

42. Göklerin ve yerin yönetimi Allah'a aittir. Dönüş de Allah'adır.

43. Bilmez misin ki, Allah bulutları sürer, sonra onları birleştirir, sonra o bulutları birbiri üstüne yığar ve sen de yağmurun o bulutların arasından çıktığını görürsün? Ve Allah, gökte büyük kütleler halindeki bulutlardan dolu yağdırır. O dolu ile dilediği kimseyi çarpıyor, dilediğinden de onu uzak tutuyor. O bulutlardan çıkan şimşeğin parıltısı neredeyse gözleri kamaştırır.

44. Allah geceyi gündüze, gündüzü geceye döndürüyor. Kuşkusuz, algılayabilenler için, elbette bunda bir ders vardır.

Her Şey Sudan Yaratıldı.

45. **Allah bütün canlıları sudan yaratır.** Onlardan kimi karnı üzerinde sürünür, kimi iki ayakları üzerinde, kimi de dört ayak üzerinde yürürler. Allah'ın her şeye gücü yeter.

46. Yemin olsun! Biz, her şeyi apaçık bildiren ayetler indirmiş bulunuyoruz. Allah dilediğini/dileyeni dosdoğru yola iletir.

İkiyüzlü Davranış.

47. İki yüzlüler: "**Allah'a ve elçiye inandık ve itaat ettik,**" derler. Sonra, içlerinden bir grup vaz geçer; bunlar inanmış değildir.

48. Aralarındaki bir problemin çözümü için, Allah adına elçiye gidelim denildiğinde, iki yüzlüler gitmek istemezler.

49. Ama,verilen karar lehlerine olursa,o zaman elçiye gönüllü koşarlar.

50. Kalplerinde bir hastalık mı var? Kuşku mu duyuyorlar? Allah'ın ve elçisinin kendilerine haksızlık yapacağından mı korkmaktadırlar? Aslında onlar iki yüzlü nankörlerdir.

51. Aralarında hüküm vermek üzere Allah'a ve elçisine çağrıldıkları zaman, inananlar yalnızca şunu söylerler: "İşittik ve uyduk." İşte mutlu son bunlarındır.

52. Kim Allah'a ve O'nun buyruklarını bildiren elçisine uyar, Allah'ı sayar ve O'nu dinlerse, İşte o kimseler mutlu sona ulaşırlar.

Üstüste yığılmış karanlıklar... İnsan elini uzattığı zaman nerdeyse onu bile göremez. Allah'ın ışıktan yoksun bıraktığı kimsenin hiçbir ışığı olamaz.

41. Diziler halinde uçan kuşlar dahil, göklerde ve yerde bulunan herkesin Allah'ı yücelttiğini görmez misin? Her birinin kendine göre bir dua ve yüceltme yöntemi vardır. Allah onların yaptıklarını iyi bilir.

42. Göklerin ve yerin yönetimi Allah'a aittir. Dönüş de Allah'adır.

43. Bilmez misin ki, Allah bulutları sürer, sonra onları birleştirir, sonra o bulutları birbiri üstüne yığar ve sen de yağmurun o bulutların arasından çıktığını görürsün? Ve Allah, gökte büyük kütleler halindeki bulutlardan dolu yağdırır. O dolu ile dilediği kimseyi çarpıyor, dilediğinden de onu uzak tutuyor. O bulutlardan çıkan şimşeğin parıltısı neredeyse gözleri kamaştırır.

44. Allah geceyi gündüze, gündüzü geceye döndürüyor. Kuşkusuz, algılayabilenler için, elbette bunda bir ders vardır.

Her Şey Sudan Yaratıldı.

45. **Allah bütün canlıları sudan yaratır.** Onlardan kimi karnı üzerinde sürünür, kimi iki ayakları üzerinde, kimi de dört ayak üzerinde yürürler. Allah'ın her şeye gücü yeter.

46. Yemin olsun! Biz, her şeyi apaçık bildiren ayetler indirmiş bulunuyoruz. Allah dilediğini/dileyeni dosdoğru yola iletir.

İkiyüzlü Davranış.

47. İki yüzlüler: "**Allah'a ve elçiye inandık ve itaat ettik,**" derler. Sonra, içlerinden bir grup vaz geçer; bunlar inanmış değildir.

48. Aralarındaki bir problemin çözümü için, Allah adına elçiye gidelim denildiğinde, iki yüzlüler gitmek istemezler.

49. Ama,verilen karar lehlerine olursa,o zaman elçiye gönüllü koşarlar.

50. Kalplerinde bir hastalık mı var? Kuşku mu duyuyorlar? Allah'ın ve elçisinin kendilerine haksızlık yapacağından mı korkmaktadırlar? Aslında onlar iki yüzlü nankörlerdir.

51. Aralarında hüküm vermek üzere Allah'a ve elçisine çağrıldıkları zaman, inananlar yalnızca şunu söylerler: "İşittik ve uyduk." İşte mutlu son bunlarındır.

52. Kim Allah'a ve O'nun buyruklarını bildiren elçisine uyar, Allah'ı sayar ve O'nu dinlerse, İşte o kimseler mutlu sona ulaşırlar.

53. Ey Muhammed! İki yüzlüleri çağırsan bile, savaşa çıkacaklarına dair,en ciddi bir şekilde Allah'a yemin ederler. De ki, **"Boş yere yemin etmeyin. Nasıl itaat ettiğiniz ortada. Allah yaptığınız her şeyden haberdardır."**

54. Ey Muhammed! İki yüzlülere de ki, "Allah'a ve O'nun buyruklarını bildiren elçiye uyunuz. Eğer kabul etmezseniz bilin ki, **elçinin görevi,sadece Allah'ın buyruklarını bildirmekten ibarettir. Siz de kendi görevinizden sorumlusunuz. Eğer elçinin bildirdiklerine uyarsanız, doğruyu bulursunuz. Elçinin tek görevi, mesajı açıkça bildirmekten ibarettir.**

Erdemli Davrananlara Tanrı'nın Vaadi.

55. Allah sizlerden inanıp, iyi ve güzel işler üretenlere, kendilerinden öncekileri yeryüzüne egemen kıldığı gibi,onları da egemen yapacağına, **kendileri için seçtiği dini yerleştirip koruyacağına** ve korkularını güvene çevireceğine söz vermiştir. Çünkü onlar bana kulluk ederler ve bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Bundan sonra inkar edenler yoldan çıkmış olanlardır.

56. Namazı kılınız, zekatı veriniz ve elçiye uyunuz ki,merhamet edilesiniz.

57. İnkar edenlerin bizi aciz bırakacaklarını sanmayın. Onların varacağı yer ateştir; ne kötü bir varış yeridir.

Görgü Kuralları ve Namaz Vakitleri.

58. Ey inananlar, yeminlerinizin/anlaşmalarınızın hak sahibi oldukları ve sizden henüz erginliğe ermemiş olanlar şu üç durumda sizden izin istesinler: Sabah namazından önce, öğle vaktinde dinlenmek için elbisenizi çıkardığınız zaman ve Akşam namazından sonra... **Bunlar, sizin özel üç vaktinizdir.**[419] Bunların dışında, birbirinizin yanına girip çıkmakta bir sakınca yoktur. Allah ayetleri size işte böyle açıklar. Allah Bilendir, Bilgedir.

59. Çocuklarınız erginlik çağına erişince, kendilerinden önceki yetişkinlerin izin istedikleri gibi, onlar da izin istesinler. Allah ayetlerini size, işte böyle açıklar. Allah Bilendir, Bilgedir.

---

419 **24:58** Kur'an namaz hakkında detaylı bilgi içermektedir. Sabah ve Akşam namazları için ayrıca bak 11:114; 17:78; 38:32.

Yaşlı Kadınlar İçin Giyim-Kuşam Serbestliği.

60. Evlenme beklentisi olmayan,yaşça ilerlemiş kadınların mahrem yerlerini açıp saçmamak koşuluyla,dış elbiselerini çıkarmalarında bir günah yoktur. Olgun davranmaları kendileri için daha iyidir. Allah İşitendir, Bilendir.

Haremlik-Selamlık Yoktur.

61. Görme özürlüye, topala ve hastaya güçlük yoktur. Siz de kendi evlerinizde, babalarınızın evlerinde, annelerinizin evlerinde, kardeşlerinizin evlerinde, kız kardeşlerinizin evlerinde, amcalarınızın evlerinde, halalarınızın evlerinde,dayılarınızın evlerinde, teyzelerinizin evlerinde, bakıcı olduğunuz evlerde ve **arkadaşlarınızın** evlerinde yemenizde bir sakınca yoktur. **Beraberce yahut ayrı ayrı yemenizde de bir sakınca yoktur.** Bir eve girdiğinizde,Allah'tan güzel, mutlu bir yaşam dileyerek selamlayınız. **Allah size ayetleri işte böyle açıklar ki, aklınızla düşünüp, anlayasınız.**

Toplantılarda Disiplin.

62. Gerçek inananlar, Allah'a ve elçisine gönülden inanan ve elçi ile beraber ortak bir iş üzerindeyken,elçiden izinsiz toplantıyı terk etmeyenlerdir. Ey Muhammed! Toplantı bitmeden senden izin isteyenler,samimi olarak Allah'a ve elçisine inananlardır.Bazı işleri için samimi olarak senden izin istediklerinde, sen de onlardan dilediğine izin ver ve onlar için Allah'tan bağış dile. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

63. Elçinin çağrısını, aranızda herhangi birinizin diğerini çağrısı gibi tutmayın. **Allah içinizden birbirinizin arkasına saklanarak, sıvışıp gidenleri biliyor**. Onun emirlerine aykırı davrananlar, başlarına bir felaketin gelmesinden veya acı bir cezaya çarpılmaktan sakınsınlar.

64. Unutmayın! göklerde ve yerde olanlar hep Allah'a aittir. Allah sizin ne işlediğinizi iyi bilir. Nitekim,kendisine döndürülecekleri gün, yaptıkları her şeyi onlara bildirecektir. Allah her şeyi bilendir.

25.FURKAN (İyiyi Kötüden Ayıran) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Kur'an Tüm İnsanlar İçin Bir Uyarıcıdır.

1. Yüceler yücesi Allah, tüm dünya halklarına bir uyarıcı olarak, iyiyi kötüden ayıran Kur'an'ı, kulu Muhammed'e indirmiştir.
2. Göklerin ve yerin yönetimi Allah'a aittir. Allah hiç çocuk edinmemiştir, yönetiminde de kendisinin ortağı yoktur. Allah her şeyi yaratmış ve en ayrıntılı ölçülerle ona düzen vermiştir.
3. Buna rağmen ortak koşucular Allah'ı bırakıp, hiç bir şey yaratamayan, aksine kendileri yaratılmış olan, kendilerine bile yarar ve zarar veremeyen, öldüremeyen, yaşatamayan ve diriltemeyen birtakım tanrılar edindiler.

Ortak Koşucular Kur'an'ı Muhammed Uydurdu Diyorlar.

4. Ortak koşucu inkarcılar: "**Bu Kur'an, başka birilerinin de yardımıyla, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir,**" diyerek,haksız ve asılsız bir iftira ortaya attılar.
5. Ve, "**Muhammed'in yazıp durduğu şey**,daha öncekilerin öyküleridir; **birileri durmadan gece-gündüz kendisine yazdırıyor.**" diyorlar.[420]
6. Ey Muhammed! Ortak koşuculara de ki, "**O Kur'an'ı, göklerin ve yerin gizliliklerini bilen Allah indirmiştir**. O, Bağışlayandır, Esirgeyendir."
7. İnkarcılar: "**Bu ne biçim elçi, bizim gibi yemek yiyor ve sokaklarda dolaşıyor? Madem peygamber olduğunu söylüyor, o zaman kendisine uyarıcı olarak bir melek eşlik etseydi ya!**"[421]
8. "**Yahut kendisine bir hazine verilmeli veya kendisine ait özel bir bahçesi olsaydı da, ondan yeseydi!**" Hatta inkarcı nankörler: "**Siz büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz,**" dediler.

---

420 **25:5 Bu Kur'an ayeti ile Hz. Muhammed'in okuma yazma bildiğini ve Tanrı'dan aldığı vahyi bizzat kendisinin yazdığını öğreniyoruz.**

421 **25:7-8** Ortak koşucu Araplar, Hz.Muhammed'in elçiliğini bir türlü içlerine sindiremediler. ille de insan üstü bir gerekçe bekliyorlar. **Peygamberlere insanüstü vasıflar atfetmek, ortak koşucuların özelliklerindendir.**

9. Ey Muhammed! Bak senin için ne örnekler verdiler. Onlar saptılar, artık, doğru yolu asla bulamayacaklardır.

10. Yüceler yücesi Allah dilerse, sana onların dediklerinden çok daha iyisini, içlerinden çağlayanlar akan bahçeler ve köşkler verir.

11. Üstelik inkarcılar, Saati/dünyanın sonunu da yalanladılar. Dünyanın sonunu yalanlayanlara, Biz alevli cehennemi hazırladık.

12. Cehennem o inkarcılara uzaktan görününce, onun kaynamasını ve uğultusunu işitirler.

13. Zincirlerle bağlı olarak cehennemin daracık bir yerinden atıldıkları zaman orada, "**Neredesin ey ölüm!**" diye, feryat etmeye başlarlar.

14. Kendilerine "**Bugün bir ölüm değil, birçok ölüm isteyin.**" denir.

15. De ki, " Böyle ateş içinde kalmak mı iyi, yoksa sakınanlar için bir karşılık ve dönüş yeri olarak söz verilmiş, ebedi cennet mi daha iyi?"

16. Sakınanlar cennette sonsuza dek, dilediklerini elde ederler. Bu, Rabbin'in mutlak surette gerçekleştirmesini istediği sözüdür.

Tanrının Sorusu.

17. Kıyamet günü, Rabbin ortak koşucuları ve onların Allah'a ortak koştuklarını toplayıp "**Bu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa kendileri mi yoldan çıktılar**?" diye sorar.

18. Ortak koşulanlar. "Sen yücesin, senin yanında bir kimseyi dost/veli kabul etmek bize yakışmaz. Fakat, Sen ortak koşuculara ve atalarına o kadar bol nimetler bağışladın ki, sonunda buyruklarını unutup, yok olmayı hak eden bir toplum oldular," diye karşılık verdiler.

19. Bu sefer,Allah ortak koşanlara hitaben: "İşte ortak koştuklarınız,sizin bu söylediklerinizi yalanlamış bulunuyorlar. Artık,siz azabı ne geri çevirebilir, ne de bir yardım temin edebilirsiniz.Hatta zulmedenlerinize büyük bir azap tattıracağız."

İnkarcılar Allah'ı Gözleriyle Görmek İstiyorlar.

20. Ey Muhammed! **Senden önce gönderdiğimiz tüm elçiler de yemek yerler, çarşılarda, sokaklarda dolaşırlardı.** Dayanabilecek misiniz? diye, Biz sizi, birbiriniz için bir sınav vesilesi yaptık. Rabbin Görendir.

21. Kıyamet günü Bize dönmeyeceklerini sanan inkarcılar, "**Bize elçi olarak ya melekler indirilmeli, yahut da gözümüzle Rabbimizi görmeliyiz!,**" dediler.Yemin olsun! İnkarcılar kendi kendilerine büyüklük taslamışlar ve azgınlıkta pek ileri gitmişlerdi.

22. Melekleri gördükleri gün, inkarcılar için hiç bir müjdeli haber olmayacaktır. Üstelik Melekler: "**Bu gün size sevinmek yasaktır, yasak!**" derler.

23. Biz inkarcıların yapmış oldukları işleri en ince ayrıntısına kadar bakar ve onları tamamıyla boşa çıkarırız.

24. O gün, cennet halkının kalacağı yer çok daha iyi ve en güzel söylemler işiteceklerdir.

25. O gün gök, bulut kütleleri halinde parçalanacak ve melekler peş peşe indirilecektir.

26. İşte o gün, yönetim tümüyle ve mutlak olarak Rahman'ındır. İnkarcılar için zor bir gün olacaktır.

Kötü Dost ve Peygamber'in Ahiretteki Şikayeti.

27. O gün,inkarcı nankörler sıkıntıdan ellerinin parmaklarını ısırarak: "**Keşke, elçi ile birlikte aynı yolu tutsaydım.**"

28-29. "**Ey vah bana! keşke falancayı arkadaş edinmeseydim, Çünkü, Kur'an bana anlatılınca, o beni Kur'an'dan uzaklaştırdı.** Gerçekten şeytan insanı yarı yolda bırakıp rezil ediyor".

30. Elçi de, "**Ey Rabbim, halkım Kur'an'ı terk etti,**" diye şikayet eder.[422]

31. Ey Muhammed! Bilesin ki,Biz her peygambere suçlulardan bir düşman musallat ettik.[423] Yol gösterici ve yardımcı olarak Rabbin yeter.

32. Ortak koşucu İnkarcılar, "**Kur'an, Muhammed'e neden bir defada,topluca indirilmedi?**" dediler. Ey Muhammed! **Biz, bölük bölük indirdiğimiz Kur'an ayetlerini, senin belleğine iyice yerleştirmek için böyle yaptık. Biz, o ayetleri, belirlenmiş bir diziliş sırasına göre okumaktayız.**

---

422 **25:30 Hz. Muhammed kıyamet günü, doğru ile yanlışı ayıran Kur'an'ı terk edip, doğru ile yanlışın karıştığı çelişkili rivayetleri din yerine koyan ümmetinden böyle şikayette bulunacak.**

423 **25:31** Bak. 6:112-116 ayetlerine bakınız.

33. Ortak koşucuların sana yönelttikleri her örneğe karşı, Biz sana gerçeği ve en güzel açıklamayı getiririz.

34. Cehenneme yüzü koyun sürülenler kötü bir yere ve çarpık bir yola sahip olanlardır.

Tarihsel Olaylardan Kısa Kısa Alıntılar

35. Yemin olsun! Biz Musa'ya kitabı/Tevrat'ı vermiş ve kardeşi Harun'u da kendisine yardımcı olarak atamış,

36. "Siz ikiniz, ayetlerimizi yalanlayan şu topluma/Firavun'a gidin," dedik. Bunun ardından onları yakıp yok ettik.

37. Benzer şekilde, Nuh'un toplumu da elçileri yalanlayınca,insanlar için bir ders olsun diye,onları suda boğduk. Nankörlere acı bir ceza hazırlamışızdır.

38. Ad, Semud, Rees halkı ve bunların arasında birçok nesilleri de yok etmiştik.

39. Yok ettiğimiz halkların hepsine, yeterli örnekleri ve öğütleri vermiştik ama inanmadılar. sonunda hepsini kırdık geçirdik.

40. Ey Muhammed! Yemin olsun, ortak koşucu Araplar gelip-giderken o felaket yağmuruna tutulmuş bulunan ülkenin içinden geçmiş bulunuyorlar. Peki, ona bakıp düşünmüyorlar mı? Aslında onlar yeniden dirilmeye inanmıyorlardı.

Elçiler Alaya Alındı.

41. Ortak koşucu Araplar seni her gördüklerinde: "**Allah'ın elçi olarak gönderdiği adam bu mu?**" diye seninle alay ederler.

42. "**Eğer tanrılarımıza bağlılıkta direnmeseydik, neredeyse bizi tanrılarımızdan saptırıp ayıracaktı.**" derler. Onlar azabı gördüklerinde kimin gerçekten sapık yolda olduğunu öğreneceklerdir.

43. Ey Muhammed! **Hevasını/egosunu tanrı edinen kişiyi gördün mü? Sen mi ona avukatlık edeceksin?**

44. Yoksa,sen alaycı inkarcılardan çoğunun gerçekten işittiklerini yahut anladıklarını mı sanıyorsun? Onlar algılamazlar,düşünmezler, hayvanlar gibidir; hatta yolca daha da sapıktırlar.

Tanrı'nın Aklı Olanlara Öğüdü ve Son Elçisine Verdiği Evrensel Görev.

45. Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığına dikkat ettin mi? Eğer isteseydi gölgeyi hareketsiz de tutardı. Nitekim, **Biz gölgenin hareketini, güneşin ışığına bağlı kıldık.**

46. Sonra, güneş ışığı kayboldukça, gölgeyi yavaş yavaş çekip alırız.

47. Ve Allah geceyi size bir örtü, uykuyu bir dinlenme ve gündüzü de çalışma zamanı yapandır.

48. Ve Allah rahmetinden önce, müjdeleyici olarak rüzgarları gönderendir. Ve Allah gökten tertemiz bir su indirendir.[424]

49. Ki,o suyla kupkuru/ölü bir toprağı canlandıralım ve yarattığımız nice hayvanlara ve insanlara o sudan verelim.

50. Yemin olsun! Biz,öğüt almaları için,buna benzer örnekleri, değişik vesilelerle, tekrar tekrar ifade ettik. Ne var ki insanların çoğunluğu nankörlükte diretmektedir.

51. Biz isteseydik her kente,bir uyarıcı da gönderebilirdik.[425]

52. Fakat, bu evrensel görevi sana verdik. Öyleyse sen,ortak koşucu inkarcılara aldırma, ve bu Kur'anı onlara rağmen, var gücünle insanlara duyurman için çaba sarfet.

53. Birinin suyu tatlı ve kolay içimli, diğerininki tuzlu ve acı olan iki denizi birleştirip, tuzlu su ile, tatlı suyun karışmaması için de, aralarına bir perde koyan Allah'tır.[426]

54. Ve sudan/spermden bir insan yaratıp, onu soy sop haline getiren Allah'tır. Senin Rabbin, her şeye gücü yetendir.

---

424 **25:48** Yirmi birinci yüzyılın başlarına kadar, rüzgarla yağmurun yağması arasında her hangi bir ilişkinin bulunduğu bilinmiyordu. İlerleyen bilimsel çalışmalar, Rüzgârların, yağmurun oluşumunda çok önemli aşılayıcı görevlerinin olduğu, modern meteorolojik çalışmalarla kanıtlanmıştır. Bak.15/22

425 **25:51** Her topluma ise, bir uyarıcı gönderilmiştir. Bak 35:24.

426 **25:53** Kur'an ayetinde bildirilen denizlerin bu özelliği, okyanus bilimcileri tarafından kanıtlanmıştır."Yüzey gerilimi" adı verilen fiziksel bir güç nedeniyle, denizlerin suyunun karışmadığı bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Tatlı suyla tuzlu suların farklı yoğunluklarından kaynaklanan "yüzey gerilimi",adeta bir duvar gibi, büyük dalgalar, güçlü akıntılar ve gel-gitler olmasına rağmen, deniz sularının birbirine karışmasını önler.(Bak.55/19,20)

55. Böyle iken ortak koşucular, Allah'ı bırakıp kendilerine ne yarar ve ne de zarar veremeyenlere kulluk ediyorlar. İnkarcı kimse Rabbine karşı çıkandır.

56. **Ey Muhammed! Biz seni, sadece bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak görevlendirdik**

57. De ki, "**Ben görevime karşılık sizden herhangi bir ücret istemiyorum. Sadece, Rabbine ulaşacak yolu arayanlar olmanızı istiyorum.**"

58. Sen ölümsüz ve diri olan Allah'a güven; ve O'nu överek yücelt. Kullarının günahlarını, O'nun bilmesi yeter'

59. O Allah ki, gökleri, yeri ve aralarındakileri altı evrede/günde yarattı ve sonra hepsine egemen oldu. O Rahman'dır; O'nu iyi bilenlere sor.

Puta Tapar Araplar "Rahman" İsminden Rahatsız Oluyor.

60. Ortak koşucu Araplara, "**Rahman'a secde edin,**" dendiği zaman,onlar, "**Rahman da neymiş?**[427] Senin bize karşı savunduğun şeye mi secde edeceğiz?" derler. Ve bu rahman ismi, ancak onların nefretini arttırır.

61. Gökte yıldızlar var eden ve oraya bir güneş ve ışık yansıtan bir ay yerleştiren Allah, Yüceler Yücesidir.

62. O Allah ki, öğüt almak veya şükretmek isteyenler için, gece ile gündüzü bir birini izler hale getirdi.

Erdemli İnsanın Nitelikleri.

63. Rahman'ın kulları öyle kimselerdir ki, yeryüzünde gösterişsizce yürürler. Düşmanca davrananlara karşı barış önerirler.

64. Gecenin yalnızlığında Rab'lerine secde edip, düşünceye dalarlar.

65. Ve onlar şöyle derler, "**Rabbimiz, cehennem cezasını bizden çevir. Onun cezası korkunçtur.**"

66. **"O kötü bir durak ve kötü bir yerdir."**

67. Onlar verirken savurganlık ve cimrilik yapmaz, ikisi arasında dengeli harcarlar.

---

427 **25:60** O günkü Putatapar Arapların "**Rahman**" ismine karşı alerji duydukları anlaşılıyor. Bak 17:110.

68. Onlar, Allah'a hiçbir şeyi ortak etmezler; Allah'ın yasakladığı canı, haksız yere öldürmezler ve zina etmezler. Bunları yapanlar, yaptıklarının faturasını öder.

69. Diriliş günü de, cezaları katlanır ve horlanmış olarak orada sonsuza dek kalırlar.

70. Ancak, içtenlikle tövbe edip, inanan, iyi ve güzel işler üreten kimseler hariç. Allah onların günahlarını iyiliklere çevirir. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

71. Kim içtenlikle tövbe edip, iyi ve güzel işler üretirse, kuşkusuz o, tövbesi kabul edilmiş olarak Allah'a dönmüş olur.

72. Rahman'ın kulları yalan tanıklıkta bulunmazlar. Boş sözlerle karşılaştıklarında önemsemeyip geçerler.

73. Kendilerine Rab'lerinin ayetleri hatırlatıldığında,onlara karşı sağır ve kör davranmazlar.

74. Ve, "Rabbimiz, eşlerimizi, çocuklarımızı bizim için bir mutluluk kaynağı yap ve bizi önde giden erdemlilerden kıl," diye dua ederler.

75. İşte bunlar sabrettiklerinden ötürü, cennettin en lüks köşkleriyle ödüllendirilecekler ve esenlik ve dirlik dilekleriyle karşılanacaklardır.

76. Orada sonsuza dek kalıcıdırlar. Ne güzel bir duraktır, ne güzel bir yerdir.

77. Ey Muhammed De ki, **"Allah'a yakarmazsanız, Rabbimin yanında değeriniz yoktur. Yalanlamaya devam ederseniz sonucuna katlanacaksınız."**

26. ŞUARA (Şairler) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Tâ.Sîn.Mîm.[428]
2. Bu harfler, doğru ile yanlışı açıklayan Kitabın, Allah'ın buyrukları olduğunu kanıtlayan işaretleridir.
3. Ey Muhammed! Ortak koşucular inanmıyorlar diye, üzüntünden nerdeyse, kendi kendini tüketir gibisin.
4. Biz istesek, inkarcıların üzerine gökten bir mucize indiririz de, ona boyun eğip kalırlar.

Yeni Mesaja Karşı İnsanların Olumsuz Tavrı.

5. Zaten, ne zaman Rahman'dan kendilerine yeni bir mesaj gelse, mutlaka ona karşı çıkıp yalanlarlar.[429]
6. Yemin olsun! yalanladıkları ve eğlenceye aldıkları şeylerin haberleri kendilerine ulaşacaktır.
7. Ortak koşucu inkarcılar, yeryüzüne bakmazlar mı, onda değişik türden nice güzel bitkiler bitirmişiz!
8. Kuşkusuz bunda bir ders vardır. Ama çokları inanacak değildir.
9. Kuşkusuz senin Rabbin Güçlüdür, Acıyandır.

İbret İçin Peygamberler Tarihinden Özet Dersler, Musa.

10-11. Hatırlayın, Bir za ıanlar Rabbin Musa'ya: "O zalim topluma, Firavun'un halkına git. Hâlâ haksızlıktan vazgeçmeyecekler mi?" diye seslenmişti.

12. Musa: "Rabbim, onların beni yalanlamalarından korkuyorum."
13. "Göğsüm daralıyor, dilim açılmıyor; bana yardımcı olarak, kardeşim Harun'u gönder."
14. "Ayrıca, daha önce ben, Firavun'un halkından birini öldürdüğüm için, onların yanında suçlu biriyim.Bu yüzden beni öldürmelerinden korkuyorum" demişti.

---

428 **26:1** Bak 2:1.

429 **26:5** Ortak koşucular, gelenekleri dinleştirdikleri için, her yeni düşünceye karşı çıkarlar.

15. Allah dedi: "Hayır, siz ikiniz mucizelerimizle gidin. Biz sizinle birlikteyiz; her şeyi işitiyoruz.."

16. "İkiniz Firavun'a varıp deyin ki, **'Biz evrenlerin Rabbinin elçileriyiz.'"** [430]

17. " 'İsrail oğullarını bizimle birlikte gönder.' "

Firavun, Musa'ya: "Seni Ben Büyüttüm."

18. Musa Allah'ın Buyruklarını aynen anlatınca, Firavun dedi ki, **"Musa, biz seni daha bebekken alıp yetiştirmedik mi ve hayatının nice yıllarını aramızda geçirmedin mi?"**

19. **"Üstelik, adamlarımızdan birini de öldürdün. Sonunda yapacağını yaptın. Sen nankör birisin."**

20. Musa dedi ki, **"O işi yaptığım zaman yanlış yoldaydım."**

21. **"Sonra, korktuğum için sizden kaçtım ve Rabbim bana bilgelik verip beni elçilikle görevlendirdi."**

22. **"Başıma kaktığın, 'beni bebekken büyütüp, yetiştirme' olayı da, aslında, senin tüm bebekleri öldürüp, İsrail oğullarını köleleştirmen yüzündendir!"**

23. Firavun, **"Evrenlerin Rabbi dediğinde ne demek?"** dedi.

24. Musa:"Eğer ciddi olarak inanacaksanız, evrenlerin Rabbi şu demek: **göklerin,yerin ve aralarında bulunan her şeyin Rabbidir."**

25. Firavun, yanındakilere dönerek,"duyuyor musunuz, ne diyor?"dedi.

26. Musa,"O, sizin de Rabbiniz, daha önceki atalarınızın da Rabbidir." dedi.

27. Firavun oradakilere: "Size elçi diye gönderilen kesinlikle delinin biridir."

28. Musa devamla: "Eğer Aklınızı çalıştırsanız, O doğunun, batının ve aralarındakilerin de Rabbidir."

29. **Firavun:** "Benden başka bir ilah edinirsen, yemin olsun seni, hapse atacağım."

30. **Musa:** "Sana apaçık bir kanıt getirmiş olsam da mı?"

31. **Firavun:** "Doğru söylüyorsan getir bakalım kanıtını."

---

430 **25:16** Tanrı'nın Musa'ya, Firavun'a iletmesini istediği sözleri, Musa'nın ağzından tekrarlatmadan, sanki o sözleri Musa söylüyormuş gibi ani bir zaman ve mekan geçişi yapılması dikkat çekicidir. Bu anlatım biçiminin diğer örnekleri için bak 12:83; 20:47-49.

32. Bunun üzerine, Musa asasını yere attı, birde gördüler ki, asa kocaman bir yılan oluverdi.

33. Ayrıca, elini koynundan çıkarıverince, eli de bakanlara bembeyaz görünüverdi.

34. Bunun üzerine Firavun hayretle yanındakilere: "**Musa, gerçekten çok usta bir büyücü imiş.**"

35. "Herhalde büyü yaparak sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Sizler ne yapmamı önerirsiniz?" dedi.

36-37. Firavun'un adamları: "Musa'yı ve kardeşini alıkoy ve tüm kentlere araştırmacılar gönder, ne kadar bilgili, uzman sihirbaz varsa bulup sana getirsinler." dediler

38. Böylece, ülkenin değişik kentlerinden seçilen uzman sihirbazlar, belirlenmiş bir günde, randevu yerinde buluştular.

39-40. Halka da, "Siz de toplanır mısınız? Biz sihirbazların galip gelmesi için onları destekleyeceğiz" diye, herkese çağrı yaptılar.

41. Büyücüler geldiklerinde Firavun'a, "Eğer biz galip gelirsek bize bir ücret ödenecek mi?" dediler.

42. Firavun: "Evet! Hatta, siz benim konseyime gireceksiniz," dedi.

43. Yarışma vakti gelince, Musa onlara, "Ne yapacaksanız gösterin marifetinizi," dedi.

44. Sihirbazlar, "Firavun'un onuru ve yüceliği aşkına biz, evet biz galip geleceğiz" diye bağırarak, iplerini ve değneklerini yere attılar. Hepsi yılan oluverdi.

45. Sonra, Musa asasını yere attı; hemen sihirbazların uydurduklarını yutmaya başladı.

46-48. Büyücüler durumu görünce, hemen secdeye kapandılar. Evrenlerin Rabbine, Musa'nın ve Harun'un Rabbine inandık," dediler.

49. Firavun hiddetle: "Ben size izin vermeden ona inandınız ha! Herhalde, Musa size büyücülüğü öğreten ustanız olmalı. Şimdi göreceksiniz: Yemin olsun! Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve hepinizi asacağım," diye bağırdı.

50. Sihirbazlar: "Hiç umurumuzda değil, biz zaten Rabbimize döneceğiz."

51. "İlk inananlar olduğumuz için, umarız ki, Rabbimiz hatalarımızı bağışlar." dediler.

52. Biz Musa'ya, "Kullarımı geceleyin yola çıkar, çünkü siz izleneceksiniz," diye vahyettik/bildirdik..

Firavun Musa'nın Gösterdiği Mucizeyi Kamu Oyunda Etkisiz Kılmaya Çabalıyor.

53. Firavun, tüm kentlere, olayın etkisini azaltmak için,
54. "Bunlar çok az sayıda küçük bir azınlıktır."
55. "Fakat, bize karşı öfkeyle ayaklanmaktadırlar."
56. "Biz ise, çoğunluk olarak bunlara karşı uyanık olmalıyız," diyen propagandacılar gönderdi.
57-59. Ama, Biz Firavun ve adamlarının bahçelerini, pınarlarını, hazinelerini ve yüksek makamlarını ellerinden aldık, sonra da İsrail oğullarını onlara mirasçı yaptık.
60. Firavun ve askerleri sabah olunca, İsrailoğullarının peşine düştüler.
61. İki topluluk birbirini görünce, Musa'nın adamları "Eyvah! yakalanıyoruz," diye telaşlandılar.
62. Musa: "Asla telaşlanmayın! Çünkü, Rabbim benimle birliktedir; mutlaka bana bir çıkış yolu gösterecektir," dedi.
63. Biz Musa'ya, "**Asanla denize vur**," diye vahyettik/bildirdik. Bunun üzerine deniz yarıldı ve dalgalar kocaman bir tepe gibi oldu.
64. Sonra, Firavun ve askerlerini yaklaştırdık.
65. Musa'yı ve kendisiyle beraber olan herkesi kurtardık.
66. Sonra, Firavun ve askerlerini denizde boğduk.
67. Kuşkusuz,bunda düşünen için bir ders vardır; ama çokları inanmazlar.
68. Kuşkusuz, senin Rabbin Üstündür, Esirgeyendir.

İbrahim Babasını Uyarıyor.

69. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcılara, İbrahim'in başından geçenleri de hatırlat.
70. Hani İbrahim babasına ve halkına, "**Neye tapıyorsunuz**?" demişti.
71. Onlarda "Putlara tapıyoruz; biz kendimizi putlarımıza adamış bulunuyoruz," dediler.
72. İbrahim. "Peki, putlarınızı çağırdığınızda sizi işitiyorlar mı?"
73. "Yahut size yarar veya zarar verebiliyorlar mı?" dedi.

74. Halkı: "Hayır; ama, **biz atalarımızın böyle yaptıklarını gördük,**" dediler.

75-76. İbrahim: "**iyi ama, kendinizin ve atalarınızın neye taptığını aklınızla hiç düşündünüz mü?**"

77. "O taptığınız putlar benim düşmanımdır; ben yalnız evrenlerin Rabbi olan Allah'a kulluk ederim;"

78. "Beni yaratan ve bana yol gösteren O'dur."

79. "Beni yediren ve içiren O'dur."

80. "Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur."

81. "Beni öldüren ve sonra dirilten O'dur."

82. "Yargı gününde kusurlarımı bağışlayacağını umduğum da O'dur," diye cevap verdi.

83. Ve, "Rabbim, bana bilgelik ver ve beni iyiler arasına kat."

84. "Beni, sonraki nesiller için iyi bir örnek kıl."

85. "Beni, nimetler cennetine varis olanlardan yap."

86. "Babamı bağışla, zira o sapıtmış bulunuyor."

87. "Diriliş gününde beni utandırma" diye, Allah'a yakardı.

88. **Kıyamet günü servetin ve çocukların yararı olmayacaktır.**

89. Ancak,Allah'a tertemiz bir kalple/kalbini ortak koşarak kirletmemiş olarak gelenler yarar göreceklerdir.

90. O gün cennet,erdemlilere sunulacak,

91. Cehennem de,azgınlaşıp sapıtanların karşısına dikilecektir.

92-93. Puta taparlara "**Allah'tan başka taptıklarınız hani nerede**? Size yardım edebiliyorlar mı, kendilerine bile yardımları dokunabiliyor mu?

94-95. Azgınlar, iblis'in/şeytanın tüm askerleriyle birlikte tepetakla cehenneme atılacaklardır.

96. Onlar cehennemde birbirleriyle çekişerek, şöyle konuşacaklar:

97. "Allah'a yemin olsun, biz gerçekten çok açık bir sapıklık içinde imişiz."

98. "Çünkü,biz sizi evrenlerin Rabbi ile eşit tutuyorduk."

Şefaat Bekleyenler Hayal Kırıklığına Uğrayacaklar.

99. **"Bizi, kendilerinden şefaat beklediğimiz suçlular saptırdı."**

100. "Şimdi bizim ne şefaatçimiz var."

101. "Ne de yakın bir dostumuz."

102. "Keşke dünyaya dönmek için bir şansımız daha olsaydı da, Allah'a ortak koşmadan inananlar olsaydık."

103. Kuşkusuz,bunda düşünen için bir ders vardır; ancak çoğunluk inanmaz.

104. Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Esirgeyendir.

Nuh.

105. Nuh'un halkı da elçileri yalanladı.

106. Kardeşleri Nuh onlara demişti ki, "Sakınıp, erdemli davranmaz mısınız?"

107. "Ben size Allah tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir elçiyim."

108. "Artık Allah'a karşı saygılı olun ve bana itaat edin."

109. "Ben bu görevime karşılık sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim, ancak evrenlerin Rabbine aittir."

110. "Artık, Allah' a karşı saygılı olun ve bana itaat edin."

111. Halkı, "**Seni izleyenler ayak takımı ve kötü kimseler,biz nasıl olur da,eşit şartlarda sana itaat ederiz.**?" dediler.

112. Nuh: "Onların yaptıkları işler hakkında bir bilgim yok."

113. "Hesapları yalnız Rabbime aittir; keşke anlasanız."

114. "Ben,kesinlikle hiçbir inananı kovamam."

115. "**Ben ancak apaçık bir uyarıcıyım**," dedi.

116. Halkı: "Bak Nuh, bu davranışına bir son vermezsen, taşlananlardan olacaksın."

117. Nuh, "Rabbim, halkım beni yalanladı."

118. "Benimle onların arasını aç; beni ve beraberimdeki inananları kurtar," diye Allah'a yakardı.

119. Biz de, Nuh'u ve yanındakileri yüklü bir gemiyle kurtardık.

120. Sonra bunun ardından, geride kalanları suda boğduk.

121. Kuşkusuz bunda düşünen için bir ders vardır; ancak çoğunluk inanmaz.

122. Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Esirgeyendir.

Hud.

123. Ad halkı da elçileri yalanladı.

124. Kardeşleri Hud onlara demişti ki, "Sakınıp,erdemli davranmaz mısınız?"

125. "Ben size Allah tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir elçiyim."

126. "Artık,Allah'a karşı saygılı olun ve bana uyun."

127. "Ben bu görevime karşılık sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim, ancak evrenlerin Rabbine aittir."

128-130. "Siz her tepenin üzerine bir alamet dikerek, gösteriş mi yapıyorsunuz? Yoksa, dünyada temelli kalacağınızı umarak, sapasağlam yapılar mı ediniyorsunuz? Yaptığınız işlerde çok aşırıya kaçıyorsunuz.

131. "Artık,Allah'a karşı saygılı olun ve bana itaat edin."

132. "Bildiğiniz her şeyi size veren Allah'ı dinleyin."

133-134. "Allah size çiftlik hayvanları ve çocuklar, bahçeler, pınarlar verdi."

135. "Ben sizin için müthiş bir günün azabından endişe ediyorum.."

136-138. Halkı: "Hud, sen bize ne öğüt versen boştur. Bu önceki atalarımızın izlediği yaşantı biçimidir. Biz ondan ayrılmayız. Söylediğin gibi, biz cezalandırılacak da değiliz." dediler.

139. Böylece, Hud'u yalanladılar. Nihayet biz de onları yok ettik. Kuşkusuz, düşünen için bunda bir ders vardır; ancak çoğunluk inanmaz.

140. Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Esirgeyendir.

Salih.

141. Semud halkı da elçileri yalanladı.

142. Kardeşleri Salih onlara demişti ki, "Sakınıp, erdemli olmaz mısınız?"

143. "Ben size,Allah tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir elçiyim."

144. "Artık, Allah'a saygılı olun ve bana itaat edin."

145. "Ben bu görevime karşılık sizden bir ücret de istemiyorum. Benim ücretimi ancak evrenlerin Rabbi öder."

146-148. "Siz burada bahçelerin, pınarların içinde, çeşitli ürünler, meyveleri olgunlaşmış hurmalıklar arasında, güven içinde bırakılacağınızı mı sanıyorsunuz?

149. "Ve dünyada temelli kalacak gibi,dağlardan ustalıkla yonttuğunuz taşlardan,lüks köşkler yapıyorsunuz.."

150. "Artık Allah'a saygılı olun ve bana uyun."

151-152. "Yeryüzünde bozgunculuk edip, güzel işler yapmayan, aşırı derecede savurganlık edenlerin emrine uymayın."

153. Halkı: "Salih, sen kendini iyice büyüye kaptırmışsın."

154. "**Senin bizden farkın ne ki,sende bizim gibi bir insansın.**Eğer söylediklerinde doğruluk payı varsa, sözünü kanıtla," dediler.

155-156. Salih: "İşte şu dişi deve kanıtımdır. Kuyudan su içme hakkı, belli bir gün devenin, belli bir gün de sizindir.[431] Sakın ona bir kötülük yapmayın. Yoksa büyük bir günün azabı yakalar," dedi.

157. Buna rağmen onlar deveyi kestiler; ama,pişman oldular.

158. Ve ceza onları yakaladı. Kuşkusuz, düşünen için bunda bir ders vardır; ancak çoğunluk inanmaz."

159. Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür,Esirgeyendir.

Lut.

160. Lut'un halkı da elçileri yalanladı.

161. Kardeşleri Lut onlara demişti ki, "Sakınıp, erdemli olmayacak mısınız?"

162. "Ben size Allah tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir elçiyim."

163. "Allah'a saygılı olun ve bana uyun."

164. "Ben,bu görevime karşılık sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ancak evrenlerin Rabbine aittir."

165-166. "Rabbinizin sizin için yarattığı eşlerinizi bırakıp, halkın arasından erkeklere mi yöneliyorsunuz? Siz gerçekten sınırı aşan sapık bir toplumsunuz."

---

431 26:155 Elçilerin getirdikleri mucizeler, yaşadıkları çağın insanlarının ilgilendikleri ve bildikleri konular cinsindendir. Bu gün bilimin zirvede olduğu çağımızda, din diye inandığımız çoğu rivayetlerin, bilimin ulaştığı sonuçlarla çelişip, bunun yanında, Kur'an ayetleri ile, bire bir örtüşmesi Kur'an'ın en büyük mucizelerindendir.

167. Halkı: "Bak Lut, bu tavrına son vermezsen,seni buralardan sürer çıkarırız," dediler.

168. Lut: "Ben bu davranışınızı çok iğrenç buluyorum," dedi.

169. Ve, "Rabbim, beni ve ailemi bunların yaptıkları iğrenç durumdan kurtar," diye yakardı.

170. Biz de, Lut'u ve tüm ailesini kurtardık

171. Yalnız bir yaşlı kadın/Lut'un karısı hariç; o geride kalanlardan idi.

172. Sonra diğerlerini yerle bir ettik.

173. Üzerlerine bir sağnak halinde yağmur yağdırdık; uyarılanların fakat yola gelmeyenlerin yağmuru, ne felaketli bir yağmurdur.

174. Düşünen için bunda bir ders vardır; ancak çokları inanmaz.

175. Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Esirgeyendir.

Şuayb.

176. Eyke halkı da elçileri yalanladı.

177. Kardeşleri Şuayb onlara demişti ki, "Sakınıp, erdemli olmayacak mısınız?"

178. "Ben size Allah tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir elçiyim."

179. "Allah'a saygılı olun ve beni izleyin."

180. "Ben bu görevime karşı sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ancak evrenlerin Rabbine aittir."

181. "Ölçüyü tam uygulayın. Kandıranlardan olmayın."

182. "Doğru ölçek ile tartınız."

183. "Halkın hakkını kısmayın ve ülkede kötülük yaparak karışıklık çıkarmayın."

184. "Sizi ve önceki nesilleri yaratan Allah'ı sayıp dinleyin."

185. Halkı: "Şuayb sen iyice büyülenmişsin."

186. **"Senin bizden farkın ne ki, sende bizim gibi bir insansın.Sen bize hep yalan söylüyorsun."**

187. "Eğer söylediklerin doğru ise, üzerimize gökten bir felaket indir."

188. Şuayb: "Rabbim sizin ne yaptığınızı çok iyi bilir."

189. Halkı,Şuayb'ı yalanladı ve sonuç olarak, o gölge gününün felaketi/bulutlardan yağan ateş yağmuru kendilerini yakaladı; gerçekten çok müthiş bir günün felaketiydi.

190. Düşünen için bunda bir ders vardır; ancak çoğunluk inanmaz.

191. Kuşkusuz, senin Rabbin Üstündür, Esirgeyendir.

Her Bilgin Halkına Kur'an'ı Kendi Ana Diliyle Anlatır.

192. Hiç kuşkusuz bu Kur'an, evrenlerin Rabbinden indirilmiştir.

193-195. **Ey Muhammed! Kur'an'ı senin kalbine/bilincine, güvenilir Ruh/Cebrail, kendi ana dilin olan, apaçık bir Arapça ile anlatmıştır ki, dili Arapça olan halkın anlasın ve senin bir uyarıcı olduğunu bilsinler diye.**

196. Kur'an'da anlatılan gerçeklerin aynısı,daha önceki gönderdiğimiz kitaplarda, Arapça ile değil, **o elçilerin dilleriyle indirildi.**

197. İsrail oğulları bilginlerinin bu durumu bilmiş olması, onlar için yeterli bir delil oluşturmuyor mu?

198. **Kur'an'ı Arapça değil de, yabancı bir dilde indirseydik,**

199. Ve Kur'an ayetlerini ortak koşucu Araplara, yabancı bir dille anlatsaydın, anlamadıkları için, Kur'an'a yine de inanmayacaklardı.

200. İşte biz Kur'an'ı, suçluların kalplerine böylece, yabancı bir dil gibi, sokarız.

201. İnkarcılar, acı azabı görünceye kadar Kur'an'a inanmazlar.

202. Onlara acı azap beklemedikleri bir anda, ansızın gelecektir.

203. O zaman, "Bize biraz daha süre verilmez mi?" derler.

204. Onlar, Bizim azabımızı mı acele istiyorlardı ?

205. Ey Muhammed! Gördüğün gibi, biz onları yıllarca yaşatsak

206. Ve sonra,kendilerine bildirilen felaket başlarına gelse,

207. O yararlandıkları nimetler kendilerine bir yarar sağlamayacaktır.

208. Biz,uyarıcılar tarafından uyarılmadan, hiçbir kenti yok etmeyiz.

209. **Bu bir uyarı ve mesajdır**; çünkü biz haksızlık etmeyiz.

Şeytan Ayetleri Diyenlere Kur'an'ın Yanıtı.

210. **Kur'an'ı şeytanlar indirmemiştir.**

211. Şeytanlar bunu ne yaparlar, ne de becerirler. Zaten güçleri de yetmez.

212. Çünkü, **Şeytanlar vahyi işitmekten men edilmişlerdir.**

213. Ey Muhammed! Allah ile birlikte bir başka tanrı çağırma; yoksa cezalandırılırsın.

214. Sana en yakın olan insanları uyar.

215. Ve seni izleyen inananlara içtenlikle davran.

216. Sana karşı gelenlere: "Sizin yaptıklarınızla ilgilenmiyorum," de.

217. Sen,her şeyden Üstün ve Merhamet sahibi olan Allah'a güven.

218-219. Allah senin gece tek başına namaza kalktığını da,başkalarıyla birlikte secde ettiğini de görür.

220. Çünkü Allah İşitendir, Bilendir.

Puta Tapar Araplar Şairlerin Şeytanlardan İlham Aldığına İnanırlardı.

221. Şeytanların kime ilham verdiğini size bildireyim mi?

222. Şeytanlar her günahkar iftiracıya ilham verir.

223. İftiracılar şeytanlara kulak verirler; ancak çoğu yalancıdır.

224. Şeytanlardan ilham aldık diyen şairlere de, sapkınlar uyar.

225-226. Şeytandan ilham aldık diyen şairlerin, her duruma göre vaziyet aldıklarını, olmayacak şeyleri abarttıklarını görmüyor musun?

227. Ancak inananlar, iyi ve güzel şiirler üretenler, Allah'ı çok ananlar ve haksızlığa karşı şiirleriyle mücadele edenler öyle değil. Nankörler nasıl bir devrim ile devrileceklerini bileceklerdir.

27.NEML (Karınca) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Tâ. Sîn.[432] Bu harfler, Kur'an'ın,Allah'ın buyrukları olduğunu gösteren, apaçık bir Kitabın işaretleridir.

2-3. Ki bu kitap, namazı kılanlar, zekatı verenler ve tam bir bilinçle ahret sorumluluğunu taşıyan mü'minler için, bir kılavuz ve müjdedir.

4. Kuşkusuz, Biz tam bir bilinçle ahret sorumluluğunu taşımayanların yaptıkları işleri,kendilerine süslü göstermişizdir. Bu yüzden onlar bocalayıp dururlar.

5. Ahret sorumluluğunu taşımayanlar en kötü cezayı hakketmişlerdir ve onlar ahirette de en çok kayba uğrayanlardır.

6. Ey Muhammed! Kuşkusuz sen bu Kur'an'ı, Bilge ve âlim olan Allah'tan almaktasın.

Daha Önceki peygamberlerden Alıntılar, Musa.

7. Hani Musa ailesine: "Ben bir ateş gördüm siz bekleyin, ben gidip nedir ne değildir öğreneyim. Gerekirse bir ateş getireyim de ısınırsınız," demişti.

8. Musa ateşin bulunduğu yere yaklaşınca kendisine, **"Ateşin içinde bulunan da, çevresinde olan da kutludur,"** diye seslenildi. Evrenlerin Rabbi olan Allah çok yücedir.

9. "Ey Musa! Bu, Benim, Ben Üstün ve Bilge olan Allah'ım."

10. "Asanı yere at," dedi, Musa asasını yere atıp, onun küçük bir yılan gibi titreştiğini görünce, korkup arkasına dönüp bakmadan kaçtı. "Ey Musa, korkma! Benim. Ben Allah'ım. Elçiler, Benim huzurumda korkmazlar."

11. "Ancak,kim haksızlık yapar, sonra işlediği kötülükten vazgeçip iyilik yaparsa, ona karşı ben Bağışlayanım, Esirgeyenim."

---

432 27:1 Bak 2:1.

12. "Elini koynuna sok da; kusursuz bembeyaz olarak çıksın. Bu senin, Firavun ve halkına göstereceğin dokuz mucizeden biridir. Onlar yoldan çıkan bir toplum olmuşlardır."

13. Firavun ve adamlarına açıkça görünen mucizelerimiz geldiğinde, "Bu apaçık bir büyüdür," dediler.

14. Kendileri mucizelerimin gerçek olduğunu bilmelerine rağmen, zulüm ve kibirlerinden dolayı onları reddettiler. Bozguncuların sonunun nasıl olduğuna bir bak!

Süleyman Peygamber'e Kuşların Dili Öğretiliyor.

15. Yemin olsun! Biz, Davud'a ve Süleyman'a bilgi vermiştik de, "Bizi inanan kullarının birçoğundan daha üstün kılan Allah'a övgüler olsun," demişlerdi.

16. Süleyman, Davud'a varis oldu. Dedi ki, **"Ey insanlar! Bize kuşların dilini anlamak öğretildi ve bize her şeyden verildi. Bu apaçık bir iyiliktir."**

17. Süleyman'ın cinlerden, insanlardan ve kuşlardan meydana getirilmiş ordusu, düzenli ve disiplinli bir şekilde gidiyorlardı.

Karınca Konuşuyor.

18. Karınca vadisine geldiklerinde bir karınca, **"Ey karıncalar, yuvalarınıza giriniz ki, Süleyman ve orduları farkında olmayarak sizi ezmesinler."**[433] diye uyardı.

19. Süleyman karıncanın bu uyarısına gülümsedi ve: "Rabbim! Beni, gerek bana ve gerekse ana-babama bağışladığın nimetlerine şükretmeye ve hoşnut olacağın erdemli davranışlarda bulunmaya yönelt. Rahmetinle beni erdemli kullarının arasına koy." diye dua etti.

20. Süleyman,kuşlardan oluşan ordusunu denetledi ve, **"Neden hüdhüdü göremiyorum aranızda, yoksa arazi mi oldu?"**

21. Eğer, neden gelmediğine dair bana inandırıcı bir kanıt getirmezse, onu şiddetli bir cezaya çarpacağım, yahut onu keseceğim," dedi

---

433 **27:18** Tanrı'nın Kur'an'da verdiği örnekler, aklını kullanan bilgili toplumlar için, önemli ipuçları verir. Kur'an'ın bu ayetinde bildirilen, karıncaların Hz. Süleyman'ı ve ordusunu tanımaları ve bu bilgiyi birbirlerine iletmeleri incelenmeye değer bir olay. Karıncalar mucize mi gösteriyorlardı? Yoksa Tüm karıncalar böyle gizli bir yeteneğe mi sahipler? Acaba Süleyman ve ordusunu, ayaklarının kokusundan mı tanıyorlardı? Bütün bunları, nokta kadar küçücük beyinleriyle mi algılıyorlardı? 20:114.

Hüdhüd Adlı Kuş Önemli Bilgiler Getirdi.

22-23. Çok geçmeden hüdhüd geldi ve, "Ben,senin bilmediğin bilgiler edindim." "Sebe yöresinden çok önemli bilgiler getirdim." "Gördüm ki,onları bir kadın yönetiyor." "Her şey onun elinde ve çok büyük bir de egemenlik koltuğu var."

24. "Kadını ve halkını Allah'a değil, güneşe secde eder buldum. Şeytan böyle yapmayı onlara güzel göstermiş, böylelikle, onları doğru yoldan alıkoymuş. Bu yüzden doğru yolu göremiyorlar."

25. "Halbuki onlar, göklerde ve yerde gizleneni açığa çıkaran Allah'a secde etmeliydiler. Allah onların gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir."

26. "Kendisinden başka hiç bir tanrı olmayan Allah, büyük yönetimin Rabbidir," dedi.

Süleyman Hüdhüd Kuşunu Deniyor ve Sebe Melikesine Yazılan Mektup.

27. Süleyman Hüdhüd kuşuna. "Doğru mu konuştun, yoksa yalancılardan mısın, göreceğiz."

28. "Şu mektubumu götürüp onların bulunduğu yere bırak. Sonra bir yana çekilip tepkilerini izle," dedi.

29. Hühhüd söyleneni aynen uyguladı.Kadın lider Süleyman'ın mektubunu alıp okudu ve konseyini topladı: "Ey konseyim, bana çok önemli bir mektup bırakılmış bulunuyor."

30. "Mektup Süleyman imzalı ve, **'Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın adıyla'dır"** diye başlıyor ve devam ediyor,[434]

31. "'Bana karşı büyüklük taslamayın; bana barış severler olarak gelin,' diye uyarmaktadır."[435]

---

434 27:30 Kur'an'da 114 süre vardır. Her sürenin başında besmele vardır. Ancak dokuzuncu sürenin (Tövbe süresinin) başında besmele yoktur. Bu ayette geçen 'Besmele', ile süre sayısı ile besmele sayısı, 114 sayısıyla eşitlenmiş oluyor. Buda Allah'ın başka bir hikmetini oluşturur.(Bak.2/1.dip not.)

435 27:31 Hz. Süleyman bu sözlerle tehdit mi ediyor? Güçlü olduğunu kanıtlamak mı istiyor?"

Sebe'nin Kadın Lideri
Süleyman'ın Mektubunu Değerlendiriyor.

32. "Ey konseyim! Bu konuyla ilgili görüş ve önerilerinizi bildirin. Sizin görüşlerinizi almadan, yalnız başına bir karar vermek istemem," dedi.

33. Konsey üyeleri: "Biz çok güçlüyüz, yaman savaşçılarız, savaşabiliriz. Ama, son karar sana aittir. Sen ne karar verirsen onu uygula" dediler.

34. Kadın lider: "Şu bir gerçek ki, **krallar bir ülkeyi işgal ettiler mi, orayı perişan ederler, halkının yöneticilerini alçaltırlar. İşte böyle davranırlar."**[436]

35. "Ben şimdi Süleyman'a bir armağan göndereyim de, bakayım elçiler nasıl bir tepki ile dönecekler," dedi.

36. Elçiler,Kadın Liderin hediyelerini verdiklerinde, Süleyman elçilere: "Siz bana para ve mal mı vermek istiyorsunuz? Allah'ın bana verdikleri, sizin bana verdiğinizden çok daha iyidir. Armağanınızla ben değil, siz sevinebilirsiniz."

37. "Ey elçi, dön ve onlara bildir ki, asla karşı koyamayacakları ordularla üzerlerine varacağız ve onları aşağılanmış ve küçültülmüş olarak oradan çıkartacağız." dedi.

Bilginler, Cinlerden Üstündür.
Bilgin Işık Hızıyla Maddeyi Naklediyor.

38. Süleyman,insanlardan ve cinlerden bir danışma grubu topladı: "Ey danışmanlarım! Sebe'liler bana barış severler olarak gelmeden önce, hanginiz kadın liderin egemenlik koltuğunu bana getirebilir?" dedi.

39. Cinlerden bir ifrit, "**Sen daha yerinden kalkmadan onu sana getirebilirim. Bunu becerebilecek güce sahibim,**" dedi.

40. Kitap bilgisine sahip olan **bilgin bir kişi** de, "**Ben o egemenlik koltuğunu, sen gözünü açıp, kapamadan getirebilirim,**" dedi.[437]

---

436 27:34 Kur'an'ın öngördüğü danışma ilkesini uygulayan ve seçilmiş bir lider olan kadının, **krallık sistemini eleştirmesi ilginçtir.** Tevrat'ta Sebe "Kraliçesi" olarak geçen ve tarihte Belkıs olarak bilinen kadın lider (bak I. Krallar 10; II. Tarihler 9),**Kur'an'da kraliçe "melike" olarak tanıtılmıyor. Sadece kadın olarak geçer.** Kadın lider, Süleyman'ın bir kral olup olmadığını denemek için, kendisine hediyeler gönderiyor.

Süleyman birde baktı ki, kadın liderin egemenlik koltuğu yanı başında. Bunu gören Süleyman. "Bu, Rabbimin bir lütfudur. Teşekkür mü, yoksa nankörlük mü edeceğimi sınıyor. Şükreden kendisi için şükretmiş olur. Nankörlük eden de bilsin ki, benim Rabbim Zengindir, Şereflidir," dedi.

41. Süleyman: "Koltuğun biçimini değiştirin bakalım, kadın lider geldiği zaman onu tanıyabilecek mi, yoksa tanıyamayacak mı?

Süleyman Konuğunu Ağırlıyor
Konuk Kadın Lider Müslüman Oluyor.

42. Nihayet kadın lider, Süleyman'ın konuğu olarak geldiğinde kendisine, **"Bak bakalım, senin egemenlik koltuğunla bunun arasında benzerlik var mı"?** dendi. Kadın Lider: **"Sanki, tıpkısının aynısı, zaten bize daha önceden gerekli bilgi verilmişti ve biz kesinlikle barış sever/Müslüman idik."**dedi.

43. Kadın lideri,Allah'tan başkasına tapan ortak koşucular saptırmıştı. Çünkü o, inkarcı bir topluluğun bir bireyi idi.

44. Ona, **"Saraya buyurun,"** dendi. Kadın lider,sarayın salonuna girince su havuzu sanarak paçalarını sıvadı. Bu sefer Süleyman: **"Eteklerinizi toplamaya gerek yok. Bu, kristalle döşenmiş bir salondur."** dedi. Kadın lider, **"Rabbim, kendime haksızlık etmişim. Süleyman ile birlikte evrenlerin Rabbi Allah'a teslim oldum,"**dedi.[438]

Salih.

45. Yemin olsun! Semud halkına kardeşleri Salih'i, "Allah'a kulluk edin," desin diye gönderdik. Fakat halk, çekişen iki gruba ayrıldılar.

46. Bunun üzerine Salih: "Ey halkım! Neden iyilik ve güzellik yerine kötülükte ısrar ediyorsunuz? Merhamet edilmeniz için Allah'tan bağışlanma dilemeniz gerekmez miydi?"

---

437 27:40 Tanrı'nın Kur'an'da verdiği örnekler, aklını kullanan bilgili toplumlar için önemli ipuçları verir. Bu ayette **bilimin ve bilim adamının gücünün, cinlerden bile üstün olduğunu çok net olarak açıkdıyor.**ve **bilimin, fiziksel olarak bir eşyayı anında bir mekândan başka bir mekâna taşıyabileceğini işaretliyor.**

438 27:44 Bu Kur'an ayetinden anlıyoruz ki, başarılı olmak için, Muhatabı bilimsel olarak çok iyi inceleyip, doğru istihbarat bilgisi elde etmek ve ona uygun olarak da, propaganda yöntemleri geliştirmek gerekiyor.

47. Halkı: "**Sen ve beraberindekiler yüzünden bu duruma düştük.Siz bize uğursuzluk getirdiniz,**" dediler. Bunun üzerine Salih. "Sizin başınıza gelen bu uğursuzluklar Allah'tan gelmektedir. Daha doğrusu,siz Allah tarafından sınava sokulan bir toplumsunuz," dedi.

Her Çağda Mafya.

48. **Kentte dokuzlu bir mafya çetesi vardı**; bölgede bozgunculuk çıkarıyorlar ve asla iyi bir şey yapmıyorlardı.

49. Bu mafya çetesi, kendi aralarında Allah'a yemin ederek "**Salih ve ailesine bir gece baskını yapalım ve öldürelim, sonra da, Salih'in kabilesine biz öldürmedik diyelim ve onların ölümü hakkında hiçbir şey bilmediğimizi ve doğru konuştuğumuzu söyleyelim,**" dediler.

50. Böylece bir plan kurdular, ancak onlar farkına varmadan,biz de bir plan kurduk.

51. Planlarının nasıl sonuçlandığına bak; biz o mafya çetesi elebaşlarını, adamlarıyla birlikte yerle bir ettik.

52. Nankörlükleri yüzünden, işte çökmüş evleri... Anlayan bir toplum için bunda bir ders vardır.

53. İnananları ve Allah'a saygılı davrananları kurtardık.

Lut.

54. Lut da halkına demişti ki, "Bile bile, nasıl olur da böyle iğrenç bir kötülüğü işliyorsunuz?"

55. "Kadınları bırakıp erkeklerle mi cinsel ilişki kuruyorsunuz? Siz gerçekten söz dinlemez yobaz bir topluluksunuz," dedi.

56. Halkının Lut'a yanıtı: "**Kovun şu Lut'u ve ailesini kasabanızdan. Onlar temizlik kompleksine kapılmışlar,**" oldu.

57. Biz de Lut'u ve ailesini kurtardık, yalnız Lut'un karısı hariç; onu, yok ettiklerimizin içinde bıraktık.

58. İnkarcı sapıkların üzerine sağnak halinde bir yağmur yağdırdık. Uyarılara kulak asmayanların yağmuru ne de kötü idi.

Övgü yalnız Allah'a, Selam Elçilere.

59. Ey Muhammed! "**Övgü sadece Allah içindir. Selam da seçtiği kullarınadır.** Allah mı, yoksa ortak koşucuların ortak koştukları mı daha iyidir?"

Allah'a Ortak Koşanlara Her Çağda Sorulabilen Sorular.

60. Gökleri ve yeri yaratan, gökten bir yağmur yağdırıp, onunla sizin bir ağacını dahi bitiremeyeceğiniz güzel bahçeler bitiren kimdir? Allah ile birlikte bir başka tanrı mı? Doğrusu, Allah'a ortak koşanlar, sapkın bir toplumdur.

61. Yeryüzünü yaşam için elverişli hale getiren, yer altından, yer üstünden sular çıkaran ve aralarından ırmaklar akıtan, yeryüzü üzerine sağlam dağlar yerleştiren ve tatlı su ile tuzlu suyun arasına bir engel koyup, bir birine karıştırmayan kimdir? Allah ile birlikte bir başka tanrı mı? Doğrusu, Allah'a ortak koşanların çoğu bilgisiz kişilerdir.

62. Darda kalmışın çağrısına karşılık veren, kötülüğü gideren ve sizi yeryüzünün varisleri kılan kimdir? Allah ile birlikte bir başka tanrı mı? Ne kadar az düşünüyorsunuz.?

63. Karanın ve denizin karanlıklarında size yol gösteren kimdir? Rahmetinden önce rüzgarları müjde olarak gönderen kimdir? Allah ile birlikte bir başka tanrı mı? Allah ortak koştuklarından çok yücedir.

64. Yaratılışı ilk defa başlatan ve sonra onu tekrarlayan kimdir? Sizi gökten ve yerden rızklandıran kimdir? Allah ile birlikte bir başka tanrı mı? De ki, "Eğer, Allah'a ortak koştuklarınız hakkında söylediklerinizde samimi iseniz,siz de kanıtınızı getirin."

65. De ki, **"Göklerde ve yerde, Allah'tan başka kimse gaybı/geleceği bilemez.** Ortak koşucular, ne zaman dirileceklerinin bile farkına varmazlar."

Ortak Koşucular Ahirete Kuşku Duyarlar.

66. Doğrusu, onların ahret hakkındaki bilgileri derme-çatmadır. Aslında ahrete kuşku içindedirler. Daha doğrusu, ortak koşucular ahretten yana tümüyle kördürler.

67. Ortak koşucu inkarcılar: "Biz ve atalarımız toprak olduktan sonra mı, tekrar diriltilip çıkarılacağız?"

68. **"Yemin olsun! Bize yapılan bu tehdit, daha önce atalarımıza da,aynısı yapılmıştı. Bu gibi tehditvari palavralar, öncekilerin masallarından başka bir şey değildir,"** dediler.

69. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcılara söyle: "Yeryüzünü dolaşın da suçluların sonunun ne olduğuna bir bakın."

70. Sen,onlar inanmıyorlar diye üzülme, planladıkları şeylerden ötürü de canını sıkma.

71. Ortak koşucular sana, "Doğru söylüyorsan, bu söylediğin tehdit sözü ne zaman gerçekleşecek?" diyorlar.

72. De ki, "Meydan okuyarak istediğiniz şeylerin bir kısmı, belki size çatmıştır bile,"

73. Kuşkusuz Rabbin insanlara karşı Lütuf Sahibidir, fakat çokları şükretmez.

74. Ve Rabbin onların içlerinde gizlediğini de, açığa vurduğunu da elbette bilir.

75. Göklerde ve yerde gizli olan her şey, istisnasız apaçık bir kitapta vardır.

Yahudiler Arasındaki Problemi, Kur'an Çözer.

76. Kuşkusuz bu Kur'an, İsrailoğullarının hâlâ tartışmakta olduğu birçok konuyu anlatmaktadır.

77. Ve elbette Kur'an bir kılavuzdur ve inananlar için bir rahmettir.

78. Rabbin, ortak koşucu inkarcıların arasında kararını verecektir. Allah, Üstündür, Bilendir.

79. Ey Muhammed! Sen Allah'a güven. Çünkü sen, apaçık gerçeği izlemektesin.

80. Sen ölülere duyuramazsın, aynı şekilde arkalarını dönen sağırlara da çağrıyı duyuramazsın.

81. Bakar körü de,sapıklığından döndürüp yola iletemezsin. Sen ancak, ayetlerimize inananlara duyurabilirsin; ancak onlar anlattığın gerçeği kabul ederler.

Dâbbet-ül-Arz (Topraktan Mamül Varlık).

82. Sözün zamanı gelince, ortak koşucular için, topraktan mamul bir yaratık çıkaracağız; bu yaratık onlara, insanların bizim ayetlerimize gereği gibi inanmadıklarını bildirecek.[439]

---

439 27:82 Tanrı'nın Kur'an'da verdiği örnekler, bilgili toplumlara önemli ipuçları verir. Bu ayette söz edilen yaratığın, sudan değil, sadece topraktan olacağını bildiriyor. Bu yaratık, elementleri topraktan olan, insanlardan çoğunun, ayetlerine gereği gibi inanmadıkları Kur'an ayetleri ile örtüşen bir çok bilimsel gerçeklerin ortaya çıkmasına vesile olan bilgi sayar teknolojisi olabilir mi? Bak 72:28.

83. Gün gelecek, her toplum içinde ayetlerimizi yalanlayan kimseleri toplayıp hesap yerine göndereceğiz.

84. Nihayet hesap yerine geldikleri zaman,Allah. "**Ayetlerimi bilginiz yeterli olmadığı için mi yalanladınız, yoksa, yaptığınız neydi**?" diye soracak.[440]

85. Ve fakat,haksızlık ettikleri için verilen azap sözü başlarına gelir ve artık hiç konuşamazlar.

86. Bizim,geceyi dinlenmeleri için karanlık, gündüzü de çalışmaları için aydınlık yaptığımızı görmediler mi? İnanan bir toplum için elbette bunda işaretler vardır.

87. Sûr'a üfürüldüğü gün, Allah'ın istedikleri dışında göklerde ve yerde bulunan herkes korkuya kapılacaklardır. Hepsi Allah'a boyun bükerek gelirler.

88. Sen dağları durgun sanırsın, halbuki o dağlar,bulutların hareket ettiği gibi hareket etmektedir. Bu, her şeyi mükemmel yapan Allah'ın sanatıdır. Kuşkusuz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.[441]

89. Kim iyilik getirirse, ona ondan daha iyisi verilir ve onlar o günün korkusundan güvenlikte olurlar.

90. Kim kötülük getirirse, ateşe yüzüstü kapaklanır. "Yaptıklarının karşılığından başkasını mı bekliyordun? " denir.

Övgü Yalnızca Allah İçindir. Elçi Sadece Uyarmakla Görevli.

91-92. Ey Muhammed! De ki, "Ben sadece bu şehrin/Mekke'nin Rabbine kulluk etmekle emredildim. O burayı kutsal kılmıştır ve her şey Allah'ındır. **Ben, Müslümanlardan olmam ve Kur'an okumakla**

---

440 27:84 Bu ayetin, 10:38-48 ayetleri ile ilişkisine bakınız.

441 27:88 Bu ayette dağların göründükleri gibi sabit olmadıkları, sürekli hareket halinde oldukları bildirilmektedir. Yirminci yüzyılın başlarında yapılan jeolojik araştırmalar sonucu, jeologlar, yeryüzündeki kıtaların dünyanın ilk dönemlerinde bir arada bulunduklarını, daha sonra farklı yönlerde sürüklenerek birbirlerinden uzaklaştıklarını, dağlar. üzerinde bulundukları yer kabuğunun kendisinden daha yoğun olan "manto" tabakası üzerinde, adeta sürüklenir gibi hareket ettiklerini kanıtlamışlardır. Nitekim bilim adamlarının bu gün bu hareket için kullandıkları terim "Continental Dirift" yani "kıtasal hareketlenme, ya da kıtasal sürüklenme" dir. Bilimin çok yeni keşfettiği bu bilimsel gerçeğin, Kur'anda bildirilmiş olması Kur'an'ın bir mucizesi olup, Kur'an ile bilimsel gerçeklerin birebir örtüştüğünün de açık bir kanıtı niteliğindedir.

emredildim. Kim doğruya gelirse kendisi için gelir, kim saparsa, ben sadece uyarmakla görevliyim."

93. De ki, "**Övgü yalnızca Allah içindir**.Allah ayetlerini size gösterecek, siz de onları tanıyacaksınız. Rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir." [442]

28.KASAS (Tarih) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Tâ. Sîn. Mîm.[443]
2. Bu harfler, Kur'an'ın Allah sözü olduğunu kanıtlayan,apaçık Kitabın işaretlerindendir.

Allah, Muhammed Peygambere Musa Peygamberin Öyküsünü Anlatıyor.

3. Ey Muhammed! İnanan bir toplum için, Musa'nın öyküsünü ve Firavun'un despotizmini sana olduğu gibi anlatacağız.
4. Firavun, ülkede/Mısır'da despotça bir yönetim uyguladı. Ora halkını sınıflara bölüp, onlardan bir grubu ezip sömürüyor, kızlarını yaşatıp erkek çocuklarını kesiyordu. Kuşkusuz,Firavun tam bir bozguncu diktatördü.
5. Biz ise, Firavunun ülkesinde güçsüzleştirilip ezilenlere iyilik ederek istedik ki, ezilenleri önderler yapalım **ve kutsal topraklara varisler kılalım.**
6. Ve istedik ki, ezdikleri halkı Firavun'un ülkesine yerleştirelim, Firavun, Haman ve ordularına korktukları şeyi gösterelim.

Musa'nın Öyküsü.

7. Musa doğunca annesine: "Bebeği emzir, ancak, ne zaman onun can güvenliğinden endişelenirsen, bebeği Nil nehrine bırakıver. Korkma, üzülme, Biz onu sana döndürecek ve onu elçilerden biri yapacağız," diye vahyettik/tembih ettik.
8. Nihayet, Firavun ailesi onu kaybolmuş bir çocuk olarak Nil nehrinde buldu. O bebek sonunda, Firavun ve adamları için bir

---

442 **27:93** Bak 41:53; 74:30-35.
443 **28:1** Bak 2:1.

düşman ve üzüntü kaynağı olacaktı. Kuşkusuz Firavun, Haman ve orduları yoldan çıkmışlardı.

Firavun'un Sarayında Yitik Bir Bebek.

9. Nehrin sürükleyip getirdiği sepetin içindeki çocuk, erkek olunca Firavun'un eşi, "**Gözümüz aydın olsun. Onu öldürme. Belki bize yararı dokunur, yahut onu evlat ediniriz,**" dedi. Onlar, sonunda neler olacağının farkında değillerdi.

10. Musa'nın annesi sabaha kadar bebeğinin üzüntüsünü yüreğinde hissetti. Eğer biz, inanması için gönlünü pekiştirmeseydik, neredeyse her şeyi açığa vuracaktı.

11. Çocuğu nehre bırakınca annesi, Musa'nın kız kardeşine, "**Onu izle,**" dedi. O da kimse fark etmeden uzaktan uzağa izledi.

Bebek Süt Annelerin Memesini Emmiyor
Bebek Öz Annesine Kavuşuyor.

12. Biz önceden, bebeğin kendi öz annesi gelinceye kadar, dışardan bulunan süt annelerini emmesine izin vermedik. Nihayet Musa'nın kız kardeşi, "**Sizin için bebeğin bakımını üstlenecek ve ona iyi davranacak bir aileyi göstereyim mi**?" dedi.

13. Böylece bebek Musa'yı, annesine döndürdük ki, annesinin gözü aydınlansın, üzülmesin ve Allah'ın sözünün gerçek olduğunu bilsin diye. Ne var ki çokları bilmez.

14. Musa, erginlik çağına gelip olgunlaşınca, ona bilgelik ve bilgi verdik. İşte Biz, güzel davrananları böyle ödüllendiririz.

Musa Adam Öldürüyor.

15-16. Musa kaldığı ev halkından kimseye haber vermeden, kenti dolaşmak için dışarıya çıkmıştı. Halkının haberi olmadığı bir sırada kente girmişti. Orada iki adamın kavga ettiklerini gördü; biri kendi tarafından yahudi, diğeri de düşman tarafından Mısırlı idi. Yahudi olan adam düşmanına karşı Musa'dan yardım istedi. Bunun üzerine Musa da, ötekine bir yumruk indirip ölümüne sebep oldu. Bunun üzerine: "Eyvah! bu yaptığım şeytanın bir işidir; şeytan bir düşmandır, apaçık bir saptırıcıdır," "Rabbim! Ben kendime haksızlık ettim, beni bağışla," diye yakardı. Allah da Musa'yı bağışladı. Çünkü Allah, Bağışlayandır, Esirgeyendir.

17. Musa: "Rabbim! Bana yaptığın bunca iyiliklere karşılık, Sana yemin olsun! Bir daha suçlulara yardım etmeyeceğim," dedi.

18. Korku içinde, etrafı kollayarak şehirde sabahladı. Kendisinden dün yardım istemiş olan adam feryat ederek yine kendisinden yardım istiyordu. Musa ona, "**Belli ki sen bir belalısın,**" dedi.

Meçhul Adam Musa'yı Uyarıyor.

19. Musa tekrar Yahudi'ye yardım etmek isteyince, bu sefer Mısır'lı olan kişi: "Ey Musa! Sen dün birisini öldürdüğün gibi, bu gün de beni mi öldürmek istiyorsun? Demek ki,sen arabulucu, erdemli biri olmak istemiyorsun; buralarda bir zorba olmak istiyorsun," dedi.

20. Şehrin öte yanından koşarak gelen bir adam, "Ey Musa! kentin ileri gelenleri seni öldürmek için aralarında görüşüyorlar. Çabuk burayı terk et; ben sana durumu haber vermekteyim," dedi.

21. Musa korku içinde, çevreyi kollayarak oradan kaçtı ve, "Rabbim! beni şu zalim toplumdan kurtar," diye dua etti.

22. Ve Medyen tarafına doğru yönelince, "Umarım Rabbim beni doğruya iletir," dedi.

Musa Medyen'de Müstakbel Eşine Yardım Ediyor.

23. Medyen'e girişinde,suyun başında hayvanlarını sulayan bir grup insanla karşılaştı. Onların en gerisinde hayvanlarını tutmakta zorlanan iki bayan gördü. Musa onlara, "**Ne yapmak istiyorsunuz?**" dedi. Kadınlar: "**Çobanlar hayvanlarını sulayıp çekilmeden biz hayvanlarımızı sulayamayız. Babamız da çok yaşlı bir adamdır,**" dediler.

24. Musa bayanlara yardımcı oldu. Hayvanlarını alıp sulayıverdi. Sonra da bir gölgeye oturdu ve, "**Rabbim, senin bana bağışlayacağın her şeye muhtacım,**" dedi.

Musa Şuayb Peygamberle Tanışıyor ve Damadı Oluyor.

25. Çok geçmeden yardımcı olduğu iki bayandan birisi, utana utana Musa'ya doğru yürüyerek geldi ve "**Babam, bize yardımcı olup, hayvanlarımızı sulamanın karşılığını ödemek için seni eve çağırıyor,**" dedi. Musa eve gelip başından geçenleri ihtiyar adama anlatınca, ihtiyar adam/Şuayb, "**Korkma! Artık, o zalim topluluktan kurtulmuş bulunuyorsun,**" dedi.

26. Bayanlardan biri, "Babacığım, ona iş ver. O, senin ücretle tuttuklarının en iyisidir; hem güçlü, hem de güvenilir biri," dedi.

27. Şuayb, Musa'ya dedi ki, "**Bana sekiz hac boyunca çalışman koşuluyla, seni şu kızlarımdan biriyle nikahlamak istiyorum.** Dilersen süreyi on yıla tamamlayabilirsin. Sana zorluk çıkarmak istemiyorum. İnşaallah benden hoşnud kalacaksın."

28. **Musa** "Bu, seninle benim aramda bir sözleşmedir. Demek ki, hangi süreyi yerine getirirsem getireyim, bana karşı bir kırgınlık olmayacak. Konuştuklarımıza Allah vekildir," dedi.

Musa Ülkesine Dönerken Tur Dağında Allah İle Konuşuyor Elçilikle Görevlendiriliyor.

29. Nihayet,Musa sözleştikleri süreyi tamamlayıp, ailesiyle birlikte Medyen'den ayrıldı. Yolda giderken Tur dağı yamacında bir ateş gördü. Ailesine, "Siz burada bekleyin, ben bir ateş gördüm. Belki oradan bir haber veya bir ateş koru getiririm de onunla ısınırsınız," dedi.

30. Musa oraya varınca, kutsal bölgenin sağ yanındaki ağaç yönünden kendisine: "**Ey Musa! Ben evrenlerin Rabbi Allah'ım.**"

31. "**Asanı yere at.**" diye seslenildi. Musa asasını yere atıp, onu bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, ardına bile bakmadan dönüp kaçtı. Bu sefer tekrar "**Ey Musa! Korkma! dön geri. Çünkü sen güvencedesin.**"

32. "Elini koynuna sok, kusursuz bembeyaz çıksın. Korkudan açılan kollarını toparla. İşte bu ikisi/asan ve el beyazlığın, Firavun ve adamlarına göstereceğin Rabbinden sana verilmiş iki kanıttır. Firavun ve adamları yoldan çıkan bir toplum olmuşlardır," diye seslenildi.

33. Musa: "**Rabbim! ben onlardan bir kişiyi öldürmüştüm. Beni öldüreceklerinden korkarım.**"

34. "Ayrıca, kardeşim Harun benden daha iyi konuşur. Onu benimle birlikte, beni destekleyen bir yardımcı olarak gönder. Beni yalanlamalarından endişeleniyorum," dedi.

35. Allah Buyurdu: "Musa, senin gücünü kardeşinle güçlendireceğiz ve ikinize mucizelerimizle öyle bir güç vereceğiz ki, onlar size dokunamayacaklar. Siz ikiniz ve sizi izleyenler mucizelerimizle zafer kazanacaksınız."

Tanrılığını İlan Eden Firavun'da Atalarının Dinine Bağlı Musa ile Alay Ediyor.

36. Musa Firavun ve adamlarına apaçık ayet ve mucizelerimizle gidince, onlar, **"Bu ancak uydurma bir büyüdür. Biz böyle bir şeyi önceki atalarımızdan işitmedik,"** dedi er.[444]

37. Musa dedi ki, "Benim Rabbim, kendisi tarafından, kimin bir yol gösterici olduğunu ve sonunda kimin kazançlı çıkacağını iyi bilir. Nankörler kesinlikle başaramazlar."

38. Firavun büyüklenmiş bir tavırla: "Ey ileri gelenler! Ben sizin için, benden daha iyi bir tanrı bilmiyorum. Ey Haman! Haydi benim için tuğla imal et ve onunla yüksek bir kule yap da, Musa'nın tanrısına ulaşayım. Aslında ben, Musa'nın yalancı olduğuna inanıyorum," diye alay etti.

39. Firavun ve askerleri ülkesinde haksız yere büyüklük tasladılar. Sanki kendileri bize döndürülmeyeceklerini sandılar.

40. Biz, Firavun ve askerlerini yakalayıp denizde boğduk. Bak nasıl oldu büyüklük taslayanların sonu.

41. Biz, Firavun ve adamlarını dünyada ateşe çağıran önderler kıldık; onlar diriliş gününde de yardım görmezler.

42. Biz, bu dünyada onları lanetle yaftaladık, onlar diriliş gününde de aşağılanacaklardır.

Musa'nın Kitabı da Kılavuzdur.

43. Yemin olsun! Biz daha önce ayetlerimizi ve elçilerimizi yalanlayan ilk nesiller, Nuh, Hud, Salih, Lut ve Şuayb'ın halklarını yok ettikten sonra, Musa'ya insanları aydınlatan bir kılavuz ve bir rahmet olarak kitabı/Tevrat'ı verdik; belki insanlar öğüt alırlar diye.

Allah Elçiye Bildirmese Elçi Nereden Bilecek.

44. Ey Muhammed! Biz Musa'ya seslenip,elçilikle görevlendirdiğimiz ve Tevrat'ı verdiğimiz zaman,**sen kutsal yerin batı tarafında değildin. Olayın tanıklarından da değildin.**[445]

---

444 **28:36 Ortak koşucuların ortak özelliği, geleneksel dine bağlı olmalarıdır.**

445 **28:44** Elçiler Allah'ın bildirdiklerini bildirirler. Elçilerin doğal yaşantısı ve kişisel sözleri bir Kur'an buyruğu değildir. Hz. Peygamberin Kur'an dışı sözlerine vahiy diyenleri bu ve benzeri Kur'an ayetleri yalanlıyor.

45. Ama,Biz senin çağına gelinceye kadar birçok nesiller yarattık. Fakat onların üzerinden çok zaman geçti. **Seni elçi olarak görevlendirdik ki, insanlara doğruyu göstermen için, sana geçmiş olayları gerçek olarak vahyediyoruz/anlatıyoruz. Sen Medyen halkı arasında da değildin ki, orada olanları bilip de, ayetlerimizi bunlara anlatasın. Biz seni elçi olarak görevlendirdik ve geçmişin bu olaylarını sana vahyettik.**

46. Biz Musa'ya seslendiğimizde,**sen Tur dağının yamacında da bulunmuyordun.** Ancak, Rabbinden bir rahmet olarak orada olanları sana gerçek olarak vahyettik/ anlattık ki, senden önce kendilerine bir uyarıcı gelmemiş bir toplumu uyarasın; belki düşünüp öğüt alırlar diye.

47. Uyardığın toplum,kendi elleriyle işledikleri yüzünden başlarına bir musibet geldiğinde,"Rabbimiz,bize bir elçi gönderseydin de, senin ayetlerine uysaydık ve inananlardan olsaydık,"demesinler diye...

Tevrat ve Kur'an Aynı Kaynaktan.

48. Tarafımızdan görevlendirdiğimiz elçi, ortak koşucu Araplara ve Yahudilere gerçeği/Kur'an'ı ulaştırdığında, **"Musa'ya verilen mucizelerin bir benzeri buna/Muhammed'e de verilseydi ya!"** dediler. Aynı inkârcı kafa yapısına sahip olanlar, daha önce de Musa'ya verilenleri inkar etmemişler miydi? **"Bunlar birbirini destekleyen iki büyüdür. Biz ikisini de reddediyoruz,"** dememişler miydi?

49. Ey Muhammed de ki, **"Eğer doğru sözlü iseniz, Allah katından bu ikisinden/Tevrat ve Kur'an'dan, daha iyi yol gösteren bir kitap getirin, ben ona uyayım."**

50. Sana cevap vermezlerse bil ki,onlar sadece kuruntularına uyuyorlar. Allah'tan gelen bir yol gösterici olmadan, kuruntularına uyandan daha sapık kim olabilir? Kuşkusuz Allah nankör halkı doğruya iletmez.

İnananlar Gerçeği Kabul Ederler.

51. Yemin olsun! Öğüt alırlar diye, kendilerine mesajı aralıksız iletip durduk.

52. **Daha önce kendilerine Kitap verdiklerimiz Kur'an'a inanırlar.**

53. Kitap sahibi olanlara Kur'an okunduğu zaman, "**Ona inandık,bu Kur'an, Rabbimizden gelen gerçektir. Zaten biz,ondan önce de Müslümanlar idik,**" derler.

Gerçeği Tanıyan Yahudilere ve Hıristiyanlara İki Kat Ödül.

54. **Kitap sahibi inananların ödülleri, sabretmelerinden ötürü iki kez verilecektir.** Onlar kötülüğü iyilikle savarlar ve kendilerine verdiğimiz nimetlerden yoksullara pay ayırırlar.

55. Onlar,kendi aleyhlerine söylenen sözlere hiç aldırış etmezler ve, "**Bizim işimiz bize, sizin işiniz size. Size esenlikler dileriz. Biz cahillerle uğraşmak istemeyiz,**" derler.

Peygamber Doğruya İletemez, Sadece Allah Doğruya İletir.

56. Ey Muhammed! **Sen sevdiğini doğruya iletemezsin. Dilediğini doğruya ileten sadece Allah'tır.** Doğruya ulaşmayı hakkedenleri en iyi bilen de O'dur.[446]

57. Bazı Araplar: "**Eğer,biz seninle birlikte olur,senin gösterdiğin yola uyarsak, yerimizden, yurdumuzdan ediliriz,**" dediler. Biz Onları, katımızdan her çeşit ürünün rızk olarak toplanıp götürüldüğü güvenli ve kutsal bir bölgeye/Mekke'ye yerleştirmedik mi? fakat çokları bilmez.

58. Biz Kendilerine verilen nimetlere nankörlük eden,nice toplumları yok etmişizdir. İşte kalıntıları, kendilerinden sonra pek az kimse buralarda oturmuşlardır. Oralara biz varis olduk.

Aydınlanma da Bozulma da Ana Kentlerden Başlar.

59. Senin Rabbin,toplumların ana kentlerinde,kendilerine ayetlerimizi anlatan bir elçi göndermedikçe, o memleketleri yok etmez. Zaten, Biz ayetlerimizi inkar etmeyen toplumları asla yok etmeyiz.

60. Size verilen her şey dünya yaşamının geçici serveti ve cazibesidir. Allah'ın yanında olanlar ise, çok daha iyi ve süreklidir. Aklınızla düşünmez misiniz?

61. Örneğin, kavuşacağı güzel bir ödülü/cenneti, kendisine söz verdiğimiz bir kimse ile,dünya hayatının malıyla

---

446 **28:56** Bu ayeti 42:52 ayetiyle karşılaştırınız.

zenginleştirdiğimiz ve sonra diriliş günü hesaba çekeceğimiz kimse bir olur mu?

62. O gün onlara Allah, **"Bana ortak koşarak kendilerine bağlandıklarınız hani nerede?"** diye soracak.

63. Cezaları kesinleşen ortak koşulanlar da: "Rabbimiz, şunlar bizim saptırdığımız kimselerdir; biz kendimiz sapmış olduğumuz için onları saptırdık. Şimdi onları bırakıp sana sığınıyoruz. Onlar aslında bize tapmıyorlardı," derler.

64. Ortak koşuculara, **"Haydi ortaklarınızı yardımınıza çağırın."** Bunun üzerine onları çağırırlar, ancak, ortakları kendilerine karşılık vermezler. Azabı görürler ve doğru yolda bulunmadıklarına yanarlar.

65. O gün Allah ortak koşanlara seslenerek, **"Elçilere nasıl bir cevap verdiniz?"** der.

66. İşte o gün, onların söyleyebilecekleri hiçbir söz kalmamıştır. Bir birlerine de hiçbir şey soramayacaklardır.

67. Fakat, kim dünyada iken tövbe eder, inanır, iyi ve güzel işler üretirse, işte onlar kurtulanlar arasında olabilir.

Allah'tan Başka İlah Yoktur. Övgü Sadece Allah'adır.

68. Senin Rabbin dilediğini yaratır, dilediğini seçer. Ortak koşucuların seçim hakları yoktur. Allah onların ortak koştuklarından çok uzaktır, O, Yüceler Yücesidir.

69. Çünkü senin Rabbin, ortak koşucuların açığa vurduklarını bildiği gibi, kalplerinin gizlediklerini de bilir.

70. **İşte O, Allah'tır; O'ndan başka tanrı yoktur. Başta da, sonda da tüm övgüler Allah'adır. Tüm yargı da Allah'a aittir ve hepiniz Allah'a döndürüleceksiniz.**

71. Ey Muhammed! Ortak koşuculara sor: "Söyler misiniz, Allah geceyi kıyamet gününe kadar üzerinize devamlı etseydi, Allah'tan başka hangi ilah size bir ışık getirebilir? İşitmiyor musunuz?"

72. Tekrar sor: "Söyleyin bakalım, Allah gündüzü kıyamet gününe kadar üzerinize sürekli kılsaydı, Allah'tan başka hangi tanrı, dinleneceğiniz geceyi size getirebilir? Görmüyor musunuz?

73. Allah geceyi dinlenmeniz, gündüzü de çalışıp kazanmanız için düzenlemesi, Allah'ın size iyilikleridir. Umulur ki, Allah'a teşekkür edersiniz.

74. Allah ortak koşuculara seslendiği gün, "**Benim ortaklarım olduğunu sandığınız kimseler nerede?**" diye sorar.

75. **Ve her toplumdan bir tanık seçer** ve ortak koşuculara, "**Geçerli kanıtınızı getirin,**" denir. O zaman, tüm gerçeğin Allah'a ait olduğunu öğrenecekler ve uydurmuş oldukları ortaklarda kendilerini bırakıp kaybolacaklardır.

Karun:Kendi Halkına İhanet Eden Köle Taciri Bir Yahudi.

76. Karun, Musa'nın halkından/ İsrail oğullarından olmasına rağmen, ihanet edip kendi halkına zulmetti. Biz Karun'a öyle hazineler vermiştik ki, anahtarlarını güçlü bir grup bile zor taşırdı. Halkı ona şöyle demişti: "**Karun şımarma! Allah şımaranları sevmez.**"

77. "Allah'ın sana verdiği nimetlerden, Allah için de harcayarak öbür dünyanı da gözet. Ama, yine de dünyadaki payını unutma. Allah sana bol nimet vererek nasıl iyilikte bulunmuşsa, sen de insanlara iyilikte bulun. Ülkene ve halkına ihanet etme/yeryüzünde bozgunculuk yapmayı arama. Allah bozgunculari sevmez."

78. Karun da: "**Ben bu serveti,kendi bilgi ve becerimle kazandım.Hiç kimse bir şey yapamaz,**" demişti. Peki, o bilmiyor muydu Allah daha önce, kendisinden çok büyük bir güce ve sayısal çoğunluğa sahip nice nesilleri yok etmişti.? **Günahkarlardan suçları sorulmaz.Çünkü suçları apaçık ortadadır.**

79. Karun bir ara, tüm görkemiyle halkının arasına çıkmıştı.Halkından dünya hayatını isteyenler/bilgi düzeyi düşük olanlar, onu görünce, "**Keşke Karun'a verilenlerin bir benzeri bize de verilseydi. Gerçekten o, çok şanslı biri,**" dediler.

80. Bilgi düzeyi yüksek olanlar da, "**Yazıklar olsun size! inanan, iyi ve güzel işler üretenler içinAllah 'ın ödülü daha iyidir. Ama, buna ancak sabredenler kavuşturulur,**" dediler.

81. **Sonunda Biz,Karun'u görkemli sarayıyla birlikte yerin dibine soktuk.** Allah'a karşı kendisine yardım edecek bir askeride yoktu; kendi kendisine yardım edebilecek bir gücü de kalmamıştı.

82. Bir önceki gün,Karun tüm görkemiyle sokakta dolaşırken,onun durumuna imrenenler bu sefer, "Demek ki Allah,kullarından istediğine rızkı bol veriyor, dilediğine de az veriyor.Allah bize lütfetmeseydi,bizi de yerin dibine sokardı.Vay canına! demek ki,inkar edenlerin sonu berbatmış," demeye başladılar.

Asıl Kazananlar.

83. İşte ahret yurdu! Biz onu yeryüzünde büyüklük taslamayan ve bozgunculuk yapmayanlara ayırdık.En iyi sonuç,Allah'a saygılı olanlarındır.

84. Kim iyilikle gelirse,kendisine ondan daha iyisi verilecektir. Kim kötülük ile gelirse, **o kötülükleri işleyenlere, ancak yaptıkları kadar bir karşılık verilecektir.**

Allah, Peygamberin Kur'an'a Uymasını Farz Kılmıştır.

85. Ey Muhammed! **Kur'an'a uymayı sana farz kılan Allah,** kuşkusuz seni kararlaştırılmış yere döndürecektir. De ki, "Kimin hidayet getirdiğini ve kimin açık bir sapıklık içinde olduğunu Rabbim iyi bilir."

86. **Sen, Bizim sana bu Kur'an'ı indireceğimizi hiç ummazdın**;Bu Kur'an Rabbinden bir rahmettir. Sakın ortak koşucu inkarcılara arka çıkma.

87. **Sana ayetlerimiz indirildikten sonra, seni Allah'ın ayetlerinden saptırmasınlar. Rabbine çağır; ortak koşanlardan olma.**

88. **Allah ile birlikte hiçbir tanrıyı çağırma. Allah'tan başka tanrı yoktur.** Allah'ın varlığı dışında her şey yok olacaktır. Yargı tümüyle Allah'ındır ve siz Allah'a döndürüleceksiniz.

29.ANKEBUT (Dişi Örümcek) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif. Lâm. Mîm.[447]

Sözle İnandım Demek İnsanı Kurtarmaz.

2. İnsanlar denenmeden, sadece "**inandık**" demekle, kurtulacaklarını mı sanıyorlar?[448]
3. Yemin olsun! Biz daha önceki nesillerden "**inandık**" diyenleri de, türlü şekillerde sınadık. Böylece Allah, içtenlikle inananlar ile iki yüzlü yalancıları birbirinden ayıracaktır.
4. Yoksa kötülükleri işleyenler, bizi atlatacaklarını mı sanıyorlar? Ne kötü bir yargıda bulunuyorlar.
5. Kim Allah'a kavuşmayı umuyorsa şunu bilsin ki, Allah'ın belirlediği randevu mutlaka gerçekleşecektir. Allah her şeyi İşiten ve Bilendir.
6. Kim Allah için çaba gösterirse, kendisi için çaba göstermiş olur. Allah hiç kimseye muhtaç değildir.
7. Biz inanıp, iyi ve güzel işler üretenlerin kötülüklerini elbette örteceğiz ve onları yapmış olduklarının daha iyisiyle ödüllendireceğiz.

Anne ve Babaya Saygı.

8. Biz insana, anne ve babasına güzel davranmasını öğütlemişizdir. Ancak anne ve baba, körü körüne Allah'a ortak koşman için seni zorlarlarsa, onların bu sözüne uyma. Hepinizin dönüşü Allah'adır.O zaman, yaptıklarınız şeyler hakkında size bilgi vereceğim.
9. Ve inanıp, iyi ve güzel işler üretenleri, iyiler grubunun arasına koyacağız.

---

447 29:1 Bak.2/1.

448 29:2 insanları sadece söylediklerine göre değil, sözleriyle eylemleri ne kadar birbiriyle örtüşüyor ona göre değerlendirmek gerekir.

İkiyüzlüler Dönektir.

10. İnsanlardan bazıları vardır ki, "**Allah'a inandık**" derler, Fakat, Allah uğrunda bir eziyete uğratılınca, insanların kendisine yaptığı işkenceden, sanki Allah'ın azabıymış gibi, korkarak onlardan taraf olur. Ama, Rabbinden sana bir zafer gelse, **"Bizde sizinle beraberdik,"** derler. Allah herkesin içinde sakladıkları en gizli düşüncelerini bilmez mi?

11. Allah,elbette içtenlikle inananlarla, ikiyüzlü yalancıları açığa çıkaracaktır.

12. Ortak koşucu inkarcı Araplar, işkence ettikleri inananlara, "**Siz o yolu/dini bırakın, bizim dinimize/yolumuza uyun; sizin günahlarınızı biz yükleniriz,**" diye kandırmaya çalışıyorlardı. Halbuki, ortak koşucu inkarcılar, inananların günahlarını yüklenip, yüklenmeme yetkisine sahip değillerdir; onlar tam bir yalancıdırlar.

13. Ama gerçek şu ki, ortak koşucu inkarcılar, kendi günah yüklerine ek olarak, sorumlu oldukları başka yükleri de yüklenecekler ve uydurdukları rivayetlerden dolayı kıyamet günü, mutlaka hesaba çekileceklerdir.[449]

Önceki Peygamberlerin Hayatından Dersler, Nuh.

14. Yemin olsun! Biz, Nuh'u halkına elçi olarak göndermiştik. Nuh onların arasında **bin seneden elli yıl eksik kaldı.**[450] Ancak, halkı Nuh'u yalanlayıp, Allah'ın ayetlerini inkar ettikleri için,onları tufan yakaladı.

15. Fakat, Nuh'u ve gemide olanları/inananları kurtarıp, tüm dünyaya ibret yaptık.[451]

---

449 **29:13** Kimse kimsenin günah yükünü çekmez; kimse kimsenin sorumluluğunu yüklenemez (6:164).Fakat, başkalarının kötülük işlemesine neden olan kişi, aynı kötülüğü işlemiş gibidir (4:85).

450 **29:14** Neden doğrudan "**dokuz yüz elli yıl**" değil de, "**bin eksi elli yıl**" ifadesinin kullanıldığı gibi, düşünsel bir soruya karşı verilecek bir yanıt, Kur'an'ın günümüze kadar eksiksiz, korunmuş Allah kelamının bilimsel kanıtı olduğu ve matematiksel olarak kotlandığını ileri süren görüşleri, mantıksal olarak güçlendiriyor. Şöyle ki,"Matematiksel mucizenin kodunu keşfedinceye kadar '**Bin eksi elli yıl**' ifadesine doyurucu bir cevap bulamıyorduk. Kur'an'ın sureleri, ayetleri, kelimeleri ve harfleri matematiksel sistemde yer aldıkları gibi, Kur'an'daki sayılarında bu sistem içinde rolü vardır. Örneğin, Kur'an'da geçen tüm sayıların tekrarsız toplamları 162146'dır.(19x8534) **Buradaki ifade doğrudan 950 olarak ifade edilseydi,,** yukarıdaki toplam 900 fazla olacak ve 19 sistemini bozacaktı."

451 **29:15** Bak.11/40-44

İbrahim.

16. İbrahim'i de halkına elçi olarak göndermiştik.İbrahim halkına: "Allah'a kulluk edin ve O'na saygılı olun. Bilirseniz, bu sizin için daha iyidir."

17. "Siz yalan rivayetler uydurup, Allah'ı bırakıp putlara tapıyorsunuz. Allah'ın dışında taptıklarınız size hiçbir rızk veremez. Öyleyse rızkınızı sadece Allah'tan isteyin, Allah'a kulluk edin ve O'na teşekkür edin; dönüşünüz Allah'adır," dedi.

Puta Tapar Araplara Hatırlatma.

18. Ey puta tapar Araplar! Elçinin tebliğ ettiğini yalanlarsanız, sizden önceki toplumlar da yalanlamışlardı. Biliniz ki, elçinin görevi ancak, Allah'ın ayetlerini açıkça bildirmektir.

19. Ortak koşucular, Allah'ın ilk yaratılışı nasıl başlatıp, sonra nasıl devam ettirdiğini görmüyorlar mı? Kuşkusuz,bu Allah için çok kolaydır.

20. Ey Muhammed! Onlara de ki, "yeryüzünü dolaşın,yaratılışın nasıl başladığını görün. İşte,Allah aynı şekilde öbür yaratılışı, ahret yaratılışını da başlatacaktır. Allah'ın her şeye gücü yeter.

21. Allah dilediğini cezalandırır, dilediğini esirger; hepiniz Allah'a döndürüleceksiniz,

22. Siz ne yerde, ne de gökte Allah'ı aciz bırakamazsınız. Sizin Allah'tan başka Sahibiniz ve Yardımcınız yoktur.

23. Allah'ın ayetlerini ve Allah'a döndürülmeyi inkar edenler, Benim Rahmetimden ümit kesenlerdir. Onlar acı bir cezayı hakketmişlerdir.

İbrahim'in Hayatına Devam.

24. İbrahim'in "**Allah'ı bırakıp putlara tapmayın..**" çağrısına, halkının cevabı, "**İbrahim'i öldürün, yahut ateşte yakın,**" demek oldu. Fakat, Allah İbrahim'i ateşten kurtardı. Kuşkusuz, inanan bir toplum için bunda dersler vardır.

İbrahim'in Etkili Konuşması ve Lut'un İman Etmesi.

25. İbrahim halkına dedi ki, "Sizin Allah'ın yanında putlara tapmanız, sadece dünya hayatında aranızdaki dostluğu korumak amacına yöneliktir. Ama sonra, kıyamet gününde birbirinizi tanımazlıktan gelecek ve birbirinizi lanetleyeceksiniz.Varacağınız yer ateştir ve orada hiçbir yardımcı da bulamayacaksınız."[452]

26. İbrahim'in bu etkili konuşması üzerine Lut,İbrahim'e inandı. Bundan sonra İbrahim halkına: "Ben Rabbime iltica ediyorum. Kuşkusuz Benim Rabbim Üstündür, Bilgedir," dedi.

27. Biz,İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u (İsrail'i) bağışladık. Soyuna peygamberlik ve kitap verdik. Ödülünü bu dünyada verdik ve ahrette de erdemlilerle birlikte olacaktır.

Lut.

28. Lut'u da halkına elçi olarak gönderdik. Lut halkına: "Sizden önce hiçbir kimsenin, bu boyutta işlemediği bir iğrençliği yapıyorsunuz "

29. **"Siz erkeklerle cinsel ilişkide bulunuyor, yolları kesiyor ve toplantılarınızda her kötülüğü yapıyorsunuz."** dedi. Bunun üzerine,halkının Lut'a cevabı: "Azaba uğrayacağımız hususunda söylediklerin doğru ise, Allah'ın azabını getir de görelim bakalım,"demek oldu.

30. Bunun üzerine Lut: **"Rabbim, şu iğrenç bozguncu topluluğa karşı bana yardım et,"** diye yakardı.

Elçi Melekler İbrahim ve Lut'a Uğrayıp Görüşüyorlar

31. Melek elçilerimiz İbrahim'e bir çocuğu olacağı müjdesini vermeye geldiklerinde, **"Lut'un kentini yok edeceğiz. Çünkü oranın halkı aşırı derecede sapıttılar,"** dediler.

---

452 29:25 İnsanoğlunu ahrette ateşe sürüklemekte, gelenek ya da atalar dini denilen yanlış inançlar karışımından daha büyük bir şey var mıdır? İnsanların gerçeklere ulaşmadaki en büyük engel, dinleştirilmiş, putlaştırılmış geleneklerdir. Hz.İbrahim'in bu içten uyarısına halkı, onu ateşe atmakla yanıt veriyor. Ne yazık ki, insanlar, eski inanç ve gelenekleri konusunda oldukça tutucu, deyim yerinde ise, gerici bir tavır sergilerler. Yeniliklerden ürker, korku ve endişeye kapılırlar. Böyle bir ortamda inanç ve ibadetler ADET olmaya, gelenekler ise, DİNDARLIK aşkı içinde uygulanmaya başlar.

32. İbrahim endişe içinde: "**Ama orada Lut var,**" dedi. Elçi Melekler: "**Orada kimlerin bulunduğunu iyi biliyoruz.** Lut'u ve ailesini kurtaracağız, fakat karısı hariç; o yok olacakların içindedir,"dediler.

33-34. Melek elçilerimiz, Lut'a iki genç delikanlı şeklinde vardıklarında, halkın elçilerimize karşı iğrenç davranışlarından dolayı Lut fenalaştı, eli ayağı dolaştı, zor durumda kaldı. **Bunun üzerine Melek elçiler Lut'a gizlice: "Korkma, üzülme, biz seni ve aileni kurtaracağız. Eşin hariç; o yok olacaklar arasında kalacaktır. Aşırı derecede sapıttıkları için, biz bu kentin üzerine gökten bir felaket indireceğiz,"** dediler.

35. Yemin olsun! Aklını kullanacak toplumlar için, apaçık bir ibret olarak oradan bazı kalıntılar bıraktık.

Şuayb.

36. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı elçi olarak göndermiştik. Şuayb halkına: "Ey halkım! Allah'a kulluk edin, ahret gününün sorumluluğunu unutmayın ve yeryüzünde bozgunculuk yaparak, ülkenin huzurunu bozmayın," demişti.

37. Fakat Şuayb'ı yalancılıkla suçladılar.Biz de kendilerini korkutucu bir deprem ile yakaladık da, evlerinde diz üstü çöküp kaldılar.

38. Ad ve Semud' da elçilerimizi yalanlayıp,ayetlerimizi inkar ettikleri için, aynı şekilde yok ettik. Kuşkusuz, onların oturdukları yerlerin kalıntıları size apaçık belli olmaktadır. Şeytan onlara yaptıkları işleri cazip göstererek yoldan saptırdı. Halbuki olayları değerlendirebilecek yeteneğe sahiptiler.

Tanrı'nın Değişmeyen Sünneti.

39. Karun, Firavun ve Haman'ı da ayetlerimizi yalanladıkları için yok ettik.[453] Musa onlara apaçık kanıtlarla gitmişti; ancak onlar ülkede büyüklük tasladılar. Ama azabımızı atlatıp kaçamadılar.

40. Ayetlerimizi ve elçilerimizi yalanlayan toplumların hepsini günahları yüzünden cezalandırdık. Onlardan kimine çılgın bir fırtına gönderdik, kimini korkunç bir ses yakaladı, kimini yerin

---

453 29:39 Hz. Musa'nın çağındaki Mısır'da, köleci ve despot yönetimin üç önemli kurumu, üç isimle sembolize ediliyor: **Firavun**, politika ve propagandayı, **Karun**, ekonomik gücü, **Haman ise**, silahlı kuvvetleri temsil ediyordu. Bak. 40:24.

dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Onlara zulmeden Allah değildi; onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.

Örümcek Örneği.

41. Allah'ın dışında evliya edinenlerin örneği, bir ev edinen dişi örümceğin durumuna benzer. Çünkü, kolay bozulanı, en çürüğü örümceğin evidir, keşke bilselerdi.[454]

42. Allah, ortak koşucuların Allah dışında,hangi şeye bağlandıklarını iyi bilir. Kuşkusuz Allah Üstündür, Bilgedir.

43. **Biz bu örnekleri insanlar için veririz. Bu örnekleri aklıyla düşünen insandan başkası anlayamaz.**

44. Allah gökleri ve yeri belli bir amaç için yarattı. Aklıyla düşünen mü'minler için, bunda bir ders vardır.

Namaz İnsanı Kötülükten Korur.

45. Ey Muhammed! Sana Arapça olarak vahyetmiş olduğumuz, daha önceki elçilerimizin öykülerini içeren kitabı oku, onları iyice öğren ve namazını da kıl. Çünkü, **namaz insanı iğrenç ve kötü şeylerden vazgeçirir**. Ve en önemlisi, Allah'ı hiç aklından çıkarma.Çünkü Allah ne yaptığınızı bilir.[455]

Tüm Kutsal Kitaplara İnanmak.

46. Kitap halkıyla/Yahudi ve Hıristiyan'larla,fanatik olanları hariç,en güzel bir biçimde tartışın ve "**Bize indirilene/Kur'an'a ve size de indirilene/Tevrat'a ve İncil'e inandık. Bizim Tanrımız da, sizin Tanrınız da birdir. Biz sadece O'na teslim olduk**,"deyin.

47. İşte sana bu kitabı/Kur'an'ı indirdik. Kendilerine kitap vermiş olduklarımız ona inanacaklardır. Şunlardan/Araplardan da bazıları inanacaktır. İnkarcılardan başkası ayetlerimizi reddetmez.

---

454 **29:41** Tanrı'nın Kur'an'daki verdiği örnekler, aklını kullanan bilinçli toplumlar için önemli ipuçlarıdır. Şeyhlere ve müritlerine, dişi örümcek ve evi örneğinin verilmesi ilginçtir. Ayette, erkek örümcek için "ankeb" değil de, dişi örümcek anlamına gelen "ankebut" kelimesinin kullanılması dikkat çekicidir. Zooloji konusundaki bilimsel araştırmalar, **Black Widow adındaki bir dişi örümcek türünün eşini yediğini ortaya çıkarmıştır.**

455 **29:45** Namaz, sadece Allah ile bağlantının kurulduğu bir iletişim durumudur. Bu iletişimde araya parazitlerin girmesi, sağlıklı iletişimi engeller. Namaz da yalnızca Allah anılmalıdır (Bak.20:14). Aksi takdirde, namaz bir adet,bir gösteriş şeklini alır ki,böyle bir namazın,insanı kötülüklerden alıkoyması olanaksızdır.(Bak.107/4-8)

Kur'an: Muhammed Peygamber'in Mucizesi.

48. **Sen, daha önceki kitaplardan hiçbirini okumuyordun ve o kitapları elinle de yazmıyordun. Eğer öyle olsaydın,fanatik inkarcılar için bir bahane oluşacaktı.**

49. Hayır,o sana vahyedilenler,ilmi düşünceye sahip olanların bilinçlerinde, apaçık Allah'ın ayetleridir. Bilgiden yoksun yobazlardan başkası ayetlerimizi reddetmez.

50. Ortak koşucular "**Muhammed'e Rabbinden bir mucize inmeli değil miydi?**" diyorlar. Onlara de ki, "Mucizeler Allah'ın katındadır. Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım."

51. Bu kitabı sana indirmiş olmamız ve kendilerine okunması onlara yetmez mi? Bunda inanan bir toplum için bir rahmet ve öğüt vardır.

52. De ki, "Benimle sizin aranızda tanık olarak Allah yeter. Allah göklerde ve yerde ne varsa bilir. Safsataya inanıp, Allah'a inanmayanlar, işte onlar, asıl zarara uğrayanlardır."

Onlar Şu Anda Cehennemle Kuşatılmışlardır.

53. Ortak koşucu inkarcılar,azabı hemen getirmen için sana baskı yapıyorlar. Eğer belirlemiş olduğumuz bir zaman olmasaydı,o azap onlara gelmiş olacaktı. Yine de azap onlara ansızın, haberleri olmadan gelecektir.

54. Evet,senden azabı hemen getirmen için sana baskı yapıyorlar.Oysa cehennem inkarcıları çepeçevre kuşatmış bile.

55. Günü geldiğinde o azap,üstlerinden ve ayaklarının altından onları sarıp örtecek ve Tanrı onlara, "**Yaptıklarınızın cezasını çekin,**"diyecektir.

Bağımsız Bir Ülkeye Sahip Olmanın Önemi.
Allah'a Özgürce Kulluk, Ancak Bağımsız Bir ülkede Yapılır.

56. **Ey inanan kullarım! Benim yer kürem geniştir. O halde, ortak koşucuların işkencelerinden uzak, nerede özgür olacaksanız, orada sadece bana kulluk edin.**

57. Her can ölümü tadacaktır ve er geç bize döndürüleceksiniz.

58. İnanan, iyi ve güzel işler üretenleri içinden ırmaklar akan cennetin köşklerine yerleştireceğiz; onlar o cennet köşklerinde sonsuza dek kalırlar. Çalışanların karşılığı ne güzeldir.

59. O inananlar ki, ortak koşucuların işkencelerine sabrettiler/direndiler ve Rab'lerine güvendiler.

Ortak Koşucularda "ALLAH" derler.

60. Nice hayvanlar var ki,her zaman rızkını yanında taşımıyor.Fakat onları da,sizi de Allah besler.

61. Yemin olsun! Ortak koşuculara, **"Gökleri ve yeri kim yarattı? Güneşi ve ay'ı kim emrinize verdi?"** diye sorsan, **"Allah,"**diye karşılık verecekler. Öyleyse neden sapıyorlar?

62. Allah kullarından dilediğine rızkı bol bol verir, istediğine de kısar. Allah her şeyi Bilendir.

63. Yemin olsun! Ortak koşuculara, **"Gökten yağmuru yağdırıp, kupkuru toprağı canlandıran kimdir?"** diye sorsan, **"Allah"** diyecekler. Ey Muhammed! De ki, "Övgü yalnızca Allah içindir." Fakat, onların çokları söyledikleri üzerinde düşünmezler.

Bu Dünya Sanal, Öbür Dünya Gerçektir.

64. Bu dünya hayatı bir eğlence ve oyundan başka bir şey değildir. Ahret yurdu ise gerçek hayattır; bir bilselerdi.

65. Ortak koşucular gemiye bindikleri zaman, dini sadece Allah'a ait kılarak O'na yakarırlar. Ne zaman ki onları denizden kurtarırız,tekrar ortak koşmaya başlarlar.

66. Bırak ortak koşucuları, kendilerine verdiklerimize nankörlük etsinler, zevklensinler, ileride bilecekler.

67. O ortak koşucu Araplar görmüyorlar mı,çevrelerinde insanlar kaçırılıp, tedhiş hareketleri devam ederken, kendi kentleri Mekke'yi güvenli kıldık. Hala safsatalara inanıp, Allah'ın nimetlerini mi reddediyorlar.?

68. Yalan rivayetler uydurup Allah'a yakıştırandan ve kendisine gelen gerçeği yalanlayandan daha zalim kim olabilir? İnkarcılar için cehennemde yer mi yok.?

69. Bizim yolumuzda çaba harcayanları, Biz kendi yolumuza ileteceğiz. Kuşkusuz, Allah güzel davrananlarla beraberdir.

30.RUM (Romalılar) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif. Lâm. Mîm.[456]

2-5. Romalılar, Arapların bulunduğu bölgeye en yakın bir yerde yenilgiye uğradılar. Ama onlar, yenilgilerinin ardından, birkaç yıl içinde galip gelecekler. Eninde sonunda Allah'ın dediği olacaktır. O gün inananlar da Allah'ın yardımına sevineceklerdir.Allah, dileyen kimseye yardım eder. Çünkü,Allah mutlak güç sahibidir, çok Esirgeyicidir.

Ortak Koşanlar Sanal Hayatı Gerçek Zannederler.

6. Bu, Allah'ın vermiş olduğu sözdür. Allah verdiği sözden caymaz; fakat insanların çoğu bilmez.

7. Ortak koşucu inkarcılar, dünya hayatının görünen yüzünü bilirler. Ahret hayatından ise, habersizdirler.

8. Kendi kendilerine hiç düşünmediler mi ki, Allah gökleri, yeri ve aralarındakileri bir amaç için ve belli bir süreye bağlı olarak yaratmıştır. Buna rağmen, insanların çoğunluğu Rab'leriyle karşılaşmayı inkar etmektedirler.

9. İnkarcılar, yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakmazlar mı? Öncekiler, onlardan daha güçlü idiler, toprağı işlediler ve onlardan daha fazla üretimde bulundular. Elçileri onlara apaçık delillerle gitmişlerdi. Onlara zulmeden Allah değildi; onlar Allah'ın ayetlerini ve elçilerini yalanladıkları için, kendi kendilerine zulmediyorlardı.

10. Kötülük işleyenlerin sonu kötü oldu. Çünkü,Allah'ın ayetlerini yalanladılar ve onlarla eğlendiler.

11. Yaratılışı başlatan, sonra onu tekrarlayan Allah'tır. Ve sonunda siz Allah'a döndürüleceksiniz.

12. Saatin/kıyametin gerçekleştiği gün, suçlular şoke olurlar.

13. Koştukları ortaklarından da,kendilerine şefaat eden hiçbir kimse çıkmaz; Zaten ortak koşulanlar, koşanları inkâr ederler.

---

456 **30:1** Bak 2:1.

14. Saatin/kıyametin gerçekleştiği gün ortak koşucular, perişan bir halde darmadağın olurlar.

15. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenler ise,cennette mutlu olurlar.

16. İnkar edip, ayetlerimizi ve ahret buluşmasını yalanlayanlar da, azabın içine sokulurlar.

17-18. O halde, **akşama girdiğinizde, günün sonunda, sabaha eriştiğinizde ve günün ortalarında, Allah'ı yüceltin.** Göklerde ve yerdekiler de, aynı vakitlerde Allah'ı överek Yüceltirler.[457]

19. Allah Kupkuru/ölmüş doğayı yemyeşil/dipdiri yapar ve Yemyeşil/canlı doğayı da, kupkuru/ölmüş hale getirir. Allah ölümünden sonra yeryüzünü diriltir. İşte Allah diriliş gününde, sizi de böyle diriltecektir.

Allah'ın Doğadaki Ayetlerinden, Aklını Kullananlar Yararlanır.

20. Sizi topraktan yaratması ve sonra yayılıp çoğalan insanlar olmanız, Allah'ın ayetlerindendir.

21. Ve sizi topraktan yarattıktan sonra huzurlu ve rahat olasınız diye, sizler için kendi cinsinizden eşler yaratması ve aranıza sevgi ve merhamet koyması da Allah'ın ayetlerindendir. Düşünen bir toplum için bunda dersler vardır.[458]

22. Göklerin ve yerin yaratılışı, dillerinizin ve renklerinizin farklılığı da Allah'ın ayetlerindendir. Kuşkusuz bilgi sahipleri için bunda ibret vardır.[459]

23. Uyuyup dinlenmeniz, çalışıp kazanmanız için geceyi ve gündüzü yaratması da Allah'ın ayetlerindendir. Kuşkusuz işiten bir toplum için, bunda dersler vardır.

---

457 **30:17** Namazla ilgili ayrıca Bak.11/114; 17/78; 24/58; 38/32.

458 **30:21** Evlilik Kurumu, erkek ve kadın arasında karşılıklı arkadaşça sevgi ve saygıya dayanan bir ilişki olmalıdır, Yoksa bir eş, diğer eşin özgürlüğünü yok etmek veya kişiliğini ve kimliğini zorla değiştirmek için baskı uygulamak değildir. Bu tarz davranışlar, kadın-erkek ilişkilerinin Kur'an'da belirlenen amacıyla çelişir.

459 **30:22 Geleneksel kabullerde yaygın olarak şu düşünce hâkimdir.**"Allah Kur'an'ı Arapça olarak göndermiştir. Cennet dili Arapçadır. Dolayısıyla **Arapça kutsal bir dildir.**"v.s. gibi, düşünce ve görüşler Kur'an'ın bu ve benzeri ayetleriyle çelişir. Gerçek şu ki, Soyları da, ulusları da tür olarak türlerini, renklerini, dillerini hep Allah yaratmıştır ve bunlar Allah'ın kudretinin birer ayetleridir. O bakımdan, şu ya da bu ulusun dili, öbür ulusların dilinden üstündür, kutsaldır demek, Tanrının Kur'an'daki ayetlerine meydan okumaktır, inkâr etmektir.

24. Korku ve umut olarak size şimşeği göstermesi ve gökten bir yağmur indirerek kupkuru/ölmüş doğayı, yağmurla yemyeşil/canlı haline getirmesi de Allah'ın ayetlerindendir. Aklını kullanan bir toplum için, bunda dersler vardır.

25. Göğün ve yerin kendi buyruğuyla ayakta durması da Allah'ın ayetlerindendir. Sonra, Allah sizi mezarlarınızdan bir anonsla çağırdığı vakit, siz kabirlerinizden hemen çıkıverirsiniz.

26. Göklerde ve yerde bulunan her şey Allah'a aittir; hepsi Allah'a saygı duymaktadır.

27. Yaratılışı ilk defa başlatıp,sonra sürekli devam ettiren de Allah'tır; bu Allah'a çok kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce örnek Allah'a aittir. Allah Üstündür, Bilgedir.

Tanrı'nın "İğneyi Kendine Çuvaldızı Başkasına" Örneği.

28. Allah size kendi nefsinizden bir örnek veriyor: Siz, emriniz altında çalışan kimseleri, size verdiğimiz servetinize,kendinize eşit ortaklar olarak kabul eder misiniz? Birbirinize davrandığınız gibi, emriniz altındakilere de aynı şekilde davranır mısınız? Aklını kullanan bir toplum için, ayetleri böyle ayrıntılı açıklarız.

29. Gel gör ki,bilimden yoksun ortak koşucular, kendi arzularına uydular. Allah'ın saptırdığını kim doğruya iletebilir? Onlara hiç kimse yardım etmez.

Tüm Zamanların Dini.

30. **Ey Muhammed! Sen ortak koşmadan, kendisinden başka ilah olmayan Allah'ın dinine yönel. Çünkü, Allah insanları kendi dinine uyumlu olarak yaratmıştır.Allah'ın yarattığında bir değişiklik olmaz. İşte,tüm zamanların dosdoğru dini budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.**[460]

31. Ortağı olmayan Allah'a yönelin ve hepiniz O'na saygılı olun, namazı kılın ve ortak koşanlardan olmayın.

---

460 30:30 Allah bu Kur'an ayetiyle, Hz.Peygamber'i Kur'an dinine yönlendirirken, Hz.peygamber adına üretilen çelişkili rivayetleri dinin kaynağı diye, Müslümanları yanlış yönlendirmek, bu Kur'an ayetine göre, ne büyük bir yanılgı ve sorumluluktur. Sadece Tanrı'yı Rab ve Sahip kabul etmek, akıl ve mantığımızla bulabileceğimiz bir gerçektir. **Ne var ki, yüzyılların biriktirip getirdiği genel kabullerin, zihinlerimizi kirletmesi, bu doğal yeteneğimizi örtebilmektedir. Bak 7:172-173.**

32. **Ortak koşanlar dinlerini parçaladılar ve mezhep mezhep oldular. Her mezhep kendi bağlandıklarıyla sevinip övünmektedir.**[461]

İnsan Sıkışınca Allah'a Sığınır, Sıkıntı Geçince Nankörlük Eder.

33. İnsanlar bir sıkıntı ile karşılaştıklarında rablerine yönelerek,O'na yakarmaya başlarlar. Fakat, sonra kendilerine bir iyilik, rahatlık verince, bazıları Rab'lerine ortak koşar.

34. Böylece,kendilerine verdiklerimize karşı nankörlük ederler. Sefa sürün bakalım; ileride bileceksiniz.

35. Yoksa,onlara ortak koşmalarını destekleyen bir kanıt mı indirdik?

36. İnsanlara iyilik,bolluk verdiğimizde onunla sevinirler. Fakat, kendi yaptıkları yanlışlar yüzünden başlarına bir kötülük, sıkıntı gelse derhal umutsuzluğa düşerler.

Yoksula Hakkını Ver, Yoksa Zorla Almaya Kalkar.

37. Allah'ın dilediğine rızkı bol verdiğini, istediğininkini de kıstığını görmezler mi? İnanan bir toplum için bunda dersler vardır.

38. Öyleyse akrabaya, yoksula ve yolcuya haklarını ver.Allah'ın hoşnutluğunu isteyenler için bu daha iyidir; İşte onlar başarıya ulaşanlar.

39. Sırf paralarını arttırmak için, riba/tefecilik yoluyla insanlara verilenler Allah'ın yanında artmaz.Ancak, Allah'ın hoşnutluğunu istemek için karşılıksız verdiğiniz zekat, Allah yanında paralarınızı, mallarınızı ve sevaplarınızı katlayarak arttırır.

Kim Güçlü?

40. Allah sizi yarattı, sonra size rızk verdi, sonra sizi öldürür, sonra sizi yeniden diriltecek. Peki, Allah'a ortak koşarak bağlandıklarınız içinde, bunlardan herhangi birisini yapabilecek var mı? Allah onların ortak koştuklarından çok yücedir ve tüm övgüler Allah'adır.

---

461 30:32 Bir önceki ayette Allah "insanları kendi dinine uyumlu yarattığını ve Hz. Peygamberi'de kendi dinine yönelttiğini ve Allah'ın yarattığında bir değişikliğin olmadığını" buyurduğunu gördük. Bu Kur'an ayetiyle, Ortak koşanların,Tanrının insana uyumlu dinini,parça parça mezheplere/ hiziplere ayırıp, her mezhep "Allah'ın yarattığını" değiştirerek kendine göre haramlar ve helaller icat edip,insanlar için uyumsuz bir din oluşturduklarını,mucizevi bir şekilde bizlere bildiriyor.

İnsanların Yaşadığı Sorunlar, Kendi Ettiklerinin Sonucu.

41. İnsanların kendi işledikleri yanlışlar/kötülükler yüzünden, karada ve denizde felaketler yaygınlaştı. Belki yaptıkları yanlıştan dönerler diye, Allah hak ettikleri felaketin çok azını onlara tattırıyor.

Tarihten Ders Almak, İnkar Eden Kendine Eder.

42. Ey Muhammed! Ortak koşanlara de ki, "Yeryüzünde dolaşın da,öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakın. Onların Çokları ortak koşanlardı.

43. Öyleyse, Allah tarafından ertelenmesi söz konusu olmayan bir gün gelmeden önce, Allah'ın dosdoğru dinine yönelin. O gün insanlar durumlarına göre tasnif edileceklerdir.

44. Kim inkar ederse, inkarı kendi aleyhinedir. Kimler de iyi ve güzel işler üretmişse, cennetteki yerlerini hazırlamış olurlar.

45. Çünkü, Allah inananları, iyi ve güzel işler üretenleri kendi lütfundan ödüllendirecektir. Allah inkarcıları sevmez.

46. Allah'ın size iyilikte bulunması ve kendi lütfundan payınızı denizlerde aramanız ve şükretmeniz için, doğaya koyduğu kanun gereği, gemilerin denizde yüzmesi ve rüzgarların müjdeci olarak esmesi Allah'ın ayetlerindendir..

47. Yemin olsun! Biz senden önce de, kendi toplumlarına elçileri apaçık kanıtlarla gönderdik. Elçileri yalanlayıp, ayetlerimizi reddedenleri cezalandırdık. İnananlara yardım etmek bizim üzerimize bir haktı.

48. Allah rüzgarları göndererek bulutları harekete geçirir. onları dilediği gibi gökte yayıp üst üste yığar ve sen de onların arasından yağmurun çıktığını görürsün. Kullarından dilediğinin üzerine onu yağdırınca hemen sevinirler.[462]

49. Halbuki,onlar üzerlerine yağmur yağmadan önce, tamamen umutsuzdular.

50. Allah'ın rahmetinin ürünlerine bak; kupkuru, ölmüş toprağı nasıl da diriltiyor. Kuşkusuz,Allah ölüleri de böyle diriltecektir. Allah her şeye gücü yetendir.

---

462 30:48 Bak.25:48 dipnot.

51. Yemin olsun! Biz bir rüzgar göndersek de,bulutlardan yağmur yağmadığında ürünlerinin sararıp kuruduğunu görseler, hemen nankörlük etmeye başlarlar.

Tanrı'nın Mesajını Alabilmek İçin.

52. Ey Muhammed! Sen ne ölülere işittirebilirsin, ne de kulaklarını tıkayıp,arkalarını dönüp giden sağırlara çağrıyı duyurabilirsin.

53. Sen kalp gözü kör olanı da, sapıklığından kurtarıp yola getiremezsin. Sen ancak ayetlerimize inananlara işittirebilirsin ki,onlar hemen teslim olurlar.

Dünya Hayatı Çok Kısa.

54. Allah sizi hiçbir şey yapamaz bir bebek olarak yarattı,sonra geliştirip size güç verdi, güçten sonra tekrar güçsüzlük, ağarmış saçlar ve ihtiyarlık verdi. Allah istediğini yaratır. Allah Bilendir, Güçlüdür.

55. Saat/dünyanın sonu gerçekleştiği zaman,suçlular dünyada ancak bir saat kaldıklarına yemin ederler. Onlar, işte böyle yanılıyorlardı.

56. Bilgi ve inanç sahipleri: "Yemin olsun! Siz Allah'ın yasasına göre, diriliş gününe kadar kaldınız. İşte bu, yeniden diriliş günüdür; fakat siz kabul etmiyordunuz", diyeceklerdir.

57. Kıyamet günü,inkarcı nankörlerin özrü kendilerine bir yarar sağlamayacaktır; kendilerini temize çıkarmaları da istenmez.

Ortak Koşucular Kur'an'da detay Yok Derler.

58. Yemin olsun! Biz bu Kur'an'da, insanlara her türlü örneği verdik.Ama ortak koşucu inkarcılara bir mucize getirsen,"**Siz boş şeylerle uğraşıyorsunuz,**" diyeceklerdir.

59. **İşte, Allah bilgiden yoksun inkarcıların kalplerini böyle mühürler.**

60. Ey Muhammed! Sen sabret. Allah'ın sözü gerçektir. Kesin inanca sahip olmayanlar seni gevşekliğe sürüklemesin.

31. LOKMAN (Lokman) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif. Lâm. Mîm.[463]
2. Bu harfler, bu hikmet dolu kitabın, Allah kelamı olduğunun işaretleridir.
3. Bu hikmet dolu Kitap, erdemliler için bir yol gösterici ve bir rahmettir.
4. O erdemliler ki, namazı kılarlar, zekatı verirler ve ahret hayatına da, kesin bir sorumluluk bilinci ile inanırlar.[464]
5. İşte bunlar, Rab'leri tarafından gösterilen dosdoğru bir yolu izleyenlerdir. Ve bunlar mutluluğu yakalayanlardır.

Asılsız Hadis Üretenlere Aşağılayıcı Bir Azap Var.

6. İnsanlardan öylesi var ki, hiçbir bilimsel dayanağı olmayan çelişkili Hadis'lerle, İnsanları Allah'ın yolundan saptırırlar ve sonra da alay ederler. Onlar için aşağılayıcı bir azap vardır.[465]
7. Bu çelişkili Hadisleri üretene ayetlerimiz okunduğu zaman,sanki onu hiç duymamış gibi, sanki kulakları sağırmış gibi büyüklük taslayarak ardını döner. Ona acıklı bir azabı müjdele.

8-9. Kuşkusuz inanıp, iyi ve güzel işler üretenler için, orada sürekli kalacakları nimetleri bol cennetler vardır. Bu, Allah'ın verdiği gerçek bir sözdür. Allah Üstündür, Bilgedir.

10. Allah gökleri, görebildiğiniz bir direk olmadan yarattı. Ve sarsılmamanız için yeryüzüne sağlam ve yüksek dağlar yerleştirdi[466] ve orada her çeşit hayvanı/yaratığı yaydı. Gökten bir yağmur yağdırdı ve orada her güzel bitkilerden **çifter çifter** bitirdi.

---

463 **31:1** Bak 2:1; 74:30.

464 **31:4** Bak.2/4.

465 **31:6 Geleceğin bilgisine sahip evrenlerin Rabbi, bu Kur'an ayetiyle, olanları ve olacakları Müslümanlara açıklayarak uyarıyor.**

466 **31:10** Jeolojik bulgulara göre, dağların yeryüzünde gördüğümüz kütleleri kadar, yeraltına doğru ilerleyen bir uzantılarının olduğu, bu şekilde dağlar, yeryüzü tabakalarının birleşim noktalarında yer üstüne ve yer altına doğru uzanarak bu tabakaları birbirine perçinlediğini kanıtlamışlardır. Bu şekilde yer kabuğunu sabitleyerek mağna tabakası üzerinde yâda kendi tabakaları arasında kaymasını engeller. Kur'an dağların bu işlevini "**kazık**"lara benzeterek işaret

11. İşte bunlar Allah'ın yaratışıdır.Gösterin bakalım bana, Allah'tan başkasına tanrı dedikleriniz neler yarattı. Ortak koşucu nankörler, gerçekten apaçık bir sapıklık içindedirler.

Bilge Lokman'ın: Oğluna Öğüdü.

12. Yemin olsun! Lokman'a Biz: "Allah'a şükretmelisin," diye,bilgelik verdik. Kim şükrederse kendisi için şükreder; kim nankörlük ederse, elbette Allah kimseye muhtaç değildir, Kuşkusuz, Allah tükenmez övgüye layık olandır.[467]

13. **Lokman oğluna öğüt verirken**: "Sevgili oğlum, Allah'a ortak koşma, kuşkusuz **Tanrı'ya ortak koşmak büyük bir zulümdür**," demişti.

Tanrı'nın Hatırlatması.

14. Biz insana annesine ve babasına güzel davranmasını öğütledik. Annesi onu büyük bir güçlükle taşımıştır. İki yıl içinde de süt emzirmiştir. Onun için öce Allah'a, sonra anne ve babana teşekkür etmelisin, diye öğütledik. Dönüş banadır.[468]

15. Eğer Anne ve baban körü körüne, Allah'a ortak koşman için seni zorlarlarsa, onların bu sözlerine uyma. Allah'a ortak koşmayanların yoluna uy. Ancak dünyada anne ve babana da iyi davranmalısın. Sonunda dönüşünüz banadır ve yaptığınız her şeyi size bildireceğim.

Lokman Oğluna Öğüde Devam Ediyor.

16. "Sevgili oğlum, yaptığın bir şey bir atom çekirdeği ağırlığınca bile olsa ve bu, ister bir kayanın içinde bulunsun, ister göklerde veya yerde olsun, yine de Allah onu senin karşına diker. Çünkü Allah en küçük işleri görür ve her şeyden haberdar olur.

17. "Sevgili oğlum, namazı kıl, iyiliği öğütle, kötülükten vazgeçirmeye çalış ve başına gelene sabret. Bunlar en temel davranışlardandır."

18. "Büyüklük taslayarak halkı küçümseme, yeryüzünde de böbürlenerek dolaşma, Allah kendini beğenip övüneni sevmez."

---

eder.(78/6,7) Dağların bu sabitleyici özelliği bilimsel olarak "**izostasi**" terimiyle tanımlanır. Ayrıca (Bak.27/88.)

467 31:12 Tanrı'nın Kur'an'daki öğütleri, aklını işletenler için, ibret verici uyarılardır.

468 31:14 Bak 46:15.

19. "Yürüyüşünde gösterişten kaçın ve sesin de yükseltme.Unutma ki, **en çirkin ses eşeklerin sesidir.**"

Ataları Körü Körüne Taklit Edenler
Kur'an Bilgisinden Yoksun Kişilerdir.

20. Allah'ın göklerde ve yerde ne varsa emrinize verdiğini, nimetlerini hem açık ve hem gizli olarak üzerinize yağdırdığını görmez misiniz? Halktan bazıları vardır ki, elinde ne bir kılavuzu, ne de bir aydınlatıcı kitabı olmadığı halde, Allah hakkında bilgisizce tartışır.

21. Elinde bilimsel bir kanıtı olmadan Allah'ı tartışanlara:"Allah'ın indirdiği bilgi ve hikmet dolu Kitaba uyun" denildiği zaman, **"Hayır, biz atalarımız ne yapmışsa aynen onları taklit ederiz,"** derler. **Şeytan onları alevli ateşin azabına çağırıyor olsa da mı?**

Ortak Koşucularda "Allah" Derler.
Ama Başkalarını Överler. "Övgü Yalnızca Allah'adır"

22. Kim yararlı işler üretir, ortak koşmadan tümüyle Allah'a teslim olursa, en garanti bağa tutunmuştur. Çünkü, tüm işler en sonunda Allah'a varır.

23. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcıların yalanlamaları seni üzmesin. Eninde sonunda onların dönüşü bizedir ve Biz yapmış olduklarını onlara bildireceğiz. Kuşkusuz, Allah kalplerdeki en gizli düşünceleri bilendir.

24. İnkarcıları biraz yaşatırız, sonra da işledikleri yüzünden ağır bir cezaya süreriz.

25. Ortak koşucu inkarcılara, **"Gökleri ve yeri kim yarattı?"** diye sorarsan, **"Allah,"** diyecekler. De ki, **"Övgü yalnızca Allah'adır."** Ne var ki çokları bilmiyor.

26. Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ındır. Bilinmelidir ki, asıl zengin ve **asıl övülmeye layık olan Allah'tır.**

27. **Yeryüzünde bulunan tüm ağaçlar kalem olsa, denizlere yedi deniz eklenerek mürekkep olsa, yazmakla Allah'ın kelimeleri tükenmez.** Kuşkusuz Allah Üstündür, Bilgedir.

28. **Tüm insanların yaratılışı ve yeniden dirilişi tek bir kişininki gibidir.** Unutmayın ki Allah, her şeyi İşitir ve Görür

"Allah Gerçeğin Tâ Kendisidir"

29. Allah'ın geceyi gündüzün içine soktuğunu, gündüzü de gecenin içine soktuğunu, güneşi ve ayı kontrolü altında tuttuğunu, her birinin belirlenmiş bir süreye kadar akıp gitmekte olduğunu ve Allah'ın cereyan eden tüm bu olaylardan haberdar olduğunu görmez misin?

30. Çünkü,Allah gerçeğin tâ kendisidir. Allah'ın dışındaki bağlandıkları safsatadır. Ve kuşkusuz Allah en Yüce ve en Büyüktür.

31. Size varlığının bazı kanıtlarını, Allah'ın lütfuyla gemilerin denizde yüzüp gittiğini görmez misin? Her sabreden ve şükreden için bunda dersler vardır.

32. Gemiler denizde koca dalgalara yakalandığında,ortak koşucular dini sadece Allah'a özgü kılarak, Allah'a yalvarmaya başlarlar. Onları karaya çıkarıp kurtardığımız zaman, bir kısmı orta bir yol tutar. Fanatik inkarcılardan başkası ayetlerimizi reddetmez.

33. Ey İnsanlar! **Rabbinizi dinleyin, babanın çocuğuna yardım edemeyeceği,ne de çocuğun babaya yardım edemeyeceği günden korkun. Allah'ın sözü gerçektir. Dünya hayatı sizi aldatmasın; kandırıcılar sizi Allah ile aldatmasınlar.**

34. Saatin/dünyanın sonunun bilgisi Allah'ın yanındadır. Yağmuru Allah yağdırır ve rahimlerde olanı bilir. Hiç kimse kendisine yarın ne olacağını bilmez, yine hiç kimse nerede öleceğini bilmez. Allah Bilendir, Haberdardır.[469]

---

469 **31:34** Geçmişteki Kur'an tefsircileri ve çevirmenleri, bu ayetteki beş bilginin Allah'a ait olduğunu, Allah'ın bu beş şeyi kimseye bildirmeyeceği şeklinde tefsir etmişlerdir. Bu gün çağdaş bilimin ulaştığı sonuçlar, bu yanlış yorumları geçersiz kılmıştır ve **Allah Kur'an'ı insanlar için göndermiştir. Onda insanın bilemeyeceği bir şey yoktur ve kalmayacaktır. Ancak, çağlar boyu bilimin ve insan bilincinin gelişmesiyle orantılı olarak ortaya çıkacaktır**. Dünkü tefsircilerin ve çevirmenlerin o yönde anlamaları bir bakıma doğal sayılabilir. Ama ilginç olan, çağdaş tefsircilerin ve çevirmenlerin, bilimin bu kadar açık sonuçlarına rağmen, eskileri taklit etmede direnmeleri ve bu gün dahi dinsel kitaplarda **"beş bilinmeyenler"** diye yazılıp, anlatılması, Allah'ın dinine yapılabilecek en büyük kötülüktür.

32. SECDE (Secde) SURESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Elif. Lâm. Mîm.[470]
2. Bu kitabın indirilişi, asla kuşku yok ki, evrenlerin Rabbi tarafındandır.
3. Ey Muhammed! Ortak koşucular, **"Onu Muhammed kendisi uydurdu"** mu? diyorlar. **Asla! Bu Kitap,** senden önce kendilerine bir elçi gelmemiş bir toplumu, belki yola gelirler diye uyarman için, **Rabbinden gelen bir gerçektir.**

Allah'tan Başka Şefaatçi Yoktur.

4. Allah gökleri, yeri ve aralarındakileri altı günde/evrede yaratan ve sonra üzerlerine tam otoritesini Kur'andır. Sizin için Allah'tan başka bir veli ve bir şefaatçi yoktur. Siz hiç düşünüp, öğütten anlamaz mısınız?
5. Gökten yere kadar bütün işleri düzenleyip yöneten Allah'tır. Sonra sizin saydığınızdan bin yıla eşit, bir gün içinde işler kendisine yükselir.[471]
6. İşte görüneni de, görünmeyeni de bilen, Üstün ve esirgeyen Allah böyledir.

Allah Her Şeyi Mükemmel Yaratır.

7-9. Allah yarattığı her şeyi en mükemmel şekilde yaratandır. Örneğin, önce insanın yaratılışına kokuşmuş bir balçıktan başladı.[472] Sonra, insan soyunu pis bir meniden devam ettirdi. Sonra onu biçimlendirdi ve **sonra ona kendi tertemiz ruhundan üfledi ve işiten kulaklar, gören gözler ve işleyen beyin yerleştirerek en mükemmel hale getirdi.** Ama siz çok az teşekkür ediyorsunuz.

10. Üstelik birde, **"Biz toprağa karışıp kaybolduktan sonra, yeniden mi yaratılacağız?"** diyorsunuz. Gerçek şu ki, onlar, Rab'lerine kavuşmayı ummayan ortak koşucu inkarcılardır.

---

470 **32:1** Bak 2:1.

471 **32:5** Zaman görelidir. Bak 22:47; 70:4

472 **32:7** Bak 15:26-29. Ayrıca bak 22/55; 23/14

11. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcılara de ki, "**Üzerinize görevlendirilen ölüm meleği canınızı alacak ve sonra Rabbinize döndürüleceksiniz.**"

Çok Geç.

12. Sen,Rablerine kavuşmayı inkar edenlerin, Rab'leri huzurunda başlarını öne eğmiş durumda iken, "**Rabbimiz, gördük ve işittik. Bizi tekrar dünyaya döndür de, erdemli davranalım. Şimdi biz kesin olarak inandık.**" derlerken bir görsen.[473]

13. Biz isteseydik herkese hidayetini verirdik. Ama,**Biz insanın kendi isteğine bıraktık.** Böylece, Benim "**cinlerin ve insanların bir kısmıyla cehennemi topluca dolduracağıma**" dair sözüm gerçekleşmiştir.[474]

14. Bize kavuşmayı inkar edenlere o gün Biz, "Bugüne kavuşmayı önemsememenizin sonucunu tadın bakalım! Şimdi, Biz de sizi önemsemeyiz. Yaptıklarınızın bir sonucu olarak ebedi azabı tadın."

İnananların Davranışı ve Alacakları Ödül.

15–16. Ayetlerimize gerçekten inananlar, **ayetlerimiz kendilerine anlatıldığı zaman secdeye varırlar ve büyüklük taslamadan Rab'lerini yüceltirler.** Yataklarından kalkıp saygıyla ve umutla rablerine yalvarırlar ve kendilerine verdiğimiz rızktan yoksullara pay ayırırlar.

17. Yaptıklarının karşılığı olarak kendilerini ne kadar büyük bir neşe ve mutluluk beklediğini hiç kimse bilemez.

18. **İnanan bir kimse, yoldan çıkmış biri gibi midir? Elbette eşit olamazlar.**

19. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenler için,işlediklerinin bir karşılığı olarak, kalacakları cennet konakları vardır.

20. Yoldan çıkmış olanların konağı ise ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde tekrar oraya çevrilirler. Ve kendilerine, "**Yalanlamakta olduğunuz cehennem azabını tadın,**" denir.

---

473 **32:12** Bak 6: 27,28.

474 **32:13** İnsanların büyük çoğunluğu, Tanrı'nın kendilerini affetmesi için yaptığı çağrıyı önemsemeyerek, cehenneme gitmek için inatla "direnir".Tanrı hiç kimseye haksızlık etmez.İnsan kendi özgür iradesiyle işlediklerinin doğal sonucu olarak cennette,cehennem de insanın kendi tercihidir.

Tüm Peygamberler Aynı Mesajı İlettiler.

21. Belki ibret alıp inkarlarından dönerler diye, büyük azaptan/ cehennem azabından önce, biz inkarcılara yakın azabı/dünya azabı tattırırız.

22. Kitap sahiplerine Rabbinin ayetlerini hatırlatınca, kendi inandıklarından ayrı görüp, ayetlerimizi reddedenden daha zalim kim olabilir? Biz suçlulardan elbette öç alacağız.

23-24. 25.And olsun, Ey Muhammed! Hiç kuşkun olmasın ki, sana indirdiğimizin aynısını,Biz kitap olarak Musa'ya da verdik ve o kitabı, İsrailoğulları için bir yol gösterici yaptık. İsrailoğullarından sabredip ve ayetlerimize kesin olarak inananları, buyruklarımız doğrultusunda yol gösteren önderler kılmıştık. Kitap sahiplerinin ayrılığa düştükleri konularda senin Rabbin, diriliş günü onların arasında karar verecektir.

26. Şimdi, yok edilmiş yurtları üzerlerinde gezip dolaştıkları, kendilerinden önceki nice nesilleri yok etmiş olmamız, onları doğru yola yöneltmedi mi? Kuşkusuz bunda dersler vardır. Hala mı dinlemiyorlar?

27. Kupkuru toprağı yağmurla sulayarak, kendilerinin ve hayvanlarının yedikleri ürünleri çıkardığımızı da mı görmüyorlar? Hala mı kavrayamıyorlar?

28. Üstelik,"sözleriniz doğru ise, söylediğin zafer ne zaman gerçekleşecek," diye meydan okuyorlar.

29. Ey Muhammed! De ki, "O Zafer gerçekleştiği gün, inkarcılara inanmaları bir yarar sağlamayacaktır; kendilerine bir başka şans da tanınmayacaktır."

30. Artık sen onlarla uğraşma, bekle; Zaten inkarcılar da beklemektedirler.

33. AHZAP (Hizipler) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey peygamber! Allah'a saygılı ol.İnkarcı hizipçilere ve ikiyüzlülere boyun eğme, kuşkusuz Allah olanları biliyor, Allah Bilendir.
2. Sen, Rabbinden sana bildirileni uygula. Allah yaptığınız her şeyden haberi vardır.
3. Sen Allah'a güven. Vekil olarak Allah yeter.

Evlatlık Öz Evlat Değildir. Din Kardeşinizdir.

4. Allah hiçbir adamın içine iki kalp koymadığı gibi, **"Zıhar yaptığınız"**/Annenize benzeterek kendinize haram kıldığınız eşlerinizi,annelerinize çevirmemiştir. [475] Evlatlıklarınızı da öz çocuklarınız yapmamıştır. Tüm bunlar, kafanıza göre sürdürdüğünüz gelenek ve dilinize doladığınız safsata sözlerinizden ibarettir. Allah doğruyu söylüyor ve O, doğru yola iletir.
5. Evlatlık edindiğiniz çocukları, öz babalarıyla bağlarını kesmeyecek biçimde çağırın. Bu, Allah yanında adalete daha uygun bir davranıştır. Eğer çocukların babalarını bilmiyorsanız, o zaman onlar sizin din kardeşlerinizdir ve siz onlara ailenizin bireylerine davrandığınız gibi davranın. Kasıtlı olarak yaptıklarınız bir yana, yanılarak yaptığınız şeylerde size bir sorumluluk yoktur. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

Peygamberin Hanımları İnananların Anneleridir.

6. Peygamber,inananlara kendilerinden daha yakındır ve peygamberin hanımları da inananların anneleridir. Allah'ın kitabına göre, **mirasçılık bakımından akraba olanlar,** diğer akraba olmayan mü'minlerden ve hicret eden mü'minlerden daha yakındırlar. Ancak, akraba olmadığı halde, çok yakın dostlarınıza gönüllü

---

475 33:4 Bu Kur'an ayetiyle Allah, Arapların kendilerince dinleştirdikleri bir geleneği ortadan kaldırıyor."**Zıhar**": **"Sen bana anamın sırtı gibisin"** demektir. Araplar arasındaki dinleştirilmiş geleneğe göre, bir kişi eşine bu sözü söylerse, artık eşi annesi gibi sayılır, onunla cinsel ilişkide bulunmayı kendisine haram sayıyordu. İşte bu davranışa "**zıhar**" deniyordu. Zıhar yapılan kadın, kocasına yaklaşamadığı gibi, kocasından boşanamadığı içinde, başkasıyla da evlenemiyordu. (Bak.58/2,3) Dolayısıyla, kadınlar sürekli olarak erkeklerin böyle bir baskı yöntemi altında yaşıyorlardı.Kur'an, bu insanlık dışı davranışı ortadan kaldırıyor.Kadının doğal haklarını koruyor.

olarak, örfe uygun bir vasiyette bulunabilirsiniz. Bu durumlar, bu kitapta kayda geçmiştir.

Allah Tüm Peygamberlerden Doğruluk Sözü Almıştır.

7. Biz peygamberlerden söz almıştık. Ey Muhammed! Senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan... **Evet! Hepinizden sapasağlam bir söz almıştık.**[476]

8. Böylece, Allah özüyle sözü bir olanları, verdikleri söz ile sorumlu kılmak için bu misakı yaptı. İnkarcılar içinse acı bir azap hazırlamıştır.

Ortak Koşucu Grupların, İnananlara Karşı Birleşmesi ve İnananların samimiyet Denemesi.

9. Ey inananlar! Ortak koşucuların birleşik orduları size saldırdığı zaman, üzerlerine bir rüzgar ve sizin görmediğiniz orduları gönderen Allah'ın, size yaptığı iyiliği hatırlayın. Allah yaptığınız her şeyi Görendir.

10-11. Hani, ortak koşucuların birleşik orduları,bulunduğunuz vadinin üst tarafından ve alt tarafından bütün güçleriyle size saldırmışlardı. Bu durumda sizlerin gözü korkmuş, yürekleriniz ağzınıza gelmiş ve siz Allah hakkında çeşitli kuşkular besliyordunuz. İşte orada, inananlar denenmiş ve çok şiddetli sarsıntıya uğratılmışlardı.

Sahabenin Arasındaki İki Yüzlüler.

12. İçinizdeki ikiyüzlüler ve kalplerinde hastalık bulunan kimseler, **"Allah'ın ve elçisinin bize verdiği söz,boş bir hayalden başka bir şey değilmiş!"** diyorlardı.[477]

---

476 33:7 Bak 3:81.

477 33:12 Dünyadaki tüm Müslümanlarda, sahabenin hepsinin samimi bir mü'min olduğu inancı egemendir. Tüm dinsel kaynaklar sahabeyi, **"Müslüman olarak Peygamberle görüşmüş kişi"** diye tanımlar ve kutsiyetleriyle ilgili olağanüstü abartılı rivayetleri kapsar. Hâlbuki bu ayette ve Kur'an boyu birçok ayette bildirildiği üzere, **sahabelerin içinde, Hz.Peygamber'in eşine iftira edenlerden tutun da, harplerde peygamberi yalnız bırakanlara, Kur'an'ı Muhammed uydurdu diyenlerden, ganimet dağıtımında haksızlık yapıyorsun diyen birçok sahtekâr ve münafık da vardı.** Nitekim Hz. Muhammed'in vefatından kısa süre sonra, Kur'an'ın mesajını terk eden, cahiliye dönemi hastalıklarını hortlatan, kabilecilik ve liderlik ihtiraslarıyla, müminleri boğazlayanların ön saflarında binlerce münafık sahabe vardı. İşte bu Münafık sahabelerin uydurduğu rivayetlerin,"sahih"(doğru) olduğuna Müslümanları inandırabilmek için, tüm sahabeleri kutsayıcı rivayetler uydurdular ve başarılı oldular. Hâlbuki Kur'an, inkârcılar dâhil, Münafıklar dâhil, inananlar dâhil, Peygamberin tüm

13. İçinizdeki başka bir grup ise, **"Ey Yesrib-Medine- halkı! artık tutunamazsınız; geri dönün,"** diyordu. Bir diğer grup da, evleri korunduğu halde, **"Evlerimiz korumasız kaldı,"** diyerek peygamberden izin istiyorlardı. Tüm amaçları kaçmak idi.[478]

14. Eğer,Medine şehri düşman tarafından muhasara altına alınıp, içeriden bozgunculuk çıkarmak için, bu iki yüzlülerden yardım istenseydi, onu mutlaka yaparlardı. O konuda hiç tereddüt etmezlerdi.

15. Halbuki, o iki yüzlüler daha önce, arkalarını dönüp kaçmayacaklarına dair Allah adına söz vermişlerdi. Allah adına verilmiş her söz sorumluluk gerektirir.

16. Ey Muhammed! O iki yüzlülere söyle, "Eğer ölümden veya savaşta öldürülmekten kaçıyorsanız, kaçmak asla size yarar sağlamayacak. Kaçsanız da pek fazla yaşamayacaksınız."

17. De ki, "Eğer Allah sizin için bir felaket dilese, o felakete karşı sizi kim koruyabilir. Yada sizin için bir iyilik dilese, o iyiliği sizden kim çevirebilir. Onlar, Allah'tan başka bir koruyucu ve yardımcı bulamayacaklardır.

18. Yemin olsun! İçinizden yandaşlarına, **"Bizimle kalın/savaşa gitmeyin,"** diye savaş aleyhtarlığı yapanları, Allah çok iyi bilmektedir. Zaten onların pek azı savaşa katılırlar.

19. Bunlar sizinle birlikte savaşa gelseler de, duydukları kıskançlık yüzünden size ayak bağı olurlar. Bunlar, savaşta tehlikeyi görünce, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş kimse gibi, gözleri korkudan dönmüş bir halde sana baktıklarını görürsün. Fakat,tehlike geçince de,ganimet malına düşkünlük göstererek, aşırı övücü sözlerle size yanaşırlar. **Bu tip kimseler inanmış değillerdir.** Bu yüzden Allah onların işlerini boşa çıkarır. Bu, Allah için kolaydır.

20. Bunlar, sürekli düşman birliklerinin gitmedikleri evhamı içindedirler. Eğer düşman birlikleri yeniden gelecek olsa, kendilerinin taşra Arapları arasında olmayı ve sizin haberlerinizi uzaktan takip etmeyi isterlerdi. Zaten aranızda olsalardı da, pek savaşma niyetleri yoktu.

çağdaşlarını,"**peygamberin çağdaşı**" anlamında "**sahabe**" olarak tanımlar. (Bak.34:46; 53:2; 81:22).

478 33:13 Yesrib, Medine şehrinin önceki ismi.

Muhammed Peygamber'in Örnekliği.

21. Yemin olsun! Allah'ı ve ahret gününü arzulayan ve **Allah'ı sıkça ananlarınız için, Allah'ın elçisinde sizin için güzel bir örnek vardır.**[479]

22. İçtenlikle inananlar düşman birliklerini görünce, **"İşte bu, Allah'ın ve elçisinin bize söz verdiğidir. Allah ve elçisi doğru söylemiştir,"** dediler. Bu savaş tehlikesi ancak, inananların inançlarını ve teslimiyetlerini güçlendirdi.

23. İnananlardan öyle kimseler var ki, Allah'a vermiş oldukları sözü gerçekleştirmişlerdir. Onlardan kimi, verdiği şehitlik sözünü yerine getirdi, kimi de şehit olmak için hazır bekliyor. **Onlar hiçbir vakit kararsızlığa düşüp, verdikleri sözden caymadılar.**

24. Allah böylece özünde ve sözünde doğru olanların dürüstlüklerinin karşılığını ödüllendirecek, **İkiyüzlüleri de, dilerse cezalandıracak veya tövbe ederlerse, tövbelerini kabul edecektir.** Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

Allah İçtenlikle İnananları Destekler.

25. Allah,iki yüzlü inkarcıları, savaştan hiçbir yarar sağlayamadan öfkeleriyle birlikte elleri boş olarak geri çevirdi. Allah savaşta inananları esirgedi. Allah Güçlüdür, Üstündür.

26. Ve kitap sahibi bazı Yahudi kabilelerin, savaşta ortak koşucu Araplara destek olanlarını, Allah kalelerinden indirdi ve yüreklerine

---

479 33:21 Bu ayet ve buna benzer ayetler anlam kaydırıp, bağlamından koparılarak, yüzyıllarca bilinçli-bilinçsiz Arap örf ve adetlerini izlemeyi, Allah'ın elçisinin örnekliği olarak sunulmuştur. Öyle ki, Hz. Muhammed'i yüceltme uğruna, ona insanüstü bir kutsiyet atfederek, ait olduğu soyun yediği, giydiği, yattığı ve hatta tuvaleti v.s.gibi, doğal davranışları dinin bir gereği sayılmıştır. Hâlbuki 60.surenin 4. ayeti aynen: **"İbrahim ve onunla beraber olanlar da sizin için güzel bir örnek vardır."** Şeklindedir. Buradaki örneklik, birer insan olan peygamberlerin doğal yaşantılarından daha ziyade, Hz. Peygamberin olsun, Hz. İbrahim ve diğer peygamberlerin olsun ortak koşuculara karşı verdikleri mücadelenin ve davranışlarının örnekliğidir. Yani Allah'tan aldıkları "Allah'ın ortağı olmadığı olmadığı" mesajını her türlü olumsuz koşullara, baskılara ve en yakınlarının karşı çıkmalarına rağmen, mesajı olduğu gibi insanlara ulaştırma yöntemlerinin ve mücadelelerinin örnekliğidir. Zaten bu ayette de,savaşa gitmek istemeyen iki yüzlüler eleştiriliyor,içtenlikle inanlara peygamber'i örnek göstererek,onunla beraber ortak koşuculara karşı mücadele etmeleri teşvik ediliyor.Yoksa burada buyrulan örneklik, Hz. peygamberimizin doğal ve kişisel davranışlarını, Allah'ın dini diye insanlara sunmak değildir.(Bak 42:21)

korku düşürdü. Siz onlardan bir kısmını öldürüyor, bir kısmını da tutsak alıyordunuz.

27. Ve Allah sizi onların yerlerine, evlerine, mallarına ve henüz ayağınızı dahi basmamış olduğunuz topraklara mirasçı kıldı. Allah her şeye gücü yetendir.

İnsanlık Bu Medeni Cesarete ve Davranışa Henüz Ulaşmadı.

28. Ey Peygamber! Hanımlarına de ki, "Siz dünya hayatının refahını ve cazibeli yaşamını istiyorsanız, gelin size boşanma bedellerinizi vereyim ve sizinle medeni bir şekilde ayrılalım/ sizi güzellikle bırakayım."

29. "Yok eğer siz Allah'ı,elçisini ve ahret yurdunu tercih ediyorsanız, Allah sizden güzel davrananlara büyük bir ödül hazırlamıştır."

Elçi Ve Lider Eşi Olmanın Getirdiği Özel Sorumluluk.

30. Ey peygamber hanımları! Sizden kim büyük ve açık bir hata yaparsa,onun cezası ikiye katlanır. Allah için elbette bu kolaydır.

31. Sizden kim Allah'ın elçisine uyar ve erdemli davranırsa, onun da ödülünü iki kat veririz ve onun için bol bir rızk hazırlamışızdır.

32. Ey peygamber hanımları! Siz diğer kadınlardan herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Erdemliyseniz, Laubali ve cilveli konuşmayın ki, kötü kalpli birileri size yönelmesin. Ağırbaşlı bir ciddiyet ve sorumluluk içerisinde konuşun.[480]

33-34. Evlerinizde de onurlu ve doğal olun. Eski cahiliye dönemindeki gibi,aşırı davranışlardan sakınınız. Namazınızı kılın,zekatınızı verin[481], Allah ve elçisine uyun. Ey Peygamber evinin halkı (Ehl-i Beyt) Allah sizden kötülükleri gidermek ve sizi tamamıyla

---

480 33:32 Allah bu ayetle peygamber ve hanımlarının şahsında, yüksek sorumluluk taşıyan kişilere ve eşlerine yol gösteriyor. Bilindiği gibi, iyi olsun kötü olsun, tüm gözler sorumluluk taşıyanların üzerinde olur. Eşlerin ve aileden birinin yapacağı bir yanlış davranış, sorumlu kişiyi yıpratmanın en önemli propaganda malzemesidir. Allah bu ayetle, Hz. Muhammed'in hanımlarına bu gerçeği bildirmesi ve kendi konumlarının diğer Müslüman kadınlardan ayrı olduğunu hatırlatması, yüksek sorumluluk kurumunu saldırılardan ve komplolardan korumak amacını güder.

481 33:33 "Ehl-i Beyt" Ev halkı anlamına gelen bu kelime, Peygamberimizin ev halkı ve birinci derecedeki yakınları için söylenmektedir. Ayrıca bu ayetle bir gerçeği daha öğreniyoruz ki, oda Peygamber hanımlarının kendilerine ait gelirleri ve ayrı servetleri olduğu anlaşılıyor. Çünkü zekât, ticaretten kazanılan kişisel maldan yâda var olan kişisel servetten verilen bir yardımdır.

arındırmak istiyor. Evlerinizde sürekli okunan Allah'ın ayetlerini ve hikmeti düşünün. Kuşkusuz Allah her şeyin iç yüzünü bilendir ve her şeyden haberdardır.

Kadın ve Erkek Davranış ve Sorumluluk Bakımından Eşittir.

35. Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, inanan erkekler ve inanan kadınlar, söz dinleyen erkekler ve söz dinleyen kadınlar, doğru sözlü erkekler ve doğru sözlü kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, saygılı erkekler ve saygılı kadınlar, yardımsever erkekler ve yardımsever kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, iffetli erkekler ve iffetli kadınlar, Allah'ı çok anan erkekler ve çok anan kadınlar; işte, Allah onların hepsine bağışlanma ve büyük bir ödül hazırlamıştır.

Allah, Dinleştirilmiş Bir Geleneği, Çetin Bir Uygulama İle Peygamberin Şahsında Ortadan Kaldırıyor.

36. Allah ve elçisi bir işte hüküm verdiği zaman, hiçbir inanan erkek ve kadın o işte seçim hakkına sahip değildir. Kim Allah'a ve elçisine isyan ederse, açık bir biçimde sapmış olur.

37. Ey Muhammed! Allah tarafından kendisine iyilik yapılan ve senin de, evlatlığım diye iyilikte bulunduğun kişiye, "**Eşinden ayrılma, onu yanında tut ve Allah'tan kork,**" diyordun. **Ama Allah'ın açığa vuracağı bir şeyi sen içinde gizliyordun.** Ey Muhammed! **Sen Allah'tan çekinmen gerekirken, kamu oyu baskısından çekiniyordun.** Evlatlığım dediğin Zeyd, eşiyle ilişiğini kestiğinde biz seni onunla evlendirmiştik ki, **inananlar**, bir gelenekten ibaret olan **evlatlık durumunun, Allah'ın diniyle bir ilgisi olmadığını bilsinler ve evlatlıkları eşleriyle ilişkilerini kestiklerinde, onlarla evlenmekte güçlükle karşılaşmasınlar diye.** Allah'ın buyruğu yerine getirilmiştir.[482]

---

482 33:37 Hz. peygamber Zeyd bin Hârise isminde bir köleyi özgürlüğüne kavuşturup, kendisine evlatlık edinmişti. Arap geleneklerine göre de evlatlık, kişinin kendi oğlu gibi ona varis sayılırdı. Peygamber, kendince toplumda sınıflaşmaları kaldırmak, insanlar arasında ayrım olmadığını göstermek amacıyla. Evlatlığı Zeyd'i, halasının kızı Zeynep ile, kızın ve ailesinin rizası olmamasına rağmen, evlendirdi. Fakat şiddetli geçimsizlik sebebiyle bu evlilik yürümedi, ayrıldılar.Sonra da Allah'ın isteğine/vahye dayanarak, peygamberimiz Zeynep'le evlendi. Bu ayetle Allah, 1- Başından beri Zeyd'le evliliğe razı olmayan Zeynep ve ailesini onure etti. 2-Evlatlığın varis olamayacağını, böylece, bu geleneğin tutarsız engellerini çetin bir uygulamayla ortadan kaldırdı.3-38.ve 39.ayetlerde de bildirildiği üzere Peygamber, Allah'ın bildirdiklerinin dışında kendisi dini bir hüküm koyamayacağını ve kişisel uygulamalarında insan olarak yanılabileceğini bize öğretmiş oluyor.

38. **Allah'ın hüküm verdiği bir konuda,peygamberin herhangi bir seçim hakkı yoktur. Daha önce de gelip geçmiş tüm insanlara/ elçilere de, Allah'ın Sünnet'i böyle uygulandı. Allah'ın Buyruğu, belirlenmiş bir ölçüdür.**

39. **Allah'ın peygamberleri, sadece Allah'ın buyruklarını bildirirler, Allah'ı sayarlar ve Allah'tan başka hiç kimseden çekinmezler. Hesap soran sadece Allah'tır.**

Son Peygamber.

40. Muhammed, sizin adamlarınızdan hiç birisinin babası değildir. **O Allah'ın elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur**. Allah her şeyi iyi bilir.

Sürekli Anılmaya Layk Olan Allah'tır.

41-42. **Ey inananlar Allah'ı çok sık olarak anın. Ve O'nu sabah akşam Yüceltin.**

43. O Allah ki, sizi karanlıklardan/sıkıntılardan aydınlığa/rahatlığa çıkarmak için, melekleri ile birlikte sizi destekler. Ve Allah, inananları çok Esirgeyicidir.

44. İnananlar Allah'a kavuştukları gün, Allah'ın inananlara ilk esenlik dileği "Selâm" dır. Allah onlar için çok değerli bir ödül hazırlamıştır.

45-46. Ey peygamber! **Biz seni Allah'ın izniyle, Allah'a çağıran bir davetçi, bir tanık, bir müjdeleyici, bir uyarıcı ve aydınlatıcı bir ışık olarak gönderdik.**

48. Sen inananlara, Allah'tan büyük bir lütfe ulaşacaklarını müjdele.

49. Sen ortak koşucu inkarcılara ve ikiyüzlülere boyun eğme, eziyetlerine aldırma, Allah 'a güven; koruyucu olarak Allah yeter.

Bir Evlilik Sorununun Çözümü.

50. Ey inananlar! İnanan kadınları nikahladıktan sonra, cinsel ilişkiye girmeden ayrılırsanız, onların bir başkasıyla evlenmeleri için, sizin bir iddet süresi bekletme hakkınız yoktur. Onlara hakları olan maddesel yardımı yapın ve güzellikle anlaşarak ayrılın.

Peygambere Özel Uygulama.

51. Ey peygamber, mehirlerini vermiş bulunduğun eşlerini ve Allah'ın sana bağışladığı yeminlerinin hak sahibi olanları, seninle birlikte göç eden amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, dayının kızlarını ve teyzelerinin kızlarını sana helal kılmışızdır. Ayrıca, peygamber uygun gördüğü takdirde, mehirsiz olarak peygamberle evlenmek isteyen inanmış bir kadınla da evlenebilir. Bu durum sırf peygambere mahsustur. Diğer inananlara değil. Biz inananlara, eşleri ve yeminlerinin/anlaşmalarının hak sahibi oldukları hakkında, üzerlerine yüklediğimiz sorumlulukları bildirmiştik ki, sen güç bir duruma düşmeyesin. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.[483]

52. Onlardan dilediğini erteler, dilediğini de yanına alabilirsin. Sırasını geri bırakmış olduğun birisini tekrar istemende bir sakınca yoktur. Böylece onlar hoşnut olurlar, üzülmezler ve senin her birisine verdiğine razı olurlar. Allah sizin kalbinizde olanı çok iyi bilir. Allah Bilendir, Şefkatlidir.

53. Bunlardan başka kadınlar sana helal değildir. **Güzellikleri senin ilgini çekse bile**. eşlerinden herhangi birisini de onlarla değişemezsin. Sadece sözleşmeliler ile hak sahibi oldukların hariç. Allah her şeyi gözetleyendir.

Peygamberin Eşi ile Evlenilmez
Peygamber'e Görgüsüzlük Yapılmaz.

54. Ey inananlar! Peygamberin evine yemeğe çağrılmadan girmeyin. Öyle bir çağrıyı da beklemeyin. Çağrıldığınız vakit girebilirsiniz. Yemeği yedikten sonra ayrılıp dağılın. Hadislere dalmayın. Bu durum peygamberi üzüyor; ancak size söylemekten utanıyor.Ama Allah gerçeği bildirmekten çekinmez. Peygamber hanımlarından bir şey isteyeceğinizde, habersiz içeriye dalmayın, dış kapıdan/ perde arkasından, içeriye girmeden isteyiniz. Bu sizin kalbiniz ve onların kalpleri için daha temiz bir davranıştır. Allah'ın elçisini üzmemelisiniz ve kendisinden sonra peygamber eşleriyle asla evlenmemelisiniz. Zira bu, Allah katında pek büyük bir günahtır.

55. Bir şeyi açığa vursanız da, gizleseniz de kuşkusuz,Allah her şeyi bilir.

---

483 33:50 Bak.4/3

56. Peygamber hanımlarıyla babaları, oğulları, kardeşleri, kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, diğer kadınlar ve kadın hizmetçileri teklifsiz, habersiz, peygamber hanımlarının yanına girmelerinde bir sakınca yoktur. Allah'a saygılı olsunlar. Allah her şeye Tanıktır.

Tanrı ve Melekleri Bile Peygamberi Destekler.

57. Allah ve melekleri peygambere yardımcı olmaktadır/ desteklemektedir. Ey inananlar siz de peygambere yardımcı olun/ destekleyin, gereksiz davranışlarınızla onu incitmeyin, gereken saygı ve itaati gösterin.[484]

58. Allah'ı ve elçisini incitenlere, Allah dünyada da, ahrette de lanet etmiştir ve onlar için aşağılayıcı bir ceza hazırlamıştır.

---

484 **33:56** Bizim "**yardım etmek**","**desteklemek**" olarak anlamlandırdığımız bu ayet, klasik çevirilerin çoğunda şöyle."**Allah ve melekler, peygambere salavat getirirler, inananlar, sizde getirin ve tam bir teslimiyetle selam verin**."diye çevirmişlerdir."**salla**" fiilini "**salavat getirmek**" "**istiğfar etmek**" "**dua etmek**" "**yüceltmek**" şeklinde anlamlandırarak, **Allah'ın, peygambere salavat getirdiğini söylüyorlar**. Sonra da, "Allah'ın salâvatı, rahmet etmek, kulunu yüceltmek" şeklinde izahat getiriyorlar. Böyle bir anlamlandırma, **ne sure'nin konusuyla, ne de içeriği ile uzaktan yakından hiç bir bağlantısı yoktur**. Bir defa surenin başlığı/konusu "**AHZAB**".**yani muhalefet, yani hizipler, yani aşırı gruplar** v.s.demektir. **İçeriği ise**,37.ayette anlatılan olayın, yani peygamberimizin Zeynep validemizle evlenmesi olayını, ikiyüzlüler, hizipler alabildiğine dedikodu haline getirdiler ve çok ileri gittiler.60,61,ve 62.ayetlerden hiziplerin bu şirretlikleri açıkça anlatılıyor. Peygamberimiz olanlardan çok üzüntü duymaya başladı. En samimi inananlar üzerinde bile, dedikodular etkili olmaya başladı. İşte böylesi bir durumda Allah,47. ayette, hizipçileri lanetlediğini, dünyada ve ahrette cezalandıracağını söyleyerek, peygamberi açıkça "salavatladığını" değil,"**desteklediğini**" bildiriyor. Meleklerinde peygamberi destekledikleri hatırlatarak, **asılsız dedikodulara kanan inananlara, hitaben peygamberi bu güç anlarında desteklemelerini, yanında olmalarını söylüyor** ve "**Ben'de, Meleklerim de peygamberi destekliyor, siz de destekleyin**" diyor. **Yoksa** peygamberin bu güç anında **Allah, peygambere salâvat getirmiş değil**. Bizim yardım etmek, desteklemek olarak çevirdiğimiz kelime **33:43 ve 9:99,103 ayetlerinde de geçmektedir**. Bu üç ayeti birlikte incelediğimizde, **peygamberimizi son derece iğrenç dedikodularla üzen hizipçilerin ve çocuklarının, daha sonraki yıllarda söz konusu kelimeyle nasıl oynadıklarını göreceksiniz**. Bu ayetin anlamını saptıranlar, Müslümanları, **sürekli olarak Allah'ı anıp, yüceltmek yerine**, güya Hz. Muhammed'i anıp yüceltmeye yönelterek, Müslümanlara kendilerini kamufle etmeyi başardılar. (Bak.bu sürenin 41-42 ayetlerine. Ayrıca bak 2:157.

Hizipçilerin Tecavüzünden Korunmak İçin, Peygamber Ailesine ve İnanan Kadınlara Koruma Önlemi.

59. **İnanan erkeklere ve inanan kadınlara, haksız yere eziyet edenler**, apaçık bir suç işlemekte ve bir **iftirada** bulunmaktadırlar.

60. Ey peygamber! hanımlarına, kızlarına ve inananların kadınlarına, ihtiyaçlarını gidermek için dışarı çıktıklarında,dış giysilerini üzerlerine almalarını söyle. **Bu, onların belli olmaları ve tecavüze uğramamaları için**,o koşullarda en uygun önlemdir. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

60-61. İkiyüzlüler, fuhuş düşüncesi taşıyan hizipçiler ve şehirdeki asılsız dedikodu yayanlar, size karşı olan saldırılarına son vermezlerse, seni onlarla kesin bir mücadeleye teşvik edeceğiz; o zamanda onlar senin bulunduğun bölgede çok kısa bir süre kalabilirler. lanetlenmiş olarak nerede yakalanırlarsa öldürülebilirler.

62. **Bu, daha önceki inkarcı saldırganlara da uygulanmış Allah'ın sünnetidir. Sen, Allah'ın sünnetinde herhangi bir değişme bulamazsın.**

Dünyanın Sonu.

63. Ey Muhammed! İnsanlar senden Saat'i/kıyametin ne zaman kopacağını soruyor. De ki, "Saatin bilgisi Allah'ın katındadır; ne bilirsin, belki de o Saatin zamanı yakındır."[485]

---

485 33:63 Kur'an vahyinin geldiği toplumun algılayamadığı ve bilinç düzeyinin üstündeki gerçekleri, **Allah benim indimde, benim yanımda şeklinde ifade buyurarak, vahyin geldiği toplum için bilinmeyenleri, bilimin ve bilinçlerin algılamasına göre, hangi çağda kime nasip etmiş ise, bilinen duruma getirmektedir.** Yirminci yüzyıldan önce, örneğin, televizyon, bilgisayar ve uzaydaki haberleşme uyduları hakkındaki bilgiler sadece Tanrı'nın yanında idi ve onlar hakkında yalnızca O bilgi sahibiydi. Tanrı'nın yanındaki bilgilerin bir kısmını zamanla biz de öğrenmekteyiz. Böyle bir düşünceden hareketle, çağımız itibariyle dünyanın sonunun bilgisi Allah'ın yanındadır. Ancak, gelişen bilimin ışığında ve o orantıda gelişmiş bilinçlere, bizim bilmediğimiz, fakat gelecek nesillerin bilebileceği bir çağda,takdir buyurduğu bir kulu tarafından dünyanın sonunun tarihi açıklanabilir diye düşünüyorum.Doğruyu Allah bilir.(Bak. 20:15.)

Allah'tan Başkasına Bağlanılmaz,

Son Pişmanlık Yarar Sağlamaz.

64-65. Kuşkusuz, Allah inkarcı saldırganları lanetlemiş ve onlar için kalacakları korkunç cehennemi hazırlamıştır. İnkarcılar orada ne bir dost, ne de bir yardımcı bulamazlar.

66. O gün yüzleri ateşte evrilip çevrildikçe, "Eyvahlar olsun! Keşke Allah'ın ayetlerini inkar etmeseydik, keşke elçisine itaat etseydik," derler.

67. Ve Allah'a şöyle şikayet ederler: **"Rabbimiz, biz sadatlarımıza/ şeyhlerimize, efendilerimize ve büyüklerimize uyduk; onlar da bizi doğru yoldan saptırdılar."**

68. **"Rabbimiz, onlara iki kat ceza ver, onları büyük bir lanetle lanetle,"** derler.

69. **Ey inananlar! Musa peygamberi incitenler gibi, siz de Muhammed peygambere eziyet etmeyin.** Allah Musa'yı onların suçladıkları şeyden temize çıkardı. Musa, Allah'ın yanında çok şerefli bir elçiydi.

70-71. Ey inananlar! Allah'a saygılı olun ve doğru söz söyleyin ki, Allah işlerinizi düzeltsin, günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Allah'ın buyruklarını bildiren elçisine uyarsa hiç kuşkusuz, büyük bir mutluluğu yakalamış olur.

Emaneti İnsanoğlu Kabul Ediyor.

72. Biz emaneti/temsil yetkisini göklere, yere ve dağlara sunmuştuk da,onlar emanetin sorumluluğunu yüklenmekten çekinmişler ve kabul etmemişlerdi. Ancak emanetin sorumluluğunu insan yüklendi; ama insan, ihtirası, çirkefliği yüzünden, emanete nankörlük etmiştir.[486]

73. Böylece,aldığı sorumluluğun bilincini kavrayamayan ikiyüzlü erkekleri ve iki yüzlü kadınları, ortak koşan erkekleri ve ortak koşan kadınları Allah cezalandıracak, inanan erkeklerin ve inanan kadınların tövbelerini kabul edecektir. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

---

486 **33:72** Bak 3:83; 13:15; 41:11.

34. SEBE (Sebe) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Sadece Allah Övülür.

1. **Övgü ve övülme**, göklerde ve yerde olanların tümünün sahibi ve yaratıcısı olan Allah içindir. Ahirette de övgü ve övülme Allah'adır. Allah Bilgedir, her şeyden Haberdar olandır.
2. Allah,yere giren, yerden çıkan ne varsa; gökten inen ve göğe yükselen ne varsa hepsini bilir. Allah Esirgeyendir, Bağışlayandır.
3. Ortak koşucu inkarcılar, "**Saat/kıyamet, hiçbir zaman gerçekleşmeyecek,**"dediler.Ey Muhammed! De ki,"Hayır! Gaybı bilen Rabbime yemin olsun ki, kıyamet kesinlikle size gelecektir. Göklerde ve yerde bir atom çekirdeği küçüklüğünde olan bir şey bile,Allah'tan gizli kalmaz.İster ondan daha küçük olsun, yahut daha büyük olsun,hepsi apaçık bir kitapta kayıtlıdır."
4. Allah her şeyi ayrıntısına kadar kaydediyor ki, böylece inanıp, iyi ve güzel işler üretenleri ödüllendirsin. İnananlar için bir bağışlanma ve bol rızk vardır.
5. Ayetlerimize karşı meydan okuyup duranlar için de, acıklı ve korkunç bir azap vardır.

Bilimsel Düşünenler Kur'an'ı Daha İyi Anlar.

6. Bilimsel düşünceye sahip olanlar, Rabbinden peygambere indirilen Kur'an'ın gerçek olduğunu bilirler ve Kur'an'ın üstün ve en çok övgüye layık olan Allah'ın yoluna ilettiğini görürler.

7-8. Ortak koşucu İnkarcılar da halka, "parça parça dağılıp çürüdükten sonra,yeniden diriltileceğinizi' söyleyip duran adamı, size gösterelim mi?" **Bu adam,yalan uydurup Allah'a iftira mı yakıştırıyor, yoksa kafayı mı bozmuş**" derler. Hayır, ahrete inanmayanlar acıklı bir azap ve derin bir sapıklık içindedirler.

9. Ortak koşucu inkarcılar, göklerde ve yerde, önlerinde ve arkalarında bulunanlara bakmadılar mı? Biz istersek inkarcıları yere batırır veya gökten üzerlerine felaket yağdırırız. Allah'a yönelen her kul için elbette bunda bir ders vardır.

Davut Peygamberin Allah Vergisi Sesi.

10-11. Yemin olsun! Biz,tarafımızdan Davud'a bir ses güzelliği iyiliğinde bulunmuştuk da: "**Ey dağlar! Davud'un sesini yankılatın, Ey kuşlar! sizde Davud'un sesine eşlik edin,**" dedik. Ayrıca Biz, **Davud'a demiri eritme becerisini kazandırmış**, kusursuz ölçüsü ve dokumasıyla rahat giyilebilecek zırhlar imal et, iyi ve güzel işler üret, kuşkusuz, Ben yaptığınız her işi görmekteyim," diye bildirmiştik.

Süleyman Peygamberin Hızlı Ulaşımı ve Petrol.

12. Süleyman'ın emrine de rüzgarı verdik. Süleyman, sabah gidişi bir aylık, akşam dönüşü de bir aylık yol olan mesafeye rüzgar aracılığı ile kolaylıkla ulaşıyordu. Ve Süleyman için petrol kaynağını fışkırtarak akıttık.[487] Rabbinin izniyle, cinlerden bazıları da emrinde çalışırdı. Onlardan kim emrimizden sapsa, onu çetin bir cezaya çaptırırdık.

13. Süleyman bir şeyi yapmaları için cinlere ne söylese, Örneğin, mihraplar, heykeller,[488] derin havuzlar ve ağır kazanlar gibi, dediğini hemen yaparlardı. Ey Davut ailesi! Allah'a şükrederek iş yapın. Kullarımdan pek azı şükredicidir.

Cinler Gaybı Bilmezler.

14. Süleyman'ın ölümüne karar verdiğimiz zaman,cinlere,Süleyman'ın ölmüş olduğunu ancak Süleyman'ın dayandığı değneği yiyen bir ağaç kurdu gösterdi. Süleyman yere yıkılınca cinler gerçeği fark

---

487 **34:12** O günün normal ulaşım hızını 5 yada 6 km/saat kabul etsek, Hz. Süleyman yaklaşık 360 km/saatlik bir hıza ulaşabiliyordu. Ayrıca, ayette geçen "**kıtr kaynağı**" geçmiş tefsirciler "**erimiş bakır kaynağı**" olarak anlamlandırmışlardır. Biz, bazı çağdaş yorumcuların,"**katran/petrol kaynağı**" şeklindeki anlamlandırmalarına katıldık. Zira akla ve bilime uygun olanda budur. Petrolün ne olduğu bilgisinden habersiz eski yorumcuların, o gün için bildikleri "**erimiş bakır**" şeklinde anlamlandırmaları doğal olabilir. Ama günümüzde, o coğrafyadaki petrol kuyularının varlığı bu anlamı destekler.

488 **34:13** Bir peygamber ve devlet başkanı olan Hz. Süleyman, aynı zamanda sanat için heykeller yaptıran birisiydi. Sanat amacıyla yapılmış heykellere alerji duyup, bazı türbeleri ibadethanelere çevirerek ölülerden medet ummak ilginç bir çelişkidir.

etti: Eğer cinler gaybı/ [489]görülmeyeni bilselerdi, o çalıştıkları zor işe devam etmezlerdi.

Sebe Halkı Nankörlük Ediyor.

15. Yemin olsun! Sebe halkının [490] sağlı-sollu bahçeler içinde oturdukları görkemli evler, bir örnek teşkil ediyordu. Rabbinizin verdiği rızklardan yiyin ve Rabbinize teşekkür edin. İşte size güzel bir ülke ve çok Bağışlayan bir Rab!.. demiştik.

16. Fakat, Sebe halkı Rablerine nankörlük ettiler. Biz de barajın sularını üzerlerine göndererek tatlı meyveli güzel çifte bahçelerini, acı meyveler veren, dikenli çöl ağaçları içeren, harap olmuş çifte bahçelere çevirdik.

17. Nankörlükleri yüzünden Sebe halkını, işte böyle cezalandırdık.Biz nankörlük edenden başkasını mı cezalandırırız?

18. Biz Sebe'lilerin ülkesi ile bol rızk verdiğimiz,ekonomik bakımdan kalkınmış ülkeler arasında kısa mesafeli kasabalar, köyler yerleştirdik. Gidip gelirlerken buraları konaklama yerleri yaptık. "Buralardan gece-gündüz güvenlik içinde gidin gelin" dedik.

Sebe Halkı Yeni Arz ve Talep Koşullarına Adepte Olamıyor.

19. Ama onlar, Allah'ın dilemesiyle oluşan yeni ekonomik koşullardan rahatsız olarak: **"Rabbimiz, içinden gelip geçtiğimiz kasabaların arasını uzaklaştır,"** diyerek, kendilerine yazık ettiler. Biz de onları darmadağın edip tarihe gömdük. Kuşkusuz bunda gereğince sabreden, yeterince şükreden herkes için, elbette dersler vardır.[491]

20. Yemin olsun! İblis/şeytan Sebe halkıyla ilgili tahminini doğruya çıkardı. İnanan bir grup hariç, diğer hepsi şeytana uydular.

---

489 **34:14 Bu ayetle çok açık olarak öğreniyoruz ki, cinler gaybı bilemiyorlar. Cinler vasıtasıyla gaybden haber veriyoruz diyen şarlatanlara, Kur'an bilgisine sahip olanlar itibar etmez, ancak saflar inanır.**

490 34:15 ,"Sebe": yemen taraflarında yaşayan bir kavmin adıdır.(27/23-44) de kendisinden söz edilen **kadın liderin** (Sebe melikesi) yönettiği ülke.

491 34:19 Yeni su kaynaklarının keşfedilmesi ve yerleşim birimlerinin çoğalması, birbirine yakın pazarlar oluşturdu. **Rakip pazarların çoğalması Sebe'nin tekelci tüccarlarını ve halkını memnun etmediği anlaşılıyor.** Yeni arz ve talep koşullarına adapte olmak yerine, eski adetlerini sürdürerek, yeni pazarlardan şikâyetçi olanlar, sonunda kaybedenlerden oldular. Uluslararası ticaretin dayattığı realitelere ayak uydurmak istemeyen tekelci ve kapalı ekonomilerle yönetilen ülkeler de, Sebe halkı gibi kaybedenlerden olurlar.

21. Aslında şeytanın onlar üzerine hiçbir otoritesi yoktu. Ancak, ahrete inanan ile, ondan kuşku duyanı ayırt edip bilelim diye şeytana bu fırsatı verdik. Senin Rabbin her şeyi gözetip, Koruyandır.

22. Ey Muhammed! Ortak koşuculara de ki, "Allah'ın dışında ilah saydığınız varlıkları çağırın.Onlar göklerde ve yerde bir atom çekirdeği küçüklüğünde bir şeye bile sahip değillerdir. Onların, gökler ve yer her ikisinde de bir ortaklıkları yoktur. Allah da onlardan hiçbirisini yardımcı edinmemiştir."

Şefaatten Medet Ummayın
Herkes Kendi Yaptığından Sorumlu.

23. Allah'ın yanında, Allah izin vermeden hiç kimsenin şefaatı yarar sağlamaz. Nihayet, ortak koşucuların cehennem korkusuyla titreyen yüreklerindeki korkuları giderilince, birbirlerine "**Rabbiniz ne dedi?**" diye sorarlar ve "**Gerçeği söyledi. O en Yücedir, en Büyüktür,**"[492] diye cevaplarlar.

24. Ey Muhammed! Ortak koşuculara sor, "Sizin için göklerden ve yerden kim besin sağlıyor?" De ki, "**Allah.**" Öyle ise, "ikimizden birimiz ya doğru yoldadır, ya da açık bir sapıklık içindedir."

25. De ki, "**Bizim suçlarımızdan siz sorumlu değilsiniz, biz de sizin yaptıklarınızdan sorumlu değiliz.**"[493]

26. De ki, "Rabbimiz hepimizi bir araya toplayacak ve sonra aramızda kimin doğru yolda olduğuna hüküm verecek. Allah en adil hüküm veren ve her şeyi en iyi bilendir."

27. De ki, "Allah'a eş tuttuğunuz ortakları bana gösteriniz. Asla gösteremezsiniz. O Üstün ve Bilge olan Allah'tır."

Hz. Muhammed Tüm İnsanların Peygamberidir.

28. Ey Muhammed! **Biz seni tüm insanlara bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Ancak insanların çoğu bilmezler.**[494]

---

492 **34:23** Bak 2:48.

493 **34:25** bak.109/6

494 **34:28** Hz. Muhammed tüm insanların peygamberidir. Fakat Müslümanlar bilinçsizce onu, sadece kendilerinin peygamberi olduğunu zannederek, evrenselliğini engellerler ve Allah'ın,"**Ancak insanların çoğu bilmezler**" buyruğunun muhatabı olurlar.

29. Ortak koşucular: **"Ey Muhammed! Söylediklerin doğru ise,bizi korkuttuğun kıyamet ne zaman gerçekleşecek?"** derler.

30. De ki, **"Size bir gün belirlenmiştir ki, ondan ne bir saat geri kalabilirsiniz, ne de bir saat ileri alabilirsiniz."**

31. Fanatik inkarcılar, **"Biz ne bu Kur'an'a ne de ondan öncekilere inanmayız,"** dediler. Sen bu inkarcı nankörleri Rab'leri huzurunda duruşma sırasında birbiriyle atışırken bir görseydin! Küçük görülenler, büyüklük taslamış olanlara, **"Siz olmasaydınız biz inanan kişiler olurduk,"** diye çıkışırlar.

Kıyamet Günü Ortak Koşucuların Kavgası.

32. Büyüklenenler de, küçük görülenlere, **"Size hidayet geldikten sonra biz mi sizi saptırdık? Hayır, suçlu olanlar sizdiniz,"** diye karşılık verirler.

33. Küçük görülenler, büyüklük taslayanlara, **"Hayır! Asıl sizdiniz. Bizim Allah'a karşı nankörlük göstermemiz ve O'na ortaklar koşmamız için, gece gündüz planlar kuruyordunuz,"** derler. Azabı gördüklerinde içlerinde pişmanlık duyarlar. Biz inkarcıların boyunlarına prangalar vurmuşuzdur. Yalnız yaptıklarının karşılığını almıyorlar mı?

34-35. Biz bir kente/ülkeye ne zaman bir uyarıcı gönderirsek,o kentin **haksız kazançla servet sahibi olmuş kişileri** elçiye karşı çıkarak: **"Biz sizin elçiliğinizi ve getirdiğiniz mesajı reddediyoruz. Bizim servetimiz ve çocuklarımız daha çoktur. Biz cezalandırılacakta değiliz"** dediler.

36. Ey Muhammed! De ki, "Rabbim nimetleri dilediğine bol verir veya kısar. Ama insanların çoğu bilmez."

Servet Ve Çocuklarla Övünmek.

37. Ey insanlar! **Sizi Bana yaklaştıracak olan ne mallarınız, ne de çocuklarınızdır. Ancak inanıp, iyi ve güzel işler üretenlerin davranışları bize yaklaştıracaktır.** Bunlara, yaptıklarının iki kat karşılığı verilecek ve cennetteki odalarında güvenlik içinde olacaklardır.

38. Ayetlerimize meydan okuyanlar da,azapla baş başa kalacaklardır.

39. Ey Muhammed! De ki, "Rabbim, kullarından dilediğine rızkı bol verir ve istediğinden de kısar. Siz Allah için her hangi bir yardımda

bulunursanız, Allah onun yerine fazlasıyla koyar. Allah rızk verenlerin en iyisidir."

40. Allah ortak koşucuların tümünü, kıyamet günü huzuruna toplayıp sonra da meleklere, "**Şunlar mı size tapıyordu**?" diyecek.

41. Melekler: "Sen yücesin! Bizim velimiz onlar değil, Sensin. Hayır, onlar cinlere tapıyorlardı. Çokları onlara inanıyordu." diyecekler.

42. O gün birbirinize yarar ve zarar veremezsiniz. Biz inkarcı nankörlere, "Yalanlamakta olduğunuz ateş azabını tadın," deriz.

Ortak Koşucular:
"Muhammed Bizi Atalarımızın Dininden Çeviriyor"

43. Ortak koşuculara apaçık ayetlerimiz okunduğunda, "**Bu,sizi atalarınızın taptığı putların yolundan saptırmak isteyen bir adamdır.**" Dahası, "**Bu Kur'an, uydurulmuş bir yalandan başka bir şey değildir,**" dediler.Ortak koşucu inkarcılar kendilerine gelen gerçek için, " **Bu apaçık bir büyüdür,**" dediler.

44. Halbuki, Biz ortak koşucu Araplara araştırıp, inceleyecekleri bir Kitap vermemiş ve senden önce de kendilerine uyarıcı bir elçi göndermemiştik.

45. Onlardan öncekilerde peygamberlerini yalanladılar. Oysa bunlar, öncekilere verilenlerin onda birine ulaşmamışlardı. Öncekiler elçilerimi yalanladılar. Ama Benim de onlara verdiğim karşılık nasılmış gördüler?

Muhammed Peygamberin, Ortak Koşuculara Çağrısı.

46. Ey Muhammed! De ki, "**Size bir tek öğüdüm var: Allah için ikişer ikişer, yahut teker teker kalkın, sonra düşünün. Sizin arkadaşınızda/ Muhammed'de bir delilik yoktur. O sadece çetin bir cezadan önce sizi uyaran bir elçidir.**"[495]

47. De ki, "**Ben sizi uyardığımın karşılığında sizden herhangi bir ücret istemiyorum; o sizin olsun. Benim ücretim ancak Allah'tandır. Allah her şeye Tanıktır.**"

48. De ki, "Hiç kuşkusuz benim Rabbim, gerçeği apaçık ortaya koyar. O tüm gizemleri Bilendir."

---

495 **34:46** Bak.33/12

49. De ki, "Gerçek gelmiştir; batıl ise ne yeni bir şeyi başlatabilir, ne de tekrarlayabilir."

50. De ki, **"Ben saparsam kendi kusurumdandır, doğru yolu bulursam buda Rabbimin bana vahyettiği Kur'an sayesindedir. Kuşkusuz Allah İşitendir, çok Yakındır."**

Son Pişmanlık Yarar Sağlamaz.

51. Ey Muhammed! Sen ortak koşucuların korkuya kapıldıkları anı bir görsen; artık kaçamazlar; yakın bir yerden yakalanmışlardır.

52. Her şey bittikten sonra, **"Ona inandık,"** derler. Uzak bir yerden ona nasıl ulaşabilirler?

53. Halbuki daha önce **onu** yalanlamışlardı. Bilgileri olmayan konularda uzaktan atıp tutuyorlardı.

54. Sonunda arzuladıkları şeylerden yoksun bırakılırlar. Kendilerinden önceki benzerlerine de aynı şey yapılmıştı. Onlar aşırı bir kuşku içinde idiler.

35. FATIR (Yaratan) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Övgü Sadece Allah İçindir.

1. **Övme ve övülme**, gökleri ve yeri yaratan; melekleri ikişer, üçer, dörder boyutlu/kanatlı elçiler kılan Allah içindir. Allah Yaratmada istediği kadar artırabilir. Kuşkusuz, Allah her şeye gücü yetendir.
2. Allah'ın insanlar için açtığı bir rahmet kapısını, hiç bir kimse tutup kapatamaz. Allah'ın kapattığını da, Allah'tan başka hiçbir kimse açamaz. Allah güçlüdür, Hikmet sahibidir.
3. Ey insanlar! Allah'ın size olan nimetlerini düşünün. Sizi gökten ve yerden verdikleriyle besleyen Allah'tan başka bir yaratıcı mı var? Allah'tan başka ilah yoktur. Nasıl oluyor da Allah'a eş koşanlara aldanıyorsunuz?

Sakın Dünya Yaşamı Sizi Aldatmasın
Şeytan Sizi Allah ile Aldatmasın.

4. Ey Muhammed! Eğer ortak koşucular seni yalanlarlarsa, Bilesin ki, senden önce gelen tüm elçiler de yalanlandı. Tüm işler eninde sonunda Allah'a döndürülecektir.
5. **Ey insanlar! Allah'ın verdiği söz mutlaka gerçekleşecektir; sakın dünya yaşamı sizi aldatmasın. Kandırıcı/şeytan, sizi Allah ile kandırmasın.**
6. Şeytan sizin azılı bir düşmanınızdır, siz de şeytana düşman olun. Şeytan kandırdığı taraftarlarını, sadece cehennem halkı olmaya çağırır.
7. İnkar edenler çetin bir cezaya mahkum olmuştur. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenler ise, bir bağışlanma ve büyük bir ödül hak etmişlerdir.
8. Yaptığı kötü işler kendisine cazip gelip de, onu güzel gören kimseye ne dersin? Allah dileyeni saptırır ve dileyeni dosdoğru yola iletir. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcılar için kendini üzüp durma. Allah onların yaptıklarını iyi Bilir.
9. Allah, bulutları hareket ettirip, üst üste gelmelerini sağlayan rüzgarları gönderendir. Daha sonra o bulutları yağmur olarak

kupkuru, ölü bir toprağa yağdırırız da, ölümünden sonra, kupkuru toprağı canlandırırız. İşte yeniden diriliş de böyle olacaktır.

Onur ve Şeref Allah'tandır.

10. Kim onur ve şeref istiyorsa bilsin ki, onur ve şeref Allah'tandır. **Temiz ve güzel sözler, Allah yanında muteberdir. Ancak o sözler de iyi ve yararlı işler yaparak Allah'a ulaşır.** Kötülük planlayanlar için, çetin bir azap vardır ve onların planı başarısızlıkla sonuçlanacaktır.[496]

Aklı Olanlara Allah'tan Uyarıcı Örnekler.

11. Allah önce sizi topraktan, sonra bir damla spermden yaratmış ve sonra da sizi erkek-dişi çiftler halinde üretmiştir. Bir dişinin gebe kalması ve doğurması,ancak Allah'ın bilgisiyledir. **Bir canlının uzun ömürlü olması da,ömrünün kısa tutulması da ancak bir kitapta kayda göredir.**[497] Kuşkusuz bunlar Allah'a kolaydır.

12. İki deniz birbirine eşit değildir. Biri tatlı olup, içime elverişlidir, öbürü ise, tuzlu ve acıdır. Hepsinden de taze et yersiniz ve takınacağınız mücevherleri çıkarırsınız. Denizlerde Allah'ın lutfundan nasibinizi aramanız için, O'nun doğaya koyduğu yasa gereği, gemilerin denizi yarıp gittiğini görürsün. Belki artık teşekkür edersiniz.

13. Allah geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar. Belirlenmiş bir süreye kadar akıp giden güneşi ve ayı kontrolü altına almıştır. Rabbiniz Allah işte böyledir; Bütün bunların yönetimi O'na aittir. Allah'ın dışında bağlandıklarınız ise, **bir çekirdek zarını bile yönetemezler.**

14. Allah'a ortak koştuğunuz putları çağırsanız,sizin çağrınızı işitemezler. İşitseler bile size cevap veremezler. Diriliş gününde de sizin ortak koşmanızı inkar ederler. **Hiç kimse sana, her şeyden haberi olan Allah'ın verdiği gibi haber veremez.**

---

496 35:10 Ancak özünü ve sözünü, güzel eylemlerle birleştirenler, içtenlikle inananlardır. **Kur'an'ın tanımladığı inanç, bireye ve topluma üstün bir karakter ve kişilik kazandırır.**

497 35:12 Bak.22/5; 23/14; 32/7. Ayrıca bu ayette sözü edilen "**kitap**", dört protein molekülünün farklı kombinasyonlarla çifte heliks halinde dizilmesinden oluşan DNA olabilir mi? Bilimsel gelişmeler, DNA'mızdaki bazı genlerin/ayetlerin ömrümüzü belirlemede önemli rolleri olduğunu ortaya koymuştur. Tanrı'nın Kur'an'da verdiği örnekler, bilgili toplumlar için, kendi yararlarına önemli ipuçlarıdır.

15. **Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaçsınız, Allah ise, hiç kimseye muhtaç değildir. Övgüye layık ve zengin olan O'dur.**

16. Allah isterse sizi yok eder ve yerinize yeni bir halk getirir.

17. Bu, Allah için zor değildir.

Kimse Kimsenin Günahını Yüklenmez
Peygamber Uyarıcıdır.

18. Kimse kimsenin günahını yüklenmez. Günahla yüklü birisi, yükünü taşımak üzere yardım için akrabalarını bile çağırsa, onun yükünden hiçbir şey taşınmaz. Ey Muhammed! Sen yalnızca kendi başlarına iken/görmedikleri halde Rab'lerini sayan ve namazı kılan kimseleri uyarabilirsin. Kim kendisini arındırırsa, ancak kendisi için arınmış olur. Eninde sonunda dönüş Allah'adır.

19. Kör ile gören bir olmaz.

20. Karanlıklar ile ışık da bir olmaz.

21. Gölge ile sıcaklık da aynı değildir.

22-23. Diriler ile ölüler de eşit değildir. Allah dilediğini/dileyeni işittirir. Ey Muhammed! **Sen mezarlarda bulunan ölülere işittiremezsin.**[498] **Sen sadece bir uyarıcısın.**

24. Biz seni bir müjdeci ve uyarıcı olarak,gerçekle gönderdik. **Her toplum içinde mutlaka bir uyarıcı/elçi gelmiştir.**

25. Ortak koşucular seni yalanlıyorlarsa, senden önce gelen elçileri de yalanlamışlardı. Halbuki elçileri kendilerine apaçık belgeler, sayfalar ve aydınlatıcı kitaplar getirmişlerdi.

26. Sonra Ben de inkar edenleri yakaladım. Bak! Beni inkar edenlere cezam nasılmış!

Allah'ı Bilinçli olarak Kavrayanlar Bilim Adamlarıdır.

27. Allah'ın gökten bir su indirdiğini görmedin mi? O su ile renkleri çeşitli, tatları ayrı ayrı ürünler çıkarırız. Hatta dağlarda bile beyaz, kırmızı, değişik renklerde ve simsiyah yollar da vardır.[499]

---

498 **35:22** Allah, ortak koşucuları mecazi anlamda ölülere benzetiyor. Ayrıca bak. 6:122; 27:80; 30:50-52.

499 **35:27** Toprak aynı, suladığımız su aynı, fakat renkleri çeşit çeşit, tatları başka başka ürünler elde ediyoruz. Böylesi bir oluşumu Yüce Tanrı'dan başka kim yapabilir? Aklı olan düşünsün.

28. Aynı şekilde insanlar, hayvanlar, evcil hayvanlar da çeşitli renklerdedir. Bunları inceledikleri için, kulları arasında Allah'ı gereği gibi sayanlar bilim adamlarıdır. Allah Üstündür, Bağışlayandır.

29. Allah'ın kitabını okuyanlar/inceleyenler, namazı kılanlar ve kendilerine verdiğimiz rızklardan gizli ve açık Allah için yardım edenler, asla bitmeyen bir kazanç umabilirler.

30. Çünkü, Allah onlara verdiklerinin karşılığını tam verecek ve ek olarak lutfundan olan fazlasını da verecektir. Allah Bağışlayandır, Takdir Edendir.

Kur'an: Tüm Kitapların Tamamlayıcısıdır
Tefsircilerden Kime Güveneceğiz.

31. Ey Muhammed! **Bu Kur'an'da sana vahyettiklerimiz,daha önceki gönderdiğimiz kitapları doğrulayan gerçektir.** Allah kullarından Haberdardır, Görendir.

32-33. Sonra **bu Kur'an'ı, kullarımızdan seçtiğimiz kimselere miras bırakmışızdır.**Fakat **onlardan kimi,ayetlerimizi çarpıtarak kendilerine zulmedenlerdir, kimi orta yolu tutar, kimi de Allah'ın izniyle iyi işlerde öncüdür. İşte büyük lütuf budur.** Onlar sonsuzluğa dek süren cennetlere gireceklerdir. Cennette altın bilezikler ve inciler takacaklardır, oradaki elbiseleri de ipektendir.

34. Ve onlar cennette: "Tüm endişelerimizi gideren Allah'a övgüler olsun. Rabbimiz gerçekten Bağışlayandır, Takdir Edendir."

35. "O Rab ki, lütfuyla bizi sonsuzluk yurduna/cennete yerleştirdi. Biz cennette ne bir yorulma, ne de bir bıkkınlık duyarız," derler.

İnkar Edenler, Çarpıtanlar.

36. İnkar edenler için cehennem ateşi vardır. Ne ölmelerine izin verilir, ne de onlardan cehennem cezası hafifletilir. **İşte ayetlerimizi inkar eden, çarpıtan nankörleri böyle cezalandırırız.**

37. İnkarcılar cehennemde, **"Rabbimiz, bizi buradan çıkar da önceden yapmış olduğumuzdan farklı,iyi işler yapalım,"** diye feryat ederler.Allah da: **"Size düşünebilecek bir kişinin, öğüt alabileceği kadar uzun bir süre sizi yaşatmadık mı? Size uyarıcı elçiler de gelmişti. Niçin inanmadınız?** Şimdi tadın azabı. Artık, nankörlerin hiçbir yardımcısı yoktur."

38. Allah göklerin ve yerin geleceğini ve sırlarını bilendir. Allah göğüslerin gizlediklerini de Bilendir.

Emanete Nankörlük eden, Kendine Eder.

39. Sizi yeryüzüne emanetçi yapan Allah'tır.Kim inkar ederse kendi zararına inkar etmiş olur. İnkarcıların inkarı, Rab'leri yanında nefretten başka bir şey artırmaz. İnkarcıların inkarı,kendilerine hüsrandan başka bir şey getirmez.

40. Ey Muhammed! De ki, "Allah'ın dışında bağlandığınız ortaklarınızı gördünüz mü; onlar yeryüzünde neyi yaratmışlar bana gösterin?" Yoksa onların gökte bir ortaklıkları mı var? **Veya Biz onlara bir kitap verdik de, ondaki bir belgeye mi dayanıyorlar? Hayır! Nankörler birbirlerini aldatıcı sözlerle kandırmaktan başka bir şey yapmazlar.**

41. Allah gökleri ve yeri kaos içine girmekten alıkoymaktadır. **Gökler ve yer Kaosa girseler, Allah'tan başka kim onu engelleyebilir?** Allah Şefkatlidir, Bağışlayandır.

Ortak Koşucular Çıkarlarını Korumak İçin Göreve Talip Olurlar.

42. Ortak koşucular,kendilerine bir uyarıcı gelse,tüm topluluklardan daha doğru yolda olacaklarına dair var güçleriyle Allah'a yemin ettiler. **Fakat, kendilerine bir elçi gelince, bu durum onların nefretini artırdı.**

Değişmeyen Sünnet, Allah'ın Sünnetidir.

43. Çünkü onlar bulundukları yerde büyüklük taslıyorlar, **çıkarlarını korumak için planlar kuruyorlardı.** Halbuki kötü plan, sahibine geri döner. Onlar, **daha önceki ortak koşuculara uygulanan sünnet'ten başkasını mı bekliyorlar? Siz Allah'ın sünnetinde bir değişiklik göremezsiniz; Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir sapma göremezsiniz.**

44. Ortak koşucular, kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğunu görmek için yeryüzünü dolaşmadılar mı? Daha öncekiler, kendilerinden daha güçlüydüler. Göklerde ve yerde hiçbir şey Allah'ı aciz bırakamaz. Allah Bilendir, Güçlüdür.

45. Eğer, Allah insanları yaptıkları yüzünden hemen cezalandırsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı yaratık kalmazdı. Fakat, Allah insanları belli bir süreye kadar ertelemektedir. Ne zaman ki süreleri biter, işte o zaman, Allah kullarının hesabını görür.

36. YÂ.SÎN. (Ya Sin) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Yâ. Sîn.[500]

2-3. Ey Muhammed! Hikmet dolu Kur'an'a yemin olsun ki, hiç kuşkusuz, sen gönderdiğim elçilerden birisin.

4-5. Üstün ve çok esirgeyen Allah'ın indirdiği, dosdoğru bir yol üzerindesin.

6. Atalarına bir uyarıcı gelmediği için,tümüyle bilgisiz, habersiz kalmış bir toplumu uyarman için, Biz seni elçi olarak gönderdik.

7. Yemin olsun! Bizim, **"Çoklarının inanmayacağına"** dair söylediğimiz söz gerçekleşmiştir.

8. Biz inanmayanların boyunlarına, çenelerine kadar varan prangalar taktık da, bu yüzden kafalarını hiçbir tarafa kımıldatamıyorlar.

9. Önlerinden bir set ve arkalarından da bir set çekerek, onları çepeçevre sardık. Artık göremezler.

Ön Yargılı Olanlar Gerçekleri Kabul Etmez.

10. Ey Muhammed! Sen fanatik inkarcıları uyarsan da, uyarmasan da fark etmez. Onlar inanmazlar.[501]

11. Sen ancak öğüdü dinleyen ve yalnız başına iken/ görmediği halde Rahman olan Allah'a karşı saygılı olan bir kimseyi uyarabilirsin. Böylelerini bir bağışlanma ve onurlu bir ödülle müjdele.

---

500 36:1 Bak 2:1

501 36:10 Bak 2:6

12. Kuşkusuz ölüleri Biz, evet, yalnız Biz diriltiriz. Ve Biz onların ölmeden önce yaptıklarını ve ölümlerinden sonraki sonuçlarını yazarız. Biz her şeyi ayrıntılı olarak bir kitaba kaydetmişizdir.

Muhammed Peygamberin Elçiliğini Reddeden Ortak Koşuculara Tarihten Bir Örnekleme.

13. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplara,bir kent halkının daha önce gönderdiğimiz elçilere karşı davranışlarını örnek ver.

14. O kent halkına iki elçi göndermiştik, ikisini de yalanladılar. Bunun üzerine üçüncü biriyle desteklemiştik. Onlar: "**Biz size gönderilen elçileriz**" demişlerdi.

15. Kent halkı, "**Siz de bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz. Rahman ise hiçbir şey indirmemiştir. Siz yalan söylüyorsunuz.**" dediler.

16-17. Elçiler: "**Rabbimiz biliyor ki,biz gerçekten size gönderilmiş elçileriz.Bizim görevimiz, Allah'ın buyruklarını açık bir şekilde size duyurmaktan ibarettir**," dediler.

18. **Kent halkı**: "Sizin yüzünüzden başımıza bir sürü uğursuzluklar geldi.Eğer bu işe devam ederseniz, sizleri çok fena yaparız," dediler.

19. Elçiler. "**Sizin uğursuzluğunuz bizden değil, kendinizden kaynaklanmaktadır. Size öğüt veriliyorsa bu uğursuzluk mudur**? Hayır! Siz gerçekten aşırı derecede savurgan bir topluluksunuz," dediler.

Elçileri Destekleyen Bilge Kişi.

20-21. Bu arada, kentin en uzak yakasından **bir adam** koşarak geldi: "**Ey halkım! Elçilere uyun" Sizden her hangi bir ücret istemeyen bu kişilerin dediklerine inanın. Onlar doğruları söylüyorlar**," dedi.

22. Kent halkı adamın dediklerine tepki gösterdi. Bunun üzerine **adam**: "**Beni yaratan Allah'a ne diye kulluk etmeyeyim? Siz de O'na döneceksiniz.**"

23. "**Ben,Allah'tan başka tanrılar mı edineyim**? Eğer çok Esirgeyen Allah bana bir zarar vermek istese, **Allah'a eş koşulan ilahların şefaati bana bir yarar sağlamaz, beni kurtaramazlar.**"

24. "İşte o zaman tümüyle sapıtmış olurum."

25. "Ben sizin Rabbinize inandım; lütfen beni dinleyin."dedi.

İnananlar Ölürken Cenneti Görür, İnkarcıların Sonu.

26-27. **İnkarcı kent halkı adamı öldüresiye taşladılar**. Adama ölüm anında, "**Gir Cennete,**" dendi. Bu arada **adam**: "**Rabbimin beni bağışladığını ve bana ikramda bulunduğunu, keşke benim halkım bir bilseydi**"

28. Biz adamın halkının üzerine gökten bir ordu indirmedik; indirmeye de gerek duymadık.

29. **Sadece müthiş bir patlama sesi, hemen sönüp yok oldular**.

Elçileri Alaya Alma Ortak Koşucuların Kronik Hastalığı.

30. Yazıklar olsun o kullara/kent halkına! Kendilerine her ne zaman bir elçi gelse onunla alay ederlerdi.

31. Ortak koşucular, kendilerinden önce nice nesilleri yok ettiğimizi ve onların bir daha geri dönmediklerini görmezler mi?

32. Kıyamet günü onların hepsi toplanıp huzurumuza getirileceklerdir.

Allah'ın Doğadaki Ayetleri.

33. Kupkuru/ölü toprak, ortak koşucular için önemli bir ibrettir: Biz kupkuru/ölü toprağı yağmurla canlandırırız ve oradan taneler çıkarırız da ondan yerler.

34. Canlandırdığımız toprakta hurma ağaçları ve üzümlerden oluşan bağ ve bahçeler yetiştirdik ve pınarlar fışkırttık.

35. Ki onun ürünlerinden ve elleriyle yetiştirdiklerinden yesinler diye. Hâlâ mı teşekkür etmeyecekler?

36. Şanı Yüce olan Allah canlandırdığı topraktan, kendi cinslerinden ve **daha bilmedikleri nice şeylerden** türlü çiftleri yarattı.

37. Ortak koşucular için,gece de önemli bir ibrettir: Biz gündüzü geceden soyarız da onlar karanlıkta kalırlar.

38. Güneş belirlenmiş olan rotasında akıp gitmektedir. Bu Üstün ve Bilgin olanın kurduğu bir düzendir.[502]

39. Aya da çeşitli evreler belirledik.Nitekim,**Ay eğri bir hurma dalı/hilal biçimine gelir de, tekrar geri döner.**

40. Ne güneş aya yetişebilir,ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri kendine özgü bir yörüngede seyretmektedir.

---

502 **36:38,39,40** Güneşin, ayın ve dünyanın yörüngelerindeki hareketlerinden söz eden bu ayetler için, bak.21/33.ayet ve dip not.

İlk Geminin İcadı ve Çağdaş Taşıtlar İçin Verilen Mesaj.

41-42. Ortak koşucular için bir başka önemli ibret de, insan soyunu yüklü gemide taşımamız ve onlar için gemi taşıdı gibi, **başka taşıt araçları da yaratmış olmamızdır.**[503]

43. Biz istesek onları denizde boğardık; o durumda ne çığlıklarına bir yetişen olurdu, ne de kendileri kurtulabilirlerdi.

44. Ancak bizden bir iyilik olarak, belli bir süreye kadar yaşatılırlar.

Uyarıları Dinlemeyenler, Sonunda Pişman Oluyorlar.

45-46. Kendilerine, "**Geçmişinizden ibret alın ve geleceğiniz için sakının ki, merhamet edilesiniz,**" denildiğinde hiç oralı olmazlar. Ve Rablerinden bir ayet geldiğinde de,onu reddetmeyi adet edinmişlerdi.

47. Ortak koşuculara, "**Allah'ın size verdiği rızklardan yoksullara pay ayırın,**" denildiğinde, ortak koşucular böyle diyen inananlara: "**Allah'ın dilediği taktirde doyurabileceği kimseleri biz mi besleyelim? Siz gerçekten iyice sapıtmışsınız,**" derler.

48. Üstelik, "Doğru sözlü iseniz,bizi tehdit ettiğiniz söz ne zaman gerçekleşecek?" diye meydan okurlar.

49-50. Onlar birbirleriyle çekişip dururlarken,ansızın kendilerini yakalayacak müthiş bir patlamayı beklemektedirler. O zaman da ne bir vasiyet etmeye vakit bulabilirler, ne de ailelerine dönebilirler.

51-52. Nihayet, yeniden diriliş için sûr'a üflenince,ortak koşucular mezarlarından kalkıp Rab'lerine koşacaklar. "**Eyvâh bize! Yattığımız yerden bizi kim kaldırdı? Bu, Allah'ın vaat ettiği sözdür. Demek ki elçiler doğru söylemişler,**" diyecekler.

53. Olan sadece korkunç bir sesten ibaret. Hemen herkes huzurumuzda hazır bulunurlar.

54. O gün hiç kimseye en ufak bir haksızlık edilmez ve siz yaptığınızın karşılığından başkasını da görmezsiniz.

---

503 36:41,42 Allah, ayetlerini, Kur'an vahyinin geldiği toplumun anlayacağı ve algılayacağı şeylerle, örneğin taşıt için, deve, at,gemi v.s.gibi araçlarla ifade buyuruyordu. Ancak, gelecek nesiller için de, "**başka benzerlerini de yarattık.**" şeklinde ifade buyurarak, vahyin geldiği toplumun algılayıp bilemeyeceği fakat, gelecek nesillerin öğrenip bulmalarının işaretini veriyordu. bilimin ve bilinçlerin gelişmesi ve ilerlemesi ile bilinen ve yaratılan, örneğin otomobil, tren, uçak, uzay araçları v.s. gibi, günümüz modern taşıt araçlarından, bir zamanlar sadece Tanrı bilgi sahibiydi. İnsanlar Tanrı'nın yanındaki bu bilgileri, bilimin ve bilinçlerin ilerlemesiyle orantılı olarak, zamanla öğrendi, buldu ve yararlanmaktalar. Allah'ın Kur'an'daki işaretleri, bilgili toplumlar için ip uçlarıdır.

Ortak Koşmadan İnananlar İçin Mutlu Son.

55. O gün cennet halkı zevk ve eğlence ile meşguldürler.

56. Eşleriyle birlikte gölgeliklerde, koltuklara yaslanmışlardır.

57. Onlar için meyveler ve istedikleri her şey v rdır.

58. Rahim olan Rab'den söz olarak "**selam**" va dır.

Ortak Koşanlar İçin Mutsuz Son.

59. Ey suçlular! Siz bugün ayrılın.

60. **"Ey Âdem'in çocukları! Şeytana tapmayacağınıza dair sizden söz almamış mıydım? Şeytan sizin açık bir düşmanınızdır" demedim mi?**

61. **"Ve Bana kulluk edin. Bu en doğru yoldur,"** demedim mi?

62. Buna rağmen, şeytan sizden birçok nesilleri kandırıp saptırdı. Hiç aklınızı kullanmaz mıydınız?

63. İşte, size söz verilen cehennem budur!

64. İnkarınızın bir sonucu olarak,bu gün girin oraya.

65. O gün inkarcıların ağızlarına mühür vururuz da, **bize yaptıklarını elleri anlatır, ayakları da tanıklık eder.**

66. Dilesek gözlerini büsbütün kör ederdik.O zaman yolu bulmaya çalışırlardı, ama göremezlerdi.

67. Dilesek inkarcıları oldukları yerde dondurur,ne ileri gidebilirler, ne de geri dönebilirlerdi.

68. **Kime çok uzun ömür verirsek**, yaratılışını tersine çevririz/gücü ve bilinci olmayan **ilk bebeklik durumuna döndürürüz**.Hala mı düşünüp, aklınızı kullanmıyorsunuz?

Kur'an Ölüler İçin Değil, Diriler İçin Gönderildi.

69. Biz Muhammed'e şiir öğretmiş değiliz, zaten şiir ona uygun düşmez.**Muhammed'in söyledikleri ancak, Allah'tan gelmiş bir mesaj ve apaçık bir Kur'an'dır.**

70. **Ki o Kur'an' ile dirileri uyarsın ve inkarcılar için söz verilen azabı da açığa çıkarsın diye indirdik.**[504]

---

504 **36:70 Kur'an'ın dirileri uyarmak için indirilmiş** olduğunu bildiren bu ayetin yer aldığı **"Ya Sin" suresinin, özellikle ölülere okunan bir sure olarak tanıtılması, Kur'an üzerinde oynanan oyunların apaçık,mucizevî bir kanıtıdır.**. Üstelik bundan

71. Ortak koşucular hiç düşünmüyorlar mı, kudretimizle kendileri için bir çok evcil hayvanlar yarattık da, onlara sahip olmaktadırlar?

72. Bu hayvanları kendilerinin emrine verdik; bir kısmını binek olarak kullanmaktalar, bir kısmından da besin olarak yararlanmaktadırlar.

73. Ve onlar için bu hayvanlar da, daha başka yararlar ve içecekleri besinlerde vardır. Hala mı teşekkür etmeyecekler?

Teşekkür Yerine Nankörlük.

74. Allah'a şükredecekleri yerde, yardım göreceklerini umarak, Allah'tan başka ilahlar edindiler.

75. Oysa,edindikleri o ilahlar onlara yardım etmeye güçleri yetmez; hatta tam tersine, kendileri onları korumak için nöbet bekleyen askerlerdir.

76. Ey Muhammed! Puta tapar Arapların sözleri seni üzmesin. Biz onların gizledikleri ve açıkladıkları her şeyi çok iyi biliriz.

77. İnsan, kendisini bir damla spermden yarattığımızı hiç düşünmez mi ki,bize karşı apaçık bir düşman kesilir?

78. Ve üstelik nasıl yaratıldığını hiç düşünmeden, bize örnekli bir soru yöneltiyor: "**Çürüdükten sonra kemikleri kim diriltecek**?" diyor.

Allah'ın,Elçisi Aracılığı ile Cevabı.

79. Ey Muhammed!De ki, "**Kim o kemikleri ilk kez yarattıysa, onları yine O diriltecek. O her türlü yaratmayı bilendir.**"[505]

80. O Allah ki, **size yeşil ağaçtan ateş çıkarandır**. Nitekim onu yakıyorsunuz.

81. **Gökleri ve yeri yaratan, onların benzerini yaratmaya güç yetiremez mi**? Gerçekten O, Yaratandır, Bilendir.

---

para bile kazanabilmektedirler! Şair: "**İnmemiştir, hele Kur'an mezarlıkta okunmak için...**" diye, Müslümanlara seslenirken, bu ayete tercümanlık ediyordu.

505 **36:79,80** Allah, her şeye gücü yetendir. Enerjinin fotosentez yoluyla yeşil bitkilerde depolanması; yıllar ve hatta yüzyıllar sonra, odun, kömür veya petrol olarak yanma olayı ile, adeta dirilme olayını, bir diriliş örneği olarak vermektedir. Bak 4:82.Tanrı'nın Kur'an'da verdiği örnekler, bilgi toplumları için, önemli ipuçlarıdır

82. **Bir şeyi dilediği zaman ona sadece "Ol!" der ve o da hemen oluverir.**[506]

83. Her şeyin yönetimini elinde bulunduran Allah, çok Yücedir ve siz de Allah'a döndürüleceksiniz.

37. SAFFAT (Dizenler) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-4. Ey insanlar! saf tutmuş halde bekleyenlere, toplayıp sürenlere ve mesajı okuyanlara yemin olsun ki, sizin Tanrınız bir tek Tanrı'dır.

5. Allah hem göklerin, hem yerin ve her ikisinin arasında bulunanların Rabbidir. Hem de doğuların Rabbidir.

Şeytanlar Yüce Topluma Ulaşamazlar.

6. Biz dünya göğünü bir süsle, yıldızlarla süsledik,

7. **Biz onu her asi şeytana karşı bir koruma yaptık.**

8-9. **Bu yüzden şeytanlar Yüce topluluğu dinleyemezler**; kovulurlar, her yandan sarılırlar ve sürekli bir tehdit altındadırlar.

10. **Hele yüce topluluktan bir söz çalan olsun, hemen delici bir ışın peşine düşüverir.**

Ortak Koşucular Allah'ın Gücüyle Alay Ederler

11. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcılara sor: "**Yaratılış bakımından kendilerini yaratmak mı daha zor, yoksa bizim yarattıklarımız/evren mi?**" Biz onları kokuşmuş bir balçıktan yarattık.

12. Ey Peygamber! Sen Allah'ın gücüne ve kudretine hayranlık duyarken,ortak koşucular alay ediyorlar.

13-14. Kendilerine kesin deliller gösterilerek anlatıldığında da, öğüt almazlar, onunla alay ederler.

15. Üstelik, "**Bu, apaçık bir büyüden başka bir şey değildir.**"

---

506 **36:82 Evrenin yaratılışı böyle bir emir sonucu aniden olmuştur.**

16. "Biz ölüp,toprak ve kemik olduktan sonra, biz mi diriltilecekmişiz?"

17. "Hatta bizden önceki atalarımız da mı diriltileceklermiş?" diye alay konusu yaparlar.

Diriliş Komutu.

18. Ey Muhammed! De ki, "Evet, hem de aşağılanarak diriltileceksiniz."

19. O diriliş anı, sadece müthiş bir tek komut sesidir. O zaman inkarcılar mezarlarından kalkarlar, şaşkın bir halde bakınırlar.

20. Ve, "**Ey vah halimize! İşte bu hesap günüdür,**" derler.

21. Evet, işte bu, sizin yalanlamış olduğunuz yargı günüdür.

22-24. **Allah meleklere**: İnkarcı nankörleri, ortak koşucu iş birlikçilerini ve Allah'a eş koşarak inandıkları ne varsa hepsini toplayın ve tutuklayın. Çünkü onların hepsi sorgulanacaklardır.

25. Allah'ın buyrukları yerine getirilir ve inkarcılara sorulur: "**Size ne oldu? Neden birbirinize yardım etmiyorsunuz?**"

26. Hayır edemezler. Bu gün hepsi tümüyle teslim olmuşlardır.

Uyanlar ile Uyulanların Karşılıklı Suçlamaları.

27. Ancak,kendi aralarında birbirlerini sorgularlar.

28. Uyanlar peşinden gittikleri kimseye, "**Siz bize doğruları ve hak'tan yana olduğunuzu söyleyerek yaklaşıyordunuz,**" derler.

29. Uydukları kimse de onlara: "**Aslında siz doğru dürüst inanmış kimseler değildiniz,**"

30. "**Bizim sizin üzerinizde herhangi bir gücümüz yoktu. Aksine siz azmış bir topluluktunuz.**"

31. "Rabbimizin hakkımızdaki sözü gerçekleşti, artık hak ettiğimiz cezayı çekeceğiz."

32. "**Biz kendimiz azmıştık. Sizi de azdırdık,**" derler.

33. Böylece o gün, uyan ve uyulanlar azapta birleşirler.

34. İşte, Biz suçluları böyle itiraf ettiririz.

Ortak Koşucular Allah'ın Anılmasından Rahatsız Olurlar

35. Kendilerine "**La ilahe illa Allah**" (Allah'ın yanında başka ilah yoktur.) denildiğinde büyükleniyorlardı.

36. **"Tanrılarımızı deli bir şair için mi terk edeceğiz?"** diyorlardı.[507]

37. Hayır,**sizin "deli şair" dediğiniz Muhammed, size gerçeği getirmiş ve daha önce gelen elçileri de doğrulamıştır.**

38-39. Hiç kuşkusuz siz yalanladığınız ve yapmış olduklarınızın karşılığı olarak,elbette acı azabı tadacaksınız.

Has Kullar İçin Büyük Ödül.

40-44. Allah'a ortak koşmadan inanmış has kullar bu azabı tatmayacaklardır. Kendilerine bildirilen rızk ve meyveler o has kullaradır. Nimet cennetlerinde karşılıklı lüks koltuklar üzerinde onlara ikram edilir.

45-47. Ayrıca o has kullara, baş ağrısı yapmayan, sarhoş etmeyen, içenlere zevk veren pırıl pırıl bir kaynaktan doldurulmuş kadehler sunulur.

48-50. Beraberlerinde korunmuş, yumurta beyazlığında, karşılıklı oturmuş eşler, göz göze bir birleri ile sohbet ederler.

51-53. **İçlerinden biri anlatır**: "Benim bir arkadaşım vardı. Bana, 'sen yeniden dirileceğimize inanıyor musun? Biz ölüp toprak ve kemik olduktan sonra, biz mi yeniden diriltilip cezalandırılacağız? derdi.

Cennette Bir Dünya Anısı.

54-55. Yanındakilere, **"bakar mısınız?"** dedi **ve baktıkların da, bahsettiği arkadaşını cehennemin tam ortasında görür.**

56-57. **Ve ona,** "Vallahi, neredeyse sen beni de mahvedecektin, rabbimin lutfu olmasaydı, ben de şimdi seninle birlikte cehennemde olurdum," diye seslendi.

58-59. Ve yanındakilere heyecanla, **"Peki, ilk ölümümüz hariç, biz bir daha ölmeyecek miyiz? Azap da görmeyeceğiz, öyle mi?"** dedi.

60-61. İşte en büyük mutluluk budur. **Çalışmaların amacı, böyle bir mutluluğa ulaşmak için olmalıdır.**

Karar Sizin.

62. Şimdi böylesi bir mutluluk mu daha iyi bir sondur, yoksa zakkum ağacı mı?

63. Biz o zakkum ağacını nankörler için bir deneme kıldık.

64. Zakkum ağacı, cehennemin dibinden çıkan bir ağaçtır.

65. Tomurcukları tıpkı şeytanların başı gibidir.

---

507 **37:36** Ortak koşucular, Hz. Muhammed'i tanrılarına karşı gelen deli bir şair olarak niteliyorlar. **Ortak koşucular aşırı dincidirler.**

66. İnkarcı nankörler, zakkum ağacından yiyerek karınlarını doyuracaklar.

67. Bunun üstüne, onlar için bir de kaynar su karıştırılmış bir içecek vardır.[508]

68. Sonra dönüşleri yine cehennemedir.

Ataları Körü körüne Taklit ve Tarihsel Dersler.

69. Onlar, atalarını sapkın kimseler olarak bulmuşlardı.[509]

70. **Ama yine de onları körü körüne taklit ediyorlardı.**

71. Kendilerinden önceki kuşaklarda aynı yanlışa düşerek sapmışlardı.

72. Halbuki,Biz onlara, kendi içlerinden uyarıcı elçiler göndermiştik.

73-74. Ortak koşmadan Allah'a inanan has kullar dışında, uyarılıp da yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bir bak.

Nuh.

75. Yemin olsun! Nuh bize yakarmıştı da, Biz Nuh'a ne güzel karşılık vermiştik.

76-78. Biz Nuh'u ve ailesini o büyük tufandan kurtarmış ve soyunu devam ettirmiştik. **Ve biz Nuh'un olayını daha sonra gelen kuşaklara, bir ibret dersi yaptık**

79. **Nesiller boyunca Nuh'a selam olsun.**

80. Biz güzel davrananları işte böyle ödüllendiririz.

81. Nuh, bizim inanan kullarımızdandı.

82. Sonra, ayetlerimizi inkar edenleri suda boğduk.

İbrahim.

83. Kuşkusuz, **İbrahim de Nuh'un yolunda olanlardandı.**

84. İbrahim Rabbine tertemiz bir kalp ile bağlanmıştı.

85-89. Babasına ve halkına, "Sizler neye tapıyorsunuz? Allah'tan ayrı bir takım uydurma ilahlar mı edindiniz? O zaman, sizin evrenlerin Rabbi hakkındaki sanınız nedir?" dedi. Sonra yıldızlara bir göz attı.[510] "Ben fena halde rahatsızlandım," dedi.

90. Bu sefer halk İbrahim'i bırakıp gitti.

---

508 37:67 Bak.17:60

509 37:69-73 Ortak koşucular, atalarının yanlışlarını bildikleri halde, o yanlışları düzeltecekleri yerde, inatla, körü körüne taklit ederler.

510 37:88 Hz. İbrahim'in halkı yıldızlara ve putlara tapıyordu. (6:76-78)

91-92-93. Sonra,İbrahim onların ilah diye taptıkları putların yanına vardı, putlara bir yiyecek uzatarak," yemez misiniz? neyiniz var, neden konuşmuyorsunuz?" dedi ve elindeki balta ile tüm gücüyle vurarak kırdı döktü.

94. Halk duyar duymaz hemen İbrahim'i yakalayıp sorguya çektiler.

95-96. İbrahim: "Ellerinizle yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz? Allah sizi de, yonttuklarınızı da yaratandır. Tapılacak olan O'dur," dedi.

97. Halkın ileri gelenleri: "İbrahim için bir yapı kurun ve onu ateşe atın." dediler.

98. İbrahim için bir plan hazırladılar, fakat biz onların planlarını tersine çevirdik.

99. İbrahim kurtulduktan sonra, "Ben Rabbime gidiyorum; Rabbim bana yol gösterecek" dedi ve oradan ayrıldı.

100. İbrahim: "Rabbim, bana erdemli bir evlat bağışla." diye Allah'a yakardı.

101. Biz de İbrahim'e yumuşak huylu bir erkek çocuk bağışladık.

Dayanılmaz Bir Sınav Mutlu Sonla Bitiyor.

102. Çocuk babası ile birlikte gezip dolaşma çağına gelince, İbrahim: "**Oğlum! Rüyamda seni boğazlamam gerektiğini görüyorum.** Sen bu duruma ne dersin, ne düşünürsün?" dedi. Çocuk: "Babacığım, sana emredileni uygula. İnşaallah beni sabırlı bulacaksın," diye cevap verdi.

103-105. Böylece ikisi de Allah'a tam teslim oldu ve İbrahim oğlunu alnı üzerine yatırdı.O zaman Biz,"Ey İbrahim! Sen rüyanı uyguladın, Biz katıksız inananları işte böyle ödüllendiririz," diye seslendik.[511]

---

511 37:105 Hz. İbrahim oğluna, kurban etmeyi Tanrı'nın emrettiğini değil, **rüyasında kendisini kurban etmesi gerektiğini söylüyor**. Hz. İbrahim Rüyasını yorumlarken, oğlunu kurban etmesini Allah'ın istediğini sanıyor: Hâlbuki Hz. İbrahim'in oğlunu zihninde öldürmesi, Tanrı her şeyden önce gelir. En değerli varlıklarımızdan, çocuklarımızdan bile önce gelir olduğunu, nefsinde öldürmesi gerektiğini düşünmeden, gerçekten boğazlamaya kalkıyor.**Hz. İbrahim'in böyle yapmasının nedeni, rüyasını içtenlikle teslim olduğu Tanrı'nın emri sanması.**Hz. İbrahim'in oğlunu kurban etmeye niyetlenmesi,İbrahim'in Tanrı'ya tam teslimiyetinin bir sonucu olan,ve aslında rüyanın mecazi anlamını da yerine getirdiğini gösteren bir davranış.Nitekim Tanrı Hz. İbrahim'in bu içtenliği üzerine onu,yanlış yorumladığı rüyasını uygulamaktan kurtarmıştır.İbrahim'in,rüyasına yaptığı yorum yanlış olmasına rağmen,Tanrı'ya olan teslimiyeti konusundaki samimiyetini göstermiştir. **Allah İbrahim'in bilgisini ve rüya**

106-107. **Gerçekten bu apaçık bir sınavdı.** Ve Biz İbrahim'e,oğluna bedel olarak büyük bir kurbanlık verdik.

108. **Biz gelecek kuşaklar için İbrahim'i bir örnek kıldık.**

109. **Çağlar boyunca İbrahim'e selam olsun.**

110. Biz iyi davrananları böyle ödüllendiririz.

111. İbrahim bizim inanan kullarımızdandı.

112. Biz Ona İshak'ı müjdeledik, erdemlilerden bir peygamber olarak.

113. İbrahim'e de, İshak'a da lütufta bulunduk. Kuşkusuz, ikisinin de soyundan hem iyi davrananlar var, hem de nankör olanlar vardır.

Musa ve Harun.

114. Yemin olsun! Biz Musa'ya ve Harun'a da iyilikte bulunmuştuk.

115. İkisini ve halklarını büyük bir sıkıntıdan kurtardık.

116. Biz Musa ve Harun'a yardım ettik de üstün geldiler.

117. Ve o ikisine apaçık anlaşılan kitabı/Tevrat'ı verdik.

118. Her ikisini doğru yola ilettik.

119. Musa'nın ve Harun'un Mücadelesini gelecek kuşaklar için koruduk.

120. **Nesiller boyunca Musa'ya ve Harun'a selam olsun.**

121. Biz iyi davrananları işte böyle ödüllendiririz.

122. Musa ve Harun bizim inanan kullarımızdandı.

İlyas.

123. Kuşkusuz İlyas da elçilerden biriydi.

124. İlyas halkına, "Allah'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız?

125. En güzel Yaratanı bırakıp, **Baal** putuna mı taparsınız?

126. Allah sizin de Rabbiniz, sizden önceki atalarınızın da Rabbidir," demişti.

127-128. Ortak koşmadan Allah'a inanan has kullar dışında, yalanlayanların tümü hesaba çekileceklerdir.

129. Biz sonrakiler için ilyas'ı da kalıcı kıldık.

130. **Nesiller boyu İlyas'a selam olsun.**

---

konusundaki yorumunu değil,niyetini ve içtenliğini ödüllendirmiştir.(37/105) Hz. İbrahim'in şahsında, **bu Kur'an ayetinden öğreniyoruz ki,** Allah, kendisine ortak koşmadan, içtenlikle bağlı olan kullarını,"**Allah için**" diye, safiyane yapacakları ve sonunda üzülecekleri vahim hatalar yapmamaları için uyarıyor..

131. İyi davrananları biz böyle ödüllendiririz.

132. ilyas bizim inanan kullarımızdandı.

Lut.

133. Kuşkusuz Lut da elçilerden biriydi.

134-136. Yok edilecekler arasında kalan yaşlı bir kadın/ Lut'un eşi dışında, Biz Lut'u ve ailesini topluca kurtardık. Sonra diğerlerinin hepsini yok ettik.

137-138. Şimdi siz onların kalıntılarının, yıkıntılarının yanından gece-gündüz gelip geçiyorsunuz; ders almak için aklınızı kullanmaz mısınız.

Görevini Terk Eden Yunus Peygamber Cezalandırılıyor.

139. Yunus da elçilerden biriydi.

140. Görevini terk edip, yüklü bir gemiyle kaçmak istemişti.

141. Geminin yükü ağır olduğu için,gemide olanlarla karşılıklı kur'a çektiler,Yunus kaybedenlerden oldu.

142. Yunus deniz kenarında kendi kendini suçlayıp dururken, bir balık onu yuttu.

143-144. Eğer Yunus Allah'ı çok anıp, yüceltenlerden olmasaydı, kıyamete kadar balığın karnında kalacaktı.

145. Nihayet, Yunus'u yorgun ve bitkin bir halde, çöl gibi bir sahile çıkarttık.

146. Ve ona gölge olması için orada geniş yapraklı ağaç yetiştirdik.

147. Biz onu **yüz bin** veya daha çok kişiye elçi olarak gönderdik.

148. Sonunda halk inandılar, biz de onları bir süreye kadar geçindirdik.

Ortak Koşucular Allah'a Çocuk İsnat Ediyor.

149. Ey Muhammed! **Puta tapar Araplara sor: Kızları senin Rabbine, erkekleri kendilerine mi ayırıyorlar**?"

150. Yoksa Biz melekleri, ortak koşucu inkarcıların tanıklığı ile,dişi olarak mı yarattık?

151-152. Dikkat edin! **Ortak koşucu Araplar, uyduruk rivayetler üretirler. "Allah doğurdu"** derler. **Onlar tam bir yalancıdırlar.**

153. Allah, kızları erkeklere mi tercih etmiş?

154-155. Ne oluyor size, nasıl karar veriyorsunuz? Siz hiç düşünmüyor musunuz?

156. Yoksa elinizde geçerli bir belgeniz mi var?

157. Doğru söylüyorsanız getirin belgenizi.

158. Hatta ortak koşucular, **Allah ile cinler arasında da bir akrabalık uydurdular.** Halbuki cinler kendilerinin sorguya çekileceklerini bilirler.

159. Allah ortak koşucu yalancıların yakıştırmalarından çok uzaktır,çok Yücedir.

160. **Allah'a ortak koşmadan inanan has kullarda, onların uydurduklarından uzaktır.**

161-163. Ortak koşucular ve eş koştuğunuz şeyler, hiç biriniz, cehenneme gireceklerden başkasını Allah'a karşı azdırıp saptıramazsınız.

Melekler.

164-166. Melekler: her birimizin belli bir görev yeri vardır. Bizler orada saf tutmuş olanlarız.Ve biz sürekli Allah'ı anıp, Yüceltenleriz," derler.

Ortak Koşucular, Kendilerine Gelen Mesajı Reddediyor.

167. Puta tapar Araplar diyorlardı ki,

168. "Eğer yanımızda daha öncekilere verilenlerden bir mesaj bulunsaydı,"

169. "Biz de kendimizi Allah'a adar, sadece O'na kul olurduk."

170. **Böylece kendilerine gelen mesajı inkar ettiler**; ama ileride bilecekler.

171. Yemin olsun! Elçilikle görevli kullarımız için söz verilmiştir.

172. Hiç kuşkusuz elçiler, elbette zafere ulaşacaklar.

173. Bizim ordumuz kesinlikle üstün gelecektir.

174. Ey Muhammed! Sen bir süre için ortak koşuculara aldırış etme.

175. Onları gözetle; onlar da görecekler.

176. Ortak koşucular azabımıza mı meydan okuyorlar?

177. Azap tepelerine inince,uyarılara aldırış etmeyenlerin sabahı ne kötü olur!

178. Sen bir süreye kadar onlara aldırış etme.

179. Onları gözle; onlar da görecekler.

180. Üstünlük ve onurun sahibi olan Rabbin, onların nitelemelerinden çok yücedir.

181. Selam tüm Peygamberlere

182. Övgüler Evrenlerin Rabbi olan Allah'a.

38. SAD (Sad) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-2. Sâd;[512] Allah'ın uyarısını, öğüdünü ve mesajını içeren Kur'an'a yemin olsun ki, ortak koşucu inkarcılar tam bir büyüklük ve karşıtlık psikolojisi içindedirler.

3. Biz onlardan önce büyüklük taslayan, elçilere karşı çıkıp yalanlayan nice nesilleri yok ettik. O zaman onlar feryat ettiler, ama iş işten geçmişti.

Ortak Koşucu Arapların Elebaşları
Halkı Muhammed Peygamber'e Karşı Kışkırtıyor.

4-5. Büyüklük taslayan ortak koşucu Araplar, kendi aralarından sade bir insanın/Muhammed'in,bir uyarıcı olarak gelmesini içlerine sindiremediler,şaşırdılar.Ve, "**Muhammed yalancı bir büyücüdür. Bütün tanrıları birleştirip tek bir tanrı mı yaptı? Bu asla kabul edilemeyecek çok saçma bir şeydir!**" dediler.

6-7-8. Ve cehaletin/karanlığın ve karşıtlığın önderleri: "**Yürüyün, tanrılarınıza sahip çıkın,tanrılarınıza bağlılığınızı gösterin. Sizden istenen sadece budur. Biz başkalarının dininde de, tanrının tek bir tanrı olduğunu işitmedik. Bu çok büyük bir uydurmadır. Hem neden Kur'an aramızdan birine değil de, Muhammed'e indirildi?**" diyerek, Muhammed'in yakınlarına baskın yaptılar. **Aslında, Ortak koşucu Araplar Kur'an'dan kuşkudadırlar.** Hayır, onlar azabımı henüz tatmadılar.[513]

---

512 **38:1** SS bak 2:1

513 **38:4-8** Ortak koşucuların elebaşları, **Ebu Cehil, Ebu Süfyan, Ebu Leheb,Amr b.As,Velid b.Muğire,v.b.**, Hz. Muhammed'in elçiliğini hazmedemediler."Muhammed, dinimize ve tanrılarımıza saldırıyor, tanrılarınızı koruyun, neden Kur'an ona geliyor..." diye, Arap halkını Hz. Muhammed'e karşı tahrik ediyorlar.(Bak.37/36) Bunlardan

9. **Yoksa üstün olan ve bahşeden Rabbinin rahmet hazineleri,onların yanında mıdır ki, Kur'an'ın Muhammed'e indirilmesini eleştiriyorlar?**

10. Yoksa göklerin, yerin ve aralarındakilerin yönetimi onlara mı aittir ki, **eleştiriyorlar?** Eğer öyleyse, hadi gerekçelerini ortaya koyarak evreni yönetsinler ve dilediklerini peygamber tayin etsinler.

11. Hayır, asla böyle bir şey yapamazlar. Aksine onlar, **aşiretlerden oluşmuş**, bozguna uğratılacak **derme çatma bir topluluktur**.

12. Onlardan önce Nuh halkı, Ad halkı ve piramitler sahibi Firavun da, ayetlerimizi getiren elçileri yalanlamıştı.

13. Semud halkı, Lut halkı ve Eykeliler de yalanlamışlardı. **Onlar da bir araya gelmiş aşiretlerdi.**

14. Hepsi de elçileri yalanladılar ve sonunda cezamızı hakkettiler.

15. Ortak koşucu Arapların beklediği de, geri dönmesi mümkün olmayan o müthiş sarsıntılı sestir.

16. Ortak koşucular, "Rabbimiz,hesap gününden önce acele olarak payımızı ver (!)" diye, azabımızı alaya alarak ayetlerimize meydan okudular.

"Davud Peygamberi Anımsa"

17. Ey Muhammed! Ortak koşucuların sözlerine karşı dirençli ol/sabırlı ol, **çok dirençli/sabırlı bir kulumuz olan Davud'u anımsa;** o sürekli Allah'a yönelirdi.

18. Dağları onun emrine vermiştik; Davud'la birlikte akşamleyin ve tan yeri ağarırken Allah'ı yüceltirlerdi.

19. Kuşlar da toplu halde, Davud'un güzel sesiyle Allah'ı yüceltmesine eşlik ederlerdi.

20. Biz Davud'un yönetimini güçlendirdik; ona bilgelik ve çok iyi bir yargılama gücü verdik.

Kötü Ortak, Ortağının Hakkına Tecavüz Eder.

21-22. Ey Muhammed! İki hasım kişinin kendi aralarındaki anlaşmazlığın öyküsü sana ulaştı mı? O iki kişi gizlice mabedin duvarından atlayarak Davud'un yanına kadar girmişlerdi de, Davud iki adamı

---

hayatta kalanlar,Hz.Peygamber vefat ettikten sonra da,Kur'an düşmanlıklarına devam ettiler.Ama bu sefer başka bir taktik ve başka bir yöntemle..

karşısında görünce korkmuştu. İkisinden biri. "**Korkma! Biz kendi aramızda anlaşamadığımız bir sorunun çözümü için sana geldik. Biz birbirimizle anlaşamadık. Sen aramızda adaletle karar vererek bizi anlaştır. Haksızlık etme. Bize yardımcı ol, aramızdaki sorunu doğru olarak çöz,**" dediler.

23. **İki kişiden biri**. "Bu benim kardeşimdir.Onun doksan dokuz koyunu, benim ise bir tek koyunum var. Böyle iken, "Onu da bana ver" dedi ve tartışmada bana üstün geldi,"

24. **Davud:** "Yemin olsun! Senin bir tek koyununu elinden almak istemekle sana haksızlık etmiştir. **Doğrusu, ortakçıların çoğu birbirinin hakkına el uzatır.** Yalnız inanıp, iyi ve güzel işler üretenler bunun dışındadır. **Ama böyleleri de sayıca ne kadar azdır!**" dedi. **Davud kendisini sınadığımızı sanarak bağışlanma diledi, secdeye kapandı ve tövbe etti.**[514]

25. **Böylece onu bağışladık.**Yanımızda onun yakınlığı ve güzel bir yeri vardır.

26. **Ey Davud**! Biz seni yeryüzünde yönetici kıldık.**Halkın arasında adaletle karar ver,hevesine ve duygularına kapılma**,sonra böyle bir davranış seni Allah'ın yolundan saptırır.Allah'ın yolundan sapanlara,Hesap Gününü unuttukları için,çetin bir ceza vardır.

27. Biz göğü,yeri ve aralarındakileri boş yere yaratmadık.Böyle olduğunu düşünmek, inkar edenlerin sanısıdır. Vay o inkarcıların ateşteki haline!

28. Biz inanıp,iyi ve güzel işler üretenleri,yeryüzünde bozgunculuk yapanlar gibi mi tutacağız? Veya Allah'a karşı saygılı olanlara, yoldan çıkanlar gibi mi davranacağız?

29. Ey Muhammed! **Sana bu Kur'an'ı, ayetlerini incelesinler/ düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye indirdik.**

---

514 **38:24** Bu örnekte, Davud peygamber, şikayetçi tarafı dinledikten sonra, duygularına kapılarak tek taraflı karar veriyor. Diğer tarafı dinlememesi büyük bir hata idi. Adalet, tek tarafı dinleyerek gerçekleşemez. Şikâyetçi, olayı tek taraflı aktarabilir veya olayla ilgili bazı önemli detayları gizleyebilir. Davaya sosyal adalet kaygısıyla yaklaşılsa bile, durum değişmez. Şikâyetçi taraf, çok büyük bir araziye, bağ ve bahçelere sahipken, diğer tarafın tüm varlığı yüz koyundan ibaret olabilirdi. **Zaten Davut peygamber bu hatasını anladı ve Allah'tan bağışlanma dileyerek secdeye kapandı.** Ayrıca, Kur'an ayetinin ortaklıklarla ilgili ifadesi, günümüz pratikleriyle birebir örtüşüyor, Bu örnek bile, Kur'an'ın güncelliğini koruduğunun ayrı bir kanıtıdır.

Süleyman Peygamber.

30. Biz Davud'a Süleyman'ı verdik. Süleyman ne iyi bir kuldu. Sürekli Allah'a yönelen biriydi.

31. Bir akşam üstü kendisine üç ayak üzerine basıp, bir ayağını tırnak üstüne diken saf kan, koşu atları sunulmuştu.

32-33. Süleyman: "Esasen ben bu atları, benim, Rabbime daha çok hizmet etmeme yardımcı oldukları için seviyorum," demişti. Atlar koşarak tozu dumana katıp gözden kayboldukları sırada Süleyman: "Artık yeter! Atları tekrar bana geri getirin," dedi. Ve atlar gelince, bacaklarını ve boyunlarını okşadı.

34-35. Yemin olsun! Biz Süleyman'ı imtihan ettik. Egemenlik koltuğunun üzerine bir ceset bıraktık/Egemenliğini sarstık,yönetim gücünü zayıflattık da **"Rabbim! Beni bağışla; bana, benden sonra kimsenin ulaşamayacağı bir yönetim gücü ver.** Kuşkusuz Sen, her zaman bağışta bulunansın" diye, yakararak Allah'a yöneldi.[515]

36. Biz de Süleyman'a kolayca, hızlı bir şekilde istediği yere ulaştırması için, rüzgarı emrine verdik,

37-39. Bina yapan, dalgıçlık yapan şeytanları ve **zincirlerle birbirine bağlı isyancı varlıkları da Süleyman'ın emrine verdik**. Ve **"İşte Bizim sana bağışımız budur. Artık ister ver, ister tut. Dilediğin gibi hareket etmekte serbestsin,"** dedik.

40. Süleyman'ın bizim yanımızda yakınlığı ve güzel bir yeri vardı.

---

515 **38:34** Bu ayette işaret edilen, Hz. Süleyman'ın tahtının üzerine ceset bırakılmasıyla ilgili tefsirlerde öyle ilginç ve iğrenç şeyler anlatılıyor ki, onlardan örnek vermek bile içimden gelmiyor. Ancak, böylesi zihinsel düşünceye sahip tefsircilerin ortaya koydukları dinsel yapıtlarla, Müslümanlar nasıl yönlendirilmişler, hayret etmemek elde değil. Tabi ki, sağduyulu olanlar da yok değil,örneğin M.Hamdi Yazır,"**Hz Süleyman,Kudüs'teki "Süleyman camiini" yaparken bir takım cinlerin kurdukları isyan yüzünden yönetim gücünden yoksun kalmış, zayıflamış, adeta tahtında hiçbir emir veremeyen bir ceset gibi kalmıştır.**" diyor.Ben de aynı kanıdayım.Çünkü 35.ayette Hz. Süleyman, Allah'a "**bir daha kimsenin ulaşamayacağı bir yönetim gücü.**" için dua ediyor. 37,38. ayetlerde Allah, "**şeytanları ve zincirlere vurulmuş bekleyenleri Süleyman'ın emrine verdik**" diyor. Demek ki, bu isyan sırasında Hz. Süleyman, isyancıları zincirlere bağladığı anlaşılıyor.39.ayetle de,"**Bu bizim Süleyman'a bağışımız...**" buyurarak. Süleyman'ı bu isyan sıkıntısından kurtarıp, tekrar eski güçlü yönetimine kavuşturduğu anlaşılıyor. Mason cemiyetleri Tevrat'ta da geçen bu olayı kendilerince değerlendirerek, Hz.Süleyman olayını, örgütlerinin tarihsel başlangıcı olarak kabul ederler.

Eyyub Peygamber.

41-42. Ey Muhammed! Kulumuz Eyyub'u düşün: "Rabbim, şeytan bana bitkinlik ve acı dokundurdu," diye Rabbine yakarmıştı. Biz de,"Ayağını yere vur. İşte sana yıkanacak ve içilecek soğuk bir su," dedik.

43. Bizden Eyyub'e bir iyilik olarak, çoluk çocuğunu ve beraberlerinde benzerleriyle birlikte ona geri verdik. Bu aynı zamanda, sağduyu sahiplerine bizden bir öğüttür.

44. Eyyüb! **"Şimdi eline bir demet sap al, onunla vur.Yeminini böylece yerine getir,"** demiştik. Gerçekten Biz Eyyüb'ü sabırlı bulduk. Kuşkusuz Eyyub iyi bir kuldu. Sürekli Allah'a yönelirdi.

45. Ey Muhammed! Güçlü ve ileri görüşlü erdemli kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u anımsa.

46. Biz onları ahret sorumluluklarını düşünen, içten bağlı erdemli kullar kıldık.

47. Onlar bizim yanımızda seçkin, iyi kimselerdi.

48. Ey Muhammed! İsmail'i, Elyesa'ı ve Zülkifl'i de anımsa; onların hepsi de seçkinlerdendi.

49. Bu, Allah'a karşı içten ve saygılı davrananların güzel bir geleceğinin olduğuna dair bir hatırlatmadır.

50. Kapıları kendilerine açılmış Adn cennetleri vardır.

51. Lüks koltuklarına kurulmuş olarak bol meyve ve içecek isterler.

52. Beraberlerinde birbirleriyle göz göze sohbet eden,aynı yaşta eşler vardır.

53. İşte hesap günü için, Allah'a içtenlikle bağlı erdemli kullara söz verilen budur.

54-55. İşte bu, Bizim verdiğimiz rızktır. Bizim rızkımız hiç tükenmez. Erdemli kullar için böyledir ama, azgınlara kötü bir gelecek vardır.

Cehennemde Çekişme.

56-58. Onlar cehenneme girerler; ne kötü bir duraktır. İşte burada kaynar su ve iğrenç irin ve o türden çifter çifter daha başkaları. Hadi onları tatsınlar.

59. Ortak koşucu inkarcıların **elebaşlarına,** "İşte şunlarda sizinle beraber cehenneme girecekler denilince, cehennemdeki elebaşılar: "Onlara merhaba yok. Onlar ateşte yanacaklar." derler.

60. Uyanlarda elebaşılara, "**Hayır,aslında size merhaba yok. Bizi bu duruma siz soktunuz; ne kötü bir son!**" derler.

61. Ve,"Rabbimiz, kim bizi bu duruma soktuysa onun cezasını ateşte ikiye katlayarak arttır," diye eklerler.

62-63. Ortak koşucu inkarcılar: "Dünyada iken kendilerini alaya alıp durduğumuz, kötü olarak saydığımız insanları, nasıl oluyor da bura da göremiyoruz, yoksa onları gözden mi kaçırdık?" derler.

64. Cehennem halkının birbiriyle çekişmesi bir gerçektir.

Yüce toplantıda Konuşulanları Allah Peygambere Haber Veriyor.

65. Ey Muhammed! Ortak koşuculara De ki, "Ben sadece bir uyarıcıyım. Tek ve Egemen olan Allah'tan başka bir Tanrı yoktur."

66. Göklerin, yerin ve aralarındakilerin Rabbi olan Allah; Üstündür, Bağışlayandır.

67-68. De ki,"Bu Kur'an, büyük bir haberdir.Ama siz onu reddediyorsunuz."

69-70. "**Allah'ın melekleri topladığı o yüce toplantıda, neler olup bittiği hakkında benim bir bilgim yoktu. Ancak ben görevlendirilmiş apaçık bir uyarıcı olduğum için, o yüce toplantıda olup bitenleri Allah bana vahyediyor/bildiriyor.**"

71. Örneğin: Rabbin meleklere demişti ki, "Ben çamurdan/balçıktan bir insan yaratacağım."

72. "İnsan şeklini tamamlayıp,ona ruhumdan üflediğim zaman, hepiniz ona secdeye kapanın."

73. Tüm melekler Âdem'e secdeye kapandı;

74. Ancak iblis secde etmedi. Büyüklük tasladı ve nankörlük etti.

75. **Allah**: "Ey iblis, ellerimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan nedir? Büyüklük mü tasladın? Yoksa baş mı kaldırdın?" dedi.

76. **İblis:** "Ben Âdem'den daha üstünüm, beni ateşten yarattın, Âdem'i ise, kokuşmuş çamurdan yarattın," dedi.

77. **Allah**: "Defol! Oradan, sen kovuldun."

78. "Yargı Gününe kadar lanetimi hakkettin." Buyurdu.

79. **İblis**: "Ey Rabbim,yeniden dirilecekleri güne kadar bana süre ver, benim cezamı ertele," dedi.

80-81. **Allah**: "Haydi diriliş gününe kadar sana süre verilmiştir;" dedi.

82. **Şeytan:** "Büyüklük ve kudretine yemin olsun, kullarının tümünü azdıracağım."

83. "Ancak onlardan kendilerini sadece sana adayan kulların hariç," dedi.

84. **Allah:** "Bu gerçektir ve ben sadece gerçeği söylerim:"

85. "Cehennemi seninle ve onlardan sana uyanlarla dolduracağım." Buyurdu.

Kur'an Tüm Dünya İnsanlarına Mesajdır.

86. Ey Muhammed! Ortak koşuculara de ki, **işte Yüce toplantıda olanların bana vahy olarak bildirilenleri.** "Buna karşılık olarak sizden bir ücret istemiyorum. **Ben kendiliğimden bir şeyler iddia eden kimselerden de değilim."**

87. **"Bu Kur'an, tüm dünyaya bir çağrıdır."**

88. "Ve onun haberlerinin doğruluğunu zamanla öğreneceksiniz."[516]

---

516 38:88 Bu gün bilimin ve teknolojinin vardığı sonuçların,Kur'an ayetleri ile birebir örtüşmesi, Kur'an'ın bir çok ayetlerindeki işaretlerini bugün daha net anlayabiliyoruz..Gelecek çağlarda ve o çağların insanlarının ortaya koyacakları bilimsel gerçekler sayesinde,Kur'an ayetlerinin doğruluğu tüm dünya insanları tarafından daha iyi anlaşılacaktır.Çünkü,Kur'an bilim adamlarına yol gösterir yâda bilim ne kadar çok ilerlerse, Kur'an'ın daha iyi anlaşılmasına neden olur.

39. ZÜMER (Topluluklar) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Kur'an,her şeyden üstün, hikmet sahibi Allah tarafından indirilmiştir.

2. Ey Muhammed! Hiç kuşkun olmasın ki, Biz bu Kur'an'ı sana gerçek olarak indirdik, **Sen dinini sadece Allah'a özgüleyerek kulluk et.**[517]

Allah'tan Başkasını Evliya Edinmek.

3. **Dikkat! Arı ve duru olan din sadece Allah'a aittir.Allah'ın yanında başkalarını evliya edinenler, "Bu evliyalar bizi Allah'a daha iyi yaklaştırsın diye, biz o evliyalara bağlanıyoruz."** derler. Kuşkusuz, ayrılığa düştükleri bu konuda onların arasında Allah karar verecektir. **Allah yalancıları ve nankörleri doğru yola iletmez.**[518]

4. Ortak koşucu inkarcılar "Allah bir çocuk edindi" derler. Eğer Allah bir çocuk edinmek isteseydi,yarattıklarının arasından dilediğini seçerdi.Allah çok yücedir. O, her şeye gücü yeten Tek Allah'tır.

5. Allah gökleri ve yeri gerçek ile yarattı. Geceyi gündüzün üzerine örtüyor ve gündüzü de gecenin üzerine sarıyor. Güneşi ve ayı da buyruğu altına almıştır. Her biri belli bir süreye kadar akıp gitmektedir. Unutmayın! Allah her şeyden Üstündür, çok Bağışlayandır.

6. Allah sizi bir tek kişiden/Âdem'den yarattı,sonra Âdem'den de eşini var etti.Ve sizin için çiftlik hayvanlarından **sekiz çift** bağışladı. Sizi annelerinizin karınlarında **üç** karanlık içinde yaratılıştan yaratılışa geçirerek yaratmaktadır. Rabbiniz olan Allah işte budur. Yönetim Allah'a aittir.Allah'tan başka ilah yoktur.

---

517 39:2 Bak 39:11.

518 39:3 Hz. Peygambere ve Kur'an'a karşı çıkan ortak koşucu Arapların inançları ve düşünceleri ile, bu günün İslam dünyasındaki bazı Müslüman grupların inanç ve düşüncelerinin benzerlik göstermesi dikkat çekicidir. Çelişkili rivayetlerle inançlarını ve zihinlerini kirleten Müslümanlar, imanlarını ve bilinçlerini ancak, Kur'an bilgisiyle temizleyebilirler. Zira **"Kur'an mü'minler için şifadır."** (Bak.17/82)

Öyleyken,nasıl olur da Allah'ı bırakıp başkalarına yöneliyorsunuz.?[519]

7. Eğer Allah'ı inkar ederseniz, Allah'ın size hiçbir ihtiyacı yoktur. Fakat, Allah kullarının nankörlük etmesinden hoşlanmaz.Eğer verdiklerine teşekkür ederseniz sizden hoşnut olur. Hiç kimse bir başka kimsenin günah yükünü yüklenmez.Eninde sonunda dönüşünüz Rabbinizedir ve Rabbiniz yapmış olduklarınızı size haber verecektir. Allah içinizdeki sakladıklarınızı çok iyi bilir.

8. İnsana bir sıkıntı dokundu mu,hemen Rabbine yönelerek O'na yalvarır.Sonra, Allah insana bir iyilik verdi mi,daha önce yalvarmış olduğunu unutur ve Allah'ın yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar koşmağa başlar. Ey Muhammed! De ki, "İnkarınla biraz yaşa, kuşkusuz sen ateş halkındansın."

Allah'a Ortak Koşmaktan Sakınmak.

9. Böyle Allah'a ortak koşan birisi ile,geceleyin ayakta durarak, secde ederek Allah'ı anan,ahret sorumluluğunun bilincinde olan ve Rabbinin rahmetini uman birisi aynı olur mu? De ki, "**Hiç bilenlerle bilmeyenler eşit olur mu**?" Bunları ancak **akıl sahipleri düşünebilir.**

10. Ey Muhammed! Söyle "**Ey inanan kullar! Rabbinize ortak koşmaktan sakının**. Bu dünya hayatında güzel davrananlara güzellik vardır.Allah'ın yeri geniştir.Gerçek uğrunda sabredenlerin/ direnenlerin ücreti hesapsız olarak verilecektir.

Allah, Peygambere Örnek Müslüman Olmasını Söylüyor.

11-12. Ey Muhammed! Ortak koşuculara,"Bana dini yalnız Allah'a özgüleyerek, O'na ortak koşmadan ibadet etmem,[520] ve **örnek olarak,öncelikle en iyi benim Müslüman olmam öğütlendi**," de.

13-14. Ve yine söyle, "Ben Rabbime karşı gelirsem büyük Günün azabından korkarım. **Ben dinimi yalnız Allah'a özgüleyerek, O'na ortak koşmadan ibadet ediyorum**."

15. **"İstiyorsanız, siz de Allah'ın dışında dilediğinize tapınız. Ama, asıl kaybedenler ahret gününde kendilerine ve ailelerine kaybettirenlerdir**." Unutmayın! Apaçık kayıp işte budur.

---

519 39:6 bak.4/1; 22/5; 23/14; 32/7

520 39:11 Hz. Muhammed'in örnekliği, kesinlikle dini, sadece Allah'a has kılmaktır.

16. Onların üstünde de, altlarında da kat kat ateş vardır. Allah kullarını böylece uyarır. **Ey Kullarım! Bana ortak koşmaktan sakının.**

17-18. Kim şeytana ve putlara kulluk etmekten kaçınır ve Allah'a yönelirse, onlar için müjde vardır. Ey Muhammed! Allah'ın kelamını dinleyip de en güzel şekilde uygulayan kullarımı müjdele. Allah'ın dosdoğru yola ilettiği kimseler işte bunlardır. İşte bunlar sağ duyu sahibi kimselerdir.

Peygamber Günahkârı Kurtarabilir mi?

19. Ey Muhammed! Cezası kesinleşmiş ve ateşe atılmış olanı sen mi kurtaracaksın?

20. **Hayır! Kurtaramazsın.** Ancak, Rab'lerinden sakınanlar için üst üste kurulmuş köşkler vardır; altlarından ırmaklar akar. Bu Allah'ın verdiği sözdür. Kuşkusuz Allah sözünden caymaz.

21. Görmez misin ki, Allah gökten bir su indirir ve onu yeryüzündeki kaynaklara geçirir ve sonra onunla çeşitli renklerde bitkiler çıkarır. Sonra o yeşil bitkiler kurur ve onları sararmış görürsün. Sonra da o kurumuş bitkileri çerçöpe çevirir. Kuşkusuz, bütün bunlar da aklı ile düşünenler için dersler vardır.

22. Allah'ın göğsünü İslam'a açtığı kimse, Rabbinden bir ışık üzerinde değil midir? **Allah'ın mesajına karşı kalpleri katılaşanlara yazıklar olsun.** Böyleleri apaçık bir sapıklık içindedir.

En Güzel Hadis Kur'an'dır.

23. **Allah en güzel hadisi[521], çelişkisiz, tutarlı ve ikişerli bir kitap halinde indirdi.** Rab'lerini sayanların vücutları, Allah'ın ayetlerini işitince ürperir. Sonra vücutları ve kalpleri Allah'ın mesajına karşı yumuşar. **İşte bu, Allah'ın yol göstermesidir**; Allah dilediğini ve/veya dileyeni ona ulaştırır. Allah'ın saptırdığı bir kimseye de rehber bulunmaz.

24. Diriliş Gününün azabından yüzünü koruyan kimse gibisi var mıdır? O gün nankörlere, "**Kazandığınızın sonucuna katlanın,**" denir.

25. Ortak koşucu nankörlerden öncekiler de, ayetlerimizi yalanladılar ve ceza onların beklemedikleri bir yerden gelmişti.

26. Allah, ortak koşucu inkârcılara dünya hayatında rezilliği tattırdı. Ahret cezası ise daha büyüktür. Bir bilselerdi.

---

521 39:23 **Kur'an**'ın, **Zikr**, **Furkan** v.s. gibi isimlerinden biri de, **Hadis**'tir.

Kur'an'da Herkesin Anlayacağı Türden Örnek Vardır.

27. Yemin olsun! **Biz Kur'an'da insanlara her türden örnekler verdik ki, herkes düşünüp öğüt alsınlar.**

28. Bu Kur'an'ı Arapça olarak indirdik ki, belki ortak koşucu Araplar öğüt alırlar da Allah'tan sakınırlar.[522]

29. Allah, çekişip duran birçok ortağın sahip olduğu bir adam ile, bir tek kişiye bağlı olan adamın örneğini verir. Bu ikisinin durumu hiç eşit olur mu?[523] **Övgü sadece Allah'adır**. Ancak çokları bilmez.

Yalan Rivayet Uyduranlar Peygamber'in Ölmesini Bekliyorlar.

30. **Ey Muhammed! Elbette sen de öleceksin, Senin bir an önce ölmeni arzulayan ortak koşucular da ölecekler.**

31. Sonra kıyamet günü, **hepiniz** Rabbinizin huzurunda duruşmaya çıkacaksınız.

32. **Allah adına yalan rivayetler uydurandan ve kendisine gerçek geldiğinde onu yalanlayandan daha zalim kim olabilir?** İnkârcılar için cehennemde bir yer yok mu?

33-34. Gerçeği getiren ve onu doğrulayanlar, işte onlar, sakınanlar/erdemlilerdir. Onlar için Rablerinin yanında diledikleri her şey vardır. İşte güzel davrananların ödülü böyledir.

35. Böylece Allah sakınanların/erdemlilerin en kötü işlerini bağışlar ve yapmış olduklarının karşılığını da en güzel bir biçimde verir.

"Allah'a Mürşitsiz Ulaşılmaz" İnancında Olanlara Allah'ın Anlamlı Bir Sorusu.

36. **Allah kuluna yetmez mi**? Ey Muhammed! **Ortak koşucular seni Allah'tan başkalarıyla korkutuyorlar.** Allah kimi saptırırsa ona bir yol gösteren bulunmaz.

37. Allah'ın yol gösterdiğini de hiç kimse saptıramaz. Allah Üstün ve Öç Alan değil midir?

---

522 39:28 Bak 43:3.

523 39:29 Sadece Allah'a kul olan bir kişiyle, bizi Allah'a yaklaştıracak, bize şefaat edecek diye, Allah'tan başkalarına tabi olan bir kişi aynı olur mu?

Allah'ın Varlığına İnandıkları Halde Cehenneme Gidecekler.

38. Yemin olsun! Ortak koşuculara, "**Gökleri ve yeri kim yarattı?**" diye sorsan, "**Allah,**" derler. Ey Muhammed! De ki, "**peki, Allah'ın dışındaki taptıklarınız hakkında ne diyorsunuz?** Allah bana bir zarar vermek istese, sizin ortak ettikleriniz, Allah'ın bana vereceği zararı giderebilir mi? Ya da Allah bana bir iyilik dilese, sizin eş koştuklarınız, Allah'ın bu iyiliğini önleyebilirler mi? De ki, "**Allah bana yeter.**" **Güvenenler Allah'a güvensinler.**

39-40. De ki, "Ey Ortak koşucu Araplar! Bildiğinizi yapın, ben de yapacağım. Alçaltıcı azap kime geliyormuş ve sürekli azabı kim hak ediyormuş ileride bileceksiniz:"

41. Ey Muhammed! Biz sana bu Kur'an'ı, insanlara duyurasın diye, gerçek olarak indirdik. Kim doğruyu bulursa kendisi içindir. Kim saparsa da kendisi aleyhine sapmış olur.Sen onların avukatı değilsin.

42. Allah canları ölüm anında alır; ölmeyenleri de uyku anında canlarını alır. Ancak, hakkında ölüm kararı verdiklerini tutar ve diğerlerini de belli bir süreye kadar uyandırıp gönderir. Kuşkusuz aklı ile düşünen bir topluluk için bunda dersler ve ibretler vardır.

Allah'tan Başkasından Şefaat Beklemek.

43. **Yoksa ortak koşucular, Allah'ın dışında şefaatçiler mi edindiler**? De ki,"O şefaat bekledikleri, hiçbir şeye sahip değilseler ve düşünemiyorlarsa da mı, onlardan şefaat bekleyecekler?"

44. De ki, "**Tüm şefaat Allah'a aittir**." Göklerin ve yerin yönetimi Allah'a aittir. Eninde sonunda Allah'a döndürüleceksiniz.[524]

45. **Allah tek başına anıldığı zaman, ahirete inanmayanların içlerine sıkıntı basar. Fakat Allah'ın dışındakiler anıldığı zaman hemen yüzleri güler.**

46. Ey Muhammed! De ki, "Ey Gökleri ve yeri yoktan var eden, gizliyi ve açığı Bilen Allah'ım! Kullarının arasında ayrılığa düştükleri konularda hükmü yalnız sen verirsin."

47. Ortak koşucu nankörler yerdekilerin tümüne ve hatta onun bir katına daha sahip olsaydı bile, kıyamet gününün o müthiş azabından kurtulmak için, tüm varlıklarını bedel olarak verirlerdi.

---

524 39:44 Bak 2:48.

Çünkü hiç tahmin etmedikleri şeyler, Allah tarafından karşılarına çıkarılıverecektir.

48. Ortak koşuculara, o gün işledikleri tüm kötülükler gösterilir ve alay etmekte oldukları şeyler ise, kendilerini çepeçevre sarıvermiştir.

İnsanın Küstahlığı.

49. İnsan, başına bir felaket geldi mi hemen bize yalvarır; ancak, onu o felaketten kurtardığımız zaman ise: **"Ben kendi bilgim ve becerimle kurtuldum,"** der. **Hayır!** Aslında o bir sınavdır, ne var ki çokları bilmez.

50-51. Kendilerinden önceki inkârcılar da aynı şeyi söylediler, ancak kazandıkları şeylerin kendilerine hiçbir yararı dokunmadı. Sonunda yaptıkları kötülüklerin cezası kendilerini yakaladı. Aynı şekilde, ortak koşucu Araplar da işledikleri kötülüklerin cezasını göreceklerdir. Bunu engelleyemezler.

52. Bilmiyorlar mı ki, Allah dilediğine rızkı bol verip, istediğinden kısar? İnanan bir toplum için bunda dersler vardır.

Büyük Umut.

53-54. Ey Muhammed! Onlara Buyruğumu bildir: **"Ey! Kendilerine karşı kötülük edip aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü Allah, tüm günahları affedicidir. Kuşkusuz, Allah çok Bağışlayandır, çok Esirgeyendir."** [525] Size azap gelmeden, Rabbinize yönelin ve O'na teslim olun, Aksi takdirde yardım göremezsiniz.

55-56. Hiç beklemediğiniz bir anda, azap sizi ansızın yakalamadan önce, Rabbiniz tarafından size indirilene/Kur'an'a en güzel bir şekilde uyun.[526] Ki, "Allah'a karşı aşırı gitmemden dolayı bana yazıklar olsun! Gerçekten ben, Allah'ın ayetleriyle alay edenlerdendim," diye itiraf edilecek kıyamet gününden sakının.

57-58-59. Veya "Allah beni doğruya iletseydi kesinlikle erdemlilerden biri olacaktım" yahut azabı gördüğü an,"Keşke, dünyaya dönmek için bir şansım daha olsaydı da, güzel davrananlardan olsaydım," diye itiraf edilecek ve "Hayır! Sana ayetlerim geldi, fakat sen onları

---

525 39:53 Tanrı günahları bağışlar. Ancak, Tanrı'ya ortak koşmak, bağışlanmayan bir günahtır. Bak 4:48,116; 39/65.

526 39:55 Bak 39:23

yalanladın, büyüklük tasladın ve inkârcılardan oldun," denilecek bir günden sakının.

60. Kıyamet günü, Allah hakkında yalan uyduranların suratlarını asık görürsün. Cehennem, azgınlara tam uygun bir yer değil midir?

61. Allah sakınanları/erdemlileri başarılarından ötürü kurtarır. Onlara kötülük dokunmaz ve onlar üzülmezler de.

62. Allah her şeyin yaratıcısıdır. O, her şeyi kontrol eder.

63. Göklerin ve yerin koruyucusu ve yöneticisi Allah'tır. Allah'ın ayetlerini yalanlayanlar, işte asıl kaybedenler onlardır.

Allah Peygamberi Uyarıyor:
"Ortak Koşarsan Tüm Yaptıkların Boşa Gider"

64. Ey Muhammed! De ki, "Ey karanlığın ve inkârcılığın önderleri! Siz beni, Allah'tan başkasına kulluk etmeye mi teşvik ediyorsunuz?

65. Yemin olsun! Sana ve senden öncekilere şöyle vahyedilmiştir: **Eğer Allah'a ortak koşarsan tüm yaptıkların boşa gider ve kaybedenlerden olursun.**

66. **Öyleyse yalnız Allah 'a kul ol ve şükret.**

67. **Ortak koşucular Allah'ı gereği gibi değerlendiremediler.** Hâlbuki, diriliş günü yeryüzü Allah'ın avucundadır; gökler de O'nun kudretiyle dürülmüş olacaktır. Allah çok Yücedir ve onların ortak koştuklarından çok uzaktır.

Diriliş Günü.

68. Sur'a üflenir üflenmez göklerde ve yerde kim varsa, Allah'ın diledikleri dışında, hepsi kendinden geçip bayılırlar. **Sonra sûr'a tekrar üflenir,** o zaman da hepsi ayağa kalkıp bakışırlar.

69. Yeryüzü Rabbinin ışığıyla parlar, **herkesin kitabı ortaya konur. Peygamberler ve tanıklar getirilir.** Aralarında adil bir şekilde karar verilir ve onlara asla haksızlık yapılmaz.

70. Her kişiye yaptığının karşılığı tam olarak verilir. Allah, onların yapmış olduğu her şeyi en iyi bilendir.

71. Ortak koşucu inkârcılar gruplar halinde cehenneme götürülürler. Oraya vardıklarında cehennemin kapıları açılır ve cehennem bekçileri onlara, "Size Rabbinizin ayetlerini okuyan ve bu gününüzle karşılaşacağınız konusunda, sizi uyaran elçiler gelmemiş

miydi?" derler. "**Evet, geldi,**" derler. Ancak, 'ceza' sözü, inkârcılar hakkında gerçekleşmiştir," diye karşılık verirler.

72. Ve "Temelli kalacağınız cehennemin kapılarından girin. Büyüklük taslayanların sonu ne de kötüymüş!" denir.

73. Rablerini sayıp dinleyenler de gruplar halinde cennete götürülürler. Oraya vardıklarında cennetin kapıları açılır ve cennetin bekçileri onlara, "**Size selam olsun; hoş geldiniz**! Haydi, temelli kalmak üzere cennete giriniz," derler.

Allah'a Teşekkür Borcu.

74. Cennetlikler: "Bize verdiği sözü gerçekleştiren yeri bize miras bırakan ve cennette dilediğimiz yerde oturmamızı sağlayan Allah'a övgüler olsun! **İyi işler üretenlerin ödülü ne güzelmiş**!" derler.

75. Melekleri, arş'ın/ilahi yönetim merkezinin etrafını çevirmiş halde, Rab'lerini överek yüceltirken görürsün. İnsanların aralarında adaletli bir şekilde karar verilmiştir ve "**Evrenlerin Rabbi olan Allah'a övgüler olsun,**" denir.

40. MÜ'MİN (İnanan) SÛRESİ[527]

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hâ. Mîm.[528]

2-3. Bu Kur'an, üstün ve her şeyi bilen, günahları bağışlayan, tövbeleri kabul eden, cezası şiddetli, sonsuz güç sahibi Allah tarafından indirilmiştir. **Allah'tan başka ilah yoktur.** Eninde sonumda dönüş O'nadır.

4. Allah'ın ayetlerini, ortak koşucu inkârcılardan başkası tartışmaz. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkârcıların uluslar arasındaki görünür başarıları seni aldatmasın.

5-6. Onlardan önce Nuh halkı da yalanlamış ve Nuh'tan sonra gelen birçok topluluklar da yalanlamıştı. Her topluluk kendi elçisini

---

527 **Başlık** Bu sûrenin bir başka adı,"GAFİR SÛRESİ"(Bağışlayan Sûresi) dir.

528 **40:1** HÂ. MÎM. harfleri 40-46 surelerinin başında bulunur. Bak.2/1.

etkisiz hale getirmeye çalıştı. Gerçeği engelleyerek yanlışı uygulamaya çalışıyorlardı. Sonunda onları kıskıvrak yakaladım; cezalandırmam nasılmış? İşte Rabbinin, "**Onlar cehennem halkıdır,**" diye, inkârcılar hakkında verdiği sözü böylece gerçekleşmiş oldu.

Meleklerin İnananlar ve Yakınları İçin Duası.

7. Tüm evreni yöneten kudrete koşulsuz hizmet edenler ve etrafındaki **melekler**, Rab'lerini överek yüceltirler ve O'na inanırlar. İnananlar için,O'ndan bağışlanma dilerler: "**Rabbimiz, rahmetin ve bilgin her şeyi içine almıştır. Tövbe edenler ve senin yoluna uyanları bağışla ve onları ateşin azabından koru.**"

8. "Rabbimiz,inananları, sakınan ve erdemli olan atalarını, eşlerini ve çocuklarını söz verdiğin Adn cennetlerine koy. Kuşkusuz sen Üstünsün, Bilgesin."

9. "Rabbimiz, inananları kötülüklerden koru. Sen kıyamet günü, kimi kötülüklerden korursan onlara rahmet etmişsindir. İşte Büyük kurtuluş budur" diye dua ederler.

Allah'a Birilerini Ortak Etmeden İnanın.
Son Pişmanlık Yarar Vermez.

10. Bu arada İnkarcılara da, "**Allah'ın size olan öfkesi,sizin kendi kendinize olan öfkenizden daha büyüktür. Çünkü, siz imana çağrıldığınızda inkar ederdiniz,**" diye seslenilir.

11. İnkarcılar da,"Rabbimiz, bizi iki kez öldürdün ve iki kez dirilttin. Şimdi günahlarımızı itiraf ettik.Buradan bir çıkış yolu var mı?" derler.

12. İnkarcılara denir ki: "Siz, ortağı olmayan tek bir Allah'a çağrıldığınız zaman inkar ederdiniz. **Ancak, Allah'a birileri ortak koşulduğunda inanırdınız.** Artık, şimdi karar Yüceler Yücesi, Büyük olan Allah 'a aittir."

13. O Allah ki,size ayetlerini/kanıtlarını göstermekte ve sizin için gökten bir rızk indirmektedir. Tümüyle Allah'a yönelip teslim olandan başkası ibret almaz.

14. **Ortak koşucu inkarcılar hoşlanmasa da,siz dini sadece Allah'a ait kılarak ve O'na birilerini ortak etmeden kulluk edin.**[529]

15. Dereceleri yükselten, Arş'ın/her şeyi yöneten kudret Sahibi. Buluşma gününe karşı uyarsın diye, **kullarından dilediğine** emrinden olan Ruh'u/vahyi indirir.[530]

16. Buluşma günü,**ruhunu indirdiği kullar tümüyle açığa çıkarılacaklardır.** Onların hiç bir şeyi Allah'tan gizli kalmaz. "**Bu gün yönetim kime aittir**?" denir. **Hepsi birden**: "**Tek olan ve Gücü her şeye yeten Allah'a aittır**," derler.

Büyük Gün İçin Hazır Ol.

17. O gün her kişiye yaptığının karşılığı ödenir.O gün haksızlık yoktur. Allah hesabı çabuk görendir.

18. Ey Muhammed! Ortak koşucuları yaklaşan gün hakkında uyar,çünkü o gün dehşet içinde yutkunurken yürekleri ağızlarına gelir. O gün inkarcı nankörler için ne bir dost, ne de sözü dinlenir bir şefaatçı vardır.

19. Allah, gözlerin hain bakışını ve göğüslerin gizlediğini bilir.

20. Allah adaletle karar verir. Ortak koştukları ise, hiç bir şeye karar veremezler. Allah İşitendir, Görendir.

21. Ortak koşucu inkarcılar yer yüzünde dolaşıp, daha önceki kendilerinden daha güçlü ve yer yüzünde daha çok eser bırakan kimselerin sonlarının nasıl olduğunu görmezler mi? Allah onları suçlarıyla yakalamıştır. Allah'a karşı onları koruyabilecekte çıkmadı.

22. Çünkü, elçiler onlara apaçık kanıtlarla gittiklerinde inkar ediyorlardı. Sonunda Allah onları yakaladı. Allah Güçlüdür, Cezalandırması Şiddetlidir.

Siyasi, Askeri Ve Ekonomik Gücün Temsilcileri Musa'nın Getirdiği Gerçeğe Karşı Çıktılar.

23-24. Yemin olsun! Biz Musa'yı Ayetlerimiz ve apaçık mucizelerimizle **Firavun'a, Haman'a ve Karun'a**[531] göndermiştik de, onlar: "**Bu, tam yalancı bir sihirbazdır**," demişlerdi..

---

529 40:14 Bak 39:11.

530 40:15 Bak.15/29; 17/85.

25. Musa onlara Bizden bir gerçeği götürünce,"**Musa ile birlikte inananların oğullarını öldürün,kadınlarını ise yaşatın,**" dediler. Ama inkarcıların planını boşa çıkardık.

26. Firavun hiddetle, "**Bırakın beni de Musa'yı öldüreyim.O da Rabbine yalvarsın. Bakalım kurtarabilecek mi? Ben Musa'nın sizin dininizi değiştireceğinden ve ülkemizde bozgunculuk çıkaracağından endişeleniyorum.**" dedi.

27. **Musa: "Ben hesap gününe inanmayan her azgından,benimde Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığındım,**" dedi.

Gerçekler Acıdır. Ama Gerçek Dost Acı Söyler.

28. Firavun'un yakını olup da,ondan inancını gizleyen,inanan bir adam dedi ki, "Ey Firavun! Siz 'benim Rabbim Allah'tır' diyen bir adamı mı öldüreceksiniz? Halbuki o size Rabbinizden apaçık kanıtlar getirmiş bulunuyor. Eğer Musa yalancı ise, bu onun problemidir; yok eğer doğru söylüyorsa,sizi tehdit ettiklerinin bir kısmı başınıza gelebilir. Kuşkusuz, Allah sınırı aşan yalancıları doğruya iletmez."

29. "Ey halkım,yönetim bugün sizindir ve ülkede siz egemensiniz. Ancak, Allah'ın azabı bize gelirse,Allah'ın azabına karşı bize kim yardım edebilir?" deyince, **Firavun,** "Ben size kendi düşüncelerimi öğütlüyorum;ben size doğru yolu gösteriyorum," dedi.

30-31. İnanmış adam devamla, "Ey halkım! Doğrusu ben sizin için Nuh halkının, Ad, Semud ve onlardan sonra yalanlayan toplumların başlarına gelen gibi, benzer bir sonuca uğramanızdan korkuyorum. Elbette, Allah kullarına haksızlık etmek istemez"

32. "Ey Halkım! Gerçekten, sizin için korkunç bir panik yaşanacak günden korkuyorum."

33. "O gün arkanızı dönüp kaçacaksınız; ancak sizi Allah'ın azabından kurtaracak kimse yoktur. Allah'ın saptırdığına yol gösteren bulunmaz."

34. Yemin olsun! Daha önce **Yusuf** da size apaçık delillerle gelmişti; fakat,Yusuf'un size getirdiği mesajı sürekli olarak kuşku ile karşılamıştınız. Nihayet **Yusuf ölünce, "Allah ondan sonra elçi**

---

531 **40:24 Firavun, Haman, ve Karun**, bu üçlü sırasıyla, **siyasal, askeri ve sermayenin temsilcileri olarak,** Tanrı'nın mesajına karşı güç birliği ederek savaşmışlardı. Bu oligarşi, sihirbazları sömürülerinin devamı için kullandılar (7:112-116). Nitekim totaliter rejimlerin birçoğu benzer mekanizmalara sahiptir.

göndermeyecektir/Yusuf son elçidir," demiştiniz. Allah, kuşkuda sınırı aşanları işte böyle saptırır."

35. Allah'ın ayet ve mucizelerine karşı hiç bir delile sahip olmadan tartışanlar, hem Allah katında ve hem de inananlar katında büyük bir öfkeye muhataptır. Allah her kibirli zorbanın kalbini işte böyle mühürler.

Firavun Tanrı İle Alay Ediyor.

36-37. Bu arada Firavun alaylı bir tavırla: **"Ey Haman, benim için bir kule yap da yollara, göklerin yollarına erişeyim de Musa'nın tanrısına bir bakayım. Doğrusu, ben Musa'nın bir yalancı olduğuna inanıyorum"** dedi.[532] Firavun'un kötü tavrı kendisine cazip geldi de iyice sapıttı. Firavun'un planı elbette boşa çıkacaktı.

38. **İnanan adam ısrarla uyarısını sürdürdü**: "Ey halkım,siz benim söylediklerime kulak verin ki,size doğru yolu göstereyim."

39. "Ey halkım, bu dünya hayatı geçici bir geçinme yeridir. Ahret yurdu ise,ebedi bir duraktır."

40. Kim kötülük işlerse kendisine ancak işlediği kötülük kadar bir ceza verilir. Erkek veya kadın kim inanıp, iyi ve güzel işler üretirse,onlar cennete girerler ve orada hesapsız olarak nimetlenirler.

İnanmış Adamın Halkı İle Tartışması.

41. **"Ey halkım! Neden ben sizi kurtuluşa çağırırken,siz beni ateşe çağırıyorsunuz?"**

42. "Siz beni Allah'a karşı nankör olmaya ve hakkında bilgim olmayan şeyleri ona ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Bense sizi, O Üstün ve Bağışlayıcı olan Allah'a çağırıyorum."

43. "Gerçek şu ki,beni kendisine çağırdığınız şeyin ne dünyada,ne de ahrette bir dayanağı yoktur.Dönüşümüz Allah'adır. Sınırı aşanlar cehennemi boylayacaktır."

44. "Size bu söylediklerimi ileride hatırlayacaksınız.Ben işimi Allah'a bırakıyorum. Kuşkusuz, Allah kullarını Görendir."

---

532 **40:37** Aynı şekilde Yahudiler kendilerine gelen Hz. İsa'yı reddettiler, Yahudilerle beraber Hıristiyanlar da, Hz. Muhammed'i reddettiler. Hz. Muhammed adına rivayetler uyduranlar da, Kur'an'ı herkes anlamaz diye, Müslümanlara çelişkili rivayetleri öğütlediler.

Allah Ortak koşmadan inananları Korur
Ortak Koşanların Sonu Kötü.

45-46. Allah, inanmış adamı, Firavunun adamlarının planladıkları kötülüklerden korudu. Firavun'un taraftarlarını da azabın en kötüsü kuşattı. Onlar, sabah-akşam ateşe sokulurlar. Kıyametin kopacağı günde, **"Firavun'un taraftarlarını ateşin en şiddetlisine atın,"** denilecek.

47. İnkarcılar cehennemde tartışırlarken güçsüzler, büyüklük taslamış olanlara, **"Biz size uymuştuk,şimdi siz bu ateşin bir parçasını olsun bizden savabilir misiniz?"** derler.

48. Büyüklük taslamış olanlar, "Hepimiz ateşin içindeyiz. Kuşkusuz, Allah kulları arasında artık hükmünü vermiştir," derler.

Çok Geç.

49. Ateştekiler cehennemin bekçilerine, **"Rabbinize yalvarın da, bizden azabı hiç değilse bir gün hafifletsin,"** derler.

50. Cehennemin bekçileri:**"Elçileriniz size apaçık delillerle gelmemiş miydi?" "Evet"** derler.Bunun üzerine onlar,**"Öyleyse kendiniz yalvarın.** Ne var ki inkarcıların yalvarması sonuç vermez."

Garantili Zafer.

51. Biz elçilerimize ve inananlara hem bu dünya hayatında,hem de ahrette, tanıkların duruşmalarda bulunacakları günde yardım ederiz.

52. O gün inkarcı nankörlerin özür dilemeleri bir yarar sağlamaz. Onlar laneti ve en kötü sonu hak ederler.

Hz. Musa'yı Yalanlayanların Sonu Ne Olduysa,
Hz. Muhammed'i Yalanlayanların Sonu Da Aynı Olacak.

53-54. Ey Muhammed! **Yemin olsun! Biz Musa'ya da hidayet kaynağı Tevrat'ı verdik.**İsrail oğullarını da, sağ duyu sahiplerine bir yol gösterici ve bir uyarıcı olan Kitaba/Tevrat'a varis kıldık.

55. Öyleyse şimdilik sen,ortak koşucu Arapların inkarlarına sabret. Nasıl Musa ve Harun'u yalanlayan Firavun ve yakınlarını cezalandırdık ise, seni yalanlayanlar da aynı sonla karşılaşacaklar. Çünkü Allah'ın sözü gerçektir. **Sen kendi günahların için Allah'tan bağışlanma iste** ve Rabbini sabah-akşam överek yücelt.

56. Ellerinde hiç bir bilimsel belge olmadan,Allah'ın ayetleri hakkında tartışan ortak koşucuların,içlerinde asla ulaşamayacakları bir büyüklük kuruntusu vardır. **Sen böyle bir duygudan Allah'a sığın.** Allah her şeyi İşiten ve her şeyi Görendir.

57. **Göklerin ve yerin yaratılışı, insanın yaratılışından daha büyük bir şeydir**. Ne var ki halkın çoğu bilmez.

58. Kör ile gören bir olmaz.İnanıp, iyi ve güzel işler üretenlerle,kötülük üretenler de bir olmaz. Ne kadar az düşünüyorsunuz!

59. Dünyanın sonu/Saat mutlaka gelecektir, bunda asla kuşku yoktur. Ne var ki insanların çoğu inanmaz.

Allah'ın, Aklı Olana Her Zaman Açık Kapısı Vardır
"Gel, Ne Olursan Gel"

60. Rabbiniz der ki, **"Bana yakarın size yanıt vereyim."**[533] Büyüklük taslayarak bana kulluk etmekten kaçınanlar,aşağılanarak cehenneme gireceklerdir.

61. Geceyi dinlenmeniz için yaratan ve gündüzü de aydınlık yapan Allah'tır.Allah insanlara karşı büyük iyilik sahibidir,fakat insanların çoğu teşekkür etmez.

62-63. İşte Rabbiniz olan Allah budur. O, her şeyin Yaratıcısıdır; O'ndan başka ilah yoktur. **Hayret! Nasıl olup da Allah hakkında aldanabiliyorsunuz?** Allah'ın ayetlerine karşı büyüklük taslayanlar, işte böyle kandırılırlar.

64. Yeryüzünü sizin için bir yaşam yeri ve göğü de bir kubbe yapan Allah'tır. Sizi biçimlendirip biçiminizi güzel yapan ve sizi besinli gıdalarla besleyen Allah'tır. **Rabbiniz olan Allah budur**. Evrenlerin Rabbi olan Allah Yüceler Yücesidir!

65. Allah Diridir; **Allah'tan başka ilah yoktur. Dini sadece Allah'a ait kılarak, eş koşmadan Allah'a dua edin. Her türlü övgü Evrenlerin Rabbi olan Allah'a olsun.**

66. Ey Muhammed! Ortak koşuculara de ki, **"Bana Rabbimden apaçık kanıtlar geldikten sonra, sizin Allah'a ortak ederek taptıklarınıza tapmam bana yasaklandı. Ve bana evrenlerin Rabbi olan Allah'a teslim olmam buyuruldu"**

---

533 40:60 Maddesel isteklerimiz dâhil, her türlü gereksinimiz için Tanrı'ya yalvarmak bir ibadettir.

67-68. Sizi önce topraktan,sonra küçücük bir spermden, sonra ana rahmine asılı duran bir embriyodan sonra, sizi bir bebek olarak annelerinizin karnından çıkaran Allah'tır. Daha sonra,olgunlaşmanız ve ihtiyarlamanız için sizi yaşatan, içinizden bazılarının canını daha erken alan Allah'tır. Sizi belirlenmiş bir yaşa ulaştırıyor ki, aklınızla düşünüp Allah'ı kavrayasınız.[534] Çünkü,dirilten ve öldüren Allah'tır. Allah herhangi bir işi diledi mi, ona "**Ol**" der, o da oluverir.[535]

Ayet ve Mucizeleri Reddedenler.

69. Ey Muhammed! Allah'ın ayetlerine karşı mücadele edenlere bakmaz mısın, nasıl da kandırılıyorlar?

70. Onlar kitabı ve elçilerimiz yoluyla gönderdiğimiz mesajı yalanladılar. İleride yanıldıklarını görecekler.

71-72. Boyunlarında prangalar ve zincirlerle kaynar suya sürüklenecekler, sonra da ateşte yakılacaklardır.

73-74. Sonra, ayetleri yalanlayan ortak koşuculara şöyle denir, "**Nerde ortak koştuklarınız? Allah'tan başkasına taptıklarınız nerede?**" Ortak koşucular:" **Onlar bizi terk ettiler. Meğer biz daha önce boş şeylerden yardım istiyormuşuz,**" derler. Allah ortak koşucu inkarcıları işte böyle saptırır.

75. Çünkü siz yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayıp şımarıyordunuz.[536]

76. Sürekli kalmak üzere cehennemin kapılarından giriniz. Büyüklük taslayanların yeri ne de kötüdür.

77. Ey Muhammed! Ortak koşucuların yalanlamalarına sabret; Allah'ın sözü gerçektir. Söz verdiğimiz cezalandırmanın bir kısmını belki sana gösteririz, belki de seni vefat ettiririz fark etmez. Eninde sonunda onlar bize döndürüleceklerdir.

Allah Elçilerden Gerekenlerin İsimlerini Bildirmiştir.

78. Ey Muhammed! **Senden önce göndermiş bulunduğumuz elçilerin bir kısmının mücadelesinden sana söz ettik, bir kısmını**

---

534 **40:67** Bak.22/5 ;23/14 ;32/7

535 **40:68** Bak.36/82

536 **40:75** Kendilerini hazırlamayanlar Yargı Gününde Tanrı'nın huzurunda alabildiğine acı çekeceklerdir. Bak. 89:22-23.

da sana anlatmadık. Şunu bil ki, hiç bir elçi Allah'ın izni olmadan, kendiliğinden bir ayet/mucize getiremez. Allah'ın buyruğu gelince, adaletle yargılanır. Gerçeği yalanlayanlar da orada hüsrana uğrarlar.

79. Bir kısmına binesiniz, bir kısmından da beslenesiniz diye,sizin için hayvanlar yaratan Allah'tır.

80. Sizin için o hayvanlarda çok çeşitli yararlar vardır. Gönlünüzün istediği gibi onlardan yararlanırsınız.Onlarla ve gemilerle taşınırsınız.

81. Allah size ayetlerini gösteriyor. Şimdi siz, Allah'ın gösterdiği bu ayetlerin hangisini inkar ediyorsunuz?

82. Ortak koşucu inkarcılar yeryüzünde dolaşıp,kedilerinden daha çok,daha güçlü,yer yüzünde bıraktıkları yapıtlar daha sağlam olan öncekilerin sonu nasıl olmuştur hiç düşünmezler mi? Onların kazandıkları şeyler kendilerini kurtaramadı.

83. Elçilerimiz apaçık kanıtlarla kendilerine vardıklarında bilgiçlik taslayarak,elçilerin getirdiklerini küçümsediler.Ama küçümsedikleri şey kendilerini çepeçevre sarıverdi.

Tanrı'nın Sünneti.

84. Nihayet, ortak koşucular cezamızı gördüklerinde, "Artık sadece Allah'a inandık ve ortak koşmuş olduklarımızı inkar ettik," derler.

85. Ama, azabımızı gördüklerinde inanmaları kendilerine bir yarar sağlamaz. **Bu, daha önceki kulları hakkında sürekli uygulanan Allah'ın Sünnetidir**. İşte o zaman inkarcılar, hüsrana uğramışlardır.

41. FUSSİLET (Açıklanmış) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hâ. Mîm.[537]

2. Kur'an,Esirgeyen ve Bağışlayan Allah tarafından indirilmiştir.

Allah Vahyini Tarih Boyunca
Her Elçinin Kendi Dili İle Göndermiştir.

3-4. Bu, dili Arapça olan bir toplumun anlayabilmesi için, ayetleri Arapça bir Kur'an olarak açıklanmış bir kitaptır.[538] Bir müjdeci ve bir uyarıcıdır. Fakat ortak koşucu Arapların çoğunluğu, ayetleri Arapça olarak açıklanan Kur'an'a sırtlarını döndüler,kulaklarını tıkadılar.

5. Ortak koşucu Araplar şöyle dediler: "Ey Muhammed! Senin bizi çağırdığın şeye karşı biz ön yargılıyız ve söylediklerine de kulaklarımız tıkalıdır. **Bundan sonra seninle bizim aramızda bir mesafe vardır. Sen istediğini yap, biz de yapacağız,"**

6-7. Ey Muhammed! Ortak koşuculara De ki, **"Ben de sizin gibi bir insanım. Bana, sizin tanrınızın bir tek tanrı olduğu vahyediliyor/ bildiriliyor. Artık, O Bir Tek ilâh'a yönelin, O'ndan bağışlanma dileyin. Zekatı vermeyen, ahreti inkar eden ortak koşucuların vay haline!"**

8. Kuşkusuz,inanıp iyi ve güzel işler üretenler için kesintisiz bir ödül vardır.

Allah, Ortak Koşucu İnkarcılara
Yerin ve Göklerin Oluşumunu Örnek Gösteriyor.

9. Ey Muhammed! Ortak koşuculara de ki, **"Siz yeri iki evrede/günde[539] yaratanı mı inkar ediyorsunuz** ve O'na ortaklar koşuyorsunuz? O, evrenlerin Rabbi olan Allah'tır.."

---

537 41:1 Bu harfler için Bak 2:1.

538 41:3 Bak 43:3 ve 39/28.

539 **41:9** Yaratılışın "günleri" zaman dilimlerini simgeler. Kur'an'a göre zaman göreli bir boyuttur (32:5; 70:4). Yeryüzünün yaratılışı iki evrede olmuşken, içindeki yaratıklar için gerekli tüm besinlerin ve koşulların düzenlenmesi ise, dört evrede oluşturulmuştur. **Bu oranlama, yeryüzündeki ekolojik sistemin önemini vurgular.**

10. Allah yerin üstüne denge unsurları olan dağlar yerleştirdi ve o yeri bereketli kıldı. Ayırım yapmadan, tüm arayıp isteyenler için, yerin ürünlerini **dört günde/evrede** ayarlayıp düzenledi.

11. Sonra duman halindeki göğe yönelerek göğe ve yere, "**İsteyerek veya istemeyerek gelin,**" dedi. Onlar da, "**İsteyerek geldik,**" dediler.[540]

12. Böylece onları iki günde/evrede **yedi gök** olarak tamamladı ve **her göğe özel yasaları bildirdi**. Ve biz en aşağıdaki göğü ise lambalarla/ yıldızlarla ve **koruma sistemiyle donattık**. Bu, Üstün ve her şeyi Bilen Allah'ın planıdır.[541]

Tarihten de Bir Uyarı Örneği.

13. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcılar yüz çeviririlerse de ki, "Sizi Ad ve Semud kavimlerinin başına gelen yıldırım çarpma felaketine benzer bir felaketten uyardım."

14. Gönderdiğimiz **elçiler**,Ad ve Semud halkına,"**Allah'a ortaklar koşarak tapmayın**" diye,önlerinden ve arkalarından/ akşam-sabah uyarıda bulunmuşlardı.**Onlar ise**,"Eğer Rabbimiz dileseydi bir melek elçi indirebilirdi. **Sizde bizim gibi bir insansınız**.Bundan ötürü sizin getirdiğiniz mesaja inanmıyoruz," dediler.

15. Ad halkı yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve "Bizden daha güçlü kim var?" diye böbürlendiler.Kendilerini yaratan Allah'ın onlardan daha güçlü olduğunu anlamadılar mı? Ad halkı ayetlerimizi bilerek inkar ediyorlardı.

16. Nihayet,onlara dünya hayatında aşağılayıcı azabı tattırmak için, **uğursuz günlerde** üzerlerine sert bir rüzgar gönderdik. Ahret azabı ise, daha aşağılayıcıdır ve onlar yardım da görmezler.

---

540 **41:11** Tüm galaksiler ve içindekiler, Tanrı'nın koymuş olduğu doğa yasalarına uyan Müslümanlardır. Bak.21/32,33.

541 **41:12** Bu gün bilimsel araştırmalar, dünya atmosferinin üst üste dizilmiş farklı katmanlardan meydana geldiğini ortaya koymuştur. Üstelik ayette bildirildiği gibi, tam yedi katmandan oluşmaktadır. Dünyaya en yakın katman, 1-TROPOSFER, bunun üzerinde, 2-STRATOSFER, bunun üzerinde, 3-OZONOSFER, üzerinde, 4-MEZOSFER, üzerinde, 5-TERMOSFER, üzerinde, 6-İYONOSFER, üzerinde, 7-EKZOSFER adı verilen katmanlardır. Bu tabakaların her birinin insanların ve yeryüzündeki tüm canlıların yararı açısından çok büyük yaşamsal görevleri vardır. Yağmurların oluşmasından, zararlı ışınların engellenmesine, radyo dalgalarının yansıtılmasından, gök taşlarının zararsız hale getirilmesine kadar, her tabakanın kendine özgü belirli bir işlevi bulunmaktadır.

17. Semud halkını uyardık ve onlara doğru yolu gösterdik. Ne var ki **onlar körlüğü gerçeğe tercih ettiler.** Sonunda yaptıklarına karşılık, onları alçaltıcı azabın yıldırımı yakaladı.

18. İnanıp Allah'a karşı ortak koşmaktan sakınanları kurtardık.

Vücut Organlarının Tanıklığı.

19-20. Nihayet,Allah düşmanlarının ateşe sürüklenerek atılmaları için toplatıldıkları gün,**onların işitme,görme organları ve derileri yaptıkları hakkında tanıklık eder.**

21. İnkarcılar derilerine,"**Niçin bize karşı tanıklık ettiniz?**" diye sorarlar. Onlar da, "**Her şeyi konuşturan Allah bizi konuşturdu. Sizi ilk yaratan O'dur ve işte O'na döndürülüyorsunuz,**" derler.

22. **Sizler ne işitme ve görme organlarınızın, ne de derilerinizin aleyhinizde tanıklık yapacağını aklınızın ucundan bile geçirmiyordunuz.**Yaptıklarınızdan çoğunu Allah'ın bilemeyeceğini sanıyordunuz.

23. **Rabbiniz hakkında beslediğiniz zan var ya! İşte sizi mahveden düşünce o oldu ve siz kaybedenlerden oldunuz.**

24. Şimdi dayanırlarsa yerleri ateştir. Yok, hoş görülmek isterlerse özürleri kabul edilmeyecektir.

25. Biz fanatik inkarcılara bir takım arkadaşlar musallat ettik de onlar, inkarcıların yaptıkları tüm şeyleri, kendilerine cazip gösterdiler. Böylece, kendilerinden önce gelip geçmiş cin ve insan toplumları için gerçekleşen o azap sözü, kendileri için de geçerli oldu. Kuşkusuz onlar kaybetmişlerdi.

Ortak Koşucuların Kur'an'ı Anlatanları Engelleme Taktiği.

26. Ortak koşucu inkarcılar, "**Bu Kur'an anlatılırken dinlemeyin, hatta tahrik edici gürültü çıkarın, böylece başkalarının dinlemesini de engellemiş olursunuz,**" **dediler.**[542]

27. İnkar edenlere şiddetli bir azabı tattıracağız ve yaptıklarının en kötüsüyle onlara karşılık vereceğiz.

---

542 41:26 Ortak koşucuların vahyin geldiği günlerde, Hz. peygambere karşı Kur'an'ı engellemeleri böyle. Sonraki yüzyıllarda Kur'an'ı engelleme taktikleri ise şöyle: "Kur'an'ı herkes anlayamaz, Kur'an'ı anlamak için şu kadar ilme gereksinim vardır, Kur'an'ın sadece Arapçasını okumak çok büyük sevaptır.okumasan da yazılarına bakmak ibadettir..." v.s. şeklindedir.

28. Allah düşmanlarının cezası işte bu ateştir. Ayetlerimizi bile bile inkar etmelerinin bir karşılığı olarak, cehennem onların ebedi yurdu olacaktır.

29. O zaman inkar edenler,"Rabbimiz,cinlerden ve insanlardan bizi saptıranları bize göster, onları ayaklarımızın altına alalım da, en alçak olanlardan olsunlar," diyecekler.

İnananlar Ölürken,Meleklerin Mutluluk Müjdesi.

30-32. "**Rabbimiz Allah'tır**,"dedikten sonra,dosdoğru yolu izleyenlerin ölümleri anında melekler yanlarına gelirler: "**Korkmayın, üzülmeyin,size söz verilen cennetle sevinin**. Dünya yaşamında da, Ahret yaşamında da biz sizin dostunuzuz. Cennette canınızın çektiği ve istediğiniz her şey, Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'ın bir ikramı olarak size sunulur," diye kulaklarına fısıldarlar.

Kötülüğe İyilikle Karşılık Vermek Her Kişinin Harcı Değil.

33. Ortağı olmayan Allah'a çağıran, iyi ve güzel işler üreten ve "**Ben Allah'a teslim olanlardanım,**" diyenden daha güzel sözlü kim olabilir?

34-35. İyilik ile kötülük bir olmaz. Sen kötülüğe,en iyi bir biçimde karşılık ver. O zaman görürsün ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kişi,sımsıcak bir dost gibi oluvermiştir. Bu, kötülüğü iyilikle savma durumuna ancak, sabırlı/dirençli olan ve güzellikte olgunlaşmış büyük pay sahibi kimseler eriştirilir.

36. Eğer şeytandan gelen herhangi kötü bir düşünce, seni etkisi altına alırsa, **hemen Allah'a sığın**. Çünkü Allah İşitendir, Bilendir.

Allah'ın Yarattıklarına Tapmayın.

37. Gece ve gündüz, güneş ve ay Allah'ın ayetlerindendir. Güneşe ve ay'a secde etmeyin.Eğer Allah'a ibadet etmek istiyorsanız, onları yaratan Allah'a secde edin.

38. Eğer insanlar Allah'a secde etmekten büyüklenirlerse bilin ki, Rabbinin melekleri hiç yorulmadan gece gündüz Allah'ı yüceltmektedirler.

39. Allah'a secde etmekten büyüklenenler bilsin ki, kupkuru gördüğünüz toprağın üzerine yağmur yağdırdığımızda, kuru toprağın titreşip

kabarması da, Allah'ın ayetlerindendir. Kupkuru toprağı dirilten, ölüleri de diriltir. Allah'ın her şeye gücü yeter.

Ayetleri Çarpıtanlrı Allah Bilir.

40. **Kuşkusuz ayetlerimizi çarpıtıp, saptıranlar bizden gizli kalmaz.** Ateşe atılan mı, yoksa diriliş gününde güven içinde bize gelen mi daha iyidir? Siz istediğinizi yapın, Allah yaptıklarınızı elbette Görendir.[543]

Kur'an'ı Batıl Kılacak Kimse Yoktur.

41-42. Kendilerine Kur'an'ın mesajı ulaştıktan sonra, onu inkar edenler bilsin ki, o üstün bir kitaptır. **Geçmişte ve gelecekte o Kur'an'ı batıl kılacak hiç kimse yoktur. Çünkü Kur'an,** Bilge ve her türlü övgüye layık olan **Allah tarafından indirilmiş bir vahiydir.**

43. Ey Muhammed! **Senin için söylenenler, senden önceki elçiler için söylenenlerin aynısıdır.** Kuşkusuz senin Rabbin hem bağışlanma sahibi, hem de acı azap sâhibidir.

Her Bilgin, Kur'an'ı Halkının Diliyle Açıklar.

44. **Eğer Kur'an'ı yabancı bir dilde indirseydik, ortak koşucu Araplar diyeceklerdi ki, "Onun ayetleri açıklanmalı değil miydi?, Arap'a yabancı dilde bir kitap olur mu? diyeceklerdi.** Ey Muhammed! İster yabancı dil, ister Arapça olsun, de ki, **"O Kur'an, inananlar için dilleri söz konusu olmaksızın bir rehber ve bir şifadır. İnanmayanlara gelince, onların kulaklarında bir ağırlık vardır.** Sanki inanmayan Araplara uzak bir yerden bağırılıyor da, ne söylendiğini anlamıyorlar."[544]

45. Yemin olsun! Biz Musa'ya Kitabı İbranice verdik, ama inkar eden Yahudiler,onda da anlaşmazlığa düştüler. Rabbinin vermiş olduğu bir

---

543 **41:40** Ortak koşucuların Kur'an ayetlerini,insan sözleriyle karıştırıp tahrif edeceklerini bilen Yüce Tanrı, 41 ve 42.ayetlerde Kur'an'ın mükemmel korunduğunu,onu hiçbir gücün devre dışı bırakamayacağını net olarak açıklar.

544 **41:44** Ne yazık ki,"Kur'an Arapça gelmiştir. Arapçadan başka dillere çevrilemez. Arapça kavram karşılıkları Türkçede ya da başka dillerde yoktur..." v.s. gibi yönlendirmelerle Müslümanlar, yüzyıllarca Kur'anı anlamaktan engellenmiştir. Bu Kur'an ayeti **"Kur'an Arapçadan başka bir dile çevrilemez"** diyenlerin tam tersi, Kur'an'ı anlamak için her milletin kendi diline çevirmek zorunluluğunu açıklar niteliktedir. Kur'an tüm dünya dillerine çevrilmelidir (26:198-200). **İnananlar, doğru çeviri ile yanlış çeviri arasındaki farkı, Tanrı vergisi akıllarını kullanarak, karşılaştırıp tartışarak rahatlıkla görebilirler. Kur'an'ın asıl öğretmeni Tanrı'dır** (55:1-2). Bak 43:3; 11:1.

söz olmasaydı aralarında yargı verilirdi. Gerçekten **ortak koşucular Kur'an'dan derin bir kuşku içindedirler.**

46. Kim iyi ve güzel bir şey üretirse kendi yararınadır. Kim de kötü davranırsa kendi zararınadır. Rabbin, kullara asla haksızlık yapmaz.

Kendilerine Tapanları Reddederler.

47. Saatin/dünyanın sonunun bilgisi Allah'a bırakılır. Allah'ın bilgisi olmadan ne meyveler kabuklarından çıkabilir, ne de bir dişi hamile kalır veya doğum yapar. Allah, "**Hani benim ortaklarım nerede?**" diye ortak koşuculara seslendiği gün, onlar: "**Hiçbirimizin buna şahitlik etmediğini sana arz ederiz,**" derler.[545]

48. Daha önce yardım için çağırdıkları onlardan uzaklaşmıştır. Artık, kendileri kaçacak bir yerleri olmadığını anlarlar.

"İnsan Nankördür"

49. İnsan iyilik istemekten bıkmaz. Ancak kendisine bir kötülük dokunduğunda umutsuzdur, kötümserdir.

50. Sıkıntısının ardından kendisine bizden bir rahatlama gelse, "Bu benim hakkımdır,dünyanın sonunun da geleceğini sanmam. Rabbime döndürülürsem de, O'nun katında benim için daha güzel şeyler vardır," der. İnkarcılara yapmış olduklarının gerçek niteliğini elbette haber vereceğiz. Çetin bir azaptan tattıracağız onlara.

51. İnsana bir nimet verdik mi, Bizden yüz çevirip yan çizer. Başına bir kötülük geldiğinde ise, sürekli Bize yalvarıp durur.

Tüm İnsanlık Bir Gün Kur'an'ın Gerçek Olduğunu Anlayacak.

52. Ey Muhammed! Kur'an'ı inkar eden ortak koşuculara de ki, "**Ya o Kur'an Allah'tan idiyse ve siz de onu yalanlamış iseniz? Buna karşı kesin bir tavır alandan daha sapık kim olabilir?**

53. Kur'an'ın gerçek olduğu insanlara apaçık oluncaya kadar, **varlığımızın belgelerini** onlara hem kendi öz benliklerinde, hem de dış dünyada göstereceğiz. Rabbinin her şeye tanık olması yetmez mi?[546]

54. Aslında onlar Rab'lerinden bir kuşku içindedirler. Allah her şeyi bilgi ve yönetimiyle kuşatmıştır.

---

545 **41:47** Bak 20:15; 31:34.

546 **41:53** Kur'an'ın Tanrı sözü olduğu, bir gün tüm insanlar tarafından anlaşılacaktır. İlerleyen teknoloji ve bilimin vardığı kesin sonuçlar ve Yanlışlanabilir ve Sınanabilir fiziksel kanıtlar, Kur'an'ın Tanrı sözü olduğuna dair bilimsel deliller ve belgeler sağlar. 4:82; 74:30.

42. ŞÛRA (Danışma) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-2. Hâ. Mîm.[547] Â'yn. Sîn. Kâf.

3. Ey Muhammed! Üstün ve Bilge olan Allah,sana ve senden önceki elçilere böyle vahyeder.

4. Göklerde, yerde ne varsa hepsini Allah yarattı. Allah Büyüktür, Uludur.

5. Ortak koşucuların üzerindeki gökler, neredeyse Allah'a olan saygıdan ötürü çatlayacak gibi titreşiyor, **Melekler** de Rab'lerini överek yüceltiyor ve **yeryüzündekiler için bağışlanma diliyorlar.** Aklınızı başınıza toplayın! Esirgeyen, Bağışlayan sadece Allah'tır.

Puta Tapar Arapları Uyarman İçin
"Kur'an'ı Arapça İndirdik"

6. Allah'tan başkasını veliler edinen ortak koşucuları,bizzat Allah kendisi gözetlemektedir.Ey Muhammed! Sen onların avukatı değilsin.

7. **Biz sana, Başkent/ Makke ve çevresindeki Arapları, gelmesinde asla kuşku olmayan toplanma gününe karşı uyarman için,bu Kur'an'ı Arapça olarak vahyediyoruz.** O gün insanlardan bir kısmı cennete,bir kısmı da alevli cehenneme girecektir.[548]

İnsanlığa Sorumlu Olacağı Her Şey Açıklanmıştır
Kişi Kendi Yolunu Kendisi Seçer.

8. Allah isteseydi tüm insanları tek bir toplum yapardı. Ancak, uyarıcı elçiler göndererek,herkesi kendi yolunu seçmede serbest bırakmıştır.Allah, uyarılara inananları rahmetine kavuşturur. İnkarcı nankörlerin ise, ne bir dostu, ne de bir yardımcısı yoktur.

9. Yoksa ortak koşucular Allah'tan başka veliler mi edindiler? Halbuki biricik veli Allah'tır. Ölüleri O diriltir ve O her şeye Kadirdir.

---

547 42:1 Bak 2:1.

548 42:7 Bak 43:3; 41/44

10. Bu mesajın herhangi bir yerinde anlaşmazlığa düşerseniz, o hüküm Allah'a bırakılır.İşte bu Allah,benim Rabbimdir.Ben O'na güvendim ve O'na yönelirim.

11. Rabbim olan Allah, gökleri ve yeri hiç yoktan yaratandır. Sizin için kendinizden eşler yarattı ve hayvanlardan da çiftler halinde yarattı. Böylece çoğalmanızı sağlamıştır. Allah yaratılanların hiç birine benzemez. O, İşiten ve Görendir.

12. Göklerin ve yerin anahtarı/tüm kontrolü Allah'ın elindedir. O, dilediğine rızkı bol verir, istediğinden de kısar. Allah her şeyi Bilendir.

Geçmişe Dayanan Arap İsrail Çekişmesi
İnsanlığın Allah'ın Dininde Birleşmesine Engel Oluyor.

13. Ey Muhammed! Sana vahyettiğimizi, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya da öğütledik. **Daha önce Nuh'a bildirdiğim dini, "Bu dini doğru tutun ve onda ayrılığa düşmeyin," diye, size yasalaştırdık**. Fakat kendilerini çağırdığın bu "**Dini doğru tutun, ayrılığa düşmeyin**" buyruğu,**ortak koşanlara çok ağır gelmektedir**. Allah dilediğini kendisi için seçer ve kendisine yöneleni doğruya ulaştırır.

14. **Kitap sahipleri/Yahudiler de, kendilerine bilimsel gerçekler gelince, sırf Araplarla aralarındaki çekişme yüzünden ayrılığa düştüler.** Eğer, belli bir zaman için Rabbinin verilmiş bir sözü olmasaydı, onların arasında hemen hüküm verilirdi. Onlardan sonra kitaba mirasçı olanlar/Tevrat'a sahip olanlar da, Kur'an'dan derin bir kuşku ve endişe içindedirler.

Allah, Hıristiyanlarında Yahudilerinde
Müslümanlarında Rabbi.

15. Ey Muhammed! **Sen, sana vahyettiğime çağır ve kendin onu dosdoğru uygula. Onların arzularına uyma** ve de ki "Ben Allah'ın bana indirdiği kitaba inandım. Ben aranızda adaletle davranmakla emrolundum. **Allah bizim de Rabbimiz,sizin de Rabbinizdir**. Bizim işlediklerimiz bize,sizin işlediklerinizise sizedir. **Bizimle sizin aranızda herhangi bir tartışma yoktur**. Allah bizi bir araya getirecektir.Eninde sonunda dönüş Allah'adır.

16. Elçinin bu çağrısına,kitap ehlinden de katılıp kabul edildikten sonra, hala Allah hakkında tartışanların kanıtları, Rableri yanında

geçersizdir. Üstelik bunlara karşı bir öfke ve kendilerine çetin bir azap vardır.

17. O Allah ki, Kitabı/Kur'an'ı ve adalet ölçüsünü gerçek olarak indirmiştir. Ne bileceksin belki de kıyamet saati çok yakındır.

18. Kıyamete inanmayanlar onun hakkında meydan okuyorlar. Kıyamete inananlar ise, ondan kaygı duyarlar ve kıyametin gerçek olduğunu bilirler. Kıyamet saati konusunda kuşku duyanlar çok büyük bir yanılgı içindedirler.

19. Allah kullarına lütfedendir. Dilediğini/dileyeni rızklandırır. Allah Güçlüdür, Üstündür.

20. Kim ahret ödülünü isterse onun ödülünü arttırırız. Dünya ödülünü isteyene de dünyada veririz; ancak onun ahretten bir payı olmaz.

Din ve Şeriat Uyduranlar.

21. Yoksa, **Allah'ın dininde olmadığı halde,onlar için dini şeriatlar/ kurallar ortaya koyan ortakları mı var**? Daha önce belirlenmiş bir karar olmasaydı,onların arasında yargı verilirdi. Allah'ın dinini karartanlara/gizleyenlere acı bir azap vardır.[549]

22. **Yaptıkları kötü işler tepelerine inerken, Allah'ın dinini karartanların korkudan titreştiklerini görürsün.** İnanıp, iyi ve güzel işler üretenler ise, cennetlerin bahçelerindedir. Rableri katında diledikleri her şeyi alırlar. İşte bu, büyük lütuftur.

23. Allah, inanıp, iyi ve güzel işler üreten kullarını böyle müjdeler. Ey Muhammed! De ki "**Ben sizden akrabalık sevgisi dışında herhangi bir ücret istemiyorum.**" Kim bir iyilik işlerse, onun iyiliğini arttırırız. Kuşkusuz Allah Bağışlayandır, Takdir edendir.

Ortak Koşucular, Peygamberi Allah İle Suçluyorlar.

24. Ortak koşucular, "**Muhammed Allah hakkında yalan uydurdu.**" mu diyorlar? Öyle bir şey yok, Faraza olmuş olsa, Allah senin kalbini mühürler, batılı yok eder ve sözleriyle gerçeği yerleştirir. Kuşkusuz Allah, en gizli düşünceleri bilir.

---

549 42:21 Bu Kur'an ayetinden öğreniyoruz ki, Allah adına, peygamberler adına,İsa şöyle dedi.Musa böyle buyurdu.Ya da "İslam'a göre" "İslam şeriatı" isimleri altında haramlar, helaller, nafileler, mekruhlar, menduplar, sevaplar, müstehaplar, fetvalar, v.s. lerle, Allah'ın dininde olmayanları helallaştırıp veya haramlaştıranlar "acı bir azapla cezalandırılacaklardır."

25. Allah kullarından tövbeleri kabul eder, günahları affeder ve yaptıklarınızı bilir.

26. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenlerin çağrısına yanıt verir ve onlara iyiliklerini arttırır. Ortak koşucu inkarcılar ise, çetin bir cezayı hakketmiştir.

Aşırı Servet Azdırır.

27. Eğer Allah kullarına rızkı bol bol verseydi, yeryüzünde azarlardı. Allah dilediğince ölçülü olarak verir. Allah kullarını çok iyi Bilen ve çok iyi Görendir.

28. Allah, kulları umutlarını kestikten sonra yağmuru indiren ve rahmetini yayandır. Allah, Övgüye Layık bir Dosttur.

29. Gökleri ve yeri yaratıp ve bu ikisi içinde çeşitli canlıları yaratıp, yayması da, Allah'ın ayetlerindendir. Allah dilediği zaman onları toplamaya da gücü yeter.

Başa Gelen Felaket Kişinin Kendi Yaptığının Karşılığıdır.

30. Sizin başınıza gelen bir felaket,kendi ellerinizle yaptıklarınızın bir sonucudur.Bununla birlikte bir çoğunu da Allah affediyor.

31. Siz yeryüzünde Allah'ı yenemezsiniz. Sizin Allah 'tan başka bir dostunuz ve yardımcınız da yoktur.

32. Doğaya koyduğu yasalar gereği,denizde dağlar gibi akıp giden gemiler de Allah'ın ayetlerindendir.

33. Allah dilerse rüzgarı durdurur/doğaya koyduğu yasayı alır ve o gemiler suyun üzerinde hareketsiz kalır veya suyun dibine batardı. Bunda her sabreden ve şükreden kişi için ibretler vardır.

34. Yahut yaptıkları yüzünden onları yok eder. Bir çoğunu da kurtarırız ki, ayetlerimiz hakkında tartışanlar, kendileri için kaçacak bir yer olmadığını bilsinler.

35-36. Size ne verildiyse dünya hayatının geçimliğidir. Ancak inananlar ve Rab'lerine güvenenler için, Allah'ın yanında bulunanlar daha iyidir ve süreklidir.

Erdemlilerin Özellikleri ve Şûra.

37-38-39. Rablerine inanıp güvenenler, büyük günahlardan,çirkin işlerden kaçınırlar ve kızdıkları zaman bağışlarlar. Rab'lerinin çağrısına karşılık verirler, namazı kılarlar, **işlerini aralarında danışma ile kararlaştırırlar** ve kendilerine verdiğimiz rızklardan yoksullara

pay ayırırlar.[550] **Haksızlığa uğrarlarsa o haksızlığı gidermede yardımlaşırlar.**

40. Kötülüğün cezası benzeri bir kötülüktür; ancak kim affeder ve erdemli davranırsa, Allah tarafından ödüllendirilir.Allah zalimleri sevmez.

41. Haksızlığa uğradıktan sonra, haklarını savunmak için direnenler kınanmazlar, cezalandırılmazlar.

Haksız Yere İnsanlara Saldıranlar, Teröristler.

42-43. Ancak, haksız yere insanlara zulmedenler ve yeryüzünde haksız yere saldıranlar cezalandırılır. Onlara acı bir azap vardır. Sabredip bağışlamak, işte bu işin en zor yanı, ama en onurlusudur.

44. Allah kimi saptırmışsa, artık Allah'tan başka onun bir koruyucusu yoktur. Azabı gördüklerinde zalimlerin, "**Bizim için bir şans daha yok mu?**" dediklerini görürsün.

45. Aşağılanmış ve başları eğilmiş olarak ateşe sunulurlarken,göz ucuyla çevrelerine bakındıklarını görürsün. İnananlar da onlara bakarak: "Gerçek kaybedenler kıyamet gününde kendilerini ve ailelerini mahvedenlerdir. Zalimler sürekli bir azaba mahkum olmuştur," diyecekler.

46. Saldırgan zalimlerin/teröristlerin Allah'tan başka yardım edecek bir dostları yoktur. Allah'ın saptırdığı kimse için bir yol bulunmaz.

Yol Yakınken Geri Dönmek, Peygamber Sadece Uyarıcıdır.

47. Allah katından geri çevrilmesi olanaksız olan gün gelmezden önce, Rabbinizin çağrısına uyun. O gün sığınacak bir yeriniz olmayacak. Yaptıklarınızı inkarınızda mümkün olmayacak.

---

550 42:38 Kur'an'ın insanlık için en önemli yol göstermelerinden biri, bu ayette işaret buyrulduğu üzere, "**insanların aralarındaki işleri danışma yoluyla halletmeleri**" öğüdüdür. İslam doğuşundan beri evrenselliğe adanmış ve etnik köken, aşiret, kabilecilik, ırk ve mezhep veya uygarlık ayırımı aranmadan ve gözetilmeden tüm insanlığa önerilmiş bir dindir. Fakat Arapların İslam öncesi kabilecilik ve aşiretçilik ile idare edilmeleri, böyle bir toplum geleneği ve bu toplumda yaşayan insanların zihinsel düşünceleri, süregelen Kur'an ve Peygamber düşmanlıkları, Hz. Peygamberin vefatından kısa süre sonra tekrar hortlatıldı, ilerleyen yüzyıllarda, halifeciliğe ve mezhepçiliğe dönüştü. Kavgalar sürdü ve **Araplar, ne İslam'ın bu "danışma" öğüdünü, ne de tüm milletlere uygulanabilir ve uyarlanabilir evrensel kurallarla yönetilen bir çoğulculuğu kavrayamadılar.** İslam'ı kendi örf ve adetlerine, geleneklerine uyarladılar, kutsallaştırdılar, kurumsallaştırdılar ve Arap olmayan milletlere kendi şeyhlik aşiretçilik ve krallık yönetimlerine, İslami bir kisve giydirerek mezhephepçilik ve halifecilik adı altında "İslam sistemi" "İslam Şeriatı" diye sundular.Kendileri de krallık ve şeyhlik yönetimlerine devam ettiler.

48. Ey Muhammed! **Yüz çevirirlerse, biz seni onlara bir bekçi olarak göndermedik. Sana düşen sadece duyurmaktır**. Biz insana tarafımızdan bir rahmet tattırdığımız zaman onunla sevinir; ama kendi yaptıklarının bir sonucu olarak başlarına bir kötülük gelse, o zaman insan nankörleşir.

49-50. Göklerin ve yerin yönetimi Allah'ındır. Allah dilediğini yaratır. Dilediğine kız çocuk, dilediğine de erkek çocuk verir. Yahut, hem erkek, hem kız olarak ikiz verir. İstediğini de kısır kılar. Allah Bilendir, her şeye Gücü yetendir.

Allah İnsanla Nasıl İletişim Kurar.

51. Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla veya bir perde arkasından iletişim kurar, yahut bir elçi gönderip izniyle dilediğini vahyeder. Allah Yücedir, Bilgedir.

52. Ey Muhammed! İşte böylece sana da emrimizden bir ruh/Kur'an vahyettik.[551] **Sen daha önce kitap nedir, iman nedir bilmezdin**. Fakat Biz Kur'an'ı, dilediğimiz kulları doğruya ulaştıran bir ışık kıldık. Sen elbette dosdoğru bir yola kılavuzluk ediyorsun.

53. Göklerde ve yerde bulunan her şeyin sahibi Allah'ın yoluna kılavuzluk ediyorsun. Kesinlikle eninde sonunda tüm işler Allah'a varır.

---

551 **42:52** Bak ruh'un ne anlama geldiğine dair ,17:85; 15:29 ;40/15.Aynı zamanda bu Kur'an ayeti ile, **Hz. Muhammed'in Peygamberlikten önceki durumunu da öğrenmiş bulunuyoruz.**

43. ZUHRUF (Zinet) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hâ. Mîm.[552]

2-3. Apaçık kitaba yemin olsun ki, dili Arapça olan halk anlasınlar, düşünsünler diye, bu kitabı Arapça bir Kur'an kıldık.[553]

Lafzı Arapça Olan Kur'an'ın İçeriği Tüm İnsanlaradır.

4. Kuşkusuz, lafzı Arapça olan **bu Kur'an'ın içeriği, yanımızda bulunan yüce ve çok hikmetli ana kitaptandır. Tüm insanlık içindir.**

5-7. Siz Puta tapar Araplar, çok aşırı gitmiş bir toplumsunuz diye, sizi Kur'an ile uyarmaktan uzak mı tutalım? **Sizden önceki milletlerin her birine peygamberler göndermiştik. Fakat, onlar, kendilerine gelen her peygamberle alay ettiler.**

8. Biz, peygamberlerle alay eden geçmiş toplumların en güçlülerini dahi, yok ettiğimizin örneklerini vermiştik.

9. Ey Muhammed! **Yemin olsun, sen ortak koşuculara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, "Onları, Üstün ve her şeyi bilen Allah yarattı," diyeceklerdir.**

10. O Allah ki, yeryüzünü yaşamınız için elverişli kıldı ve dolaşıp gitmeniz için de orada yollar açtı.

11. O Allah ki, **gökten bir ölçüye göre su indirdi de**[554], onunla ölü, kupkuru bir toprağa can verendir. İşte siz de mezarlarınızdan böyle canlandırılıp, çıkarılacaksınız.

---

552 **43:1** Bu harflerin anlamı için bak 2:1

553 **43:3** Kur'an'ın mesajı tüm insanlığa gönderildiğinden, Arapça olan orijinal Kur'an'ın lafzının anlaşılması, onun Arapça oluşundan değil, Allah kelamı oluşundan kaynaklanır.**Bu Kur'an'ın anlamı,Allah katındaki ana kitaptadır.**(Bak.43/4) Allah çağlar boyu seçtiği **peygamberin dili ne ise**,o dilde vahyediyor yada elçi melek aracılığı ile ulaştırıyor. Allah, seçtiği son peygamber Hz. Muhammed'in dili Arapça olduğu için, Kur'an'ı Arapça olarak indirmiştir. Bak. 39/28; 41/3; 43/3. **Kur'an, Rab olan Allah tarafından indirildiği (55:2),ve anlamı evrensel olduğu için, hangi dile çevrilirse çevrilsin, tüm insanlık için Tanrısal bir mesajdır, bir elçidir.**

12-14. O Allah ki, **bütün çiftleri yarattı** ve binesiniz diye sizin için gemiler ve hayvanlardan binekler var etti ki, onlara bindiğiniz zaman da Rabbinizin size olan nimetini düşünerek: "Bunları bizim buyruğumuza veren çok yücedir. Yoksa bunlara bizim gücümüz yetmezdi. Ve eninde sonunda Rabbimize döneceğiz," demeniz içindir.

Kız Çocuklarını Aşağı Gören Puta Tapar Araplar Hoşlanmadıkları Şeyleri Allah'a Veriyorlar.

15-16. Ortak koşucular, Allah'ın kendilerine verdiği nimetlere teşekkür etme yerine, üstelik Allah'ın kullarından bazılarını/ kız çocuklarını bir pay olarak Allah'a ayırdılar. Yoksa, Allah yarattıklarından kız çocuklarını kendisine ayırdı da, erkek çocuklarını size mi seçti?, İnsan gerçekten apaçık bir nankördür.

17. Ortak koşuculardan birisi, Rahman olan Allah'a yakıştırdığı kız çocuğu ile müjdelenince, morali bozulur, yüzü simsiyah kesilir:[555]

18. Ortak koşuculara göre, "Süsler içinde yetiştirilen,ama kavgada beceriksiz olanı mı!?" Allah'ın çocukları oluyor.

19. Ortak koşucular,Rahman'ın kulları olan melekleri de dişi yaptılar. O iftiracılar acaba, meleklerin yaratılışlarına mı tanık oldular? Bu sözleri kaydedilecek ve sorguya çekileceklerdir.

20. Hatta,"**Rahman dileseydi biz meleklere tapmazdık,**"dediler. Onların bu konuda hiç bir bilgileri yoktur. Onlar sadece yalan söylüyorlar.

---

554 **43:11** Bu Kur'an ayeti yağmurun bir ölçüye göre yağdığını bildiriyor. Gerçektende bu durum bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır. Bilimsel ölçümlere göre, yeryüzünden bir saniyede 16 milyon ton su buharlaşmaktadır. Bir yılda bu miktar 513 trilyon ton suya ulaşır. Bu aynı zamanda bir senede dünyaya yağan yağmur miktarıdır. Yani su, sürekli bir denge içinde "**bir ölçüye göre**" dönüp durmaktadır. Yeryüzündeki hayatın devamı da, bu su döngüsü sayesinde sağlanır. Eğer bu miktarda en küçük bir değişiklik bile olsa, kısa bir zaman sonra büyük bir ekolojik dengesizlik ortaya çıkacak bu da yaşamın sonunu getirecektir. Fakat hiçbir zaman böyle olmaz. Yağmur, Kur'an ayetinde bildirildiği gibi, yeryüzüne her sene aynı miktarda yağmaya devam eder.

555 **43:17 Bu Kur'an ayeti İslam öncesi Arap toplumunun kadına bakışını yansıtıyor. Bu bakış açısının, Kur'an'daki kadınlarla ilgili yorumlara da yansıdığını üzülerek görmekteyiz.** Bak.4/34

Ortak Koşucuların Tarih boyunca Elçilere Karşı Ortak Tavrı
"Biz Atalarımızın İnandığı Gibi İnanırız"

21-22. Yoksa,onlara daha önce bir kitap verdik de,ona mı dayanıyorlar? Hayır! **"Biz atalarımızı bir din üzerinde bulduk ve biz onların öğretilerini izliyoruz,"** dediler.

23. Ey Muhammed! Tıpkı ortak koşucu Arapların ileri gelenleri gibi, senden önce de,hangi kente bir uyarıcı gönderdiysek, oranın çıkar çevreleri, **"Biz, atalarımızı bir din üzerinde bulduk ve biz onların öğretilerini izliyoruz,"** derlerdi.

24. Elçi de,**"Ben size atalarınızı üzerinde bulduğunuz dinden daha doğrusunu getirmişsem, yine mi benim getirdiğimi kabul etmezsiniz?"** derdi. Ortak koşucu gelenekçiler de: **"Evet! Biz sizin getirdiğiniz mesajı kabul etmiyoruz,"** derlerdi.

25. Biz de onlardan öç aldık. Yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bir bak.

İbrahim Peygamberin Tüm İnsanlara Bıraktığı Miras

26. İbrahim babasına ve halkına demişti ki, "Ben sizin taptıklarınızdan uzağım."

27. **"Ben yalnız beni yaratana taparım, çünkü O, bana doğru yolu gösterecektir."**

28. **İbrahim bu sözünü kendisinden sonra gelecek kuşaklara, devamlı kalacak bir miras olarak bıraktı. Ki, insanlar Allah'a ortak koşmasınlar.**

29. Doğrusu Ben, ortak koşucu Arapları ve atalarını kendilerine gerçek ve apaçık bir elçi gelinceye kadar geçindirdim.

Çıkar Çevreleri Hz. Muhammed'i Küçümsüyor.

30-31. Fakat, kendilerine gerçek geldiği zaman da, "Bu bir büyüdür ve biz onu kabul etmiyoruz," **Hem,"Bu Kur'an şu iki kentin,ünlü ve büyük iki adamından birine indirilmeli değil miydi?"** dediler.

32. **Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştırıyorlar?** Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz paylaştırdık; birbirlerine iş gördürebilmeleri için onları birbirlerine derecelerle üstün kıldık. Rabbinin rahmeti onların biriktirdiklerinden daha iyidir.

İnkarcıların Tüm Serveti Dünyada Bırakacaklarıdır.

33-34. Eğer insanlar,inkarcıların servetine ve konforuna imrenmede bir tek toplum olacak olmasaydı, Rahman'ı inkar edenlerin evlerinin tavanlarını,binip çıkacakları asansörlerini, kapılarını ve lüks koltuklarını gümüşten donatırdık.

35. Ve daha nice gösterişli maddelerle cazip hale getirirdik.Tüm bunlar bu dünya hayatının geçici materyalidir. Ahret ise, Rabbinin katında Allah'a saygılı olan erdemliler içindir.

Şeytanla Arkadaş Olmak.

36-37. Kim Rahman'ın çağrısına aldırış etmezse,Biz ona sürekli beraber olacağı bir şeytanı arkadaş ederiz.Ve o **şeytan** onları yoldan çıkarır. **Ama onlar kendilerini doğru yolda olduklarını sanırlar.**

38. Nihayet bize geldiklerinde arkadaşına,"**Keşke benimle senin aranda iki doğu arası kadar uzaklık olsaydı;sen ne kötü bir arkadaşmışsın!**" der.

39. Haksızlık etmiş olduğunuz için, o gün pişmanlığınız size bir yarar sağlamaz; siz cezayı paylaşacaksınız.

40. Ey Muhammed! **Kulaklarını gerçeğe kapatmış sağıra,sen mi işittireceksin,yahut gözünü gerçeğe kapatmış körü ya da apaçık bir sapıklıkta olanı sen mi yola getireceksin**?

41-42. Ya Biz seni vefat ettirdikten sonra onları cezalandırırız, yahut onlara yönelttiğimiz tehdidi sana gösteririz. Kuşkusuz Bizim onlara gücümüz yeter.

43. Sen,sana vahyedilene sımsıkı sarıl; çünkü sen dosdoğru yoldasın.

44. **Kuşkusuz bu Kur'an sana ve halkına/insanlara bir öğüttür; ondan sorumlu tutulacaksınız.**

Tüm Elçilerin Ortak Mesajı: "Allah'tan Başka İlah Yoktur"

45. **Ey Muhammed! Senden önce gönderdiğimiz elçileri araştır: "Rahman'ın dışında tapılacak tanrılar söylemiş miyiz?"**

46. Örneğin; Musa'yı mucizelerimizle Firavun'a ve adamlarına gönderdik. Musa'da: "Ben evrenlerin Rabbinin elçisiyim," demişti.

Musa ve Firavun.

47. Musa, mucizelerimizi Firavun ve adamlarına götürdüğü zaman, onlar mucizelerimize gülüşüvermişlerdi.

48. Biz Firavun ve adamlarına birbirinden büyük mucizeler gösterdik ve belki akıllarını başlarına alırlar, dönerler diye, başlarına ibret için çeşitli felaketler getirdik.

49. Başlarına felaket gelince de Musa'ya, **"Ey büyücü! Sana verdiği söz hürmetine bizim için Rabbine dua ediver. Biz bundan sonra yola geleceğiz,"** dediler.

50. Fakat, Firavun ve adamlarından felaketi kaldırdığımızda, sözlerinden hemen dönüverdiler.

51. Ve Firavun halkına şöyle seslendi: **"Ey halkım! Mısır'ın yönetimi ve şu altımda akıp giden ırmaklar bana ait değil mi? Görmüyor musunuz?"**

52. "Yahut ben, şu zavallı ve konuşmaktan aciz olan adam/Musa'dan daha üstün değil miyim?"

53. **"Musa kendisinin Allah'ın elçisi olduğunu söylüyor.Öyle ise, neden ona altınlardan oluşan bir hazine verilmiyor, yahut neden yanında hizmetinde bulunan melekler yok?"**

54. Böylece Firavun,halkını yanılttı ve halkı da ona uydu.Zaten onlar bayağı insanlardı.

55. Firavun ve adamları Bizimle mücadele de ısrar edince, onlardan öç aldık, hepsini suda boğduk.

56. Onları, sonradan gelecek kuşaklar için bir ibret ve örnek yaptık.

Puta Tapar Arapların Hz. İsa'ya Karşı Irkçı Tepkisi.

57. Ey Muhammed! Meryem oğlu İsa bir örnek olarak gösterilince, senin halkın/Araplar hemen reddettiler. Ve,

58. **"Bizim tanrılarımız mı daha iyidir,yoksa Meryem oğlu İsa mı?" diye tepki gösterdiler**. Ey Muhammed! Sana böyle söylemeleri, seni tahrik edip, seninle kavga zemini hazırlamak içindir.Ortak koşucu Araplar gerçekte kavgacı bir toplumdur.

59. Meryem oğlu İsa, Bizim kendisine iyilikte bulunduğumuz bir kuldan başka bir şey değildi. **Biz onu İsrail oğullarına bir örnek kıldık.**

60. Eğer dileseydik, yeryüzünde sizin yerinize geçen melekler var ederdik.

İsa'yı Babasız Dünyaya Getiren Allah, Dünyanın Sonunu da Getirmeye Gücü Yeter.

61-62. Kuşkusuz kudretimle,babasız olarak dünyaya getirdiğim **İsa,** dünyanın sonunu da getirebileceğimin bilimsel bir kanıtıdır. Öyleyse, sakın Saat/ dünyanın sonu hakkında kuşkuya düşmeyin. buyruklarıma uyun. Çünkü dosdoğru yol budur. Sakın şeytan sizi şaşırtmasın. Çünkü şeytan sizin için açık bir düşmandır.

63. **İsa apaçık mucizelerle İsrail oğullarına gelince demişti ki, "Size bilgelik ve ayrılığa düştüğünüz konulara açıklama getirdim. Allah'ı dinleyiniz ve bana uyunuz."**

64. **"Allah benim de Rabbim,sizin de Rabbinizdir,sadece Allah'a kulluk etmelisiniz. Dosdoğru yol budur."** dedi.

65. Ama, **İsrail oğulları aralarında mezheplere bölündüler** ve ayrılığa düştüler. Korkunç bir günün azabından dolayı vay gerçekleri karartanların haline!

66-67. Onlar farkında değilken, Saatin kendilerine ansızın gelmesini mi bekliyorlar? O gün geldiğinde, Allah'a saygılı olanlar dışında, dostlar bir birlerine düşman olurlar.

Cennet ve Cehennem.

68-69. Ey ayetlerime inanıp teslim olmuş kullarım! Bugün size korku ve tasalanma yoktur.

70. **Siz ve eşleriniz cennete girin;** sevinç içinde ağırlanacaksınız.

71. Onlara kadehler altın tepsilerle sunulur. Cennette canların çektiği ve gözlerin hoşlandığı her şey vardır.Siz orada sonsuza dek kalacaksınız.

72. İşte yaptıklarınızın bir karşılığı olarak,size miraş olarak verilen cennet budur.

73. Orada sizin yemeniz için bol meyveler vardır.

74. Suçlular cehennem azabında sonsuza dek kalıcıdırlar.

75. Onlardan azapları hafifletilmez ve onlar cehennemde ümitsizdirler.

76. Biz ortak koşucu inkarcılara haksızlık etmedik, onlar kendi kendilerine haksızlık ettiler.

77. Cehennemdekiler: "Ey Malik/Cehennem sorumlusu,Rabbine söyle de artık bizim işimizi bitirsin," diye seslenirler. Cehennem sorumlusu da: **"Siz sonsuza dek böyle kalacaksınız,"** der.

Gerçekleri Kabullenmek Zordur.

78. Yemin olsun! **Biz size gerçeği getirdik; ama çoğunuz gerçekten hoşlanmıyorsunuz.**

79. Yoksa,ortak koşucular gizliden gizliye bir plan peşindeler mi? O zaman Biz de bir plan kurarız.

80. Yoksa ortak koşucu inkarcılar, Bizim kendilerinin sırlarını ve gizli konuştukları komplolarını işitmediğimizi mi sanıyorlar? **Doğrusu, yanlarındaki melek elçilerimiz her şeyi kaydetmektedirler.**

81. Ey Muhammed! **"Rahmanın çocuğu var" diyen ortak koşuculara De ki; "Eğer Rahman'ın bir çocuğu olsaydı, ona tapanların ilki ben olurdum."**

82. Göklerin ve yerin Rabbi, Yönetimin de Rabbi olan Allah,ortak koşucuların nitelemelerinden çok yücedir.

83. Ey Muhammed! Sen bırak o ortak koşucuları, kendilerine söz verilen günlerine kavuşuncaya kadar dalıp gitsinler, oynayıp oyalansınlar.

84. Göklerin de ilahı, yerin de ilahı Allah'tır. O Bilgedir, her şeyi Bilendir.

85. Göklerin, yerin ve aralarındakilerin yönetimine sahip olan Allah çok Yücedir. Saat'in/ dünyanın sonunun bilgisi Allah'ın yanındadır ve siz eninde sonunda Allah'a döndürüleceksiniz.

Allah'tan Başka Kimse Şefaat Edemez,
Allah'tan Başkasının Şefaatı, Gerçeğe Tanıklık etmekdir.

86. Ortak koşucuların Allah dışında bağlandıkları şeyler,**şefaat edemezler. Ancak bilerek gerçeğe tanıklık edenler hariç**

87. Ey Muhammed! Sen ortak koşuculara, sizi kim yarattı diye sorsan kuşkusuz "**Allah**" diyeceklerdir. Öyleyse neden kandırılıyorsunuz?

88-89. Ve Muhammed peygamber'in **"Ey Rabbim! Bunlar inanmayan/ adam olmaz bir topluluktur"** diye şikayeti üzerine Allah, Ey Muhammed! Şimdilik sen o ortak koşuculara aldırma, "size esenlikler dilerim" de; onlar yakında işin iç yüzünü bilecekler.

44. DUHAN (Duman) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hâ. Mîm.[556]

2-3. Apaçık olan kitaba yemin olsun ki,Biz insanları uyaralım diye, Kur'an'ı mübarek bir gecede indirmeye başladık.Kuşkusuz biz uyarıcıyız.[557]

4-6. Tarafımızdan bir buyrukla her hikmetli işler o gecede belirlenir. Kuşkusuz, **Biz Rabbinden bir rahmet olarak elçiler göndeririz.** Elbette Allah İşitendir, Bilendir.

7-8. Eğer kesin olarak inanıyorsanız bilin ki, Allah Göklerin, yerin ve aralarındakilerin Rabbidir. O'ndan başka ilah yoktur. Yaşatan da, öldüren de Allah'tır. O, sizin de, önceki atalarınızın da Rabbidir.

9. Fakat ortak koşucular sürekli bir kuşku içinde oyalanmaktadırlar.

Göğün Dumanı.

10-12. Ey Muhammed! Sen göğün apaçık bir dumanı getireceği ve o dumanın insanları çepeçevre saracağı bir günü gözetle,işte bu,insanların, **"Ey Rabbimiz! Bizden bu azabı kaldır: biz gerçekten inanıyoruz"** diye feryat ettikleri can yakıcı bir azaptır.

13-14. Nerede ortak koşucularda öğüt almak! Üstelik kendilerini apaçık uyaran bir elçi gelince de onu reddettiler ve **"Bu adam eğitilmiş bir deli!"** dediler.

15. Biz azabı birazcık kaldıracağız; ama siz yine eski inkarcılığınıza döneceksiniz.

16. Asıl o büyük yakalama ile yakaladığımızda öç alırız.

Tarihten Bir Hatırlatma.

17. Yemin olsun! Biz daha önce Firavun'un halkını da denemiştik; Firavun ve halkına çok şerefli bir elçi gitmişti de:

18. **"Ey Allah'ın kulları! Bana kulak verin. Çünkü ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim."**

---

556 44:1 Bu harflerin anlamı için bak 2:1.

557 44:3 Bak.97/3.

19. "Allah'a karşı ululuk taslamayın. Ben size apaçık bir kanıtla gelmiş bulunuyorum."

20. "Sizin beni taşlamanızdan benim Rabbime ve sizin Rabbinize sığınıyorum."

21. "Bana inanmıyorsanız bari beni yalnız bırakın."

22. Ve: "Ey Rabbim bunlar suçlu bir topluluk," diye Rabbine yalvardı.

23. Allah, "Ey Musa! Kullarımla geceleyin yola çık. Çünkü takip edileceksiniz,"

24. "Denizi yarılmış olarak terk et.Onlar boğulmaya mahkum bir ordudur."

25-27. Firavun ve adamları geride bahçeler, pınarlar, ekinler, lüks konaklar, yüksek makamlar, zevk ve sefasını sürdükleri nice nimetler bıraktılar.

28. İşte böyle, Biz onların bıraktıklarının hepsini, başka bir topluluğa miras bıraktık.

29. Ne gök ve ne de yer Firavun ve adamlarının arkasından ağlamadı; yüzlerine bile bakılmadı.

30-31. Yemin olsun! Biz İsrailoğullarını, acımasız bir diktatör olan Firavun'un alçaltıcı zulmünden kurtarmıştık;

İsrailoğullarının Tercih Sebebi.

32-33. Yemin olsun! **Biz İsrailoğullarını bir bilgiye sahip oldukları için, diğer halklara tercih ettik.**Ve onlara açık bir sınav olarak mucizeler verdik.

34-35-36. Şu inkarcı Araplar da diyorlar ki: **"Sadece bir kez ölürüz,yeniden diriltilecek de değiliz.Söylediklerinizi doğru ise, atalarımızı geri getirin bakalım."**

37. Onlar mı üstün,yoksa Tubba halkı[558] ve onlardan öncekiler mi daha üstündür? Suçlu oldukları için onları yok etmiştik.

38. Biz gökler, yer ve aralarındakileri oyun eğlence için yaratmadık.

39. Biz onları gerçeği göstermek için yarattık. Ne var ki onların çoğu bilmezler.

---

558 **44:37 Tubba halkı**: Kur'an'da zikredilen ve Allah'ın ayetlerini ve elçilerini yalanladıkları için cezalandırılmış Ad, Semud, v.s.halklar gibi. İnkârlarından ötürü yok edilmiş bir topluluktur.

Allah'a Saygısız Olanların Cezası.

40. Kuşkusuz ortak koşucuların hepsi,Karar Günü topluca buluşacaklardır.

41. O gün dost, dostunu hiçbir şeyden koruyamaz ve yardım da görmezler.

42. Yalnız Allah'ın merhamet ettikleri hariç. Kuşkusuz Allah Üstündür, Koruyandır.

43-44. Zakkum ağacı, inkarcıların cehennemdeki yemeğidir.

45-46. Erimiş maden örneği, sıcak suyun kaynaması gibi,midelerinde kaynayacaktır.

47. Allah cehennem sorumlularına emreder: Şu büyüklük taslayan inkarcıyı yakalayın ve cehennemin ortasına sürükleyin.

48. Sonra başına ceza olarak kaynar su dökün.

49-50. "Tat bakalım; sen kendini çok üstün ve şerefli görüyordun! İşte bu, kuşkulanıp durduğunuz şeydir,"

Allah'a Saygılı olanların Ödülü.

51. Sakınanlar/Erdemliler ise, güvenlikli bir makamdadırlar.

52. Bahçeler ve pınarlar içerisinde.

53. İpek ve atlastan giysiler içinde karşılıklı otururlar.

54. İşte böyle; erdemlileri en güzel eşlerle eşleştirmişizdir.

55. Tam bir güvenlik içinde, canlarının çektiği her meyveyi isterler.

56. Cennette ilk ölümden başka ölüm tatmazlar.[559] Onlar cehennem azabından korunmuştur.

57. Rabbinin bir lütfu olarak. İşte en büyük mutluluk budur.

58. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplar anlayıp öğüt alsınlar diye, senin dilinle/Arapça ile Kur'an'ı kolaylaştırdık.

59. Buna rağmen inanmıyorlarsa bekle; onlar da beklemektedirler.

---

559 559 44:56 Bak.40/11

45.CASİYE (Diz Çöküş) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hâ. Mîm.[560]
2. Kur'an,üstün ve her şeyi bilen Allah tarafından indirilmiştir.
3. Kuşkusuz göklerde ve yerde inananlar için ibretler vardır.
4. **Ey İnsanlar**! Sizin yaratılışınızda ve Allah'ın yeryüzüne yaydığı tüm canlılarda, kesin olarak inanmış bir toplum için ibretler vardır.
5. Gece ile gündüzün birbirini izlemesinde, Allah'ın gökten bir yağmur indirip, onunla ölmüş kupkuru toprağı canlandırmasında ve rüzgarları değişik yönlerden estirmesinde, aklı ile düşünen bir toplum için dersler vardır.

Kur'an Hadis'tir. Ortak Koşucular Yalan Rivayet Uydururlar.

6. Ey Muhammed! İşte,bunlar sana gerçek haber olarak bildirdiğimiz Allah'ın varlığının kanıtlarıdır. **Ortak koşucular, Allah'tan ve ayetlerinden başka hangi Hadis'e inanıyorlar**?[561]

7-8. Kendisine Allah'ın ayetleri anlatılınca onları dinleyip,sonra da sanki hiç duymamış gibi, büyüklük/bilgiçlik taslayarak **Allah'ın ayetlerini yok sayıp,yalan yere uyduruk rivayet üreten yalancı günahkarın vay haline!** Onu can yakıcı bir azapla müjdele.

9-10. Ortak koşucu yalancı,ayetlerimizden bir şey öğrendiği zaman onu alaya alır.İşte böylelerine alçaltıcı bir azap ve ardından da cehennem vardır.yaptıkları şeyler de Allah'a eş koştukları veliler de onu kurtaramaz. Onlar acı bir azabı hakketmişlerdir.

11. **İşte bu Hadis/Kur'an bir rehberdir. Rab'lerinin ayetlerini inkar edenler/değiştirenler için iğrenç ve acı bir azap vardır.**

---

560 **45:1** Bu harflerin anlamı için bak 2:1; 40:1.

561 **45:6** Geçmişin ve geleceğin bilgisine sahip Yüce Allah, ortak koşuculara: **"Allah'tan ve ayetlerinden başka hangi "Hadis"e inanıyorlar?"** diye sorduktan sonra, 7 ve 8.ayetlerde **"Allah'ın ayetlerini yok sayıp, yalan yere rivayetler uyduranların vay haline!"** buyurması. **Kur'an'ı tek başına yeterli görmeyenlere, sanki güncel bir cevaptır**. Bak: 6:112-114; 12:111; 33:38.

Allah'ın Doğadaki Ayetlerinden Aklını Kullananlar Yararlanır.

12. Lutfuyla denizlerden rızkınızı aramanız ve şükretmeniz için,doğaya koyduğu yasa gereği, denizlerde akıp giden gemileri yüzdüren Allah'tır.

13. Allah göklerde ne varsa, yerde ne varsa tümünü,kendinden bir iyilik olarak,sizin yararlanmanıza elverişli bir durumda yaratmıştır. Düşünen bir topluluk için elbette bunda ibretler vardır.

14. Ey Muhammed! İnananlara söyle! Allah'ın ceza günlerinin geleceğini ummayanları bağışlasınlar. Çünkü, Allah her topluma yaptıkları işlere göre karşılık verecektir.

15. Kim iyi ve güzel işler üretirse kendi iyiliğinedir, kim de kötülük işlerse kendi zararınadır. Sonra siz Rabbinize döndürüleceksiniz.

Çekişme Gerçekleri Örter, Tarihten Bir Örnek.

16. Yemim olsun! Biz İsrailoğullarına Kitabı,bilgeliği ve peygamberliği vermiştik.Onlara tertemiz nimetler vermiş ve tüm halklara üstün kılmıştık.

17. **Biz İsrail oğullarına Buyruklarımızı net bir şekilde ulaştırdık. Fakat onlar kendilerine bilimsel gerçekler geldikten sonra,sırf kendi aralarındaki çekişmelerinden ötürü ayrılığa düştüler.** Kuşkusuz Rabbin ayrılığa düştükleri konularda, kıyamet günü onların arasında yargısını verecektir.

Allah'tan, Muhammed Peygambere Bir Uyarı.

18. Ey Muhammed! Sonra sana da bir yöntem belirledik; sen o yönteme uygun hareket etmelisin. Bilgiden yoksun kişilerin keyfine uyma.

19. **Çünkü o bilgisiz kişiler, Allah'tan gelecek hiçbir şeyi senden uzaklaştıramazlar**. İnkarcı nankörler birbirlerinin dostlarıdır. Allah da sakınanların/erdemlilerin dostudur.

20. **İşte,Allah'ın anlattığı bu gerçekler,insanlar için aydınlatıcı belgelerdir, kesin olarak inanmış bir topluma da bir rehber ve bir rahmettir.**

21. Yoksa, kötülük yapan kimseler yaşarlarken veya öldüklerinde kendilerini, inanıp, iyi ve güzel işler üreten kimselerle bir mi tutacağımızı sandılar? Ne kötü yargıda bulunuyorlar!

22. Allah gökleri ve yeri gerçekle yarattı. Her kişi,kazandığının karşılığını haksızlığa uğramadan görecektir.

Nefislerini ilahlaştıranlara Dikkat Ettiniz mi?

23. Ey Muhammed! **Arzularını/egosunu ilahlaştıran kimseye dikkat ettin mi?** Nitekim,**Allah** onu bilerek saptırmış, **işitme duyusunu ve bilincini mühürlemiş ve görüşünü de perdelemiştir**. Allah'tan başka kim onu doğruya iletebilir? Hiç düşünmez misiniz?[562]

24. O arzularını ilahlaştırmış kimseler derler ki, **"Hayat sadece yaşadığımız dünya hayatıdır. Yaşarız ve ölürüz. Bizi yok eden sadece zamanın akışıdır. Başkası yok etmez."** Onların bu konuda bir bilgisi yoktur. Onlar sadece zannediyorlar.

25. Onlara açık açık ayetlerimiz anlatıldığında, **"Doğru sözlü iseniz atalarımızı geri getirin,"** demekten başka gerekçeleri yoktur.

26. Ey Muhammed! De ki "Sizi Allah yaşatır ve öldürür. Sonra, gerçekleşmesinde kuşku bulunmayan Diriliş Gününde sizi bir araya toplar. Fakat insanların çoğu bilmez."

27. Göklerin ve yerin yönetimi Allah'a aittir. Saat/dünyanın sonu gerçekleştiği gün,işte o gün, bâtılı savunanlar hüsrana uğrayacaktır.

28-29. O gün her toplumu diz çökmüş halde görürsün. Her toplum kendi kitabına çağrılır ve: "Bugün size yaptıklarınızın karşılığı ödenecektir. Bu, size karşı gerçekleri açıklayan kitabımızdır. Çünkü, biz yaptıklarınızın tümünü kaydediyorduk," denir.

30. İnanıp,iyi ve güzel işler üretenleri, Rab'leri rahmetine sokacaktır. İşte apaçık kurtuluş budur.

31-32. İnkar edenlere: "Ayetlerimiz size anlatılınca siz büyüklenip suçlu bir topluluk olmamış mıydınız? "Size: "Hiç kuşkusuz Allah'ın sözü haktır. Kıyamet saatinde de kuşku yoktur," dendiğinde, siz:" Saat'in/kıyametin ne olduğunu bilmiyoruz. Onun sadece bir tahminden ibaret olduğunu sanıyoruz ve biz bu konuda kesin bir bilgi elde etmiş değiliz," derdiniz.

---

562 45:23 Çok ilginç. Demek ki, kendilerinin vazgeçilmezliğini zannedenlerin, yani ego'larını ilahlaştıranların,"**işitme duyusu, bilinci kilitleniyor ve görüşü perdeleniyor**" bunun için de, kendilerini uyaranları algılayamıyorlar. Çünkü "**Büyüklük, sadece evrenlerin Rabbi olan Allah'a aittir.**" Bak.45:37

33. O gün yaptıkları kötülükler karşılarına dikilmiş ve alay etmekte oldukları şey kendilerini kuşatıvermiştir.

34. Ve onlara şöyle denir: "Bugünkü karşılaşmanızı unuttuğunuz için, biz de bugün sizi unutuyoruz.Yeriniz ateştir ve sizin bir yardımcınız da olmayacaktır."

35. "Çünkü siz,Allah'ın ayetlerini alaya aldınız ve dünya yaşamı sizi aldattı." Sonuç olarak, inkarcılar o gün ateşten çıkamazlar ve özürleri de dinlenmez.

36. **Tüm övgüler göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve evrenlerin Rabbi olan Allah içindir.**

37. Göklerde ve yerde Ululuk Allah'a aittir. Allah Üstündür, Bilgedir.

46.AHKAF (Kum Tepecikleri) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hâ. Mîm.[563]

2. Kur'an, üstün ve her şeyi bilen Allah tarafından indirilmiştir.

3. Biz gökleri, yeri ve aralarındaki şeyleri gerçekle/belli bir amaçla ve belli bir süre için yarattık.Ama ortak koşucu İnkarcılar, uyarıldıkları şeylere aldırış etmemektedirler.

Aracılara İnananlar Sonunda Yalnız Kalırlar.

4. Ey Muhammed! Ortak koşuculara de ki, "Allah'ın dışında yalvardıklarınıza bir bakın! Onların yer yüzünde neyi yarattığını bana gösterin.Yoksa, eş koştuklarınızın göklerde bir ortaklığı mı var? Eğer söylediklerinizi doğru ise, daha önce size verilmiş bir kitap veya bilimsel bir kanıt getirin?"

5. Allah'ı bırakıp da,kıyamet gününe kadar kendilerine hiçbir cevap veremeyen ve hatta, yaptıkları dualarından bile habersiz olan şeylere yalvaranlardan daha aptal kim olabilir?

---

563 **46:1** Bu harfler için bak 2:1

6. **İnsanlar kıyamet günü toplandıklarında,ortak koştukları şeyler kendilerine düşman olacaklar ve ortak koşucuların kendilerine tapmalarına karşı çıkacaklardır.**[564]

7. Ayetlerimiz apaçık anlatıldığında inkar eden ve kendilerine gelen gerçeğe karşı çıkan ortak koşucular "**Bu açıkça bir büyüdür**", dediler.

8. Yoksa, "**O Kur'an ayetlerini Muhammed kendisi mi uydurdu," diyorlar?** Ey Muhammed! İnkarcı ortak koşuculara söyle,"Eğer onları ben uydurduysam,siz beni Allah'tan gelecek hiçbir şeye karşı koruyamazsınız.**Sizin Kur'an ayetleri hakkında söylediğiniz iftiraları,en iyi bilen Allah'tır**. Benimle sizin aranızda tanık olarak Allah yeter.Allah Bağışlayandır, esirgeyendir."[565]

9. De ki **"Ben Peygamberlerin ilki değilim,benden öncede bir çok Peygamber geldi. Bana ve size ne olacağını da bilmem. Ben ancak bana vahyedilene uyuyorum. Ben apaçık bir uyarıcıdan başka bir şey değilim."**

Ya Kur'an,Allah Tarafından Geldiyse İsrailoğullarından Bir Tanık.

10. De ki, "Siz hiç düşündünüz mü, ya bu Kur'an Allah katından ise ve siz de ona karşı çıkmışsanız ve **İsrail oğullarından bir tanık da bunun benzerini görüp inandığı halde, siz büyüklük taslayıp yüz çevirmişseniz, haliniz ne olacak**?! Kuşkusuz, Allah nankör topluluğu doğru yola iletmez."

11. İnkarcı kodamanlar inananlara,"**Eğer, Kur'an iyi bir şey olsaydı, şu ayak takımı zavallılardan önce biz inanırdık,**" derler. İnkkarcı kodamanlar,Kur'an'ın gösterdiği dosdoğru yolu algılayamadıkları için, "**Bu Kur'an eskilerin söylediği masallardır,**" diyeceklerdir.

---

564 **46:6** Ayrıca Matta 7:21-23'e de bakın. **Hz. İsa, kendisini "Rab" diye çağıranları cehennemi hak etmekle uyarmaktadır.** İncil'deki bu ayet,çeşitli İncil nüshalarında değiştirilmesine rağmen, İncil nüshaları karşılaştırıldığında, bu çarpıcı gerçek çok net bir biçimde görülecektir.Ayrıca Bak Kur'an, 41:47-48.

565 **46:8-10** Kur'an, Hz. Muhammed'in yaşamını ve mücadelesini gerçek olarak, ayrıntısına kadar anlatır. Kur'an bilgisinden yoksun insanların anladıkları Hz. Muhammed ile, Kur'an'ın anlattığı Hz. Muhammed arasında dikkat çekecek kadar fark vardır. Peygamberi doğru anlamak dini doğru anlamanın baş koşuludur. Peygamberi yanlış anlamak dini yanlış anlamaktır.

12. **Biz Kur'an'dan önce,Musa'ya,** (İbranice olarak) **Kitabı/Tevrat'ı bir önder ve bir rahmet olarak indirmiştik. Bu Kur'an'da, önceki kitapları doğrulayan, ortak koşucu nankörlerin anlayıp uyanmaları ve güzel davrananlara da bir müjde olması için, Arapça indirilmiş bir kitaptır.**[566]

13. **"Rabbimiz Allah'tır"** deyip, sonra da dosdoğru davrananlara bir korku yoktur ve onlar üzülmezler de.

14. Onlar cennet halkıdır; yapmış olduklarına karşılık olarak, cennette sonsuza dek kalacaklardır.

Bulûğ Çağı, Kırk (40) Yaşıdır.

15. Biz insana anne ve babasına iyilik etmesini öğütledik. Annesi onu karnında zahmetle taşır,zahmetle doğurur.Ana karnında taşınması ile sütten kesilmesi **otuz ay** sürer. **Nihayet bulûğ çağına gelince ve kırk yaşına varınca: "Rabbim bana, anneme ve babama verdiğin iyiliğe teşekkür etmeye ve hoşnut olacağın yararlı işler yapmaya beni yönelt. Benim soyumu ıslah et. Ben tövbe edip, sana teslim olanlardanım," demelidir.**[567]

---

566 **46:12** Bak.41/44 ayeti ve dip notuna.

567 **46:15** Bu ayet, insanın gebelik döneminde ana karnında geçirdiği süre ile, emzirme süresinin toplamının **30 ay** olduğunu bildiriyor. Bu ayet, **emzirme süresini 24 ay** olarak bildiren **31:14.ayetiyle** birlikte değerlendirilirse, bebeğin ana karnında sadece **6 ay insan/kişi/nefs kabul edildiği anlaşılır**. Gebelik süresinin döllenmeden itibaren tam **266 gün** olduğunu biliyoruz (77:23). Bu, Tanrı'nın insan doğasına koyduğu bir ayetidir. **Altı ay, 180 gün olduğuna göre**, bunu **266'dan** çıkarırsak, gebeliğin ilk **86** gününde **ceninin insan veya "nefs" sayılmadığı anlaşılır**. Nitekim insanın ana karnındaki gelişimini **üç evrede** açıklayan 22:5 ve 23:14 ayetleri gebeliğin ilk günlerini **"nefs"** yahut **"insan"** olarak değil de, başka kelimelerle ifade eder. Bunlar sırasıyla:(1) **sperm**;(2) **embriyo**;(3) on santim büyüklüğündeki **cenin evresine kemiklerin ve etin oluşması**; bu safhalardan sonra biçimlenmesi, yeni bir yaratık haline gelmesi. Demek ki, Yeni bir yaratığın biçimlenmesi, döllenmeden **86 gün** sonra oluştuğu anlaşılıyor.Bir başka deyişle **"nefs"in (bilinç/kişilik) ilk belirtileri**,döllenmeden yaklaşık **üç ay** sonra ceninin beyninde zuhur etmektedir.**Kur'an'daki ayetlerle bilimin ortaya koyduğu sonuçların birlikte değerlendirilmesinden elde edilen bu bilginin kürtaj konusuna açıklık getirdiğini ifade etmeğe gerek var mı?** Bak: 16:58-59; 17:31.Ayrıca **Bu ayet, buluğ çağını 40 yaş olarak tanımlıyor**. İnsan sözlerini Kur'an'a eş tutanlar. Buluğ/olgunluk çağını **12 yaş** olarak gösterirler. Bu Kur'an ayeti, henüz çocukların oyun çağı denebilecek **12 yaşını**, olgunluk çağı göst·renleri yalanlar. Allah, kimin cenneti hak ettiğini en iyi bilendir.**16. ayete göre** Allah, **40 yaşına varmadan kimin canını alırsa o kişinin cennete girebileceğini** ve 40 yaşına geldikten sonra, yani olgunluk çağına geldikten sonra, sorumlu tutacağını işaret buyuruyor. **Tanrı o kadar**

16. İşte bunların, işlediklerinin en iyisini kabul edeceğiz ve **yaptıkları kötülüklerini de görmezlikten geleceğiz. Bu kimseler cennet halkı arasındadırlar**. Bu, insanlara verilen doğru bir sözdür.

17. Bazı kimseler de anne ve babasının kendilerini uyarmasına: "**Öf size, benden önce nice kuşaklar geçmiş olmasına rağmen, benim yeniden diriltileceğimi mi iddia ediyorsunuz?**" der. Anne ve babası da Allah'a sığınarak: "**Yazık olur sana; ne olur inan. Allah'ın sözü gerçektir**" diye vahlanınca o, "**Bunlar boş laflar, daha öncekilerin uydurdukları öykülerden başka bir şey değil,**" diye inkarında diretir.

18. Bu gibiler, gelip geçmiş cin ve insan toplumları arasında, azap sözünü hakketmiş kimselerdir. Kuşkusuz onlar kaybedenlerdir.

Tanrı'nın Adaleti.

19. Her biri için yaptıklarına göre dereceler vardır.Yaptıklarının karşılığı haksızlık edilmeden tam verilir.

20. Ortak koşucu inkarcılar cehenneme sunulduğu gün, "Dünya hayatında tüm güzel şeylerinizi boşa harcayıp,onların zevkini sürdünüz. Yeryüzünde haksız yere büyüklenmenizin ve yoldan çıkmanızın karşılığında bugün alçaltıcı azabı göreceksiniz" denir.

Tarihten Bir Örnek.

21. Ey Muhammed! **Ad kavminin** kardeşleri Hud'u düşün. Hud, kendinden önce ve sonra gelip geçmiş uyarıcıların bulunduğu **kum tepecikleri** üzerine yerleşmiş halkına: "**Ey Halkım! Allah'tan başkasına kulluk etmeyin.Ben sizin büyük bir günün azabına uğramanızdan korkarım,**" diye uyarıda bulunmuştu.

22. Halkı da: "**Ey Hud! Sen bizi tanrılarımızdan saptırmak için mi bize geldin?** Söylediklerin doğru ise, bizi tehdit ettiğin şeyi getir bakalım," dediler.

23. Hud'da "Azabın ne zaman geleceğini Allah bilir. Ben sadece bana bildirilen şeyi size duyuruyorum; fakat, sizin benim bildirdiklerimi algılayabilecek bir toplum olmadığınızı görüyorum," dedi.

24-25. Nihayet, yaklaşan felaketin yayılarak vadilerine yönelmiş olduğunu gördüklerinde, "Herhalde bu, bize yağmur yağdıracak bir buluttur,"

---

geniş merhamet sahibi ve Allah'ın dini İslam, o kadar insanîdir. Fakat,dini içinden çıkılmaz hale getirenler 40 yaş süresini çok bulmakta ve insanlar için cennet yerine,cehennemi istemektedirler. Bak 5:26; 35:37; 56:13-14,39-40.

dediler.Hayır,bu sizin gelmesi için meydan okuduğunuz acı bir azaba sahip bir fırtınadır.Rabbinin Buyruğu ile her şeyi yerle bir eder.Nitekim, sabah olunca harabeye dönmüş evlerinden başka bir şey görünmüyordu.İnkarda ileri gitmiş suçlu bir toplumu,işte böyle cezalandırırız.

26. Ey ortak koşucu Araplar, yemin olsun! Size vermediğim güç ve serveti onlara vermiştik. Onlara işitme ve görme duyuları ile beyinler vermiştik. Allah'ın ayet ve mucizelerini bile bile inkar ettikleri için ne işitme, ne görme duyuları ve ne de beyinleri onlara hiçbir yarar sağlamadı. Alaya aldıkları şeyler kendilerini çepeçevre kuşatıverdi.

27. Çevrenizdeki nice kentleri de yok ettik.Belki dönerler diye, yok etmeden önce onlara ayetlerimizi defalarca açıklamıştık.

28. **Allah'ın yanında yakınlık sağlamak amacıyla edindikleri ilahlar, kendilerine yardım etmeli değil miydi? Aksine, Allah'a yaklaştıracak diye bağlandıkları ilahlar,onları terk ettiler. İşte ortak koşucuların yalanları ve uydurmaları böyledir.**

İnanan Cinler.

29. Ey Muhammed! Cinlerden bir grubu, Kur'an'ı dinlemeleri için sana yöneltmiştik.Cinler Kur'an'ı dinlemeye gelip, Kur'an okunmaya başlayınca birbirlerine, "**Susun, dinleyin**" dediler. Kur'an'ın okunması bitirilince de, topluluklarına birer uyarıcı olarak dönmüşlerdi.

30. Cinler halklarına dönünce: **"Ey halkımız! Biz Musa'dan sonra indirilen ve kendisinden önce gelen kitapları doğrulayan bir kitabı dinledik. Dinlediğimiz bu Kitap, gerçeğe ve dosdoğru yola iletmektedir."**

31. "Ey halkımız! Allah'ın davetçisinin çağrısını kabul edin ve o'na inanın ki,Allah sizin günahlarınızı bağışlasın ve sizi acı azaptan korusun," dediler.

32. Allah'ın davetçisinin çağrısına uymayanlar,yeryüzünde Allah'ı aciz bırakamazlar.Onların Allah'tan başka dostları da olmaz.Onlar apaçık bir sapıklık içindedirler.

33. **Gökleri ve yeri yaratan ve bunları yaratmakla yorulmayan Allah'ın,ölüleri diriltebileceğini,bu inkarcılar düşünmezler mi?** Evet,Allah'ın her şeye gücü yeter

34. İnkarcılar ateşe sunuldukları gün: "**Bu gerçek değil mi?**" diye kendilerine sorulur.İnkarcılar da, "**Evet, Rabbimize yemin olsun gerçekmiş,**" derler.Allah: "**O halde inkar etmiş olduğunuz için, azabı tadın,**" der.

Acele Etme, Sabret.

35. Ey Muhammed! Karar ve azim sahibi elçiler,nasıl sabrettiyse sen de sabret ve inkarcılar için acele etme. Ortak koşucu inkarcılar, kendilerine söz verilen başlarına geldiğinde, sanki dünyada gündüzün bir saati kadar kaldıklarını sanırlar. **Bu bir duyurudur. Yoldan çıkmış topluluklardan başkası mı yok edilir**?

47.MUHAMMED (Muhammed) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. İnkar edenlerin ve Allah'ın yoluna gitmek isteyenlere engel olanların yaptıkları tüm işleri, Allah boşa çıkarır.
2. Ama inanıp,iyi ve güzel işler üretenleri ve Rab'lerinden bir gerçek olarak Muhammed'e indirilene/Kur'an'a inananları ise, Allah günahlarını örter ve durumlarını düzeltir.
3. Çünkü, inkar edenler bâtıla uymakta, inananlar ise Rab'lerinden gelen gerçeğe uymaktadırlar. Allah insanlara kendi durumlarını, işte böyle örnekleyerek anlatır.

Haksız Yere Saldıranlara Karşı Savaşın.

4. Size saldıran ve sizi Allah yolundan alıkoyan ortak koşucu inkarcılarla,savaşta karşı karşıya geldiğinizde,onlarla savaşın. Savaşı kazandığınızda,onlardan savaş sırasında sağ olarak ele geçirdiklerinizi tutuklayın. Savaş sona erdikten sonra, esirleri ister karşılıksız serbest bırakın, ister fidye karşılığında serbest bırakın. İşte böyle, eğer Allah isteseydi kendisi inkarcılardan öcünü alırdı. Ancak, **Allah sizi böylece birbirinizle sınamaktadır.** Allah yolunda savaşanlara gelince, Allah onların yaptıklarını boşa çıkarmayacaktır.

5. Allah,kendi yolunda savaşanlara dosdoğru yolunu gösterir ve işlerini düzeltir.

6. Allah yolunda ölenleri de, kendilerine tanıtmış olduğu cennete koyacaktır.[568]

7. **Ey inananlar! Siz Allah'ın dinine yardım ederseniz, Allah'ta size yardım eder ve ayaklarınızı sağlam tutar.**

8. İnkar edenler ise,yıkımı hakketmişlerdir; Allah inkarcıların işlerini boşa çıkarmıştır.

9. Çünkü inkarcılar,Allah'ın indirdiğini/Kur'an'ı beğenmediler. Allah da onların işlerini geçersiz kılmıştır.

10. Ortak koşucu inkarcılar,yeryüzünü dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğunu görmezler mi? Allah daha önceki inkarcıları yerle bir etmiştir. Allah'ın indirdiğini beğenmeyen bu inkarcıları da aynı son beklemektedir.

11. Çünkü, Allah inananların koruyucusudur. İnkarcıların ise bir koruyucusu yoktur.[569]

12. Kuşkusuz, Allah inanıp, iyi ve güzel işler üretenleri,içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. **İnkarcılar ise, hayvanlar gibi yerler, içerler ve yaşarlar.** Ama sonunda varacakları yer ateştir.

13. Ey Muhammed! **Ortak koşucu Arapların,seni sürüp çıkardıkları şehrinden/Mekke'den çok daha güçlü, nice şehirler vardı ki, Biz hepsini yok ettik,** onlara hiç bir yardım eden de olmadı.

14. Rabbi tarafından gönderilmiş, açık bir kanıt üzerinde bulunan kimse ile,arzu ve heveslerine uyup, işlediği kötülükler kendisine güzel gözüken kimse bir olur mu?

İşte Gerçek, Tercih İnsanın.

15. Erdemlilere/sakınanlara **söz verilen cennetin örneği şudur**: İçinde dupduru sudan ırmaklar, tadı bozulmayan sütten ırmaklar, içenlere lezzet veren sarhoş edici maddelerden oluşan ırmaklar[570] ve süzme baldan ırmaklar vardır. Sakınanlar için cennette her türlü ürün ve Rab'lerinden bir bağışlanma vardır. Böyle nimetler içindekilerin

---

568 47:6 Allah'ın tanıttığı cennet, bak,15.ayette açıklanıyor.

569 47:11 Bak 2:286.

570 47:15 Cennetteki sarhoşluğun dünyadakinden farklı olduğu bildiriliyor. Bak52:23;76:21.

durumu ile,ateşte sürekli kalan ve bağırsaklarını parça parça edecek kaynar bir sudan içirilen kimselerin durumu aynı olur mu?

İkiyüzlüler Kafaları Bulandırmak İçin Kasıtlı Soru Sorar.

16. Ey Muhammed! Ortak koşucu Araplardan bazıları var ki,seni dinlerler. Fakat senin yanından çıkınca,kendilerine bilgi verilmiş olanlara, "**Muhammed biraz önce ne söylemişti**?" diye sorarlar. İşte bunlar, Allah'ın kalplerini damgaladığı kimselerdir ve onlar heveslerinin ardına düşmüşlerdir.

17. Doğru yolu bulanların ise,Allah yollarını aydınlatır ve onların sakınmalarını/erdemli olmalarını sağlar.

18. Ortak koşucular, Saatin/Kıyametin ansızın tepelerine inmesini mi bekliyorlar? **Kuşkusuz onun alametleri gelmiş bulunuyor**. Kıyamet gelip çattıktan sonra ders almaları neye yarar.?

19. Ey Muhammed! Bil ki, kuşkusuz Allah'tan başka ilah yoktur. **Sen hem kendi günahın için,**hem de inanan erkeklerin ve inanan kadınların günahları için bağışlanma dile. Allah sizin gezip dolaştığınız yeri de, varıp ulaşacağınız yeri de bilir.

İkiyüzlüler Zor Anlarda Ortaya Çıkar.

20-21. Yemin olsun! İnananlar, "**Keşke savaşmaya izin veren bir süre indirilmiş olsaydı**"! diyorlardı. Fakat, hükmü açık bir sure indirilip de, içinde savaştan söz edilince, kalplerinde hastalık bulunanların ölüm korkusuyla bayılan bir kimsenin bakışı gibi,sana baktıklarını görürsün. Halbuki,onlar için uygun olan, Allah'tan gelen buyruğa uymak veya yapamayacakları şeyleri söylememekti. Şimdi iş ciddileşince, Allah adına verdikleri sözde durmaları kendileri için daha iyi olurdu.

Allah, Peygamberin Vefatından Sonra İkiyüzlülerin Neler Yapabileceklerini Haber Veriyor.

22. Demek siz iki yüzlü Araplar,işbaşına gelecek olsanız, ülkede bozgunculuk çıkaracak ve akrabalık bağlarını koparacaksınız?[571]

---

571 **47:22** Nitekim, Hz. Muhammed'in vefatından kısa süre sonra, Kur'an'ın mesajını terk eden, cahiliye dönemi hastalıklarını hortlatan, kabilecilik ve liderlik ihtiraslarıyla, müminleri boğazlayanları anımsayın. Bu Münafıkların iktidarı ellerine geçirdikten sonra, despotik kurallarını nasıl din diye empoze ettiklerini, karşı çıkanları zindanlara attıklarını düşünün. Allah bu ayetle gelecekte neler olabileceğini işaret buyurmuş.

23. İşte, Allah'ın lanetlediği, sağırlaştırıp körleştirdiği kimseler bunlardır.

İki Yüzlülerin Kur'an'ı Devre Dışı Bırakma Oyunları.

24-25. Bu İki yüzlüler, **Kur'an'nın anlamını düşünmüyorlar mı? Yoksa kilitli mi beyinleri? Kendilerine Allah'ın dosdoğru yolu belli olduktan sonra,tekrar eski ortak koşma adetlerine dönenleri şeytan ayartmış ve kendilerine ümit vermiştir.**[572]

26-27. Çünkü bu iki yüzlüler, Allah'ın indirdiğini/Kur'an'ı beğenmeyenlere, "**Bazı konularda size uyuyoruz,**" demişlerdi. Allah iki yüzlü inkarcıların gizli komplolarını bilmektedir. Melekler onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alacaklarında, bakalım durumları ne olacak?

28. **Çünkü iki yüzlüler, Allah'ın hoşlanmadığı şeylerin peşine düştüler, Allah'ı hoşnut edecek şeyleri beğenmediler. Allah'ta onların tüm yaptıklarını boşa çıkardı.**

29. **Kalplerinde hastalık bulunanlar, içlerindeki düşmanlıklarını, Allah'ın açığa çıkarmayacağını mı sanıyorlardı?**

Allah, Peygambere İkiyüzlülerle İlgili İp Ucu Veriyor.

30. Ey Muhammed! **Eğer Biz isteseydik,iki yüzlüleri sana tek tek gösterirdik. Ama sen onları yüzlerinden tanırsın. Yemin olsun! Sen onları konuşmalarından da tanıyabilirsin.** Allah tüm işlediklerinizi bilir.

---

572 **47:24-30** Bu ve benzeri ayetler, peygamberin yanında bulunanların hepsinin dürüst olamayacağını gösteriyor. Tüm dünya Müslümanları, Peygamberin yanında olan herkesin, samimi bir mü'min olduğu inancını taşırlar. Tüm dinsel kaynaklar, sahabeyi, "**Müslüman olarak Peygamberle görüşmüş kişi**" diye tanımlar ve kutsiyetleriyle ilgili olağanüstü abartılı rivayetler içerir. Hâlbuki bu ayette ve Kur'an boyu birçok ayette bildirildiği üzere, sahabelerin içinde, Hz.Peygamber'in eşine iftira edenlerden tutun da, harplerde peygamberi yalnız bırakanlara, Kur'an'ı Muhammed uydurdu diyenlerden, ganimet dağıtımında haksızlık yapıyorsun diyen birçok sahtekâr ve münafık da vardı. Nitekim Hz. Muhammed'in vefatından kısa süre sonra, Kur'an'ın mesajını terk eden, cahiliye dönemi hastalıklarını hortlatan, kabilecilik ve liderlik ihtiraslarıyla, müminleri boğazlayanların ön saflarında binlerce inkarcı münafık sahabe vardı. İşte bu Münafık sahabelerin uydurduğu rivayetlere,"sahih"(doğru) diye, Müslümanları inandırabilmek için, peygamberin yanında olanların hepsinin mü'min olduğu izlenimini vermek için, kutsayıcı ve abartılı rivayetler uydurdular ve başarılı oldular.

31. Yemin olsun! Sizden içtenlikle çaba gösterenleri,güçlüklere karşı direnenleri ve söyledikleri sözlerin/haberlerin doğru olup olmadığını ortaya çıkarıncaya kadar sizleri sınayacağız.

32. İnkar edenler, Allah'ın yolundan gidenlere engel olanlar ve kendilerine dosdoğru yol belli olduktan sonra elçiye karşı gelenler Allah'a hiçbir zarar veremezler. Aksine, Allah onların yaptıkları tüm işleri boşa çıkaracaktır.

33. Ey inananlar! Allah'a uyunuz,Allah'ın Buyruklarını bildiren elçiye uyunuz ve yaptıklarınızı işe yaramaz hale getirmeyiniz.

34. **İnkar edenleri, Allah'ın yolundan gidenlere engel olanları, sonra da inkarcılar olarak ölenleri Allah bağışlamayacaktır.**

Üstün Durumdayken, İşinizi Daha Sıkı Tutun.

35. Ey inananlar! **Sizler düşman karşısında üstün durumdayken gevşemeyin ki, tersi bir durum olup, barış istemek durumunda kalmayasınız.** Allah sizinle beraberdir ve işlediklerinizi boşa çıkarmayacaktır.

36. Kuşkusuz, **dünya hayatı bir oyun ve eğlenceden ibarettir.** Eğer İnanıp, erdemli davranırsanız, Allah size ödüllerinizi verir. **Allah sizden mallarınızın tamamını istemiyor.**

37. Eğer, Allah mallarınızın tamamını sizden isteseydi ve sizi zorlasaydı cimrilik ederdiniz ve bu da sizin, Allah'a ve peygamber'e karşı gizli kötülüklerinizi açığa çıkarırdı.

38. İşte,sizler Allah yolunda harcamaya çağrılıyorsunuz,ancak bir kısmınız cimrilik etmektedir. Kim cimrilik ederse kendisine karşı cimrilik etmiş olur. Allah zengindir,yoksul olan sizlersiniz. Eğer Allah için yardım etmekten kaçınırsanız, Allah sizin yerinize başka bir topluluk getirir, sonra onlar sizin gibi olmazlar.

48. FETİH (Zafer) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Fethin Getirdikleri.

1. Ey Muhammed! Kuşkusuz, Biz sana apaçık bir zafer nasip ettik.

2-3. Ki, **Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlasın, dinini/nimetini senin aracılığınla tamamlasın, seni dosdoğru bir yola iletsin ve seni onur verici bir zaferle taçlandırsın.**

4. İnananların imanlarını kat kat artırmaları için,kalplerine güven veren Allah'tır. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah her şeyi Bilendir, Bilgedir.

5. Ve Allah,inanan erkekleri ve inanan kadınları,içinden ırmaklar akan cennetlere, sonsuza dek kalmak üzere koyacak ve onların günahlarını örtecektir. İşte bu, Allah yanında en büyük kurtuluştur.

6. Öte yandan, Allah hakkında çirkin düşünceler besleyen ikiyüzlü erkeklerle, ikiyüzlü kadınları ve ortak koşucu erkeklerle, ortak koşucu kadınları cezalandıracak ve inananlar için bekledikleri kötülükler geri tepecektir. Allah onlara gazaplanmış, onları lanetlemiş ve onlar için cehennemi hazırlamıştır. Orası ne kötü bir dönüş yeridir.

7. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah Üstündür, Bilgedir.

8-9. Ey Muhammed! **Kuşkusuz Biz seni bir tanık,bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik ki**, inananlar Allah'a ve Allah'ın Buyruklarını bildiren elçisine inansınlar, **Allah'ın dinini öğrensinler,** Allah'a saygılı olarak sabah-akşam Allah'ı Yüceltsinler diye.

Elçiye Bağlılık, Allah'a Bağlılıktır.

10. Ey Muhammed! **Seninle el tutuşup bağlılık sözü verenler, Aslında Allah'a bağlılık sözü vermişlerdir.** Allah'ın eli onların elleri üzerindedir. Kim Allah adına verdiği sözden cayarsa, kendi aleyhine caymış olur. Kim de Allah adına verdiği sözü yerine getirirse, Allah ona büyük bir ödül verecektir.

Savaştan Kaçanlara Taviz Yok.

11. İkiyüzlü Araplardan geride kalanları sana, "Mallarımız ve çoluk çocuğumuz bizi seninle beraber gelmekten alıkoydu, bizim için bağışlanma dile," diyeceklerdir.İki yüzlü Araplar, kalplerinde olmayanı dilleriyle söylerler. Onlara de ki, "Allah size bir zarar gelmesini isterse veya bir yarar elde etmenizi isterse, Allah'ın bu isteğini engellemeye kimin gücü yetebilir? Kaldı ki, Allah yaptıklarınızdan ve niyetlerinizden haberdardır,"

12. Aslında, siz elçinin ve inananların bir daha ailelerine dönmeyeceklerini sanmıştınız ve bu düşünce gönlünüze hoş gelmişti. Siz kötü hayaller kurup durdunuz ve sonunda âdi bir topluluk oldunuz.

13. Kim Allah'a ve Allah'ın Buyruklarını bildiren elçisine inanmazsa, bilmelidir ki, Biz inkarcılar için alevli bir ateş hazırlamışızdır.

14. Göklerin ve yerin yönetimi Allah'ındır. Allah dileyeni bağışlar ve dileyeni de cezalandırır. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

15. Ey Muhammed! Siz savaş ganimetlerini almak için gittiğinizde, savaş kaçakları: "**İzin verin biz de sizinle gelelim,**" diyecekler. **Savaş kaçağı Araplar, Allah'ın sözünü değiştirmek istiyorlar**. De ki, "**Siz asla bizimle gelemeyeceksiniz. Bu Allah'ın daha önce buyurduğu bir karardır.**" Bunun üzerine iki yüzlü savaş kaçakları: "**Zaten siz bizi çekemiyorsunuz,**" diyeceklerdir. Doğrusu onlar pek az söz anlarlar.

16. Ey Muhammed! Önceki savaşa gitmekten kaçan Araplara de ki, "Siz çok güçlü bir topluluğa karşı yakında savaşa çağrılacaksınız. Ya onlarla çarpışırsınız veyahut çarpışmadan onlar teslim olurlar. Kuşkusuz itaat ederseniz Allah size güzel bir ödül verir. Ama daha önce döndüğünüz gibi yine dönerseniz, Allah sizi acı bir azap ile cezalandırır,"

17. Görme özürlüye,yürüyemeyecek derecedeki topala ve hastaya savaşa gitme sorumluluğu yoktur. Kim Allah'a ve Allah'ın Buyruklarını uygulayan elçisine uyarsa, Allah onu içinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Kim de itaat etmez dönerse, onu da acı bir biçimde cezalandırır.

Hüdeybiye Sözleşmesi.

18-19. Yemin olsun! O ağacın altında sana bağlılık sözü veren mü'minlerden Allah hoşnut olmuştur.Allah onların kalplerinde olanı bilmiş, onlara güven duygusu vermiş ve onları yakın bir zaferle taçlandırmış,elde edecekleri bir çok ganimetlerle de ödüllendirmiştir. Allah Üstündür, Bilgedir.[573]

20. Allah, size elde edeceğiniz birçok ganimetler sözü vermişti. İşte, Hüdeybiye sözleşmesiyle size bunu çabucak verdi ve size saldırı planları hazırlayan insanların ellerini sizden çekti. Böylece bunu inananlar için bir delil kıldı ve sizi dosdoğru yola iletti.

21. Ele geçiremediğiniz diğer ganimetlere gelince, Allah onları kuşatmış, sizin için hazırlamıştır. Allah her şeye gücü yetendir.

---

573 **48:18 Ayette anılan ağaç**, Hüdeybiye denilen bir yerde, peygamberle, inananlar arasındaki tarihsel biat'ın yapıldığı yerdeki ağaçtır. Biat bu ağacın altında yapıldı. Hicretin altıncı senesinde yapılan bu biat'a, "Ridvan biatı" veya "Hüdeybiye biatı" olarak tarihe geçmiştir. Olay kısaca şöyle gelişmiştir.**27.ayette anıldığı üzere**, Hz. Peygamber gördüğü bir rüya üzerine, Müslümanları haccetmeye davet etmiş, Kâbe'yi hep beraber ziyaret edeceklerini inananlara müjdelemişti. Hicretin 6.yılı zilkade ayında, kalabalık bir grupla (kaynaklar 1400 kişi olarak zikreder.) Kâbe'yi ziyaret amacıyla yola çıktı. Hüdeybiye denilen yere geldiklerinde, Mekke'deki, ortak koşucu Arapların bu ziyarete izin vermeyecekleri haberi geldi. Henüz Mekke'ye hâkim olan ortak koşucu Arapların elebaşlarıyla görüşmek, niyetlerinin savaşmak değil, sadece Kâbe'yi ziyaret edip dönmek olduğunu anlatmak için, Hz. Peygamber, Hz. Osman'ı görüşmek üzere Mekke'ye gönderdi. Fakat ortak koşucu Araplar, Hz.Osman'ı gözaltına aldılar, Ancak, peygamberimize gelen haber Hz. Osman'ın öldürüldüğü şeklinde idi. Hava birden sertleşti ve nazik bir safhaya girdi. Başta Hz. peygamber olmak üzere inananlar çok gergindi. Amaçları savaş olmadığı için silahları da yoktu. Ancak Osman'ın öldürülme olasılığına karşı bir cevapta gerekiyordu. Hz. Peygamber, inananları topladı, ortak koşucu inkârcılara gereken cevabı vermeleri için, inananlara ellerini uzatarak hepsinden söz aldı. Kadın erkek hepsi söz verdiler. Biat ettiler. Tek yumruk haline geldiler. İşin ciddiyetinden haberdar olan Mekke'deki ortak koşucu Araplar, göz hapsinde tuttukları Hz. Osman'ı bıraktılar, anlaşma yapmak üzere bir heyet gönderdiler. Uzun tartışmalardan sonra, **Mekke'li** ortak koşucu Araplarla, Hz. Muhammed ve inananlar arasında **10 yıllık bir barış anlaşması imzalandı.** Anlaşmanın en önemli maddeleri arasında Kâbe ziyareti bir yıl sonraya erteleniyor, tek taraflı iltica edenlerin geri iadesi, yani Mekke'de Müslüman olan biri Medine'ye Peygamber'in yanına gidemeyecekti.26.ayette de bildirildiği üzere, tüm tahriklere rağmen anlaşma imzalandı. Bu anlaşma tarihe "**Hüdeybiye barış anlaşması** "olarak geçmiştir. İnananlar için geri dönmek çok zor gelmişti. Ama Allah devam eden ayetlerle inananlara müjdeler veriyordu. Bir yıl gibi kısa bir sürede bu müjdeler gerçekleşti, Mekke Müslümanların eline geçti. Fetih gerçekleşti.(Bak.18-27)

22. Eğer ortak koşucu inkarcılar barışa yanaşmayıp,sizinle savaşsalardı, yüzgeri dönüp kaçacaklardı. Sonra bir dost ve bir yardımcı da bulamayacaklardı.

23. **Bu, Allah'ın daha önce gelip geçmişlere uyguladığı sünnetidir. Siz Allah'ın sünnetinde bir değişme bulamazsınız.**

Mekke'nin Fethinin En Önemli Ertelenme Nedeni.

24. Allah sizi ortak koşucu Araplara karşı üstün getirdikten sonra,Mekke'nin göbeğinde,onların ellerini sizin yakanızdan, sizin ellerinizi de onların yakasından çekmiştir. Allah yaptıklarınızı görendir.

25. Onlar,ortak koşucu inkarcı Araplardır. Sizi Kutsal Mescidi/Kabe'yi ziyaretten ve hazırladığınız kurbanları yerine ulaşmaktan alıkoyanlardır. **Eğer, Mekke'de Kendilerini henüz tanımadığınız inanan erkekler ile,inanan kadınları bilmeden incitip, daha sonra öğrendiğinizde de, üzüntüye kapılmanız olasalığı olmasaydı, Allah savaşı önlemezdi.** Allah dileyeni rahmetiyle işte böyle korur. **Eğer, İnkarcıların içindeki gizli inananlar belli olmuş olsalardı savaşı önlemez, inkarcıları acı bir azapla cezalandırırdık.**

İnkarcı Arapların İmza Tahriki Anlaşmayı Engelleyemedi.

26. İnkarcı Araplar barış sözleşmesi imzalanırken,içlerindeki öfke ve bağnazlığı, cahiliye taassubunun fanatizmini ateşlediklerinde, Allah inananların ve elçisinin üzerine sukunet ve güvenini indirmiş ve onların erdemlilik sözünü tutmalarını sağlamıştı.İnananlar buna tam yaraşan ve hakkeden kimselerdi. Allah her şeyi bilendir.

27. Yemin olsun! **Allah elçisinin rüyasını gerçekleştirdi:** "Allah dilerse güvenlik içinde, saçlarınızı tıraş etmiş ve kısaltmış olarak Kutsal Mescide gireceksiniz. Bir korku duymayacaksınız. Allah sizin bilmediklerinizi bildiğinden, size bundan önce acil bir zafer hazırlamıştır."

Sonsuza Dek Çağrı.

28. **Ortak koşucuların ve atalarının uydurdukları tüm uyduruk dinlere üstün kılması için, Allah, elçisini hidayetle ve gerçek din ile gönderdi. Tanık olarak Allah yeterlidir.**[574]

İnananların Tevrat ve İncil'deki Özellikleri.

29. **Allah'ın elçisi Muhammed ve beraberinde bulunanlar, inkarcılara karşı sert ve kendi aralarında ise merhametlidirler.** Onları, eğilip secde ederek, Allah'tan lütuf ve hoşnutluk dilerken görürsün.**Yüzlerinde secdelerin izleri vardır. Bu, onların Tevrat'taki nitelikleridir. İncil'deki nitelikleri ise, filizini çıkarıp güçlendirmiş ve kalınlaşıp gövdesi üzerine dikilerek ekincileri sevindiren bitki gibidir.** Allah böylece, inananları çoğaltıp güçlendirmekle,inkarcıları öfkelendirir. Allah onlardan inanıp, iyi ve güzel işler üretenlere bağışlanma ve büyük bir ödül sözü vermiştir.

---

574 **48:28** Tüm elçiler Allah'ın dini olan, **"Allah'a teslim olma"** anlamına gelen, **"İslam dinini"** tebliğ etmişlerdir. Fakat insanlar Allah'ın dinini insan sözleriyle karıştırarak batıl dinler oluşturdular. İşte böyle oluşmuş dinlerden üstün gelmesi için, **İslam dinini son elçisi Hz. Muhammed'e gönderdiği Kur'an'la üstün kılmıştır.** Süreç devam ettiği takdirde, yani **Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği Kur'an, insan sözleriyle bir tutulup, İslam dini, atalar dini haline gelirse, bu durumu düzeltecek yine, Tanrı'nın bizzat koruduğu Kur'an olacaktır.**

49. HUCURAT(Odalar) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Elçiye Saygılı Olun, Yoksa Yaptıklarınız Boşa Gider.

1. Ey inananlar! Allah'ın ve O'nun Buyruklarını Bildiren elçisinden önce bir yargıda bulunmaya kalkmayın. Allah'a saygılı olun. Kuşkusuz Allah her şeyi işiten ve bilendir.
2. Ey inananlar! Peygamberin yanında konuşurken sesinizi peygamberin sesinden çok çıkarmayın ve kendi aranızda bir birinizle bağırarak yüksek sesle konuştuğunuz gibi, aynı şekilde peygamber ile konuşmayın. Yoksa siz farkında olmadan yapmış olduğunuz işleriniz boşa gidiverir.
3. Allah'ın elçisinin huzurunda seslerini saygıyla kısanlar, Kuşkusuz, Allah'ın kalplerini erdemlilik davranışıyla denediği kimselerdir ki, Allah onların kalplerinde bir eğrilik olmadığını anlamıştır. Onlar için bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.
4. Ey Muhammed! Odaların/konutuyun dışından sana yersiz ve zamansız bağıranların çoğu,bilinç düzeyi düşük kimselerdir.
5. Eğer onlar,sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi,kuşkusuz kendileri için daha iyi olurdu. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

Her Duyduğunuz Söze, Araştırmadan İnanmayın.

6. Ey inananlar! Ara bozucu birisi size bir haber getirirse,o haberin iç yüzünü araştırınız.Yoksa oyuna gelip, bilmeden bir topluluğa karşı haksızlık edersiniz de, sonra yaptığınızdan pişmanlık duyarsınız.[575]

7-8. Bilesiniz ki,Allah'ın elçisi aranızdadır. Eğer, peygamber bir çok işte sizlere uysaydı, gerçekten siz zorlukla karşılaşır,sıkıntıya düşerdiniz. Fakat, **Allah inancı size sevdirdi ve onu kalbinize sindirdi; inkarı, kötülüğü ve bozgunculuğu ise, size çirkin gösterdi.** İşte, Allah'ın lutfu ve iyiliği ile olgunluğa ulaşanlar bunlardır. Allah Bilendir, Bilgedir.

---

575 **49:6** Bu ayetin işaret buyurduğu gerçek, tüm insanlar için evrensel bir uyarıdır.

İnananların Arasını Düzeltin,
Saldırgan Tarafı Birlikte Durdurun.

9-10. Eğer, inananlardan iki taraf birbirleriyle savaşırlarsa,onlara arabuluculuk yapıp,aralarında barışı sağlayın. Şayet, taraflardan biri barışa yanaşmaz, ötekine haksızca saldırıya devam ederse, Allah'ın buyruğuna dönünceye kadar hep birlikte saldırgan tarafla savaşın. Şayet saldırgan taraf vazgeçerse, savaşan tarafları ayırım yapmadan ve adaletli bir şekilde barıştırın. Kuşkusuz, Allah adaletli davrananları sever. Kuşkusuz, inananlar kardeştirler. O halde kardeşleriniz arasında barışı adaletle sağlayın ve Allah'a saygılı olun ki, esirgenesiniz.[576]

11. Ey inananlar! Bir topluluk diğer bir topluluk ile alay etmesin, belki alay ettikleri topluluk,kendilerinden daha iyidirler. Kadınlar da kadınlarla alay etmesinler, belki alay ettikleri kadınlar, kendilerinden daha iyidirler. Kendi kendinizi küçük düşürmeyin ve birbirinizi küçük düşürücü kelimelerle çağırmayın. Erdemlilik yerine, arabozucu sıfatı ne kötü bir isimdir. Kim tövbe etmezse, işte onlar nankörlerdir.

12. Ey inananlar! Zannın çoğundan sakının, çünkü zannın bir kısmı günahtır. **Birbirinizin gizli şeylerini araştırmayın ve birbirinizi arkadan çekiştirmeyin**. Siz ölmüş bir kardeşinizin etini yemekten hoşlanır mısınız? Elbette ondan iğrenirsiniz. O halde Allah'ı dinleyin. Kuşkusuz, Allah tövbeleri kabul edendir, çok Esirgeyendir.

Ortak Değerlerde Birleşip, Kaynaşmak Tanrı Buyruğudur.

13. Ey insanlar! Biz sizi bir erkek ile bir kadından yarattık ve ortak değerlerde birleşip, kaynaşmanız için,sizi değişik ırkta milletlere ve boylara ayırdık. Kuşkusuz, Allah yanında en seçkin toplum,en erdemli olan toplumdur. Allah Bilendir, her şeyden Haberdardır.

---

576 **49:9,10** Kur'an inananlara yol gösterici bir kitaptır. Bu Kur'an ayetleri, "inananlar arasındaki" diyerek tüm inananları kapsayan evrensel bir çağrı yapıyor. Kur'an yaşadığımız olayların pratik çözümlerine yol gösteren emsalsiz bir kılavuzdur. "Dini fırka fırka" edip, her fırka kendi görüşlerini inanç haline getirip, Kur'an'ı insan yaşamından uzaklaştırırlarsa, kaostan kurtulamazlar.

Müslüman ve Mümin.

14. Ey Muhammed! Taşradan gelen Araplar sana "**İnandık,**" dediler. Onlara de ki, **"Siz henüz inanmadınız,ancak inanç kalbinize yerleşinceye kadar,'teslim olduk' deyin**. Eğer Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine uyarsanız, mevcut konumunuzdan hiçbir şey kaybetmiş olmazsınız. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

15. Kalplerine inanç yerleşen kimseler şunlardır ki, Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine inanırlar, bu inançlarında asla kuşku beslemezler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla çaba harcarlar. İşte onlar, özü de sözü de doğru olanlardır.

Müslümanlığını Çıkarı İçin Kullanmak.

16. Ey Muhammed! De ki, "**Siz dininizi Allah'a mı öğretmeye kalkıyorsunuz?** Allah göklerde olanı da,yerde olanları da bilir. Kuşkusuz Alla her şeyi bilendir."

17. Ey Muhammed! Müslüman olduk diye,kendi çıkarları doğrultusunda seni zor durumda bırakmak istiyorlar.O çıkarcı Araplara de ki, **"Müslüman olduk diye benden çıkar sağlamaya kakmayın.** Eğer, dürüst kimselerseniz biliniz ki,sizi inanca ulaştırdığı için, Allah hepinizi minnet borcu altına sokar.

18. Kuşkusuz, Allah göklerin ve yerin gizemlerini bilir. Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

50. KAF (Kaf) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Kaf, Yüce Kur'an'a yemin olsun.[577]

2-3. Ortak koşucu Araplar,kendi içlerinden ummadıkları birinin/Muhammed'in uyarıcı elçi olarak gelmesine şaşırdılar. Tuhaf karşıladılar! Ve: **"Bu acayip bir şey! Üstelik biz ölüp toprak olduktan sonra mı, yeniden diriltileceğiz? Bu yeniden dönüş çok uzak bir ihtimal, hatta olanaksız.,"** dediler.

4. Öldükten sonra, **toprağın onlardan neleri eksi**lttiğini Biz kesin olarak bilmekteyiz. **Bizim yanımızda her şeyin ayrıntısını içeren bir kitap korunmaktadır.**

5. Oysa inkarcılar, gerçek kendilerine gelince onu yalanladılar. Onlar tam bir **kararsızlık** içindedirler.

6-7. İnkarcılar üstlerindeki göğe bakmazlar mı,**biz onu direksiz nasıl bina etmiş ve yıldızlarla süslemişiz**? Onda en küçük bir yarık, çatlakta yok. Ve inkarcılar bakmazlar mı, **yer küresini de nasıl yaşam koşullarına elverişli hale getirdik,** üstüne de denge unsuru sabit dağlar yerleştirdik ve içinde **her çeşit çiftten** güzel bitkiler yetiştirdik?

8. **Bu gerçekler,Allah'a yönelen her kul için,ibretle bakması gereken bir mesajdır.**

9. Ve gökten bereketli bir su indirerek onunla bahçeler yetiştirdik ve biçilecek ürünler bitirdik.

10-11. Kullara bir rızk olarak küme küme tomurcuklar ve yüksek dalları olan hurma ağaçları yetiştirdik ve gökten indirdiğimiz o bereketli su ile ölmüş kupkuru toprağı canlandırdık. **İşte topraktan diriliş böyledir.**

Tarihten Hatırlatmalar.

12-14. İnkarcı Araplardan önce Nuh'un halkı, Ress halkı,Salih'in halkı Semud'lular, Hud'un halkı Ad'lılar, Firavun, Lut'un Kardeşleri, Şuayb'ın halkı Eykeliler ve Tubb'a halkı hepsi elçilerini yalanlamışlardı. Biz de tehdidimizi gerçekleştirmiştik.

---

577 50:1 Bu harf için bak 2:1.Ayrıca, yeminlerin fonksiyonu için Bak.89/5

15. **Biz ilk yaratılışta acizlik gösterip yorulduk mu? Asla!** Ortak koşucu inkarcılar, yeni bir yaratılıştan kuşku içindedirler.

Allah İnsana Her Şeyden Daha Yakındır.

16. Yemin olsun! İnsanı Biz yarattık ve insanın kendi kendine neler kurduğunu iyi biliriz. **Biz insana şahdamarından daha yakınız.**

İnsan Yaşamı Gizli Kamera ile Kayda Alınır.

17-18. İnsanın sağına ve soluna yerleştirilmiş **iki alıcı,insanın işlediği en ince ayrıntıyı bile sürekli kayda almaktadır.**İnsanın ağzından fısıltılı bir söz bile çıksa, alıcılar hemen onu kayda geçirir.[578]

19. Nihayet, ölüm sarhoşluğu gerçek olarak kendisine gelmiştir ve ey inkarcı! İşte senin kendisinden kaçıp durduğun şey budur.

20. Ve sûr'a üflenmiştir. İşte bu da, geleceği söz verilen gündür.

21-22. **Her birey yanında bir sürücü ve bir tanık ile gelir**. Ve, "Yemin olsun! Sen bunlardan gaflet içindeydin.Şimdi Biz senin gözlerinden perdeyi kaldırdık,bu gün gözün keskin mi keskin,"

23-25. Yanındaki melek,"İşte yanımdaki hazır" der. Ve iki meleğe, "Şu inatçı nankörü, iyiliği engelleyen azgın kuşkucuyu ikiniz beraberce atın cehenneme,"

26. "O ki, Allah ile birlikte başka ilah edindi. Onu o çetin azabın içine atın," denir.

27. İnkarcının arkadaşı, **"Rabbim, ben onu azdırmadım; fakat o kendisi derin bir sapıklık içindeydi,"** der.

28. Allah der ki: **"Huzurumda çekişmeyin. Ben size daha önceden uyarı göndermiştim."**

29. **"Benim huzurumda söz değiştirilmez ve ben kullara asla haksızlık etmem."**

30. O gün cehenneme, "Doldun mu?" deriz. cehennemde, "Daha yok mu?" der.

Cennet.

31. Cennette Erdemlilere/sakınanlara yaklaştırılır,zaten uzakta değildir.

---

578 **50:17,18** Bilim ve bilimsel gelişmeler Kur'an'ın daha iyi anlaşılmasını sağlar. Teknolojik gelişmeler, bu Kur'an ayetlerine daha iyi bir anlamlandırma kazandırıyor.

32-33. İşte size söz verilen cennet! Ki o, Allah'a yönelen,O'nun Buyruklarına inanan,görmediği halde Rahman'a saygılı olan ve Allah'a içtenlikle bağlı bir kalp ile gelen kimselere aittir.

34. Girin esenlikle cennete;işte bu, sonsuz yaşama günüdür.

35. Onlar cennette diledikleri her şeyi elde ederler. Hatta katımızda fazlası da vardır.

36. Ey Muhammed! Bu inkarcılardan önce,kendilerinden daha güçlü nice nesilleri yok etmiştik.**Onlar ölümden kurtulmak için diyar diyar dolaşmışlardı; kurtuluşu var mı?**

37. Kuşkusuz bunda, zeka sahibi olan yahut ibret olarak kulak veren herkes için bir mesaj vardır.

Allah Yorulmaz.

38. Biz gökleri,yeri ve aralarındakileri **altı günde/evrede yarattık. Hiçbir yorgunluk da duymadık.**[579]

39. Ey Muhammed! Sen ortak koşucuların söylediklerine sabret ve **güneşin doğuşundan ve batışından önce Rabbini överek yücelt.**

40. Gecenin bir kısmında ve secdelerin ardından da Rabbini överek Yücelt.

41. Çağırıcının yakın bir yerden çağıracağı güne kulak ver.

42. O gün,o müthiş sesi gerçek olarak duyarlar;işte bu, çıkış/diriliş günüdür.

43. Hiç kuşkusuz Biz diriltiriz, öldürürüz ve dönüş de bizedir.

44. O gün/diriliş günü yer yarılıp açılır ve herkes kabirlerinden kalkarak süratle toplanırlar. Bu, bizim için kolay bir toparlamadır.

Kur'an ile Öğüt Verin.

45. Ey Muhammed! Biz ortak koşucuların ne konuştuğunu çok iyi biliyoruz. **Sen onları zorla inandıracak değilsin.** Söz verdiğim/kıyamet gününün sorumluluğunu taşıyanlara, **sen Kur'an ile öğüt ver.**

---

579 **50:38 Kur'an**, kendinden önce gelen kitapları düzeltici ve doğrulayıcı olarak gelmiştir. Bu ayet ile, **Tevrat'ın Tekvin 2:2** ayetindeki "**Allah evreni altı günde yarattı.yoruldu.yedinci günü dinlenme yaptı**" mealindeki tahrifatı düzeltiyor.

51. ZARİYAT (Savuranlar) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

İnsanlara Önceden Duyuru
Kıyamet Kopacak,Yargı Gerçekleşecektir.

1-6. Tozu dumana katarak savuran rüzgarlara,yağmur yüklü bulutlara, kolayca akıp gidenlere ve işleri/görevleri belirlenmiş meleklere yemin olsun ki,size söz verilen kıyametin kopması kesinlikle doğrudur. Ve yargılama muhakkak gerçekleşecektir.

7-8-9. Mükemmel bir ahenkle hareket eden yörüngelere sahip göğe, yemin olsun ki,ortak koşucu **inkarcılar elçi ve Kur'an hakkında dayanaksız,iftira dolu sözler söylüyorlar**. Çevrilen,bu yüzden çevriliyor.

10. **Kahrolsun iftiracı düzenbazlar!**

11-12. Ki onlar, panik içinde ne yaptıklarını bilmez bir halde,yargı gününün zamanını sorarlar.

13. O gün, **iftiracı düzenbazlar** ateşe sokulacaklardır.

14. "Yaptığınız fitne suçunun cezasını tadın,meydan okumakta olduğunuz şey budur işte!" denecektir.

15. Kuşkusuz, erdemliler/sakınanlar cennetlerde pınar başlarındadır.

16. Rab'lerinin kendilerine verdiğini alırlar. Çünkü onlar bundan önce güzel davranıyorlardı.

17-18. Sakınanlar, geceleri az uyurlar,seher vakitlerinde Rablerinden bağışlanma dilerlerdi.

19. Ve mallarından isteyenlere ve yoksullara pay ayırırlardı.

20-21. Bilinçli olarak inananlar için, insanın bizzat kendi varlığında ve yer küresinde ibret verici kanıtlar vardır. Düşünmez misiniz?

22. **Sizin rızkınız da ve sizi uyardığım azap da göktedir.**

23. Göğün ve yerin Rabbine yemin olsun ki, **sizin konuşmanız nasıl bir gerçek ise, kıyametin kopması da öyle gerçektir**.

Öğüt Alanlara Tarihten Örnekler, Hz. İbrahim.

24. Ey Muhammed! İbrahim'in sofrasında ağırlanan konuklarının hadis'i/haberi, sana geldi mi?

25. Konuklar İbrahim'in yanına gelmişlerdi ve "**Selam**" demişlerdi. İbrahim'de "**Selam size yabancılar**!" demişti.

26-27. İbrahim,hemen ailesine sofra hazırlamasını söyledi ve sonra semiz bir buzağı/nefis bir dana kebabı getirdi, konukların önüne koydu. "**Buyurun**!" diye sofraya davet etti.

28. Konuklar sofraya yanaşmayınca,Bu sefer İbrahim onlardan korkmaya başladı.İbrahim'in telaşlandığını gören konuklar, "**Korkma**" dediler ve İbrahim'e bilgin bir oğul müjdelediler.

29. Bu müjdeyi duyan İbrahim'in hanımı hayret içinde,ellerini yüzüne çarparak, "**Nasıl olur! Ben doğum yaşı geçmiş, çok ihtiyar bir kadınım!**" diye seslendi.

30. Melek konuklar dediler ki, "Rabbin böyle Buyurmuştur. Rabbim, hüküm ve hikmet sahibidir, en iyi Bilendir."

31. İbrahim: "**Ey melek elçiler! Asıl göreviniz nedir**?" diye sordu.

32-34. Melek elçiler: "Biz suçlu bir topluluğun üzerine balçıktan taşlar yağdırmaya geldik,Bu taşlar azgınlar için, Rabbin tarafından işaretlenmişlerdir," diye cevap verdiler.

35. Sonra o suçlu toplumda,inananlardan kim varsa çıkardık.

36. Zaten o suçlu toplumda bir evin dışında, hiçbir Müslüman bulmadık.[580]

37. Acı azaptan korkacaklar için,orada bir ibret kalıntısı bıraktık.

Musa, Ad, Semud ve Nuh Halkı.

38. Ey Muhammed! Musa'nın mücadelesinde de ibret alınacak dersler vardır. Biz Musa'yı Firavun'a apaçık bir kanıt ile göndermiştik.

39. Firavun,adamlarıyla birlikte reddetti de Musa için, "**Bu, ya bir büyücüdür, ya da bir deli,**" **dedi.**

40. Biz de Firavun'u ve askerlerini yakalayıp denizin ortasında boğduk.Firavun bu sonucu hakketmişti.

41-42. Hud peygamber'in kavmi,Ad halkında da ibret alınacak dersler vardır. Biz Ad halkının üzerlerine korkunç bir rüzgar gönderdik.

---

580 51:36 Suçlu toplum, Lut peygamber'in halkı. Tek Müslüman ev de, Lut peygamberin evi. Fakat **Lut peygamber'in kendi eşi de inanmıyordu.**

Üzerinden geçtiği her şeyi toz toprak edip savuruyor, hiçbir canlı bırakmıyordu.

43. Salih peygamber'in kavmi,Semud'da da ibret alınacak dersler vardır. Biz Semud halkına,"**Belli bir süreye kadar keyfinize bakın bakalım!**" demiştik.

44-45. Onlar, Rab'lerinin Buyruklarına karşı geldiler de,kedilerini göz göre göre yıldırım çarptı. Ne kalkıp kaçabildiler, ne de kendilerine yardım eden oldu.

46. Daha önce de Nuh halkını su da boğmuştuk. Çünkü onlar da yoldan çıkmış bir topluluktu.

"Evrenin Genişlemesi"

47. Göğü gücümüzle biz inşa ettik ve **onu biz genişletmekteyiz.**[581]

48-49. Yer küresini de biz döşedik; ne güzel döşeyiciyiz.**Ve her şeyi çiftler halinde yarattık**. Belki düşünüp öğüt alırsınız.

50-51. Ey Muhammed! Sen de deki,"Ey halkım/insanlar!Allah'a koşun/sığının, ben bütün bu gerçekleri size duyurmam için,Allah tarafından gönderilmiş bir uyarıcıyım, Allah ile birlikte başka ilahlar edinmeyin. Ben Allah tarafından görevlendirilmiş bir uyarıcıyım."

Ortak Koşucular Aynı Yolu İzlerler.

52-53. **Hayret!** Bunlardan/Ortak koşucu Araplardan öncekilerde, kendilerine gelen elçilere "**Bu bir büyücüdür," yahut "Bu bir delidir,"** derlerdi. **Bu sözü, kuşaktan kuşağa birbirlerine mi vasiyet ettiler?** Doğrusu onlar azgın bir topluluktur.

---

581 51:47 Yirminci yüzyılın başlarına dek, bilim dünyasında geçerli tek görüş, **"Evrenin durağan bir yapıya sahip olduğu ve başlangıcından beri böyle olduğu"** şeklindeydi. Ancak, gelişen teknoloji sayesinde gerçekleştirilen araştırma, gözlem ve hesaplamalar, evrenin bir başlangıcı olduğunu ve sürekli olarak **"Genişlediğini"** ortaya koymuştur. Bilim adamları kullandıkları dev teleskoplarla gökyüzünü incelerken, **yıldızların ve galaksilerin sürekli olarak birbirlerinden uzaklaştıklarını keşfettiler.** Her şeyin sürekli olarak birbirinden uzaklaştığı bir evren ise, sürekli **"GENİŞLEYEN BİR EVREN"** anlamına gelmekteydi. İlerleyen yıllardaki bilimsel çalışmalar ve gözlemler, evrenin sürekli olarak genişlediğini kesin olarak kanıtladılar. Bu durum hiç kimse tarafından bilinmezken, Yüce Tanrı, bu Kur'an ayetiyle bu gerçeğe işaret ediyordu. Bilimsel gelişmeler Kur'an'ın daha iyi anlaşılmasını sağlar ve Kur'an'ı en iyi bilim adamları anlar. Milyarlarca yıl önce evreni **"Ol"** sözüyle bir anda yaratan Tanrı (21:30), evreni zaman ve mekan boyutları içinde sürekli genişletmektedir. Bak 4:82.

54-55. Ey Muhammed! Artık o fanatik inkarcılara boş ver.Bu yüzden sen kınanacak değilsin.[582] Sen öğüt vermeye devam et. Çünkü, **öğüt vermek inananlara yarar sağlar.**

Yaratılışımızın Amacı.

56. **Ben,cinleri ve insanları bana kulluk etmeleri için yarattım.**

57. Ben,onlardan ne bir rızk istiyorum, ne de beni beslemelerini.

58. Kuşkusuz rızk veren,güç ve kuvvet sahibi olan ancak Allah'tır.

59. Elbette, bu nankörlük eden Araplara da, daha önceki inkarcıların payına benzer bir payları vardır. Aceleye gerek yok.

60. Kendilerine söz verilen günün azabından dolayı, ortak koşucu inkarcıların vay haline!

52.TUR (Sina) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Gaipten Gerçek Haberler.

1. Tur dağına yemin olsun!

2-3. İnceltilmiş levhalar üzerine, satır satır yazılmış Kitaba/Tevrat'a Yemin olsun!

4. Yemin olsun! Sürekli ziyaret edilen eve/Kabe'ye

5-6-7. Yükseltilmiş gök kubbeye ve suları buharlaşmış denize yemin olsun ki, Rabbinin azabı kesinlikle gerçekleşecektir.

8. Onu engelleyecek hiçbir güç yoktur.

9. O gün gök sallanıp sarsılacak,

10. Dağlar yürütülüp silinecek,

Yalanlayanların Durumu.

11. O gün yalanlayanların vay haline!

12. Onlar ki,bir bataklıkta oynamaktadırlar.

---

582 51:54 Yunus peygamber, halk inanmıyor diye, Allah'tan izinsiz, görevini tamamlamadan halkından uzaklaştığı için kınanmıştı (37:142).

13. İnkarcılar,cehennem ateşine itildikleri gün:

14. İşte, yalanlamakta olduğunuz Ateş budur.

15. Bu bir büyü müdür,yoksa siz mi görmüyorsunuz?

16. Orada yanın.İster sabredin, ister sabretmeyin sizin için değişmeyecektir. Siz yaptığınızın karşılığını görmektesiniz.

Erdemlilerin Durumu.

17. Kuşkusuz,erdemliler/sakınanlar cennetler ve nimetler içindedir.

18. Rab'lerinin kendilerine vermiş olduğu şeylerden zevk duyarlar. Rab'leri onları cehennem azabından korumuştur.

19-20. Rableri onlara,"Yapmış olduklarınıza karşılık,sıra sıra dizilmiş lüks koltuklara kurulmuş ve güzel yüzlü eşlerle eşleşmiş olarak afiyetle yiyin, için,"der.

21-22. **İnanan, soylarından da kendileri gibi inanmış olan kimseleri de birleştiririz.** Onların yaptıklarından da hiçbir şeyi eksiltmeyiz. Herkes kendi kazanmış olduğunun karşılığını görür. Onlara canlarının istediği meyve ve etten/besinden bol bol veririz.

23-25. Onlar cennette birbirleri ile kadeh tokuştururlar. Ama onda ne bir saçmalama, ne de bir günaha girme vardır. Çevrelerinde de özel olarak kendilerine hizmet eden, sanki gün yüzü görmemiş, pırıl pırıl hizmetliler var. Bir birlerine dünyadaki anılarından bahsederler:

26-28. "Daha önce biz aile çevremiz içinde bile, Allah'ın azabından endişe ile ürperirdik, Allah bize iyilik etti de, insanın iliklerine kadar işleyen alevli ateşten korudu. **Biz dünyada sadece Allah'a yalvarırdık.** Çünkü, iyilik eden, Esirgeyen ve Koruyan sadece Allah'tır".

Ortak Koşucu Arapların Allah Ve Elçisine Karşı Savaşı.

29. Ey Muhammed! Sen bu gerçekleri duyur,öğütle. Rabbinin sana olan iyiliği sayesinde sen ne bir kahinsin, ne de cin çarpmış birisin.

30. Yoksa o ortak koşucu inkarcılar,**"Muhammed bir şairdir,yakında başına bir felaketin geleceği kaçınılmaz,"** mı, diyorlar?

31. O ortak koşucu inkarcılara de ki, "Bekleyedurun; ben de sizinle birlikte beklemekteyim."

32. Acaba onlara bu dediklerini hayalleri mi emrediyor, yoksa bunlar azgın bir topluluk mu?

33. Yoksa, **"O Kur'an'ı Muhammed kendisi uydurdu" mu diyorlar**? Hayır, onlar inanmazlar.

Kur'an'dan Başka Hadis.

34. **Ortak koşucu inkarcılar eğer sözlerinin eri iseler, bu Kur'an benzeri bir Hadis getirsinler.**[583]

Allah'tan Ortak Koşuculara Sorular.

35. **Ortak koşucular yokluktan mı yaratıldılar? Yoksa kendi kendilerini mi yarattılar?**

36. **Yoksa gökleri ve yeri ortak koşucular mı yarattılar**? Doğrusu, onlar kesin bir bilgiye sahip olamıyorlar.

37. Yoksa, Rabbinin hazineleri ortak koşucuların yanında mıdır? Ya da güç ve yönetim sahibi onlar mı?

38. **Yoksa,üzerine çıkıp, vahyi dinledikleri bir merdivenleri mi var? Öyle ise,dinleyicileri açık bir kanıt getirsin.**

39. Yoksa kızlar Allah'a, oğullar ortak koşuculara mı?

40. **Yoksa, Ey Muhammed! uyarman karşılığında sen ortak koşuculardan bir ücret istiyorsun da,onlar ağır bir borç altında mı kalıyorlar?**

41. Yoksa, gizemlerin bilgisine sahipler de, kendileri mi yazıyorlar?

42. Yoksa,bir tuzak mı kurmak istiyorlar? Asıl tuzağa düşecekler ortak koşucu inkarcılardır.

43. Yoksa, **ortak koşucuların Allah'tan başka ilahları mı vardır**? Allah onların ortak koştuklarından yücedir.

44. Gökten bir parçanın düştüğünü görseler, "Bulut kümesidir!" derler.

45. Ey Muhammed! Çarpılacakları günlerine kavuşuncaya kadar, sen onları kendi hallerine bırak.

46. O gün planları kendilerine hiçbir yarar sağlamayacak ve yardım da görmeyeceklerdir.

---

583 52:34 Allah'ın, bu Kur'an ayeti ile ortak koşucu inkarcılara meydan okumasına rağmen, yüz yıllar sonra, aynı ortak koşucu inkarcıların çocukları ve torunları, peygamber adına uydurdukları çelişkili rivayetleri, hadis diye Kur'an'a eş tutup dinin kaynağı yaptılar. Kuşkusuz bu çelişkili rivayetleri uyduranlar, "acı bir azapla cezalandırılacaklardır." Bak.6/114,115.

47. Nankörlere bunun dışında bir ceza daha vardır,fakat çokları bilmezler.

Elçi Koruma Altında.

48-49. Ey Muhammed! Rabbinin hükmü gerçekleşinceye kadar sabret. Kuşkusuz, **sen bizim gözetimimiz altındasın**. Kalktığın zaman, gecenin bir bölümünde ve yıldızlar kaybolurken Rabbini överek yücelt.

53.NECM (Yıldız) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-3. Ey ortak koşucular! Kayarak kaybolan yıldıza yemin olsun ki, **arkadaşınız/Muhammed ne sapmıştır, ne de azıtmıştır. Ne de kendi kişisel arzusundan konuşmaktadır.**

4. **Kur'an'ı Muhammed uydurmadı, kuşkusuz Kur'an ancak ve ancak, Allah tarafından bildirilen bir vahiydir.**

Kur'an'ın Allah'tan Geldiğine Kuşku Duyanlara Allah'ın Yanıtı.

5. Kur'an'ı elçisine, büyük güce sahip olan Allah şöyle öğretmiştir.[584]

6-7-8. Üstün otoritenin sahibi en yüksek ufukta dikildi, sonra sarkarak iyice yaklaştı.

9-10. Mesafe iki yay kadar veya daha yakın oldu.O anda,Allah vahyedeceği şeyleri kuluna vahyetti/bildirdi.

---

584 53:5-18 Bu ayetlerde anlatılan olağan üstü olay, bu evrenin ötesinde bir başka boyutta gerçekleştiği anlaşılıyor. En üstün otoritenin sahibi Yüce Tanrı, Kulu Muhammed'in bilincini, Kur'an vahyini almaya hazır hale gelmesini sağlamak için yedinci göğün en uç noktasında, ağaç yanında (sidretü-l-münteha) da, zaman ve mekânı ortadan kaldırarak, geçmişi, geleceği ve ahiret hayatını, Kulu Muhammed'in gözlerinin önüne sermiştir. Bu manzara karşısında **"göz şaşmadı, sınırı da aşmadı. Rabbinin büyük ayetlerini gördü"** Böylece Yüce Tanrı, nasıl Hz. Musa'yı Tur'da eğiterek vahyi almaya hazır hale getirdi ise , (Bak.20/11-14) Hz. Muhammed'i de, uzun, sıkıntılı ve çetin bir vahiy süresi için, bu olağan dışı olay ile eğitmiş olduğunu düşünüyorum.En doğrusunu Allah bilir.(Bak.17/1)

11. Allah'ın kulu/Muhammed gözleriyle gördüğünü, kalbi ile de onayladı.

12. Ey ortak koşucular! Muhammed'in gördüğü gerçekler hakkında kuşkuya düşüp, kendisiyle tartışıyor musunuz?

13-14. Yemin olsun! Muhammed o gerçekleri, **yedinci göğün** en son sınırında/ağaç yanında, (sidretü-l-münteha) bir kez daha görmüştü.

15-16. **Ki onun yanında barınılacak cennet de vardı. Allah her tarafını ağaçlarla/sitre ile kaplamıştı.**

Allah Muhammed Peygambere Dünya ve Ahiret Tüm Zamanları Gösterdi.

17-18. Muhammed peygamber orada,Rabbinin geçmiş ve gelecek büyük ayetlerini gördü. Gözü şaşmadı ve sınırı da aşmadı.

19. Ey puta tapar Araplar,kuşkuya düşüp tartıştığınız, Muhammed'in getirdiği **gerçeklerin arka planını şimdi anladınız mı? ya sizin taptıklarınız**! Dişi olarak Allah'a ayırdığınız **Lat ve Uzza**?[585]

20. Ve erkek diye kendinize ayırdığınız bir başkası, **üçüncüleri olan Menat'a ne demeli?**

21. Erkekler sizin de dişiler Allah'ın mı?

22. Ne de insafsız bir paylaşma!

Ortak Koşucular Taptıkları Putlara Saygın Kişilerin İsimlerini Takarak Kutsallaştırırlar.

23. **Putlar için söylediğiniz o adlar, sizin ve atalarınızın taktığı isimlerden başka bir şey değildir**. Allah putlarınızı destekleyen hiçbir kanıt indirmemiştir. Halbuki, **Rab'binizden bir yol gösterici geldiği halde,siz sadece zanna ve canınızın istediği şeye uyuyorsunuz.**

24. Acaba, insan her umduğuna ve canının her istediğine kavuşacak mıdır?

---

585 **53:19-23 Lat, menat ve Uzza**, ortak koşucu Arapların, Allah'a varmaları için şefaat umdukları putlaştırılmış üç isimdir. Mekkeli puta tapar Araplar, bunları kendi aralarında erkek ve dişi olarak sınıflıyorlar, dişileri Allah'a, erkekleri kendilerine ayırıyorlardı. Ortak koşucu Araplar, putlaştırdıkları söz konusu isimlere şefaat edecekleri amacıyla tapıyorlar ve kendilerinin onlar vasıtasıyla Tanrıya ulaşacaklarını umuyorlardı. (Bak.39/3)

25-26. Hayatın ilki de,sonu da Allah'ındır. **Allah dilediğine ve hoşnut olduğuna izin vermedikçe, göklerdeki meleklerin şefaatı bile bir yarar sağlamaz.**[586]

27. Ahrete inanmayan puta tapar Araplar, melekleri dişi olarak nitelendirmektedirler.

28. Onların bu konuda hiç bir bilimsel dayanakları yoktur, sadece sanılara göre hareket etmekteler. Sanılar ise,kuşkusuz gerçeğin yerini tutmaz.

Bilinç düzeyi Düşük İnsanlar.

29. Ey Muhammed! Çağrımıza kulah tıkayan ve dünya hayatından başka bir şey düşünmeyen kimseyi önemseme.

30. **Ortak koşucuların algılama kapasiteleri işte budur**. Elbette, Rabbin yolundan sapanı da, doğru yolda olanı da çok iyi bilir.

31. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Allah, kötülük işleyenleri yaptıklarından dolayı cezalandıracak ve güzel davrananları da, daha güzeliyle ödüllendirecektir.

Dürüstlük Taslayarak Kendinizi Temize Çıkarmayın.

32. O güzel davranan kimseler,ufak tefek kusurlar dışında büyük günahlardan ve aşırı kötülüklerden kaçınırlar. Rabbinin bağışlaması engindir. Allah sizi topraktan yaratırken ve annelerinizin karınlarında cenin halindeyken bile, sizi en iyi bilendir. **Öyleyse, dürüstlük taslayarak kendinizi temize çıkarmayın.** Allah erdemlilerin/sakınanların kimler olduğunu iyi bilir.

33-34-35.Ey Muhammed! Yardım etmekten kaçan şu adamı gördüm mü? Azıcık verdi,sonra da vermemekte direniyor. Acaba gelecekte neler olacak biliyor da, o mu görüyor?

İnsan Çalıştığının Karşılığını Alır.

36-37. Yoksa o cimri adama, Musa'ya ve sözüne sadık İbrahim'e verilen sayfalar içinde yazılanlar hakkında bilgi verilmedi mi?

38-41. Gerçek şu ki,**hiç bir kimse bir başkasının suçundan sorumlu değildir.İnsan için sadece kendi çabasının karşılığı vardır.** Ve kuşkusuz çalışması da ileride görülecek ve karşılığı kendisine eksiksiz olarak verilecektir.

---

586 53:26 Bak 2:48.

Son Varış Allah'adır.

42-43-44. Hiç kuşkusuz son varış Rabbinedir.**Güldüren de, ağlatanda, öldürende, dirilten de Allah'tır.**

45-46-47.Hiç kuşkusuz, Ana rahmine atılan küçücük bir spermden,erkek ve dişi iki çifti yaratan Allah'tır. Kuşkusuz, tekrar diriltmekte Allah'a aittir.[587]

48. **Zengin eden de, yoksul yapan da Allah'tır.**

49. Taptıkları Şi'ra yıldızının Rabbi de Allah'tır.

50-51. Kuşkusuz daha önce Ad halkını yok eden,Semud halkından geride hiçbir şey bırakmayan Allah'tır.

52. Ve onlardan önce Nuh'un halkını da suda boğan Allah'tır; onlar çok zalim ve çok azgın kimselerdi.

53-54. Lut halkının kasabalarını yerin dine batıran,onları yere gömdükçe gömen de Allah'tır.

Çağrı.

55-56. **Ey ortak koşucular/insanlar, şimdi Rabbinizin hangi nimetlerinden kuşkulanırsınız? İşte daha önce uyaran elçiler gibi, Muhammed'de bir uyarıcıdır.**

57-58. Kaçınılmaz olan kıyamet yaklaşmıştır.Onu Allah'tan başka uzaklaştıracak yoktur.

59. **Siz bu Hadis'i mi tuhaf karşılıyorsunuz?**

60. Gülüyorsunuz da ağlamıyorsunuz?

61. Ve siz meydan okuyarak oyalanıyorsunuz?

62. **Gelin Allah'a secde edin/saygılı olun, kulluk edin.**

---

587 53:46 Bu gün modern tıbbın bilimsel olarak ortaya koyduğu gerçeklerden öğreniyoruz ki, Çocuğun erkek ve dişi oluşu, erkeğin menisindeki sperm tarafından belirlenmektedir. Bilim, Kur'an ayetlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlar.

54.KAMER (Ay) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Kıyamet Saati yaklaştı ve ay yarıldı.[588]

2-3. Ortak koşucular bir mucize görseler,hemen karşı çıkarak, kendilerince etkisini azaltmak için, "**İşte, süregelen bir büyü daha**!" diye, yalanlarlar ve kendi çıkarlarını sürdürürler. **Ama, her işin varacağı bir son vardır.**[589]

İnsanlık İçin Ne Büyük Bir Lutuf, Ama...

4. Yemin olsun! Ortak koşucuları bu kötülüklerinden vazgeçirecek içinde tehdit,uyarı ve öğüt dolu haberler kendilerine gelmiş bulunuyor.

5. Bu onlar için çok büyük bir avantajdır/hikmettir;ama,uyarılar yarar sağlamıyor.

6-7-8. Ey Muhammed! Sen o ortak koşuculara aldırma;kıyamet çağırıcısının şimdiye kadar bilinmeyen,işitilmemiş ve görülmemiş şekildeki bir şeye çağıracağı gün, onlar gözleri dalgın dalgın mezarlarından çıkarlar. Tıpkı çevreye yayılmış çekirge sürüleri gibi, kıyamet çağırıcısına doğru koşuşurlarken, inkarcılar kendi kendilerine: "**Bu çok zorlu bir gün!**" derler.

---

588 **54:1** Bu Kur'an ayeti, ayın yarılmasını, saatin/dünyanın sonunun yaklaştığına işaret etmektedir. "**İnşakka**" (yarılma) kelimesinin geçtiği 50:44;80:26 ayetlerine baktığımızda bu yarılmanın illa ortadan ikiye bölünmek anlamına gelmediğini görürüz. Hz. Muhammed'in parmağıyla ayı ikiye böldüğünü, yarısını sağ eline, yarısını sol eline aldığını ve hatta bir yarısının Hz. Ali'nin evinin bahçesine düştüğüne dair rivayetler mevcuttur. Ancak, **Kur'an'ın ne bu suresinde, ne de bir başka yerinde bu tür rivayetleri doğrulayıcı bir işaret bulunmadığı gibi, bu kadar büyük astronomik bir olayın, neden dünyanın hiçbir yöresinde gözetlenmediği ve kaydedilmediği sorusuna da, inandırıcı cevaplar verilememiştir.** Allah'ın Kur'an'da verdiği örnekler bilgili toplumlar için, önemli ipuçlarıdır. Nitekim 1969 yılının Temmuz ayında, Apollo 11 uzay aracının ay üzerine inip, ay toprağını yarıp, yeryüzüne getirmesi, İnsanlık tarihinde önemli bir nokta oluşturmuştur.

589 **54:3** Ayet, "**Yalanladılar, arzularına uydular. Hâlbuki her iş yerini bulacaktır,**" diye de anlaşılabilir.

Allah Kur'an'da
Her İnsanın Öğüt Alacağı Örnekler Sergilemiştir.

9. Ortak koşucu Araplardan çok önceleri,Nuh'un halkı da yalanlamıştı. **Hem de kulumuz Nuh'u yalancılıkla itham ederek. "Nuh delidir"** dediler. Ve konuşturmadılar.

10. Çaresiz kalan Nuh:"Rabbim, ben yenildim; bana yardım et," diye, Rabbine yalvarmıştı.

11. Biz de, **göğün kapılarını boşanan sulara açtık.**

12. Yerden de pınarlar fışkırttık. Nihayet, gökten boşalan, yerden fışkıran sular birleşerek daha önceden belirlenmiş bir seviyeye ulaştılar.

13. Nuh'u da, tahtaları ağaç lifleriyle bağlanmış bir sal üzerinde taşıdık.[590]

14. İnkarcılar tarafından reddedilmiş olan Nuh'a bir ödül olarak, sal/gemi, gözetimimiz altında akıp gidiyordu.

15. Yemin olsun! Biz Nuh'un gemisini bir ibret dersi olarak bıraktık.Öğüt alan yok mudur?

16. Ey ortak koşucu Araplar/insanlar! Benim,inkarcıları cezalandırmam ve uyarmam nasılmış!

Allah Kur'an'ı Kolaylaştırmıştır.

17. Yemin olsun! **Biz, Kur'an'ı öğüt için kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?**[591]

18-21. Ad halkı da,elçimiz Hud peygamberi yalanlamıştı.Biz de uğursuzluğu devam eden bir günde, üzerlerine korkunç ses çıkaran bir kasırga gönderdik de, insanları sanki köklerinden koparılmış hurma kütükleriymiş gibi yere yıkıyordu. Ey ortak koşucu Araplar/insanlar! Benim cezalandırmam ve uyarılarım nasılmış!

22. Yemin olsun! **Biz Kur'an'ı öğüt için kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?**

23-24-25. Semud halkı da, elçimiz Salih peygamberi yalanlamıştı.Ve, **"Bizim gibi bir insana mı uyacağız, o zaman biz sapıtmış**

---

590 **54:13** Bak: 11: 40-44;23:27.

591 **54:17** Allah bu surede, ortak koşuculara ve "Kur'an'ı herkes anlayamaz" düşüncesinde olanlara, aralıklı olarak,**17,22,32** ve 40.ayetlerde "Kur'an'ı kolaylaştırdığını" yeminle, sürekli tekrarlıyor.

ve`çılgınlık emiş oluruz.Hem aramızda uyarı görevi ona mı kalmış? Hayır! Salih yalancı küstahın tekidir," demişlerdi.

26. Biz de Salih'e şöyle demiştik: **Onlar yalancı küstahın kim olduğunu yarın öğreneceklerdir,**

27. Deveyi bir sınav olarak göndereceğiz. Onları gözetle, sabırlı ol.

28-29. Suyun sırayla alınacağını onlara bildir. Herkes suyunu sırası geldiğinde alacaktır," **Fakat inkarcılar aralarından bir arkadaşlarını tahrik ettiler, o da bıçağını çekip deveyi kesti.**

30-31. Biz de inkarcı Semud halkı üzerine tek bir patlama sesi gönderdik de,onlar saman yığını haline geliverdiler. Ey ortak koşucu Araplar/insanlar! Bizim cezalandırmamız ve uyarılarımız nasılmış!

32. Yemin olsun! **Biz Kur'an'ı öğüt için kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?**

33-34. Lut halkı da uyarıları yalanlamıştı. Biz de üzerlerine özel olarak hazırlanmış taşları fırlatan bir fırtına gönderdik,sadece Lut ailesini seher vakti kurtarmıştık.

35. Bizden bir iyilik olarak şükredeni, işte böyle ödüllendiririz.

36-37. Yemin olsun! Lut,halkını bu azabımıza karşı uyarmıştı; ancak onlar uyarıları kuşkuyla karşıladılar.Ve genç delikanlı görünümünde gelen melek konuklarına edepsizce göz diktiler. Biz de hepsini silme kör ettik. Azabımı ve uyarılarımı tadın bakalım dedik.

38. Bir sabah erkenden,önü alınmaz bir azap kendilerine gelip çatmıştı.

39. Hadi,azabımı ve uyarılarımı tadın bakalım demiştik.

40. Yemin olsun! **Biz Kur'an'ı öğüt için kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?**

41-42. Firavun ve adamlarına da uyarıcılar gitmişti. Fakat onlar tüm mucizelerimizi yalanladılar. Biz de Firavun ve adamlarını, Güç ve Kudretimize yakışır bir şekilde yakaladık.

Güçlü Yöneticiden Uyarı.

43. Ey puta tapar Araplar/insanlar! Sizin inkarcılarınız, örneklediğim önceki inkarcılardan daha mı iyi? **Yoksa kitaplarda sizin için bir kurtuluş belgesi mi var?**

44. Yoksa, **"Biz yenilmez bir topluluğuz" mu** ? diyorlar.

45. O inkarcı topluluk bozguna uğratılacak; arkalarını dönüp kaçacaklardır.

46. Randevu Saat'ı,onlara azap ile söz verilen kıyamet günüdür, Ne korkunç, ne acıdır o Saat!

47-48. O gün suçlular bir şaşkınlık ve çılgınlık içinde,yüzükoyun ateşe sürüklenerek, "Cehennemin hissedici azabını tadın bakalım," denir.

49. **Biz her bir şeyi bir kadere/düzenli işleyen bir plana göre yaratmışızdır.**

50. **Buyruğumuz tek bir sözdür. Göz kırpması kadar anidir.**

51. Ey inkarcı Araplar/insanlar! Yemin olsun! Biz sizin benzerlerinizi yok etmiştik. Aklıyla düşünüp, ders çıkaran yok mu?

52-53. **İnsanların tüm yaptıkları küçük-büyük, en ince ayrıntısına kadar yazılıdır,alıcılarda kayıtlıdır.**

54-55. Erdemliler/sakınanlar, cennetlerde ve ırmaklar içinde, güçlü yöneticinin katında onurlu makamlardadırlar.

55.RAHMAN (Rahman) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-4. **Rahman**/Çok esirgeyen Allah,insanı yarattı,tüm varlıkların adlarının açıklamasını belletti,rahmet ve yol gösterici Kur'an'ı öğretti.

Rahman, Evreni ve İçindekileri İnsan İçin Yarattı.

5. Rahman olan Allah,**güneşin ve ayın hareketlerini bir hesaba bağladı.**[592]

---

592 55:5,6 Bu Kur'an ayetinde bildirilen gerçekler, çağımızdaki astronomik gözlemlerle kanıtlanmıştır. Astronomi uzmanlarının hesaplarına göre Güneş, **Solar Apex** adı verilen bir yörünge boyunca **"Vega Yıldızı"** doğrultusunda saatte 720 bin km'lik bir hızla hareket etmektedir. Bu, Güneşin günde 17 milyon 280 bin km. yol kat ettiği anlamına gelir. **Güneşle birlikte onun çekim sistemi içindeki tüm gezegenler ve uyduları da aynı mesafeyi kat ederler.** Ayrıca yıldızlarda buna benzer planlı ve ölçülü bir harekete sahiptirler. Tüm gök cisimleri çok ince hesaplarla saptanmış yörüngelere sahiptir. Milyonlarca yıldır her biri kendi yörüngesinde diğerleriyle kusursuz bir uyum ve düzen içinde akıp gitmektedir. Bak.21/33; 36/38 **Kur'an'ın indirildiği çağda insanlık, kilometrelerce uzakları gözlemleyecek teleskoplara, gelişmiş gözlem teknolojisine, modern fizik ve astronomi bilgilerine sahip değildi.** Dolayısıyla ayette bildirilen **"Güneşin ve ayın hareketlerini bir hesaba bağladık."**

6. Yıldızlar ve ağaçlar Rahman'ın buyruğuna boyun eğerler.

7. Rahman olan Allah göğü de yükseltti ve tam bir ölçüyle dengeyi koydu.

8-9. **Sakın dengeyi bozmayın. Dengeyi titizlikle ve adaletle koruyun, dengeyi bozarak yok oluşunuzu hazırlamayın.**

10. Rahman olan Allah,yeryüzünü tüm yaratıkların yaşamasına elverişli bir şekilde yarattı.

11-12. Orada meyveler, salkımlı hurma ağaçları, kabuklu taneler ve hoş kokulu bitkiler vardır.

Rahman Olan Allah, İnsan, Cin ve Evrenin Rabbidir.

13. Ey ortak koşucu inkarcılar! Bu gerçekler ortada iken,Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

14. Rahman olan **Allah insanı,pişirilmiş çamur gibi, kuru bir balçıktan yarattı.**[593]

15. **Cinleri de yalın bir ateşten yarattı.**[594]

16. Şimdi Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

17. **Allah iki doğunun ve iki batının Rabbidir.**

18. Şimdi Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

Tatlı Su ile Tuzlu Suyu Karıştırmayan Allah'tır.

19-20. Rahman olan Allah,suyu tuzlu deniz ile,suyu tatlı iki denizi birbirlerine kavuşturmak üzere salıvermiştir. Ancak aralarına bir engel koyarak, **tatlı su ile tuzlu suyu birbirine karıştırmıyor.**[595]

"**Yıldızlarda Allah'ın buyruğuna boyun eğerler.**" gibi, ifadeleri o dönemde bilimsel olarak tespit edebilmek olanaksızdı. Ancak, o çağda indirilen Kur'an, bu gerçekleri işaret ediyordu. Fakat ilginç olan, Güneşin, ayın ve tüm gök cisimlerinin konumları saniyesi saniyesine, seneler öncesinden bilgisayarla hesaplanarak bilinmesine rağmen, bazı Müslüman ülkelerin, Ramazan orucunu ve bayramları, çelişkili rivayetlere göre belirleyerek, her sene bu konuda tartışmalar içine girmeleri hayret verici.

593 **55:14** Bak.15/26.

594 **55:15** Bak.15/27

595 **55:20** Kur'an ayetinde bildirilen denizlerin bu özelliği, okyanus bilimcileri tarafından kanıtlanmıştır."**Yüzey gerilimi**" adı verilen fiziksel bir güç nedeniyle, denizlerin suyunun karışmadığı bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Tatlı suyla tuzlu suların farklı yoğunluklarından kaynaklanan "**yüzey gerilimi**",adeta bir duvar gibi, büyük dalgalar, güçlü akıntılar ve gel-gitler olmasına rağmen, deniz sularının birbirine karışmasını önlüyor.(Bak 25:53

21. Şimdi Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
22. İki denizden de inci ve mercan çıkar.
23. Şimdi Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
24. Denizde dağlar gibi görkemli gemiler de, Rabbinizin doğaya koyduğu yasa gereği akıp gitmektedir.
25. Şimdi Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?

Dünyada Her Şey Geçici, Kalıcı Yalnız Allah'tır.

26. Yeryüzünde bulunan herkes geçicidir.
27. Sadece her şeyden yüce ve cömert olan Rabbinin varlığı kalıcıdır.
28. Şimdi Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
29. Göklerde ve yerde olan herkes, Rahman olan Allah'tan ister. Allah her gün kesintisiz yaratma halindedir.
30. Şimdi Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
31. Ey sorumlu iki topluluk, sizi elbette hesaba çekeceğiz.
32. Şimdi Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?
33. Ey insanlar ve cinler topluluğu! Göklerin ve yerin sınırlarını aşmaya gücünüz yetiyorsa, aşıp geçin.Ancak Allah'ın verdiği bir güç ve bilgi olmadan geçemezsiniz ki.
34. Öyleyse, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
35. İkinizin de üzerinize ateşten bir alev ve alev gibi bir duman gönderilir de, başarılı olamaz ve birbirinize yardım da edemezsiniz.
36. Şimdi Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz.?
37. Gök parçalanıp da kıpkırmızı bir gül gibi kızarıp, yağ gibi eridiği zaman.
38. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
39. Öyle bir gün de ne insana,ne de cine günahından sorulmaz.
40. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?
41. Çünkü o gün,suçlular yüzlerinden tanınır ve yaka paça götürülürler.
42. Şimdi,Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
43. İşte,günahkarların yalanlayıp durduğu cehennem budur.
44. Suçlular cehennem ile, kaynar su arasında dönüp dolaşırlar.
45. Şimdi,Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz?

İnsanı Yaratan Allah, Cennetteki Durumu İnsanın Kavrayıp Anlayabileceği Şekilde Açıklıyor.

46. Rab'lerinin huzurunda hesap vermekten korkan cin ve insanlar için,iki cennet vardır.
47. Şimdi, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
48. İki cennette,çeşit çeşit meyve ağaçlarıyla doludur.
49. Şimdi, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
50. İki cennette de,içlerinde akan pınarlar vardır.
51. Şimdi, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
52. İkisinde de her meyveden iki çeşit vardır.
53. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?
54. Orada, çarşafları atlastan yataklara yaslanırlar, her iki cennetin meyveleri, kolaylıkla erişebilecekleri yakınlıktadır.
55. Şimdi, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
56. İki cennette de,daha önce ne bir insan ne de bir cin tarafından dokunulmamış, göz göze, baş başa yaslanmış eşler vardır.
57. Şimdi,Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
58. Onlar yakut ve mercan gibidirler.
59. Şimdi,Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?
60. İyiliğin karşılığı, sadece iyilik değil midir?
61. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?
62. O iki cennetten ayrı olarak, iki cennet daha var.
63. Şimdi, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
64. Bu iki cennette yemyeşildirler.
65. Şimdi Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
66. Bu ikisinde de fışkıran iki kaynak vardır.
67. Şimdi, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
68. Her ikisinde de meyveler, hurmalar ve narlar vardır.
69. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?
70. Her ikisinde de iyi ve güzel karakterli eşler vardır.
71. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
72. Çadırlara kapanmış huriler

73. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
74. Daha önce onlara ne insan ne de cin dokunmamıştır.
75. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
76. Yeşil yastıklara ve işlemeli halılara yaslanırlar.
77. Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
78. İkram ve kudret sahibi Rabbinin ismi,Yüceler yücesidir!

56. VAKIA (Kıyamet Olayı) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-3. Kaçınılmaz kıyamet olayı gerçekleştiği zaman,kimini alçaltacak, kimini de yüceltecek olan,o kıyamet olayının yalan olmadığı görülecektir.

Kıyamette İnsanlar Üç Grupta Toplanacak.

4-7. Ey insanlar! Yerin şiddetle sallanıp sarsılacağı,dağların param parça olup un ufak, toz duman haline geleceği kıyamet olayında, siz **insanlarda üç gruba ayrılırsınız.**

8. **Birinci grup**, işledikleri iyilikleri yazan kitabı sağ yanından verilenler, ne kadar da mutludur onlar!

9. **İkinci grup**, işledikleri kötülükleri yazan kitabı sol tarafından verilenler, ne kadar da mutsuzdur onlar!

Allah'a En Çok Yaklaştırılan Grup ve Durumu.

10-12. Bir **üçüncü grup** da, iyi ve güzel işlerde en önde olanlardır. Onlar karşılıklarını alırken de en önde olanlardır. Naim cennetlerinde Allah'a en çok yaklaştırılanlar, işte onlardır.

13-14. **Onların büyük bir kısmı önceki nesillerden, çok azı da sonraki nesillerdendir.**

15-16. Güzel işlerde önde olanlar, Naim cennetlerinde paha biçilmez koltuklar üzerinde, karşı karşıya kurulmuşlardır.

17-18. Kendilerine ölümsüz gençler, ellerinde öz kaynağından doldurulmuş sürahiler, bardaklar ve kadehlerle içki servisi yaparlar.

19. Onların bu içkilerden ne başları döner, ne de akılları karışır.

20-24. Ve gönüllerince seçtikleri meyveler, canlarının çektiği kuş etleri, gün yüzü görmemiş güzel eşler,ürettikleri iyi ve güzel işlere bir karşılık olarak verilir.

25-26. Onlar, Naim cennetlerinde ne bir saçmalık, ne de günaha sokan bir söz işitirler. Birbirlerine karşı sözleri "**selâm**" dır.

Belgesi Sağ Yanından Verilenlerin Durumu.

27. İşledikleri iyilikleri içeren kitapları sağ yanlarından verilenler,ne mutlu onlara,

28. Dikensiz meyve ağaçları,

29. Meyveleri salkım salkım sarkmış muz ağaçları,

30. Uzamış gölgeler,

31. Fışkıran sular,

32. Ve bol meyveler içindedirler.

33. Bunlar ne tükenirler, ne de yasak edilirler!

34. Ve onlar yükseltilmiş karyolalar üzerindedirler.

35. **Biz kadınları yeniden biçimlendirdik.**

36. **Onları, gençleştirdik.**

37. **Mükemmel biçimde eşlenmişlerdir.**

38. Bütün bunlar,kitapları sağ yanından verilenler içindir.

39. Onların bir çoğu önceki nesillerdendir.

40. Bir çoğu da sonraki nesillerdendir.

Belgesi Sol Yanından Verilenlerin Durumu.

41. İşledikleri kötülükleri içeren kitapları sol yanlarından verilenler,ne kötü durumda onlar.

42. İliklerine kadar işleyen bir ateş ve kaynayan bir su içindedirler.

43-44. Serin ve hoş olmayan, simsiyah gölgeler altındadırlar.

45-46. Çünkü bunlar dünyada iken,bol nimet içinde şımarmışlar,büyük günahı işlemekte ısrar ediyorlardı.

47. Diyorlardı ki, "**Biz öldükten, toprak ve kemiğe dönüştükten sonra mı diriltileceğiz?**"

48. "**Önceki atalarımız da mı diriltilecekler**?"

49-50. Ey Muhammed! De ki, "Öncekiler de, sonrakiler de yeniden diriltilecek, belli bir günün belli bir saatinde mutlaka toplanacaklardır".

51. "Sonra da siz ey sapkınlar, ey yalanlayıcılar!"

52. "Siz cehennemdeki zakkum ağacından yiyeceksiniz."

53. " Karnınızı onunla dolduracaksınız."

54. "Ve üzerine de kaynar su içeceksiniz."

55. **"Hem de susamış devenin suya saldırıp içişi gibi içeceksiniz."**

56. Kitapları sol yanından verilenler yargı gününde, işte böyle ağırlanacaklardır.

Tanrı'nın İnkarcılara Soruları.

57. Ey inkarcılar! Sizi biz yarattık, doğrulamanız gerekmez miydi?

58-59. Söyleyin bakalım, rahimlere döktüğünüz spermden insanı yaratan siz misiniz, yoksa Biz mi yaratıyoruz?

60-61. Sizin yerinize başka benzerlerinizi getirelim ve sizi bilmediğiniz bir şekilde yeniden biçimlendirelim diye, aranızda ölümünüzü biz belirledik. Kimse bizim belirlediğimiz ölümü engelleyemez.

62. Yemin olsun! İlk yaratılışı biliyorsunuz.O halde, düşünüp ders almanız gerekmez mi?

63-64. Söyleyin bakalım! **Ektiklerinizi yerden siz mi bitiriyorsunuz, yoksa bitiren Biz miyiz?**

65-67. Eğer Biz istesek, ektiklerinizi kuru çerçöp yapardık. O zaman da siz, **"Vallahi mahvolduk! Borç altına girdik, doğrusu yoksul kaldık."** diye sızlanmaya başlardınız.

68-69. Söyleyin Bakalım! İçmekte olduğunuz suyu, gökteki bulutlardan siz mi indiriyorsunuz, yoksa indiren Biz miyiz?

70. Eğer istesek o suyu tuzlu yapardık. Öyleyse Rabbinize teşekkür etmeniz gerekmez mi?

71-72. Hadi söyleyin bakalım! Yakmakta olduğunuz ateşin ağacını var eden siz misiniz, yoksa var eden Biz miyiz?

73-74. Biz o ateşi hem bir ibret, hem de insanlar için yararlı kıldık. Öyle ise, Ulu Rabbinin ismini Yücelt.

75. Yıldızların yerlerine yemin ederim ki, iş inkarcıların sandığı gibi değil.[596]

76. Bu yeminin ne büyük bir anlamı olduğunu bir bilseniz!

Siz Bu Hadis'i/Kur'an'ı mı Anlaşılmaz Diyorsunuz? Zihinleri Kirli Olanlar Kur'an'ı Anlayamazlar.

77. **Hiç kuşkusuz, bu şerefli bir Kur'an'dır.**

78. **Allah tarafından titizlikle korunmuş bir kitaptır.**

79. **Kur'an'ı ancak,zihinleri temiz olanlar kavrayabilir.**[597]

80. **Kur'an evrenlerin Rabbinden indirilmiştir.**

81. Ey orak koşucu inkarcılar! **Siz bu Hadis'i mi** küçümsüyorsunuz?

82. Size verilene teşekkür edeceğinize, yalanlamayı meslek mi edindiniz?

83. **Ya can boğaza dayandığı zaman ne yapacaksınız?**

84. O zamanda siz çaresiz bakar durursunuz.

85. Ama Biz o anda, size kendinizden daha yakınız; ancak siz göremezsiniz.

---

596 **56:75,76** Allah, bu ayetlerde "**Yıldızların yerlerine yemin ediyor ve bu yeminin ne büyük bir anlamı olduğunu bilseniz.**" buyuruyor. Tanrı'nın Kur'an'da verdiği örnekler bilgi toplumları için önemli ipuçları verir. Nitekim Bilim adamları evrende yaklaşık 200 milyar galaksi olduğunu ve her galakside ortalama **200 milyar YILDIZ** bulunduğunu söylemektedirler. **Ve bu milyarlarca yıldız, milyonlarca yıldır her biri kendi yörüngesinde bir biriyle kusursuz bir uyum ve düzen içinde hareket etmektedir.** Gök bilimi ilerledikçe bu yeminin büyüklüğünü çok daha iyi anlıyoruz. Kur'an'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

597 **56:79** Bu ayet, genel olarak çevirilerde,"**Kur'an'ı abdestli olmayanlardan başkası eline alamaz**" şeklinde çevirerek, abdestsiz olanların Kur'an'ı ele almamaları sürekli öğütlenir.41/26.ayette, ortak koşucu Arapların,"**Bu Kur'an'ı dinlemeyin, okunurken gürültü çıkarın kimse anlamasın, engelleyin.**" şeklindeki çabalarını Allah bize bildiriyor. Hz peygamberin vefatından sonrada, Kur'an'ı engelleme taktikleri bu ayette olduğu gibi, ayetleri çarpıtarak, anlam kaydırarak yapmışlardır. Kur'an'ın bir cep kitabı, bir başucu kitabı olmasını, inanan ve inanmayan tüm insanların Kur'an'ı okuyup, inceleyip doğruya yönelmelerini engellemek ve Kur'an'ı rafa kaldırıp duvara çivilemek amacını güden bu ince ayarlı plan, ne yazık ki, büyük oranda başarıya ulaşmıştır. Bu plana yakasını kaptıranlar sadece halk değil, adı sanı belli değerli âlimler de, bu ince ayarlı planı besleyen tavırlar ortaya koymuşlardır. Bunun tarihsel kaynağını olarak, Hz. Muhammed'in vefatından kısa süre sonra, Kur'an'ın mesajını terk eden,cahiliye dönemi ortak koşuculuğunu hortlatan,kabilecilik ve liderlik ihtiraslarıyla,müminleri boğazlayanları ve Kur'an'ı nasıl devre dışı bırakma taktiklerini anımsayın.

86-87. Madem ki yaptığınızın karşılığında ceza görmeyeceğinizi söylüyorsunuz, **eğer söylediğiniz doğru ise, çıkmakta olan canı geri çevirsenize?**

Üç Grup İnsanın Ölüm Anındaki Durumlar.

88-89. Eğer o can çekişen, iyilikte öncülük edip bana yaklaştırılanlardan ise,ona rahatlık, güzel rızk ve Naim cennetleri var.

90-91. Eğer o can çekişen, kitabı sağ yanından verilenlerden ise, Onlara da, "**sana selâm olsun**" denir.

92-93-94. Ama can çekişen kişi, yalanlayan sapkınlardan ise, ona da kaynar sudan bir ziyafet ve cehenneme atılma var.

95. **İşte mutlak gerçek budur.**

96. Ey Muhammed! Sen Ulu Rabbinin ismini yücelt.

57.HADİD (Demir) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Göklerdekiler ve yerdekilerin tümü, Allah'ı saygıyla yüceltirler. Allah Üstündür, Bilgedir.

Allah'ı Bilinçli Olarak Kavrayıp, İnanmak.

2-3. Göklerin ve yerin yönetimi Allah'a aittir. Yaşatır, öldürür. Allah her şeye gücü yetendir. **İlk de, son da O'dur.Varlığı aşikardır, gerçek varlığı insan için gizlidir.** Allah her şeyi bilir.

4. O'dur **gökleri ve yeri altı günde/evrede yaratan**[598] ve daha sonra **tüm otoriteyi Kur'an.**Yere gireni ve yerden çıkanı, gökten ineni ve göğe yükselen her şeyi bilir. **Nerede olursanız olun Allah sizinle beraberdir.** Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

5. Göklerin ve yerin yönetimi Allah'a aittir. Bütün işler Allah'a döndürülür.

6. Allah geceyi gündüze sokar, gündüzü de geceye sokar. O, kalplerin gizlediklerini bilir.

---

598 57:4 "Altı gün" terimi, gezegenimizdeki hayatın gerçekleşmesi için gerekli koşulları vurgulayan bir birimden ibarettir. Bak 41:9-10.

7. Allah'a ve buyruklarını bildiren elçisine inanın ve size rızk olarak verdiği servetinizden Allah adına pay ayırın. Sizden inanıp, Allah adına yardım edenler için,büyük bir ödül vardır.

8. Ey ortak koşucu Araplar/insanlar! Elçi sizi Rabbinize inanmanız için çağırdığı halde,niçin hâlâ Allah'a inanmıyorsunuz? Halbuki, Allah sizden söz almıştı. Eğer inanıyorsanız sözünüzde durun.

9. Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kuluna apaçık ayetleri indiren Allah'tır.Kuşkusuz Allah size karşı Şefkatlidir,Esirgeyicidir.

Samimi Sahabeler Arasındaki Derece Farkı.

10. Ey İnananlar! Size ne oluyor ki, Allah yolunda harcamıyorsunuz? Oysa göklerin ve yerin zenginlikleri Allah'ındır.İçinizden Mekke'nin fethinden önce,Allah yolunda harcayıp savaşan kimseler,fetihten sonra harcayıp savaşan kimselerle bir değildir. **öncekiler, sonrakilerden daha üstün derecededirler.** Bununla beraber, Allah her birine kurtuluşu söz vermiştir. Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır.

11. Kim Allah adına yoksullara güzellikle yardım ederse,Allah karşılığını kat kat verir ve böyle kimseler için, onur verici bir ödül de vardır.

12. İnanan erkeklerin ve inanan kadınların ışıklarının önlerinden ve sağ yanlarından yayıldığını gördüğün gün, "Müjde! Bu gün, size sonsuza dek kalacağınız ve altlarından ırmaklar akan cennetler müjdeleniyor. İşte bu, en büyük kurtuluştur" denir.

Sahabe İçindeki İkiyüzlülerin Sonları.

13. O gün ikiyüzlü erkekler ve iki yüzlü kadınlar inananlara, "Bizi de gözetin,sizin ışığınızdan yararlanalım," diyecekler. Onlara, "Geriye dönün de ışık arayın," denir. İnananlarla iki yüzlüler arasına iç taraftaki merhametle, dış taraftaki azabı ayıran kapılı bir sur çekilecektir.

14-15. İki yüzlüler, "**Biz sizinle birlikte değil miydik**?" diye inananlara seslenirler. İnananlar da, "**Evet, ama siz kendinizi kandırdınız, çıkarınızı gözettiniz, kuşkular beslediniz** ve Allah'ın kararı gelinceye kadar kuruntularla oyalandınız. Kandırıcı/şeytan,sizi Allah hakkında yanıltı." Bu gün ne sizden, ne de inkar edenlerden bedel kabul edilmez. Yeriniz ateştir. Sizin dostunuz ateştir. Ne kötü bir dönüş yeridir orası!

Allah, İkiyüzlülerin Dini Dejenere Edeceklerini Haber Veriyor

16. İnananlar için Allah'ın Kur'an'ına ve inen gerçeğe içtenlikle bağlanmanın vakti gelmedi mi? Daha önce kendilerine kitap verilmiş olanlar gibi olmasınlar;onların üzerinden uzun zaman geçince kalpleri katılaşmıştı. Onların çoğunluğu yoldan çıkmış kimselerdir.

17. Biliniz ki Allah, ölümünden sonra yeri diriltiyor, Sizi de yeniden öyle diriltecektir.Yemin olsun, ayetleri böyle açıklıyoruz ki, aklınızla düşünesiniz.

18. **Yoksul kimselere yardım eden erkekler ve kadınlar, Allah'a güzel bir borç vermişlerdir. Allah onlara karşılığını kat kat öder** ve onlar ayrıca, onurlu bir de ödül hakketmişlerdir.

19. Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçilerine inananlara,dosdoğru olanlara ve Allah yolunda şehit olanlara Rab'leri katında ödüller ve ışık vardır. İnkar edip ayetlerimizi yalanlayanlar ise, İşte onlar da cehennem halkıdır.

20. Bilesiniz ki **dünya hayatı bir oyun,eğlence, süs, aranızda övünme, servet ve çocuk çoğaltma yarışından ibarettir.** Bu durum tıpkı, yağmurun suladığı,ziraatçinin/çiftçinin de sevindiği bir ürüne benzer. Ne var ki daha sonra o ürün kurur,sararır ve sonunda çerçöp olur. Ahirette, Allah'tan çetin bir azap da vardır,bir bağışlanma ve bir hoşnutluk da vardır. **Dünya hayatı sanal, geçici bir geçinme ve sınav yeridir.**

21. Ey insanlar! Rabbinizden bir bağışlanmaya ve **genişliği gökler ve yer kadar olan bir cennete koşun.Bu cennet, Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçilere inananlar için hazırlanmıştır**. İşte bu,Allah'ın iyiliğidir ki,onu isteyene verir. Allah Büyük iyilik sahibidir.

Kaybettiklerinizle Üzülmeyin, Kazandıklarınızla Övünmeyin.

22. Yeryüzünde meydana gelen,yada sizin başınıza gelen musibetlerin tamamı,daha önceden bir kitapta kayıtlıdır. Kuşkusuz, bu Allah için çok kolaydır.[599]

---

599 57:22 İnsan iki boyutlu bir yaratıktır. Bir yönüyle cimriliği, kötülüğü takip eden, bataklığa, çamura batan boyutu. Diğer yönüyle, içine üflenen Tanrı ruhuyla gelişmek, yükselmek ve mümkün olan en güzele ulaşmak istediği boyutudur. İşte insan, yolunu

23. Bunun böyle olduğunu bilin ki,kaybettiklerinizden dolayı üzülmeyesiniz, kazandıklarınızdan dolayı da övünmeyesiniz. Allah kendini beğenip övünenleri sevmez.

24. O övünenler ki, kendileri cimrilik ederler ve insanlara da cimri olmayı öğütlerler. Kim cimrilik ederse, kuşkusuz Allah Zengindir, Övgüye layık olandır.

Demirin Gizemi Ve Sonraki Kuşaklara Mesaj.

25. Yemin olsun! Biz elçilerimizi apaçık kanıtlarla gönderdik, elçiler vasıtasıyla kitabı ve ölçüyü indirdik ki, insanlar adaleti gözetsinler. **Biz kendisinde büyük bir güç kaynağı ve insanlar için çok büyük yararları olan demiri de indirdik** ki, görmediği halde, kimin Allah'a ve elçilerine yardım edeceğini bilmesi için. Allah Güçlüdür, Üstündür.[600]

---

tespit etmek için bu iki zıt kutup arasında devamlı mücadele eder durur.Bu iki boyutu dengeleyecek güç ise,insanın iradesidir.Bu iki zıt kutbun mücadelesi sürecinde insan,kitabında kayıtlı olanları özgür iradesiyle tercih etmiş oluyor..İnsanın böylesi bir seçme özgürlüğüne sahip olduğuna inanması,ancak,Allah'a ve O'nun mesajına inanmakla mümkündür. **Çünkü Yarattığı bir yaratığa, yaratandan bağımsız olarak, seçimde bulunabilme gücü verebilen bir Yaratıcı olmadan, özgür iradenin olması mümkün değildir** Bak 6:110; 13:11; 18:29; 42:13,48; 46:15; 57:22.

600 **57:25** Demir,bu Kur'an ayetinde dikkat çekilen elementlerden biridir. Ayette demir için, yarattık, var ettik değil de, özel olarak "**indirdik**" kelimesi, mecazi olarak, insanların hizmetine verilme anlamında düşünülebilir. Ancak kelimenin,"**gökten fiziksel olarak indirme**" şeklindeki gerçek anlamı dikkate alındığında, **ayetin çok önemli bir bilimsel mucize içerdiğine tanık olmaktayız.** Çünkü Modern astronomik bulgular, dünyamızdaki demir madeninin dış uzaydaki dev yıldızlardan geldiğini ortaya koymuştur. **Şöyle ki**, evrende ağır metaller dev yıldızların çekirdeklerinde üretilir. **Nova** veya **süpernova** olarak adlandırılan bu yıldızlardaki demir miktarı belli bir oranı geçince, artık yıldız bunu taşıyamaz ve patlar. Bu patlama sonucu, içinde demir bulunan gök taşları uzaya dağılır ve bir gök cisminin çekimine yakalanıp çarpana kadar boşlukta dolaşır. Gök taşları vasıtasıyla süper novalardan taşınarak, aynen ayette bildirildiği şekilde dünyamıza" **indirilir**". Bunun yanı sıra, **Demir Suresi**, demir elementinin bazı kimyasal özelliklerini sayısal ilişkilerle vermektedir."**Hadid**"(**demir**) kelimesinin, sayısal değeri,**26 olup, demir elementinin atom numarasına denktir. "EL-Hadid" (belli bir demir)** kelimesinin **sayısal değeri de 57 olup**, demirin belli bir izotopunun atom ağırlığına eşittir. Kuşkusuz, bu durum, Arapçanın ilginç bir rastlantısı olarak değerlendirilebilir. Ancak,"**Demir" adı verilen bu surenin sıra numarasının 57 olması, Kur'an'ı düzenleyenin bu "rastlantı"dan haberli olduğuna işaret ediyor.** Bunun Kur'an'ın indirilmiş olduğu 7.yüzyılda, bilimsel olarak tespit edilemeyeceği açıktır. Tanrı'nın Kur'anda verdiği örnekler, bilgi toplumlarına önemli ipuçları verir. Bilimin ve bilinçlerin ilerlemesi bu ipuçlarının daha iyi anlaşılmasına yardımcı oluyor.

26. Biz Nuh'u ve İbrahim'i elçi olarak gönderdik, soylarına da peygamberlik ve kitap bağışladık.Soylarından bir kısmı doğruyu buldu;ama onlardan çoğu yoldan çıkmışlardı.

Din Adamlarının Dini Tekeline Alması, Ruhbanlık.

27. **Sonra Nuh ve İbrahim'in ardından,peşi sıra elçilerimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da elçi olarak gönderdik ve İsa'ya İncil'i verdik. İsa'yı izleyenlerin gönüllerine şefkat ve merhamet koyduk.** Fakat, **kendileri bir ruhbanlık ortaya çıkardılar. Biz böyle bir ruhbanlık yazmamıştık. Onlar bu ruhbanlığı, Allah'ı hoşnut etmek için ortaya çıkardılar. Ama ruhbanlığa da hakkıyla uymadılar. Onların aralarından inananlara ödüllerini verdik; ancak çokları yoldan çıkmışlardı.**

Yahudi Ve Hıritiyanlar İçin Büyük Avantaj ve Uyarı.

28. Ey inanan Yahudi ve Hıristiyanlar,Allah'ı gereği gibi algılayın ve elçisine inanın ki, **rahmetinden size iki pay versin.** Size, aydınlığında yürüyeceğiniz bir ışık lütfetsin ve **sizin tüm işlediklerinizi bağışlasın.** Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

29. Böylece kitap halkı bilsin ki[601], **Allah'ın lütfunu hiçbir kimse, ruhbanlık adıyla kendilerine mal edemezler**. Tüm lütuf Allah'ın elindedir, Allah iyiliği dileyene verir. Allah Büyük İyilik Sahibidir.

---

601 57:29 Allah'ın dinini meslek edinerek hiç kimse kendisine mal edemez. Bu Kur'an ayeti Müslümanları da doğrudan kapsar. Çünkü artık onlarda kitap sahibidirler.

58.MÜCADELE (Tartışma) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Bir Geleneği Peygamberle Tartışan Kadın Sahabe.

1. Ey Muhammed! Allah, **kocası hakkında seninle tartışan** ve Allah'a şikayette bulunan kadının sözlerini işitti. Allah ikinizin tüm konuştuklarını işitmiştir. Allah İşitendir, Bilendir.[602]

2. İçinizden eşlerini **zihar yapanlar**/eşlerini annelerine benzeterek yabancılaştıranlar, bilsinler ki, eşleri anneleri değildir. Onların anneleri kendilerini doğuran kadınlardır. Söyledikleri kötü bir adet ve asılsız bir sözdür. Kuşkusuz Allah Affedendir, Bağışlayandır.

Eşine Haksız Muamele Yapan Kocanın Cezası.

3. Eşlerini zihar yoluyla boşamak isteyip, sonra sözlerinden dönenler, eşleriyle cinsel ilişkiye girmeden önce, **bir köleyi özgürlüğe kavuştursunlar.** İşte size öğütlenen budur. Allah yaptığınız her şeyden haberi olur.

4. Özgürlüğe kavuşturacak bir köle bulamayan,eşi ile cinsel ilişkiye girmeden önce,üst üste **iki ay boyunca oruç tutmalı**.Şayet oruç tutmaya da güç yetiremiyorsa,o zaman **altmış yoksulu doyurmalı.** Bütün bunlar, Allah'a ve buyruklarını bildiren elçisine inanmanız içindir. Ve işte bunlar, Allah'ın belirlediği sınırlardır.[603] İnkarcılar acı bir azaba mahkum olmuşlardır.

---

602 **58:1-4** Bu Kur'an ayetiyle Allah, Arapların kendilerince dinleştirdikleri bir geleneği ortadan kaldırıyor.(Bak.33/4) **"Zıhar"**: **"Sen bana anamın sırtı gibisin"** demektir. Araplar arasındaki geleneğe göre, bir kişi eşine bu sözü söylerse, artık eşi annesi gibi sayılır, onunla cinsel ilişkide bulunmayı kendisine haram sayıyordu. İşte bu davranışa **"zıhar"** deniyordu. Zıhar yapılan kadın, kocasına yaklaşamadığı gibi, kocasından boşanamadığı içinde, başkasıyla da evlenemiyordu. Dolayısıyla kadınlar, sürekli olarak erkeklerin böyle bir baskı yöntemi altında yaşıyorlardı. **Bu Kur'an ayeti,bu insanlık dışı geleneği protesto eden ve peygamberle tartışan mü'min bir kadının davranışını onaylıyor.** "Zihar" yapanlar için yemin edenlere de çözüm öneriyor.

603 **58:4** Bu ayette, eşine "zihar" yapmak için yemin edip, sonra tekrar birleşmek isteyenlere, eşiyle cinsel ilişkiye girmeden önce, yemini karşılığında bir köleyi özgürlüğüne kavuşturması, kavuşturacak gücü yoksa **iki ay oruç tutması** öneriliyor. Tüm Müslümanlar arasındaki yaygın görüş ve uygulama, Ramazanda bilerek oruç bozanlar için iki ay, bir gün de cezası olmak üzere 61 gün oruç tutması söylenir ve uygulanır. **Hâlbuki oruç için Kur'an'da böyle bir emir yoktur.** Fakat çelişkili rivayetleri Kur'an ayetinden üstün görenler, **oruç bozanlara iki ay oruç tutmalarını, bir Kur'an buyruğu gibi Müslümanlara**

5. Allah'a ve buyruklarını bildiren elçisine karşı gelenler, kendilerinden öncekiler nasıl alçaltıldıysa öylece alçaltılacaklardır. Biz her şeyi apaçık bildiren ayetler indirmiş bulunuyoruz. İnkarcılar için utandırıcı bir azap vardır.

6. Allah inkarcıların hepsini dirilttiği gün,yapmış olduklarını kendilerine haber verir. İnkarcılar işlediklerini unuttukları halde, Allah yaptıklarının hepsini kaydetmiştir. Allah her şeye tanıktır.

Allah Her An Seninle Beraberdir.

7. Göklerde ve yerde olan her şeyi,Allah'ın bildiğini anlamaz mısın? Üç kişi gizli konuşsa,mutlaka Allah onların dördüncüsüdür. Beş kişinin gizli konuştuğu yerde,mutlaka Allah onların altıncısıdır. İster bundan az veya çok olsunlar ve nerede olurlarsa olsunlar, Allah onlarla beraberdir. Sonra kıyamet gününde,Allah onlara yaptıklarını haber verecektir. Kuşkusuz Allah her şeyi Bilendir.

Peygambere Karşı Gizli Toplantı.

8. Ey Muhammed! Gizli toplantılar yapmaktan men edildikleri halde,hâlâ men edildikleri işte ısrar edenler dikkatini çekmedi mi? Onlar günah işlemek,düşmanlıkta bulunmak ve elçiye itaatsizlik etmek amacıyla kulis yapıyorlar.Sana geldiklerinde,Allah'ın seni selamlamadığı bir biçimde selamlıyorlar ve kendi aralarında, "**Söylediklerimizden ötürü Allah bizi cezalandırsa ya!**" diye, gır gır geçerler. Cehennem onlara yeter. Orada yanarlar;ne kötü bir duraktır orası.

9. Ey inananlar! gizli görüşmelerinizde günah işlemekten, düşmanlık yapmaktan ve elçiye karşı isyan etmekten konuşmayın; iyilik ve erdemlilik üzere konuşun. Huzuruna toplanacağınız Allah'ı dinleyin.

10. Gizli komplo toplantıları/fiskoslar,inananları incitmek için, şeytanın istediği şeylerdir.Oysa Allah'ın izni olmadan, şeytan onlara hiçbir zarar veremez. İnananlar Allah'a güvensinler.

---

uygulattırıyorlar. "Allah'ın ayetlerini insan sözleriyle değiştirenler, acı bir azapla cezalandırılacaklardır." 6/114.115.**Ayrıca iki ay oruç için bak,**4/25.

Bilime ve Bilgine Saygılı Olmak.

11. Ey inananlar! Toplantılarda size "**Yer verin** " dendiğinde yer verin ki,Allah'ta size genişlik versin. Size, "**Kalkınız**" dendiğinde de kalkınız ki, Allah da içinizdeki inananları ve **kendilerine bilgi verilenleri derecelerle yükseltsin**. Allah tüm yaptıklarınızdan Haberdardır.

Gereksiz Görüşmelere Karşı,
Allah'ın Elçisini Koruma Önlemi.

12. Ey inananlar! Elçiyle özel görüşme yapacağınız zaman, görüşmenizden önce bir yoksula yardım edin. Bu sizin için daha iyi ve daha temizdir. Veremiyorsanız Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

13. Elçi ile özel görüşmenizden önce, bir yoksula yardım etmeniz zorunuza mı gitti ki, onu uygulamadınız? Allah tövbenizi kabul eder. Artık Namazı kılın,zekatı verin,Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine uyun. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

İki Yüzlüler Yalancıdır.

14. Ey Muhammed! Allah'ın kendilerine kızgın olduğu bir topluluğu dost edinen iki yüzlülere dikkat etmedin mi? İki yüzlüler ne sizdendir,ne de onlardandır.Onlar bile bile yalan yere yemin ederler!

15. Allah iki yüzlüler için çetin bir ceza hazırlamıştır. Yaptıkları ne kadar da kötüdür.

16. **İki yüzlüler yeminlerini kalkan edinerek Allah'ın yoluna engel oldular.** Onlar alçaltıcı bir azabı hakketmişlerdir.

17. İki yüzlülerin ne malları, ne de çocukları, kendilerini Allah'ın azabına karşı kurtaramayacaktır. Onlar cehennem halkıdırlar ve orada sonsuza dek kalıcıdırlar.

18. Allah o iki yüzlüleri tekrar dirilttiği gün,size yemin ettikleri gibi,Allah'a da yemin edeceklerdir.Kendilerinin doğru bir şey üzerinde olduklarını sanıyorlar! **Dikkat edin! Onlar iflah olmaz yalancılardır.**

19. **Şeytan o iki yüzlüleri etkisi altına aldı da, Allah'ın Kur'an'ını unutturmuştur**. Onlar şeytanın taraftarlarıdır. İyi bilin ki,şeytanın taraftarları kesinlikle kaybedecektir.

20. **Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine karşı gelenler en alçak kimselerdir.**

21. Allah,"**Ben ve Benim Buyruklarımı bildiren elçilerim kazanacaklardır**," diye yazmıştır. Allah Güçlüdür, Üstündür.

Allah'a Ve Elçisine Düşman Olanla Dost Olunmaz.

22. Allah'a ve ahret gününe inanmış bir topluluk, Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine karşı gelenleri dost edinmiş olamaz. Hatta, Allah'a ve elçisine karşı gelenler kendilerinin anaları, babaları, çocukları, oğulları, kardeşleri ve akrabaları bile olsa dost edinmiş göremezsin. Çünkü, Allah onların kalplerine inancı yazmış ve katından bir ruh/bilgi ile desteklemiştir[604]. Onları içlerinden ırmaklar akan sonsuza dek kalacakları cennetlere sokar. Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Onlar Allah'ın taraftarıdır. Hiç kuşkusuz, Allah'ın taraftarları kazanacaktır.

59.HAŞR (Yığınak) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Göklerdekiler ve yerdekilerin tümü Allah'ı saygıyla yüceltirler. Allah Üstündür, Bilgedir.

Tanrı İnananları Savunur.

2. Allah,sözünde durmayan,Allah ve Peygamber düşmanlarıyla işbirliği yapan, kitap halkından inkarcı olanları ilk yığınakta yurtlarından çıkarmıştır.Oysa ey inananlar! Siz onların çıkacaklarını hiç sanmamıştınız. Onlarda kalelerinin kendilerini, Allah'tan koruyacağını sanmışlardı. Ancak, Allah onlara ummadıkları bir yerden geldi ve kalplerine korku saldı. Öyle ki,evlerini kendi elleriyle ve inananların elleriyle yıkıyorlardı. Ey aklı olanlar ders alınız.[605]

---

604 **58:22** Bak Ruh'un anlamı için,15/29;17/85;40/15.

605 **59:2-17** Bu Kur'an ayetleri, Hz. peygamberin Mekke'den, Medine'ye geldiğinde, orada yaşayan Yahudi kabilesi ile yaptığı barış sözleşmesinin, ilerleyen yıllarda karşı

3. Eğer, Allah onları yurtlarından ayrılmaya zorlamasaydı,dünyanın her hangi bir yerinde de olsalar, Allah onları inkarlarından dolayı bir şekilde cezalandıracaktı. Ahrette de onlara ateş azabı vardır.

4. Çünkü onlar,Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine karşı geldiler. Kim Allah'a karşı gelirse, Allah'ın cezalandırması çetindir.

Düşmanın Kökü Kazınsa da Kazınmasa da.

5. Bir ağacı kesseniz de, yahut gövdesi üzerinde bıraksanız da,bu Allah'ın arzusuna göredir. Allah yoldan çıkanları alçaltacaktır.

6. Ey inananlar! Allah'ın onlardan alıp elçisine verdiği mallar için, siz at ve deve sürmediniz/savaşmadınız; ama, Allah elçilerini istediği kimselere karşı savaşmadan da üstün kılar. Allah her şeye gücü yetendir.

Sermayenin Tekelleşmesi Önlenmeli.

7. Allah'ın o kasaba halkından savaşmadan alıp,elçisine verdiği mallar, **Allah, elçi, akrabalar, yetimler, yoksullar ve yolda kalmışlar içindir**. Böylece o mallar, yalnız zenginlerinizin arasında dolaşan bir güç haline dönüşmesin. Elçinin size verdiğini alın;

---

tarafın sözleşmeye aykırı durumlarını ve sonuçlarını bildiriyor. Olayın, bunların şahsında tüm insanlık için evrensel bir mesaj olduğunu bildiriyor. Ancak, Siyer ve tefsir kitaplarında, bu anlaşma ile ilgili, doğrularla yanlışların iç içe girdiği o kadar abartılı hikâyeler okuyoruz ki, Kur'an mesajının tüm insanlık için bir öğüt, bir ders olduğu düşüncesinden uzaklaşıp, sanki olayı, bir Arap İsrail çatışmasını çağrıştırır duruma indirgemişlerdir. Kur'an ayetlerinin ışığında olayı özetlersek: Hz. peygamber Medine'ye geldiği zaman, Kitap ehli olan Yahudilerle, birbirleri aleyhlerine hiçbir şey yapmayacaklarını, birbirlerinin inançlarına saygılı olacaklarını, birbirlerinin düşmanlarıyla işbirliği yapmayacakları v.s. şeklinde, barış içinde beraberce yaşama amaçlı bir sözleşme yaptılar ve uzun süre uyguladılar. Ancak, İslamiyet'in günden güne ilerlemesi, Mekke'deki ortak koşucu Arapları endişelendirdi. Allah ve Peygamber düşmanı inkârcı Araplar, Başta Mekke'nin Lideri Ebu Süfyan ve yandaşları, Medineli işbirlikçileri yanında, Yahudilerle de iş birliğine giriştiler ve beraberce Peygamber ve inananlar aleyhine faaliyette bulunmaya başladılar. Hatta o kadar ileri gittiler ki, inananlara sabotajlar düzelemeye başladılar, peygambere suikast girişimi planları yapmaya kadar işi ileri götürdüler. Peygamber sözleşmeyi kendilerine hatırlatmasına rağmen, dışarıdaki inkârcılara ve içerdeki ikiyüzlülere güvenerek, peygamberin ikazına aldırış etmediler. İşte o zaman Allah'tan gelen emirle peygamber, onların yerlerine yığınak yaptı, malları ve hurmalıklarına Allahın emriyle el koydu. Sözleşmelerine uymayan Yahudiler, işin ciddiyetini görüp, umdukları desteği de bulamayınca, "Allah'ın kalplerine verdiği korkuyla" kendiliklerinden yurtlarını terk ettiler. Peygamber, onlardan kalan malları göçmen sahabelerin yoksullarına pay etti. Zengin olanlara vermedi. Samimi sahabeler buna razı olup sevinirlerken, ikiyüzlü sahabeler peygambere itirazda bulundular. Kur'an ayetlerinden gerçekleri okuyalım..

ancak onun size vermediğinden uzak durun. Allah'ı dinleyin.Çünkü Allah'ın cezalandırması çetindir.

8. Ayrıca o ganimet mallarından Allah'ın lütuf ve rızasını aradıkları, Allah'ı ve elçisini destekledikleri için yurtlarından ve mallarından uzaklaştırılmış bulunan **göçmenlerin fakirlerine öncelikle verilmelidir.** İşte, özü sözü doğru olanlar bunlardır.

İçtenlikle İnanan Sahabe'nin Kardeşliği.

9. Hicretten önce Medine'de iman edenler,daha sonra Mekke'den hicret ederek gelenleri içtenlikle severler ve onlara verilen ganimet mallarından dolayı içlerinde bir burukluk duymazlar. Hatta kendileri ihtiyaç içinde bile olsalar, onları kendilerinden önde tutarlar. Nefislerinin bencilliğinden korunanlar, İşte kurtulanlar onlardır.[606]

10. Onlardan sonra gelenler, "Rabbimiz bizi ve bizden önce inanmış olan kardeşlerimizi bağışla;kalbimizi inananlara karşı kin beslemekten koru. Rabbimiz, sen şefkatlisin, Esirgeyensin," derler.

Sahabe Geçinen İkiyüzlüler.

11. Ey Muhammed! İkiyüzlü davrananlara dikkat etmedin mi? Kitap halkından inkarcı olan arkadaşlarına, "**Çıkartılırsanız biz de sizinle birlikte çıkacağız ve sizin aleyhinize hiçbir kimseye itaat etmeyeceğiz. Sizinle savaşılırsa, kesinlikle sizi destekleyeceğiz,**" demektedirler. Allah o iki yüzlülerin yalancı olduğuna tanıklık eder.[607]

12. Yemin olsun! Kitap sahipleri çıkarılsalar, iki yüzlüler onlarla birlikte çıkmazlar.Yemin olsun! Kitap sahipleriyle savaşılsa,iki yüzlüler onları desteklemezler. Destekleseler bile arkalarını dönüp kaçarlar, sonra kendileri de yardım görmezler.

13. İki yüzlüler, Allah'tan daha çok,sizden/inananlardan korkuyorlar. Çünkü onlar anlayışsız, korkak bir topluluktur.

---

606 **59:9,10** Bu Kur'an ayetleri, Ensar (Mekke'den göç eden Müslümanlara yardım eden Medineli ilk Müslümanlar) ile Muhacirler (Mekke'den ilk göç eden Müslümanlar) arasındaki kardeşliği işaret ediyor. Müslümanlar, dinsel kitaplarda bu kardeşliğin, peygamberimizin kendiliğinden yaptırdığı olarak nakledilir, anlatılır. **Hâlbuki Peygamberimiz Allah'ın buyruklarını uyguluyordu.**

607 **59:11** Sahabe kim, Bak.33/12 ;34/46 ;53/2.

14. İki yüzlüler toplu halde,açıkça sizin karşınıza çıkıp savaşamazlar. Belki surlarla çevrilmiş kentlerin içinden savaşabilirler. Onların kendi aralarındaki çekişmeleri çetindir.**Sen dışardan onları birlik beraberlik içinde sanırsın. Halbuki kalpleri darmadağınıktır.** Zira onlar, akıllarını kullanmayan bir topluluktur.

15. Onların durumu,kendilerinden kısa bir süre önce geçmiş olanlara benziyor. Zira onlar,kısa bir süre önceki savaşta işlediklerinin karşılığını tatmışlar ve acı bir azabı hakketmişlerdi.

16. İki yüzlüler tıpkı şeytan gibidir: Çünkü şeytan insana, "**İnkar et**" der. Sonra insan inkar edince de, "**Benim seninle bir ilişkim yok, ben evrenlerin Rabbi Allah'tan korkarım,**" der.

17. Nihayet iki yüzlülerin de, şeytanın da sonu,içinde sonsuza dek kalacakları ateş olacaktır. İnkarcı nankörlerin cezası işte böyledir.

18. Ey inananlar! Allah'ı sayıp dinleyin. Herkes öbür dünya için ne hazırladığına baksın. Allah'ı sayıp dinleyin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

19. Allah'ı unuttukları için, Allah'ın da kendilerini,kendilerine unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan çıkmışlardır.

20. Cennet halkıyla cehennem halkı bir olamaz; kurtuluşa erenler ancak cennet halkıdır.

Kur'an'ın Büyüklüğü.

21. Eğer, Biz bu Kur'an'ı bir dağın sorumluğuna verseydik, Allah'a olan saygıdan ötürü o dağın titreyip paramparça olduğunu görecektin. Biz bu örnekleri, insanlar düşünsün diye veriyoruz.

Allah.

22. **O Allah ki, kendisinden başka ilah yoktur. Tüm gizemleri ve açıktakileri Bilendir. Esirgeyendir, Bağışlayandır.**[608]

23. **O Allah'tır ki, kendisinden başka ilah yoktur. Egemendir, Kutsaldır, Barıştır, Güvenilendir, Koruyandır, Üstündür, Güçlüdür, Uludur. Allah ortak koşucuların, ortak koştuklarından çok yücedir.**

---

608 59:22,23,24 Gözümüzle göremediğimiz Yüce Tanrı,bu Kur'an ayetleriyle, kendisinin varlığını ve vasıflarını net bir şekilde açıklıyor.

24. **O, Yaratan, Var eden ve Biçim veren Allah'tır. Tüm güzel isimler Allah'ındır. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ı yüceltir. Allah Üstündür, Bilgedir.**

60. MÜMTAHİNE (Sorgulanan) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Hz.Peygamberi ve İnananları
Mekke'den Çıkaranlara Sempati Beslenmez.

1. Ey inananlar! Benim düşmanım ve sizin de düşmanınız olan ortak koşucularla senli benli olmayın. **Onlar size gelen gerçeği inkar etmiş ve Rabbiniz olan Allah'a inandığınız için elçiyi de, sizi de ülkenizden çıkarmışlardı.** Öyle olduğu halde siz o ortak koşuculara sevgi besliyorsunuz. Benim hoşnutluğumu kazanmak için,benim yolumda bir cihada çıktıysanız,nasıl onlara gizli bir sevgi besleyebilirsiniz? Oysa Ben sizin gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da çok iyi bilirim.**Sizden kim böyle davranırsa doğru yoldan sapmış olur.**
2. **Sizi doğduğunuz yerden çıkaran ortak koşucu Araplar, eğer sizi ele geçirseler, size düşmanca davranırlar ve sizi elleriyle, dilleriyle incitirler,inkar etmenizi isterler.**
3. Kıyamet günü yakınlarınız ve çocuklarınız size yarar sağlamaz. Allah o gün sizi birbirinizden ayıracaktır. Allah yaptıklarınızı Görendir.

"İbrahim'de Sizin İçin Güzel Bir Örnek Vardır."

4. Ey inananlar! **İbrahim ve onunla beraber olanlarda sizin için güzel bir örnek vardır.** İbrahim ile beraber olanlar halklarına, **"Biz, sizden ve sizin Allah'ın dışında taptıklarınızdan uzağız. Sizi tanımıyoruz. Siz yalnız Allah'a inanıncaya kadar bizimle sizin aranızda ebedi olarak düşmanlık ve nefret belirmiştir"** dediler. Fakat inanmamış babası için İbrahim'in: **"Senin bağışlanman için dua edeceğim, fakat Allah'tan gelecek hiçbir şeye karşı seni koruyamam."** şeklindeki sözü bu örneğin

dışındaydı.**İbrahim'in yanındaki inananlar**: "Rabbimiz sana güvendik,sana yöneldik ve sonunda sana döneceğiz."[609]

5. "Rabbimiz, inkarcılar için bizi bir sınanma aracı kılma, bizi bağışla. Rabbimiz sen Üstünsün, Bilgesin," diye dua ettiler.

6. Ey inananlar! **Allah'ı ve ahret gününü arzu edenleriniz için İbrahim ve beraberindekilerde sizin için güzel bir örnek vardır.** Kim reddederse kuşkusuz, Zengin ve en çok Övgüye layık olan sadece Allah'tır.

Saldırgan Olmayanlar İle İlişki.

7. Belki de Allah, inanmamış fakat size kin beslemeyenler ile,sizin aranızdaki düşmanlığı sevgiye çevirir. Allah'ın her şeye gücü yeter. Allah Bağışlayandır,Esirgeyendir.

8. Allah,**din uğrunda sizinle savaşmayan ve sizi yurdunuzdan çıkarmayan kimselere iyilik yapmanızı ve onlara adaletli davranmanızı yasaklamaz.** Allah adaletli davrananları sever.[610]

Peygamberi Yurdundan Hicrete Zorlayanları Dost Gösterenler Zalimlerdir.

9. **Allah,sadece sizinle din uğrunda savaşan, sizi doğduğunuz yerden çıkaran ve sizin çıkarılmanıza yardım eden kimselerle dost olmanızı yasaklar. Onları dost edinenler zalimlerdir.**[611]

Savaş Anında İltica Edenleri Sorgulama.

10. Ey inananlar! İnanan göçmen kadınlar size sığındığında onları sorgulayın. Allah onların inançlarını çok iyi bilir. Samimi olduklarını anlarsanız, onları inkarcılara geri göndermeyin. Ne bunlar o inkarcılara helaldir,ne de onlar bunlara helaldir. İnkarcıların harcadığı mehirlerini onlara geri verin. Mehirlerini ödediğiniz taktirde bunlarla evlenmenizde bir sakınca yoktur. Siz

---

609 **60:4** Bak 33:21;

610 **60:8** Bak 47:35.

611 **60:9** Bu Kur'an ayetinde Allah, Hz peygamberi ve inananları Mekke'den çıkaranları, "**zalimler** " olarak niteliyor. **Çok ilginç, Hz. Peygamberin vefatından yıllar sonra, bu "zalimler" in ve çocuklarının uydurduğu rivayetlere Müslümanlar dinin kaynağı olarak inanmaktalar.**

de inkarcı kadınları sorumluluğunuzda tutmayın. Onlara harcadığınız mehirlerinizi isteyebilirsiniz, onlar da verdikleri mehirlerini isteyebilirler. Bu, Allah'ın hükmüdür. Allah aranızda yargıda bulunur. Allah Bilendir, Bilgedir.

11. Eğer eşiniz sizi bırakıp inkarcılarla kalır ve sizde ona ödediğiniz mehirden dolayı maddi bir zarara uğrarsanız,sonra da, inkarcılardan size kaçan kadınlar olur ve bu kez mehri ödeme sırası size gelirse,onlardan aldıklarınızdan,eşleri inkarcılara kaçarak zarara uğrayan mü'minlere harcadıkları kadarını verin. İnandığınız Allah'ı sayıp dinleyin.

İnanan Kadınların Peygamberle Sözleşme Kuralları.

12. Ey peygamber! İnanan kadınlar sana sığındıklarında, **Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, bir iftira uydurup getirmemek ve doğru işlerde sana karşı gelmemek üzere yemin edip söz verirlerse, onların sözünü kabul et** ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

13. Ey inananlar! Allah'ın kendilerine kızgın olduğu bir topluluğu dost edinmeyin. İnkarcılar mezardakilerden nasıl umut kesmişlerse, onlar da ahretten öylesine umut kesmişlerdir.

61.SAFF (Düzenli) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Göklerdekilerin ve yerdekilerin tümü Allah'ı saygıyla yüceltir. Allah Üstündür,Bilgedir.

Boş Yere Vaat Emek.

2. Ey inananlar! **Neden yapmayacağınız şeyleri söylüyorsunuz?**

3. **Yapamayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah yanında en nefret edilen davranışlardandır.**

Disiplinli Ordu Başarır.

4. Allah kendi yolunda örülmüş bir duvar gibi,düzenli/disiplinli birlikler halinde savaşanları sever.

Siz Elçiyi Desteklemezseniz, Allah Destekler. İki Örnek Hz. MUSA.

5. Hani Musa halkına: "Ey halkım! Allah'ın bir elçisi olarak size geldiğimi bildiğiniz halde, neden beni incitiyorsunuz?" demişti. Ama onlar, Musa'nın uyarısını reddedip yoldan sapınca, Allah'ta onların kalplerini saptırmıştı. Allah yoldan çıkmış toplulukları doğruya ulaştırmaz.

Hz. İsa,
Muhammed Peygamberin Geleceğini Haber Veriyor.

6. Hani İsa halkına: **"Ey İsrail oğulları! ben size gönderilmiş Allah'ın bir elçisiyim.Benden önceki Tevrat'ı onaylayıcı ve benden sonra gelecek ve ismi Ahmed/şerefli bir elçiyi müjdeliyorum."** [612] demişti.Sonra da İsa kendilerine apaçık mucizeleri gösterdiğinde, **"Bu apaçık bir büyüdür,"** demişlerdi.

7. İslam'a/Allah'a teslim olmaya çağrıldığı halde, **Allah'a çocuk isnat edip, ortaklar yakıştırarak iftira edenden daha nankör kim olabilir**? Allah nankör topluluğu doğruya iletmez.

Allah'n Aydınlık Dinini Karartamazlar.

8 Otak koşucu inkarcılar, Allah'ın ışığını ağızlarıyla söndürmek isterler/Allah'ın aydınlık dinini,uydurdukları rivayetlerle karartmak isterler. İnkarcılar istemeseler de, Allah ışığını/aydınlık dinini tamamlayacak, koruyacaktır.

9 Rivayetleri din yapan ortak koşucular hoşlanmasa da,Allah elçisini/Muhammed'i hidayet ve gerçek din ile gönderdi ki, ortak koşucuların ağızlarıyla uydurdukları tüm uyduruk dinlerden, Allah'ın dininin üstün olduğunu bildirsin diye.

---

612 **61:6 "Ahmed"** isminin İbranice karşılığı **"paraklitos"** olarak geçmektedir. **Muhammed** isminin **"Ahmed"** kelimesiyle aynı kökü paylaşması veya yakın anlam taşıması, Hz. İsa'nın haber verdiği elçinin Hz. Muhammed olduğunu gösteriyor.

Kârlı Kazanç.

10 Ey inananlar! Sizi can yakıcı bir azaptan/iflastan kurtaracak, kârlı bir ticaretin yolunu size göstereyim mi?

11-12. **Allah'a ve Buyruklarını bildiren elçisine inanın, Allah yolunda canınız ve malınızla çaba gösterin,bu sizin için en iyisidir,** eğer bilirseniz. İşte o zaman, Allah sizin günahlarınızı bağışlar ve sizi içinden ırmaklar akan cennetlere ve Adn cennetlerindeki lüks konaklara yerleştirir. İşte en büyük kurtuluş budur

13. Ey Muhammed! İnananları müjdele,bundan başka hoşlanacağınız bir şey daha: Allah'tan bir destek ve yakın bir zafer vardır.

14. Ey inananlar! Allah için elçiyi destekleyenler olun. Nasıl ki Meryem oğlu İsa Havarilere/Sahabesine: "**Allah yolunda kim benim destekçilerim olur?**" diye sormuştu. Havariler de, "**Biz Allah için destekçileriz,**" demişlerdi. İsrail oğullarından bir grup inandı, bir grup da inkar etti. **Biz İnananları düşmanlarına karşı destekledik de; onlar üstün geldiler.**

62.CUMA (Cuma) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Göklerdekilerin ve yerdekilerin tümü,Allah'ı saygıyla yüceltir. Allah her şeyin Yöneticisidir, En Kutsaldır, Üstündür, Bilgedir.

Ümmi Okuma-Yazma Bilmeyen Değil
Ehl-İ Kitap Olmayanlardır.

2. O Allah ki,**ümmilerin/Arapların arasından**[613], kendilerinden olan bir elçi göndermiştir ki, **ümmilere**/Araplara Allah'ın ayetlerini okuyor,**onların zihinlerini temizliyor ve onlara kitabı ve bilgeliği öğretiyor.Bundan önce Araplar apaçık bir sapıklık içinde bulunuyorlardı.**

---

613 62:2 Bak.2/78

Muhammed Peygamber Sadece Araplara Değil Tüm İnsanlara Elçi Olarak Gönderildi.

3. **Ve o elçi sadece Araplara değil,henüz kendilerine katılmamış bulunan başka milletlerin tümüne de gönderilmiştir.**Allah Üstündür, Bilgedir.

4. **Bu elçinin tebliğ ettiği ayetler, Allah'ın tüm insanlara bir iyiliğidir;** Allah isteyen herkese verir. Allah büyük iyilik sahibidir.

Allah Ayetlerini Anlamadan Okuyanları Kitap Yükü Taşıyan Eşeğe Benzetiyor.

5. Kendilerine **Tevrat verilip de**,onun buyruklarını yerine getirmeyip, Allah'ın ayetlerini yalanlayan topluluğun örneği. **Kitaplar taşıyan eşeğin durumuna benzer.** Allah'ın ayetlerini yalanlayan topluluğun durumu ne kötüdür.[614] Allah nankör toplumu doğruya ulaştırmaz.

Allah'ın Dostu, Buyruklarına İnanıp Uygulayandır.

6. Ey Muhammed! De ki; "Ey Yahudiler! İnsanlar arasından yalnız kendinizin Allah'ın dostları olduğunuzu iddia ediyorsanız, eğer söylediklerinizde de samimi iseniz, dostunuz olan Allah'a kavuşmak için ölümü isteyin bakalım.

7. Öyle söyleyen Yahudiler, yapmış olduklarından ötürü hiçbir zaman ölümü asla isteyemeyeceklerdir. Allah nankörleri çok iyi bilir.

8. De ki; "Kaçmakta olduğunuz ölüm mutlaka size ulaşacak ve daha sonra gizliyi ve açığı Bilen Allah'ın huzuruna döndürüleceksiniz. Allah yaptığınız her şeyi size bildirecektir.

Allah'ın Buyruğuna Göre Cuma Namazına Gitmede Kadın –Erkek Ayırımı Yoktur.

9. **Ey inananlar! Cuma günü namaza çağrıldığınızda, Allah'ı anmak için acele edin.** Cuma vakti saatinde, alışverişi bırakın. Eğer bilseniz bu sizin için daha iyidir.[615]

---

614 62:5 Kur'an ayetleri Müslümanları da kapsar.

615 62:9 Kur'an'ın erkek-kadın ayırımı yapmadan, inananları Cuma günü namaza davet eden bu açık ayetine rağmen, insan sözlerini, Kur'an ayetine tercih edip, Allah'ın ayetlerini değiştirmişler, yüz yıllarca inananların yarısını Cuma namazından men etmişlerdir. "Allah'ın ayetlerini değiştirenler acı bir azapla cezalandırılacaklardır." (Bak.6/114,115.)

10. Cuma namazını kıldıktan sonra, tekrar yerlerinize dönerek alışverişinize devam edin[616] /yeryüzüne yayılarak Allah'ın lütfunu arayın ve işlerinizi yaparken de, Allah'ı hiç hatırınızdan çıkarmayın.

11. Ey Muhammed! Bazıları bir ticaret veya bir eğlence gördükleri zaman, **seni namazda ayakta bırakıp oraya akın ederler**. Onlara söyle, "Allah'ın yanında bulunanlar, gittikleri eğlenceden ve ticaretten daha iyidir. Allah en iyi rızk verendir."

63.MÜNAFİKUN (İkiyüzlüler) SÛRESİ[617]

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

İkiyüzlüler, İnanmadıkları Halde Allah'tan Çok Elçiyi Überler.

1. Ey Muhammed! İkiyüzlüler sana gelirler, **"Şahadet ederiz ki,sen Allah'ın resulüsün,"** derler. Allah biliyor ki, sen elbette Allah'ın elçisisin. Ama Allah tanıklık eder ki, **ikiyüzlüler kesinlikle yalan söylüyorlar.**

2. İkiyüzlüler yeminlerini kalkan yapıp, insanları Allah'ın yolundan saptırmaktadırlar. İkiyüzlülerin yaptıkları ne iğrenç bir davranıştır.

3. Çünkü, **ikiyüzlüler inandıktan sonra, inkar ettiler;** bu yüzden kalpleri mühürlendi; artık onlar anlamak istemezler.

---

616 **62:10** Müslümanlar cuma gününün "Müslümanların bayramı" olduğuna, tatil olması gerektiğine inanırlar. Bu Kur'an ayeti tam tersini söylüyor. **"Cuma namazını kıldıktan sonra hemen çalışmaya devam edin"** diyor.

617 **Başlık** İnanmadıkları halde, inanmış gibi görünüp, peygamberi yüzüne karşı,aşırı derecede öven iki yüzlüler için, Allah'ın, başlı başına bir sure ayırması ibret dolu bir durum. İnsanlık alemini Allah indinde sıkıntıya sokacak en büyük tehlike, peygamberleri aşırı derecede überek, onlara insan üstü bir varlık sıfatı atfederek, tanrısal vasıflarında Tek olan Allah'a ortak koşmaları olacaktır. **Bu sure,bu karakterde olan insan tiplerini deşifre ediyor.**

İkiyüzlülerin Belirgin Hastalığı Büyüklük Psikolojisi ve Tatminsizlik.

4. Ey Muhammed! Sen ikiyüzlüleri gördüğün zaman, fiziki görünüşleri hoşuna gider. Seninle konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Onlar boylu porslu,kereste kalasları gibidirler. Ama, her gürültüyü kendi aleyhlerine sanırlar; **onlar gerçek düşmandır; onlardan sakın.** Allah o ikiyüzlüleri kahretsin; nasıl da kıvırtıyorlar!

5. O ikiyüzlülere, **"Gelin de Allah'ın elçisi sizin için bağışlanma dilesin,"** deseniz,sen onların burun kıvırarak; büyüklük taslayarak sıvışıp gittiklerini görürsün.

6. Ey Muhammed! İkiyüzlüler için bağışlanma dilesen de, dilemesen de fark etmez; Allah onları bağışlamayacaktır. Çünkü, Allah bozguncular topluluğunu doğruya ulaştırmaz.

7. İkiyüzlüler, **"Allah'ın elçisinin yanındaki inanmış yoksul kimselere yardım etmeyin ki,dağılıp gitsinler,"** derler.Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'a aittir;ama ikiyüzlüler kavrayamazlar.

8. İkiyüzlüler, "Yemin olsun! Bu savaştan Medine'ye döndüğümüzde, üstün olanlar, alçakları çıkaracaktır," diyorlar. Oysa üstünlük Allah'a, elçisine ve inananlara aittir. Fakat ikiyüzlüler bunu algılayamazlar.

İş İşten Geçmeden.

9. Ey inananlar! Servetiniz ve çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Böyle davrananlar kaybedenlerdir.

10. Size ölüm gelip de, **"Rabbim, keşke beni kısa bir süre için ertelesen de, yoksullara yardım ederek, erdemlilerden olsam,"** demeden önce, verdiğimiz rızklardan yardım için veriniz.

11. Allah,süresi geldiği zaman hiçbir canı ertelemez. Allah yaptıklarınızdan Haberdardır.

64.TEĞABUN (Aldanma) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Göklerdekiler ve yerdekilerin tümü, Allah'ı saygıyla yüceltir. Her şeyin Yönetimi Allah'a aittir ve tüm övgüler yalnız O'nadır. Allah her şeye Gücü yetendir.
2. Sizi topraktan yaratıp, sonra bir erkek ve dişiden çoğaltan Allah'tır. Ama, **kiminiz inkar etti, kiminiz de inandı**. Allah tüm yaptıklarınızı Görendir.
3. Allah gökleri ve yeri boş yere değil,gerçek bir amaç için yarattı, sizi topraktan şekillendirdi ve en güzel şekliyle biçimlendirdi. Sonunda dönüşünüz tekrar Allah'adır.
4. Allah göklerde ve yerde olan her şeyi bilir;sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı da bilir.Allah,gizli düşüncelerinizi çok iyi bilir.

Geçmişten Hatrlatma ve Uyarı.

5. Ey puta tapar Araplar/inkar edenler,daha önce inkar edenlerin başlarına neler geldiğinin haberi size ulaşmadı mı? Onlar dünyada yaptıklarının cezasını gördüler,ahrette de onlar için acı bir azap vardır.
6. Çünkü,elçileri onlara apaçık kanıtlarla gitmişlerdi. Fakat onlar da sizin gibi, **"Bir insan mı bize doğru yolu gösterecek?"** diyerek, inkar edip gerçekleri reddetmişlerdi. Allah da hiçbir şeye gereksinimi olmadığını gösterdi.Çünkü Allah Zengindir, en çok Övgüye layık olandır.
7. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkarcılar,tekrar diriltilmeyeceklerini ısrarla ileri sürerler. Onlara de ki, **"Hayır yanılıyorsunuz! Rabbime yemin ederim ki tekrar diriltileceksiniz ve sonra yaptıklarınız size bildirilecektir.** Bu, Allah için çok kolaydır."
8. Ey inkarcılar! Allah'a,Buyruklarımı bildiren elçime ve indirdiğimiz bu ışığa/Kuran'a inanınız. Allah yaptıklarınızdan Haberdardır.
9. Günü gelince,sizi ahrette toplanma günü için toplarız. **Bu toplanma günü,dünyadaki aldanış ve aldatışların ortaya çıktığı**

gündür. Kim Allah'a ortak koşmadan inanır,iyi ve güzel iş üretirse, onun kötülüklerini örter ve onu altından ırmaklar akan cennetlere sokarız. Onlar cennette sonsuza dek kalırlar. İşte en büyük kurtuluş budur.

10. Ancak inkar edenler, ayetlerimizi yalanlayanlar,işte bunlar da ateş halkıdır; ateşte sonsuza dek kalıcıdırlar. Ne kötü bir dönüş yeridir!

11. **Allah'ın izni olmadıkça hiçbir felaket gelip çatmaz. Kim Allah'a içtenlikle inanırsa,Allah onun gönlüne yön gösterir.** Allah her şeyi bilendir.

12. Allah'a itaat ediniz, Buyruklarını bildiren elçisine de uyunuz. Eğer reddederseniz bilin ki,elçimizin görevi, açıkça Buyruklarımı size duyurmaktan ibarettir.

13. Allah: O'ndan başka ilah yoktur. İnananlar yalnız Allah'a güvenmelidirler.

Hayırsız Evlat, Hoşgörü Ve Yardım.

14-15. Ey inananlar! **Eşleriniz ve çocuklarınızın içinden size karşı düşmanlık besleyenler olabilir**. Öyleyse, **olanlara karşı dikkatli olun!** Ama affeder, hoşgörülü davranır ve bağışlarsanız, kuşkusuz Allah da Bağışlayandır, Acıyandır. **Mallarınız ve çocuklarınız sizin için bir sınavdır**. Büyük ödül Allah'ın yanındadır.[618]

16. Gücünüz yettiği kadar Allah'ı sayın,dinleyin ve itaat edin. Kendi yararınız için, gücünüz yettiği kadar yardımda bulununuz. Nefsinin bencillik ve cimriliğinden korunanlar, işte onlar mutluluğu yakalayanlardır.

17. Allah'a güzel bir ödünç sunarsanız, Allah da onu sizin için katlayarak artırır ve sizin hatalarınızı bağışlar. Allah iyiliği karşılıksız bırakmayandır, Şefkatlidir.

18. Gizliyi ve açığı Bilendir; Üstündür, Bilgedir.

---

618 64:14,15 Kur'an güncel ve yaşadığımız hayatın tam kendisidir.O bakımdan,Kur'an'ın uyarılarına dikkat edenler, her türlü olumlu ve olumsuzlukları önceden haber alır ve durumunu düzeltir.

65.TALAK (Boşanma) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Boşanma.

1. Ey peygamber! kadınları boşadığınız zaman, iddet sürelerini gözetin ve bu süreyi iyice hesaplayın.[619] Rabbiniz olan Allah'ı dinleyin. Boşadığınız kadınları iddet süreleri bitinceye kadar evlerinden çıkarmayın/kapı dışarı etmeyin, onlar da evlerinden çıkmasınlar, zora baş vurarak onları buna zorlamayın. Ancak kanıtlanmış bir zina durumu varsa,o bunun dışındadır. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa kendi zararınadır. Ne bilirsin, belki Allah bundan sonra olumlu bir durum ortaya çıkarır.

2. Boşadığınız kadınlar evlerinizde iddet sürelerini doldurdukları zaman,onlarla beraberliğinize güzelce devam edin, Eğer devam etmek istemiyorsanız medenice ayrılın. İçinizden adalet sahibi iki kişiyi de bu işleminize tanık tutun. Tanıklar taraf tutmasın,Tanıklığı Allah için yapınız. İşte bu, Allah'a ve ahret gününe inananlar için bir öğüttür. Kim Allah'ı sayıp dinlerse, Allah ona bir çıkış yolu yaratır.

3. Ve beklemediği yerden ona rızk verir. Kim Allah'a güvenirse, Allah ona yeter. Kuşkusuz Allah buyruğunu yerine getirendir. **Kesinlikle Allah her şey için bir ölçü koymuştur.**

4-5. Menopoz dönemine girerek aybaşından kesilen ve aybaşı hali görmeyen kadınlarınızdan bir kuşkunuz varsa,onların bekleme süreleri de üç aydır. Hamile olanların süresi ise,doğumla beraber sona erer. Kim Allah'ı dinlerse,Allah onun işini kolaylaştırır. İşte bunlar,Allah'ın size indirdiği buyruklarıdır. Kim Allah'ın buyruklarına uyarsa, Allah onun kötülüklerini örter ve ödülünü büyütür.

---

619 **65:1** Boşanan kadın tekrar evlenebilmek için üç aybaşı hali beklemelidir (2:228).

İnsanlık Henüz Bu Medeni Davranışa Ulaşmadı.

6. Boşadığınız kadınları gücünüz oranında,oturduğunuz yerde oturtun. Ayrılmaya zorlamak için onları rahatsız etmeyin. Hamile iseler, doğuma kadar onların geçimlerini sağlayın. Doğumdan sonra, sizin için çocuğu emzirirlerse,masraflarını karşılayın. Aranızda güzel ve medenice anlaşın. Eğer, çocuğun emzirilmesiyle ilgili, aranızda bir anlaşmazlık olursa,çocuğa başka bir süt anne/bakıcı kadın bulun.

7. Varlıklı kimse,varlığı oranında nafaka yardımında bulunsun. Dar gelirli ise, Allah'ın kendisine verdiği kadarından versin. Allah hiç bir kimseye, kendisine verdiği şey dışında bir sorumluluk yüklemez. **Allah bir zorluktan sonra, bir kolaylık getirecektir.**

Sağduyu Sahiplerine Çağrı.

8-9. Daha önce Rab'lerinin Buyruklarına ve O'nun gönderdiği elçilere baş kaldıran nice kentler halkını, Biz çetin bir hesaba çektik ve onları görülmemiş biçimde cezalandırdık.Böylece yaptıklarının karşılığını gördüler, işlediklerinin sonu tam bir hüsran oldu.

10. Allah onlar için,ahrette de çetin bir ceza hazırlamıştır. Ey akıl sahibi inananlar! Allah'ı dinleyiniz. **Allah size bir Kuran/zikir indirmiştir.**[620]

11. Ve İnanıp, iyi ve güzel işler üretenleri karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için,**size Allah'ın apaçık ayetlerini anlatan bir elçi göndermiştir.** Kim Allah'a ortaksız inanır,iyi ve güzel işler üretirse,Allah onu içinde ırmaklar akan cennetlere sokar; orada sonsuza dek kalırlar. Allah ona güzel bir rızk vermiştir.

Yedi Gök, Yedi Yer ve Bilim.

12. **Yedi göğü ve yerden de benzeri bir o kadarını yaratan Allah'tır.**[621] Buyruklarıyla onların arasında tam bir uyum sağlar. Böylece Allah'ın her şeye gücü yettiğini ve Allah'ın her şeyi **bilgiyle** kuşatmış olduğunu bilesiniz.

---

620 **65:10,11 Kuran evrensel ve ölümsüz bir elçidir; bir müjdeci ve uyarıcıdır.** Bak 41:4.

621 **65:12** yedi gök için bak 2/29. dip not. "Arz" kelimesi, yeryüzü ve toprak anlamına gelir. Modern kimyaya göre, yeryüzündeki maddeleri oluşturan atomlar maksimum 7 enerji yörüngesine sahip bulunmaktadır.

66.TAHRİM (Yasaklama) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Peygamber Kendiliğinden Helal-Haram Koyamaz.

1. Ey peygamber! **Sırf eşlerini memnun etmek amacıyla, Allah'ın sana helal kıldığı şeyi, neden kendine haramlaştırıyorsun?**[622] Allah Bağışlayandır, Esirgeyendir.

2. Allah size yeminlerinizi helalleştirmenin yolunu bildirmiştir.[623] Sizin dostunuz Allah'tır. Allah Bilendir, Bilgedir.

Peygamber'in Eşi,Aile İçi Sırrı Başkasına Söylüyor Allah Durumu Peygambere Haber Veriyor.

3. Peygamber, eşlerinden birine gizlice bir söz söylemişti. Eşi de, gizli kalması gereken bu sözü, başkalarına duyurdu. Allah da durumu peygambere bildirdi. Peygamber eşine anlattığı olayın bir kısmını söylemiş, bir kısmını da söylememişti. Daha sonra Peygamber eşine, aralarında kalması gereken sözü, başkalarına anlattığını söyleyince eşi, "**Bunu sana kim haber verdi?**" diye, hayretle peygambere sordu. Peygamber de, "**Her şeyi Bilen ve her şeyden Haberdar olan Allah bana bildirdi,**" diye cevaplamıştı.[624]

4. Ey peygamber eşleri! **İkiniz de** Allah'a tövbe ederseniz, **kaymış olan kalpleriniz düzelmiş olur. Yok, eğer peygambere karşıt olarak birbirinize arka çıkarsanız,** peygamberin koruyucusu Allah'tır; sonra Cebrail, samimi inananlar ve melekler de peygamberi destekler.

5. Eğer peygamber sizi boşarsa, kim bilir belki de Rabbi ona sizin yerinize, sizden daha iyi Allah'a teslim olan, inanan, gönülden bağlı, tövbe eden, ibadet eden, aktif, dul ve genç eşler verir.

---

622 **66:1 Peygamberin bile, helalı haram, haramı da helal yapamayacağını bu ayetle öğreniyoruz.**

623 **66:2** Bak.58/3,4.

624 **66:3,4** Bu ayetler peygamberin eşlerinin şahsında insanın, özellikle kadınların psikolojisini açık bir şekilde ortaya koyuyor.

6. Ey inananlar! yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten kendinizi ve ailenizi koruyun. Ateşin başında çok sert ve çok katı melekler vardır. Onlar Allah'ın buyruğuna karşı gelmezler ve kendilerine ne Buyrulmuşsa onu uygularlar.

7. Ey inkarcılar! Bu gün özür beyan etmeyin. Siz ancak yapmış olduklarınızın karşılığını görmektesiniz.

İçtenlikle Tövbe Kötülükleri Örter.

8. Ey inananlar! Allah'a yürekten tövbe edin ki, Rabbiniz kötülüklerinizi örtsün ve altından ırmaklar akan cennetlere koysun. Allah, o gün peygamberi ve onunla beraber inananları utandırmaz. Işıkları önlerinden sağ yanlarına doğru yayılır ve "Rabbimiz, bizim için ışığımızı tamamla ve bizi bağışla; sen her şeye gücü yetensin," diye dua ederler.

9. Ey peygamber! Ortak koşucu **inkârcılara ve ikiyüzlülere karşı mücadele et ve onlara asla ödün verme.** Onların yerleri cehennemdir. Orası ne kötü bir sondur.

İnkarcılara Örnek İki Kadın.

10. Allah inkârcılara Nuh'un karısı ile Lut'un karısını örnek gösterir.[625] Bunlar iki erdemli kulumuzun nikâhı altında bulunuyorlardı; **ancak onlara ihanette bulundular. Elçi olan kocaları bile, Allah'tan gelen hiçbir şeyi o ikisinden savamadı.** O inanmayan iki elçi eşlerine de, "**Hadi, girenlerle birlikte cehenneme girin,**" denildi.

İnananlara Örnek İki Kadın.

11. **Allah inananlara Firavun'un hanımını örnek verir.** O, "Rabbim, benim için cennette bir ev kur ve beni Firavun'dan ve yaptıklarından kurtar; beni bu zalim halktan kurtar," demişti.

12. **Ve Allah, ırzını titizlikle koruyan İmran kızı Meryem'i de örnek gösterdi. Biz Meryem'e ruhumuzdan üfledik.** O Rabbinin kelimelerine ve kitaplarına inandı; itaat edenlerden oldu.

---

625 **66:10** Bak 2:48.

67. MÜLK (Yönetim) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Her şeyin yönetimini elinde bulunduran Allah, Yüceler Yücesidir ve O, her şeye Gücü Yetendir.

Hayatın ve Ölümün Amacı.

2. **Allah, sizlerden hanginizin en güzel işler yapacağını sınamak için,ölümü ve hayatı yarattı.** Allah Üstündür, Bağışlayandır.
3. Gökleri yedi kat olarak yaratan Allah'tır. Rahman olan Allah'ın bu yaratışında herhangi bir uyumsuzluk göremezsin. Bakışlarını göğe doru çevir de bak; onda herhangi bir çatlak görebiliyor musun?
4. Sonra en ufak bir çatlak görebilmek için, defalarca bak; göz aradığı çatlaklığı bulamadan, bakışları usanmış ve yorulmuş olarak sana döner.
5. Yemin olsun! Biz dünyaya en yakın göğü yıldızlarla süsledik ve o **yıldızları şeytanlar için bir taşlama kıldık.**[626] Onlara alevli ateş azabını hazırladık.
6. Rab'lerini inkâr edenler cehennem cezasını hak etmişlerdir. Orası ne kötü bir duraktır.
7. İnkarcılar cehenneme atıldıkları zaman, cehennemin kaynarken çıkardığı uğultusunu işitirler.[627]
8. Neredeyse cehennem öfkesinden patlayacak! Her ne zaman içine bir grup insan atılsa, cehennemin bekçileri, "**Size bir uyarıcı gelmedi mi?**" diye sorarlar.

9-10. Onlar da, **"Evet, bize uyarıcı elçiler gelmişti,ama biz onları yalanladık ve 'Allah hiçbir şey indirmemiştir. Siz tümüyle sapıtmışsınız,' dedik. Eğer onları dinleseydik veya aklımızı kullansaydık, biz şimdi şu alevli ateşin halkı içinde olmazdık,"** diye cevap verirler.

---

626 67:5 bak.15/16-18; 37/6-10

627 67:7,Gelecekte gerçekleşecek birçok olay,Kuran'da olmuş gibi anlatılır.ki,insanlar tercihini ona göre yapsın.Çünkü, Tanrı'ya göre her şey gerçekleşmiştir.

11. **Suçlarını işte böyle itiraf ederler**. Ateşin halkı, Allah'ın acımasından uzak olsunlar.

12. Görmedikleri halde Rablerine saygı duyup, azabından korkanlar için bir bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.

13. Ey ortak koşucu Araplar/insanlar! Sizler sözünüzü gizleseniz de veya onu açıklasanız da, hiç kuşkunuz olmasın ki, Allah sizin gönlünüzdeki gizli düşüncelerinizi çok iyi Bilir.

Yarattığını En İyi Bilen,Onu Yaratandır

14. Hiç Yaratan yarattığını bilmez mi? **Yaratan Allah**, en ince ayrıntıları Görüp, Bilen, her şeyden Haberdar olandır.

15. O Allah ki, yer küresini sizin yaşam koşullarınıza uygun şekilde oluşturdu. Yer küresi üzerinde dolaşın, araştırın ve Allah'ın sizin için yarattığı rızkları bulup yiyin. Unutmayın son dönüş Allah'adır.

16. Ey ortak koşucular! Yoksa siz, aniden yer sallanmaya başlayıp, sizi yerin dibine batırmayacağına dair, gökte olduğuna inandığınızdan güvence mi aldınız?

17. Aynı şekilde, **gökte olduğuna inandığınızın**, üstünüze gökten taş yağdıran bir fırtına göndermeyeceğine dair bir güvenceniz mi var?[628] Uyarının nasıl olduğunu öğreneceksiniz.

18. Yemin olsun! Ortak koşuculardan öncekiler de uyarılarımı umursamayıp inkâr etmişti. Ama uyarılarımı tanımamak nasılmış gördüler?

Aklı Olanlara Uyarıcı Sorular.

19. Ortak koşucu inkarcılar, üzerlerinde düzenli sıralar halinde kanatlarını çırparak uçan kuşlara, hiç düşünerek bakmazlar mı? O kuşları havada Rahman olan Allah'tan başkası tutmuyor. Allah her şeyi Görendir.

20. Rahman olan Allah'ın dışında size yardım edecek ordularınız kimlerdir? Gerçekten, inkârcılar bir aldanma içindedirler.

21. **Peki, Allah size verdiği rızkı kesse, size rızk verebilecek olan kimdir?** Gerçekten inkârcılar bir azgınlık ve nefret içinde direnmektedirler.

---

628 **67:17 Ortak koşucu Araplar. Allah'ın gök yüzünde olduğuna inanırlardı.**

22. Peki, varılacak yere yüzüstü sürünen mi, yoksa dosdoğru yol üzerinde, düzgün bir biçimde yürüyen mi daha çabuk varır?

23. Ey Muhammed! İnkârcılara de ki, "**Sizi yaratan, size duyma, görme duyuları ve düşünmek için beyinler veren Allah'tır. Ne az teşekkür ediyorsunuz!**"

24. De ki, "Sizi yeryüzünde yayıp, çoğaltan Allah'tır. Ve siz Allah'ın huzurunda toplanacaksınız."

25. Ortak koşucu inkârcılar: "**Ey Muhammed! Bizi korkuttuğun bu sözler doğru ise, bunların ne zaman gerçekleşeceğini de söyle?**" derler.

26. Ey Muhammed! İnkârcılara söyle, "**İstediğiniz bu bilgi Allah'ın yanındadır. Ben sadece Allah'ın bana bildirdikleriyle, apaçık sizi uyaran biriyim.**"

27. Ama, inkârcılar azap yaklaşırken gördüklerinde suratları simsiyah olacak ve onlara "**İşte isteyip durduğunuz şey budur,**" denecek.

28. De ki, "Diyelim ki, Allah beni ve benimle birlikte olanları yok etti veya bize acıdı. O zaman inkârcıları acı azaptan kim kurtarabilir?"

29. De ki, "O Rahman olan Allah'tır; biz yalnız O'na inandık ve yalnız O'na güvendik. Kimin gerçekten tam bir sapıklık içinde olduğunu ileride öğreneceksiniz."

30. İnkârcılara şunu da hatırlat, "**Hiç düşündünüz mü ki: Bir sabah kalktığınızda her taraftan suyunuzun çekiliverdiğini görseniz, tertemiz fışkırıp akan suları size kim getirebilir?**"

68.KALEM (Kalem) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-2. Nûn[629], Ey Muhammed! Kaleme ve kalemin yazdıklarına yemin olsun ki,**sen Rabbinin nimetine erişmiş bir elçisin**, yoksa ortak koşucu Arapların dediği gibi, deli filan değilsin.[630]

3-4. Senin için kesintisiz bir ödül vardır ve **gerçekten sen yüce bir ahlak üzeresin.**

5-6. Kimin deli olduğunu ileride sen de göreceksin, ortak koşucu inkârcılar da görecekler;

7. Senin Rabbin, kimin yolundan sapmış olduğunu, kimin doğru yolda olduğunu en iyi bilendir.

8. Öyleyse, sen bundan böyle yalanlayanları umursama.

9. Ortak koşucular, **Benim sana gönderdiğim ayetlerden hoşlarına gitmeyeni bırakmanı isterler,isteklerini yaparsan o zaman seni överler, deli demezler.**[631]

Bir Dejenere İnsan Tipi ve Uyarıcı Bir Örnek

10-14. Ey Muhammed! **Sürekli yemin eden, aşağılık, iftiracı, durmadan laf getirip götüren, iyiliğe ve yardıma engel olan, saldırgan, boğazına kadar suça batmış, sahtekâr, kaba, haşin ve soysuzlukla damgalanmış kimselere servet ve çocuk sahibidir diye, sana gönderdiğim ayetlerden ödün verme.**

---

629 68:1 Bak 2/1

630 68:1 Bak. Yeminlerin fonksiyonu için,89/5

631 68:9 Bu Kuran ayetinden anlıyoruz ki, ortak koşucu Arapların bütün derdi Kur'an ayetleridir. Eğer peygamber Kur'an ayeti değil de, kendisi bir şeyler söylese peygamberi övecekler. 10 ve 11 ayetlerle Allah, asla onların dediklerine uymaması için, peygamberi uyarıyor. Aynı ortak koşucular ve çocukları, peygamberin vefatından yüzyıllar sonra, Kur'an'a karşı bu kinlerini devam ettirdiler ve peygamberi överek onun adına çelişkili on binlerce rivayet uydurarak Kur'an gibi dinin kaynağı yaptılar.

15-16. Ayetlerimiz bunlara anlatıldığı zaman, "**Daha öncekilerin uydurduğu öykülerdir**" derler. Biz onun havada olan burnunu yakında yere sürteceğiz.

17-18. Biz onları, daha önce bunlar gibi davranan bahçe sahiplerinin havada olan burnunu yere sürttüğümüz gibi sürteceğiz. Hani o burunları bir karış yukarıda olan cimri bahçe sahipleri,sabahleyin bahçelerindeki ürünlerini devşireceklerine gururla yemin etmişlerdi. Bundan hiçbir kuşkuları yoktu.

19-20. Ama onlar henüz uykudayken Rabbin tarafından gönderilen bir ziyaretçi, bahçelerini ziyaret etti. Ve bahçe simsiyah bir hale gelmiş, ürünsüz kalmıştı.

21. Sabahleyin birbirlerine seslendiler:

22. "Ürününüzü devşirecekseniz haydi bahçenize erken varın."

23-24. Derken yola çıktılar kendi aralarında,"aman bugün orada hiçbir yoksul kimse yanımıza gelmeden/bizi görmeden, erkenden ürünümüzü toplayalım," diye, fısıldaşarak konuşuyorlardı.

25. Yoksullara yardım edecek kadar varlıklı oldukları halde, onlara yardım etmeme düşünceleriyle, emin bir halde erkenden bahçeye vardılar.

26. Fakat bahçeyi görünce, "Herhalde biz yanlış bir yere geldik," dediler.

27. Yanlış olmadığını anlayınca da,"**Yok yok, doğrusu biz yoksun bırakıldık.**"

Felaketten Sonra Allah'a Yönelme.

28. İçlerinden en ılımlı olanı/ortancaları,"**Ben size demedim mi? Rabbinizi yüceltmeniz gerekmez miydi?**" dedi.

29. Dediler ki, "**Rabbimiz yücedir. Biz nankörlermişiz.**"

30. Ve hemen birbirlerini suçlamaya başladılar.

31-32. Nihayet hepsi birden, "**Yazıklar olsun bize!** Gerçekten biz azgın kişilermişiz. Belki Rabbimiz bunun yerine daha iyisini verir. Çünkü artık biz her şeyimizle Rabbimize dönüyoruz," dediler.

33. İşte azap böyledir. Ahret azabı ise daha büyüktür. Bir bilselerdi.

34-35. Allah'a karşı gelmekten sakınanlara, Rab'lerinden nimet bahçeleri vardır. **Allah'a teslim olanlara, suçlular gibi mi davranalım?**

Kuran'dan Başka İkinci Bir Din Kaynağına Dikkat!

36. **Ne oluyor size, ne biçim hüküm veriyorsunuz?**

37-38. **Yoksa bir kitabınız var da,bu çelişkili rivayetleri ondan mı okuyup duruyorsunuz? Ve o çelişkili kitap da, aradığınız her şey sizin için mutlaka vardır, diye mi yazılı?**

39. **Yoksa,istediğinize göre verdiğiniz hükümlerin kıyamete kadar geçerlidir diye. Biz den bir güvence mi aldınız?**

40. Ey peygamber! Sor onlara, "**Bunu kim garanti etmektedir?**"

41. Yoksa **onların, Allah'ın kitabından başka kitabı olan ortakları mı var?** Haydi, varsa ortaklarını getirsinler, eğer doğru kimseler iseler?[632]

42. **Gün gelecek, Allah'ın kitabı dışındaki kitaplarla hüküm verenlerin içyüzleri/yalanları açığa çıkarılacaktır.**[633] Onlar secdeye/Allah'a saygılı olmaya davet edilecekler,ancak buna güçleri yetmeyecektir.[634]

---

632 **68:41** Bak 42:21; 9:31; 6:112-116,145-150.

633 **68:42** Bu ayet, Kur'an çevirilerinin çoğunda, "**Bacaktan açılacağı gün secdeye davet edilirler**" yâda "**İncikten açılır, secdeye davet edilirler.**" Şeklinde çevirerek,"**bacaktan açılma veya incikten açılma**" gibi Arapça bir özdeyişi aynen çeviriye yansıtmışlardır. Öyle olunca da, Kuran'ın anlatmak istediği uyarı anlamsız hale geliyor. Hâlbuki "**Bacaktan açılma**" deyimi Arapçada, "**işlerin zora gitmesi, güçleşmesi**" veya "**tüm gerçeklerin ortaya çıkması**" v.s. anlamlarına gelmektedir. Peygamberimize yakıştırılan bir rivayete göre: "**Allah, kıyamet gününde kimliğini kanıtlamak için örtüsünü kaldırıp bacaklarını peygamberlere gösterecekmiş.**" Kur'an ayetleri bu gibi rivayetlere dayandırılarak çevrilince, Kur'an'ın anlatmak istediği uyarı anlaşılmaz oluyor. Hâlbuki çok ilginç, Bu Kur'an ayetleri, tam tamına bu rivayetleri uyduranları deşifre ediyor. 9.ayette, Peygambere sürekli iftira eden ortak koşucular," Bazı ayetlerden hoşlanmadıklarını, istediğimizi yaparsan iyi davranacaklarını. 10'ile 14. ayetlerde Allah, onlara çok sert ifadeler kullanır, peygambere de,asla onların dediklerine uymamasını ikaz ediyor ve bir örnek ile pekiştirdikten sonra, 38.den 41. ayete kadar ortak koşuculara sorular sorar ve peygamberden sormasını ister." Allah'ın kitabından başka bir **kitabınız** mı var,**kitabı olan** başka ortaklarınız mı var?, o kitaplardan mı hüküm veriyorsunuz? Getirin kitaplarınızı,,ortaklarınızı?"gibi sorulardan sonra, İşte. 42. ayetle Arapların o günlerdeki sık kullandıkları bir deyimle "**bacakların açılacağı**" yani, "**Bir gün gelecek ki, tüm yalanlarınız ortaya çıkacak...**" diyor ve 44.ayette, "**Sen bu Hadis'i/Kur'an'ı yalanlayanı bana bırak**" diyor. Kur'an'ı, Kur'an dışı rivayetlerle değil de, Kur'an'ın ayetleri ve Kur'an'ın mantığıyla anlamlandırmak daha isabetli olacağı kanısındayım. Doğrusunu Allah bilir.

634 **68:48** Kuran, Yunus peygamberin ismi yerine "Sahib-il Hut" yani Balığın Arkadaşı ifadesini kullanıyor. Böylece, "Nun" harfiyle başlayan bu surede, Yunus

43. Gözleri düşmüş bir durumda onları aşağılanma kaplar. Oysa onlar normal iken de secdeye/Allah'a saygılı olmaya davet edilmişlerdi.

Dinin Tek Kaynağı Kurandır ve Tüm İnsanlığa Çağrıdır.

44. Ey Muhammed! **Bu Hadisi/Kuran'ı yalanlayanı Bana bırak.** Onları, bilmedikleri yerden yavaş yavaş azaba yaklaştıracağız.

45. Onlara süre tanıyorum. Kuşkusuz Benim planım sağlamdır.

46. Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da, bu yüzden onlar ağır bir borç altında mı kalıyorlar?

47. Yoksa geçmişin ve geleceğin bilgisi onların yanında da, onlar mı kaydediyorlar?

48. Ey Muhammed! Rabbinin hükmünün gerçekleşmesi için sabret. **Balığın dostu** (Yunus) gibi olma.[634] Hani o, balığın karnında boğulurcasına yakarmıştı.

49-50. Rabbinden Yunus'a bir iyilik ulaşmasaydı,kınanmış olarak çorak bir sahile atılacaktı. Ancak, Rabbin Yunus'u seçip yüceltti ve onu erdemlilerden kıldı.

51. **Kuran'a ortaklar oluşturan inkarcılar, Zikri/Kuran'ı işittikleri zaman neredeyse seni gözleriyle yiyecekler.**Ve "**Muhammed, delidir!**" diyerek, Kur'an'ın etkisini azaltmaya çalışıyorlar.

52. **Oysa Kuran sadece Araplara değil,tüm insanlığa bir mesajdır.**

---

kelimesindeki "Nun" harfine mi dikkatimiz çekilmek isteniyor? Başka örnek için bak 21:87

69.HAKKA (Gerçekleşen) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Gerçekleşen,
2. Nedir gerçekleşen şey?
3. Gerçekleşen şeyin niteliğini sana kavratan nedir?

Gerçekleşen Olaylardan Örnekler.

4. Semud ve Ad halkı, tepelerine inecek bu gerçeği yalanladılar.
5. Bu yüzden çok şiddetli bir sarsıntı ile, Semud halkının yok edilmesi gerçekleşti.
6. Ad halkının ise, sert ve azgın bir kasırga ile yok edilmesi gerçekleşti.

7-8. Biz o sert ve azgın kasırgayı, **yedi gece ve sekiz gün**[635] **boyunca,** Ad halkı üzerine bir felaket olarak saldık. Halkın, çürüyüp içi boşalmış hurma gövdeleri gibi yere yıkıldıklarını görürsün. Şimdi onlardan arkada kalan bir kalıntı görebiliyor musunuz?

9-10. Firavun, ondan öncekiler ve alt-üst olan kentlerde oturanlar da aynı hatayı işlemişlerdi. Rablerinin elçilerini yalanladılar. Bunun sonucu olarak, Allah'ta onları şiddeti gittikçe artan bir şekilde yakalamıştı.

11-12. Ey kitap sahipleri! Tufan da, atalarınızı akıp giden gemi üzerinde biz taşıyıp, kurtarmıştık ki,o size bir ibret dersi olsun ve dinleyen kulaklar anlasın diye.[636]

---

635 **69:7** Bu ayetteki "**yedi gece ve sekiz gündüz**" ifadesi kesintisiz bir zaman dilimini ifade eder. 2:187 ayeti gündüz ile gecenin ne zaman başlayacağını bildirir. 3:27; 17:12 ayetleri gece ile gündüzün karıştığı sabah ve akşam saatlerini anlatır. Bu ayetlere göre, gece güneş batımı ile başlar ve gündüz ise güneş batımından kısa bir süre sonra aydınlık çizginin kaybolduğu zamanda biter. Aynı şekilde, gündüz, güneş daha doğmadan kısa bir süre önce başlar ve gece ise güneşin doğumuyla biter. Gündüz ve gece için ayrıca bak 10:67; 25:62; 36:37.

636 **69:11** Bak.17/3

Kaosa Girmiş Evrenin Yönetim Sorumluluğu.

13-15. Boruya bir kez üfürüldüğü, yer ve dağlar kaldırılıp, birbirine çarpılıp param parça edildiği zaman,İşte o gün kaçınılmaz olay gerçekleşmiştir.

16-17. **Gök yarılmış, düzen bozulmuş, her şey hercü-merç olmuştur,** tüm melekler onun etrafındadırlar ve onların üzerinde olan sekizi, o gün Rabbinin emriyle yönetim sorumluluğunu yüklenirler.

18. Ey ortak koşucular/insanlar! Siz de o gün hesap için Allah'a arz olunursunuz ve hiçbir şeyiniz gizli kalmaz.

Kayda Alınmış Kaseti Sağ Tarafından Verilenler Mutlu

19-20. O gün, dünyada işledikleri en ince ayrıntısına kadar kayda alınmış kitabı/Kaseti sağ tarafından verilen, "**Alın kitabımı okuyun/kasetimi,** Zaten, ben böyle bir hesaplaşma ile karşılaşacağıma inanıyordum," der.

21-23. Artık o kişi, yüksek bir cennette, meyveleri ulaşılabilecek yakınlıkta, mutlu bir yaşantı içindedir.

24. Onlara, **"Geçmiş günlerinizde ürettiğiniz iyi ve güzel işlerden ötürü, afiyetle yiyiniz, içiniz,"** denir.

Kayda Alınmış Kaseti Sol Tarafından Verilenler Mutsuz

25. O gün, dünyada işledikleri en ince ayrıntısına kadar kayda alınmış Kitabı/Kaseti sol tarafından verilenler: **"Keşke kitabım/kasetim bana verilmeseydi."**

26. "Keşke hesabımın ne olduğunu öğrenmeseydim."

27. "Keşke ölümümle her şey bitmiş olsaydı."

28. "Param/servetim bana yaramadı."

29. "Otoritem de yok olup gitti/tüm gücümü yitirdim," diye, feryat ederler.

30-32. Ama Cehennem görevlilerine emir verilir: "Onu Yakalayın, bağlayın, sonra cehenneme sallayın, sonra yetmiş arşın uzunluğunda bir zincire vurun,"

33. Çünkü o, Yüce Allah'a inanmıyordu.

34. **Yoksullara yedirmeye de çalışmıyordu.**

35. Bu yüzden, bugün onun buralarda bir acıyanı yoktur.

36-37. Onun, cehennem yiyeceği/ğıslin[637] den başka hiçbir yiyeceği de yoktur ki, o ancak günahkârların yiyeceğidir.

38-39. Ey puta tapar Araplar/insanlar! **Gördüklerinize ve görmediklerinize yemin olsun ki,**[638]

40. Bu Kuran, şerefli bir elçi aracılığı ile size bildirilen bir sözdür.

41. O Kuran, bir şair sözü değildir; **ne az inanıyorsunuz**?

42. O Kuran, kâhin sözü de değildir; **ne az düşünüyorsunuz**?

43. O Kuran, evrenlerin Rabbinden indirilmedir.

Allah, Muhammed Peygamberin Kuran Dışındaki Sözlerinin Dini Bir Hüküm Olarak Benimsenmesini Yasaklıyor.

44. Eğer, **Peygamber kendi sözlerini,Allah'ın Kuran'ıyla eş tutmuş olsaydı/Allah'a atfen bazı sözler uydurmuş olsaydı,**[639]

45-47. **Biz peygamberi kıskıvrak yakalar, sonra onun can damarını keserdik. Ve sizden hiç kimse de buna engel olamazdı.**

48. Kuşkusuz bu Kuran, erdemliler/sakınanlar için bir öğüttür.

Dinin Tek Kaynağı Kuran'dır.

49. **Biz, içinizden o Kur'an'ı yalanlayanlar olduğunu iyi biliyoruz.**

50. **Kuran, ortak koşucu inkarcılar için bir üzüntü kaynağıdır.**

51. **Kuşkusuz Kuran, kesin bilginin gerçeğidir.**

52. Öyleyse Ulu Rabbinin ismini yücelt.

---

637 **69:36 "gılsin"** Cehennemlikler için çok iğrenç bir yiyecek. Kur'an çevirilerinde genel olarak "irin" olarak çevrilmiştir. Biz kelimenin "gılsın" kendisini tercih ettik.

638 **69:39** Fiziksel evrenin bile büyük bir bölümü görünmez maddeden oluşmuştur. Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

639 **69:44-47 Bu apaçık Kur'an ayetlerine rağmen**, Peygamberin Kur'an dışı sözlerini yada ona atfen söylenen çelişkili sözleri, Kur'an gibi dinin kaynağı yapmak ne büyük bir meydan okumadır. Allah'ı gereği gibi anlamadan ve Allah adına," Allah'ın ayetlerini saptıranlardan daha zalim kim olabilir." Allah affetsin.

70.MEÂRİC (Yükseliş) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ortak koşuculardan ciddiyetsiz bir sorgulayıcı,"**gerçekleşecek azap**" ne zaman diye alaylı bir şekilde sorar.
2. O azabı inkârcılardan savacak kimse yoktur.
3. O azap, yükseliş yollarının sahibi olan Allah'tan gelecektir.
4. O Allah ki, **mesafesi elli bin yıla eşit bir yolu**, melekler ve ruh'un, kendisine **bir gün içinde** yükselmesini sağlayandır.[640]
5. Ey Muhammed! Sen şimdi onların alaylı sorularına güzelce sabret.
6. İnkârcılar o azabı uzak görüyorlar.
7. Biz ise onu yakın görüyoruz.
8. O gün gök erimiş maden gibi,
9. Dağlar ise, atılmış yün gibi olur.

10-14. O gün en yakın dost, en yakın dostunun durumunu soramaz. Sadece olanları birbirlerine gösterirler. **Suçlu olan ise**, o gün azaptan kurtulmak için evlatlarını, eşini, kardeşini, kendisini yetiştiren tüm yakınlarını ve elinde avucunda neyi varsa hepsini, rüşvet/fidye olarak verip kurtulmak ister.

15-16. Ama ne mümkün! O alevli ateş, o suçlunun kafa derisini soymak için çok isteklidir.

17-18. O ateş, İnkâr edip sırtını dönen, sırf kendi çıkarı için servet yığan kimseyi çağırır.

19. **Doğrusu insan hırslı ve endişeli bir yapıda yaratılmıştır.**
20. **Kendisine kötülük dokunduğu zaman feryat eder**
21. **Ama kendisine iyi bir olanak verildiği zaman, ondan başkasının da yararlanmasını istemez.**

Erdemlilerin Nitelikleri.

22. Ancak, **kıldığı namazın bilincinde olanlar bunun dışında.**
23. Onlar, kıldıkları namazlarının bilincinde olarak devamlı kılarlar.

---

640 **70:1** Zaman görelidir. Bak 22:47; 32:5.

24-25. Mallarından/Paralarından yoksul ve yoksunlara belirli bir pay ayırırlar.

26. Onlar, Din/hesap gününü içtenlikle doğrularlar;

27-28. Rab'lerinin azabından çekinirler; Çünkü Rablerinin azabından kurtulmanın garantisinin olup, olmayacağı endişesini taşırlar.

29. Onlar, meşru olmayan cinsel ilişkiden sakınırlar;

30-31. Ancak eşleri yahut yeminlerinin/anlaşmalarının hak sahibi oldukları hariç;[641] onlarla olan ilişkileri kınanmaz. Bunun ötesini arayanlar aşırı gidenlerdir.

32. Onlar, güvenilir kişilerdir, sözlerine bağlıdırlar;

33. Onlar, tanıklıklarını tam bir dürüstlükle yaparlar.

34. Ve namazlarına özen gösterirler.

35. İşte böyle olanlar cennetlerde ağırlanacaklardır.

36. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkârcılara ne oluyor da, senin sağından ve solundan gruplar halinde gelerek, **yanındakilerin kafalarını karıştırıyorlar?**

37. **Sağdan, soldan gruplar halinde...**

38. O ortak koşucular, **kendilerinin de nimet cennetine girecekleri kulisini mi yapıyorlar?**

39. **Asla! Hiç ummasınlar**; biz o inkârcıları kendilerinin de bilip durdukları gibi, değersiz bir spermden yarattık. **Ama onlar bundan ders bile almazlar.**[642]

40-41. Doğuların ve batıların Rabbine yemin olsun ki; o ortak koşucuları yok edip,yerlerine onlardan daha iyilerini getirmeye bizim gücümüz yeter. Ve kimsenin bizi engellemeye gücü yetmez.

42. Ey Muhammed! Bırak o ciddiyetsiz inkârcıları, kendilerine söz verilen gün ile karşı karşıya gelinceye kadar dalsınlar, oynasınlar.

43. O gün, onlar dikili putlarına koştukları gibi, mezarlarından fırlayarak çıkarlar.

44. Ama bu sefer gözleri dönmüş, kendilerini utanç sarmış olarak. İşte bu, o alaycı inkârcılara söz verilmiş olan gerçektir/gündür.

---

641 **70:30** Bak.4/25

642 **70:39** Değersiz sıvı için bak.32/8 ve 77/20.

71.NUH (Nuh) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Biz Nuh'u, "Kendilerine acı azap gelmezden önce halkını uyar," diye gönderdik.

2. Nuh halkına: "Ey halkım! Ben size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım."

3-4. **"Allah'a kulluk edin, O'na saygılı olun ve bana itaat edin ki, Allah günahlarınızı bağışlasın** ve sizi belli bir süreye kadar ertelesin, Zira Allah'ın verdiği süre gelince ertelenmez. Keşke bunu bir algılayabilseniz," dedi.

Nuhun Israrlı Çabası Yarar Sağlamadı.

5. Nuh, halkının inanmamaktaki ısrarlı tutumuna karşı çaresiz: "Ey Rabbim! Ben halkımı gece gündüz çağırdım."

6. "Ne var ki, çağrım onların benden uzaklaşmalarından başka bir şeye yaramadı."

7. "Ne zaman senin onları bağışlayacağını söylediysem, onlar parmaklarını kulaklarına tıkadılar,elbiselerini başlarına örttüler, direndiler, büyüklendikçe büyüklendiler."

8-9. 'Sonra, onları daha açık bir biçimde çağırdım, haykırarak ilan ettim. Daha sonra, gizliden gizliye de konuştum."

10. "Onlara dedim ki, 'Ey halkım! Rabbinizden bağışlanma dileyin; Rabbiniz çok Bağışlayandır.' "

11-12. " 'Size gökten bol yağmur göndersin, servetinizi ve çocuklarınızı çoğaltsın, size bahçeler ve ırmaklar versin,"

13. Size ne oluyor ki, Allah'a büyüklüğü yakıştıramıyorsunuz?

14. **Oysa sizi evreler halinde yaratan Allah'tır.**[643]

---

643 71:14 Evrim, Tanrı'nın düzenlediği harika bir sistemdir. Bu bağlamda bu ayete bilimsel veriler ışığında bakarsak, Yüce Yaratıcının mikroskobik canlılarda başlattığı biyolojik evrelerin ilk belirtileri balçık katmanları arasında başladığı görülür. **Balçık geosedik olarak sekizyüzlü ve dörtyüzlü dizilen bir atomlar şebekesinden oluşur.** Sekizyüzlü ve dörtyüzlü birimler sıkıca paketlenmedikleri için, birbirlerine göreli olarak kayma özelliğine sahiptirler. **Moleküler yapısındaki bu esneklik, balçığın birçok kimyasal reaksiyona katalizör olmasını sağlar. İnsanın balçıktan yaratıldığı gerçeğini göz önüne getirirsek,** insanın balçık katmanları arasında,milyonlarca yıl

15. Allah'ın yedi göğü tabakalar halinde nasıl yarattığını düşünmez misiniz?[644]

16. **Ayı, bu gökler içinde bir ışık, güneşi de bir ışık kaynağı yaptı.**

17-18. Ve Allah sizi topraktan bir bitki çıkarır gibi çıkardı. Sonra yine oraya döndürecek ve sizi tekrar topraktan çıkaracaktır.[645]

19-20. Geniş yollar açarak dolaşasınız diye, Allah yeryüzünü sizin için bir yerleşim yeri yaptı.

Nuh, Servet Sahibi Dincileri Allah'a Şikayet Ediyor.

21. Nuh dedi ki, "**Rabbim, halkım bana karşı geldiler ve serveti, çocukları çok olan birisinin peşinden gittiler**. Hâlbuki onun serveti de çocukları da kendisi için hüsrandır."

22. "Ve hatta büyük tuzaklar kurdular."

23. "Dediler ki, '**Tanrılarınızı terk etmeyin. Ne Vedd'i, ne Suva'ı, ne Yeğus'u, Yeuk'u ve Nesr'i bırakmayın.'" diye halkı bana karşı tahrik ettiler.**[646]

24. "**Çok kişiyi saptırdılar.** Rabbim, sen de zalimlerin şaşkınlığını arttır."

25. Onlar, suçlarından ötürü su da boğuldular ve sonra da ateşe sokuldular. Kendilerine Allah'tan başka bir yardımcı da bulamadılar.

Nuh'un Bedduası ve Duası.

26. Nuh: "Rabbim, yeryüzünde bir tek inkârcı bırakma."

27. "Onları bırakırsan kullarını saptırırlar ve ancak adi inkârcılar doğururlar."

28. "Rabbim, beni, anamı, babamı, evime inanan olarak girenleri, inanan erkek ve kadınları bağışla; zalimlerin ise ancak yıkımlarını arttır." diye yakardı.

önce başlayan organik hayatın en gelişmiş ürünü.olduğunu görürüz.Bak:15:26,28,33;24:45;29:19-20;

644 71:15 Bak.2/29; 65/12,

645 71:17 18 Bak.2/28.

646 71:23 Bu isimler Hz. Nuh'un halkının kutsallaştırıp, putlaştırdıkları varlıklardır. **Demek ki, insanlık sonsuza kadar peygamberlerini ya da değerli insanlarını kutsallaştırıp, putlaştırma bâtıl inancından vazgeçmeyecek ve Kur'an da, insanlığı bu ortak koşucu inanıştan vazgeçirmek için, sürekli uyarıda bulunan bir elçi olacak.**

72.CİN (Cin) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Cinlerin Kendi Aralarındaki Konuşmalar.

1-2. Ey Muhammed! De ki, cinlerden bir topluluğun Kur'an'ı dinleyip şöyle konuştukları bana vahyolundu/bildirildi: **"Biz hayranlık verici, dosdoğru yolu gösteren bir Kur'an dinledik. Biz de o Kur'an'a inandık. Artık bundan böyle Rabbimize hiç kimseyi, asla ortak koşmayacağız,"**

3. "Rabbimiz olan Allah çok yücedir. Allah ne bir eş ne de bir çocuk edinmemiştir."

4. **"Meğer aramızdaki o beyinsiz/şeytan, bize Allah hakkında ne yalanlar uyduruyormuş."**[647]

5. "Biz insanların ve cinlerin Allah'a karşı yalan uyduramayacaklarını sanıyorduk."

6. "Ne var ki, **insanlardan bazı adamlar, bazı cinlere sığınırlardı da, cinlerin şımarıklığını, azgınlığını arttırırlardı."**

7. **"Cinlere sığınan o adamlar da** tıpkı, biz cinlerin sandığımız gibi, Allah'ın hiçbir kimseyi tekrar diriltemeyeceğini sanıyorlardı."[648]

8. "Doğrusu biz cinler, gökler âlemine gidebilmek için yakın göğü yokladık ve onu güçlü bekçilerle ve kayıp giden ateş ışınlarıyla korunmuş bulduk."[649]

9-10. **"Biz eskiden yukarılarda neler olup bittiğini öğrenmek için, göğün dinleyebileceğimiz bir yerinde otururduk. Ama şimdi her kim dinlemek istese, kendisini gözleyen bir ateş ışını bulur. Dolayısıyla Rableri, yerdekiler için bir kötülük mü istedi, yoksa onlar için iyilik mi dilemiştir bilemiyoruz."**

---

647 **72:4,5 Kur'an ne büyük bir uyarıcıdır.** Demek ki cinler, Kur'an'ı duyuncaya kadar, şeytan onlara, insanlara olduğu gibi, cinlere de, Allah hakkında saptırıcı bilgiler veriyormuş.

648 **72:7** Bu ayetten anlıyoruz ki, **cinlerle ilişki kuranlar, ahiret sorumluluğu taşımayan kimselerdir..**

649 **72:8,9,10** Bak. Yakın göğün şeytanlardan korunması için,15:17,18.

İnanan Cinler, İnkarcı Cinler.

11. "Gerçekten biz cinler arasında erdemliler de var, bunun aşağısında olanlar da var; **biz çeşitli tarikatlara ayrıldık.**"[650]

12. "Biz erdemli cinler, artık yeryüzünde asla Allah'ı aciz bırakamayacağımızı, kaçmakla da,Allah'ı atlatamayacağımızı anladık."

13. "Biz, dosdoğru yolu gösteren Kuran'ı işitir işitmez ona inandık. Rabbine inanan hiçbir haksızlığa ve sıkıntıya uğramaz."

14. **"Biz cinler arasında Müslümanlar/Allah'a teslimiyet gösterenler de var, hak yoldan sapanlarda vardır."** Kim Allah'a teslim olursa, işte gerçeği araştıranlar onlardır."

15. "Hak yoldan sapan cinlere gelince, onlar cehenneme odun olmuşlardır."

Allah, Cinlerin Bu Konuşmalarını Peygambere Bildirdikten Sonra

16.17. Eğer yoldan sapan cinler dosdoğru yola girselerdi, bu hususta kendilerini sınamamız için, onlara bol su verirdik. Kim Rabbinin Kur'an'ından yüz çevirirse, onu çetin ve katlanarak artan bir azaba çarptırırız.

Camiler, Mescitler Kimin?

18 Mescitler sadece Allah'a aittir; öyleyse oralarda, Allah ile birlikte hiç kimseyi çağırmayın.

Geçmişte, Şimdi ve Gelecekte Aynı Tepki.

19.Allah'ın kulu/Muhammed, mescit de Allah'a ibadet etmek için kalkınca, ortak koşucu ikiyüzlüler peygamberi övmek için, nerdeyse hepsi bir birleriyle yarış ederlerdi[651]

---

650 72:11 Bu ayetten anlıyoruz ki, cinler de, insanlar gibi değişik inanç öbeklerine ayrılmışlardır.

651 72:19-23 Bu Kur'an ayetlerinden, iki yüzlülerin mescitlerin nasıl istismar ettiklerini, mescitlerde Hz. Peygamberimizi sürekli övmelerini, peygamberin bundan rahatsız olduğunu, "camilerde peygamberi övme yerine, sadece Allah'ın övülmesini, peygamber de Allah'ı övdüğünü, O'na ortak koşmadan ibadet ettiğini, peygamber sadece Allah'tan aldığı mesajı iletmekle görevli bir elçi olduğunu, kimseye ne bir yarar, ne bir zarar veremeyeceğini. Hiç kimsenin peygamberi Allah'a karşı savunamayacağı." şeklindeki ikazını ve şikâyetini söylediği zaman, ikiyüzlüler, hep birlikte peygamberin üzerine vararak, nasıl "kraldan fazla kralcı" geçindiklerini, camilerde Allah'ın adıyla birlikte, peygamberin ya da başkalarının adını ananların "...**sürekli cehennem ateşi içinde kalacaklarını...**" öğreniyoruz. Bu Kur'an

Hz. Muhammed : "Beni, Allah'tan Çok Övmeyin"

20. Ey Muhammed ortak koşucu ikiyüzlülere de ki, "Ben sadece Rabbime yalvarırım ve O'nun isminin yanında hiç kimsenin ismini ortak koşmam."

21. De ki, "**Beni Allah'tan çok övmeye kalkmayın,** ben tek başıma size ne bir zarar, ne de bir yarar verme gücüne sahip değilim."

22. De ki, "Allah bana bir kötülük dilese, hiç kimse beni Allah'a karşı savunamaz, Allah'tan başka sığınacak kimse de bulamam."

23."Benim görevim ancak Allah'ın Buyruklarını doğrudan duyurmaktır," Artık kim Allah'a ve Buyruklarını duyuran elçisine karşı gelirse, içinde sonsuza dek kalacağı cehennem ateşini hak eder.

24. Ortak koşucu inkarcılar söz verilen azabı gördüklerinde, kimin yardımcısının güçsüz ve sayıca az olduğunu görecekler.

25. Ey Muhammed! de ki, "Ey ortak koşucu inkarcılar! Size söz verilen azap yakın mıdır, yoksa, Rabbim onun için uzun bir süre mi belirlemiştir bilmiyorum."

Bilginin Korunması.

26-27. Allah geleceği bilendir; Allah sırrını/vahyini hiç kimseye göstermez. **Ancak hoşnut olduğu bir elçiye gösterir**. Çünkü Allah elçisinin önüne ve arkasına gözetleyiciler koyarak, verdiği bilginin şeytanlar tarafından çarpıtılmasını engeller.

28. Böylece Rab'lerinin gönderdiklerini, elçilerin insanlara tam olarak ulaştırdıkları bilinsin. Allah onların yaptıklarını tümüyle kuşatmıştır ve her şeyi ayrıntısına kadar hesaplamıştır.

---

ayetlerine göre, Müslümanlar, yüz yıllarca çok büyük bir saptırma ile karşı karşıya olduğu anlaşılıyor. **Bu kadar açık Kur'an ayetleri**, camilerde Allah'tan çok peygamberin ismini ananlar için bir uyarı olmaz mı? Zira, Cinler bile Kur'an'ı dinledikten sonra,"Allah'a ortak koşmaktan vazgeçiyor",**Peygamber'e inanmak, onu sevmek,** Allah'ın buyruklarını uygulamakla olur."**Camilerde Allah ile birlikte başka isimleri de ananların...içinde sonsuza dek kalacağı cehennem ateşini hak eder.**" şeklindeki Kur'an ayetine rağmen,**Statükoyu devam ettirenlerin vay haline!**

73.MÜZZEMMİL (Bürünen) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-4. Ey bürünen/Ey Muhammed! Gece yarısından biraz önce veya biraz sonra kalk, özümleye özümleye Kur'an çalışması yap.

5. Çünkü, Biz sana çok ağır bir söz bırakacağız/ağır bir sorumluluk vereceğiz.

6. Kuşkusuz geceleri kalkıp düşünmen, bu ağır sorumluluğa ruhsal ve zihinsel olarak hazırlanman için daha etkili, sana bırakacağım ağır sözü ifade açısından daha uygundur.

7. Çünkü, seni gündüzün epeyce uğraştıracak, düşünmene fırsat olmayan çok işlerin vardır.

8. O bakımdan gecenin ıssız ve sessiz anlarında yalnız Rabbini düşün ve tüm kalbinle Rabbine yönel. O, doğunun ve batının Rabbidir; O'ndan başka ilah yoktur.

9-10. Doğunun ve batının Rabbi; O'ndan başka tanrı yoktur. Sen kendine Allah'ı vekil et. Ortak koşucu Arapların söylediklerine sabret ve onlardan güzelce sıyrıl.

11. Varlık sahibi olup da seni yalanlayanları bana bırak; onlara biraz süre tanı.

12-13. Kuşkusuz, Bizim yanımızda öyleleri için hazırlanmış zincirler, alevli bir ateş, yutulması zor bir yiyecek ve acı bir azap vardır.

14. Gün gelir yer ve dağlar sarsılır ve dağlar, dağılan kum yığınına dönüşür.

15. Ey ortak koşucu Araplar/insanlar, **Biz size hakkınızda tanıklık edecek bir elçi gönderdik**[652]**;nasıl ki Firavun'a da bir elçi göndermiştik.**

16. Ancak Firavun elçiye karşı geldi; biz de onu feci bir biçimde yakalayıp suda boğduk.

17. Peki, inkâr ederseniz, **çocukları ak saçlı ihtiyarlar haline getiren o günden nasıl korunursunuz?**

---

652 73:15 Peygamberlerin Ahret günü, şefaatleri sadece tanıklıktır.

18. Gök bile o günün dehşetiyle çatlar. Allah'ın vaadi gerçekleşir.

19. **Bütün bu uyarılar size bir hatırlatmadır**; isteyen Rabbine doğru bir yol tutar.

Herkes Kendi Durumuna ve Kapasitesine Göre Davransın.

20. Ey Muhammed! Rabbin, senin gece yarısından önce veya sonra kalkıp Kur'an çalıştığını biliyor. Bazı arkadaşlarının da böyle yaptığını biliyor. Geceyi de, gündüzü de bir amaç için yaratan Allah, sizin sürekli gecenin bir kısmında kalkıp, bunu yapamayacağınızı bildiği için sizi bağışlamıştır. **Öyleyse vaktiniz elverdikçe, Kur'an çalışmasına devam edin.** Çünkü Allah, **aranızda hastalar, yeryüzünde Allah'ın lütfundan rızk arayanlar/ iş güç sahibi olanlar ve Allah yolunda savaşanlar/ askerler olduğunu bilmektedir.** Onun için vaktiniz elverdikçe Kur'an çalışması yapın/ kolayınıza geldiği kadar okuyun. Namazı kılın, zekatı verin ve güzel davranmak yoluyla Allah'a bir borç sunun. **Kendiniz için yaptığınız her iyiliği, Allah katında daha iyi ve daha büyük bir ödül olarak bulacaksınız.** Allah'tan bağışlanma dileyin; Allah çok Bağışlayan,çok Esirgeyendir.

74.MÜDDESSİR (Gizlenen) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey örtüsüne bürünüp gizlenen,[653]
2. Kalk ve halkı uyar.
3. Rabbini yücelt.
4. Giysilerini temizle.
5. Pislikten uzak dur.

6-7. Yaptıklarını çok görerek gevşeklik gösterme, Rabbin için dirençli ol/sabret.

8-9. Sûr'a üfürüldüğü gün, işte o gün, çok çetin bir gündür.

10. İnkârcılar için hiçte kolay olmayan bir gün.

Canlı Bir Örnek

11-14. Ey Muhammed! Çırılçıplak dünyaya getirdiğim, sonra kendisine hesapsız mal, gözünün önünde çoluk çocuklar verdiğim ve alabildiğine olanaklar sağladığım o kişiyi sen bana bırak.

15. Buna rağmen, hala daha fazlasını istiyor.
16. Hayır, Asla! çünkü o, ayetlerimize karşı bir inatçı kesildi.
17. **Onu sarp bir yokuşa sardıracağım.**
18. Nitekim o fanatik inkârcı, düşündü, taşındı; ölçtü-biçti.
19. **Kahrolası, ne biçim ölçüp biçti.**

20-21. Aşağılık adam, gene nasıl döktü düşündü ise, etrafına bakındı.

---

653 74:1 Allah, 11.ayetten 26.ayete kadar, çok sert ifadelerle tiplediği insanın ismini vermiyor. Çünkü Kur'an ayetleri evrenseldir. Bu tipte insanlar her çağda ve her zaman vardır ve var olacaklardır. Peygamberimize **Kur'an vahyinin geldiği çağdaki,"Kur'an insan sözüdür**, sihirbazların uydurduğu bir sözdür." "Muhammed deli, sihirbaz ve yalancı." diyen insanlar, Oligarşik bir yönetimle idare edilen, teokratik Mekke site devletinin yöneticileri, **Ebu Cehil, Ebu Süfyan, Ebu Lehep, Velid b.Muğire, Amr b.As...v.s. gibi, atalarının dinine sıkı sıkıya bağlı, ortak koşucu dinci liderlerdi.** Bunlardan sağ kalanlar ve ölenlerin çocukları, Hz. peygamberin vefatından sonra, Kur'an'a karşı kavgalarını devam ettirdi, on binlerce mü'mini hile ve desiselerle birbirlerine kırdırdı, iktidarı ellerine geçirince de, ürettikleri insan sözlerini Kur'an gibi dinin kaynağı dediler. Ve **Kur'an'ın kendileriyle ilgili tüm ayetlerini çarpıtarak yorumladılar.** Kendilerini yıldız sahabeler olarak Müslümanlara empoze ettiler.

22-23. Sonra suratını astı, kaşlarını çattı. Sonra gururuna yediremeyip arkasını döndü büyüklenerek:

24. **"Bu Kur'an olsa olsa, uzman sihirbazlardan rivayet edilerek gelen bir büyüdür,**

25. **"Bu Kur'an, sadece bir insan sözüdür,"** dedi.

26. **"Kur'an insan sözü"dür diyen fanatik inkârcıyı, Sakar'a fırlatacağım.**

27. Ey Muhammed! Sen **Sakar'ın** ne olduğunu algılayabilir misin?

28. **O,ortada hiçbir şey bırakmaz, hiçbir şeyi de görmezlik etmez, tam ve mükemmel,**

29. **İnsanlık için evrensel bir levhadır/aydınlatıcı bir ekrandır.**[654]

On Dokuz sayısının Gizemi.

30. **Üzerinde on dokuz vardır.**[655]

---

654 **74:29** Bizim "**İnsanlık için bir levhadır/aydınlatıcı bir ekrandır,**" diye çevirdiğimiz 29. ayet, aşağı yukarı Kur'an çeviri ve tefsirlerinde genel olarak, "**insanın derisini kavurur**" "Durmadan derileri kavurur" şeklinde çevirmişlerdir."**Levvâhatün lilbeşer**" ayetindeki,"**Beşer**" kelimesini "**deri**" diye çevirmişler, hâlbuki aynı kelime tüm Kur'an boyunca,"**insan**""**insanlık**""**beşeriyet**"olarak geçmektedir. Nitekim aynı çevirmenler, **iki ayet** sonraki, **31**.ayetin sonunda gelen "**Beşer**" kelimesini "**insanlık**" diye çevirmişlerdir. "**Levvaha**" kelimesini de "**kavuruyor**" anlamında çevirmişlerdir. Bu kelime de Kur'an da geçtiği yerlerde "**kavuruyor**" şeklinde geçmez. Örneğin Hz. Musa, Tur'dan geldiği zaman, halkının buzağıya taptıklarını görünce, elindeki "**Tevrat LEVHALARINI yere fırlattı**..." şeklinde geçer.(Bak. 7:145,150,154; 54:13; 75:22).

655 **74:30** Allah Kur'an'da her çeşitten örnekler vermiştir.(Bak 2/26) Allah'ın Kur'an'da verdiği örnekler, bilgili toplumlar için önemli ipuçları verir. Bilimin ve bilinçlerin gelişmesi ve ilerlemesi, Kuran da verilen örneklerin daha iyi anlaşılmasına katkılar sağlar.Örneğin,**75/4**.ayette Allah,"**Parmak uçlarını bile düzenlemeye gücümüz yeter,**"diye bir örnek veriyor.Geçmiş Kur'an yorumcuları bu örneğin "Allah'ın gücü her şeye yeter" ya da buna benzer yorumlarla açıklamalar yapmış,bu örnekte,insanlığın yararına ne gibi hikmetler olduğunu akıllarının ucundan bile geçirmemişlerdir.Sonraki gelenlerde onları aynen taklit etmişlerdir.Ama bilimin ilerlemesi, gelişmesi ve sonuçları bize göstermiştir ki,tüm dünyadaki insanların parmak uçları,birbirinden farklı olup, "**kişiye özel**" bir kimlik kartı sayılmakta ve tüm dünyada bu amaçla kullanılmaktadır. Örnekleri çoğaltabiliriz. Nitekim Allah'ın kendi gücünü ve kudretini anlatmak için, Kur'n'daki örneklediği varlıklar üzerindeki düşünme ve bilimsel araştırmalar, insanları şaşırtan ve fakat insanlık yararına buluşlar ve gelişmelere vesile olan, Ku'an mucizesi olarak,inananların morallerini yükseltmekte,birçoklarını da hidayete erdirmektedir.Bu ayetteki,"**üzerinde on dokuz vardır**"örneğini de bu bağlamda değerlendirebiliriz.Şöyle ki, **Allah,neyin üzerinde ve neden "on dokuz vardır?"** diyor.Sûrenin başından itibaren okuyoruz ki,ortak koşucu inkarcı bir insan, Kur'an'ın "**insan sözü**" olduğunu" **Muhammed'in kendisi**

31. Biz ateşin bekçilerini hep meleklerden yaptık. On dokuz sayısını da, inkârcılar için bir fitne/sınav aracı yaptık ki, kitap verilmiş olanları ikna etsin, inananların inancını güçlendirsin, kitap verilmiş olanlarla, inananların kuşkularını ortadan kaldırsın ve kalplerinde hastalık olanlarla/ikiyüzlülerle, inkârcılar da, "Allah bu örnekle ne demek istiyor?" desinler diye, bir sınav aracı yaptık. Böylece, Allah sapıklığı tercih edeni sapıklığa, doğruluğu tercih edeni doğru yola iletir. Rabbinin ordularını kendisinden başkası bilmez. **Bu on dokuz sayısı, insanlık için bir öğüttür/bir çağrıdır.**

32-35. Ne yazık ki, çağrıya yanıt vermezler/öğüt almazlar. Ay'a,[656] karardığı zaman geceye, ağardığı zaman gündüze yemin olsun ki **sakar,** büyük olaylardan biridir.

36-37. **O, insanların hem ilericileri, hem de gericileri için bir uyarıdır.**

38. Çünkü her kişi kendi kazandığının karşılığını alacak.

---

uydurduğunu",ileri sürüyor.Allah'ta Kur'an ve peygamber için böyle iddiada bulunanları, bekçileri zebaniler olan cehenneme sokacağını söylüyor. Onların "**insan sözü**","**Muhammed uydurdu**" dedikleri Kur'an levhaları, tüm insanlar için aydınlatıcı, uyarıcı bir ekrandır. O levhalar üzerinde "**on dokuz**" vardır diyor.**15/9**.ayette Allah, "**Kur'an'ı Biz indirdik ve onu koruyacakta elbette Biziz,**" buyuruyor. **Peki, Allah Kur'an'ı nasıl koruyacak**? Ve bu gün batı toplumlarında ve dünyanın her tarafında, bilinçli-bilinçsiz, Allah'ın dini **İslam** için, "**Muhammedî**" **Muhammed'in dini, Muhammed'in yazdığı Kur'an**" iddialarına karşı, Kur'an'ın Allah kelamı olduğuna dair bilimsel ve mantıksal nasıl bir yanıt gerekebilir? **Kur'an vahyinin geldiği çağda, "Kur'an insan sözüdür"** diyen ve Arap dilini kutsallaştırarak Kur'an ayetlerinden üstün gören, bu iddianın sahipleri ortak koşucu Araplara karşı, Kur'an'ın mucizelerle dolu üstün belağatı ve lafzı susturucu bir meydan okuma idi. **Çağımızdaki benzer iddialara karşı**, bilgi ve bilgisayar çağının insanına, aynı yanıt, ne ölçüde etkili olabilir? Bu yanıt çağımız insanına, Kuran'ın insan sözü olmayıp, Allah sözü olduğuna dair evrensel ve bilimsel bir kanıt olabilir mi? Benzer iddiada bulunanlar, iddialarına bilimsel bir kisve giydiriyorlarsa,verilecek yanıtta elbette bilimsel ve mantıksal olması gerekir.Bu bağlamda, bazı ayrıntıları ya da belgesiz ve duygusal bir takım yaklaşımları bir kenara atarsak,**Kuran'ın sureleri,ayetleri, kelimeleri ve harfleri "üzerinde on dokuz" rakamıyla kodlandığını ve Kur'an'ın, günümüze kadar eksiksiz,korunmuş Allah sözünün bilimsel kanıtı olduğu üzerindeki çalışmalar ve ortaya koyduğu sonuçlar**,çağımızda,özellikle batıda,bilinçli olarak ileri sürülen benzer iddialara karşı bilimsel ve mantıksal bir meydan okuma olabilir diye düşünüyorum. **Zira, bu kadar çok raslantı, insan eliyle yazılmış bir kitapta asla mümkün olamaz.** Kuran'ın Tanrı sözü ve 19 kodu üzerine kurulu bir matematiksel sistemle örülmüş olduğuna dair birçok kanıtlar ortaya koyan bu çalışmanın detaylarını merak edip ilgilenmek isteyenler, "Üzerinde 19 var" adlı kitabı inceleyebilirler.

656 74:32 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

39-41. Ancak kitabı sağ yanından verilenler böyle değildir. Onlar cennettedirler. Suçlulara sorarlar:

42. "Sizi bu Sakar'a sokan nedir?"

43. Suçlular: "Namaz kılmazdık"

44. "Yoksula da yedirmezdik."

45. "Biz, boş şeylere dalanlarla birlikte dalardık."

46. "Yargı gününü yalanlardık."

47. "İşte biz böyleyken, kesin gerçek gelip çattı," diye cevap verirler.

48. **Artık, aracıların şefaati de onlara bir yarar sağlamaz.**

Kuran'dan Ürkenler.

49-50-51. Öyleyse, **inkârcılar bu öğütten/bu çağrıdan aslanlardan ürkmüş zebralar gibi, neden kaçışıyorlar?**

52. Hayır, onlardan her biri, kitabın kendisine özel olarak verilmesini ister.

53. Hayır! Aslında onlar ahretten korkmuyorlar.

54. Kesinlikle bu Kur'an, bir uyarıdır/çağrıdır.

55. Dileyen ondan öğüt alır.

56. Ama inkârcılar öğüt almazlar. Ancak, Allah dileyene öğüt aldırır. Çünkü, Allah en çok saygı duyulan ve en çok Bağışlayandır.

75.KIYAMET (Diriliş) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Kıyamet Gününe Yemin ederim.[657]

2. Kendisine devamlı özeleştiri de bulunan kişiye yemin ederim ki, yeniden dirilip hesap vereceksiniz.

3. Yoksa insan, Bizim yeniden kemiklerini bir araya toplayamayacağımızı mı zannediyor?

---

657 75:1 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

Parmak Uçlarındaki Gizem.

4. Hayır! Düşünüldüğü gibi değil; **Biz insanın parmak uçlarını bile, yeniden düzenlemeye gücümüz yeter.**[658]

5-6. Ama inkârcı insan, her işlediği kötülüğü, önünde gözleriyle görmek ister gibi bir tavırla: **"Kıyamet günü ne zamanmış"** diye alaylı bir şekilde sorar.

7-9. Kıyamet günü, gerçeği gören gözün kamaştığı, ay'ın tutulduğu, güneş ile ayın bir araya getirildiği zamandır.

10-11. O gün insanoğlu, **"Kaçacak yer nerede?"** diye kıvranır durur. Ama sığınacak bir yer yoktur.

12. O gün son durak, Rabbinin huzurudur.

13. O gün insana, yapıp yapmadığı her şey haber verilir.

14-15. **O gün insan, bir takım özürler ileri sürse de, artık kendi kendisinin tanığıdır.**

Kuran'ı Anlamada acele etme, Düşün.

16. Ey Muhammed! **Biz vahyi bildirirken sen hemen okuyup öğreneyim diye, dilini oynatarak acele etme.**[659]

17. **Vahyi bilincine yerleştirmek de, okutmak da bize aittir.**

18. Biz vahyi sana bildirirken/okurken, sen onu dikkatle takip et.

19. **Sonra hiç kuşkun olmasın ki onu açıklamak da bize aittir.**[660]

20. Ne var ki, sizler hemen olup-geçen şeyleri seviyorsunuz.

21. Sonradan gelecek uzun vadeli olanı ise önemsemiyorsunuz.

---

658 **75:4** Allah'ın Kur'an'da verdiği örnekler, bilgili toplumlar için önemli ipuçlarına işaret eder. Bu ayetteki örnekte Allah, insanların parmak uçlarına dikkat çekiyor.19.yüzyılın sonları,20.yüzyılın başlarına kadar parmak uçları hiçbir özelliği ve anlamı olmayan çizgiler olarak görülüyordu. Ancak, bilimin ve bilinçlerin gelişip ilerlemesiyle, insanların parmak izi, tamamen kendilerine özel olduğu kanıtlanmıştır. Şu an dünya üzerinde yaşayan her insanın parmak izi birbirinden ayrıdır. Üstelik çağlar boyu yaşamış insanların da parmak izleri birbirinden farklıdır. Bu bakımdan **parmak izi, taklidi olmayan ve asla değişmeyen, kişiye özel çok önemli bir kimlik kartı sayılmakta ve bu gün tüm dünyada bu amaçla kullanılmaktadır.**

659 **75:16** Bak 20:114

660 **75:19** Bu ayetten öğreniyoruz ki, Kur'an çelişkili rivayetlerle değil, bizzat Kur'an'ın kendisiyle açıklanıyor.

Tanrıyı Görmek Ne Büyük Mutluluk.

22-23. Hâlbuki O gün bazı yüzler Rabbine bakarak pırıl pırıl parlar,[661]

24-25. O gün bazı yüzler de var ki, çok ağır bir yük taşımış gibi, kemiklerini sızlatan bir endişe içinde asık, somurtkandır.

İş İşten Geçmeden.

26-29. **Artık aklınızı kullanın**! Can boğaza dayandığı ve **"yok mu, bunun bir çaresi"** dendiği zaman, artık insan dünyadan ayrılık zamanı geldiğini anlar anlamaz, eli ayağı bir birine dolaşmıştır.

30. İşte o gün sevk, yalnızca Rabbine doğrudur.

31. İnkârcı, ne elçinin bildirdiğini doğruladı, ne de destekledi;[662]

32. Tam tersi yalanladı ve reddetti.

33. Sonra da çalım atarak ailesine gitti.

34. Yazıklar olsun sana, yazıklar!

35. Gerçekten yazıklar olsun yazıklar!

İnsan Sorumsuz Değildir. Haddini Bilmeli.

36. **İnsan kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanıyor?**

37. İnsan dökülen meniden küçücük bir sperm değil miydi?

38.39. Sonra o küçücük sperm, bir embriyoya dönüştükten sonra, Allah onu insan biçiminde şekillendirip, **erkek ve dişi olmak üzere, iki çift yaratmadı mı?**[663]

40. **Peki, Bunları yapan Allah'ın, ölüleri yeniden diriltmeye gücü yetmez mi?**

---

661 75:23 Cennet halkı Tanrı'yı görecek.

662 75:31 Bak 74:43.

663 75:38 Bak.22/5; 23/14; 32/7.

76.İNSAN (İnsan) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hiç adı sanı olmayan insanın yaratılıp, popüler bir değer haline gelmesinin üzerinden uzun bir zaman dilimi geçmemiş midir?
2. Gerçek şu ki, **Biz insanı bir sıvı karışım olan spermden,evreden evreye geçirerek yarattık. Kendisini işiten ve gören kıldık.**

Allah İnsanı Yarattı. Doğruyu Yanlışı Bildirdi.
Tercih İnsanın Kendi Özgür Kararıdır.

3. Kuşkusuz, **Biz insana doğru ve yanlış yolu gösterdik; Artık insan, ya şükredici olur ya da inkârcı.**
4. Biz İnkârcılar için zincirler, prangalar ve alevli bir ateş hazırlamışızdır.
5. Şükrediciler ise, içine kâfûr karıştırılmış/cennet içkisi bir kadehten içerler.
6. Bu, Allah'ın şükredici kullarının içtikleri ve fışkırttıkça fışkırttıkları bir kaynaktır.
7. O şükredici kullar, sözlerini yerine getirirler ve alabildiğine kötü olan bir günden korkarlar.
8. Yoksula, öksüze ve tutsağa sevdikleri yiyecekleri yedirirler.
9. **"Biz size Allah rızası için yediriyoruz. Sizden ne bir karşılık, ne de bir teşekkür beklemiyoruz."**
10. "Biz suratsız ve belalı bir günden ötürü, Rabbimizden çekiniriz," derler.
11. Nitekim Allah onları, o günün kötülüğünden korur ve onlara neşe ve sevinç verir.
12. Direndiklerine/sabrettiklerine karşılık Allah onları cennetle ve ipekli giyeceklerle ödüllendirir.
13. Onlar cennette lüks koltuklara yaslanarak otururlar; orada ne kavurucu bir sıcak, ne de dondurucu bir soğuk görmezler.

14-15. Ağaçların gölgesi üzerlerine sarkmış ve meyveleri yaklaştırılarak koparılmaları kolaylaştırılmış, gümüş tepsiler ve şeffaf bardaklarda kadehler sunulur.

16-17. Gümüşten yapılmış şeffaf bardaklar ki,[664] tam istedikleri ölçüde belirlenmiş, karışımı **zencefil** olan bir kadehten içirilirler.

18. Bu içki öyle bir kaynaktan ki, ona "**Selsebil**" denir.

19. O cennetteki şükredici kulların çevrelerinde görevlendirilmiş öyle gençler hizmet ederler ki, onları görsen, etrafa saçılmış inci taneleri sanırsın.

20. Nereye baksan tükenmez bir nimet ve büyük bir saltanat görürsün.

21. Üstlerinde yeşil kadifeden elbiseler ve ipekler vardır. Gümüş bilezikler takınmışlardır.[665] Rab'leri onlara temiz bir içecek içirir.

22. İşte bu ödülünüzdür ve gayretiniz şükranla karşılanmıştır.

Kuran Parça Parça İndirilmiştir.

23. Ey Muhammed! Hiç kuşkusuz, **Kuran'ı sana parça parça Biz indirdik Biz.**

24-25. Sen Rabbinin hükmü için dirençli ol ve ortak koşuculardan hiçbir inkârcıya veya günahkâra boyun eğme. Sabah-akşam rabbinin ismini yücelterek an.

26. Gecenin bir kısmında Rabbin için secde et ve O'nu gece boyu Yüceld.

27. Kuşkusuz insanoğlu hep gelip-geçici şeyleri seviyorlar da, gelecekteki kalıcı bir günü önemsemiyorlar.

28. Ortak koşucuları/insanları yaratan ve bağlantılarını güçlü kılan Biziz. Biz istersek benzerleriyle değiştiriveririz.

29. Bu bir uyarıdır/çağrıdır. Dileyen kimse Rabbine varan bir yol tutar.

30. Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz.[666] Allah Bilendir, Bilgedir.

31. Allah dileyeni Rahmetine sokar. Zalimlere ise, acı bir ceza hazırlamıştır.

---

664 **76:16** Gümüşten yapılmış şeffaf bardaklar, bir mecazdır. Ayrıca, aynı kelimenin anlamı için bak 27:44

665 **76:21** İnsan sözlerini, Kur'an ayetlerine tercih edenler, cennet giyeceği ve takacağı ipek ve altını, haramlaştırmışlardır. "Allah'ın ayetlerini değiştirenlerden daha zalim kim olabilir." (Bak.69/44-47)

666 **76:30** Bak 57:22-23.

77.MÜRSELÂT(Gönderilenler) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

Kıyamet Mutlaka Gerçekleşecek.

1. Peş peşe gönderilenlere,[667]
2. Esip savuranlara,
3. Yaydıkça yayanlara,
4. Gerektiği gibi ayıranlara,

5-6. Bir **müjde ve uyarı** olarak çağrıyı ulaştıranlara yemin olsun ki,

7. Ey ortak koşucular/insanlar! Size bildirilen kıyamet, kesinlikle gerçekleşecektir.
8. Yıldızlar söndürüldüğü,
9. Göğün yarıldığı,
10. Dağların ufalanıp savrulduğu,

11-13. Belirlenen gün için, yani Karar Günü için elçilere randevu verildiği zaman,

14. O nasıl bir yargılama günüdür bilir misin?
15. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

Gerçekleri Yalanlayanlara, Allah'tan Uyarıcı Sorular.

16. Biz, ortak koşucu Araplardan önceki inkârcıları helak etmedik mi?
17. Sonra onların arkasından gelenleri onlara katmadık mı?
18. Biz suçlulara işte böyle davranırız.
19. **Yalanlayanların vay haline o gün!**
20. Ey ortak koşucular/insanlar! Sizi değersiz bir meniden yaratmadık mı?[668]

21-22. Ve sonra o meniyi/spermi, belli bir süreye kadar iyi korunan bir yere/ana rahmine yerleştirmedik mi?[669]

23. Biz o süre içinde onu biçimlendirdik. Biz en iyi biçim vereniz.

---

667 77:1 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

668 77:20 Bak.32/8

669 77:22,23 Bak.32/8

24. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

25-26. Biz yeryüzünü yaşayanlar ve ölenler için bir toplanma yeri yapmadık mı?

27. Üzerine yüksek dağlar yerleştirip, size tatlı su içirmedik mi?

28. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

29. Ey ortak koşucular! Haydi, yalanlamakta olduğunuz azaba doğru yürüyün.

30-31. Yürüyün cehennem alevinin üç kollu gölgesine doğru, o ne gölgelik verir, ne de alevden korur.

32-33. Kıvılcımlar saçar kocaman kütükler gibi, her kıvılcım, sarımtırak halatlar gibidir.

34. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

35. Bu, inkârcıların konuşamayacağı bir gündür.

36. Ve onlara özür dilemeleri için izin de verilmez.

37. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

38. Bu gün Karar Günüdür. Sizi ve sizden öncekileri bir araya toplamışızdır.

39. Ey ortak koşucular! Azaptan kurtulmanız için bir planınız varsa, hadi bana karşı onu uygulayın bakalım!

40. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

41-43. Kuşkusuz o gün, Allah'a saygılı olanlar gölgeliklerde ve pınar başlarında, canlarının istediği meyvelerden, yaptıklarının karşılığı olarak afiyetle yiyip içecekler.

44. Biz iyi davrananları işte böyle ödüllendiririz.

45. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

46. Ey ortak koşucu inkârcılar! Dünyada yiyiniz ve geçici olarak eğleniniz bakalım; doğrusu siz suçlularsınız.

47. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

48. Ortak koşucu inkarcılara,"Allah'a eğilerek saygı gösterin" dendiğinde saygıyla eğilmezler.

49. **Yalanlayanların vay haline o gün!**

50. **Ortak koşucular**,Artık,bu **Ku'ran'dan** sonra hangi **hadis**'e inanacaklar?[670]

---

670 77:50 Allah'ın, ortak koşuculara **"Artık Kur'an'dan sonra hangi Hadis'e inanacaksınız" sorusu**, çok ibret verici ve güncel.

78.NEBE (Haber) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ortak koşucu inkârcılar birbirlerine neyi sorup duruyorlar?

2-3. Üzerinde tartışıp anlaşamadıkları **büyük haberi mi**?[671]

4. Hayır, onlar öğreneceklerdir.

5. Hayır, hayır! O ortak koşucu inkârcılar kesinlikle öğreneceklerdir.

Aklı Olanlara Düşündürücü Sorular.

6-7. Biz yer küresini bir beşik, dağları da üzerlerine bir kazık yapmadık mı?[672]

8. Ey insanlar! Sizi çiftler halinde,

9. Uykunuzu bir dinlenme,

10. Geceyi dinlenmeniz için bir örtü,

11. Gündüzü de çalışıp kazanma zamanı yapmadık mı?

12. Ve üstünüze sapasağlam yedi kat göğü,

13. Ve o gökte parlayan bir güneş yerleştirmedik mi?

14-16. Ürünler, bitkiler ve çeşit çeşit bahçeler yetiştirmek için, bulutlardan şarıl şarıl yağmur indirmedik mi?

17. Hiç kuşkusuz, yargılama gününün vakti kesinlikle belirlenmiştir.

Allah Kıyamet Günü Olacakları Haber Veriyor
Azgınların Durumu.

18-20. Sur'a üfürüldüğü gün gökler kapı kapı açılacak, dağlar yürütülüp serap olacak ve hepiniz bölük bölük Allah'ın huzuruna geleceksiniz.

21-22. Azgınların varış yeri olan cehennem onları gözetlemektedir.

23. Azgınlar cehennemde çağlar boyu kalacaklardır.

---

671 78:2 Kuran'ın inişi büyük bir haberdi. Bak 38:67.

672 78:7 Bak.31/10. 78/12,Bak.2/29; 65/12.

24-26. Onlar cehennemde, yaptıklarına karşılık olarak kaynar su ve zehir gibi bir yiyecekten başka ne bir serinlik, ne de bir yiyecek-içecek bulamazlar.

27. Çünkü onlar, böylesi bir hesabı akıllarının ucundan geçirmezlerdi.

28. Ve ayetlerimizi acımasızca sürekli yalanladılar.

29. **Halbuki, biz ayrıntısına kadar her şeyi kayda alıyorduk.**

30. Artık tadın azabı, bundan böyle size azaptan başka bir şey tattırmayacağız.

Erdemlilerin Durumu.

31-32-33-34. Hiç kuşkusuz Erdemliler/sakınanlar için[673] mutluluk ve kurtuluş vardır. Onlar için etrafı duvarlarla çevrilmiş, **taneleri olgunlaşmış üzüm bağları**, bahçeler ve içleri dolu kadehler vardır.

35. Orada ne bir boş söz ne de bir yalan işitmezler.

36. Bunlar Rabbinden bir ödül; yaptıklarına karşılık bir armağandır.

37. Allah göklerin, yerin ve aralarındakilerin Rabbidir, Rahman'dır.O gün hiç bir kimse, Allah'ın huzurunda konuşmaya cüret edemezler.

38. **O gün, Ruh/Cebrail ve melekler sıra sıra Allah'ın huzurunda dururlar. Rahman olan Allah'ın izin verdiklerinden başkası konuşamaz. Konuşanda doğruyu söyler.**

---

673 **78:31,32,33,34** Bizim,"**Sakınanlar için, etrafı duvarlarla çevrilmiş,taneleri olgunlaşmış üzüm bağları,bahçeler...**"diye anlamlandırdığımız ayetler,aşağı yukarı tüm Kur'an mealleri ve tefsirlerde şöyle: "**Takva sahipleri için... bahçeler, üzüm bağları, göğüsleri tomurcuk gibi kabarmış yaşıt kızlar**" diye çevrilmiştir.Burada "**Hadika**" nın çoğulu olan "**Hadâik**" etrafı çevrilmiş bahçeler, "**İneb**"in çoğulu olan "**a'nâb**" üzüm, üzüm bağları,hemen arkasından gelen, "**kâibe**" nin çoğulu "**Kevaib**" ve "**Tirb**" in çoğulu "**Etrab**" "**Kevâibe etrâben**" ayeti, apaçık olarak, üzüm bağlarındaki üzümlerin tanelerinin her birinin olgunlaşması, lezzetli hale gelmesi ve bunların cennet ehline ikram edilmesi anlamına gelmez mi? Ancak geçmiş tefsirciler ve çevirmenler, "...**göğüsleri tomurcuk gibi kabarmış yaşıt kızlar..**" diye çevirmişlerdir.Sonraki gelenler de virgülüne kadar aynen taklit etmişlerdir. Güzel bir deyim vardır "Dervişin fikri neyse, zikri de odur," diye. Birileri çıkıp, "Kuran sadece erkekler için mi geldi?" "Cennette erkeklere öyle de, kadınlara nasıl?", diye sormaz mı? Çamı devirip, sonra kaldırmaya çalışmaktansa, Kur'an ayetlerine, Kur'an'ın mantığıyla ve bilimsel bir açıdan bakmak daha doğru değilmi? "**Kadınları dövdürenler, taşlatanlar, kadınları Cuma namazından men edenler, özel günlerinde namazlarına, oruçlarına engel olanlar.**" kadınlara cennetteki nimetleri de çok görmektedirler. İslam öncesi cahiliye Arap toplumunun kadına bakış açısı, ne yazık ki, bilerek ya da bilmeyerek, Kur'an yorumlarına da yansımıştır.

Tercih İnsanın Kendisinde.

39. Ey insanlar! İşte bu anlatılanlar, kesin olarak gelecek gerçek gündür. **Aklınızı başınıza alın ve Rabbinize doğru bir yol tutun.**

40. **Biz sizi yakın bir azap ile uyarmış bulunuyoruz.** O gün kişi yapmış olduklarına bakar. **İnkarcı ise, "Keşke toprak olsaydım!" diye pişman olur.**

79.NÂZİÂT(Söküp Çıkaran) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Söküp çıkaranlara,[674]
2. Rahatça çekenlere,
3. Yüzüp akanlara,
4. Yarıştıkça yarışanlara,
5. Ve buyrukları titizlikle uygulayanlara yemin olsun ki,
6. Kıyametin başladığı gün, evren korkunç bir sarsıntı ile sarsılır.

7-8-9. **Ardından, onu ikinci bir sarsıntı izler**, yürekler kabarır, gözler korkudan aşağı kayar.

10-11. İnkârcılar: "Biz daha önceki -dünyadaki- halimize mi döndürüldük? Hem de un ufak, çürümüş kemikler olduktan sonra ha!!!

12. "**Öyleyse yandık**! Çünkü bu bizim için çok kötü olur/bizim zararımıza bir dönüştür," diyecekler.

13. Hâlbuki bu dönüş, sadece bir tek komut sesinden ibarettir.

14. **Bir de bakarsın hepsi dirilip, bir anda kendilerini toplanma yerinde buluverirler**.

Musa'nın Hadisi.

15. Ey Muhammed! Sana Musa'nın hadis'i/haberi ulaştı mı?

16. Kutsal Tuva vadisinde, Rabbi Musa'ya şöyle seslenmişti:

---

674 79:1 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

17. "Firavun'a git; Çünkü o çok ileri gitti."

18-19. "Ona de ki: Arınıp temizlenmeye hazır mısın? Sana Rabbinin yolunu göstereyim de O'na karşı saygılı olasın,"

20. Ve Musa Firavun'a en büyük mucizeyi gösterdi.

21. Fakat Firavun yalanladı ve hiddetlendi.

22-24. Sonra sırtını dönüp gitti. Adamlarını toplayıp ve onlara: "**Ben sizin en yüce rabbinizim,**" diye bağırdı.[675]

25. Sonunda **Allah Firavun'u önceki ve sonraki kuşaklara bir ibret olmak üzere cezalandırdı.**

26. Kuşkusuz, Allah'a saygı duyanlar için bunda bir ibret vardır.

27-28. Ey ortak koşucu inkârcılar! Sizi yaratmak mı daha zor, yoksa göğü yaratmak mı? O göğü Allah inşa etti. Onu alabildiğine yükseltti ve düzenledi.

29. Ve gecesini karartı, sabahını ağarttı.

Dünya Küreseldir.

30. Bundan sonra tüm canlıların yaşam koşullarına uygun olmak üzere, **yer küresini de yumurta biçimine soktu.**[676]

31-32. Üzerine dağları sağlam bir şekilde yerleştirdi. Ondan suyunu ve otlağını çıkardı.

---

675 79:24 Köle sahipleri Arapçada efendi anlamına gelen "**rab**" kelimesiyle ifade edilir (12:41). Firavunlar köleleştirdikleri insanlar üzerinde efendilik "**rab'lık**" iddiasındaydı. İnsanları köleleştirmek yoluyla **efendilik (rablık)** iddia etmek, **kendini Tanrı'ya ortak koşmaktır.** Bak 12:39-42; 90:13;

676 79:30 Arapça "**dahaha**" kelimesinin yalın hali olan "**dahya**" kelimesi "**yumurta**" anlamına gelir.Kur'an vahyinin geldiği çağda ve daha sonraları (**14.yy. kadar**)dünyanın düz ve sabit bir nokta halinde olduğu düşüncesi egemendi.Eski Kuran yorumcularının kafasında,bir tabiat bilimleri kavramı yada astronomi bilimi kavramını ifade eden bir düşünce olmadığı için, "**onu yumurta biçimine soktu**" buyruğunu bir mecaz olarak kabul etmişler ve yumurta kelimesiyle yumurtanın konduğu kuluçkanın kastedilmiş olduğunu ileri sürerek,ayetin anlamını "**Ve yeri de kuluçka gibi düzenledi,**" diye tefsir etmişlerdir."**Dahya**"keimesi eski Kur'an tefsircilerinin kafasında bir doğa kavramını veya bir astronomi kavramını ifade etseydi,bu ayetin tefsiri böylesine yanlışlara yol açmayacak,Kur'an'ın gelişinden 14.yy.da Kopernik'e kadar dünyanın "**düz ve sabit**" olduğu anlayışı devam etmeyecekti.her şeye rağmen eski tefsirciler mazur görülebilir,Ama, bilimin Kur'an ile örtüşen apaçık gerçeklerine karşın,bazı çağdaş tefsircilerin bilimi değil, taklitte diretmeleri ilginç.(Ayrıca bak.Zümer s.5.)

33. Ey insanlar! Tüm bunlar sizin ve hayvanlarınızın yararlanması içindir.

34. Karşı konulmaz büyük baskın geldiği zaman,

35. O gün, insan neyin uğrunda çaba harcadığını anlar.

36. Gören kimseler için, cehennem göz önüne çıkarılacaktır.

37-38-39. Azgınların ve inkâr edip sırf dünya yaşamını tercih edenlerin barınak yeri cehennem olacaktır.

40-41. Rabbinin makamına karşı saygı duyan ve kendini kötü arzulardan alıkoyanların barınak yeri ise, cennet olacaktır.

Peygamber Dünyanın Sonunu Bilebilir mi?

42. Ey Muhammed! Sana Saat/dünyanın sonunun "**Ne zaman gelip çatacaktır**" diye soruyorlar.

43. **Sen dünyanın sonunu nereden bilip bildireceksin/Onu bildirmek senin görevin değildir.**

44. Onun kararı Rabbine aittir.

45. **Senin görevin, sadece ondan korkanları uyarmaktır.**

46. İnkârcılar dünyanın sonunu gördükleri gün, sanki dünyada bir akşam veya kuşluk vakti kadar kaldıklarını sanırlar.

80.ABESE (Surat Astı) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-2. Peygamber yanına gelen görme özürlü adama karşı suratını astı ve onunla ilgilenmedi.[677]

Allah, Muhammed Peygamberi İkaz Ediyor.

3. Ey Muhammed! Gelen görme özürlü adamla ne diye ilgilenmiyorsun, ne biliyorsun belki de o arınacak/temizlenecek.

4. Yahut o öğüt alacak da, o öğüdün kendisine yararı olacaktı.

5-6. **Sen ise, kendisini zengin ve üstün görüp, öğüt almaya tenezzül etmeyen kişi ile ilgileniyorsun.**

6. **O kendini beğenmiş adamın arınmasından sana ne?**

8-10. Oysa Allah'a saygılı olarak, sana büyük bir hevesle gelen kimseye, sen ilgi göstermedin.

11. Ey Muhammed! Dikkat et! **Bu Kur'an bir öğüttür.**

12. **Dileyen herkes bu Kur'an'dan öğüt alır.**[678]

Kur'an'ın Orjinali Allah Katında Yazıldı.

13-14. Bu Kur'an, katımızda onurlu kılınmış, yüceltilmiş,arınmış sayfalar üzerindedir.

15-16. Onurlu, güzel huylu ve saygı değer melek elçilerin elleriyle yazılmıştır.

17. **Geberesi insan; ona karşı ne kadar da inkârcıdır!**

---

677 **80:1-11 Allah, Hz. Muhammed'i kesin bir dille uyarıyor.**

678 **80:12** Allah,sûrenin 1.ayetinden 11.ayetine kadar, peygamberi uyardıktan sonra,(ayrıca bak.6/52) 12.ayette, Kur'an'ın yoksul, zengin herkes için bir öğüt olduğunu hatırlatıyor. Demek ki, **bu ayetten öğreniyoruz ki, Kur'an'ı peygamber dâhil, hiç kimse kendi tekeline alamaz, kendine mal edemez, isteyen herkes ondan yararlanır, o Allah'a aittir.** Zaten devam eden ayetlerde Allah, Kur'an'ın orijinalinin kendi yanında olduğunu buyuruyor.

Düşünen İnsan İçin
Doğumu, Yaşamı, Ölümü, Tekrar Dirilmesi Bir Ders.

18. Allah insanı hangi şeyden yaratmıştı?

19. Bir spermden insanı yarattı; mükemmel biçimde bir şekil verdi.

20. Sonra onu kolaylıkla dünyaya getirdi ve yaşamı için her türlü olanağı kolaylaştırdı.

21. Sonra onu öldürdü, mezara koydurdu.

22. Sonra dilediği vakit gelince de, onu tekrar diriltir.

23. Ne var ki insan, Allah'ın kendisine peygamberler aracılığı ile bildirdiği Buyruklarını yerine getirmedi.

Düşünen İnsan İçin,Yedikleri İçtikleri Bir Ders.

24. İnsan yiyip içtiklerine bir baksın!

25. Biz bol bol yağmurlar yağdırdık

26. Toprağı sürerek hazırladık

27. Ve oradan ürünler verdik,

28. Üzümler, çayırlar,

29. Zeytinler, hurmalar,

30. İri ve sık ağaçlı bahçeler,

31. Meyveler ve sebzeler...

32. Bütün bunları sizin ve hayvanlarınızın yararlanması için verdik.

Korkunç Ses ve Etkileri.

33. Sonra, o müthiş gürültülü patlama olduğunda,

34. **İşte o gün kişi kardeşinden,**

35. **Annesinden, babasından,**

36. **Eşinden ve çocuklarından kaçar.**

37. O gün herkesin kendisine yetecek derdi vardır.

38. O gün bazı yüzler var ki aydınlık;

39. Güleç, neşeli.

40. O gün bazı yüzler de perişan;

41. Karanlık bürümüştür.

42. İşte onlar inkârcılardır, sapanlardır.

81. TEKVİR (Dürülme) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Güneş dürülüp ışığı gittiği zaman,
2. Yıldızlar sönüp düştüğü zaman,
3. Dağlar yürütüldüğü zaman,
4. En değerli mallar terk edildiği zaman,
5. Yabani hayvanlar toplandığı zaman,
6. Denizler kaynatıldığı zaman,
7. Nefisler/kişiler çiftleştirildiği zaman,

8-9. **Diri diri toprağa gömülen kız çocuğu, "Hangi suçundan ötürü öldürüldü" diye, sorulduğu zaman:**[679]

10. Dünyadaki kayda alınan tüm yaptıklarının bandı yayımlandığı zaman,[680]
11. Gökyüzü sıyrılıp açıldığı zaman,
12. Cehennem alevlendirildiği zaman,
13. Cennet yaklaştırıldığı zaman,
14. Her kişi dünyada ne yapıp ettiğini/ne hazırladığını bilmiş olacaktır.

15-16. **İş ortak koşucuların sandığı gibi değil**, gündüzleri kaybolup, geceleri gizlenen yıldızlara yemin olsun,[681]

17-18. Kararmaya başlayan geceye ve ağarmaya başlayan sabaha yemin olsun ki,

19-21. **Bu Kur'an,evrenin yönetiminin sahibi Allah tarafından yetkili kılınan,O'nun yanında güçlü, onurlu, güvenilen bir elçinin getirdiği bir sözdür.**

---

679 **81:8** İslam öncesi **Arap toplumunda**, kız çocuk doğduğu zaman, utanılır, kimse görmesin diye canlı canlı toprağa gömülürdü. Bu Kur'an ayeti, bu insanlık dışı vahşetin hesabının sorulacağını hatırlatıyor. **Bu vahşet, İslam öncesi Arap toplumunun kadına bakış zihniyetini yansıtıyor**.Gelenekler kolay kolay terk edilemiyor.Ne yazık ki,bu bakış açısının Kur'an çeviri ve tefsirlerine de yansıdığını üzülerek görmekteyiz.

680 **81:10** Bak.69/19,25

681 **81:15** Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

22. Ey ortak koşucular! **Arkadaşınız**/Muhammed deli filan değildir.

23. Yemin olsun! **Muhammed o güvenilir Ruh Cebrail'i, apaçık bir ufukta görmüştür.**[682]

24. **Muhammed kendisine vahyolunan/bildirilen hiçbir haberi gizlemiyor.**

25. **Muhammed'in tebliğ ettikleri/Kuran, sizlerin iftira edip yakıştırdığınız gibi, lanetlenmiş şeytanın sözü değildir.**

26. Ey ortak koşucular! Durum bu kadar açık seçik ortada iken, sizler nereye gidiyorsunuz?

27-28. **Bu Kur'an** dürüst, erdemli davranmak isteyen **tüm insanlara bir öğüttür/çağrıdır.**

29. **Evrenlerin Rabbi olan Allah istemese, sizler hiçbir şey yapamazsınız.**[683]

82.İNFİTAR (Yarılma) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Gök yarıldığı zaman,

2. Gezegenler dökülüp saçıldığı zaman,

3. Denizler akıtılıp taşırıldığı zaman,

4. Mezarların içindekiler dışına çıkarıldığı zaman,

5. Her kişi yaptıklarını ve yapmadıklarını öğrenecektir.

6. **Ey insan! Seni**, engin cömertliğin sahibi olan **Rabbine karşı aldatan nedir?**

7. **O Rab ki, seni yarattı**, biçimlendirdi ve mükemmel şekle soktu;[684]

8. Senin tüm organlarını mükemmel bir uyumla, dilediği bir biçimde oluşturdu.

9. Fakat, **bütün bunlara rağmen, siz O'nun dinini yalanlıyorsunuz.**

---

682 **81:23** Bak 53:1-18

683 **81:29** Bak 57:22-23.

684 **82:7,8** Bak 22/5;

10. **Ama bilin ki, üstünüzde alıcılar vardır.**

11-12. **Onlar hassas alıcılardır. İşlediğiniz her ayrıntıyı kaydederler.**

13. Kuşkusuz,erdemliler nimet cennetlerindedir.

14. İnkarcılar ise, alevli cehennemdedir.

15-16. Din Günü oraya girerler ve oradan hiç ayrılamazlar.[685]

17. **Din Gününün ne olduğunu sen algılayabilir misin?**

18. **Evet,algılayabilir misin, din Gününün ne olduğunu?**

19. **O gün, kimsenin kimseye yardımı dokunmaz. O gün tüm kararlar yalnız Allah'a aittir.**

83.MUTAFFİFİN (Hile Yapan) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-3. İnsanlardan bir şey aldıklarında ölçüyü tam uygulayan,fakat kendileri verdiklerinde ölçüyü eksik vererek hile yapana yazıklar olsun!

4-5. İnsanları kandıranlar, büyük bir günde hesap vermek için tekrar diriltileceklerini hiç düşünmüyorlar mı?

6. O gün tüm insanlar, evrenlerin Rabbinin huzurunda dururlar.

Kötülerin Kitabı.

7. Doğrusu,insanları kandırarak suç işleyenlerin kitabı **Siccin**'dedir.

8. **Siccin nedir,sen bilir misin?**

9. O, suç işleyenlerin belgelerini içeren, mühürlenmiş bir dosyadır/ **Rakamlanmış bir kitaptır.**[686]

10. O gün, kandırıp yalanlayanların vay haline!.

11. **Onlar, Din Gününü yalanlar.**[687]

12. Hesap gününü ancak azgın günahkarlar yalanlar.

---

685 **82:15** Din Günü için bak 1:4 ve 74:46.

686 **83:9 ve 20** Bak.74/30.ayetiyle karşılaştır.

687 **83:11** "Din Günü"nün tanımı 82:19'da Yargı Günü olarak yapılmıştır. Ayrıca bak 74:46-48 ve 1:4

13. Böylesi birine ayetlerimiz anlatıldığında, "**Öncekilerin öyküleri**" derdi.

14-15. Hayır! Hayır! Böylelerinin işledikleri kötülükler kalplerini karartmıştır. **O gün Rablerini göremezler.**

16-17. Sonra onlar cehenneme atılır.Ve sonra "**Yalanlamakta olduğunuz şey, işte budur**" denir.

İyilerin Kitabı.

18. Doğrusu, iyilerin kitabı **İlliyyun**'dadır.

19. **İlliyyun nedir bilir misin?**

20. Erdemlilerin işlediklerini içeren mühürlenmiş bir dosyadır/ **Rakamlanmış bir kitaptır**.

21. **Allah'a yakın olanlar ona tanık olur.**

22-23. Kuşkusuz, erdemliler nimet cennetlerinde, lüks koltuklar üzerinde seyre dalarlar.

24. Yüzlerinden nimetlerin sevinç ve parıltısını izlersin.

25-26. Kendilerine misk kokulu, katkısız, ağzı hiç açılmamış bir içecekten içirilecekler. **Yarışanlar, işte böyle bir amaç için yarışsınlar**

27. O içeceğin karışımı **tesnim**'dir.

28. **Ki o tesnim, Allah'a en yakın olanların içtiği bir pınardır.**

29. Şu bir gerçek ki,boğazlarına kadar suça batmış olanlar,dünyada inananlara gülerlerdi.

30. Yanlarından geçerken de, birbirlerine kaş-göz işareti edip küçümserlerdi.

31. Ailelerinin yanına döndükleri zaman da, yaptıklarını anlatarak eğlenirlerdi.

32. İnananları gördüklerinde, "**Hiç kuşkusuz bunlar sapıtmışlar!**" derlerdi.

33. Oysa o inkarcılar,inananların üzerine gözetleyici olarak gönderilmemişlerdi.

34. İşte **bugün de inananlar, inkarcılara gülerler**.

35-36. Koltuklar üzerine kurularak, "**inkarcılar yaptıklarından ötürü cezalandılar mı**" diye seyrederler.

84.İNŞİKAK (Yarılma) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-2. Gök çatlayıp yarıldığı ve Rabbinin Buyruğuna itaat ettiği zaman.

3. Yer dümdüz edildiği,

4. İçindekileri atıp boşalttığı,

5. Ve Rabbinin Buyruğuna itaat ettiği zaman.

6. **Ey insan**! Sen Rabbine doğru çalışıp çabalarsın ve sonunda O'na kavuşursun.

7-9. O zaman, dünyada işlediklerini içeren kitabı sağ tarafından verilen, kolay bir hesaba çekilecek ve **sevinçli olarak ailesine dönecektir.**

10-12. Kitabı arkasından verilen ise,yok olmayı arzulayacak ve çılgın alevli ateşte yanacaktır.

13-14. Oysa o, ailesi/arkadaşları arasında zevk içindeydi; ve hiçbir zaman Rabbine dönmeyeceğini sanmıştı.

15. Evet ama,gerçekten Rabbi onu görmekteydi.

16-17. Akşamın kızıllığına, gecenin çöken karanlığına,

18. Dolunay halindeki aya yemin olsun ki,

19. **Siz bir boyuttan bir boyuta geçeceksiniz.**[688]

20. **Peki,inkarcılar neden inanmıyorlar?**

21. **Kendilerine Kur'an anlatıldığında saygı da göstermiyorlar.**

22. Aksine, inkarcılar onu yalanlıyorlar.

23. Allah onların sakladıklarını çok iyi bilir.

24. Ey Muhammed! Sen o inkarcıları acı bir azapla müjdele.

25. İnanıp, iyi ve güzel işler üretenlere ise, tükenmeyen bir ödül vardır.

---

688 **84:19 Sanal ve geçici dünyanın yaşam koşullarından, gerçek ve sonsuz hayatın yaşam koşullarına geçilecektir.**

85. BÜRÛC (Galaksiler) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-2. Galaksilerle dolu göğe ve geleceğine söz verilen kıyamet gününe yemin olsun![689]

3. Ve o günde tanıklık edene de,tanık olunana da yemin olsun ki,

4-7. Ateş yakılmış çukurlara inananları attılar. Ve hepsi başına oturup, inananlara yaptıkları işkenceyi seyrediyorlardı. Onlara lanet olsun! **Kanyon halkına** yazıklar olsun!

8. Sırf Üstün ve Övgüye layık olan Allah'a inandıkları için,onlardan öç alıyorlardı.

9. O Allah ki, göklerin ve yerin yönetimi O'na aittir. Ve Allah her şeye Tanıktır.

10. Hiç kuşkusuz, inanan erkeklere ve inanan kadınlara zulüm ve işkencede bulunan ve daha sonra tövbe etmeyenler için, cehennem azabı vardır. Onlar için yakıcı bir azap da vardır.

11. İnanan, iyi ve güzel işler üretenlere ise, içlerinden ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur.

12. Hiç kuşkusuz, Rabbinin yakalaması pek çetindir.

13. Unutmayın, insanı ve evreni ilk yaratan da, öldükten sonra tekrar yaratacak olan da Allah'tır.

14-15. Allah Bağışlayan, Seven ve Yüce Yönetimin Sahibi olandır.

16. Allah, dilediğini anında yapandır.

17-18. Ey Muhammed! Semud ve Firavun ordularının hadis'i/haberi sana ulaştı mı? Onların tarihinden haberin var mı?

19. Gerçek şu ki, inkarcılar hep yalanlaya gelmişlerdir.

20. Allah'ta inkarcı yalancıları arkalarından kuşatmıştır.

21-22. Ey Muhammed! **Ortak koşucuların yalanladıkları kitabın aslı, katımızda, güvenilir melek elçilerin elleriyle yazdıkları, tertemiz sayfalarda korunan, Şerefli bir Kuran'dır.**[690]

---

689 85:1 "Bürûc" kelimesi Burc'un çoğulu olup yıldız kümeleri, yani galaksiler demektir.Ayrıca, Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

690 85:22 Bak.80/13,14

86.TARIK (Parlak Yıldız) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Göğe ve Tarık'a and olsun.[691]
2. Tarık'ın ne olduğunu bilir misin?
3. Tarık,ışığı ile karanlığı delen parlak yıldızdır.
4. Her kişinin üzerinde mutlaka bir koruyucu vardır.
5. İnsan,neden yaratılmış olduğuna bir baksın.
6. Atılan bir sıvıdan yaratıldı.[692]
7. O sıvı,insanın omurgası/beli ile kaburga kemikleri arasından çıkar.

8-9. Kuşkusuz, Allah tüm gizliliklerin ortaya çıkarılacağı gün, insanı tekrar diriltmeye gücü yetendir.

10. O gün insanın ne bir gücü, ne de bir yardımcısı olmayacaktır.
11. **Geri çeviren göğe,**[693]

---

691 **86:1** Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

692 **86:6** Kur'an döllenmeyi sağlayan bu sıvıyı bir takım vasıflarla nitelendirir. Bak.32/8; 75/6, 76/2; 77/20.

693 **86:11** Bu ayette "**Göğün geri çevirmesi**" yada "**Göğün geri göndermesi**" diye anlamlandırdığımız bu ayetin, Kur'an'da belirtilen özelliğinin, Kur'an vahyinin geldiği yada daha sonraki zamanlarda ki tefsirciler doğal olarak kavrayamazlardı. Sadece Allah'ın ayetine inanıyorlar veya kendilerince bazı yorumlar yapmakla yetiniyorlardı. **Bu ayetin Kur'anda belirtilen özelliği, Kur'an'ın indirilişinden yüzyıllar sonra, bilimsel olarak tespit edilmesidir**. Bilindiği gibi, 2:29: ayeti. "..**böylece onları iki gün içinde yedi gök olarak tamamladı ve her göğe buyruklarını bildirdi..**" diyor. Bu gün bilimin vardığı kesin bilgiler, dünyayı çevreleyen atmosferin yedi katmandan oluştuğunu ve her katmanın insanlar yararına önemli görevleri olduğunu, her katmanın kendisine ulaşan madde ya da ışınları uzaya veya yeryüzüne "**geri çevirme**" özellikleri olduğunu kanıtlamıştır. Örneğin, yeryüzüne en yakın katman olan **Troposfer** tabakasının, yeryüzünden yükselen su buharının yoğunlaşarak yağmur halinde yere geri dönmesini sağlıyor. **Ozonosfer** tabakasının, uzaydan gelen radyasyon ve zararlı ultraviyole ışınlarını yansıtarak yeryüzüne ulaştırmadan **uzaya "geri dönmelerini"** sağlıyor. Bir başka katman, **İyonosfer** tabakası, yeryüzünden yayınlanan radyo dalgalarını bir uydu gibi yeryüzünün farklı bölgelerine "**geri çevirerek**" telsiz konuşmalarının, radyo ve televizyon yayınlarının uzak mesafelerden izlenebilmesin sağlıyor... v.s. **Kur'an** bilim adamlarına yol gösterdiği gibi, bilimin gelişip, ilerlemesi de Kur'an ayetlerinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olmaktadır.(bak 2/29; 65/12)

12. Ve yarılan yere and olsun ki,
13. **Bu Kur'an,doğru ile yanlışı ayırt edici bir sözdür.**
14. **O asla hafife alınamaz.**
15. **Ortak koşucular habire tezgah kuruyorlar.**
16. Ben de bir tezgah kuruyorum.
17. Ey Muhammed! Sen ortak koşucu inkarcılara az bir süre daha tanı.

87. A'LA (Yüce) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! Yüce Rabbinin ismini yücelt, eksikliklerden uzak tut.
2. Çünkü O, her şeyi yaratan ve bir düzene koyan,
3. Her şeyin miktarını, biçimini belirleyen, yolunu gösteren,
4. Yeşillikler bitiren,
5. Sonra da, o yeşillikleri kurutup kararmış bir çöpe çeviren Yüce Rab'tır.

Peygambere Kur'an'ı Allah Öğretti

6-7. Ey Muhammed! **Biz sana öğreteceğiz.** Allah'ın dilediği dışında sen asla unutmayacaksın. Allah açıklananı da, gizli kalanı da bilir.[694]
8. **Sana kolayı daha da kolaylaştıracağız.**
9. Ey Muhammed! **Eğer öğüt yararlı olacaksa öğüt ver.**
10. Allah'a Saygı duyanlar öğüt alacaktır.
11. İçi kararmış saygısız ise, öğütten yan çizecektir.
12. Ve büyük ateşe girecektir.
13. Nitekim orada ne ölecek, ne de yaşayacaktır.
14-15. Hiç kuşkusuz, kim Rabbine saygı duyup namaz kılarak arınırsa- Allah ile iletişim kurarsa- mutluluğa erişecektir,

---

694 87:6 bak.53/5

16. Ne var ki, sizler sanal dünya yaşamını seçiyorsunuz.
17. Oysa ahiret yaşamı daha iyi ve daha kalıcıdır.

Kur'an, Önceki Kitapları da Kapsar

18-19. Hiç kuşkusuz bu anlatılanlar daha önceki kitaplarda, İbrahim ve Musa'ya gönderdiğim kitaplarda da vardı.

88. ĞAŞİYE (Bunaltan) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! O her şeyi her yönden sarıp kaplayacak olan kıyametin hadis'i/haberi sana ulaştı mı?
2. O gün bazı yüzler korku ve utançtan yere eğilmiştir.
3. Ağır bir yük taşımış gibi yorgun düşmüştür.
4. Onlar kızgın ateşe girerler.
5. Kaynar bir sudan içirilirler.
6. Boğazı yırtan kuru bir dikenden başka bir yiyecekleri yoktur;
7. O da ne besler, ne de açlığı giderir.
8. O gün başka yüzler de var ki,mutludur.
9. Yaptıklarından ötürü sevinçlidir.
10. Yüksek bir cennettedir.
11. Orada hiçbir gereksiz söz işitmezler.
12. Orada sürekli akan bir kaynak,
13. Yüksek tahtlar,
14. Hizmete sunulmuş kadehler,
15. Sıra sıra dizilmiş yastıklar,
16. Ve serilmiş halılar vardır.
17. Bu ortak koşucu inkarcılar, **develerin nasıl yaratıldığına hiç bakmazlar mı?**
18. **Ve göğün nasıl yükseltildiğine?**
19. **Dağların nasıl dikildiğine?**

20. Yerin nasıl döşendiğine hiç bakmıyorlar mı?

Peygamberin Görevi.

21. Ey Muhammed! Ortak koşuculara bunları hatırlat, çünkü sen sadece bir uyarıcısın.

22. Sen onlara zorla kabul ettirecek bir zorba değilsin.

23. Fakat kim yüz çevirir ve inkar ederse,

24. Allah onu en büyük ceza ile cezalandırır.

25. Hiç kuşkusuz,inkarcılar bize döneceklerdir. .

26. O zaman onların hesaplarını görmek de bize düşer.

89. FECR (Tan Vakti) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Tan vaktine and olsun![695]
2. **On geceye,**
3. **Çifte ve teke,**
4. Ve aydınlığa doğru ilerleyen geceye and olsun ki,
5. Düşünenler için bunlar birer ibret değil midir?
6. Ey Muhammed! Görmedin mi Rabbin ne yaptı Ad halkına?
7-8. Hiçbir ülkede benzeri bulunmayan, yüksek kulelerle donatılmış **İrem** şehrine?[696]
9. Vadideki kayaları işleyip, görkemli binalar yapan **Semud** halkına?
10. Ve piramitler sahibi Firavun'a?
11. Tüm bu güç ve saltanat sahipleri ülkelerinde azmışlar,

---

695 **89:1-5** Kuran'da **"and olsun" "yemin olsun"** olarak çevirdiğimiz **"yeminler" insanların dikkatini bazı gerçeklere çekmek amacıyla kullanılır.** Kur'an'da geçen tüm yemin ayetleri **"dikkatinizi ...'a çekerim"** anlamındadır. Yeminin halk arasındaki kullanışını temel alarak, Kuran'daki Allah'ın yeminlerine, **"Tanrı nasıl olur da yemin ediyor?"** diye düşünülebilir. Tanrı'yı kendi kafalarına göre biçimlendirip, bir şekle koymak arzusunda olanlar böyle bir düşünceye kapılabilirler. Kuran'daki yeminlere dikkatle bakılıp, incelenirse o yeminlerin insanlar tarafından yapılan yeminlerden farklı bir fonksiyona sahip oldukları görülecektir. **İnsanlar yemin edince Tanrı'yı sözlerine tanık tutarlar;** Yeminle desteklemeye çalıştıkları tezlerinin doğruluk derecesine göre, bu tanıklık leh de ya da aleyh de olabilir. Bu nedenle, bizim Tanrı ismiyle yemin etmemizin herhangi bir kanıtlama değeri yoktur. Yeminlerimiz, muhatabımızı inandırmayı amaçlar; yalan söylüyorsak yalanımızı büyütür ve sorumluluğumuzu arttırır. Oysa **Kuran'daki yeminler, bizi inandırmak için değil, dikkatimizi çekmek, düşündürmek,** içindir. **Allah yarattıklarıyla yemin edince,** dikkatimizi doğadaki her türlü yaratıklara, varlıklara, evrendeki düzene ve ahenk içinde yürüyen sisteme dikkatimizi çekerek, **rasyonel ve tutarlı düşünmeye teşvik eder. Kendilerine yemin edilerek dikkat çekilen varlıklar ve olaylar, evreni ve içindekileri yaratan ve yöneten Yaratıcı ile,bu Kur'an'ı gönderen Allah'ın aynı Allah olduğunu ve evrendeki ayetler ile Kur'an'ın ayetlerinin gerçeklik bakımından aynı olduğuna dikkat çeker, hatırlatır.**

696 **89:7** Kaybolan **İrem** kentinin taş kulelerinin, şehrin kayboluşundan **4800** yıl sonra, arkeolog bilim adamları tarafından **Umman**'da tespit edildiği ileri sürüldü. Bu tespit, Challenger uzay gemisine takılmış, kumların altını görebilen SIR-B radarlarıyla NASA'daki bilim adamları tarafından bölgenin taranması sonucu gerçekleştirildiği bildirilmiştir. (Newsweek, Şubat 17, 1992, s. 38).

12. Oralarda kötülükleri yaygınlaştırmışlardı.
13. Bu yüzden Rabbin de onların üstlerine türlü felaketler yağdırdı.[697]
14. **Çünkü Rabbin sürekli gözetlemektedir.**

"Rabbena, Hep Bana"

15. İnsan ilginçtir. Ne zaman Rabbi sınamak için insana bolca verip sevindirse: "**Rabbim bana cömert davrandı,**" der.
16. Fakat ne zaman da Rabbi rızkını kısarak onu sınarsa bu sefer de: "**Rabbim beni küçük düşürdü,**" der.
17. **Hayır! Öyle değil!** Doğrusu siz öksüze cömert davranmıyorsunuz?
18. Yoksulu yedirip, giydirmeye birbirinizi teşvik etmiyorsunuz.
19. Mirası da hak gözetmeden yiyorsunuz.
20. Parayı ve malı hep kendinizde toplamak istiyor ve çok fazla seviyorsunuz.
21. Ama, yer ardı ardına sarsılıp, dümdüz olduğu zaman,
22. Rabbinin Buyruğuyla melekler gelip saf saf dizildikleri zaman, tüm gerçekler anlaşılacaktır.
23. Ki, cehennem de o gün getirilmiştir. İşte o gün insan yaptıklarını anlayacaktır. Ama artık, anlamanın kendisine ne yararı var ki!
24. İşte o zaman insan, "**Ah! keşke bu günüm için dünyada iyi ve güzel şeyler yapsaydım**" der.
25. O gün, Allah'ın cezası gibi bir cezayı kimse veremez.
26. Ve hiç kimse Allah'ın vurduğu bağ gibi bağ vuramaz.
27. **Ey mutlu sona ermiş kişi!**
28. **Hoşnut olarak ve hoşnut olunarak Rabbine dön.**
29. **Hoşnut olduğum kullarımın arasına hoş geldin.**
30. Cennetime hoş geldin.

---

697 **89:13** Tanrı'nın doğaya koyduğu yasalara aykırı bireysel veya toplumsal isyanlar çeşitli felaketlere yol açar. **Örneğin,** enerji israfı ve sorumsuzluk hava, su kirliliğine ve sert iklim koşullarına; diktatörlük yönetimleri ve ırkçılık gibi sosyal ve politik azgınlıklar, iç savaş, yoksulluk ve kıtlığa; cinsel ilişkilerde sınır tanımamazlık, cinsel hastalıklara, sahipsiz çocuklara ve suç artışına; fiziksel yasalara kayıtsızlık depremlerde can kaybına; içki, esrar, eroin gibi aptallaştırıcı maddeleri kullanmak bireye ve topluma çeşitli zararlara; kumar, sahtekârlık, tefecilik gibi üreticiliğe aykırı uğraşlar da sosyal ve ekonomik felaketlere yol açar.

90. BELED (Kent) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1-2. Ey Muhamed! Doğup yaşadığın kente and olsun![698]

3. Ve doğuran anaya ve doğurduğu çocuğa da and olsun!

4. **Biz insanı zorluklarla karşılaşacak şekilde yarattık.**

5. Ortak koşucular hiçbir şeyin kendilerine güç yetiremeyeceğini mi sanıyorlar?

6. Övünerek "**Çok para harcadım,**" diyor.

7. Ortak koşucu inkârcı, kimsenin kendisini görmediğini mi sanıyor?

8-9. **Biz ona iki göz, bir dil ve iki dudak vermedik mi?**

10. Ve **Biz ona iki yolu, doğruyu ve yanlışı göstermedik mi**?

11. Ne var ki, ortak koşucu **inkârcı, zor yola katlanamadı.**

12. Ey Muhammed! **Zor yolun ne olduğunu bilir misin**?

13. **O zor yol**, köleleri özgürlüklerine kavuşturmak;[699]

14-15-16. Yahut **sıkıntı anında akraba bir öksüzü veya düşkün bir yoksulu doyurmaktır:**

17. Dahası, **birbirlerine sabır ve sevgiyi öğütleyen inananlardan olmaktır.**

18. **İşte bunlar, zor yola katlananlardır.**

19. Ayetlerimizi inkâr edenler ise, zor yola katlanamayanlardır.

20. Onların cezası, kapıları üzerlerine kapatılmış ateştir.

---

698 **90:1** Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

699 **90:13** Müminler köle sahibi olamazlar. Köle sahibi olmak, bir insana efendi (rab veya mevla) olmayı iddia etmektir ve kendini biricik Rab olan Tanrı'ya ortak koşmaktır. Bak 2:286; 4:25; 12:39-42; 79:24.

91. ŞEMS (Güneş) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. And olsun güneşe ve onun aydınlığına,[700]
2. **Güneş etrafında dönen ay'a,**
3. Aydınlığı açığa çıkaran gündüze,
4. Gündüzü örten geceye,
5. Göğe ve onu kurana,
6. **Yere ve onu yuvarlayıp döşeyene,**
7. İnsana ve onu en güzel biçimde şekillendirip,
8. Sonra da ona kötülüğünü ve erdemliliğini bildirene and olsun ki;
9. **Bilincini, ortak koşucu şeylerden temizleyenler kurtulmuş,**
10. **Zihnini, ortak koşucu şeylerle kirletenler ise, zarar etmiştir.**
11. Semud halkı ortak koştukları için, Allah'ın elçisini yalanlayıp azgınlaşmışlardı.
12. Semud halkının en teröristi, Allah'ın elçisini yalanlayıp, deveyi kesmek için ayaklandığında,
13. Allah'ın elçisi **Yahya** onlara, "**Allah'ın devesine ve onun suyuna dokunmayın,**" demişti.
14. Ama Semud halkının teröristleri, Allah'ın elçisine karşı gelip deveyi boğazladılar.[701] Bunun üzerine Rab'leri suçlarından ötürü onları silip yerle bir etti.
15. Allah, ortak koşucu inkârcıları cezalandırmaktan korkacak değil ya!

---

700 **91:1-8** Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

701 **91:14** Bak 26:155; 54:27-29.

92. LEYL (Gece) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Karanlık çöktüğü zaman geceye,[702]
2. Aydınlandığı zaman gündüze,
3. Erkeği ve dişiyi yaratana and olsun ki,
4. Ey insanlar! **Kuşkusuz işleriniz ve davranışlarınız çeşit çeşittir.**
5. Kim kazandıklarından yoksullara pay ayırır ve erdemli davranırsa,
6. İyiyi ve güzeli doğrularsa,
7. **Biz de onun işlerini iyice kolaylaştırırız.**
8. Fakat, kim de cimrilik edip zenginlik taslar,
9. İyiyi ve güzeli yalanlarsa,
10. **Onun da işlerini zora yöneltiriz.**
11. **Düştüğü zamanda malı, serveti onu kurtaramaz.**
12. Kuşkusuz, doğruya yöneleni Biz doğru yola iletiriz;
13. Başlangıç da, sonuç da Bize aittir.
14. Ey insanlar! **Ben sizi alevli bir ateşe karşı uyardım.**

15-16. O ateşe, yalanlayıp sırt çeviren ortak koşucu inkârcılar girer.

17. Allah'a ortak koşmadan sakınan ise, ateşten uzak tutulacaktır.
18. Çünkü **o, malından yoksullara vererek temizlenir;**
19. **Hiç kimseden de, yaptığı yardım için bir karşılık beklemez.**
20. **Sadece, en Yüce olan Rabbinin rızasını gözetir.**
21. Kendisi de yakında mutlu olacaktır.

---

702 92:1-3 Bak 89:5.

93. DUHA (Kuşluk) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! Kuşluk vaktine and olsun!
2. Karanlığın gelip çöktüğü geceye de and olsun ki,
3. Ortak koşucuların söylediklerinin aksine, Rabbin seni ne bıraktı, ne de sana darıldı.[703]
4. Senin sonun, ilkinden daha iyi olacaktır.
5. Rabbin yakında sana verecek ve sen de hoşnut olacaksın.
6. Ey Muhammed! **Biz seni bir öksüz olarak bulup barındırmadık mı?**
7. **Seni bir sapkın olarak bulup, doğruya iletmedik mi?**[704]
8. **Seni yoksul bulup, zengin etmedik mi?**
9. Öyleyse, **sen de öksüzü yüzüstü bırakma.**
10. **Dilenciyi de azarlama.**
11. **Ve Rabbinin sana yaptığı iyiliklerden de söz et.**

---

703 93:3 Hz peygambere bazen vahyin gelmesi uzadığı zaman, ortak koşucu Araplar, peygamberi üzmek,inananları ondan koparmak için,"**Rabbi, Muhammed'i terk etti,**" diye propaganda yapıyorlardı.Doğal olarak peygamber de bu tür söylentilerden üzülüyordu.Devam eden ayetlerde Allah,peygamberi motive ediyor ve ne iken,ne olduğunu hatırlatıyor.**Hz.Muhammed'in,peygamberlikten önceki yaşantısını,dine katmak için uydurulan rivayetlere kananlar,bu Kur'an ayetinden habersizler mi?**

704 93:7 Bak 42:52; 47:19; 48:2.

94. ŞARH (Sakinleştirme) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! Biz senin göğsünü genişletip sakinleştirmedik mi?[705]
2. Üzerindeki yükünü/sorumluluğunu azaltmadık mı?
3. Ki, sen o sorumluluğun altında eziliyordun.
4. Ey Muhammed! Biz senin şanını yükseltmedik mi?
5. **Elbette, kolaylık zorlukla birliktedir.**
6. **Evet, kolaylık zorlukla birliktedir.**
7. O halde bir işi sonuçlandırınca hemen bir başka iş için uğraş ver.
8. Ve sadece Rabbine yönel.

95. TİN (İncir) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. And olsun incire ve zeytine,[706]
2. And olsun Sina Dağına,
3. Ve and olsun bu güvenilir kente/Mekke'ye ki;
4. **Biz insanı en güzel biçimde yarattık.**
5. **Sonra inkâr edip nankörlük edenleri aşağıların aşağısı kıldık.**
6. Ancak,inanıp iyi ve güzel işler üretenlere kesintisiz bir ödül vardır.
7. **Ey insan**! Öyleyse sana hesap gününü yalanlatan nedir?
8. Allah yargılayanların en Üstünü değil midir?

---

705 **94:1** Göğsü genişletip ferahlatmaktan söz eden bu ayet, Cebrail'in kalp ameliyatı yaparak Hz. Muhammed'in Kalbini temizlediği şeklindeki çelişkili rivayetlerle çarpıtılmıştır. Bu ayetin muhatabı sadece Hz. Muhammed değil, onun şahsında tüm inananlardır. Bak 6:125; 20:25; 39:22.

706 **95:1-3** Bak.89/5,yeminlerin ne anlama geldiğine.

96. ALAK (Embriyo) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Ey Muhammed! Yaratan Rabbinin ismiyle oku.[707]
2. Rabbin insanı bir embriyodan yarattı.[708]
3. **Oku** ey Muhammed! Rabbin en Cömert olandır.
4. Senin Rabbin **kalemin yazdıklarıyla,**
5. **İnsana bilmediklerini öğretti.**[709]
6. Şunu da bil ki, kuşkusuz, insan öğrenince de aşırı derecede azabilir;
7. **Çünkü bildikleriyle kendisini her türlü ayrıcalığın üstünde görür.**
8. Oysaki dönüş senin Rabbinedir.

9-10. Baksana, namaz kılan bir kulu engelleyen şu adama.[710]

---

707 96:1 İlk gelen bu ayetler, **Hz. Muhammed'in okuma yazma bildiğini kanıtlayan ayetlerdir.** "Ümmi" kelimesi çarpıtılarak, Hz. Muhammed'in okuma yazma bilmediği, tüm dinsel kitaplarda ve Müslümanlar arasında yaygındır. **Adı sanı belli âlimlerimiz de**, çelişkili rivayetleri, Kur'an ayetlerine tercih ederek bu durumu beslemektedirler. **Ümmi kelimesinin anlamı için**, Bak 2:78; 7:157-158. 62/2

708 96:2 Bebeğin anne karnındaki embriyolojik gelişiminin ilk evresini oluşturan, erkek spermi ile kadın yumurtalığı birleşerek bebeğin ilk özünü oluşturur. Bu olaya tıp dilinde"**zigot**" adı verilir. **Gelişmeye başlayan zigot, büyümesini boşlukta değil, rahim duvarına yapışarak geliştirir.** İşte bizim **embriyo** olarak çevirdiğimiz bu gelişmeyi, Kur'an'daki "**Alak**" kelimesinin karşılığı olarak anlamlandırdık. Zira "**Alak**" kelimesinin Arapçadaki anlamı, "**Bir yere asılıp tutunan şey**" demektir. Hatta Alak kelimesi, asıl olarak deriye yapışarak kan emen sülükler için kullanılır.Eski Kuran yorumcuları "**Alak**" kelimesini "**kan pıhtısı**" olarak çevirmişlerdir. Bu gün modern tıp ilmi,bebeğin gelişim evrelerinde "**kan pıhtısı**" diye bir evrenin olmadığını ortaya koymuştur. Eski Kur'an tefsircilerinin kafasında **alak** kelimesi bir tıp kavramını ifade etseydi bu ayetin tefsiri ve çevirisi böylesi yanlışlara yol açmazdı.Buna rağmen onların **embriyolojiye** olan yabancılıklarından dolayı, böyle bir anlam vermeleri doğal karşılanabilir. Ancak,Kur'an ayeti ile örtüşen modern tıp biliminin açıklığa kavuşturduğu bir konuda, çağdaş çevirmenlerin "**alak**" sözcüğünü, insanın yaratılış evrelerinden biri olmayan "**kan pıhtısı**" diye çevirmekte direnmeleri bilimi değil,taklitçiliği tercih ettiklerinin apaçık kanıtıdır. Bak.22/5; 23/14.

709 96:5 Bak.55/2.

710 96:9,10 Yüce Allah, ortak koşucu inkarcının ismini açıklamayarak Kur'an ayetinin evrenselliğine dikkatimizi çekiyor.

11. Ne olurdu o adam Allah'ın öğrettiği ile doğru yolu izleseydi?
12. Yahut öğrendikleri ile Allah'a saygılı olmayı öğütleseydi?
13. Baksana, o ortak koşucu inkârcının bilerek Allah'ın ayetlerini yalanlayıp yüz çevirdiğine?
14. O ortak koşucu inkârcı, Allah'ın her şeyi görmekte olduğunu bilmiyor mu?
15. Elbette biliyor. Eğer,o eylemine son vermezse, and olsun yakalarız perçeminden-alnından
16. O yalancı ve günahkâr perçeminden.
17. O zaman çağırsın bakalım yandaşlarını
18. Biz de zebanileri çağıracağız..
19. Ey Muhammed! Asla o ortak koşucu inkârcıya boyun eğme.Sen Rabbine secde et ve O'na yaklaş!

97. KADR (Kudret) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Biz Kur'an'ı Kudret Gecesinde indirdik.
2. Kudret Gecesinin özelliği nedir, sen bilir misin?
3. Kudret Gecesi **bin aydan** daha iyidir.
4. Kudret Gecesinde Melekler ve Ruh/Cebrail, Rab'lerinin izniyle tüm buyrukları yerine getirmek için inerler.
5. O gece tan yeri ağarıncaya kadar bir esenlik vardır.

98. BEYYİNE (Kanıt) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Kitap halkından ve puta tapar Araplardan inkâr edenler, kendilerine apaçık kanıt gelmesine rağmen yollarını terk etmezler.

2-3. Hâlbuki,Allah'ın elçisi Muhammed kendilerine,**Allah katında elçi meleklerin elleriyle arındırılmış,tertemiz sahifelere yazılmış, dosdoğru hükümler içeren kitaptaki ayetlerden anlatıyor.**[711]

4. Ancak, kitap sahipleri kendilerine apaçık kanıt geldikten sonra ayrılığa düştüler.[712]

5. Oysa **Biz kitap sahibi olanlardan**, dini sadece Allah'a ait kılan Hanifler/tektanrıcılar olarak yalnızca Allah'a kulluk etmelerini, **namazı kılmalarını ve zekâtı vermelerini istemiştik**. İşte dosdoğru din oydu.

6. **Kitap halkının inkârcıları ve ortak koşucu Araplar**, içinde sürekli kalacakları cehennem ateşindedirler. **İşte onlar yaratıkların en kötüsüdür.**

7. **İnanıp, iyi ve güzel işler üretenler ise, işte onlar yaratıkların en iyisidir.**

8. Rableri katındaki ödülleri,içinden ırmaklar akan cennetlerdir. Orada sürekli olarak kalacaklardır. Allah onlardan hoşnut olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Rablerine saygı gösterenlerin ödülü işte böyledir.

---

711 98:2,3 Bak.80/13-16

712 98:4,5 Bak.3/86; 39:11.

99. ZİLZAL (Deprem) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Yerin korkunç bir depremle sarsıldığı,
2. Ve toprak ağırlıklarını fışkırttığı/yerin altı üstüne gelip yerle bir olduğu,
3. İnsanın da, "**Buna ne oluyor**?" dediği zaman,
4. İşte o gün, yerküresi haberlerini anlatacaktır.
5. Çünkü Rabbin yerküresine vahyetmiştir/Buyruğunu bildirmiştir.
6. O gün, insanlar dünyada yapmış oldukları şeyleri görmeleri için, gruplar halinde çıkagelirler.
7. Kim atom çekirdeği ağırlığında bir iyilikte bulunmuşsa, onun karşılığını görür.
8. Ve kim de bir atom çekirdeği ağırlığında kötülükte bulunmuşsa, onun karşılığını görür.

100. ÂDİYAT (Koşanlar) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. And olsun! Soluk soluğa koşuşturanlara,[713]
2. Kıvılcımlar saçarak gidenlere/uçanlara,
3. Sabah sabah akın edenlere,
4. Tozu-dumana katanlara,
5. Karşıt bir topluluğu darmadağın edenlere and olsun ki;
6. **İnsan Rabbine karşı çok cimridir/nankördür.**
7. **Üstelik buna da kendisi tanıktır.**
8. Hiç kuşkusuz insan mala, servete aşırı derecede düşkündür.
9. İnsan mezardakilerin diriltilip ortaya atıldığı,
10. Ve göğüslerde gizlenenlerin açığa çıkarıldığı zamanı hiç düşünmez mi?
11. Kuşkusuz o gün, Rab'leri onların her şeyinden haberlidir

101. KARİA (Şok) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Yürekleri hoplatan şok.
2. Hem de ne şok!
3. Şoke eden şeyin ne olduğunu sen bilir misin?
4. O gün insanlar yayılmış kelebekler gibi olur.
5. Dağlar da atılmış yün gibi olur.
6. O gün kimin iyilik tartıları ağır gelirse,
7. O, mutlu bir yaşam içinde olacaktır.
8. O gün, kimin de kötülük tartıları hafif gelirse,

---

713 **100:1** Yeminlerin amacı için bak 89:5.

9. Onun da anası haviyedir/anası ağlayacaktır.
10. O haviyenin ne olduğunu bilir misin?
11. O, kızgın bir ateştir!

102. TEKASÜR (Çokluk) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Ey ortak koşucu Araplar, sayısal üstünlük yarışını o kadar abarttınız ki,[714]
2. Mezarlardaki ölüleri saymaya varıncaya kadar götürdünüz.
3. Ama işin öyle olmadığını yakında anlayacaksınız.
4. Evet, kesinlikle gerçeğin öyle olmadığını yakında bileceksiniz.
5. Eğer gerçeği kesin olarak bilseydiniz.
6. Elbette cehennemi görürdünüz.
7. Zaten ahirette cehennemi gözünüzle kesin olarak göreceksiniz.
8. Sonra, o gün size verilen nimetlerden sorulacaksınız.

---

714 714

103. ASR (Çağ) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. And olsun akıp giden zamana ki;[715]
2. İnsanlar zarardadır.
3. Ancak inanıp, iyi ve güzel işler üretenler, birbirlerine gerçeği ve sabretmeyi öğütleyenler zararda değildir.

104. HÜMEZE (Dedikoducu)SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Hümeze/arkadan çekiştiren, aşağılayıcı davranışlarda bulunan herkesin vay haline!
2. O ki, mal biriktirir ve onu sayar durur.
3. Sanki parası/malı onu ölümsüz yapacakmış gibi.
4. Kesinlikle o, Hutame'ye atılacaktır.
5. Sen Hutame'nin ne olduğunu bilir misin?
6. O hutame, Allah'ın çatır çatır tutuşturulmuş ateşidir.
7. Ki, insanın iliklerine kadar işler.

8-9. Servetine güvenerek herkesi aşağılayan inkârcılar,uzatılmış direklere bağlanmış olarak, o ateş üzerlerine kapatılıp kilitlenecektir.

---

715 103:1 Yeminlerin amacı için bak 89:5.

105. FİL (Fil) SÛRESİ[716]

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! Fillerle ordusunu donatıp Kâbe'yi yıkmaya gelen fil halkını, Rabbinin ne hale soktuğuna dikkat etmedin mi?
2. Rabbin, o fil halkının planlarını boşa çıkarıp şaşkına çevirmedi mi?
3. Fillerle desteklenmiş ordunun üzerine, öldürücü tuğla taşları atan ebâbil kuşlarını gönderdik.
4. Kuş sürüleri, tuğla taşlarını Fil ordusunun üzerine atmışlardı.
5. Ve böylece fil halkını, kavrulmuş ekin gibi perişan etmişti.

---

716 **Başlık** Bu ayette bahsedilen ve tarihe "Fil olayı" olarak geçen, İslam öncesi meydana gelmiş bir olayı, Allah, bir ibret olarak peygambere, dolayısıyla insanlara anlatıyor. Bilindiği gibi Kabe, Allah'ın buyruğu üzerine Hz. İbrahim ve oğlu Hz. İsmail tarafından inşa edilmiştir.(Bak.2:124–129) Ortak koşucu Araplar, İbrahim peygamberden itibaren başlayan ibadetleri, biçimsel ve geleneksel olarak devam ettiriyorlardı. Bu bakımdan İbrahim Peygamberin yaptığı Kâbe'yi içeren Mekke şehri, siyasal, ekonomik, kültürel ve dinsel olayların odak noktasıydı. Bu Kur'an ayetinde anılan Fil olayı ile ilgili, dinsel içerikli kitaplarda, çok çeşitli, birazda abartılı öyküler anlatılır. Fakat hangi sebeple olursa olsun, **gerçek olan,** Allah'ın evi olan Kâbe'yi yerle bir etmeye gelen ve ordusunu fillerle takviye etmiş **Ebrehe** isminde bir inkârcı ordusunu, Allah, ebabil ismindeki kuşlarla, fiili ve fiziksel olarak yok edip kudretini göstermesidir. Allah'ın her şeye gücü yeter, Allah, kendisine içtenlikle bağlı ve saygılı her kuluna her zaman yardım edendir.

106. KUREYŞ (Kureyş) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Birkaç Arap aşiretinin birleşmesinden oluşan Kureyş[717] kabilesini, birbirlerine alıştırıp ısındırdığı için,
2. Kendilerine kış ve yaz turizm/ticaret olanakları sağladığı için,
3. Bu evin/Kâbe'nin Rabbine kulluk etsinler, saygılı olsunlar.
4. Çünkü Allah verdiği imkânlarla o Kureyş kabilesini açlıktan kurtarıp doyurdu ve korkudan güvene kavuşturdu.

107. MAUN[718] (Yardımlaşma) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! Dini/hesap gününü yalanlayan ortak koşucu inkârcıya dikkat ettin mi?
2. İşte öksüze kötü davranan odur.
3. Yoksulları doyurmaya da yanaşmaz.
4. Vay haline o namaz kılanların,[719]
5. Onlar namazlarında ne yaptıklarını, ne dediklerini bilmeden, gaflet içinde namaz kılarlar.
6. Onlar gösteriş için namaz kılarlar.

---

717 **106:1** Araplar toplu bir millet değil, kabileler halinde yaşayan ve devamlı birbirleriyle savaş halinde olan aşiretlerdi. Kutsal Kâbe'nin bakım ve yönetimini yüklenmiş, **"Kureyş kabilesi"** de, birkaç aşiretin bir araya gelmesiyle oluşmuş, bir çeşit federasyon şekliydi. Allah bu Arap aşiretlerine,.Benim evim olan Kabe sayesinde yaz kış ekonomik kazançlar elde ediyorsunuz. O halde bana kulluk edin,bana saygılı olun uyarısında bulunuyor..Kur'an ayetleri,bu günü ve geleceği de kapsar.

718 **(Başlık): Bu Kur'an suresi tam tamına,çağımızdaki çoğu dinsel toplulukların yaşamının pratiklerini kapsayan, güncel bir fotoğraftır.**

719 **107:4** Namaz ve diğer ibadetler İbrahim peygamberden itibaren uygulanmakta olup ortak koşucu Araplar tarafından biliniyordu. Bak 21:73.

7. Ve onlar toplumda, halkın birbiriyle yardımlaşıp, kaynaşmasını da engellerler.

108. KEVSER (Bolluk) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Ey Muhammed! Ortak koşucu inkârcıların sana yakıştırdıklarına üzülme, Biz sana bolca nimetler verdik, şanını yücelttik.
2. Şimdi sen,tüm bu iyiliklere karşın Rabbine teşekkür et ve her şeyinle kendini Rabbine ada/O'na yönel.
3. Hiç kuşkun olmasın ki, asıl ebter/soyu kesilen, sana kin duyanlardır.[720]

109. KÂFİRUN[721] (İnkarcılar) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Ey Muhammed! De ki, "Ey ortak koşucu inkârcılar."
2. "Ben sizin yaptığınız gibi, Allah ile beraber başka tanrıların adını da anarak ibadet etmem."
3. "Siz de benim yaptığım gibi, yalnız Allah'a, Tek olan Allah'a ibadet etmezsiniz."
4. "Ben asla sizin yaptığınız gibi ibadet yapmam."

---

720 **108:3** Bilindiği gibi, Araplar kız çocuklarından utanır, erkek çocuklarıyla övünürdü. Peygamberimizin erkek çocukları küçük yaşlarda vefat edince, Mekkeli ortak koşucuların ileri gelenlerinden **Amr b.As'ın babası, As ibni Vail,** peygamberimize "**nesli kesilen**" "**soyunu devam ettirecek kimsesi kalmayan**" v.s. anlamlarına gelen "**ebter**" diye sürekli yaygara yapıyordu, Mekke liderleri,**Ebu Süfyan** ve yandaşları da buna eşlik ediyorlardı. Peygamberimiz bu durumdan çok üzüntü duydu. İşte, Peygambere yapılan bu "çirkin propagandaya karşı, Allah, bu Kur'an ayetleriyle, elçisini motive ediyor, destekliyor.

721 **(Başlık) Bu Kur'an ayetleriyle Hz. Peygamber,ortak koşuculara, bir inanç özgürlüğü önerisi sunuyor.**

5. "Siz de benim yaptığım gibi ibadet yapacak değilsiniz."
6. "Öyle ise, sizin inandığınız dininiz size, Allah'ın bana gönderdiği Kur'an'nın dini de bana."

110. NASR (Yardım) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! Allah'ın yardımı ve zaferi geldiği,
2. İnsanların kitleler halinde, Allah'ın dinine girdiğini gördüğün zaman,
3. Rabbini överek yücelt ve ondan bağışlanma dile. Allah tövbeleri sürekli kabul edendir.[722]

111. MESED (Diken) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ebu Lehab kahrolsun! Zaten kendisi kahroldu.[723]
2. Ne malı, ne de kazancı onu kurtaramadı.
3. O, alevli bir ateşe girecektir.

4-5. Eşi de, yaptığı kötülükler, dikenli liften örülmüş bir urgan gibi boynuna dolanmış olarak, ateşe yaslanmış kocasına odun taşıyacaktır.

---

722 **110:3** Erdemli kişi, başarılı ve varlıklı iken Rabbine yönelendir.

723 **111:1** Arapça'daki **"Ebu Lehep"** ifadesi, **"alev babası", "ateş sahibi"**, anlamlarına gelmektedir. Ancak Ebu Lehep tanımı, Hz. Muhammed'in amcası **Abd ul-Uzza Ibn Ebu-l-Muttalib** için kullanılmaktadır. Bu sureye ilk muhatap olan kişi, peygamberin amcası olsa da, ayetteki eleştiri ve tehdit, inançlarından dolayı insanlara zulmeden herkesi ve onlara yardımcı olanların tümünü kapsar. **Ayrıca**,Allah'a inanmadıktan sonra,peygamber yakını olmakta bir üstünlük sayılmıyor.

112. İHLAS (İçten inanma) SÛRESİ[724]

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! De ki, "O Allah bir tektir."
2. "Allah, hiç kimseye muhtaç olmayan, her şeyin O'na muhtaç olduğu, Sonsuz ve Mutlak olandır."
3. "Doğurmamıştır, doğrulmamıştır."
4. "Hiç bir şey de Allah'a denk değildir."

113. FELAK (Yararak Çıkarmak) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla..

1. Ey Muhammed! De ki, "Ben karanlığı yararak, aydınlığı ortaya çıkaran Rabbe sığınırım."
2. "Yarattığı şeylerin şerrinden,"
3. "Ve Çöktüğü zaman karanlığın şerrinden,"
4. "Ve sözleşmesini bozan arabozucunun/büyü yapan büyücünün şerrinden,"
5. "Ve kıskanç insanın şerrinden, Rabbime sığınırım."

724 **(Başlık) Bu sûre**, tüm Kur'an'ın içeriğinde anlatılan,Allah ve o Allah'ın, vasıflarının özetinin özetini içerir. İşte, bir insanın inanıp, ibadet edeceği Allah, böyle bir Allah'tır.

114. NAS (Halk) SÛRESİ

Bismillahirrahmanirrahîm

Esirgeyen, Bağışlayan Allah'ın Adıyla

1. Ey Muhammed! De ki, "Ben insanların **Rabbine**,"
2. "İnsanların Yöneticisi olan **Allah'a**"
3. "İnsanların **İlahına** sığınırım."
4. "İnsanların kalplerine gizlice kötü şeyler sokanların/fısıldayanların Şerrinden, Allah'a sığınırım."[725]

5-6. "Ki, insanların kalplerine kötü şeyler sokanlar hem cinlerden, hem de insanlardandır."

725 **114:4** Bak 7:116-117.

Evrensel

ÇAĞRI

"KUR'AN, evrenlerin Rabbi Allah tarafından, tüm insanlara bir çağrıdır."

KUR'AN'ı okumak onun nasıl bir kitap olduğunu anlamakla olur. KUR'AN'ın içeriğinde neler var? KUR'AN dünya ve ahiret hayatına ilişkin bize neler söylemekte, sosyal, ahlaksal ve bireysel hayata ilişkin ne öğütler vermekte ne gibi uyarılar yapmakta ve nasıl bir yol çizmektedir?

Elinizdeki bu meâlin en önemli ayırıcı özelliği ve belki benzerlerinden farklılığı, geleneksel yorumların taklidi değil; bilime, KUR'AN'ın mantığına ve KUR'AN'ın kendi kendini açıklaması yöntemine sadık kalıp özen gösterilmesidir. Aynı zamanda kültür seviyesi düşük ya da dinsel hiçbir bilgiye sahip olmayan her insanın, kendince bir KUR'AN bilgisine sahip olması için, kolaylıkla anlayabileceği bir üslup ve sadelikte olmasıdır...